ion drăguşanul

povestea aşezărilor moldovene

M

Cluj-Napoca, 2024

Coperţile:

desene de

Julius Zalaty ZUBER

(1867-1918)

şi de

Mattias Adolf CHARLEMONT

(1820-1871)

Precuvântare:

Meşteşuguri preistorice şi calendarul muncii, la moldoveni

Există o mărturie străveche de excepţie despre meşteşugurile preistorice şi despre iniţierile în astfel de demersuri (alegerea şi recoltarea lemnului, într-un anume anotimp), care supravieţuiesc, în ruralitatea moldovenească, măcar până în perioada interbelică, chestiune care nu avea cum să-i scape lui Lucian Blaga, care concluziona că, în satul românesc, încă mai coexistă preistoria cu istoria. Mă refer la uriaşul, în toate sensurile, poem-mărturie a lui Hesiod „*Munci şi zile*”, pe care îl poţi desluşi, strofă cu strofă, vers cu vers, în multe dintre documentele care vizează istoria obştească a Moldovei, răzeşii şi ţăranii specializându-se, în funcţie de zone, în meşteşuguri precum olăritul, confecţionarea de şindrilă, blidare, roţi, pluguri de lemn, căruţe. Pe lângă acestea, au mai existat şi meşteşugurile casnice, prin care se concretizează arta populară autentică, şi începe cu prelucrarea materiilor prime pentru confecţionarea de veşminte uşoare, a cânepii, a inului şi a lânii, şi se termină cu torsul, ţesutul şi cusutul, deci cu îndeletniciri meşteşugăreşti care valorifică aptitudinile artistice individuale, în cadrul unei tipologii obşteşti a femeii satului moldovenesc.

„Satul lui Cremene”[1] şi-a risipit hotarele obşteşti (pietrele-cremene) şi, odată cu „hotarele pe unde din veac au umblat”, celelalte moşteniri. Când vrei să afli veşti din străbunii noştri nemărturisitori, păşeşti într-un sat cu „oameni buni şi bătrâni” (bunici şi străbunici) şi te întinzi la sfat. Afli, de fapt, doar obiceiurile şi superstiţiile relativ recente ale acelui sat: „Calendaru-i aşa, să fie un lucru cu rost, că nu poţi merge la întâmplare. Calendarul e rânduiala vremii, să ştii când să faci un lucru. Fără calendar, unul ar face într-un fel, unul în alt fel... Calendarul are zile în tot felul, de nu seamănă una cu alta. Nu poţi face marţi ce poţi face duminică şi nici în aprilie ce faci în septembrie... Timpul merge după calendar. Că mergi la lucru, că ţii o sărbătoare sau împlineşti o datină, aşa cum e nunta sau alte obiceiuri, toate merg la vremea lor. Nu faci nunta în postul mare şi nici nu mergi la naşi cu daruri aşa când îţi vine. E anume timp, că nu tot timpul e bun”[2].

Un calendar fără memorie, într-un sat fără memorie, într-o vreme fără memorie.

Practicarea de meşteşuguri preistorice reprezintă, în lumea satului moldovenesc, un adevărat calendar străvechi, cu reguli stricte şi bine definite: săteanul ascuţind fierul de plug atunci „când crugul / Anului vremea-şi încheie” şi începând aratul „când se deşteaptă Pleiadele, fiicele marelui Atlas” (la începutul lunii mai), în urma lui, „să arunce sămânţa”[3] „argatul de ani patruzeci, căci e încă / Plin de vigoare”. Săteanul îşi face singur „uneltele

---

[1] Colţun, Gheorghe, *Enigme ale frazeologiei*, p. 11 şi urm.
[2] Bîrlea, Ovidiu, *Folclorul românesc*, p. 202
[3] Hesiod, *Munci şi zile*, p. 70

toate”, luând lemnul din „neatinsa pădure… / Când se opreşte în ramuri seva şi frunzele pică”. Săteanul îşi face „piua… de trei coţi, de trei picioare… maiul, / Osia şapte picioare”, „obezi de trei palme”, iar din „lemn îndoit cât de mult, cormană de cer” din lemn de „munte, / Căci e mai trainică la plug şi boilor mai cu priinţă”. Sătenul avea două pluguri, „căci, de se strică unul, la celălalt pune-vei boii”. „Oiştile cele mai bune din ulm se cioplesc... cormanul din gorun, grindeiul din stejar”. În „vreme de iarnă... / Omul cu minte isteaţă îşi spune un car că-şi va face, / Numai zăludul îşi uită că-i trebuie o sută de lemne / Car să-ntocmească şi-acasă, cu grijă, din timp să le strângă”. Săteanul nu pierde timpul „la sălaşul de faur în ceasul de iarnă, / Nici lângă sobă, la cislă, când frigul împiedică-n muncă / Omul, căci cel care-i vrednic de mare folos e în casă / Şi ale iernii oprelişti nu-l fac al foametei pradă”, ci, în luna lui Faur, cu zile urâte, geroase, / Ce pentru boi e pieire”, îşi pune „o bundă de lână peste tunica cea lungă”, opinci croite din „pielea de bou, cu putere izbit între coarne”, căciula şi îşi vede de muncile sale, ajungând, astfel „la a anului capăt, / Când fi-vor iar deopotrivă ziua cu noaptea şi iarăşi, / Mamă a toate, pământul va da feluritele-i roade”[4].

În satele noastre, „muncile” respectă succesiunea „zilelor” secolului şase îainte de Hristos cu o consecvenţă exemplară, iar sfaturile antice îşi găsesc firească şi fidelă oglindire în proverbe şi zicători. „Nu amâna pentru mâine sau poimâine treaba de astăzi”, îndeamnă anticul Hesiod, iar satul românesc reverberează peste milenii: „Nu lăsa pe mâine ce poţi face azi”. „Vreme de iarnă... Omul cu min-

[4] Hesiod, *Munci şi zile*, p. 71-75

te isteaţă îşi spune un car că-şi va face”, consemnează Hesiod, iar satul nostru îndeamnă: „Să-ţi faci iarna car şi vara sanie!”.

Scrisul antic (mitologie, istoriografie, literatură) creează eroi, iniţiatori, zei, numele personajelor însemnând, adesea, elemente toponimice, iar nu de puţine ori denumiri ale uneltelor care au revoluţionat viaţa socială a antichităţii (Plug-de-Aur, Proţap-de-Aur, Jug-de-Aur etc.). Grecii, de pildă, dau nume la ceea ce exista de milenii. La fel se întâmplă şi cu calendarul agrar al lui Hesiod, care consemnează o datină mult anterioară lumii elenice, statornicită între Rin, Don, Dunăre, Marea Neagră şi Marea Nordului, adică spaţiul de dezvoltare al civilizaţiilor precucuteniene şi cucuteniene, civilizaţii dominate spiritual de munţii Carpaţi şi de urcările purificatoare pe Muntele Sfânt al Cerului, munţi simbolizaţi şi de turnurile budiste, dar şi de piramidele egiptene.

Atât, pentru că în această precuvântare doar am vrut să atenţionez asupra calendarului multimilenar al muncilor şi al zilelor consacrate lor.

MACAREUCA

(raionul Hotin, Ucraina).

1770-1772: Satul **Macareuca**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[5], **toată suma caselor: 21**. Scădere rufeturi 1: 1 popă. Rămân birnici 20. / **Birnicii**: Pavel zet (ginere) lui Gheorghioc / Prodan sin (fiu) Gheorghioc / Chirilă brat (frate) Vârlan / Ion zet Negruţi / Grigoraş Ostafie / Petre, velnicer / Vasile sin Ţurilic / Ştefan Tomac / Mihailo sin Nicolae / Vasile Tomac / Anton Boicu / Onofrei sin Boicul / Toader Tomac / Coste, rus / Ion Ivan / Toader Ciurari / Onofrei, salahor / Pavel, podariul / Ivan, palimar. // **Rufeturi**: Ion, popă.

1904: „**Macarevca**, sat în judeţul Hotin, volosti Chelmineţul, aşezat pe malul drept al Nistrului, într-o cotitură a râului, la gurile pârâului Mucşa, care se varsă din partea stângă. Are 116 case, cu o populaţie de 838 suflete de ruteni; biserică”[6].

---

[5] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 133, 134

[6] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 139

MACICĂTENI

(azi Măşcăteni, comuna Albeşti, Botoşani).

1634, iunie 3: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ionaşco Dobrenchi şi rudelor sale, după o pâră la domnie împotriva lui Buråleanu, Beja, Vasile şi Ionaşco Rodna „pentru sat **Macicăteni** (Măşcăteni, comuna Albeşti, Botoşani), cu heleşteu şi cu mori pe apa Jijiei, de ocolul Botăşeanilor. Şi ne-au arătat drese, cum i-au fost schimbătura jumătate de sat Măcicăteni, pentru jumătate de sat de **Pietriş** (Pietrişu, contopit cu Costeşti, înglobate în Târgu Frumos, Iaşi), care ocină a fost cumpărătură lui Grumadzu de la **Movileşti** (neamul pârâţilor de Dobrenchi). Iar jumătate de sat de Macicăteni scrie dare şi miluire lui Dobrenchi îndeosebi de la Barnovschi voievod. Iar Bălşeştii, ce sunt mai sus scrişi, s-au sculat şi au închinat satul Măcicătenii lui Alexandru vodă Iliaş şi cu măzdă (mită) l-au dobândit. Şi au luat venitul morilor în doi ani. Iar Borăleanul, Bejan, Vasile şi Rodna au zis că au cumpărat acel sat de la Alexandru vodă Iliaş şi ne-au arătat zapise… i-am judecat şi am aflat cum dresele lui Dobrenchi şi ale fraţilor săi sunt mai bătrâne şi drepte şi s-au crezut. Iar Burăleanul, Bejan, Vasile şi Rodna, ei au rămas din toată legea”[7].

1635, octombrie 5: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Galata de Sus, după o pâră a uricarului Ionaşco

---

[7] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 150, pp. 169, 170

Dobrenchi „pentru satul **Măcicăteni**, care este din ocolul târgului nostru Botoşeni, spunând rugătorii noştri, călugării, că acest sat Măcicăteni este dreaptă danie şi miluire de la Petru voievod… şi le asupreşte acest sat Măcicăteni Dobrenchie uricar, fără drept, cu mare asupreală. Iar Dobrenchie uricar a arătat dres de danie de la Barnovschi voievod… dar el a făcut aceste drese cu cu vicleşug”[8].

1774, iunie: Satul **Măşcătenii**, ţinutul Hârlăului, ocolul Jijiei, avea, după recensământul lui Rumeanţev[9], **toată suma caselor: 24**. Scădere rufeturi 14: 1 popă, 10 scutelnici ai postelnicului Sandul Balș, 3 țigani. Rămân birnici 10. / **Birnici:** Sandu Spălățel / Pintelei zet (ginere) lui Spălățel / Gavril Turculian / Costandin sin (fiu) lui Irimie / Spiridon, rotariu / Vasili Corcodel / Iftimi Corcodel / Mihăilă al lui Ciuntu / Irimie / Dumitru. // **Rufeturi:** Popa Ștefan / Vasile Ranga, scutelnic la dumisale postelnicul Sandu Balș / Ilie Ranga, la fel / Costandin, la fel / Grigori, vezetiu, la fel / Gavril, la fel / Macovei, la fel / Ursu, blănar, la fel / Grigoraș, la fel / Gavril, slugă, la fel / Nichifor, slugă, la fel / Neculai, țigan / Ștefan, țigan / Vasile, țigan.

1901: „**Măşcăteni**, sat pe șesul din dreapta Jijiei, în partea de sud a comunei Trușești, plasa Jijia, judeţul Botoşani, cu o suprafaţă de 1.363 hectare, din care 570 hectare pădure, în partea de sud-vest, şi cu o populaţie de 67 familii sau 266 suflete, din care 50 contribuabili. Are o biserică, cu 2 preoţi şi 3 cântăreţi; 2 cârciumi; 3 comer-

---

[8] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 252, pp. 294-296

[9] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 245, 246

cianţi și 4 meseriași. Vite: 255 vite mari cornute, 67 cai, 1.125 oi și 25 porci”[10].

MACICĂUŢI

(în Orhei, comună în judeţul Chişinău, Moldova).

1625, februarie 14: Întărit de Radul voievod logofătului Lupul, care arată zapise de mărturie de la „popa, bătrânul din **Izbişte**”, de la Necoară, Lazar şi Simeon pitari, de la Purcariu sin (fiu) Rafeiu „şi de la mulţi oameni buni şi bătrâni, megiaşi”, „scriind în acel zapis că el şi-a cumpărat, de la neamurile sale: de la Tudosca şi de la soru-sa Agafia, şi de la feciorul ei Gheorghiţă, fetele lui Frăţiian, nepoatele Verbii diacul, toată partea lor de ocină din jumătate de sat, din partea cea din jos, a cincea parte din **Macicăuţi**, ce-i pe Răut, în ţinutul Orheiului, drept 50 taleri bătuţi”[11].

1623, aprilie 9: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Lupul, al treilea logofăt, care primeşte uric pentru „două părţi de ocină din satul Bojdăreşti (inclus în oraşul Soroca, Moldova), care sat se împarte în trei părţi şi este pe Răut, în ţinutul Sorocii, şi cu vad de moară în Răut, pe care le-a cumpărat de la Văsiian şi de la sora lui Anghelina, fiii Stancăi, şi de la nepotul lor Ionaşco, fiul lui Drăgan, toţi strănepoţii lui Mihalcea, şi de la nepotul

---

[10] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 298

[11] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 274, pp. 343, 344

lor Ştefan şi fratele lui Eremeşco, şi Troşca, şi sora lor Călina, fiii lui Ionaşco, nepoţii Maicăi, strănepoţii Fedulei, pentru 60 de galbeni ungureşti"; „o parte din ocină din satul Macicăuţi (comună în judeţul Chişinău, Moldova), ce-i pe Prut, în ţinutul Orheiului, mai jos de Orheiul Vechi, din jumătate de sat, a treia parte din jumătatea de sus şi cu părţi de moară din vadul de jos, pe care şi le-a cumpărat de la Soriţa, fiica lui Jivală, şi de la nepoata ei Creaţa, fiica lui Sava Borotco, şi iarăşi de la nepoata lor Dumitra, fiica lui Ionaşco, nepoata lui Jivală, toţi nepoţii şi strănepoţii Cârstei, fratele lui Poroseci, pentru 30 de galbeni ungureşti"; „o altă ocină din acelaşi sat Macicăuţi, din partea de jos, cât se va alege partea lui Frăţiian, pe care a cumpărat-o de la Dosca şi de la sora ei, fiicele lui Frăţiian, cu 20 galbeni ungureşti"[12].

1625, februarie 14: Întărit de Radul voievod logofătului Lupul, care arată zapise de mărturie de la „popa, bătrânul din **Izbişte**", de la Necoară, Lazar şi Simeon pitari, de la Purcariu sin (fiu) Rafeiu „şi de la mulţi oameni buni şi bătrâni, megiaşi", „scriind în acel zapis că el şi-a cumpărat, de la neamurile sale: de la Tudosca şi de la soru-sa Agafia, şi de la feciorul ei Gheorghiţă, fetele lui Frăţiian, nepoatele Verbii diacul, toată partea lor de ocină din jumătate de sat, din partea cea din jos, a cincea parte din **Macicăuţi**, ce-i pe Răut, în ţinutul Orheiului, drept 50 taleri bătuţi"[13].

1632, septembrie 1: Întărit de Alexandru Iliaş voievod fostului mare vornic Lupul, care cumpără, cu 30

---

[12] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 52, pp. 76-78

[13] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 274, pp. 343, 344

taleri de argint, de la Bogdan, feciorul Stancăi, nepot lui Crăciun şi strănepot Isaicăi, „din jumătatea cea din jos din sat **Macicăuţii**, din a cincea parte, cât i se va alege”[14].

1741, mai 7: Zapisul boierilor divaniţi: „Facem știrea că, venind Sfinția Sa părintele Gherasim, egumenul de Golăia, ca să-ș caute o moșie, ce se cheamă **Trebujănii**, pe apa Răutului, la ținutul Orheiului, acolesându-şi un Iordachi, cum ar fi având și el o parte dintr-acel sat Trebujănii, și căutând părintele oameni bătrâni împrejurași, ca să poată adeveri pe cine ar fi apucat a stăpâni pe acea moșie, și aflând pe o seamă de oameni, i-a adus și înainte noastră pe Andrei, om bătrân din sat din **Peștere**, ce se hotărăște cu Trebujănii, ce a dat seamă că ține minte, de la Conețchi, și pe un Dănilă din **Susleni**, ce se hotărăște iarăși cu Trebujănii, și a dat seama că ține minte de când a venit împărăție Moscului pe Prut, care aceștia au mărturisit înainte noastră precum, de la aceste vremi ce dau seama că au apucat de țin minte, pe alți moșeni dimprejur sau pe alții din țărani, pe nimeni n-au apucat să stăpânească sau să să răspundă că ar fi având moșia la satul Trebujăni, fără cât tot pe călugării și oamenii Golăi i-au apucat, de stăpânea tot venitul locului Trebujănii. / Așijdere și un Stihie Untilă, om bătrân din sat din **Macicăuți**, iarăși a mărturisit înainte noastră că, de când au dat turcii Camenița, știe, fiind trăitor tot pe acolo, și pe alții, afară din călugării Golăi, n-au apucat să stăpânească pe locul Trebujănilor, care, după cum au mărturisit acești oameni înainte noastră, am dat și noi această mărturie la

[14] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 193, pp. 250, 251

mâna Sfinției Sale pãrintelui Gherasim, egumenul de Golăia, ca să se știe”[15].

MĂCIŞENI

(fostul sat Măceşănei, Măcinaşi, Mihăileşti pe Mânjina, comuna Corni, Galaţi).

1536, ianuarie 19: Întărit de Petru (Rareş) voievod lui Buzatul vatav şi femeii sale Armanca, care cumpără, cu 860 zloţi tătăreşti, de la Dragul şi Maria, fiii lui Ghedeon, feciorul Leahului, nepot de fiu lui Forov, „din întăritura ce a avut tatăl lor Ghedeon, feciorul Leahului, nepot de fiu lui Forov, de la fratele domniei mele Bogdan voievod, un sat mai sus de codrul cel mare, anume **Măceşănei**, ce se numeşte **Mihăileştii** (azi Măcişeni[16], Galaţi)”[17].

1627, decembrie 9: Întărit de Miron Barnovschi marelui ceaşnic Curt Celebi, care cumpără, de la Ion Rădăcină, fiul Stancăi, strănepotul lui Bechea, Ion Poiată, fiul Anei, nepotul lui Drăgan Buga, Lupul, fiul lui Lupul Posmag, strănepotul lui Bechea, Cârstea, fiul lui Toader, nepotul lui Pârlea, Gligorie, fiul lui Hârea, strănepotul lui Pârlea, Radul, fiul lui Ţăbuc, strănepotul Stanei, Ileana,

---

[15] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 213, p. 213

[16] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 161

[17] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 190, 191

fiica lui Burnea Mustea, strănepoata Stanei, Veisea, fiul lui Lupea, strănepotul Ruschii, Nechifor, fiul lui Ilea, strănepotul Ruschii… un sat anume **Măcinaşi** (Măcişeni, Galaţi) pe Mânjina, ce este în ţinutul Covurlui, pentru 200 taleri de argint”[18].

1633, ianuarie 27: Zapisul şoltuzului Ion şi al celor 12 pârgari din **Bârlad**, în care mărturisesc „cum au venit înaintea noastră Zaharia şi Dumitru, feciorii preotesei popii Lucăi, nepoţii lui Toader, strănepoţii Ştefului lui Cernat din **Cernaţi** (contopit cu Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui)… de au vândut jumătate de ocină din sat de **Cernăteşti** (în ţinutul Tecuci, Galaţi), din obârşia Corudului, din stâlp în sus, pe unde a fost de veci hotarul cel bătrân… lui Pravăţ, feciorul Oancăi, lui Stănilă şi Lupul Ilea ot **Măceşeni** (azi Măcişeni, comuna Corni, Galaţi) şi acelor oameni din **Corni** (ţinutul Covurlui, comuna Corni, Galaţi), drept 240 zloţi”[19].

1634, septembrie 14: Zapisul vornicului Strătulat şi Călmăţui, în care mărturisesc, că fiind chemaţi de Mihai, sluga lui Curt Celebi, cu scrisoarea domniei, în care se poruncea „să mergem la sat la **Măcişani** (Măcişeni, comuna Corni, Galaţi), ce este pe Mânjina, la ţinutul Covurluiului, care sat l-a cumpărat de la oameni din Măcişeni, să-l alegem dinspre alte hotare… am chemat oameni buni de primprejur, anume Dodeş Irodu din **Corne** (comuna Corni, Galaţi), Cârste Totrepehe din **Măcişani**, Măteiu din **Puţăni** (Puţeni, azi Valea Mărului, comuna Valea Mărului, Galaţi) şi Zbere din **Cleni** (comuna

---

[18] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 268, pp. 355, 356

[19] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 279, p. 357

Corni, Galaţi)”, cu care au stabilit că „hotarul satului Măcişănilor, din jos, se întâmpină cu hotarul Puţănilor şi cu al Clenilor, la o movilă mare, în deal, dinspre apus, şi merge în sus culmea dealului, pe lângă hotarul Puţănilor, până se scoboară pe o vâlcea, ce se cheamă Valea lui Negrilă, şi dă în Găunoasa, şi merge în sus pe matcă, pe lângă hotarul **Mândreştilor** (comuna Valea Mărului, Galaţi), până se întâmpină cu hotarul **Gorneştilor** (înglobat în Smulţi, comuna Drăguşeni, Galaţi) şi taie, la răsărit, pe lângă hotarul **Dabeştilor** (comuna Drăguşeni, Galaţi), ce trece Mânjina, în deal, dinspre răsărit, până se întâmpină cu hotarul **Cornilor**, şi merge în jos culmea dealului până se întâmpină cu hotarul **Clenilor** şi taie, de-a curmezişul, peste vale Mânjina, alături cu hotarul Clenilor, până iar la movila unde se întâmpină hotarul Măcişănilor şi al Puţănilor şi cu al Clenilor. Deci noi le-am ales şi le-am stâlpit dinspre alte hotare străine”[20].

1774, iunie 5: Satul **Măcişenii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Mijlociu, avea, după recensământul lui Rumeanţev[21]**. Birnici:** Condrache, vornic / Toader Dumitru / Dumitru / Neculai / Dimoftie / Petre / Ştefan Corban / Costandin Corban / Ilie, rusul / Sandul Ifrosii / Ion Gligoraş / Vasile Guzlă / Ion, muntean / Costandin Goga / Mihai, sârbul / Ion Cheşcorabă / Tofan Goga / Ion, rusul / Ion, chelar / Antohi, vier / Gheorghieş, vier / Pavăl, plugar. // **Case cu femei văduve:** Ana, văduvă / Aniţa, babă.

---

20 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 260, pp. 290, 291

21 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 107

1901: „**Măcişeni**, comună rurală în judeţul Covurlui, plasa Zimbrul, la 65 km de Galaţi. Se mărginește, la nord, cu Smulți; la est, cu Băleni; la sud-vest, cu Cudalbi. Are trei cătune: Măcișeni (reședința), Corni şi Urlești. Măcişeni e așezat pe valea cu acelaşi nume, pe care curge o ramură a pârâului Gerul (ce începe chiar din acest sat); Corni se găsește pe Valea Smulţilor, pe unde curge Suhuluiul; iar Urleşti, ceva mai sus de Corni. Locuitorii, toţi foşti clăcași, sunt în număr de 418 familii sau 1.523 suflete. Suprafaţa teritoriului comunei Măcişeni este de 7.220 hectare, din care 4.504 hectare ale proprietăţii mari şi restul al sătenilor. Proprietăți mari sunt trei, care au aceleași numiri ca și cătunele comunei. Pământul e mai mult arabil şi de pășune; păduri sunt vreo 357,5 hectare la Măcișeni, și 286, la Corni; vii sunt 86,5 hectare. Vite sunt: 6 tauri, 901 boi, 372 vaci, 24 junci, 2 junce, 6 gonitori, 1 gonitoare, 12 mânzați, 19 mânzate și 6 viței, 3 armăsari, 74 iepe, 70 cai, 18 berbeci, 582 oi, 42 capre. Sunt 6 cârciumi, 2 prăvălii cu manufactură, 2 mori cu aburi, 16 mașini agricole. Are 2 biserici, una cu hramul Sf. Voevozi, în Corni, zidită, în 1844, de săteni, împreună cu arendașul de pe atunci, Iordache Balaban; a doua, cu hramul Sf. Nicolae, în Urlești; ambele biserici au pământ rural; întreaga comună formează o parohie, cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 4 cântăreţi. / **Măcişeni**, sat şi reşedinţa comunei cu același nume, așezat pe Valea Măcișenilor, pe care curge o ramură a pârâului Gerul. Întinderea teritoriului este de 3.028 hectare, din care 454 ale proprietăţii mici şi restul ale proprietăţii mari”[22].

---

[22] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 255

MĂCIUCAŞII DE JOS

(pe Bârlad, ţinutul Tutova, Vaslui).

1625, mai 3: Diata Anghelinei, fata lui Toader Jora, nepoata Mierăi, „scriind c-au dat danie jumătate de sat de **Măciucaşii de Jos** (pe Bârlad, ţinutul Tutova, Vaslui), ce i-au fost de moşii şi toate părţile ce se vor alege, cumpărături Mierăi, din sat din **Bărzăieşti** (pe Bârlad, ţinutul Tutova, Vaslui), ce şi-a cumpărat sieşi de la Oana şi de la surorile ei, Părasca şi Tecla, şi de la seminţia lor. Aceste moşii le-a dat danie dumisale Dumitraşco Ştefan vel logofăt şi jupânesei sale Zanicăi, pentru că ei nu i-au rămas copii”[23].

1646, februarie 2: Se împart între moştenitori „ocinile unchiului nostru Miera pârcălabul şi alte moşii, care au fost neîmpărţite, de la moşii noştri. / Şi s-au venit în partea lui Grigore Ureche vornicul satul **Mănceştii** (pe Bâc, în Lăpuşna, Moldova), ce sunt pe Bâc, la ţinutul Lăpuşnii, şi jumătate de sat **Criceşti** (comuna Micleşti, Vaslui), ce este în ţinutul Vasluiului, şi partea din **Pădureni** (lângă Popricani, Iaşi), ce se va alege, ce este în ţinutul Iaşilor, de moşii şi de cumpărătură ale mătuşii noastre, a Berhecioai. / Şi lui Isac Mesehănescul, nepotul lui Toader Jorea, s-au venit jumătate de **Piscani** (lângă Vlădeni, Galaţi), jumătate de **Măciucaşii de Jos** (la nord de Ciotolom, Vaslui) şi părţi ce se vor alege din **Leur-**

[23] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 326, p. 397

deşti (comuna Tamaşi, Bacău). / Aşijderea, s-au venit în partea lui Ionaşco Jorii fost vornic, feciorul lui Simion Jorii, şi lui Gligoraşco, nepotul său, jumătate de **Măciucaşii de Jos,** jumătate de **Rupturi** (lângă Iveşti, Galaţi), jumătate de **Bârzăeşti** (Bârzăieşti, pe Bârlad, ţinutul Tutova, Vaslui) şi jumătate de **Sauleşti** (Săuleşti, comuna Vetrişoaia, Vaslui). / Şi lui Gheorghe Ştefan mare sulger, Roşcăi fost vistiernic, lui Cărăiman fost pitar, lui Pavăl vornic de gloată, lui Ionaşco Rusul pârcălabul şi Sturzăi, nepoţii Solomiei Mogâldoaie, li s-au venit, în partea lor, jumătate de **Piscani**, jumătate de **Măciucaşii de Jos**, jumătate de **Măciucaşii de Sus** şi partea ce se va alege din **Româneşti** (lângă Bălăbăneşti, Galaţi)”[24].

MĂCREŞTI

(„seliştea lui Nicoară”, comuna Rebricea, Vaslui).

Întărit, în **24 august 1443**, de Ştefan voievod, fraţilor Moica şi Tadot, care primesc uric pentru „satele, pe Rebricea, anume Pojereşti şi Petrileşti, unde este casa lui Piatră, şi, pe Rebricioara, satul popii Micu, şi, mai jos, unde au fost juzi Stoian şi Giugiu Blidaru, şi, mai jos, unde a fost Stoian Folea, şi, mai jos, seliştea lui Marco şi **seliştea lui Nicoară**, şi la Tecuci, unde a fost Andrei vătăman, şi, pe Botna, locuri din pustie… Iar hotarul

---

[24] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 284, p. 224, 225

tuturor acestor sate şi selişti să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul pustiilor să fie cât vor putea să folosească satele îndestul”[25].

1901: „**Măcreşti**, sat în judeţul Vaslui, plasa Stemnicul, comuna Buhăești, în partea de est, situat pe valea cu aceeași numire. Are o suprafaţă de 540 hectare şi o populaţie de 52 familii sau 156 suflete; o biserică, făcută, la 1833, de Grigore Crupenski; 26 vite mari cornute, 120 oi, 15 cai şi 10 râmători”[26].

MACRII

(pe Prut, ţinutul Grecenilor, Cahul, Moldova).

1774, iunie 12: Satul **Macrii**, ţinutul Grecenii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[27]**, toată suma caselor: 61**. Scădere rufeturi 61: 61 bejenari cu carte de scutire Sârbi, bulgari cu bilete de la gheneralul de Smul pe 87 liudi din let 1773, mart 12, iar la număr am găsit 61, cum arată, **anume**: / Stoian Costantinolu / Toader, sârbul / Peiul Stan / Necula Mihaiu / Lefter / Iorga / Gheorghe / Petcu / Iove / Velişcu / Ivanu / Mihai / Iorga Mihai / Cara Gote / Ivan / Necula Potracău / Chira / Stanciul / Crucian / Dumitri Opriolu / Necula Coşmare /

---

[25] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 239, pp. 340, 341

[26] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 256

[27] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 221, 222

Rusa Cimpoeş / Toader a Măriuţii / Malahil Tarţiul / Gorgul / Iorga Dulghii / Voina Cinghine / Hâra / Nedelciu / Puluciu Nedelciu / Stoelu / Toader Cuibaş / Cojă Toader / Constantin Haila / Petre / Tiulu / Stoica, crav / Dumitru, herghelegiu / Paraschiv Cârste / Velişco / Draine Gelu / Feliu / Ivan Dobre / Dumitru Tărpan / Hotiul Tărpan / Ivan Ipsimon / Diman Ivan / Mihne / Necula Dişle / Ivanu Haş / Crâste Cogecoltoc / Toader Peiul / Vasa Dimitre / Costi Balanan Olu / Dumitru Chidic / Petre Beleu / Ivan Cuciuc / Neculai Diman / Comarnu / Ilii / Dima. // **Bejenarii** ce s-au găsit la **Pelinii**, veniţi acum, la mai, oameni de peste Dunăre, şi s-au dat la Pelinii: Toată suma caselor: 25. **Rămân birnici 25**: Costantin Carabule / Dumitru Toderiţă / Eni / Ioniţă Focşa / Vicol Pupăză / Neculai / Costandachi Balmuş / Radu, muntean / Andreiu / Vasile / Dobre, sârbul / Vasilachi / Eni Ursul / Lupul Timofti / Săverin, ciauş / Andreiu, argat / Grigori Ciugic /Costantin Opre / Mane / Sava, calangeu / Anghel Radul / Stan cel mic / Manolachi Ribuş / Stan Lungul / Barbu, muntean.

MACSUTUL

(pe Bahlui, ţinutul Hârlăului, Iaşi).

1774, iunie: Satul **Macsutul**, ţinutul Hârlăului, ocolul Bahluiului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[28]**, toată suma caselor: 19**. Scădere rufeturi 19: 1

[28] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 231

popă, 15 scutelnici ai paharnicului Sturzii, 2 mazili, 1 armăşel. / **Rufeturi:** Popa Costandin / Pintelei, vătah, scutelnic al dumisale paharnicului Sandu Sturza / Ion Crudu, pas, tij (la fel) / Costandin Mancăş, la fel / Ilie, muntean, la fel / Costandin, blănar, la fel / Gavril nepot lui Larion, la fel / Lupu Dămian, la fel / Gheorghi, cojocar, la fel / Timofti, la fel / Ştefan, petrar / Pricopi, pas, la fel / Trohin, chelar, la fel / Vasile, vizitiu, la fel / Ion, murariu, la fel / Ion, rus, rotar, la fel / Stratul Tutov, mazil / Vasile Harhazi, mazil bătrân / Vasile armăşel.

1901: „**Maxutul**, sat în partea de sud-est a comunei Deleni, plasa Coșula, judeţul Botoșani, situat pe partea de est a dealului Pietrăria și în partea de nord a oraşului Hârlăul, Are o populaţie de 92 familii sau 460 suflete, din care 143 contribuabili; 1 biserică, zidită, la 1842, de către Pulheria și Iorgu Ghica, proprietari. Vite sunt: 300 boi şi vaci, 10 cai, 110 oi, 38 porci. Moşia Maxutul este o parte din Deleni şi are o întindere de 5.562 hectare, din care 5.367 hectare ale proprietarului, cu 4.296 hectare pădure, şi 195 hectare ale locuitorilor. Sunt 20 hectare vii”[29].

[29] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 250, 251

MĂDÂRJAC

(sau Mădrâjac, Mădârjaci, Poienile Mădârjăcilor, „aşezat pe Şacovăţ, comuna Mădârjac, Iaşi; „se megieşeşte, la răsărit, cu Frumuşelile Popeştilor, la miazănoapte şi apus cu pădurea Sineştilor, iar la miazăzi cu Bojâla”[30]).

1614, februarie 2: Necoară uşerel din satul Bobleateci şi sora lui Stanca, fiii Buscăi, Odochia, fiica Agafiei, Marco visternicel, Pântea, Vasile şi Anisia, fiii Nastei, nepoţi Varvarei, toţi nepoţii lui Nicoară, vând popii Simion din Mădrăjeaci, preotesei Parasca şi fiului lor, popa Ionaşco, asemenea din Mădrâjeaci, drept 45 taleri, „din a patra parte din satul **Mădrâjeaci** (Mădârjeşti), ce este în ţinutul Cârligăturii, partea de sus şi din a patra parte din Văleşeani, a patra parte, şi cu poiană la Micodim pe Şacovăţ (Mădârjac)”[31].

1632, iulie 29: Zapisul postelnicului Lupul Prăjescul şi al uricarului Ionaşco Mânjea, în care mărturisesc cum au hotărnicit părţile de ocină din satul **Pietriş** (Pietrişul, contopit cu Costeşti, înglobat în Târgu Frumos), cumpărate de stolnicul Grama. „Deci am strâns megieşi şi din sus şi din jos şi preoţi, pe Iacob Moţoc pitărel din **Văscani** (comuna Ruginoasa, Iaşi), Lazor Moţoc diac din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Ivan stolnicel, Glogorcea pitărel şi popa Miiarea din **Mădârjeaci** (comuna Mădârjaci, Iaşi), Toader păhărnicel din

[30] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 56
[31] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, pp. 57, 58

Todereşti (comuna Todireşti, Iaşi), Ştefan păhărnicel din **Drăgoteni** (Drăgoteşti, lângă Borleşti, Neamţ), popa Ştefan, Toader diacul, Creţul şoltuz şi Vasile din **Târgul Frumos**… şi i-am ales părţile de cumpărătură din a treia parte de sat, partea de sus, şi le-am stâlpi din partea Alexei, ce au îmblat în patru părţi, trei părţi, şi din partea Lucăi, ce îmblă în trei părţi, o parte”[32].

1643, mai 14: Neculae şi Vasile, feciorii Nastasiei Brândzoaie, vând lui Vasile Dicăş, drept 35 zloţi, „dreaptă ocină şi moşie din satul **Mădârjeci** (Mădârjac, comuna Mădârjac, Iaşi), din **Văleşeni** (comuna Mădârjac, Iaşi), din **Poieni** (comuna Mădârjac, Iaşi) şi la **Micodini** (lângă Mădârjac, comuna Mădârjac, Iaşi)… dinaintea lui Ivan, Grigorcea, Pavăl, Drăgăilă, Luca, Băntelei, Pahomie căpitan, Buculei, Irimia şi Ignat cel spân ot **Mădârjeci**, Vârlan de **Ciunceşti** (inclus în Cristeşti, comuna Brăeşti, Iaşi) şi a mulţi oameni buni”[33].

1643, decembrie 21: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Vasile de **Mădârjiaci**, după ce i „s-a jeluit Dumitru Buhuş, ce-a fost vistiernic, pe satul **Pietriş**, că i-a stricat hotarul şi i-a mutat nişte pietre, deci… tu să strângi megieşi de primprejur, să cercetaţi hotarul de l-au stricat şi dacă pietrele stau cum au fost mai de dedemult sau mutatu-le-au, şi cum vei afla mai cu dreptul şi cum vor mărturisi oamenii cu sufletul lor, şi să faceţi o scrisoare şi să-mi daâo de ştire”[34].

---

[32] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 163, pp. 205, 206

[33] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 93, p. 99

[34] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 57, 58

1661, aprilie 20: Ispisoc de judecată de la Ştefan Vasile voievod, după „o pâră între popa Zmăul, Vasile Tătar şi alţi răzeşi ai lor din **Obârjăni** cu Răzmeriţă de la vistierie, fratele său Toader, Mihăilă şi popa Bejan din **Mădârjaci** (Mădârjeşti) pentru nişte poeni ce sunt pe Şacovăţ, ce se cheamă **Poenile Mădârjacilor** (Mădârjac), la Nicodin"[35]. S-au dat rămaşi popa Zmăul şi ai lui.

1666: Mălanca cu feciorii săi, şi Ghervasie, cu nepoata lui, „fata Metiteli, vând „unchilor noştri de acolo, din sat, anume Iosip, Vasile Cotorce, Iftimie Dubău şi Istratie a diaconului", drept 17 lei, „moşia noastră şi a moşilor noştri din satul **Mădrâjeci** (Mădârjeşti) şi din Văleşeni, cu poienile de la Şacovăţ (Mădârjac), jumătate din partea moaşei (bunicii) Greaca"[36].

1668, iulie 7: Zapisul lui Solomon Bârlădeanul despre cum a „cumpărat în satul **Mădârjăcii**, în cutul de jos… Iar părţile cumpărăturilor mele din **poenile Mădârjăcilor**, de la Şacovăţ, de la Nicodim, să-mi ţin eu cumpărăturile ce vor fi, numai părţile vânzătorilor mei împreună cu dânşii. Aşa au poftit ei şi aşa am primit şi eu. Şi în tocmeala noastră s-au întâmplat Mihăilă, pârcălanul de Mădârjăci, Vasile Cotoce de acolo, Gavril de acolo, Andronic de acolo, Gligorce Ciumal de acolo şi popa Gligorie de Pleşeşti"[37].

1671, octombrie 23: Toader şi fraţii lui, feciorii lui Vasile Buculei, dăruiesc logofătului Solomon Bârlădeanul, „din satul **Mădârjeci**, din cutul de sus, din jumătate de sat, din a şasea parte, a patra parte şi a patra parte din

[35] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 59
[36] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 59
[37] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, pp. 59, 60

poenile de la Şacovăţ, ce se cheamă Nicodim"[38].

1672, octombrie 15: Patriche, fecior lui Ionaşco, nepotul Gligorcii din Mădârjeni, dăruieşte logofătului Bârlădianu „16 pământuri, ce au fost partea moşului (bunicului) său Gligorce în satul **Mădârjeci**… şi cu fânaţul care se va alege partea lui din **poenile de la Şacovăţ**"[39].

1803, Condica liuzilor: „**Mădârjecii** sunt arătaţi ca fiind ai sulgerului Grigore Dramă, cu 25 liuzi, iar **Mădârjacu** al logofetesei Pălădoaia"[40].

1831, Catagrafia Cârligăturii: „Satul **Mădrâjac**, stăpânit de hătmăneasa Safta Paladi. Are **preot** pe Gheorghe sin (fiu) Roman, la biserica Adormirii Maicii Domnului; / **3 nevolnici** şi iertaţi de sat, 3 văsuve, 2 slujitori bisericeşti, 24 birnici havaelgii, 3 slugi şi oameni fără căpătâi, 6 oameni străini, tocmiţi cu hac. / Tot aici găsesc şi satul **Bojâia**, stăpânit de răzeşii ot Româneşti. Are 1 nevolnic iertat de bir, 1 văduvă şi 18 birnici havalegii şi un sudet, Pavel sin Maios, supus rusesc"[41].

1901: „**Mădârjac**, sat în judeţul Iaşi, plasa Cârligătura, comuna Popeşti, pe partea de sud a Dealului Mare, în marginea judeţului, spre Vaslui, lângă pârâul Şacovăţul, şi înconjurat de păduri. Are o populație de 68 familii sau 240 suflete; o biserică. Satul se află pe moșia Popeşti. Vite: 213 vite mari cornute, 18 cai, 3 oi și 88 râmători"[42].

---

[38] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61
[39] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61
[40] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 89
[41] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 92
[42] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 257

MĂDÂRJEŞTI

(„Seliştea lui Măcău Vlad”, Mădrăjani, Mădrâjeşti, „la răsărit de Codreşti, pe Bahlueţ… Se megieşeşte, la răsărit, cu Storneştii vechi, din moşia Sineşti, şi Sârca, la miazănoapte, cu Belceşti, la apus cu Bălţaţi şi Valea Oilor sau Mândreşti, şi la miazăzi cu Lungani”[43], Iaşi).

1493, martie 7: Întărit de Ştefan voievod urmaşilor lui Vâlcea Batârescu, sora lui Maruşca, şi fiul Negrilă, care primesc uric, în locul celor pierdute atunci „când au venit turcii asupra ţării noastre, la Pârâul Alb”, pentru „ocina lor, satul anume Batâreştii la Cârligătură”, Maruşca primind jumătate de sat, „partea dinspre biserică, iar jumătate de sat să fie a slugii noastre Negrilă şi a surorii lui Maria… Şi după aceasta, iarăşi s-a sculat Maruşca, sora lui Vâlcea, şi vândut partea ei de sat din Batâreşti, partea dinspre biserică, nepotului său de frate Negrilă, pentru 60 de zloţi tătăreşti… Şi de asemenea i-am dat şi i-am întărit o selişte pe Bahlueţ, anume **Seliştea lui Măcău Vlad**, şi cu loc de moară pe Bahlueţ, unde a fost moara lui Onicică, care acea selişte i-au vândut-o Anuşca şi Marta, fiicele lui Mădârjac, pentru 70 de zloţi tătăreşti”[44]. Hotarul, din veac.

1499, noiembrie 17: Întărit de Ştefan voievod lui Ivan şi femeii sale, Fedii, care cumpără, cu 150 zloţi tătă-

[43] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, pp. 55, 56
[44] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 126, pp. 245-247

reşti, de la Măruşca, jupâneasa lui Ivan protopop, fata Nastii, nepoata lui Coste Stravici „un sat pe Sirca, anume Străviceanii, din jos de **Mădrâjaca**”[45]. Hotarul, din vechi.

1546, iunie 23: Întărit de Petru Rareş voievod lui Danciul, Neagşa, Anuşca şi Stanca, fiii lui Negrilă, şi dudeniei lor Mihail şi Cozma, feciorii Mariei, toţi nepoţi ai lui Vâlcea, care primesc ispisoc pentru „jumătate de sat în Cârligătura, anume **Bătăreştii**, din biserică, care acel pol (jumătate) de sat a cumpărat-o singur Negrilă de la Maruşca, sora lui Vâlcea… şi o selişte pe Bagblueţ, anume **Măcău Vlada**, cu loc de moară pe Bahlueţ, unde a fost moara Onicăi, cumpărată de Negrilă de la Anuşca şi Marta, fetele lui Mădrâjac”[46].

1594, februarie 20: Întărit de Aron voievod lui Nistre, Miron şi Nenciul, care cumpără, drept 40 taleri de argint, de la Lupul sin (fiu) Filip, nepot lui Oniţă, „a sa dreaptă ocină şi moşie din a patra parte de sat, partea lui Oniţă şi partea lui Lupul de pe Hilip, din dresul de cumpărătură ce-au avut moşii lui de la bătrânul Ştefan voievod… şi partea lui din silişte pe Bahlueţ şi cu partea lui de prisacă”[47].

1600: Ana, Nastasia şi Andronic, fiii lui Agahii, nepoţi Petricăi Bătărescului, vând, drept 20 taleri, Grozavei, „ocina lor din satul **Bătărăşti** şi din seliştea Căninan, şi din seliştea **Măcău Vlad** pe Bahlueţ… dinaintea preotului Gavril Albici de Bătăreşti, Gligore Dura, Gligorce, Nădăbaico şi Busuioc, toţi din Bătă-

---

[45] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 241, p. 428

[46] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 28

[47] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 28

reşti"[48].

1614, februarie 2: Necoară uşerel din satul Bobleateci şi sora lui Stanca, fiii Buscăi, Odochia, fiica Agafiei, Marco visternicel, Pântea, Vasile şi Anisia, fiii Nastei, nepoţi Varvarei, toţi nepoţii lui Nicoară, vând popii Simion din Mădrăjeaci, preotesei Parasca şi fiului lor, popa Ionaşco, asemenea din Mădrâjeaci, drept 45 taleri, „din a patra parte din satul **Mădrâjeaci** (Mădârjeşti), ce este în ţinutul Cârligăturii, partea de sus şi din a patra parte din Văleşeani, a patra parte, şi cu poiană la Micodim pe Şacovăţ (Mădârjac)"[49].

1624, decembrie 19: Mărturia şoltuzului şi a celor 12 pârgari de **Cotnari** şi a celui de **Târgu Frumos**, tot cu 12 pârgari de Târgu Frumos, „oameni buni şi slugile măriei tale din megieşi", adică Ionaşco aprod şi Ilea visternicel din **Cudreşti**, Călcul pitarul din **Bălţaţi**, Ihnat şi Ihnat visternicel din **Mădrăjaci**, Istratie din **Iezereni**, Anton şi Lazor din **Belceşti**, despre hotarul satului **Ulmi** spre „un val ce au cu slătinenii, pentru ce le-au mutat pietrele din hotarul bătrân… Şi am aflat un om bătrân, anume Lazar de Belceşti, de ştie de tot cum n-au treabă slătinenii la acel hotar, ci slătinenilor le-a dat Alexandru vodă cel Bătrân loc de odae (han – n. n.) împotriva Belceştilor"[50].

1637, iulie 5: Întărit de Vasile Lupu voievod, prin ispisoc de judecată, fostului vistiernic Gheorghe Roşca, după ce fusese pârât de faţă de Chirilă, Ştefan, Lupul şi alte rude şi răzeşi ai lor din **Româneşti** (lângă Târgu Fru-

---

[48] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 28

[49] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, pp. 57, 58

[50] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 249, pp. 317, 318

mos, Iaşi), „pentru nişte părţi de ocină ce a cumpărat din satul **Ivoeşti** (comuna Podu Iloaei, Iaşi), pe Bahlui, în ţinutul Cârligăturii… Roşca vistiernic a adus înaintea domniei mele oameni care i-au vândut acele părţi de ocină din acest sat Ivoeşti, anume Moiseiu din Româneşti, Ţâgan, Vasile Bodorcea, Marco şi Pavel… iar ei au spus că au mers pe la toate rudele lor şi au dat de ştire, şi nimeni dintre ei nu voia să cumpere. Şi a adus şi mărturie, oameni buni şi slugi ale domniei mele, anume Ivan, Văsian şi Miera din **Mădârjeci** (Mădârjeşti, comuna Bălţaţi, Iaşi), Machidon, Chirilă, Pătraşco şi Tofan din **Cudreşti** (înglobat în Bălţaţi, comuna Bălţaţi, Iaşi), Silion din **Vlădeşti** (comuna Stolniceni-Prăjescu, Iaşi), Gricea din **Cosiţeni** (comuna Podi Iloaiei, Iaşi), din Cârligătura, care au mărturisit că au umblat acei oameni, care au vândut lui Gheorghe Roşca, pe la toate rudele lor şi le-au dat ştire, iar n-au vrut să cumpere părţile pe care acum vor să le întoarcă”[51].

1639, iulie 15: Irina, fata Măriicăi Nehoe, nepoata lui Băsărabă, şi Niţă vătahul vând lui Obrejie, feciorul Agahiei, nepotul popii Gavril, drept 50 de zloţi bătuţi, „partea mea din sat din **Urghiceni** (Iurghiceni, azi Erbiceni, comuna Erbiceni, Iaşi), din partea Băsărăbeştilor… dinaintea lui Roman Lapteacru, Ionaşco Roşca sticlar, Ştefan blănarul, Toader feciorul popii şi Vasile din **Mădârjaci** (Mădârjeşti, comuna Bălţaţi, Iaşi), Gligorie Trimca din **Păşcani** (lângă Oneşti, comuna Plugari, Iaşi), Paţea din **Grăceşti** (Greceşti, comuna Erbi-

---

[51] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 145, pp. 134-136

ceni, Iaşi), Veveriţă din **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi) şi mulţi oameni buni"[52].

1646, iunie 15: Ţigănaş, feciorul lui Băgău de **Cioltani** (lângă Popeşti, Iaşi) vinde „partea mea din **Cudreşti** (înglobat în Bălţaţi, comuna Bălţaţi, Iaşi), şi din joseni, şi din suseni, ce ceste pe Bahlueţ, în ţinutul Cârligăturii, seminţiei mele Pătraşco şi Tofanm feciorul lui Clineşti de Cudreşti, drept 8 lei. / Şi în tocmeala noastră au fost Ilea şi Tănasie de **Cudreşti**, Coste şi Pavăl de **Mădrâjeci** (Mădârjeşti, comuna Bălţaţi, Iaşi), Constantin Forojie de **Storneşti** (comuna Sineşti, Iaşi) şi Chirilă Câlcul de **Bălţaţi** (comuna Bălţaţi, Iaşi). Şi s-a băut adălmaşul în casa lui Hilip"[53].

1656, mai 18: Nichifor sin (fiu) Baltă, nepot lui Fedor, şi Sava, Uliana şi Mărica, feciorii Nastasiei, nepoţi lui Fedor, vând lui Răzmeriţă ot **Mădârjaci**, feciorul lui Vasile, frăţâne-său Toader şi lui Grigore, drept 20 lei, „din jumătate de sat **Pleşeşti**, din a treia parte, părţile a doi fraţi"[54].

1661, aprilie 20: Ispisoc de judecată de la Ştefan Vasile voievod, după „o pâră între popa Zmăul, Vasile Tătar şi alţi răzeşi ai lor din **Obârjăni** cu Răzmeriţă de la vistierie, fratele său Toader, Mihăilă şi popa Bejan din **Mădârjaci** (Mădârjeşti) pentru nişte poeni ce sunt pe Şacovăţ, ce se cheamă **Poenile Mădârjacilor** (Mădârjac), la Nicodin"[55]. S-au dat rămaşi popa Zmăul şi ai lui.

---

[52] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 173, p. 183

[53] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 404, p. 347

[54] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 37

[55] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 59

1664, mai 4: Mărica, fata preotului Gavril Albici din Bătăreşti, şi cu feciorii ei Nacul şi Dochiţa dăruiesc partea lor din **Bătăreşti**, cumpărătură de la Lupul, feciorul lui Hilip, nepotul lui Oniţă din satul Bătăreşti, a patra parte din sat… dinaintea preotului Nacul cel domnesc, Vasile Buculei din **Mădârjeci** şi Nacul din Obrijeni"[56].

1664, decembrie 17: Zapisul prin care popa Vasile cel domnesc de Tărgu Frumos, preoteasa lui Nastasia, fata Davidoaei de Loronteneşti, Istratie Mareş şi femeia lui Mărica, aşijderi fată a Davidoaei, Toader de **Mădârjeci** cu femeia lui Ana, şi ea fată Davidoaei, Petre diaconul cel domnesc de la Sf. Nicolae din Iaşi cu diaconiţa Candachia, fata lui Toader, nepoată Davidoaei dăruiesc lui Teodosie, Mitropolitul de Suceava „şi fratelui sfinţiei sale Toader… moşia din satul **Bătăreşti**"[57].

1666, iunie 19: Zapisul lui Mihail din **Mădârjaci**, prin care mărturiseşte că, „venind diaconul Ignat ot **Moimeşti** şi frate-său Neculai sin (fiu) Andrei, nepoţi Ursului, pentru o parte de ocină din **Pleşeşti**, el şi cu răzeşii din Pleşeşti au dat seamă, pe drese, că i se vine, din a patra parte de sat, a treia parte"[58].

1668, mai 1: Marele logofăt Solomon Bârlădeanul se învoieşte cu fraţii Răzmeriţă, Toader şi Gligorie, feciorii lui Vasile Albici din **Pleşeşti**, cu Stratie vornicelul şi femeia lui Cerna, sora lui Răzmeriţă, cu Tănasie, Gligore, Constantin şi Pavel, feciorii lui Vasile Moeşu, cu Ignat diaconul şi Niculai, feciorii lui Andrei de la **Moimeşti**, toţi răzeşi de Pleşeşti, „pentru o bucată de şes, din

---

[56] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 29
[57] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 29
[58] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 37

iazul ce a fost început a iezi părintele Sava, ce a fost Mitropolit, până într-un iazuleţ ce l-am făcut noi, din jos, pese şes, şi dă în Bahlueţ. Pentru acea bucată de şes ne-am tocmit cu aceşti megieşi şi ne-am învoit să nu am eu a ţine mai mult din hotarul Pleşeştilor, nici la costişe, nici aiurile, în ţarina lor, ci numai acea bucată de şes, până într-acel iazuleţ ce l-am făcut noi, ca să nu le strice vărsătura heleşteului meu, ce voi să fac în hotarul lor, al Pleşeştilor. Acea bucată de loc mi-au vândut mie cu voia lor… dinaintea preotului Bejan de Mădârjaci, Toader diaconul, Mihai ce a fost pârcălab, Gavril a Gligorcei, Dicăş căpitan, Vasile Cotorce, Dumitraşco aprodul – toţi din **Mădârjaci**”[59].

1666: Mălanca cu feciorii săi, şi Ghervasie, cu nepoata lui, „fata Metiteli, vând „unchilor noştri de acolo, din sat, anume Iosip, Vasile Cotorce, Iftimie Dubău şi Istratie a diaconului”, drept 17 lei, „moşia noastră şi a moşilor noştri din satul **Mădrâjeci** (Mădârjeşti) şi din Văleşeni, cu poienile de la Şacovăţ (Mădârjac), jumătate din partea moaşei (bunicii) Greaca”[60].

1668, mai 1: Marele logofăt Solomon Bârlădeanul se învoieşte cu fraţii Răzmeriţă, Toader şi Gligorie, feciorii lui Vasile Albici din **Pleşeşti**, cu Stratie vornicelul şi femeia lui Cerna, sora lui Răzmeriţă, cu Tănasie, Gligore, Constantin şi Pavel, feciorii lui Vasile Moeşu, cu Ignat diaconul şi Niculai, feciorii lui Andrei de la **Moimeşti**, toţi răzeşi de Pleşeşti, „pentru o bucată de şes, din iazul ce a fost început a iezi părintele Sava, ce a fost Mitropolit, până într-un iazuleţ ce l-am făcut noi, din jos, pese şes, şi dă în Bahlueţ. Pentru acea bucată de şes ne-

[59] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 37, 38
[60] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 59

am tocmit cu aceşti megieşi şi ne-am învoit să nu am eu a ţine mai mult din hotarul Pleşeştilor, nici la costişe, nici aiurile, în ţarina lor, ci numai acea bucată de şes, până într-acel iazuleţ ce l-am făcut noi, ca să nu le strice vărsătura heleşteului meu, ce voi să fac în hotarul lor, al Pleşeştilor. Acea bucată de loc mi-au vândut mie cu voia lor… dinaintea preotului Bejan de Mădârjaci, Toader diaconul, Mihai ce a fost pârcălab, Gavril a Gligorcei, Dicăş căpitan, Vasile Cotorce, Dumitraşco aprodul – toţi din **Mădârjaci**"[61].

1668, iulie 7: Zapisul lui Solomon Bârlădeanul despre cum a „cumpărat în satul **Mădârjăcii**, în cutul de jos: venit-au la mine popa Bejan din Mădârjăci, frate-său Lupul, frate-său Toader diacon, Răzmeriţă de vistierie şi fraţii lui Toader, Gligorie Horje, Toader diacon, feciorul lui Buculei, Gheorghiţă ginerele lui Ivan, Ostahie şi Lupaşco, feciorii lui Lupaşco şi alte seminţii ale lor, care sunt din Popăscul din satul Mădârjăci, din cătunul de jos, şi Dicheş căpitan, Patrichie, popa Vasile din **Bârleşti**, popa Gavril din **Totoeşti**, Coste, Pavăl şi fratele lor Petre, Dumitraşco aprod şi alte seminţii ale lor, care sunt din Alivan, dintr-acelaşi cut din jos, şi iarăşi popa Bejan, frate-său Toader, fratele lor Lupul, Dicheş căpitan, Arsenie, Pavăl şi seminţia lor, care sunt cumpărători din Foale, dintr-acelaşi cut din jos, şi mi s-au rugat, de mi-au dat mie, de o parte dinspre Bahlueţ, din apa Bahuleţului, pe pârâul Sârcii, la deal, până în podul Banului, şi de acolo, pe drumul cel mare către Tţrgu Frumos, până unde se împreună cu locul cutului **Mădârjacilor** din sus, şi la vale, alături cu locul lor, până în Bahlueţ… Şi de acum înainte eu să nu mai cumpăr, nici să primesc danie din tot

[61] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 37, 38

hotarul satului lor… Şi zapisul de cumpărătură şi de danie, c-am cumpărat eu de la Gavril Azăpanul, şi moşie, şi cumpărătură din Alivan, şi de la Dumitraşcu şi Savin, iarăşi din Alivan, şi de la Ionaşco, ginerele lui Pântelei diaconul din Popăscul, şi de la Vasile Clineş şi femeia lui Urâta, fata lui Pântelei diaconul, iarăşi din Popăscul, şi de la Ion şi Constantin, feciorii lui Toader şi ai Anii, nepoţii lui David, iarăşi din Livan (Alivan)… le-am dat la mâna lor, să le ţină ei… Iar părţile cumpărăturilor mele din **poenile Mădârjăcilor**, de la Şacovăţ, de la Nicodim, să-mi ţin eu cumpărăturile ce vor fi, numai părţile vânzătorilor mei împreună cu dânşii. Aşa au poftit ei şi aşa am primit şi eu. Şi în tocmeala noastră s-au întâmplat Mihăilă, pârcălanul de Mădârjăci, Vasile Cotoce de acolo, Gavril de acolo, Andronic de acolo, Gligorce Ciumal de acolo şi popa Gligorie de Pleşeşti”[62].

1670, august 5: Solomon Bârlădeanul dăruieşte mănăstirii Secătura, de la ţinutul Trotuşului, printre altele, „satul **Storneştii** la Cârligătură, cu părţile din **Batăreşti**, din **Codreşti**, din **Pleşeşti**, din **Obrijeni**, din hotarul **Mădârjacilor** şi cu o bucată de codru la Cârligătură”[63].

1671, mai 26: Gavril din Mădrăjeci, Iosip ot tam (de acolo), Vasile Cotorce, Istrate sin (fiu) preot răscumpără o parte de ocină, „ce-a fost cumpărată de Marghita de la Grigore… o am răscumpărat de la Horăicoe, nora Marghitei, drept 16 lei… dinaintea popii Bejan, Dicăş, Mihăilă şi Bălan din **Mădrâjeci**”[64].

1671, iunie 19: Lupul, feciorul popii Ionaşco, s-a învoit cu fraţii lui răzeşi, cu popa Bejan şi Toader, pentru

---

[62] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, pp. 59, 60
[63] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 30
[64] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61

partea lui din **Mădârjăci**, pe care a dăruit-o lui Solomon Bârlădeanu logofăt „pentru că m-a plătit de dajdie”[65].

1671, octombrie 23: Toader şi fraţii lui, feciorii lui Vasile Buculei, dăruiesc logofătului Solomon Bârlădeanul, „din satul **Mădârjeci**, din cutul de sus, din jumătate de sat, din a şasea parte, a patra parte şi a patra parte din **poenile de la Şacovăţ**, ce se cheamă Nicodim”[66].

1672, octombrie 15: Patriche, fecior lui Ionaşco, nepotul Gligorcii din Mădârjeni, dăruieşte logofătului Bârlădianu „16 pământuri, ce au fost partea moşului (bunicului) său Gligorce în satul **Mădârjeci**… şi cu fânaţul care se va alege partea lui din **poenile de la Şacovăţ**”[67].

1677, februarie 20: Fraţii Istratie, Ionaşco şi Urâta cu bărbatul ei Vasile, Anuşca cu bărbatul ei Ionaşco, feciorii diaconului Pântelei din **Mădârjaci**, nepoţi de frate lui Vasile Cotorcea, vând lui Miron Costin a lor „moşie în **Româneşti**, partea Nastasiei, surorii Cotorcei”[68].

1742, decembrie 2: Ispisoc de judecată, dpă ce s-au pârât Ursul de la vistierie cu Cujboae călugăriţa „pentru o iapă a Ursului, ce-a dat într-o groapă a Cujboae pe moşia ei, zicând Ursul că, fiindu-i ţarina la câmp, ar fi trimis pe un ţigan al său la ţarină, călare pe acea iapă şi, fiind drumul prin seliştea **Mădârjecilor**, a fost acea groapă lângă drum şi, fiind dudăul mare, a fost acoperită cu dudău, de nu s-a fost văzând groapa şi, când a fost în dreptul gropii, au zburat nişte păsări şi, speriindu-se iapa, a dat în groapă şi-a pierit acolo… Cujboae n-a tăgăduit,

---

[65] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61
[66] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61
[67] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61
[68] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 61

deci am judecat ca să plătească Cujboae iapa Ursului, socotindu-se şi preţul iepii zece lei, măcar că ursul da seamă că i-a fost iapa mai de mult preţ, dar fiind şi Cujboae o femeie săracă şi la neputinţă, a primit Ursul, lăsând-o pe 10 lei”[69].

1755, ianuarie 12: Egumenul şi soborul de la Bogdana, „întâmplându-se de s-a surpat sfânta mănăstire de cutremur, fiind risipită şi foarte rău stricată”, vinde Episcopiei de Roman, drept 525 lei, „moşia **Storneştii**, cu alte părţi dintr-alte moşii, ce sunt lipite către dânsa, anume jumătate de sat de **Batireşti**, jumătate de sat **Pleşeşti** şi din **Mădârjăci**, şi cu heleşteul satului Srorneşti, ce este la apa Bahlueţului”[70].

1803, Condica liuzilor: „**Mădârjecii** sunt arătaţi ca fiind ai sulgerului Grigore Dramă, cu 25 liuzi, iar **Mădârjacu** al logofetesei Pălădoaia”[71].

1820, Catagrafia Cârligăturii: „**Mădârjacii** sunt ai căminarului Tănasă Gosan, cu **18 liudi**, între care Condurache / Ion Rusul / Onofrei Rusul / Vasile Cibotar / Constandin Ţâcovan / Gheorghe Muntian / Dumitru Lupuşor / Simion Luca / Arhip Opre / Avram Luca / Ioniţă Flore / Vasile ispravnic zet (ginere) Băban / Nastasă Luchian; / **8 slugi** fără bir, care sunt: Irimie Plugar / Dumitru Samoil / Vasile Ababii Nastasiei / Matei Rusul / Ion Ungurian / Ilie Căsâian / Toader Vornicul / Ioniţă Stoica, / Tot aici, **Mădârjăcii câşlă** a vornicului Constandin Catargiu, cu 8 locuitori”[72].

1831, Catagrafia Cârligăturii: „În Catagrafie

[69] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 182
[70] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 31, 32
[71] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 89
[72] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 91

figurează **Odaea Mădârjăcii Fotii**, stăpânită de vornicul Vasile Hrisoveghi. Are un **privilegiat fără dare**, pe Constantin Bere, porucinic „cu carte gospod (domnească) de la Ion Sandu Sturza voievod, din leat 1826, octombrie 28, să fie apărat de bir şi să scutească 50 de oi de goştină, 50 stupi de deseatină şi 100 vedre vin de vădrărit”. Apoi, **10 oameni supuşi**, la unii şi la alţii, fără bir: Vasile sin (fiu) Constandin Bosuioc / Dumitru sin Toader Mândru / Vasile sin Simion Herghelegiu / Ion sin Antohe Grisariu / Ion, Gheorghe şi Vasile sin Simion Sâtă / Şrefan Rusu / Toader Văcariu / Vasile zet (ginere) Herghelegiu; **1 om fără căpătâi**: Zaharie sin Simion Sâtă. / Tot aici e şi **satul Mădârjeşti**, stăpânit de băneasa Rucsanda Gosan. / Acesta are **2 preoţi** în slujbă: Ioan sin Toader Dascălu, slujitorul bisericii Sf. Grigore Bogoslov, şi Gheorghe sin Ştefan Dascălu, apoi diaconul Toader sin Andrei, tot la acea biserică; / **2 nevolnici**: Grigori Stornescu şi Ioan Frunză; / **11 văduve**, între care Aniţa lui Dumitru Scutaru / Vasilca lui Iosâp / Nastasia lui Vasile Ciobotaru / Tudura lui Simion Duca / Dochiţa lui Ioan Curtianu / Maria lui Gheorghe Muntianu / Sofronia lui Ioniţă Flore / Iftimia lui Toma Rotaru; / **3 dascăli** de biserică; / **17 birnici breslaşi**, între care: Vasile Cibotaru / Alecsa Cibotaru / Ioniţă sin Efrim / Ioan sin Simion Băban / Eftimi sin Ioniţă Luca / Ihnat sin Petre Chiţa / Petre Cosâţeanu; / apoi **10 slugi** şi alţi oameni fără bir”[73].

1901: „**Mădârjeşti**, sat în marginea dinspre nord-est a comunei Sârca, plasa Cârligătura, judeţul Iaşi, situat, o parte, la îmbucătura pârâului Ciorbolea şi, o parte, lângă izvorul Mădârjeşti. Prin partea de sud a satului și paralel cu râul Bahluiul, trec șoseaua naţională și calea

---

[73] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 92

ferată Târgul Frumos-Podul Iloaei. Are o întindere de 1.200 hectare; o populație de 41 familii sau 145 suflete; o biserică; o moară de apă. Proprietatea aparține Epitropiei Spitalului Sf. Spiridon din Iași. Vite: 186 vite mari cornute, 20 cai, 493 oi şi 91 râmători”[74].

MĂGDĂCEŞTI

(sau Măgdăşeşti pe Ichil, Orhei, Moldova).

1724, noiembrie 28: Stoian, vornicul din satul **Păşcani**, cu femeia lui Luchiţa şi cu fiul lor Ion dăruiesc marelui vornic al Ţării de Jos Darie Donici „două părţi de ocină din satul **Măgdăşeşti**, dintr-un bătrân, care sunt la ţinutul Orheiului, pe apa Ichilului, care îmi sunt mie rămase de la unchiul meu, fratele mamei mele Bejana, anume Iliţă, şi a lui Gheorghiţă, ce-a ţinut pe o soră a tătâne-meu, care din aceşti oameni n-au rămas nici feciori, nici altă rudă, cât mi-a rămas mie”[75].

1775, iunie 23: Carte de împuternicire, dată de Grigore Alexandru Ghica voievod fostului mare paharnic Darie Donici, „ca omul lui, ce-l va trimite vechil la moşia **Păşcanii** şi **Măgdăceştii**, de la ţinutul Orheiului, să fie volnic a dijmui tot venitul pe obicei… şi oamenii ce vor fi şezători cu casă pe numitele moşii să aibă a lucra zilele obişnuite de boieresc ori să plătească cu bani, după

[74] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 257

[75] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 138, pp. 162, 163

hotărârea ponturilor gospod”[76].

MĂGDĂŞANI

(Măgdăşeni, satul lui Mic Ruptura pe Crasna,
lângă Avereşti, Vaslui).

1434, ianuarie 29: Întărit de Ştefan voievod boierului Blaj şi fraţilor lui Domocoş stolnic şi Iacob, care primesc uric pentru „satele pe Crasna, anume Roşiori, unde este Negrilă, şi, mai jos, sub pădure, unde este Pavel Bulgarul, şi seliştea lui Mârlec şi unde este Mic Ruptura… Iar hotarele acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac”[77].

1490, martie 7: Întărit de Ştefan voievod lui Ilea Naşfă, care cumpărase, cu 80 de zloţi tătăreşti, de la Nastea şi Sofia, fiicele lui Steţco Dămăcuş, „ocina lor dreaptă, un sat pe Crasna, anume Măgdăşanii, unde a fost Mic Ruptură”[78]. Hotarul, din veac.

1628, martie 20: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui pitar Ionaşco Cehan, care cumpără, cu 20 taleri, de la fraţii Dragoşe, Luca şi Tărăbuţul „o parte de ocină din seliştea **Slipotenilor**, care s-a venit către apus, cu vad de moară în apa Berheciului”, de la feciorii

---

[76] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 251, p. 266

[77] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 124, pp. 175-177

[78] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 66, pp. 122-124

lui Crasnăş păhărnicel, cu 25 de taleri, „un vad de moară şi cu pietre din satul **Brătiani**”, iar de la Ghiorghie, feciorul Zbierăi, nepotul Barzului şi Ţampul, cu 10 taleri, „câtă se va alege din seliştea **Măgdăşenii**, în ţinutul Fălciului ”[79].

1628, aprilie 10: Întărit de Miron Barnovschi voievod fraţilor Petre, Ionaşco, Bălan şi Mărica, fiii lui Cehan bătrânul, nepoţi lui Stan Horjăi, şi neamului lor Frăţiman, şi surorilor lui Maricăi şi Anisiei, nepoţii Albei, şi iarăşi neamului lor Gheorghe Horja şi surorii lui Varvara, fii ai bătrânului Horja paharnic, şi iarăşi neamului lor, Sohiicăi şi surorii ei Sora, fetele lui Gureş, şi iarăşi neamului lor Nastasiei Cărăimănesei şi surorii ei Drăguţa, fetele Antimiei, toţi nepoţi şi strănepoţi Tetului, care primesc uric pentru „a treia parte din satul **Titeştii** (azi Tinteşti, lângă Gugeşti, Vaslui) din ţinutul Fălciului, partea de mijloc, şi iarăşi o a treia parte, partea cea din mijloc din satul **Prebeştii** (Pribeşti, Vaslui) din ţinutul Vasluiului, cu vaduri de mori şi cu tot venitul”. / Întărit fraţilor Petre, Ionaşcu, Bălan şi Mărica, fiii lui Cehan bătrânul, nepoţi Lazei, şi neamului lor Gheorghe Horja şi surorii lui Vărvara, fiii lui Horja bătrânul paharnic, şi neamului lor, Sora şi sora ei Sofiica, fetele lui Gureş, şi iarăşi neamului lor Nastasiei Cărăimănesei şi surorii ei Drăguţa, fetele Antimiei, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Stan Horja… satul **Horjăştii** (Horjeşti, sat pe Lăpuşna, Moldova) pe Lăpuşna, din sus de **Scorţăşti** (lângă Horjeşti, Moldova), unde au fost casele lui Stan Horja, şi **Fântâna Pepirigului** (sat pe Lăpuşna, Moldova), dintr-acelaşi hotar, şi alt sat, în **Gura Ocoalelor** (lângă Hor-

---

[79] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 327, pp. 445, 446

jeşti, pe Lăpuşna, Moldova) pe Prut, sub obrejie, unde se ridică gârlele în cruciş, şi un loc de prisacă, la **Colacul** (toponim, Horjeşti, Moldova) şi prisaca cea veche a lui Horja de după **Tărnuşa** (pârâu pe Lăpuşna, Moldova), în obârşia pârâului, şi **Strâmbenii** (sat, ţinutul Lăpuşna, Moldova) pe Bujor, şi **Fântâna lui Muşat** (sat pe Lăpuşna, Moldova), cu tot venitul". / Tot acum, Tofana, jupâneasa lui Vitolt logofăt, fata vornicului Bucium, îi vinde marelui pitar Ionaşco Cehan, drept 60 taleri de argint, „o parte de ocină din satul **Sclipotenii** (azi Slipoteni, lângă Izvorul Berheciului, Bacău), din a patra parte, a treia parte, cu vad de moară în apa Berheciului şi cu loc de prisacă pe pârâul Şleapotea, în ţinutul Tecuciului, şi din a patra parte din satul **Obârşiei Berheciului** (comuna Izvorul Berheciului, Bacău), a treia parte… care aceste părţi au fost cumpărătură lui Vitolt logofăt de la Isaiia sin Magdei, nepot Danului". / Ionaşcu Cehan mai cumpără şi alte părţi din Sclipoteni, de la aceeaşi Tofana şi de la Draguş monah, feciorul Ivului, nepot lui Luca… apoi „şi un vad de moară şi cu pietre din satul **Brătenii** (lângă Pogoneşti, Lăpuşna, Moldova), de la Ştefan, ginerele lui Crasnăş, şi de la Apostol, fiul lui Crasnăş, drept 25 taleri de argint". De la Gheorghie, fiul lui Zbera, nepotul Bârzului şi Ţampului, Ionaşco Cehan cumpără părţi „din satul **Măzdăşănii** (azi Măgdăşeni, lângă Avereşti, Vaslui), ce este în ţinutul Fălciului"[80].

---

[80] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 338, pp. 462, 463

MĂGDICEŞTI

(numit, într-o vreme, şi **Poşiştii**,
între Chişinău şi Orhei, Moldova).

1529, martie 9: Întărit de Petru (Rareş) voievod lui Petre Magdiciu şi fraţilor săi Andreica, Jurja şi Brătilă, fiii Mihului Magdiciu, care primesc uric pentru „jumătate de sat ot **Măgdiceşti** (numit, într-o vreme, şi **Poşiştii**, între Chişinău şi Orhei), pe apa Ichilului, de la Bâcu, pe din jos de fântână, ce-a fost cumpărat de tatăl lor Mihul Magdiciu, în zilele părintelui domniei mele, a lui Ştefan voievod, de la Şandru Onescul, fiul lui Ştefan Ungurean şi cu privilegii de la străunchii noştri Ilie şi Ştefan voievozi”[81].

1709, septembrie 6: Lupaşco, feciorul lui Baci de **Sireţi**, dăruieşte serdarului Darie Donici „o parte de loc din partea de jos din satul **Măgdiceşti**, din bătrânul Erhan cât se va alege partea mea de pe mâne-mea Anisia, fata lui Ştirbei din **Drisliceani**”[82].

1727, iulie 11: Porunca dată de Grigore Ghica voievod serdar Lupul Gheuca să cerceteze pricina dintre Aftonie Băţ cu Lupaşco şi alţi răzeşi de-au lui, „zicând că el are moşie în **Măgdiceşti** şi-n **Brislişeni** (corect Drisliceni sau Drăsliceni), ce-s la ţinutul Orheiului, pe Ichil, şi acum Lupaşco şi alţi răzeşi ai lui îi fac strâm-

---

[81] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 5, pp. 5, 6

[82] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 127, pp. 151, 152

bătate şi vor să-i împresoare partea lui de moşie. Şi a arătat Aftonie Băţ o carte gospod şi o mărturie de la oameni buni… că este moşinaş la acele părţi de loc. / Deci să mergi acolo, să strângi oameni buni, să-şi scoată dresele şi zapisele, cine va fi având, şi să le iei seamă pe amănuntul şi cu bună dreptate”[83].

MĂGIREŞTI

(Măzănăeşti, Măzărăiţi, comuna Măgireşti, Bacău).

1398, martie 12: Întărit de Ştefan voievod Duşcăi, fata lui Toader, şi nepoţilor ei, care primesc uric „pe două sate pe Tazlăul sărat, anume **Dolieştii** şi **Liontenieştii** şi jumătate din **Măzănăeşti** şi jumătate din poiana **Călugăriţei**”[84].

1458, martie 12: Întărit de Ştefan voievod, Duşcăi, fata lui Toader, care primeşte uric pentru un „două sate pe Tazlăul Sărat, anume Dolieştii şi Liontenieştii, şi **jumătate din Măzănăeşti, şi jumătate din Poiana Călugăriţei**”[85].

1481, martie 31: Întărit de Ştefan voievod lui Toma, fiul lui Majar şi al Duşcăi, fata lui Toder Dobriţaş, şi Petre, şi Coste, iarăşi feciori ai Duşcăi, ce i-a avut Duş-

---

[83] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 141, pp. 165, 166

[84] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, pp. 198, 199

[85] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 68, p. 100

ca cu un alt bărbat, care primesc uric pentru „ocina mamei lor Duşca, satul numit Româneşti, şi jumătate de sat din Măzărăiţi, şi jumătate din Poiana Călugăriţei. Şi iarăşi le-am dat lor şi le-am întărit lor satul anume Costeştii, şi Săcătura, pe Valea Iepei, ce au fost acele ocini ale lui Mājar şi s-au fost rătăcit ocinile acele. Deci s-au sculat Mājar şi cu femeii-sa, Duşca, de-au răscumpărat amândoi ocinile acele şi-au dat 200 zloţi în mâinile Lungului, ficiorul lui Basă, şi Nenciul le-a vândut lor acele sate, şi Săcătura, de la ruda lor, Basa… Iar hotarul acelor de mai sus zise sate, cu Poiana şi Săcătura, să fi după vechiul hotar, din partea aceea pe unde din veci au trăit”[86].

1646, iunie 26: Bejan, feciorul lui Iosip, nepotul Cozmei, strănepotul lui Ţigan din **Verşeşti** (comuna Sănduleni, Bacău) vinde lui Gligorcea lui Ursu din **Petrileşti** (între Bereşti-Tazlău şi Boşoteni, Bacău), drept 17 taleri, „partea de ocină din satul **Comeni** (Comanul, comuna Sănduleni, Bacău), cumpărătura strămoşului meu Ţidan, din partea Vlădicăi… dinaintea lui Ştefan Ponici din **Bereşti** (comuna Bereşti-Tazlău, Bacău). Arpentie, Simion Pepelea şi Ionaşco Pepelea din **Petrileşti**, Macsin de **Măgereşti** (Măgireşti, comuna Măgireşti, Bacău), Naşcul şi Constantin din **Moşeteşti** (comuna Săuceşti, Bacău)”[87].

1774, iunie 15: Satul **Măghereşti**, ţinutul Bacău, ocolul Tazlăului Mare de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[88]**: Toată suma caselor**: 60. Scădere rufeturi,

[86] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 235, pp. 358, 359
[87] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 422, pp. 363, 464
[88] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 310

însă 48: 2 popi, 3 diaconi, 5 femei sărace, 3 țigani, 35 panțiri isprăvnicești. Rămân birnici 12. / **Birnici:** Apostul brat (frate) vornicului / Vasile Apostolescul / Neculai a lui Bran / Condorachi Bejan / Iftimi Gabăr / Neculaiu Cățăveiu / Pavăl Gabăr / Toader Jâgău / Sandul Jâgău / Maftei Sima, muntean / Cosa, văcar / Mafteiu Moțoc / Lupul Moțoc / Toader, vătăman / Ștefan, vârsanul / Gavril al Acsăniei / Costandin a Ștefănesii / Timofti Macsin / Costantin a Gheorghiesii / Lazor Moțoiu / Sandul fiul lui Costantin / Ioniță Popoiu / Ion Cernat / Gheorghiță Cernat / Ioniță Cernat / Apostul Cernat / Toader Făiniță / Ștefan a Gheorgiesii / Ioniță, vătăman / Ion Gabăr / Acsănti, mocan / Ion Bran / Simion Gabăr / Ganul / Vasile Prutian / Costandin, ungurian / Ion al Acsăniei / Condorachi, bejenar / Costandin Bejan / Ion Andruțului / Ioniță Andruțului / Lupul Belciul /Mihălachi Râncul / Ioniță Moțiu / Simon Prutian / Ioniță Rotileț / Nicola a lui Ioniță. // **Femei sărace:** Ioana, săracă / Iliana / Mărica / Ilinca / Gherghina. // **Rufeturi:** Popa Vasile / Popa Costandin / Diaconul Ion / Diaconul Petre / Diaconul Condorachi. // **Țiganii:** Cazacliu, căldărar / Mihaiu fiul lui / Dumitru, la fel, fiul lui.

1901: „**Măgireşti**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Muntelui, situată parte pe șesul Tazlăului Sărat, în locul unde râul coteşte spre est, şi parte pe costișele dealurilor dintre cele două Tazlăuri. Se compune din 7 cătune: Măgireşti, primărie, Stănești, Prăjeşti, Şesurile, Tazlăul și Mădărzăul. În Condica Liuzilor (1803), găsim Măgirești aparţinind răzeşilor, și în Statistica din 1873, comuna este trecută numai cu cele dintâi trei cătune: Măgireşti, Stănești și Prăjeşti. / Pe teritoriul comunei, la vestul satului Măgireşti, sunt niște şanțuri și nişte grămezi

de bolovani, așezate în faţa unui punct de apărare. Se crede că acestea s-au făcut de către ruși, la 1848, şi că armata rusă ar fi staționat câtva aci. / Se mărginește: la nord, cu comuna Solonţul; la sud, cu comunele Podurile şi Valea Arinilor; la vest, cu comuna Valea Arinilor, și, la est, cu comuna Leontineşti… Are o populaţie de 416 familii sau 2.079 suflete, din care 379 contribuabili; o școală mixtă, care funcționează din 1865 în satul Măgireşti, întreținută de stat şi frecventată de 20 elevi; 3 biserici, câte una în satele: Măgirești, Stănești şi Prăjeşti, deservite de 3 preoți şi 5 cân tăreți. / În comună sunt: 316 agricultori, 5 meseriași, 2 industriași, 7 comercianţi, 27 cu profesiuni libere, 118 muncitori și 20 servitori. După legea rurală din 1864, s-au împroprietărit 78 locuitori, cu 213 fălci și 33 prăjini pământ. Teritoriul comunei are o întindere de 2.400 hect. Proprietari mari sunt moștenitorii defunctului Emanuel Crupenschi, posedând o moșie de 1.309 hectare; Constantin Maftei, având 40 hectare şi Societatea română pentru exploatarea păcurii, posedând 45 hectare. / Pădurile (Stănești și Răzeși de Măgirești) ocupă o suprafaţă de 1.840 hectare. Totalul pământurilor de cultură este de 799 hectare. Mai sunt pe teritoriul comunei: 2 izvoare de apă minerală, din care unul conține multă pucioasă; izvoare sărate în cătunul Mădărzăul; păcură, care se exploatează de către Societatea Română; ozocherită; chihlimbar, pe teritoriul cătunului Stănești; 2 fabrici de petroleu; 3 mori de apă; 1 piuă de bătut sucmane. Vite sunt: 131 cai, 1.049 vite cornute, 87 capre, 546 oi şi 305 porci. / **Măgireşti**, sat în judeţul Bacău, plasa Muntelui, reședința comunei cu același nume, situat pe pârâul Ruja. Are o populaţie de 200 familii sau 898 suflete; o şcoală mixtă, frecventată de 10 elevi; o biserică,

clădită de locuitori, la 1822, deservită de 1 preot şi 2 cântăreți; 5 cârciumi; o fabrică de petroleu. Vite sunt: 67 cai, 536 vite cornute, 8 capre și 133 porci”[89].

MĂGIREŞTI

(pe Cogâlnic, lângă Pecişte, Orhei, Moldova).

1781, mai 26: Preotul Ioniţă Laşcu din satul **Pecişte** ot ţinutul Orheiului, scrie, „la mâna dumilorsale Ion, feciorul Teclii, fata popii Paciului, şi Agache, frate lui Ion, şi Leonte Hagimă, nepot de fată Paciului, răzeş de moşia **Măgireştii** ot Orheiu, având ei pricină de judecată cu mine, fiind rânduiţi la dumnealui vel logofăt ca să ne judecăm, pentru că eu, o a opta parte cumpărătură în bătrânul acestor răzeşi din Măgireşti, ce am cumpărat-o de la un Toader Gaşpar, feciorul lui Gaşpar, acum eu, cu acea parte, fiindcă îmi intraseră la mână toate scrisorile acelui bătrân, vândusem tot bătrânul de moşie cu care aveam treabă uni Tănase Hahiul, drept 80 lei şi un postav, apoi socotindu-mă şi eu, cum şi dumnealor, la judecată n-am mai ieşit, ci ne-am învoit între noi, în Divanul domnesc, unde au fost faţă atât răzeşii de moşia Măgireşti, cum şi oameni de cinste, ca eu să le scot toate scrisorile bătrânului de moşie, cum şi zapisul cu care am vândut lui Tănase Hagiul şi să la dau la mâna dumilorsale şi dumnealor să-şi stăpânească moşia în pace şi eu încă să-

---

[89] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 258, 259

mi stăpânesc partea mea, acea a opta parte dintr-acel bătrân şi niciodată unul asupra altuia să nu ne mai sculăm. / Ion preotul Laşicu am făcut învoiala / Ion Paciul m-am învoit / Simion Laşcu, răzeş de Măgireşti, m-am întâmplat / Constantin Urechi, răzeş de **Scorţăni** m-am întâmplat / Gheorghe Manoli, răzeş de **Pecişte**, ce se hotărăşte cu Măgireşti, m-am întâmplat / Agachi Paciul m-am învoit”[90].

1782, martie 3: Miron, stegarul de copii, fecior lui Enache pârcălabul de **Orhei**, nepot de fată lui Apostol Mihuleţ biv vel căpitan ot **Eş**, strănepot lui Andrei Mihuleţ, vinde lui Vasile Cumpănă, neguţător din Eş, „cu tocmeală stânjenul câte 25 de parale… în **Măgireşti**, o jumătate de bătrân, de pe Apostol Mihuleţ, moşul (bunicul) meu, care mi se trage de pe Andrei Mihuleţ uricar, căci moşia Măgireştii, fiind împărţitoare dintru început pe trei bătrâni, anume un bătrân Găşpăreştii, un bătrân Lăşculeştii şi un bătrân Mihuliţescul, şi bătrânul Mihuliţescul în doi şi jumătate a fost al lui Aposto Mihuleţ şi jumătate a surorii sale Maria, ce-a ţinut-o Vârlan Uşirelul, această jumătate din a treia parte am vândut-o”[91].

1782, martie 15: Ispir Băibărăcar şi soţia lui Maria, fata Nastasiei, nepoată de fată Sandului Vârlan, strănepoată Mariţei, sora lui Apostol Mihuleţ, care Mariţă a fost fată lui Andrei Mihuleţ uricar, vinde lui Vasile Cumpănă, neguţător din **Eş**, „cu tocmeală stânjenul câte 25 de parale… jumătate de bătrân din moşia **Măgireştii**, ce este în ţinutul Orheiului, care ni se trage de pe Andrei

---

[90] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 265, pp. 287, 288

[91] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 268, pp. 294, 295

Mihuleţ uricar, însă jumătate din jumătate din bătrânul Mihuleţ, şi o jumătate din jumătate ce a fost parte lui Grigoraş Vârlan, fratele moşului nostru Sandul Vârlan, pentru că şi unchiul nostru Grigoraş Vârlan a vândut altă parte a moşului nostru din satul **Bravice**, ce este tot la ţinutul Orheiului”[92].

1783, februarie 10: Constandin Ciorbă din satul **Puţuntei** ot ţinutul Orheiului, fecior lui Ştefan Ciorbă, ce a ţinut pe Ilinca, sora protopopului Vasile Gaşpar, Acsinia, Aftenia, Maria şi Aniţa, fetele lui Necolai Gaşpar, nepotele protopopului Vasile Gaşpar, „care toţi ne tragem din Nistor, ce-a fost vătav de ţinut, ce ne aflăm trăitoare în **Iaş**”, vând negustorului ieşean Vasile Cumpănă părţile lor din moşia **Măgireştii**, tot cu câte 25 de parale stânjenul, „având noi toţi un bătrân de moşie, adică a treia parte de pe moşul nostru protopopul Vasile Gaşpar şi de pe Ilina, sora protopopului”[93].

1786, mai 29: Răzeşii Tusii Laşcu, Dănilă Laşcu, Ichim Laşcu, Ioni, Rofti Laşcu, Ion Paciul nepot Cârstinii, Agapi Paciul, Gavril călăraş şi Ispir din moşiile **Pripicenii, Măgireştii** şi **Roşcana** informează pe boierii hotarnici că au „am primit să se hotărască, după cum scrie cartea gospod”[94].

1786, mai 31: Maria, fata Nastasiei, nepoată Sancului Vâtlan, strănepoată Mariţii, ce-a fost soră lui Apostol Mihuleţ, şi soţul ei Ispir Băibărăcar vând vorni-

---

92 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 269, pp. 295, 296

93 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 270, pp. 297, 298

94 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 280, p. 310

cului Iordache Cantacuzino părţile lor „din satul **Măgi-reşti**”[95].

1786, decembrie 22: Gavril călăraş de Ţarigrad zet (ginere) Necolai Gaşpar, Axinia, Maria şi Aniţa, fetele lui Necolai Gaşpar, nepoatele protopopului Vasile Gaşpar, strănepoate lui Nistor ce a fost vătaf de ţinut, „trăitoare aici, în **Eş**” vând fostului mare vornic Iordache Canta părţile lor din „moşia **Măgireşti**, ce este la ţinutul Orheiului, pe Cogâlnic, care din jos se megieşeşte cu moşia dumisale Perienii, iar din sus cu Peceşte, moşie răzeşească”[96].

MĂGIURCANI

(actualul sat Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui).

1635, februarie 26: Zapisul şoltuzului Iorga şi al celor 12 pârgari din **târgul Bârlad**, în care mărturisesc că a venit înaintea lor Ştefan, feciorul lui Maftei din **Pogăneşti**, şi a vândut, „a sa dreaptă ocină şi moşie din sat din **Pogăneşti** (comuna Iveşti, Vaslui) şi din **Polocineşti** (Polocin, comuna Iveşti, Vaslui), drept o iapă şi doi galbeni, lui Arion Talger din **Elan** (lângă Cârja, comuna Murgeni, Vaslui)… Răzeşii săi încă au fost de faţă,

[95] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 281, pp. 311, 312

[96] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 290, pp. 327-329

anume Solomon de **Huşi** şi Gligorie de **Măgiurcani** (azi Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui)”[97].

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod moştenitorilor lui Ghenghe vel (mare) logofăt: / „Și s-au venit partea boierului nostru, Lupul Prăjescul vel clucer și jupânesei lui, Saftei, satul **Chilmeștii** (azi oraşul Chelmenţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), la ținutul Hotinului, și o parte de ocină din **Lățcani** (Leţcani, comuna Doljeşti, Neamţ), la ținutul Romanului, și jumătate de sat de **Scoposăni** (Scoposeni, comuna Horleşti, Iaşi), la ținutul Cârligăturii, și satul **Văscăuții** (ţinutul Orhei, Moldova), la Orhei, și jumătate de sat de **Mărășăni** (comuna Marşinţi, raionul Novoseliţa, Ucraina), la Hotin, și satul **Noua Suliță** (comuna Novosiliţa, raionul Chelmenţi, Ucraina), tij la Hotin, și jumătate de sat din **Negrești** (oraşul Negreşti, Vaslui), la Vaslui, și o seliște, anume **Lineștii** (lângă oraşul Negreşti, Vaslui), tij la Vaslui, și satul **Ruginoasa** (comuna Ruginoasa, Iaşi), la Suceavă, care i-au fost lui dreaptă danie de la părintele lui, Ghenghe logofăt, încă fiind viu, osebit de a altor frați. / Iar în parte slugii noastre Lupul Ghenghe i s-au venit jumătate de sat de Vlădeni (Arghira-Oreuteşti, Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Volcinești** (Volcineţ, azi Maiovka, comuna Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, și o parte de ocină din **Costești** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), la Roman, și o parte din satul **Strășnenii** (lângă Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani), la Dorohoi, și satul **Surdeștii** (lângă Ciortolom, comuna Tutova, Vaslui), la Tutova, cu moară în Bârlad, și jumătate de sat din Șărbăuți (Bucovina), la

[97] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 41, p. 40

Cernăuți, și satul **Mălăeștii** (comuna Vutcani, Vaslui) și **Leoștii** (comuna Pădureni, Vaslui), la Fălciu, și o siliște Șărbăuții (Bucovina), la Cernăuți. / Iar în parte slugii noastre Dumitrașcu Ghenghe i s-au venit jumătate de sat **Jioldești** (satul Joldeşti, comuna Vorona, Botoşani), la Suceavă, și satul Stârcenii (Bucovina), la același ținut, și cu moară în Siret, și jumătate de sat de **Vorona** (comuna Vorona, Botoşani), tij la Suceavă, și satul **Măgiurcanii** (azi Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), la Tutova, și satul **Popii** (azi Pochidia, comuna Tutova, Vaslui), tij acolo, și jumătate de sat **Tole** (Coteleva, comuna Koteleve, raionul Nevoseliţa, Ucraina), la Hârlău, și o siliște, **Doljăștii** (Dolheşti, lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), la Tutova. / Iar în parte lui Ion Ciolpan i s-au venit satul Arăteștii (Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Bilăuți** (comuna Bilăuţi, raionul Hotin, Ucraina), la Hotin, și jumătate de sat Lucovița (Bucovina), la Cerăuți, și satul **Târauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa, Ucraina), tij la Cernăuți, și jumătate de sat Dobrinăuți (Bucovina), tij la Cernăuți, și satul **Costeștii** (în hotarul oraşului Târgu Frumos, Iaşi), la Tutova, și o siliște, anume **Ruptura** (lângă Gefu, comuna Ghidiceni, Galaţi), tij la Tutova… / Iar pentru o datorie a Lupului Prăjescu clucer, care are și zapis de la părintele lor, Ghenghe logofăt, drept 497 ughi, au dat ei toți un sat, anume **Săvenii** (oraşul Săveni, Botoşani), la Dorohoi, și alt sat, Boian (Bucovina), la Cernăuți, pentru acea datorie"[98].

1638, mai 18: Stratulat or **Măgiurcani** (nume schimbat în Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), sin (fiu) lui Iusip şi al Teclei, şi Vasilr sin Drăgănesei, nepoţi lui

---

98 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 227, pp. 266, 267

Osou or **Dinişeştii** (comuna Iveşti, Vaslui) vând „partea moşului nostru Osou ot Dinişeşti jupânului Apostolachi, drept 4 lei… dinantea lui Ursu, Sava, Muşeat şi Ioan Bujeniţă din **Măgiurcani**, Maftei şi Dumitraşco Perje din **Iveşti** (comuna Iveşti, Vaslui) şi mulţi oameni buni şi bătrâni”[99].

MÂGLA

(lângă Căuteşti, comuna Ilişeşti, Bacău).

1774, iunie 26: Satul **Mâgla**, al mănăstirii Bistriţa, ţinutul Romanului, ocolul de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[100], avea **toată suma caselor 22**. Scădere rufeturi 4: 4 văduve. Rămân birnici 18. / **Birnici**: Ioniță Tofăniță / Moisăi Postolache / Ștefan sin (fiu) Catrinii / Ion, croitoriu / Gavril Holbe / Costantin Boldul / Toader Gavriliță / Radu Susan, scutar / Apostol, cârciumar / Savin Pepene / Toader Ogradă / Toarder Laiul / Gligoral Chirțul / Enachi / Dumitrașco, sârbul / Toma, vornic / Onofreiu Poşchin / Ion, olar din Drăgeşti. // **Rufeturi**: Gafița, săracă / Anița, la fel / Tofana, la fel / Irina, la fel.

1901: „**Mâgla**, sat în judeţul Roman, plasa Fundul, comuna Negri, pe malul stâng al râului Siretul, spre sud de satul Negri și la 1,5 km de el. Are o populaţie de 57 familii sau 234 suflete, din care 50 contribuabili,

---

99 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 355, p. 349

100 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 271, 272

locuind în 57 case. Locuitorii posedă 73 vite mari cornute"[101].

MĂGURA

(pe Nevira, numit iniţial Ungureni,
ulterior Călugăra Mare, Bacău).

1409, ianuarie 28: Întărit de Alexandru cel Bun lui Giurgiu Ungureanu, drept Ungureni, „unde este casa lui… şi, lângă acela, Suhodolul şi via pe care şi-a sădit-o, şi, la Turlui, satele anume Proceştii, şi Şperieştii, şi Negrileştii, şi Neagăşeştii, unde este jude Neagăş, şi, mai jos, unde este Coman… Iar hotarele Ungurenilor de la Bacău să fie de la obârşia pârâului… drumul de la pârâu, apoi, de acolo, drept la Piatră, apoi, drept prin mijlocul cereteilor, la capătul văii… apoi, în jos pe vale, până la capătul văii, apoi, pe vale în jos, la un vad, apoi, drept la deal, la gura văii, apoi, pe deal în sus, valea ce iese din pădure, apoi în sus pe vale, până unde iese în Poiană, apoi, din pădurea de la Tudora, în sus, la capătul Poienii Arse de la Cârligata, apoi drept la pârâu, apoi pe pârâu în sus, până la obârşie. Acesta este tot hotarul Ungurenilor"[102].

1438, mai 18: Întărit, în **18 mai 1438**, de Ilie voievod, lui Giurgiu Ungureanu, „din visluşenia nepotu-

[101] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 358

[102] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 24, pp. 34-36

lui său de soră, Ulea, şi a fratelui său, Iuga”, care primeşte uric pentru „două sate pe Turlui, anume Porceştii şi Neaghişeşti; iar după moartea lui, unde este casa lui, pe Nevira, jumătatea acelui sat, lui Ulea singur”[103].

1448, septembrie 3: Întărit de Petru voievod lui Ulea, care primeşte uric pentru „satele: la Covurlui, **jumătate de sat din Ungureni de la Nevira şi jumătate de moară**, şi Sperleşti, pe Turlui, şi Proceşti, mai jos de Sperleşti, şi Negaşeşti, în dreptul Sperleştilor, şi Băşoteni, pe Tazlău, şi seliştea lui Petrilă, şi Tiseşti, pe Trotuş, şi Budeşti”[104]. Hotarele, din veac.

MĂGURA

(comuna Ibăneşti, Botoşani).

1624, martie 27: Întărit de Radul Mihnea voievod marelui vornic Necoară, care primeşte uric pentru „satul **Măgura** (ţinutul Dorohoi, Botoşani) din ţinutul Dorohoi, care acest sat a fost al nostru drept domnesc, ascultător de ocolul Dorohoi”; „satul **Trifăuţii** (comuna Vasilcău, judeţul Soroca, Moldova) din ocolul Soroca”; /„satul **Şirăuţii** (regiunea Cernăuţi, Ucraina) din ţinut Hotin, pe malul Prutului, şi două fălci de vie în Dealul Porcului, de sub pădure la **Cotnari**, care acest sat şi aceste vii sunt danie cneaghinei lui, Todosia, de la Cârstina pârcălă-

[103] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 183, p. 258
[104] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 284, pp. 405-407

boaia, pentru multă avere pe care a dat-o ea pentru Lozinschi, când l-a scos de la tătari"; / „a patra parte din tot satul **Huhurezi** (lângă Limbenii Vechi, judeţul Bălţi, Moldova), pe care şi l-a cumpărat de la Căzaca, cneaghina lui Trifan postelnic"; / satul **Rădeştii** (în braniştea Bohotin, Iaşi), în ţinutul Iaşi, pe Prut, cu vad de moară la Prut, pe care l-a cumpărat de la Ionaşco Stroici, fiul lui Lupul Stroici logofăt, pentru 300 de ughi galbeni"; „altă parte din satul Huhurezii, din împărţeala acestei părţi în trei părţi, pe care şi le-a cumpărat de la Simbotin, nepotul lui Luca, şi de la Ionaşco, nepotul Andreicăi, şi Ionaşco, şi Buzdugan, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Luca, pentru 200 de talei bătuţi"; / „altă jumătate dintr-un bătrân din acelaşi sat, pe care şi-a cumpărat-o de la Agafia, pentru 10 taleri"; / „toată partea lui Mihăilă din **Cajva** (azi Cajba, raionul Glodeni, Moldova) din ţinutul Iaşi, pe care şi-a cumpărat-o de la Gheorghie şi fraţii lui Gligorie şi Pătraşco, fiii lui Toader, nepoţii lui Mihăilă"; / „miluire de la Ştefan Tomşa voievod, satul **Giulinţii** (sat inclus în Miorcani, Botoşani) în ţinutul Dorohoi, pe râul Prut, care acest sat a fost al lui Gheorghie, pârcălab de Hotin, şi s-a luat ca domnesc, pentru că n-a rămas nimeni dintr-însul"; „satul **Năvârneţii** (comuna Năvârneţii, judeţul Bălţi, Moldova), iarăşi îi este danie de la Ştefan Tomşa voievod"[105].

1628, noiembrie 18: Întărit de Miron Barnovschi voievod, în cadrul schimbului de moşii dintre mănăstirile Suceviţa şi Hangul, mănăstirea Suceviţa dând „satul anume **Cracăoanii**, ce este în ţinutul Neamţului, cu mori şi cu poieni pentru fânaţ şi cu tot venitul", şi primind „satul

---

[105] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 187, pp. 259-262

anume **Măgura**, sub făget, în ţinutul Dorohoiului… Şi încă pe lângă acest sat Măgura, domnia mea am făcut sfintei mănăstiri Suceviţa şi un sat anume **Verbia**, cu oameni, căci a fost pustiu, şi le-am făcut lor acolo şi două perechi de mori pe râul Jijia, câte două mori într-o casă”[106].

1634, aprilie: Zapisul şoltuzului Miron, al celor 12 pârgari şi bătrâni din **Dorohoi**, Grozav, Ghiciul, Ignat, Grigore, Ion, Ianco, popa Iordache, popa Corne, popa Gheorghe, Ştefan diaconul, şi orăşenii Gavril Găină, Creţul, Gavril Veveriţă, Onciul stari, Ion stari, Simion vătăman ot **Văculeşti** (comuna Văculeşti, Botoşani), popa Condre, Buţura stari şi Hanco ot **Brăeşti** (comuna Brăeşti, Botoşani), Gociu ot **Lozeni** (Lozna, comuna Dersca, Botoşani), Buţa stari şi Gavril stari ot **Măguri** (Măgura, în Ibăneşti, comuna Ibăneşti, Botoşani), Vasile vătăman ot **Miclăuşeni** (contopit cu Carasa, comuna Corlăteni, Botoşani), prin care mărturisesc „că de când am apucat noi, o seamă de oameni ce suntem din zilele lui Petru voievod, noi n-am apucat, nici nu ştim să fi ţinut Gliguţa, nici tatăl său, nici alt boier… satul **Păscari** (lângă Pădureni, comuna Şendriceni, Botoşani), ce-a ascultat de oraşul măriei tale, Dorohoi, până la Barnovschi voievod”[107].

---

[106] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 433, pp. 590-593

[107] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 92, pp. 105, 106

MAHALA

(lângă Cernăuţi, Bucovina, Ucraina).

Satul s-a numit, în vremurile vechi, aşa cum o confirmă şi documentele Comisiei Cezaro-crăieşti de delimitare a proprietăţilor în Bucovina, din **1783**, Clişcăuţi, apoi Ostriţa („Ostriţa, numită astăzi Mahala, Clişcăuţii, numiţi astăzi Cotul Ostriţei”), fiind, în 1472, când Ştefan cel Mare cumpăra satul şi moşia pentru a le dărui mănăstirii Putna, „un sat pe Prut, anume Ostriţa, şi cu loc de moară în apa Prutului”. Deci, prima parte a istoriei satului Mahala este comună cu cea a satului Cotul Ostriţei, pentru că partea mărginaşă din Ostriţa, numită „cut”, deci sat mic în limbajul vremii, avea să devină „cotul”, iar Ostriţa în sine avea să se numească, în Bucovina istorică, Mahala, datorită apropierii de Cernăuţi. Numai că moşia Clişcăuţi a urmaşilor lui **Tăbuci cel Bătrân**[108] din Boian, vândută lui Ştefan şi dăruită Putnei, era mult mai întinsă, ocupând ambele maluri ale Prutului, iar seliştea pustie Clişcăuţi, de pe malul drept, avea să se numească, după repopulare, înainte de anul 1770, cu colonişti ardeleni, Ostriţa. Şi iată că avem, în Clişcăuţi, o vatră şi o istorie comună veche pentru trei sate de astăzi: Mahala, Cotul Ostriţei şi Ostriţa, distincţia făcându-se cu adevărat abia după anul 1700, când Mahala, Cotul Ostriţei şi Ostriţa se individualizează, ca trei trunchiuri ţâşnite din aceeaşi rădăcină. Prin urmare, după 1770 –

[108] Boier în Sfatul Domnesc, între anii 1407-1414

practic de la recensământul lui Rumeanţev din anii 1772-1774, va trebui să povestim trei naraţiuni diferite, dar care au ca primă atestare documentară cea a satului Ostriţa pe Prut, făcută în **10 februarie 1434** (6942), atunci când Ştefan Vodă, fratele lui Ilie Vodă, întărea lui Groza „un sat, anume Clicicăuţi, să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, copiilor lui, fratelui său, Mihail, şi copiilor lor”.

1472: În 25 aprilie 1472, Ştefan cel Mare cumpăra, cu 200 zloţi tătăreşti, de la fraţii Tăbuci, Pojar şi Nastasia, dar şi de la nepoţii lor, care aveau drept de cumpărare ca fiind neamurile cele mai apropiate, „un sat care este pe Prut, anume Ostriţa, şi cu loc de moară la Prut, pe care au, pe acest sat, privilegiu vechi de la bunicul nostru, de la Alexandru Voievod (cel care a domnit înainte de Bogdan al II-lea, cu care Bogdan s-a şi luptat) şi de la alţi înaintaşi ai noştri”, sat pe care l-a dăruit, tot atunci, mănăstirii Putna.

1490: În 15 martie 1490, Ştefan cel Mare întărea mănăstirii Putna, printre alte biserici, „a VII-a, biserica din Clişcăuţi, cu popă”, Clişcăuţi sau Clicicăuţi fiind numele cel vechi al Ostriţei, după cum rezultă din uricul de întărire din 26 august 1503. Despre soarta străbunii sătenilor din Mahala, Cotul Ostriţei şi Ostriţa există, în arhivele Putnei, următoarele înscrisurile vechi, redate sumar de onestul cărturar şi slujitor al al altarului, care a fost Dimitrie Dan: / **1722**: „Răvaş de la Savva, proin mitropolit către Ion biv. hat., pentru hotarul Ostriţii, din anii 7230 (l722) Iulie. / **1722:** Suret dintru acestaşi răvaş al Savvei proin mitropolit din anii 7230 (1722) Iulie 22. / **1737:** Mărturia hotarnică de la Toader Carp biv jit. şi de la Miron Gafenco uricar, cum au hotărât Ostriţa, din anii 7245 (1737) Iunie 29. / **1746:** Carte domnească de la Ioan

Nicolai voevoda către Gavriil Niculce biv med. pentru dijma locului celui de pricină de la Ostriţa, din anii 7254 (1746) Ghenarie 12". / **1749:** Scrisoare de la Ion Neculce spat. la mâna lui Constantin vel logof., puindu-şi zi să mai iasă la divan, pentru hotarul Boianului cu Ostriţa, din anii 7257 (1749) Iulie 8. / **1752:** Carte domnească de la Costantin Mihai Cehan Racoviţă voevoda, către Vasilii Crupinschii staroste de Cernăuţi, pentru boerescul oamenilor din Ostriţa i Mologhia, din anii 7260 (1752) Fevruarie 29. / **1753:** Carte domnească de la Matei Ghica voevoda, către Răducanul biv vel med., pentru oamenii din Ostriţa i din Mologhia, care n-au vrut să-şi dea zăciuială din fân, din anii 7261 (1753) Iulie 26. / **1754:** Carte domnească de la Matei Ghica voevod, dată lui Gheorghii igum. de Putna, de stăpânit moşiile Ostriţa şi Mologhia, din anii 7262 (1754) Ghenarie 10. / **1755:** Carte domnească de la Matei Ghica voevoda, pentru vadul morii de la Hucău, din anii 7263 (1755) Aprilie 25. / **1755:** Scrisoare de la Ion Stir, şi de la Holban, către staroste de Cernăuţi, pentru vadul morii de la Hucău, din anii 7263 (1755) Iunie 15. / **1755:** Carte de judecată de la Ion Iamandi vel jit. şi de la Costantin vel armaş, pentru iazul de la Hucău, din anii 7263 (1755) Iunie 23. / **1756:** Carte domnească de la Matei Ghica voevoda către Ialne biv vel clucer, pentru moara de la Hucău. din anii 7264 (1756) Ghenarie 11. / **1756:** Anafora de la veliţii boiari, către Costantin Mihai Racoviţă voevoda, pentru judecata morii de la Hucău, din anii 7264 (1756) Aprilie 18. / **1752:** Hotarnică, de la Vasilii Buhăescul biv vel med., cum au hotărât Ostriţa cu Boianul, din anii 7260 (1752) Septembrie 3. / **1753:** Ispisoc domnesc, de la Costantin Mihai Cehan Racoviţă voevod, de întăritură şi de

stăpânire satul Ostriţa, după cum au hotărît med. Vasile Buhăescul, din anii 7261 (1753) Septembrie 15"[109]. Toate acestea sunt dublate de privilegii şi de cărţi gospod de stăpânit, prin care cuvioşii călugări aveau împuternicirea „de oprit, de stăpânit şi de dijmuit"[110] satele pe care le iluminau îndru dumnezeirea doar prin ispăşiri.

1722: De-a lungul timpului, stăpânitorii Boianului, inclusiv Ion Neculce, care se trăgea din Tăbuci cel Bătrân, au avut probleme de hotar cu mănăstirea Putna, proprietarul Ostriţei, deşi semnele de hotar, după cum spunea un boier, într-o scrisoare adresată cronicarului, în 22 iulie 1722, „nu numai bărbaţii… ce şi babile le ştiu".

1772: Recensământul lui Rumeanţev[111], din 1772-1773, înregistrează la Mahala, moşia mănăstirii Putna, „65 – toată suma caselor", însemnând 1 popă, Toader, 1 dascăl, Grigoraş, 1 jidov, Iţcul, 7 vădane, Gafiţa DUMITRĂŞCIOASA, Năstasia VASILOAI, Nastasia PĂVĂLOAI, Pâhna IVĂNIASA, Măriuţa vătămăniţa, Catrina CUZOAI şi Gafiţa, 16 case pustii şi 39 birnici, şi anume: Sârghii vornic, Anton brat ego, Ursul brat ego, Ion HUŞCIUK, Ursul HUŞCIUK, Grigoraş HUŞCIUK, Pintelei HUŞCIUK, Pavel HUŞCIUK, Ursul EREMAN, Simion EREMAN, Ion CREDE, Tănasă ŢIGANCIUK, Alecsa sin strugar, Vasile HAMANDEI, Toader, Simion DUROŞ, Simion ISĂCUŞ, Nechita sin ISAC, Ursul CHELBA, Nechifor zet ego, Ştefan HUŞCIUK, Vasile

---

[109] Dan, Dimitrie*, Mănăstirea şi comuna Putna*, Bucureşti 1905, pp. 195, 196

[110] Ibidem, p. 218

[111] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 398

IACOB, Ion MOCORĂUCA, Iacob ŞTEFANKO, Toader VÂNTUL, Minculai CHIPIAC, Ignat HUŞCIUK, Toader CHEBAC, Ion CĂZAC, Costandin MODIRESCU, Sandul ISĂCUŞ, Ignat nepot vătămanului, Dumitraşco, Ignat CUCIUC, Toader CULA, Ignat CHELBE, Neculaiu GAŞPAR, Ursul RĂŢENCU şi Vasile brat vornicului.

1774: În 1774, satul Mahala avea 30 familii ţărăneşti; în 1775, când făcea parte din Ocolul Prutului, Mahala avea 1 popă şi 68 ţărani; populaţia satului Mahala sporeşte, până în 1784, la 164 familii ţărăneşti.

1782, ianuarie 25: În Copia tabulară de pe protocolul aulic de delimitare a proprietăţilor mănăstirii Putna, din 25 ianuarie 1782, „egumenul mânăstirii Putna, cu numele de Ioasaf ieromonah, pe care l-a chemat comisiunea, cu ecleziarhul aceleiaşi mănăstiri, Anastasie”, confirmă, practic, împărţirea delor două părţi, de pe ambele maluri ale Prutului, dăruite de Ştefan cel Mare, şi pe care delegaţii le numesc „Clişcouş hodie Ostriţa, Ostriţa hodie Mahala”[112].

1782, ianuarie 29: La întrebarea numărul **40**, „De la cine a căpătat mănăstirea Putna satul Clişcouţi?”, s-a **răspuns**: „Acest sat Clişcăuţii l-a cumpărat bătrânul Ştefan Vodă de la trei fraţi, anume Matei, Andrieş şi Iori, cu 250 lei tătăreşti, şi l-a dăruit mănăstirii Putna. Acest uric domnesc de danie se află în traducere aice, sub No. 131, însă în el hotarele acestui sat nu sunt însemnate”. Întrebarea numărul **41**: „Nefiind hotarele acestui sat descrise în acest uric domnesc de donaţiune, să binevoească egumenul a arăta ori de posedă mănăstirea o anume hotarnică şi de când posedă acest sat în linişte?”. /

---

[112] Dan, Dimitrie, *Mănăstirea şi comuna Putna*, Bucureşti 1905, p. 244

Răspuns: „Mănăstirea Putna nu posedă o anume hotarnică pentru acest sat şi ea a posedat acest sat în linişte după hotarele cele vechi, până în timpul lui Calimah Vodă. Acest Calimah Vodă a dăruit mănăstirii Horecea, cam înainte de 20 ani, o parte din locurile oraşului Cernăuţi. După această donaţiune, Calimah Vodă a trimis într-acolo hotarnici, ca să măsure aceea ce Calimah Vodă a dăruit mănăstirii Horecea şi să cheme şi pe vecini la această hotărâre. Aceşti hotarnici au făcut hotarul fără de a chema pe mănăstirea Putna, proprietara Clişcăuţului, şi au luat o parte mare din Clişcăuţi de la Putna şi o au ataşat la mănăstirea Horecea, care posedă acea parte încă şi astăzi. Mănăstirea a înaintat, în această afacere, un proces la auditoriatul districtual. Acest sat Clişcăuţi s-a stins, cu timpul, şi satul aflător pe acest loc se numeşte astăzi Ostriţa". / **Întrebarea 42**: „Cum a venit satul Ostriţa, pe care se află Mahala şi Cotul Ostriţei, la mănăstirea Putna?". **Răspunsul**: „Acest sat l-a cumpărat bătrânul Ştefan Vodă de la doi fraţi, Tabutci şi Pojar, cu 200 lei tătăreşti şi l-a dăruit mănăstirii Putna. Respectivul uric de donaţiune se află, în traducere, aice, sub No. 132, însă hotarele satului nu sunt descrise în el". / **Întrebarea 43**: „Are mănăstirea o anume hotarnică, deoarece hotarele nu sunt însemnate în acest uric de donaţiune, şi de când posedă ea în linişte acest sat?". **Răspunsul**: Mănăstirea a avut, mai înainte, cu un oarecare Mutenco, proprietarul satului Boan, cane se mărgineşte, dintr-o parte, cu Ostriţa, mari certe de hotar, care însă s-au finit prin învoială, după care urmă o hotărâre şi se făcu o hotarnică, pe care o posedă mănăstirea, dimpreună cu confirmaţiunea domnească pentru această hotărâre, din care timp mănăstirea Putna posedă în linişte din această parte. Din altă parte

sunt vecini mănăstirea Slatina, situată dincolo de cordon şi mănăstirea Barnovschi, prima cu satul Rarance, cea din urmă cu Jucica”[113].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Cernăuţi – **Sadagura** (târg, cu tribunalul raional): Bila sau Bilka, Boian, Buda, Cernauca, Dobronăuţi, Gogolina sau Stroieştii de Sus, **Cotul Ostriţa**, Lehucenii Teutului, Lenţeşti Camerale, Lenţeşti Privat, **Mahala Biała**, Novoseliţa sau Stroieştii de Jos, Rarancea, Slobozia Rarancei, Rohozna, Şerăuţii de Sus, Şerăuţii de Jos sau Slobudka, Şubraneţ, Toporăuţ, Vaslăuţ, Zadobriuwka, Jucica Veche, Jucica Nouă”[114].

1890: În 1890, satul Mahala avea 4.084 locuitori, trei parohi, pe E. Simighinovici, I. Bucevschi şi S. Cojocariu, cantor fiind Nicolai Prodanciuc, şi trei învăţători, pe Dimitrie Scalat, Vasile Beuca-Costineanu şi Eugenia Beuca Costineanu. Primar al comunei era Ioan Condrea Hostiuc.

1895: O şcoală cu 6 clase funcţiona, în Mahala, din 1860, iar un cu 4 clase, din 1895, în Cotul Ostriţei[115].

1896: O listă de subscripţie pentru „rădicarea unui monument de peatră şi tipărirea scrierilor profesorului Ştefan Ştefureac”, din martie 1896, întocmită de „Ioan

---

[113] Dan, Dimitrie*, Mănăstirea şi comuna Putna*, Bucureşti 1905, pp. 253, 254

[114] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[115] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 17, 1876 p. 29, 1907 p. 54

BUCEVSCHI, preot de ajutor în Mahala”, cuprinde următoarele nume de localnici: învăţător superior Dimitrie SCALAT, învăţător Anton HAPENCIUC, învăţătoarea E. SIMINOVICI, învăţător M. CHISANOVICI, „scriitor” (notar) V. CUDLA, primar Ioan HOSTIUC şi paroh Em. SIMIGANOVSCHI[116]. O altă listă de subscripţie, din iunie 1896, pentru Internatul de băieţi români din Cernăuţi, încredinţată aceluiaşi preot Ioan BUCEVSCHI, cuprinde următoarele nume de localnici: Ştefan BUDNIC, Condrea COVA, Ioan alui George HOSTIUC, Ştefan DROBOT, Ion alui Vasile BUDNIC, Dimitrie CARP, Dimitrie BUJENIŢĂ, Vasile DASCALIUC, Sinclitica BUCEVSCHI, Vasile TREBICI, Ştefan TREBICI, George ŞNAPP, David GROSS, Petru CRAINIŢĂ, Maria lui Dumitru DROBOT, Atanasie BUDNIC, George TODORAŞ, Zamfira BUDNIC, Leib HARNIC, Nicolai PRODANCIUC, Florea MAXEMEŢ, Gheorghe ZAHARCIUC, Onufrei CAZAC, Mihai DOROŞ, Nicolai DOROŞ, Nicolai TANASESCU, Nicolai alui Ioan HOSTIUC, Nicolai MAMOLEA, Ştefan HOSTIUC, Irina lui Vasile ISAC, Ioan MOSORIUCA, George HOSTIUC, Neculai ROŞCA, George A. DROBOT, Petre MARDAR, Maria lui George BUJENIŢĂ, Alexa GRIGORCIUC, Ioan LAZAR, Condrea DOLHAN, Ioan NANDRIŞ, Ştefan ISAC, Nicolae GRIGORAŞ, Ioan CRAINIŢĂ, Domnica lui Nicolai BUJENIŢĂ, George BUJENIŢĂ, Vasile alui Nicolai DOROŞ, Agafia LUPAN, Ioan GRIGOROVICI, Mihai CATARINCIUC, Ioan LEAHU, Nicolai DUBEŢ, George BUDNIC, Ştefan ILINCIUC, Alexa IARI, George IACOBEŢ, Nicolai MÂNDRESCU, Vasile PĂMPUREAC, Constantin HOSTIUC, George

[116] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 27/1896, p. 3

TODERAŞ, Ion ANTONESCU, Ilie CUCOŞ, Ioan BUDNIC, Petru IEREMII şi Onufrie HOSTIUC[117].

1901: Aflat la Herghelia Lucina, dialectologul Gustav Weigand povesteşte: „Locotenentul superior Gellinek, directorul hergheliei, m-a invitat la prânz și la o plimbare prin păşunele hergheliei. Nu am putut rezista invitației prietenoase, mai ales că mi-a promis, de asemenea, că pot să-mi fac şi studiile dialectale care mă interesează. Imediat, după masă, ne-am urcat pe cai și, când am ajuns la pe platoul înalt, am intrat într-un galop vântuit, pe un teren foarte neuniform, copleșit de tufe și tufișuri, în lungime de 1.300-1400 m, printre caii care pasc în diferite locuri, în funcție de vârstă. Am fost în șea până seara, apoi am lucrat cu un soldat din Mahala, sat de lângă Cernăuţi, și acum am auzit, pentru prima oară, cum se pronunță în Marea Valahie, și, când am crezut că limbajul lui este o influență școlară, deși locotenentul meu a susținut că soldatul nu a fost la școală, am decis să șterg toate notiţele pe care le-am făcut, dar mai târziu, când am mers la Mahala[118], am realizat că am greșit, pentru că băiatul s-a exprimat într-un „mod" minunat pentru că, într-adevăr, aşa se vorbeşte în satele cele mai nordice românești din Bucovina. Marea pronunție valahă nu schimbă „ce" şi „ge", ceea ce desigur nu puteam bănui. Am folosit fonograful pentru a înregistra un cântec românesc și unul rutean de la soldați". Ceva mai târziu, Weigand ajunge la Mahala: „Vineri, dimineață, a venit noul meu vizitiu, datorat bunătăţii domnului Berariu, un rutean din Franzthal, pe care am fost nevoit să-l accept, în

[117] DEŞTEPTAREA, Nr. 22/1896, p. 178

[118] În Mahala, au cântat Dumitru Bodnar (*Di când te-ai dus, băieţele*) şi Dumitru a lui Ştefan Cosmiuc (18 ani).

locul fostului meu vizitiu român, care nu ştia să vorbească rusa, atât de necesară în preconizata călătorie prin Basarabia. După amiază, am coborât pe drumul abrupt, până la podul de peste Prut, și apoi am urmat drumul care duce spre Rusia. Am petrecut noaptea, împreună cu protopopul Simiginovici din Mahala, în, Rarancea, care se află la 8 km mai la nord şi este aproape în întregime slav, iar Boianul[119], făcut cunoscut prin poezia lui Eminescu, se află mai la sud și are, de asemenea, o populație mixtă. În dimineața următoare am parcurs cei 24 de km, până la Novoseliţa, fără oprire"[120].

1902: Însoţirea raiffeisiană din Mahala, Buda şi Cotul Ostriţei s-a înfiinţat în 30 august 1902, sub direcţiunea parohului Simeon Cojocariu, vicedirector fiind Teodor Cudla, iar vistiernic – preotul Nicolai Prodanciuc. Cabinetul de lectură se numea „Tresvia".

1907: Zavistia politică între preoţi („naţionalii bătrâni") şi învăţători („naţionalii tineri") izbucneşte şi la Mahala, deşi „până înainte de alegeri, învăţătorii noştri erau drept învăţători ai poporului şi pentru luminarea poporului mergeau mână în mână cu preoţii noştri". Dar, „cum au venit alegerile, numai ce am văzut că învăţătorii, spre fericirea satului, însă nu toţi, ci numai cei mai tinerei, care încă nu-şi pot da sama de toate faptele lor, au început a se feri de preoţi şi a învăţa oamenii să meargă la alegere numai pentru dl Cuparenco, căci numai acest domn e vrednic să steie în sfatul împărătesc, ziceau ei. La alegeri, noi am ascultat de poveţile altora şi am glăsuit mai toţi pentru dl Isopescu şi acum credeam că şi domnii învăţători or lăsa politica şi s-or apuca de lucrul lor. Dar

[119] În Boian, a cântat Nicolai Toma (*Maică, măiculiţa mea*).
[120] Weigand, op. cit., pp. 7-17.

ţi-ai găsit-o. O samă din ei au început chiar acuma a pizmui pe părinţii acelor copii care au mers cu dl Isopescu. Aşa s-a întâmplat săptămâna trecută, că băietul lui **Dumitru Toderaş**, care a mers cu Cuparenco, a repezit pe băietul lui **Georgi Hostiuc**, care a mers cu dl Isopescu, încât s-a sfărâmat un geam din şcoală. **Învăţătorul Cudla**, căruia i-au spus toţi copiii că la spargerea geamului e numai Toderaş de vină, a hotărât însă ca Hostiuc să plătească geamul, şi anume 1 coroană, şi, până nu va fi coroana plătită, l-a depărtat pe Hostiuc din şcoală; iar băietul lui **Ilie Doroş**, care tot cu dl Isopescu a mers, a fost depărtat de la şcoală sub cuvânt că cămeşa-i este neagră, cu toate că mai erau şi alţi băieţi cu cămeşile negre. Am ruga pe dl superior Scalat, pe care-l cunoaştem de mulţi ani de om de tot cinstit, şi pe consiliul şcolar din sat să facă rânduială cu lucrurile astea, căci ar fi păcat, din pricina unui băieţandri, să ne stricăm traiul. / Mai mulţi gospodari”[121].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[122], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Domnica ZAPOTIŢCHI (23 ani în 1914), Florica IEREMIE (13 ani în 1912), Ioan CHELBEA (30 ani în 1909), Veronica ZLOTARI (26 ani în 1909), Domnica HOSTIUC (33 ani în 1909), Domnica PAMPUREAC (18 ani în 1909) şi Elena HOSTIUC (18 ani în 1914) din Mahala.

---

121 *Apărarea Naţională*, Nr. 41, Anul II, duminică 2 iunie stil nou 1907, p. 2

122 MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

1908: „Duminică, în 2 August, au aranjat comunele Mahala, Cotul Ostriţei şi Buda, în localităţile şcoalei poporale din loc, o petrecere poporală festivă, în amintirea jubileului de 60 de ani al Maiestăţii Sale. Atât la respectivul serviciu divin, cât şi la petrecerea aceasta, a ţinut parohul local, exarhul Victor Zaharovschi, discursuri patriotice, în care a dovedit, în mod istoric, că mai ales de la pacea din Carloviţ, din 1699, încoace, când s-a împreunat Transilvania cu Austria, erau mai ales Habsburgienii aceia ce au pus fundamentul culturii româneşti şi i-au dat deci şi avântul cel îmbucurător de azi. Înfiinţând neuitata noastră împărătească Maria Teresia şcolile cele renumite de la Blaj şi din alte localităţi ale Transilvaniei, s-au răespândit, apoi, de la anul 1848, încoace, razele culturii naţionale prin Aron Pumnul, nu numai între noi, românii din Bucovina, dară, de la 1821, încoace, prin George Lazăr, George Asachi etc., chiar şi între fraţii noştri din Regatul României. După acest discurs, s-a hotărât, de cătră cei vreo câteva mii adunaţi la petrecerea aceasta, cu unanimitatea voturilor, a trimite Majestăţii Sale o telegramă de loialitate, în numele comunelor numite. Tineretul şcolar din loc, între care domnişoara Scalat, pedagogul absolvat Scalat, gimnaziastul Leahu şi alţii au dat două reprezentări teatrale foarte bine privite. Pentru reuşita bună a acestei festivităţi au grijit mai ales superiorul din loc, D. Scalat, cantorul Nicolai Prodanciuc şi vornicii din comunele numite. Între oaspeţii sosiţi din Cernăuţ şi împrejurime erau, între alţii, consilierul la tribunal E. Isopescu, profesorul Gr. Halip, protopresviterul G. Volcinschi, Dr. Bodnărescu, preoţii S. Cojocar şi Alecu Berariu, superiorii Pitei şi Forgaci, arendaşii Stamler, Rudich şi mulţi alţii. Această fes-

tivitate naţională şi patriotică a contribuit foarte mult pentru întărirea simţului naţional între poporenii români din Mahala, ce şi aşa sunt încunjurate de prea multe elemente străine. Interesant a fost, la festivalul acesta, şi discursul gospodarului cărturar din Mahala, Toader Chelbea. Venitul curat al acestei petreceri (aproximativ 300 cor.) se va împărţi între şcolarii sărmani din loc"[123].

1908: „Secerea morţii lucră neîncetat în comunele **Mahala** şi **Cotul Ostriţei**. Începând din luna decembrie, anul trecut, şi până acuma, în continuu epidemiile îşi serbează orgii în aceste comune. Mai întâi, s-a iscat coriul între copii, apoi s-a încuibat scarlatina, iar lungoarea încă îşi ridică hidosu-i cap şi seceră, din timp în timp, la vieţi româneşti. Şi, cu toate că şcolile au fost închise prin luni întregi, iar cea din Cotul Ostriţei e închisă şi azi, de acu jumătate de an, cu toate că se ştie prea bine că epidemia e cum nu se mai poate mai în floare, acu, de Duminica mare, s-a făcut în aceste comune un hram ca acela, cum nici în anii cei mai sănătoşi nu s-a pomenit. Au venit cumătri şi cunoscuţi de prin toată împrejurimea, din Boian, Nouăsuliţa, Gogolina, Slobozia Rarancei, Rarancea, Horecea, Clocucica, Caliceanca, Jucica, Ostriţa, Mologhia, Ceahor etc. etc. Au venit sute şi sute de trăsuri încărcate, s-au petrecut, s-au pupat, au băut mii şi mii de parale româneşti, ovreimea a făcut gheşefturi splendide, iar „goii" s-au „şicăruit", au turbat de beţie, s-a şi bătut ca de obicei, s-au tăiat cu cuţitele şi, mai pe sus de toate, vor fi transportat scarlatina în toate părţile ţării. Tare am vrea să ştim ce zice, la toate acestea, domnul căpitan al districtului (prefectul – n. n.), iar mai ales domnul medic

---

[123] *Apărarea Naţională,* Nr. 48, Anul III, vineri 14 august stil nou 1908, p. 2

districtual. Ştie oare medicul districtual că, în satele acestea, pline de epidemie, s-a adunat lume cu miile? Ştie el că aproape la toată casa a sosit câte o trăsură încărcată cu lume străină? Ştie el că s-a jucat împreună şi s-a băut din acelaşi pahar? De bună seamă că toate acestea nu le ştie medicul districtual, căci, de le-ar fi ştiut sau de le-ar fi bănuit numai, ar fi dat ordin vornicilor să interzică orice hrămuiri de felul celor înşirate. Ordinul însă nu s-a dat şi de aceea suntem în drept a-i întreba pe cei vinovaţi: în ce chip au dumnealor de gând să repare nesfârşit de marea greşeală ce s-a făcut? Cine să răspundă pentru vieţile care vor peri, din cauza neglijenţei acesteia? Poate punga cârşmarilor? Aceasta, şi pentru cazurile de moarte, se tot împle, căci nici măcar în privinţa ospeţelor, care sunt obişnuite a se face în ziua înmormântării, în casa unde a stat mortul, nu se face nici o rânduială, nepăsându-i nimărui nimic de toate acestea. Aş vrea să ştiu ce zic preoţii satului. Învăţătorii sunt concediaţi, căci şcoalele au fost, sunt sau trebuiesc închise, căci şi în Mahala, din nou, s-a înfuriat epidemia"[124].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mahala** (odinioară **Ostriţa**), comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată nu departe de malul stâng al Prutului şi lipită de comunele vecine Buda şi Cotul Ostriţei. Suprafaţa: 19,25 kmp; populaţia: 1.947 locuitori români, de religie greco-ortodoxă. Prin apropierea ei trece drumul principal Noua Suliţă – Cernăuţi şi Sadagora, precum şi linia ferată Noua Suliţă – Jucica, la care este haltă. Are o şcoală populară, cu 4 clase (deci, circa 120 şcolari n. n.) şi o biserică parohială, cu hramul „Coborârea Sfântului

---

[124] *Apărarea Naţională*, Nr. 42, Anul III, joi 2 iulie stil nou 1908, p. 2

Duh". Această comună, până la anexarea Bucovinei la Imperiul Austriac, se numea Ostriţa. Cu această ocazie i s-a dat numirea de Mahala, pe care o conservă şi azi. Ştefan cel Mare a cumpărat-o de la fraţii Tăbuci (proprietarul Boianului – n. n.) şi Pojar şi a dăruit-o, prin hrisovul său din 25 Aprilie 1472, mănăstirii Putna, în posesia căreia se găsea şi la 1776. Din teritoriul ei se desprinse o parte mărginaşă, care, mărindu-se cu noi colonişti, deveni comună cu administraţie particulară, sub numele de Cotul Ostriţei. La 1780, este menţionată ca fiind în unire cu Cotul Ostriţei şi cu cealaltă comună vecină, Buda. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea de vite. Comuna posedă 1.188 hectare pământ arabil, 260 hectare fânaţuri, 35 hectare grădini, 323 hectare imaşuri, 16 hectare pădure şi 11 hectare 50 ari bălţi şi heleştee. Se găsesc 110 cai, 755 vite mari, 673 oi, 389 porci şi 186 stupi, de albine"[125].

1911: Preotul „Victor Zaharovschi, exarg şi paroh" în Mahala, şi-a vândut broşura „tradusă din limba română „die Rache des Nour" (Răzbunarea lui Nour?) de M. Sadoveanu", pentru a colecta bani pentru **„zidirea casei naţionale în Mahala**", cu preţuri stabilite de donatori, Mitropolitul Vladimir de Repta contribuind cu 20 coroane, consilierul aulic Eusebie Popovici (tatăl poetului T. Robeanu), cu 2 coroane şi aşa mai departe, după puteri şi după simpatia/antipatia faţă de colector[126].

1914: „Trupele Ruşilor, care au intrat fără împotrivirea grănicerilor noştri, retraşi la întărituri, în Noua

[125] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 135

[126] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 18, Anul I, 5 octombrie 1911, pp. 223, 224

Suliţă, întâia vitejie ce au isprăvit-o a fost că au dat foc la gară, poştă şi la mai multe case. Locuitorii din Boian începură, pe loc, să părăsească locuinţele, fugind spre Cernăuţi. De la Cernăuţi, se vedea focul foarte bine. Cei slabi de înger – în Cernăuţi sunt foarte mulţi de aceştia – n-au dormit noaptea întreagă. A doua zi, odată cu răsăritul soarelui, întreg oraşul era în picioare. Neliniştea era cumplită, ea a devenit groază, când, aşa, cam pe la 9 ceasuri, dimineaţa, începură a sosi cele dintâi cârduri de trăsuri cu femei, copii şi ceva mâncare, care părăsiră Boianul, Mahalaua, Cotul Ostriţei şi Buda. Lumea agitată se îngrămădea pe la trăsuri, întrebând mirată: „Ce se întâmplă?”. „O început bătaia”, răspundeau femeile prin plâns. Ruşii intrară în Boian şi se apropiau spre Mahala. Pe la 10 ceasuri, toloacele oraşului erau pline de trăsuri ţărăneşti. Multe dintre ele, apucară spre Corovia, Ceahor sau Voloca, unde aveau neamuri sau cunoscuţi. Ceilalţi rămâneau în voia întâmplării. De pe dâmburi, se desluşeau înfiorătoarele bubuituri de tunuri, iar cei cu ochi mai buni vedeau focul şrapnelelor şi al granatelor, crăpând pe coasta dintre Boian şi Mahala. Lupta fierbea pe întreaga întindere dintre Boian şi Toporăuţi”[127]. „Trupele noastre, între care şi regimente cu flăcăi de ai noştri, şi toţi bărbaţii miliţieni (Landsturm) le-au dat ruşilor, duminică, în 23 august, pe teritoriul de lângă Boian, Rarancea, Mahala, Toporăuţi şi Noua Suliţă o cumplită bătaie. Ruşii erau în număr de 20.000, aproape de două ori mai numeroşi decât ai noştri, dar vrednicia şi vitejia soldaţilor noştri a înfrânt numărul cel mare de ruşi, care au pierdut 800 de prinşi, mai mulţi ofiţeri superiori,

---

[127] *Foaia Poporului* – Cernăuţi, apud *Românul,* IV, nr. 182 din 21 august / 3 septembrie 1914

500 de puşti, 100.000 de gloanţe, patru mitraliere, trei care de muniţii şi o mulţime de alte armamente. Dacă între locuitorii din Rarancea nu s-ar fi găsit trădători ticăloşi, desigur că trupele noastre ar fi făcut prizonieri pe toţi cei 20.000 de ruşi. Pe partea ruşilor, sunt o mulţime de morţi şi răniţi; aceştia din urmă au fost aduşi, în mare parte, la Cernăuţi. La câteva zile după această strălucită victorie a românilor noştri, trupele noastre, aflau că s-au zărit nişte ruşi fugari ascunşi, prin păpuşoaie, unde frigeau cartofi şi păpuşoi. Entuziasmul populaţiei din Cernăuţi era de nedescris, la vederea prinşilor, mai ales că cernăuţenii au stat pe dealuri, cu ocheanele la această luptă, dată în ţarina Boianului şi a Mahalalei. De Boian ne leagă şi amintirea altei victorii româneşti, cea a lui Constantin Cantemir asupra regelui polonez Ioan Sobieski, care a fost înfrânt pe acelaşi loc, unde s-a dat, zilele trecute, lupta între ruşi şi trupele noastre"[128]. „Patrulele de cavalerie rusă fac, zilnic, recunoaşteri în jurul Cernăuţului şi, cum se depărtează mulţi de oraş, sunt atacate de patrulele austriece, care, din ascunzători, trag asupra celor ruseşti, omorând mare parte dintre soldaţi. Astfel, chiar zilele trecute, dintr-o patrulă de 42 cerchezi, în recunoaştere, numai unul s-a întors, şi acesta dezarmat şi plin de sânge. La Mahala, Corovia, Cuciur, Nepolocăuţi şi Stroinţa au avut loc, în zilele de 11 şi12 septembrie, lupte între câteva detaşamente ruseşti şi austriece… Armata rusă s-a fortificat la Mihalcea şi Camenca… Ca comandant rus al oraşului Cernăuţi a fost numit Navrotzchi, în locul căpitanului Korabuki"[129].

---

[128] *Românul*, IV, nr. 183 din 22 august / 4 septembrie 1914
[129] *Ce se petrece la graniţă*, „Adevărul" din 2 septembrie 1914

1915: „Războiul adevărat nu avea să înceapă nici măcar odată cu gerurile cele mari, atunci când trupele ruseşti, aduse, cu trenul, de la Reni, la Noua Suliţă, ocupau poziţii, încă din 4 decembrie 1915, pe aliniamentul Boian-Ţureni, cu intenţia de a năvăli spre Cernăuţi. Trupele austriece, cantonate la Mahala şi la Sadagura, se pregăteau să înfrunte tirurile de artilerie rusească, iar cele cantonate prin partea sudică a Bucovinei au fost retrase[130]. Abia în 4 ianuarie 1916, când ruşii au bombardat vama din Ţureni, începu, cu adevărat, un nou război în ţinuturile bucovinene. Comunicatul oficial rusesc, din 23 decembrie 1915 (5 ianuarie 1916 nou – n.n.), preciza că „luptele din Bucovina devin din ce în ce mai înverşunate, şi armata rusă, respingând contraatacurile, înaintează mereu spre Cernăuţi. Duşmanul a suferit, în această regiune, mari pierderi, care se urcă la 800 de prizonieri şi un mare număr de răniţi şi morţi, lăsaţi pe câmpul de luptă"[131].

1916: „În Bucovina, ruşii ocupaseră Toporăuţii şi Rarancea, încă din 10 iunie 1916, iar în ziua următoare, se îndreptau spre Mahala şi Cernăuţi"[132].

1914-1918: „**Gheorghe a lui Vasile Nichiforeţ**, născut la **Zelenău**, la 1 mai 1877, ar fi murit, cam cu 2 săptămâni înainte de Crăciunul oriental, în Mahala, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea Ecaterinei Nichiforeţ, procedura pentru declararea morţii celui dispărut; **Gavril a lui Gheorghe Tarhon**, născut la 12 iulie 1890, în **Mahala**, a fost chemat sub arme, în anul 1915. A luat parte la luptele

---

[130] *Adevărul*, 28, nr. 10311, 23 noiembrie 1915, p. 2
[131] *Adevărul*, 28, nr. 10342, 24 decembrie 1915, p. 3
[132] *Adevărul*, 29, nr. 10498, 2 iunie 1916, p. 4

de pe frontul italian, în apropierea oraşului Goriţa. De la 1 octombrie 1918, lipseşte orice ştire. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea Margarintei Tarhon, procedura pentru declararea morţii celui dispărut"[133]; „**Dimitrie a lui Nistor Moroz**, născut la 3 noiembrie 1877, ţăran, cu domiciliul ultim în **Mahala**, a intrat, cu ocazia mobilizării generale, în armata austriacă, în august 1914, a fost greu rănit, într-o luptă lângă Noua Suliţă, şi a fost transportat în spitalul din Cernăuţi. La prima invaziune a ruşilor, a fost dus de aici, la Turkestan, ca prizonier. În tabăra de la Aleaka, în Turkestan, ar fi murit el, în aprilie 1916, de oftică, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Domnica Moroz, procedura pentru declararea morţii celui dispărut"[134].

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Boian** făceau parte „Locţiitor: **Vasile Chelbea**, agricultor, Mahala; Locţiitor: **Victor Zaharovschi**, paroh, Mahala", în vreme ce din **Comisiunea agrară de ocol Sadagura** făcea parte, toc ca locţiitor, „**Petre Doroş**, proprietar, Mahala"[135].

1921: Ironie finală a sorţii, pe care o citesc doar ca să aflu şi despre o datorie financiară a statului român faţă de contele Bellegarde, este convocarea din *Monitorul Bucovinei* pe anul 1921: „**Succesorii după** următoarele persoane: **Francisc conte de Bellegarde**, Dr. Nicu Blân-

---

[133] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 4, Cernăuţi 10 februarie nou 1921, pp. 38-49

[134] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 2, Cernăuţi 25 ianuarie nou 1921, pp. 18-21

[135] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

du, Nicolai cav. de Buchenthal, Ioan Fedorciuc, fost învățător superior în Sucevița, Marcu Vasile, fost consilier la Banca țîrii, George Tofan și **Victor Zaharovschi, fost paroh în Mahala**, sunt invitați a se prezenta la secția cooperativă a Băncii Regionale, pentru a li se lichida, contra *legitimație de părtășie*, ce defuncții aveau la Centrala însoțirilor economice române din Bucovina, în Cernăuți a. r. c. g. L., & Pentru Centrala însoșirilor economice române din Bucovina, a. r. c. g. L., în Cernăuți, Banca Regională"[136].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[137], următorii învăţători şi învăţătoare: Stoica D. Elisabeta, comuna **Mahala**, jud. Cernăuţi, media 8,24".

La Mahala s-au născut publicistul şi teologul Ioan TOMOIOAGĂ (17 septembrie 1874), publicistul şi folcloristul Laurenţiu TOMOIOAGĂ (30 martie 1880), soprana Filomela PITEIU-GEORGESCU (29 iunie 1902), doctorul în medicină Tudor NANDRIŞ (23 aprilie 1906) şi poetul Ştefan HOSTIUC (28 decembrie 1951).

---

[136] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 17, Anul 1921, Cernăuți, în i iunie nou, p. 225

[137] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

MAICANI

(pe Prut, comuna Lunca Banului, Vaslui).

1625, iunie 8: Întărit de Radul voievod vornicului de gloată Ionaşco Cehan, care primeşte uric pentru „două vaduri de moară în apa Prutului, la Măicani, de va găsi să-i placă loc de două pietre”[138].

1626, iulie 10: Întărit de Miron Barnovschi voievod vornicului Ionaşco Cehan, care primeşte uric pentru „o selişte, anume **Măicanii**, şi cu două vaduri de moară pe apa Prutului, care este de ocolul Stănileştilor din ţinutul Fălciu… a dat doi cai buni în treaba ţării”[139].

1635, martie 10: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului mare vornic Ionaşco Cehan şi lui Duca fost comis, care primesc urice pentru „un sat, anume **Novacii** (înglobat în Duda, comuna Duda-Epureni, Vaslui), ce este în ţinutul Fălciului, care a fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Huşi, Şi au dat 600 taleri de argint lui Ştefan Tomşa voievod, atunci când a mers Enachi Catargiul banul la Ţarigrad pentru nevoia ţării… / o selişte, anume **Stănileştii** (comuna Stănileşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, cu bălţi de peşte şi cu vad de moară la Prut, unde au fost 6 mori domneşti într-o casă… fostă dreaptă domnească, lângă târgul Huşi, dată lui de Barnovschi voievod pentru slujbă credincioasă şi pentru

---

[138] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 338, p. 412

[139] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 96, p. 116

un cal bun, pe care l-a luat de la el şi l-a trimis la craiul unguresc… / alt sat, **Volosenii** (comuna Stănileşti, Vaslui), în ţinutul Fălciului, fost drept domnesc, ascultător de ocolul Stănileştilor, dat lui de Ştefan Tomşa pentru 200 ughi şi 6 cai buni, ce s-au dat în slujba ţării… / alt sat, anume **Măicanii** (comuna Lunca Banului, Vaslui) şi **Cerbicani** (comuna Lunca Banului, Vaslui), şi cu bălţi de peşte, anume Căuşul, Alba, Neagra, Pepelea, Cerbicana, Gârla Stâlpului şi Lungul, jumătate, care acest sat Măicani a fost drept domnesc, ascultător de ocolul Stănileştilor, dăruit de Radul Voievod pentru doi cai buni, ce i-a dat în treaba ţării… / o parte din satul **Dolheşti** (lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), care este la obârşia Crasnei, în ţinutul Fălciului, cumpărată de la Păcurar, fiul lui Cozma sulgerel, a cincea parte din a şasea parte, partea Stancăi, cu 60 taleri de argint… / jumătate din satul **Codăeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), partea de jos şi cu vad de moară la Dobrovăţ, de asemenea a cincea parte din cealaltă jumătate din satul Codăeşti, care este în ţinutul Vaslui, cumpărată de la Pântea fost şetrar, fiul Tudorei, pentru 225 ughi… partea de sus a dat-o lui Pântea vara lui Tudora, fiica Anisiei Purceloae, pentru că a plătit capul ginerelui său Dumitru Purcel, pentru o moarte de om, pe care a făcut-o el”[140].

1639, martie 3: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Marcu Erali, fiul lui Dumitraşco Erali mare clucer, care primeşte, drept danie domnească, satele „**Maicani** (înglobat în Lunca Banului, Vaslui), pe pârâul Prutului, la ţinutul Fălciului, care sat a fost drept domnesc, al ocolului Stănileşti, dat prin miluire lui Ionaşco Cehan vornic de la

---

[140] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 54, pp. 52-56

alţi domni, dar, săvârşindu-se din viaţă, nu i-au rămas copii din trupul lui şi a rămas acest sat iarăşi domnesc, şi l-am dat şi miluit pe Marcu Erali, pentru credincioase slujbe… iar când a fost şi a venit Moise Movila voievod în pământul Moldovei, atunci a trimis o seamă de boieri, ca să piară pe domnia mea, iar Marcu Erali, făcând ştire domniei mele, cu ajutorul lui Dumnezeu am scăpat”[141]. Întărit de Vasile Lupu voievod, drept danie domnească, lui Marcu, fiul Dumitraşco Erali, care primeşte „un sat, în pământul nostru al Moldovei, anume **Maicani**, pe pârâul Prutului, la ţinutul Fălciului, care sat a fost drept domnesc al ocolului Stănileştii, dat prin miluire fostului vornic Ionaşco Cehan de la alţi domni, şi, săvârşindu-se din viaţă, nu i-au rămas copii din trupul lui şi a rămas iarăşi domnesc”[142].

MĂLĂEŞTI

(prin Miseşti, sat înglobat în Mălăeşti,
comuna Gropniţa, Iaşi).

1607, martie 10: Carte de împuternicire, dată de Simion Moghilă voievod cneaginei răposatului Macri armaş „spre aceea, să fie tare şi puternică a stăpâni şi a opri dreptele sale ocini şi moşii şi cumpărături, satul **Voloucinţii** pe Nistru, în ţinutul Sorocii, **Iureştii** pe

---

[141] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 46, pp. 52, 53

[142] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 76, 77

Cozance, în ţinutul Hârlăului, **Cohăneştii** în ţinutul Iaşilor, **Băinţii** în ţinutul Sucevei, a patra parte din satul **Mălăeştii** din ţinutul Iaşilor, şi partea lor din satul **Ilişenii**, ce singur au cumpărat de la Constantin Bahrin şi de la surorile lui… iar cui i se va părea cu strâmbătate să-şi ceară banii de la cine le-a vândut, dar să stea de faţă înaintea noastră”[143].

1632, iunie 20: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Eustratie, care primeşte urice pentru „satul anume Teşeuţii, ce este în ţinutul Sucevei” (în Bucovina) şi „jumătate de sat din **Miseşti** (sat înglobat în Mălăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi), partea de sus, ce este în ţinutul Iaşi, din ispisoace de cumpărătură de la Moise Moghila voievod, ce el şi-a cumpărat de la Urâta, fiica Lucăi, şi de la fiul ei, şi de la Toader, Lupul şi Dănilă, fiii Grozavei, nepoţii Urâtei, strănepoţi Lucăi, şi de la Urâta, fiica Cucoanei, nepoata lui Luca, şi de la fiul lui Andreica, toţi nepoţi Lucăi, pentru 200 taleri de argint”[144].

1633, decembrie 16: Zapisul lui Ionaşco, fiul lui Maxin Buzea din Băloşeni, nepotul lui Fădor, prin care mărturiseşte că a vândut partea lui de moştenire „din satul **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), pe pârâul Jijia, în ţinutul Iaşi… prietenilor noştri Toader Ştefan, Paradis Saula şi Mihai Ungurul, pentru 50 taleri de argint… Şi în tocmeală s-au nimerit Ştefan diac de **Bacău**, Ionaşco, Negrul şi Nestor negustor din **Iaşi**, Dumitraşco şi Enache, fiii Şetrarului, Lupu Dârlău, Romăşcel, Dronea şi Pană grecul din **Cucoreni** (lângă

---

143 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 73-75

144 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 126, pp. 161, 162

Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacul din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Ducniţă, Vasile şi Nechita din **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi), Constantin ginerele lui Nebojatco, Sava fiul lui Constantin Häugul şi alţi oameni buni”[145].

1634, ianuarie 13: Zapisul fraţilor „Hariton, Dumitru şi Ionaşco, feciorii lui Vasile Mârdan, nepoţii Tomşei, din sat din **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), pe valea Jijiei, în ţinutul Iaşilor, care mărturisesc că au vândut „toată partea noastră din sat din Băloşeni… lui Toader Ştefan şi lui Paradis Saula şi lui Mihai Ungurul, drept 60 de taleri bătuţi… dinaintea a mulţi oameni buni: Ursul diac şi Carp din **Miclăuşeni** (lângă Deleni, comuna Deleni, Iaşi), Alexa Şarpe din **Frăţileni** (Frăsuleni, comuna Victoria, Iaşi), Dârlău, Văsian şi Isac din **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Dumitraşco de **Pereni** (Perieni, comuna Probota, Iaşi), Pană de **Cucureni** (sau Cucoreni, lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacul din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Vasile, Nechita, Constantin ginerele lui Nebojatco şi feciorii Hăugului de **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni şi bătrâni”[146].

1634, decembrie 20: Zapisul Ulianei, nepoata lui Fârtat, care vinde „partea mea din sat din **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), din a treia parte, a treia din sat, din câmp, din şef şi dintr-apă, şi din tot ce se va alege… Lui Toader Ştefan, Păradie Saula şi Mihai Ungurul, drept 50 de taleri bătuţi, pe valea Jijiei. Şi într-

---

145 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 428, pp. 537, 538

146 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 18, pp. 19, 20

această tocmeală au fost Ionaşco sin Budzea, Stan Ungureanul, Dumitraşco sin Şetrar, Enache brat ego (fratele lui), Alexa Şerpe şi Carp ot **Miclăuşeni** (lângă Deleni, Iaşi), Dârlău şi Isac ot **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Romăşcel şi Căzacul ot **Mălăeşte** (Mălăieşti, comuna Gropniţa, Iaşi), Pană or **Cucoreni** (lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Vasile şi Nechita ot **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi), Dudun din **Hălceni** (comuna Şipote, Iaşi), Constantin zet (ginere) Nebojatcoe şi alţi oameni buni”[147].

1635, iulie: Întărit de Vasile Lupu voievod vistiernicului celui mare Iordache, care cumpără, cu 100 galbeni, de la Conde vameşul, „un sat anume **Popricanii** (comuna Popricani, Iaşi), la Tivova, între **Posadnici** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi) şi între **Cârniceni** (comuna Ţigăneşti, Iaşi), iar lui Conde i-a fost cumpărătură de la Toader Gogoneţ”. Vodă a trimis doi boieri, care să stâlpească hotarul, după mărturiile megieşilor Lupul Dârlău, Coşciug şi Tetea ot **Cârniceni**, Arsenie, Ionaşco Sasul, Sanson şi Tetea ot **Şendreni** (comuna Victoria, Iaşi), Vasilie ot **Ionăşeni** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi) şi Pavel ot **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi). „Şi hotarul se începe, dintâi, din gura Tivovei, pe din jos de sat, drept la deal, prin pădure, în vârful dealului, unde se cheamă Dealul Mare; de acolo, drept la vale, prin pământuri, până în vale, şi peste vale şi peste drumul mare, la un stâlp de piatră, ce-i pus de la deal de drum; de acolo, drept la deal, la Movila lui Hilip; de acolo, drumul în sus, până la un stâlp de piatră, dinspre hotarul **Moimeştilor** (comuna Popricani, Iaşi); de acolo

[147] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 293, p. 331, 332

merge iarăşi la vale, până la alt stâlp de piatră, dinspre hotarul **Puricenilor** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi); de acolo, drept pe din sus de gura drumului cel mare care merge la Movila Boerilor; de acolo, pogoară la vale, pe din jos de Puriceni, şi loveşte hotarul în gura Troianului, la un stâlp de piatră, peste Jijia, în târlă; de acolo, drept la Iazul Popei, la un stâlp de piatră, în capul iazului, şi de-aici drept peste şes, într-alt stâlp de piatră, în mijlocul şesului; de acolo într-alt stâlp de piatră, lângă un drum, împotriva unor spinişori; de acolo, acel drumuşor, la alt stâlp de piatră; de-aici, în drumul mare, la alt stâlp de piatră; de-aici, tot drumul în jos, până în Tivova şi matca Tivovei, spre apa Jijiei, până în gura Tivovei. Acolo se împreunează hotarul”[148].

1635, iulie 2: Zapisul fraţilor Ichimaşco, Ursu, Andrei, Antimia şi Busca, în care mărturisesc că au „vândut dintr-o parte de bătrân două părţi, aşijderea şi eu, Nastasia, fata lui Drăgan, şi Sohiica, sora Nastasiei, iar am vândut a treia parte dintr-acea parte, parte din mijloc, în sat de **Băloşeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), ce este pe apa Jijiei, în ţinutul Iaşilor… jupânilor Toader Ştefan, Mihai Ungurul şi Paradis Saula, pentru 100 de lei, dinaintea a mulâi oameni buni: Gheorghe Grecul, Onaca fratele lui Romăşcel, Vasile şi Saca feciorii Hăugului şi Toader feciorul Grecului din **Băşeni** (azi Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigănaşi, Iaşi), Vasile Hubăe ot **Hriţcani** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Pană Caceaun din **Iaşi**, Alexa şi Gheorghe Dimuţă, Constantin fost vornic din **Glodeni** (înglobat în Iepureni, comuna Andrieşeni, Iaşi),

[148] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 148, pp. 186, 187

Căzacul, Nicoară şi Strătulat Dubniţă din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni buni”[149].

1635, august 3: „Mărturi3 hotarnică de la Constandin biv pârcălab, Hăugul, Soltan ot **Mălăești** (comuna Gropniţa, Iaşi), Dodan ot **Hălceni** (comuna Șipote. Iaşi) și Gagia ot **Dănuțăni** (comuna Gropniţa, Iaşi), arătând că, după carte gospod ce le-a adus Vasilie Balş, poruncitoare ca să-i aleagă parte lui din sat din **Forăști** (comuna Gropniţa, Iaşi), ce a fost a moșului său, Bârlădeanul logofăt, a strâns oameni buni, slugi domnești, și feciori de boieri și slujitori din curte, anume popa Gheorghe de **Hălceni**, Căzacul diac de **Mișăști** (înglobat în Mălăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi), Necoară Dupniță de **Potângeni** (comuna Movileni), Chirilă de **Dănuțăni**, Nechita de **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi),Vasile Bulboacă și Petre Broscariul, și multi oameni buni… şi au ieșit la țarină și au socotit, și au întrebat și de bătrâni, și au aflat și stâlpi puși de bătrânii lor prin mijlocul hotarului Forăștilor, precum a ținut Bârlădeanu jumătate de sat, partea de sus, iar jumătate de sat, partea de jos, au ținut Nastasia, fata Gligorcii de Forăști, cu oamenii săi; și așa au socotit cu sufletele lor, ca să ție ei pe acei stâlpi ce sunt puși de bătrânii lor, jumătate de sat, partea din sus, din tot hotarul, să țină Vasile Balș, care parte a cumpărat-o moșul său, Bârlădeanul, iar jumătate de sat, partea din jos, să țină Nastasia cu oamenii săi”[150].

1635, noiembrie 12: Zapisul fraţilor Vasile, Sava, Constantin şi Toader Hăugul, în care mărturisesc cum au

---

[149] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 155, pp. 191, 192

[150] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 196, p. 231

„vândut o parte de ocină din sat din **Băloşeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), din cutul de sus, partea lui Drăgan Tărâţă şi a surorii lui, Motrei, ce am avut noi dreaptă cumpărătură de la dânşii… lui Toader Ştefan, Parades Saula şi Mihai Ungurul, pentru 50 de lei bani gata… Şi în tocmeală au fost Trandafir căpitan, Lupul Dârlău, Dumitraşco sin Şetrar, Pană Caceaun ot **Cândeşti** (în Perieni, comuna Probota, Iaşi), Căzacul de **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni buni”[151].

1636, februarie 25: Zapisul lui Vasile Balşe, feciorul lui Gheorghe Balşe logofătul, nepotul logofătului Bârlădeanul, în care mărturiseşte că a vândut „jumătate de seliştea **Foräştilor** (comuna Gropniţa, Iaşi), pe Miletin, lângă **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), ce este în ţinutul Iaşilor… jupânului Bălan postelnicul, drept 200 galbeni bani buni”[152].

1637, octombrie 14: Întărit în parte de Vasile Lupu voievod lui Căzacul din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi soţiei lui Ştefana, dar şi lui Sava şi soţiei sale Sofronia, în baza unui zapis de mărturie de la Nicoară Dupniţă diac din **Potângiani** (Potângeni, comuna Movileni, Iaşi) şi fratele lui Strătulat, Gagea şi Chirila din **Dănuţeni** (sat înglobat în oraşul Ungheni, raionul Ungheni, Moldova), Costin din **Beliţeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), Vasile Văugul şi Sava diac din **Vădeni** (lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Nechita din **Bulbocani** (Bulbucani, comuna Gropniţa, Iaşi), Ghidion călugăr de la schitul Selevestru, prin care mărturi-

---

[151] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 266 pp. 307, 308

[152] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 334, pp. 378, 379

sesc că au venit înaintea lor Chirana, fiica lui Vasile, nepoata lui Ploscă, strănepoata lui Ploscă cel bătrân, şi verii ei Gavril, fiul lui Negrilescu, şi Cârstea şi au vândut lui Căzacul din Mălăeşti, şi soţiei Ştefana, şi lui Sava, şi soţiei Sofronia, pentru 50 taleri de argint şi o vacă cu viţel, „dreapta lor ocină şi dedină din satul **Miseşti** (înglobat în Măţăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi), pe Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, jumătate de sat din jumătatea de jos a satului”[153].

1638, iulie 5: Carpu şi soră-sa Ionaa, feciorii lui Miron, nepoţi lui Fărtat, vând lui Toader Ştefan, Parades Saula şi Mihai Ungurul, pentru 20 de zloţi bătuţi, partea lor „din sat de **Băloşeni** (comuna Vlădeni, Iaşi), ce este pe apa Jijiei, în ţinutul Eşilor, din partea de jos, din vatra satului, din ţarină şi din fâneţe, cu loc de heleşteu şi cu tot venitul… dinaintea lui Constantin vornicul din **Vlădeni** (comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacului din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Strătulat şi frate-său Nicură din **Potângeni** (comuna Movileni, Iaşi), Pătraşco Hăugul, Gheorghe Grecul, Sava Hăugul, Constantin Hăugul şi Vasile Sprânceană din **Băşeni** (azi Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigănaşi, Iaşi), Romăşcel din **Hărmăneşti** (comuna Todireşti, Iaşi) şi a mulţi oameni buni”[154].

1639, septembrie 4: Constantin şi Toader Hăugul vând lui Toader al lui Gherasim, drept 100 de galbeni, „din partea noastră, a Hăugeştilor, a treia parte din sat din **Vădeni**… Şi în această tocmeală au fost Căzacul şi Iacob

---

[153] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 198, pp. 180-182

[154] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 395, p. 384

din **Mălăeşti**, Gheorghe şi Onofrei din târgul **Iaşi** şi alţi mulţi oameni buni”[155].

1642, octombrie 25: Fraţii Dumitraşco şi Palaghia, feciorii răposatului Bantăş vornic, nepoţi Agahiei (Agahiişoinii, în toate zapise) vând Anduca Zlătarul, pentru 60 lei, „a noastră dreaptă ocină şi moşie din satul **Drăguşeni**, ce este pe valea Stavnicului, în ţinutul Vaslui, cât se va alege partea mătuşii noastre Irina şetrăroaia, fata Agahiişoinii, pentru că a vândut mătuşa noastră Irina părţile noastre din **Itovăeşti** şi din **Mălăeşti**, şi din **Şcheae**, şi ne-a pârât dinaintea măriei sale vodă, de faţă cu mătuşa noastră Irina şi o am rămas pentru părţile noastre, şi ne-a dat măria sa acea parte din **Drăguşiani**, partea mătuţii Irina[156].

1901: „**Mălăeşti**, sat în partea de est a comunei Gropniţa, plasa Copoul, judaţul Iaşi. Are o populaţie de 87 familii sau 348 suflete, în care intră şi locuitorii din vechiul sat Miseşti; o biserică, zidită, la 1857, de proprietar. În fața satului se află iazul Mălăeşti, format din pârâul Jijioara, la ieşirea lui din iazurile Bulbucani şi Gropniţa. Vite sunt: 214 vite mari cornute, 1.419 oi, 57 cai și 145 râmători. Moșia e proprietatea dlui Vasile Pogor. La 7116 (1608), fugind din Iaşi, Constantin, ful lui Eremia Vodă, dimpreună cu o parte din boierii Țării, au fost fugăriți până în acest sat, de către oastea lui Mihăluș,

---

155 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 223, p. 223

156 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. X, Iaşi 1915, pp. 22, 23

fiul lui Simeon Vodă, unde, prinzându-le carele cu bagaje, le-au jefuit”[157].

MĂLĂEŞTI

(Măleşti, Mâleşti, azi Mălăeşti, comuna Şepte Bani, raionul Râşcani, Moldova).

1608: Întărit de Constantin Moghilă voievod lui Chiriţă Dumitrache Paleologul, care cumpără, cu 30 taleri, de la Antemia, preoteasa popii Măciucă, fata Tudose, nepoata Greacăi, „ce se va alege din satul **Mâleştii**, ce-s pe Prut, în ţinutul Iaşilor, cea din jos parte”[158].

1633, noiembrie 4: Întărit de Moise Moghila voievod logofătului Pătraşco Ciogolea, care primeşte urice pentru daniile domneşti „două sate întregi, ce sunt pe Prut, în ţinutul Iaşilor, şi cu bălţi de peşti, anume **Măleştii** (azi Mălăeşti, comuna Şepte Bani, raionul Râşcani, Moldova) şi **Terleştii** (lângă Mălăeşti, comuna Şepte Bani, raionul Râşcani, Moldova), amândouă într-un hotar, care sunt dreaptă cumpărătură vărului meu primar, lui Isac Balica hatman”[159].

1765, august 13: Carte de împuternicire, dată de

---

[157] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 269

[158] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 224-226

[159] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 409, p. 513, 514

Grigore Alexandru Ghica voievod lui Darie Donici biv (fost) vel (mare) paharnic, „să aibă a-şi stăpâni moşiile **Răşcana** pe Cogâlnic, **Mălăeştii** de pe Răut ot Orhei”[160].

1779, iulie 2: **Hotarnica satului Mălăeşti**, al fostului mare şetrar Ursul Agapi, făcută de fostul bare spătar Constandin Râşcanu şi de fostul mare paharnic Darie Donici, din porunca lui Constandin Dumitru Moruz voievod: „Și întâi am mers la capul moșiei din sus, fiind față și răzeșii din **Ciocâlteni**, anume Ioniță Cornea, Grigoraș Știrbul, Gavril Harștea și alte neamuri ale lor. Și unde au mărturisit răzeșii că a fost piatră și nu s-a găsit și s-a pus piatră hotar în malul Răutului, lângă niște spinișori. Și de acolo, am purces alăturea cu moșia Ciocâltenii, spre miazănoapte și s-a găsit piatră hotar vechi în niște sărături și s-a pus și acum alăturea piatră hotar. Și de acolo, am mers tot la deal, spre miazănoapte, până în deal de șleah și din vale de o movilă, în costișă, s-a găsit iară piatră hotar vechi și s-a pus iară alăturea și altă piatră hotar. Și de acolo, am mers tot la deal, până în zarea dealului, unde s-a întâlnit cu moșia Căcărăzenii, care au mărturisit răzeșii că a fost hotar, dar nu s-a găsit și s-a pus piatră hotar din jos de o movilă ce este în zarea dealului. Și de acolo, am purces zarea dealului, în jos, până ne-am întâlnit cu moșia Bravicenii, într-o movilă, drept în deal, și am pus piatră hotar drept în movilă și s-a făcut piotoare. Și dintr-acea movilă se începe și moșiia Bravicenii, care au fost față și răzeșii din **Braviceni**, anume Ioniță Băț ot **Chișinău**, Ștefan Băț mazil ot Chișinău, Agapii Dumitru biv căpitan, Ioniță Petcu, Darie Pomătar și alte neamuri ale lor. Și după o mărturie

[160] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 242, pp. 254, 255

hotarnică, ce au scos-o răzeșii din Braviceni, din let 7162 (1654), și, după acea hotarnică, am purces la vale asupra Răutului, alăturea cu moșia Bravicenilor, până în costișă, din sus de drum, și s-a pus piatră hotar. Și de acolo, am mers tot la vale, până la două movile din jos de drum, și s-a pus piatră hotar supt o movilă mare din deal de movilă. Și de acolo, am mers tot asupra Răutului, pe din sus de o fântână ce este în costișă, până la Movilele Gemene, și s-a pus piatră hotar între movile. Și de acolo, am purces tot asupra Răutului, peste șes, până la capul Branovii de sus, și s-a pus piatră hotar în șes, aproape de Bahnă. Și de acolo, am apucat apa Răutului în sus și am mers până în hotarul ce s-a pus de desparte Mălăeștii cu Ciocâltenii"[161].

1904: „**Mălăeşti**, sat în judeţul Orhei, volosti Ciocolteni, aşezat pe malul stâng al Răutului, lângă şoseaua ce merge, de la Orhei, la Bălţi. Are 35 case, cu o populaţie de 295 suflete de ţărani români"[162].

MĂLĂEŞTI

(comuna Vutcani, Vaslui).

1612: Stratul sin (fiul) lui Crăciun dăruieşte, din **Lungeni**, „din moşia de la Pârvul, dinspre soare-apune, dintr-un bătrân, cumpărătura mamei mele Nastasiam fata lui Păcurar ot **Ştefeni**, pentru sufletul meu şi al părinţilor

[161] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 261, pp. 281, 282
[162] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 143

mei… dinaintea şoltuzului de Fălciu, anume Neculiţă, Toader Tutovanul, Pavăl, Marin, Toader sin Necula ot **Fălciu**, Hilotie, Gorce şi Vintilă ot **Mălăeşti**… şi eu, Gheorghe sin Necula ot Fălciu am scris"[163].

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod moştenitorilor lui Ghenghe vel (mare) logofăt: / „Și s-au venit partea boierului nostru, Lupul Prăjescul vel clucer și jupânesei lui, Saftei, satul **Chilmeștii** (azi oraşul Chelmenţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), la ținutul Hotinului, și o parte de ocină din **Lățcani** (Leţcani, comuna Doljeşti, Neamţ), la ținutul Romanului, și jumătate de sat de **Scoposăni** (Scoposeni, comuna Horleşti, Iaşi), la ținutul Cârligăturii, și satul **Văscăuții** (ţinutul Orhei, Moldova), la Orhei, și jumătate de sat de **Mărășăni** (comuna Marşinţi, raionul Novoseliţa, Ucraina), la Hotin, și satul **Noua Suliță** (comuna Novosiliţa, raionul Chelmenţi, Ucraina), tij la Hotin, și jumătate de sat din **Negrești** (oraşul Negreşti, Vaslui), la Vaslui, și o seliște, anume **Lineștii** (lângă oraşul Negreşti, Vaslui), tij la Vaslui, și satul **Ruginoasa** (comuna Ruginoasa, Iaşi), la Suceavă, care i-au fost lui dreaptă danie de la părintele lui, Ghenghe logofăt, încă fiind viu, osebit de a altor frați. / Iar în parte slugii noastre Lupul Ghenghe i s-au venit jumătate de sat de Vlădeni (Arghira-Oreuteşti, Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Volcinești** (Volcineţ, azi Maiovka, comuna Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, și o parte de ocină din **Costești** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), la Roman, și o parte din satul **Strășnenii** (lângă Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani), la Dorohoi, și satul **Surdeștii** (lângă Ciortolom,

[163] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 196, 197

comuna Tutova, Vaslui), la Tutova, cu moară în Bârlad, și jumătate de sat din Șărbăuți (Bucovina), la Cernăuți, și satul **Mălăeștii** (comuna Vutcani, Vaslui) și **Leoștii** (comuna Pădureni, Vaslui), la Fălciu, și o siliște Șărbăuții (Bucovina), la Cernăuți. / Iar în parte slugii noastre Dumitrașcu Ghenghe i s-au venit jumătate de sat **Jioldești** (satul Joldeşti, comuna Vorona, Botoşani), la Suceavă, și satul Stârcenii (Bucovina), la același ținut, și cu moară în Siret, și jumătate de sat de **Vorona** (comuna Vorona, Botoşani), tij la Suceavă, și satul **Măgiurcanii** (azi Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), la Tutova, și satul **Popii** (azi Pochidia, comuna Tutova, Vaslui), tij acolo, și jumătate de sat **Tole** (Coteleva, comuna Koteleve, raionul Nevoseliţa, Ucraina), la Hârlău, și o siliște, **Doljăștii** (Dolheşti, lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), la Tutova. / Iar în parte lui Ion Ciolpan i s-au venit satul Arăteștii (Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Bilăuți** (comuna Bilăuţi, raionul Hotin, Ucraina), la Hotin, și jumătate de sat Lucovița (Bucovina), la Cerăuți, și satul **Târauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa, Ucraina), tij la Cernăuți, și jumătate de sat Dobrinăuți (Bucovina), tij la Cernăuți, și satul **Costeștii** (în hotarul oraşului Târgu Frumos, Iaşi), la Tutova, și o siliște, anume **Ruptura** (lângă Gefu, comuna Ghidiceni, Galaţi), tij la Tutova… / Iar pentru o datorie a Lupului Prăjescu clucer, care are și zapis de la părintele lor, Ghenghe logofăt, drept 497 ughi, au dat ei toți un sat, anume **Săvenii** (oraşul Săveni, Botoşani), la Dorohoi, și alt sat, Boian (Bucovina), la Cernăuți, pentru acea datorie”[164].

---

[164] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 227, pp. 266, 267

1636, noiembrie 24: Zapis de la marele logofăt Gavrilaş, marele stolnic Grama, vistiernicul Banul, vornicii de gloată Strătulat, Bârsan, Irimia şi Iachim Bandur, în care mărturisesc cum a venit înaintea lor Lupul, feciorul Liahului şi Sofroniei, strănepot Cârstii… de-a vândut, din a treia parte din sat **Mălăeşti**, ce este în ţinutul Fălciului, pe Pârâul Sec, partea sa toată, Lupului Prăjescul clucerul, drept 15 bani buni”[165].

1636, decembrie 24: Întărit de Vasile Lupu voievod clucerului Lupul Prăjescul, care cumpără, cu 10 galbeni, de la Lupul, feciorul Liahului şi al Sofroniei, strănepot Cârstii, „din a treia parte din sat din **Mălăeşti**, ce este în ţinutul Fălciului, pe Pârâul Sec, partea sa toată”, iar de la Grigore Mojilă, din **Drăgeşti**, cu 2 galbeni, „un loc de prisacă la Drăgeşti, în margine la Bărbosul, ca să-şi pună stupii pe acel loc”[166].

1637, octombrie 25: Popa Gligorie din **Mălăeşti** (comuna Vutcani, Vaslui) şi preoteasa lui Măriica, nepoata lui Frunteş din Belciug, de pe apa Bârladului, din ţinutul Fălciului, vinde lui Ionaşco, nepotul lui Nicoară hatmanul, „partea de ocină din sat de **Stolniceni** (comuna Viişoara, Vaslui), din **Dănceşti** (comuna Viişoara, Vaslui) şi din **Belciug** (comuna Viişoara, Vaslui), pe hotarul lui Frunteş… Şi în tocmeala noastră au fost Gavriţa, Ipatie, Vlad, Bălan şi Drăgoiu stegarul din **Şerbăcani** (Şărbăcani, comuna Viişoara, Vaslui), Istratie ot **Bilţeni** (comuna Lunca Banului, Vaslui) şi mulţi oameni

---

[165] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 554, p. 603

[166] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 572, pp. 619, 620

buni”[167].

1693, iulie 16: Liescar, fratele lui Malcoci, dăruieşte lui Andrei Cujbă „un loc de prisacă în săcătură, la izvor, din locul **Mălăeştilor**, în sus… dinantea lui Ştefan sin (fiu) Lucăi, Iuraşco şi Vasile Pleşea, Arsăni căpitan, Ioan Morarul şi popa Lupaşco ot **Bărboşi**”[168].

1901: „**Mălăeşti**, comună rurală în partea de nord-vest a plăşii Mijlocul, judaţul Fălciu. Se întinde pe o suprafaţă de 4.582 hectare, cu o populaţie de 200 familii sau 763 suflete, din care: 200 contribuabili. Este formată din 3 sate: Mălăeşti, Poșta Elanul și Tupilați. Are: o şcoală; 3 biserici; 24 hectare de vie; 143 hectare pădure şi 2 iazuri. Vite mari cornute 774, cai 60, oi 770 și porci 41. / **Mălăeşti**, sat în partea de nord a comunei Mălăești, situat pe valea pârâului cu același nume, pe o suprafață de 1,145 hectare, cu o populaţie de 120 familii sau 380 suflete, din care 120 contribuabili. Este reședința comunei. Are o şcoală, înființată în 1880, frecventată de 20 elevi; 2 biserici, una veche, a locuitorilor, făcută la 1790, și a doua, de curând, făcută de proprietar, deservite de 1 preot şi 2 cântăreți. Pe teritoriul satului sunt 2 iazuri”[169].

---

[167] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 207, p. 191

[168] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, p. 49

[169] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 269

MALATINEŢ

(în Coţmani, Bucovina, Ucraina).

În **20 decembrie 1437**, printre cele 52 sate întărite lui Mihail de Dorohoi, se afla şi satul Milianăuţi, sat care avea să-i fie întărit, în 8 iunie 1456, prin uricul lui Petru Aron Vodă, lui Sin de Hotin, drept zestre a jupânesei lui, nepoata lui Mihail de Dorohoi, dar sub numele de Malinţi.

1520: Situat în graniţa cu Galiţia, dincolo de Prut, în Ţinutul Coţmanilor, în megieşia satelor bucovinene Gavrileşti, Cliveşti, Stăuceni, Şişcăuţi şi Jujineţ, selişte pustie în 1520, satul Malatinţi, cum se numea pe atunci, a fost întărită, prin uric al lui Ştefăniţă Vodă, datat în 7 ianuarie 1520, diacului domnesc Ion Turcul, străbunul zvăpăiaţilor boieri Turculeţ de mai târziu. În 12 februarie 1546, satul este întărit ginerelui lui Ion Turcu, Petru Vartic, iar de la acesta ajunge, tot prin înzestrarea fetelor, după 1664, în stăpânirea lui Toderaşco Jora şi ai descendenţilor lui, inclusiv Ieremia, la 5 aprilie 1733, apoi fiica lui, Iliana, căsătorită cu Nicolae Costin.

1666: Hotarnica Malatineţului, reconfirmată, în 7 iulie 1666, de starostele Cernăuţilor, Rugină, „însă, întâi, au fost hotărât acel hotar de Andreian şi cu alţi oameni, şi au fost şi stâlpi de (la) Andreian”, începea „din Bohrebeşti, peste deal, din vale până într-un pisc, unde se împreună hotarul Maletinţilor cu Jijcouţi; de acolo, pe deasupra hârtopului, printr-o movilă, până la altă movilă,

unde se împreună cu hotarul Jujeneţului, la vale, până în heleşteu; de las coada heleşteului, într-o moviliţă, unde se împreună hotarul Maletinţilor cu a Stăuceanilor; la deal, în drum, deci ia drumul până în movila cea mare, unde se împreună hotarul Maletinţilor cu al Havrelăuţilor şi cu al Stăuceanilor". În hotarul Malatineţului s-au menţionat, de-a lungul vremii, toponime sugestive, Valea Furilor (Zlodica sau Valje Zledikj), Iazul Călugărului, Fântâna lui Pohrib (Pohribisteda Fontina) sau Valea Ploscăi (Valja Ploschczi), precum şi altele comune, dar care probează statutul multietnic al satului: Balta Ploştei (Balta Ploschczii), Coada Heleşteuţului, Movila cea Mare, Moviliţa, Obârşia Văii (Obereschia velj), „Pareu Sophiori", „Pareu Stuzovi", pârâul Maletinez, Podul Dealului, Piscul, Podişul, Vârtopul. Satul are ţarini roditoare, numite, şi în 1939, conform toponimiei lui Nicolae Grămadă, Ciahor, Dnistreanca, La Iaz, Rivne, Tibuşna, Vârtop, o pădure, Dube, şi un pârâu mai însemnat, Soviţa, care se alătură pârâiaşelor deja menţionate.

1742: În 24 mai 1742, Iliana s-a jeluit divanului lui Constantin Mavrocordat Vodă împotriva lui „Vlad, ce au fost căpitan, care trăieşte acolo, risipindu-mi moara". Satul, numit, acum, Malatinţeniţii, avea 34 de case şi tot atâtea familii, iar stăpâna lui beneficia şi de protecţia mitropolitului Sucevei, Nichifor, care slobozise „carte de blăstăm asupra tuturor răzăşilor şi împregiuraşilor care s-ar lăcomi la hotarul Maletinţilor".

1762: În 12 mai 1762, moşia Maletiniţul, proprietate a spătarului Iordachi Cantacuzino, era hotărnicită de Dositei Herescu, episcopul de Rădăuţi, de starostele Cernăuţilor, Enăcachi Milo, de jitnicerul Ion

Iamandi, de căpitanul Dumitraşcu Potlog şi de fostul mare căpitan Lupul Hadănbul.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[170], din 1772-1773, înregistrează la Malteniţa, moşie a spătarului Iordache CANTACUZINO, „34 – toată suma caselor”, însemnând 1 popă, Toader, 1 dascăl, Ştefan, 2 volintiri, Dănilă şi Grigoraş, 1 văduvă, Ilinca, 1 jidov, Avram, şi 28 birnici, adică: Iordachi BUŢURAN vornic, Timofti SIMINIUC, Roman ROHOTIN, Fedor HOLOTILĂ, Mihailo URSULIAC, Dumitru URSULIAC, Gavril PAVLO, Alecsa HRUTCA, Ostafii pânzar, Fedor PAVLIUC, Vasili PAVLIUC, Nichita HUILOVSCHII, Petre PANCIUC, Alecsa ciobotar, Fodor MATEICIUC, Mihailo HORAICA, Andrei POPOVICI, Fedor ROSKO, Ivan PRODINSCHI, Grigore ZVARECI, Vasili PODANCIUC, Vasili rusul, Ivan STRĂTULA, Hrihor DUMANCU, Mihailo vătăman, Fedor văcar, Simion STREJAC şi Onofrei morar.

1775: În 25 martie 1755, „Iliana, fata Irimicăi Jora biv vel căpitan”, neavând copii, îl înfia pe nepotul ei, Iordachi Cantacuzino şi-i dăruia „danii satul mieu dila părinţi, anume Maliteniţii”, sat care-i va fi întărit lui Cantacuzino în 15 iulie 1756 şi în 8 ianuarie 1758, fiindu-i hotărnicit în 16 decembrie 1756. În 1775, când, sub numele de Malteniţa, era înregistrat în Ocolul Nistrului, pe vatra satului trăiau 1 mazil (Iliana), 1 popă şi 39 ţărani. În 1784, conform topografiei lui Werenka, satul avea 76 de gospodării, ajungând la 1515 locuitori, în 1890, păstoriţi de parohul Ştefan Ivanovici, care-l avea drept cantor pe Ioan Dimitrievici.

---

170 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 430

1778: În 25 octombrie 1778, marele spătar Iordache Cantacuzino dăruieşte nepotului său, Ianache, la moartea fetei lui, Zoiţa, „satul Malatiniţii, care-mi este mie di pi mătuşa me Iliana Gioroaie”.

1795: În 1 octombrie 1795, Ianachi Cantacuzino dăruia fiului său Nicolai „moşiia Malitiniţa”.

1806: Din 13 mai 1806, când moşiile Malatineţ şi Oşehlib aparţineau deja urmaşilor lui Ianachi Cantacuzino, Nicolai, la Malatineţ, şi Iordache, la Oşehlib, armeanul Caetan Ţelic ia în arendă moşiile, dar din 29 mai 1808, când devine major, Iordachi Cantacuzino se va ocupa de moşii, iar din 3 decembrie 1811, când ajunge şi el la majorat, Nicolae Cantacuzino intră în posesia efectivă a Malatineţului, pe care îl va vinde, în 15 decembrie 1816, pentru 10.000 ducaţi olandezi, lui Anton Malewicz.

1843: În 1843, biserica Sfântului Nicolai din Malatineţ, cu 985 enoriaşi, aflată sub patronajul familiei ABRAHAMOVICI, îl avea paroh pe Ioan HABAILO. În 1876, sub patronatul lui Iakob von JAKOBENZ, biserica avea 1.254 enoriaşi, paroh fiind Ştefan IVANOVICI. În 1907, paroh era ul alt Ştefan IVANOVICI, probabil fiul celui dintâi, născut în 1869, preot din 1894, paroh din 1900, cantor fiind, din 1900, Ioan DIMITRIEVICI, născut în 1857.

1858: O şcoală cu 4 clase funcţiona, în comună, din 1858[171].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în

[171] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 26, 1876 p. 76, 1907 p. 106

Ducatul Bucovinei: „Administrarea raionului Coţman – **Coţman** (judecătorie de district), Berhomet pe Prut, Bordei sau Burdigeu, Davideşti, Dubăuţi, Havrileşti, Iujeniţa, Ivancăuţi, Clivodin, Laszkowka, Lujeni, **Malatineţ**, Mămăieştii Vechi, Mămăieştii Noi cu Cutul Strileţchi, Nepolocăuţi, Orăşeni, Oşehlib, Piedecăuţi cu Ţopeni, Revacăuţi, Revna, Şipeniţ, Şişcăuţi, Stăuceni, Suhoverca, Valeva, Viteleuca”[172].

1889. Volumul 15, paginile 32 și 33 (**Descoperiri în Bucovina**). Conservatorul C. A. Romstorfer. „O bijuterie din argint, probabil dintr-un set de inele de templu, a fost găsit, în 1885, la Malatineţ, în districtul Coţman. Formată dintr-un inel deschis cu sârmă puternică, un capăt aplatizat, care are o perforație, și un al doilea capăt aplatizat, înfășurat în spirală, de asemeni cu o mică perforație rotundă, care susţine ornamentul, care constă, în principal, din suprapuneri de flori, care, dispuse într-un astfel de mod, formează o formă sferică. Fiecare dintre ele (dintre care au mai rămas patru, dar trei despărțite) are o piramidă, cu globuri mici la mijloc, în timp ce frunzele constau din bucăți de argint aplatizate, realizate din bucle de sârmă. Acestea din urmă, împreună cu firele subțiri, înfășurate în spirală, în mai multe rânduri de margele, deasupra, formează deformațiile ulterioare. În special, o parte a discului inelar este umplută cu respectivele bucăți de fagure asemănătoare tubului, din care o parte este, de asemenea, spartă; proprietarul, ca înainte (doamna Bog-

---

172 *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

dan von Bottuschan, soția proprietarului din Lujeni – n. n.)”[173].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Malatineţ** (**Malatynetz**), comună rurală, districtul Coţman, aşezată, în masă compactă, lângă un iaz, format de pârâul Mlenovca, un afluent al pârâului Sovica, la Vest de Stăuceni şi la Sud de Iujineţ. Suprafaţa: 0,89 kmp; populaţia: 1.262 locuitori ruteni, de religie gr. or. Prin drumuri de ţară e legată cu comunele vecine; are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică parohială, cu hramul „Sfântul Nicolae”. La 1776, era în posesia boierilor Constantin Sturza şi Iordache Cantacuzino. Aici s-a găsit o frumoasă podoabă de argint din epoca de fier. Populaţia se ocupă cu agricultura. Comuna posedă 1.169 hectare pământ arabil, 102 hectare fânaţturi, 19 hectare grădini, 95 hectare imaşuri, 28 hectare păduri, 20 hectare bălţi şi heleştee. Se găsesc 58 cai, 252 vite cornute, 427 oi, 127 porci şi 22 stupi de albine. **Malatineţ, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Coţman. Suprafaţa: 5,52 kmp; populaţia: 32 locuitori germani, poloni, izraeliţi şi ruteni, de diferite confesiuni”[174].

1910: Primul învăţător al şcolii din Malatineţ, căruia îi este păstrată memoria, a fost Alexandru Turuşanco. În 1910, Malatineţ, prin limba vorbită, deja era un sat rutean, într-o comunitate teritorială cu caracter şi cu

---

[173] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893*,Czernowitz 1893, pp. 45-71

[174] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 135, 136

adopţie rutene, dar şi cu puternice reminiscenţe de cultură polonă şi română.

1914-1918: „**Corneli a lui Nicolai Şumca**, născut în **Malatineţ**, la 9 septembrie 1885, să fi murit, la 16 septembrie 1918, în Sascaton, Canada, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale Sanda Şumca, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[175]; „**Gheorghe a lui Nicolai Colotiuc**, născut la 18 aprilie 1887, în **Malatineţ**, ar fi murit, la 23 octombrie 1916, lângă Iţcani, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea Samfirei Colotiuc, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[176].

1940: „Conform art. 47 din legea pentru organizarea asociatiilor de exportatori, publicată în Monitorul Oficial Nr. 7 din 9 Ianuarie 1939, se publică mai jos lista firmelor cu drept de a face export în cursul anului 1940: Doctor **Ştefan Bochniţchi, Malatineţ**, jud. Cernăuţi”[177].

1942: „Prin decizia ministerială Nr. 39.518 din 17 Julie 1942, preotul **Ion Andriciuc**, paroh în Malatineţ, jud. Cernăuţi, este pus în retragere din oficiu, pentru limită de vârstă, pe data de 1 August 1942”[178].

---

[175] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 232-240

[176] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 1, Cernăuţi 13 ianuarie nou 1921, pp. 6-10

[177] *Monitorul Oficial*, Nr. 25, 31 ianuarie 1940, p. 423

[178] *Monitorul Oficial*, Nr. 170, 24 iunie 1942, p. 6182

MALCOCENI

(ţinutul Chigheci, Moldova).

1628, februarie 20: Martor jurător, la zapisul lui Mitrofan, episcopul de Huşi, în care mărturiseşte că au venit înaintea lui „Gabăr, ce a fost căpitan, şi cu răzeşii lui de pe sat de pe **Negrileşti** şi de pe balta ce se cheamă **Gemenele**, şi de pe sat **Briţcani**, anume Bertea feciorul Crăciunei, Armaga feciorul lui Gavrilă Bâtcă, Cornea feciorul Aremiei, Iachim feciorul lui Nistor, Ursa nepoata Cozmiţei, Samfira fata lui Roşculeţ, Păntelei nepotul Stanei, Cihan de Briţcani, Costantin feciorul Morcoteiu-lui, Pântea feciorul Bontei de Negrileşti, cu cinstită cartea măriei sale lui vodă şi cu sluga măriei sale, cu Vlasie diacul, să jure pe sfânta evanghelie cu 24 de jurători cum n-au vândut Nistor Cornescul, cu Nicula Galbănul şi cu femeia sa, şi cu răzeşii lor în sat în Negrileşti nimică, nici baltă în Gemenele, nici într-apă, nici în uscat. Şi să jure că n-a vândut Cozmiţa strigătorul cu Alexa Bota şi cu răzeşii săi nimic în sat în Briţcani vornicului Ureche, ce le este împresurătură pentru c-au pârât Grigoraşcu Ureche că este cumpărătură de tată-său, de Ureche vornicul”[179]. Lista jurătorilor: Petriul pârcălab de **Burboceni** (Buboceni, lângă Barboşi, Vaslui), Ghiorghie călăraş de **Şişcani** (ţinutul Lăuşna, Moldova), Căsul fost pârcălab ot **Măliceni** (Moldova), Horjă pitărel ot **Oţeleni** (ţinutul Fălciu,

---

[179] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 312, p. 424, 425

Vaslui), Gavril Mamotă ot **Cucoara** (ţinutul Chigheci, Moldova), Petrea Căcăradză ot **Căcărădzeni** (Căcărăzeni, lângă Goteşti, ţinutul Cahul, Moldova), Frango Malcoci ot **Malcoceni** (Moldova), Mihăilă Ţărăşoară ot **Cărhăneşti** (satul Cârja, Vaslui), Petriman aprod şi Constantin Ţicău păhărnicel ot **Sărăţeni** (ţinutul Tutova, Vaslui), Paşco hotnog la călăraşi, Vârno călăraş ot **Vlădeşti** (lângă Goteşti, ţinutul Chigheci, Moldova), Vicol chihaia ot **Hlipiceni** (lângă Guşiţel, Vaslui), Ionaşco Ciubăraia şi Ihnat Căltac ot **Lăţeşti** (în Fălciu, Vaslui), Bălan Buţa ot **Blăgeşti** (în Fălciu, Vaslui), Buculei, Marvici Lean ot **Oţeleni**, Nica călăraş ot **Fălciu**, Marco Cucul or **Deleni** (în Fălciu, Vaslui), Giovlen ot **Suhuleţi** (Stuhuleţi, în Fălciu, Vaslui), Agapie ot **Păcurăreşti** (lângă Goteşti, ţinutul Chigheci, Moldova) şi Camber ot **Golăeşti** (satul Crăciuneşti, Vaslui).

1732, septembrie 20: Scrisoarea serdarului Lupul Gheuca, trimisă lui Grigore Ghica voievod, în care mărturiseşte că, „venind la noi răzeştii de **Surceni** (corect Suruceni), de pe Işnovăţ, din ţinutul Lăpuşnei, de şi-au întrebat judecata pentru un iaz mare, ce este în apa Işnovăţului, precum le-au umblat părţile în iaz, fiind aici de faţă Apostol Suriceanul, vornicul de Suriceni, strănepot lui Ştefan Suricean, şi Ştefan Frunză, vornicul de **Ialoveni**, tij (la fel) strănepot, şi Mihalachi, vornicul ot **Buican**, tij strănepot, şi Grigoraş, strănepot lui Vasile Suricean, şi Ştefan Bivol, tij strănepot lui Vasile, şi Vasile sin (fiu) Ionaşco, tij strănepot lui Vasile, şi Ion Vadrău, tij strănepot lui Vasile Suriceanul, şi Sandul Costin, strănepot lui Zgarbură, şi Grigoraş, vornicul de **Malcoci**, strănepot lui Ionaşcu Iurcu, şi Lupaşcu sin Postolachi, strănepot lui Macsin şi Grigore brat (frate) lui,

aşa a dat seamă Apostol Surcean (Suriceanu), vornic de Suruceni, că au apucat părinţii lui precum satul Suriceni a îmblat în 4 bătrâni: un bătrân Daşcu, un bătrân Hare, al treilea bătrân Popa de **Zubreşti** şi al patrulea bătrân Dumitru Suricean, şi când au început să facă acel iaz, din pajişti l-au iezit feciorii lui Dumitru Surucean, pe nume Ştefan şi Vasile, şi cumnatul lor Andrei Zgarburu, şi Ionaşco văr lor, şi Macsin cumnat lui Ionaşcu Iurcu, fiind al patrulea bătrân din Suriceanul cu cumnatul său Iurcu, ce a ţinut pe sora lui Dumitru, şi aceşti fraţi şi veri, întrebând pe neamul celor 3 bătrâni, Daşcu, Popa de Zubreşti şi Hare, ca să apuce cu toţii să facă acel iaz, neamul acelor 3 bătrâni s-au lepădat, n-au vrut să iezească, şi au dat răspuns că cine va iezi să stăpânească, şi aşa s-a apucat neamul lui Dumitru, feciorii şi nepoţii lui, de au iezit, şi stăpâneau feciorii lui Dumitru… / şi a apucat Apostol vornicul, pe tatăl său Istrati Suriceanu, de la Coneţchi, încoace, până la moscali, stăpânind trei din părţile şi neamul lui Iurcu două părţi… / Şi aşa, precum am aflat că le-au umblat părţile, cu dreptate am făcut mărturie la mâna Suricenilor, alta la mâna Iureştilor. Să se ştie”[180].

1774, iunie 5: Satul **Malcociul**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Cogâlnicului, după recensământul lui Rumeanţev[181], avea **toată suma caselor 5**. Scădere rufeturi 2: 2 volintiri. Rămân birnici 3. / **Birnici:** Toader fiul lui Ștefan / Irimie fratele lui / Ion, ciobotar, rus. //

---

180 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 147, pp. 169, 170

181 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 450

Rufeturi: Alecsandru fratele lui Irimie, volintir /Ichim Cocioban, volintir.

1904: „**Malcoci**, sat în judeţul Chişinău, aşezat în valea Catârjiu. Are 143 case, cu o populaţie de 799 suflete de ţărani români, împroprietăriţi pe pământul mănăstiresc şi posedând 535 deseatini; o şcoală cu o clasă, întreţinută din averea mănăstirilor închinate. Mănăstirea Chiprieni are 428 deseatini pământ. Împrejurul satului sunt vii şi livezi"[182].

MĂLDĂREŞTI

(sau Mălăreşti pe Prut, la gura Strâmbei,
raionul Cahul, Moldova).

1643, septembrie 12: Porunca dată de marelr vornic Toderaşco şi de marele stolnic Toma „feciorilor noştri care umblaţi pentru pâinea de la ţinutul Chigheciului… pentru rândul unei cumpărături, ce a fost Chiriţei, de la Frăţiman vornic, anume **Măldăreştii** (sau Mălăreşti pe Prut, la gura Strâmbei, raionul Cahul[183], Moldova), să aveţi a o lăsa logofătului Racoviţă Cehan, ce o au luat cu oamenii săi, şi dresele încă sunt pe mâna dumisale"[184].

---

[182] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 139

[183] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 153

[184] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, p. 314

MĂLEŞTI

(sat lângă Hlăpeşti, comuna Dragomireşti, Neamţ).

1444, septembrie 1: Întărit de Ştefan voievod lui Mic Crai, care primeşte uric pentru satele „ocina lui dreaptă, anume: Budeşti, pe Pârâul Negru, şi, la obârşia Pârâului Alb, Maleşti şi Glodeni, şi Craeştii pe Pârâul Negru. Şi, de asemenea… Obârşia, pe Pârâul Alb, şi, la obârşia Pârâului Negru, Bahna, şi, pe Pârâul Alb, jumătate din sat Hlăpeşti, partea de la Măleşti… Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[185].

1479, mai 19: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Ilea, Duma şi Cozma, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, jumătate de sat Hlăpeşti pe Pârâul Alb, partea de jos… Şi, de asemenea, am dat şi întărit slugii noastre Cozma dreapta lui cumpărătură, jumătate din sat de Măleşti, partea din deal, şi 12 pământuri ce cealaltă parte a pârâului, pe care această jumătate de sat din Măleşti şi aceste 12 pământuri le-a cumpărat Cozma de la Tador Urdiugaş, pentru 60 de zloţi tătăreşti”[186]. Hotarul, din veac.

1483, septembrie 23: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Ivan Dumbravă şi Toader Urdiugaş, care primesc uric pentru „ocinile lor drepte, satele anume: Osârşia la

---

[185] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 250, pp. 353-355

[186] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 217, pp. 329-331

izvorul Pârâului Alb, unde este casa lui Toader Urdiugaş, şi jumătate din Măleşti, partea de sus, şi Ivăneştii pe Şacovăţ… Şi de asemenea, am dat şi întărit slugii noastre Toader Urdiugaş, deosebit de fratele său Ivan Dumbravă, ocina soţiei sale, Nastea, satul anume Ghigoeştii la obârşia Pârâului Negru"[187]. Hotarul, din veac.

1571, iunie 15: Carte de împuternicire, dată de Bogdan (Lăpuşneanu) voievod lui Hromşa (Şchiopul), fost ureadnic de **Ştefăneşti** (comuna Stăniţa[188], Neamţ), „ca să aibă a stăpâni… din jumătate de sat **Măleştii**, la vârful Pârâului Alb, jumătate din **Obârşia**, şi iarăşi a treia parte de sat la vârful Pârâului Alb, anume Obârşia, jumătate din parte de sus, ce a pus-o zălog Repede aprod drept 70 zloţi tătăreşti… până ce-i va plăti lui banii"[189].

1600: Fraţii Vasile Colciar şi Eremia din **Ghigoeşti**, verii săi Lazor şi Ion din **Popeşti**, Istratie şi Gorghie, Ion şi soră-sa Tudora din **Bilăeşti** vând lui Ion, vatag de visternicei, drept 9 taleri, „partea lor din **Obârşie** şi din **Măleşti**", iar Mihăilă Babici, nepotul Soficăi, strănepot lui Toader Jurdihaş (Urdiugaş), îi vând, cu 80 zloţi tătăreşti, „a sa parte, câtă i se va alege, din Obârşie şi din Măleşti"[190].

1600, martie 20: Zapisul marilor boieri, în care mărturisesc cum au venit „Ursul şi fratele său Gligorie din **Cosiţiani**, nepoţi Voicăi, stănepoţi Eremiei, şi au

---

[187] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 253, pp. 387-389

[188] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 251

[189] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 75, 76

[190] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 98, 99

vândut din a treia parte din satul **Obârşia** şi din satul **Măleşti**, a cincea parte din ambele sate, dar din partea Eremiei, ce se va alege, pentru 10 taleri, prietenului nostru Ionaşco, vătav de visternicei”[191].

1601, iunie 6: Porunca dată Eremia Moghilă voievod, dată vistiernicului Isac din **Hlăpeşti**, după ce „s-au jeluit Drăgan Ciolpan şi Ionaşco vatag de visternicei pe Ilea şi pe seminţia sa din satul **Negoeşti**, care stăpânesc două vetre de sat, din satul **Măleşti** şi din satul Negoeşti. / Drept aceea, tu să-i opreşti lor din cea jumătate de sat Măleşti, iar cui va părea cu strâmbul să stea de faţă înaintea noastră, altfel să nu fie”[192].

1638, octombrie 28: Carte gospod de la Vasile Lupu voievod, prin care porunceşte lui Pătraşco ot **Hlăpeşti** (comuna Dragomireşti, Neamţ) să meargă „la **Măleşti** (comuna Dragomireşti, Neamţ?) şi la **Obârşie** (comuna Dragomireşti, Neamţ), să aleagă toate cumpărăturile şi moşia lui Ivaşco Cârjeu, ce este moşie de pe soacră-sa Tudosca, şi să pună stâlpi şi să facă scriesoare”[193].

---

[191] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 99, 100

[192] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 106, 107

[193] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 493, p. 461

MĂLICENI

(ţinutul Chigheci, Moldova).

1628, februarie 20: Martor jurător, la zapisul lui Mitrofan, episcopul de Huşi, în care mărturiseşte că au venit înaintea lui „Gabăr, ce a fost căpitan, şi cu răzeşii lui de pe sat de pe **Negrileşti** şi de pe balta ce se cheamă **Gemenele**, şi de pe sat **Briţcani**, anume Bertea feciorul Crăciunei, Armaga feciorul lui Gavrilă Bâtcă, Cornea feciorul Aremiei, Iachim feciorul lui Nistor, Ursa nepoata Cozmiţei, Samfira fata lui Roşculeţ, Păntelei nepotul Stanei, Cihan de Briţcani, Costantin feciorul Morcoteiu-lui, Pântea feciorul Bontei de Negrileşti, cu cinstită cartea măriei sale lui vodă şi cu sluga măriei sale, cu Vlasie diacul, să jure pe sfânta evanghelie cu 24 de jurători cum n-au vândut Nistor Cornescul, cu Nicula Galbănul şi cu femeia sa, şi cu răzeşii lor în sat în Negrileşti nimică, nici baltă în Gemenele, nici într-apă, nici în uscat. Şi să jure că n-a vândut Cozmiţa strigătorul cu Alexa Bota şi cu răzeşii săi nimic în sat în Briţcani vornicului Ureche, ce le este împresurătură pentru c-au pârât Grigoraşcu Ureche că este cumpărătură de tată-său, de Ureche vornicul"[194]. Lista jurătorilor: Petriul pârcălab de **Burboceni** (Buboceni, lângă Barboşi, Vaslui), Ghiorghie călăraş de **Şişcani** (ţinutul Lăuşna, Moldova), Căsul fost pârcălab ot **Măliceni** (Moldova), Horjă pitărel ot **Oţeleni** (ţinutul Fălciu,

---

[194] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 312, p. 424, 425

Vaslui), Gavril Mamotă ot **Cucoara** (ţinutul Chigheci, Moldova), Petrea Căcăradză ot **Căcărădzeni** (Căcărăzeni, lângă Goţeşti, ţinutul Cahul, Moldova), Frango Malcoci ot **Malcoceni** (Moldova), Mihăilă Ţărăşoară ot **Cărhăneşti** (satul Cârja, Vaslui), Petriman aprod şi Constantin Ţicău păhărnicel ot **Sărăţeni** (ţinutul Tutova, Vaslui), Paşco hotnog la călăraşi, Vârno călăraş ot **Vlădeşti** (lângă Goteşti, ţinutul Chigheci, Moldova), Vicol chihaia ot **Hlipiceni** (lângă Guşiţel, Vaslui), Ionaşco Ciubăraia şi Ihnat Căltac ot **Lăţeşti** (în Fălciu, Vaslui) , Bălan Buţa ot **Blăgeşti** (în Fălciu, Vaslui), Buculei, Marvici Lean ot **Oţeleni**, Nica călăraş ot **Fălciu**, Marco Cucul or **Deleni** (în Fălciu, Vaslui), Giovlen ot **Suhuleţi** (Stuhuleţi, în Fălciu, Vaslui), Agapie ot **Păcurăreşti** (lângă Goteşti, ţinutul Chigheci, Moldova) şi Camber ot **Golăeşti** (satul Crăciuneşti, Vaslui).

MĂLINEŞTI

(sau Milianăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina).

1437, decembrie 20: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni,

Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi **satul Milianăuţi** (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bticeni, Moldova)), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Vusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este

Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova)), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Ohei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la

capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăţini, Botoşani), şi, sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[195].

1627, martie 20: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui logofăt Dumitraşco Ştefan, care primeşte urice pentru „dreapta lui ocină şi danie din privilegiul de întărire pe care l-a avut mătuşa lui, cneaghina Seclintichia Bilăiasa, de la Radul voievod. Un sat anume **Roznovul** pe râul Bistriţa şi cu vad de moară pe Bistriţa, care este în ţinutul Neamţului; care sat a fost dreaptă cumpărătură… de la Petru voievod, pentru 500 zloţi tătăreşti şi 8 cai buni, pentru că acel sat a fost drept domnesc, ascultător de ocolul Piatra. Iar în zilele lui Ştefan Tomşa vodă, un aprod al lui, anume Petrea, care a fost ureadnic în târgul Piatra, a luat privilegiul pe care l-a avut ea pe acel sat, din mâinile călugărilor de la mănăstirea Bisericani, când a fost trimis de Ştefan Tomşa voievod să ia averea boierilor pribegi de la mănăstiri şi de unde se va afla în ţară… Radul voievod i-a întors acel sat şi i-au făcut privilegii şi a spus şi lui Athanasie episcop să-i întoarcă acel uric, pe care l-a luat de la acel aprod. Iar el s-a lepădat de acel uric şi a spus că nu ştie nimic. Siclintichia Bilăiasa, dacă a văzut că este bătrână şi neputincioasă şi copii din trupul ei n-a avut, şi din neamurile ei nimeni nu s-a aflat să o ţină, numai cât a avut ea căutare de la nepotul ei, pan Dumitraşco Ştefan… şi i-a dat lui acel sat Roznovul”; / „alt sat, anume **Maxineştii** cu iazuri, în ţinutul Sucevei,

---

[195] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

care sat a fost drept de moştenire al fiilor lui Dumitru uricar, Ionaşco, Drăgan, Vărvara şi Marica. Şi s-au sculat ei, în zilele lui Constantin Moghila voievod şi au pus zălog acel sat la Procop Caraiman vistiernic, pentru 280 ughi galbeni şi, cu acei bani şi-au cumpărat un alt sat, anume **Malenţii** în ţinutul Hotinului, Şi după aceea, n-au putut să plătească acei bani lui Procop Caraiman vistiernic, ci au lăsat acel sat de pierzare. Iar după aceea a venit Drăgan, fiul lui Dumitru uricar, cu cuvinte mincinoase la Dmitraşco Ştefan şi a luat de la el 270 ughi galbeni pentru acel sat. Iar când au fost zilele lui Gaşpar voievod, Nastasiia, cneaghina lui Caraiman vistiernic, s-a întrebat, înaintea lui Gaşpar voievod, cu Dumitraşco logofăt pentru acel sat şi li s-a găsit judecata să stăpânească fiecare câte o jumătate din acel sat, pentru că altceva n-au avut ce să ia de la acel Drăgan"[196].

1627, aprilie 5: Zapisul fraţilor Bălan, Grigore şi Nastasia, feciorii lui Udrea de **Teţicani** (Tescani, Hotin, Moldova), şi al surorilor Nastura şi Anghelina, fetele Podolenii, nepoatele Udrii, prin care mărturisesc cum au „vândut dreaptă moşia şi ocina noastră **Ojovul** (Ojeva, Ucraina), ce este pe Nistru, mai în sus de **Văsălăuţi** (în hotar cu Ojovul, Ucraina), în ţinutul Hotinului… lui Gavrilaş, pârcălab de Hotin, drept 120 taleri de argint… Şi la tocmeala noastră s-au prilejit Gheorghi Corosteanul Iuraşcovici şi Ostahiia chihaia de călăraşi de **Rădăuţi** (târgul Rădăuţi, Bucovina) Bulzul călăraş de acolo, Ionaşcu Grozăvăscul de **Zastavna** (Bucovina, Ucraina), Carp vătămanul de **Maliniţă** (Mălineşti, Ucraina), Ion vătămanul de **Vlădicina** (lângă Ojeva, Ucraina), Gheor-

---

[196] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 168, pp. 211-216

ghi Cornescu de **Halice** (azi Galeţ, ţinutul Hotin, Ucraina) Vasile Stranha puşcar din târgul **Hotin** şi mulţi alţi oameni buni”[197].

1770-1772: Satul **Mălineşti**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[198], **toată suma caselor: 19**. Rămân birnici 19. / **Birnicii**: Grigoraş, văcariul / Mihai / Ion, vornic / Dumitrașcul / Vasile Cernăuțanul / Ion sin (fiu) Simionesii / Vasile Vântul / Ion Căruntul / Ștefan Luchie / Sandul sin Dimicioae / Ștefan Bomba / Alecsa brat (frate) Georgiță / Georgiță, cioban / Tănase al Bărangăi / Ioniță nepot Lungului / Zote / George zet (ginere) lui Lungul / Lupul Ghervase.

MĂLINEŞTI

(apoi Iezeru, contopit cu Băceşti,
comuna Băceşti, Vaslui).

1502, februarie 17: Întărit de Ştefan voievod pisarului Toader, care cumpără, cu 150 zloţi tătăreşti, de la surorile Maruşca şi Stanca, fiicele Nastei, nepoatele lui Costea Stravici „un sat pe Bârlad, anume Mălineşti la Stejarul Frumos”[199]. Hotarul, din veacul veacului.

---

[197] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 173, p. 226

[198] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 119, 120

[199] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 263, pp. 471-473

1503, februarie 2: Întărit de Ştefan voievod preotului Luchi, surorii lui Stanca şi nepoatei Safta, fata Elenei, care au primit, de la fratele lui, logofătul Toader, „satul său cel cumpărat, anume Mălineştii pe apa Bârladului, lângă Stejarul Frumos”, primind, pentru „satul lui, din partea celora, două sate, anume Todereştii şi Iurcovţii, tij pe apa Bârladului, unde au fost luând şi i-au rămas parte a popii Luchi şi Stancăi, şi Saftei la dumnealui Toader logofătul, pentru satul Mălineşti, ce s-a dat de la dânsul”[200]. Hotarul, cel vechi.

MĂLINI

(aproape de Fălticeni, Suceava).

Prima atestare documentară a Mălinilor datează, într-un mod amuzant şi oarecum indirect, din 12 martie **1439**, atunci când fiul lui Alexandru cel Bun, Ilie Vodă dă sfintei mănăstiri Moldoviţa, în fiecare an, „câte 10 buţi de vin” (probabil că mult prea cuvioşii călugări spovedeau şi împărtăşeau pe toţi locuitorii planetei), plus „posada care este pe Moldova, cu tot venitul care vine de la această posadă”, la schimb cu „satul lor, Todereştii, pe care l-am luat”[201]. Într-adevăr, bună vestire pentru călugării de sub aura hramului cu acelaşi nume. De altfel, relaţionarea cu Todereştii se va regăsi şi în uricul prin

---

[200] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. III, Bucureşti 1980, doc. 286, pp. 510, 511

[201] AŞSP, *Documente Romaniae Historica. A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 192. p. 272

care i se va confirma lui „Gurban, fiul lui Oană Băeşescu, şi nepoatei lui de soră, Nastea… fiica Anuşcăi" o întinsă proprietate în Mălini[202].

1499, septembrie 15. Ştefan cel Mare întăreşte lui Giurgiu gumelnic „a treia parte din satul Mălini, cu moară pe Topliţă", cumpărată, cu 100 zloţi tătăreşti, de la Oană Băeşescul, nepotul lui Gurban. „1499 (7007) septembrie 15, Suceava. Ştefan cel Mare, domnul Moldovei, întăreşte lui Giurgiu gumelnic stăpânirea peste a treia parte din partea lui Oană Băeşescul din satele Băeşeşti şi Mălini, ţinutul Suceava, cu o moară pe Topliţa, la vadul Todireştilor. Partea din Băeşeşti a cumpărat-o cu 300 de zloţi tătăreşti de la Gurban, fiul lui Oană Băeşescul, de la nepoata sa de soră, Nastea, fiica Anuşcăi, preoteasa popii Mihul din Baia, de la nepoţii de frate ai Nastei, Mircea şi Stana, copiii lui Giurgiu Udob, şi de la nepoata de frate a lui Gurban, Nastea, fiica lui Costea, cu fiul său, Dragotă, toţi nepoţii lui Oană Băeşescul. **Partea din Mălini**, pe apa Moldovei, cu moară de pe Topliţa, a cumpărat-o cu 100 de zloţi tătăreşti de la acelaşi Gurban, de la nepoata sa de soră, Nastea, şi de la nepoţii ei de frate, Mircea şi Stana. Aceste părţi din cele două sate le stăpâneşte Oană, bunicul vânzătorilor, cu privilegii de la Alexandru cel Bun Voievod. Hotarul părţii din Băeşeşti: malul Moldovei, Topliţa, Topliţa Mică, livada lui Procopie, livada lui Tulici, drumul care merge la Baia, casa lui Ştefan. Credinţa domnului, a fiului său Bogdan Voievod şi a boierilor Duma pârcălab, Boldur vornic, Hărman, Şteful, Duma Brudur, Toader şi Negrilă pârcălabi de Hotin, Eremia şi Dragoş pârcălabi de Neamţ, Şandru pârcălab de

[202] AŞSP, *Documente Romaniae Historica. A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 236, p. 421

Cetatea Nouă, Luca Arbure portar de Suceava, Clănău spătar, Isac vistier, Dumşa postelnic, Mohilă ceaşnic, Frunteş stolnic, Petrică comis. Tăutul logofăt a atârnat pecetea domnului. A scris Matei”[203].

1663, ianuarie 4. Eustratie Dabija Vodă întăreşte mănăstirii Homor „a treia parte din satul Mălini, cu moară şi loc de moară pe Topliţa, la vadul Todereştilor”, parte de sat dăruită mănăstirii de Giurgiu gumelnic. „1663 (7171) ianuarie 4, Iaşi. Eustratie Dabija, domnul Moldovei, la cererea mănăstirii Homor, reconstituie mai multe acte de danie de la Ştefan cel Mare Voievod, Ştefăniţă Vodă şi de la Alexandru Lăpuşneanu, ce au fost stricate, pe timpul când Timuş Hmelniţki, hatmanul, a venit cu cazacii la Suceava, unde a purtat război cu Gheorghe Ştefan şi cu ungurii. Domnul întăreşte, totodată, mănăstirii satele… a patra parte din jumătatea de jos a satului Băeşeşti pe apa Moldovei, în ţinutul Suceava, cu trei locuri de casă în Băeşeşti, danie a lui Dan, portarul de Suceava, apoi… şi **a treia parte din satul Mălini**, cu moară şi loc de moară pe Topliţa, la vadul Todireştilor, parte dăruită de Giurgiu gumelnic”[204]. În indice, autorii monumentalei şi infailibilei colecţii de documente precizează: „Todereşti, sat lângă Mălini, judeţul Suceava”[205] şi, cum hotarele nu sunt menţionate, este posibil ca o parte a pământurilor dorite de Iliaş Vodă să fie, de fapt, mălinene.

[203] DGAS, *Din tezaurul documentar sucevean*, Bucureşti 1983, Doc. 59, pp. 51, 52

[204] DGAS, *Din tezaurul documentar sucevean*, Bucureşti 1983, Doc. 504, p. 177

[205] AŞSP, *Documente Romaniae Historica. A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, p. 504

1665, ianuarie 2, Iaşi. Eustratie Dabija întăreşte daniile din uricul anterior, cel din 1663[206].

1794, mai 24. Chiril, arhimandritul mănăstirii Slatina, se plânge împotriva sătenilor din Rădăşeni, Mălini şi Găineşti, care „cu obrăznicie şi puteri” cuprind fânaţele mănăstirii pentru păşune şi haitul fânului pentru trebuinţele lor. Deosebit de aceasta, ei nu vor să lucreze 12 zile de boieresc pe an şi nici să dea câte 2 lei adetul pe casă, rămânând mănăstirea lipsă de venitul acestor moşii. Sătenii ţin turme de oi pe locul mănăstirii, care nu are unde să-şi păşuneze vitele, şi nu plătesc nimic, încât au rămas ei stăpâni peste moşiile mănăstireşti”. Egumenul Slatinei, cu multă dragoste creştinească de aproapele nostru, roagă pe Vodă să poruncească ispravnicilor să-i oblige pe aceşti locuitori să respecte obligaţiile faţă de mănăstire.

1803: Satele de pe moşiile mănăstirii Slatina, anume Mălinii, Bogdăneşti, Boroaia, Poiana prisăcii etc. fac şi duc la târg de vânzare cherestea: tălpi, grinzi, căpriori, costoroabe, leaţuri, dulapi, scânduri şi draniţă”[207].

1831: Prin „zapisul din 23 aprilie 1831, vătaful Gavrilaşcu Constantinovici se obligă a da în fiecare an mănăstirii Slatina câte 35 de ocale de ceară ca embatic pentru herăstrăul ce şi-a făcut, cu proprie cheltuială, pe moşia Mălinii a mănăstirii”[208].

1843, noiembrie 1: „Tabel de locuitorii din Drăceni, ţinutul Suceava, cu rămăşiţa ce au de plătit, în lei şi

---

[206] DGAS, *Din tezaurul documentar sucevean*, Bucureşti 1983, Doc. 518, pp. 180, 181

[207] Giurescu, Constantin C., *Istoria pădurii româneşti*, Bucureşti 1976, p. 201 subsol

[208] Giurescu, Constantin C., *Istoria pădurii româneşti*, Bucureşti 1976, p. 96

parale, lui Tudorachi vătav, acum pitar, pe anii 1834-1835. În încheierea tabelului, primit de la Goncescu serdar, s-au înscris sumele datorate de locuitori, pe sate, şi anume: Mălini – 7.048 lei şi 28 parale; Găineşti – 3.609 lei şi 17 parale; Drăceni – 521 lei şi 32 parale, ceea ce totalizează 11.174 lei şi 37 parale”[209].

1847, Veniturile **moșiilor monastirei Slatina**, în 1847: Moșiile **Mălini**, cu cotunurile ei, pe care se află monastirea lăsată Egumenului pentru ținerea mănăstirii, după Domnescul hrisov din 22 Octomvrie 1845, supt No. 2.101, care însă rămânând dată în posesie cu contractul răposatului proin Mitropolit Veniamin pe anii până la 1850, cu preț numai de 40.000 lei pe an, apoi, spre acoperirea neajunsului, până la suma cuvenită egumenului după așezământ, pentru ținerea soborului acelei monastiri și pentru întâmpinarea altor cheltuieli, făcute cu îngropăciunea și pomenirea răposatului, s-au lăsat Egumenului și moșia Cioara, numai pe 5 ani, de la 23 April 1847, până la 23 April 1852, pe temeiul înaltei încuviințări, primită la 6 Iunie 1847, pe anafora Departamentului bisericesc, supt No. 1.150 – 72.000 lei. Veniturile **moșiilor monastirei Slatina**, în 1847: Partea din moșia **Stănilești** sau **Cornu Luncii** din Bucovina, împosesuită dlui Costache Moldovanu în 50 ani, după contractul ce contenește la 23 aprilie 1848 – 1,775 lei[210].

1873, raport oficial: „În anul 1873, Noiembrie, procurorul de Suceava primeşte o denunţare că la comuna Mălinii s-ar fi comis, de către prefectul Milo, mai multe

---

[209] DGAS, *Din tezaurul documentar sucevean*, Bucureşti 1983, Doc. 1952, p. 614

[210] *Analele Parlamentare ale României*, Tomul 15, partea a 2-a Anexe, Iași 1848, pp. 947-949

crime şi delicte, anume: bătăi barbare; că parte din locuitorii acelei comune au fost executaţi la munci agricole pe moşia Dlui Milo, Spătăreşti, fără să fie angajaţi cu consimţământul şi ştirea lor; că au fost schingiuiţi, cu ocazia acelei executări; că au fost arestaţi ilegalmente; că, din cauza muncii făcute la Spătăreşti peste puterile lor, dânşii au pierdut propria lor recoltă; şi alte asemenea abuzuri. Acest reprezentant al ministerului public, de îndată a luat dispoziţiuni pentru o cercetare locală, invitând şi pe judecătorul instructor, mai apoi preşedinte al tribunalului şi cumnat al Dlui Milo, de a păşi în faţa locului. Acesta a refuzat a pune mâna pe afacere. Procurorul a plecat singur. A făcut două cercetări la Mălini, unde a constatat indicii suficiente că denunţurile menţionate sunt întemeiate. În timpul absenţei sale din oraş, urmăritul prefect a şi dat de ştire la Bucureşti. Întorcându-se, procurorul a fost imediat chemat la telegraf de ministrul justiţiei, prevenitul A. Lahovari. După un lung şi violent dialog, urmat între amândoi, ministrul acuză pe procuror de conspirator, de turburător al ordinii publice, de opozant guvernului şi, în fine, îl avertiză că prefecţii nu se pot schimba după placul fiecăruia. Nu-i spune însă nici un cuvânt pentru crima de la Mălini, despre care procurorul înaintase lucrările prin poştă, cu raportul No. 2573. Ca răspuns la acest raport, procurorul a primit următorul avertisment, cu No. 15216 de la 30 Noiembrie 1873: ‚Am examinat dosarul ce mi-aţi trimis cu raportul No. 2573 şi, drept rezultat, vă fac cunoscut că Dvs. nu puteţi, fără a îndeplini formalităţile prescrise de art. 491 Procedură penală, începe o urmărire în contra Dlui prefect. / Dacă însă scopul Dvs. a fost ca să faceţi numai o cercetare, nu eraţi competinte a o face, fără

judecătorul de instrucţiune, deoarece cazul de flagrant delict, în înţelesul legii, nu există. / Pentru motivele expuse, ministerul vede că mai mult pasiunea, decât interesul justiţiei v-a condus în această afacere. Vi se dă dar avertisment pentru acest fapt, pe care ministerul nu poate decât a-l reproba. / Cât pentru faptele denunţate de Dvs., deşi pe o cale neregulată, le-am pus însă în cunoştinţa şi aprecierea Domnului ministru de interne. / Ministru A. Lahovari. (Apendice, pag. 181). / În acest ordin mustrător, procurorul a văzut clar suspendarea verităţii acţiunii în contra prefectului Milo. Ceva mai mult: a văzut o pedeapsă ce i se infligea pentru că a cutezat să urmărească, în cercul atribuţiunilor sale, pe un funcţionar favorizat de regimul central”[211].

1878: „Sunt confirmați debitanți, pentru a exercita vinderea de tutunuri, următoarele persoane: Ioan Filipovici, în comuna Mălini, cătunul Cornu-Lunci; George Sinescu, în comuna Mălini, cătunul Pâraele; George Leonti, în comuna Mălini, cătunul Pâraele; Victor Ștefănescu, în comuna Mălini, cătunul Mălini; Pavel Ivanov, în comuna Mălini, cătunul Esla; George Tojan, în comuna Mălini, cătunul Văleni; Vasile Preotesi, în comuna Mălini, cătunul Paiseni; Teodor Saibasan, în comuna Mălini, cătunul Găinești; Ioan Serbușcă, în comuna Mălini, cătunul Draceni; Gavril Lehaci, în comuna Mălini, cătunul Găinești; Mihalache Vasiliu, în comuna Mălini, cătunul Suha”[212]. / „Toate autorităţile sunt rugate a lua măsuri ca să pună mâna pa tinerii **Macovei Neculai** şi **Rusu Constantin**, din comuna **Mălinii**, înscrişi pe ta-

---

211 *Monitorul Oficial,* Nr. 88, 19 aprilie / 1 mai 1877, pp. 2598, 2599
212 *Monitorul Oficial,* Nr. 238, 25 octombrie / 6 noiembrie 1878, p. 5926

bloul de recensământ al recrutaţiei clasei anului curent, cel întâi la No. 30, şi cel al doilea la No. 49, care au dispărut din comună, unde nu se ştie, signalmentele lor sunt: 1). părul castaniu creţ, ochii negri, nasul potrivit, barba mică, faţa roşcovană, semne particulare n-are, fruntea, gura potrivite: 2). părul galben, ochii verzi tulburi, nasul mare, bărbia ascuţită, faţa bălană, semne particulare n-are, sprâncenele castanii, fruntea mare, gura potrivita. / No. 3.274. / 1878 Mai 16”.

1881: „Tabloul premianţilor de juriul concursului agricol şi industrial din judeţul Suceava, în zile de 14, 15 şi 16 octombrie 1881: / **Nicolae Popescu Preotu**, din comuna Mălinii, pentru un mânz, un car de cai; **Petru Rotaru**, **Iftimie Rotaru**, **Dumitru Nichita Crăciun**, **Nicolae Th. Guşu**, **Dumitru Creţu**, **Simion al lui Anton**, **Petre Netea**, **Gheorghe Netea**, **Thoader Ioniţă a Sarei**, **Gheorghe al Musculesii**, **Simion Vasile Scutelnicu** şi **Petre Ciugolea**, din comuna Mălinii, pentru draniţa ce lucrează în Găineşti, câte 10 lei la fiecare; **Irina Dumitra Ghemanaru**, din comuna Mălinii, pentru sumane, una vacă”[213].

1882: „Pe teritoriul comunei Mălini, din plasa Muntele, județul Suceava, găsindu-se de pripas o iapă, la păr albă cam sură, coama și coada albe, înferata cu fier nedescifrabil, pe spata dreaptă dinapoi, și furculițe la urechea dreaptă; se publică ca proprietarul ei, în termenul prevăzut de art. 49 din legea poliției rurale, să se prezinte cu dovezi legale la primăria zisei comune, spre a o primi. / No. 6.320. 1882, August 25”[214].

---

[213] *Monitorul Oficial*, No. 196, 2/14 decembrie 1881, pp. 6078-6080
[214] *Monitorul Oficial*, Nr. 127, 2/14 septembrie 1882, p. 2205

1883: „Prin deciziunea domnului ministru de finanțe cu No. 11.140 din 4 Octombrie 1883, sunt confirmați debitanți, pentru a exercita vânzarea de tutunuri, următoarele persoane: Gavril Mălinescu, în comuna Mălini, cătunul Păișeni, plasa Muntele, județul Suceava; Nicolae Blănaru, în comuna Mălini, cătunul Bărgăoani, plasa Muntele, județul Suceava; Grigorie Ivanovici, în comuna Mălini, cătunul Boicu, plasa Muntele, județul Suceava; Teodor Sabașanu, în comuna Mălini, cătunul Găinești, plasa Muntele, județul Suceava; Teodor Vasilovici, în comuna Mălini, cătunul Găinești, plasa Muntele, județul Suceava”[215].

1884: „Prin deciziunea dlui ministru de finanţe cu No. 11.419, din 13 Septembrie 1884, s-au numit şi confirmat ca debitanţi pentru vinderea tutunurilor, următoarele persoane, în judeţul Suceava: Dl **G. Gavrilă Dochiţei**, în comuna **Mălini**, plasa Muntele; Dl **Ion a Aritoanei** în comuna **Valea Glodului**, plasa Şomuz; Dl **Ion N. Negură**, în comuna **Sasca**, plasa Moldova”[216].

1887: „Plasa Muntele până în prezent nu are încă medic titular, dar funcționează în acea plasă un sub-chirurg, retribuit, din cauza județului, cu 200 lei mensual; această plasă, care numără 9 comune și o populațiune de 17.176 suflete, necesită absolut puse sub îngrijirea unui doctor în medicină, căci actualul sub-chirurg nu numai că cunoștințele nu pot să-i fie suficiente în căutarea bolnavilor, dar apoi, fiind el și vaccinator acestei plase, nu are timpul material suficient a da concursul necesar bolilor ce

---

[215] *Monitorul Oficial*, Nr. 157, 20 octombrie / 1 noiembrie 1883, p. 3556

[216] *Monitorul* Oficial, No. 138, miercuri 26 sept. / 8 oct. 1884, pp, 3107, 3108

se ivesc în fiecare comună. / Aceste zise, am ținut a vi le arăta numai, deși populațiunea, în această plasă, dă un contingent de creștere destul de simțitor, căci, din date statistice, avem suma de 607 copii născuți și 392 morți în diferite etăți, cu toate că în comuna Mălini a existat epidemia dizenteria, care, cu tot concursul ce s-a dat de către subsemnatul și îngrijirile cvasi-continue ale sub-chirurgului, după instrucțiunile ce a primit, avem de înregistrat un contingent de 7 morți, din 104 bolnavi, până în prezent. / Președinte, P. Gorovei; / Membrii, V. Clucerescu, Th. Ghițescu"[217].

1887: „În ziua de 3 August curent, femeia Ioana, soția locuitorului Ioniță Andrei a Dochiței din cătuna Parăile, comuna Mălini, plasa Muntele, județul Suceava, a născut 2 copii de sex masculin, dintre care unul este cu câte 6 degete la mâini, fără ochi, numai semne se văd, buza de deasupra lipsește, are crescut din gât un sfârc în forma unui os, acest sfârc este lipit de nas, care nu are nări, este mult mai mic decât celălalt, iar cel de-al doilea este în toată regula; până în prezent, ambii copii trăiesc și muma lor este sănătoasă"[218].

1888: „Şcolilor şi elevilor din comunele Broşteni, Madeiu, Borca, Farcaşa, Găineşti şi Malini (Suceava), li s-au dat cărţi, aparatele didactice necesare şi bani pentru cumpărare de haine elevilor săraci… / În comuna Malini s-a construit şi un local de şcoală… / Elevilor şcolii comunei Mălini (Suceava) li s-au mai dat 40 aritmetici, 7

[217] *Monitorul Oficial,* Nr. 92, 28 iulie 1887, p. 2219

[218] *România Liberă*, Nr. 2995, Anul XI, joi 20 august / 1 septembrie 1887, p. 3

manuale de agricultură, 4 geometrii şi 1 broşură sistemul metric”[219].

1888: „În ziua de 26 Iunie, locuitorul Pavel Ioan Negrea din comuna Mălini, fiind la prășit pe moșia Horodniceni, cu soţia sa, au lăsat în o colibă, în care făcea mâncare, pe un copil al lor, în etate de un an și, în urma lor, luând foc acea colibă, a ars cu desăvârșire, împreună cu copilul”[220].

1889: „În ziua de 7 Aprilie curent, Catrina lui Gheorghe Hrițcu, din comuna Mălini, județul Suceava, mergând în comuna Sasca, împreună cu un copil al ei, în etate de 10 luni, unde au stat la soțul ei, care se află servitor, până în ziua de 10, când au plecat înapoi la comuna Mălini; s-au suit într-o trăsură, împreună cu Constantin a lui Pavel, Neculai Gavril Honcea, toți din Mălini, și Vasile Moroșanu din Sasca; voind a trece râul Moldova, pe când au intrat în apă, au dat într-un șuvoi, unde s-a stricat trăsura. Dintre toți, s-a înecat numai femeia Catrina lui Gheorghe Hrițcu, împreună cu copilul ce-l ținea în brațe”[221].

1889: „Comitetul permanent al județului Suceava înaintează un proces-verbal al consiliului comunei Mălini, prin care se constată că M. S. Regele a binevoit a dărui mai multe obiecte și cărți de studii școlii de fete din acea comună”[222].

---

[219] *România Liberă*, Nr. 3121, Anul XII, miercuri 27 ianuarie / 8 februarie 1888

[220] *România Liberă*, Nr. 3248, Anul XII, joi 7/19 iulie 1888, p. 3

[221] *Epoca*, No. 1026, Anul IV, joi 20 aprilie / 2 mai 1889, p. 2

[222] *România Liberă*, Nr. 3487, Anul XIII, sâmbătă 6/18 mai 1889, p. 1

1894: „Mălini, comună rurală, situată în partea vestică a plasei Moldova, dinspre nord-vest, şi la 17 km de Folticeni. Se megieşeşte, la nord, cu comuna Brădăţel, la vest cu Broşteni şi Sabasa, la sud cu judeţul Neamţ şi comunele Boroaia şi Bogdăneşti, Baia şi Sasca şi Bucovina la nord. Forma-i teritorială este aceea a unui poligon neregulat, înclinat spre albiile Moldovei şi Bistriţei. Se compune din satele: Mălini, Suha, Văleni, Dolia, Păiseni şi Găineşti, cu reşedinţa în satul de la care-ţi trage numele. Populată cu 1.462 capi de familie, ce numără 5.572 suflete sau 2.759 bărbaţi şi 2.813 femei, din care 87 bărbaţi şi 95 femei izraeliţi (în anul curent, 1894, izraeliţii au fost expulzaţi). Contribuabili sunt 1.094. În comună sunt: 28 stoleri, 6 dulgheri, 6 rotari, 3 dogari, 6 fierari, 5 zidari (pietrari), 4 cojocari şi 26 sumănari (abagii). Are 4 biserici, servite de tot atâţi preoţi şi 7 cântăreţi, şi o monastire, Slatina, o şcoală rurală de băieţi, alta de fete şi două mixte. Bugetul comunei, pe 1892-1893, are, la venit, 24.560,10 şi la cheltuieli, 24.536,10 lei; iar al drumurilor: 10.987 lei venit şi 9.220 lei cheltuieli. În toată comuna sunt 348 cai, 1.100 boi, 1.117 vaci, 3.321 oi şi 790 porci. / Altitudinea comunei, faţă de nivelul mării, atinge, în vârful muntelui Bivol-Dolia, 1.534,3 m. E udată de râul Moldova şi pâraiele: Suha Mare, Suhu Mică şi afluenţii lor: Nemţişorul, Siga, Arşiţa Nemţişorului, Valea Colibei, Hartoneasa, Pârâul Roş, Tabăra, Pojorâta, Primatarul, Burtnarul, Chetroasa, Mălaiul, Butnarul, Pchietroni, Ionel, Dohotariu, Frasinul, Celariul etc. Munţii principalii din comună sunt: Bivolu-Dolia (1.534,3). Băişescu (1.346), Poiana Lungă (1.340,1 m), Muncelu (1.308,4), Vârfu Goii (1.298,4 m), Obcina Rea (1.295,7 m), Vârfu Măguri (1.208,3 m). Clădita Mare

(1.073 m), Obcina Ciumerni (1.060,7), Arşiţa Băişescu (1.042,9 m), Rangu (1.019,2), Cucuişul (1.017,1 m), Pietrişul Mare (1.000,5 m), Măguricea (981 m), Calu (976,9 m), Vârfu Pojorâtei (975 m), Arşiţa-Popi (969 m), Plaiul Bătrân (921,8 m), Pahomie (888,2 m), Crucea Tomi (862,5 m), Bâtca Popi (608,2 m). / Moşia face parte din Domeniul Coroanei (Ocolul I silvic), fostă, altădată, a mănăstirii Slatina. Suprafaţa teritorială a comunei e de 20.948 fălci, din care 15.156 pădure, 300 cultivabile, 4.992 fânaţ şi restul sterp. Anul din urmă s-au cultivat 6 hectare grâu, 606 hectare porumb, 7 hectare orz, 224 hectare ovăz şi 50 hectare 83 ari hrişcă. / Împroprietăriţi, în 1864 şi 1881, sunt 78 fruntaşi, 550 pălmaşi şi 439 codaşi, stăpânind 3.496 fălci. Localităţi mai însemnate în comună sunt: Monastirea Slatina, Tabăra, Poiana Doamnei, Esle şi instalaţiile forestiere din Găineşti şi Esle. Afară de fabricile din Găineşti şi Esle, mai sunt în comună 3 fierăstraie primitive (2 pe Suha Mare şi 2 pe cea Mică) 8 morişte, 2 pive, 11 cârciumi şi 10 dughene. Mai înainte de 1870, satele Drăceni şi Găineşti formau o comună aparte, numită Găineşti. Alexandru Lăpuşneanul înzestră Monastirea Slatina, zidită de el, cu moşia sa Mălini, pe care monastirea o stăpâni până la secularizarea averilor mănăstireşti”[223].

1894: „**Mălini, sat** pe moşia şi în comuna cu acelaşi nume. Aşezat pe un frumos podiş dintre pâraiele Suha Mare şi Suha Mică, numără 173 case, populate cu 181 capi de familie sau 733 suflete, din care 353 bărbaţi şi 380 femei (36 străini). Are 126 contribuabili. Vatra satului ocupă 211 fălci. Afară de unele excepţiuni, locui-

---

[223] Ionescu, Serafim, *Dicţionar geografic al Judeţului Suceava*, Bucureşti 1894, pp. 193, 194

torii sunt bunişori gospodari. Împroprietăriţi în 1864 şi 1881 sunt 9 fruntaşi, 123 fruntaşi şi 53 codaşi, stăpânind 633 fălci. Are o biserică, zidită in 1858, cu cheltuiala statului şi stăruinţa Arhimandritului Calinic Miclescu, patronul „Sfinţii Voievozi”, împroprietărită cu 25,5 fălci şi înzestrată de onor Administraţie Domeniilor Coroanei. E servită de 2 preoţi şi 2 cântăreţi. O şcoală rurală de băieţi, înfiinţată în 1865, cu un învăţător plătit de stat, frecventată de 65-70 şcolari, şi o alta de fete, înfiinţată în 1889, cu o învăţătoare plătită tot de stat şi frecventată de 35-40 eleve. Şcoala de băieţi e împroprietărită cu 6,5 fălci. În raza şcolii sunt 155 băieţi şi 179 fete cu etatea între 7-12 ani, dar prea marea întindere a satului face ca nu toţi copii să se poată folosi de binefacerile luminii. Ambele şcoli îşi au localuri proprii, în cele mai bune condiţiuni igienice şi didactice, construite de onor Administraţia Domeniului Coroanei, care le-a înzestrat cu atenanţe, ateliere, gimnastică, mobilier, aparate didactice, biblioteci, în sfârşit cu tot ce are nevoie o şcoală, aşa că nu duc lipsă de nimic. / Drumuri principale sunt: la Folticeni (17 km), la Broşteni (54 km) si la Drăceni (6.500 metri). Nu se ştie data înfiinţării satului, tradiţia însă spune că exista şi înaintea lui Lăpuşneanu şi că purta numele de Stănileşti. Se mai spune că de teritoriul comunei Mălini ţinea şi satul Valea Seacă, din Bucovina. / În 1803, „Suha-Mălini, a Mănăstirii Slatina număra 170 liuzi (oameni aduşi din Galiţia – n. n.), plătind bir (doar mănăstirii Slatina, nu şi statului – n. n.) 2.668 lei anual; locuitorii lucrau pământul, având loc îndestul, ei făceau şi draniţă” (*Uricariul*, de T. Codrescu, vol. VII, p. 249)”[224].

---

224 Ionescu, Serafim, *Dicţionar geografic al Judeţului Suceava*, Bucureşti 1894, pp. 194, 195

1897: „Inundaţiile din Suceava. De trei zile plouă neîncetat; în noaptea trecută a fost un adevărat potop; întregul oraş era în picioare, de frica unei catastrofe, toate pivniţele sunt pline de apă, din care cauză mai multe case din mahalaua Sucevei s-au scufundat. Podul cel mare de pe Moldova, de la Mălini, care pune în comunicaţie plasa Muntelui cu restul județului, a fost rupt de ape, cel de la Dumbrăviţa a avut, ieri noapte, aceiaşi soartă; toate podurile de pe Bistrița, Siret, Râşca, Şomuz nu mai există… Între Cornul Luncii şi Tupilaţi, toată valea Moldovei e sub apă. Domnii Gh. Ghilescu, Principesa Sutzo, Moscovici, Radu de Deal, Steinheld, Juster etc., proprietari arendaşi ai mai multor moşii, au suferit pagube care se urcă la peste un milion jumătate. În acest timp, domnii Softa, prefect, şi Gh. Radu, primarul Fălticenilor, stau la moşiile lor, unde se ocupă cu strângerea recoltei, abandonând totul pe mâinile directorului prefecturii, care maltratează lumea, pentru a scăpa de ei”[225].

1897: „În urma diferendului născut între dl Țenov și tovarășul său, proprietarii fabricii de cherestea de la Mălini, din județul Suceava, tribunalul a numit sechestru judiciar pe dnii G. Ghițescu, deputat, și I. Alexandrescu, avocat din Fălticeni”[226].

1897: „Știrea dată de unele ziare că s-ar fi acordat Administrațiunii Domeniilor Coroanei concesiunea liniei căii ferate de la Fălticeni, la Mălini, este cu desăvârșire falsă. Nici această administrațiune, nici vreo altă persoană sau vreun grup de capitaliști n-au făcut asemenea cereri.

[225] *Epoca*, No. 482, Anul III, marţi 17 iunie 1897, p. 2
[226] *Epoca,* No. 545, Anul III, joi 28 august 1897, p. 2

Este dar și mai puțin adevărat că studiul liniei se face cu activitate”[227].

1899: „Domnule Judecător, / Subsemnatul Tanasă Dobrin, domiciliat în comuna Mălini, judeţul Suceava, chem în judecată pe femeia Ioana Moţoc, din comuna Sasca, tot acest judeţ, pentru că, cu diferite farmece, numita ar fi făcut ca T. Petrea Stan să nu se mai poată cununa cu nimeni niciodată, zăpăcindu-l într-o stare normală, şi pe copila mea Ioana Tanasă Dobrin asemenea au zăpăcit-o, şi i-au legat cununia, ca să nu se mai poată cununa niciodată, pentru care invoc ca martur pe Catinca D. Negoiţă şi Rubla Petrea Stan, care ştiu despre cele întâmplate. / Şi vă rog, Domnule Judecător, a ne cita Înaintea Dv., când vom proba chestiunea mai pe larg. / Cu stimă, Tanasă Dobrin”[228].

1900: Se înfiinţează la „á Màlini, district de Suceava” banca populară rurală, în sistem Raiffeisen, „D. A. Sturdza”[229] (toate băncile populare de pe Domeniul Coroanei purtau nume de cărturari).

1905-1907: „Eram prefect al judeţului Suceava. În ziua de 10 Octombrie 1905, inspectorul comunal al plasei Mălini face cunoscut Prefecturii că locuitorii din comuna Mălini s-au răsculat şi că, adunându-se în mare număr, după ce au sechestrat pe primar în locuinţa sa, au năvălit în localul Primăriei, punând stăpânire pe el, scoţând personalul afară şi luând cheile. Inspectorul comunal conchidea că, faţă cu această „întrunire sediţioasă”, care a

---

[227] *Epoca*, No. 536, Anul III, duminică 17 august 1897, p. 2

[228] Gorovei, Artur, *Folklorul şi Justiţia*, în *Şezătoarea*, No. 3-5. Anul XII, Mai-Iunie 1904, p. 46

[229] Damian, Constantin C., *Les banques populaires en Roumanie*, Orléans, Imp. P. Pigelet et Fils et Co, 1922, p. 10

început a lua forma unei rebeliuni, e în absolută neputinţă de a împiedica dezordinea şi că intervenţia forţei armate este absolut necesară. / Intervenirea forţei armate! Cunoaştem şi omul, şi sistemul. Cu doi ani mai înainte, lucrând ca judecător de instrucţie, refuzasem a mă duce, cu forţa armată, după cererea aceluiaşi inspector comunal, în comuna Rădăşeni, unde – pretindea el – locuitorii erau în completă stare de revoluţie. Revoluţia care-l persecuta pe inspectorul comunal era zvonul răspândit că locuitorii din Rădăşeni ar avea de gând să-l dezmierde, fiindu-le foarte drag, din nişte pricini ştiute de ei. / Sistemul şi rezultatele intervenirii forţei armate, în asemenea împrejurări, le cunoşteam încă din anul 1894, când, fiind magistrat la tribunalul din Bârlad, în timpul răscoalelor din judeţul Tutova, mi-a fost dat să constat, prin mine însumi, cum cei chemaţi să liniştească lucrurile aţâţau pe săteni să comită fapte, de multe ori pretinse delicte, numai pentru a se da prilej armatei, devenită o bandă de vandali, să săvârşească cele mai revoltătoare schingiuri şi acte de vandalism adevărat hunice. / Cunoscând, deci, şi omul, şi sistemul, nu am găsit necesară intervenirea forţei armate. / Inspectorul comunal, însă, a raportat direct cazul parchetului, şi procurorul a cerut şi obţinut nici mai mult, nici mai puţin decât un batalion de soldaţi, cu care a plecat la faţa locului. Se înţelege că m-am dus şi eu. / Pe când se aprindeau luminările, sunetul lugubru al gorniştilor anunţa că armata a intrat în sat. Imediat s-a înjghebat un adevărat consiliu de război. Inspectorul comunal era de părere să se ocupe, în timpul nopţii, toate cârciumile din sat, să se înconjoare localul primăriei cu un cordon de soldaţi şi să se ridice, din locuinţele lor, pe capii răscoalei, a căror lungă listă, compusă din patimă, o

şi prezintă consiliului. De aceiaşi părere era şi procurorul. / Capii răscoalei!... Cunoşteam şi acest cântec. Maiorul, om serios şi cumpătat, a adus înaintea noastră pe şeful de garnizoană, pentru a ne da lămuririle necesare. Din spusele acestuia rezulta că nu se petrecuse, în comună, nimic extraordinar; oamenii se împrăştiaseră pe la casele lor, dându-şi cuvântul să se întrunească a doua zi, dimineaţă, în curtea primăriei, pentru a vorbi cu domnul prefect; prin cârciumi se aflau numai câţiva căruţaşi, şi în tot satul era linişte. / A doua zi, dimineaţă, ţăranii aşteptau în curtea primăriei. Însoţit numai de comandantul batalionului, am plecat spre primărie, cu toate protestările inspectorului comunal şi ale procurorului, care şi vedeau lucruri îngrozitoare; ţăranii mă vor pune, cu de-a sila, în fruntea lor, pentru ca soldaţii să nu poată trage în ei, şi, astfel, se vor deda la acte de violenţă, la crime. Halucinaţiile acestea au dispărut, când ţăranii ne-au primit, în mijlocul lor, cu capetele descoperite şi în liniştea cea mai mare. Unul dintre ei mi-a dat cheile de la localul primăriei, explicându-mi că, de vreme ce primarul şi ceilalţi funcţionari fugiseră, lăsând primăria pustie, pentru ca nu cumva, lipsind ceva dinlăuntru, să se dea vina pe ei, ţăranii au încuiat localul, au luat cheile şi au pus, peste noapte, paznici dintre dânşii, care să răspundă de orice s-ar întâmpla. / Peste câteva minute, toţi acei chemaţi să restabilească ordinea erau în primărie, unde venise însuşi primarul, despre care se raportase că era sechestrat în locuinţa sa. Şi ţăranii au început să-şi spună păsurile. // Pricinile de nemulţumire ale sătenilor din comuna Mălini erau prea multe şi originea lor datează demult, de la întemeierea chiar a statului nostru. Un singur cuvânt, însă, ar putea să le rezume pe toate:

nedreptatea. Şi, în adevăr, pare că *nedreptatea* este privilegiul cu care toate partidele noastre politice şi toate guvernele, care s-au perindat la cârma ţării, au înzestrat pe cetăţenii României, care trăiesc afară de raza oraşelor. Erau peste 500 de ţărani, adunaţi în curtea primăriei, mulţi însoriţi de neveste, iar unii chiar de copiii lor. Şi toţi au avut a se tângui de ceva. / Dintre dânşii, au venit unii să se plângă în contra perceptorului. Un ţăran a prezentat două chitanţe, din care se constata că perceptorul i-a încasat, cu una din ele, dările pe trimestrele Ianuarie şi Aprilie 1905-1906, iar cu a doua chitanţă i-a încasat dările pe trimestrele Ianuarie, Aprilie şi Iulie 1905-1906. Acel ţăran plătise, prin urmare, de două ori dările pe trimestrele ianuarie şi aprilie ale aceluiaşi an. / Perceptorul, întrebat, nu a putut da nici o explicaţie şi nu i s-au putut vedea registrele, pentru a se controla ce sumă era trecută în cotoare, ca încasata cu acele chitanţe. Desigur, în cotorul chitanţei a doua, era trecuta numai darea pe trimestrul Iulie. / Alt ţăran se plânge că a plătit perceptorului 18 lei 80 bani, bir, în vara anului 1905, şi, în loc de ai elibera chitanţa cuvenită, i-a dat trei chitanţe: una din 15 Decembrie 1896 şi două din 12 August 1899, toate trei, pe suma de 12 lei. Chemat să dea lămuriri, perceptorul arată că nu a putut încasa, la timp, dările de la acel ţăran; că Administratorul financiar l-a silit să achite el acele dări, tăindu-i chitanţele respective; că, un timp, el n-a mai fost perceptor în acea comună şi că abia acum i s-a prezentat ocazia să-şi scoată banii de la ţăran. Pentru ce, însă, în loc de 12 lei, i-a luat 17 lei 80 bani? / Ţăranul arată că, pentru a şi plăti datoria către perceptor, l-a slujit doi ani de zile; perceptorul nu tăgăduieşte şi pretinde că ţăranul nici cu aceasta nu s-a achitat de el şi că-i este şi

acum dator din acea afacere. Citez numai aceste două cazuri, din multele care s-au petrecut, ca fiind tipul sistemului. / Ceea ce s-a petrecut la Mălini, cu perceptorul care-şi aduna averea în acest mod, se petrece pretutindeni între Dunăre şi Carpaţi; şi aceste nedreptăţi nimeni nu le ascultă, când se tânguiesc ţăranii, şi nimeni nu le-a ascultat pe ale celor din Mălini, pentru că perceptorul era... alegător în Colegiul I de Cameră şi făcea parte din clientela politică a unor anumite personaje cu multă vază în lumea oficială. / Alţi ţărani şi-au plâns alte nevoi. Mai în fiecare an, se făceau diferite schimbări la drumurile din comună. Venea câte un conductor, găsea necesar să îndrepte un drum vechi sau să facă unul nou; scotea îndată oamenii la lucru şi începea să dărâme garduri, să taie copacii, ca să-i iasă linia dreaptă. Le se lua locuitorilor prăjini întregi din grădina casei, fără a fi întrebaţi, fără a fi despăgubiţi. La oraşe, nu se ia un centimetru de pământ, fără a se plăti despăgubiri fabuloase – avem atâtea pilde; la ţară, se ia tot, dacă este nevoie, fără nici o despăgubire şi, dacă ţăranul protestează, e dat în judecată pentru ultraj, e bătut de primar şi jandarm şi e condamnat de judecători, pentru care afirmările făcute de un jandarm, într-un proces-verbal, sunt mai presus de orice adevăr. / Nu era destul că ţăranii din comuna Mălini fuseseră deposedaţi, cu călcarea legii, de pământul necesar pentru şosele; un ministru hotărâse că şoselele trebuie să aibă zone largi şi îndată inginerii au mai tăiat, din pământurile ţăranilor, câte trei metri de fiecare latură a şoselei, adică şase metri în lăţime, tot în mod samavolnic şi tot fără nici o despăgubire. Şi ţăranii au înghiţit această samavolnicie şi au încrestat, pe răbojul suferinţelor lor, încă o nedreptate. // Ală cauză de nemulţumire era

următoarea: comuna Mălini e comună mare; numai satul Mălini, cu o vatră de 211 fălci, are aproape la 800 de suflete. În comună erau vreo 13 cârciumi şi 12 dughene; nici un ţăran, însă, nu putea să aibă cârciumă, nici să deschidă o brutărie, pentru că acestea erau privilegiul unui singur evreu naturalizat şi erau privilegiul lui, pentru că şi el era… alegător în Colegiul I de Cameră. / În sate, ca şi în oraşe, consiliile comunale sunt nişte parodii şi voinţa primarului e singura lege. Primarul din Mălini era un adevărat satrap. Fiu de ţăran, acest primar, schimbându-şi portul, pentru a se îmbracă în haine „nemţeşti”, şi-a schimbat şi sufletul. Văduva care venea să i se plângă de o nedreptate, bătrânul infirm, care venea să-i ceară un sfat, obijduitul care venea să se tânguie contra unui cotropitor, toţi erau daţi afară din primărie, cu cuvinte de ocară. Numai acel proteguit de perceptor sau de cârciumarul privilegiat, numai acela putea vorbi, numai acela era ascultat şi satisfăcut. / Astfel fiind, cui s-ar fi dat autorizaţie de a deschide o cârciumă în Mălini s-au de a fabrica pâine, dacă privilegiatul s-ar fi opus! Luni întregi a stat neînregistrată cererea unuia de a i se da autorizaţie să deschidă o cârciumă. A trebuit să dau ordin anume ca cererea să se înregistreze, iar cârciuma nu s-a mai deschis. Primarul era atotputernic şi nimeni nu se putea atinge de el, pentru că şi el era... alegător în Colegiul I de Cameră. / Primarul, perceptorul, cârciumarul privilegiat, toţi alegătorii în Colegiul I de Cameră, erau forţa electorală a unui oarecare personaj, cu care erau în strânse legături, asupra naturii cărora se vorbeau multe şi se ştiau multe. La rândul său, acest personaj era clientul unei dualităţi politice rău formate, doi oameni „sacrés” ai Partidului Conservator, care formau o adevărată compa-

nie de exploatare. / Ţăranii din Mălini, cărora, de atâta vreme, li se impunea acest primar, pe care nimeni nu-l voia şi pe care toţi îl urau, aşteptau ca pe o mântuire ceasul în care vor scăpa de el. Cupa nemulţumirilor era plină; o picătură mai trebuia numai pentru ca simpla nemulţumire să ia o formă mai acută, să se manifeste prin ceea ce se numeşte răscoală. Şi picătura aceasta căzuse în cupa plină. Se făcea recensământul general. În comisiunile comunale trebuia să figureze şi câte un delegat din partea contribuabililor. Firesc lucru era ca acest delegat să fie unul din locuitorii mai impuşi din comună, om care să cunoască, în toate amănunţimile, nu numai nevoile sătenilor din fiecare cătun, dar să cunoască puterea de producţiune a pământului din diversele părţi ale comunei, ca, astfel, dând comisiunii toate lămuririle necesare, aceasta să poată aprecia venitul pământurilor, după o normă oarecare. / Ca delegat din partea contribuabililor din comuna Mălini, primarul a recomandat pe un idiot, care tot timpul cât a lucrat comisiunea, a stat la soare, pe scările primăriei. Conform legii, primarul trebuia să aducă la cunoştinţa tuturor locuitorilor zilele în care comisiunea va lucra în comună, pentru ca locuitorii să-şi poată arăta îndreptările ce vor fi având. Primarul din Mălini nu a făcut acest lucru; nimeni nu a ştiut că lucrează o comisiune în comună şi comisiunea a lucrat cum a voit. Şi cum a lucrat comisiunea? / Comisiunea de recensământ, urmând instrucţiunile date de administratorul financiar, a făcut o simplă operaţie de registre: a urcat cu opt lei venitul fiecărui hectar de pământ. Şi, fiindcă toată comuna Mălini era împărţită după vechiul recensământ, făcut şi acela în mod arbitrar – în două categorii de pământuri, unele impuse ca având un venit de 14 lei hec-

tarul şi altele, de 18 lei, comisiunea le-a urcat, fără mare bătaie de cap, pe unele, la 22, şi pe altele, la 26 lei venit pe hectar. Aceasta era o nedreptate nemaipomenită. Ordinul Ministerului de Finanţe era ca proprietatea ţărănească să fie urcată, la impozit, socotindu-se venitul lor ca venitul marii proprietăţi. Ei bine, în Mălini se procedase într-un mod pe care nu ştii cum să-l califici. / Administratorul financiar, care visa recompense de la superiorii săi, a căror ţintă era urcarea, cu orice preţ, a veniturilor ţării, se întrecea cu administratorii din alte judeţe în combinaţii fantastice şi vexatoare. Comisiunea care lucra în comuna Mălini, crezându-se obligată să execute îndemnurile, ca să nu zic ordinele, administratorului financiar, a urcat pământurile ţărăneşti la un venit di 22 şi 26 lei pe hectar, pe când moşia boierească, proprietatea Domeniului Coroanei, era impusă numai cu un venit de 17 (şaptesprezece) lei hectarul. Şi ce fel de pământuri au ţăranii din Mălini, şi ce pământ este pe Domeniul Coroanei? / M-am dus de am vizitat înadins lanurile ţărăneşti şi m-am îngrozit. Am văzut pământ, impus cu un venit de 26 lei, pe care, printre stânci, creştea numai un fel de muşchi, pe care vitele nu-l mănâncă, pe când pe Domeniul Cocoanei se face cultură intensivă. În impunerea făcută Domeniului Coroanei, comisiunea lucrase conform cu legea. Era la mijloc un contract de arendare, care nu putea fi pus la îndoială. Dacă s-ar fi lucrat tot aşa şi cu impunerile pământurilor ţărăneşti, s-ar fi făcut dreptate şi nimeni nu ar fi murmurat. Comisiunea, însă, nu a voit să ţină în seamă niciunul din contractele ţăranilor, care erau la îndemâna tuturora. / Şi ce fel de acte aveau ţăranii? Prin un contract, autentificat la 8 Octombrie 1900, dată la care ţăranul din Mălini nu se

gândea să-şi pregătească acte speciale pentru recensământul din 1905, se arendase 50 prăjini, loc de fânaţ, cu zece lei pe an, ceea ce face „12 lei şi 80 de bani hectarul”. Cu un contract din 17 Martie 1903, tot autentic, se arendase 60 prăjini pământ de arătură, cu 10 lei pe an, adică 10 lei şi 80 bani hectarul. Cu un contract autentificat de Tribunalul Suceava, la 4 Februarie 1903, se vânduse o casă, cu 90 de prăjini pământ, din care 60 prăjini loc de livadă, în jurul casei, în vatra satului, cu 200 lei. Făcând calculul, conform legilor financiare, după care valoarea unui imobil se află înmulţind venitul cu 20, se vede că venitul acestui pământ, cu casa de pe el, era de 7 lei şi ceva hectarul.

Mă mărginesc a cita numai aceste pilde. Aceste acte autentice, a căror sinceritate nu trebuie să fie pusă la îndoială, nu au fost luate în seamă de comisiune. Se făptuise, deci, o mare nedreptate şi comisiunea lucrase cu o absolută inconştienţă. // Astfel de fapte, care indignează orice suflet, nu erau oare cei mai dibaci instigatori, cărora se datoresc răscoalele din 1907? // Pe cât de puţin zgomotoasă fusese cea dintâi manifestare a răscoalei din Mălini, tot aşa de uşoară a fost şi complecta ei potolire. Ţăranii cereau ca comisiunea să revină asupra impunerilor făcute. Le-am explicat imposibilitatea de a se satisface această cerere; şi ei, ţărani precum erau, au înţeles că, oricâtă bunăvoinţă ar avea cineva de a se numi o nouă comisiune, care să facă o nouă lucrare, sau ca vechea comisiune să revină asupra unei lucrări făcute, nu se poate, întrucât legea nu îngăduie asemenea lucruri. În schimb, le-am făgăduit că voi face un raport la Minister, arătând care sunt plângerile lor şi că voi stărui să se aducă îndreptările cuvenite. / Mulţumiţi cu atâta, unii dintre

ţărani au început a se împrăştia. Cei mai mulţi, însă, stăteau în curtea primăriei, foarte liniştiţi, dar aşteptând parcă un rezultat, un răspuns care nu li se dăduse. Era pricina cu primarul. Obştea voia să fie alungaţi şi primarul, şi consiliul comunal, care îngăduia pe un asemenea primar. Le-am explicat şi au priceput că e absurd a cere ca comuna să rămână, o clipă măcar, fără consiliu comunal şi, atunci, ţăranii s-au mulţumit numai cu capul primarului. / Dreptatea acestei cereri era vădită şi, cu toate stăruinţele inspectorului comunal, care se lamenta că pierde pe cel mai bun primar din plasa sa, l-am sfătuit pe primar să-şi dea îndată demisia. Când această demisie a fost citită, în auzul tuturora, un „Ura!" fără de sfârşit a umplut văzduhul şi răsculaţii aceştia, pentru liniştirea cărora se aduseseră, în Mălini, gloanţe şi baionete, s-au împrăştiat şi, peste cinci minute, în curtea primăriei, era linişte ca într-un mormânt. // Eu mi-am ţinut cuvântul. Cu raportul No. 3739, din 13 Octombrie 1905, am arătat ministrului de interne mizeriile îndurate de ţăranii din Mălini, mizerii care au îndreptăţit această răscoală. Acest raport, însă, a avut soarta tuturor lucrărilor care au de scop satisfacerea cerinţelor vreunor oameni aşa-zişi politici sau ale unor alegători, de la voturile cărora atârnă izbânda în alegeri. / Primarul a rămas bun demisionat şi nu a mai suferit altă neplăcere ; perceptorul şi-a urmat înainte sistemul de percepere a dărilor, deşi, cu adresa oficială, adusesem la cunoştinţa parchetului abuzurile acestuia; cârciumarul cu monopolul a rămas netulburat în „drepturile" lui, fiindcă... tustrei erau alegători în Colegiul I de Cameră; iar ţăranii au rămas ca şi mai înainte, pentru că... votează prin delegaţiune"[230].

[230] Gorovei, Artur, *Cruzimi*, Iaşi, Editura *Viaţa Românească*, 1921,

1906: În „Catalogul Administrația Domeniului Coroanei la Expoziția generală română din București 1906”[231], imaginea Mălinilor, aflați în prag de răscoală, este una rozalie și plină de necontenite victorii ale progresului. „Fabricaţiunea de jucării şi de păpuşi datează numai de 6 luni. S-a luat pildă de la oraşul Nürnberg şi împrejurimile lui, unde această fabricaţiune înseamnă un mijloc de câştig pentru mulţi locuitori. / Prin introducerea acestei industrii, s-a dat ocupaţiune femeilor şi copiilor din cătuna **Găineşti**, de pe **Domeniul Mălini**, care nu pot munci la pădure sau în ferestraie. Până acum, lucrează peste 80 de băieţi şi fete, care au terminat cursurile şcolare, sub conducerea unor maeştri străini, aduşi pentru a-i iniţia şi învăţă. / Au fost multe greutăţi, dar au fost învinse, prin stăruinţa aceleiaşi firme, aşa încât e speranţă că, în curând, se va reduce importul acestui articol, care se aduce încă, în cea mai mare parte, din străinătate”[232].

1922: No. 4188. Procesul-verbal din 20 septembrie 1922. Comisiunea, în majoritate, propune a se expropria, pentru satul Păiseni, 35 ha pădurea din dealul Poieni, moşia Sasca, proprietatea doamnei Maria I. Zamfirescu, începând din locurile sătenilor din Păiseni şi cuprinsă în pârâul Săscuţa, de o parate, şi locurile sătenilor din dreapta pârâului Sasca, pe de altă parte, până la completare, şi 109 ha din Coasta Suhei, moşia Sasca, proprietatea doamnei Maria I. Zamfirescu, cuprinsă între

---

pp. 5-20

[231] *Catalog Administrația Domeniului Coroanei la Expoziția generală română din București 1906*, București 1906

[232] Ibidem, p. 24

Domeniul Coroanei Mălini, locurile sătenilor din Păiseni şi pârâul Sasca, până la completare”[233].

1932, decembrie 14. S-a născut, la Mălini, episcopul Epifanie NOROCEL.

1935, decembrie 2. S-a născut, la Poiana Mărului, poetul Nicolae LABIŞ

1940: „Sediul Ocolului agricol Mălini, pendinte de Camera agricolă Baia, se mută, pe data de 1 Ianuarie 1940, în comuna Cornu-Luncii, jud. Baia”[234].

1941: „Tablou de condamnaţii care au beneficiat de suspendarea executării pedepselor, conform decretului-lege Nr. 1.132/941, Monitorul Oficial Nr. 94 din 1941[235] – **Tribunalul Suceava** (Penitenciarul Suceava): **Lungu Ioan**, funcţionar, cu ultimul domiciliu în comuna **Mălini**, jud. Baia, născut în comuna Paşcani, jud. Baia, condamnat de Trib. Mil. C. IV Armată, pentru rebeliune, la 3 ani închisoare corecţională, conform art. 259 şi 260 c. p., comb. cu 1. d. Nr. 856 din 1938”.

1942, ianuarie 29: „Noi, general Victor Iliescu, subsecretar de Stat al Educaţiei Extraşcolare; / Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 21 din 14 Ianuarie 1942… / Decidem: Art. unic. Se angajează, pe data prezentării la serviciu, ca diurnişti la formaţiunile tineretului extraşcolar, următorul personal, plătibil cu îndemnizaţia de şedinţă respectivă: **Romândaşu Maria**, învăţătoare, consiliera Centrului Mălini, învăţătoare, consiliera Centrului Mălini”[236].

---

233 *Monitorul Oficial*, nr. 52 din 8 martie 1924, pp. 2623-2627

234 *Monitorul Oficial*, Nr. 2, 2 ianuarie 1940, p. 11

235 *Monitorul Oficial*, Nr. 122, 26 mai 1941, pp. 2856-2860

236 *Monitorul Oficial*, Anul CX, Nr. 24, joi 29 ianuarie 1942, pp. 561, 565

1943, noiembrie 20. S-a născut, la Mălini, prozatorul Grigore ILISEI.

1946, martie 2. S-a născut, la Mălini, sculptorul Gheorghe SAFTIU

1948: „În baza dispoziţiunilor decretului Nr. 38 din 27 Mai 1948, referitor la intrarea în proprietatea Statului a bunurilor fostului rege Mihai I şi a membrilor fostei familii regale, bunurile enumerate în prezentul articol se trec în administraţia şi folosinţa autorităţilor şi instituţiunilor arătate în dreptul fiecăruia, precum urmează – **II. Terenuri forestiere:** 22.431,70 ha, în comuna **Mălini**, judeţul Baia, foste domenii ale coroanei; **X. Întreprinderi industriale şi comerciale:** Întreprinderile forestiere, cu tot utilajul, situate în comuna Găineşti şi Cornu Luncii (în reparaţie) din Mălini, judeţul Baia, foste proprietatea domeniile coroanei”[237].

MALINŢI

(sau Maliniţa, „unde a fost Malici”, lângă Giurgică, raionul Hotin, Ucraina).

1437, decembrie 20: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi

[237] *Monitorul Oficial*, CXVI, Nr. 140, sâmbătă 19 iunie 1948, pp. 5219-5226

satul lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă **satul unde a fost Malici, lângă Giurgică** (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bticeni, Moldova)), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Vusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui

Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova)), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Ohei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea

unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăţini, Botoşani), şi, sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[238].

1770-1772: Satul **Maliniţa**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[239], **toată suma caselor: 40**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 38. / **Birnicii**: Fodor, rus / Dănilă / Sofronie / Ştefan Grosuţu / Iacob Hroşoniuncul / Ion, olariul / Vasile Boşătciuc / Toader Lemic / Tănase sin Ursul / Dănilă Roşunic / Vasile Huţuliac / George Gorţan /Hrior Babiuc / Ştefan Babiuc / Ivan zet (ginere) lui Buzatul / Fedor / Dumitru, argat la jidov / Andronache al Nichitii / Ion al Paraschivei /Simion zet Rogojă / Toade Gherela / George Hurianu / Ion Cârstianu / Nicolae Şchiopul / Onofrei sin (fiu) Andrei / Ion Rogojă /Costandin, ciubotariul / Toader Ghibacic / Grigoraş Rogoja / Nicolae al Lupoaei / Simion Dascovici / Pavel a Frişoaei / Ştefan Huvnavii / Iacob Horbatiuc / Ion Cereşnia / Andreeş Iurenciuc / Ştefan, butnariul / Vasile Tuja. // **Rufeturi**: Popa Toader / Vasile, dascăl.

---

238 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

239 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 125, 126

MĂLURENI

(la Mealure, unde este Oancea, comuna Nicoreşti, Galaţi).

1448, iulie 27: Întărit de Petru voievod lui Ion Porcu, care primeşte uric pentru „satele anume: unde este curtea lui, pe Pârâul Negru, şi Sârbi, şi Arămeşti, şi Româneşti, şi Ştiubeeşti, şi Corneşti, şi Tuleşti, şi moara din câmp, care a fost a lui Andreicu, şi Cuciulăteşti, şi Bârjoveni, şi seliştea lui Manuil, şi Săcuiani, şi, pe Tutova, Mihail Croitor, şi la Glog, şi, pe Bâc, la Botne, Voloseni, şi la Creţul, şi la Clim, şi unde este Cruglici, şi prisaca, şi, la Mealure, unde este Oancea, şi la Jac, şi la Dragoman, şi Grozeştii lui Marco, şi la Golâmboanie, cu vadul, şi Nebureşti, şi, la Tecuci, la Săseni, pe amândouă părţile pârâului, şi casa lui Frâham din Târgul de Jos"[240]. Hotarele, din veac.

1774, iunie 5: Satul **Măluştenii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Horincii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[241]**. Rufeturi:** Toader Liga, ruptaş / Ifrosii Liga, ruptaş / Toader Ursul, ruptaş / Costandin Şişne, ruptaş / Dumitru Şişne, ruptaş / Popa Ion / Diaconul Gheorghe sin ego (fiul lui) / Savin Coşniţă, slugă lui Manolache, clucer / Gavriliţă Bujoran, tij (la fel), slugă lui Manolache, clucer.

---

[240] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. I, Bucureşti 1975, doc. 282, pp. 402, 403

[241] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 96

MALURILE

(lângă Tecuci, Galaţi).

1774, iunie 26: Satul **Malurile**, ţinutul Tecuciului, ocolul Târgului, după recensământul lui Rumeanţev[242], avea **toată suma caselor 86**. Scădere rufeturi 10: 1 vornic, 1 vătăman, 3 preoţi, diaconi, 4 nevolnici, 1 lumânărar isprăvnicesc. Rămân birnici 76. / **Birnici**: Stan Ciocănilă / Radu Muşat / Petria Bordeiu, orbu / Milica, ce a fost scutelnic dumisale bănesii Mariei Dumitrăchioai / Sandul sin (fiu) Dumitraşcul / Neculaiu brat (frate) lui / Ştefan Mulţăi / Iancul Mulţăi / Simion a Mihăilesii / Istrati Tigheş / Toader, văduvoiu / Tănasă Ignat / Ion al popii / Toader Draghii / Şerban Răricer / Ion Negru / Apostol Bălan / Marin Cormaş / Voine sin Panaite / Ioniţă, holtei cu mamă / Radu Mustiaţă, văduvoi / Vasili Ignat / Stoica Mulţăi / Iamandi Bilia / Dima Săcară, văduvoi / Loghin Chiosa / Sima Ciocănel / Ion a Crâstii / Ion Chiosa / Andrei sin Chiosa / Ion Mihăiasei / Costandin Cranga / Savin Costandachi / Toader Răricer / Radu Răricer / Dragomir Melinti / Ion Răricer / Chiriac Mohor / Vasili sin Chiriac / Ştefan sin Chiriac / Eni sin baba Stana / Mihaiu, căprar / Ion sin Negoiţă / Negoia Dorungă / Stoian sin Andronachi / Ştefan sin Raţă / Neculaiu Căceiu / Radu, cioban / Iftimii, olar / Dumitru Caraganţa / Stan Săracu / Ioniţă Lelica / Necoară brat

[242] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 560, 561

(frate) vornic / Grigori Mutul / Vasili Mutul / Vasili Ciolan / Vlad Mutul / Stan Mutul / Ion Mutul / Lupaşcu, dulgher / Dragul Chinezi / Mihalcia Muşat / Dragu ce a fost vornic / Sava sin lui / Constandin Postolache / Gligori sin Nechita / Tudosii, văduvoiu / Ştefan Hârlău / Vasilachi Mutul / Badiul Turturică / Dumitru, cojocar / Gheuca brat lui / Dan, bejenar / Constandin, văcar / Strif Mustiaţă. // **Rufeturi**: Costandin, vătăman / Popa Costandin / In (alt) popa Costandin / Diacon Hriste / Pavăl Orbul, nevolnic / Petria, lumânărar isprăvnicesc / Gheorghi Ciochină, nevolnic / Nedelcu Ciochină, nevolnic / Neculai, rachier, nevolnic / Ioniţă, vornic.

MĂMĂIEŞTI

(aproape de Cernăuţi, Bucovina, Ucraina).

„Satul Mamaieşti, (Mamaiesd, Mamaiest sau Mamaieste), astăzi Vechi şi Nou, este un complex de două sate de dincolo de Prut. Unii au derivat numele acestui sat de la Mamai, un principe tătăresc, care să-şi fi avut reşedinţa în acest loc şi care avea să păzească porţile Bugiacului şi să oprească, cu călărimea lui uşoară, invazia duşmanilor, prin valea largă a Prutului, din aceste părţi. Alţii derivă numele acestui sat de la numele unui boier, Mamaiescul, care, pe vremuri, l-a avut în stăpânire. Având în vedere însă că într-un hrisov al Voevodului Gheorghe III Duca, din 9 Februarie **1669**, acest sat este numit Mamaiescul, credem că după moierul Mamaiescul,

proprietarul lui, a primit şi satul acelaşi nume”[243]. Numai că legenda nu porneşte de la un boier Mamaiescul atestat de istorie (fantezia cu Mamai nu-i decât o fantezie), Mămăieştii fiind, înainte de a deveni sat şi moşie mănăstireşti, proprietatea lui Miron Vornicul.

Întărit, în **18 martie 1656** şi în 1 septembrie 1666, de Ilieş Alexandru Vodă Schitului Mare din Polonia, satul „Mamaieşti, cu 20 case ţărăneşti… cu mori pe apa Prutului, cu heleşteie, cu mori în heleşteie şi cu 4 prisăci” va fi, de-a lungul veacurilor, mereu intens populat cu iobagi galiţieni.

1667: În 15 iulie 1667, la cererea călugărilor de la Marele Schit, se face hotarnica Mămăieştilor, printre martori aflându-se „Stroiescul fost vornic, Zota vechilul lui Miron vornic… trei oameni bătrâni, anume Andrei cel Negru din satul lui Miron vornicul, care au fost de Mămăieşti de moşie… Iuon Costenco, iarăşi din sat Lujeni, al treile Ion Hilibarco din Lenţeşti”. „În vatra satului Mămăieştii au existat trei schituri – două de călugări şi unul de călugăriţe, întemeiate în 1667 ca metoace (locuri de făcut fân – n. n.) ale Schitului Mare[244] din Galiţia”[245].

---

243 Hostiuc, Erast, Preot, *Sate şi Biserici din Bucovina de peste Prut. II. Mamaieşti*, în *Ţara Sipeniţului*, No. 1-r, Anul II, Cernăuţi, Ianuarie-Aprilie 1937, pp. 25, 26

244 Mihordea, V., „O intervenţie rusească pentru Marele Schit din Galiţia în 1773", în: BORom LIX (1941), 5-6, p. 304 -308. Cu text în limba franceză. Cu o anexă – apud Petcu, Ierom. Marcu; Lihănceanu, Nicolae; Pintilie, Pr. Adrian, Creţu, Ramona-Anca, *Pagini din istoria monahismului ortodox în revistele de teologie din România*, Bucureşti 2011, p. 608: „Este prezentată istoria „Schitului cel Mare de la Maniava” din Galiţia. La construirea bisericii înălţarea Sfintei Cruci a Schitului cel Mare a contribuit cu bani şi fiica lui Ieremia Movilă, Măria Potocki. Aceasta, pentru a ajuta Ortodoxia din Polonia, a lăsat prin testament ca Mănăstirea Suceviţa să fie închinată

1673: Cu scutirea de orice fel de dare către stat, în afară de robotul către Schitul Mare, oferită de voievodul Ştefan Petriceico, la Mămăieşti se aşează 20 de familii de bejenari din Polonia[246].

1669: În 9 februarie 1669, după cum se menţionează într-o întăritură cu privilegii, satul Mămăieşti avea „20 case de vecini", acelaşi număr de case şi de iobagi mănăstireşti (administraţi de călugării de la Suceviţa) înregistrându-se şi în 26 martie 1673, când sunt menţionate mori pe Prut şi patru prisăci.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[247], din 1772-1773, înregistrează la Mămăeşti „130 – toată suma caselor", însemnând 1 popă, Hrihor, 1 dascăl, Vasile, 6 văduve, Fedora, Parasca, Paraschiva, Hafia, Aniţa şi Anna ZELENENKO, 19 case pustii şi 103 birnici, şi anume: Simion MANCIUK, Vasile BĂSĂRABĂ, Mihailo STARCIUK, Mihail pânzar, Ştefan KARNIŢSKI,

---

Schitului Mare. La 31 martie 1648 domnul Vasile Lupu îi îndeplineşte această dorinţă. Se prezintă câteva danii pe care le-a primit Schitul cel Mare de la români, printre care se numără şi dania lui Istrate Dabija, care prevedea ca biserica de la Mămăieşti să fie metoc Schitului cel Mare. La 1775 Bucovina a intrat sub ocupaţia Imperiului Habsburgic, iar în 1777 s-a hotărât ca Mănăstirea Suceviţa să întrerupă relaţiile cu Schitul Mare. în 1785 Schitul Mare a fost desfiinţat, o parte din călugării săi refugiindu-se în mănăstirile din Moldova. în anexă este redată scrisoarea în limba franceză a Contelui Panin către prinţul Galiţin la Viena, cerându-i acestuia să intervină în numele Ecaterinei a Il-a pentru călugării de la Schitul Mare".

[245] Petcu, Ierom. Marcu; Lihănceanu, Nicolae; Pintilie, Pr. Adrian, Creţu, Ramona-Anca, *Pagini din istoria monahismului ortodox în revistele de teologie din România*, Bucureşti 2011, p. 271

[246] Hostiuc, op. cit., p. 26

[247] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 403

Tănasko BINTEKI, Nechifor SAPIISKI, Oleksa SINISKA, Vasile BURIAN, Ştefan DANCIUK, Ivan RUMCIAK, Ivan ZAVADAS, Dumitru DUDCIAK, Vasilie, Onofrei morar, Pavel PETRAŞKA, Onofrei POPOVIK, Petre DUMCIAK, Vasile butnar, Georgii GLIGOR, Ştefan butnar, Fodor VOVETKA, Vasile MIHALKO, Mihaiko sin DUIAK, Ştefan sin TIAK, Petre pânzar, Iacob SENIK, Mihailko BEZNISKO, Vasile ŢONIK, Mihail BOROZNUCI, Hrihor lăcătuş, KOZAK, Oleksa HUŢUL, Mihail VOROTINCIUK, Ştefan KOROMSKI, Moisa păscar, Ştefan COVRIG, Vasile ILAR, Hrihor ciobotar, Ion HUŢUL, Oleksa olar, Hrin DEMILCIUK, Ivan BONIK, Ivan RUNENKO, Vasile TĂNASĂ, Nicolai TASINSKI, Mihail STANSKI, Ivan pânzar, Enachi ROMANCIUK, Fodor SNIŢSKI, Andrei ROMANIUK, Ivan TAŞCIUK, Vasile TAŞCIUK, Costaş TAŞCIUK, Oleksa DUŞCIAK, Ivan butnar, Dănilă ciobotar, Fodor FOTE, Vasile sin FOTE, Coste CIMPOEŞ, Georgii MORĂRAŞ, Ion croitor, Ştefan STRILESKI, Fedor puşcaş, Petre puşcaş, Neculai GROŢAN, Andrei ŞARĂBAT, Ivan PRIŞ, Oleksa PUBEŞSKI, Vasile PNIAK, Ştefan ŞINKO, Andrei KOLONIK, Hrihor BELCIUK, Vasile RUSNAK, Hrin DUŞCIAK, Semen DUDCIAK, Vasile COCIUK, Nechita FODORKO, Vasile KOZMENSKI, Fodor SCRINSKI, Vasile HUŢUL, Nechifor HUŢUL, Timofti SĂPAG, Ivan pânzar, Oleksa POPISĂVAC, Ivan ŢEGE, Andrieş NEGRINIC, Hrihor MIHAILLO, Mihail VARNII, Oleksa HRINIAC, Onofrei, Mihail vătăman, Iacob SANCIUK, Andrei sin TERCUL, Ştefan ŞINCAR, Ivan GAGIROK, Mikita ZEVOLIK, Ştefan ZAVOLIK, Ştefan FOTE, Ivan ŞTEFANKO, Mihail PETRIC, Panco crâşmar şi Vasile RUSNAK.

1773: Cea mai veche biserică din Mămăieşti a fost construită la Vadu Vlădichii, în 1773, de către episcopul Rădăuţilor, Dositei HERESCUL, şi mutată, apoi, la Mămăieştii Noi, între anii 1778-1790, de Maxim KOKOIACZUK. „La Mamaieştii Noi a fost transportată şi biserica, clădită de episcopul de Rădăuţi, Dosoftei Cherescul, în anul 1773, la Vadul Vlădichii, de lângă Rădăuţi. Această biserică de lemn a fost cumpărată, între anii 1789-1790, de către proprietarul din Mamaieşti, Maxim Cocoiaciuc, şi de parohieni şi transportată, de la Vadul Vlădichii, la Mamaieştii Noi, servind, până nu de mult, ca biserică filială a acestui sat, cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului". Astăzi nici această biserică, care mai putea reaminti timpurile trecute moldoveneşti şi pe ctitorul ei, neuitatul episcop de Rădăuţi, înainte de încorporare, iar după încorporare, episcopul Bucovinei, Dosoftei Cherescul, care conducea episcopia Rădăuţilor acuma de la 1750, nu se mai aflã la Mamaieştii Noi, ci a fost transportată în altă parte. Astăzi, în Mamaieştii Noui se află o biserică de piatră, zidită de fondul bisericesc şi parohieni, în anul 1908, cu hramul tot la „Acoperământul Maicii Domnului", iar în Mamaieştii Vechi, o biserică cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul, clădită de parohieni în anul 1864"[248]. Catapiteasma Sihăstriei Putna, care a fost închisă, „a fost dăruită bisericii din Mămăieşti (care a fost ridicată în 1773 de episcopul Dositei)"[249] – ceea ce înseamnă că, în fapt, catapiteasma de la Putna a fost adusă, întâi, la Vadul Vlădichii, şi-abia de acolo, odată cu biserica, la Mămăieşti.

---

[248] Hostiuc, op. Cit., pp. 27, 28
[249] Petcu, op. cit., p. 602

1774: În 1774, pe vatra satului care se va numi Mămăieştii Vechi, trăiau 102 familii, 133 în 1784.

1843: În 1843, biserica din Mămăieştii Vechi, cu 1.088 enoriaşi, îl avea paroh pe Simion CERNAŢ, iar cea din Mămăieştii Noi, cu 1.497 enoriaşi, pe Dimitrie PROCOPOVICI. În 1876, la Mămăieştii Vechi erau 1.687 enoriaşi, paroh fiind Axentie COZAC, iar la Mămăieştii Noi, parohie cu 2.293 enoriaşi, paroh era Teofil NICOROVICI. În 1907, la Mămăieştii Vechi paroh era Ignatie CARAGE, născut în 1847, preot din 1874, paroh din 1882, cantor fiind, din 1900, Ilie IOSEP, născut în 1859, iar la Mămăieştii Noi, paroh era Eusebie ANDRIICIUC, născut în 1841, preot din 1868, paroh din 1872, iar cantor, din 1900, Ioan ZAVADIUC, născut în 1858.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea raionului Coţman – **Coţman** (judecătorie de district), Berhomet pe Prut, Bordei sau Burdigeu, Davideşti, Dubăuţi, Havrileşti, Iujeniţa, Ivancăuţi, Clivodin, Laszkowka, Lujeni, Malatineţ, **Mămăieştii Vechi, Mămăieştii Noi** cu Cutul Strileţchi, Nepolocăuţi, Orăşeni, Oşehlib, Piedecăuţi cu Ţopeni, Revacăuţi, Revna, Şipeniţ, Şişcăuţi, Stăuceni, Suhoverca, Valeva, Viteleuca”[250].

1872: Şcoala din Mămăieştii Noi, cu 5 clase, a fost înfiinţată în 1872, iar cea din Mămăieştii Vechi, cu 4 clase, din 1880[251].

---

[250] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[251] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 19, 1876 p. 80, 1907 p. 107

1890: În 1890, Mămăieştii Vechi aveau 1.895 locuitori, primar fiind Vasile Demciuc. Axentie Cozac era preot, învăţător era Ilie Procopovici, iar cantor bisericesc – Grigorie Caplan. Mămăieştii Noi aveau 2.659 locuitori, primar fiind Constantin Petruc. Învăţători erau Ioan Sawicki şi Iosif Brandl, paroh – Eusebie Andriciuc, iar cantor bisericesc – Ioan Zavadiuc.

1891: O listă de subscripţie pentru zidirea bisericii orientale din Cacica, întocmită, în septembrie 1891, de „Dimitrie POPESCU, preot în Mamaieştii noi", menţionează, printre familiile comunei, pe: parohul Teofil NICOROVICI, „docinte poporal" Ion LEWICKI, cantorul Ioan ZAWADIUC, Lazar PETRESCEAC, cantorul din Revna Vasile IEREMICIUC, Vasile CUDRENSCHI, Michail IACUBOVICI, Gheorghi SMERECA, Ioan HLIBCA, Gheorghi VIZNIUC, Ioan NECLEA, Iacob VÂRSTIUC, Gheorghi CUDRENSCHI, Gheorgie FOTIE, Grigori TOUETIUC, Teodosia CUDRENSCA, Vasile LAGADEU, Niculaiu MELNICIUC, Ioan ŞARLAI, Iacob SAUCIUC, Dimitrie HLIBCA, Alexii HLIBCA, Gheorghi PARANIUC, Chefa ARICIUC, Ioan BORESIUC, antistele comunal Ioan COCOIACIUC, Niculaiu MOTROVICI, Ion ŞARLAI, Vasile alui Michail IACUBOVICI, Vasile PODILCIUC, Gavril BORESIUC, Vasile VIZNIUC, Alexei PELOVICI, Vasile SAUCIUC, Teodor HAVISCIUC, Ioan IACUBOVICI, Vasile SAUCIUC, Vasile IACUBOVICI, Dimitrie MOTROVICI, Gheorghi OLEVICI, Vasile HAVRISCIUC, Gheorghi HUMENIUC, Iacob UHRENCIUC, Ştefan IACOVESCU, Niculaiu OLEVICI, Elisaveta, fiica lui Petrea PARANIUC, Iuliana DIDIV, Elena MAIDAN, Anastasia SAUCIUC, Vasile DEMCIUC, Domnica POPOVICI, Ion

HNIDAN, locotenentul de artilerie Dimitrie PROCOPOVICI, Ioan BILEŢCHI, Paul MISLIUC, Nichifor SAUCIUC, Ştefan CUDRENSCHI, Michail HLIBCA, Maxim ARICIUC, Vasile MELNICIUC, Ioan BURAC, Paraschiva TUMAC, Dimitrie CUDRENSCHI, Ioan MACOVEICIUC, Vasile alui Ioan PETRIUC, Iacob SAUCIUC, Paraschiva HLIBCA, Vasile MELEU, Michail DEMCIUC, Teodosia PAULIUC, Gheorghi SEMINIUC, Elena IACOVESCU, Paraschiva alui Timofteiu STOLERCIUC, Niculaiu IACOVESCU, Ioan PAUCIUC, Maria, fiica lui Maxim IACOVESCU, Ana, fiica lui Atanasie MANDREG, Zoia, fiica lui Vasile FOTIE, Teodor DUDCIAC, Eufemia, fiica lui Dimitrie PETRIUC şi Elena HLIBCA[252].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mămăeşti**, comună veche, districtul Cernăuţi, împărţită astăzi în două comune separate: Mămăeştii Vechi (sau de Sus) şi Mămăeştii Noi (sau de Jos). Aparţinea, pe vremuri, mănăstirii Suceviţa. La 31 Martie, 1648, când Vasile Lupu închină bunurile acestei mănăstiri Schitului Mare din Galiţia, trece şi această comună sub noua stăpinire. Domnul Moldovei Ilie Alexandru dă mănăstireî Schitul Mare un hrisov de danie relativ la Mămăeşti. Un altul, din 1676, relativ tot la această comună, a fost pierdut, cu ocazia unei jefuiri a mănăstirii de către turci şi tătari. Se mai vorbeşte, apoi, despre această comună, în alte două hrisoave: unul de la Duca Vodă, cu data de 9 Februarie 1669, şi altul de la Petru Ştefan, cu data de 26 Martie 1673. În acesta din urmă se pomeneşte despre aşezarea aci a 20 de familii polone. La 1766 şi 1767, comuna se măreşte cu emigraţi din Galiţia. La 1776, aparţinea

[252] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 45/1891, p. 6

Schitului Mare din Galiţia, care avea în această localitate două mănăstiri filiale, una cu 11 călugări şi alta cu 10. **Mămăeştii de Jos** (sau **Noi**), comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe malul stâng al Prutului şi lipită, în partea sa de Vest, cu comuna Mămăeştii de Sus (sau Vechi), lângă hotarul dinspre districtul Coţman. Suprafaţa: 15,62 kmp; populaţia: 2.659 locuitori ruteni, gr. or., şi câţiva izraeliţi. Este lipită de linia ferată Nepolocăuţi-Cernăuţi, precum şi de drumul principal Sniatin-Cernăuţi, care se uneşte aci cu cel principal Zaleszezyki (Galiţia) – Ccrnăuţi. Are o şcoala populară, cu 3 clase (deci, 90 şcolari – n. n.), şi o biserică parohială, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului". La 1776, forma o singură comună cu Mămăeştii de Sus, sub numirea de Mămăeşti, şi era în posesia Schitulul Mare din Galiţia. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea de vite. Comuna posedă 493 hectare pământ arabil, 6 hectare fânaţuri, 671 hectare pădure şi 63 ari heleştee. Se găsesc 142 cai, 639 vite cornute, 913 oi şi 326 porci. **Mămăeştii de Sus** (sau **Vechi**), comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe partea stângă a Prutului, la hotarul dinspre districtul Coţman. Suprafaţa: 15,68 kmp; populaţia: 1.985 locuitori ruteni, de religie gr. or. Este lipită de linia ferată Nepolocăuţi-Cernăuţi, precum şi de drumul principal Sniatin-Cernăuţi, care se uneşte aci cu cel principal Zaleszezyki-Cernăuţj. Are o şcoală populară, cu 2 clase (deci, cu 60 ţcolari – n. n.), şi o biserică parohială, cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul". La 1776, forma o singură comună cu Mămăeştii de Jos, sub numirea de Mămăeşti, şi era în posesia Schilului Mare din Galiţia. În privinţa calificativului „Vechi", se crede că e dat acestei localitaţi în urma transportării şi clădirii aci a unei vechi biserici

din Mămăeştii de Jos sau Noi; deci comuna aceasta este înfiinţată în urma celei noi. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea de vite. Comuna posedă 2.108 hectare pământ arabil, 260 hectare fânaţturi, 20 hectare grădini, 270 hectare imaşuri, 11 hectare pădure şi 41 ari heleşlee şi bălţi. Se găsesc 103 cai, 579 vite cornute, 273 oi, 321 porci şi 61 stupi de albine”[253].

1914-1918: „**Dimitrie Hlibka**, născut în anul 1887 în **Mămăieştii Noi**, în 1914, cu ocazia mobilizării generale, a fost înrolat (Regimentul 41 Infanterie) şi a luat parte la luptele în contra Rusiei. De la finea lui August 1914, nu e nici o ştire despre dânsul şi, de atunci, e dispărut / la cererea Mariei lui Dimitrie Hlibka / Tribunalul Cernăuţi, Secţia VIII, la 16 Iunie 1919”[254]; „**Lazar Klain a lui Ilie**, născut în **Mămăieştii Vechi**, a fost înrolat, în anul 1914, în Regimentul de Infanterie nr. 41 şi a plecat îndată pe câmpul de luptă. La scoborârea din vagoane, în Zaleszczyki, a sărit el jos din vagon aşa de rău că şi-a atras o boşorogeală gravă. Chiar în aceeaşi lună, adică pe la mijlocul lui august 1914, să fi murit el, în urma acestei nenorociri şi, de atunci, lipseşte orice ştire despre dânsul. Fiind deci probabilă prezumţia legală a morţii, se îndrumează, la cererea Raiftei Klain, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[255]; „**Chaim Hartenstein**, născut în 1854, în **Mămăieştii Noi,** cu ocazia invaziunii a doua a ruşilor, ar fi fost omorât de soldaţii

---

253 Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 138, 139

254 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 53, Cernăuţi în 9 August nou 1919, pp. 3-5

255 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 58, Cernăuţi în 23 August nou 1919, pp. 3, 4

ruşi, la 16 mai 1915, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se dispune, la cererea soţiei sale, Zivia Hartenstein, procedura pentru stabilirea morţii celui dispărut”[256]; „**George Iacubovici a lui Vasile**, născut la 1888 în **Mămăieştii Noi**, a fost înrolat, în 1914, în Regimentul 41 Infanterie şi a plecat la luptă. La începutul anului 1915 se afla, în apropiere de Beligrad, în tranşeu. Într-o luptă care a avut loc la 27 ianuarie 1915, ar fi picat, fiindcă camarazii lui, după luptă, nu l-au văzut nici sănătos şi nici rănit. Presupunându-se probabilitatea decesului, se dispune, la cererea soţiei sale, Virginia Iacubovici, procedura pentru stabilirea morţii celui dispărut; **Vasile Makowejczuk a lui Ion** din **Mămăieştii Noi**, născut în 1884, a fost înrolat, în anul 1914, în Regimentul 22 Infanterie şi a plecat în campanie. El a picat prizonier la ruşi şi a fost internat, în timpul din urmă, în Sicz, guvernământul Archanhelsk. Acolo ar fi murit, la 22 iulie stil vechi 1916, după cum afirmă martorii. Fiind deci probabil decesul, se dispune, la cererea soţiei sale, Varvara Makowejczuk, procedura pentru stabilirea morţii celui dispărut”[257]; „**Ioan a lui Nicolai Smereca**, născut în **Mămăieştii Noi**, la 1 iunie stil vechi 1888, a fost înrolat, cu ocazia mobilizării generale, în Regimentul 41 de Infanterie şi ar fi picat pe frontul rusesc, în Galiţia. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea lui Metrou Hadiuc şi a

---

[256] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 80, Cernăuţi în 7 Noemvrie nou 1919, pp. 3-12

[257] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 84, Cernăuţi în 27 Noemvrie nou 1919, pp. 13, 14

Mariei Stobarczuk, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[258];

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Cernăuţi** făcea parte, ca locţiitor, şi „**Nicolae Foti**, agricultor, Mămăeştii Noi”[259].

1940: Tablou de cărţile de capacitate (atestate de meserie – n. n.) eliberate de Oficiul Rădăuţi, anulate de minister prin decizia Nr. 66.017 din 1940”[260]: **Luhaniuc Boris**, cofetar, domiciliat în Mămăeşti Vechi**.**

MĂMĂLIGA

(ţinutul Hotinului, comuna Mămăliga,
raionul Noua Suliţă, Ucraina).

1770-1772: Satul **Mămăliga**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[261], **toată suma caselor: 45**. Scădere rufeturi 3: 1 popă, 2 ţigani. Rămân birnici 42. / **Birnici**: Ion Lăzărescul / Donulac sin (fiu) Ion / Ştefan sin Sandei / Toader Vântul / Vasile sin Tănase / Ion socrul popii / Toader sin Ţari / Miron / Toader / Mihalache / Ioniţă Cărare / Luchian zet (ginere) lui Cărare / Necolae zet

[258] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 19, Cernăuţi, 1 iulie nou 1921, pp. 244-254
[259] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8
[260] *Monitorul Oficial*, Nr. 58, 10 martie 1941, pp. 1197-1208
[261] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 112

Gavril / Gabril / Andrieş / Marcu, rus / Grigoraş Căzacu / Dumitraşcul / Tănase Cucul / Tănase Bătrânul / Tănase sin Costandin / Ştefan Darie / Ion, ungurian / Ştefan Căzacul / Gavril, sârbul / Toader, cioban / George, harabagiu / Iacob Cocoros / Vasile Vrancia / Vasile, rusul / George / Acsinte / Ioniţă Moşniaga / Ion, vornic / Ursul / George Caranda / George / Mihail / Leonte / Şova / Anton brat (frate) Chirandei / Dumitru, bejenar. // **Rufeturi**: Popa Simeon / Vasile, ţigan / Crăciun, ţigan.

MAMORNIŢA – ŢURENI

(între Rădăuţi Prut şi Cernăuţi, Bucovina, Ucraina).

Din **16 februarie 1428**, până 20 iunie 1438, în Divanul lui Alexandru cel Bun şi, apoi, al fiilor lui, Ştefan şi Ilie, se aflau şi „panul Hodco de la Mamurinţi… şi fratele său, pan Leu”.

1456: 13 iunie 1456, printre boierii Divanului Domnesc ai lui Petru Aron Vodă se afla şi „pan Grinco de la Mamurinţi”. Aflat în graniţa Bucovinei cu Herţa, aproape de Mologhia, satul Mamurinţi sau Mamorniţa are parte de o primă atestare documentară ca sat în 7 mai 1565, când Lăpuşneanu întăreşte lui Iordache Ţura şi întregului neam ţurănesc întregul sat. Următoarea menţionare s-a făcut în 26 februarie 1664, când Duca Vodă a poruncit să fie adus la judecata Divanului Domnesc Lupul Stroescul, care împresurase câteva părţi de sat ale lui Constantin de Mamorniţa. Lupul Stroescul, de altfel, avea câte o gâlceavă cu mai fiecare răzeş, după

cum o demonstrează şi un alt hrisov al lui Duca Vodă, din 31 iulie 1671, prin care îi porunceşte starostelui de Cernăuţi, Dumitraşco Boul, să cerceteze cearta ivită, tot pentru părţi de moşie împresurate, între Lupul Stroescul şi Samuilă. Vornicul Lupul Stroescul se află în dispută pentru părţi de sat şi cu Andrieşeştii şi Ţurenii de Mamorniţa (Ionaşco şi Andronic Ţure, de la care vine, prin bunicul Oanţă Ţura, numele de mai târziu al satului, Ţureni), Ştefan Vodă trimiţându-l pe marele pitar Dumitru la Mamorniţa, în 8 septembrie 1673, să împace părţile.

1671: O împărţeală anterioară, făcută de Gligoraş Gherman şi Arsenie Volcinschi, în 15 mai 1671, stabilea că jumătatea de sus a satului aparţinea lui Lupul Stroescul şi ginerelui lui Brânzanul, popa Samuilă, iar jumătatea de jos s-a împărţit în trei părţi, Ţurenii, nepoţi ai lui Oanţă, primind partea de jos, Andrieşeştii, nepoţi ai lui Vască, primind partea de mijloc, partea de sus, care fusese a lui Dragotă şi pentru care se ivise conflictul fiind împărţită în 12 părţi, din care Stroescul primea 10 părţi (3 jirebii de la Barnovschi Vodă, 1 de la Ţura), 2 părţi revenind Andrieşeştilor, care le cumpăraseră de la Barnovschi Vodă.

1710: În 5 aprilie 1710, Iordachi, fiul lui Gligorie Mamurinschi, vindea lui Toader Ţura, pentru „un cal, drept 17 taleri, o haină nouă, drept opt taleri, un sac de grâne, drept un taler, şi 2 saci de hrişcă, tot drept un taler”, partea lui de moşioară din Mamorniţa.

1722: În 20 octombrie 1722, Gavril Volcinschi din Mamorniţa a fost chemat la judecată domnească de către Dosoftei, egumenul Putnei, pe motiv că, după ce zălogise un fânaţ, pentru un împrumut, împresurase fânaţul, adică îşi pusese iobagii să cosească şi să ia fânul.

1762: În 15 octombrie 1762, Ştefan Hăncul, feciorul lui Hăncu căpitan, vindea a patra parte din satul Mamorniţa fraţilor Ioniţă, Dumitraşco şi Nicolae Potlog, lui Constantin Volcinschi şi cumnatei acestuia, Ileana Volniceasa.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[262], din 1772-1773, înregistrează la Mamorniţa, moşie răzeşească, „55 – toată suma caselor", însemnând văduvă, Catrina COPÂNCIOAI, 3 jidovi, Copil sin Şmil, Herşcul sin Volva şi Volva sin Leiboii, 2 mazili, Neculaiu POTLOG şi Vasile BRĂESCUL, 1 ruptaş, Gavrilaş sin ŢURII, şi 48 birnici, adică: Vasile rusul, Chirilă BOICU, Nichifor rus, Ivan rus, Hrihor TCACI, Iacob rus, Georgii BUDAC, Ilie sin BAHRIN, Onofreiu POLIT, Vasile BUDAC, Onofreiu VIŢKO, Marco HITAR, David VIŢKO, Constandin PĂTESCU, Irimie PĂTESCU, Velişcu SCHION, Ion VREME, Vasile CÂRNEALĂ, Grigoraş ZGÂRCEA, Dumitraşcu GOLOGAN, Gavril BONDRÂŞ, Andrei GOLOGAN, Ştefan văcar, Ilii cumnat lui ANDRUNACHE, Ion morar, Dumitraş TĂRSĂUŢAN, Dumitraşco VÂLCU, Iftemi ZGÂRCEA, Demian sin morar, Georgii săcrier, Simion CABA, Vasile GURINKO, Ion VĂRAR, Ichim MINTAR, Vasile MINTAR, Ion FLOARE, Andronic KURKOMSKI, Ion TREBIŞA, Filip SALOB, Onofreiu NAZARII, Simion PAPADOC, Petre sin preutesii, Dumitraş STAŞKO, Ştefan pescar, Vasile CINCURĂŢEI, Petre herghelegiu, Martin ungurian şi Vasile COCIRCĂ.

1774: Conform recensământului lui Gabriel von Spleny, Mamorniţa avea, în 1774, 2 mazili, 1 popă, 50

---

[262] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 383

ţărani şi 2 arnăuţi. Topografia lui Werenka menţionează, pentru 1774, 15 gospodării, iar pentru 1784, 224 familii. În 1890, Mamorniţa avea 602 locuitori, sub administraţia primarului Alexie Andruşec. Învăţător era Ioan Seniuc. Cealaltă parte a satului, Turani, avea 900 de locuitori şi primar propriu, pe George Daşchevici. Învăţător era Alexandru de Daşchevici, George Berariu era preotul satului, iar Emanuil Sgârcea era cantor.

1774: „Mieg informa, de asemenea, că a cunoscut două mari drumuri de țară din Moldova, care duc, de la Suceava, la Iaşi, și, de aici, până la Sniatin – probabil prin Mamorniţa – și a observat că, de la dislocarea trupelor rusești, zona Sucevei a fost ignorată. Deci, din moment ce numai trupele de ocupație foarte slabe au fost lăsate în Bucovina de către ruși și, chiar după pace, în regiunea Suceava nu au fost așteptate trupe ruse mai mari, era evident că, cu acordul lui Romanzow, Austria putea să avanseze în această țară. Intenția a fost luată în considerare și de împăratul Josef II, care a dispus punerea în aplicare a unor măsuri importante[263]. Printre altele, Mieg a fost însărcinat să ducă un cadou pentru Romanzow, la Iaşi, și să-l predea lui Barco. Două brigăzi, Spleny și Kiss, erau gata să mărșăluiască în Bucovina[264], dar avansul a fost întârziat, până la obţinerea aprobării lui Romanzow, ceea ce, din fericire, a venit curând… În ceea ce privește legăturile importante comerciale cu Preworodek și Sniatin, cele ale Poiana Samlina, Pojana bleşi, dealul mare Beresova, poiana Harluşa, Fântâna Sauchi, Cernauca, poiana Kosuţna, Stanahora, Zucika, Cernăuţi, Mamorniţa, Lukaweţ, Derehlui, Siret, Bordujeni, Parha-

[263] Beil. XXVIII, XXIX.
[264] Ibidem.

uţi, Humor și valea Bistriţei, acestea au servit parțial pentru a valorifica pământul inferior şi a echilibra balanţa, pentru a afirma punctele de trecere, care nu și-au pierdut importanța nici în condițiile schimbate de astăzi”[265].

1785: În 1785, Sandu Ţura de Mamorniţa vindea nişte părţi de moşie din Ispas.

1811: „Teritoriul Moldovei începe la Ţureni (Zoring), cătunul cu câteva case, în care există posturi de grăniceri din Moldova și din Austria, dar şi unii comisari greci și austrieci, care să examineze și să semneze pașapoartele. Încă vedem rămășițele unor păduri mari de stejar, distruse de hoardele de tătari și de ţigani rătăcitori (Chinganis errans[266]), prin incendii care, în timpul migrațiile lor necontenite, luminează, la poalele copacilor, cu focuri mari, ale căror cenușă consumă toată scoarța copac, care se usucă în curând și pier. Am văzut o hoardă a acestor egipteni la Ţureni, căruţele lor erau construite în mod nemaiîntâlnit; toate piesele au fost unite și fixate doar cu dibluri de lemn și fără ajutorul fierului sau a oricărui alt metal. Nu folosesc păcură sau gudron pentru a unge axul roților, iar zgomotul pe care îl fac poate fi auzit de la distanță mare”[267].

1820: Biserica Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril din Ţureni a fost construită în 1820, iar bisericuţa Sfântului Nicolai din Mamorniţa avea să fie fundată în

[265] Werenka, Dr. Daniel, *Bukowinas entstehen und aufblühen* (Apariţia şi înflorirea Bucovinei), în *Archiv für österreichische Geschichte* (Arhive pentru istoria austriacă), Wien, 1892, pp. 98-152.
[266] „Egipteni”, precum cei din Bohemia.
[267] Neale, Adam, *Voyage en Allemagne, en Pologne, en Moldavie et en Turquie*, Tome second, Traduit de l’Angloise par Charles-Auguste Def., Paris 1818, pp. 2-30

1884 şi sfinţită în 1886. În 1843, Mamorniţa era arondată bisericii din Lucoviţa, biserica din Ţureni, cu 507 enoriaşi, patronată de Ilie Ludwig von MIKULI, fiind slujită de preotul Andrei ALEXANDROVICI. În 1876, biserica din Ţureni, la care erau arondaţi şi credincioşii din Mamorniţa, cu 1.181 enoriaşi, patronată de Dominik baron von KAPRI, îl avea paroh pe Samuel LOMICOVSCHI. În 1907, paroh era, pentru amândouă bisericile, Ioan POPESCUL, născut în 1858, preot din 1885, paroh din 1896, iar cantor, din 1905, Ştefan TUDAN, născut în 1851.

1848: Prin punctul vamal de la Mamorniţa au trecut, în 1848, majoritatea revoluţionarilor moldoveni, dar şi Arune Pumnul, care, arestat la Bucureşti şi adus la Iaşi, a izbutit să fugă în Bucovina, unde i se recomandase să-l caute pe Iraclie Porumbescu, tânăr student la teologie, în acel octombrie al anului 1848.

1885: O şcoală cu 2 clase avea să fie deschisă, din 1885, la Ţureni, iar o alta, tot cu 2 clase, din 1893, la Mamorniţa[268].

1902: Banca raiffeisiană s-a înfiinţat la Ţureni (Zureni), în 16 noiembrie 1902, sub preşedinţia preotului Ioan Vlaico, director fiind Ioan Popescul, iar vistiernic, Eugen Vogel.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mamorniţa**, comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe partea stângă a pârâului cu acelaşi nume, afluent al Prutului, între comunele Lucaviţa şi Ţureni, la hotarul dinspre România. Suprafaţa: 1,16 kmp; populaţia: 522 locuitori ruteni, gr. or. Este străbătută de drumul distric-

---

268 SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 15, 1876 p. 25, 1907 p. 60

tual Lucaviţa-Vamă. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică filială cu hramul „Sfântul Nicolae”, atenenţă a parohiei din Ţureni. La 1776, era în posesia mazilului Nicolae Potlog şi a lui Vasile Brăescu. La 1779, s-a adăogat la această comună şi satul Slobozia Mamorniţei. În 1780, era unită cu Lucaviţa, Cotul Bainschi şi Ţureni. De aceea purta şi numele de Slobozia Mamorniţei şi Ţureni. Într-un hrisov, datând din secolul al XV-lea, e menţionată sub numirea de Mămureni. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea de vite. Comuna posedă 444 hectare pământ arabil, 18 hectare fânaţuri, 8 hectare grădini, 27 hectare imaşuri şi 57 ari bălţi. **Mamorniţa, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Cernăuţi. Suprafaţa: 2,68 kmp; populaţia: 80 locuitori izraeliţi şi ruteni. Se găsesc 15 cai, 106 vite cornute, 141 oi, 83 porci şi 3 stupi de albine”[269]. „**Ţureni** (**Zurin**), comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe malul drept al Prutului, lângă hotarul cu România. Suprafaţa: 7,03kmp; populaţia: 861 locuitori, în majoritate ruteni, gr, or.; restul izraeliţi, români şi poloni. Cuprinde, pe lângă satul de reşedinţă, Ţureni, cu 803 locuitori, şi cătunul Vama. Este situată lângă drumul principal Cernăuţi-Vama; printr-un drum de ţară, având un anume vad peste Prut, comunică cu Rusia (Basarabia – n. n.). La 1777, era stăpânită de Vasile Brăescu. În 1780, a fost unită cu localităţile: Suceviţa, Cotul Bainschi şi Mamorniţa. Populaţia, formată din locuitori originari, peste care au venit colonişti din Transilvania, se ocupă cu agricultura şi cu creşterea de vite. Comuna posedă 369 hectare pământ arabil, 82 hectare fânaţuri, 13 hectare grădini, 59 hectare imaşuri şi 36

[269] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 136

hectare păduri. Se găsesc 60 cai, 222 vite cornute, 105 oi, 212 porci şi 29 de stupi de albine”[270]. „**Vama**, cătun, pendinte de Ţureni. Are 10 case şi 58 locuitori. Aici se află un oficiu vamal. Este ultimul punct al drumului principal, ce vine de la Cernăuţi, precum şi locul de unde pleacă un drum districtual spre Lucaviţa. Este aşezată pe partea stângă a pârâului Mamorniţa, tocmai la hotarul cu România”[271]. „**Cotul Bainschi**, comumă rurală, districtul Cernăuţi, aşezat pe mici dealuri, între comuna Mologhia şi hotarul dinspre România. Suprafaţa: 6,02 kmp; populaţia: 327 locuitori ruteni şi puţini români; religia gr. or. Prin drumuri de ţară comunică cu localităţile vecine; are o biserică filială, cu hramul „Naşterea Maicii Domnului”, atenenţă a parohiei din Lucaviţa de Sus. Această comună a fost înfiinţată în timpurile din urmă şi s-a numit asttel după un proprietar. La 1776, aparţinea mazilului Costandache Şahan. Populaţia se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Comuna posedă 237 hectare pământ arabil, 63 hectare fânaţuri, 161 hectare grădini, 849 hectare izlaz, 185 hectare pădure. Se găsesc 13 cai, 126 vite cornute, 14 oi şi 71 porci”[272].

1910: În 1910, mai bine de trei pătrimi ale satului bucovinean de la graniţa cu România erau galiţieni, şi doar mai puţini de o pătrime români.

1914: „În ziua de 29 august, domnul Vasile Petriche, şeful postului de jandarmi Mamorniţa, a găsit, în satul Cotu-Hotin, situat la un kilometru depărtare de graniţă, pe funcţionarii vamali austrieci Frantz Hanusch şi Richard Betea, şi pe soldatul miliţian Friederich Iohan,

---

[270] Ibidem, pp. 229, 230
[271] Ibidem, p. 234
[272] Ibidem, p. 74

fugiţi de teama ruşilor. Cu toţii au fost înaintaţi prefecturii judeţului"[273]. / „La Boian, rămăsese doar „o patrulă austriacă, compusă din 50 de soldaţi, câţiva jandarmi şi finanţi", iar când trupele ruseşti pornesc un nou atac, aceştia „s-au ascuns printre bozii", de unde au tras înspre ostaşii ruşi şi-abia când aceştia au încercat să-i încercuiască, „au fugit, prin Prut, pe teritoriul nostru", doi dintre ei înecându-se. În cele din urmă, ei „au fost găsiţi de grănicerul Ghimiş, de la pichetul Mamorniţa, care i-a dezarmat, ducându-i la pichet. Refugiaţii sunt în număr de 51, dintre care: un plutonier major, doi sergenţi şi un soldat de jandarmi, 3 finanţi, 37 soldaţi rezervişti şi doi civili (un bărbat şi o femeie). De la pichetul Mamorniţa au fost escortaţi la secţia de jandarmi Herţa. Sosirea refugiaţilor a impresionat adânc pe populaţiune. Datorită generozităţii dlui căpitan Haralambie Miloş, primarul oraşului, li s-a servit, pe dată, o masă bună, tratându-i cât se poate de bine. Toţi se roagă să fie înapoiaţi în Austria"[274]. / „Până în 27 noiembrie, desele năvăliri ruseşti, dinspre Văşcăuţi pe Ceremuş, înspre Lencăuţi, Jucica şi Ţureni, prevesteau o nouă retragere austriacă, Tribunalul Ţării din Cernăuţi, condus de vicepreşedintele Dr. Vasile Iacubovici, fiind mutat, preventiv, la Suceava, unde şi-a reluat activitatea în 27 noiembrie, în vreme ce închisoarea Sucevei nu mai izbutea „să cuprindă poporul, adus cu sutele din părţile care fuseseră invadate de trupele ruseşti. Sunt, mare parte, ruteni, dar şi români, bărbaţi, femei şi copii din părţile Siretului, Storojineţului şi Cernăuţului, învinuiţi de a fi participat la jafurile întinse, făptuite de

---

[273] *Panica în Bucovina* – în „Adevărul" din 19 august 1914
[274] „Adevărul" din 22 august 1914

miliţia rusească"[275]. Jafurile însemnau, de fapt, iniţiative locale, care se vor perpetua pe toată perioada războiului, de cele mai multe ori fără nici o complicitate a miliţiei ruseşti. Sătenii ruteni, români şi lipoveni luau de prin conacele boiereşti tot ce se putea lua, de multe ori conduşi la pradă de primari, apoi puneau foc, fiind convinşi că barbaria va fi pusă pe seama ruşilor"[276].

1915: „Ruşii suferă pierderi mari în Bucovina. Bucureşti. Ziarele din Bucureşti primesc, din Burdujeni: În zilele din urmă, s-au dat, lângă pădurea Rarancea, lupte disperate între trupele austro-ungare şi cele ruseşti. Trupele austro-ungare i-au împresurat pe ruşi, făcând mai multe mii de prizonieri şi au capturat 6 mitraliere şi mult material de război. Între Ţureni şi Noua Suliţă s-au dat, de asemenea, lupte mari, în cari Ruşii au fost respinşi"[277]… „Războiul adevărat nu avea să înceapă nici măcar odată cu gerurile cele mari, atunci când trupele ruseşti, aduse, cu trenul, de la Reni, la Noua Suliţă, ocupau poziţii, încă din 4 decembrie 1915, pe aliniamentul Boian-Ţureni, cu intenţia de a năvăli spre Cernăuţi. Trupele austriece, cantonate la Mahala şi la Sadagura, se pregăteau să înfrunte tirurile de artilerie rusească, iar cele cantonate prin partea sudică a Bucovinei au fost retrase[278]. Abia în 4 ianuarie 1916, când ruşii au bombardat vama din Ţureni, începu, cu adevărat, un nou război în ţinuturile bucovinene. Comunicatul oficial rusesc, din 23 decembrie 1915 (5 ianuarie 1916 nou – n.n.), preciza că „luptele din Bucovina devin din ce în ce mai înverşunate,

[275] *Viaţa Nouă*, III, nr. 148, 15 nov. n. 1914, p. 4
[276] *Românul*, IV, nr. 259, 25 noiembrie v. / 8 decembrie n. 1914, p. 3
[277] *Românul*, V, nr. 53, sâmbătă 7/20 martie 1915, pp. 3, 4
[278] *Adevărul*, 28, nr. 10311, 23 noiembrie 1915, p. 2

şi armata rusă, respingând contraatacurile, înaintează mereu spre Cernăuţi. Duşmanul a suferit, în această regiune, mari pierderi, care se urcă la 800 de prizonieri şi un mare număr de răniţi şi morţi, lăsaţi pe câmpul de luptă”[279]. / „În vara anului 1915, când trupele ruseşti se regrupau şi se întăreau în Basarabia, fortificând teritoriul dintre Zurin şi Mamorniţa, unii dintre bucovineni au făcut adevărate averi din contrabanda cu rachiu, încurajată de soldaţii ruşi fără rezerve, deşi afacerea se lăsa, adesea, „cu capete sparte şi corpul sângerat de bătaie. Dar aşa e negoţul”[280]. O aparenţă de acalmie şi de normalitate a determinat Direcţia Căilor Ferate să părăsească Vatra Dornei, pentru a se stabili la Cernăuţi”[281].

1916: „Şi comunicatul oficial austriac recunoaşte înfrângerea: „Oamenii care ocupau retranşamentul podului de la Cernăuţi au trebuit să fie retraşi, în faţa focului de artilerie concentrat al unui inamic cu mult superior. Peste noapte, adversarul a forţat, în mai multe puncte, trecerea peste Prut şi au pătruns în Cernăuţi. Trupele noastre au evacuat oraşul”[282]… / „Austriecii, evitând bătăliile decisive, se tot retrag, iar ruşii ocupă, rând pe rând, toate localităţile din sudul Bucovinei. La Ţureni, austriecii, în retragere, au aruncat în aer depozitul de muniţii, iar la Ronina, podurile de peste Prut şi Siret. În 20 iunie 1916, se desfăşurau lupte grele la Storojineţ, Frazenthal şi Tereblecea. Între Burdujeni şi Iţcani, coloanele refugiaţilor bucovineni, din toate clasele sociale, blocaseră drumul, dar cei mai mulţi refugiaţi se

---

279 *Adevărul*, 28, nr. 10342, 24 decembrie 1915, p. 3
280 *Viaţa Nouă*, IV, nr. 158, din 25 iulie n. 1915, p. 4
281 *Adevărul*, 28, nr. 10186, 21 iulie 1915, p. 2
282 *Adevărul*, 29, nr. 10503, 7 iunie 1916, p. 3

îndreptaseră direct spre Vatra Dornei". „De două săptămâni, populaţia din Cernăuţi şi din împrejurimi s-a refugiat în Iţcani şi Suceava, unde li s-au dat asigurări că ruşii nu vor ajunge prea curând. Aici, însă, s-au izbit de mizeria foamei. Vrând să se refugieze la noi, de unde să-şi continue drumul spre Ungaria, autorităţile locale n-au putut permite acest lucru, fără avizul prealabil al autorităţilor superioare. Astăzi li s-a permis tranzitarea prin ţara noastră. În acest scop, a sosit dl Cămărăşescu-Tacit, subinspector general de poliţie, însoţit de comisarul de Siguranţă, dl E. Zdrafcu, pentru luarea măsurilor necesare. A sosit, de asemenea, căpitanul de jandarmi Topor, cu 40 de jandarmi… / Chiar acum continuă să sosească numeroşi refugiaţi din Siret, care, sub ploaia de gloanţe, au parcurs, pe jos, această distanţă, de la Siret, la Burdujeni. Şi oraşul acesta a căzut în mâinile ruşilor (căzuse, odată cu Rădăuţii, în dimineaţa zilei de 20 iunie 1916 – n. n.). Casele din Iţcani sunt aproape toate pustii, pe când în magaziile gării Iţcani mai staţionează un mare număr de refugiaţi, care nu au putut trece dincoace. Mizeria e de nedescris"[283]. / „În Bucovina, ruşii ocupaseră Toporăuţii şi Rarancea, încă din 10 iunie 1916, iar în ziua următoare, se îndreptau spre Mahala şi Cernăuţi. De la Boian, tunuri grele japoneze, de 329 mm, coordonate de ofiţeri japonezi şi francezi, bombardau Cernăuţii, iar populaţia Bucovinei o apuca, în grabă, pe calea pribegiei. În timpul ofensivei ruseşti, flancul stâng al armatelor generalului Keller a pătruns pe teritoriul românesc, distrugând Mamorniţa şi ucigându-l pe grănicerul Nicolae Luxandra"[284].

---

[283] *Adevărul*, 29, nr. 10504, 8 iunie 1916, p. 3
[284] *Adevărul*, 29, nr. 10498, 2 iunie 1916, p. 4

1914-1918: Jertfa de sânge pentru Bucovina a fost depusă de „Glotaşul **Grigorie Cuţac**, Ţureni, mort”[285]; „Infanteristul **George Cuşniriuc**, Mamorniţa, Reg. 22, mort (31.03-01.07.1915)”[286].

1922: „Având în vedere concursurile publicate, cererile prezentate şi propunerile făcute de revizorate, Consiliul şcolar al ţării a făcut, în şedinţa din 27 Martie 1922, sub preşedinţia domnului Director general delegat al învăţământului din Bucovina, următoarele numiri, pe ziua de 1 Aprilie 1922 – **a).** în calitate de învăţători superiori: **Ilie Olinic** la Mamorniţa”.

MĂNĂEŞTI

(Nămăeştii sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui).

1636, august 31: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui Spătar Grigore Ureche, după judecarea pârei lui Isac, fiul lui Ionaşco Avram, „pentru o selişte, anume **Mănăeşti** (Nămăeştii sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui), care acum se numeşte **Vlădeşti**, în gura Iadriciului, în ţinutul Fălciu, zicând Isac că această selişte este dreaptă cumpărătură a tatălui său Ionaşco Avram de la Coste Hrană, şi a arătat şi uric de întărire de la Gaşpar voievod. Iar Grigore Ureche a arătat uric de întărire de la Radul voievod Mihnovici, din prima

---

[285] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

[286] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 182, 4 iunie n. 1916, p. 8

domnie, şi a adus martori care au mărturisit, cu sufletele lor, că atunci când a cumpărat Ionaşco Avram, tatăl lui Isac, seliştea Vlădeştii, el nu a cumpărat pe banii săi, cu banii răposatului Nistor Ureche, fost mare vornic. Şi am aflat cu adevărat că nu are nici o treabă Ionaşco Avram, nici fiul lui Isac, cu această selişte”[287].

MĂNĂILEŞTI

(pe Bistriţa, lângă Vlăsineşti, Bacău).

1579, august 8: Întărit de Petru voievod oştenilor săi Hilip, Mihăil, Toader, Crăciun şi Ile, pe care i-a miluit „cu un sat, anume **Mănăileşti**, în ţinutul Bacăului, mai sus de Vlăsineşti, între Bistriţe, căci au dat domniei mele patru cai (şi l-au ajutat pe Petru Şchiopul în luptele cu Ion Creţul, zis Potcoavă, apoi cu fratele acestuia, Alexanddrul Creţul)”[288].

1580: Întărit de Iancul (Sasul) voievod lui Hilip vatah, Ile vornic, Toader popa, Mihăil, Crăciun, Grozav, Ion şi Platon, care „s-au rugat şi au cerut nouă o întăritură pe a lor dreaptă ocină, danie de pe Petru (Şchiopul) vodă, oe satul **Mănăileştii**, în ţinutul Bacăului, mai sus de

---

287 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 492, pp. 551-553

288 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 122

Vlăsineşti, între Bistriţe, care acel sat a fost drept domnesc şi au dat ei lui Petru voievod 4 cai”[289].

1581, mai 8: Întărit de Iancul (Sasul) voievod lui Hilip vătav, Ilea Dănău, Toader Popa, Mihăilă, Crăciun, Grozav, Ion şi Platon, care primesc iarăşi ispisoc pentru „un sat, anume **Mănăileştii**, în ţinutul Bacăului, mai sus de Vlasineşti, între Bistriţe”[290].

MĂNĂILEŞTI

(azi Dorneşti, comuna Costişa, Neamţ).

1487, octombrie 8: Întărit de Ştefan voievod lui Gliga Sârbescul, care primeşte uric pentru „un sat anume Mănăileşti, în ţinutul neamţului, lângă Durneşti”[291]. Hotarul, din veac.

1493: Întărit de Ştefan voievod lui Grigoire Săvăscul, care cumpărase, cu 270 zloţi tătăreşti, de la fetele lui Mănăilă, Anuşca şi Neacşa, „satul Mănăileşti”[292].

1628, noiembrie 25: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui sluger Gheorghe Costeanul şi cneaghinei lui Nastasia, care cumpără, pe lângă ocina din Petreşti

---

[289] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 132, 133

[290] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 146-148

[291] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 12, pp. 19-21

[292] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 119, p. 234

(azi Blăgeşti, Neamţ), pentru 10 ughi, „parte de ocină din satul **Mănăileşti** (lângă Dorneşti, Neamţ), două părţi din partea Drăghinei, ce se va alege din a treia parte… de la Lupul Vărzar fost vornic, de la soţia lui Gaftona şi de la fii lor, Florica, Gligorie şi Trofanda, cumpărătură de la Anghelina, fiica Drăghinei, sora lui Ilie Găgilă"; / „altă parte de ocină din satul **Durneşti** (Dorneşti, Neamţ), de la Maria şi sora sa Marta şi fraţii lor Romaşco şi Iacob, fiii lui Şteful, toată partea lui Şteful şi a fratelui lui Ionaşco Buzu, pentru 10 zloţi bătuţi"; / „altă parte din acelaşi sat Durneşti, de la Vlasie, ce şi lui i-a fost cumpărătură de la Varvara, fiica lui Drăgan, şi altă parte de la Robul, fiul lui Bobotă, tot fiu lui Drăgan, cu 4 curături şi un loc de prisacă din pădure, pentru 26 galbeni ungureşti"; / de la Ghidul, femeia lui Sora şi fiii lor Larion, Vasilie şi Ion, şi de la Stopteasa şi fiica ei Safta, „toată partea lor din satul **Gocimani** (satul Bârcu-Goşmani, Neamţ), cu loc de iazuri şi cu tot venitul din vatra satului şi din câmp şi din pădure… şi un ogor din satul Durneşti, care l-au cumpărat de la Lupul Vărzar, ce-a fost vornic, pentru un ughi"[293].

---

[293] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 439, pp. 600-603

MĂNĂILEŞTI

(Văsieni, comuna Văsieni, raionul Kotovsk, Moldova).

1634, august 1: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ilie, Papară şi Babac, după o pâră la domnie făcută de Panăş, nepotul lui Barnovschi, şi de Bălan, fiul lui Barnovschi, care s-au jeluit pe Ilie, fiul lui Onciul, Papară, ginerele lui Onciul, Babac, fiul lui Lupul, Onciul, Magdalina şi Aniţa, „pentru satul **Cumpăneşti** (sat pe Lăpuşna, comuna Ulmii, raionul Kotovsk, Moldova), cu poiana Floca şi altă poiană, anume Cârlanele, şi pentru un iaz ce este pe pârâul Târnauca, şi pentru satul **Burani** (sat pe Botna, Lăpuşna, raionul Kotovsk, Moldova) şi **Mănăileşti** (Văsieni, comuna Văsieni, raionul Kotovsk, Moldova), şi jumătate din satul **Văsiani** (Văsieni, comuna Văsieni, raionul Kotovsk, Moldova), partea de jos, care sate cu vaduri de mori sunt pe Botna. / Astfel Panăşi cu Bălan, fiii lui Barnovschi, au arătat un uric vechi şi fără pecete, şi au zic că au dedină în acele sate, iar alte drese nu au avut. / Iar slugile noastre Ilie, Papară şi Babac au pus înaintea noastră dres şi ispisoace de la Petru voievod, cum este cumpărătura părinţilor lor, Lupul, Onciul, Magdalina, aniţa şi Varvara, din privilegiul de-a avut bunica lor Sofiica de la Ştefan cel Tânăr voievod”[294].

[294] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 219, pp. 248, 249

MĂNĂSTIREA

(lângă Vorona, comuna Vorona, Botoşani).

1640, septembrie 8: Nechifor Boscă vinde lui Luchiian din **Ghilăeşti** (comuna Cristeşti, Botoşani) „un pământ la **Mănăstire** (lângă Vorona, comuna Vorona, Botoşani)”[295].

MĂNĂSTIREA BISTRIŢEI

(satul din preajmă, Neamţ).

1774, iunie: Satele **Liudii Mănăstirii Bistriţii,** ocolul Pietrii, după recensământul lui Rumeanţev[296], aveau **toată suma caselor 86**. Scădere rufeturi 64: 2 popi, 2 văduve, 60 ţigani. Rămân birnici 22. / **Birnici** („liudi”, „liuzi” – oameni străini, cu dare doar proprietarului**):** Mihăilă, ungurian, vornic / Pântia, ungurian / Gherasim Potlog / Vasile, chelar / Grigoraş Luncaş / Ioniţă sin (fiu) lui Vârnav / Apostol, păscar (pescar) / Ioniţă Negură / Vasile fiul Anii / Iliana Chiriciasa cu holtei / Enache, rus / Grigoraş, butnar / Simeon Chiriac / Ion Preda, puşcaş /

---

[295] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 455, p. 448

[296] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 53, 54

Adam a Urâtii / Ioniţă Murgoci / Dumitru Petroni / Vasile Balmoş / Pricopi brat (frate) lui Murgoci / Neculai, jitar / Ion, ungurian / Safta cu fecior holtei. // **Rufeturi:** Popa Toader / Diaconul Ioniţă / Antemia, văduvă / Aniţa, tij (la fel) / Dumitraş, ţigan / Vasile, la fel / Mihăilă, la fel / Gheorghe, la fel / Sandul, la fel / Iftimii, la fel /Alt Iftimii, la fel / Neculai, la fel / Tănasă, la fel / Gavril, la fel / Ilii, la fel / Simeon, la fel /Stanciul, la fel / Sandul, la fel / Ioniţă, la fel / Miron, la fel / Ştefan, la fel / Pascal, la fel / Ştefan, la fel / Ion, la fel / Ilii, la fel / Ion, la fel / Apostol, la fel / Ursul, la fel / Ioniţă, la fel / Sandul, la fel / Lupul, la fel / Gheorghe, la fel / Vasile, la fel / Vasile, la fel / Andrieş, la fel / Ion, la fel / Savin, la fel / Toader, la fel / Neculai, la fel / Ioniţă, la fel / Petria, la fel / Ursul, la fel / Costantin, la fel / Ioniţă, la fel / Gavril, la fel / Toader, la fel / Ilie, la fel / Iar Ilie, la fel / Onul, la fel / Grigoraş, la fel / Sârbul, la fel / Ghirca, la fel / Gavril, la fel / Costantin, la fel / Grigoraş, la fel / Toader, la fel / Ion, la fel / Istrate, la fel / Toader, la fel / Gâscă, la fel / Ion, la fel / Grigoraş, la fel / Ion Pleş, la fel / Toader, la fel.

MĂNĂSTIREA NEAMŢULUI

(satul din preajma mănăstirii, Neamţ).

1774, iunie: Satul **Posluşnicii Mănăstirii Neamţului**, ţinutul Neamţului, ocolul de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[297], aveau **toată suma caselor 57**. Scădere rufeturi 41: 4 popi, 1 mazil, 36 ţigani. Rămân birnici 16. / **Birnici**: Simeon, morar din Preoteşti / Sandul, morar / Toader, bârsan / Irimie / Ioniţă sin (fiu) Irimie / Ioniţă Brebin / Stahii Hui / Mihai Hui / Vasile Hui / Ioniţă Hui / Bălan Igne, rotar / Simeon, ungurian / Timofti, ungurian / Nistor, moldovan / Crâstia, ungurian. // **Rufeturi:** Macovei, ţigan / Gheorghiţă, ţigan / Toader, ţigan / Luca, ţigan / Gheorghe, ciobotar, ţigan / Lupaşco, ţigan / Zaharie, ţigan / Ioma Jiancul, ţigan / Ion, ţigan / Vasile Tătar, ţigan / Lupul Caloi, ţigan / Chiriac, ţigan / Ion, ţigan / Vasile, ţigan / Grigore Onică, ţigan / Vasile Tigaie, ţigan / Ion, ţigan / Andronachi, ţigan / Ilie, ţigan / Ion Blaga, ţigan / Pavăl, ţigan / Sandul, ţigan / Ursul, ţigan / Toader, ungurian, ţigan / Sandul, ţigan / Ursul, ţigan / Maftei, ţigan / Palade, ţigan / Toader, ţigan / Ion, ţigan / Grigori, butnar, ţigan / Ursul, ţigan / Vasile, olar, ţigan / Costantin, vezeteu, ţigan / Marco, ţigan / Jiancul, ţigan / Gheorghe Cerbul, ţigan / Gavril Cerbul, ţigan / Pavăl, croitor, ţigan / Istrati, ţigan / Gavril, ţigan.

---

[297] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 14, 15

MĂNĂSTIREA HUMORULUI

(lângă Gura Humorului, Bucovina).

Despre legendarul „loc unde să chiamă acum **Buorenii**, dacă s-au discălicat sat”, atunci când Dragoş Vodă, „acolea, fiindu şi hiara obosită, au ucis-o”, am scris separat, pentru că Bori sau Boura, sau Boureni, însemna o colonie germană cu reguli comunitare stricte şi care nu prea a interacţionat cu comunitatea românească din satul Mănăstirea Humorului, al ctitoriei feciorilor lui Oană, vornic de Tulova, deşi biserica mănăstirească pe care o ştim nu mai este cea a lui Stanciul şi Costea, ci o minunată zidire a boierului Toader Bubuiog şi a jupânesei Anastasia, din anul 1536. Menţionată în **13 aprilie 1415**, drept selişte „care este la Humor” a „mănăstirii panului Ivan vornic”, Mănăstirea Humorului a fost, vreme de veacuri, doar o branişte mănăstirească. Pe malul drept al râului Repedea (Homor, în tătară şi maghiară), fostul vornic de Suceava şi, apoi, de Tulova, Oană, a înălţat o mănăstire de lemn, pe care a înzestrat-o cu moşii. Oană a avut trei feciori, pe Lazăr, pe Stanciul şi pe Costea, iar aceştia au primit întăritură domnească, în 28 decembrie 1428, asupra moştenirii rămase de pe urma părintelui lor, şi anume „seliştea lui Dobre, la Humor, unde este mănăstirea lor”, şi, „adăugate către această mănăstire, trei sate, sub Dumbrava Înaltă, anume: unde a fost vătăman Minco, alt sat în lazul lor, al treilea sat, unde a fost cneaz Stan”. Peste vreo ase luni, în 3 iunie 1429, feciorii lui Oană vornicul au primit întăritură domnească pentru întreagă

„credincioasa visluşenie a tatălui lor”, primind şi satul de „pe Tulova, unde este curtea lor, şi Strointii, la obârşia Şomuzului, şi Litanouţii (Litenii Bucovinei)”, plus alte câteva zeci de sate, risipite prin întreaga Moldovă.

1760: Dintre emigranţii ardeleni, mai sunt consemnaţi: Vasile Hosa, plugar din Ilva Mare, sosit, în 1763, împreună cu soţia; Filip Ungurean, plugar din Ilva mare, sosit, în 1760, împreună cu soţia, feciorul şi cele două fete ale sale; Simeon Goma, plugar din Borşa, sosit în 1758, împreună cu soţia şi cinci fiice; Ion Crăciun, plugar din Borşa, sosit tot în anul 1758, împreună cu soţia, trei băieţi şi trei fete; fraţii Lupu şi Vasile Moroşan, plugari din Borşa, stabiliţi la Mănăstirea Humorului în anul 1758, împreună cu soţiile, iar Lupu şi cu trei băieţi şi patru fete.

1766: „Selişţea lui Dobre, la Humor, unde este mănăstirea lor” împlineşte, deci, 580 ani de la prima atestare documentară, satul şi mănăstirea formând un tot unitar, cu o istorie comună sau, mai bine zis, cu un anonimat cenuşiu, întins peste câteva veacuri, până în 15 ianuarie 1766, când egumenul Gherasim al Humorului avea să se plângă Divanului împotriva oamenilor care vând băuturi în satele mănăstireşti Homor, Pârteşti, Derţca etc., iar Grigore Ghica avea să-l împuternicească pe egumenul Gherasim să vândă numai el „prin cele sate vin sau horilcă”. În fond, aşa este creştineşte: călugărul să provoace păcatul, ca să aibă ce ierta. Cât despre horilcă, aceasta provine din Polonia, fiind adusă, prima dată, prin secolul al XV-lea, drept „leac pentru holeră” (pe scurt, „horilcă”), şi încredinţată crâşmelor vremii, mănăstirilor.

1774: În 1774, satul Mănăstirea Humorului avea doar 40 de familii, iar în 1784, 87. Peste un secol, în

1895, satul avea 1.260 locuitori, conduşi spiritual de parohii Ermocrat Tomaşciuc şi Gheorghe Boca, dar şi de învăţătorul Petru Colesniuc. Primar al comunei era Simion Paşcovici, iar cantor – Ipolit Hnidei. Cabinetul de lectură se numea „Şcoala română".

1775: „În timp ce corespondența scrisă dintre Viena și Costantinopol sporește tot mai mult, iar activitatea lui Barco, la sediul rus, a fost finalizată cu vizita sa de adio, la Mohilew, comandantul Galiției, generalul Ellrichshausen, a continuat să călătorească prin Bucovina, pentru a obține detalii despre aceasta. Sugestiile sale, din timpul călătoriei, se referă, în principal, la comunicații: drumuri mai confortabile, cu mai puține poduri în munți, fortificarea celor mai importante puncte strategice, precum Munticelu, gura drumului, între Mănăstirea Humor și Bordeşti, apoi un alt punct, la o jumătate de oră de la mănăstirea Humor, la o tavernă, la intersecţia cu drumul ce duce, de la Vama, la Capu Codrului și Roman, și avantajele comunicării între Transilvania și Bucovina, în caz de război, au fost principalele puncte de care s-a ocupat Ellrichshausen în acest raport".

1778: Conform Consignaţiunii lui Enzenberg, din 27 ianuarie 1778, la Mănăstirea Humorului s-au stabilit patru familii de emigranţi transilvăneni, cu numele Buburuţan (Buburuzan), cea a plugarului din St. Ioan, Ştefan, în 1761, formată din soţie, doi băieţi şi o fată, cea a plugarului din Ilva Mare, Vasile, în 1763, formată din soţie, un băiat şi două fete, un alt Vasile Buburuzan, holtei din Bârgău, precum şi Parasca, o văduvă din Pipia, care s-a stabilit la Mănăstirea Humorului, în 1762, împreună cu cei doi băieţi şi cele două fete ale sale.

1815: Primele nume ale unor homoreni apar într-o plângere, înaintată Craisantului din Cernăuţi, în 23 aprilie 1815, prin care sătenii Istrati şi Zaharia Buburuţan, Isaia Boca, Ion Bodăi şi Dumitru Părţul avertizează că li s-a dat „loc de hrană pădure verde, pe care au lăzuit-o, dar stăpânirea vrea să le ia lazurile".

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Suceava – **Gura Humorului** (tribunal districtual), Băişeşti cu Stănileşti sau Cornu Luncii, Berchişeşti, Braşca, Drăgoieşti cu Lucăceşti şi Folowanik, Gemenea cu Slătioara şi Ostra pe Graniţă, Ilişeşti, Joszeffalva, Capu Câmpului, Capu Codrului cu Păltinoasa, **Mănăstirea Humorului cu Bori, Pleşca şi Buchenhain sau Poiana Mikuli**, Corlata, Măzănăieşzi cu Stejăroaia, Stulpicani cu Plutoniţa, Doroteea, Voroneţ cu Bucşoaia şi Frasin"[298].

1883: Volumul al 9-lea raport anual pentru 1882. Pagina XXI. (**Prima boltă în Humor** etc.). „Conservatorul Gutter a raportat despre deschiderea vechii cripte voievodale din Mănăstirea Humor, care nu a dat rezultate speciale. El a raportat și despre descoperirile medievale făcute în grădina Beill de la Siret"[299].

1891: Volumul 17, nota 160, pagina 178 (Conservarea monumentelor din Bucovina). „Profesorul

---

[298] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

[299] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

conservator Romstorfer a înaintat deja Comisiei Centrale un raport foarte important, privind necesitatea conservării multor monumente importante din Bucovina. În același timp, el a atras atenția asupra bisericilor mănăstirești din Putna, Suceviţa, Dragomirna, asupra bisericilor mai vechi ale parohiilor și ale filialelor din Horecea, Toporăuţi, Siret (2), Mănăstirişte, Suceava (4) Ilişeşti, Pătrăuţi, Sf. Ilie, Rădăuţi, Suceviţa, Solca, Comareşti, Arbore, Volovăţ, Milişăuţii de Sus, Satulmare, Mănăstirea Humorului, Voroneţ, Vatra Moldoviţa etc., în afară de numeroasele biserici din lemn. La biserica din Mănăstirea Humor, mortarul piedestalului, care are o înălțime de aproximativ un metru, a căzut parțial, cu excepția peretelui inferior, care poartă încă picturi splendide. Pe cei aproximativ 30 cm lățime, pietre de profil pietonal sunt desfăcute sau chiar aruncate, îmbinările fiind mai ales fără mortar. Trotuarul din jurul bisericii s-a scufundat atât de adânc, încât nu numai că nu mai servește scopului, dar a devenit de-a dreptul dăunător construcției. Când s-au desființat mănăstirile, această biserică a devenit biserică parohială, iar iconostasul de acolo este de remarcat“[300].

1892: Volumul 18, nota 141, pagina 240 (Inscripţii în piatră) „Fosta biserică mănăstirească din Humor conține inscripţii în piatră, unele dintre ele fiind prezentate aici în figura (fig. 22). Semnele de la „a“, la „d“ apar, după cum a raportat conservatorul Romstorfer, în bolta arcuită a portalului principal şi, în repetate rânduri, pe piedestale. Fiecare inscripţie are 3 cm înăl-

[300] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

țime”. **Raport anual, pagina 117** (**Biserica Mănăstirii Humor**). „Ca răspuns la o solicitare a Ministerului, în ceea ce privește restaurarea fostei biserici mănăstireşti greco-orientale de la Humor, Comisia Centrală a declarat că trebuie să se ia în considerare obiectivul interesant în sine, cu structura sa tipic bizantină, şi conservare şi consolidarea necesare ale acestui monument arhitectural, care trebuie luate în considerare de guvernul provinciei Bucovina şi pot fi recomandate pentru executare. În ceea ce privește fresca exterioară, din care se găsesc urme greu de observat deasupra temeliei, dar restul indică semnele unei decorațiuni colorate, care ar fi fost, odată, depozitară de frescă, s-ar putea lua în considerare contururile ușoară și costurile relativ ridicate ale refacerii. Pe de altă parte, Comisia Centrală consideră că prioritar este să se recomande cea mai etică în restaurarea iconostasului“. „**Raport anual, pagina 118** (**Biserica Romano-Catolică din Gura Humorului**). „Comisia Centrală a recomandat proiectul pentru o extindere la Biserica Romano-Catolică din Gura Humorului “[301].

1893: Şcoala din Mănăstirea Humorului a fost zidită în anii 1893-1894, prin sârguinţa primarului Ionas BRAUN, a fostului primar Toader TUDORAŞ şi a preotului Georgi BOCA[302].

1896: O colectă pentru Internatul de Studenţi din Cernăuţi, făcută, în mai 1896, de „George BOCA, preot în Mănăstirea Humorului”, menţionează următoarele

---

[301] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893*,Czernowitz 1893, pp. 45-71

[302] DEŞTEPTAREA, Nr. 22/1894, p. 173, 174

nume de localnici: învăţător superior Petru COLEŞNIUC, secretar comunal Ioan VARDAR, comerciant Gregor WENTZ, cantor Hipolit HNIDEI, primar Simion PAŞCOVICI, Vasile HOŞBOTĂ, Ioan HOŞBOTĂ, Domiţian PAŞCOVICI, Ştefan BUBURUZAN, Alexandru BUBURUZAN, Simion TUDORAŞ, Axenti CROITOR, George BULEXA, Ion MICUŢAR, Gavril BOCA, Casian BUBURUZAN, Petru PETENGEA, Damian MACOVEI, Costan MACOVEI şi Toader BUBURUZAN[303].

1901, dialectologul Gustav Weigand: „După-amiază, am mers, pe valea Moldovei, spre Gura Humorului, târguşor cu populație românească[304], germană și evreiască. Aceasta din urmă nu lipsește nicăieri în Bucovina, nici măcar în cele mai mici comunități. Preotul Brăileanu mi-a făcut o întâmpinare foarte călduroasă și m-a călăuzit, a doua zi, dimineaţa, în trăsura lui, la Mănăstirea Humorului[305], la 6 km distanță, iar după-amiază, la Voroneţ, sat situat idilic într-o vale laterală a Moldovei, locul de origine al celebrului *Codex Voroneţian*, descoperit la Putna, de domnul Creţu, atunci când mănăstirea a fost secularizată, dar publicat de domnul Sbiera, împotriva voinței domnului Creţu. Fostele biserici mănăstirești din Mănăstirea Humorului și Voroneţ servesc, acum, ca biserici parohiale"[306].

---

[303] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 53/1896, p. 4

[304] În Gura Humorului, Weigand a cules cântece de la: Gheorghe Şuhan (*Frunză verde mărăciune*)

[305] La Mănăstirea Humorului, au cântat, ca şi pentru Alexandru Voievidca, Simion Buburuzan (*Copchiliţo de pe coastă*), şi Gheorghe Boca.

[306] Weigand, Gustav, Prof. Dr., *Die Dialekte der Bukowina und Bessarabiens*, Leipzig 1904, pp. 1-7

1904, Iorga: „Satul mănăstirii Humorului are înfăţişarea bună, fără veselie. Case trainice, uneori porţi mari de lemn, copereminte cu streaşina bogată. Cârduri de vite frumoase, de rasă străină, mugesc înaintea porţilor. Mă duce spre casa părintelui un băieţaş, trecut printr-un mare cojoc miţos, care ajunge până la pământ. E Gavril Onoiu, băiat cuminte, şcolar în clasa a patra (mai are de făcut două şi, apoi, în doi ani, de două ori pe săptămână). „Cum îl cheamă pe învăţător?”. „Nu ştiu”. „Dar cum îi zici?”. „Eu îi zic „domnu”…”. Ca şi mine, în timpuri…”[307].

1906: „Neglijarea monumentelor româneşti din Bucovina. Biserica Sfintei Treimi din Siret, prima capitală a Moldovei, este una din cele mai vechi şi remarcabile monumente ale neamului românesc. Clădită la anii 1353-1358, de voievodul Iancu Sas, întru a cărui amintire se numeşte încă şi astăzi o parte a străvechiului oraş „Sasca” şi de care sunt legate o mulţime de tradiţiuni poporale, era întrebuinţată numai de curtea domnitoare, de aceea se numea şi biserica domnească. Acest locaş sfânt – spune tradiţia – a fost îmbinat cu cetăţuia voievozilor printr-un pod de aramă. După multe tratări, în decurs de aproape un deceniu, s-a restaurat, înainte de şapte ani, clădirea, însă iconostasul, care posedă încă multe icoane preţioase, se află într-o stare de tot deplorabilă. Tratările pentru restaurarea iconostasului – deşi banii s-au preliminat deja – stagnează de mai mulţi ani, din cauza neglijenţei birocratice obişnuite la noi. Amintim încă faptul că şi vechile mănăstiri din ţară, precum biserica din Vatra Moldoviţei, Voroneţ şi **Mănăstirea Humorului**, care sunt zilnic vizitate de istoriografi şi

[307] NICOLAE IORGA, *Neamul românesc în Bucovina*, Bucureşti 1905, p. 52

artişti, se află într-o stare de tot neglijată. Fie-vă milă, domnilor deputaţi, de aceste monumente străvechi naţionale – martori încărunţiţi ai eroismului moldovenesc – şi urgentaţi grabnica lor restaurare la consistoriu, guvern şi parlament!"[308].

1907: „Din Mănăstirea Humorului. Subsemnaţii părinţi ai fiilor lor, Calistrat Rusu şi Vasile Moroşan, aduc rnulţămita cea profundă proprietariului Gavriil a Dumitru Boca, pentru darul mare inimos, care a dăruit câte un suman de fiecare şi câte o părechie de ciorapi. Acest proprietar, în poziţiunea sa, adeseori şi-a cîştigat merite bune pentru mila care o arată faţă de copii şi oameni sărmani. / Casian Rusu, Iordache Moroşan"[309].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina", care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[310], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Casandra COZMA (17 ani în 1913), Saveta POŞTOVICI (16 ani în 1913) şi Ioana TIRON (15 ani în 1913) din Mănăstirea Humorului.

1908: „Din Mănăstirea Humorului. Primim ştirea din Mănăstirea Homorului că deputatul dietal **Alexandru Buburuzan**, care era şi primar în comuna sa, a picat la alegerea nouă de primar. A fost ales Gheorghe Boca, bărbat onest şi cuminte (cel cu hăinuţe pentru copii sărmani – n. n.). Transmitem felicitări sincere dlui primar

---

[308] *Apărarea Naţională*, Nr. 5, Anul I, Cernăuţi, duminică 21 octombrie stil nou 1906, p. 5

[309] *Apărarea Naţională*, Nr. 28, Anul II, duminică 14 aprilie stil nou 1907, p. 3

[310] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

Gheorge Boca şi-i dorim izbândă în funcţiunea grea ce-a luat-o asupra sa”.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mânăstirea Humorului**, comună rurală, districtul Gurahumora, aşezată pe valea Humorului, care se varsă în râul Moldova. Suprafaţa: 115,34 kmp; populaţia: 1.268 locuitori români, de religie gr. or. Este unită, prin drumuri comunale, cu Gurahumora, Poiana-Micului şi cu Pleş. Are o şcoală populară, cu 2 clase (deci, circa 60 şcolari – n. n.) şi o biserică parohială, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, odinioară mănăstire. Comună înfiinţată pe teritoriul unde a fost, probabil, odinioară, satul Dobrin şi mănăstirea Humorului cea veche, fondată, între anii 1527-1530. Într-un hrisov din anul 1490, se face, pentru prima oară, menţiune de această comună. Populaţia se ocupă cu creşterea vitelor, cu exploatarea de păduri, precum şi cu cultura viţei de vie. Comuna posedă 343 hectare pământ arabil, 1.168 hectare fânaţuri, 14 hectare grădini, 2.527 hectare imaşuri, 7.302 hectare păduri. Se găsesc 75 cai, 822 vite cornute, 869 oi, 519 porci, 25 stupi. **Mânăstirea Humorului, moşie**, ce ţine de corpul moşiei cu administraţie specială Gurahumora, districtul Gurahumora. Are 2 case şi 14 locuitori”[311]. „**Humorul**, **mănăstire**,în districtul Gurahumora, pe malul drept al râuleţului cu acelaşi nume. A fost fondată la 1427, de către fiii vornicului Lazăr, numiţi Stanciu şi Costea, pe teritoriul satului Dobrin, ce exista în acel loc, şi li se dăruise de domnul Alexandru cel Bun. Însuşi domnul a dăruit, apoi, această mănăstire cu moşiile Dvorniceni, Stauceni şi Glodeni. În timpul domniei lui Petru

[311] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 143, 144

Rareş, între anii 1527 şi 1530, mănăstirea, precum şi tot ce o încunjura, a căzut prada pusstiirii, precum ne arată şi astăzi încă ruinele de pe locul acela. Sfântul lăcaş a fost totuşi reconstruit, la mică depărtare, de către logofătul Toader Bobojoc şi soţia acestuia, Anastasia, la anul 1536, aşa cum se găseşte şi acum. Serveşte astăzi ca biserică parohială a comunei Mănăstirea Humor. În interiorul ei se văd încă lespezile mormintelor ctitoriceşti. La secularizarea mănăstirii Humor de către austrieci, se aflau acolo încă 11 monahi. De această mănăstire ţineau moşiile Humora şi Gurahumora, o parte din satul Baiaşeşti, apoi Pârteştii,fracţiuni din satele Comaneşti şi Romaneşti, şi muntele Măgura. În Moldova, mănăstirea Humor avea moşiile Vorniceni, Strahotinul, Feredieni, Covasna, Dersca, precum şi ceva podgorii. **Humorul, mare afluent** al râului Moldova, ce-şi adună izvoarele sale sub coamele culmilor dintre Humori, Poiana-Mărului, Poiana-Micului şi Scoruşetul, şi se varsă în Moldova, lângă târgul Gurahumora, în districtul cu acelaş nume. În cursul său şerpuit, Humorul primeşte încă, pe dreapta, pârâul Luncei, pârâul Maderniţa şi pârâul Lersei, iar pe stânga, pâraiele Cigăuş şi Varvata. Formând o vale din cele mai încântâtoare şi plină de mici stabilimente pentru exploatarea lemnăriei, udă satele Pleşi, Poiana-Micului, Mănăstirea Humorului şi Bori”[312].

1914-1918: Obolul de sânge pentru Bucovina a fost plătit de „Rezervistul **Dumitru Macovei**, Măn. Humorului, Regimentul 22, mort; Rezervistul **Axinte Moldovan**, Măn. Humorului, Regimentul 22, mort; Corporalul **Ion Paşcovici**, Măn. Humorului, Regimentul 22,

[312] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 114

rănit"[313]; „Rezervistul **Titus Jucan**, Măn. Humorului, Regimentul 22, prizonier"[314]; „**Ilie Moroşan**, din **Mănăstirea Humorului**, a participat la război şi ar fi murit ca prizonier în Rusia, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei fratelui său, Nistor Moroşan, procedura pentru declararea morţii celui dispărut"[315].

1919: Din **Comisiunea agrară centrală** a Bucovinei făcea parte, ca reprezentant al ţăranilor, şi „**Alexandru Buburuzan**, agricultor Mănăstirea Homorului"[316], dar care nu era cu adevărat agricultor, ci fost primar şi deputat dietal, ba şi cârciumar cu renume, care, în acelaşi an, prin deciziunea ministerială nr. 1593/1919, semnată, în numele lui Ion Nistor, de Iorgu Toma, era numit în „Comisiunea de apel pentru evaluarea taxei de cărşmărit"[317].

1922: „Având în vedere concursurile publicate, cererile prezentate şi propunerile făcute de revizorate, Consiliul şcolar al ţării a făcut, în şedinţa din 27 Martie 1922, sub preşedinţia domnului Director general delegat al învăţământului din Bucovina, următoarele numiri, pe ziua de 1 Aprilie 1922 – **b)**. în calitate de învăţători definitivi şi învăţătoare definitive: Vichentie Blaga la **Mănăstirea Homorului**"[318].

---

[313] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

[314] *Viaţă Nouă*, IV, nr. 175 din 5 martie n. 1916, p. 4

[315] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 19, Cernăuţi, 1 iulie nou 1921, pp. 244-254

[316] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

[317] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 69, Cernăuţi, în 3 octombrie nou 1919, pp. 1-3

[318] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 8, Cernăuţi 21 aprilie 1922, p. 41

1941: „Tablou de condamnaţii care au beneficiat de suspendarea executării pedepselor, conform decretului-lege Nr. 1.132/941, Monitorul Oficial Nr. 94 din 1941[319], **Tribunalul Suceava** (Penitenciarul Suceava): **Hojbotă Matei**, învăţător, cu ultimul domiciliu în comuna **Mănăstire Humor**, jud. Câmpulung, născut în comuna **Mănăstirea Humorului**, jud. Câmpulung, condamnat de Trib. Mil. C. IV Armată, pentru rebeliune, la 3 ani închisoare corecţională, 1 an interdicţie, conform art. 259 şi 260 c. p., ord. I. d. Nr. 856 din 1938". **NOTĂ**: „Suspendaţii" în executarea pedepselor au fost mobilizaţi şi trimişi în linia întâi; învăţătorul **Hojbotă Matei** din Mănăstirea Humorului nu a avut noroc, fiind răpus de glonţul vrăjmaşului, în 17 iulie 1941.

1941: „Se publică mai jos lista Nr. 16, de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24: **Hojbotă Matei**, soldat, ctg. 1937, cu ultimul domiciliu în comuna Mănăstirea Humor, judeţul C. Lung, mort la 17.VII.1941"[320]; „**Hojbotă Alexandru**, soldat, ctg. 1931, cu ultimul domiciliu în comuna Mănăstirea Humor, judeţul Câmpulung, mort la 6 iulie 1941; **Macovei Emilian**, funitaţ, ctg. 1931, cu ultimul domiciliu în comuna Gura Humorului, judeţul Câmpulung, mort la 21 iulie 1941"[321].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[322], următorii învăţători şi învăţătoare:

---

[319] *Monitorul Oficial*, Nr. 122, 26 mai 1941, pp. 2856-2860

[320] *Monitorul Oficial*, Anul CIX, Nr. 231, marţi 30 septembrie 1941, pp. 5805 şi urm.

[321] *Monitorul Oficial*, Nr. 220, 17 septembrie 1941, pp. 5543-5549.

[322] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

Huştiuc Eugen, Mănăstirea Humor, jud. Câmpulung, media 9,00".

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[323], următorii învăţători se repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Huştiuc Eugen**, de la Mănăstire Humor, la Capul Codrului; **Macovei Ana**, de la Poiana-Micului, la Mănăstirea Humorului, Pleşa;

1949: Învăţătoarea „**Obers Heimer Antonia**, a fost numită directoare la Şcoala elementară Mănăstirea Humorului, Pleşa, iar învăţătorul **Coroliuc Mihai**, director la Şcoala elementară Mănăstirea Humoralui"[324].

MĂNĂSTIRENI

(satul Monastirenii, Botoşani)

1624, martie 24: Întărit de Radul Mihnea voievod mănăstirii Solca, care primeşte uric pentru, pe lângă satele din ocolul Bădeuţilor (Bădeuţii, Drăgăneştii, Cârneceştii, Vancicăuţi, Pârlişani), „care sate au fost toate domneşti şi s-au numit de ocolul Badeuţi şi nu sunt de nici o trebuinţă pentru domnie", şi alte sate sucevene (Ciorsaci, Broşteni, Stupca, Lămăşeni), „două sate, **Monastirenii** (Mănăstireni, Botoşani) şi **Costeştii** (Costeşti, Botoşani)

---

[323] *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657

[324] *Monitorul Oficial*, Nr. 20, 25 ianuarie 1949, pp. 845, 846

şi cu mori pe Siret, care au fost ascultătoare de ocolul Botoşanilor… un sat, anume **Iubăneştii** (Ibăneşti, Botoşani), din ţinutul Dorohoi, cu iazuri şi cu mori, care sat a fost mai înainte ascultător de ocolul Dorohoi smuls de acolo Isac Balica hatman, în zilele sale, şi l-a luat, iar apoi l-a pierdut în hiclenie, când a venit cu sabie şi cu mulţime de leşi asupra ţării aceştia şi asupra lui Ştefan voievod… / un sat anume **Dumenii** (Dumeni, Botoşani), în acelaşi ţinut, care sat mai înainte a fost al lui Isac Balica hatman şi l-a alipit la ocolul **Căcăcianilor** (sat pe Cracău, Neamţ), iar apoi l-a pierdut în hiclenie, când s-a ridicat cu Costantin voievod asupra lui Ştefan voievod şi asupra sceptrului cinstitului împărat… / două sate, anume **Lozna** (comuna Dersca, Botoşani) şi **Călineştii** (judeţul Suceava), ce sunt în ţinutul Suceava, care sate au fost mai înainte ale lui Vasile Stroici şi le-a pierdut în hiclenie, când a venit cu sabie şi foc asupra ţării acesteia şi asupra lui Ştefan voievod, cu mare mulţime de leşi şi cazaci… / un sat, anume **Stroieştii** (comuna Lunca, Botoşani), ce este în ţinutul Hârlău, care sat a fost mai înainte domnesc… / un sat, anume **Slobozia** (comuna Slobozia, Iaşi), în ţinutul Roman, lângă Cotnari, pe pârăul Cârjoaie, şi cu mori mai jos de sat, pe acelaşi pârâu… / un sat, anume **Podolenii** (sat, Vaslui), în ţinutul Fălciu, cu tot venitul, care sat a fost drept domnesc şi a mers din mână în mână… / un sat, anume **Ustiia** (comuna Ustiia, judeţul Chişinău, Moldova), în ţinutul Orhei, pe malul Nistrului, unde cade pârâul Răut în Nistru, şi cu mori în Răut şi în Nistru, care sat a fost ascultător de ocolul Orheiului”[325].

[325] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 178, pp. 235-238

1774, iunie 15: Satul **Mănăstireni**, ţinutul Botoşani, ocolul Câmpului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[326]**: Toată suma caselor**: 50. Scădere rufeturi, însă, 48: 1 popă / 1 jidov. 48 panțiri. / **Panțiri**: Ion, cioban / Georgie Bumbul / Ștefan Andronic / Constandin sin (fiu) Toderică / Mihai Răchitnian / Tănase zet (ginere) Loghin / Savin, harabagiu / Dumitrașcu Șipete / Mihălache sin văcar / Andrieș zet Eloae / Simion zet olar /Grigoraș Andronic / George, rusul / Ursache brat (frate) Necșanului / Ion a Eloae / Iftimie Macotă / George zet Chiriloae / Ioniță Macotă / Lupul Netedul / Alexa zet Ivan / Nazari zet Brașovan / Pavel a Gavriloaei / Mihai brat (frate) Prodan / Prodan / Rauschi / Ioniță Grunzul / Vasilache Colțunac / Dumitrașcu, cojocar / Coste brat Necșanului / Vasile Răchitnian /Toader Verinca / Ilie Netedul / Toader cel mic / Vasile Malai / Ion Lungul / Andrei Furtună / Vasile, muntian / Toader Colțunac / Lupașcu sin Toderică / Vasile sin Ivan / Ion Negrul / Andrei sin Ivan / Simion brat Culii / Dănilă sin Ivan. // **Preotul**: Popa Petre. // **Jidovul**: Leiba, jidov.

1901: „**Mănăstireni**, comună rurală, situată în partea de nord a plăşii Târgul, judeţul Botoșani, compusă din satele: Călugăreni, Mănăstireni, Mândrești, Onţeni şi Valea Grajdului. Are o suprafață de 8.720 hectare, din care 7.416 proprietăţi mari și 1.306 ale locuitorilor, și o populaţie de 512 familii sau 1.983 suflete, din care 568 contribuabili, locuind în 519 case. Teritoriul comunei este deluros şi udat de Jijia, în partea de nord, şi de mai multe iazuri și pâraie. Pământul este negru-argilos şi productiv în cereale, care se cultivă pe o întindere de 3.435 hectare.

---

[326] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 185

/ Are 3 biserici, deservite de 2 preoți şi 6 cântăreţi; 4 şcoli mixte, conduse de 4 învățători și frecventate de 92 elevi; 10 cârciumi; 13 meseriași; 1 moară de apă. Vite sunt: 1.936 boi și vaci, 300 cai, 6 bivoli, 3.922 oi, 7 capre și 340 râmători. Prin această comună trece şoseaua judeţeană Botoșani-Săveni. / Mănăstireni, sat în centrul comunei Mănăstireni, cu o populaţie de 91 familii sau 196 suflete, din care 91 contribuabili. Este reședința primăriei comunei Mănăstireni. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cântăreţi; o şcoală, condusă de un învăţător și frecventată de 27 elevi; 2 cârciumi și 3 meseriași. Vite: 388 vite mari cornute, 78 cai, 1.591 oi şi 90 râmători. Sunt 40 stupi cu albine"[327].

MĂNĂSTIRIŞTE

(suburbie a Cernăuţilor, Bucovina, Ucraina).

„Acest suburbiu e aşezat spre amiază-zi, de la Cernăuţi. E împrăştiat pe şes, numai partea lui nordică e pe dâmburi şi pe vale, în care se află şi un pârâu… Aici e o şcoală comunală de 4 clase. La ea umblau, în 1894, 105 Români, 47 Ruteni, 160 Germani, 9 Poloni, 1 Ceh. Anul fundării, 1872. Aici ar fi necesară o bisericuţă de piatră, vis-a-vis de şcoală, ca să aibă copiii unde umbla la ascultarea sfintei liturghii, că, pe aiurea, nu le dă mâna să meargă, din cauza depărtării. În Mănăstirişte locuiesc oa-

---

[327] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al Românie*i, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 277

meni de tot felul: Români, Germani, Ruteni, Jidovi. Oamenii ortodocşi din acest suburbiu, deşi mai toţi Români, vorbesc, între olaltă, când se întâlnesc, ruseşte, numai preotului îi spun „Bună ziua!”. După ce au trecut de dânsul, o mână ca şi mai înainte. Româncele şi şvăboaicele vorbesc, între olaltă, tot ruseşte. Rele timpuri!”. „Se pare că şi pe locul acesta a fost un schit sau o mănăstioară, de unde apoi şi numele de Mănăstirea, care, în mod corupt, se zice Mânăstirisca”[328].

1891: Volumul 17, nota 160, pagina 178 (**Conservarea monumentelor din Bucovina**). „Profesorul conservator Romstorfer a înaintat deja Comisiei Centrale un raport foarte important, privind necesitatea conservării multor monumente importante din Bucovina. În același timp, el a atras atenția asupra bisericilor mănăstirești din Putna, Suceviţa, Dragomirna, asupra bisericilor mai vechi ale parohiilor și ale filialelor din Horecea, Toporăuţi, Siret (2), Mănăstirişte, Suceava (4) Ilişeşti, Pătrăuţi, Sf. Ilie, Rădăuţi, Suceviţa, Solca, Comareşti, Arbore, Volovăţ, Milişăuţii de Sus, Satulmare, Mănăstirea Humorului, Voroneţ, Vatra Moldoviţa etc., în afară de numeroasele biserici din lemn. La biserica din Mănăstirea Humor, mortarul piedestalului, care are o înălțime de aproximativ un metru, a căzut parțial, cu excepția peretelui inferior, care poartă încă picturi splendide. Pe cei aproximativ 30 cm lățime, pietre de profil pietonal sunt desfăcute sau chiar aruncate, îmbinările fiind mai ales fără mortar. Trotuarul din jurul bisericii s-a scufundat atât de adânc, încât nu numai că nu mai servește scopului, dar a devenit de-a dreptul dăunător

---

[328] Hostiuc, Erast, Prof, *Schituri bucovinene*, în *Ţara Şipeniţului,* Anul I, Nr. 1, Cernăuţi, iulie 1936, p. 25

construcției. Când s-au desființat mănăstirile, această biserică a devenit biserică parohială, iar iconostasul de acolo este de remarcat”[329].

1898: În Mănăstirişte sunt două societăţi: 1. O filială a „Doamnelor Române” din Bucovina; 2. Cabinetul de cetire „Mănărişte”, care e o filială a Societăţii cantorilor români din Bucovina „Lumina”, întemeiat în 1898[330]. Cabinetul de lectură „Lumina” din Mănăstirişte s-a înfiinţat, în 1 Mai 1898, sub preşedinţia lui Andreiu Brăteanu, vicepreşedinte fiind Ion Penteleiciuc. Din comitetul de conducere mai făceau parte şi preotul Petru Popescul (secretar), Dionisie Clein (controlor), George Zavadovschi (casar), Nicolai Cohut (bibliotecar), Mihai Jemna (econom), Vasile Jemna, Nicolai Scalat şi Mihai Creiliciuc (comisia de control).

1906: „**Încercare de sinucidere**. Iosefa Nicur din Mănăstirişte, nr. 500, a încercat, ieri, să se sinucidă, bând o soluţiune de fosfor. Cauza a fost amor nefericit şi anume că părinţii ei sau opus legăturii ce vroia ea s-o încheie cu alesul inimii sale. Bolnava a fost transportată la spitalul ţării”[331].

1907: „De însemnat ar fi şi reuşita socialistului George Grigorovici în al doilea cerc electorat din Cernăuţi, contra candidatului Evreilor N. Wender. Grigorovici a întrunit 3.543 voturi, iar Wender 2.494. Românii

---

[329] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

[330] Patria, Anul III, Nr. 291, Nr. 292, Nr. 293, Nr. 294, 295, 297, 299, 301, 304, 306, începând cu ziua de 30 Iunie / 12 Iulie 1899

[331] *Apărarea Naţională*, Nr. 9, Anul I, Cernăuţi, duminică 4 noiembrie stil nou 1906, p. 4

din oraşul Cernăuţi, din suburbiile Roşişa, Clocucica, Mănăstiriştea, au votat cu toţii pentru Grigorovici, care, ca român din naştere, are legături de sânge cu noi. Şi programul lui a fost mai simpatic decât cel al contra-candidatului”[332].

1907: „Cabinetul de lectură „Mănăsterişte” din Mănăsteriştea îşi amână petrecerea poporală, care era fixată pe ziua de 14 Iulie stil nou, pe ziua 28 Iulie stil nou; tot în aceiaşi zi se va ţine şi adunarea generală a cabinetului de lectură. Petrecerea va avea loc în ograda dlui Maxim Jemna. Începutul, la 2 ore după-masă. Intrarea 50 bani. Suprasolviri se primesc cu mulţămită şi se vor publica pe cale ziaristică. Venitul curat este menit pentru sprijinirea copiilor săraci din Mănăstirişte. Onoratul public tânăr inteligent din oraş este rugat a lua parte la această petrecere poporală”[333].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mănăsteriştea** (**Manasteriska**), mahala a oraşului Cernăuţi, cu 2.600 locuitori, parte colonişti germani, parte colonişti pripăşiţi din Galiţia şi numai puţini români. Populaţia se ocupă cu felurile meserii, cu salahoria şi parte cu grădinăritul şi agricultura. Germanii sunt buni zidari, care lucrează mult prin România. Are o şcoală, cu 6 clase (deci peste 180 şcolari – n. n.), pentru ambele sexe, iar cultul ţine de oraşul Cernăuţi. Se găsesc 135 cai,

---

332 *Viaţa românească în Bucovina*, în *Viaţa* Românească, Volumul V, Anul II, Iaşi 1907, p. 397

333 *Apărarea Naţională*, Nr. 51, Anul II, duminică 14 iulie stil nou 1907, p. 3

391 vite cornute, 86 oi, 302 porci şi 44 stupi de albine”[334].

1914-1918: „**Petru a lui Petru Huber**, născut în 1886, în **Mănăstirişte**, a fost înrolat, în 1914, cu ocazia mobilizării generale, în Regimentul 3 de Artilerie Grea, în Przemysl, şi a servit în fortăreaţă. În martie 1915, a căzut prizonier la ruşi şi a fost internat în lagărul din Taşchkend. Acolo ar fi murit în iunie 1915, după cum afirmă martorii. Fiind deci probabil decesul, se dispune, la cererea soţiei sale, Luisa Huber, procedura pentru stabilirea morţii celui dispărut”[335].

1936: Legionarii au ridicat o biserică în Mănăstirişte, „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel”, iar studentul la teologie Gheorghe Grigor „a fost asasinat mişeleşte de o mână criminală”, devenind jertfa de la temelia sacrei zidiri şi fiind omagiat de Traian Brăileanu, Constantin Zoppa, Barbu Sluşanschi, Vasile I. Posteucă şi Mircea Streinul[336].

MĂNCEŞTI

(pe Bâc, în Lăpuşna, Moldova).

1646, februarie 2: Se împart între moştenitori „ocinile unchiului nostru Miera pârcălabul şi alte moşii, care au fost neîmpărţite, de la moşii noştri. / Şi s-au venit

---

[334] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 139

[335] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 76, Cernăuţi în 22 Octomvrie nou 1919, pp. 5-9

[336] *Iconar*, Anul I, Nr. 12, Cernăuţi 1936, pp. 1-8

în partea lui Grigore Ureche vornicul satul **Mănceştii** (pe Bâc, în Lăpuşna, Moldova), ce sunt pe Bâc, la ţinutul Lăpuşnii, şi jumătate de sat **Criceşti** (comuna Micleşti, Vaslui), ce este în ţinutul Vasluiului, şi partea din **Pădureni** (lângă Popricani, Iaşi), ce se va alege, ce este în ţinutul Iaşilor, de moşii şi de cumpărătură ale mătuşii noastre, a Berhecioai. / Şi lui Isac Mesehănescul, nepotul lui Toader Jorea, s-au venit jumătate de **Piscani** (lângă Vlădeni, Galaţi), jumătate de **Măciucaşii de Jos** (la nord de Ciotolom, Vaslui) şi părţi ce se vor alege din **Leurdeşti** (comuna Tamaşi, Bacău). / Aşijderea, s-au venit în partea lui Ionaşco Jorii fost vornic, feciorul lui Simion Jorii, şi lui Gligoraşco, nepotul său, jumătate de **Măciucaşii de Jos,** jumătate de **Rupturi** (lângă Iveşti, Galaţi), jumătate de **Bârzăeşti** (Bârzăieşti, pe Bârlad, ţinutul Tutova, Vaslui) şi jumătate de **Sauleşti** (Săuleşti, comuna Vetrişoaia, Vaslui). / Şi lui Gheorghe Ştefan mare sulger, Roşcăi fost vistiernic, lui Cărăiman fost pitar, lui Pavăl vornic de gloată, lui Ionaşco Rusul pârcălabul şi Sturzăi, nepoţii Solomiei Mogâldoaie, li s-au venit, în partea lor, jumătate de **Piscani**, jumătate de **Măciucaşii de Jos**, jumătate de **Măciucaşii de Sus** şi partea ce se va alege din **Româneşti** (lângă Bălăbăneşti, Galaţi)"[337].

1727, iunie 21: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod Mariei, văduva stolnicului Ursache, ca „pe cine va trimite la moşiile sale, la **Mănciaşti** pe Băc, la **Dănciani** din cheile Vişnovăţului, şi la **Folteşti**, de la ţinutul Lăpuşnei, să fie volnic a lua de-a

---

[337] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 284, p. 224, 225

zecea”[338].

MÂNDÂC

(Mândac, Mândaca, azi Mândâc,
raionul Donduşeni, Moldova).

1638, mai 14: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Gheorghe şi Vasile, feciorii lui Toader Moţoc din **Mândac** (Mândâc, raionul Donduşeni, Moldova), care primesc uric pentru „satul anume **Mândacul**, pe pârâul Coboltii, ce este în ţinutul Sorocii, cu heleşteie şi mori, şi satul **Sura** (sau Şura, azi Suri, raionul Drochia, Moldova), pe acelaşi pârâu şi din jos de Mândaca, cu heleşteie şi mori, şi satul **Voloşca** (Voloşcova, raionul Secureni, Ucraina), din sus de Mândaca, tot pe Cobolta, cu heleşteie şi cu mori, şi cu apărături, cu loc de pădure, pe unde din veci au îmblat… / Şi din **Horodiştea cea Mare** (deal în Cotnari, Iaşi), acea a patra parte din Horodişte ce este cumpărătură de la Marica Sinca, fata Avrămiei, şi de la nepoţii ei Mihin, Pricopii şi Gafa, cărora le-au dat plată 100 de taleri bătuţi. / Şi Iarăşi, în Horodişte, a patra parte pe pârâul Harbozola şi cu tot venitul din amândouă părţile, şi cu livadă în sat, ce au cumpărat-o de la Gafa, Parasca şi Nastasia, fetele lui Mezin, şi de la nepoţii lor Torondeliv şi Tetca, şi de la seminţia lor Marina, Mihai şi Manuca, cumpărată osebit, pentru 100 taleri bătuţi… Iar cu cele două părţi din

[338] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. XIV, Iassi 1889, pp. 170, 171

Horodişte să n-aibă treabă Vasile, pentru că a cumpărat singur Gheorghe Moţoc vornic”[339].

1904: „**Mândâc**, sat în judeţul Soroca, volosti Târnova, aşezat în valea Cuboltei, pe ţărmul stâng al râuleţului Cubolta. Un drum vecinal merge, de la Maramonouca, la Ghizdiţă, de pe linia căii ferate Ocniţa-Bălţi. Satul poartă şi numele Vechiul Mândâc, ruseşte Starie Mândâc. Lângă sat este un eleşteu. Are 192 case, cu o populaţie de 1.274 suflete; biserică; şcoală elementară rusă; 497 vite mari”[340].

MÂNDĂCĂUŢI

(Mandikivţi, azi Oleksiivka, raionul Secureni, Ucraina).

1624, mai 9: „Vasile Vartic şi Nastasiea, cneaghina răposatului diac din **Cerlena Mică** (lângă Pilipăuţi, raionul Hliboca, Ucraina), mărturisim prin această adevărată scrisoare a noastră precum că ne-am tocmit între noi pentru un iaz, pe care l-a avut Vasile diacul din Cerlena. De asemenea, ne-am tocmit de bunăvoie ca cneaghina Nastasiia să scurgă iazul şi peştele să-l prindă, iar eu, Vasile Vartic, să am a reînnoi acel iaz pentru toate, după cum a fost înainte. / Iar la aceasta a fost Ion Ghianghea, fost mare logofăt, şi Rugină, fost pitar, şi Isac Stârcea, şi Simeon Pilipovschi, şi Nicolae din **Mândăcăuţi** (Man-

---

339 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 352, pp. 346, 347

340 Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 145

dikivţi, azi Oleksiivka, raionul Secureni, Ucraina) şi ne-am pus peceţile la acest zapis, ca să se ştie, şi apoi să-l ţină în jumătate”[341].

1770-1772: Satul **Mândâcăuţii**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[342], **toată suma caselor: 44**. Scădere rufeturi 1: 1 popă. Rămân birnici 43. / **Birnicii**: Ion Botezatul / Vasile Dutca / Vasile fiul lui Dutca (Dutcăi) / Istrate Moșniaga / Gheorghe Țuguiul / Vasile, rusul / Iacob, cibotariul / Fedor Străjari / Ivan, rusul / Iure Rusnac / Filip Rusnac / Ivan Runia / Grigoraș Hasuc / Gavril, rusin / Vasile, salahor / Ivan Suvuru / Alecsandru Șchiopul / Simion, văcariul / Moisa cumnat lui Alecsandru / Ion Condria / Ursul, rotariul / Ursache nepot lui / Costandin Bahna / Lupul Țurcanul / Stahe Moldovanul / Danila, rotar / Chiriciuc fiul lui Țurcanul / Iane fiul lui Babii / Toader Zaehilecianu / Iftimie / Timofte cumnat lui Carpu / Nicolae, bejenar / Grigoraș Bânzari / Vasile Ciochica / Mihălache Chicăroșe / Istrate Ghindici / Carp Șoimica / Hrin, rusul / Tudose Boghian / Iachim Teplari / Grigoraș, vornic / Toader, argat lui / Iosip. // **Rufeturi:** Popa Ștefan.

1904: „**Mândâcăuţi**, sat în judeţul Hotin, volosti Briceni, aşezat pe şoseaua dintre Briceni şi Secureni, într-un hârtop al văii în care curge pârâul Drabişte. Sunt păduri. Împrejurul satului, livezi. Are 140 case, cu o

---

341 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 209, pp. 280, 281

342 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 149, 150

populaţie de 720 suflete, români; biserică; 240 vite mari, 140 oi”[343].

MĂNDOAIA

(Lăpuşna, Moldova).

1766: Ispisoc de judecată de la Divanul lui Grigore Ghica voievod asupra pricinii dintre Sofronia, femei lui Toader Darie, fratele lui Vasilache şi nepoţii lor – Dărieştii, cu Ursache fecior Izbaşii, Constandin Tânburi şi Constandin Bucuţă – Izbăşeştii, „pentru aceste două selişti, anume **Călimăneştii** şi **Măndoaia**, peste Prut, pe Nirnova ot ţinutul Lăpuşnei, care moşii se hătărăsc alături, pe din jos, cu **Căţelenii**, moşia rposatului Sandul Sturza, ce-i este cumpărătură de la neamul Dărieştilor, iar pe din sus se hotărăsc cu **Mărinişul**, moşia vornicului Constandin Rosăt, iar în capetele dinspre răsărit, peste Nărnova, cu **Drojdenii** şi cu **Şişcanii** Izbăşeştilor, care împresură aceste două moşii, Călimăneştii şi Măndăoaia, ale Darieştilor, pentru care pricină, la văletul 7254 (1746), iunie 12, au avut ei şi judecată la răposatul logofăt Sandul Sturza şi li s-a rânduit acolo pe Simion Cheşco uricarul, fiind faţă şi Izbăşeştii, şi Dărieştii, şi Izbăşeştii nici o scrisoare sau dovadă n-au avut, cu numai cu gurile lor trăgeau acele două moşii de peste Nârnopva, Climăneştii şi Măndăoanii, c-ar fi de moşiile lor Drojdeşii

343 Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 145

şi Şişcani, dar negăsind nici oameni jurători, nici Izbăşeştii n-au vrut să jure, s-au lăsat ei în cu voia lor judecăţii, să stăpânească Dărieştii acele două selişti de pe Nârnova, pe hotarnica lui Simion Cheşco… hotărâtură în 23 ani au stăpânit şi o parte de şi alta moşiile lor, iar anul trecut, sculându-se Izbăşeştii cu împresurarea asupra celor două moşii au mers cu carte gospod (domnească) hotarnic Tudori Lupul, vornic de poartă, şi a hotărât moşiile, aflându-se dreptatea Dărieştilor, iar acei Izbăşeşti acolositori hotarnicei… / Deci, acolisitorii s-au dat rămaşi”[344].

MÂNDREŞTI

(sat pe Bahlueţ, la gura Sârcăi, în comumna Bălţaţi, Iaşi).

1430, iulie 7: Întărit de Alexandru cel Bun fraţilor Jurju Jumătate, Ştiful şi Mândrul, care primesc uric pentru împărţeala „ocinilor părintelui lor, Ioan Jumătate: Jurji, curţile de pe Jijia ce se cheamă Giumătăţeni şi, din sus de Hârlău, Delenii şi Miclăuşenii; acestea s-au dat Jurjii. Iar giupânului Ştiful, s-au dat Sărbăneştii pe Siret, şi cu mori în Siret, şi... Cândeşti, pe Siret, cu moară în Siret, între Grămeşti şi Rogoşeşti, şi, mai jos de Călineşti, ... iar cu mori în Siret, şi Roşiiacii; aceasta-i partea lui Ştiful. Iar partea Mândrului: Balinţii, pe Siret, curţile şi cu morile ce sunt în Siret şi cu tătarii ce sunt la acele curţi

[344] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 184, pp. 215, 216

şi **Mândreşti, în Cârligătură**, şi Vorişte, unde au fost curţile lui Dumbravă, şi, din sus de Hârlău, Vlădenii; acestea s-au dat iar giupânului Mândrul”[345].

1676: Vasile, feciorul lui Tofan de Cudreşte, vinde „feciorilor lui Alecsandri, Vasile şi fraţii lui”, pentru 8 lei, „o parte de moşie din satul **Cudreşte**, ce mi-a fost cumpărătură din partea Bougnouleştilor, ce a fost partea Nazariei şi a nepoatelor ei… dinaintea lui Mihalcea, Silion, Tofan, Gligoraşco şi Vasile ot **Cudreşte**, şi a lui Gheorghe, diaconul ot **Mândreşti**”[346].

1748, august 16: Ispisoc de judecată, după pâra lui Ioniţă, gramatcul de vamă, ginerele spătarului Ion Neniul, cu neguţătorul ieşean Constantin Tuduri, feciorul lui Lupaşcu Tuduri, „pentru un iaz ce şi-a iezit Ioniţă Gramaticul şi şi-a făcut moară pe moşia sa, la **Mândreşti**, pe Bahlueţ, în ţinutul Cârligăturii, unde zise că ar fi avut moară Ureche vornicul, de la care i se trage moşia aceea Mândreştii, şi arată un ispisoc de la răposatul Ştefan vodă… în care scrie „satul Mândreşti, cu iaz de moară în apa Bahlueţului”, şi jeluieşte că acum nu va să-l lase Costan Tuduri şă-şi ţină iazul şi moara. Constantin Tuduri dete seama că moşia lui Ioniţă Gramaticul, Mândreştii, are numai un ţărmure al Bahlueţului, pe de iasta parte, dinspre răsărit. Iar ţărmurele Bahlueţului, cel din ceea parte, este hotarul moşiei sale **Pleşeşti**, şi iezătura cea mai multă, ce-a iezit Ioniţă Gramaticul, ar fi pe locul Pleşeştilor şi se varsă apa pe locul Pleşeştilor, de-i face stricăciune şi pagubă. Şi zise că a vrut şi Gavrilaş Neniul,

---

[345] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 99, pp. 146, 147

[346] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 323, 324

tatăl socrului lui Ioniţă Gramaticul, să iezească acel iaz şi nu l-au lăsat răzeşii din Pleşeşti să iezească, precum arată şi cartea domnească de la răposatul Iliaş vodă, şi un ispisoc de la Duca vodă pentru un alt iaz al Mândreştilor, ce este mai din jos… / Constantin Tuduri mai arată o carte de la Grigorie vodă, de judecată ce a avut cu Ioniţă Gramaticul, în care Ioniţă a fost rămas”[347].

MÂNDREŞTI

(comuna Valea Mărului, fostă Puţeni, Galaţi).

1502, martie 13: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Stan, Iuga, Marga, Anna, Ilca şi Drăguţa, care cumpără, cu 200 zloţi tătăreşti, de la Drăgălina şi de la nepoţii ei de soră Dumitru şi Luca, fiii Neagşei, „un sat la obârşia Gerului, anume Mândreşti, unde a fost Ivan Mândru”[348]. Hotarul, din veac.

1634, septembrie 14: Zapisul vornicului Strătulat şi Călmăţui, în care mărturisesc, că fiind chemaţi de Mihai, sluga lui Curt Celebi, cu scrisoarea domniei, în care se poruncea „să mergem la sat la **Măcişani** (Măcişeni, comuna Corni, Galaţi), ce este pe Mânjina, la ţinutul Covurluiului, care sat l-a cumpărat de la oameni din Măcişeni, să-l alegem dinspre alte hotare… am chemat oameni buni de primprejur, anume Dodeş Irodu din **Cor-**

[347] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 40
[348] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 271, pp. 485-487

ne (comuna Corni, Galaţi), Cârste Totrepehe din **Măcişani**, Măteiu din **Puţăni** (Puţeni, azi Valea Mărului, comuna Valea Mărului, Galaţi) şi Zbere din **Cleni** (comuna Corni, Galaţi)”, cu care au stabilit că „hotarul satului Măcişănilor, din jos, se întâmpină cu hotarul Puţănilor şi cu al Clenilor, la o movilă mare, în deal, dinspre apus, şi merge în sus culmea dealului, pe lângă hotarul Puţănilor, până se scoboară pe o vâlcea, ce se cheamă Valea lui Negrilă, şi dă în Găunoasa, şi merge în sus pe matcă, pe lângă hotarul **Mândreştilor** (comuna Valea Mărului, Galaţi), până se întâmpină cu hotarul **Gorneştilor** (înglobat în Smulţi, comuna Drăguşeni, Galaţi) şi taie, la răsărit, pe lângă hotarul **Dabeştilor** (comuna Drăguşeni, Galaţi), ce trece Mânjina, în deal, dinspre răsărit, până se întâmpină cu hotarul **Cornilor**, şi merge în jos culmea dealului până se întâmpină cu hotarul **Clenilor** şi taie, de-a curmezişul, peste vale Mânjina, alături cu hotarul Clenilor, până iar la movila unde se întâmpină hotarul Măcişănilor şi al Puţănilor şi cu al Clenilor. Deci noi le-am ales şi le-am stâlpit dinspre alte hotare străine”[349].

1637, mai 8: Măriica, fata lui Ionaşco, nepoata lui Podolean, s-a „sculat dinaintea bisericii de **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi-am dat partea mea de ocină, din doi bătrâni din sat din **Cernăteşte** (fost Motăşeşti, comuna Drăguşeni, Galaţi)… frăţâne-meu, lui Pentelei din **Vitezăşti** (lângă Fundeanu, comuna Drăguşeni, Galaţi)… / Şi-au fost oameni buni şi bătrâni popa Doder şi Buţurca din **Blânzi** (comuna Corod, Galaţi), Toader or **Mândreşte** (comuna Valea Mărului, Galaţi), Platon de **Popeşti**, Maftei ot **Munteni** (lângă Tecuci, Galaţi), Coz-

[349] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 260, pp. 290, 291

ma de **Plăani** (lângă Drăguşeni, comuna Drăguşeni, Galaţi), Ionaşco Popăscul şi Gligorie sin Ilii de **Vitezăşti**, şi mulţi oameni buni"[350].

1774, iunie 5: Satul **Epurenii**, ce şed la **Mândreşti**, ai praporcicului Costandin Pătrasii, ţinutul Covurluiului, ocolul Mijlociu, avea, după recensământul lui Rumeanţev[351]**. Birnici:** Andrei Mâţă / Mile / Neculiţă / Andrei, muntean / Ioniţă al lui Roşca / Lupul Pătrasii / Oancia. // **Scutelnici** ai prapocicului Costandin Pătrasii: Costandin, vornic / Gheorghe Pătrasii / Tănasii / Radul, mocan / Vasilache Cioromela / Ion Cotelici / Motie / Dumitraşco Pătrasii / Ion Călmâc, volintir. // **Rufeturi:** Popa Stratul / Diaconul Zotie / Dumitra, văduvă / Marie, văduvă.

1901: „**Mândreşti**, sat pendinte de comuna Puţeni, plasa Nicorești, judeţul Tecuci, situat la nordul comunei. Are o populaţie de 160 familii sau 650 suflete, care locuiesc în 156 case; o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, zidită la 1867, cu spesele Doamnei Ecaterina Ghica; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1892, frecventată de 50 copii. Comerţul se face de 3 cârciumari. Pe lângă sat trece pârâul Gerul, care formează limita între judeţele Tecuci și Covurlui. Locuitorii sunt răzeși"[352].

---

350 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 92, pp. 91, 92

351 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 107

352 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 359

MÂNDREŞTI

(raionul Leova, judeţul Cahul, Moldova).

1628, februarie 24: Martor la zapisul lui Bertea, Armaga, Cornea sin Arămii, Iachim Cornescul, Ursa vnuc Cozmiţa, Pântea, Samfira docica (fiica lui) Roşculeţ şi Păntelei, prin care mărturisesc că s-au „tocmit cu jupân Gabăr căpitanul, de am luat un cal bun de la dumnealui, drept 70 de galbeni buni, de l-am dat pentru sat **Briţcani** şi pentru **Negrileşti** şi pentru bălţi, pentru Gemene, logofătului celui mare. Şi cheltuiala ce-a făcut dumnealui, aşijderi 20 galbeni bani gata drept acea treabă, deci să avem noi a-i da dumisale fără nici un cuvânt şi fără pâră. / Şi în tocmeala noastră fost-au Vlasie cămăraşul, ce-a fost hotarnic, Macsin Şeptelici din **Mândreşti**, popa Procopie de **Drăgăneşti** (sat pe Cahul, Moldova) şi Grozav, ginerele Botei”[353].

1636, august 22: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vornic Dumitru, după ce s-a jeluit „că are o ocină moşie, satul **Mândreşti** (raionul Leova, Moldova), peste Prut, mai sus de Gura Sărăţii, alături cu ocina satului **Gurbăneştilor** (lângă Hăsnăşenii Noi, raionul Leova, Moldova), ce acel sat este al lui Gheorghe mare paharnic… stâlpită şi hotărâtă dinspre ocina Gurbăneştilor. Ci s-au rugat satul Gurbăneştii să le dea să are; deci Dumitru

---

[353] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 313, pp. 426, 427

vornicul le-a dat să are şi să dea a zecea, cum este obiceiul, de pe moşia sa, iar paharnicul le-a potcit stogurile cele de-a zecea. Pentru aceea, am dat lui Dumitru şi fraţilor săi să-şi ţină pâinea ce-au luat de-a zecea de la Gurbăneşti, iar dregătorul paharnicului şi al călugărilor să n-aibă nici o treabă cu ocina Mândreştilor şi a **Gurgiaţilor** (sau Gurguiaţi, Gurgueţi, raionul Leova, Moldova), ce sunt mai sus de Mândreşti şi este ocina şi moşia numai a lui Dumitro vornicul, deosebit de alţi răzeşi”[354].

1904: „**Mândreşti**, sat mare de răzeşi în judeţul Bălţi, aşezat pe coasta dreaptă a Ciulucului Mic, în locul unde cele două rămuri ale văii Ciulucului Mic se unesc. Face parte din volosti Chişcăreni. Are 297 case, cu o populaţie de 1.327 suflete. o biserică, cu hramul Adormirii; şcoală elementară rusească. Răzeşii posedă pământ 1.862 deseatini. Sunt vii, prisăci, livezi cu pomi şi ceva pădure”[355].

MÂNDREŞTI

(curtea lui Mândrea, comuna Vlădeni, Botoşani).

1435, aprilie 14: Întărit de Ştefan voievod vornicului Petru Hudici, care primeşte uric pentru „satele anume: curtea lui Mândrea, pe Siret, şi cu pricuturile sale, şi un loc din pustie la Voinăuţi, lângă locul lui Oancea, şi

[354] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 487, pp. 547, 548
[355] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 146

o prisacă, la obârşia Ogrincei, unde este Alexa Râşcov, şi o selişte pe Milcov, anume Lumireni, două locuri din pustie, la prisaca lui Chiprian şi la prisaca lui Detelea, şi două sălaşe de ţigani, anume Micula şi cu copiii săi şi cu toate sălaşele sale… Iar hotarul satului lui Mândrea şi al seliştii să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul pustiilor să fie cât vor putea să folosească trei sate îndestul”[356].

1636, iulie 16: Întărit de Vasile Lupu voievod călugărilor de la mănăstirea Suceviţa, care primesc uric pentru „un sat, anume **Mândreşti** (comuna Vlădeni, Botoşani), care este pe Siret, în ţinutul Sucevei, cu locuri de moară pe râul Siret, care le-a fost drept de moştenire”[357].

1637, iunie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Suceviţa, prin ispisoc de judecată, după ce s-au pârât cu mănăstirea Suceviţa, în baza unui „dres făcut cu înşelăciune şi nedrept”, marele spătar Gligorie Ureche, cneaghina comisoaie Voruntăreasa, şi toţi verii lui Neagoe postelnic, Gligorie Arbure, Niculai Grumază, Avram din Lucăceni, Toader Gherman, Isac Cocoran, Gheorghe şi toţi verii lor, „pentru satul **Mândreşti**, ce este pe Siret, în ţinutul Sucevei, cu mori pe râul Siret”[358].

1774, iunie 15: Satul **Mândreşti-Vlădeni**, ţinutul Botoşani, ocolul Siretului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[359]**: Toată suma caselor**: **19**. Scădere rufe-

---

[356] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 139, pp. 193, 194

[357] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 463, pp. 524, 525

[358] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 130, pp. 123, 124

[359] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 192

turile, însă 7: 2 popi, 5 scutelnici. Rămân birnici: 12. / **Birnicii**: Maftei Moscul / Ioniţă Priparoc / Pricopie Parparoc / Simion Hârtie / Iftimi Hârtie / Mihălache Hârtie / Cucoranul / Vicol Mătcan /Pavel Demiian / Miron, cumnat lui / Dumitraşcu Oatul. // **Rufeturile**: Popa Ioniţă / Popa Grigoraş / Simion, morar, scutelnic al mănăstirii Suceviţei / Mihai, rus, tij (la fel) / Toader, rus, tij (la fel) / Alecsa, rus, tij (la fel) / Tincul, rus, tij (la fel).

1901: „**Mândreşti**, sat în partea de nord a comunei Brehueşti, plasa Siretul, județul Botoșani, cu o suprafață de 1.052 hectare şi o populațiune de 144 familii sau 687 suflete, din care 168 contribuabili. Are: 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cântăreți; 1 școală, frecventată de 36 elevi; 1 cârciumă; 3 meseriaşi. Vite: 275 vite mari cornute, 30 cai, 340 oi și 50 mascuri”[360].

MÂNDREŞTI

(lângă Goşmani, comuna Români, Neamţ).

Întărit, în **15 septembrie 1462**, de Ştefan voievod, „mănăstirii noastre de la Piatra lui Crăciun (Piatra Neamţ), unde este hramul Adormirea preasfintei născătoare de Dumnezeu şi pururi fecioară Maria”, care primeşte uric pentru „anume satele şi morile: moara cea mare care este pe Bistriţa (Bistriţa, comuna Viişoara, Neamţ) şi în Zdvijinţii (Zvijinţi, Arca sau Doamna, parte

[360] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 359

din Piatra Neamţ), de la Doamna şi Soboleşti (sat lângă Săvineşti, Neamţ), şi Faurii (înglobat în Zăneşti, Neamţ), şi Vascăuţi (lângă Săvineşti, Neamţ), şi Braşeuţi (Brăşăuţi, comuna Dumbrava Roşie, Neamţ), şi Bulgari (partea a municipiului Piatra Neamţ), şi Mărăţei (în Piatra Neamţ), şi Dărmăneştii pe Chivejdi (în Piatra Neamţ), şi Oprişani (Cuejdiu, comuna Gârcina, Neamţ), de asemenea pe Chivejdi, şi Răidăceştii (lângă Turtureşti, comuna Girov, Neamţ), şi Tortoreştii (numit şi Tătăraşi, azi Turtureşti, comuna Girov (neamţ), două părţi – o parte pe care ei au cumpărat-o de la Cozma, fiul lui Băloş, pentru 75 de zloţi tătăreşti –, şi Căuceleştii pe Cracău şi cu moară (Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), şi **Mândreştii pe Orbic** (lângă Goşmani, comuna Români, Neamţ), şi satul lui Şerbu Răspop (Beşicani, comuna Săuceşti, Bacău), şi Stăuciani, amândouă cuturile şi cu moară şi cu iaz (Săuceşti, Bacău), şi morile de la Bacău, pe care ei le-au întemeiat din pustiu, şi prisaca de la Fundu, dincolo de Siret (Siretu, comuna Letea Veche, Bacău), unde a întemeiat Martie, şi via de la sare, la Bacău, în Dealul Sării, şi Vâlsăneştii, mai sus de Bacău, şi cu dârsta (partea de sus a Bacăului), şi Lucăceştii pe Tazlăul Sărat (parte a oraşului Moineşti, Bacău), şi satul anume Heciani, şi cu morile, pe Siret, pe care l-a dat lor pan Hodco Ştibor din uricul său, pentru sufletul său, şi mănăstirea unde este hramul Sfântul Bogoslov, şi mănăstirea de la Bahlui, şi cu moara, şi mănăstirea de la Bohotin, şi cu moara, şi prisaca Cozia, de la Bohotin, şi Botna, pe Nistru, şi cu prisaca şi cu Iezerul Alb şi cu toate gârlele, care din veac ascultă de Botna, şi moara de la gura Chivejdiului, sub Piatra lui Crăciun, şi prisaca de la

Itchil, şi poiana de sub Ceahlău, şi poienile de la Chivejdi”[361]. Hotarele, din veac.

MÂNDREŞTI

(Dealul lui Ghibarţ, comuna Boţeşti, Vaslui).

1493, martie 15: Întărit de Ştefan voievod lui Ivul Mândrea, nepotului său de frate Toader, fiul lui Onica, şi nepoţilor săi de soră Trif, Furdui şi Muşa, fiii Anuşcăi, care cumpăraseră, cu 120 zloţi tătăreşti, de la fraţii Petrea, One, Magoşe, Stanca, Măruşca şi Neagşa, fiii lui Dinga Tălpigeanul, nepoţii lui Toader, fratele lui Petru Tălpig, „un sat, anume Tăveştii, la iezerul de la Crasna… Şi încă le-am mai dat şi le-am întărit dreapta lor ocină, **o selişte, anume Seliştea lui Bibarţ**, şi un sat, anume Găneştii”[362]. Hotarul, din veac.

1640, decembrie 15: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitraşco Burghelea, în baza zapisului de mărturie de la Stratul protopopul, Mitrul şi Dumitraşcu din **Gugeşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Mărdarie de **Horgeşti** (comuna Bogdana, Vaslui), Şoropul de **Mândreşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Ionaşco din **Tăoşti** (înglobat în Bălţaţi, comuna Tătărăni, Vaslui) şi de la Bosiiuc căpitanul, în care scrie că „a venit înaintea lor Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun şi a vândut a ei dreaptă moşie din satul

[361] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 107, pp. 151-154
[362] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 130, pp. 253-255

Tăoşti, din satul **Găneşti** (comuna Boţeşti, Vaslui) şi din satul **Ghibarţu** (comuna Boţeşti, Vaslui), câtă se va alege, lui Dumitraşcu Burghele, drept 70 de lei bătuţi. / Aşijderi, a cumpărat Dumitraşcu Burghele de la Procopie, Gligorie şi Măriia, feciorii Ştefăniei, nepoţii lui Hărăţ… toată partea lor din satul **Mândreşti**, drept un cal şi 15 lei", şi tot de la Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun, a primit danie, „drept sufletul său, o parte de ocină din satul **Vâlcani** (lângă Boţeşti, comuna Boţeşti, Vaslui), cât se va alege partea ei"[363].

1725, august 12: Ştefan Luca vistiernicul, rămâ-nând dator Sandului neguţător cu „500 lei, osebit de un left, ce am fost dat 300 lei, şi cu alte luate, şi osebit 100 stupi, ce i-am fost dat, m-am apucat, până în doi ani, să-i dau aceşti bani, şi am pus zălof două sate întregi de la Fălciu, **Mândreştii** şi **Pleşenii**, şi **Caşoteni** de Lăpuşna, fără a treia parte, a altor răzeşi; iar de nu i-oi da banii până la zi, să fie volnic a le vinde, ca să-şi scoată ba-nii"[364].

---

[363] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 498, pp. 484, 485

[364] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 215, 216

MÂNDREŞTI

(lângă Şindilari, Vrancea).

1774, iunie 26: Satul **Mândreştii Vechi**, ţinutul Putnii, ocolul Milcovului de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[365], avea **toată suma caselor 35**. Scădere rufeturi 5: 4 slujitori, 1 țigan. Rămân birnici 30. / **Birnici**: Macovei, vornic / Nedelco Robu / Echim Vecinu / Crăciun, harabagiu / Stan Socariță, pușcaș / Niagul fiul lui Stan / Anghel, harabagiu / Ion Spânu, răilean (din Raia – n. n.) / Ene, harabagiu / Dumitru, crav, răilean / Dragomir Berdeică / Ion fiul lui Costantin Buduiu / Opre fiul lui Pătrașco, muntean / Toader Șăptilici / Ștefan Negre / Groza, tăbăcar / Ion Spânul / Ispas, morar / Marin, harabagiu / Vasile Cloșcă, pâslar / Anghel Șăptilici / Petre, răcar / Dumitrică Bobârcă / Mateiu / Ștefan al lui Macovei / Necula cumnat lui Ștefan / Costantin fiul lui Grozav / Gheorghe fiul popii, dascăl / Ion fiul Păunii / Costantin, cârciumar. // **Rufeturi:** Lupul, ceauș, slujitor / Sandul, stegar, slujitor / Vasile, slujitor / Ion Bunădimineața, țigan / Ștefan, muntean, slujitor.

1774, iunie 26: Satul **Slobozia Nouă ot Mândreşti**, ţinutul Putnii, ocolul Milcovului de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[366], avea **toată suma caselor 20**. Scădere rufeturi 2: 2 nevolnici. Rămân birnici 18.

---

[365] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 331, 332

[366] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 332

/ **Bejenari**: Mușat fiul lui Anghel, vornic / Coman fratele lui / Ion Lioiul / Costantin Grasul / Costantin, morar / Lupul, pas / Sandul fiul lui Drăghici / Negoiță fiul lui Bunie / Radul Pop / Negul Burician / Vasile fiul lui Manolache / Dragomir fiul lui Stan / Lefter, cârciumar / Turorachi fiul lui Stoica / Pavel cumnat lui Lefter / Gheorghiță, bejenar / Berce. // **Rufeturi:** Radul, morar, nevolnic / Mafteiu, muntean, nevolnic.

1775, mai 31: Carte de împuternicire, dată de Grigore Alexandru Ghica voievod lui Matei, egumenul mănăstirii Mera, „şi omului său, pe care îl va trimite vechil şi purtător de grijă la moşia **Şindilari** şi **Mândreşti**, ce le are la ţinutul Putnei, să fie volnic a stăpîni şi a lua a zecea din ţarini cu pâine, din fânaţe, din livezi cu pomi, din bălţi cu peşte, din prisăci cu stupi, însă din 8 unul, iar fiind mai puţini, va lua câte o para de stup, din grădini cu legume, însă din cele ce vor fi pentru hrana locuitorilor să nu se supere, şi crâşmă cu băutură, nimeni altul să nu îndrăznească a pune în sat să vândă vin, fără numai vinaţurile mănăstirii să se vândă… cei şezători cu casă pe numita moşie să aibă a lucra zilele obişnuite de boieresc ori să plătească cu bani, după hotărârea ponturilor”[367].

[367] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 155, p. 104

MĂNEŞTI

(în Urlaţi, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1491, octombrie 15: Întărit de Ştefan voievod lui Pătru Selişteanu, care cumpărase, cu 75 zloţi tătăreşti, de la Duma, fiul lui Manea de la Obârşia Ialanului şi nepoţii lui de soră, Dragotă Cremene şi Ţintea, „un sat la obârşia Ialanului, anume Măneştii, unde a fost casa tatălui lor Manea, şi mănăstirea, unde loveşte pârâul în deal, în pădurea lor”[368]. Hotarul, din veac.

1620: Întărit de Gaşpar voievod fostului comis Ionaşco Capotă şi cumnatului său Maftei, care „au întors înaintea noastră feciorilor Bogzei logofătul, lui Vasile pârcălab şi surorilor lui Busca şi Loghina, 80 de taleri bătuţi pentru jumătatea de jos a satului **Măneştii**, ce-s pe Vaslui, ce le-a fost lor cumpărătură de la Mărica, fata Fătului, de la Crăstoae şi Ionaşci, fii lui Gheorghe, şi de la Ioan, fiul lui Mătei, căci dânşii au fost rude mai de aproape”[369].

1643, iulie 20: Alexa, feciorul lui Petriman, vinde fraţilor Ioniţă şi Timoftei, feciorii lui Zgribăoan, „din al treilea bătrân, jumătate de sat de **Măneşti** (comuna Dragomireşti, Vaslui)… şi toată partea lui din satul **Sârbi**

---

[368] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 99, pp. 197, 198

[369] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 28, 29

(comuna Nicoreşti, Galaţi) şi din **Dumitreşti** (lângă Ionăşeşti, comuna Nicoreşti, Galaţi)”[370].

1765, noiembrie 20: Cartea de împuternicire, dată de Grigorie Alexandru Ghica voievod Smarandei Racoviţoae „şi omului ce-l va pune vechil la moşia **Moneştii** din ţinutul Fălciului să fie volnic să aibă a-l ţine şi a-l stăpâni, luând de a zecea din toate”[371].

MĂNEŞTI

(pe Tazlău, lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău).

1569, iulie 1: Întărit de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod lui Lupul vătah şi lui Ion Dodiş, care cumpără, cu 180 zloţi tătăreşti, de la Drăgan, fiul lui Aninu, nepot lui Dămăcuş stolnic, „din jumătate din satul **Măneşti**, ce este pe Tazlău, a treia parte”[372].

1587, octombrie 3: Zapisul şoltuzului şi al celor 12 pârgari din **Trotuş**, anume Coşea Giurgiu, Simion, Grozav, Mişpeatri, Tămaş, Gligorie, Petria, Măteiaş, Dimitri, Putneanul, Luţea Tămaş şi Savul, în care scriu cum au venit „Marta Comisoaia şi Coste vătah din **Zeameşti** şi au vândut a sa parte de ocină din **Măneşti** lui Coste vătah şi femeii lui Anghelina, pentru 180 zloţi

---

[370] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 133, p. 131

[371] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 199, 200

[372] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 12, 13

tătăreşti"[373].

1632, mai 26: Zapisul lui Arhip, fost călăraş, prin care mărturiseşte că a vândut cumpărătura lui din „sat în **Măneşti**, pe Tazlău, mai sus de **Zeameş**, a patra parte de sat de Măneşti, ce mi-a fost cumpărătură de la Gligorie Şandru şi sora lui Marga, fiii lui Şandru starago, ce mi-au vândut mie drept 6o de zloţi bătuţi… lui Marco de **Brătila**… / Aşijderea i-am vândut altă parte, ce am avut cumpărătură de la Greaca, fata Savului de Măneşti, nepoata Conşăi… a patra parte din patru bătrâni, drept 10 galbeni"[374].

1632, noiembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Dumitru Buhuş, care primeşte urice pentru „satul **Gâdinţii** (comuna Sagna, Neamţ) pe Siret, cu loc de mori la Siret şi la pârâul satului şi cu bălţi de peşte şi cu vii, şi cu pod umblător pe Siret, şi alt sat, anume **Criveştii** (comuna Strunga, Iaşi) sub Strungă, cu iaz şi cu mori şi cu vii, şi, în acelaşi hotar, seliştea **Răvăcanii** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), mai jos de Pietriş, şi seliştea **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hotceştii** (lângă Strunga, Iaşi), şi a patra parte din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), şi seliştea **Dădeştii** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sirca, cu loc de iaz şi de mori la Sirca, ce este în ţinutul Roman, şi a treia parte din seliştea **Plotuneştilor** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate din satul **Căcăceşti** (în Cârligătura, Iaşi) şi o bucată de pământ în hotarul **Târgului Frumos**, pe unde a însemnat şi a pus stâlpi Pătraşco Başotă logofăt… cu loc de iazuri şi de mori la amândouă Bahluţele, şi toate

---

[373] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 211-213

[374] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 92, p. 105

părţile lui, câte se vor alege, din satul **Tălhăreşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), cu iaz şi cu mori la Bahlui, şi nişte părţi din **Chiceră** (lângă Sârca, comuna Bălţaţi, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi satul **Vavatieştii**, ce se numeşte **Bârleştii** (comuna Erbiceni, Iaşi), şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, cu iaz şi cu mori pe Bahlui, şi toate părţile de cumpărătură ce se vor alege din satul **Iurghiceni** (azi Erbiceni, Iaşi) şi din satul **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), de asemenea pe Bahlui, ce este în ţinutul Hârlău, şi un loc de mori şi de prisacă mai jos de **Pureciani** (la nord de Popricani, Iaşi), la Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, şi catul **Cupcici** (numit apoi Cupcina, azi oraşul Kalininsk, raionul Ediniţa, Moldova) şi **Brătăşanii** (azi Brătuşenii Vechi, raionul Ediniţa, Moldova) pe Ciuhur, cu iaz şi moară pe Ciuhur, şi a patra parte din satul **Tribiseuţi** (comuna Trebisăuţi, raionul Briceni, Moldova), ce este pe Drabişte, cu jumătate de iaz şi cu moară pe pârâul Drabişte, şi a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova), pe Prut, cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, şi de asemenea şi la Prut, cu loc de moară la **Dubase** (toponim în braniştea Bohotin) şi cu pod umblător peste Prut, şi toate părţile lui din satul **Dumeni** (comuna Văratic, raionul Râşcani, Moldova), mai sus de Costeşti, de asemenea pe Prut, şi jumătate din satul **Bozoviţă** (Buzoviţă, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi jumătate din satul **Răsteul** (Resteu-Atachi, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi toate părţile lui din satul **Tălmaceu** (Tălmaci, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, ce este în ţinutul Hotin, şi satul **Măneştii** (lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), şi jumătate din satul **Grozeşti** (azi Oituz, Bacău) pe Oituz, cu mori şi cu loc de pive şi de firistreu pe pârâul Oituz, şi

cu loc de vie, şi cu grădini şi cu fâneţe la muntele ce se numeşte Munceii, ce este în ţinutul Trotuş, şi o parte de ocină din satul **Măstacănul** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ), peste Bistriţă, ce se va alege partea lui Hricicanul, cu loc de moară la pârâul satului şi cu loc de prisacă, ce este în ţinutul Bacău, şi satul **Neculeştii**, ce se numeşte **Trifeştii** (Neamţ), cu iaz şi cu mori la Pârâul Negru, şi toate părţile lui de cumpărătură, câte se vor alege, din satul **Româneşti** (lângă Trifeşti, Neamţ), de asemenea pe Pârâul Negru, cu loc de iaz şi de mori pe Pârâul Negru, de asemenea şi pe pârâul Brănişterilor, ce este în ţinutul Neamţ, şi satul **Potropopeştii** (Potropopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui), şi nişte părţi de ocină, câte se vor alege, din satul **Olăşei** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi alte părţi de asemenea cumpărătură din satul **Bomboteşti** (azi Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna, cu mori şi cu loc de pive la pârâul Cuţitna”[375].

1635, mai 15: Zapisul fraţilor Gligorie şi Dumitru Şandru, prin care mărturisesc că au vândut „a treia parte din selişte din **Mănişti** (Măneşti, lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău) şi din **Groapa cea Mare** (toponim la seliştea Măneşti), partea noastră, lui Ionaşcu Căpăţînă, birăul de **Ocnă**, drept 22 ughi”, martori semnatari fiind „popa Arsene, popa Nicula, Drăgan Cupăceanu şi Gheorghe Surca, birău de **Ocnă**”[376].

1636, septembrie 17: Zapisul şoltuzului de **Trotuş** Soci Mihai, al celor 12 pârgari, Nechita staroste de Trotuş, Iane vameşul, Dumitru Puia de **Negoeşti** (comuna

---

[375] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 234, pp. 289-292

[376] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 117, p. 155

suburbană Ştefan cel Mare, inclusă în Oneşti, Bacău), Bosiioc de **Bordzeşti** (Borzeşti, sat înglobat în Oneşti, Bacău), Ionaşco vornicul de **Bogdana** (comuna suburbană Ştefan cel Mare, inclusă în Oneşti, Bacău), în care mărturisesc cum au venit înaintea lor Ion Tăzlăonul, feciorul lui Toader diaconul, şi Măteiu de **Provăzăşti** (Prohozeşti, comuna Poduri Bacău) şi „au vândut fratele nostru Ion (Tăzlăonul) a noastră dreaptă moşie, un bătrân din sat de **Dănăeşti** (lângă Oneşti, Bacău)… lui Arhip fost cămăraş şi femeii sale Evghenia, drept 15 galbeni. Noi, dacă am auzit că a vândut, am făcut carte Măriei sale să-i întoarcem. El n-a vrut, deci ne-am pârât înaintea Măriei Sale pentru că ne-a zălogit moşia. Deci ne-a rămas Arhip ca să ţină toate părţile lui Ion din Dănăeşti şi din **Măneşte** (Măneşti, lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău) şi din **Dzeameş** (Zemeş, lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), iar cu părţile noastre să n-aibă treabă… după aceea, ne-am tocmit cu Arhip să ţină toată partea noastră din Dănăeşti… şi ne-a dat bani 10 ughi”[377].

1637, martie 20: Zapisul lui Toader Ţarigrad, Ştefan Mărinil, Ştefan Biţivul, Ionaşco Bilţul, Vasile vătămanul, Constantin Săptămânăalbă şi Mano, în care mărturisesc „cu sufletele noastre precum, făcându-se trei morţi de om la **Măneşti** (lângă Brătila, comuna Helgiu, Bacău) şi venind vornicii, au luat Todosii Copilului 13 boi, şi s-a dus după boi şi alţi boi i-a scos, iar pe doi i-a istovit pentru seliştea Măneşti, ales pentru bătrânul lui, Gheorghe căpitanul, tatăl armaşului Grumeza”[378].

---

[377] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 512, p. 566, 567

[378] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 40, pp. 40, 41

1637, decembrie 20: Soţii Cârste şi Mărica ot **Mănişti** (Măneşti, lângă Brătila, comuna Helgiu, Bacău) vând lui Gheorghiţă Căpăţână din **Ocne** (Târgu Ocna, Bacău), drept 6 galbeni buni, „3 delniţe în seliştea **Mănişti**, la Nuci”[379].

1659, mai 2: Întărit de Gheorghe Ghica voievod serdarului Mihalcea Hâncul, care primeşte drept danie domnească „un sat, anume **Măneştii**¸la ţinutul Trotuşului, care sat a fost al lui Vasile hatmanului, fratele lui Gheorghe Ştefan voievod, şi l-am luat domnia mea de viclean, pentru care lucru de multe ori s-au ridicat cu oşti din Ţara Ungurească şi au venit cu sabie asupra domniei mele şi au făcut multe nevoi şi prădare săracilor din ţară”[380].

1698, februarie 25: Întărit de Antioh Constantin (Cantemir) voievod fostului comis Ilie Catargiul, feciorul lui Apostol Catargiul, şi jupânesei Safta, fata lui Iordache Ruset mare vistiernic, nepoată de fiică răposatului domn Evstratie Dabija vodă, care primesc ispisoc pentru moşiile „din drese domneşti şi din zapise de cumpărături ce-a cumpărat răposatul domn Dabija vodă, satul întreg **Crainicii** în Polocin, cu vecini, cu locuri de heleşteu, de moară şi de pod în apa Siretului, ce este la ţinutul Putnei, jumătate de sat ce-a fost schimbătură cu Neculai Buhuş logofăt… i-a dat Dabija vodă lui Buhuş, pentru jumătate de cat Crainici, satul **Tămăşeanii** (sau Tămăşoani, raionul Vulcăneşti[381], Moldova) pe Prut, în ţinutul Iaşilor,

---

379 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 219, p. 201

380 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 61, pp. 80, 81

381 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 254

iar jumătate din satul Crainici, partea din sus, a cumpărat-o de la Gavril, popa Cornilie feciorul popii Hilohie, şi de la seminţia lor fraţii Necula, Vasile şi Loghin, drept 400 lei bătuţi. / Şi satul **Poenariul**, din jos de Crainici, ce se hotărăşte cu Crainici, cu Covrigul şi cu alte bălţi de peşte, cumpărătură Dabijei vodă de la mulţi răzeşi, drept 185 galbeni, cum arată zapisul de la Vasile vodă. / Şi satul **Sucmezăul**, cu **Rogoazăle**, iar la ţinutul Putnei, cu vecini, cu moară cu heleşteu, ce se hotărăşte cu Măţcani, cumpărat de Dabija vodă de la Irimia Nădabaico cel bătrân şi de la feciorii lui Cozmiţă şi Nastasia, drept 400 lei bătuţi… / şi satul **Măţcanii**, iarăşi în ţinutul Putnei, pe Polocin, cu vecini, cu moară cu heleşteu, care a fost danie de la Gheorghe Ştefan voievod Dabijei vodă pentru 700 taleri ce i-a fost dat Dabija, în boierie, pentru treaba ţării, care sat Măţcani l-a fost cumpărat Iorga postelnic cu jupâneasa sa, fata lui Trufandă, şi după moartea Iorgăi, neavând feciori, fiind Iorga văr primar cu Vasile vodă, a rămas acel sat domnesc şi, domnindu-se, pe urmă, Gheorghe Ştefan vodă, l-a dat danie Dajijei, pentru acei bani, iar mai pe urmă, sculându-se rudele Iorgăi, de-au tras parte, Dabija încă le-a mai dat 500 lei, ca să nu mai aibă treabă cu acel sat Măţcani… / Şi satul **Baloteştii**, la ţinutul Putnei, pe Zăbrăuţ, pentru care a fost dat Dabija vodă 600 de galbeni pentru nevoile oamenilor din Baloteşti, la domnia lui Gheorghe Ştefan, cum arată ispisocul de la Gheorghe Ghica vodă, precum le-a pus zi acelor oameni, să dea acei bani, şi nu i-au mai dat, şi neavând bani la zi, a rămas satul Dabijei vodă. / Şi părţile din **Bodia**, iarăşi la ţinutul Putnei, cu vecini, danie Dabijei de la Gheorghe Ştefan voievod. / Şi satul **Domneştii**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini, şi satul **Mihăileştii**, din jos de

Domneşti, şi satul **Volovaţii**, din sus de Domneşti, şi satul **Făureştii**, din sus de Volovaţi, ce le-au cumpărat Dabija vodă şi Iordache Ruset vistiernic de la mulţi răzeşi din acele selişti, cum arată zapisele acelor vânzători, şi satul **Dănăeşti**, cumpărătura lui Ilie Catargiul comisul… / Şi jumătate de sat **Bârlădeani**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vad de moară în Sireţel, cumpărătura Dabijei vodă de la Alexandra, sora Iorgăi, şi de la feciorul ei Toderaşco, drept 350 lei bătuţi. / Şi satul **Răcăciunul**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini şi cu vaduri de moară, cumpărat de Dabija vodă de la răposatul Ştefăniţă vodă, feciorul răposatului Vasile (Lupu) vodă, cu locuri de fânaţ în Vlamnic şi cu o poiană ce se cheamă Mărvila, drept 1.000 taleri, care sat a fost al lui Gheorghe Ştefan vodă, şi l-a luat Ştefăniţă vodă, cu alte moşii, pentru 20.000 taleri, ce-a fost dat Vasile vodă să-i ţină Gheorghe Ştefan, pe când era logofăt mare, iar el s-a ridicat cu acei bani, cu ungurii, pe domnia lui Vasile vodă… / Şi iarăşi alt sat întreg, **Lunca mare**, lângă Răcăciuni, la ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija vodă şi doamna Dafina de la Anuşca, femeia lui Dănăilă Vitolt, strănepotul lui Bucium ce-a fost vornic mare, şi de la feciorii lor Vasile şi Marica, din jumătate de sat Lunca mare, a patra parte, din partea de jos, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, partea din jos, a patra patre, cumpărată de Dabuja vodă de la Gligorie şi femeia lui Tudosca, şi de la fraţii lor Gheorghiţă, Băluţă, Nastasia şi Mărica, feciori Artemiei, fetei lui Vitolt, ce-a fost logofăt mare, drept 220 lei, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea de jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Gavrilaş şi Mărica, feciorii lui Lupaşco Vitolt, ce-au fost făcuţi cu Aviiana, fata lui Ciocârlie, şi de la Ştefanşi Tofana, iarăşi

feciorii lui Lupaşco Vitolt, făcuţi cu Nastasia, nepoata Corpăcioae, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea din jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Solca, femeia lui Ilie Băicescul ce-a fost pivnicer, şi de la feciorii lor Ansiniţa şi Gavrilaş, drept 220 lei bătuţi, care fac aceste cumpărături jumătate de sat, drept 740 lei bătuţi, iar jumătate de sat **Lunca mare** a cumpărat-o Dabija vodă de la fraţii Lupaşco şi Ionaşco de **Măneşti**, feciori Acsiniei, nepoţi lui Bucium vornicul, drept 600 lei, care s-au făcut, pentru tot satul Lunca mare, drept 1.340 lei; / aşijderi satul **Stoileşti**, la ţinutul Putnei, pe gârla Putnei din sus, cu vad de moară, ce este de moşie Dabijei vodă şi cumpărătura, ce-a cumpărat un vad de moară de două roate de la Bejan Gheuca mare pitar, drept 40 galbeni, şi 2 pământuri de frunte, cu vad de moară şi cu casă făcute, cu 3 pogoane de vie, cumpărate de Dabija vodă de la Toader Ciohodarul, drept 60 galbeni, şi 4 pământuri în frunte, tot în satul Stoileşti, primite danie de Dabija vodă de laToader Ciohodarul, fecior Sanfirei, nepot lui Vartic vornic, şi un vad de moară, cumpărat de la Tudora, fata lui Dragotă, nepoată lui Oţăl şi Avrămiei, fata lui Puşcă, iar nepoată lui Oţăl; / satul **Oleşeştii**, cu vecini, ce este pe gârla Putnei, din sus, în ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija voievod de la Pavăl fost logofăt şi de la alţi răzeşi, cu vad de moară şi cu vii, drept 330 lei bătuţi. / Şi satul **Sascut**, ce-a fost moşie Dabijei vodă şi cumpărătură de la răzeşi… / şi, din 7 bătrâni din satul **Conţăşti**, 5 bătrâni, cumpăraţi de Dabija vodă de la Feona arhimandritul, ce-a fost egumen la Galata şi Caşin, drept 500 lei”[382].

[382] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 189-195

1901: „**Măneşti**, șes, judeţul Bacăi, plasa Tazlăul de jos, comuna Brătila, pe cure se zice că ar fi fost în vechime un târguşor, având şi biserică”[383].

MĂNEŞTI

(pe Nirnova, Iaşi).

1645, martie 7: Izvodul de moşii ale lui Iordachi Canta vel logofăt: / **Corneştii** (comuna Corneşti, raionul Ungheni, Moldova), la ţinutul Eşi, sub Codru, care se începe hotarul din Codru şi trece peste Dele, de ajunge în matca Vladnicului şi este vatră de sat în vârful Deli, anume Leucanii; şi umblă hotarul în trei bătrâni: unul este al Petrimăneştilor, care s-au tras din Hârce vornic, din care este Ghervasă Paciul sin (fiu) Mihăilă, brat (frate) Petrimam, fecior lui Marcu Mera; / **Bumboteşti** (comuna Bumbăta, raionul Ungheni, Moldova), tij (la fel) ot Eşi, şi iarăşi au parte lui Petriman, un bătrân, din câţi fraţi au fost de pe strămoşul lor Mihăilă; / **Herceştii** (comuna Sineşti, Iaşi), tij ot Eşi, sub Codru, umblă hotarul în trei bătrâni, că au fost patru fraţi cu Măicanu, şi l-au plătit cei trei fraţi de la turci; şi o parte a bălţii loveşte până în Valea Murgului, pe din sus de locul Tărnuşii, dinspre apus, ajunge în hotarul Bobleticilor şi se atinge şi Sineştii în acel hotar; / **Tărnuşa** (Iaşi) tij ot Eşi, a treia parte din tot hotarul, care umblă în trei bătrâni; / **Dumbrăviţa**

383 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 282

(comuna Dumbrăviţa, raionul Sângerei, Moldova), tij în capul ţinutului Eşii, din jos, iar au Cuhuceştii un bătrân, şi se începe hotarul din Ciuluc, de ajunge până la hotarul Năpădenilor, şi în rediul ţin a treia parte dinspre răsărit; / **Măneştii** (pe Nirnova, Iaşi), tij ot Eşi, pe Nărnova, au jumătate de hotar deplin stâlpită, iar este de pe moşul (bunicul) lor Petriman, brat (frate) cu moşul lor Mihăilă, feciorii lui Marcu Mera, veri primari cu Dumitraşcu Bălă-ban, fecior de fraţi; / **Vepriva** (Viprova, comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova), ce se cheamă **Puţuteni** (comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova) pe Cula, în ţinutul Orheiului, care umblă în trei bătrâni, din care unul este al lor, ales şi stâlpit, partea din jos de pe moaşa (bunica) lor Păcioaia, fata Tudurii din **Vlăsăeşti** (comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova), şi acel bătrân umblă în patru părţi, o parte a Tudurii, a doua a Vlăsăeştilor, a treia a Despii şi a patra a Hânsănoai, care Hânsănoai şi cu Despa, fiind sterpe, au rămas să împartă ceilalţi doi fraţi, adică Tudura şi Vlăsăieştii, iar doi bătrâni, în partea de sus, au de pe moaşa (bunica) lor Cârstâna, fata popii Dimion, soră cu Nistor ce-a fost vătav, pe care a ţinut-o moşul (bunicul) lor Mihăilă, şi acei doi bătrâni se împart pe şapte surori şi un frate, Nistor, feciorii popii Simion, din care fete, pe una a ţinut-o Miron din **Negreşti** (satul Negreşti, raionul Străşeni, Moldova), pe a doua, Băluţa, a ţinut-o Horceag, pe a treia a ţinut-o Radulinco, pe a patra a ţinut-o Miloş, pe a cincea a ţinut-o Borde ot **Şutuleşti** (partea a satului Puţintei, comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova), a şasea este muma Cirgolii, iar pentru a şaptea nu arată nimic”[384].

---

384 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 23, pp. 14, 15

MĂNEŞTI

(lângă Târgu Neamţ, Neamţ).

1774, iunie: Satul **Măneştii**, de liuzi **Târgul Neamţului**, ţinutul Neamţului, ocolul de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[385], aveau **toată suma caselor 16**. Rămân birnici 16. / **Birnici**: Neculai, muntean / Nedelco, muntean / Deico, muntean / Stănilă, muntean / Stan, muntean / Ion, puşcaş / Ivan, muntean / Niagul, muntean / Gheorghe, muntean / Stan, muntean / Gheorghe sin (fiu) Ion, muntean / Opria, brat (frate) lui / Ioniţă, muntean / Sava, rotar / Niagu, muntean /Petrică, muntean.

1901: „**Mănești**, sat în judeţul Neamţ, plasa de Sus-Mijlocul, comuna Petricani. A făcut parte, mai înainte, din desfiinţata comună Boiștea"[386].

MĂNEUŢI

(între Siret şi Rădăuţi, Bucovina).

Deşi are un bogat trecut românesc, satul Măneuţi („Man" înseamnă, în tătară şi în turcă, „Bărbat") este considerat, chiar şi în 1908, de către Grigorovitza, drept

---

[385] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 12, 13

[386] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 282

Andrásfalva, colonie maghiară, despre care am povestit separat. Istoria satului a încetat sau s-a alterat în veacurile de stăpânire călugărească, dar nici componenta aceasta de istorie românească nu trebuie ignorată. Satul Măneuţi a fost atestat documentar în **7 iulie 1430** şi în 24 februarie 1437, cu întărire, atunci când Şteful Jumătate primeşte uric şi pentru o jumătate din satul şi moşia „Maneuţi la Suceavă”, cealaltă jumătate revenindu-i lui Mândrea, fratele lui Şteful şi al lui Jurju, a fost, la origini, un sat tătăresc, statut confirmat în 9 noiembrie 1433, când unul dintre cei doi fraţi vrăjmaşi, fii ai lui Alexandru cel Bun, Ştefan Vodă, îi dăruieşte partizanului său, „pan Danco, fiul lui pan Giurgiu de la Frătăuţi… un sat pe Suceavă, anume Mianouţi şi patru curţi de tătari din acel sat”, respectiv familiile „curţilor de tătari Mateis şi Ivaşcu”.

1468: În 1468, la Măneuţi stăpânea Marena, jupâneasa lui Ivanco Braevici, fiul lui Brae cel Bătrân, care zidise o mănăstire la Măneuţi. În 2 octombrie 1468, Ştefan cel Mare cumpără, de la Marena şi de la feciorii ei, Ivaşco şi Iliaş, cu 120 zloţi tătăreşti, „jumătate din satul Maneuţi, pe Suceavă, partea lor, jumătate din moară, jumătate din mănăstire şi jumătate din tot hotarul, cu tot venitul”, pe care le dăruieşte mănăstirii Putna.

1478: În 7 martie 1487, Şteful, fiul lui Hărman, şi sora lui Marina, jupâneasa lui Mihail Rogaşevschi, dau mănăstirii Putna satul „Maneuţi, cu mori pe Suceava” şi primesc, la schimb, „un sat, anume Şirăuţi”.

1742: În 1742, „Mineuţii” erau o selişte pustie, pe care se vor aşeza, după 19 ianuarie 1785, 56 familii de ceangăi, care vor întemeia Andreasfalva, „sau satul lui Andraş” (sat despre care am scris o poveste separată), şi se vor ocupa cu legumicultura şi cu creşterea vitelor.

1776: „**Bucovina are trei oraşe municipale**: Cernăuţii, reşedinţa districtului, cu 5.743, Siretul, cu 2.318, şi Suceava, cu 4.145 suflete; apoi, patru târguri: Sadagura, cu 1.832, Câmpulung Moldovenesc, cu 2.623, Vijniţa, cu 2.622, şi Rădăuţii, cu 1.868 suflete, apoi 309 sate, 7 ferme izolate, 18 colonii germane, 5 sate maghiare: Hadikfalva (Dorneşti), Istensegits (Ţibeni), Fogadjisten (Iacobeşti), Andrasfalva (**Măneuţi**) şi Ioseffalva (Vorniceni)"[387].

1782, ianuarie 29: În faţa Comisiei Imperiale de delimitare a proprietăţilor în Bucovina apare egumenul mănăstirii Putna. „**Întrebare**: Cum a venit (praediul) moşia Manauţi la mănăstirea Putna? **Răspuns**: Această moşie, care mai înainte a fost un sat, o a schimbat mănăstirea Putna cu un anumit Şteful şi Maria pentru Şerăuţi, sat situat în districtul Cernăuţului, fost al mănăstirii, care schimb l-a confirmat apoi bătrânul Ştefan Vodă. Acest uric domnesc de confirmaţiune, în care însă hotarele nu sunt descrise, se află în traducere sub No. 136. / **Întrebare**: Se află o hotarnică pentru această moşie şi de când o posedă mănăstirea în linişte? **Răspuns**: Mănăstirea Putna nu posedă o hotarnică specială pentru ea şi mănăstirea Suceviţa uzurpează o bucată de loc, din partea Horodnicului, pentru care mănăstirea Putna se judecă cu Suceviţa"[388].

1887: În octombrie 1887, „întrucât unele case din Andrásfalva erau goale, la vremea respectivă, comisarul de colonizări Danss" a aşezat în acele case câteva familii

---

387 Păunel, Eugen I., *Acvarelele pictorului Franz Jaschke*, în *Codrul Cosminului*, VIII, 1933-1934, Cernăuţi, pp. 419-432

388 Dan, Dimitrie*, Mănăstirea şi comuna Putna*, Bucureşti 1905, p. 255

de germani şi de lipoveni din Motocul Dragomirnei[389], ai căror urmaşi vor putea fi întâlniţi, ca meseriaşi ai satului, în 1940, când li se vor ridica provizoriu licenţele.

1894: La Măneuţi începe să funcţioneze, în limba română, şcoală-filială, cu o clasă[390].

1919: „În registrul însoţirilor s-au introdus la, 7 August 1919, privitor la „Însoţirea de economie şi credit pentru germani în **Frătăuţii Vechi** comuna rom. şi **Măneuţi**" (Spar- u. Darlehenskassen-verein für die Deutschen in Altfratautz rom. und Andreasfalva) următoarele schimbări: membrul în direcţiune Johann Bulbuc şters; membrul în direcţiune Friedrich Bulbuc introdus"[391].

1920: „**Deciziune de expropriere No. 241/20/3**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Rădăuţi, cu care s-a decis exproprierea corpului dominical fasc. No. 302, **Măneuţi**, din registrele fonciare pentru moşiile bucovinene, în suprafaţă de 240 ha 58 a 73 mp, proprietatea Fondului bisericesc, în folosul „Fondului de pământ bucovinean", a devenit definitivă"[392].

1940: Tablou de cărţile de capacitate (atestate de meserie – n. n.) eliberate de Oficiul Rădăuţi, anulate de minister prin decizia Nr. 66.017 din 1940"[393]: **Arnold Mateus**, cizmar, domiciliat în Măneuţi; **Weber Ernest**, tâmplar, domiciliat în Măneuţi; **Zimmermann Anton**,

---

[389] Kaindl, op. cit. p. 425

[390] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 122

[391] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 68, Cernăuţi 30 septembrie nou 1919, p. 5

[392] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 229, 230

[393] *Monitorul Oficial*, Nr. 58, 10 martie 1941, pp. 1197-1208

cizmar, domiciliat în Măneuţi; **Glas Richard**, rotar, domiciliat în Măneuţi".

1941: „Dl **Ioan Popa, învăţător în comuna Maneuţi**, jud. Rădăuţi, a cerut reconstituirea actului de naştere al fiicei sale, Cornelia Sânziana Maria, născută la 20 Iunie 1940, în Cernăuţi"[394].

1944: „Parohia ortodoxă de la Măneuți s-a înființat la 1 martie 1944, dar nu dispunea de nimic: nici biserică, nici parohie, și nici pământ. Parohia catolică avea parcelele 5053/38 și 5016/5 din fascicola 302, suprafața fiind de 6ha 90 ari și 19m^2, iar ce reformată avea parcela virană nr. 112 și parcela 103 și 107 din fascicola 813, în suprafață de 72 ari și 76m^2. În data de 12 septembrie 1945, sub nr. 7638 s-a înregistrat o cerere de către parohia din Măneuți, ca aceste pământuri să le fie date în folosință"[395].

1944: Prin ordinul „Nr. 63.175 din 20 martie 1944, se înaintează 1a gradul II în învăţământul primar, pe ziua de 1 septembrie 1943, următorii învăţători şi învăţătoare, care au reuşit la examenele de înaintare la gradul II, din sesiunea August 1943, la Centrul Cernăuţi, cu notele arătate în dreptul fiecăruia[396]: Gurzun Petre, comuna **Măneuţi**, media 8,00".

1948: „Tablou de întreprinderile naţionalizate trecute în administrarea comunelor, potrivit dispoziţiunilor art. 1, aliniatul penultim, din legea N. 119 din 1948, şi pentru care urmează să se ia deciziuni în cauză de către

---

[394] *Monitorul Oficial,* Nr. 69, 22 martie 1941, p. 1443

[395] Pál, László Gergely, *Bucovina unui maghiar*, Imperium Constanţa 2019, pp. 51, 52

[396] *Monitorul Oficial*, Nr. 72, 25 martie 1944, pp. 2612 şi urm.

Preşedinţia Consiliului de Ministri**: Moara fostă proprietate a lui D. L. Kraft** din comuna Măneuţi”.

MÂNJEŞTI

(sat dispărut, înglobat în Bălţăteşti, Neamţ).

1626, mai 31: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Dumitraşco, al doilea stolnic, şi fraţilor săi Toader, Candachia, Anghelina, Todosca şi Tofana, fiii lui Pătraşco, care primesc uric pentru „satul **Mânjeşti** (parte a satului Bălţăteşti, Neamţ) şi **Bălţăteşti** (sat, Neamţ) cu vecini, în ţinutul Neamţului, care sate au fost drepte domneşti şi ascultătoare de ocolul cetăţii Neamţului, care sate sunt drepte de miluire şi de cumpărătură ale tatălui lor, Petraşco logofăt, de la sfânt răposatul Ion Constantin Moghila voievod”[397].

1627, aprilie 7: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Hangu, care primeşte uric pentru două sate, anume **Bălţăteştii** (Neamţ) şi **Mânjeştii** (parte a satului Bălţăteşti, Neamţ), ce sunt în ţinutul Neamţului. Iar în zilele lui Constantin voievod, Pătraşco, marele logofăt, a dat oareşce sumă de bani pentru trebuinţele domniei şi a pământului şi, pentru această sumă de bani, a dat lui domnul aceste sate. Iar în urma lui Pătraşco logofăt le-a fost stăpânit Coste Bocioc vornic, pentru că i-a fost lui ginere. Iar după pieirea lui Băcioc, trecând din

[397] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 73, pp. 92, 93

mână în mână, i-au adus fiii lui Pătraşco documentele ce le-a avut părintele lor" lui Miron Barnovschi voievod, care le-a dat lor iarăşi „dania şi cumpărătura părintelui lor… iar când a început a zidi mănăstirea Hangului… a făcut tocmeală cu fiii lui Pătraşco logofăt şi cu fiii lui Coste Bocioc, şi le-a dat lor alte două sate, pentru aceste sate, anume **Miclăuşănii** (satul Miclăuşeni, ţinutul Dorohoiului, Botoşani), cu iazuri, ce este în ţinutul Dorohoiului, şi **Căcăcenii** (satul Dimăcheni, Botoşani), cu loc de iaz şi de moară pe apa Jijiei, ce este în ţinutul Hârlăului, care aceste două sate au fost drepte ocini şi moşii ale moşului domniei sale, Balica hatmanul… Şi a mai dat nepoţilor lui Pătraşco şi fiilor lui Bocioc 990 galbeni ungureşti. Iar aceste sate să fie iarăşi sfintei mănăstiri din nou zidite, numită Hangul"[398].

1901: „**Mânjeşti**, moșie în judeţul Neamţ, plasa Piatra-Muntele, comuna Șerbeşti, situată pe lângă moșiile Bungești, Trudești, Ghigoești, acum fără sat. În trecut însă a avut sat, precum se dovedeşte din următorul hrisov, scris de Acsinte Uricariul: „Io Mihai Racoviţă Voevod, Bojiio milosti Gaspodar Zemli Moldavskoi, Facem știre cu această carte a Domniei Mele tuturor cui se cade a ști. Iată că au venit înaintea noastră şi înaintea a patru sfinţi Arhierei ai ţării noastre, boieri moldoveneşti a mari și a mici, dumneaei Maria, jupâneasa răposatului Ilie Cantacuzino, ce a fost visternic mare, şi cu mare jalobă au pârât de faţă pe călugării de Hangu pentru două sate, anume Bălţăteşti și Mânjeşti, de la ţinutul Neamţului, zicînd dumneaei Maria visterniceasca, cum aceste două sate i-au rămas ei de la soțul ei Ilie visternicul, iară lui Ilie vister-

[398] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 174, pp. 227, 228

nicul i-au fost drepte ocini și moşii de la părinţii și moşii lui, precum ne-au arătat şi un uric de la veleatul 7116 (1608), de la Constantin Movilă Voevod, într-acest chip scriind, precum cu aceste două sate a miluit, din osebita sa milă, pe Pătrașcu, ce a fost vornic mare, pentru a lui dreaptă slujbă, și alta că i-a dat Pătraşcu Vornicu 6 cai buni. de preţ, și 600 uzi bani, de s-au dat în treaba Domniei şi a ţării" etc., etc."[399].

MÂNJEŞTI

(comuna Codăeşti, Vaslui).

1400, februarie 11: Întărit de Alexandru cel Bun lui Dan vameşul, care primeşte uric pentru „6 sate într-un horar, şi anume **Şurineştii**, **Mânjeştii, Todireştii, Şerboteştii, Lăţcanii** şi **Iacobeştii**, unde a trăit Iacob Orbul… de la ruptură, drept la apus, peste câmp, la movila săpată, unde se întâlneşte hotarul cu hotarul lui Feair **(Fereşti)**"[400].

1637, aprilie 12: Zapisul lui Dumitru Buhuş fost vistiernic, în care mărturiseşte cum a cercetat pricina dintre Ionaşco Cehan vornic şi Dumitru Leoa uricarul „pentru nişte mori şi un heleşteu din sat din **Codăeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), ce este în ţinutul Vasluiului, pe Cutâtna", pe care izbuteşte să-i împace. Martori:

---

[399] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 361-363

[400] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 1

„Lupul din **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui), Burnar din **Mânjeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Lazor din **Glodeni** (comuna Codăeşti, Vaslui), Vasile, Condrea, popa Mătei şi Pătraşco Peicul din **Todireşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Bălan şi Ţigan din **Şărboteşti** (Şerboteşti, comuna Soleşti, Vaslui) şi alţi oameni buni”[401].

1664, martie 28: Ionaşco, Apostol, Vasile şi Costanda, feciorii lui Dumitru Burnar, nepoţii lui Ion Burnar din satul **Mânjeşti**, vând hatmanului Neculai Racoviţă şi jupânesei Maria, pentru 12 galbeni, „moşia ce-am avut la satul **Şurineşti**, de pe tatăl nostru Dumitru Burnar, din bătrânul Dolhăi, a patra parte, ce ni s-au ales 24 de pământuri în ţarină, în vatra satului şi cu loc de fânaţ la Teişori şi la Piersici”[402].

1667, iunie 22: Răzeşii din Şurineşti, popa Tudosie de **Zlătăreşti**, Frimul şi Gavril de **Dănceşti**, Ionaşco Burnariu, Apostol Burnariu, Vasilioae, Vârnava, Todică, Artenias, Flondor şi Burnariu de **Mânjeşti**, Irina Rotundoae, Irina fata Neagului suliţaşului din **Şurineşti**, Colivă şi Gligoraşco din **Soleşti**, Gligorie din **Popeşti**, şi Mierăuţ din **Porceşiani**, mărturisesc „cum au venit Ionaşco Ţiria, ce-a fost şetrar mare, şi Dumitraşco Gugescul, ce-a fost pârcălab”, cu cartea lui vodă, „să stâlpească toate părţile noastre din satul **Şurineşti**, ce le-am vândut noi hatmanului Neculai Racoviţă, pe zapisele noastre, ce le avem de vânzare. Noi am strâns oameni buni, pe popa Cărstea, Tofan şi Andronic – feciorii popii, feciorii lui Purcel de **Codăeşti**, popa Alexa de **Şerboteşti**,

---

[401] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 59, p. 60

[402] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 106, 107

Giurgea Svredeiaş, căpitanul de **Zlătăreşti**, Iftodie şi Iordache din **Negoeşti**, Ion de **Zlătăreşti**, Toader Flondor şi Mihalcea de **Dăneşti**, Apostol Burnariu şi Ionaşco Burnariu din **Mânjeşti**, Andronic din **Şurineşti**, Simion şi Chirilă de **Glodeni**, şi am măsurat tot satul, peste tot locul, şi apoi ne-am ales toţi partea ce am vândut… şi i-am ales hatmanului 200 de pământuri, şi din vatra satului, şi din câmp, şi din ţarină… / Apoi, dacă am isprăvit acest sat, am coborât la **Mânjeşti**, şi iar am ales părţile vânzătorilor, să-i fie hatmanului dreaptă ocină"[403].

1774, iunie 26: Satul **Mânjeştii**, ţinutul Vasluiului, ocolul Crasnei, după recensământul lui Rumeanţev[404], avea următorii: **Mazili:** Vasile Găluşcă, mazil / Ştefan Găluşcă, ruptaş. // **Preoţi:** Ion Popican, preot. // **Călăraşi:** Ioniţă Cotae, călăraş.

1809, octombrie 24: Diata Mariei, fiica lui Dămian Slevnen, văduva lui Constantin Şlicar „de aici, din târgul **Bârlad**", prin care lasă: o dugheană în capul de sus, alăture cu Păun, nepoatei mele Frăsinii; / a doua dugheniţă o dau nepoatei mele Catrina, fetele protopopului Ioan, fratele meu; / două dughene sunt date zestre fiicei noastre Măriuca de răposatu; / altă dugheană este dată de răposatul finei şi fiicei sale Măriuţăi; / o dugheană, ce este alături cu a Măriuţei, o dau nepoatei mele Ioana, fiica lui Toader Şlicaru, frate răposatului meu soţ; / o dugheană, ce este cu pivniţă sub dânsa o dau sfintei biserici gospod pentru pomenirea sufletelor; / două dughene le-a dat răposatul neamurilor să le stăpânească; ;

---

[403] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 115-118

[404] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 219

/ o parte de moşie din ţinutul Vasluiului, pe din jos de satul **Mânjăştii**, după cum răposatul a dat-o neamurilor, dată să fie”[405].

1901: „**Mânjeşti**, comună rurală în partea de sud-est a plăşii Crasna, judeţul Vaslui, la 7 km de orașul Vaslui şi la 44 km de Codăeşti, reședinţa plăşii, situată pe dealurile dintre pâraiele Vasluiului și Crasnei. Este formată din satele: Mânjeşti, Secuia și Dobârceni-Răzeși; pe o suprafaţă de 1.692 hectare şi cu o populaţie de 213 familii sau 1.650 suflete. Are o şcoală; o biserică şi o cârciumă. Comerţul sc face de 5 persoane. Vite: 658 vite mari cornute, 2.400 oi, 110 cai și 134 râmători. Locuitorii posedă: 52 pluguri și 100 care cu boi; 2 pluguri şi 2 căruţe cu cai; 100 stupi cu albine. / **Mânjeşti**, sat, reședința comunei Mânjești, situat pe coasta de nord-est a dealului Mânjești, pe o suprafaţă de 1.200 hect. Are o populație de 936 locuitori români răzeși; o şcoală, înfiinţată în anul 1881, frecventată de 45 elevi; o biserică, făcută la 1866, deservită de 2 preoţi şi 2 cântăreți; 2 cârciumi. Vite: 512 vite mari cornute, 2.000 oi, 45 cai și 90 râmători. Locuitorii posedă: 40 pluguri şi 80 care cu boi, 2 pluguri şi 2 căruțe cu cai; 100 stupi cu albine”[406].

---

405 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, II, Bârlad 1912, doc. 95, pp. 119, 120

406 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 361

MÂNJEŞTI

(lângă Văcoteşti, comuna Mogoşeşti, Iaşi).

1626, iunie 20: Întărit de Miron Barnovschi voievod fostului logofăt Ion Potlog, care, în baza unui zapis de mărturie de la Ticman diacon din **Ivăniţăşti** (Vineţeşti, Vaslui), fraţii Cozma, Vasile şi Avram din **Semeşăşti** (Tufeşti, Vaslui), fraţii Samoil şi Vasile ot **Ştiubiiani** (lângă Olteneşti, Vaslui), Grigore, Praja şi Onaca din **Coticiri** (lângă Târzii, Vaslui), Cârsti ot **Mânjăşti** (lângă Văcoteşti, pe atunci Vaslui), a cumpărat, „de la Chirila Slav din **Pârtănoş** (lângă Popeşti, Vaslui), feciorul lui Vasile, nepotul Anii Neagoe, prionuţ Stan Mic Părtănos… partea lui de moşie din sat din Părtănoş, din partea de sus”[407].

1628, decembrie 8: Întărit de Miron Barnovschi voievod diacului Ionaşco Mânjea, fiul lui Toader, nepot lui Drăgan Mânje şi strănepot Anghelinii, fata lui Şteful Mânjea şi pre-strănepot lui Toader Mânjea paharnic, după o pâră, judecată „de faţă”, cu călugării de la mănăstirea Galata, „pentru o selişte, anume **Văcoteştii**, aproape de **Mânjăşti**, ce-s în ţinutul Cârligăturii, zicând Ionaşco Mânje diacul că acea selişte este dreaptă a lui strămoşească şi-l asupresc călugării, şi ne-a arătat şi un uric al domnului Ioan voievod. Iar rugătorii noştri călugări au răspuns zicând precum este danie sfintei mănăstiri de la

[407] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 82, p. 101

mătuşa sa Anghelina, fata lui Şteful Mânjea… Drept aceea, domnia mea am trimis pe Borăleanul uricarul, ca să caute toate scrisorile… şi n-a aflat nici un uric, fără cât acel uric de ocină lui Mânjea, şi au aflat scris în pomelnicul cel mare un Ioan cu fii săi, Anghelina deasupra lui Ioan au adaos călugării, Mânjea, cu cerneală roşie. După aceea au adus călugării acel pomelnic înaintea domniei mele, în Divan. Şi însumi am aflat şi am văzut, şi am cunoscut precum au adaos deasupra lui Ioan, au pus pe Mânjea. Şi am cunoscut vederat vicleşugul călugărilor, cum şi zisele lor că nu se cade, şi au rămas de mare ruşine înaintea domniei mele, în divanul domniei mele”[408].

1628, decembrie 12: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Toader Echim din **Turbăteşti** şi lui Gheorghe Saula din **Procelnici**, să strângă „oameni buni şi din sus, şi din jos, megieşi” şi să meargă, să aleagă „cum veţi afla mai cu dreptul şi cu sufletele voastre satul slugii mele, a Mânjei diacul, anume **Văcoteştii**, dinspre satul rugătorilor domniei mele, a călugărilor de la Gălata, de sus, dinspre Mânjeşti”[409].

1630: Pavăl, fecior lui Potan din Zlătăreşti, vinde lui Gavril din Zlătăreşti, drept 95 lei 95 de pământuri, din „satul **Zlătăreşti**, la ţinutul Vasluiului… care loc ni l-au ales răzeşii, tot de o parte în parte, de jos, dinspre Mileşti, până în capul jgheaburilor, cu loc de heleşteu în matca Sărăţii, ce se hotăreşte cu locul Mileştilor până în matca Titeştilor, în sus, dealul până în hotarul Bouşorilor… dinaintea lui Ion Bouşoru de **Bouşori**, Şteful şi Ghedeon

---

[408] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 443, pp. 607, 608
[409] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 449, pp. 615, 616

din **Titeşti**, Ionaşco Burnar de **Mănjăşti**, Artenie de **Şerboteşti**, Iordachi de **Negoeşti**, Ardarie de **Zlătăreşti**, Mihalce de **Dăneşti**, şi eu, popa Andreica din Zlătăreşti am scris zapisul, ca să se ştie”[410].

1634, septembrie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod uricarului Ionaşco Mânjea, care primeşte uric pentru „satul anume **Văcoteşti** (comuna Mogoşeşti, Iaşi), între **Mânjeşti** (comuna Mogoşeşti, Iaşi) şi între **Motăşeni** (comuna Mogoşeşti, Iaşi), din ţinutul Cârligăturii, cu vad de moară la Stavnic… Văcuteştii i-au fost dreaptă ocină de moştenire şi i-au cotropit-o călugării de la sfânta mănăstire Gălata, fără ispravă, cum scrie în alte drese ale lui, pe care le-a arătat înaintea noastră. Şi mai înainte a acut pâră pentru această selişte, Văcoteştii, cu călugării de la sfânta mănăstire Râşca, şi în multe rânduri… şi tot s-a aflat că este dreaptă ocină şi dedină a lui Mânjea uricar”[411].

1635, martie 26: Ispisoc de la Vasile Lupu voievod, în care adevereşte că **Văcoteştii** sunt scoşi din hotarul satului **Mânjăşti**, care, măcar că nu arată câtă parte, se înţelege că dintru început o selişte a fost numai a Mânjăştilor şi, când s-au scos Văcoteştii din acest hotar, atunci s-a despărţit partea lor de selişte, numindu-se Văcoteştii”[412].

1645, iunie 20: Pavăl, Leavul şi Istratie, feciorii lui Grigore vătavul şi ai femeii sale Donchia, şi cu

---

[410] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 46, 47
[411] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 251, pp. 280-282
[412] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 75, p. 92

nepoâii lor, feciorii Leavului, ai lui Ionaşco, ai Măriei şi ai Oghiniei, vând marelui vistiernic Ioradache (Cantacuzino), drept 140 lei bătuţi, „dreaptă ocină şi moşie din sat din **Verşeni**, pe Moldova, în ţinutul Sucevii… din jumătatea din jos, două case de moşie bătrâne şi jumătate din altă casă, din partea lui Pleşcan, ce-i partea lui Oiţă, şi din partea călugărească a doi fraţi, ce ne este dreaptă cumpărătură de la feciorii Nemişului, Ilea şi Vasile. Aşijderi, şi din cea jumătate de sus, părţile a trei fraţi, iar de la feciorii Nemişului, Ilea, Vasile şi Tiron, cu vatră de sat, cu pământuri în ţarină, cu loc de stupină, cu pomăt şi cu vad de moară în Moldova… / Şi în această tocmeală au fost Eremia Murguleţ, Ilie portarul, Nacul pârcălabul, Ionaşco cuparul, Ilie Boul, Nacul Brut, Dumitru diacul din **Verşeni** (comuna Mirosloveşti, Iaşi), Vasile Câmpanul din **Bârleşti** (înglobat în Hărmăneştii Vechi, comuna Todireşti, Iaşi), Hilotie de **Dobruleşti** (lângă Boureni, comuna Moţca, Iaşi), Andronic de **Hăsnăşeni** (lângă Paşcani, Iaşi), Suilă de **Miteşti** (satul Mânjeşti, comuna Mogoşeşti, Iaşi) şi sătenii din Verşeni. Şi eu, Luchian diacul, am scris, ca să se ştie”[413].

1646, iunie 1: Zapisul de mărturie al veliţilor boieri, în care scriu cum a venit Teodosie, egumenul mănăstirii Bistriţa, şi cu toţi călugării, şi au vândut lui Iordache (Cantacuzino), marele vistiernic, drept 250 lei bătuţi, „o selişte, anume **Mânjeştii**, şi cu o bucată de loc din hotarul **Bungeştilor**, până în vârful Tătăraşilor, unde se împreună hotarele”[414].

---

[413] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 104, p. 89

[414] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. III, Iaşi 1907, pp. 119, 120

1774, mai 26: Satul **Mânjeşti**, ţinutul Cârligăturii, ocolul de Jos, avea, după recensământul lui Rumeanţev[415]**: Toată suma caselor: 39**. Scădere rufeturi, însă 35: 14 panţări, 1 popă, 6 aprozi, 5 sămeni (seimeni – n. n.) hătmăneşti, 4 sămeni agieşti, 2 călăraşi de Ţarigrad, 1 cu salvogvardie, 1 cioclu, 1 nevolnic. Rămân birnici 4. / **Birnici**: Ion a Mariei / Tofan, lemnar a dumisale postelnicului / Costandin, pas / Simion, lemnar a dumisale postelnicului. // **Rufeturi**: Istrate, panţăr / Vasile, panţăr / Ion sin (fiu) Ciuntul, panţăr / Niţă, panţăr / Neculai Ciuntul, panţăr / Neculai sin Lupul, panţăr / Andrei brat (frate) lui, panţăr / Ioniţă, panţăr / Lupul, panţăr / Tănasă, panţăr / Toader sin Froni, panţăr / Ion brat (frate) Andrei, panţăr / Dumitru, panţăr / Andronachi, popa / Vasile Mânjescu, aprod / Năstasă, aprod / Vasile, aprod / Antohi, aprod / Ioniţă, aprod / Froni, aprod / Nichita, săman (seimen – n. n.) hătmănesc / Vasile Solomon, tij (la fel) / Vasile Solomon săman hătmănesc / Duca, sârbul, săman hătmănesc / Ştefan, săman hătmănesc / Gheorghi, grec, săman agiesc / Marin, sârbul, săman agiesc / Nistor, olar, săman agiesc / Gheorghi, tet (al) lui, tij (la fel) / Ursul, ceauş de panţări / Ştefan, călăraş de Ţarigrad / Ioniţă, tij (la fel) / Dima, căpitan cu salvogvardie / Gheorghi, cioclu / Toader, nevolnic.

1901: „**Mânjeşti**, sat în partea de sud-vest a comunei Mogoșești, plasa Stavnicul, judeţul Iași, situat pe costişa dealului și a pârâului Mânjeşti. Are o populaţie de 96 familii sau 415 suflete; o biserică, făcută din timpurile călugărilor greci, deservită de 1 preot și 1 cântăreț; o școală, înființată la 1880, frecventată de 32 elevi.

[415] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 481

Moşia Mânjești a fost proprietatea statului, care, vânzând-o, a rămas numai cu pădurea ce se află pe ea. Vite: 526 vite mari cornute, 55 oi, 260 capre, 30 cai și 73 râmători”[416].

MÂNJEŞTI

(sau **Mânzeşti** peste Prut, în hotar cu Gângureşti sau Gangura, aproape de oraşul Ungheni, raionul Ungheni, Moldova).

1649, iulie 21: Danie domnească şi miluire de la Vasile Lupu voievod pentru „şerba noastră Sohiica”, prin ispisoc de întărire pentru „o parte de ocină din sat din **Mânzeşti**, ce este peste Prut, în ţinutul Iaşilor, din tot satul a treia parte, partea din sus, care parte este a domniei mele dreaptă cumpărătură de la Frăţiman ce a fost paharnic”[417].

1656, martie 12: Carte de împuternicire, dată de Gheorghe Ştefan voievod căpitanului Grumază, „ca să fie tare şi puternic, să aibă a ţine şi a opri o parte de loc din satul **Mânzeşti** ot volost Iaşi, care parte de loc a fost dată unei femei, anume Sohiicăi, dată de Doamna lui Vasile vodă, căci i-a slujit”[418].

1656, octombrie 15: Corlat uricarul vinde căpitanului Grumază, „drept un cal bun, preţuit drept 50 de lei

[416] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 361

[417] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 278, 279

[418] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 283, 284

şi 2 boi de negoţ… a mea dreaptă ocină şi cumpărătură, a treia parte din satul **Gângureşti**, ce este în ţinutul Iaşului, pe apa Prutului, între **Mânzeşti** şi **Şocani**, partea Cimpoeşeştilor, ce mi-i răscumpărătură de la Burghelea şi de la frate-său Saulea, din a treia parte două părţi şi rămâne o parte nevândută”[419].

1656, octombrie 19: Fraţii Constantin şi Tofana, feciorii Magdalinei, vând căpitanului Grumază, „drept 3 boi de negoţ, drept 15 taleri, şi 2 vaci cu viţei, drept 10 taleri… a noastră dreaptă ocină şi cumpărătură, ce a avut fratele nostru Vlasie cămăraşul, a treia parte din saul **Mânzeşti**, pe Prut, la ţinutul Iaşilor, ce a fost cumpărătură de la Bucium vornicul şi de la fratele său Vasile Bucium”[420].

1658, ianuarie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ioan Ţurlic şi jupânesei Gaftona, care primesc, drept danie şi miluire domnească, pentru „o parte de ocină din satul **Mânzeşti**, ce-i la ţinutul Iaşilor, dreaptă cumpărătură a domniei mele de la nişte oameni”[421].

1660, martie 29: Întărit de Ştefan Lupu voievod „şarbei noastre Sohiica”, care primeşte ispisoc pentru partea de sat **Mânzeşti**, gata hotărnicită, cumpărătura lui Vasile Lupu voievod „de la Frăţiman ce-a fost paharnic”[422].

1670, septembrie 8: Gligorie Braşovanul, femeia lui Gaftona şi feciorii lor Safta, Andrei şi Tanasie, vând Neculii jitnicerului celui mare, pentru 230 lei bătuţi, „a treia parte din satul **Mânzeşti**, partea din sus, peste Prut,

[419] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 284, 285
[420] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 285, 286
[421] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 234, 235
[422] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 286, 287

la ţinutul Iaşilor… dreaptă cumpărătură lui Vasile vodă de la Frăţiman paharnic, dată danie Gaftonei, femeii mele, căci n-a fost roabă şi o au fost măritat după Ivan, bărbierul de la feredeu, bărbatul ei cel dintâi, şi apoi s-a întâmplat moartea lui Ivan, şi cuconi împreună n-au avut, şi apoi o mam luat eu pe această femeie, anume Gaftona, şi avem cuconi împreună”[423].

1703: Întărit de Constantin Duca voievod Tomei neguţătorul, căruia îi vinde „nişte părţi de ocină din satul **Mânzeşti** şi din **Gângureşti**, ce sunt peste Prut, la ţinutul Iaşilor, drepte cumpărături maicii noastre Doamna Nastasia de la Alexandra, jupâneasa Neculii vistiernic, mătuşa mamei noastre, precum arată zapisele de cumpărătură. Iar Neculii şi jupânesei Alexandra i-au fost cumpărătură de la Gligorie Braşovanul, de la femeia lui Gaftona şi de la feciorii lui Andrei, Tanasa şi Safta… Iar părţile din satul **Gângureşti**, iarăşi la Prut, ce se împreună cu **Mânzeştii**, au fost cumpărătură Niculii vistiernicul şi jupânesei Alexandrei de la Pascal şi frate-său Gligorie, feciorii lui Corlat uricar, şi de la vărul lor Gavril, feciorul lui Dănăil. Şi deosebit de aceste părţi, a mai cumpărat Doamna Nastasia şi alte părţi de la răzeşi, care acele părţi le sunt alese şi stlpite dinspre toate părţile. / De care lucru, fiind domnia mea dator cu câţiva bani Tomei neguţătorul pentru negoţ… am socotit şi am dat dumisale aceste părţi de ocină din Mânzeşti şi din Gângureşti, drept 622 lei”[424].

1708, mai 1: Ştefan Dinţul, cumnatu-său Vartic fost căpitan, Alesandra, fata lui Georgie din **Mâzeşti**, Toader Cuciuc căpitan cu femeia lui Nazaria, fata lui Ion din Mânzeşti, vând Tomei, neguţătorul din târgul Iaşi,

---

[423] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 289, 290

[424] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 296-298

pentru 40 lei bătuţi, „părţi de ocină şi cumpărături ce am avut la satul **Mânzeşti**; vândut-am eu, Ştefan Dinţul, Varic şi Alesandra o cumpărătură ce am avut noi dimpreună, de la Ion, nepotul lui Horciag, ce se răspunde partea lui Vâscan, care umblă acea parte în trei părți, noi am vândut dumisale două părți. / Așijderi, am mai vândut eu, Ştefan Dințul, Vartic și Alecsandru partea noastră dintr-o cumpărătură, ce am fost cumpărat dimpreună cu Alecsandru și cu Gavril Topală, tatăl lui Ion, nepotul lui Horciag, de la Arvasia, tot din sat din Mânzăști, dintr-un bătrân a patra parte, din partea Ardiei, care această parte este din partea Cernăteștilor, pol (jumătate); / iar eu, Toader Kuciuc, şi femeia mea Nazaria am vândut a noastră dreaptă ocină, ce am avut de la părinții noștri, de la Ioan de Mânzești, dintr-un bătrân, jumătate, precum s-a aruncat cu funia din hotarul Bereștilor, cel bătrân, ce-a fost hotărât Cehan Racoviță, ce a fost logofăt, până în hotarul ce-a hotărât răposatul Duca vodă, care s-a fost și măsurat, cu funia de 20 de stânjeni, și s-au aflat 7 funii, și aceste părți, ce am vândut noi, fac jumătate din acel loc din Mânzești, pe de amândouă părțile de Prut, cât cuprinde în lungul hotarului, până în drumul Măjilor, dincoace de Prut, însă acele 7 funii s-au măsurat locul drept movila Hulpei, din hotar, în hotar, iar mai jos, la drumul Canțirălor s-au măsurat 9 funii, funia de 20 stânjeni, și la Răticica s-a măsurat iarăși și s-au aflat iarăși 9 funii, funia 20 de stânjeni, din hotar, în hotar, că pe acolo se mai lăţeşte locul, și în capul hotarului, dincoace de Prut, s-au socotit iarăși, pe cât s-a măsurat locul pe la Răticica, atâta şi dincoace de Prut”[425].

1723, iulie 1: Vartic căpitan, femeia lui Nastasia şi

[425] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. XII, Iassi 1889, pp. 298-300

fiul Vicol vând jupânului Sandul Tomei, pentru 20 lei bani gata, „moşia din satul **Mânzeşti**, partea noastră, care moşie este pe apa Prutului, la ţinutul Iaşului”[426].

1744, decembrie 28: Sandu Toma, fost al doilea visternicel, vinde ginerelui său Ştefan Bosie, pentru 600 lei, „satul **Mănzăştii** şi satul **Gângureştii**, ce sunt la Prut, în ţinutul Iaşului, care a fost cumpărătura tatălui meu de la răposatul Constantin voievod şi de la alţi răzeşi”[427].

MÂNJEŞTI

(azi Deleni, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ).

1552, februarie 19: Întărit de Ştefan (Rareş) voievod mitropolitului Gheorghe al Sucevei, care cumpără, cu 1.100 zloţi tătăreşti, de la fraţii Andreica, Anuşca, Varvara, Sofica şi Marina, feciorii Danului Davidescul, „din dresul de schimbătură ce a avut tatăl lor Dan Davidescul de la rudenia domniei mele tânărul Ştefab voievod, un sat, anume **Tâmpeştii**, pe Pârâul Alb, satul **Mânjeştii**, deasupra Pârâului Negru, şi o bucată de pământ în hotarul **Bunjeştilor**”[428].

1581, octombrie 20: Ispisoc de judecată de la Iancul (Sasul) voievod, după ce fraţii Ihnat, Dochia, Vasile, Mina, Hristea şi Grizava, feciorii lui Ion, nepoţii lui Trifan, fraţii Costin, Ignat şi Parasca, feciorii Lucăi, toţi

---

426 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 305, 306
427 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 216, 217
428 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXV, Iaşi 1895, p. 11

nepoţii lui Dan Davidescul, şi rudeniile lor Drăgaia, fata lui Drăgan, tij (la fel) nepoata lui Dan Davidescul, „s-au judecat cu rugătorii noştri călugări de la mănăstirea Bistriţa pentru a treia parte de sat **Mânjeşti** şi pentrz a treia parte de sat **Bungeşti**, ce sunt la obârşia Negrului pârâu, zicând că nu ar fi cumpărătură călugărilor acele părţi de ocină. / Apoi s-au tocmit cu călugării, ca să le aibă precum le-au ţinut toate acele părţi din Mânjeşti şi Bungeşti, iar rugătorii călugări să aibă precum au ţinut, două părţi din Mânjeşti şi două părţi din Bungeşti, şi satul **Tâmpeşti**, unde a fost judecia, ce le sunt dreaptă cumpărătură de la Andreica, Varvara, Sofica, Anuşca şi Marina, feciorii Danului Davidescul, drept 1.100 zloţi”[429].

1635, martie 3: Ispisoc de la Vasile Lupu voievod, „ce întăreşte în stăpânire pe Ponici, feciorul lui Simion Ungurăşanul, întru a treia parte din hotarul **Bungeştilor** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), dinspre răsărit, pe lângă **Ghigoeşti** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ)… Iar hotarul **Bungeştilor** şi **Mânjăştii** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) stau în capul **Trudeştilor** (înglobat în Ghigoeşti, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), pe Valea Neagră, la ţinutul Neamţului şi, înconjurând ispisocul prin semne, pietre hotare şi bouri, întâi porneşte din colţul dintâi al Trudeştilor, din piatra hotarului dinspre răsărit, alături cu hotarul Ghigoeştii, pe lângă zarea dealului şi însuşi pe Dumbravă, până la râpa unde se despart Bungeştii de Mânjăşti în două, este bour într-un stejar şi groapă, şi de acolo, tot spre miază-noapte şi alături cu hotarul **Măstăcănii** (Mastacăn, comuna Dragomireşti, Neamţ), până în coasta Chizării, dinspre asfinţit, acelei mori, unde este o piatră de hotar în gura drumului vechi şi

[429] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXV, Iaşi 1895, pp. 15, 16

bour mai la vale, într-un stejar, şi de acolo spre asfinţit, pe drumul mare, şi până în valea Mânjaştilor, unde este un bour într-un tei şi groapă, şi de acolo, tot spre apus, până la o movilă, unde se întâlneşte cu hotarul **Cotojănilor** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), în colţul de sus iar este bour şi piatră lângă movilă, şi de acolo, în jos, drept spre amiază, peste valea Lacului Negru, alături cu hotarul Cotojănii, până din sus de Fântâna Dănesei, unde se despart Mînjeştii de Bungeşti. Şi de acolo, pe coasta dealului, alături cu **Broştenii** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), până în colţul hotarului Trudeştilor, deasupra Lacului Tătăraşului, şi de acolo, spre răsărit, ce-i din sus de movila ce-i zic Muntele Trudeştilor, şi peste pârâu, până în mijlocul Văii Negre, şi acolo este groapă mergătoare, şi de acolo până în colţul dinspre răsărit, în patra dintâi”[430].

1637, iunie 8: După împărţirea moşiilor între urmaşii lui Pătraşcu logofăt, lui Dumitraşcu Şoldan i „s-au venit **Dămilenii** (înglobat în Cristineşti, comuna Cristineşti, Dorohoi), la Dorohoi, jumătate de sat **Dolniceni** (lângă Brăteni, azi Pădureni, comuna Dobârceni, Botoşani), sub Cărpiniş, la Dorohoi, Petia Mare (judeţul Suceava), partea din **Ciutureşti** (comuna Secuieni, Bacău), la Roman, un vad de moară la Bacău şi loc de grădină la Obârşie la Bârlad”. / Toader Şoldan a primit „Şoldăneştii şi Broştenii, la Suceavă, parte din **Cotuzăni** (Cotiujeni, Iaşi), ce este în ţinutul Iaşi, pe Prut, parte din **Vartici** (lângă Uricani, comuna Miroslava, Iaşi), de la Cârligătură şi jumătate din **Scorţăşti** (Scorţeni, comuna Scorţeni, raionul Teleneşti, Moldova), la Lăpuşna”. / Fe-

[430] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 48, pp. 47, 48

tele Candachiei, sora celor doi Şoldan, „venit-au **Bălţăteştii** (comuna Bălţăteşti, Neamţ) de la Neamţ, jumătate de **Tribasăuţi** (Trebisăuţi, comuna Trebisăuţi, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, parte din Giurgeşti (judeţul Suceava), în ţinutul Sucevii”. / Surorii lor, Tudosca, i „s-au venit satul Leucuşăşti (judeţul Suceava) şi satul Mohilenii (judeţul Suceava), de la Suceava”. / Surorii Anghelina „venitu-s-au satul **Mânjeşti** (azi Deleni, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) de la Neamţ şi **Borulile** (Borole, comuna Hăneşti, Botoşani), parte din **Jăvărteni** (azi Sărata, comuna Mihălăşeni, Botoşani), la Dorohoi, parte din Cămârzani la Suceava, jumătate din **Scorţăşti**, la Lăpuşna, şi două fălci de vie la **Cotnari**, în Dealul Asinului”. / „Iar în partea surorii noastre Tofanii venitu-s-au satul **Storeşti** (comuna Frumuşica, Botoşani) şi satul **Şăndrenii** (Şendreni, comuna Frumuşica, Botoşani), la Hârlău, **Moiceşti** (azi Pojereşti, comuna Şcheia, Vaslui) şi părţi din **Soleşti** (comuna Soleşti, Vaslui), la Vaslui, şi două fălci de vie la **Cotnari**, în Dealul Asinului, Şi viile s-au pus împotriva satelor ce au luat alţi fraţi”[431].

1643, mai: Ştefan Florescul vinde marelui paharnic Gheorghe, drept 10 lei, „o curătură a mea, ce am făcut-o eu din pădurea întreagă, ce se cheamă **Colibiţa** (în hotarul moşiei mănăstirii Râşca, Neamţ), pe apa Bistriţei… dinaintea lui Ion Ţigârlea, Ionaşco Bârlibă, DumitruHârjabă şi vătămanul de **Bălţăteşti** (comuna Bălţăteşti), Buzulucă şi Toma Andoniescul din **Mânjeşti** (azi Deleni, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) şi Sturzea şi

[431] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 120, p. 116

Vrânceanul din **Gura Largului** (azi Poiana Largului, comuna Gura Teiului, Neamţ)"[432].

1646, aprilie 4: Mănăstirea Bistriţa vinde lui Iordache (Cantacuzino) mare vistiernic, pentru 250 lei, „o selişte, ce se cheamă **Mânjeşti** (azi Deleni, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), ce este în ţinutul Neamţului"[433].

MÂNJINA

(comuna Costache Negri, Galaţi).

1521, iunie 1: Întărit de Ştefan (cel Tânăr) voievod vornicului Banul, ureadnicului de Vaslui Gala şi lui Dragoş, care primesc ispisoc pentru „un loc din pustiu, la Sohului, mai în sus de **Beachea**, să-şi descalece singur sat… Iar hotarul acelui sat pe Sohului, mai în sus de Beachea, se începe din matca Sohului, la stâlp, şi de acolo la deal, la un alt stâlp, şi de acolo peste câmp, la hotarul **Mânjinii**, şi iarăşi din vârf să fie matca Sohului, la un stâlp şi la vârful dealului, la stâlp, şi de acolo, peste câmp, de unde se începe hotarul Mânjinii; acela să fie tot hotarul lor"[434].

1901: „**Mânjina**, comună rurală în judeţul Covurlui, plasa Siretul, la 43 km de Galaţi. Se mărgineşte, la

---

[432] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 85, pp. 91, 92

[433] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 330, p. 278, 279

[434] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 114, 115

vest, cu pârţul Gerul, ce o desparte de comuna Călmăţuiul (judeţul Tecuci), la nord, cu Cudalbi, la est, cu cătunul Oasele (comuna Cuca) și comuna Pechea, și, la sud, cu Hanul Conachi. E formată dintr-un singur sat, locuit de foști clăcași. Are o populație de 196 familii sau 800 suflete, din care 406 bărbaţi și 304 femei; o biserică parohială, cu hramul Sf. Apostoli Petru și Pavel, sfințită la 29 iunie 1883, deservită de un preot și 2 cântăreţi; o școală mixtă, frecventată de 30 elevi; 3 cârciumi și o prăvălie cu mărfuri. Suprafaţa teritoriului comunei e de 6.239 hectare, din care 4.234 hectare arabile, 1.500 imaş, 415 fânețe, 25 vii şi 60 vatra satului; pădure mai de loc. Din acestea, 5.720 hectare ale proprietarilor mari şi 514 hectare ale proprietarilor mici. Proprietăţi mari sunt; moşiile Mânjina, Negrea – Potârnichea – Cocoraş şi Fântâna Gerului. Pămîntul e mai mult şes, cu puţine văi şi ridicături; este favorabil culturii cerealelor. Vite: 13 tauri, 544 boi, 323 vaci, 49 junci, 20 junce, 20 gonitori, 5 gonitoare, 46 mânzați, 24 mânzate şi 15 viței; 9 armăsari, 68 iepe, 65 cai, 2 asini, 18 berbeci și 1.293 oi. Prin comună trece calea vecino-comunală Pechea-Mânjina-Pechea. Drumul către Mânjina trece prin o vale, numită Potârnichea. Prin comună curge pârâiașul Gologanul, ce formează și Iazul Mânjinei. Întreaga moșie Mânjina a fost, odinioară, proprietatea marelui patriot şi bărbat de stat Costache Negri. În satul Mânjina s-au ţinut multe din conciliabulele bătrânilor noștri patrioți din ambele ţări surori (Moldova şi Muntenia), care lucrau pentru renașterea națională a românilor şi pentru unire; dar, pentru că cauza redeşteptării neamului român şi a recâştigării drepturilor de neatârnare ca Stat cereau sacrificii mari, Costache Negri, care nu cruța nimica pentru aceasta, fu nevoit a o vinde şi astfel

trecu în alte mâini. Casa, în care a locuit Costache Negri și în care se ţineau sfaturile patrioților ambelor ţări române, se vede și azi în Mânjina”[435].

MĂNOAIA

(Mănăileşti, azi Mănoaia, comuna Costişa, Neamţ).

1635, martie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului sulger Gheorghe Arapu, care primeşte urice pentru „un sat anume **Sacalâşăşti** (lângă Slobozia, înglobat în Oneşti, Bacău), de pe pârâul Topoliţa, ce este în ţinutul Neamţ şi îi este lui danie şi miluire de la cei dintâi domni”. / „Şi jumătatea din sus din satul din **Căcăceni** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), pe apa Cracovii, danie şi miluire de la Barnovschi voievod”. / „Şi nişte părţi de moşii din satul **Mărişăştii** (Mărăşeşti, lângă Certieni, comuna Bârgăoani, Neamţ), partea din sus, dinspre casa popii Haraga, cumpărătură de la Dediul din târgul **Iaşi**, ce a fost pârcălab de Neamţ, drept 190 taleri de argint, iar lui i-a fost cumpărătură de la fraţii Grigorie, Orăşăl, Pavel şi Hăcimunda”. / Şi altă parte din Mărăşăşti, cumpărătură de la Nestor din Mărăşăşti, drept un cal”. / „Şi îi întărim o parte din satul **Dumeştii** (?), cumpărătură de la Barnovschi voievod, pe care el a cumpărat-o de la Ioana, fata Cozmii, nepoata Durnii, drept 25 taleri de argint”. „Şi iarăşi, din Dumeşti, un loc

---

435 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 363, 354

de casă şi de arături şi din fânaţ şi cu livezi în sat şi în **Craeşti** (lângă Dorneşti, comuna Costişa, Neamţ), cumpărat de la Maxim şi Larion, feciorii lui Vasile, drept 16 taleri, dar lor le-a fost cumpărătură de la Toader sin Ştefan Cârlig". / „Şi iarăşi, din Dumeşti partea cumpărată de la Maria, Marta, Romaşco şi Iacov, feciorii lui Ştiful, şi frate-său Ionaşco Buzea, drept 10 zloţi bătuţi". / „Şi, din Dumeşti, cu patru curături, cu loc de prisacă, cumpărată de la Vlasie, drept 12 galbeni, iar lui i-a fost cumpărătură de la Varvara, fata lui Drăgan, şi altă parte de la Robul Bobotă sin Drăgan". / „Şi o arătură de la Lupul Vărzariu şi feciorii lui, drept un galbeni bun". / Şi iarăşi îi întărim nişte moşii din satul **Mănăileşti** (Mănoaia, comuna Costişa, Neamţ), două părţi din partea Drăghinii, cumpărate de la Lupul Vărzariu vornic şi femeia lui Gaftona, drept 10 galbeni buni". / „Şi o arătură din Mănăileşti, cumpărată de la Lupul Vărzariu vornic, drept un galben". / Şi două arături dintr-acelaşi sat şi-a cumpărat de la Gligori şi Florica, fiii Lupului vornic, drept 2 lei bătuţi". / Şi altă parte dintr-acelaşi sat şi-a cumpărat de la Nastasia, Antimia şi Ioana, fetele Irinii, nepoatele Nechitii, drept 12 galbeni buni". / „Şi altă parte din Mănăileşti şi-a cumpărat-o de la Lupul sin Ilie şi ai lui, drept 25 taleri bani buni". / „Şi altă parte din acel sat, jumătate din partea lui Parel visternicelul, cumpărată de la Iacob diaconul din popa Savii, drept 50 taleri de argint" . / Şi tij (la fel) întărim lui jumătate din satul **Petreştii** (comuna Blăgeşti, Bacău), cumpărătură de la Toader Moţoc şi de la fratele său Nechita, feciorii lui Moţoc vornic, drept 12 galbeni, ce au preţăluit drept 40 taleri de argint". / „Şi mai întărim a treia parte din satul **Costeni** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), cumpără-

tura lui Dumitraşco Ştefan logofăt de la Gligorce, Martam Larion şi Maxim, feciorii lui Vasile, nepoţii Nastasiei, şi de la vărul lor Constandin şi soru-sa Dochiţa, fiii lui Ion, drept 200 taleri. Şi după aceea a schimbat Gheorghe Arapul şi a dat lui, schimb pentru schimb, altă parte de moşie a lui din satul **Bucileştii** (Buciuleşti, comuna Podoleni, Neamţ), care i-a fost cumpărătură de la Condre şi fraţii lui, fiii lui Borce visternicel". / „Şi mai întărim lui nişte părţi din **Mogoşăştii** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), ce a fost cumpărătură jupânesei lui Vista, o parte de moşie de la Zaharie şi de la fraţii săi Irimie, Simion, Condre şi Tudora, toţi nepoţi Danciului, din jumătate e sat a patra parte, ce se numeşte partea Mânzăştilor (parte din Mogoşăşti), şi o moară pe gârla Bistriţei, ce a fost cumpărătura lui Toader, fiul lui Beldeman logofăt, şi după aceea au vândut jupânului Vista". / „Şi altă parte de moşie ce a cumpărat jupânul Vista din satul **Mogoşeşti**, de la Creţul, Gavril, Ştefan şi Bejan, fiii Măriuţei". / „Şi iarăşi nişte părţi de moşii din satul **Mărăşăştii** şi din satul **Sârbii** (lângă Costişa, comuna Costişa, Neamţ), două locuri de casă, un loc de casă din Mogoşăşti, iar alt loc în Sârbi, cu loc de prisacă la Mărăşăşti şi cu livadă şi arături arate, o săpătură lângă Leciul, o săpătură în sus, o săpătură dinspre Făurei, două botăi în Funduri, la Mărăşăşti, un botăi în fânaţ, un botăi în rândul Ţulţoae, ce au dat lui acele părţi de sus scrise Grigorie sin Toader Buga, Ioana şi muma ei Ioana, a ei dreaptă cumpărătură de la Toader Buga, Vasile Ţiganul sin Ion Ţiganul: un loc de casă din Mărăşăşti şi un botăi în fânaţ, un botăi în rândul Ţulţoae, o arătură pentru casa lui Galer, o arătură la Glod şi altă parte pe drumul Făurei, fiindcă a dat numitul de sus Gheorghe sulgerul un cal bun şi l-au

plătit pe Grigorie de la pârcălabii de Neamţ”. / „Şi iarăşi, o prisacă din Mogoşăştii, cumpărată de la călugării de la mănăstirea Pangrani, drept 40 taleri, iar lor le-a fost cumpărătură de la Maxim Creţul din Mogoşăşti”. / „Şi iarăşi întărim lui două fălci de vie la **Cotnari**, din Dealul Mândru, cu pivniţă de piatră, cumpărătură Simion birariu sin Bietii birariu, drept 500 zloţi bătuţi”. / „Şi alte două fălci de vie de la Cotnari, din Dealul Pescop, ce şi-a cumpărat de la Ilie, fratele lui Hasan Cilibi, ce vinde coberţii fără preţ în Ţarigrad, drept 200 zloţi bătuţi, care vii au fost ale lui Simion sin Betii arman, şi a fost dator cu 1.000 lei bătuţi lui Hasan Cilibi, şi pentru acea datorie i-a vândut acele vii”[436].

1644, aprilie 8: Întărit de Vasile Lupu voievod stolnicului de gloată Neniul, care primește uric pentru „din a treia parte din satul **Hălăsenii** (lângă Itești, comuna Berești-Bistrița, Bacău), a patra parte, ce este în ținutul Neamțului, cu vad de moară pe pârâul Limpede, cumpărată de la Iachim, fiul lui Roman, și de la Vasile, fiul lui Andreica, nepotul doamnei Marica, și de la Groza, fiul Antimiei, nepotul Românisei, strănepotul doamnei Marica, pentru 50 de taleri argint. / Și de asemeni, cât se va alege partea lui Crăciun și cu două pământuri în țarină, curățitură lângă limpedea, ce el a cumpărat de la Maftei, fiul lui Crăciun, pentru 20 taleri de argint. Și de asemeni, dintr-un bătrân din același sat Hălăsenii, două părți, cu parte din vadul de moară în Limpedea, ce el a cumpărat de la Simion Viisa, fiul lui Ionașco, și de la nepotul lui Vasile, fiul lui Păcurar, și de la surorile lui Viisa, Agahia, Nastasia și Solomia, și de la Arsănie, nepotul lui Veisa,

436 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 77, pp. 96-98

pentru 60 de taleri de argint. Și de asemeni, a treia parte din a patra parte, din partea Golăeștilor, ce el a cumpărat de la Scânteie, fiul Odochiei, nepotul lui Mitre, pentru 50 taleri de argint. Și de asemeni, altă parte din același sat, peste Limpede, cât se va alege partea lui Scânteie și cu alți frați ai lui, ce le este lor moștenire, pentru 30 taleri de argint. / Și i-am întărit două părți din satul **Mănăilești** (azi Mănoaia, comuna Costișa, Neamț), ce este în ținutul Bacău, pe râul Bistrița, și din altă a noua parte, jumătate de vad de moară pe Bistrița și pe Limpede, ce el a cumpărat de la Simion și soția lui lui Marica, și sora ei Ștefania, soția lui Zapaliță, și de la alți frați ai lor: Ionașco, Ghirman, Andrii și Rucsanda, fiii lui Grigori șetrar, pentru 50 taleri de argint. / Și i-am întărit a cincea parte din satul **Roșiori** (lângă Chilișoaia, comuna Dumești, Iași), din vatra satului și din câmp, în ținutul Cârligătura, și, de asemenea, din a patra parte din același sat, jumătate, ce el a cumpărat de la Busca, fiica Tofanei Piilișoaia, pentru 90 taleri de argint. Și de asemeni, din a patra parte a treia parte din același sat Roșiori, ce se numește **Geamănul de Jos** (lângă Horlești, comuna Rediu, Iași), ce el a cumpărat de la Marica, fiica lui Capșea, drept 20 taleri numărați. / Și de asemeni, i-am întărit din jumătatea satului **Băloșini** () a treia parte, cumpărătură de la Lupul Cogciug, pentru 35 de ughi”[437].

1901: „**Mănioaia**, sat în judeţul Neamţ, plasa Bistriţa, comuna Costișa, situat pe valea râului Bistriţa. Se mai numeşte Mărienești”[438].

---

[437] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 283, pp. 258- 261

[438] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 283

MĂNOI

(pe Studineţ, Vaslui).

1665 (anterior): Vasile şi Zavantie vând lui Epure pârcălabul „o parte de ocină din sat din **Mănoi**… pentru care Mirăuţă, Oprea şi alţi răzeşi îi pârăsc lui Vodă că n-au moşie; şi li s-a hotărât ca să scoată zapisele cele bătrâne de la Epure părcălabul şi să le dea pe mâna lui Mirăuţă şi Oprea”[439].

1665 (anterior): „Constantin, feciorul lui Mirăuţă din **Ghergheşti** dăruieşte parte de moşie, ce i se va alege, din **Mănoi**, ţinutul Tutovei, pe Studineţ, jupânului Ioan Pălade”[440].

1665, decembrie 6: „Popa Buguţa, feciorul Savii, nepot Fetiţii, dăruieşte partea de moşie ce i se va alege din **Mănoi**, de pe tatăl său Sava, din bătrânul Sâban, lui Enachi, fiul stolnicului Pălade, pentru sufletul său şi al părinţilor săi”[441].

1668, mai 30: Fraţii Toader Găidarul, Mirăuţă şi Maria, cu nepoţii lor Samson şi Maria vând stolnicului Pălade „o moşie ce-o avem de la părinţii noştri Groza şi Ana, din satul **Corobăneşti**, dintr-un bătrân ce avem cu

[439] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 209, pp. 189, 190
[440] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 210, p. 190
[441] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 211, p. 190

Samson, a treia parte, drept o iapă cu mânz şi 10 lei; şi iarăşi, dintr-un bătrân ce avem cu Samson la **Manoi**, iarăşi a treia parte, pentru 15 lei bătuţi şi o vacă cu viţel. / Aşijderea şi eu, Anghelina, fata Todosăi, nepoată Cârstânii, i-am vândut partea mea dintr-un bătrân, ce am cu Samson, a treia parte, în **Corobăneşti**… şi partea mea de la **Manoi**, drept 10 lei şi 2 boi”[442].

1767, iulie 4: Nepoţii lui Lupaşco Gherghescul, pentru o datorie a unchiului lor la marele logofăt Ioniţă Pălade, îi dau „dumisale 66 de pământuri şi dintr-un bătrân două părţi… Şi a avut Lupaşco moşie baştină dintr-un bătrân a patra parte şi un bătrân întreg, ce l-a avut danie de la mătuşă-sa Mărica, ce-a ţinut-o Lupaşco, fratele lui Frige-vacă; şi a mai avut şi alţi doi bătrâni, danie de la unghiul său, popa Gavril… / Aceste toate le-am dat dumisale, un bătrân şi a patra parte dintr-alt bătrân din **Dracsini**, cu seliştea satului şi cu iazul; şi din **Stângaci** iarăşi aceste părţi; şi din **Mănoi**, şi din **Cociobani**, iarăşi aceste părţi; iar din **Ghergheşti** i-am dat trei bătrâni şi dintr-alt bătrân a patra parte; şi din **Dragomăneşti** iar i-am dat un bătrân şi dintr-altul a patra parte şi cu loc de prisacă; şi s-au împlinit dumisale deplin 66 de pământuri”[443].

---

[442] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 213, pp. 190, 191

[443] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 208, pp. 188, 189

MĂNOILEȘTI

(Mănăilești, azi Mănoilești, comuna Mănoilești, județul Ungheni, Moldova).

1644, mai 3: Ispisoc de la Vasile Leu voievod, după ce „Iorga mare postelnic a cerut de la noi hotarnici, ca să-i hotărască și să-i aleagă hotarul satelor sale **Ciureștii** (îngloba în orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova) și **Unghenii** (orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova), ce sunt în ținutul Iașilor. / Iar domnia mea am ales pe Racoviță Cehan fost logofăt și pe Matiaș Sturdzea jitnicer și i-am trimis acolo... cu mulți oameni buni, megieși, anume: Toader Mironcea, Danail și Vasile din **Onțăști** (lângă Ungheni, județul Ungheni, Moldova), Toma, Leca și Drădan Pelin din **Cetereni** (lângă Hoișești, comuna Dumești, Iași), Simion și Strătilă din **Mănăilești** (Mănoilești, comuna Mănoilești, județul Ungheni, Moldova), Ionașco Gotar, Danail, Grozea, Șigan fratele lui Grozea din **Gângurești** (lângă orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova), Nechifor, Simion fiul lui Crețul, Vasile Ciurea, Bilțu, Ștefan Bilava și Toader Horceag din **Mânzăști** (Mârzănești, comuna Ardeoani, Bacău) și alți mulți oameni buni. / Iar hotarul satului Ungheni începe de la po piatră dinspre **Găureni** (comuna Boldurești, județul Ungheni, Moldova), locul drept până la Movila Mănei, iar din alte părți să fie după hotarul cel vechi”[444].

[444] AȘSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, București 2005, doc. 311, pp. 301-303

MANOLEASA

(prin Zahoreni pe Volovăţ, iniţial numit Călugării, şi Olovăţ, comuna Manoleasa, Botoşani).

1428, aprilie 15: Întărit de Alexandru cel Bun lui Vâlcea, fiul popii Zaharia, care primeşte uric pentru „un sat, anume Călugării, pe Vulhova, unde este casa lui… Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac”[445].

1546, mai 25: Întărite de Petru (Rareş) voievod fiicelor postelnicului Alecsa[446], care primesc ispisoc pentru „moşiile **Zahorenii, Dumuşenii** (Dumşani, Dumşeni, Domoşeni, inclus în Manoleasa[447], Botoşani) şi **Teşcurenii** de la ţinutul Dorohoiului”[448].

1620, decembrie 31: Întărit de Gaşpar voievod popii Dediul, care cumpărase, cu 45 taleri, de la Sora, fata Anei, nepoata Dumşei, conform unui zapis de mărturie de la popa Burlă şi Drumana din **Borăle**, Gărlea vatah, Onil paharnic şi Ştefan Roşca din **Dumuşeni** (sau Dumşeni,

---

[445] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 74, pp. 107, 108

[446] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 284

[447] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 93

[448] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, p. 224

Dumşani, inclus în Manoleasa pe Prut[449], Botoşani), şi Căsian Toader din **Zăhoreani**, „partea ei, cât i se va alege din jumătate de sat **Dumuşeni**, din vatră de sat, din vatră de sat, din pădure, din câmp, din bălţi şi din tot venitul”[450].

1636, februarie 13: Zapis de împărţeală între fraţii Toader Petreceico şi Antimia a moşiilor rămase după Cârstiia, în partea marelui armaş Petriceico venind „**Cârnicenii** (azi Cârceni, comuna Hancăuţi, raionul Edineţ, Moldova), **Hancăuţii** (comuna Hancăuţi, raionul Edineţ, Moldova), **Căfienii** (comuna Brânzeni, raionul Edineţ, Moldova), **Brânzănii** (comuna Brânzeni, raionul Edineţ, Moldova), a treia parte din **Culiceni** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina), ce-au fost deosebite de aceste ocini, c-au fost moşiile maicii noastre Mărica. / Iar în partea Antimiei s-az venit **Băscăcenii** (azi Boscoteni, comuna Româneşti, Botoşani) cu vecini, **Pătrăuţii** (lângă Teţcani, comuna Teţcani, raionul Briceni, Moldova) cu **Teţcanii** (comuna Teţcani, raionul Briceni, Moldova), **Hriţănii** (Hriţeni, înglobat în Manoleasa, comuna Manoleasa, Botoşani), a patra parte, a treia parte din Culiceni, fără de vecini, c-a luat vecinii în Băscăneni, pentru cei din Culiceni… / Iar o parte de ocină, ce-a avut maica noastră Mărica, datu-au frăţâne-meu, Toader Petriceico, anume Durneştii (Dorneşti, Bucovina), unde-s curţile lui, căci a murit în mâna lui şi au grijit-o el”[451].

---

[449] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 93

[450] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. II, Iaşi 1907, pp. 226-228

[451] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 332, pp. 376, 377

1645, ianuarie 14: Ionaşco postelnic, Ionaşco Cărstiian şi Dumitraşco Cărstiian îşi împart între ei „ocina ce-am avut de pa părinţii noştri. / Venitu-s-a ăb partea fratelui Vasile Brăescul tot satul **Băscăcenii** (Bos-coteni, contopit cu Româneşti, comuna Româneşti, Boto-şani), cu vecini, şi a patra parte de **Hriţeni** (comuna Manoleasa, Botoşani). Şi am iscălit, să se ştie”[452].

1646, iunie 15: Zapisul lui Lupul de **Cuzlău** (comuna Păltiniş, Botoşani), în care mărturiseşte cum a „vândut o parte de ocină ce am avut în **Dumeni** (comuna George Enescu, Botoşani) şi am avut pâră pentru dânsa, şi m-a rămas şi o a luat o fată a lui Nechifor, pentru că s-a aflat că este a ei. / Deci acum m-am tocmit cu Nastasie din **Vicoleni** (comuna Ungureni, Botoşani), să-i dau partea mea de **Vivorăni** (Viforeni?, Botoşani), şi moşie, şi cumpărătură ce am, pentru că am fost vândut lui Năstasie acea parte de Dumeni, ce a luat-o fata lui Ne-chifor, şi m-au prins să i-o aleg, câtă parte va fi. / Şi în tocmeala noastră cu fost Andronic Saca din **Hăneşti** (comuna Hăneşti, Botoşani), Pătraşco Albotă din **Corlă-teni** (comuna Corlăteni, Botoşani), Coste Săcescul din **Olovăţ** (azi Manoleasa, comuna Manoleasa, Botoşani) şi mulţi oameni buni”[453].

1774, iunie 22: Satul **Hriţeni**, ţinutul Dorohoiului, ocolul Başeului, avea, după recensământul lui Rumean-ţev[454]**, toată suma caselor: 24**. Scădere rufeturi 18: 17

---

[452] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 3, pp. 1, 2
[453] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 403, pp. 346, 347
[454] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 518, 519

argaţi i păstori ai lui Lupaşco, negustor ce are la Câşla Hriţeni, 1 femeie săracă. Rămân birnici 6. / **Birnici**: Georgii, vornic / Gavril Jacotă, morar / Toader, crâşmar / Ion, rus, vătăman / Luca, morar / Acsintii, cioban. // **Femeie săracă**: Catrina. // **Argaţi şi păstori ai lui Lupaşco, negustor ce are la Câşla Hriţeni**: Toader, ungurian, vătaf la câşlă / Iordachi zet (ginere) lui, plugar / Iacob, crâşmar / Alecsa, văcar / Neculai, rotar / Dănilă, văcar / Alecsa, rus, plugar / Hlivor, plugar / Ichim, pas / Neculai, scripcar, herghelegiu / Lupul, cioban / Grigoraş, cioban / Alecsa Maliciuc / Ion, rus, argat / Dumitru, cojocar, argat / Vasile Văcuţă, herghelegiu / Iacob Moloş, văcar.

1901: „**Manoleasa-Prut**, vezi Domoşeni, sat în comuna Manoleasa, judeţul Dorohoi”[455].

MANOLEŞTI

(lângă Iurieşti, Lăpuşna, Moldova).

1757, iulie 6: Porunca dată de Scarlat Grigore Ghica voievod marelui vornic Vasile Ruset, pentru alegerea şi stâlpirea moşiilor **Iurieştii** şi **Manoleştii**, după ce fostul mare ban Ioniţă Cantacuzino „ne-a spus cinstit că, de la judecata ce a avut cu mănăstirea Hlince pentru satul Iurieştii, de la ţinutul Lăpuşnii, s-a dovedit că este drept al dumisale şi s-a dat în stăpânire, iar dumneata să rân-

[455] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 234

duieşti doi mazili, oameni de ispravă, care să meagă la acel sat Iurieşti şi să cerceteze pe unde vor fi hotarele vechi şi, nefiind hotare pietre, să cerceteze pe unde s-au stăpânit Iurieştii din veac şi, de cum se va dovedi, cu bună dreptate să hotărască satul cu pietre primprejur, alegându-l de către cei ce-l vor fi împresurat, şi să dea mărturie în semne. / Aşijderi, mi-a mai spus banul că mai are un sat, anume **Manoleştii**, iarăşi lângă Urieşti, şi pentru acest sat să cercetezi de se ţine cineva cu stăpânirea de acel sat, să le pui acelor oameni zi, ca să vină la Divan, iar de nu-l va stăpâni nimeni, iarăşi să-l hotărăşti primprejur şi să-l lipeşti lângă Iurieşti, şi iarăşi, precum s-a dovedi, să dai mărturie”[456].

MANTA

(ţinutul Grecenilor, Moldova).

1774, iunie 12: Satul **Manta**, ţinutul Grecenii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[457]**, toată suma caselor: 59**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 țigan. Rămân birnici 57. / **Birnici:** Ion Goldur, vornic / Marin, vătăman / Gavril Pascal / Marin Pascal / Mihai Vasilache / Iacob Irimie / Tănasă Corne / Ion Mihălache / Constantin Pascal / Ioniță Bolat / Gheorghiță Galt / Toader Buga / Ștefan Gugiul / Ștefan Tofan / Neculiță, sârbul / Ioniță Tofan /

[456] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 173, pp. 201, 202

[457] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 215, 216

Damaschin Bolat / Lupul Văiul / Ștefan Niagul / Vicol, rotar / Vasile Pascal / Antohi Cocul / Toader Tofan / Toader a preutesii / Iordachi Albul / Albul, cibotar / Nichifor Sărăcilă / Costantin Broască / Gavrilă Broască / Sandul Butuc / Pintelei Tofan / Apostul Bușlupu / Gavril Butuc / Ion Butucu / Gheorghe Jăgălian / Grigorie a popii / Alicsandru Borce / Apostul Groza / Apostul Broască / Ion Broască / Ion Gâscă / Enachi, păcurar / Iorga Sandul / Sandul Ghimpul / Iftimi Răcoviță / Zontie Gâscă / Toader Gâscă / Timofti Gâscă / Ion Gâscă / Grigore Gâscă / Constantin Voine / Gligoraș Forțul / Gavrilă Chiriac / Bogdan Curiman / Ioniță Ghimpul / Gavril, văcar / Ostahi Luca. // **Rufeturi:** Popa Mănăilă / Neculai, țigan al dumisale vistiernicului Ion Canta.

1904: „**Manta**, comună rurală în judeţul Izmail, în valea Prutului, aşezată la nord de gura văii Boraghina, la este de lacul Balaş. Are 87 case, cu o populaţie de 578 suflete. Împrejurul satului sunt numeroase vii şi grădini cu pomi”[458].

MANŢUL

(Mănţăşti, azi Manţul, comuna Tătărăni, Vaslui).

1640, martie 31: Anghelina, fata lui Mihail Manţul, şi cu feciorii ei vând lui Gligori postelnicel sin (fiu) Ionaşco ot **Gugeşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), drept 12 zloţi, „deapta ocină şi moşie ce am avut în sat în

[458] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 140

Mănţăşti (azi Manţul, comuna Tătărăni, Vaslui), din jumătate de sat, a treia parte, cum şi sora noastră Ana a vândut partea ei, şi noi cu dânsa… Şi la tocmeală au fost şoltuzul de târgul **Huşi**, cu 12 pârgari, şi Ionaşco Păpălur, Căzacul şi Ionaşco Trischi de Gugeşti"[459].

1645, august 24: Strătulat fost agă dăruieşte fetei lui Măricuţa „10 boi de plug şi 3 tineri, 10 vaci cu viţei şi 3 tinere, 7 iepe cu mânji, 10 mascuri, 150 matce de stupi, 200 de oi, viile în **Dric** (deal în **Huşi**) cu cramă, de la **Manţul** (comuna Tătărăni, Vaslui), satul **Hurdugii** (azi Dimitrie Cantemir, Vaslui) cu curţi, cu iazuri, cu vecini şi parte de **Dăneşti** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), şi prisaca Hurdugi, iar din jumătate de sat **Futeleşti** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), în jumătate, şi din **Pojorăni** (Pojărăni, lângă Lunca Veche, Vaslui), de la Prut, cât se va alege partea noastră, în jumătate, din ţigani, în jumătate, din provijie casei, din argint, o sabie, o şarvana şi un ilic… dinaintea popii Tene, Macarie căpitanul, Romaşco, Gligorie Colăcei şi Ionaşco Godinac"[460].

1901: „**Manţul**, sat în partea de nord-vest a comunei Tăbălăeşti, plasa Crasna, judeţul Fălciu, situat pe valea cu același nume; are o populaţie de 4 familii, cu 12 suflete"[461].

---

[459] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 327, p. 332

[460] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 174, p. 144

[461] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 234

MANULEŞTI

(Lăpuşna, Moldova).

1654, mai 9: Chirilă, feciorul lui Mihail Colivă din **Oleşti**, vinde vistiernicului Gheorghe Roşca, căruia îi era „dator cu 200 galbeni bani buni şi neavând eu prilej să mă plătesc… un sat, anume **Manuleştii** pe apa Cogâlnicului, care sat l-a cumpărat tatăl meu Mihail Colivă de la Gheorghe, feciorul lui Nicoară”[462].

1672, august 9: Vornicul de gloată Dumitraşco Roşca se tocmeşte cu „Doamna Dafina, ce-a fost a Domnului răposatului Eustratie Dabija… şi am făcut schimb cu nişte ocine, dat-am eu Doamnei Dafinii o selişte, anume **Manuleştii**, ce-s la ţinutul Lăpuşnii şi se împreună cu hotarul Iureştilor, care selişte mi-a fost danie de la unchiul meu Gheorghe Roşca vistiernic… iar Măria Sa Doamna Dafina datu-mi-a o parte de ocină din satul **Todireşti**, ce-i la ţinutul Cârligăturii, dreaptă cumpărătură de la Alecsandra, sora postelnicului Iorga”[463].

1904: „**Manuileşti**, sat în judeţul Chişinău, volosti Vasieni, aşezat în valea Botnei. Are 267 case, cu o populaţie de 1.379 suflete de români răzeşi, care posedă 555 deseatini pământ; o biserică, cu hramul Sf. Paraschiva, construită de răzeşi; o şcoală cu o clasă, a ministerului

---

[462] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 52, pp. 71, 72

[463] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 101, pp. 127, 128

instrucţiei, unde se învaţă numai ruseşte. Tot aici mai posedă pământ 425 deseatini şi răzeşii din Ruseştii noi; mai are răzeşia sa şi familia răzeşului Nicolae Ursu; o sfoară de moşie, în întindere de 54 deseatini, aparţine mănăstirii Suruceni, dar al obştii răzeşilor sfintei mănăstiri"[464].

MÂNZĂTEŞTI

(fostul Stancăuţi, comuna Bereşti,
raionul Ungheni, Moldova).

1490, octombrie 14: Întărit de Ştefan voievod acestor „adevărate slugi ale noastre, Iurşa şi nepotul lui, Iliaş Saula, nepoţii lui Stoian Procelnic cel bătrân, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzând dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră, în Moldova, ocinile lor drepte, pe care le-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic cel bătrân, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, satele la Cârligătură, anume: Procelnicii, unde a fost curtea bunicului lor Stoian Procelnic, şi Bogdăneştii, şi Hovceştii, şi Medelenii, şi Nedeianii şi Bogheasa, şi, pe Bahlui, unde a fost Dragoş, şi moara pe Bahlui, şi, pe Jijia, Lazorenii, unde a fost Rosneag, şi Procelnicii, şi moara pe Jijia, şi Cozmeştii, şi Oişanii, şi, peste Prut: Laslăoanii, la gura Hlabnicului, amândouă

---

[464] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 140

cuturile, şi Negoeştii, şi Stancăuţii, şi Scutureceanii, şi Cernăteştii, şi Găurenii, şi Deleştii, la gura Delei, amândouă cuturile… Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, pentru aceste sate, acel privilegiu a pierit de turci, cum ne este cunoscut nouă şi boierilor noştri. De aceea, nimeni, niciodată, să nu pârască, nici să dobândească peste acest privilegiu al nostru, niciodată, în veci”[465]. Hotarul, din veac.

1792, august 4: Porunca dată de Alexandru Constantin Moruz voievod ispravnicilor de Iaşi Manolachi Dimiachi şi Manolache Balş şi vornicului de poară Andrei Mogâldea, după „jaloba lui Vasile Onofrei, care are o moşie la ţinutul Iaşi, anume **Mânzăteştii**, care s-ar fi megieşind cu **Bereştii** paharnicului Gligoraş Leon, şi-ar fi stăpânit moşia în pace, iar de la începerea oştirilor, încoace, intrând cumpărător pe moşia Bereştilor polcovnicul Ivan Salonschie, cu împresurare nedreaptă i s-ar fi luat o bucată mare de loc din Mânzăteşti de către vechilii polcovnicului, sub numele de **Bereşti**, pe lângă care i-ar fi stăpânit şi pe oamenii din Mânzăteşti, ce-i are pe moşia sa lângă hotar… / dumneavoastră să rânduiţi din mazilii acelui ţinut şi să mergeţi la starea numitelor moşii, unde fiind faţă şi Vasile Onofrei, şi Gligoraş Leon, cu scrisori ce vor avea, şi de veţi cunoaşte că se pricinuieşte vreo împresurare moşiei Mânzăteştii, să îndreptaţi şi să o scoateţi de sub împresurare; după care, să se dea mărturie hotarnică”[466].

---

[465] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 80, pp. 155-157

[466] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 229-232

1904: „**Mânzăteşti**, sat răzeşesc în judeţul Bălţi, aşezat între satele Sineşti şi Hârceşti, pe anticlinatele dintre bazinele Cula şi Ichel. Face parte din volosti Corneşti. Are 268 case, cu o populaţie de 880 suflete. În apropiere sunt păduri şi vii. Răzeşii posedă 1.222 deseatini pământ”[467].

MÂNZĂTEŞTI

(pe Horincea, în Covurlui, Galaţi).

1774, iunie 5: Satul **Mânzăteştii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Horincii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[468]**. Birnici:** Pavăl sin (fiul) lui Costandin / Ilie Trif / Ursachi Gligoraş / Dănăilă, muntean / Ioniţă Pavăl / Ion fiul lui Ilie / Şerban Decian la popa Ştefan / Gavril fiul babei Ioana / Ilie, rus, olar / Neculai Decian / Stan Decian / Ivan, tij (la fel) Decian. // **Rufeturi:** Popa Ştefan / Ion Berechet, prisăcar din Fundul Horincii, al banului Lupului.

1901: „**Mânzăteşti**, sat în judeţul Covurlui, plasa Horincea, comuna Lupeşti, la 4 km mai jos de reşedinţa comunei. Are 121 familii sau 546 suflete; o biserică”[469].

---

[467] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 146

[468] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 96

[469] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 365

MÂNZAŢI

(Mândzaţi la obârşia Liubanei,
comuna Alexandru Vlahuţă, Vaslui).

1434, aprilie 24: Întărit de Ştefan voievod protopopului Iuga din Buciumeni (Fălticeni), care primesc uric pentru „la obârşia Liubanei, **Mânzdaţi**, şi la gura Studenetului, Temeşeşti, amândouă părţile de judecie, şi Strâmba, de la obârşie până la gură, cât va putea să-şi întemeieze, şi pe Tutova Lăleşti şi Hălmăgeşti, şi la obârşia Strajnicului, unde este jude Mihaiu… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[470].

1436, decembrie 7: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi protopopului Iuga, care primeşte uric pentru „satele: pe Liubana, Mândzaţi, şi, la gura Studeneţului, unde au fost Temeşeştii, amândouă părţile, cuturi, şi, pe Tutova, unde este Mihnea de la Bahnă, şi, mai sus, la Gura Strâmbei, unde este Balan şi unde este Barbă Stan şi Stanciul, la obârşia Strâmbei, amândouă judeciile, şi Strâmba, de la obârşie până la gură, cât va putea să-şi aşeze sate şi pricuturi, şi, la Conoviţe, unde este Mihail Colici … Iar hotarul acestor mai sus scrise sate să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac”[471].

---

[470] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 129, pp. 182, 183
[471] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 165, pp. 231, 232

1439, iulie 2: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi acestui „adevărat protopop Iuga şi fiului său, Mihail”, care primesc uric pentru „satele anume: Buciumenii, pe Şumuz, unde este casa lor, şi, pe Răut, Cozareuţi, şi, mai jos, la gura Ohrincei, şi cu prisăcile şi cu grădina de la Nistru, oricâte ascultă de aceste sate, şi peste Prut, în dreptul Podolenilor, amândouă cuturile, şi, sub bucovină, Jigărenii, amândouă judeciile, şi unde a fost Mihail Colici, şi, pe Strâmba, unde a fost Barbă Stan, amândouă părţile, şi mai jos, un loc, anume Străminoasa, şi unde este Bălan şi Mihnea de la Bahnă, şi la gura Studeneţului, unde au fost Temeşeştii, amândouă cuturile; iar privilegiul lui Stan Poiană să nu aibă câştig asupra acestui privilegiu al nostru niciodată, în veci; şi **Mânzaţii, unde este Toder**… Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[472].

1489, ianuarie 25: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Gavril, Nechita şi Ion, fiii Negritei, fiica lui Pătru Mânzatul, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, un sat, anume Mânzaţii la obârşia Iubanei”[473]. Hotarul, din veac.

1623, aprilie 15: Mărturia lui Ignat, feciorul lui Babeş şi Antonei, fata lui Pitic, care vinde lui Todir sân (fiul lui) Vasâleuţi ot Pătrăneşte, sân lui Ciorneiu, „a lor dreaptă ocină şi moşie din vatra satului ot Mânzaţi, în Fundătură, partea din sus, unde au fost casele noastre, în jumătate de jumătate Fundătura ot ruptura dealului, pe unde îmblă hotarul vechi, pe culmea dealului înspre

---

[472] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 196, pp. 276-278

[473] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 49, pp. 89-91

soare-răsare, cu locul drept, sunt şi cu poame… Şi am mai vândut 12 pământuri cu livadă de meri, cu izvor în livadă, partea de jos dinspre răsărit, drept 20 lei, ca să se ştie. Şi mi-a dat plata deplin şi pe partea din sus 4 boi şi 2 vaci cu viţei”[474]. Martori: Costache, Apostol Ţira, Caleci, Teron, Deguţul, Vasilie ot Mânzaţi.

1628, mai 5: Întărit de Miron Barnovschi voievod medelnicerului Simion Gheuca, care primeşte uric pentru o ocină în **Mânzaţi**, cumpărată „de la Condre, feciorul Rusului, nepot lui Fodor din Mânzaţi”[475].

1630, septembrie 22: Moise Moghilă voievod întăreşte lui Bejan, armăşelul din **Bicani**, în baza unui zapis de mărturie de la popa Grigorie din **Răduеşti**, Vartic, Ilie şi Maftei de **Mânzaţi**, Vasile Cojniţă de **Bârlad**, şi de la Stanciul, dascălul din **Pătrăşcani**, „o prisacă de stupi din Gura Gruiului, de către fund”, cumpărată de la fraţii Die şi Macrina, feciorii lui Constantin de Mânzaţi, „drept 6 taleri de argint”[476].

1634, noiembrie 6: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui medelnicer Simion Gheuca, care primeşte urice pentru o parte de ocină din satul **Dărăşti** (în hotar cu Hălăreşti, comuna Iana, Vaslui) şi din **Hăruleşti** (Hălăreşti, comuna Iana, Vaslui), pe pârâul Puţului, în ţinutul Tutovii, toată partea Mărciască, cât se va alege dintr-acele două sate, ce este cumpărătură de la Dumitraşcu Şeptelici, drept 3 iepe cu mânji… Iar lui

---

[474] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 59, p. 94

[475] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 355, p. 495

[476] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 142, pp. 142, 143

Şeptelici i-a fost cumpărătură de la Nicoară din **Ceucani** (Ciocani, comuna Perieni, Vaslui) şi de la femeia sa Nastasia, şi de la feciorii lor, feciorii Mărcescului şi ai Mărceascăi… / Şi iarăşi îi întărim a lui dreaptă danie, de la Condre şi Maftei, feciorii Rusului, partea lor din satul **Mânzaţi** (comuna Alexandru Vlahuţă, Vaslui), cu loc de prisacă, din partea de sus, de către răsărit”[477].

1651, iulie 5: Întărit de Vasile Lupu voievod Pălădeştilor, care „au arătat un zapis de la Ursul aprodul din **Zmieni**, feciorul Irinei, nepotul Varvarei, strănepotul lui Teli fost stolnic, precum… a dat şi a dăruit cu limbă de moarte partea lui de moşie din jumătate de sat **Zmienii**, ce este pe Smila, şi iarăşi, din tot satul **Românii**, partea lui… asemenea şi din satul **Strâmba**… asemenea şi din locul de prisacă din satul **Mânzeini** (Mânzaţi), de este lui dreaptă ocină şi dăruire de la Avram Mânzatul. Toate acestea le-a dat şi le-a dăruit Pălădeştilor pentru sufletul părinţilor lui”[478].

1665, martie 12: Hinchichim, feciorul lui Grăjdianu cupeţ din Bârlad, dăruieşte marelui stolnic Toader Pălade „la sat la **Mânzaţi**, un bătrân ce este de la sat în jos, care a fost partea mea de la moaşă-mea (bunica) Mărica Magda şi a frăţâne-său Rusul peviţul (cântăreţul), care a fost peviţ (cântăreţ) la Irimia vodă şi la Moise vodă, nepot lui Ciolpan cel bătrân”[479].

---

[477] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 277, p. 311

[478] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 42, pp. 58, 59

[479] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 143, pp. 143, 144

1668, mai 3: Fraţii Ilie, Neculai şi Ana şi cu nepoata lor Anghelina, fata fratelui lor Doroftei, dăruiesc fostului stolnic Toader Pălade „toată partea noastră de moşie de la **Mânzaţi**, câtă se va alege partea tătânenostru Constandin, vătămanul de **Portăreşti**, care parte este din bătrânul Penteliiu… / Aşijderi i-am dăruit şi eu, Ilie, cu femeia mea Sofronia cât se va alege partea ei dinspre fraţi, dinspre feciorii lui Grigore Ciorneiu”[480]. „Şi când am dat şi am dăruit fost-au… Neculai Ionăşcuţă fiul lui Ifrim, Postolachi fiul lui Drăgan din **Zmieni**, Ionaţco şelarul, Neculai fiul lui Ionaşco, Bucioc fiul lui Creţu ot **Suseni** şi alţi mulţi megieşi”[481].

1668, mai 24: Fraţii Toader Găidariul, Mirăuţă şi Maria şi nepoţii Samson şi Maria dăruiesc stolnicului Pălade „partea noastră din satul **Mânzaţi**, partea mânenoastre Ana, fata lui Dragotă, din partea din sus”[482].

1668, iulie 11: Zapisul lui Toader Păladie, ce-a fost stolnic, în care scrie şi mărturiseşte cum s-a împăcat, prin tocmeală, cu Bejan Gheuca şi nepotul lui Enachi paharnic „pentru **Băcani**, pe Smila, cum că dau eu dumisale 100 de stupi buni, într-ales acum în toamnă, iar lui Enachi i-am dat toate părţile de ocină ce-au avut Gheuca spătarul şi jupâneasa Mărica la satul **Mânzaţi** şi la **Hălăreşti**, la ţinutul Tutovei… Şi să nu mai am gâlceavă cu dumnealor pentru satul Băcani”[483].

---

[480] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 144, p. 144
[481] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 65, pp. 108, 109
[482] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 145, pp. 144, 145
[483] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 45, pp. 62, 63

1669, martie 25: Fraţii Ilinca şi Gligoraşco şi mama lor Mărica scriu şi mărturisesc „cum un zapis ce-a făcut tatăl nostru Bucioc sin (fiu) Creţului, la moartea lui, pentru un loc de grădină din satul **Suseni** şi pentru o prisacă cu pomăt din deal, unde a fost a moşului (bunicului) nostru Craţul: aşijderi şi câtă parte a avut în **Mânzaţi**, ce i se vine lui dinspre alţi răzeşi, le-a dat lui Toader Păladi stolnic,,, şi a făcut scrisoare dinaintea duhovnicului, popa Andriiu din **Băcani**, şi singur şi-a pus degetul”[484].

1669, august 24: Fraţii Toader şi Tiron, feciorii Anei, fata lui Gligori sin (fiu) Fodor ot Mânzaţi, vând stolnicului Pălade, drept 12 lei, „ce se va alege din bătrânul Fodoreştilor, din partea de sus din **Mânzaţi**, din tot locul”[485].

1671, iulie 5: Arsenie, feciorul lui Păcurariu şi al Măriei, nepotul Creţului din Suseni, dăruieşte lui Toader Păladi, vistiernicului cel mare, „moşia câtă se va alege partea mâne-mea din sat din **Suseni** şi din **Mânzaţi**… Iar pentru părţile fraţilor mei, aşa am grăit şi am tocmit cu dânşii: să-şi ia ei de aiurea din acele moşii ce avem împreună, iar aici să nu se amestece”[486].

1674, decembrie 7: Fraţii Bejan, Constantin şi Vasile, fiii Măricăi, nepoţi lui Dragotă din **Mânzaţi**, dă-

---

484 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 146, pp. 145, 146

485 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 147, p. 146

486 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 58, pp. 78, 79

ruiesc lui Toader Pălade, fost mare vistiernic, „din acel sat, partea ce se va alege din bătrânul Dragotă”[487].

1675, aprilie 22: „Ipatie, feciorul Mării din **Mânzaţi** şi cu toţi fraţii săi dăruiesc lui Enachi clucerul partea moşului lor Nicoară din Mânzaţi pentru mult bine ce le-a făcut”[488].

1679, martie 4: Crucian, nepot lui Corneiu, şi acesta nepot lui Fodor din **Mânzaţi**, vinde lui Enache clucerul (feciorul lui Pălade, drept 6 lei, „din jumătate de bătrân, a cincea parte ce se va alege”[489].

1681, aprilie 14: Gavril, feciorul lui Babiş din Mânzaţi, şi femeia lui Chirvăsia vând lui Preda postelnicul, drept 10 lei, „jumătate de bătrân din satul **Mânzaţi**”[490].

1682, iulie 15: Vasile, feciorul lui Iacov, nepot Anei din **Mânzaţi**, dăruieşte „postelnicului Enachi, fecior spătarului Pălade… a sa dreaptă ocină, cumpărată de moşul (bunicul) său Văscan, ce este pe eleşteu, din jumătate de bătrân a şasea parte”[491].

1685, februarie 7: Călugărul Grigore Bole şi cu feciorii săi „dăruiesc lui Enachi Pălade postelnicul a sa

---

[487] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 148, p. 146

[488] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 149, p. 146

[489] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 150, pp. 146, 147

[490] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 151, p. 147

[491] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 152, p. 147

moşie, cât i se va alege din partea de sus a satului **Mânzaţi**"[492].

1687, februarie 1: „Tironeasa din **Mânzaţi** vinde postelnicului Ion Pălade o viişoară de acolo, al cărei loc îi fusese deja vândut, mai dinainte vreme, de bărbatul său Tiron"[493].

1688, noiembrie 21: Toader, feciorul lui Vartic din **Mânzaţi**, şi soţia lui Anghelina „dăruiesc cu limbă de moarte vtori postelnicului Ion Pălade a lor dreaptă ocină şi moşie, partea ce li se va alege din Mânzaţi; asemenea, îi dăruiesc şi partea lui Bucium, câtă i s-a veni, din Mânzaţi, care parte o ţin ei pentru partea din **Dărăşti**, vândută de Bucium lui Enachi clucerul din **Ţifeşti**"[494].

1695, martie 1: Zapisul lui Vasile Vartic, în care mărturiseşte că, „având Ion Pălade logofăt o pivniţă la **Mânzaţi** cu bucate, în zilele răposatului Cantemir vodă, şi s-a întâmplat de au spart pivniţa nişte furi şi multă pagubă au făcut; deci logofătul dat-a strânsoarea oamenilor care au fost primprejur, ca să dea seamă de bucatele ce i s-au furat, ori să-i dea furii pe mână, şi a făcut carte Măriei Sale, precum să-i dea seamă de bucate. / Sculatu-s-a fratele meu, Tudosă chelariul, cu Andonie Pârlici şi Postolachi, ginerele lui Tudosă, şi m-au dat pe mine vinovat într-acest chip: ca să dau eu seamă de un om care s-a simţit rău şi a găzduit de câteva ori la casa mea. / Văzând eu că a căzut greul pe mine, pus-am chezaş pe

492 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 153, p. 147

493 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 154, p. 147

494 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 155, pp. 147, 148

Andonie Pârlici şi pe frate-meu Todosă, şi pe ginerele său Postolache pentru mine, în două săptămâni ca să aflu omul acela, care a găzduit la mine, anume Alexa, şi neaflând omul, m-a aşteptat logofătul 8 ani şi n-am găsit omul; deci, dând dumnealui strânsoarea ca să i se plătească bucatele, eu de bună voie m-am apucat de plată, dându-mă megieşii cu judeţ vinovat pe mine, şi cât s-a socotit paguba dumisale, fiind eu om sărac, m-a iertat dumnealui şi m-a lăsat ca să-i dau 12 lei. Şi, neavând bani, pus-am zălog partea mea de moşie, ce se va alege, din **Mânzaţi** pentru aceşti bani, de astăzi, martie 1, până în 4 săptămâni; iar de nu vor fi banii la zi, să fie dumisale moşia dată"[495].

1696, mai 5: „Feciorii lui Ignat Babiş, Gavril Halib şi Trifăilă, vând a lor moşie din **Mânzaţi**, partea taălui lor din bătrânul Fodor, dumisale Ion Pălade vtori logofăt, drept un bou"[496].

1697, iulie 25: Andonie Croitoriul şi femeia lui Antonia, fata Drăghinii, nepoată lui Gligorie Ciorneiu din **Mânzaţi**, vând logofătului Ion Pălade „a lor moşie din partea din sus, din înfundătură, şi din heleşte… partea femei lui Antonia"[497].

1697, septembrie 18: Cole Bou, feciorul Tofanei, fetii Creţului şi a Bunii din Suseni vând lui Ion Păladi, drept 25 lei bătuţi, „moşia din sat din **Suseni**, dintr-un bătrân şi jumătate, ce-a fost a moşului (bunicului) meu

---

[495] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 156, pp. 148, 149

[496] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 157, p. 149

[497] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 158, p. 149

Creţului, toată pe mâna Tofanei, fetei Creţului… / Aşijderi am dat şi am dăruit a mea dreaptă ocină de pe moşul meu Creţul din satul **Mânzaţi** şi din satul **Bicani**, ce se va alege… fiind logofătul Ion Pălade megiaş şi moşan cu noi împreună şi ţinând şi alte părţi ale fraţilor noştri cu zapise"[498].

1697, decembrie 30: Ionaşco, feciorul Anghelinei, fata lui Vartic din **Mânzaţi**, dăruieşte lui Ion Pălade logofăt „a sa moşie din bătrânul moşul (bunicul) său Vartic, partea ce i se va alege"[499].

1698, septembrie 13: Gavril Borşi şi femeia lui Gherghina, fata lui Dumitru din **Pănceşti**, vând lui Ilie Enachi mare stolnic, „a lor moşie, câtă se va alege din **Mânzaţi**, care îi era cumpărătură de la Filip, feciorul Sorii de **Coroeşti**"[500].

1700, iulie 20: Marele stolnic Ilie Enachi, fiul fostului mare clucer Enache, dăruieşte finei sale Maria, copila cumnatului său Ion Pălade mare sulger, „toate părţile sale de moşie din **Mânzaţi**, unele vechi, de la moşul (bunicul) său Gheuca, altele cumpărături ale tatălui său Enachi clucerul, şi altele cumpărături ale sale"[501].

1702, iunie 14: Stratul, feciorul Chiricii de **Idrici**, vinde lui Ion Pălade fost sulger, drept 9 lui, „moşia ce avem de la maica noastră Ileana, fata Nechiforesăi, din satul **Mânzaţi**, din partea de sus, şi de peste heleşteu, ce

---

[498] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 65, pp. 84, 85

[499] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 159, p. 149

[500] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 160, p. 149

[501] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 161, pp. 149, 150

se va alege partea mea şi a fraţilor mei Gheorghe, Mănăilă, Angheluţa şi Căpriţa”[502].

1767, mai 7: Grigore Ioan Calimah voievod porunceşte marelui stolnic Constantin Sturza şi vornicului de poartă Antohi Luţi să hotărască moşiile marelui logofăt Ion Pălade, ce „le are la ţinutul Tutovei, anume **Dracsinii** şi **Mânzaţi**, care moşii nu sunt alese şi hotărâte de către (dinspre) răzeşi”[503].

1901: „**Mânzaţi-Boereşti**, sat în judeţul Tutova, plasa Simila, comuna Mânzaţi, spre vest de satul Mânzaţi-Răzăși. Are o populaţie de 309 locuitori și 76 case. / **Mânzaţi-Răzăşi**, comună rurală şi sat în judeţul Tutova, plasa Simila, spre nord de orașul Bârlad, pe pârâul Mânzăţelul. Satul formează o comună (comuna Mânzaţi), cu cătunele Ibana și Mânzaţi-Boereşti, cu o populaţie de 833 locuitori, din cari 162 contribuabili, locuind în 216 case. Are 44,75 hectare vie, din care 15 hectare nelucrătoare, și 2,5 hectare livezi cu pruni. Se lucrează puţin olăria. Comerţul se face de 6 persoane. Are o şcoală şi o biserică”[504].

---

502 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 162, p. 150

503 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 207, p. 188

504 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 364

MĂRĂŞENI

(Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui).

Întărit, în **15 octombrie 1491**, de Ştefan voievod, care cumpără şi dăruieşte „târgului nostru al Vasluiului”, odată cu hotarnica, multe sate, dintre care trei sate, cumpărate, cu 200 de zloţi, de la mănăstirea Bistriţa, „anume Crăstoae pe Racova, unde a fost Pătru, feciorul Crăstei, alt sat anume Bălcarii tij pe Racova, unde a fost Oană, fratele lui Pătru (toate trei în Bejeneşti, comuna Laza, Vaslui), şi al treilea sat, anume Curteştii tij pe Racova, unde a fost feciorul lui Naneş” (satul Curteşti, comuna Poieneşti, Vaslui); de la Drăgălina şi Maruşca, fetele Cozmei Streaşină şi nepoţii lor Ion şi Maria, copiii Mihului, toţi nepoţi ai lui Feir, Ştefan cel Mare a cumpărat, cu 100 zloţi, „acest sat pe Rahova, anume Feereştii, unde au fost casele moşilor lor, a lui Feir şi a lui Pătru şi a Cozmei Streaşină” (comuna Laza, Vaslui); de la popa Băilă din Vaslui şi Neacşa, fiii lui Băilă celui bătrân, a cumpărat, cu 50 zloţi, „un sat pe Rahova, anume Păuceştii, unde a fost Păucă cel bătrân” (Rediul Păuceşti, comuna Laza, Vaslui); de la Groza Rohat, feciorul lui Oanăş Ungureanul, un sat pe Rahova, anume Rohaţii, unde a fost casa tătâne-său”, cu 50 zloţi (comuna Laza, Vaslui); de la Toader Hasnăş, Ştefan cel Mare a cumpărat, cu 240 zloţi tătăreşti, „două sate pe Bârlad, din sus de târgul nostru, de Vaslui, anume Băltenii, în gura Stebnicului (comuna Bălteni, Vaslui), şi, de iastă parte de Bârlad, Delenii (lângă Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui) şi o

selişte, anume Micleştii” (lângă Bălteni, comuna Bălteni, Vaslui); de la Nastea şi Sohiica, fetele lui Steţco Dămăcuşescul, nepoatele lui Dămăcuş stolnicul, cu 70 zloţi, „un sat pe Bârlad, din sus de Vaslui, anume Măreşenii, unde a fost Mareş judele” (Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui); de la Costul Părăş şi Drăghita, fiii Armancăi şi seminţia lor, Toader, Sasca, Parasca şi Docica, fiii Anuşcăi, toţi nepoţi ai lui Ştefan Mesehnea, cu 50 zloţi, „un sat în sus de Vaslui, în Dumbravă, unde a fost casa moşului lor, a lui Ştefan Mesehnea; de la Anna, Maruşca şi Armanca, fetele Dobrei, nepoatele lui Brudur, cu 100 zloţi, „două sate pe Vaslui, din sus de târgul Vasluiului, anume Brudureştii, unde a fost satul lui Drăgoi şi a Tomei” (Portari, comuna Zăpodeni, Vaslui); de la Ionaşco, feciorul Jorăi, nepot Giurgii Răspop, cu 70 zloţi, „un sat anume Mărăţăi pe Vaslui, iar numele celui sat din vechi a fost Părtănoşi” (Moara Grecilor, inclusă în Vaslui); de la Nastea, fata Anuşcăi, nepoata lui Ioan Curui, cu 60 zloţi, „două sate între Crasna şi între Bârlad, anume Filipeştii şi, mai jos de acest sat, într-acelaşi hotar, Săcuienii, unde a fost Stanciul Săcuiul”; de la Şteful şi Mărina, fiii Maruşcăi, şi seminţia lor… Bila şi Oance, feciorii Marinei, nepoţi ai lui Giurge Jumătate, şi Marina, fata Mândrei şi nepotul ei de frate Silea, şi soru-sa Donea. Fiii Fedorei, nepoţi ai lui Oană Jumătate, cu 500 zloţi, „un sat pe Bârlad, în jos de târgul Vasluiului, tot cu toate cuturile, unde au fost Balosinăuţii” (Muntenii de Jos, comună, Vaslui)… Apoi iarăşi domnia mea am socotit şi am miluit pe şoltuzii şi pârgarii şi pe toţi oamenii cei săraci din târgul Vasluiului şi le-am întărit obiceiul cel vechi, precum că nici un om dintr-înşii, dintru care au lăcuinţă a lor acolo, în Vaslui, nici cât de puţină vamă să

nu aibă a plăti acolo în târgul Vasluiului, nici la un fel de alişveriş, fără numai să plătească aceia care vor aduce peşte în târg, adică de la o maje, un peşte, şi de la o căruţă, iarăşi un peşte, iară mai mult nimic”[505].

1901: „**Mărăşeni**, sat în partea de nord-est a comunei Brodocul, plasa Stemnicul, județul Vaslui, pe malul stâng al râului Bârlad, pe o suprafață de 800 hectare, din care 102 hectare pădure, proprietatea statului. Are o populaţie de 62 familii sau 286 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cântăreț, zidită, la 1832, de către locuitorul Ioan Moreşanu, de la care se zice că ar fi luat numele și satul. Vite: 120 vite mari cornute, 549 oi, 8 cai, 29 râmători. Locuitorii posedă 120 stupi cu albine”[506].

MĂRĂŞENI

(comuna Marşinţi, raionul Novoseliţa, Ucraina).

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod moştenitorilor lui Ghenghe vel (mare) logofăt: / „Și s-au venit partea boierului nostru, Lupul Prăjescul vel clucer și jupânesei lui, Saftei, satul **Chilmeștii** (azi oraşul Chelmenţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), la ținutul Hotinului, și o parte de ocină din **Lățcani** (Leţcani, comuna Doljeşti, Neamţ), la ținutul Romanului, și jumătate de sat de **Scoposăni** (Scoposeni,

---

[505] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 96, pp. 188-190

[506] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 285

comuna Horleşti, Iaşi), la ținutul Cârligăturii, și satul **Văscăuții** (ţinutul Orhei, Moldova), la Orhei, și jumătate de sat de **Mărășăni** (comuna Marşinţi, raionul Novoseliţa, Ucraina), la Hotin, și satul **Noua Suliță** (comuna Novosiliţa, raionul Chelmenţi, Ucraina), tij la Hotin, și jumătate de sat din **Negrești** (oraşul Negreşti, Vaslui), la Vaslui, și o seliște, anume **Lineștii** (lângă oraşul Negreşti, Vaslui), tij la Vaslui, și satul **Ruginoasa** (comuna Ruginoasa, Iaşi), la Suceavă, care i-au fost lui dreaptă danie de la părintele lui, Ghenghe logofăt, încă fiind viu, osebit de a altor frați. / Iar în parte slugii noastre Lupul Ghenghe i s-au venit jumătate de sat de Vlădeni (Arghira-Oreuteşti, Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Volcinești** (Volcineţ, azi Maiovka, comuna Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, și o parte de ocină din **Costești** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), la Roman, și o parte din satul **Strășnenii** (lângă Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani), la Dorohoi, și satul **Surdeștii** (lângă Ciortolom, comuna Tutova, Vaslui), la Tutova, cu moară în Bârlad, și jumătate de sat din Șărbăuți (Bucovina), la Cernăuți, și satul **Mălăeștii** (comuna Vutcani, Vaslui) și **Leoștii** (comuna Pădureni, Vaslui), la Fălciu, și o siliște Șărbăuții (Bucovina), la Cernăuți. / Iar în parte slugii noastre Dumitrașcu Ghenghe i s-au venit jumătate de sat **Jioldești** (satul Joldeşti, comuna Vorona, Botoşani), la Suceavă, și satul Stârcenii (Bucovina), la același ținut, și cu moară în Siret, și jumătate de sat de **Vorona** (comuna Vorona, Botoşani), tij la Suceavă, și satul **Măgiurcanii** (azi Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), la Tutova, și satul **Popii** (azi Pochidia, comuna Tutova, Vaslui), tij acolo, și jumătate de sat **Tole** (Coteleva, comuna Koteleve, raionul Nevoseliţa, Ucraina), la Hârlău, și o siliște, **Doljăștii**

(Dolheşti, lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), la Tutova. / Iar în parte lui Ion Ciolpan i s-au venit satul Arăteștii (Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Bilăuți** (comuna Bilăuţi, raionul Hotin, Ucraina), la Hotin, și jumătate de sat Lucovița (Bucovina), la Cerăuți, și satul **Târauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa, Ucraina), tij la Cernăuți, și jumătate de sat Dobrinăuți (Bucovina), tij la Cernăuți, și satul **Costeștii** (în hotarul oraşului Târgu Frumos, Iaşi), la Tutova, și o siliște, anume **Ruptura** (lângă Gefu, comuna Ghidiceni, Galaţi), tij la Tutova… / Iar pentru o datorie a Lupului Prăjescu clucer, care are și zapis de la părintele lor, Ghenghe logofăt, drept 497 ughi, au dat ei toți un sat, anume **Săvenii** (oraşul Săveni, Botoşani), la Dorohoi, și alt sat, Boian (Bucovina), la Cernăuți, pentru acea datorie”[507].

MĂRĂŞEŞTI

(fostul Grozeşti, Măreşeşti, Mărişeşti,
viitorul Mărăşeşti, Vrancea).

1632, septembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod cămăraşului Căzacul, care cumpără, cu 25 de galbeni, doi boi şi două vaci cu viţel, de la Tudora, sora lui Gavril fost staroste, cu nepoţii ei Vărticu şi Gaftona, „a şasea parte din satul **Grozeşti**, ce se cheamă acum

[507] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 227, pp. 266, 267

Mărceşti, şi partea din jos, dinspre Glumboe, de pe Siret, ce i-a fost cumpărătură de la Bogdan”[508].

1633, ianuarie 31: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Drăguş, în baza unui zapis de mărturie de la voitul Iane Ţâgănaş şi cei 12 pârgari din târgul **Tecuci**, precum şi al unor „săteni din **Mărceşti** (Mirceşti, numit înainte Grozeşti, Galaţi), anume Nicoară vătaf, Toader ban şi Fantu Trifan”, care mărturisesc „precum au venit înaintea lor Lupul al Nastei din **Mărişeşti** (viitorul oraş Mărăşeşti, Vrancea), ce de a lui bunăvoie a dat partea lui de moşie din Mărişeşti… slugii noastre Drăguş, că i-a plătit capul dintr-o vinovăţie”[509].

1633, ianuarie 31: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Drăguş, în baza unui zapis de mărturie de la voitul Iane Ţâgănaş şi cei 12 pârgari din târgul **Tecuci**, precum şi al unor „săteni din **Mărceşti** (Mirceşti, numit înainte Grozeşti, Galaţi), anume Nicoară vătaf, Toader ban şi Fantu Trifan”, care mărturisesc „precum au venit înaintea lor Lupul al Nastei din **Mărişeşti** (viitorul oraş Mărăşeşti, Vrancea), ce de a lui bunăvoie a dat partea lui de moşie din Mărişeşti… slugii noastre Drăguş, că i-a plătit capul dintr-o vinovăţie”[510].

1633, martie 30: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Nica cupeţ din **Focşani**, care cumpărase, de la Marghita, soacra lui Bulai, „o parte de moşie ot **Holturele** (toponim la Mărceşti), din satul **Mierceşti** (sau

---

[508] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 196, pp. 252, 253

[509] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 282, p. 362

[510] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 282, p. 362

Mirceşti, numit înainte Grozeşti, azi Mărceşti, comuna Vânători, Vrancea), a treia parte dintr-un bătrân, cât se va alege partea ei… drept doi pol galbeni, înaintea multor oameni buni şi megieşi din primprejur, anume Pepele, Stoian, Buzinca şi fiii săi Cozma şi Todosie, Iachim zet (ginerele lui) Bosianu, Constandin Mal or **Răduleşti** (comuna Vânători, Vrancea), Mihăilă ot **Bodeşti** (comuna Vrâncioaia, Vrancea), Lazor şi Constandin ot **Bârlădeni** (ţinutul Putna, Vrancea), Canţir şi Bole ot **Focşani**, Dumbravă vătaf ot **Floreşti** (contopit cu Câmpineanca, parte a oraşului Focşani) fiul lui Sanhiraci şi alţi oameni buni. / Şi ne-a mai arătat alt zapis de mărturie de la Neculai, Lefter Micnici, Crocovel staroste şi Ciohodar hotnog de la **Focşani**, scriind şi mărturisind precum au venit Stan şi Lupe, fiii Armancăi, nepotul lor Stan, fiul lui Stanislav şi Stepan, fiul Tudoscăi şi au vândut… cât se va alege din satul **Mirceşti** şi din partea Holturelului… Nicăi cupeţul din Focşeni, drept 40 taleri bani buni”[511].

1634, mai: Zapisul lui Vasile Crucean din **Ionăşăşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi) şi Ioniţă din **Călimăneşti** (comuna Siretu, înglobat în oraşul Mărăşeşti, Vrancea), care, din porunca lui Vasile Lupu voievod, au strâns martori şi au mers „la sat la **Todereşti** (pe Siret, ţinutul Adjud, Bacău), să-i hotărâm şi să-i alegem (pârcălabului Dabija) a sa dreaptă ocină şi cumpărătură de la Ileana comisoaia şi de la Vasile Boboc, jumătate de sat de Todereşti, partea de sus, drept 50 de galbeni, şi din partea de jos două pământuri de frunte, ce au cumpărat iarăşi de la Vasile Boboc şi cu loc de casă în vatra satului. / Deci noi am strâns oameni buni şi bătrâni, anume: Gligorie

---

[511] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 322, pp. 415, 416

Susanul din **Torceşti** (comuna Umbrăreşti, Galaţi), popa Dumitru din **Rugineşti** (comuna Rugineşti, Vrancea), Ţuţuian de **Păuneşti** (comuna Păuneşti, Vrancea), Piialeş de **Jevreni** (azi Viişoara, comuna Ştefan cel Mare, înglobat în Oneşti, Bacău), Iosip şi Constantin, Simion, Vasile şi Acsinte de **Dănăeşti** (sau Dăneşti, în Mănăstioara, comuna Fitioneşti, Vrancea), Irimia de **Turburea** (ţinutul Adjud, Bacău), Andrei Ţiţul de Ionăşeşti, Gheorghe de **Drăghiceşti** (Drăguşeşti, comuna Helgiu, Bacău), Bosiiuc, Ion şi Sava de **Măreşeşti** (oraşul Mărăşeşti, Vrancea), Buda de **Văleni** (comuna Rugineşti, Vrancea), Cârstian, Cohan, Dărman, Ghirvasie, Vasilie Corbul şi Ionaşco Pălici de **Domneşti** (comuna Pufeşti, Vrancea), Silion de **Copăceşti** (comuna Rugineşti, Vrancea) şi mulţi oameni buni din sus şi din jos, dimprejur megieşi. Şi am ales jumătate de sat Todereşti, partea de sus, şi din partea de jos un răzor de frunte şi cu loc de casă, cu toate nemeasterile, iar trei răzoare le-au lăsat pentru tocmeala cea bună. Însă vânzarea acestui răzor din partea de jos şi cu casele, şi pivniţă şi alte nemeasteri s-a biciuluit drept 300 de taleri”[512].

1774, iunie 26: Satul **Mărăşeştii**, ţinutul Putnii, ocolul Luncii, după recensământul lui Rumeanţev[513], avea **toată suma caselor 57**. Scădere rufeturi 18: 6 nevolnici și babe, 3 slujitori, 9 slugi boierești. Rămân birnici 39. / **Birnici**: Petre, rotar / Vasile Roșca / Ion Huzuna / Andrii Zăvănac / Ioniță Mihul / Vasile, rogojinar / Andrei brat (frate) Ion / Andrei Nani / Ion

---

512 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 109, pp. 120, 121

513 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 278

Turcul / Toader Brânză / Costantin Brânză / Ioniță Ababii / Stan, muntean / Ion Dânga / Sandul, muntean / Petre sin (fiu) lui Toader / Ion Popa / Toader Niagul / Lupul Velișco / Toader Răducan / Constantin zet (ginere) lui Stoica / Macarie, chelar / Ion fiul lui / Dumitrașco, plugar / Ion Stoica, plugar / Ion Robul / Ștefan Vrabie din Osoiu / Constantin Scurtul ot tam (de acolo) / Ion Cenușă / Lupul fiul lui / Zota de acolo / Ioniță Zgărău / Petre, morar / Negul Florica / Dobre, mătăsar / Hejan, ciobotar / Mihălache, chelar / Dumitrașco al lui Iosip / Dănăilă. // **Rufeturi:** Ioniță Mardarie, slugă dumnealui banului Costin Catargiu / Sava, slugă tij (la fel) / Vintilă, slugă la fel / Vasile, bucătar la fel / Toader Robul, slugă la fel / Andronachi, slugă la fel / Ene, slugă la fel / Trohin din Vivoreni, slugă la fel / Radul Șchiopul, slugă la fel / Simion, nevolnic / Dănilă, nevolnic / Toader, șchiop, nevolnic / Stanciul, orbul, nevolnic / Nazarie, babă / Anița, văduvă / Gheorghie, slujitor de Focșani / Tănasă Topală, slujitor de Focșani / Stan Ochiană, slujitor de Focșani.

1901: „**Mărăşeşti**, comună rurală, în judeţul Putna, plasa Şuşiţa. Este situată pe malul Siretului, la o jumătate ceas în jos de Huipești și la 19 km de capitala județului. Are o populație de 500 familii sau 1.717 suflete, din care: 418 agricultori, 12 meseriași, 8 industriași, 59 comercianţi, 10 având profesiuni libere, 98 muncitori și 46 servitori. Locuiesc în 321 case. Ştiu carte 295 persoane (213 bărbați, 82 femei). Sunt 380 contribuabili. Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea; o şcoală de băieţi şi una de fete, frecventate de 55 băieţi și 13 fete; un birou telegrafo-poștal, înfiinţat la 1895; o staţie de cale ferată. Locuitorii posedă: 1 mașină de semănat, 2 de

secerat, 3 de treierat cu aburi, 1 de bătut porumb, 50 pluguri de lemn, 40 de fier şi 2 mişcate de abur, 1 scarificator, 11 grape de fier, 6 tăvăluguri, 9 rarițe, 2 trioare, 1 moară de abur şi 2 de apă; 504 boi, 367 vaci, 54 cai, 3.645 oi, 10 capre și 130 porci; 190 stupi. În comună sunt: 13 cârciumari. 5 băcani, 1 bufegiu, 1 brutar, 2 comercianţi de cereale, 6 cizmari, 3 croitori, 3 fierari, 2 rotari, 1 hotelier și 1 restaurator. / **Mărăşeşti**, stație de drum de fier, în comuna Mărăşeşti, pe linia Focșani-Mărăşeşti-Bacău, din care s-a pus în circulaţie linia Mărășești-Bacău, la 13 septembre 1872, şi la 13 iunie 1881, linia Focșani-Mărășeşti. Este și stație finală a liniei Mărășeşti-Tecuci-Galaţi. Se află pe linia Focşani-Bacău, între staţiile Putna Seacă (7,8 km) şi Pufeşti (14,7 km) şi la 11,5 km de Cozmeşti, staţia vecină de pe linia Mărășești-Tecuci"[514].

MĂRĂŞEŞTI

(Mărişăşti, lângă Certieni, comuna Bârgăoani, Neamţ)

Întărit, în **20 august 1455**, de Petru voievod, lui Trifu Borzescu, care primeşte uric pentru „satele, anume: Beţeşti, unde este casa lui, în Câmpul lui Dragoş, unde este moara, pe care l-a răscumpărat de la Beţea pentru o sută de zloţi, şi Ştefăneşti, pe care l-a schimbat cu Beţea şi a dat pentru Ştefăneşti părţile din Marişeşti ale soţiei

[514] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 285, 286

sale, şi Bolceşti, şi **jumătate din Marişeşti, părţile lui Şteful şi ale lui Petru**, şi Ceretiani, lângă acest sat"[515]. Hotarul, din veac.

1635, martie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului sulger Gheorghe Arapu, care primeşte urice pentru „un sat anume **Sacalâşăşti** (lângă Slobozia, înglobat în Oneşti, Bacău), de pe pârâul Topoliţa, ce este în ţinutul Neamţ şi îi este lui danie şi miluire de la cei dintâi domni". / „Şi jumătatea din sus din satul din **Căcăceni** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), pe apa Cracovii, danie şi miluire de la Barnovschi voievod". / „Şi nişte părţi de moşii din satul **Mărişăştii** (Mărăşeşti, lângă Certieni, comuna Bârgăoani, Neamţ), partea din sus, dinspre casa popii Haraga, cumpărătură de la Dediul din târgul **Iaşi**, ce a fost pârcălab de Neamţ, drept 190 taleri de argint, iar lui i-a fost cumpărătură de la fraţii Grigorie, Orăşăl, Pavel şi Hăcimunda". / Şi altă parte din Mărăşăşti, cumpărătură de la Nestor din Mărăşăşti, drept un cal". / „Şi îi întărim o parte din satul **Dumeştii** (?), cumpărătură de la Barnovschi voievod, pe care el a cumpărat-o de la Ioana, fata Cozmii, nepoata Durnii, drept 25 taleri de argint". „Şi iarăşi, din Dumeşti, un loc de casă şi de arături şi din fânaţ şi cu livezi în sat şi în **Craeşti** (lângă Dorneşti, comuna Costişa, Neamţ), cumpărat de la Maxim şi Larion, feciorii lui Vasile, drept 16 taleri, dar lor le-a fost cumpărătură de la Toader sin Ştefan Cârlig". / „Şi iarăşi, din Dumeşti partea cumpărată de la Maria, Marta, Romaşco şi Iacov, feciorii lui Ştiful, şi frate-său Ionaşco Buzea, drept 10 zloţi bătuţi". / „Şi, din Dumeşti, cu patru curături, cu loc de prisacă,

---

[515] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 50, pp. 71-73

cumpărată de la Vlasie, drept 12 galbeni, iar lui i-a fost cumpărătură de la Varvara, fata lui Drăgan, şi altă parte de la Robul Bobotă sin Drăgan”. / „Şi o arătură de la Lupul Vărzariu şi feciorii lui, drept un galbeni bun”. / Şi iarăşi îi întărim nişte moşii din satul **Mănăileşti** (Mănoaia, comuna Costişa, Neamţ), două părţi din partea Drăghinii, cumpărate de la Lupul Vărzariu vornic şi femeia lui Gaftona, drept 10 galbeni buni”. / „Şi o arătură din Mănăileşti, cumpărată de la Lupul Vărzariu vornic, drept un galben”. / Şi două arături dintr-acelaşi sat şi-a cumpărat de la Gligori şi Florica, fiii Lupului vornic, drept 2 lei bătuţi”. / Şi altă parte dintr-acelaşi sat şi-a cumpărat de la Nastasia, Antimia şi Ioana, fetele Irinii, nepoatele Nechitii, drept 12 galbeni buni”. / „Şi altă parte din Mănăileşti şi-a cumpărat-o de la Lupul sin Ilie şi ai lui, drept 25 taleri bani buni”. / „Şi altă parte din acel sat, jumătate din partea lui Parel visternicelul, cumpărată de la Iacob diaconul din popa Savii, drept 50 taleri de argint” . / Şi tij (la fel) întărim lui jumătate din satul **Petreştii** (comuna Blăgeşti, Bacău), cumpărătură de la Toader Moţoc şi de la fratele său Nechita, feciorii lui Moţoc vornic, drept 12 galbeni, ce au preţăluit drept 40 taleri de argint”. / „Şi mai întărim a treia parte din satul **Costeni** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), cumpărătura lui Dumitraşco Ştefan logofăt de la Gligorce, Martam Larion şi Maxim, feciorii lui Vasile, nepoţii Nastasiei, şi de la vărul lor Constandin şi soru-sa Dochiţa, fiii lui Ion, drept 200 taleri. Şi după aceea a schimbat Gheorghe Arapul şi a dat lui, schimb pentru schimb, altă parte de moşie a lui din satul **Bucileştii** (Buciuleşti, comuna Podoleni, Neamţ),, care i-a fost cumpărătură de la Condre şi fraţii lui, fiii lui Borce visternicel”. / „Şi mai întărim lui

nişte părţi din **Mogoşăştii** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), ce a fost cumpărătură jupânesei lui Vista, o parte de moşie de la Zaharie şi de la fraţii săi Irimie, Simion, Condre şi Tudora, toţi nepoţi Danciului, din jumătate e sat a patra parte, ce se numeşte partea Mânzăştilor (parte din Mogoşăşti), şi o moară pe gârla Bistriţei, ce a fost cumpărătura lui Toader, fiul lui Beldeman logofăt, şi după aceea au vândut jupânului Vista". / „Şi altă parte de moşie ce a cumpărat jupânul Vista din satul **Mogoşeşti**, de la Creţul, Gavril, Ştefan şi Bejan, fiii Măriuţei". / „Şi iarăşi nişte părţi de moşii din satul **Mărăşăştii** şi din satul **Sârbii** (lângă Costişa, comuna Costişa, Neamţ), două locuri de casă, un loc de casă din Mogoşăşti, iar alt loc în Sârbi, cu loc de prisacă la Mărăşăşti şi cu livadă şi arături arate, o săpătură lângă Leciul, o săpătură în sus, o săpătură dinspre Făurei, două botăi în Funduri, la Mărăşăşti, un botăi în fânaţ, un botăi în rândul Ţulţoae, ce au dat lui acele părţi de sus scrise Grigorie sin Toader Buga, Ioana şi muma ei Ioana, a ei dreaptă cumpărătură de la Toader Buga, Vasile Ţiganul sin Ion Ţiganul: un loc de casă din Mărăşăşti şi un botăi în fânaţ, un botăi în rândul Ţulţoae, o arătură pentru casa lui Galer, o arătură la Glod şi altă parte pe drumul Făurei, fiindcă a dat numitul de sus Gheorghe sulgerul un cal bun şi l-au plătit pe Grigorie de la pârcălabii de Neamţ". / „Şi iarăşi, o prisacă din Mogoşăştii, cumpărată de la călugării de la mănăstirea Pangrani, drept 40 taleri, iar lor le-a fost cumpărătură de la Maxim Creţul din Mogoşăşti". / „Şi iarăşi întărim lui două fălci de vie la **Cotnari**, din Dealul Mândru, cu pivniţă de piatră, cumpărătură Simion birariu sin Bietii birariu, drept 500 zloţi bătuţi". / „Şi alte două fălci de vie de la Cotnari, din Dealul Pescop, ce şi-a

cumpărat de la Ilie, fratele lui Hasan Cilibi, ce vinde coberţii fără preţ în Ţarigrad, drept 200 zloţi bătuţi, care vii au fost ale lui Simion sin Betii arman, şi a fost dator cu 1.000 lei bătuţi lui Hasan Cilibi, şi pentru acea datorie i-a vândut acele vii”[516].

1645, noiembrie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Toma (Canzacuzino) vornicul, care cumpără, de la popa Isac şi preoteasa lui Ileana, şi de la frate-său Toader, neciori Aniţii, nepoţi lui Arvasie ot **Negoeşti** (comuna Dragomireşti, Neamţ) „a lor ocină din sat din **Mărişăşti** (comuna Bârgăoani, Neamţ), a patra parte, câtă se va alege din partea Haragăi”[517].

1646, martie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod Tomei vornicul, care cumpără, de la fraţii Gligorie, Obrejie, Costin şi Ionaşco, feciorii Măricăi, nepoţi lui Nechifor, strănepoţii Taşului „ocina, cât se va alege, a maicii lor Mărica, din **Mărişeşti** (comuna Bârgăoani, Neamţ), din partea Fedeleşanului”[518].

---

[516] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 77, pp. 96-98

[517] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 250, p. 196

[518] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 319, p. 258

MĂRĂȘTI

(lângă Frunteşti, comuna Bivolari, Iași).

1644, octombrie 24: Întărit de Vasile Lupu voievod vornicului Vasile Roșca, care cumpără, cu 10 lei bătuți, de la Gârlea din **Mărăști** (comuna Bivolari, Iași) și de la fiii pe care i-a avut cu femeia lui Bejeana, Gheorghiță, Ștefan și Măriia, nepoții Parascăi, partea lor „din **Brătuleni** (comuna Miroslava, Iași), care este în ținutul Iași, dintr-un stâlp care se numește al Urecheștilor, a treia parte, cu tot venitul”[519].

1774, iunie 26: Satul **Mărăşti** (lângă Frunteşti, aproape de Tecuci, Iaşi), ce au fost scutelnicii spătarului Conachi, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[520], avea **toată suma caselor 42**. Scădere rufeturi 12: 2 copii din casă, 1 popă, 3 nevolnici, 3 văduve, 1 vornic, 1 vătăman, 1 dascăl. Rămân birnici 30. / **Birnici:** Grozav Ariton / Dumitraşcu Ariton / Năstasi Avram / Ichim Ariton / Pavăl Ariton / Gheorghi Băncilă / Chiriac Feleş / Ion Dopele / Constantin sin (fiu) Tofan / Vârlan Boboc / Chiriac Macovei / Ion Bălan / Arsănii Hâncul / Dumitraşcu Briahnă / Lupul Cozma / Ion Damaschin / Dumitraşcu Puşchin / Ion fiul lui Stolcul / Melinte Ariton / Vasili Meleşcan, ce a fost sluga dumisale stolnicului Sandului

---

519 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 444, pp. 423, 424

520 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 589

Sturzei / Andrei Meleşcan, la fel / Ioniţă Ariton, ce a fost al dumisale spătarului Conachi / Gheorghi, volintir, la fel / Vasile Suflet, de la Obârşia, ce a fost al dumisale isprăvnicesei / Nistor Bălău, la fel / Vasili Bulan, la fel / Vasili Ciupercă, la fel / Nistor Grosu din Valea lui Ciupercă / Constantin, bejenar / Andrei Căpăţână. // **Rufeturi:** Pavăl Macovei, copil din casă / Andronic Briahnă, la fel / Popa Ioniţă Bania / Constantin Ariton, nevolnic / Vasili Bugan, nevolnic / Maria, văduvă / Nastasia, văduvă / Baba Ursa / Samoil, vornic / Lupul Dupul, vătăman / Mihălachi, dascăl.

MARCĂUŢI

(pe Nistru, Orhei, judeţul Chişinău, Moldova).

1617, iulie 25: Scrisoarea lui Aslan, pârcălab de **Orhei**, în care mărturiseşte lui Radul Voievod că a fost, însoţit de „călugăraşii de la sfânta mănăstire ce se cheamă a lui Golăi… să le socotesc locul şi ocinile a două sate, ce se cheamă **Tărbujanii** pe Răut şi **Ocsintiia** pe Nistru. Într-aceea am strâns oameni buni (anume Măn de **Susleni**, Iachim cel bătrân, Bălaş cel bătrân şi Moş de **Marcăuţi**, Ion de **Ocsăntiia**, Horceag de **Movilova**) şi am socotit împreună, şi am scos bătrânii înainte, care au ştiut locul bine şi hotarele, pe urma unui hotarnic anume Bălţatul, ce a fost logofăt… Când a fost dinspre Molovata, aflat-am mult loc luat al sfintei mănăstiri, câteva rânduri de pământuri dinspre Marcăuţi. Aşijderi s-au aflat hotarele clătite şi mutate din locul lor dinspre Băluşeşti…

şi aflat-am cu sufletul meu că oamenii din cele trei sate sunt toţi vinovaţi de hatalm sfintei mănăstiri”[521].

1675: Zapis de mărturie de la răzeşii din **Bezeni**, Irimia vătav de **Gardu**, Hilimon, Caisin, Gheorghiţă Stămatie, Savin şi Vasile Hodoroge, în care scriu, „pentru Andrei Golăi de **Marcăuţ**, precum, când au prădat tătarii ţara, că i-a luat o soră a lui Andrei la robie, şi au rămas feciorii, şi s-a sculat Gheorghiţă, nepotu-său, şi şi-a tocmit o parte de ocină cu Apostol, pârcălabul de Bezin, şi a ales partea Măriei, ca să-i dea bani să o plătească, iar Andrei Golăi şi cu popa Dumitraşcu s-au sculat şi au dat 20 de lei, şi popa iarăşi 20 de lei, şi n-au vrut să primească pe Apostol pârcălabul să fie răzeş cu dânşii, şi aceşti 40 de lei i-au dat pe mâna nepotului său Gheorghiţă, pe partea mâne-sa Măriica, ca să fie la mama lor, iar dacă le da bani Gheorghiţă, ca să aibă a-şi ţine moşia, această mărturie am făcut-o noi, bezănii, care ştim cu sufletele noastre că i-au dat aceşti bani pe mama lui Gheorghiţă”[522].

1723, august 21: Porunca dată de Mihai Racoviţă voievod serdarului Lupul Gheuca de **Orhei**, să cerceteze pricina dintre Ghiluţă de Marcăuţi şi Huhule, ce-a fost vătav la Leca, „zicând Ghiluţă că el este moşinaş de moşi şi de părinţii lui acolo, la **Marcăuţi** şi în **Susleni** şi acum se pune acel Huhule să-l scoată din moşii. Şi Ghiluţă are pometi şi şi-a făcut şi vie la Marcăuţi, şi mai are şi livezi de pometi ale altui frate, care a murit, şi are acel frate al lui, care a murit, doi copii, şi sunt duşi; ce până acum a

[521] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 44, p. 56
[522] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 138, p. 138

tot stăpânit partea frăţâne-său Ghiluţă, iar în acest timp jelui Ghiluţă că s-a pus Huhule şi încă a îndemnat şi pe alţi oameni şi-au mers în tărie şi le-au scuturat livada cea cu pomi a fratelui lui Ghiluţă, şi dă seamă Ghiluţă că-i zice Huhule că i-a lua şi via, şi el treabă n-are, şede pe moşia lor şi scoate acum un zapis, zicând că îl are de la un văr al lui Ghiluţă la Susleni, cum că i-a dat danie partea lui, neavând el nici o treabă nicăieri, numai cât a cumpărat serdarul Leca o jumătate de bătrân de la Ghiluţă, care dă seamă Ghiluţă că de sedarul Leca n-are nici o nevoie. Şi le zise serdarul să şeadă pe moşia lor şi să-şi facă pometţi şi vii, cât or putea de multe, iar acel Huhule, osebit de alte fapte rele, şi-a tras la acea margine şi ei trag, şi-au tras el gâlceavă pentru faptele lui, şi-acum se pune el să-i scoată şi din moşii. / Deci, pentru acest lucru, să adevereşti cu ce va să scoată el pe Ghiluţă din moşie, că-i mai volnic Ghiluţă, cu partea fraţilor lui, a o stăpâni, decât alţii străni”[523].

1731, iunie 1: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod fostului pârcălab Grigoraş Leca „să fie volnic a popri şi a stăpâni partea de la **Marcăuţi**, pe zapis de cumpărătură şi de danie ce-a fost a frăţâne-său Apostol Leca serdarul, dinspre Toader Huhule şi dinspre alţii şi-a lua de-a zecea din tot ce-ar fi pe obicei, şi nimeni să nu stea împotriva cărţii domniei mele”[524].

1774, iunie 5: Satul **Marcăuţii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Nistrului, după recensământul lui Ru-

---

523 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 190, pp. 183, 184

524 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 202, p. 201

meanţev[525], avea **toată suma caselor 13**. Rămân birnici 13. / **Birnici:** Dumitraşco Druţul / Vasile nepot lui Stămati / Sandul Fârcu / Ignat, rusul / Iacob fiul lui Vasile / Ioniţă Martalog / Ştefan Stămate / Irimie Stămate / Ignat Striţco / Andrieş Catărău / Vasile, butnar / Simion, vornic / Ştefan, nepot butnarului.

1770-1772: Satul **Mărcăuţii**, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[526], **toată suma caselor: 36**. Scădere rufeturi 5: 2 popi, 1 diacon, 1 dascăl, 1 catană. Rămân birnici 31. / **Birnici**: Dumitru, vornic / Gheorghe, vătăman / Chiriac Custul / Ion Bălțătescul / Ion Hăidămac / Grigoraș, sârbul / Grigoraș, croitoriul / Maftei al lui Palade / Chiriac fiul lui Palade / Lupul fiul lui Ciortan / Vasile, muntean / Vasile fiul lui Palade / Vasile Hâncul / Gavril Cioltan / Gheorghe fiul lui Ciortan / Ilie fiul lui Ciortan / Vasile al lui Bâzdâgă / Iftimie Ciortan / Apostol Roibul / Gheorghe Roibul / Ioniță, cibotar / Ștefan Bârcă / Ioniță Chetrăhan / Andreeș Bârcă / Andreeș Perju / Mihali fiul lui Nistor / Tănase Ciortan / Ivan, rusul, argat / Petre, argat, la fel jidovului / Pavel, văcar / Chiriac Calicu. // **Rufeturi**: Popa Ion / Ilie, diacon / Popa Gheorghe / Toader, dascăl / Lupul, catana cu ostavcă.

1780, aprilie 4: Porunca lui Constantin Dimitrie Moruz voievod, dată lui Constandin Râşcanul şi Darie Donici, serdari de Orhei, să cerceteze pricina dintre Pavăl Ghiluţi de la satul **Marcăuţii** cu Ion Piliposchi, fost medelnicer al doilea, „jeluind acest Pavăl Ghiluţi că el, în

---

[525] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 460

[526] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 166

moşia Marcăuţii, are un bătrân de moşie baştină, care, până la o vreme, l-ar fi stăpânit, iar de la o vreme cu nedreptate ar fi pus stăpânire medelnicerul Piliposchi… întebându-se la judecată, Piliposchi a scos de a arătat două zapise de cumpărătură, de la tatăl jeluitorului acestuia şi a răspuns că s-ar fi cuprinzând toată partea aceea, pe care o cere jeluitorul, şi nu i-ar mai fi rămânând acestuia nici o parte acolo, în moşia Marcăuţii. Apoi, fiindcă jeluitorul osebit a răspuns că, afară de cumpărăturile lui Piliposchi, ar mai fi rămas partea din bătrânul acela, atât din baştina părintească a lui, cum şi din partea unei mătuşi, cu care Piliposchi treabă n-ar fi având şi fără dreptate le trage la stăpânirea sa, a arătat că va dovedi şi a rămas să cercetaţi dumneavoastră acolo”[527].

1786, noiembrie 4: Porunca dată de Alexandru Mavrocordat voievod pentru „pricina de judecată de este între Pavăl Ghiluţă şi între dascălul Theodosie pentru a patra parte dintr-un bătrâm, ce cere Ghiluţă din moşia **Marcăuţi**”, de a se pune „soroc răzeşilor de Marcăuţi ca la Sfântul Nicolae viitor”[528].

---

[527] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 263, pp. 284, 285
[528] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului,* Bucureşti 1944, doc. 287, p. 324

MĂRCEŞTI

(comuna Zorleni, Vaslui).

1495, martie 16: Întărit de Ştefan voievod, cu prilejul împărţirii moşiilor, fraţilor Giurca Pântece, Petriman şi Sofiica, fiii lui Oană Pântece, şi verilor lor Danciul, Toader, Ion, Vlaşin, Ana, Fedca şi Sofiia, fiii lui Giula Pântece, şi altor veri ai lor, Şandru, Iurie, Baico şi Sava, fiii Maruşcăi, şi nepoatei lor se soră Măria Bilca, fiica Nastei, şi nepotului de soră Danciul, fiul Stanei, şi nepoatei de frate Rusca, fiica lui Onică Măţăiul, şi verilor ei Oană, Andruşco şi Dragna, fiii lui Lazor Adaş, şi vărului lor Ivanco, fiul Muşei, şi verelor Eufrosina, fiica Rujei, Năruşca, fiica Taţei, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, satele anume: jumătate din Horodniciani (judeţul Suceava) şi jumătate de moară, şi două sate pe Bârlad, anume Mărceştii şi Grijlivii”[529]. Hotarele, din veac.

1623, aprilie 4: Mărturia lui Vasilie, feciorul Domirei, nepotului Baciului, care căzuse „întru o greutate de pierire”, adică ucisese un om şi trebuia să-şi răscumpere capul, a fost salvat de Dumitraşco Ştefan, „vornicul cel mare din Ţara de Jos”, care a plătit răscumpărarea, iar drept recunoştinţă, pentru că nu avea cum înapoia banii, Vasile i-a dat lui Dumitraşco Ştefan „a treia parte de sat din Blojeni, ce este partea mea aleasă, partea din sus, ce

---

[529] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 186, pp. 338-340

este în ţinutul Covurluiului. / Şi în tocmeala noastră au fost Arvat armaşul, şi Gheorghe din Cobăceni (acum Copăceni, judeţul Bălţi, Moldova), ce-a fost paharnic, şi Gheorghe Başotă, şi Pătraşco Ciolpan, şi Ştefan Ciocârlie paharnicul, şi Baico ce-a fost stolnic ot Mihăilaşă, şi Enachie ot Singureni volosti Orhei (sat în judeţul Bălţi, Moldova), şi Vartic din Spanciocani, şi Drăguş ot Mărceşti din ţinutul Tecuciului (pe Siret, lângă Marvila, Bacău), şi Bejan Balşe ot Albeşti (Vaslui)"[530].

MĂRCEŞTI

(fostul Grozeşti, Mărişeşti,
viitorul oraş Mărăşeşti, Vrancea).

1632, septembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod cămăraşului Căzacul, care cumpără, cu 25 de galbeni, doi boi şi două vaci cu viţel, de la Tudora, sora lui Gavril fost staroste, cu nepoţii ei Vărticu şi Gaftona, „a şasea parte din satul **Grozeşti**, ce se cheamă acum **Mărceşti**, şi partea din jos, dinspre Glumboe, de pe Siret, ce i-a fost cumpărătură de la Bogdan"[531].

1633, ianuarie 31: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Drăguş, în baza unui zapis de mărturie de la voitul Iane Ţâgănaş şi cei 12 pârgari din târgul **Tecuci**, precum şi al unor „săteni din **Mărceşti** (Mirceşti, numit înainte

---

530 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 48, p. 68

531 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 196, pp. 252, 253

Grozeşti, Galaţi), anume Nicoară vătaf, Toader ban şi Fantu Trifan", care mărturisesc „precum au venit înaintea lor Lupul al Nastei din **Mărişeşti** (viitorul oraş Mărăşeşti, Vrancea), ce de a lui bunăvoie a dat partea lui de moşie din Mărişeşti… slugii noastre Drăguş, că i-a plătit capul dintr-o vinovăţie"[532].

1633, ianuarie 31: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Drăguş, în baza unui zapis de mărturie de la voitul Iane Ţâgănaş şi cei 12 pârgari din târgul **Tecuci**, precum şi al unor „săteni din **Mărceşti** (Mirceşti, numit înainte Grozeşti, Galaţi), anume Nicoară vătaf, Toader ban şi Fantu Trifan", care mărturisesc „precum au venit înaintea lor Lupul al Nastei din **Mărişeşti** (viitorul oraş Mărăşeşti, Vrancea), ce de a lui bunăvoie a dat partea lui de moşie din Mărişeşti… slugii noastre Drăguş, că i-a plătit capul dintr-o vinovăţie"[533].

1633, martie 30: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Nica cupeţ din **Focşani**, care cumpărase, de la Marghita, soacra lui Bulai, „o parte de moşie ot **Holturele** (toponim la Mărceşti), din satul **Mierceşti** (sau Mirceşti, numit înainte Grozeşti, azi Mărceşti, comuna Vânători, Vrancea), a treia parte dintr-un bătrân, cât se va alege partea ei… drept doi pol galbeni, înaintea multor oameni buni şi megieşi din primprejur, anume Pepele, Stoian, Buzinca şi fiii săi Cozma şi Todosie, Iachim zet (ginerele lui) Bosianu, Constandin Mal or **Răduleşti** (comuna Vânători, Vrancea), Mihăilă ot **Bodeşti** (comuna Vrâncioaia, Vrancea), Lazor şi Constandin ot **Bârlădeni**

---

532 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 282, p. 362

533 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 282, p. 362

(ţinutul Putna, Vrancea), Canţir şi Bole ot **Focşani**, Dumbravă vătaf ot **Floreşti** (contopit cu Câmpineanca, parte a oraşului Focşani) fiul lui Sanhiraci şi alţi oameni buni. / Şi ne-a mai arătat alt zapis de mărturie de la Neculai, Lefter Micnici, Crocovel staroste şi Ciohodar hotnog de la **Focşani**, scriind şi mărturisind precum au venit Stan şi Lupe, fiii Armancăi, nepotul lor Stan, fiul lui Stanislav şi Stepan, fiul Tudoscăi şi au vândut… cât se va alege din satul **Mirceşti** şi din partea Holturelului… Nicăi cupeţul din Focşeni, drept 40 taleri bani buni"[534].

MĂRCEŞTI

(comuna Roşieşti, Vaslui).

1635, iulie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Ionaşco, Ştefan şi Vasile Avram, care primesc uric pentru „a treia parte din întreg satul **Meseheneşti** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), în ţinutul Romanului, cu jumătate de moară şi cu jumătate de iaz, cea de jos, care este cumpărătura tatălui lor Avram de la Isac aprod, fiul lui Ion vistiernic, nepotul lui Petrica pârcălab, pentru 600 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, altă a treia parte din satul Meseheneşti, cumpărătura tatălui lor de la Gheorghe vistiernic, fiul lui Cozma, nepotul lui Ion vistiernic, pentru 200 taleri de argint. / Şi de asemenea, jumătate din satul **Giurcani** (azi Fundul Tutovei, comuna

[534] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 322, pp. 415, 416

Plopana, Bacău), cu loc de iaz şi de moară pe pârâul Tutova, cumpărătură lui Ionaşco şi tatălui său Avram de la Pătraşco, nepotul lui Stan, şi de la Micul şi Petru, pentru 350 taleri de argint… / Şi apoi, întărim lui Ionaşco Avram singur, deosebit de ceilalţi fraţi, un sat, anume **Nămăeştii** (sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui), care se desparte în două cu hotarul **Mărceştilor** (comuna Roşieşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, la gura Edriciului, unde cade Edriciul în pârâul Bârladului, cu loc de moară la pârâul Bârladului, cumpărătură de la Coste, fratele lui Hrană, pentru 90 de ughi (ducaţi ungureşti). / Şi mai întărim lui Ionaşco fost vornic singur a patra parte dintr-un vad de moară de la Gârla de Jos a Putnei, care este la satul **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), cumpărătură de la Dumitru, fiul Martei, pentru 50 ughi galbeni”[535].

MĂRCEŞTI

(lângă Furcenii Noi, comuna Cosmeşti, Galaţi).

1636, octombrie 24: Hotarnica stolnicului Dumitraşcu Cârnu, făcută împreună cu doi boieri, care a „stâlpit jumătate de sat de **Mărceşti** (lângă Furcenii Noi, comuna Cosmeşti, Galaţi), ţinutul Tecuci, partea cea din sus, a lui Iorga cămăraşul, din apa Siretului, până în hotarul târgului **Tecuci**, şi în sus până în hotarul **Oncenilor**

---

535 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 184, pp. 219-222

(lângă Băltăreţi, comuna Cosmeşti, Galaţi), cu vatră de sat, cu ţarină şi câmp, iar lunca a rămas neîmpărţită; când se va împărţi, să fie jumătate a cămăraşului şi jumătate a satului”[536].

1637, februarie 27: Zapisul lui Vartic, feciorul lui Burnah, şi al lui Gavril sin (fiul lui) Medeleanu, în care mărturisesc „cum am vândut a şasea parte de ocină din **Mărceşti** (lângă Furcenii Noi, comuna Cozmeşti, Galaţi), partea din jos, drept 12 ughi (ducaţi ungureşti), lui Iorga cămăraşul, dinaintea lui Poiană ce a fost uşar, Sava cămăraşul, Nică neguţătorul din **Iaşi**, Cătărigu de **Mărceşti**, Ursul feciorul lui Dobrovăţ şi Tilului din **Peşoeşti** (greşit – **Cozmeşti**, comuna Cozmeşti, Galaţi)”[537].

1637, iulie 6: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui cămăraş Iorga, care cumpără, vu 120 de galbeni ungureşti, de la Voico, fiul lui Deliu, nepotul lui Baci, Felegosul, nepotul Cerceleştilor, Armanca, fiica lui Ion şi nepoata Seleştilor, şi de la toţi verii lor, „dreapta lor ocină şi dedină din satul **Mărceşti**, ce este în ţinutul Tecuci, din jumătate de sat, din partea de sus, cu vad de moară pe apa Siretului”[538].

1637, iulie 11: Stolnicul Dumitraşcu face hotarnica satului **Mărceşti** al marelui cămăraş Iorga, din porunca lui Vasile Lupu voievod, „din apa Siretului, până în hotarul târgului Tecuciului, spre răsărit, şi în sus, până la hotarul **Oncenilor**. Prin câmp şi prin ţarine s-a tras cu

---

[536] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 545, p. 595
[537] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 33, p. 33
[538] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 146, pp. 137, 138

funia: aflatu-s-au 14 funii şi jumătate, funie măsurată cu stânjenul de 30 de stânjeni şi stânjenul de om mijloc. Iar de lângă biserică se mai strâmtează locul, s-au aflat 13 funii şi a patra parte de funie, şi iarăşi funie de 30 de stânjeni. Iar prin selişte satului s-a aflat parte dumisale Iorgăi cămăraşului 7 funii şi jumătate. Până în marginea luncii s-au socotit vatră de sat, iar în sus, lunca a rămas neîmpărţită; când se va împărţi, să fie pădurea jumătate a cămăraşului, iar jumătate a satului Mărceşti, de prin seliştea satului, prin sat, pe unde locuiesc Mărceşti. Satul s-a venit cămăraşului celui mare, Iorgăi, 7 funii şi jumătate, cu vii, cu pomăt, cu tot venitul. Şi s-a stâlpit şi s-au pus pietre din hotar în hotar. Şi când s-a hotărât au fost de faţă hânsarii şi pârcălabii de **Tecuci**, anume Ghine pârcălabul, Radul pârcălabul, Andrei Hudumance zis Costis, Neagoe izbaşa de **Pârliţi** (lângă Mărceşti şi Tecuci, Galaţi), Ionaşco Buz, Dima şi Avram din **Ionăşeşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi), Lazer, Isac ginerele Goei, Puia, Zahanu şi Constandin din **Furceni** (comuna Cosmeşti, Galaţi), Vâlcu, Ionaşcu Robul, Găiceanu, Ţugurlan, Pădure, Lupul, Vâlcul Oprei, Pătraşcu, Duluman, Zboghez şi Damaschin din **Mărceşti** (comuna Cozmeşti, Galaţi), Irimie şi Gligorce din **Onceni** (comuna Cozmeşti, Galaţi), Nicoară din **Tălăbeşti** (comuna Fundeni, Galaţi)”[539].

1639, iulie 10: Voicu sin (fiu) Deliu, nepotul lui Baciu, Felegosul, nepotul Cerceleştilor, Armanca, Damaschin şi Pricopie vând Iorgăi cămăraşul, drept 120 galbeni, părţile „ce-am avut noi în satul **Mărceştii** (înglobat în Furcenii Vechi, comuna Cosmeşti, Galaţi), în ţi-

---

[539] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 148, p. 139

nutul Tecuciului, jumătate în sat, partea din sus, cu vad de moară în gârla Siretului, şi cu vii şi cu tot venitul”[540].

1640, februarie 25: Farmachi Ceafovoni, feciorii lui Lazo, Ghieca, Necula, Stana, Gropiia şi Păscălina, nepoţii Burlă, feciorul lui Vasile Medelnicerul, Meleşca, feciorul lui Drăghiceanul, Drăghici „şi cu toată seminţia noastră”, vând cămăraşului Iorga, „din jumătate de sat de **Mărceşti**, a cincea parte, care face jumătate de bătrân, cu tot venitul, în ţinutul Tecuciului, pe apa Siretului, din hotarul târgului, până în apa Siretului”[541].

1640, februarie 25: Anghel, feciorul lui Ionaşcu Susanu, nepotul popii Toader, cu toţi fraţii lui Gava, Toader şi Matei „şi cu toată seminţia noastră”, vând cămăraşului Iorga, „din jumătate de sat de **Mărceşti**, a cincea parte, care face jumătate de bătrân, cu tot venitul, în ţinutul Tecuciului, pe apa Siretului, din hotarul târgului, până în apa Siretului”[542].

1640, noiembrie 10: Neniţă de **Onceni** (comuna Cosmeşti, Galaţi), feciorul lui Ion Piialeş de acolo, vinde lui Iorga cămăraşul, drept 25 galbeni de aur, „moşia ce am avut în satul **Onceni**, din jumătate de sat, partea din sus, din a cincea parte, a treia parte şi cu o vie gata… Şi în această tocmeală au fost Trifan, Catargiu, Vâscul, Mărcescul, Mitrofan şi Toader de **Mărceşti** (comuna Cosmeşti, Galaţi), Dumitru, Necula şi Arion de **Onceni**,

---

[540] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 169, p. 179

[541] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 297, p. 292

[542] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 298, p. 293

Toader staroste de neguţători, Vasile neguţător, Gheorghe Hanul neguţător şi Anduca zlătar de **Iaşi**”[543].

1667, octombrie 2: Ispisoc de judecată de la Iliaş Alexandru voievod, după ce „Evdochia, fata Zamfirei, nepoată de soră Iorgăi postelnic, s-a jeluit pe mătuşa sa Alexandra, sora mamei sale Zamfira şi sora Iorgăi postelnic, arătând Evdochia un ispisoc de împărţeală de la răposatul Ştefan (Lupu) vodă, feciorul lui Vasile vodă, de toate ocinile Iorgăi postelnic, sciind în acel ispisoc cum au mers mumă-sa Zamfira, Alexandra şi Criaţa, toate surorile Iorgăi postelnicul şi s-au învoit între ele şi şi-au împărţit toate ocinile câte au fost ale fratelui lor Iorga, şi aşa scrie în acel ispisoc, că s-a venit în partea Zamfirei, mama Evdochiei, la împărţeală satul **Milianca** şi satul **Drăguşenii**, ce-s în ţinutul Sorohoiului, şi satul **Terneuca**, în ţinutul Sorocii, şi satul **Găureanii**, în ţinutul Iaşilor, şi jumătate de sat **Mărceşti**, la Tecuci, cu vad de moară în gârla Putnei de jos, la Făurei, şi două fălci de vie la Cotnar, în Piscop… deci nelocuind Evdochia şi mamă-sa Zamfira aici, în ţară, mătuşă-sa Alexandra a venit în ţară, a luat această parte a Zamfirei asupra ei, zicând că soră-sa Zamfira a murit şi nepoată-sa Zamfira n-are nici o treabă cu ocinile frăţâne-său, că-i mai apropiată sora decât nepoata, deci a vândut Alexandra dintr-aceste părţi de ocină ale Zamfirei… Deci domnia mea am socotit şi-am judecat după legea ţării că nu poate nimeni să lepede pe fecior sau pe fată din ocinile părinţilor săi, ci a îmblat Alexandra o femeie fără ispravă şi n-are nici o treabă cu partea curorii sale Zamfira, pentru că are feciori… / drept aceasta am dat rămas pe Alexandra, sora

[543] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 485, p. 475

Iorgăi postelnicul, din toată legea ţării, şi să-şi ţină Evdochia, fata Zamfirei şi feciorii ei toate ocinile Zamfirei, câte mai sus scriem”[544].

MĂRCEŞTI

(pe Siret, lângă Marvila, Bacău).

1750, martie 12: Carte de împuternicie, dată de Constantin Cehan Racovilă voievod lui Toader sin (fiu) Dumitraşco Păcurar, lui Ştefan sin Ilie Păcurar „şi altor fraţi ai lor, „să vie volnici a ţine şi a stăpâni ale lor drepte moşii ce ziseră că au la ţinutul Bacăului, anume **Sohodolul** şi **Luncanii**, şi **Mărceştii** (pe Siret, lângă Marvila[545], Bacău), şi **Nadişa**, şi **Răchitişul**, şi **Secătura**, şi să aibă a lua de-a zecea de pe acele părţi de moşie”[546].

---

[544] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IV, Iaşi 1908, pp. 264-266
[545] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 157
[546] Codrescu, Theodor*, Uricarul,* vol. X, Iassi 1888, pp. 205, 206

MARCOVĂŢ

(pe Prut şi Racovăţ, lângă Bradragi,
raionul Râşcani, Moldova).

1618, mai 15: Întărit de Radul voievod lui Arsănie Nebojatco uricarul, feciorul lui Dumitru, nepot lui Gavril Nebojatco, strănepot lui Macsin şi prea-strănepot lui Ion Pribag, drept „a lui dreaptă ocină şi moşie, sat întreg **Vlădeni**… / după aceea a venit Gavril fost stolnic şi a făcut schimb cu Nebojatco uricar, şi a dat el lui Nebojatco a sa ocină şi schimbătură trei părţi întregi din satul **Găurenii**, ce este sub Turie, şi din cealaltă a patra parte, o a treia parte şi cu loc de heleşteu pe pârâul Găureana, şi cu hotar până în Jijia cea veche, ce este în ţinutul Iaşului, ce i-a fost lui schimbătură cu Anastasie mitropolitul, pentru un sat **Buninţi** (Mihoveni) din ţinutul Sucevei, iar lui Anastasie mitropolit i-a fost schimbătură cu Coste Băcioc paharnic, pentru o jumătate de sat **Marcovăţ** (pe Prut şi Racovăţ, lângă Bradragi[547], raionul Râşcani, Moldova), ce este în ţinutul Hotinului, iar lui Băcioc i-au fost dreaptă cumpărătură acele trei părţi din Găureni, şi din a patra parte, o a treia parte, şi apoi i s-a venit lui acea jumătate de sat Marcovăţ, în locul Găurenilor; / iar Nebojatco uricarul i-a dat lui Gavril stolnicul loc pentru loc, o moşie pe Prut (numele şters), cu 25 vecini, ce sunt în ţunutul Iaşului, iar în Găureni n-au fost vecini, că i-a luat în

---

[547] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 153

Vlădeni, fiindcă li se împreună hotarele, atâta numai le desparte Jijia cea veche, acolo unde se cheamă Po-duşca”[548].

MARCOVICENI

(loc la Dumeştii Vechi, comuna Dumeşti, Vaslui).

Întărit, în **14 martie 1502**, de Ştefan voievod, fiicelor lui Nistrea, Fedca, Ileana şi Anuşca, şi vărului lor Stanciul, fiul lui Dragoş, şi nepoţilor de frate Isaia şi Iurie, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, satele de pe Bârlad anume Marcoviceani, unde au fost casele lui Nistrea şi ale lui Dragoş, şi satul Terpeşti, tot pe Bârlad”[549]. Hotarul, din veac.

1625, septembrie 25 Zapis de mărturie despre „cum a vândut Petriman a treia parte de sat de **Armăşăni** (comuna Băceşti, Vaslui), din tot locul, cât este hotarul satului, cu loc de prisacă şi cu vad de moară; şi l-a cumpărat Lungul armaş şi a dat pe tot locul aista un cal bun şi i s-a socotit preţul 80 taleri. Şi s-a întâmplat aceas-tă tocmeală a lor înaintea vornicului de **Soholeţ** (Suholeţ, în Jigălia, comuna Şuletea, Vaslui), Nistor din **Mereşti** (Mirăşti, inclus în Lieşti, Galaţi), popa Toader din **Găureni** (lângă Albeşti, Vaslui), Iuraşcu din **Hodorăni** (în loc de Todireni, comuna Stăniţa, Neamţ), Ursu şi

---

548 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 248-251

549 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 273, pp. 488-490

Muriuţi de **Marcoviceni** (sat inclus în Dumeşti, Vaslui), Ţigan de **Ţâbăneşti** (Ţibăneşti, Iaşi)”[550].

1634, februarie: Întărit de Moise Movilă lui Postolache şi femeii lui Sora, care s-au pârât la domnie cu Strătulat, Iuraşco şi cu răzeşii lui Popa din **Dumeşti** (Dumeştii Vechi, comuna Dumeşti, Vaslui), **„**pentru a treia parte de sat de **Leucuşiani** (lângă Armăşeni, comuna Băceşti, Vaslui), ce-a fost cumpărat Trifan din **Marcoviciani** (lângă Dumeştii Vechi, comuna Dumeşti, Vaslui), cu femeia lui Sora, în zilele lui Ştefan vodă Tomşa, în domnia dintâi, iar dresele lor au ars în casa lor şi cu alte odoare ale lor, când au aprins tâlharii casa lor. Deci Strătulat, cu Iuraşco şi Popa din Dumeşti şi răzeşii lor au zis cum n-au vândut acea ocină, ci au pus-o zălog la Trifan, pentru 138 taleri de argint. Deci noi am dat pe Strătulat şi pe Iuraşco şi pe oamenii lor cum ca să aibă a jura cu 12 oameni buni cum n-au vândut ei acea parte de ocină, ci au pus-o zălog. Apoi Strătulat, cu Iuraşco şi răzeşii lor, n-au putut să jure, ci au rămas dinaintea noastră din toată legea ţării”[551].

---

[550] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 375, p. 443

[551] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 45, p. 49

MĂRCULEŞTI

(pe Răut, raionul Floreşti, Moldova).

1588, august 20: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod hatmanului Andrei Ghetman, pârcălab de Suceava, care primeşte danie şi miluire domnească „un sat, anume **Zovadinele** (Zăvădeni, ocolul scutăriei domneşti pe Răut, inclus în Alexandreni, raionul Lazovsk[552], Moldova), ce-i în ţinutul Sorocii, pe apa Răutului şi cu loc de moară pe apa Răutului, care a fost drept domnesc… / Iar într-aceasta s-au sculat unele sate, anume **Budăeşti** (pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Bălţi[553], Moldova) şi **Heciul** (pe Răut, în hotar cu Zăvădeni, raionul Lazovsk[554], Moldova), şi alte sate ce sunt în jurul **Zăvădenilor** şi s-au tânguit şi-au cerut loru-şi hotarnic pe Danciul fost pârcălab, ca să hotărască lor dinspre satul **Zăvadine**, însă cum le-a hotărât Danciul nu s-au mulţumit, ci au cerut alt hotarnic, pe Cohană spătar… care a strâns oameni buni şi a început a hotărî şi a pune stâlpi; / întâiul hotar se începe în movila cea mare, mai sus de Cheldea; de acolo, alt stâlp, mai în jos de fântâna Bobenilor, în pisc, şi alt stâlp în movila Bobenilor, în vârful Aluneilor; de acolo, alt stâlp, unde se întâlnește hotarul satului Zăvădinilor cu

---

552 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 285

553 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 45

554 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 120

hotarul **satului lui Belici vatag** (Beliceni, raionul Lazovsk[555], Moldova), în vârful Sângereilor; de acolo, drept în jos, unde se unesc văile ce vin din țarina Bobeanilor, dinspre Soloneț, iar de acolo la movila unde este vârful Odăilor, dinspre Soloneț; iar de acolo, peste valea Niceștilor, în pisc, iar de acolo, în vârful rediului Florii, în marginea drumului ce merge la deal; iar de acolo, drept în vârful dealului, la obârșia Bârsanei, iar de acolo, drept în movila lui Ivașcu, ce-i în vârful Vârtopului, iar de acolo, stâlp în marginea salului **Schindireștilor** (pe Răut, lângă Zavedeni, raionul Lazovsk[556], Moldova), iar de acolo, la gura Coboltei, dinspre alte laturi, pe unde din veac a îmblat. / Iar satul **Budăeştii** nu s-a ţinut nici cu acest hotar, ci iarăși a venit cu pâră înaintea noastră. / Deci noi am cercetat din nou de rândul celui sat **Zăvădeni** și de hotarul lui, pe unde a ținut; deci astfel am aflat cum acel sat Zavadinile a fost **scutărie domnească, făcută de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod**; și atunci când a stat acolo scutărie, s-au fost risipit toate satele, câte au fost pe Răut și pe îmbe laturile Răutului, până la **Nemțeni** (pe Răut, lângă Zăvedeni, la gura Căinari, raionul Floreşti[557], Moldova), și a fost hotarul salului Zăvădinilor valea până la Nemțeni și până la gura Căinarului, iar din sus, cât a putut cuprinde, căci mai în sus de Zăvadini a fost loc pustiu. Iar celor sale, ce s-au fost risipit, Alexandru Vodă le-a fost dat loc pentru

---

[555] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 30

[556] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 226

[557] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 175

loc, și le-a dat, pentru satul **Ilecești**, **Visterniceni**, și pentru satul **Joldeștii**, tot în Visterniceni (pe Răut, lângă Gura Camenca, raionul Floreşti[558], Moldova) iar pentru **Prajilele** (Prajila), satul **Goeneștii** (pe Răut, raionul Floreşti[559], Moldova) pe Răut, iar pentru **Coluneștii** (pe Răut, lângă Zăvedeni, raionul Lazovsk[560], Moldova), salul **Bursuceanii** (pe Căinari, raionul Floreşti[561], Moldova), iar pentru **Drojdiești** (pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Lazovsk[562], Moldova) datu-le-a lor între Trifan și între Miron, ce-s pe Căinar; iar pentru Nemțeni datu-le-a în fata Coziilor și mai sus de Coșciug, iar pentru **Mărculești** (pe Răut, raionul Floreşti[563], Moldova)**,** alți Mărculești pe Camănca, iar pentru **Prideani** (pe Răut, lângă gura Căinari, raionul Floreşti[564], Moldova) datu-le-a lor în jos **Hărceni** pe Răut, iar pentru **Begeni** (Bejeni pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Bălţi[565], Moldova) alți Begeni, ce-s pe Căinar, iar pentru **Căinărești** dat-a lor în jos de gura Bololei, unde se numește la **Știuca**; iar pentru

---

558 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 278

559 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 112

560 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 65

561 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 47

562 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 89

563 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 157

564 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 202

565 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 30

Putinești dat-a lor, în jos de gura Bursucilor, și mai sus de Bursuceani; iar pentru satul **Budăeștii** și **Țipliceștii** și **Puiceștii** și **Vădurenii** și unde se numește la Oprea, acele sale n-au fost din veac, ci s-au așezat după moartea lui Alexandru (Lăpuşneanu) vodă și după Bogdan voievod, și după risipirea scutăriei. Iar cele sale de mai sus scrise, cât timp a stat acolo scutărie, așezată în acele sate, toate s-au mutat pe unde le-a fost dat lor; iar după Alexandru voievod fost-a mult amestec pe toată țara noastră; și în acel amestec, toate acele de mai sus scrise sate cu jelanie s-au întors fiecare la ale sale locuri, şi le-au fost ţiituri, moșii şi danii; şi le-a fost dat lor Alexandru vodă. / Pentru aceea, domnia mea, văzând atâta jelanie a lor, iarăși am luat acele sate, care sunt scrise mai sus, toate și am miluit domnia mea cu acele sate iarăși pe hatmanul Andrei Ghetman și pârcălab Sucevei, pentru a lui slujbă ce a slujit domniei mele, și țării domniei mele, când au venit acei tâlhari cazaci asupra domniei mele și asupra țării domniei mele; alta pentru că a dat domniei mele și 55.000 aspri, în treaba și în sarcina țării domniei mele”[566].

1904: „**Mărculeşti**, colonie de evrei, înfiinţată de guvernul rus în judeţul Soroca, volosti Floreşti, aşezată în valea Răutului, între satele Mărculeşti şi Băgrăneşti. Are 75 case, cu o populaţie de 598 suflete; 140 vite mari”[567].

---

[566] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 46-55

[567] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 143

MĂREŢEI

(comuna Tanacu, Vaslui).

1618, ianuarie 30: Întărit de Radul voievod lui Petre Cehan vătag, care cumpără, cu 200 taleri de argint, de la Lupul Stroici logofătul, „din uric ce l-a avut tatăl său de la Petru vodă, o selişte, anume **Strahoeştii**, pe apa Vasluiului, în sus de târg”; / de la fraţii Vasilie, Stratul şi Costanda, pentru 200 ughi de aur, „jumătate de sat **Mărăţeei**, pe apa Vasluiului, din uric de la Bogdan voievod, fiul lui Alexandru (Lăpuşneanu) voievod”[568].

1643, aprilie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Apostol Cehan. Care cumpără, cu „trei cai, două vaci cu viţei, 20 ughi (ducaţi ungureşti) şi 14 stupi”, de la Vasile Bolişor, în temeiul unui zapis de mărturie de la preotul Vasile, Toma, Dănăilă, Toader Pleşca, Vasile Cotea şi Necula din **Iveşti** (comuna Iveşti, Vaslui), „dreptele sale ocini din satul **Măreţei** (comuna Tanacu, Vaslui), din **Poeneşti** (comuna Poieneşti, Vaslui), din **Grumădzeşti** (comuna Tanacu, Vaslui), din **Fauri** (comuna Vutcani, Vaslui), din **Prigorceni** (comuna Văleni, Vaslui), din **Tăcmăneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), din **Petreşti** (comuna Văleni, Vaslui) şi din **Băileşti** (comuna Poieneşti, Vaslui)… / Şi la acestea, întărim lui Apostol Cehan şi altă parte din satul Prigorceni, cumpă-

---

568 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 253-258

rată de la Loghina, fiica lui Bogze logofăt, şi de la fiul ei Orăş”[569].

MARGINEA

(lângă Rădăuţi, Bucovina).

În Marginea a poposit legendarul Dragoş Vodă şi oştenii lui maramureşeni, în **1334**. „Ajungând la Gura Dragoşinului, apucară, pe malul Suceviţei, în jos, şi nu steteră mai mult locului, până nu ajunseră în marginea despre răsărit a munţilor, adică pe locul unde se aflã, în timpul de faţă, satul Marginea. Aice, steteră iarăşi locului şi poposiră”[570].

1771: Cu puţin timp înainte de ocuparea Bucovinei şi, practic, delimitarea ei ca provincie europeană, pe când Marginea (Prundul) era doar un sat al mănăstirii Suceviţa, împreună cu satele Suceviţa şi Volovăţ, recensământul generalului rus Rumeanţev[571], din 1772-1773, înregistra, în satele acestei moşii mănăstireşti, la Volovăţ şi la Prundul Volovăţului (Suceviţei) sale, sate cu salvogvardia preînălţatului Graf, fără alte precizări, „141 – toată suma caselor”, însemnând 77 scutelnici ai mănăstirii

[569] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 83, p. 89, 90

[570] MARIAN, SIMION FLOREA, *Dragoş Vodă*, în *Tradiţii poporane din Bucovina*, Bucureşti, Imprimeria Statului, 1895, p. 40 şi urm.

[571] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 352

Suceviţa, 14 femei sărace, 4 popi, 4 ţigani şi 42 cu salvogvardie.

1775: Conform mărturiilor sporadice şi târzii ale unui popor nemărturisitor, Marginea s-ar fi ivit în istorie abia cu puţin înainte de venirea austriecilor în viitoarea Bucovina, generalul Gabriel von Spleny[572] notând, cu ocazia recensământului din 1775, că trăiau, în bordeiele de la „Volovăţul cu Prundul Volovăţului", doar 1 popă şi 105 ţărani. La rândul lui, superbul cărturar şi preot bucovinean Dimitrie Dan postula, fără drept de apel, cum că, „pe Prundul teritoriului Volovăţului, s-a format, în anul 1776, satul Marginea"[573].

1776: Nicolai Grămadă, în superbul lui studiu toponimic[574], descifrează începuturile aşezării Marginea „către sfârşitul secolului al XVIII-lea", precizând că, „la 1776, era un cătun al Volovăţului", grafiat în registrele germane de stare civilă, între anii 1787-1830, drept „Marginea oder Brundul". Informaţia este interesantă, din moment ce numele nou al aşezării datează din 1787 (1776, după Dimitrie Dan). Parte a satului răzleţit Suceviţa, iniţial numit şi Prundul sau Marginea Prundului (Suceviţei), satul Marginea avea să împărtăşească soarta tuturor vetrelor bucovinene, aflate pe proprietăţi ecleziastice, fiind colonizat abia în **1776**, cu 106 familii de ruteni. În 1776, Marginea a fost colonizată cu 106 familii de români ardeleni şi de ruteni (Kaindl vorbeşte doar despre

---

572 SPLENY, GABRIEL VON, *Descrierea districtului Bucovina*, în „Bucovina în primele descrieri geografice, istorice, economice şi demografice", Bucureşti 1998, pp. 236-266

573 DAN, DIMITRIE, *Mănăstirea Suceviţa / Cu anexe de documente ale Suceviţei*, Tipografia Bucovina Bucureşti, 1923, p. 108

574 GRĂMADĂ, NICOLAI, *Toponimia minoră a Bucovine*, vol. I, Ed. Anima, 1996, p. 337

colonii ruteni), iar în toamna anului 1803, douăzeci alte familii germane de tăietori de lemne, conduse de Andreas Schuster, s-au stabilit în sat, cu acceptul administratorului Quirsfeld şi a trezorierului Hohenauer. Numele acelor familii, venite din Boemia, s-au păstrat: Anton Aschenbenner, Johann Augustin, Adam Bahr, Sebastian Baumgartner, Georg Beitl, Josef Druck, Martin Eichinger, Franz Geschwendner, Martin Gnad, Karl Haiden, Wenzel Hoffmann, Georg Klostermann, Kaspar Kohlruss, Georg Kufner, Wenzel Kufner, Martin Schulhauser, Andreas Schuster, Franz Schuster, Johann Schweigl şi Peter Wilhelm. Lor aveau să li se alăture, ulterior, şi câteva familii de şvabi, provenite din Franconia.

1783: Încă din 1783, începuse construirea, cu ajutorul armatei şi al sătenilor din localităţile din zona de munte, a Drumului Împărătesc (Drumul Sării), cel care ducea de la Storojineţ, prin ambele Vicove, de Jos şi de Sus, prin Voitinel, Horodnic, Marginea, Solca, prin Cacica, Păltinoasa, până la Dorna şi, de aici, prin Poiana Stampei şi pasul Tihuţa, spre Transilvania – lucrare amplă, efectuată sub conducerea inginerului genist Hora von Ozelowitz şi terminată în anul 1808"[575].

1788, Hacquet**:** „Înaintând, mai departe, spre sud, până la Marginea, locul este, mai peste tot, numai şes, dar drumul este foarte neplăcut, din pricina numeroaselor băltoace. La locul amintit, încep chiar dealurile de dinaintea munţilor, pe unde se ajunge, prin valea despărţitoare, la mănăstirea de călugări Suceviţa, al cărei nume derivă de la pârâul ce curge dinaintea sa"[576]. Contele Feodor

---

[575] IACOBESCU, MIHAI, *Din istoria Bucovinei,* vol I, Ed. Academiei Române 1993, pg. 238
[576] *Călători,* X, II, pp. 820-822

Karacsay de Valyesaka, participant, în 1788-1791, la asediul Hotinului şi la marile bătălii de pe teritoriul Moldovei, bun cunoscător al fiecărei regiuni moldoveneşti, remarca „Şoseaua ce duce din Sniatyn (în Galiţia), prin Hliniţa, Storojineţ, Budeniţi, Vicov, Horodnic, Marginea, Solca şi Gura Humorului, care este numită drumul acoperit sau militar”[577].

1803: În toamna anului 1803, douăzeci alte familii germane de tăietori de lemne, conduse de Andreas Schuster, s-au stabilit la Marginea, cu acceptul administratorului Quirsfeld şi a trezorierului Hohenauer. Numele acelor familii, venite din Boemia, s-au păstrat: Anton Aschenbenner, Johann Augustin, Adam Bahr, Sebastian Baumgartner, Georg Beitl, Josef Druck, Martin Eichinger, Franz Geschwendner, Martin Gnad, Karl Haiden, Wenzel Hoffmann, Georg Klostermann, Kaspar Kohlruss, Georg Kufner, Wenzel Kufner, Martin Schulhauser, Andreas Schuster, Franz Schuster, Johann Schweigl şi Peter Wilhelm. Lor aveau să li se alăture, ulterior, şi câteva familii de şvabi, provenite din Franconia.

1816: „Haiducul Darie, născut în satul Marginea, în Bucovina, şi, mai pe urmă, acolo, adică pe şesul dintre Margine şi Dealul Ederii, la anul 1816, şi spânzurat, era prin toate comunele, de-a lungul Carpaţilor bucovineni, ba şi ai celor din Moldova, un nume foarte popular. Mic şi mare cunoşteau năzdrăvăniile lui cele haiduceşti, care erau, seara, povestite la gura cuptorului, ziua, la lucrul prin ţarini. Se înţelege că fiecare, după bogăţia fanteziei sale, le povestea care din care cu culori mai vii, mai drastice şi mai cornurate, atribuindu-i „căpitanului Darie” şi nişte puteri supranaturale, pe care, apoi, le ilustra cu un

[577] *Călători,* XIX, I, pp. 779-783

nimb cât mai misterios şi mai transcendental. Ba că, ziceau unii, Darie a găsit iarba fiarei şi deschide orice încuietoare şi frânge orice lanţ; ba că, adăugau alţii, s-a scăldat în şapte Iordanuri, de nu-l prinde plumbul; ba că, întăreau, iarăşi, alţii, are nafură de Paşti de la şapte biserici, de nu-l poate prinde nimeni; şi de acestea, mai multe. Dar nu numai numele, ci şi persoana lui Darie era, mai pe tot locul, cunoscută: pentru că el nu umbla numai pe furiş, pe la capetele pâraielor şi potecile ascunse ale codrilor şi nu şedea tot numai prin fundoaiele pădurilor şi pe după stâncile măgurelor, ci el venea foarte adesea şi în sate, mergea la biserică, cu ceilalţi creştini, după aceea, şi la cârciumă, la scrânciob, se prindea cu feciorii la horă şi apoi mai trăgea, câteodată, şi din fluier, de-l ascultau nu numai, roată împrejurul lui, toţi oamenii, bărbaţi, flăcăi, femei şi fete, dar până şi păsările, şi frunza de pe copaci… Atunci poruncea Darie făgădarului să-i aducă vin, cu ridicata, şi să-i umple şi cupa, roată, pe la toţi şi toate. Darie avea unsprezece „feciori”, adică tovarăşi; el era al doisprezecelea. Acei unsprezece, când venea căpitanul lor în vreun sat, se împrăştiau pe ici, pe colea, de strajă, de nu s-ar ivi, de undeva, ştiţi – „procleţii de poteraşi, ce te-ntreabă de răvaş”… căci de sătenii înşişi Darie nu avea nici o frică, deoarece, pe lângă aceea că trăia cu dânşii bine, îi cinstea şi îi omenea; el nu numai că nu făcea nimănui din ei nici un rău, dar mai şi boteza, cununa şi miluia, dând la fini şi la fine junci şi chiar şi perechi de boi, şi nu o vădană îşi îndulcea copiii cu lapte de la vaci căpătate pomană de la căpitanul Darie. Banii de cheltuială şi straiele de primeneală, aceste Darie nu şi le

căuta de pe la bieţii săteni, ci de pe la ciocoi chiaburi şi hapsâni şi de pe la negustori „cu chimiruri groase"[578].

1821: În 23 august 1821, egumenul mănăstirii Suceviţa, Filaret, menţionează într-o scrisoare „un căruţaş din Marginea", de serviciile căruia intenţiona să se folosească, la o aprovizionare cu cherestea.

1843: Biserica Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril din Marginea a fost construită între anii 1840-1849, fiind sfinţită în 1859. În 1843, altarul bisericii în construcţie era slujit de preoţii cooperatori Cassian HALIP şi Andrei LIPEŢCHI, numărul credincioşilor ortodocşi fiind de 2.050 suflete. În 1876, parohia avea 2.812 enoriaşi, paroh fiind Grigorie POPESCUL, iar preot cooperator, Emilian GRIBOVSCHI. În 1907, paroh era Meliton ANTONOVICI, născut în 1844, preot din 1870, paroh din 1875, preot cooperator fiind Nicodim ŞTEFUREAC, născut în 1862, preot din 1890, iar cantor, din 1900, George GHERASIM, născut în 1865.

1857: Şcoala din Marginea, cu 6 clase, funcţiona din 1857, cea din Lichtenberg fiind înfiinţată mai târziu, în 1873[579]. Şcoala din Marginea, aflată pe locul actualei primării, cu 6 clase, funcţiona din 1857[580]. Până în 1890, numărul claselor a fost redus treptat, până la doar două clase, apoi la doar una. Primii învăţători ai Marginii, pe care i-a păstrat memoria (datorită lui Daniel Werenka) sunt Nicolai Halip, fiul preotului Cassian Halip, Halip

---

[578] PORUMBESCU, IRACLIE *Haiducul Darie şi moş Mateiu Bercheşanul*, în *Scrierile lui Iraclie Porumbescu*, Cernăuţi 1898, pp. 80-83

[579] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 42, 1876 p. 45, 1907 p. 124

[580] MITROLOLIA BUCOVINEI, Shematismus der Bukowinaer, Czernowitz, 1843 p. 42, 1876 p. 45, 1907 p. 124

fiind ctitor al învăţământului mărginean, pe care l-au slujit până în 1895, şi Teodor Leuciuc (în Werenka, Lesciuc în „Mică enciclopedie…”, învăţător la Marginea în 1890, conform „Topografiei” lui Werenka, monografii mărgineni menţionându-l doar în perioada 1895-1904). În memoria locului, la loc de cinste, au rămas numele învăţătorilor Dionisie Sorocean (prieten cu George Tofan şi cu Iorgu Toma, puternic implicat în viaţa culturală rădăuţeană, inclusiv în ctitorirea căminului de băieţi, 1904-1912), Pancratie Prelipceanu (1912-1916, 1918-1926), Maria Bodnărescu, Aspazia Braha, Anastasia Scripcar, Gheorghe Cojocar, Gheorghe Ichim, Eufrosina Soroceanu şi Pamfil Traci (1926-1937). La loc de cinste[581], se mai află profesorii Constantin Mihăilescu (1937-1948), Haralambie Burdujan (1948-1949), Arcadie Sfârnaciuc (1949-1951), Iustin Pârghie (1957-1958), Chirică C. Tolocariu (1958-1959, director adjunct între anii 1962-1964), Constantin Basarab (1959-1962), Gavril Crăciun (1962-1970), Florin Cerlincă (profesor şi director coordonator între anii 1974-1984), Ghiorghe Lăstun (profesor şi director coordonator între anii 1984-2005), Felicia Palamaru (2005-2007), precum şi învăţătorul, director adjunct, Traian Toacă.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Rădăuţi – **Rădăuţi** (Târg cu tribunal districtual) cu Vadu Vlădichii, Andreasfalva cu Mitoca, Bădeuţi, Bilca, Burla, Frătăuţii

---

[581] În monografia scrisă de CRĂCIUN, GAVRIL – POPESCU, CRISTINA-VIOLETA, *Mică enciclopedie a localităţii Marginea*, Editura Lidana, 2007, pp. 27, 28

Vechi, Frătăuţii Noi, Fűrstenthal, Horodnicul de Sus, Horodnicul de Jos, Karlsberg, **Marginea**, Milişăuţii de Sus, Putna (cu mănăstirea), Satulmare, Straja, Suceviţa, Vicovu de Sus cu Bivolăria, Vicovu de Jos, Voitinel, Volovăţ, Seletin cu Frasin, Tomnatic, Rusca, Paltin, Plosca Camerale, Ulma, Ropoţel, Nisipitu, Bistriţa cu Cârlibaba, Izvor cu Iaroviţa, Sărata, Moldova, Şipot Camerale”[582].

1887: Sâmbătă, 9 iulie 1887, prinţul austriac de coroană Rudolf, victimă misterioasă a viitoarei tragedii de la Mayerling, pe la orele două şi jumătate, după-amiază, a trecut prin Marginea, unde „erau construite arcuri de triumf, lângă care aşteptau preuţimea şi poporul şi salutau cu strigăte de „Să trăiască!” pe Alteţa Sa Imperială”, îndreptându-se spre mănăstirea Suceviţa. Revenind la Rădăţuţi, peste ceva mai bine de o oră, prinţul avu parte de aceleaşi onoruri, iar a doua zi, duminică, 10 iulie, „în comunele Horodnic, Marginea, Lichtenberg, Iaslovăţ, Caşvana, Solca, Arborea, Soloneţ, Poieni, Botuşana, Ilişeşti, Cacica, Pârteştii de Sus şi de Jos, Păltinoasa şi Gurahomorului erau aranjate foarte frumoase arcuri de triumf, pe lângă care se afla adunat poporul din comune cu preoţimea şi şcoala”[583].

1888: La **Balul român de elită al „Junimei”**, organizat în 12 februarie, printre personalităţile elitei bucovinene se număra şi „domnişoara domnişoara **Renei de Herşeni** din Marginea”[584], fata unui celebru paroh bucovinean.

---

[582] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161
[583] REVISTA POLITICĂ, Anul II, nr. 5 din 15 iulie 1887, pp. 6-7
[584] *Familia*, Nr. 6, Anul XXIV, 7 /19 februarie 1888, pp. 69, 70

„În **1889** și **1893**, cunoscuta Companie pe acţiuni din industria lemnului **Leopold von Popper** a construit două fierăstraie cu aburi în Marginea (Suceviţa, Fürstenthal) și Bivolărie, nu departe de Rădăuţi. Compania foloseşte motoare cu aburi, care furnizează, împreună, 200 de cai putere, și șase cai putere pentru sistemul de iluminat electric şi pentru primul sistem menționat (Suceviţa, Fürstenthal). Sistemul este un prototip și desigur că sunt disponibile instalaţiile pentru sediile oficiale, casele muncitorilor etc. Lemnul brut care a fost prelucrat era de aproximativ 60.000 de metri cubi pe an; din această materie primă au fost produse aproximativ 32.000 de metri cubi de mărfuri tăiate. Mărfurile tăiate, care sunt clasificate în trei clase, au dus la: aproximativ 40 la sută bunuri nesortate; aproximativ 45 la sută așa-numit lemn de foc și aproximativ 15 la sută materiale din a III-a clasă. Materialul de tăiere este trimis aproape exclusiv în Rusia, Turcia, Italia și Italia prin Odessa și Galaţi, în Franța și în multe alte țări; în ultimii ani, cantități destul de semnificative din acest produs tăiat au plecat și în Germania. Pe lângă gaterele menţionate mai sus, compania **Leopold von Popper** are și unități mari în Galiţia”[585].

1890: În 1890, comuna Marginea avea 3.563 locuitori, primar fiind Grigorie Balan. Parohi erau Vladimir Renei de Herşeni şi Nicolai Ţurcan, învăţători – Teodor Leuciuc şi Nicolai Halip, iar cantor bisericesc – Georgie Gerasim. În ianuarie 1890 „Pachiţa a Mariştei lui Tanase Mafteianu din Marginea a fost acuzată de procuratura cezaro-crăiască de stat că şi-a ucis pruncuţul. Apărată de avocatul sucevean Dr. Matei Lupu, editorul „Revistei

---

[585] Engel, Alexander von, *Österreichs Holz-Industrie und Holdzhandel*, I Theil, Wien 1907, pp. 196-202

Politice” şi viitorul socru al lui Leca Moraru, mărgineanca a fost achitată cu 7 voturi la 5. Alţi doi mărgineni, Pentilei Halip şi nevasta lui, Ioana, au fost judecaţi pentru infracţiunea de omor. Apăraţi de acelaşi Dr. Matei Lupu, cei doi soţi mărgineni n-au putut scăpa, totuşi, de închisoare, Pentilei Halip fiind condamnat la „3 ani de criminal greu”, iar Ioana Halip, la doar „un an şi jumătate de criminal greu”. Un alt mărginean, Dumitru Grigorean, fusese acuzat că şi-ar fi ucis propriul tată, dar avocatul sucevean Dr. Samuil Ştefan Isopescu, viitorul socru al celui mai longeviv şi mai legendar primar al Sucevei, Franz cavaler Des Loges, avea să-i obţină achitarea[586].

1891: O listă de subscripţie pentru zidirea bisericii orientale din Cacica, întocmită, în iunie 1891, de „Vladimir de RENEI, parochul din Marginea”, menţionează, printre familiile comunei, pe: Nicolai alui Casian MIHAILESCU, preoteasa văduvă Glicheria LEVIŢCHI, Palaghia alui Georgie MARTINESCU, Paraschiva alui Ilie FUNDU, Ana alui Ion BERENGHIANU, cantorii Vasile BERENGHIANU şi Toader SFÂRNACIUC, Zaharie GRIGOREANU, Gavril ICHIM, Dumitru alui Porfirie LAZAR, Agripina alui Anton MIHAILESCU, Zenovia MARTINESCU, Simion NICHITEANU, Zamfira alui Precob CUCIUREANU, Maria alui Nicolai POPESCU, Anghelina alui Pentelei MALUŞ, Ecaterina LAZAR, Zamfira alui Toader SFÂRNACIUC, Toader CRĂCIUN, Margareta alui David Onufrei, Pavel Onufrei, Domnica alui Precob NICULCEA, Smaranda alui Casian MIHAILESCU, Maria alui Mihai LUPU, Domnica alui Constantin POMOHACI, Domnica alui Dumitru MALUŞ,

586 REVISTA POLITICĂ, Anul V, nr. 4 din 15 februarie 1890, pp. 13, 14

Dochim ZAREMBA, Rachila alui Costan SOROHONIUC, Ştefan alui Dumitru BAIAN, Floarea alui Ştefan BALAN, Daniil POSCONIUC, Ileana alui Andrei MIHAILESCU, Margareta alui Gavril HALIP, Domnica alui Ilie HALIP, Ana alui Condor MANOLI, Matrona alui Pavel BUNCEAG, Balaşa MARTINESCU şi Rachila alui Pahomi LUPU[587].

1892: Marginea, comuna bucovineană care, datorită multiculturalităţii ei, răzbătea rar spre coloanele presei naţionaliste din Bucovina, are parte, totuşi, de o relatare succintă, dar fără reveniri ulterioare asupra subiectului, datorită unei mici escrocherii funciare: / „Comuna Marginea, din districtul Rădăuţilor, era datoare cu birul pădurii şi al toloacei, în sumă de vreo 650 florini v.a. Comuna, neputându-şi achita, cu finea anului expirat, această datorie, inspectorul superior, în înţelegere cu căpitanul districtual, a pus pădurea comunală sub sechestru. Membrii consiliului comunal, auzind despre această măsură, cinci dintre ei s-au dus, în 10 ianuarie 1892 n., la căpitanatul (prefectura – n.n) districtual, cu rugămintea de a mai amâna termenul de licitaţiune. Căpitanul le-a mai dat un termen de 14 zile pentru plătire. Sechestrul, însă, un anumit Fischer (Emanuel, perceptor şi proprietar de case în Rădăuţi – n.n), se vede că nu a putut aştepta şi, peste două zile, adică la 12 ianuarie, a ţinut deja licitaţiunea asupra pădurii, în casa sa proprie, din Rădăuţi. La licitaţiune nu s-a prezentat nici un membru al consiliului comunal, sub cuvânt că căpitanul le-a dat un termen de 14 zile. Şi aşa s-au vândut vreo 300 stânjeni mari de lemne pentru bagatela de 800 florini unui alt onorabil, cu numele de Beer Schaeffler. Membrii comunali s-au dus,

---

[587] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 31/1891, p. 4

acum, din nou la căpitanul districtual, aducându-i aminte promisiunea. Din atitudinea acestuia s-ar fi părut că el a uitat de ceea ce a promis şi, aşa, a chemat la sine inspectorul superior, spre a se informa de la el despre starea lucrului. Acesta i-a răspuns că da, pădurea e deja vândută la licitaţie şi cumpărătorul ei, Schaeffler, a plătit birul restant. Căpitanul, pesemne neştiind ce să mai facă, propuse oamenilor a se împăca cu cumpărătorul. Ca să scape de belea, oamenii erau gata a se împăca cu el pentru 50 florini; acesta, însă, pretindea suma oribilă de 500 florini – se înţelege, un câştig de peste 3.000 florini nu se dă atât de uşor pentru 50 florini – şi aşa reprezentanţei comunale nu i-a mai rămas altceva decât să facă arătare la guvern asupra acestui caz”[588].

1901, dialectologul Gustav Weigand: „În timp ce mergeam pe drum, am întâlnit mulți țărani sfioși, care mergeau pe jos, călare și în căruţe, venind de la o sărbătorire în mănăstirea Suceviţa[589], spre care m-am grăbit și în care am găsit cea mai ospitalieră întâmpinare dintre toate mănăstirile Bucovinei. A doua zi (19 august – n. n.), am mers la Marginea[590], unde am petrecut câteva ore cu preotul Magior, iar la prânz”[591].

1904: „Marginea, cu aşezările multe şi bune, răspândite până foarte departe”, fiecare gospodărie în parte plăcându-i prin faptul că „aici… totul e rânduit şi curăţit, cum se cuvine în Lunea Paştilor; câte un copil, o femeie

---

588 GAZETA BUCOVINEI, *O comună înşelată*, Anul II, Nr. 5 din 16/28 ianuarie 1892, p. 3

589 La Suceviţa, a cântat Ion Şlahtinschi (22 ani).

590 La Marginea, a cântat Garafina Pomohaci, de 18 ani (*Mătrăguno-n trii girezi*).

591 Weigand, op. cit., pp. 7-17.

în haine albe se ivesc după gardurile de răchită. Cei mai mulţi s-au dus, însă, cu flori în pălărie, pentru tineri, cu plete bine unse, şi ştergarul frumos desfăşurat, pentru ceilalţi, la mănăstire”[592].

1906: În 22 iulie 1906, s-a înfiinţat şi la Marginea, sub preşedinţia preotului Dionisie Sorocean şi cu sprijinul primarul Toader Lazăr, o însoţire rurală de credit în sistem Raiffeisen, cu 113 părtaşi.

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[593], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Maria FURCAŞ (20 ani în 1909) şi Vasile ROTAR (37 ani în 1909) din Marginea.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Marginea**, comună rurală, districtul Rădăuţi, aşezată pe ambele maluri ale Suceviţei, între localităţile Suceviţa, Furstenthal, Horodnicul de Sus şi Volovăţ, înspre Sud Vest de Rădăuţi. Suprafaţa: 36,82 kmp; populaţia: 3.203 locuitori români, de religie gr. or. Este străbătută de drumul principal Vicovul de Sus –Solcea (Gurahumora), precum şi de drumurile districtuale ce vin, unul din Rădăuţi şi altul din Suceviţa; printr-un drum comunal e legată cu Volovăţul. Are o şcoală populară, cu 2 clase (deci, 60 şcolari – n. n.); o biserică parohială, cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril”, şi o casă de economie. La 1776, era numai un grup de case pe teritoriul aşa numit „Prundul”, pendinte de comuna Volo-

---

592 IORGA, NICOLAE, *Neamul românesc în Bucovina*; Ed. Inst. Bucovina-Basarabia, Rădăuţi, 1996, p. 96

593 MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

văţ şi ca atare aparţinând mănăstirii Suceviţa. Fiind aşezată în marginea pădurii, i s-a şi dat numele de Marginea. Se află aci o fabrică de scânduri, cu 6 gatere. Populaţia, formată din colonişti veniţi din Transilvania, se ocupă cu agricultura şi mai ales cu creşterea de vite şi cu exploatarea pădurilor. Comuna posedă 1.417 hectare pământ arabil, 639 hectare fânaţuri, 33 hectare grădini, 680 hectare imaşuri, 4.074 hectare păduri. Se găsesc 242 cai, 1.697 vite cornute, 405 oi, 1.156 porci şi 82 stupi de albine. **Marginea, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Rădăuţi. Suprafaţa: 95,04 kmp; populaţia: 265 locuitori, în majoritate germani romano-catolici, restul români, ruteni, poloni ş. a. Se compune: 1). din Marginea, moşie atenenţă; 2). din moşiile Furstenthal şi Suceviţa. **Marginea, moşie, atenenţă** a moşiei cu administrare particulară Marginea, districtul Rădăuţi. Are 15 case şi 96 locuitori. Cuprinde, pe lângă moşia Marginea propriu-zisă, şi târla Şoarec; are 13 case şi 67 locuitori, precum şi ferma Arşiţa”[594].

1910: Torouţiu[595], folosindu-se de evidenţele recensământului german din 1910, consemna, pentru Marginea, 3.819 locuitori români, 1 ucrainean, 61 evrei şi 213 germani. Datele sunt uşor, dar premeditat diferite, motivaţiile timpului fiind arhicunoscute.

1916: Colecta pentru cei amputaţi şi orfanii celor căzuţi în luptă îi are printre generoşii donatori pe geniştii (Arbeiter Abtig I/41) **Grigorean Dumitru**, din Marginea, care a dat 2 coroane; **Bodnărescu Gavrilă**, din Marginea,

---

594 Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 136

595 TOROUŢIU, I. E., *Poporaţia şi clasele sociale din Bucovina*, Biblioteca Bucovinei, Bucureşti, 1916, p. 70

cu 50 fileri; **Neculcea Irimie**, din Marginea, cu 32 fileri[596].

1914-1918: Jertfa de sânge mărginean pentru Bucovina a fost depusă de „Corporalul **Gavril Grigo-rean**, Marginea, Regimentul 22, rănit; Infanteristul **Toa-der Coraşciuc**, Marginea, Regimentul 22, rănit”[597]; „In-fanteristul **Simeon Maftean**, Marginea, Regimentul 22 Infanterie, rănit”[598]; „Infanteristul **Titus Canceacea**, Marginea, Regimentul 22, rănit; Infanteristul **Nicolae Co-ţofrei**, Marginea, Reg. 22, mort (01.03.31.07.1915); Infanteristul **Procopie Derevlean**, Marginea, , Reg. 22, mort (01.03-31.07.1915); Infanteristul **Dumitru Herşan**, Marginea, Regimentul 22, rănit”[599]; „La propunerea doamnei **Paraschiva Boico**, din **Marginea**, se dispune procedura în scopul de a aduce dovezi asupra morţii bărbatului ei, **Grigorie a lui Laurentie Boico**. Doamna Paraschiva Boico susţine că soţul ei, Grigorie Boico, a murit”[600]; „**Avachum a lui Nicolai Curea**, din **Mar-ginea**, a participat la război şi ar fi picat, în anul 1915, în Carpaţi, după cum afirmă martorii. Fiind deci probabilă prezumţiunea legală a morţii, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Paraschiva a lui Avachum Curea, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[601]; „**Vasile a lui Toader Sfârnaciuc**, din **Marginea**, a participat la război şi ar fi căzut într-o luptă pe frontul rusesc, după cum

[596] *Românul*, Nr. 25, Anul VI, joi 17/4 februarie 1916, p. 5
[597] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915
[598] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 158 – Supliment, din 25 iulie n. 1915
[599] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 182, 4 iunie n. 1916, p. 8
[600] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 75, Cernăuţi în 18 Octomvrie nou 1919, pp. 7, 8
[601] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 17, Cernăuţi, 1 iunie nou 1921, pp. 220-224

afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Floarea a lui Vasile Sfârnaciuc, procedura pentru declararea morţii celui dispărut; **Alexandru a lui Dumitru Derevlean**, din **Marginea**, a participat la război şi e dispărut din anul 1917, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea mamei sale, Domnica a lui Onofrei Gheliuc, procedura pentru declararea morţii celui dispărut"[602]. Mărginenii care au crezut, până la sacrificiul suprem, în anii 1914-1918, în dreptul urmaşilor-urmaşilor lor la viitor sunt: ANTIMIEI Ion / BALAN Dumitru, Gheorghe şi Ion / BERENGHEAN Artemie şi Gheorghe / BLASCIUC Dumitru / BODNARESCU Constantin, Doroftei, Gavril, Gavril, Gheorghe, Ion, Ion, Ilie şi Vasile / BOICU Florea şi Precop / BODALE Artemie şi Vasile / BOJÂNIŢĂ Gheorghe / BULIGA Constantin şi Ion / BULCEAG Nicodim, Pintilei şi Simion / CORACIUC Alexa şi Gavril / COŢOPREA Nicolae / CRĂCIUN Ioachim şi Pavel / CUREA Avacum şi Simion / DEREVLEAN Alexandru, Arsenie, Gheorghe, Ilie, Precop şi Vasile / FUNDU Toader / GEANĂ Constantin / GHELIUC Alexa, Gavril şi Gheorghe / GRIGOREAN Ion şi Toader / GRIGORESCU Gheorghe şi Lazăr / HALIP Gavril, Ion, Lazăr, Petru, Precop şi Simion / HANŢARI Emilian / HAPCIUC Precop / HÂRŞAN Dumitru / HRIŢCAN Gheorghe / ICHIM Ion şi Maxim / ILIOI Gheorghe / IRIMIA Gheorghe / JOLTEA Gavril şi Ion / LAZĂR Constantin, Constantin, Emilian, Gavril, Ion, Ion, Ilie, Precop, Ştefan şi Toader / LUNGU Constantin, Gheorghe, şi Simion / LUPAŞTEAN Niculae

[602] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 13, Cernăuţi 15 aprilie nou 1921, pp. 157-161

/ LUPU Ariton, Titus şi Vladimir / MAFTEAN Doroftei Simion, Vasile şi Vasile / MAGOPĂŢ Constantin, Ştefan şi Vasile / MALOŞ Dumitru, Ion, Vasile, Vasile şi Vasile / MARTINESCU Gheorghe / MIHALESCU Alexa, Alexa, Andrei, Constantin, Gavril, Gavril, Grigori, Ilie, Ion, Vasile şi Vladimir / MIRĂUŢĂ Dumitru / MOLDOVAN Gavril / MOROHAI Filip / NICHITEAN Dumitru, Floria, Gavril, Gheorghe, Ifrim, Petru şi Teofil / NICULCEA Artemie, Irimie, Pavel şi Toader / OLĂREAN Ilie, Miftodi, Toader şi Vasile / ONOFREI Alexandru, Emilian, Eusebie şi Ion / ONOFREICIUC Nicolae / PAVALEAN Gheorghe, Toader, Vasile şi Vasile / POMOHACI Irimie şi Vasile / POTOLINSCHI Titus / PRILIPCEAN Vasile / REPCIUC Tanase / ROTARI Emilian, Gavril şi Ilie / SFICHI Traian / SFINTISCHI Valerian / SFÎRNACIUC Vasile şi Vladimir / SOFIŢCHI Ion / UNGUREAN Pavel / VELECIUC Grigorie, Ion, Nicolae şi Vasile / VEREŞ Dumitru şi Toader / ZAREMBA Gheorghe[603].

1920: „**Deciziune de expropriere No. 181/20/3**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Rădăuţi, cu care s-a decis exproprierea parţială a corpului dominical fasc. No. 389, **Marginea**, din registrele fonciare pentru moşiile bucovinene, în suprafaţă de 269 ha 66 a 53 mp, proprietatea Fondului bisericesc, în folosul „Fondului de pământ bucovinean", a devenit definitivă"[604].

1922: Prin ordinul No. 322/22, referitor la „Mişcarea în învăţământul primar", au fost făcute numirile în

---

[603] CRĂCIUN, GAVRIL – POPESCU, CRISTINA-VIOLETA, *Mică enciclopedie a localităţii Marginea*, Editura Lidana, 2007, p. 84

[604] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 17, Cernăuţi, 1 iunie nou 1921, pp. 213-216

învăţământul bucovinean, în baza concursurilor organizate de Consiliul şcolar al ţării – **b)**. în calitate de învăţători definitivi şi învăţătoare definitive: **Vasile Halip** şi **Atanasie Boghean** la Marginea"[605].

1923: „Călătorul doritor să vadă mănăstirea Suceviţa pleacă din vechiul oraş Rădăuţi, care prin secoli a fost reşedinţa Episcopiei de Rădăuţi, iar astăzi este capitala românescului judeţ cu acelaşi nume, spre sud-vest, pe neteda şi cu bătrâni plopi ţărmuită şosea districtuală Dorneşti-Marginea şi ajunge, după o plăcută cale de 5 km, la **mândrul sat românesc Marginea**. Aici, amintita şosea dă în excelent întreţinutul şi aşa numitul „drum împărătesc" sau „şoseaua acoperită a imperiului", construită între anii 1780-87. Ea îşi ia începutul de la satul rutenesc Dubouţ, situat pe malurile Prutului, şi duce peste oraşul Storojineţ, comuna Vicovu de Sus, Solca, la oraşul Gura Humorului"[606].

1937: S-a înfiinţat, la Marginea, pe lângă şcoala cu îndelungată tradiţie, şi o şcoală „nr. 2", inaugurată „peste apă" în 14 noiembrie 1937, când avea doar două clase, învăţători fiind soţii Dumitru şi Sultana Bondor. Iniţial, şcoală cu 4 clase, până în 1959, apoi cu şapte şi, respectiv, 8 clase, ba chiar şi cu 10, în anii 1975-1989, şcoala acesta a fost slujită şi condusă de învăţătorul Dimitrie Bondor (1937-1944), profesorul Haralambie Burdujan (1945-1948), învăţătorul Mihai Iacobescu (1948-1959), învăţătoarea Felicia Rotari (Lazu, 1959-1961), profesorii Dimitrie Boghean (1962-1972), Vasile Crăciun (1972-1994), Marcel Colibaba (celebrul cera-

---

605 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 8, Cernăuţi 21 aprilie 1922, p. 41

606 DAN, DIMITRIE, *Mănăstirea Suceviţa / Cu Anexe şi Documente ale Suceviţei*, Tipografia Bucovina, Bucureşti, 1923, p. 19

mist, 1994-1997), Constantin Pavalean (1997), Mihai Babiuc (1998-2006) şi Elena Ursache (2006-2007)[607].

1940: În tragica vară a retragerii din vara anului 1940, „pe distanţa Rădăuţi – Gura Humorului, am văzut cum 6 evrei, dintre care 2 îmbrăcaţi ofiţeri, au tras cu armele în armata română, în comuna Marginea, judeţul Rădăuţi, au băgat panică într-o divizie armată, din care cauză s-au calicit caii de trupă, s-au răsturnat tunuri, au căzut pe jos obuze de tun, lăzi cu cartuşe, care evrei au alarmat printre soldaţi că vin tancurile ruseşti dinspre Gura Humorului"[608].

1940: „Tablou de cărţile de capacitate (atestate de meserie – n. n.) eliberate de Oficiul Rădăuţi, anulate de minister prin decizia Nr. 66.017 din 1940[609]: **Schreiner Carol**, tâmplar, domiciliat în Marginea; **Iacob Aurelia Calina**, croitoreasă, domiciliată în Marginea; **Moldovan Ioan**, cizmar, domiciliat în Marginea; **Straub Iosef**, morar, domiciliat în Marginea; **Prosch Ioan**, fierar, domiciliat în Marginea; **David Mendel Uşer**, morar, domiciliat în Marginea; **Olărean Nicolae**, fierar, domiciliat în Marginea".

1941: „Se publică mai jos Lista Nr. 13, de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie, în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24[610]: **Morohai Lazăr**, soldat, ctg. 1941, cu ultimul domiciliu în comuna **Marginea**, judeţul Rădăuţi, mort la 4 iulie 1941". În anii

---

[607] CRĂCIUN, GAVRIL – POPESCU, CRISTINA-VIOLETA, *Mică enciclopedie a localităţii Marginea,* Editura Lidana, 2007, p. 29
[608] VĂRATIC, VITALIE, *Şase zile din Istoria Bucovinei* – mărturia plutonierului Vasile Săvescu, Rădăuţi, 2001, p. 436
[609] *Monitorul Oficial*, Nr. 58, 10 martie 1941, pp. 1197-1208
[610] *Monitorul Oficial*, Nr. 220, 17 septembrie 1941, pp. 5543-5549.

1941-1945, au căzut, pe fronturile tragice ale României şi mărginenii: / ANTIMIE Constantin / BALAN Constantin, Dumitru, Gavril, Gheorghe, Grigore, Orest, Titus şi Valerian / BERINGHEAN Ioan şi Vasile / BLASCIUC Iftemie / BODNARESCU Arcadie, Gheorghe, Ilie, Nicodim şi Vasile / BONDOR Vasile şi Vladimir / BULCEAG Alexa şi Gavril / BULIGA Gheorghe, Gheorghe, Ion, Simion şi Vladimir / CRĂCIUN Dumitru, Gavril, Grigorie şi Simion / DEREVLEAN Pricop şi Vasile / FUNDU Ion / GRIGOREAN Arcadie, Ifrim şi Orest / GRIGORESCU Vasile / HALIP Gheorghe, Gheorghe, Gheorghe, Niculaie şi Vasile / HRIŢCAN Gheorghe şi Vasile / ILIOI Victor / IRIMIE Ilie / JOLTEA Gheorghe, Ion şi Ion / LAZĂR Aurel, Constantin, Dumitru, Gavril şi Gheorghe / LĂZĂRESCU Constantin / LUNGU Gavril şi Gheorghe / MAFTEAN Andrei, Gheorghe şi Vladimir / MAGOPĂŢ Lazăr / MANOLE Ilie / MARTINESCU Alexandru, Ion, Modest, Petru şi Toader / MIHALESCU Alexandru, Gheorghe, Ilie, Mihai, Orest, Ştefan şi Vasile / MOLDOVAN Gavril şi Vasile / MOROHAI Lazăr / MOŢAC Filaret / NICHITEAN Gavril, Ion, Vasile şi Vasile / NICULCEA Simion şi Valerian / OLAREAN Constantin şi Toader / ONOFREI Gheorghe / PASCANIUC Ştefan / PAVALEAN Grigore, Ştefan, Vasile şi Vasile / PÎNZARI Ion şi Vasile / POMOHACI Gheorghe, Toader, Vasile şi Vasile / POPESCU Toader / PRELICEAN Gavril / PROCŞ Arsine şi Gheorghe / REPCIUC Vasile / ROTARI Chirilă, Dionisie, Doroftei, Ilie, Toader şi Vasile / SANDULEAN Dumitru / SFÎRNACIUC Arcade şi Grigorie / SOROCANIUC Constantin şi Ilie / SUFIŢCHI Ichim / UNGUREAN Pavel şi Vasile /

VASILOVSCHI Ştefan / VELECIUC Nicolae / VELNICERI Gavril[611].

1942: „Având în vedere dispoziţiunile art. 55 din legea pentru reorganizarea Centrului Naţional de Românizare Nr. 175, publicată în Monitorul Oficial Nr. 56 din 6 Martie 1942", se aprobă „ratificarea angajării de personal temporar pentru administrarea, paza conservarea acestor bunuri (păduri, fabrici de cherestea, exploatări, materiale lemnoase etc.), personal numit şi angajat din Noemvrie 1940 şi până la 5 Martie 1942 inclusiv"[612]: **Leu Gheorghe**, custode, bunul expropriat **pădurea comuna Marginea**, jud. Rădăuţi, salariul lunar lei 6.000; **Bălan Alexe**, paznic, bunul expropriat **fabrica I. Goth**, comuna Marginea, judeţul Rădăuţi, salariul lunar 1.000 lei; **Grigorian Sergiu**, paznie, bunul expropriat **M. Uşer** (moara lui David Mendel Uşer – n. n.), comuna Marginea, judeţul Rădăuţi, salariul lunar 1.000 lei".

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[613], următorii învăţători şi învăţătoare: Opaiţ Artemizia, comuna **Marginea** I. jud. Rădăuţi, media 8,00".

1944: Prin ordinul „Nr. 63.175 din 20 martie 1944, se înaintează 1a gradul II în învăţământul primar, pe ziua de 1 septembrie 1943, următorii învăţători şi învăţătoare, care au reuşit la examenele de înaintare la gradul II, din sesiunea August 1943, la Centrul Cernăuţi, cu notele arătate în dreptul fiecăruia[614]: **Burdujan Hara-**

---

[611] CRĂCIUN, GAVRIL – POPESCU, CRISTINA-VIOLETA, *Mică enciclopedie a localităţii Marginea*, Editura Lidana, 2007, p. 85
[612] *Monotorul Oficial*, Nr. 154, 6 iulie 1942, pp. 5488 şi următoarele
[613] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552
[614] *Monitorul Oficial*, Nr. 72, 25 martie 1944, pp. 2612 şi urm.

lambie, comuna Marginea, media 9,00; **Burdujan Maria**, comuna Marginea, media 8,12”.

1945: „În dimineaţa zilei de 5 iunie a anului 1945”, pe când se întorcea de la Ocolul Silvic Marginea, şeful Legiunii de Jandarmi Rădăuţi, maiorul Ioan D. Popescu, Erou al Umanităţi, originar din Horodnic, a fost capturat de luptătorii anticomunişti ai lui Vladimir Macoviciuc, ultimul haiduc modern al Bucovinei. „În primăvara anului 1944, Marele Stat Major al Armatei Române a mobilizat pe loc o parte dintre muntenii Bucovinei apţi de luptă, în vederea constituirii unei divizii care să lupte în munţi cu Armata Roşie, în cazul în care frontul va cădea. Vladimir Macoviciuc făcea şi el parte din această divizie, cu gradul de sergent. În urma comunicatului către ţară din 23 august 1944, divizia s-a destrămat, marea majoritate a oamenilor aruncând armele şi întorcându-se la casele lor. Unii, însă, aprovizionaţi de comandamentul german din Câmpulung Moldovenesc, au rămas în munţi, continuând lupta. Pentru merite deosebite în luptă, Macoviciuc a fost decorat de nemţi şi avansat ofiţer”. Neiertător cu ostaşii roşii, care soseau, noaptea, cu camioanele în câte un sat din nordul sau din sudul Bucovinei, cu gândul de a muta populaţia satului respectiv în Siberia (se ivea ca trăsnetul în noapte şi lăsa un singur supravieţuitor sovietic), cumplit de sângeros cu comuniştii români şi cu colaboratorii lor, Vladimir Macoviciuc, după o discuţie cu şeful Legiunii de Jandarmi Rădăuţi, l-a lăsat pe acesta să plece, apoi, doar din dorinţa de nu-i lăsa pe sovietici să ocupe şi sudul Bucovinei (cum ameninţau că se va întâmpla, dacă nu le este predat „banditul Macoviciuc”), luptătorul comunist şi-a organizat o moarte de erou, după o petrecere zgomotoasă

în casa natală din Vicovul de Jos, începută în după-amiaza duminicii de 7 iulie a anului 1947, şi terminată, a doua zi, în zori, când a murit în luptă, dar nu înainte de a mai răpune „măcar câte un câine de jandarm”[615].

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[616], următorii învăţători se repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Mitriniuc Mihai**, de la Marginea I, la Bilca II; **Mitriniuc Elena**, de la Marginea I, la Bilca II”; „**Bondor Sultana**, de la Marginea Nr. 2, la Rădăuţi, Şc. nr. 2 mixtă, XII, aproape de soţ, învăţător; **Tcaciuc Filaret**, de la Marginea, la Suceviţa, post V, are teren, părinţi bătrâni; **Sfârnaciuc Maria**, de la Vicovul de Sus, la Marginea, post II, apropiere de soţ, învăţător; **Haciuc Teofila**, de la Solca, Şc. nr. 2, la Marginea, Şc. nr. 2, post. VI, unică solicitare”[617].

1948: „Se înfiinţează, pe data publicării prezentei deciziuni în *Monitorul Oficial*[618], Centrala Industrială a Lemnului… Fac parte din Centrala Industriei Lemnului, următoarele întreprinderi industriale: „Mendel Uscher”, cu sediul în Marginea”.

În „mica enciclopedie” mărgineană, alcătuită, uneori cu mult prea mult entuziasm, de **Gavril Crăciuc** şi **Cristina-Violeta Popescu**, lucrare remarcabilă şi utilă – de altfel, există o „listă” narată de primar, deschisă de

---

615 POPESCU, IOAN D., *Dosarele suferinţei*, Suceava, 1999, pp. 160-169

616 *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657

617 *Monitorul Oficial*, Nr. 135, 17 iunie 1947, p. 4911

618 *Monitorul Oficial*, Nr. 167, 22 iulie 1948, pp. 6049-6052

primarul liberal interbelic, Vasile Ilioi, cel cu mai multe mandate decât oricare altul (1931, 1932, 1937, 1942 şi 1944), în vremea României Mari, fiind primari la Marginea, pentru perioade mai scurte sau mai lungi, funcţie de alternanţele la guvernare, şi Artemie Vasilovschi (1931), şi Dumitru Olărean (1934-1935), şi sublocotenentul I. R. Sarman (1938), şi Orest Bodnărescu (1939), şi Gheorghe Rotari (1940), şi Ifrim Crăciun (1941-1942, 1944-1946), apoi lista cu nume de şefi ai obştii lunecă spre deceniile beznei roşii, când Marginea a avut şi lideri răi, dar şi lideri buni, mulţi dintre primarii comunişti fiind, în fond, oameni, cu bune şi cu rele, dar adesea şi cu câte o fărâmă de suflet. / Înspre tranziţia comunistă, primar al Marginii a fost Valerian Martinescu (1946-1947), urmat de primarii comunişti Ioan Curea (1947-1949), Constantin Lazăr (1949-1952, 1953-1954, 1959-1963), Ilie Mărgineanu (1952), Constantin Colibaba şi I. Nasadniuc (1957), Vasile Metanie (1957-1963) şi Vasile Magopăţ (1964-1989). / Notari comunali, reţinuţi de memoria obştească, au fost Gheorghe Bodnar (1931-1943), Mihai Halip (1944-1946) şi Gheorghe Lungoci (1947-1949), misia lor, în privinţa legalităţii actelor, fiind preluată, după aceea, din postura de secretari ai comunei, de Dumitru Dari (1950-1951), Vasile Luţa (1952-1957), Ioan Suciu (1957-1958), Nicanor Mocrei (1958-1972), Vasile Cristuş (1973-1990). / Vicepreşedinţi ai consiliului popular au fost, după înfiinţarea acestei funcţii administrative, Gavril Crăciun (1964-1968), Ioan Maftean (1968-1973) şi Gheorghe Pascaniuc (1974-1990).

La Marginea s-au născut filosoful, eminescologul şi poetul Vasile GHERASIM (12 noiembrie 1893), pictorul Arcadie PRUTEANU (23 septembrie 1927), scul-

ptorul Gavril NICHITEAN (31 octombrie 1932) şi ceramiştii Gheorghe şi Ioan MAGOPĂŢ (7 mai 1951 şi, respectiv, 22 noiembrie 1952).

MĂRIŞEŞTI

(înglobat în Furcenii Noi, comuna Cosmeşti, Galaţi).

1639, noiembrie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ionaşco ot **Mărişeşti** (înglobat în Furcenii Noi, comuna Cosmeşti, Galaţi), care primeşte în dar, „pentru sufletul ei şi al bărbatului ei Cihcoş postelnic”, de la jupâneasa Anghelușa Chicoşoae, fiica lui Calin fost medelnicer, un loc de prisacă, cu livadă şi cu poiană, care este pe Zeletin, în ţinutul Tecuciului, şi-i este împărţeală de la Farcaş, unde a fost prisaca tătâne-său Calin”[619].

MĂRIŢEI

(aproape de Suceava, lângă Dărmăneşti, Bucovina).

Istoria atestată a satului Măriţei, întotdeauna legată de cea a Dărmăneştilor, sat menţionat, pentru prima dată, în **7 ianuarie 1403**, când a fost dăruit Episcopiei Sucevei, până atunci făcând parte din „ocina dreaptă” a

---

[619] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 265, p. 266

voievodului Alexandru cel Bun, cel care adusese la Suceava, încă din 29 iunie 1402, moaştele Sfântului Ioan cel Nou. Sfântul fusese depus în biserica de mir a Moldovei, care ţinea loc şi de episcopie, iar satele „Hreţca pe Suceavă (Dărmăneşti) şi Averăuţi pe Suceavă (Vereşti)" însemnau ofranda pe care o aducea voievodul, „la soborul Sfântului Ioan Botezătorului", noului patron spiritual al capitalei Moldovei.

1634: Dar numele de Măriţei, formulat ca atare într-un document de cancelarie domnească, se menţionează abia din 6 aprilie 1634, când cătunul acestui sat, Hatna sau „jumătate de sat Măriţei, partea de jos", a fost cumpărată de Evloghie, pentru a doua oară episcop al Rădăuţilor, om hapsân, amestecat în fel de fel de afaceri oneroase şi care avea să cumpere Hatna pentru înzestrarea surorii sale, Ana. Pe Ana o va moşteni Toader Murguleţ, stăpânitorul unei obşti săteşti de neamuri străvechi, reprezentată, în 6 aprilie 1659, la o hotărnicire în Iacobeşti, de Ipatie Murguleţ, Lupul Dubnim, Ionaşco Pintescul şi de fraţii Gligorie, Loghin şi Simion Pintescul.

1669: În 15 octombrie 1669, Toader Murguleţ biv vel (fost mare) armaş lasă, prin testament, „a patra parte de sat Mărăţei" Irinii Murguleţ, iar o altă a patra parte, fraţilor Dumitraşco şi Maria, copiii lui Andrei Murguleţ, alt fiu al lui Toader.

1706: În 15 iunie 1706, Vasile Candachia şi Toader Dubniţă vând partea lor de sat, „din vatra satului, din fânaţ şi din pădure, de la hotarul Călineştilor până la apa Sucevei", clucerului Constantin Sbiera pentru 15 lei turceşti.

1711: În 1 decembrie 1711, Maria, fata Dochiei şi nepoata Ancăi şi a lui Andrei Murguleţ, vinde „a patra

parte, partea de jos a satului Mărăţăi”, pentru 40 lei bătuţi, aceluiaşi Constantin Sbiera, ajuns, între timp, logofăt.

1733: În 1733, Constantin Sbiera dăruieşte fetei sale, Ileana, văduva comisului Negoiţă Ciudin, moşia sa din Mărăţăi.

1745: În 9 iunie 1745, Constantin Line vinde lui Dumitraşco Sbiara a opta parte din satul Mărăţăi, parte primită de la Mihalachi Pilat, la schimb… valoric, „pentru o ţigancă cu care mi-a fost dator”.

1751: În 10 iulie 1751, Ilinca lui Nicolae Totoescul, popa Lupul Cocoşatul şi Ştefan Totoescul dovedesc, la Divan, că le aparţine a şasea parte din sat.

1758; Dintre emigranţii ardeleni, doar patru familii se stabilesc la Măriţei, prima, în 1758, cea a plugarului din Budeşti Ion FERŢA, care sosise împreună cu soţia, apoi, în 1763, cea a plugarului George UNGUREAN, din Frişu, însoţit de soţie, de un băiat şi de o fată, apoi, din anul următor, 1764, şi de familia fratelui său, Dumitru UNUGUREAN (cu soţia şi un băiat) şi cea a cumnatului, Timoftei URECHE, care sosise tot din Frişu, împreună cu soţia, cinci feciori şi trei fete, stabilindu-se pe moşia mazilului Hallban şi a lui Ioniţă Costin.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[620], din 1772-1773, înregistrează la Mărăţăi, în Ocolul Vicovilor, fără alte precizări, „29 – toată suma caselor”, însemnând o femeie săracă şi 28 familii de birnici.

1774: La venirea austriecilor în Bucovina (ocupaţia s-a încheiat în data de 1 octombrie 1774), satul Măriţei avea 33 familii, dar satul creşte, până în 1784, la

---

[620] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 341

114 familii, datorită colonizării cu 81 familii de galiţieni, pe care o va face noul proprietar, negustorul armean Ivan Capri.

1761: Zestrea toponimică a satului Mărăţei tezaurizează, începând cu anul 1761, numele unor obşteni (Casa lui Pistrugă, Crâşma lui Dobrenchi, Pârâul Neagul, Pârâul Danila, Lunca Meretzeika, Dubena, Hliniţa, Zapuschi), care se adaugă unor toponime străvechi (Lunca, Pârâul Hatnei, Pârâul Racovăţ, Pârâul Sorbu, Opcina, Dealul, Dumbrava, Grui, Livada, Sălişte, Valea, Bursuci, Pădurea Pruncului, Pădurea Obştei, Ograda etc.

1782: În 30 noiembrie 1782, în faţa Comisiei cezaro-crăieşti de delimitare a proprietăţilor în Bucovina, de la Siret, s-au prezentat boierii moldoveni Gheorghi Ciudin şi Constantin Cozmiţă, care au declarat că stăpâneau partea jos a satului Măriţei şi a cincia parte din partea de sus, Ciudin ca moştenitor al mamei sale, Ileana lui Constantin Sbiera, iar Cozmiţă, partea soţiei sale, fata lui Dumitraşco Sbiera.

1783: În 27 martie 1783, în faţa aceleiaşi Comisii s-a prezentat armeanul Ioan Kapri, ca intermediar, pentru a revendica pentru ruptaşul Gavril Fedelişanul şi socrul acestuia, popa Lupul zis Cocoşatul sau Belea, o treime din satul Măriţei.

1784: În 20 decembrie 1784, Gheorghe Ciudin, fiul lui Negoiţă Ciudin şi al Ilenei lui Constantin Sbiera, vinde lui Ivan Kapri o treime din satul Măriţei, partea sa, pentru 2.550 lei.

1785: Ivan Capri (Ioan Căprii, cum i se zice într-un alt document) cumpără Măriţeia, pe bucăţi, începând din 22 august 1785, când achiziţionează un sfert din satul Iacobeşti, pe care îl va alipi la Măriţeia, apoi în 8 decem-

brie 1786, când cumpără sfertul de sat al lui Gheorghe Ciudin, iar în 20 decembrie, ce mai rămăsese din proprietatea lui Ioniţă Coşăteanul, celălalt ginere al popii Lupul „Cocoşatul-Belea”, şi, pentru că dorea să-şi exploateze eficient noua moşie, începe o masivă colonizare cu galiţieni.

1848: Din rândul acestor agricultori avea să se ridice, la 1848, deputatul-ţăran Dolenciuc, ales, în 14 iunie 1848, deputat de Suceava în Parlamentul din Viena cu 59 voturi din 74.

1858: Şcoala din Măriţei, cu 2 clase, a fost înfiinţată în 1858[621].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Suceava – **Suceava** (Oraş cu tribunal districtual) cu Cutul Zamca, Iţcanii Vechi şi Şeptilici, Bosance cu Nemericeni, Podeni, Hriaţca şi Lisaura, Buneşti, Buninţi, Chilişeni, Danila, Găureni, Hatna cu Dărmăneşti, Iacobeşti sau Fogodisten cu Gura Solcii, Slobozia sau Milişăuţii de Jos, St. Ilie, Ipoteşti, Iţacanii Noi, Călineşti Enache cu Vasilache, Călineştii lui Kuparenko, Costâna cu Berindeşti, Liteni, **Mereţei**, Mihoveni, Mitocul Dragomirnei cu Lipoveni, Părhăuţi, Pătrăuţi pe Suceava, Reuseni, Romaneşti, Rus Mănăstioara, Rus Plavalar cu Rus Poienile, Securiceni, Şcheia, Soloneţ, Stroieşti pe Suceava, Tişăuţi, Todireşti cu Pietroasa, Uideşti, Zahareşti”[622].

---

621 SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 155

622 *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

1891: Volumul 17. Nota 104, pagina 123 (Măriţei) ,,Corespondentul W. Schmidt raportează asupra satului Măriţei din Bucovina. Cătunul Măriţei formează un loc ciudat, lângă prima stație, Hatna, a căii ferate Lemberg-Cernăuți-Suceava, înfipt între dealuri și mărginit de un torent cu același nume cu Hatna. Descoperirile bogate în aur au atras atenția generală cu atât mai mult asupra acestei așezări, întrucât se știa că mulți țărani au vândut bucată cu bucată bogăţiile aruncate în poala lor prin voia coincidenței capricioase, unor pânditori ai profitului, care aşa au ajuns la prosperitate. Chiar și anchetele oficiale s-au dovedit a fi lipsite de rezultate, în confruntarea cu istețimea vicleană a căutătorului, vânzătorului și a cumpărătorului, până în 1878, când, în cele din urmă, anumite piste, care au fost urmărite, au condus la faptul că, după o puternică rupere de nori, din iulie, torentele care s-au năpustit în Măreţia au scos, din nou, la iveală diverse obiecte de aur, pe care le-au cules ţăranii şi le-au păstrat în secret, până ce le-au vândut, pentru o sumă derizorie, unui comerciant rătăcitor. După finalizarea anchetei, căutătorii și cumpărătorul au fost aduși, împreună cu obiectele găsite, la Căpitănia districtului, pentru cercetare. / Au fost înregistrate o brățară masivă din aur, de formă primitivă, în formă de șarpe, și câteva fibule similare. Toate piesele au arătat urme regretabile de frecare cu rocile torentului, deasupra cărora amețitorul curent de apă le-a determinat să se rostogolească. De asemenea, cu această ocazie, a ieșit la iveală un molar al unui *Ursus primogenius*. Căpitanul de atunci districtului, Anton Heschmann, s-a simțit obligat să meargă cu o comisie la fața locului, în Măreţei, pentru a putea determina proveniența descoperirilor, cercetând cu atenție

terenul. / Corespondentul Schmidt a fost chemat în această comisie și a urmat cursul torentului, în amonte, pentru a descoperi semne de orientare. Deși a pătruns până la sursă, nu a văzut nimic semnificativ și se poate presupune, cu toată certitudinea, că astfel de aur găsește doar în cursul abundenţei de apă, torentele formându-se, la o distanță considerabilă, de partea dreaptă sau de partea stângă, și probabil că puhoiul realizează spălarea obiectelor și îndepărtarea pământului, de îndată ce valul sălbatic a atins o înălțime suficientă pentru a lăsa curentul să se învolbureze și să sape şi peste locul în care se află obiecte de valoare. Sătenii care au găsit aceste obiecte l-au asigurat că nu au habar de unde provin toate aceste comori. / Pe de altă parte, a fost fericit că a făcut o altă descoperire. În timp ce cobora, se uită în jurul zonei, văzând o înălțare spre vest, precipitată, dar uşor înclinată spre vest, de aproximativ douăzeci de metri, al cărei vârf era încununat de un fag bătrân. Când a ajuns în vârf, a observat, de departe, ceea ce doar ochii pricepuți pot vedea, niște denivelări discrete, care pot dezvălui, în orice moment, vremuri pline de viață. Tumulul era aproape în mijlocul platoului, în timp ce în jurul lui se aflau morminte scufundate. În ciuda înserării tot mai pronunţate, căpitanul de district și ceilalţi au urcat pe deal, iar Schmidt le-a arătat spre descoperirea sa; ascultându-l cu neîncredere, ei au răscolit în locurile arătate de el şi au scos la iveală, deocamdată, o secțiune transversală, care l-a încredinţat pe Schmidt despre corectitudinea presupunerii sale, apoi au aflat alte trei astfel de locuri de odihnă, în care se aflau resturi calcinate de coloană vertebrală. Unii au propus adunarea rămăşiţelor, astfel încât să se poată face o înmormântarea creştină a acestor rămășițe

umane descoperite din întâmplare. Câțiva medici, prezenţi acolo, au explicat că, pentru a intra în această stare de calcifiere, scheletele umane trebuie să fi stat în pământ cel puțin două mii de ani, ceea ce a dus la decizia ca, în viitorul apropiat, după obținerea permisiunii, de la proprietarul moşiei, baronul Johann Kapri, să se caute cu atenție şi să se săpe pentru a descoperi tumulul. Problemele referitoare la costuri au amânat executarea acestei decizii. / De atunci, nu s-au mai făcut raportări ale altor descoperiri de aur în zona Măriţei, dar acest lucru nu înseamnă că astfel de descoperiri ar fi fost făcute și până acum, comorile rămânând ascunse, pentru presupusul avantaj al căutătorului"[623].

1892: Volumul 18, nota 50, pagina 116 (Găsirea monedelor și a aurului) „Profesorul corespondent W. Schmidt din Suceava a raportat Comisiei Centrale că, spre sfârșitul lunii mai 1892, s-au găsit, din întâmplare, nişte monedă interesante acolo. Acestea au fost descoperite la capătul de nord-est al orașului, la gura apeductului. Au fost 101 bucăți monede, cu o patină foarte puternică. Examinarea mai atentă a arătat că au de-a face cu monede turcești, poloneze și lituaniene. Monede de bronz, obișnuite. Doar două dintre ele erau demne de remarcat: o monedă piastriană de argint moldovenească, a lui Petru (Aron – n. n.), predecesorul Ștefan cel Mare (înainte de 1456), care a condus ţara o foarte scurtă perioadă de timp, și o a doua, un ban de aramă al orașului Viena, din 1683, o monedă standard. În primele zile ale

[623] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

lunii iunie, la Măreţia au fost găsite câteva obiecte de aur, de două feluri, una evaluată ca aur brut la 9,75 ducați, iar celelalte două, la 2 ducați. Trebuie să fi fost un fel de fibulă, cu un apendice rupt”[624].

1904: Biserica din Măriţei a fost fundată în 1901 şi sfinţită în 1904, patron bisericesc fiind Bogdan de PRUNKUL, până atunci enoriaşii fiind arondaţi bisericii din Hatna.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mereţei**, comună rurală, districtul Suceava, aşezata pe pârâul Hatna, la Sud de Călineştii lui Enache, la Est de Iacobeşti şi Dănila, şi lipit, în partea sa de Sud, de Hatna. Suprafaţa: 8,53 kmp; populaţia: 1.558 locuitori ruteni, de religie gr. or. Se compune din vatra satului, cu 1.264 locuitori, şi dm satul Mereţeii Mici sau Mereţeica. Este aşezată lângă drumul districtual Siret-Hatna; ţine de şcoala populară şi de biserica parohială Hatna. La 1776, o jumătate aparţinea mazilului Ioniţă Costan şi alta lui Coslantin Cosmiţă. Aci s-au găsit, de mai multe ori, obiecte de aur şi alte podoabe, toate din timpurile vechi. Între giuvaericale, merită o deosebită atenţie o brăţară în chip de şarpe, probabil de origine gotică. Populaţia, formată din vechi colonişti ruteni, veniţi din Tarnopol (Galiţia), peste care au venit, la 1778, colonişti transilvăneni, se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Comuna posedă 1.024 hectare pământ arabil, 100 hectare fânaţuri, 14 hectare grădini, 112 hectare imaşuri, 244 hectare păduri, 2 hectare heleştee. Se găsesc 56 cai, 480

---

[624] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

vite cornute, 340 de oi, 330 porci, 4 stupi. **Mereţei, moşie**, cu administraţiune specială, districtul Suceava. Suprafaţa: 7,71 kmp; populaţia: 46 locuitori, dintre care 43 izraeliţi şi 3 ruteni gr. or. Forma, la 1776, o singură administraţie cu Mereţei comuna. **Mereţeii Mici** sau **Mereţeica**, sat, pendinte de comuna Mereţei, districtul Suceava. Se găsesc 294 locuitori ruteni, de religie greco-ortodoxă"[625].

1913: „În Măriţei există o şcoală ruteana, cu 2 clase sistemizate şi o paralelă pentru 20 copii, şi aceştia numai pe „hârtie", căci, de fapt, sunt zile când învăţătorul e singurul care frecventează şcoala. Românii din Măriţei trebuie să-şi susţină singuri o şcoala pentru cei 900 de elevi români"[626].

1914: „Concertul şcoalei din Mariţei. Corpul didactic al şcoalei particulare româneşti din Mariţei a dat, cu elevii acestei şcoale, un frumos concert în Suceava. Dirigintele corului a fost dl învăţător Fcdiuc, care e al treilea an la şcoala particulară şi aduce bune servicii cauzei româneşti"[627].

1940: „Având în vedere petiţiunea prin care dl Gheorghe Devisevici, născut în comuna Şerbăneşti, jud. Tecuci, la 21 Aprilie 1914, domiciliat în com. **Măriţei**, jud. Suceava, a cerut, conf. art. 20 din legea numelui, redobândirea numelui său patronimic de Suceveanu, spre a se numi Gheorghe Suceveanu; / Că aeeastă cerere şi-o

---

[625] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 139, 140

[626] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 14, Anul II, 28 ianuarie 1913, p. 214

[627] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 12, Anul III, 19 aprilie 1914, p. 192

întemeiază pe faptul că numele său a fost înstrăinat; / Având în vedere că dl prim-procuror al Tribunalului Suceava, care a cercetat temeiurile aeestei cereri, arată că într-adevăr, numele petiţionarului a fost înstrăinat în decursul vremii; / Admintem ca dl Gheorghe Devisevici să-şi schimbe numele său patronimic de Devisevici în acela de Suceveanu”[628].

1946: Învăţătoare la şcoala din Măriţei este numită Barbier Maria[629], iar în anul următor vine, la aceeaşi şcoală, şi învăţătorul Barbier Dumitru[630].

1949: „Se trec în administrarea şi folosinţa administraţiilor locale următoarele bunuri mobile şi imobile, cu întreg activul şi pasivul lor: Primăriei comunei Măriţei, judeţul Suceava: Bunurile de la fosta Asociaţie „Cercul de Gospodine” din jundeţul Suceava, aflate pe raza comunei Măriţei, compuse dintr-un lot de pământ în suprafaţă de 1.829 mp, şi mobilier”[631].

La Măriţei s-a născut, în 20 august 1913, pictorul Mircea BOŞCOIANU.

---

628 *Monitorul Oficial*, Nr. 49, 28 februarie 1940, p. 931
629 *Monitorul Oficial*, Nr. 169, 24 iulie 1946
630 *Monitorul Oficial*, Nr. 037, 14 februarie 1947
631 *Monitorul Oficial*, Nr. 35, 11 februarie 1949, p. 1210

MĂRGINENI

(sat pe Iucaş, comuna Mărgineni, Neamţ).

1440, august 6: Întărit de Ilie voievod lui Fete, care primeşte uric pentru „un sat pe Iucaş, satul anume Mărgineni… Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac"[632].

1451, decembrie 21: Întărit de Alexandru voievod lui Trişor, fiul lui Şandru de la Iucaş, şi fratelui său Tador, care primesc uric pentru „ocinele lui, satele anume: Oprişeşti pe Zeletin, şi Cârna, şi Răchitiş pe Dobrotvor, unde este popa Duma, şi, la Iucaş, unde este casa tatălui său, şi Mărgineni"[633]. Hotare, din veac.

1625, martie 16: Întărit de Radul voievod cneaghinei Candachia Gligoroaie din **Steţcani** (Teţcani, Iaşi), în baza unui zapis de mărturie de la de la fostul sulger Savin, diacul Costin şi Tofan din **Gocimani** (Goşmani, Neamţ), de la diacul Onciul din **Itrineşti** (comuna Mărgineni, Neamţ), de la diacul Ştefan din **Hociungi** (comuna Hociungi, Neamţ), de la diacul Dumitru din **Plopeşti** (inclus în Mărgineni, Neamţ), şi de la Popa din **Negriteşti** (Negriteasca, Neamţ), „scriind în acel zapis că a venit înaintea lor Iuraşco, nepotul lui Goe… şi a vândut partea lui din satul **Cărbuneşti** (lângă Goşmani, Neamţ), ce este

---

[632] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 205, pp. 290, 291

[633] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 23, pp. 27-29

în ţinutul Neamţ, şi din sat, şi din câmp, şi cu o casă a lui Costin… Candachiei, pentru 26 taleri, bani buni"[634].

1626, septembrie 1: Zapisul surorilor Anna şi Ileana, fetele Candachiei, şi al lui Ioanăş, toţi nepoţii lui Isaiu Plantos, în care scriu că au „vândut parte de ocină din **Măstacăn** (comuna Borleşti, Neamţ)**,** din partea Neguleştilor, 10 pământuri şi din vatra satului ce se va alege… Lupului Hăbăşescului, vornicului, drept 10 galbeni bani buni, dinaintea preotului Ggiorghie din **Mărgineni** (sat, Neamţ), Ghiorghie Păturniche din **Brăneşti** (lângă Buhuşi, Bacău), Matei vătămanul, Nechifor, Necoară din Măstacăn, Ignat ce-a fost din Măstacăn, Bejan din **Iucaş** (satul Dochia, Neamţ), Nechitii şi Gavril din **Boziiani** (Bozieni, Neamţ) şi dinaintea a mulţi oameni buni"[635].

1635, august 14: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Ştefan ot **Mărgineni**, să meargă, să strângă şi să aleagă, la **Plopoasa**, „a treia parte de sat, ce este dreaptă cumpărătură lui Pătraşco Boldescul, pârcălab de Roman, cum a arătat şi zapis"[636].

1640, iulie 27: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Gheorghe Păturnichi din **Brăneşti** (înglobat în Miron Costin, comuna Trifeşti, Neamţ) şi lui Boghean din **Tatomireşti** (comuna Făurei, Neamţ), după ce „s-a jeluit această femeie, anume Ionna din satul **Dulceşti** (comuna Dulceşti, Neamţ) pe Irimia Spartul, zicând că

---

634 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 294, pp. 363, 364

635 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 114, pp. 136, 137

636 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 84

are parte de ocină şi moşie în satul **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Neamţ), iar Irimia i se face frate şi se amestecă şi el la ocină, şi frate nu-i este. / Pentru aceea, voi să mergeţi la acel sat, la Mărgineni, să strângeţi oameni buni bătrâni şi dimprejur şi să socotiţi cum veţi şti mai cu dreptul… Şi să faceţi o scrisoare, să ne daţi de ştire”[637].

1678, iunie: Vasile Vicol din **Mărgineni**, femeia lui Aniţa şi feciorii Dumitraşco şi Hortolomeu vînd spătarului Grigoraş Jora şi feciorului său Constantin Jora, pentru 25 lei, „moşia din satul **Avereşti**, care este în ţinutul Romanului, din partea Nemţenilor, care este dintr-un stâlp moşie cu Constantin Jora… iar de nu se va ajunge moşia la preţul banilor, noi să avem a da dumnealui dintr-altă moşie, dintr-alt stâlp, care este în altă selişte, mai sus de Avereşti”[638].

1694, iunie 14: Carte de împuternicire, dată de Duca voievod Mitrului şi fraţilor săi, nepoţii lui Mitrul Vicol, fiul lui Vasile Vicol din **Mărgineni**, „ca să fie volnic a lua de a zecea dintr-ale lor drepte ocini şi moşii din **Oniceni**, ce-s pe apa Bârlăzelului, în ţinutul Vasluiului”[639].

1718, martie 23: Carte de judecată de la Mihail Racoviţă voievod, după ce Iordachi Ruset „a făcut mare jalobă, de faţă, asupra lui Nicolai Şoldan pentru mult jac şi pradă ce i-a făcut, la vremea când au venit în ţară

---

[637] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 405, p. 413

[638] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 39, 40

[639] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, p. 1

cătanele, arătând Iordache Ruset jicnicer şi izvod de toate câte l-a jăcuit Neculai Şoldan, mergând cu steagul de strânsură, mai mulţi din cei de ţară, rocoşălnici, decât de cătane, de i-au prădat casele lui Iordachi la satul **Mărgineni**… / Deci domnia mea am judecat cu drept şi l-am dat rămas platnic din toată legea ţării pe Neculai Şoldan, ca pe un rocoşălnic şi ridicător de răscoală, căci dintr-acele ale lui fapte rele a căzut mai toată ţara la robie, şi el, fiind fecior de boier şi pământean ca şi alţi locuitori, nu i s-a căzut să se facă cap, de a îndemnat şi pe alţii, făcându-se cătane, asemenea cu dânsul, de au jăcuit şi au prădat casele boiereşti şi mănăstirile, şi aceia mai cumpliţi prădători au fost decât nemţii şi cătanele, că-i jăcuiau pe toţi, fără de nici o milă… şi au ridicat cu podgheazuri de au lovit prin ţară, şi un podgheaz a venit asupra noastră, cu Franţoz căpitan, din cetatea Neamţului, cu alţi mazili boiernaşi aici, în **Iaşi**, ca să ne ia şi pe noi în robie şi pe boierii care se află pe lângă noi să-i omoare şi casele lor să le jăcuiască… / Şi cu ajutorul lui Dumnezeu, biruindu-i, Franţoz căpitan a căzut în mâna noastră şi, ponindu-ne cu tătarii ca să le spargem cuibul din cetatea Neamţului, şi măcar că l-am şi spart, tătarii, cum au trecut Siretul, au şi început a prăda şi a robi ţara până în munte, care pradă şi robie nu se va putea uita în veci… / Deci, neavând el cu ce plăti, judecat-am să plătească Şoldan cu moşiile sale. / Întru aceea, având el un sdat, anume **Dulceştii**, la ţinutul Neamţului, l-am dat să-l stăpânească Iordachi Ruset, pentru acea pagubă a domniei sale, cu curţi şi cu biserică de piatră, cu heleşteu, cu moară, cu vecini şi cu toate hotarele acelui sat”[640].

[640] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. III, Iaşi 1892, pp. 53-57

1774, iunie: Satul **Mărginenii**, ţinutul Neamţului, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[641], aveau **toată suma caselor 102**. Scădere rufeturi 65: 8 văduve, 2 popi, 1 mazil, 19 ţigani, 35 case pustii. Rămân birnici 37. / **Birnici:** Grigore Doroftei / Hilimon, vezeteu / Ion, grădinar / Ion, ungurian / Ioniţă, blănar / Ion sin (fiu) lui Marin / Grigore Chitar / Nedelco, herghelegiu / Ion, ungurian / Ioniţă, ungurian / Ioniţă Porcescu / Andrei Busuioc / Irimie Susan / Nedelco Mustiaţă / Simeon, porcar / Gavril, rotar / Eni, grec, slugă / Sandul, vier / Postolache Năstas / Ion Cătana / Postolache, plugar / Enache, slugă / Vasile Gheorghiţă / Mihai, ungur / Irimie, cojocar / Costantin, plugar / Toader, vornic / Cârstia zet (ginere) călugăriţii / Costantin Gheorghiţă / Irimie, ciobotar / Apostol, plugar / Ilie, plugar / Istrate Faine / Ion Zmeu / Ştefan, muntean. // **Rufeturi:** Popa Ursache / Popa Ştefan / Petre Borza, mazil / Irina, văduvă / Solomie / Maria / Stratina / Paraschiva / Stoiana / Maria / Marica / Ion, jude, ţigan / Andrei, tij (la fel) / Vasile, la fel / Ursul, la fel / Gheorghe, la fel / Iordache, la fel / Apostol, la fel / Gaşca, la fel / Toader, la fel / Vasile, la fel / Ştefan, la fel / Ioniţă, la fel / Vasile, la fel / Iordache, la fel / Voicu, la fel / Ioniţă, la fel / Drăgoi, la fel / Ştefan, la fel / Tănasă, la fel. // **35 case pustii**.

1901: „**Mărgineni**, sat în judeţul Neamţ, plasa de Sus-Mijlocul, comuna Mărgineni, situat pe valea pârâiaşului cu acelaşi nume, la 18,5 km de orașul Piatra. Are o întindere de 2.802 hectare 80 ari şi o populaţie de 350 familii sau 1.558 suflete, din care 330 contribuabili. În sat se află: reşedinţa comunei; o şcoală, frecventată de 69

---

641 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 37, 38

clevi; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhi; 2 mori de apă; o fierărie. Vite sunt: 480 boi, 270 vaci, 1.180 oi, 110 cai, 300 râmători, 300 junci”[642].

MĂRGINENI

(prin Triabăş, comuna Mărgineni, inclusă în Bacău).

1489, martie 15: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Voroneţ, cu prilejul împărţirii moşiilor între „Coste Tudora, feciorul lui Mohul Tudora, nepoţii Petrii Tudorii, cu fraţii săi Ivanco şi cu surorile sale, cu Olăşcoae şi cu Drăgălina, ficiorii Jurgii Tudora, şi Isacu, şi Silion, şi Niacşa, şi Drăgălina, feciorii lui Ivan Tudora, de a lor bunăvoie s-au tocmit cu surorile lui Costea Tudora, cu mătuşă-sa Ivan, şi Olăşoae şi Drăgălina, ficiorii Jorgii Tudora, şi mătuşe a lui Isac, şi a lui Silion, şi a Niacoşii şi a Drăgălinii, ficiorii lui Ivan Tudora, anume Anuşca şi Muşe, şi au dat Coste Tudora şi cu toţi fraţii săi, pentru partea lor de Triabăş, pe de amândouă părţile de Triabăş, pentru parte lor din fântână, tot, ce-au vândut ei acest sat acei fiiastre, Niacşe, fata unui vornic, jupâneasa lui Isac visternicului, iar ei au dat un sat, anume Drăgeştii, pe Cobâle, Anuşcăi şi Muşei”[643]. Hotarul, din veac.

1627, noiembrie 13: Cartea de împuternicire a lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Ştefan diac din

---

[642] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 290, 291

[643] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 52, p. 98

Mărgineni, „volost Bacău, să fie tare şi puternic a ţine toată partea de ocină din sat de **Birăeşti**, a vecinului său, a Mogâldei, ce i-au fost vândut Ionaşco Birăescu, pentru dabile domneşti, cu zapise de la şoltuzii de Bacău"[644].

1632, iunie 22: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată pârcălabilor din ţinutul **Bacău**, să ia partea de ocină din **Birăeşti** (Gherăeşti, înglobat în Bacău) a lui Văsii şi să o dea fraţilor Ştefan diac din **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău), Ion şi Vasile, feciorii lui Gherman din **Hălăşeni** (lângă Gherăeşti, înglobat în Bacău), după ce fraţii îl pârâseră pe „Văsii de la prisaca Boldescului pentru o ocină de la Birăeşti, ce au pus-o zălog la Gherman din Hălăşeni"[645].

1633, septembrie 10: Zapisul şoltuzului Căniza Blaj, al celor 12 pârgari şi alţi târgoveţi din **Bacău**, preotul Gheoghe cel domnesc, preotul Sămion, Vasile Pelin, Dumitru Bichi, Ţămpăl Pitărtă, Ungurian, Turuc Dumitr iot târgu Bacău, Ştefan diacul ot **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău), Sansăn ot **Lete** (Letea Veche, comuna Letea, Bacău), în care mărturisesc că au venit în faţa lor Simion Văisi şi fiul său Ionaşco ot **Muşeteşti** (lângă Şerbăneşti, înglobat în Bacău), şi cu nepotul său Vasile fiul lui Păcurari, şi cu sora Arsănie… de-au vândut din sat din **Hălăseni** (lângă Gherăeşti, înglobat în Bacău) şi vad de moară pe apa Limpidii vornicului Neniul, drept 40 de galbeni buni"[646].

---

[644] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 255, p. 338

[645] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 128, pp. 164, 165

[646] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 391, pp. 492, 493

1634, ianuarie 6: Porunca lui Moise Moghila voievod, dată pârcălabilor de Bacău, „să oprească toată partea din **Biraeşti** (Gheraeşti, înglobat în oraşul Bacău) a lui Pântelei din **Lăiteni** (sat înglobat în Letea Veche, Bacău), vecinul lui Ştefan din **Mărgineni** (sat înglobat în oraşul Bacău)… pentru că el i-a vândut, drept 19 zloţi, fără ştirea lui”[647].

1635, martie 26: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ştefan de **Mărgineni** (sat înglobat în oraşul Bacău), care primeşte ispisoc de judecată, după pâra „cu ginere-său Constantin, pentr-o bucată de loc ce s-a chemat înainte **Trebeşul de Sus Românescu** (Trebeş, comuna Mărgineni, Bacău). Constantin a zis că cea bucată de loc îi este lui cumpărătură, dimpreună cu socru-său Ştefan, iar Ştefan a arătat ispisoace de la Radu voievod şi de la alţi domni, cum nu i-a fost lui cumpărătură acel loc, ci i-a fost despresurătură de la Alexandru vodă, pentru că a fost împresurată de băraţi de Bacău, şi i-a fost lui dreaptă moşie”[648].

1635, august 14: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Ştefan de **Mărgineni** (sat inclus în oraşul Bacău), să meargă „la sat la **Plopoasa** (azi Lespezi, comuna Homocea, Vrancea), să socotiţi şi să alegeţi a treia parte de sat, dreaptă cumpărătură a lui Pătraşco Boldescul, pârcălab de Roman”[649].

---

[647] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 4, p. 7

[648] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 73, p. 91

[649] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 208, pp. 246, 247

1636, martie 24: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Moglan şi lui Ionaşco din **Moşoteşti** (în Letea Veche, Bacău) şi lui Ursul din **Vereşeni** (apoi Odobeşti, comuna Secuieni, Bacău), după ce „s-au pârât de faţă Ştefan diacul din **Mărgineni** (înglobat în Bacău) cu Constandin, ginere-său, pentru nişte moşii şi cumpărături din Mărgineni, ce-au ţinut împreună amândoi, până a acustan femeia lui Constandin, fata lui Ştefan, iar acum, dacă s-a însurat ginere-său, de a luat o altă femeie, Ştefan vrea să-l scoată din moşia de la Mărgineni şi de pretutindeni. Deci Domnia Mea am socotit şi am aflat lege, să-i întoarcă Ştefan ginere-său, lui Constandin, tot deplin, cât va ridica Constandin cu sufletul său şi cu oameni buni că a dat pe acel loc la Mărgineni şi pe alte cumpărături… să-i întoarcă Ştefan lui Constandin deplin, şi dacă va întoarce deplin, Constandin să iasă de pe acele locuri”[650].

1640, septembrie 1: Cârstina şi Safta, fetele Toşlei, nepoatele lui Bordogan, şi vara lor Docâţa, fata Martei, nepoata lui Bordogan, şi fratele ei Ursul vând lui Iusip din **Lolcani** (Luncani, comuna suburbană Mărgineni, Bacău), pentru 39 zloţi, „partea lor de ocină din **Saca** (Săcătura, în Pădureni, comuna suburbană Mărgineni, Bacău), jumătate din partea lui Bordogan, ce se va alege… Şi în această tocmeală au fost Constantin şi popa Puiul din **Mărgineni** (comuna suburbană Mărgineni, Bacău), Toader şi Idnat ginerele ot **Fântânele** (comuna suburbană Hămeiuşul, Bacău), Pentelei, Ştefan ginerele

[650] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 372, p. 420

Martei, Scântei, Mihăilă Talaba, Dahid Drolea din **Saca**, şi alţi oameni buni"[651].

1645, aprilie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui ceaşnic Gheorghe, care primeşte uric pentru „toate părţile de ocină din satul **Ciurcani** (Giurcani), de la ţinutul Bacău, pe care le-a cumpărat de la Todosiia, cneaghina lui Iachim Bandur vornic, şi de la nepotul lui Gheorghiţă, drept 50 zloţi, a şasea parte din jumătate de sat, partea de jos, cumpărătură lui Bandur de la Vasile, fiul Sohicăi, nepotul lui Costea, strănepotul lui Petre. / Şi altă parte din acelaşi sat, partea de sus… cu curţi, cumpărată tot de la cneaghina lui Iachim Bandur şi de la Gheorghiţă, pentru 100 galbeni ungureşti buni. Iar lui Bandur i-a fost cumpărătură de la Ionaşco Bucilescu şi cneaghina lui Tofana, fiica lui Vasile spătar… iar lor, cumpărătură de la Ursu, fiul lui Gheorghe din **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău). / Şi întru asemenea îi întărim cumpărătura de la Ifrim călugăr, fiul lui Ionaşco, nepotul lui Gagiul, 22 de ogoare şi 7 curături de la satul **Giurcani** (Ciurcani, apoi Jurcani, azi Poloboc, comuna Rediu, Neamţ), pentru 20 lei bătuţi… / Şi cumpărătura de la Avram, Vasile şi Tudora, fiii lui Başul, din **Grozeşti** (înglobat în satul Rediu, comuna Rediu, Neamţ) şi de la nepoţii lor Simion şi Grozava… toate părţile lor de ocină, pe care le-au avut ei din satul Giurcani"[652].

1670, septembrie 15: Întărit de Duca voievod aprodului Vasile Luncanul şi femeii sale Ştefania, care arată „un zapis de mărturie, făcut de la mâna lui Ionaş

---

[651] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 448, pp. 443, 444

[652] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 45, pp. 35-40

Bărtuş, frate-său Giorgio Bărtuş, Dumitru Medviş şi Ionaş Medviş din satul **Trebiş**, de la Bacău, şi cu multe mărturii de la Andreiaş Bărtuş, Burca Tamaş, Moil Ltişte, Bucur Ionaş şi Mihai Benea din **Trebeş**, Gavrilaş, Ionaşco sin (fiu) Constantin din **Mărgineni** şi alţi oameni buni, mărturisi8nd cu sufletele că Ionaş Bărtuş, Giorgio Bărtuş, Dumitru Medviş şi Ioan Medviş au vândut lui Vasile Luncanul moşia ce au avut la satul **Mărgineni**, în câmpul din sus şi în poiana Crăligăţei, drept 14 lei bani gata şi 4 mascuri graşi hrăniţi. / Aşijderi a mai arătat Luncanul aprod şi alt zapis, făcut de la Toader, Mierăun şi Rucsanda, feciorii lui Ion din **Luncani**, nepoţi lui ;iron, cu martori Ionaşcu Talmaci armaş, Roşca vornic de poartă, Gheorghe vornic de poartă, Toader din Luncani, Dumitraşcu Murait din Iaşi, scriind cum feciorii lui Ion din Luncani, nepot lui Miron, au vândut lui Vasile Luncanul şi femeii sale Ştefania partea lor de moşie din satul **Luncani**, din a treia parte de sat, a patra parte din martea Mironească, drept 20 lei, bani cu care şi-au plătit ei capetele lor, dintr-o nevoie şi greşeală ce-au făcut, de au fost căzut la temniţă"[653].

1774, iunie 15: Satul **Mărgineni** cu **Săcătura**, ţinutul Bacău, ocolul Bistriţei de jos, al banului Hruso-verzi, avea, după recensământul lui Rumeanţev[654]**: Toată suma caselor**: 88. Scădere rufeturi, însă: 43: 1 popă, 1 dascăl, 15 țigani, 6 femei sărace, 20 scutelnici. Rămân birnici 45. / **Birnici:** Dragul / Vasile brat (frate) Dragului / Mihai Potroghiro / Petre Bețivul / Petre fiul lui Bețivul / Neculai fiul lui Bețivul / Ianăș brat (frate) lui Bețivul /

---

[653] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XIV, Iassi 1889, pp. 210, 212

[654] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 290, 291

Petre Herciul / Giurgiu Roca / Petre Doboș / Martin Iojă / Petre Burbule / Ianăș Iojă / Petre Potrogar / Ianăș Burbule / Ianăș Chicit / Gherghel Hârșul / Giurgiu Ianău / Ștefan, plugar / Iojă Ianău /Ianăș Soci / Dumitru Iujă / Ianăș Colceriul / Ianăș Păuleț / Frenți / Andrieș Cherechiș / Pal Șușu / Giurgiu Farcaș / Anton / Ioji Săciul / Solomon fiul Mardii / Ianăș Petre / Petre Balinte / Iftimi, cârciumar / Giurgiu David / Antal Balan / Petre Doboș / Mihai Giurcă / Petre Davidu / Mihai, pușcaș / Iojă Lațcău / Pal Herșul / Ion, bârsan / Toader, bârsan / Toader Budul / Vasile Muntenaș / Stanciul, olar din Săcătură / Vasile, vieriul / Gheorghi, vieriul / Gavril, postăvariul / Nica, bârsan / Iftimi Răcătău / Neculaiu Răcătău / Mihăilă / Gavril, vieriul / Toader Anton / Ioniță Gheorghița / Vasile Andoni din Săcătură / Mihaiu Sociul de acolo / Toader Andoni de acolo / Ion nepot lui Marcu / Iriftei, slugă / David, slugă; // **Femei sărace:** Tincoai cu fecior, săracă / Postinița, săracă / Ana, rachierița, săracă / Iliana Burbuloae, săracă / Dobrița, săracă / Nastâsia, săracă; // **Rufeturi:** Preotul Ion / Gheorghi, dascălul / Avram, țigan / Miron, țigan / Dumitru, pitar, țigan / Ion fiul lui pitar, țigan / Vasile, bucătar, țigan / Ștefan, scripcar, țigan / Lupul, vezeteu, țigan / Ștefan, vezeteu, țigan / San al pitarului, țigan / Ion Chirul, țigan / Grigorii, țigan / Niagul, herar, țigan / Iorga, herar, țigan / Gheorghe, pânzar, țigan / Sandu, țigan.

1901: „**Mărgineni-Luncani**, sat în judeţul Bacău, plasa Tazlăul de sus, comuna Slobozia-Luncani, situat pe Dealul Grigorenilor. Are o populaţie de 74 suflete; o cârciumă; 5 cai, 30 vite mari cornute și 9 porci. / **Mărgineni-Munteni**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Bistriţa de sus, aşezată în valea râului Bistriţa şi a

pârâului Trebişul. Se compune din 4 cătune: Mărgineni-Munteni, reşedinţa, Mărgineni-Unguri, Valea Budului, în stînga Trebişului, şi Gherăeşti, în dreapta Bistriţei. După Statistica din 1875, se găsea, în comună, un cătun cu numele Negreni. Se învecinează, la nord şi nord vest, cu secţiile Fântânelele și Trebișul, pendinte de comuna Fântânelele, de care se desparte prin pârâul Cârligata, şi cu teritoriul comunci Luncani, de care se desparte prin pârâul Frumosul; la sud-vest, cu satul Bărăţi, pendinte de comuna rurală Osebiţi-Mărgineni; la sud, cu teritoriul orașului Bacău, pe unde curge pârâul Negelul; la est, se întinde până în malul drept al Bistriţei, care o desparte de comuna Săucești. Are o populaţie de 385 familii sau 1.498 suflete, din care 558 agricultori, 12 meseriași, 2 industriași, 16 comercianţi, 10 având profesiuni libere, 25 muncitori și 64 servitori. Sunt 332 contribuabili. Sunt două biserici: una ortodoxă, în secția Mărgineni-Munteni, de lemn, şi care are o icoană adusă din Trapezunda, la 1615, după cum arată inscripţia ei, și a doua, catolică, în secția Mărgineni-Unguri, ambele deservite de 2 preoți și 2 cântăreți; o școală mixtă, înfiinţată în 1868, şi frecventată de 55 copii; 9 cârciumi. Vite sunt: 27 cai, 535 vite cornute, 266 porci și 826 oi. Via lucrătoare ocupă o întindere de 62,25 hectare şi cea nelucrătoare, 3 hectare. Teritoriul comunei este de 407 fălci. În 1865, s-au împroprietărit 110 locuitori, cărora li s-au dat 312 fălci și 22 prăjini. Moşia, în afară de teritoriul comunei, este proprietatea colonelului Sandu Crupensky și a fraţilor Brăescu, cu o întindere de 760 hectare şi cu venit aproximativ de 22.000 lei anual, şi a lui D. Frunză, care are 71,5 hectare pământ productiv, cu un venit de 2.200 lei anual. Pădurea din această comună se numește Pârâul

Adinc şi ocupă o întindere de 103 hectare. Distanţele: la orașul Bacău, 5 km; spre Fântânelele, 5 km; spre Luncani, 9 km; spre Gârleni, reşedinţa plăşii, 10 km, şi spre Osebiţi-Mărgineni, 2 km. Pe la Mărgineni-Munteni trece calea județeană Bacău-Moineşti-Ocna şi o cale comunală, care o leagă cu Osebiţi-Mărgineni. / **Mărgineni-Munteni**, sat în judeţul Bacău, plasa Bistriţa, comuna cu acelaşi nume, aşezată pe stânga pârâului Trebișul. Are o populaţie de 150 familii sau 580 suflete, locuind în 140 case. Are o biserică veche, zidită la 1432, în care se găsesc 2 pietre de marmură, cu o înscripție în versuri grecești trimetre-iambice, și cu mărcile ambelor Țări Române. În traducere, sună astfel: „Pământul Moldavilor ascunde corpul Smaragdei, Doamna şi soţia principelui Matei, ful lui Gligore Ghica; s-a făcut catapiteazma și s-a înmormântat, la 1776, în biserică, Smaragda, soţia lui Matei Ghica, care a domnit în Muntenia, la 1752, și s-a strămutat în Moldavia, unde a domnit până la 1756. În acelaşi mormânt, mai tărziu (1795) s-a înmormântat Maria, nora menţionatei Doamne, iar apoi bărbatul et Grigore; tot aci sunt îngropate două nepoate ale Doamnei Smarada, fiica lui Grigore și Maria”. Biserica este deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi. În sat se mai află primăria; o școală mixtă; 4 cârciumi. Vite: 15 cai, 315 vite mari cornute, 432 oi şi 117 porci”[655].

[655] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 292, 293

MĂRGINENI

(comuna Măstăcani, Galaţi).

1637, aprilie: Nenul, feciorul lui Gavril Cesărlăului şi al Ilincăi ot **Mărgineni** (comuna Măstăcani, Galaţi), care s-a călugărit „într-o nevoie”, când avea nevoie de bani ca să-şi „răscumpere capul”, cupă un omor, furt sau tâlhărie – nu precizează vinovăţia, a întebat pe răzeşii săi şi pe megieşi dacă nu este vreunul interesat să-i dea banii, în scimbul a „toată partea noastră de ocină de la **Măstacăn** (Măstăcani, comuna Măstăcani, Galaţi). Şi nimeni nu s-a aflat să mă plătească”. Şi-atunci a vândut jupânului Gligoraş câtă partea mamei sale Ilinca şi a fraţilor ei „şi toată cumpărătura tatălui meu Gavril Cesărlău, la Măstacăn… şi cu o poiană de este în deal la Hăbineşti şi, din Poiana Lungă, ce va fi partea noastră; aceste toate am vândut drept 33 de lei bătuţi. Şi-n tocmeală a fost popa Ştefan, diaconul Pănteleiu, Vasile şi Ifrim ot **Vercişti** (Vereşeni, comuna Girov, Neamţ), Nechifor şi Maftei ot Măstacăn”[656].

---

[656] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 51, pp. 47, 48

MĂRINICI

(sau Măriniş, Lăpuşna, Moldova).

1667, mai 14: Porunca dată de Iliaş Alexandru voievod lui Dumbravă de **Văiseeşti**, după ce „au pârât de faţă fraţii Ştefan şi Dumitraşco din Văiseeşti pe Istratie, Toader şi Gligorcea din **Scoposieni**, zicând Ştefan şi Dumitraşco cum se fac răzeşi cu dânşii Istratie, Toader şi Gligorcea la moşiile ce au la **Mărinici**, şi ei nu au nici o moşie acolo, nici au nici o treabă, iar Istratie, Toader şi Gligorcea au dat seamă că au apucat de la moşi şi de la părinţii lor; iar tu să strângi oameni buni dimprejurul acelui sat Mărinici şi să întrebi de vor mărturisi cu sufletele despre rândul acelei moşii… şi precum veţi socoti şi vei afla mai cu dreptul să faci o mărturie”[657].

1747, septembrie 4: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod egumenului de la mănăstirea Golia şi „pe cine va trimite să fie volnic a merge şi să ia de-a zecea de pe părţile de moşie ce are Golăe în satul **Burnăreşti**, ce sunt în ţinutul Lăpuşnei… şi să dijmuiască şi alte selişti ce mai are mănăstirea la acea parte: **Bălăniasa**, **Bubuiogii**, **Hăjerenii** şi **Mărinicii**”[658].

1766: Ispisoc de judecată de la Divanul lui Grigore Ghica voievod asupra pricinii dintre Sofronia,

---

[657] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 157, 158

[658] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 164, p. 193

femei lui Toader Darie, fratele lui Vasilache şi nepoţii lor – Dărieştii, cu Ursache fecior Izbaşii, Constandin Tânburi şi Constandin Bucuţă – Izbăşeştii, „pentru aceste două selişti, anume **Călimăneştii** şi **Măndoaia**, peste Prut, pe Nirnova ot ţinutul Lăpuşnei, care moşii se hătărăsc alături, pe din jos, cu **Căţelenii**, moşia rposatului Sandul Sturza, ce-i este cumpărătură de la neamul Dărieştilor, iar pe din sus se hotărăsc cu **Mărinişul**, moşia vornicului Constandin Rosăt, iar în capetele dinspre răsărit, peste Nărnova, cu **Drojdenii** şi cu **Şişcanii** Izbăşeştilor, care împresură aceste două moşii, Călimăneştii şi Măndăoaia, ale Darieştilor, pentru care pricină, la văletul 7254 (1746), iunie 12, au avut ei şi judecată la răposatul logofăt Sandul Sturza şi li s-a rânduit acolo pe Simion Cheşco uricarul, fiind faţă şi Izbăşeştii, şi Dărieştii, şi Izbăşeştii nici o scrisoare sau dovadă n-au avut, cu numai cu gurile lor trăgeau acele două moşii de peste Nârnopva, Cplimăneştii şi Măndăoanii, c-ar fi de moşiile lor Drojdeşii şi Şişcani, dar negăsind nici oameni jurători, nici Izbăşeştii n-au vrut să jure, s-au lăsat ei în cu voia lor judecăţii, să stăpânească Dărieştii acele două selişti de pe Nârnova, pe hotarnica lui Simion Cheşco… hotărâtură în 23 ani au stăpânit şi o parte de şi alta moşiile lor, iar anul trecut, sculându-se Izbăşeştii cu împresurarea asupra celor două moşii au mers cu carte gospod (domnească) hotarnic Tudori Lupul, vornic de poartă, şi a hotărât moşiile, aflându-se dreptatea Dărieştilor, iar acei Izbăşeşti acolositori hotarnicei… / Deci, acolisitorii s-au dat rămaşi”[659].

---

[659] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 184, pp. 215, 216

MĂRMURENI

(pe Bârzărel, comuna Oniceni, Neamţ).

1467, ianuarie 10: Întărit de Ştefan voievod fiilor lui Marmure de la Bârlădzel, Toma şi Giurgea, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, anume Mărmurenii, pe Bârdzărel, unde sunt casele lor… Iar hotarul acestui sat să fie după toate hotarele vechi, şi dinspre Oniceani, şi dinspre Boziani, şi dinspre Băceşti”[660].

1601, martie 8: Întărit de Eremia Moghilă voievod logofătului Nicoară, care cumpără, cu 70 ughi (ducaţi ungureşti), de la Marmure bătrânul din **Mărmureani de sus**… a treia parte din satul **Boldeşti**, ce-i în ţinutul Sucevei, partea din jos”[661].

1612, decembrie: Întărit de Ştefan (Tomşa) voievod lui Mihăilă Marmure aprod din **Mărmureni**, care cumpărase, cu 300 zloţi tătăreşti, după cum mărturisesc Brăilă şi fraţii săi, fiii lui Toader, fiul Costei, de la „tatăl lor Toader, fiul Costei, o parte de ocină din tot satul **Gărcini**, a şaptea parte, cu loc de moară şi de prisacă”[662].

1639, martie 9: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Eftimie, fiul lui Gligorie Scurtă, după ce „Andonie din **Mărmurenii de Jos** şi soţia lui Doroftia s-au dat şi s-au

---

660 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 145, pp. 210, 211

661 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 105, 106

662 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 203

lăsat, cu toate bucatele şi cu toate ocinile lor, nepotului lor Eftimie, fiul lui Gligorie Scurtă”[663].

1645, iulie 18: Ispisoc de cumpărătură şi întărire, de Vasile Lupu voievod, pentru Dorrofteia Andoniasa şi fiul ei Eftimie vătav, care au cumpărat, conform zapisului de mărturie de la popa Dumitru, Zaharia, Vasile şi fratele său Toader, fiii lui Sas, Costea, Mihăilă şi Mierăe din **Mărmureni** (comuna Oniceni, Neamţ) şi Hilipaş din **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Vaslui), de la Miron, fiul lui Rusul, nepotul Petricăi Telii, cu femeia lui Grozava, drept 23 lei bătuţi şi un cal bun, „dreapta lor ocină din **Băceşti** (comuna Băceşti, Vaslui), ce este pe Bârlăzel, în ţinutul Vaslui, cumpărătură de la mătuşa lui Anca; / de la Ştefănia, fiica Irinei, nepoata Iftimoae, pentru 9 lei bătuţi, din acelaşi sat Băceşti, din a patra parte, a şaptea parte, şi din a şaptea parte, jumătate; / de la nepotul Petricăi Telii, pentru 38 lei bătuţi, partea ce i se va alege din acel sat Băceşti, cu vad de moară pe pârâul Bârlăzel; / de la Dieniş, fiul lui Onilă, nepotul lui Hazuca, pentru 8 lei bătuţi, a sa ocină şi dedină din satul **Mărmurenii de Jos**, ce este pe Bârlăzel; / de la fraţii Ihnat şi Toma, pentru 14 lei bătuţi, din acelaşi sat Mărmureni, 5 ogoare din partea Hăzăciască; / de la Toader Flondor şi fratele lui Costea, fiii lui Tiron, Ştefan şi Toader Oatul, fiii lui Avram, Lozea şi Bălan, fiii lui Cercul, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Lazor Giurgea Mărmureanul, pentru 60 lei bătuţi, din acelaşi sat Mărmureni, a patra parte, partea din mijloc, ce s-a numit de demult partea lui Lazor Mărmureanul, dar

---

[663] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 53, pp. 59, 60

acum s-a chemat partea Popească”[664].

1901: „**Mărmureni**, sat în judeţul Roman, plasa Fundul, comuna Oniceni, pe pârâul Mărmureni, spre vest de satul Oniceni şi în apropiere de el. Are o populaţie de 56 familii sau 242 suflete; o biserică de zid; 450 vite. Locuitorii se ocupă cu facerea de frânghii, roate și oale”[665].

MARNOCENI

(sat, Vaslui).

1625, martie 15: Zapisul de mărturie al lui Miron de **Grăcina,** întocmit în casa lui Iuraşco de **Hodorăni,** prin care vinde ocina lui „de la sal de la **Armăşăni**, şi am vândut până la Rediul lui Ţigan şi Rândoaia, vale în sus”, pentru 180 lei bătuţi, martori fiind Ţigan din **Ţâbăneşti**, Diaconul de **Crăieşti**, Iuraşco de Hodorăni, Rango de **Marnoceni**, Neniul de **Soholeţ,** Done de **Mormorăni**”[666].

---

664 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 135, pp. 111-115

665 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 293

666 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 292, p. 362

MARŞĂNIŢA

(ţinutul Hotin, raion Noua Suliţă, Ucraina).

1770-1772: Satul **Marşăniţa**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[667], **toată suma caselor: 90**. Scădere rufeturi 4: 4 popi. Rămân birnici 86. / **Birnicii**: Vasile Zmedu / Necolae, bejenar / Vasile Brânzei / Macsim, argat potropopului / Petre Cuciuran / Ursache, curelar / Toader sin (fiu) Brânzei / Vasile sin ungurian / Lupul Târsănă / Simion Brânzei / Vasile, olar / Ion sin Brânzei /Doroftei zet (ginere) Ignat / Vasile Ignat / Dumitraşcul Brânzei / Vasile sin vornicului / Andrieş Vulpe, vornic / Vasile Oncul / Grigoraş Nuţuliac / Alecsandru Lăzărescu / Ion zet Anton / Ursul Gorce / Dumitraşcul Cuciuran / Andrei, văcar / Timofte cel Negru / Toader Cuciuran / Mihai zet Gorcia / Grigore sin Ursul / Iftimie sin Pleşcăi / Ştefan Răuţăl / Grigoraş nepot lui Zlat / George Morgoci / Istrate sin Cocioran / Gavril sin Bortuci / Ion Muduliac / Toader Râşcul / Ursul sin Mihai Râşcul / Andronachi Făgărel / Irimia Mândrescul / Vasile Mândrescul / Tănase nepot lui Zlat / Costandin Pălhac / Luchian, butnar / Lupul Zaeţi / Ştefan, pescar / Ion Hulpe / Iftimie Hozun / Tudose sin Mănaicu / Ştefan sin ungurianul / Ion sin Arsene / Ion Hrihoriţă / Georgiţă Vinari / Lupaşcul Clăpaci / Alecsandru Vinari / Andronachi sin Begul / Petre Crudul

---

[667] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 116

/ Ion Begul / George Crudul /Andrieş Buzdugan / Toader Mălină /Simion sin ungurianul / Grigoraş sin ungurianul / Toader sin ungurianul / Gavril sin ungurianul / Gavril sin ciubotariul / Gavril / Ştefan Cârnat / Toader Ţurcan / Ştefan Drâşcălan / Grigore, rus / Andrei sin croitoriul / Ion Băliţă / Ursul Pleşca / Simion sin Tomei / George sin Tomei / Ştefan Ţurcan / Ion, ungurian / Ion Ţurcan / Ioniţă Buhăhor / Mihălache, rotar / Dumitraşcu, strugar / George / Toader Manovaci / Ignat Chirilaci / Ion Mănivcă. // **Rufeturi**: Ştefan, protopop / Popa Ion / Popa Misoc / Protopopul Costandin.

MARTINEŞTI

(Orhei, Moldova).

1640, martie 11: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Ionaşcu Rusul, pârcălabul Orheiului, „ca să ai a da zi lui Gavril Stencu din **Tulbureşti** şi Petrii de **Sămănauca**, şi altor răzeşi ai lor din Tulbureşti, cu Necoară Nistre de **Martineşti**, Vasile şi Ştefan din **Pocşăşti**, pentru că se jăluiesc Necoară, Vasile şi Ştefan că au strâmbătate pentru heleşteul din Pocşăşti”[668].

1671, ianuarie 8: Vasile Suriceanul, femeia lui Măriia şi cu toţi feciorii lor vând fraţilor Necoară, Strătulat şi Andreica, „drept 60 lei bătuţi şi 4 boi de negoţ… toată partea mea din satul **Hruşova**, cât se va alege, cu

---

[668] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 75, pp. 80, 81

vad de moară în Ichil… Şi în tocmeală s-au întâmplat Gavril pârcălabul de **Chişinău**, Vasile Stancul de **Turlueşti**, Micul, ginerele Dolocăi, Toader sin (fiu) Doloca de **Mărteneşti**, Zota vătavul de **Boşcana**, Scridon vătavul ot **Micăuţi**, Vasile ot **Negreşti**, Andriiu şi Ion ot **Păşcani**, Aftenie ot **Drăbuşeani**, Căzacul şoltuzul şi Budul or **Chişinău**"[669].

1904: „**Martineşti**, sat în judeţul Orhei, aşezat pe partea dreaptă a văii Ichelul, lângă satul Grebleşti. Face parte din volosti Cobâlca. Are 47 case, cu o populaţie de 345 suflete; 182 vite mari"[670].

MARTINEŞTI

(pe Borcea şi Crasna, satul Maxineşti,
azi Martineşti, Vaslui).

1548, aprilie 5: Întărit de Iliaş (Rareş) voievod lui Vascan şi Elisaftei, feciorii Ilenei, nepotului lor de soră Efrem şi verişoarei lor Măriica, toţi nepoţi Ilenei, care primesc ispisoc pentru „ale lor drepte ocini, din dresele de întăritură ce le avut mama lor şi bunica lor Ileana de la părintele domniei mele Petru voievod, două sate, anume **Şuliteştii** (sau Suliţeşti pe Crasna, în Hotar cu Maxi-

---

[669] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 126, pp. 129, 130
[670] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 141

neşti[671], Vaslui) şi **Maxineştii** (numit apoi Mărtineşti[672], Vaslui) la Crasna, ce le-a fost cumpărat strămoşul lor Ilea fost vistiernic de la Oană Pântece”[673].

1609, iunie 13: Ispisoc de judecată de la Constantin Moghila voievod, după ce „Petre spatar, Iachim comisul, Efrim armaşul şi Ionaşco din Mărtineşti au tras de faţă înaintea domniei mele pe Borvină, aprod din **Deleni**, pentru satul **Maxineştii**, ce se numeşte acum **Martineştii**, zicând că ei au avut acolo două sate Maximeştii, ce se cheamă acum Martineştii şi **Şuleteştii**; iar Borvină a arătat că adevărat este satul acolo Martineştii. / Şi noi am căutat dresele acestor oameni, Patrea, Iachim, Efrim şi Ionaşco, ce au avut moşii lor de la Ilieş vodă, de strămoşie (baştină), şi le arată lor în uric două sate Maximeşti, ce acum se numesc Mărtineşti şi Şuleteşti, şi după aceea iarăşi am căutat şi-n uricul lui Borvină aprod, ce a avut de la Alexandru vodă, danie de la o mătuşă a lui, Safta, din a patra parte a satului Mărtineşti, partea din jos, ca să o caute pe dânsa şi după moartea ei să o pomenească, şi el vrea să ia şi din Şuleteşti a patra parte, şi vrea să facă strâmbătate acestor oameni… dar noi am văzut că nu i-a rămas nimic în Şuleteşti, ci numai i s-a venit a patra parte din satul Mărtineşti, partea din jos, ce-i este danie, şi mai mult să nu aibă a stăpâni”[674].

---

671 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 246

672 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 154

673 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 199-201

674 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 308, 309

1617, februarie 26: Ispisoc de judecată de la Radul voievod, după ce „s-a pârât de faţă Ionaşco de **Mărtineşti** cu Marco şi cu Lazor zet (ginerele) Marcului din **Burdugiani** pentru 6 boi, ce i-a dat Ionaşco pentru Marco, în zilele lui Aron voievod, de i-a plătit lui capul, cum are carte şi de la Aron voievod, cum a rămas Ionaşco pe Marco, şi a fost lui o ocină zălog la Ionaşco pentru 6 boi. Deci 4 boi a dat lui acum şi a rămas lui cu 2 boi: astfel a rămas Ionaşco pe Marco şi pe Lazor, ginerele lui, şi dinaintea noastră”[675].

1620, august 18: Porunca dată de Gaşpar voievod lui Petrea, după ce „s-a jeluit Ionaşco Ungheanul din **Mărtineşti** pe Lazor din **Burdugani** că i-a dat lui 6 boi, pentru o ocină, ce-i este cumpărată de la el, pentru socrul lui, iar acum dânsul ar vrea să-i ia lui boii îndărăpt, de aceea… tu să spui lui Lazor ca să aibă a-l lăsa pe el foarte în pace, să nu-i mai ia lui boii şi să i se dea lui zi înaintea porţii domniei mele, pentru că a încercat a-l învălui pe el fără cuvânt”[676].

1621, mai 25: Porunca dată de Alexandru Iliaş voievod lui Ionaşco diacul din **Gugeaşti** să cerceteze pricina, după ce „ni s-a jeluit Ionaşco Ungheanul ot **Martineşti** pe Lazor zet (ginere) Marco din **Burdugan**, pe Moisei fecior Condrei şi pe Pavel ginere Condrei şi pe toată ruda lor… pentru o ocină de acolo… tu să mergi acolo şi cine vor fi locuind în partea lor să-i scoţi pe

---

675 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 24

676 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 98, 99

dânşii afară sau să fie ei vecinii lui Ionaşco Ungheanul şi să iei a zecea din pâine şi din tot venitul”[677].

1667, februarie 2: Vasile de **Crăsnăşeni**, ce-a fost căpitan, feciorul lui Toader, şi feciorii lui Apostolachi şi Gavril vând lui Contăş logofăt, pentru 62 de taleri, părţile lor din „satul **Giurgeşti** pe Crasna, în ţinutul Fălciului şi al Vasluiului, între ţinuturi, care sat se împarte în trei bătrâni, deci partea noastră este jumătate de bătrân… / Aşjderi, partea de ocină din satul **Răucani**, în gura văii Borcei, în ţinutul Vasluiului, ce am cumpărat de la Burghialia… / Aşijderi, altă parte de ocină, din satul **Mărtineşti**, iarăşi pe valea Borcei, în ţinutul Vasluiului, care este aleasă şi stâlpită, din pârâul Borcei spre răsărit, până în muchia dealului, unde se împreună cu acel loc de la Giurgeşti”[678].

MARVILA

(Sucmezeu, înglobat în Marvila,
comuna Corbasca, Bacău).

1637, septembrie 1: Fraţii Irimia, Dumitraşco şi Tudosiia, feciorii lui Năbădaico, vând „două vaduri de moară, însă vadurile din sat din **Vâlceşti** (comuna Boloteşti, Vrancea)… şi jumătate de hotar, drept galbeni 30. Iar cealaltă jumătate de hotar l-am dat sfintei mănăstiri la

---

677 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 33

678 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 267, 268

Băsăricanii, pentru sufletele părinţilor noştri, pe nume Lazar şi Nastasiia, să ne scrie la pomelnicul cel mare şi să facă pamente la anul, să ne pomenească până va fi sfânta mănăstire. Şi această tocmeală am făcut-o dinaintea lui Vasile Banul vistiernic ot Cârligărură, Vărtic, Iuraşco şi Crăciun Pătraşco ot **Sascoţ** (Sascut, comuna Sascut, Bacău), Simion sin (fiul lui) Irimia ot **Cucora** (), Vasile, feciorul Condri şi Tofan, feciorullui Buciumaş din **Drăguşeni** (comuna Şcheia, Vaslui), Mihăilă şi Buzincî ot **Buciumi** (comuna Valea Ursului, Neamţ), feciorul lui Buciumaş Gavrilă ot **Orbeni** (comuna Orbeni, Bacău), Dumbravă ot **Floreşti** (comuna Huruieşti, Bacău) vătaf şi fiul lui Sanfirici, Maftei ot **Grozeşti** (Oituz, comuna Oituz, Bacău), popa Tudor şi Toder Giana ot **Sucmezeu** (înglobat în Marvila, comuna Corbasca, Bacău), Dumitraşco Buga ot **Petreşti** (comuna Blăgeşti, Bacău)”[679].

1639, aprilie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod călugărilor de la mănăstirea Bisericani, care cumpără, cu 120 zloţi ungureşti, cum o confirmă zapisul de mărturie de la Vartic, Iuraşco, Crăciun şi Pătraşco din **Sascut** (comuna Sascut, Bacău), Simion, fiul lui Armiia din **Cucova** (comuna Valea Seacă, Bacău), Vasile din **Drăguşeni** (comuna Parava, Bacău), Tufan Buciumaş, Buzinschi şi Mihăilă din **Buciumi** (Buciumii Precistei, înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău), Gavril din **Orbeni** (lângă Focşani, înglobat în Focşani, Vrancea), Dumbravă şi fiul său Sanfirici din **Floreşti** (comuna Valea Seacă, Bacău), Maftei din **Grozăşti** (Grozeşti, azi Oituz, comuna Oituz, Bacău), popa Tudor şi Toader Din **Sucmeziu** (înglobat în Marvila, comuna Corbasca, Bacău), Dumitraşco

[679] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 169, p. 158

Buga din **Petreşti** (comuna Vânători, Vrancea), de la Erimiia, Dumitraşco şi Tudosiia, fiii lui Nădăbaico… două vaduri de moară, care sunt pe Gârla Putnei, în hotarul satului **Vâlceşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), şi cu jumătate de hotar din acelaşi sat loc de folosinţă"[680].

1698, februarie 25: Întărit de Antioh Constantin (Cantemir) voievod fostului comis Ilie Catargiul, feciorul lui Apostol Catargiul, şi jupânesei Safta, fata lui Iordache Ruset mare vistiernic, nepoată de fiică răposatului domn Evstratie Dabija vodă, care primesc ispisoc pentru moşiile „din drese domneşti şi din zapise de cumpărături ce-a cumpărat răposatul domn Dabija vodă, satul întreg **Crainicii** în Polocin, cu vecini, cu locuri de heleşteu, de moară şi de pod în apa Siretului, ce este la ţinutul Putnei, jumătate de sat ce-a fost schimbătură cu Neculai Buhuş logofăt… i-a dat Dabija vodă lui Buhuş, pentru jumătate de cat Crainici, satul **Tămăşeanii** (sau Tămăşoani, raionul Vulcăneşti[681], Moldova) pe Prut, în ţinutul Iaşilor, iar jumătate din satul Crainici, partea din sus, a cumpărat-o de la Gavril, popa Cornilie feciorul popii Hilohie, şi de la seminţia lor fraţii Necula, Vasile şi Loghin, drept 400 lei bătuţi. / Şi satul **Poenariul**, din jos de Crainici, ce se hotărăşte cu Crainici, cu Covrigul şi cu alte bălţi de peşte, cumpărătură Dabijei vodă de la mulţi răzeşi, drept 185 galbeni, cum arată zapisul de la Vasile vodă. / Şi satul **Sucmezăul**, cu **Rogoazăle**, iar la ţinutul Putnei, cu vecini, cu moară cu heleşteu, ce se hotărăşte cu Măţcani, cumpărat de Dabija vodă de la Irimia Nădabaico cel

---

[680] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 98, pp. 105, 106

[681] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 254

bătrân şi de la feciorii lui Cozmiţă şi Nastasia, drept 400 lei bătuţi… / şi satul **Măţcanii**, iarăşi în ţinutul Putnei, pe Polocin, cu vecini, cu moară cu heleşteu, care a fost danie de la Gheorghe Ştefan voievod Dabijei vodă pentru 700 taleri ce i-a fost dat Dabija, în boierie, pentru treaba ţării, care sat Măţcani l-a fost cumpărat Iorga postelnic cu jupâneasa sa, fata lui Trufandă, şi după moartea Iorgăi, neavând feciori, fiind Iorga văr primar cu Vasile vodă, a rămas acel sat domnesc şi, domnindu-se, pe urmă, Gheorghe Ştefan vodă, l-a dat danie Dajijei, pentru acei bani, iar mai pe urmă, sculându-se rudele Iorgăi, de-au tras parte, Dabija încă le-a mai dat 500 lei, ca să nu mai aibă treabă cu acel sat Măţcani… / Şi satul **Baloteştii**, la ţinutul Putnei, pe Zăbrăuţ, pentru care a fost dat Dabija vodă 600 de galbeni pentru nevoile oamenilor din Baloteşti, la domnia lui Gheorghe Ştefan, cum arată ispisocul de la Gheorghe Ghica vodă, precum le-a pus zi acelor oameni, să dea acei bani, şi nu i-au mai dat, şi neavând bani la zi, a rămas satul Dabijei vodă. / Şi părţile din **Bodia**, iarăşi la ţinutul Putnei, cu vecini, danie Dabijei de la Gheorghe Ştefan voievod. / Şi satul **Domneştii**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini, şi satul **Mihăileştii**, din jos de Domneşti, şi satul **Volovaţii**, din sus de Domneşti, şi satul **Făureştii**, din sus de Volovaţi, ce le-au cumpărat Dabija vodă şi Iordache Ruset vistiernic de la mulţi răzeşi din acele selişti, cum arată zapisele acelor vânzători, şi satul **Dănăeşti**, cumpărătura lui Ilie Catargiul comisul… / Şi jumătate de sat **Bârlădeani**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vad de moară în Sireţel, cumpărătura Dabijei vodă de la Alexandra, sora Iorgăi, şi de la feciorul ei Toderaşco, drept 350 lei bătuţi. / Şi satul **Răcăciunul**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini şi cu vaduri de moară, cumpărat de

Dabija vodă de la răposatul Ştefăniţă vodă, feciorul răposatului Vasile (Lupu) vodă, cu locuri de fânaţ în Vlamnic şi cu o poiană ce se cheamă Mărvila, drept 1.000 taleri, care sat a fost al lui Gheorghe Ştefan vodă, şi l-a luat Ştefăniţă vodă, cu alte moşii, pentru 20.000 taleri, ce-a fost dat Vasile vodă să-i ţină Gheorghe Ştefan, pe când era logofăt mare, iar el s-a ridicat cu acei bani, cu ungurii, pe domnia lui Vasile vodă… / Şi iarăşi alt sat întreg, **Lunca mare**, lângă Răcăciuni, la ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija vodă şi doamna Dafina de la Anuşca, femeia lui Dănăilă Vitolt, strănepotul lui Bucium ce-a fost vornic mare, şi de la feciorii lor Vasile şi Marica, din jumătate de sat Lunca mare, a patra parte, din partea de jos, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, partea din jos, a patra patre, cumpărată de Dabuja vodă de la Gligorie şi femeia lui Tudosca, şi de la fraţii lor Gheorghiţă, Băluţă, Nastasia şi Mărica, feciori Artemiei, fetei lui Vitolt, ce-a fost logofăt mare, drept 220 lei, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea de jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Gavrilaş şi Mărica, feciorii lui Lupaşco Vitolt, ce-au fost făcuţi cu Aviiana, fata lui Ciocârlie, şi de la Ştefanşi Tofana, iarăşi feciorii lui Lupaşco Vitolt, făcuţi cu Nastasia, nepoata Corpăcioae, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea din jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Solca, femeia lui Ilie Băicescul ce-a fost pivnicer, şi de la feciorii lor Ansiniţa şi Gavrilaş, drept 220 lei bătuţi, care fac aceste cumpărături jumătate de sat, drept 740 lei bătuţi, iar jumătate de sat **Lunca mare** a cumpărat-o Dabija vodă de la fraţii Lupaşco şi Ionaşco de **Măneşti**, feciori Acsiniei, nepoţi lui Bucium vornicul, drept 600 lei, care s-au făcut,

pentru tot satul Lunca mare, drept 1.340 lei; / aşijderi satul **Stoileşti**, la ţinutul Putnei, pe gârla Putnei din sus, cu vad de moară, ce este de moşie Dabijei vodă şi cumpărătura, ce-a cumpărat un vad de moară de două roate de la Bejan Gheuca mare pitar, drept 40 galbeni, şi 2 pământuri de frunte, cu vad de moară şi cu casă făcute, cu 3 pogoane de vie, cumpărate de Dabija vodă de la Toader Ciohodarul, drept 60 galbeni, şi 4 pământuri în frunte, tot în satul Stoileşti, primite danie de Dabija vodă de laToader Ciohodarul, fecior Sanfirei, nepot lui Vartic vornic, şi un vad de moară, cumpărat de la Tudora, fata lui Dragotă, nepoată lui Oţăl şi Avrămiei, fata lui Puşcă, iar nepoată lui Oţăl; / satul **Oleşeştii**, cu vecini, ce este pe gârla Putnei, din sus, în ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija voievod de la Pavăl fost logofăt şi de la alţi răzeşi, cu vad de moară şi cu vii, drept 330 lei bătuţi. / Şi satul **Sascut**, ce-a fost moşie Dabijei vodă şi cumpărătură de la răzeşi… / şi, din 7 bătrâni din satul **Conţăşti**, 5 bătrâni, cumpăraţi de Dabija vodă de la Feona arhimandritul, ce-a fost egumen la Galata şi Caşin, drept 500 lei"[682].

1901: „**Marvila**, sat, făcând parte din comuna Corbasca, plasa Berheci, judeţul Tecuci. Este situat pe un deal, pe malul stâng al Siretului, la 6 km de reşedinţa comunei. Are o populaţie de 68 familii sau 246 suflete, locuind în 64 case; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, care s-a făcut, la 1863, de monahul Lavrentie din schitul Pogleţul, după cum se adeverește prin înscripția ce se află deasupra ușii. Satul a fost situat mai pe vale, unde se văd şi astăzi câteva ridicături de pământ; mai pe urmă s-a ridicat pe deal. Aici intră Siretul în judeţul Tecuci.

---

682 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 189-195

Pârâul Pogleţul, care curge la nord de sat, formează hotarul între judeţele Tecuci şi Bacău”[683].

MÂRZĂNEȘTI

(Mănzăști, apoi Mârzănești, comuna Ardeoani, Bacău).

1644, mai 3: Ispisoc de la Vasile Leu voievod, după ce „Iorga mare postelnic a cerut de la noi hotarnici, ca să-i hotărască și să-i aleagă hotarul satelor sale **Ciureștii** (îngloba în orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova) și **Unghenii** (orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova), ce sunt în ținutul Iașilor. / Iar domnia mea am ales pe Racoviță Cehan fost logofăt și pe Matiaș Sturdzea jitnicer și i-am trimis acolo... cu mulți oameni buni, megieși, anume: Toader Mironcea, Danail și Vasile din **Onțăști** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), Toma, Leca și Drădan Pelin din **Cetereni** (lângă Hoișești, comuna Dumești, Iași), Simion și Strătilă din **Mănăilești** (Mănoilești, comuna Mănoilești, judeţul Ungheni, Moldova), Ionașco Gotar, Danail, Grozea, Șigan fratele lui Grozea din **Gângurești** (lângă orașul Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), Nechifor, Simion fiul lui Crețul, Vasile Ciurea, Bilțu, Ștefan Bilava și Toader Horceag din **Mânzăști** (Mârzănești, comuna Ardeoani, Bacău) și alți mulți oameni buni. / Iar hotarul satului Ungheni începe de la po piatră dinspre **Găureni** (comuna Boldurești, judeţul

---

683 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 244

Ungheni, Moldova), locul drept până la Movila Mănei, iar din alte părți să fie după hotarul cel vechi”[684].

MÂRZEŞTI

(inclus în Tăuteşti, Iaşi).

1624, iulie 8: Întărit de Radul Mihnea voievod mănăstirii Sfântu Sava, „ce este metoh sfintei mănăstiri de la Ierusalim”, care primeşte uric pentru „un sat ce se cheamă Mârzeştii, la ţinutul Iaşi, acel sat mai dinainte vreme a fost al lui Orăş, ce-a fost hatman şi după aceea a căzut de a fost drept domnesc”[685].

1901: „**Mârzăşti**, pârâu pe valea Mârzăști, comuna Tăutești, plasa Copoul, judeţul Iași. Izvorăște de sub pădurea Mârzăşti, se întinde spre est, printre dealurile Mârzăşti și Horlești, pănă la Podul de Lut, unde dă în valea și pârâul Zahorna”[686].

---

[684] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 311, pp. 301-303

[685] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 219, p. 288

[686] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 369

MĂSCUREI

(Mascurea sau Măscurei, între Zărneşti şi Boiştea, raionul Cahul, Moldova)

1619, februarie 12: Carte de împuternicire, dată de Radul (Mihnea) voievod lui Apostol şi Gheorghe din satul **Mascurea** (sau Măscurei, între Zărneşti şi Boiştea, raionul Cahul, Moldova), ca „să fie tari şi puternici a stăpâni a lor ocină, satul Mascurea, în ţinutul Fălciului, în ocolul Grecenilor, la Cahul, care moşie Mascurea scrie în drese să meargă din apa Halmaha, de la apus spre răsărit, unde este fântâna lui Vlad, şi pe văiuga poienii, şi merge tot văiuga şi spre Cahul, partea din jos a coastei Boiştei, şi se începe din moviala Testianei, din apus, spre răsărit, unde este piatră de hotar, şi de acolo, tot înainte pe ploştină, la o moviliţă, unde este piatră de hotar, ce este în faţa Cahulului, spre apus; şi de acolo, tot dept înainte, la o movilă mare, ce este în dreptuul satului **Luceşti** (sat pe Covurlui[687], Galaţi); şi de acolo, hotarul dealului în sus, la o piatră de hotar, care desparte Mascurea de **Breţcani** (sat pe Prut, la Gura Largă, raionul Cahul[688], Moldova); şi de acolo, pe valea Cahulului, spre apus, la vârful dealului, la o piatră hotar, şi, prin poiană, la o altă movilă, unde este piatră de hotar; şi de acolo, tot spre apus, la plotină, la un loc mare, ce este hotar, şi de acolo la Berbec, unde este

---

687 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 150

688 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 43

piatră hotar şi la apa Halmagăi, şi de acolo, tot apa Halmaga în jos, la movila Tilica; şi de acolo, tot în jos, la un arbore, în pârâu şi la movila Testiana, ce este în vârful dealului ce desparte **Zărneştii** (raionul Cahul[689], Moldova) şi moşia **Boişte** (sat pe Prut, lângă Zărneşti, raionul Cahul[690], Moldova), de unde s-a început a măsura, şi s-a încheiat”[691].

MASTACĂN

(Măstacănu, comuna Borleşti, Neamţ).

1475, iunie 5: Întărit de Ştefan voievod lui Micul Şoşa, care cumpărase, cu 100 de zloţi tătăreşti, de la Măgdălina, fiica lui Ulea, „ocina sa dreaptă şi proprie, partea sa de sat, a treia parte de sat Măsteacâru în Câmpul lui Dragoş, şi o poiană de fânaţ, anume Poiana Lungă… Iar hotarul acestei treia părţi de sat din Măsteacâru să fie din toate părţile pe unde au hotărnicit Iachim şi cu Borilă şi cu megieşii”[692].

1625, mai 4: Întărit de Radul voievod duvalmului Bisericanilor, care primeşte uric pentru „a sa dreaptă oci-

---

689 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 385

690 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 37

691 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 205-207

692 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 203, pp. 308, 309

nă şi moşie ce va avea în sat Mătacăni (comuna Borleşti, Neamţ)”[693].

1626, septembrie 1: Zapisul surorilor Anna şi Ileana, fetele Candachiei, şi al lui Ioanăş, toţi nepoţii lui Isaiu Plantos, în care scriu că au „vândut parte de ocină din **Măstacăn** (comuna Borleşti, Neamţ**)**, din partea Neguleştilor, 10 pământuri şi din vatra satului ce se va alege… Lupului Hăbăşescului, vornicului, drept 10 galbeni bani buni, dinaintea preotului Ggiorghie din **Mărgineni** (sat, Neamţ), Ghiorghie Păturniche din **Brăneşti** (lângă Buhuşi, Bacău), Matei vătămanul, Nechifor, Necoară din Măstacăn, Ignat ce-a fost din Măstacăn, Bejan din **Iucaş** (satul Dochia, Neamţ), Nechitii şi Gavril din **Boziiani** (Bozieni, Neamţ) şi dinaintea a mulţi oameni buni”[694].

1627, septembrie 1: Zapisul lui Puiul şi al femeii lui Candachia „precum n-am vândut nimic Cârstei, ci am zălogit loc de o casă şi un pământ în **Poiana Lungă** (Măstacănu, comuna Borleşti, Neamţ) şi unul de loveşte în **Ciungi** (Măstacănu, comuna Borleşti, Neamţ), şi o poieniţă din deal, ce loveşte în Valea Ulmului, pentru 5 florinţi”[695].

1627, septembrie 1: Zapisul lui Cârste, precum i-a „zălogit lui Puiul o vatră de casă şi un pământ în ţarină, şi o delniţă la Poana Lungă, şi o poieniţă din dealul Uliului. Puiul a venit cu o carte domnească şi m-a oprit de la

---

693 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 323, p. 396

694 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 114, pp. 136, 137

695 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 238, pp. 322, 323

moşia lui, şi mi-a dat banii deplin, cu ce mi-a fost, dinaintea lui Ionaşco Mititeli, Simei şi Sion Portărescul"[696].

1628, iunie 20: Zapisul pârcălabilor de **Bacău**, în care mărturisesc că au venit în faţa lor Puiul, feciorul lui Isac din Măstăcani, cu Sima, Simion şi Pătraşco Vlad din **Măstăcani** şi Vălişte şi Cămârzan de pe **Tazlău**, de-au adus zapisele Tătâne-său cele de moşie… le-au arătat arse şi zicea că le-au ars într-o pungă de scăpărători. Deci acum mărturisesc aceşti oameni buni ce părţi a cumpărat Isac: a patra parte din Măstăcani, de la Vasile diacul, partea lui Vasile Neguleşti se cheamă; şi din Poiana Rătundă şi-au cumpărat de la nepoţii Micului Şoş jumătate de sat Măstăcani, din partea Micului Şoş, care Nemişii se cheamă; şi din Poiana Lungă a cumpărat, din a treia parte din Măstacăni, a şasea parte şi Poiana Lungă, a treia parte, de la Stanca şi de la Zosca, fata Stancăi, partea Stancăi îi din sus dinspre izvor"[697].

1632, noiembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Dumitru Buhuş, care primeşte urice pentru „satul **Gâdinţii** (comuna Sagna, Neamţ) pe Siret, cu loc de mori la Siret şi la pârâul satului şi cu bălţi de peşte şi cu vii, şi cu pod umblător pe Siret, şi alt sat, anume **Criveştii** (comuna Strunga, Iaşi) sub Strungă, cu iaz şi cu mori şi cu vii, şi, în acelaşi hotar, seliştea **Răvăcanii** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), mai jos de Pietriş, şi seliştea **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hotceştii** (lângă Strunga, Iaşi), şi a patra parte din satul

[696] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 239, pp. 323, 324

[697] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 367, pp. 511, 512

Movileni (comuna Heleşteni, Iaşi), şi seliştea **Dădeştii** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sirca, cu loc de iaz şi de mori la Sirca, ce este în ţinutul Roman, şi a treia parte din seliştea **Plotuneştilor** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate din satul **Căcăceşti** (în Cârligătura, Iaşi) şi o bucată de pământ în hotarul **Târgului Frumos**, pe unde a însemnat şi a pus stâlpi Pătraşco Başotă logofăt… cu loc de iazuri şi de mori la amândouă Bahluţele, şi toate părţile lui, câte se vor alege, din satul **Tălhăreşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), cu iaz şi cu mori la Bahlui, şi nişte părţi din **Chiceră** (lângă Sârca, comuna Bălţaţi, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi satul **Vavatieştii**, ce se numeşte **Bârleştii** (comuna Erbiceni, Iaşi), şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, cu iaz şi cu mori pe Bahlui, şi toate părţile de cumpărătură ce se vor alege din satul **Iurghiceni** (azi Erbiceni, Iaşi) şi din satul **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), de asemenea pe Bahlui, ce este în ţinutul Hârlău, şi un loc de mori şi de prisacă mai jos de **Pureciani** (la nord de Popricani, Iaşi), la Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, şi catul **Cupcici** (numit apoi Cupcina, azi oraşul Kalininsk, raionul Ediniţa, Moldova) şi **Brătăşanii** (azi Brătuşenii Vechi, raionul Ediniţa, Moldova) pe Ciuhur, cu iaz şi moară pe Ciuhur, şi a patra parte din satul **Tribiseuţi** (comuna Trebisăuţi, raionul Briceni, Moldova), ce este pe Drabişte, cu jumătate de iaz şi cu moară pe pârâul Drabişte, şi a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova), pe Prut, cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, şi de asemenea şi la Prut, cu loc de moară la **Dubase** (toponim în braniştea Bohotin) şi cu pod umblător peste Prut, şi toate părţile lui din satul **Dumeni** (comuna Văratic, raionul Râşcani, Moldova), mai sus de Costeşti, de

asemenea pe Prut, şi jumătate din satul **Bozoviţă** (Buzoviţă, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi jumătate din satul **Răsteul** (Resteu-Atachi, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi toate părţile lui din satul **Tălmaceu** (Tălmaci, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, ce este în ţinutul Hotin, şi satul **Măneştii** (lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), şi jumătate din satul **Grozeşti** (azi Oituz, Bacău) pe Oituz, cu mori şi cu loc de pive şi de firistreu pe pârâul Oituz, şi cu loc de vie, şi cu grădini şi cu fâneţe la muntele ce se numeşte Munceii, ce este în ţinutul Trotuş, şi o parte de ocină din satul **Măstacănul** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ), peste Bistriţă, ce se va alege partea lui Hricicanul, cu loc de moară la pârâul satului şi cu loc de prisacă, ce este în ţinutul Bacău, şi satul **Neculeştii**, ce se numeşte **Trifeştii** (Neamţ), cu iaz şi cu mori la Pârâul Negru, şi toate părţile lui de cumpărătură, câte se vor alege, din satul **Româneşti** (lângă Trifeşti, Neamţ), de asemenea pe Pârâul Negru, cu loc de iaz şi de mori pe Pârâul Negru, de asemenea şi pe pârâul Brănişterilor, ce este în ţinutul Neamţ, şi satul **Potropopeştii** (Potropopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui), şi nişte părţi de ocină, câte se vor alege, din satul **Olăşei** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi alte părţi de asemenea cumpărătură din satul **Bomboteşti** (azi Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna, cu mori şi cu loc de pive la pârâul Cuţitna”[698].

1636, martie 23: Zapisul călugărilor de la mănăstirea Pângăraţi, care schimbă cu vistiernicul Dumitru Buhuş, căruia „i-au dat călugării un loc de prisacă la **Bohotin**, în Branişte, iar dumnealui le-a dat un loc de

---

698 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 234, pp. 289-292

prisacă la **Mesteacăn**, peste Bistriţa, ce este în ţinutul Bacăului, partea Hrişcanului”[699].

1636, mai 8: Zapisul călugărului Selevestru şi al lui Gligorie Negrul din **Vătămani** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), al lui Ionaşco ot **Varceşti** (Verceşti, lângă Negriteşti, comuna Podoleni, Neamţ), Ignat Scântei ot **Redi** (Rediu, comuna Rediu, Neamţ), Catrina ot **Măstacăni** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ) şi Nastasia ot **Româneşti** (lângă Podoleni, Neamţ), prin care mărturisesc „cum a căzut fratele nostru Neanul într-o nevoie mare. Deci, văzând nevoia şi răutatea lui, nu l-am lăsat să-şi pună capul, căci ni-i frate, ci ne-am sculat toţi fraţii şi toată seminţia noastră şi am dat noi toată partea noastră de ocină, câtă se va alege la sat la Măstacăni… fratelui nostru, Neaniului, ca să aibă a-l vinde acest loc tot, să ia preţ să-şi plătească capul (pentru moarte de om – n. n.) de la nevoie”[700].

1636, iulie 15: Zapisul lui Iacob, feciorul Măricăi, nepotul lui Paingu din **Durneşti** (comuna Costişa, Neamţ), prin care mărturiseşte că a vândut partea mamei sale Mărica „din sat de **Măstacăni** (Mastacăn, comuna Borleşti, Bacău), ce este în ţinutul Bacăului… lui Gligoraşco Bejan, drept 10 lei bătuţi ughi (ducaţi ungureşti)… Şi la tocmeala noastră au fost Neculae Sechil fost cupar, Constantin Bantăş şi Gliga ot **Cuciulaţi** (înglobat în Secuieni, comuna Secuieni, Neamţ), Dumitraşco Varnav,

---

[699] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 371, p. 419

[700] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 413, pp. 474, 475

Gavrilaş sin Ciocârlie, Gligorie Hudici, Gligorcea Herţea şi alţi mulţi oameni buni”[701].

1639, iulie 1: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod „Puiului din **Borleşti** (comuna Borleşti, Neamţ), să fie tare şi puternic a-şi ţine şi a-şi apăra dreapta ocină şi moşie din sat din **Măstacăn** (comuna Borleşti, Neamţ). Nimeni nici o treabă să nu aibă a se amesteca în moşiile lui; nici feciorii Cârsteştilor să nu se amestece pe moşia Puiului, nici să cosească fân, nici la pometi să nu se amestece”[702].

1774, iunie 15: Satul **Măstacănul**, ţinutul Bacău, ocolul Bistriţei de sus, sat răzăşesc, avea, după recensământul lui Rumeanţev[703]**: Toată suma caselor**: 21. Scădere rufeturi, însă 11: 1 popă, 3 diaconi, 1 mazil, 3 ruptași, 3 sărace. Rămân birnici 10. / **Birnici:** Lupul a Părascăi / Gligorii Labeș / Toader, rotar / Iftimie Sabi / Ștefan Țubruc / Vasile Țubruc / Andreiu Mahul / Drăghici, muntean / Ion Chetrian / Toader Popăscul / Irina, săracă / Stana, săracă / Tudura, săracă. // **Rufeturi:** Popa Dumitru / Diaconul Costandin / Diaconul Gheorghi / Diaconul Aslănache / Irimie Poețele, mazil / Chiriță Șova, ruptaș / Vasile Șova, ruptaș / Irimie Șova, ruptaș / 19 case pustii.

---

[701] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 462, p. 524

[702] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 158, pp. 171, 172

[703] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 302

MASTACĂN

(Măstăcănii, comuna Dragomireşti, Neamţ).

1635, martie 3: Ispisoc de la Vasile Lupu voievod, „ce întăreşte în stăpânire pe Ponici, feciorul lui Simion Ungurăşanul, întru a treia parte din hotarul **Bungeştilor** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), dinspre răsărit, pe lângă **Ghigoeşti** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ)… Iar hotarul **Bungeştilor** şi **Mânjăştii** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) stau în capul **Trudeştilor** (înglobat în Ghigoeşti, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), pe Valea Neagră, la ţinutul Neamţului şi, înconjurând ispisocul prin semne, pietre hotare şi bouri, întâi porneşte din colţul dintâi al Trudeştilor, din piatra hotarului dinspre răsărit, alături cu hotarul Ghigoeştii, pe lângă zarea dealului şi însuşi pe Dumbravă, până la râpa unde se despart Bungeştii de Mânjăşti în două, este bour într-un stejar şi groapă, şi de acolo, tot spre miază-noapte şi alături cu hotarul **Măstăcănii** (Mastacăn, comuna Dragomireşti, Neamţ), până în coasta Chizării, dinspre asfinţit, acelei mori, unde este o piatră de hotar în gura drumului vechi şi bour mai la vale, într-un stejar, şi de acolo spre asfinţit, pe drumul mare, şi până în valea Mânjaştilor, unde este un bour într-un tei şi groapă, şi de acolo, tot spre apus, până la o movilă, unde se întâlneşte cu hotarul **Cotojănilor** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), în colţul de sus iar este bour şi piatră lângă movilă, şi de acolo, în jos, drept spre amiază, peste valea Lacului Negru, alături cu hotarul Cotojănii, până din sus de Fântâna Dănesei,

unde se despart Mînjeştii de Bungeşti. Şi de acolo, pe coasta dealului, alături cu **Broştenii** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), până în colţul hotarului Trudeştilor, deasupra Lacului Tătăraşului, şi de acolo, spre răsărit, ce-i din sus de movila ce-i zic Muntele Trudeştilor, şi peste pârâu, până în mijlocul Văii Negre, şi acolo este groapă mergătoare, şi de acolo până în colţul dinspre răsărit, în patra dintâi”[704].

1901: „**Mastacănul**, sat în judeţul Neamţ, comuna Dragomireşti, plasa de Sus-Mijlocul, situat în drumul care pleacă dintre km 17-18 al şoselei Girovul-Tupilaţi și duce, prin satul Bornișul și Hlăpeşti, la Talpa”[705].

MĂSTĂCANI

(Măstacăn, azi Măstăcani, comuna Măstăcani, Galaţi)

1637, aprilie: Nenul, feciorul lui Gavril Cesărlăului şi al Ilincăi ot **Mărgineni** (comuna Măstăcani, Galaţi), care s-a călugărit „într-o nevoie”, când avea nevoie de bani ca să-şi „răscumpere capul”, cupă un omor, furt sau tâlhărie – nu precizează vinovăţia, a întebat pe răzeşii săi şi pe megieşi dacă nu este vreunul interesat să-i dea banii, în scimbul a „toată partea noastră de ocină de la **Măstacăn** (Măstăcani, comuna Măstăcani, Galaţi). Şi nimeni nu s-a aflat să mă plătească”. Şi-atunci a vândut jupânului

[704] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 48, pp. 47, 48

[705] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 245

Gligoraş câtă partea mamei sale Ilinca şi a fraţilor ei „şi toată cumpărătura tatălui meu Gavril Cesărlău, la Măstacăn… şi cu o poiană de este în deal la Hăbineşti şi, din Poiana Lungă, ce va fi partea noastră; aceste toate am vândut drept 33 de lei bătuţi. Şi-n tocmeală a fost popa Ştefan, diaconul Pănteleiu, Vasile şi Ifrim ot **Vercişti** (Vereşeni, comuna Girov, Neamţ), Nechifor şi Maftei ot Măstacăn”[706].

1637, august 15: Dochia Giurgoie, fata Solomiei, nepoata Stanciului din Măstacăn, vinde „partea mamei, Solomiei, fata Stanciului, la sat la **Măstacăn** (comuna Măstăcani, Galaţi), din partea nemeşească a şasea parte din vatra satului, şi din câmp, şi din pădure, şi o parte din Poiana lui Găşu, jupânului Gligoraşco Bejan, drept 20 lei bătuţi… Şi-n tocmeala noastră au fost Ştefan Ponici din **Bereşti** (comuna Bereşti-Bistriţa, Bacău) şi Mierăuţi Mareş din **Sârbi** (în Oancea, comuna Oancea, Galaţi)”[707].

1639, iunie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vameş Conde şi feciorului său Ion, care primeşte uric pentru „a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din **Măstăcani** (comuna Măstăcani, Galaţi), ce este în ţinutul Covurlui, pe unde le-a hotărât şi le-a stâlpit Dondoş, hotnogul de curteni, şi Dumitru uricarul, cu oameni buni şi bătrâni, megieşi, anume: Constantin aprod ot **Pogăneşti** (comuna Stănileşti, Vaslui), Manta ce a fost pârcălab, Pavăl căpitanul, Toader iuzbaşa, Horga cel bătrân şi Mafteiu Oaeş de **Folteşti** (comuna Folteşti, Galaţi), Neniţa şi Bărbânţă de **Fârţăneşti** (comuna Fârţăneşti, Galaţi) şi

---

706 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 51, pp. 47, 48

707 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 161, pp. 153, 154

Ionaşco din **Piscani** (comuna Cavadineşti, Galaţi)**.** / Şi li s-a venit al şaselea bătrân din vatra satului, din ţarină, din vii şi din nămaş, pe unde le-au stâlpit. Şi din ţară de li s-a venit din Valea lui Ernilă, în jos, pe Valea Părului, până unde au pus stâlp de piatră, 19 pământuri, cu oamenii săi, de nu vor fi vândut, şi 3 pământuri de pe piscul Crumădzuaei, şi 3 pământuri de pe Crumădzuae, şi din ogoare din gura văii Părului, iar trei pământuri şi jumătate şi trei pământuri şi a treia parte spre piscul Horileşcei dinspre sat, de către Valea Părului, şi un pământ în dealul Bogziei dinspre răsărit, şi 6 pământuri din ţarina din sus, iar din partea din sus. Şi 5 pământuri şi jumătate în ţarina deasupra Ceretului, însă din jos, şi 7 pământuri ce i s-au venit în ţarina deasupra satului dinspre răsărit, iarăşi din sus. Şi 14 pământuri din hotarul din sus, din şesul Prutului, şi cât ţine peste tot, până în malul Prutului, cu tot venitul din bălţi şi din gârle. Şi din izvorul Ceretiului, a şasea, cu loc de două vii în sus, până-n acela hotar din sus. Şi toate pământurile sunt câte de 32 de paşi. Şi din vii li s-au venit 99 de paşi în frunte şi s-au pus pietre. Şi din nămaş de vii, iarăşi li s-au venit 110 paşi în frunte”[708].

1901: „**Măstăcani**, comună rurală în judeţul Covurlui, plasa Prutul, în partea nord a lacului Covurlui, față în față cu Folteşti, și la 40 km de la Galaţi. Se mărgineşte: la est, cu Prutul, având în față satul basarabean numit Vadul lui Isac, şi cu cătunul Brănești, comuna Vlădeşti; la vest, cu Cuca; la sud, cu Folteşti; şi la nord, cu cătunul Roşcani, comuna Vlădești… Este formată din trei cătune: Măstăcani, reședința, Chiraftei, şi Drăculești sau Țolica, depărtate de reședința comunei, a doua ca

[708] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 157, pp. 170, 171

vreo 300 m și a treia cu 2 km. Locuitorii se împart astfel: la Măstăcani, răzeși; la Chiraftei, foști clăcași împroprietăriți; la Drăculești, simpli servitori ai proprietăţii mari. Are o populație de 545 familii sau 2.225 suflete, din care 378 contribuabili, locuind în 518 case. Sunt 2 biserici: în Măstăcani şi Chiraftei, ambele cu hramul Sf. Voevozi. Cea din Măstăcani, zidită, din 1802-1805, de către răzășii locali; cea din Chiraftei, construită, în 1822, de familia A. Codreanu, proprietarul moşiei; după noua așezare a parohiilor, comunei Măstăcani, formând o parohie, cu catedrala Sf. Voevozi din reşedinţă, i s-au fixat un preot paroh, un preot ajutor şi 4 cântăreți. Sunt 2 școli, una de băieți şi a doua de fete, ambele în reşedinţa comunei; şcoala de băieți e frecventată de 80-85 elevi; şcoala de fete, de 20-25 eleve. Teritoriul comunei este: la Măstăcani, șes și vale; la Chiraftei, mai mult dealuri, şi la Drăculești, platou ridicat şi şes al Prutului. Suprafața comunei e de 5.005 hectare, din care: arabile 2.582, vii 194, fâneaţă 225, bălți şi stufărie 129, imaş 385, vetrele satelor 243, pădure 991, tufăriş 257. Din acestea: 3.735 hectare aparţin proprietăței mari și 1.260 proprietății mici. Proprietatea mare e reprezentată prin moşiile Chiraftei și Drăculești. Pe lângă plugărie, creșterea vitelor și cultura viilor, locuitorii se mai ocupă și cu pescăria, facerea rogojinelor, cosirea stufului și cărăușia. Cârciumi sunt 4. Meseriaşi se află: 2 croitori, 2 dogari, 2 fierari. Puţine femei lucrează inul, mai multe cânepa. Locuitorii posedă 150 pluguri, din care 16 sistematice. Comuna este străbătută de calea județeană Galaţi-Bujor-Bârlad, care trece pe moșia Chiraftei, pe o lungime de vro 3 km; de calea Galaţi-Fălciu, prin moşia Drăculești, tot pe o lungime de vreo 3 km. / **Măstăcani**, sat răzășesc şi reşedința comunei

cu acelaşi nume. Întinderea moşiei e de 859 hectare. Are o populaţie de 368 familii sau 1.558 suflete, locuind în 341 case; o biserică ; două şcoli”[709].

MASTATICI

(la nord de Zorleni, comuna Banca,Vaslui).

1606, martie 30: Întărit de Ieremia Movilă voievod căminarului Toader Chiriac, care cumpără, cu 400 taleri de argint, de la Anisia, sata lui Isaiu, nepoată lui Gherman postelnic, „a patra parte din sat din **Mastatici** şi din **Picigani**, în gura Băncii, cu loc de moară în apa Bârladului”, iar de la Costân şi Sofiica, feciorii Borcii paharnicul, nepoţi lei Julea cel bătrân, cu 60 taleri de argint, „a patra parte din satul **Borăşti**, unde a fost Bora jude”. / Şi tot cu 60 taleri de argint cumpără, de la Tetiul, feciorul Ştefului, de la Anghelina, fata Mălanii, şi de la Dragoş, fecior lui Echim, nepoţii lui Fărâmă, strănepoţi lui Oană Julici, „a patra parte dintr-o selişte ce se cheamă **Iapa**, pe deasupra fântânii, şi cu loc de moară în Bârlad, Ce-i la ţinutul Tutovei”[710]. / Întărit de Eremia Moghilă voievod lui Toader Chiriac vel (mare) căminar, care cumpără: de la Magda, Tudora, Tudosca şi Dumitra, fetele lui Ion comis, nepoatele şi strănepoatele lui Coste Clopot, cu 180 taleri de argint, „din satul **Clopoteşti**, care

---

[709] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 297, 298
[710] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 25, pp. 45-47

se numeşte **Tuleaştii**, la vârful Ozerului, din a treia parte de sat, a patra parte"; / de la Ionaşco, fiul Suratei, nept Călugărului, cu 120 taleri, „a treia parte din acelaşi sat cin Clopoteşti, la vârful Ozerului, şi cu loc de moară, care-i în ţinutul Tutovei"; / de la Anisia, fata lui Isaiu, nepoata lui Gherman postelnic, cu 400 taleri de argint, „din dresele de visluşanie ce au avut moşii ei de la bătrânul Ştefan voievod, a patra parte din sat **Măstătici** şi din **Picigani**, în gura Bancei şi cu loc de moară în apa Bârladului"; / de la Costin şi Sofiica, fiii lui Borce paharnic, nepoţii panului Jurj bătrânul, cu 60 taleri de argint, „din dresele de visluşanie ce au avut strămoşii lor de la bătrânul Alexandru voievod, a patra parte din satul **Borăşti** la gura Huruiatei, unde a fost Bora jude"; / de la Teatiul, fiul lui Steful şi Anghelina, fata Melaniei, şi de la Dragoşe, nepoţii lui Fărâmă, strănepoţi lui Oană Julici, cu 60 taleri de argint, „din dresele de visluşanie ce a avut străbunul lor Oană Julici de la Ilie voievod, a patra parte din o selişte, ce se numeşte **Iapa**, la vârful Fântânii, şi cu loc de moară în Bârlad, ce-i în ţinutul Tutovei"[711].

1623, ianuarie 1: Zapisul lui „Ion Carapotorna şoltuzul şi 12 pârgari, şi preotul domnesc, şi toţi oamenii bătrâni târgoveţi din **Târgul Bârladului**", în care dau de ştire cum a venit Zamfira, jupâneasa lui Dumitraşco Chiriac, cu fii lor Toader şi Maria, şi au vândut pârcălabului Gheneiu şi soţiei sale Irina, drept 100 taleri de argint, „a lor ocină şi moşie, ce au avut cumpărătură de la Anisia, fiica lui Isaiu, nepoată de fiu lui Gherman postelnicul, a patra parte din **Mastatici** şi **Piceganii**, în Gura Băncii, însă cu vad de moară în pârâul Bârladului",

---

[711] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 9-14

şi cu 60 de taleri de argint, „a patra parte din sat dintr-o selişte ce se numeşte **Iapa**, cu loc de moară pe pârâul Bârladului”[712].

1632, iunie 28: Zapisul lui „Ion Carapotona şoltuzul şi cu 12 pârgari din târg de **Bârlad**”, în care mărturisesc vânzarea făcută de Măriica, fata vistiernicului Ifrim, şi de nepoţii săi Toader, Gligorie, Măriia şi Irina, feciorii Ursului, nepoţii vistiernicului Ifrim, care „şi-au vândut a cincea parte de sat din **Bujoreni** (înglobat în Zorleni, Vaslui) şi din **Pipărcani** (Pipercani, lângă Zorleni şi Banca, Vaslui) şi din **Băcsăneşti** (lângă Zorleni şi Banca, Vaslui), de la Bârlad şi cu vad de moară în Bârlad, ce au avut de la părintele lor Ifrim vistiernicul, cumpărătură de la jupâneasa Măgdălina, fata lui Ionaşco, nepoata Mihului medelnicerului”; / Şi iar a vândut Măriica… dintr-a cincea parte din sat de Bujoreni, şi din Pipărcani, şi din Băcsăneşti… şi dintr-a cincea parte din **Mastatici** (la nord de Zorileni, Vaslui), partea lor cumpărătura lui Ifrim vistiernicul de la fraţii Gligorie şi Vasile, feciorii Anghelinei, nepoata Mihului medelnicerul. Şi o au vândut Pântei şi fratelui său Boului, drept 100 de lei bătuţi”[713].

1633, iulie 5: Zapisul şoltuzului Tule Tetul şi al celor 12 pârgani de **Bârlad**, Ionaşcul, Toader Beldiman namesnic, Ionaşco Dinga cupeţ, Goianu, Hâre, Gligore Căpăţină de **Sârbi**, prin care mărturisesc „cum a venit Irina, femeia Ghinei ce-a fost pârcălab… şi a vândut din sat, din **Ţigani** (Piţigani – nota traducătorului), în gura

---

712 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 29, pp. 52, 53

713 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 132, pp. 168, 169

Băncei, a patra parte; aşijderea, din sat din **Mastatici** (la nord de Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui), a patra parte, cu vad de moară în apa Bârladului… lui Scârlet şi lui Tudorachi… / aşijderea a vândut ea, dintr-alt zapis, ce l-a avut de la Anăsia, fata lui Isaiu, nepoată lui Gherman postelnicul, a patra parte iar din sat **Mastatici** şi a patra parte din **Piţihani** (Piţigani, comuna Banca, Vaslui), şi a patra parte din **Valea Iepii** (comuna Zorleni, Vaslui), drept 50 galbeni, un cal bun şi o iapă cu mânz”[714].

1636, martie 8: Întărit prin ispisocul lui Vasile Lupu, după convenirea împărţirii moşiilor lui Cârstea Ghenovici între urmaşii lui. „Şi s-au venit, în partea Schivii, jupâneasa Dabijii, fata Cârstii şi a fiilor ei Ghiune, Maria, Nastasia, Irina, Tofana, Anasia, satul **Blândăreştii** (Blidereşti, lângă Bucium, comuna Ştefan cel Mare, Bacău) şi **Săcătura** (lângă Bogdana, comuna Ştefan cel Mare, înglobat în oraşul Oneşti, Bacău), la ţinutul Trotuşului… a treia parte din sat **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi sunt într-acel sat patru selişti, patru hotare, anume **Drângei** (Drinjeşti, înglobat în Hoiseşti, comuna Dumeşti, Iaşi), **Hodorenii** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi **Bereştii** (comuna Dumeşti, Iaşi) cu două iazuri. / Şi s-a mai venit lor, Anghelina, cu sora şi cu feciorii ei un iaz dintre cele două iazuri: un iaz este gata, cu apă şi cu peşti, iar unul este loc de iaz, şi satul **Spinenii** (lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui) şi **Cogenii** (înglobat în Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), de la ţinutul Tutovii… şi satul **Movilenii** (comuna Coroieşti, Vaslui)… şi satul **Văcăreşti** (înglobat în Ciuşlea, comuna Garoafa, Vrancea), de

---

714 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 336, pp. 429, 430

la ţinutul Putnii… şi a treia parte din sat de **Glăvăneşti** (comuna Glăvăneşti, Bacău), ce este în ţinutul Tecuciului, cu vad de moară în pârâul Zeletinului, şi a treia parte din satul **Dimaşi** (Dimăceni, comuna Vulturu, Vrancea), iarăşi la acel ţinut… / Şi s-au venit Anghelinii Vasilioai, fata Cârstei vornic, satul **Bujorenii** (înglobat în Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui), **Pipărcanii** (înglobat în Banca, comuna Banca, Vaslui), **Bâcsăneştii** (comuna Zorleni, Vaslui) şi **Măstăcanii** (lângă Sălcioara, Măstatici, comuna Banca, Vaslui), ce sunt la ţinutul Bârladului, şi satul **Sângurenii** (Singureni, raionul Cahul, Moldova), la ţinutul Tigheciului, şi a treia parte din **Cândeşti** (comuna Mihăileni, Botoşani) şi satul **Scândurinii** (Scândureni, în Covurlui, Galaţi), la ţinutul Covurluiului, şi satul **Tomeşti** (comuna Pogana, Vaslui), în ţinutul Tutovii… şi a treia parte de Dumeşti, în ţinutul Cârligăturii, cu două heleştee. Şi s-au mai venit lor, dimpreună cu sora lor Schiva, şi a treia parte din Dimaceni, ce este la ţinutul Tecuciului. / Şi s-au venit în partea Măricuţii Cernătoai, iar fata Cârstii, satul **Movileni** (comuna Trifeşti, Neamţ), la ţinutul Neamţului, cu vad de moară în pârâul Ciornii, şi a treia parte din Dumeşti, cu heleşteul din jos, şi jumătate de sat de **Iacobeni** (ţinutul Neamţului, Neamţ), ce sunt tot la acel ţinut, şi **Popârşiocei** (Popârşcioci, lângă Lungeşti, comuna Bălăbăneşti, Galaţi), la ţinutul Bârladului, şi a treia parte din satul **Ţigănenii** (Ţigăneşti, comuna Munteni, înglobată în Tecuci, Galaţi), de la ţinutul Tecuciului, şi satul **Popeştii** (Popeni, comuna Găgeşti, Vaslui), din ţinutul Fălciului, cu vad de moară în pârâul Elanului, şi a treia parte din Dimăceni, ce sunt în ţinutul Tecuciului”[715].

---

[715] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 350, pp. 392, 393

MĂŞĂNI

(pe Rezina, Orhei, Moldova).

1774, iunie 5: Satul **Măşănii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Câmpurilor, după recensământul lui Rumeanţev[716], avea **toată suma caselor 22**. Scădere rufeturi 15: 4 volintiri, 6 volintiri cu ostavcă, 2 mazili, 1 popă, 2 femei sărace. Rămân birnici 7. / **Birnici:** Vasile Vorovei / Vasile Ţurcan / Ion Buruiană / Gheorge Mărian / Tănase al lui Irimie / Timofti Ticu / Vasile Găluncu. // **Rufeturi:** Ştefan Vorovei, volintir / Ioniţă al lui Mărian, volintir / Ioniţă a Rucsandii, nepot lui Zolman, volintir / Ioniţă Zolman, volintir cu ostavcă / Andrei Vorovei, volintir cu ostavcă / Cozma Laşco, volintir cu ostavcă / Dănilă Laşco, volintir cu ostavcă / Ichim Laşco, volintir cu ostavcă / Ioniţă Găluscu, volintir cu ostavcă / Grigoraş Gorovei, volintir cu ostavcă / Constandin Găluscu, mazil / Toader Găluscu, mazil / Popa Ianachi / Aniţa, săracă / Safta, săracă.

[716] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 469

MĂŞCĂTENI

(fostul Macicăteni, azi Măşcăteni,
comuna Albeşti, Botoşani).

1634, iunie 3: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ionaşco Dobrenchi şi rudelor sale, după o pâră la domnie împotriva lui Burăleanu, Beja, Vasile şi Ionaşco Rodna „pentru sat **Macicăteni** (Măşcăteni, comuna Albeşti, Botoşani), cu heleşteu şi cu mori pe apa Jijiei, de ocolul Botăşeanilor. Şi ne-au arătat drese, cum i-au fost schimbătura jumătate de sat Măcicăteni, pentru jumătate de sat de **Pietriş** (Pietrişu, contopit cu Costeşti, înglobate în Târgu Frumos, Iaşi), care ocină a fost cumpărătură lui Grumadzu de la **Movileşti** (neamul pârâţilor de Dobrenchi). Iar jumătate de sat de Macicăteni scrie dare şi miluire lui Dobrenchi îndeosebi de la Barnovschi voievod. Iar Bălşeştii, ce sunt mai sus scrişi, s-au sculat şi au închinat satul Măcicătenii lui Alexandru vodă Iliaş şi cu măzdă (mită) l-au dobândit. Şi au luat venitul morilor în doi ani. Iar Boráleanul, Bejan, Vasile şi Rodna au zis că au cumpărat acel sat de la Alexandru vodă Iliaş şi ne-au arătat zapise… i-am judecat şi am aflat cum dresele lui Dobrenchi şi ale fraţilor săi sunt mai bătrâne şi drepte şi s-au crezut. Iar Burăleanul, Bejan, Vasile şi Rodna, ei au rămas din toată legea”[717].

1635, octombrie 5: Întărit de Vasile Lupu voievod

---

[717] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 150, pp. 169, 170

mănăstirii Galata de Sus, după o pâră a uricarului Ionaşco Dobrenchi „pentru satul **Măcicăteni**, care este din ocolul târgului nostru Botoşeni, spunând rugătorii noştri, călugării, că acest sat Măcicăteni este dreaptă danie şi miluire de la Petru voievod… şi le asupreşte acest sat Măcicăteni Dobrenchie uricar, fără drept, cu mare asupreală. Iar Dobrenchie uricar a arătat dres de danie de la Barnovschi voievod… dar el a făcut aceste drese cu cu vicleşug”[718].

1774, iunie: Satul **Măşcătenii**, ţinutul Hârlăului, ocolul Jijiei, avea, după recensământul lui Rumeanţev[719], **toată suma caselor: 24**. Scădere rufeturi 14: 1 popă, 10 scutelnici ai postelnicului Sandul Balș, 3 țigani. Rămân birnici 10. / **Birnici:** Sandu Spălățel / Pintelei zet (ginere) lui Spălățel / Gavril Turculian / Costandin sin (fiu) lui Irimie / Spiridon, rotariu / Vasili Corcodel / Iftimi Corcodel / Mihăilă al lui Ciuntu / Irimie / Dumitru. // **Rufeturi:** Popa Ștefan / Vasile Ranga, scutelnic la dumisale postelnicul Sandu Balș / Ilie Ranga, la fel / Costandin, la fel / Grigori, vezetiu, la fel / Gavril, la fel / Macovei, la fel / Ursu, blănar, la fel / Grigoraș, la fel / Gavril, slugă, la fel / Nichifor, slugă, la fel / Neculai, țigan / Ștefan, țigan / Vasile, țigan.

1901: „**Măşcăteni**, sat pe șesul din dreapta Jijiei, în partea de sud a comunei Trușești, plasa Jijia, judeţul Botoşani, cu o suprafaţă de 1.363 hectare, din care 570 hectare pădure, în partea de sud-vest, şi cu o populaţie de 67 familii sau 266 suflete, din care 50 contribuabili. Are o biserică, cu 2 preoţi şi 3 cântăreţi; 2 cârciumi; 3 comer-

---

718 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 252, pp. 294-296

719 ACAD. ȘT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 245, 246

cianţi și 4 meseriaşi. Vite: 255 vite mari cornute, 67 cai, 1.125 oi şi 25 porci"[720].

MĂŞCĂTEŞTI

(aproape de Piatra Neamţ, Neamţ).

1662, iunie 5: Întărit de Eustratie Dabija voievod mănăstirii Hlincea, care dă satul „**Măşcăteşti**, ce este în ţinutul Neamţului, care sat a fost căzut de l-a fost ţinut Radul spătarul, feciorul lui Gavrul hatmanul, nepotul lui Vasile (Lupu) vodă. După aceea, fiind Radu spătarul dator lui Ştefan Vasile vodă cu 500 de taleri, i-a pus zi, până într-un an, să-i dea banii. Neavând el la zi banii aceia, Ştefan Vasile vodă a luat satul Măşcăteşti şi la dat danie mănăstirii Hlincea… care mănăstire este făcută de Vasile vodă, încă din boierie, în zilele lui Ştefan Tomşa, care sat a fost drept domnesc de ocolul târgului Pietrei, iar acum a scos Ştefan Boul drese despre cum este a lui danie satul Măşcăteşti de la Constantin vodă. / Deci s-a socotit să fie acel sat pe seama lui şi am ales alt sat pentru acela, anume **Iurieştii**, pe apa Cogâlnicului, în ţinutul Lăpuşnei, care sat este drept al Radului spătarul, de la tatăl său Gavril hatmanul, ci acel sat Iurieşti să fie al sfintei mănăstiri Hlincea, drept acei 500 de taleri, ce a fost dator Radul spătarul lui Ştefan Vasile vodă"[721].

---

[720] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 298

[721] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 66, p. 90

1774, iunie: Satele **Dobrinii** şi **Măşcăteştii**, ocolul Pietrii, după recensământul lui Rumeanţev[722], aveau **toată suma caselor 162**. Scădere rufeturi 81: 9 văduve, 4 popi, 2 mazili, 10 ţigani, 56 case pustii. Rămân birnici 81. / **Birnici:** Tudor, legător de cărţi / Tănasă din Livezi / Gligoraş a Gligoroaei / Lazor brat (frate) lui / Gligori cel Mare / David, eşan / Lupul sin (fiu) Gligori / Voinia, muntean / Radul, muntean / Luchian, muntean / Dobromir, muntean / Temelie, muntean / Ştefan, muntean / Isariu, muntean / Nica, muntean / Ilie, muntean / Ştefan, muntean / Ion fiul Urâtei, muntean / Balotă, muntean / Neculai, muntean / Matei Potlog, muntean / Nedelco, rotar / Gligoraş, rotar / Ion Udrichi, muntean / Calotă / Stoica, muntean / Mihalcia, rotar, muntean / Bale, rachier / Gherghi, muntean / Ion Bălăniţă / Mihai Uncheş / Costantin, bârsan / Lupul, muntean / Mateiu / Badiul / Toma / Ştefan Garavacia / Sava / Zaharia / Andrei / Vasile Gorliază / Stoica Druică / Sava / Dragomir / Niagul / Ion zet (ginere) Druicăi / Gheorghe fiu Druicăi / Ion Băbuţă / Ioniţă fiul lui Costantin, bârsan / Măteiu / Sava Semiche / Petco, trăistar / Stanciul, răilian (din Raia) / Dragomir / Stănilă / Iane / Pană / Radul / Costantin / Ştefan, ungurian / Oancheş / Ianeş, săcui / Ioji Cadar, săcui / Ioji, baciul, săcui / Bacista / Baciul Obiliz / David, baciul / Iştan / Alt Iştan / Jâga / Costin Petre / Mahaiu, ciobotar / Gheorghe Marton / Otul, săcui / Izcup / Ianăş / Matieş / Ianăş Fătul / Iuje Laston / Mihaiu Cătana / Vasile, ungurian. // **Rufeturi:** Popa Ion / Popa Ştefan / Diaconul Ioniţă / Diaconul Ion / Ioniţă Cocris, mazil / Ştefan Frunteş, tij (la fel) / Ioana, văduvă / Altă

---

[722] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 58, 59

Ioana, la fel / Chira / Iliana / Safta Iliana / Sanda / Iliana Mârţoae / Maria Ciuntoae / Gheorghe, ţigan / Dumitru, la fel / Ion, la fel / Badiu, la fel / Vasile, la fel / Nistor, la fel / Costantin, la fel / Dumitru, la fel / Toader, la fel / Lupu, la fel. // **56 case pustii**.

1901: „**Măşcăteşti**, sat în judeţul Neamţ, plasa Piatra-Muntele, comuna Dobreni, situat în valea formată de dealul cu acelaşi nume, din ramura Balaurului, dinspre est. Are o populaţie de 5 familii sau 15 suflete; o biserică, fondată de Ştefan Vodă; 28 vite. Satul formează un trup cu satul Căşăria"[723].

MAŞCĂUŢI

(sat pe Răut, Macicăuţi, raionul Dubăsari, Moldova).

1436, iulie 17: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi logofătului Oancea, care primeşte uric pentru „satele pe Răut, anume: Procopinţii, unde au fost Procop şi Vasile vătămani, şi cu moara, şi Macicăuţi, şi cu prisaca, şi Cozarăuţi, şi Fântâna Albă, şi, la gura Volcineţului, unde se uneşte cu Cotovţea, şi la Itchil, între Crotolci, mai jos de unde stă Piatră, mai sus de locul lui Oţel, şi lângă Bâc, pe cealaltă parte, pe valea ce cade în dreptul Cheşenăului lui Acbaş, la Fântână, unde este Seliştea Tătărească, în dreptul păduricii … Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde folosesc din veac. Iar hotarul

[723] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 298

pustiilor să fie cât vor putea să folosească îndestul acele sate, pe care le întemeiază”[724].

1635, august 5: Stâlpii satului **Macicăuţi** (azi **Măş-căuţi**, comuna Măşcăuţi, raionul Criuleni, Moldova). „Aicea scrie și mărturisește Isac strămoșul, cu feciorul său, cu Crăciunaș, moşeni din satul Macicăuţi, din cutul de jos. Din Crăciunaş sunt cinci feciori, anume: Dochița, mama lui Toder Mititelul și a lui Bălănaș și Oancei, și Varvara, mama Alecsandrei și a lui Ionașco Lincariul și a Părascăi, și este Stanca, mama lui Bogdan și a Pătârlagăi și a Gaftonei, și este Toader popa, tatăl lui Ionașco, a lui Scornici, și a lui Slăvilă, și este Orăș și Țiplic și Chiful și Ștefăniță, nepot de fiu. Din moșia a cinci frați, din partea Vărvarei, a vândut Alecsandra lui Pârvuleți a treia parte, iar partea lui Ionaşco Lincariul şi a Parascăi parte, n-are treabă nimeni la acele părţi. Din partea lui Toder, a popei, este oprită partea lui Ionașco Scornici, a doua parte, la Pârvuleţi, că a murit la dânsul. Din partea Stancăi, a treia parte, a fost oprit Lupul vornicul partea lui Bogdan, când a fost dată dănăoară, și au luat seama și n-au vrut dumnealui să-și împresure sufletul cu acel pământ și să-și ia păcate, ce l-am iertat. / Iar cine va vrea să ia acea parte pe urma noastră, partea lui Bogdan, să fie neiertat și de mine și de Dumnezeu, că l-am adus de peste Dunăre, din sat din Măcin, la moșia sa, la sat la Macicăuți, și l-am iertat. Aceasta toți scriem și mărturisim. / Cum are şi mărturii Baciul şi Curilă şi Leuştean şi Toder Roşca, vecini de-ai Lupului; și de moșeni este Pârvul și Roman. Să fie neiertat și de mine și de Dumnezeu, să n-aibă unde veni după mine cine-i va

[724] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 158, pp. 218-220

opri locul. Așa scriem și mărturisim"[725].

1659, iulie 6: Porunca dată de Gheorghe Ghica voievod lui Gheorghe Catargiul şetrar, să meargă „la satul **Mătcăuţi** (pe Răut, Măşcăuţi, în jos de Orhei) şi să alegi toate părţile lui Buhuş clucerul… şi precum vei alege să pui şi semne, aşijderi să socoteşti hotarul acelui sat al **Mătcăuţilor**, căci s-a jeluit clucerul că i se împresoară hotarul dinspre alte hotare"[726].

1741, aprilie 30: Zapis de la Toader ot **Furceni**, Vasile ot **Maşcăuţi**, ce se hotărăşte cu Mihăilaşe, Andrei, om bătrân din satul **Peşterii** Catargiului, şi Dănilă, om bătrân din satul **Susleni**, ce se hotăreşte cu Mihăilaşe şi cu Trebujenii, ce sunt pe apa Răutului, în sus de Peşteră, în care mărturisesc „pentru **Trebujăni**… că am îmbătrânit pe lângă acest sat Trebujănii şi afară de călugării de la Golăe să stăpânească n-am apucat pe alţii, nici din răzeşii locului acestuia, nici din locuitori, ci tot pe călugări, nu de 30 de ani, ci şi de 40 înainte"[727].

1774, iunie 5: Satul **Maşcăuţii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Răutului, după recensământul lui Rumeanţev[728], avea **toată suma caselor 12**. Scădere rufeturi 7: 7 volintiri Rămân birnici 5. 8 case pustii. / **Birnici:** Tudosi Joimiru / Iosip Marca / Vasile Druță, dascăl / Mosco, jidov / Ilie, jidov. // **Rufeturi:** Antohi, morar, volintir / Andrei Mândrilă, volintir / Ștefan Frățiman,

---

725 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 193, p. 229

726 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 153, 154

727 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 212, p. 212

728 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 417

volintir / Prodan, rusul, volintir / Simion Gheorghi, volintir / Ursul, șelar, volintir / Ioniță, șelar, volintir.

1904: „**Măscăuţii de Jos**, sat mare în judeţul Orhei. Face parte din volosti Criuleni. E aşezat în valea Răutului, pe ţărmul drept al râului. Are 469 case, cu o populaţie de 2.914 suflete de răzeşi şi ţărani.; o biserică, cu hramul Sf. Mihail; şcoală elementară rusească; 720 vite mari. Partea satului de pe ţărmul stâng al Răutului se numeşte Măscăuţii de Sus"[729].

MĂŞCENI

(Măşceanii, lângă oraşul Soroca,
raionul Donduşani, Moldova).

1623, aprilie 9: Întărit de Ştefan Tomşa voievod marelui vameş Manolachi, care primeşte uric pentru „trei sate, anume: Rogojanii (Pohoama, judeţul Soroca, Moldova), şi Vistiernicenii (comuna Gura Camencii, judeţul Soroca, Moldova) şi Roşiiaci pe Răut (Roşieticii Vechi, comuna Roşietici, judeţul Soroca, Moldova), care sunt în ţinutul Soroca, cu vaduri de moară şi cu bălţi de peşte, şi satul Măşceanii pe Nistru (lângă oraşul Soroca, Moldova), în acelaşi ţinut, care acele sate mai sus scrise au fost ale lui Isac Balica hatman, dar le-a pierdut în viclenia sa, când s-a ridicat cu domnul său, Constantin voievod, şi cu mare mulţime de leşi şi cazaci, împotriva domniei

[729] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 143

mele şi a sceptrului cinstitului împărat şi am făcut mare război cu ei pe pârâul Jijia şi Dumnezeu i-a dat sub sabia domniei mele, unde şi oasele lor zac ca mărturie veşnică”[730].

1623, iulie 23: Întărit de Ştefan Tomşa voievod marelui vameş Manolachi, care primeşte uric pentru „nişte sate, anume Visterniceni, i Rogojani i Rosiiacii de pe Răut, cu loc de mori pe Răut şi cu heleşteie, şi alt sat, anume Măşcenii, ce este pe apa Nistrului ot ţinutul Sorocăi. / Care acele sate au fost ale lui Isac Balica hatman şi le-a prăpădit la al lui vicleşug… Manolachi vel vameş a dat domniei mele 600 galbeni, care bani am dat domnia mea la trebuinţele pământului”[731].

1623, noiembrie 29: Întărit de Radul voievod marelui vameş Manolache, care primeşte uric pentru „satul Rogojenii şi Roşiacii şi Vistiernicenii, care sunt pe Răut, cu vaduri de mori şi cu bălţi de peşte, şi satul Măşceni, care este pe Nistru, în ţinutul Soroca”[732].

1633, martie 6: Întărit de Alexandru Iliaş voievod mănăstirii Sfântul Sava din Iaşi, care primeşte urice pentru „satele **Broscăuţii** (raionul Donduşani, Moldova) şi **Căcăcenii** (raionul Donduşani, Moldova) şi **Larioneştii** (azi Arioneşti, raionul Donduşani, Moldova) şi **Măşceanii** (raionul Donduşani, Moldova) şi de asemenea **Gamţenii** (ţinutul Soroca, Moldova) şi **Mateuţii** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova), care sunt în ţinutul

---

[730] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 53, pp. 79-82

[731] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 102, p. 150

[732] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 134, pp. 181, 182

Soroca, cu locuri de moară şi cu toate veniturile, care acele sate au fost drepte ocini şi cumpărătură răposatului Enachi postelnic. Iar după aceea, când a fost la moartea lui, el a dat acele sate acelei sfinte mănăstiri”[733].

1634, mai 16: Porunca dată de Vasile Lupu voievod „la vătămani şi la toţi mişeii domniei mele din **Larioneşti** (Arioneşti, raionul Donduşani, Moldova), **Măşceni** (raionul Donduşani, Moldova), **Căcăceni** (raionul Donduşani, Moldova), **Broscouţ** (Broscăuţi, raionul Donduşani, Moldova), **Gliţeni** (Hlingeni, comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova), **Mătiuţ** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) şi din **Slobozia Saucăi** (comuna Sauca, raionul Donduşani, Moldova)… voi toţi ca să aveţi a asculta de egumenul şi de tot soborul de la sfânta mănăstire Sfântul Sava”, pentru că „a dat acele sate răposatul postelnic Ianache sfintei mănăstiri”[734].

MAŞNICI

(lângă Sârbi, comuna Nicoreşti, Galaţi).

1639, aprilie 4: Gheorghiţă, fiul lui Simion spătar, şi mătuşa lui Drăguţoai vând verişoarei Anghelina şi comisului Andrii Huduman, drept 18 ughi, un cal drept 12 ughi, 60 de mioare şi 2 vaci cu viţei, „a noastră ocină şi moşie de la **Maşnici** (lângă Sârbi, comuna Nicoreşti, Ga-

---

[733] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 307, pp. 393, 394
[734] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 134, p. 147

laţi), jumătate din partea Dumbrăvenească… şi, din Noiţa, în sus de Buciumene, cu câmp, cu dumbravă, cu selişti de sat, cu vad de moară, cu vlamnic de fân, cu codru, până unde dă Runcul de mal… dinaintea Cozmiţii şi Andrii sinovi Bolii din **Hănţăşti** (Hănţeşti, comuna Buciumeni, Galaţi), Necolai Ghiorman, Vasile Berzii, Ioan Stărpul şi Vasile fratele lui Ioan din **Ţăsăşti** (lângă Sârbi, comuna Nicoreşti, Galaţi)”[735].

MĂTĂŞENI

(între Voineşti şi Văcoteşti, Iaşi).

1701, iulie 7: Călugării mănăstirii Râşca vând lui Ştefan Bărcă şi jupânesei Saftei, pentru 80 lei, „o moşie, anume **Mătăşenii**, ce-i zic **Chilia**, hotar întreg, fără răzeşi şi stâlpit, de la ţinutul Cârligăturii… care moşie este înte hotarul Voineştilor şi între hotarul Văcoteştilor”[736].

[735] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 83, p. 80

[736] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 60, 61

MATCA

(Fântâna, sat inclus în Matca, Galaţi).

1623, ianuarie 15: Scrisoare de mărturie privind cumpărarea „dreptei ocini şi moşii din sat de Fântânele, din ţinutul Tecuciului, două părţi a doi bătrâni”[737], cu 200 taleri bătuţi, de către Enache postelnic, de la Nicoară, feciorul Moşului, nepotul lui Căldăruş, de la Iorga, feciorul Dingăi, de la Constandin şi Spiridon, feciorii Mârzii, nepot Coţuşii, de la Lepădat, fecior Fătului, nepot Coţuşii, de la Şărban. Feciorul lui Epure, nepotul lui Epure celui bătrân, şi de la Stanciul, feciorul Ţigului, nepot Coţii.

1623, aprilie 25: Întărit de Ştefan Tomşa voievod postelnicului Enache (Ianacache), care cumpărase, cu 140 taleri de argint, de la fostul pârcălab Stavăr, fiul lui Crăciun, nepotul lui Zbiarea, „ocina şi dedina sa dreaptă, a treia parte din satul Fântâna, partea de sus, care este în ţinutul Tecuci… / Şi de asemenea au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Nicoară, fiul lui Moşoiul, nepotul lui Căldăruşă, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neagul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigul, toţi nepoţii lui Coţuşea, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Epure, nepotul lui Epure cel bătrân… şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină, două

737 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 5, pp. 5, 6

părţi de ocină, cât vor fi doi bătrâni din acest sat, din Fântână, cât va fi partea lor, din acele drese mai sus scrise. Acestea le-au vândut ei tot boierului nostru mai sus scris, Ianache postelnic, pentru două sute de taleri de argint”[738].

1624, martie 25: Întărit de Radul Mihnea voievod postelnicului Ianache, care obţine uric pentru „satul **Stolniceni** (pe Gârla Scumpia, comuna Stolniceni, Iaşi) pe Gârla şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scumpia, Iaşi), care este în ţinutul Iaşi, cumpărătură de la Păscălina, cneaghina lui Lupul Stroici logofăt, şi de la fiul ei Ionaşco Stroici, pentru 850 ughi ungureşti”; / „satul **Gligenii** (Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova) în ţinutul Soroca, cumpărat de la Prohor, Eftimie, Simion, Nicanor, Daniil şi de la tot soborul sfintei mănăstiri Pantocrator, pentru 200 taleri bătuţi, cu mori la apa Neagra”; / „satul **Medelenii** (comuna Golăeşti, Iaşi), pe amândouă părţile Prutului, cumpărat de la Busca şi fiii ei Zabulic, Erina şi Elena, şi Vasile, fiul lui Maxin, şi de la Ionaşco Căcărează, fiul Mariei, şi Dămian şi fratele lui Toader, şi Necoară fiii Mariei, şi de la Iosip, fiul lui Ganea, şi sora lIui, Agafia, şi Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, şi de la Anna, fiica lui Fedor, şi surorile lui Tudosiia şi Ţiganca, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Medelean, şi de la Hilip şi Neniul, fiul Maricăi Budoaie, şi Nuor şi Alixandru, nepoţii Budoaiei, pentru 162 de taleri bătuţi”; / „două părţi din tot satul **Onţeşti** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi le-a cumpărat de la Gherman, fiul lui Bâzdâg, şi de la toţi părinţii şi fraţii şi verii lor, pentru 150 de taleri bătuţi şi zece boi…

[738] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 61, pp. 96, 97

a treia parte, ce se va alege partea lui Barnovschi hatman şi a cneaghinei sale, cumpărată de la milostivirile lor, pentru 100 taleri bătuţi". / „satul **Cucuiaţii** (raionul Râşcani, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Coste şi de la sora lui Ticea, copiii Agafiei şi ai lui Nasture, nepoţii lui Cirţiu, şi Necoriţă, fiul Magdalinei, nepotul lui Ivan, şi Isac şi sora lui Coschiţa, copiii Stancăi, nepoţii lui Stan cel bătrân, şi Mărica, fiica Erinei, nepoata lui Văsiu, pentru 95 de ughi buni"; / „satul **Fântânelile** (inclus în Matca, Galaţi) în ţinutul Tecuci, pe care şi l-a cumpărat de la Stavăr, fost pârcălab, fiul lui Crăciun, nepotul lui Zbiarea, şi de la Nicoară, fiul lui Moşul, nepotul lui Căldăruşe, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neniul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigui, toţi nepoţii Coţuşei, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Iepure, nepotul lui Iepure cel bătrân, pentru 340 de taleri bătuţi"; / „satul **Ciocârlianii** (sat pe Gerul, Galaţi), în ţinutul Tecuci, pe Gerul, pe care şi l-a cumpărat de la Dumitraşco Ciutacul, fiul Dobrei, şi fratele lui, Stancul, nepotul lui Smârcea, şi Miron, fiul lui Păcurar, şi sora lui, Stanca, şi Ion, nepotul lui Păcurar, şi Simion, şi Puţachi, şi Frăţilă, toţi nepoţii lui Smârcea, pentru 100 de ughi roşii"; / „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciu, pe care şi l-a cumpărat de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea vornic, şi de la fiicele lui, Nastasiia şi Anghelina, pentru 350 de taleri bătuţi"; / „satul **Poienile Sasului** (satul Sasu, Vrancea), cutul de sus, care este în ţinutul Tecuci, pe care l-a luat pentru datoria pe care a avut-o la Iurco logofăt, 300 de ughi galbeni, pe care îi dăduse lui cu împrumut în zilele lui Costandin voievod.

Şi hotarul acestui sat fusese cotropit de alţi oameni care erau împrejurul lui, iar după aceea, în zilele lui Ştefan voievod, s-au dus Ionaşco vornic şi Cujbă vornic cu carte domnească şi au ales hotarul acestui sat, cu oameni buni, şi au pus stâlpi, pe unde a fost vechiul lor hotar de demult”; / „jumătate din satul **Chicoşea** (lângă Corni, Galaţi) pe Sohului, în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Maxin şi fratele lui Măteiu, şi Trifan, copiii lui Lupul, şi Ignat şi fratele lui, Istratie, şi sora lui Măgdălina, copiii lui Cornea, şi verii lor Gligor, fiul lui Simion, şi Spiridon, fiul lui Bogdan, pentru 80 de taleri bătuţi”; / „jumătate de sat din **Şuşmăneşti, care acum se numeşte Drăguşănii** (Drăguşeni, Galaţi), în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Fodor, şi Mihăilă, şi Mica, şi Nichita, şi Eremiia, şi Maxenia, toţi nepoţii şi strănepoţii Marinei, pentru 80 de taleri bătuţi”; / „satul **Şotropenii** (lângă Perieni, Iaşi) pe Turiia, în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Cazaca, cneaghina lui Trifan postelnic, şi de la Rusca, sora lui Trifan postelnic, pentru 100 de taleri bătuţi”; / „satul **Furteşti** (lângă Vertişoaia, comuna Furteşti, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe Prut, pe care şi l-a cumpărat de la Movilă şi de la fratele lui, Nicoară fost spătar, fiii lui Lazăr pitar, pentru 180 de taleri bătuţi”; / „satul **Mărişeni** (comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova), în ţinutul Lăpuşna, şi iarăşi jumătate din jumătate, pe care şi le-a cumpărat de la Ionaşco Negruţ cel bătrân, pentru 90 de taleri bătuţi. Iar dresele pe care le-au avut pentru acest sat, ei au spus că le-au pierdut din pricina tătarilor, când a venit în domnie Ştefan Tomşa voievod”; / „siliştea **Ghermăneştii** (comuna Drânceni, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe râul Bârlad, pe care şi-a cumpărat-o de la Movilită fost

pârcălab şi de la fiul lui, Lazor, şi de la Toader nepotul lui, fiul lui Nicoară, pentru 120 de ughi galbeni”; / „satul **Punteşenii** (Puntişeni, Vaslui), în ţinutul Tutova, pe care şi l-a cumpărat de la Simion, fiul lui Nicoară Barza, nepotul lui Costin, strănepotul lui Trifa şi al lui Toma, şi de la Dumitru, fiul lui Ionaşco Barzica, nepotul lui Costin, şi de la Sirbul, fiul lui Ghiorghe, nepotul lui Nistor, şi Nicoară, fiul lui Petrea, şi Toader, fiul lui Filip Păţea, şi toţi nepoţii şi strănepoţii lui Trif şi ai lui Toma, toate părţile lor de moştenire şi de cumpărătură, pentru 100 de ughi galbeni. Şi a rămas nevândută, din tot satul Punteşeni, dintr-un bătrân, partea lui Costantin şi a lui Nistor, ce se va alege partea lor din şase ogoare”[739].

1774, iunie 26: Satul **Odaia de Beilic**, ţinutul Tecuciului, ocolul Târgului, după recensământul lui Rumeanţev[740], avea **toată suma caselor 51**. Scădere rufeturi 12: 2 văduve, 6 nevolnici, 3 pəscari (pescari – n. n.), lumânărari isprăvniceşti, 1 văcar. Rămân birnici 39 călăraşi. / **Călăraşi**: Neculaiu, chihaia / Dinul / Stanciul, muntean / Vasili Dicusară / Ştefan Ghidul / Şerban / Ion, chelar / Ionaşcu / Vasili zet (ginere) lui Ghidul / Constandin Nechita / Alecsandrachi / Costandin, cojocar / Lupul Pazarghidian / Dobria Blaga / Ion Dorosan / Sandul, puşcaş / Ilii, cioban / Costantin, cioban / Ion Macoveiu / Ilii Mihălaşcu / Ioniţă Blaga / Gheorghi Popa / Grigorii Popa / Ion Dicusară / Apostol Veveriţă / Ion Dobria ot (din) Hânţăşti / Stanciul Gheoca / Ion Blăguţă / Mihaiu, rachier / Ştefăniţă zet (ginere) Blagăi / Marin

[739] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 182, pp. 243-248

[740] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 564, 565

Ciomar / Radu Patrichi / Ion, cărăuş / Costandin Ghidul / Petria, spoitor ot Sârbi / Dănăilă / Zanfir. // **Rufeturi**: Slatina, văduvă / Cozmina, văduvă / Postolachi, nevolnic / Sârghii, lumânărar isprăvnicesc / Iftemii, lumânărar isprăvnicesc / Ion, văcar / Neculai, vătăman, nevolnic la Buciumeni / Dumitru, nevolnic / Mihaiu sin Stanciul, nevolnic / Ursul Dorosan, nevolnic / Andreiu Bâha, nevolnic / Nedelcu, lumânărar isprăvnicesc.

1774, iunie 26: Satul **Matca**, ţinutul Tecuciului, ocolul Târgului, după recensământul lui Rumeanţev[741], avea **toată suma caselor 38**. Scădere rufeturi 6: 1 popă, 3 nevolnici, 2 văduve. Rămân birnici 32 călăraşi. / **Călăraşi**: Vasili Miron / Răducan Donosii / Ion Hilimon / Vasile, berar / Ioniţă, berar / Ioniţă Tofan / Lupul, berar / Vasili, berar / Vasili Lupoiul / Ion Pohrib / Apostol Taşcă / Ilii Sârghii / Gheorghi sin (fiu) lui / Vasile sin Pricopii / Ion Pricopii / Dănăilă, croitor / Stoian, bărbier / Iftimii Stoian / Ion Donici / Savin Donici / Alecsandru Stoian / Dragomir Donici / Grigoraş Pohrib / Ion, bărbier / Sandul Toma / Vasile, bărbier, holtei cu mamă / Eni, bărbier / Săvastrii Podolian / Ioniţă Pricopii, chihaia. // **Rufeturi**: Popa Toader / Alicsandru Ciocan, nevolnic / Voicu, ce a fost al pârcălabului Marin, nevolnic / Dragnia, văduvă / Savina, văduvă / Bănică, văcar, nevolnic.

1901: „**Matca**, comună rurală în județul Tecuci, plasa Nicorești, situată pe ambele maluri ale râului Corozelul, la 6 km de capitala județului şi la 21 km spre est de a plășii. Are o populaţie de 510 familii sau 2.260 suflete; locuiesc în 594 case. Sunt trei biserici, două de zid şi una de gard (plase de nuiele, umplute cu lut – n. n.).

---

[741] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 565

Cea de zid, cu hramul Sf. Nicolae, s-a făcut, la început, de gard, pe moșia Odaia, fostă răzăşie a locuitorilor; în 1830, s-a reparat și, în 1872, s-a făcut de zid; a doua, tot de zid, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, s-a făcut la 1833, cu spesele obşteşti, din lemn, şi la 1837 s-a refăcut de zid; a treia, cu hramul Sfinţii Voevozi, s-a făcut de gard, în 1825, cu ajutorul locuitorilor şi, la 1860, s-a reparat; sunt deservite de 3 preoţi şi 5 cântăreţi. Școala, care datează din anul 1864, e frecventată de 65 elevi. Vite sunt: 620 boi, 489 vaci, 360 cai, 1.016 oi, 15 capre, 3 tauri, 890 porci. Sunt 420 stupi cu albine. Întinderea terenului cultivabil e de 6.124 hect… Locuitorii sunt vechi răzeși. Comerţul se face de 5 cârciumari. Se mărginește, la nord, cu comunele Țigănești şi Corodul; la sud, cu comuna Puţeni; la est, cu judeţul Covurlui, și la vest, cu orașul Tecuci”[742].

MATEIENI

(la Başeu şi Jijia, unde şade Matei,
comuna Corlăţeni, Botoşani).

1437, decembrie 20: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul lui

[742] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 246

Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bticeni, Moldova), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Cusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui Pavust (Paustova,

comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Orhei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul

Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, **la Başeu, unde şade Matei** (Mateieni, comuna Corlăţeni, Botoşani), şi, sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[743].

1611: Întărit de Constantin Moghilă voievod lui Nicora, feciorul lui Roschip, şi, respectiv, hatmanului Isac Balica, după ce schimbă între ei nişte moşii, „şi i-a dat Isac Balica jumătate de sat **Mătieni** pe Jijia, cu mori pe Jijia, ce este în ţinutul Hârlăului… în locul dreptei sale ocini ce a avut în satul **Epureni** pe Jijia, a patra parte, ce i-a fost cumpărătură de la Ionaşcu, feciorul lui Bosuioc spătar, cu mori pe Jijia. Şi iar, din a patra parte, o a patra parte, ce i-a fost cumpărătură de la Frăţian Jiamănul şi de la copiii lui Stratilat, Mărica şi Aslan, şi iarăşi două părţi, cumpărătură de la Irimia postelnic, ce i-au fost moşie, o parte de pe jupâneasa lui Ileana Poma, iar cealaltă cumpărătură de la Ion Căneai”[744].

1901: „**Mateieni**, sat în judeţul Dorohoi, plasa Coşula, comuna Dimăcheni, cu 74 familii sau 165 suflete. Proprietatea moşiei este a răposatului Ioan Docan, luată prin cumpărătură, iar din vechime a fost a mănăstirii Dragomirna din Bucovina, până în anul 1783, când s-a vândut. Biserica, cu hramul Sfinţii Trei Ierarhi, deservită

---

[743] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

[744] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XIV, Iassi 1889, pp. 163, 164

de 1 cântăreţ şi 1 pălămar, este mică, de lemn şi tencuită; făcută, în 1828, de spătarul Grigore Manole Varlam, fost proprietar. Sătenii împroprietăriți au 157 hectare 54 ari; iar proprietarul moșiei, 1.095 hectare 99 ari câmp și 71 hectare 61 ari pădure. În sat sunt: 5 iazuri; o livadă; 4 pogoane de vie, Râul Jijia curge pe hotar. Drumuri principale sunt: acel ce duce prin Vlădeni, în jos, pe Jijia, și acel ce duce la Botoşani și la Dorohoi, prin Dimăcheni. Hotarele moşiei sunt cu: Dimăcheni, Vlădeni, Corlăteni şi Nicșeni”[745].

MATEUŢI

(comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova).

1617, martie 12: Întărit de Radul Mihnea voievod lui Gheorghe Siminiceanul, fost vornic de poartă (divan), fiul Odochiei, nepot lui Dumitraşcu, strănepot lui Gavril şi răstrenepot lui Coman Băicescul, primeşte ispisoc, „din drese ce a avut bunul său Cozma Baicescul de la bătrânul Ştefan voievod, satul cu numele **Siminiceanii**, ce-i în âinutul Romanului, ce a fost al maicii sale Odochia; jumătate din acelaşi sat Siminiceanii, schim cu rudele ei Anton, Frăţiman şi Vărvara, copiii Magdalinii, pentru o jumătate de sat **Frăţeşti**, ce-i în ţinutul Cârligăturii… / şi alt sat, cu numele **Brăbăteştii**, iarăşi în ţinutul Romanului, şi cu două locuri de prisăci dinspre răsărit, şi cu loc

[745] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 246, 247

de moară pe Bahlueţ; un loc de prisacă la **Băiceani**, alt loc este dinspre **Tâmpeşti**, din uric de cumpărătură ce au avut de la Eremia voievod, cumpărătură de la sămânţa lor Lupul, Moga, Anuşca şi Toader, feciorii Mogăi sulgerul, de la Tudora, sora Boldurului diac, şi de la Candachia cu fraţii ei, copiii Boldurului diac… / aşijderi îi întărim, din aceleaşi drese de la bătrânul Ştefan voievod, satul **Mateuţii** pe Nistru şi, în acelaşi hotar, satul **Cobileanii**, şi seliştea **Stodolna**, seliştea **Eţcanii**, toate pe Nistru, în ţinutul Orhaiului, care jumătate de sat **Mateuţii** îi este cumpărătură de la ruda lor Ionaşco Iaţco, fiul bătrânului Iaţco, pentru 200 taleri argint… / şi aşijderea îi întărim lui Gheorghe o parte de ocină de la satul **Şircanii**, din jos şi din sus, cu heleşteu pe pârâul satului, ce-i în ţinutul Orheiului, cumpărătură de la Nistor, feciorul lui Şirco, de la Caisin, feciorul lui Constandin, de la Agafia, fata popii Simion, de la Salomia, fata lui Sprăl, de la fiul Motrii, nepotul lui Sprăl, de la Gheorghe, fiul Tudorii, de la Mihăil şi Ihnati, feciorii Fadorii, , de la Efrim, fiul lui Bucul, de la Cantea, Fedor şi de la fiul său Toma, toţi strănepoţi lui Fedor Faurul… / şi aşijderi, îi întărim şi alte părţi din **Şircanii**, cumpărătură de la Macsin, de la Toma, fiul Petrii, şi de la Marica, fata Motrii”[746].

1633, martie 6: Întărit de Alexandru Iliaş voievod mănăstirii Sfântul Sava din Iaşi, care primeşte urice pentru „satele **Broscăuţii** (raionul Donduşani, Moldova) şi **Căcăcenii** (raionul Donduşani, Moldova) şi **Larioneştii** (azi Arioneşti, raionul Donduşani, Moldova) şi **Măşceanii** (raionul Donduşani, Moldova) şi de asemenea **Gamţenii** (ţinutul Soroca, Moldova) şi **Mateuţii** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova), care sunt în ţinutul

[746] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. X, Iassi 1888, pp. 148-151

Soroca, cu locuri de moară şi cu toate veniturile, care acele sate au fost drepte ocini şi cumpărătură răposatului Enachi postelnic. Iar după aceea, când a fost la moartea lui, el a dat acele sate acelei sfinte mănăstiri”[747].

1634, mai 16: Porunca dată de Vasile Lupu voievod „la vătămani şi la toţi mişeii domniei mele din **Larioneşti** (Arioneşti, raionul Donduşani, Moldova), **Măşceni** (raionul Donduşani, Moldova), **Căcăceni** (raionul Donduşani, Moldova), **Broscouţ** (Broscăuţi, raionul Donduşani, Moldova), **Gliţeni** (Hlingeni, comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova), **Mătiuţ** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) şi din **Slobozia Saucăi** (comuna Sauca, raionul Donduşani, Moldova)… voi toţi ca să aveţi a asculta de egumenul şi de tot soborul de la sfânta mănăstire Sfântul Sava”, pentru că „a dat acele sate răposatul postelnic Ianache sfintei mănăstiri”[748].

1635, martie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod pârcălabului de Hotin Pătraţco Ciogolea, care primeşte ispisoc pentru **Hudeştii Mari**, care este în ţinutul Dorohoiului, pe Başeu, **Rediul**, care este în ţinutul Trotuşului, **Măteuţii**, care este în ţinutul Sorocii, deasupra Nistrului, **Scubenţii**, la Hârlău, **Costeştii** sub Cozance, pe Jijia, în ţinutul Hârlău, nişte vii de la **Cotnari**, „pe hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[749].

1636, aprilie 4: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vistiernic Gheorghe Roşca, în baza uricelor şi

---

[747] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 307, pp. 393, 394

[748] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 134, p. 147

[749] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 78, pp. 99-103

ispisoacelor sale, adică **Volnăeştii** (Vulcăneşti, comuna Cioreşti, raionul Nisporeni, Moldova) pe Işnovăţ, care este în ţinutul Lăpuşnei, jumătate din satul **Negreşti** (comuna Negreşti, raionul Străşeni, Moldova), tot pe Işnoveţ, şi satul **Cozmeştii** (raionul Nisporeşti, Moldova), pe râul Prut, de asemenea în ţinutul Lăpuşnei, a şaptea parte din **Izbişte** (comuna Izbişte, raionul Criuleni, Moldova) şi a şaptea parte din **Pietrosul** (Chetrosu, comuna Chetrosu, raionul Arenii Noi, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei, două părţi din **Cotelova** (comuna Koteleve, raionul Novoseliţa, Ucraina), în ţinutul Hotinului… / Şi jumătate din a patra parte din **Balomireşti** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi din **Hoiseşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), la pârâul Bahlui… / Şi satul **Scobenţenii** (Scobilţeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în Cârligătură… o selişte, anume **Vălişenii** (Văleşeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în ţinutul Cârligăturii… jumătate din satul **Mateuţi** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) pe Nistru, în ţinutul Orheiului… şi satul **Stărpenii** (Sterpeni, comuna Stănileşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului… jumătate din satul **Oncani** (înglobat în Orăşeni-Deal, comuna suburbană Curteşti, Botoşani) şi din **Turbureni** (sat înglobat în Botoşani) şi a treia parte din satul **Băiceni** (comuna suburbană Curteşti, Botoşani), în ţinutul Hârlăului… satul Tâmpeştii (Fălticeni, Suceava) în ţinutul Sucevwei şi jumătate din satul **Mihalcăuţii** (înglobat în Lukacivka, comuna Nelipovţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), în ţinutul Hotinului, pe Viliia Seacă… / Şi a cincea parte din satul **Ivoeşti** (comuna Podu Iloaei, Iaşi) din ţinutul Cârligăturii… nişte părţi de ocină din **Ţibăneşti** (comuna Băceşti, Vaslui), pe pârâul Gârboveţ, în ţinutul Vasluiului… a patra parte din satul **Hlăpeşti** (înglobat în

Nemţeni, comuna Nemţeni, raionul Hânceşti, Moldova) pe Prut, în ţinutul Lăpuşnei… nişte părţi de ocină din satul **Copujani** (ţinutul Lăpuşnei, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei”[750].

1904: „**Mateuţi**, sat mare în judeţul Orhei, volosti Răzina, aşezat deasupra văii Cerna, între satele Glinjeni şi Buşerniţa, în faţa satului Popauţi. Are 199 case, cu o populaţie de 1.194 suflete; biserică; şcoală elementară rusească; 9 mori de vânt; grădini cu pomi”[751].

MATIEŞEŞTI

(lângă Strâmtura, Vaslui).

1603, februarie 7: Întărit de Eremia Moghila voievod părcălabului Ionaşco Hohulea şi clucerului Goga, care cumpără de la surorile Lupa, Urâta şi Feda, fetele Moisăi, nepoatele Mărinei, cu 40 taleri, „din jumătate de sat **Strâmtura**, unde a fost Mic Şerban, a patra parte din altă bucată de pământ numită **Matieşeştii**, din a opta parte, a patra parte şi cu loc de moară în Vaslui; / Şi aşijderi, de la Dochia, Palaghia, Gafiia, Dumitru şi Stroe, fiii Crăstiului, din jumătate de sat **Strâmtura**, a patra parte, ce i se va alege partea lui Ion Strâmtură, drept 25 de taleri; / Şi iarăşi, de la Ion Ciornei… a sa dreaptă ocină şi cumpărătură, drept 120 zloţi tătăreşti; / Şi de la

---

750 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 389, pp. 435-445

751 Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 142

Cristul… din a patra parte, jumătate, însă din partea Micăi şi a Maricăi, iarăşi din acelaşi sat, drept 50 zloţi tătăreşti; / De la Cristea, sora lui Maria şi seminţia lor Gheorghe, fiii Nicoarei, nepoţi Cozmei… acea bucată de pământ **Matieşeşti**, a treia parte, drept 100 zloţi tătăreşti; / Şi de la Costin biv (fost) ureadnic şi seminţia lui Cristea, fiul lui Nicoară, nepot lui Strântură… din cea mai sus zisă bucată de pământ **Matieşeştii**, a opta parte, însă tot din partea lui Ion Strâmtură, drept 45 taleri de argint; / Şi de la Burdun, fiul lui Turlui, nepot Nastei, şi seminţiile lor Măria şi Mărica, fetele Salomiei, nepoatele Babei, Părasca, Drăghici şi Drăgan, fiii lui Fădor… partea lor din **Strâmtura** şi din acea bucată de pământ **Matieşeştii**, drept 20 taleri”[752].

MĂŢCANI

(satul Măţcani, azi Corbasca, Bacău).

1627, septembrie 1: Zapisul lui Ghione din satul **Giordzăşti** (Georgeşti, azi Condrăcheşti, comuna Huruieşti, Bacău), privind cumpărarea, de la surorile lui, Tofana şi Annăsia, fiicele lui Dabijea, fost mare ceaşnic, a „părţilor lor de vie, ale tatălui lor Dabijea din satul Giordzăşti, şi le-au lăsat fratelui lor Ghioni, fiul lui Dabijea. Şi le-a plătit deplin… dinaintea preotului Costin din **Măţcani** (azi Corbasca, Bacău), Schivii cneaghina lui

752 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 7, 8

Dabijea, Oprea diacon, Teodor Neagol, Luca ginerele popii, Ion fiul lui Andrei, Istrate fiul lui Baciul şi dinaintea a muţi oameni”[753].

1633, februarie 2: Zapisul vornicului de gloată Petre, în care mărturiseşte „cum a venit înaintea noastră Bejan, feciorul lui stan din târgul **Agiud** (Adjud), de şi-a dat a sa dreaptă moşie din sat din **Conţeşti** (comuna Sascut, Bacău), ce se va alege partea mâne-sa Sărădicăi, fata lui Dragoman vătaful... Petrei lui Mătcu, pentru că i-a fost furat nişte cai şi s-au găsit de faţă la Bejan şi la alţi soţi ai săi. Deci şi-a plătit capul de-nchisoare cu această moşie, dinaintea Petrei lui Mătcu, pentru acei cai. Şi au fost la această tocmeală Gligorie Susanul de **Torceşti** (comuna Umbrăreşti, Galaţi), Fătul de **Micleşti** (lângă Şişcani, oraşul Adjud, Vrancea), Nene şi Gheorghe de **Mihileşti** (lângă Pădureni, oraşul Mărăşeşti, Vrancea), Vasile de **Găleşeşti** (lângă Pânceşti, Bacău), Iuraşcu de **Măţcani** (între Corbeasca şi Gherdana, comuna Tătărăşti, Bacău), Procopie de **Bărăşti** (Bereşti, comuna Sascut, Bacău) şi mulţi oameni buni”[754].

1698, februarie 25: Întărit de Antioh Constantin (Cantemir) voievod fostului comis Ilie Catargiul, feciorul lui Apostol Catargiul, şi jupânesei Safta, fata lui Iordache Ruset mare vistiernic, nepoată de fiică răposatului domn Evstratie Dabija vodă, care primesc ispisoc pentru moşiile „din drese domneşti şi din zapise de cumpărături ce-a cumpărat răposatul domn Dabija vodă, satul întreg **Crainicii** în Polocin, cu vecini, cu locuri de heleşteu, de

---

[753] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 240, pp. 324, 325

[754] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 284, p. 364

moară şi de pod în apa Siretului, ce este la ţinutul Putnei, jumătate de sat ce-a fost schimbătură cu Neculai Buhuş logofăt… i-a dat Dabija vodă lui Buhuş, pentru jumătate de cat Crainici, satul **Tămăşeanii** (sau Tămăşoani, raionul Vulcăneşti[755], Moldova) pe Prut, în ţinutul Iaşilor, iar jumătate din satul Crainici, partea din sus, a cumpărat-o de la Gavril, popa Cornilie feciorul popii Hilohie, şi de la seminţia lor fraţii Necula, Vasile şi Loghin, drept 400 lei bătuţi. / Şi satul **Poenariul**, din jos de Crainici, ce se hotărăşte cu Crainici, cu Covrigul şi cu alte bălţi de peşte, cumpărătură Dabijei vodă de la mulţi răzeşi, drept 185 galbeni, cum arată zapisul de la Vasile vodă. / Şi satul **Sucmezăul**, cu **Rogoazăle**, iar la ţinutul Putnei, cu vecini, cu moară cu heleşteu, ce se hotărăşte cu Măţcani, cumpărat de Dabija vodă de la Irimia Nădabaico cel bătrân şi de la feciorii lui Cozmiţă şi Nastasia, drept 400 lei bătuţi… / şi satul **Măţcanii**, iarăşi în ţinutul Putnei, pe Polocin, cu vecini, cu moară cu heleşteu, care a fost danie de la Gheorghe Ştefan voievod Dabijei vodă pentru 700 taleri ce i-a fost dat Dabija, în boierie, pentru treaba ţării, care sat Măţcani l-a fost cumpărat Iorga postelnic cu jupâneasa sa, fata lui Trufandă, şi după moartea Iorgăi, neavând feciori, fiind Iorga văr primar cu Vasile vodă, a rămas acel sat domnesc şi, domnindu-se, pe urmă, Gheorghe Ştefan vodă, l-a dat danie Dajijei, pentru acei bani, iar mai pe urmă, sculându-se rudele Iorgăi, de-au tras parte, Dabija încă le-a mai dat 500 lei, ca să nu mai aibă treabă cu acel sat Măţcani… / Şi satul **Baloteştii**, la ţinutul Putnei, pe Zăbrăuţ, pentru care a fost dat Dabija vodă 600 de galbeni pentru nevoile oamenilor din Balo-

[755] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 254

teşti, la domnia lui Gheorghe Ştefan, cum arată ispisocul de la Gheorghe Ghica vodă, precum le-a pus zi acelor oameni, să dea acei bani, şi nu i-au mai dat, şi neavând bani la zi, a rămas satul Dabijei vodă. / Şi părţile din **Bodia**, iarăşi la ţinutul Putnei, cu vecini, danie Dabijei de la Gheorghe Ştefan voievod. / Şi satul **Domneştii**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini, şi satul **Mihăileştii**, din jos de Domneşti, şi satul **Volovaţii**, din sus de Domneşti, şi satul **Făureştii**, din sus de Volovaţi, ce le-au cumpărat Dabija vodă şi Iordache Ruset vistiernic de la mulţi răzeşi din acele selişti, cum arată zapisele acelor vânzători, şi satul **Dănăeşti**, cumpărătura lui Ilie Catargiul comisul… / Şi jumătate de sat **Bârlădeani**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vad de moară în Sireţel, cumpărătura Dabijei vodă de la Alexandra, sora Iorgăi, şi de la feciorul ei Toderaşco, drept 350 lei bătuţi. / Şi satul **Răcăciunul**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini şi cu vaduri de moară, cumpărat de Dabija vodă de la răposatul Ştefăniţă vodă, feciorul răposatului Vasile (Lupu) vodă, cu locuri de fânaţ în Vlamnic şi cu o poiană ce se cheamă Mărvila, drept 1.000 taleri, care sat a fost al lui Gheorghe Ştefan vodă, şi l-a luat Ştefăniţă vodă, cu alte moşii, pentru 20.000 taleri, ce-a fost dat Vasile vodă să-i ţină Gheorghe Ştefan, pe când era logofăt mare, iar el s-a ridicat cu acei bani, cu ungurii, pe domnia lui Vasile vodă… / Şi iarăşi alt sat întreg, **Lunca mare**, lângă Răcăciuni, la ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija vodă şi doamna Dafina de la Anuşca, femeia lui Dănăilă Vitolt, strănepotul lui Bucium ce-a fost vornic mare, şi de la feciorii lor Vasile şi Marica, din jumătate de sat Lunca mare, a patra parte, din partea de jos, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, partea din jos, a patra patre, cumpărată de Dabuja vodă de

la Gligorie şi femeia lui Tudosca, şi de la fraţii lor Gheorghiţă, Băluţă, Nastasia şi Mărica, feciori Artemiei, fetei lui Vitolt, ce-a fost logofăt mare, drept 220 lei, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea de jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Gavrilaş şi Mărica, feciorii lui Lupaşco Vitolt, ce-au fost făcuţi cu Aviiana, fata lui Ciocârlie, şi de la Ştefanşi Tofana, iarăşi feciorii lui Lupaşco Vitolt, făcuţi cu Nastasia, nepoata Corpăcioae, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea din jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Solca, femeia lui Ilie Băicescul ce-a fost pivnicer, şi de la feciorii lor Ansiniţa şi Gavrilaş, drept 220 lei bătuţi, care fac aceste cumpărături jumătate de sat, drept 740 lei bătuţi, iar jumătate de sat **Lunca mare** a cumpărat-o Dabija vodă de la fraţii Lupaşco şi Ionaşco de **Măneşti**, feciori Acsiniei, nepoţi lui Bucium vornicul, drept 600 lei, care s-au făcut, pentru tot satul Lunca mare, drept 1.340 lei; / aşijderi satul **Stoileşti**, la ţinutul Putnei, pe gârla Putnei din sus, cu vad de moară, ce este de moşie Dabijei vodă şi cumpărătura, ce-a cumpărat un vad de moară de două roate de la Bejan Gheuca mare pitar, drept 40 galbeni, şi 2 pământuri de frunte, cu vad de moară şi cu casă făcute, cu 3 pogoane de vie, cumpărate de Dabija vodă de la Toader Ciohodarul, drept 60 galbeni, şi 4 pământuri în frunte, tot în satul Stoileşti, primite danie de Dabija vodă de laToader Ciohodarul, fecior Sanfirei, nepot lui Vartic vornic, şi un vad de moară, cumpărat de la Tudora, fata lui Dragotă, nepoată lui Oţăl şi Avrămiei, fata lui Puşcă, iar nepoată lui Oţăl; / satul **Oleşeştii**, cu vecini, ce este pe gârla Putnei, din sus, în ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija voievod de la Pavăl fost logofăt şi de la alţi răzeşi, cu vad

de moară şi cu vii, drept 330 lei bătuţi. / Şi satul **Sascut**, ce-a fost moşie Dabijei vodă şi cumpărătură de la răzeşi… / şi, din 7 bătrâni din satul **Conţăşti**, 5 bătrâni, cumpăraţi de Dabija vodă de la Feona arhimandritul, ce-a fost egumen la Galata şi Caşin, drept 500 lei"[756].

MĂŢCANI

(înglobat în Drăgeşti, comuna Tătărăşti, Bacău).

1636, februarie: Întărit de Vasile Lupu voievod ceaşnicului Dabija şi cneaghinei lui Schiva, în baza unui zapis de la Ivan fost cămăraş şi Vasile Rugină din **Găiceni** (comuna Găiceana, Bacău), Hârbor şi Gherasim spătar din **Măţcani** (înglobat în Drăgeşti, comuna Tătărăşti, Bacău), Calotă din **Hrueşti** (comuna Huruieşti, Bacău), Chervasie din **Giordzeşti** (azi Giurgeni, comuna Tătărăşti, Bacău), Isac din **Herniceşti** (înglobat în Perciu, comuna Huruieşti, Bacău), Ionaşco, fiul lui Cârstea din **Ungureni** (comuna Tătărăşti, Bacău), popa Anton din **Cicoveni** (înglobat în Movileni, comuna Coroieşti, Vaslui), Toader diac, Paşcul, Chigicean şi Liica din **Mireni** (comuna Coroieşti, Vaslui), Burlan şi Gheorghe Viţă din **Stănueşti** (azi Cociu, comuna Moşoteni, Bacău), „scriind şi mărturisind cum a venit înaintea lor Gheorghe, fiul lui Florea, nepotul lui Dumitru… şi a vândut 12 ogoare din satul **Mireni**, care este în ţinutul Tutovei, pe Pereschiv,

[756] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 189-195

lui Dabija ceaşnic şi cneaghinei lui Schiva, pentru 12 taleri. / Şi a cumpărat şi alte părţi din acest sat…de la Pahomie, pentru 6 ughi; de la Buroban, partea lui Dragoş şi partea lui Stegar, pentru 12 taleri; de la Chighician, toată partea lui, pentru 12 taleri; de la Nastea, fiica lui Mihoci, a cincea parte din acest sat; de la Drăghinoae din **Petreni** (azi Chetreni, comuna Motoşeşti, Bacău), partea lui Dumitru, fiul lui Pantea, din acest sat, care a fost pusă zălog de multă vreme la Drăginoae, pentru 10 taleri; de la Toader, fiul lui Paşco, partea lui Gherman din acest sat Mireni, pentru 12 taleri… / Şi de asemenea, de la Părasca, partea lui Terchilă din satul **Stănueşti**, pe acest pârâu, pentru 20 de taleri; de la Burlan, toată partea lui din acest sat Stănueşti"[757].

1645, august 20: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „au pârât de faţă înaintea domniei mele femeia Popăscului din **Măţcani** (înglobat în Drăgeşti, comuna Tătărăşti, Bacău) şi cu feciorii ei pe Mihalcea diacul pentru o moşie din **Uricheşti** (Urecheşti, comuna Urecheşti, Bacău), din partea de jos, zicând Popăscoaia şi feciorii ei că au zălogit această moşir, drept 2 taleri buni, la Cozma, socrul Mihalcei din **Copăceşti** (comuna Urecheşti, Bacău), iar Mihalce a zis că a cumpărat acea moşie Cozma, socru-său, a treia parte din Vasile Popăscul, cum a arătat zapis de la oameni buni, mărturie cum au cumpărat. / Deci au rămas Mihalcea pe Popăscoie şi pe feciorii ei dinaintea domniei mele"[758].

---

[757] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 326, pp. 368-370

[758] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 170, p. 141

MAXINENI

(inclus în comuna Independenţa, Galaţi).

1774, iunie 5: Satul **Macsineni**, ţinutul Covurluiului, ocolul Siretului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[759]**: La fel, poştaşi la Peneu:** Toader Tecuci / Pană Tecuci /Dima Burice / Iancul grat ego (fratele lui) / Radul Iamandi / Lupul Mălaiumare / Stan sin (fiu) Dochiţii / Negoiţă, croitor / Chirică Hainemulte / Paraschiv, muntean / Mihalce, crav / Vasile Dănăilă / Stan fiul lui Coste, vătăman / Coste, muntean / Marco Iamandi / Costandin, muntean / Vasile Lungul / Şerbul Gârneţ / Sira fiul lui Istrati / Dumitru Iancul / Ion fiul lui Dragomir / Adămachi / Istrati, muntean / Ghine, croitor / Costin Hârleţ / Costandin cumnat lui / Gheorghiţă Turiatcă / Gheorghe Muşăţan / Pană, izbaşa / Tudor Pleşa / Anghel, bejenar / Dumitraşco, bejenar / Gligore a Dobrii / Dumitru, văcar / Costandin Dobriţoiul /Ion Luca / Gavrilaş Turiatcă / Radul, văcar / Radul Lazăr / Dragomir Gligore / Andrei Irimie / Ioniţă, blănar / Ion Badiul / Andrei Borde / Costandin Stogul / Sandul Văsâiu / Mihăilă, cioban / Toader Diham / Ion, odobaşa. // **Rufeturi:** Popa Stan / Ştefan, căpitan, mazil / Ştefan, ţigan. // **Case cu femei văduve:** Măriuţa Mitoae / Iova lui Ion, mungiul / Muşa lui Strechi / Sultana Drochiasă / Paraschiva Tudosoae / Aniţa Paraschivoae.

---

[759] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 75, 76

MAXINEŞTI

(în Bălăneşti, comuna Bârgăuani, Neamţ).

1497, martie 10: Întărit de Ştefan voievod Maruşcăi, fiica lui Stan Maxin, care primeşte uric pentru „dreapta ei ocină, jumătate de sat pe Pârâul Negru, anume jumătate din Maxineşti, partea de sus, care acea parte a fost a tatălui ei Stan Maxin”[760]. Hotarul, din veac.

1635, iulie 25: Zapisul lui Ionaşco, fiul lui Coste, prin care mărturiseşte că a dat partea lui „din satul **Buciumi** (Buciumii Precistei, înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău), a treia parte de ocină, cu 30 de ogoare şi vad de moară, şi loc de iaz de este pe pârâul Galbena, din partea de jos a satului… călugărilor de la sfânta mănăstire Pângăraţi… Şi la aceasta au fost Onciul diacul din **Itrineşti** (comuna Mărgineni, Neamţ), popa Onciul şi Gligorie din **Bilăeşti** (Ghelăeşti, comuna Bârgâuani, Neamţ), Ionaşco din **Maxineşti** (înglobat în Bălăneşti, comuna Bârgăoani, Neamţ) şi alţi mulţi oameni buni”[761].

1638, iunie 15: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Gheorghie Botca din sat din **Macsâneşti** cu Toader Oglavii, feciorii Irimiei, s-au pârât pentru o parte de moşie, din jumătate de sat a şaptea parte din Macsâneşti pe Pârâul Negru, în ţinutul Neamţului, ca-

---

[760] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 211, pp. 380-382

[761] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 182, p. 218

re a cumpărat-o Gheorghie Botca de la Irimia, feciorul Maricăi, nepot Sofiicăi, precum a arătat Gheorghie şi un ispisoc de cumpărătură de la Ştefan Tomşa voievod. Şi sculându-se Toader Oglavi, i-a întors banii pe acea moşie. Şi domnia mea aşa am găsit lui dreptate după legea ţării, să întoarcă Gheorghie lui Toader; şi i-a întors înaintea noastră"[762].

1901: „**Maximeşti**, sat în judeţul Neamţ, plasa de Sus-Mijlocul, comuna Bârgăoani, formând, cu marginile sale, hotarul dinspre comuna Mărgineni. Are o întindere de 105 hectare 7 ari, cu o populaţie de 67 suflete. Vite: 32 capete"[763].

MAXINEŞTI

(selişte, apoi sat în Gâdinţi, Neamţ).

1625, iunie 20: Martor, în zapisul de mărturie prin care fraţii popa Leahul, Busiiuc şi Pătrăşcan, feciorii lui Simion Parpalos, nepoţii lui Mihaşco, strănepoţii Drulei, şi fraţii Tohin şi Ion, feciorii Cârnei, vând, pentru 150 taleri bătuţi, lui Lupul, „partea noastră de ocină din sat **Durleşti** (Druleşti, lângă Buruieneşti, Neamţ)… ce am fost cumpărat de la Cârnea şi de la Drăgoman, din jumătatea de sat ce-i dinspre **Popeşti** (lângă Druleşti, Neamţ)… cu loc de moară în Siret şi în valea satului şi cu

[762] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 374, p. 365
[763] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 250

fânaţ la luncă, cu loc de prisăci cu pomete şi cu râmnic la prisacă". Martori: „Iacob Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Lazor Moţoc şi Nicopoe din **Oboroceni** (comuna Oboroceni, Iaşi), Onaca din **Balosineşti** (lândă Secăreşti, comuna Cucuteni, Iaşi), Vasile şi Ion din **Muncel** (sat, Neamţ), Pătraşco din **Buţcăteni** (sau Buşcăteni, Boscoteni, comuna Heleşteni, Iaşi), Cozma şi Onuţi din **Maxineşti** (selişte în Gâdinţi, Neamţ)"[764].

1627, martie 20: Zapisul lui Vasile, feciorul lui Procop Cărăiman, prin care mărturiseşte că a vândut „partea noastră din sat din Macsineşti, ce ne-a fost cumpărătură de la Drăgan şi de la Ionaşco, feciorii lui Dumitru uricarul… jupânului Dumitraşco Ştefan, logofătul cel mare"[765].

1627, martie 20: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui logofăt Dumitraşco Ştefan, care primeşte urice pentru „dreapta lui ocină şi danie din privilegiul de întărire pe care l-a avut mătuşa lui, cneaghina Seclintichia Bilăiasa, de la Radul voievod. Un sat anume **Roznovul** pe râul Bistriţa şi cu vad de moară pe Bistriţa, care este în ţinutul Neamţului; care sat a fost dreaptă cumpărătură… de la Petru voievod, pentru 500 zloţi tătăreşti şi 8 cai buni, pentru că acel sat a fost drept domnesc, ascultător de ocolul Piatra. Iar în zilele lui Ştefan Tomşa vodă, un aprod al lui, anume Petrea, care a fost ureadnic în târgul Piatra, a luat privilegiul pe care l-a avut ea pe acel sat, din mâinile călugărilor de la mănăstirea Bisericani, când a fost trimis de Ştefan Tomşa voievod să ia averea boierilor

---

764 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 344, p. 417

765 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 167, pp. 210-211

pribegi de la mănăstiri şi de unde se va afla în ţară… Radul voievod i-a întors acel sat şi i-au făcut privilegii şi a spus şi lui Athanasie episcop să-i întoarcă acel uric, pe care l-a luat de la acel aprod. Iar el s-a lepădat de acel uric şi a spus că nu ştie nimic. Siclintichia Bilăiasa, dacă a văzut că este bătrână şi neputincioasă şi copii din trupul ei n-a avut, şi din neamurile ei nimeni nu s-a aflat să o ţină, numai cât a avut ea căutare de la nepotul ei, pan Dumitraşco Ştefan… şi i-a dat lui acel sat Roznovul"; / „alt sat, anume **Maxineştii** cu iazuri, în ţinutul Sucevei, care sat a fost drept de moştenire al fiilor lui Dumitru uricar, Ionaşco, Drăgan, Vărvara şi Marica. Şi s-au sculat ei, în zilele lui Constantin Moghila voievod şi au pus zălog acel sat la Procop Caraiman vistiernic, pentru 280 ughi galbeni şi, cu acei bani şi-au cumpărat un alt sat, anume **Malenţii** în ţinutul Hotinului, Şi după aceea, n-au putut să plătească acei bani lui Procop Caraiman vistiernic, ci au lăsat acel sat de pierzare. Iar după aceea a venit Drăgan, fiul lui Dumitru uricar, cu cuvinte mincinoase la Dmitraşco Ştefan şi a luat de la el 270 ughi galbeni pentru acel sat. Iar când au fost zilele lui Gaşpar voievod, Nastasiia, cneaghina lui Caraiman vistiernic, s-a întrebat, înaintea lui Gaşpar voievod, cu Dumitraşco logofăt pentru acel sat şi li s-a găsit judecata să stăpânească fiecare câte o jumătate din acel sat, pentru că altceva n-au avut ce să ia de la acel Drăgan"[766].

1627, aprilie 20: Catastiful satelor marelui logofăt Dumitraşco Ştefan şi ale cneaghinei sale Ziniica, fiica lui Mogâldea vornic: „Satul **Maxineştii**, cu heleşteie şi cu tot locul, ce este iarăşi în ţinutul Sucevei, fost-a drept de

[766] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 168, pp. 211-216

moşie feciorilor lui Dumitru uricar, anume Drăgan, Ionaşco, Vărvara şi Mărica. Deci s-au sculat ei şi l-au pus zălog la Procop Cărăiman vistiernicul, drept 280 ughi joltih, şi cu acei bani şi-au cumpărat alt sat, anume **Malinţii** în ţinutul Hotinului, şi şi-au luat zi să dea banii. Iar când a fost ziua, ei n-au dat banii, ci şi-au lăsat ocina pieitoare. Apoi a venit Drăgan de iznoavă la mine, la Dumitraşco Ştefan logofătul, de a pus zălog acel sat, al doilea rând (a doua oară – n. n.), drept 270 ughi jolţi, căci eu n-am ştiut că m-a amăgit. După aceea, jupâneasa Nastasiia Cărăimănească n-a vrut să mă lase să ţin acel sat, ci ne-am întrebat cu legea, în zilele lui Gaşpar vodă. Deci legea ne-a aflat să ţinem în jumătate acel sat, să ţin eu jumătate şi Cărăimănească jumătate. Şi am ţinut împreună. După aceea, s-au sculat Vasile, cu fraţii lui şi cu surorile lui, feciorii lui Procop Cărăiman, şi mi-au vândut partea lor, acea jumătate de sat"[767].

1627, noiembrie 12: Zapisul lui Cozma visternicel şi Obuţă pitărel de **Macsineşti**, Nicopoe diac ot **Oboroceni**, Pătraşco păhărnicel ot **Buţcăteni**, Gheorghie ot **Lăţcani**, Crârste Epure şi Pătraşco Ciurlic ot **Lungani**, Gligorie şi Ionaşco judele ot **Druleşti**, prin care mărturisesc cum au venit în faţa lor fraţii Vasile, Haritona, Chelsia, Irina şi Hilotie, feciorii lui Ştefan Benea, nepoţii lui Văscan Benea, strănepoţii Benei bătrânul, „şi au vândut dreapta lor cumpărătură, ce au fost cumpărat tatăl lor Ştefan Benea de la Gheorghie armaşul, din trei părţi de

[767] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 186, pp. 242, 243

sat de **Găureni**, jumătate. Aceia parte au vândut-o dumisale Lupului Prăjescul, drept 50 de taleri bătuţi”[768].

MAXINEŞTI

(Macsineşti sau Maxineşti, înglobat în Oţeleni,
comuna Oţeleni, Neamţ).

1635, august 30: Întărit de Vasile Lupu voievod fiilor fostului vornic Dumitru Goia, Gligoraşco, Iordache, Lupaşco şi Erena, în baza unui zapis de la Ion din **Şirăţei** (sat înglobat în Oţeleni, comuna Oţeleni, Iaşi), popa Vasile din **Hriniceşti** (sau Hărniceşti, azi Rediu, comuna Bâra, Neamţ), Cozma visternicel, Ştefan şetrărelAvram şi Dumitru Pârvul din **Macsineşti** (sau Maxineşti, înglobat în Oţeleni, comuna Oţeleni, Neamţ), „scriind şi mărturisind cum a venit în faţa lor Ionaşco, fiul lui Pătraşco, şi a vândut dreapta sa ocină şi moşie şi cumpărătură din satul **Lăţcani** (sau Leţcani, lângă Doljeşti, comuna Doljeşti, Neamţ), care este în ţinutul Romanului, 25 ogoare în ţarină, în partea dinspre hotarul **Doljeşti** (comuna Doljeşti, Neamţ), lângă ogoarele din capăt, la luncă… cumpărătură de la Aniţa, satul lui Boldescul din satul **Băloşeşti** (sau Băluşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ)… lui Dumitru Goia, fost vornic, şi fiilor lui, drept 50 taleri bani gata”[769].

---

[768] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 254, p. 336

[769] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 221, pp. 261. 263

MĂZĂNĂEŞTI

(Mădzănăeşti, Măzăeşti, înglobat în Valea Şoşii, comuna Podurile, Bacău).

1639, aprilie 8: Nepoţii lui Ion Mogâlde vornic, împarte între ei moşiile ce li se cuvin. Deci s-au venit Soltanei jumătate de sat de Drăguşeni (Suceava) şi cu viile din **Dealul Comisului** (comuna Cotnari, Iaşi), un fârtai în **Horodişte** (comuna Cotnari, Iaşi) drept un sat, şi jumătate de Zăvoeni (Suceava), partea de jos, şi a treia parte din **Iurceşti** (comuna Hălăuceşti, Iaşi). / Şi s-au venit lui Neculau Mogâlde şi cumnaţilor lui (Ionaşco Rusul, Cărăiman pitarul, Pavel şi Gheorghe Ştefan postelnic) satul **Onicenii** (comuna Oniceni, Neamţ) şi jumătate de Zăvoeni, partea de sus, şi a treia parte de **Iurceşti**, şi o falce de vie în **Horodişte**. / Şi s-au venit lui Gheorghe postelnicul satul Mitcăul (Bucovina) şi jumătate din **Pogăneşti** (comuna Hălăuceşti, Iaşi), şi a treia parte de **Iurceşti**, şi o falce de vie în **Horodişte**… / Aşijdere, s-au mai găsit trei părţi la ţinutul Bacăului şi s-au venit jupânesei Soltanei parte din **Mădzănăeşti** (Măzănăeşti, înglobat în Valea Şoşii, comuna Podurile, Bacău) şi lui Neculai Mogâlde **Pertrimăneştii** (comuna Podurile, Bacău) şi lui Gheorghe postelnic **Alboteştii** (înglobat în Siretu, comuna Săuceşti, Bacău)”[770].

---

[770] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 93, p. 93

1645, octombrie 25: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Ioan Buftei din Prohozăşti şi lui Rusu „de a ţine şi apăra o ocină şi moşie a lor, ce au la satul **Prohozăştii** (Prohozeşti, comuna Podurile, Bacău), **Măzăeştii** (Măzăneşti, azi Valea Şoşii, comuna Podurile, Bacău) şi **Cernu** (comuna Podurile, Bacău)”[771].

1901: „**Măzănăeşti**, loc în judeţul Bacău, plasa Muntelui, comuna Podurile, pe care se află satul Valea Soasei, cuprinzând şi siliştea satului Podurile”[772].

MĂZĂNĂEŞTI

(lângă Drăgoieşti, Bucovina).

Menţionat, în **1574**, drept sat, „Mădzănăeştii la Suceavă” se pustiiseră, la 1742, ca proprietate a mănăstirii Slatina. Numele vine de la *Măzărăeştii* – După cum argumentează Rosetti, şi „se explică prin Toma, fiul lui *Mazar*, dat de un regest. Deci, nu e un caz de rotacism. Forma de astăzi, *Măzănăeşti*, e preţioasă pentru că *n* este un indiciu că s-a evitat rotacismul”[773].

1772: Recensământul lui Rumeanţev[774], din 1772-1773, înregistrează la Măzănăeştii, în Ocolul Siretului de

---

[771] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 237, p. 188

[772] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 301

[773] Rosetti, Al, *Istoria Limbii Române*, I, Bucureşti 1986, p. 477

[774] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 346

Sus, fără alte precizări, „21 – toată suma caselor”, însemnând 17 panţiri isprăvniceşti, 1 popă şi 3 femei sărace.

1774: În 1774, satul Măzănăieşti avea 17 familii, patru dintre acestea, cea a lui Tanasă COJOCARIU, sosit în 1738 din Borşa, cea a lui Bucur BORŞAN (1762, Cerneşti), cea a lui Andrei MORARIU (1769, Leşu Ilvei) şi cea a lui Filip NUŢU (1774, Enciu), reprezentând primul val de migraţiune ardeleană, lor alăturându-li-se, în 1776, Iacob HANN (Horodniţa) şi Ion BODNAR (Slatina), iar în 1777, Chirilă SALVAN (Bileag) şi Anton DASCĂ (Mintiu).

1782: Între anii 1782-1787, se stabilesc şi la Măzănăieşti câteva familii de agricultori şi meşteşugari germani, provenite din Franconia şi din Bavaria.

1795: Biserica Adormirea Maicii Domnului din Măzănăeşti a fost construită în 1795, dotată cu un iconostas nou, în 1835, şi renovată în 1870. În 1843, biserica avea 448 enoriaşi în Măzănăeşti şi în Lucăceşti, dar postul de preot era vacant. În 1876, când din patronat, alături de Împărat şi de mănăstirea Slatina, făcea parte şi Gabriel de PRUNKUL, biserica avea 812 enoriaşi, preot cooperator fiind Vladimir VASILOVICI. În 1907, preot era Dimitrie TELEAGĂ, născut în 1864, preot din 1894, iar cantor, din 1906, Petru BARDAŞ, născut în 1882.

1851: „O broşură, lucrată de Franz Raffelsberger şi publicată în 1851, la Viena, cuprindea „**Itinerariile sau directorul tuturor rutelor poştale** din k. k. Statele austriece“, itinerariul cu nr. 61 era cel de la Cernăuţi, la Bistriţa, de 19 poşte şi jumătate”, Măzănăeştii fiind incluşi în parcursul: „De la Suceava, trăsura de poştă se îndrepta spre **Măzănăeşti** (o poştă şi jumătate), apoi, prin

Capu Codrului, spre Gura Humorului, aflată la o poştă de **Măzănăeşti** şi la 2 poşte şi jumătate de Suceava”[775].

1868: „Vasile Găina s-a născut în comuna Mazanaeşti, la anul 1868, din părinţi ţărani. Studiile liceale le-a absolvat în Suceava, iar cele teologice la universitatea din Cernăuţi, unde, în iulie 1893, a fost promovat, sub *Auspiciis Imperatoris*, doctor de teologie. După promovarea sa, Dr. Vasile Găina şi-a urmat studiile sale, ca bursier al fondului ort.-or., la universităţile din Viena, Berlin, Bonn, Atena, făcând, în acelaşi timp, călătorii de studii în Germania, Belgia, Olanda, Anglia, Italia, România, Ungaria, Grecia şi Turcia. În anul 1896, Dr. Vasile Găina a fost numit suplent pentru *Dogmatica generală şi Apologetică* la facultatea teologică ort.-or din Cernăuţi; în 1897 a fost numit membru al comisiei de examinare, la examenele sistematic-practice, de la această facultate; 1898 a fost hirotonit în presbiter”[776]. A murit, la Cernăuţi, în 8 septembrie 1907. A scris: „Discurs de inaugurare la începerea prelegerilor din teologia dogmatică” (Candela 1896 a. XV); „Theorie der Offenbarung” (Czernowitz 1898); „Teoria revelaţiunii” (Cirnăuţ 1899); „Universalitatea, fiinţa şi originea religiuni” (Cernăuţ 1899); „Argumentul cosmologic şi fizico-teologic sau teleologic pentru existenţa lui Dumnezeu, cu o introducere despre argumentele pentru existenţa lui Dumnezeu în genere” (Cernăuţ 1901); „Buddhizmul şi creştinismul” (Cernăuţ 1901); „Admisibilitatea căsătoriei a doua a preoţilor din punct de vedere dogmatic, emonic şi practic” (Cernăuţ 1907); „Biografia

---

775 Raffelsperger, Franz, *Itinerär oder Verzeichniss aller Postrouten in den k. k. österreichischen Staaten*, Wien 1851, pp. 53, 54

776 *Apărarea Naţională*, Nr. 62 şi 63, Anul II, duminică 1 septembrie stil nou 1907, p. 1

arhiepiscopului şi mitropolitului dr. Silvestru Morariu Andreievici" (Cernăuţ 1907"; „Biografia arhiepiscopului şi mitropolitului dr. Vladimir de Rcpta" (Cernăuţ 1907)[777].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Suceava – **Gura Humorului** (tribunal districtual), Băişeşti cu Stănileşti sau Cornu Luncii, Berchişeşti, Braşca, Drăgoieşti cu Lucăceşti şi Folowanik, Gemenea cu Slătioara şi Ostra pe Graniţă, Ilişeşti, Joszeffalva, Capu Câmpului, Capu Codrului cu Păltinoasa, Mănăstirea Humorului cu Bori, Pleşca şi Buchenhain sau Poiana Mikuli, Corlata, **Măzănăeşti** cu Stejăroaia, Stulpicani cu Plutoniţa, Doroteea, Voroneţ cu Bucşoaia şi Frasin"[778].

1888: O şcoală cu 2 clase a fost deschisă, la Măzănăieşti, în 1888[779].

1890: În 1890, comuna Măzănăeşti avea 687 locuitori, primar fiind Iosif Kristel. Folcloristul Alexandru Voevitca era preot, Leon Turturean era învăţător, iar Gavriil Rotariu – cantor bisericesc.

1895: În 30 decembrie 1895, „în Măzănăeşti a fost alegerea comitetului comunal… Aleşi au fost, în Corpul I, Franz KRAMMER, Ioan ALDEA, Dumitru COSTINAR şi Ştefan MOLDOVAN; în Corpul II, Ioan CRĂŞ-

---

[777] *Tribuna*, Nr. 187, Anul XI, Arad, 24 august / 6 septembrie 1907, p. 2

[778] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[779] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 51, 1876 p. 54, 1907 p. 99

MAR, Nicolai CRĂŞMAR, Petru FILIP şi Constantin RUSU; în corpul III, părintele Alexandru VOEVITCA, Otto CHAN, Nicolai BĂRLEAN şi Constantin UNGUREAN"[780].

1907: „Martorul Kristian Hock din Braşca şi Adam Walter din Ilişeşti afirmă că **Wilhelm Sauer din Mazanaeşti**, precum şi alţi alegători din aces sat, au primit, pentru voturile lor, de la Aurel Onciul câte 20 coroane, pe când Andrei Melniciuc din Braşca şi mulţi alţi alegători din acest sat au primit pentru voturile lor suma de 2 coroane"[781].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina", care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[782], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Filomina CRISTEL (fără vârstă menţionată, în 1907) din Măzănăeşti.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mazanaeşti**, comună rurală, districtul Gurahumora, aşezată la izvoarele pârâului Şomuz şi lipită de comuna Drăgoeşti, în partea sa de Nord. Suprafaţa: 5,31 kmp; populaţia: 687 locuitori români, precum şi puţini germani şi alţii; religia greco-ortodoxă pentru majoritate, romano-catolică, evanghelică şi mozaică pentru rest. Este situată lângă drumul districtual Suceava-Gurahumora; are un oficiu poştal; o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică, deservită de preotul de la filiala Lucaceşti. La 1776, era

---

780 DEŞTEPTAREA, Nr. 2/1896, p. 14

781 *Apărarea Naţională*, Nr. 79 şi 80, Anul II, duminică 3 noiembrie stil nou 1907, p. 3

782 MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

cătun şi aparţinea mănăstirii Slatina. Populaţia, formată din locuitori originari şi din colonişti transilvăneni, se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Comuna posedă 400 hectare pământ arabil, 15 hectare fânaţuri, 9 hectare grădini, 91 hectare imaşuri 0,55 hectare păduri şi 9 ari heleştee. Se găsesc 38 cai, 315 vite cornute, 117 oi, 251 porci şi 68 stupi”[783].

1914-1918: Obolul de sânge pentru Bucovina a fost depus de „Rezervistul **Nicolae Muscă**, Măzănăieşti, Regimentul 22, prizonier”[784]; „**Jakob a lui Franz Krammer**, din **Măzănăeşti**, a participat la război şi ar fi murit pe frontul italian, în anul 1919, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soacrei sale, Maria a lui Jesef Noverki, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[785]; „**Irimie a lui Alexandru Bărlean**, din **Măzănăeşti**, a participat la război şi a dispărut din anul 1914, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Ileana a lui Ieremie Bărlean, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[786]; „**Petrea a lui Ioan Bardaş**, din **Măzănăieşti**, a participat la război, ar fi căzut într-o luptă, în anul 1914, pe frontul rusesc, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndru-

783 Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 137
784 *Viaţă Nouă*, IV, nr. 175 din 5 martie n. 1916, p. 4
785 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 19, Cernăuţi, 1 iulie nou 1921, pp. 244-254
786 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 13, Cernăuţi 15 aprilie nou 1921, pp. 157-161

mează, la cererea soţiei sale, Natalia a lui Petru Bardaş, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[787].

1941: „Se publică mai jos Lista Nr. 13, de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie, în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24[788]: **Găină Vasile**, soldat, ctg. 1941, eu ultimul domiciliu în comuna **Măzănăeşti**, judeţul Suceava, mort la 2 iulie 1941”.

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[789], următorii învăţători şi învăţătoare: **Ionel Gheorghe**, comuna **Măzănăeşti**, jud. Suceava, media 7,61”.

La Măzănăeşti s-a născut, în 6/16 octombrie 1916, marele sculptor Eftimie BÂRLEANU, absolvent al Academiei de Arte Frumoase din Iaşi, în 1945, elev al Maestrului Ion Irimescu, creator, printre altele al statuii ecvestre a lui Ştefan cel Mare din Suceava.

MEDELENI

(la Cârligătura, lângă Bogdăneşti, comuna Horleşti, Iaşi).

Întărit, în **14 octombrie 1490**, de Ştefan voievod, acestor „adevărate slugi ale noastre, Iurşa şi nepotul lui, Iliaş Saula, nepoţii lui Stoian Procelnic cel bătrân, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzând dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita

---

787 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 11, Cernăuţi 30 martie nou 1921, pp. 128-133

788 *Monitorul Oficial*, Nr. 220, 17 septembrie 1941, pp. 5543-5549.

789 *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

noastră milă, le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră, în Moldova, ocinile lor drepte, pe care le-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic cel bătrân, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, satele la Cârligătură, anume: Procelnicii, unde a fost curtea bunicului lor Stoian Procelnic, şi Bogdăneştii, şi Hovceştii, şi Medelenii, şi Nedeianii şi Bogheasa, şi, pe Bahlui, unde a fost Dragoş, şi moara pe Bahlui, şi, pe Jijia, Lazorenii, unde a fost Rosneag, şi Procelnicii, şi moara pe Jijia, şi Cozmeştii, şi Oişanii, şi, peste Prut: Laslăoanii, la gura Hlabnicului, amândouă cuturile, şi Negoeştii, şi Stancăuţii, şi Scutureceanii, şi Cernăteştii, şi Găurenii, şi Deleştii, la gura Delei, amândouă cuturile… Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, pentru aceste sate, acel privilegiu a pierit de turci, cum ne este cunoscut nouă şi boierilor noştri. De aceea, nimeni, niciodată, să nu pârască, nici să dobândească peste acest privilegiu al nostru, niciodată, în veci"[790]. Hotarul, din veac.

MEDELENI

(comuna Golăeşti, Iaşi).

1623, mai 1: Întărit de Ştefan Tomşa voievod postelnicului Enache, care cumpără, cu 52 taleri de argint, de la Buşca şi fiii ei, Zabulică, Orena şi Ileana, şi de la

---

[790] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 80, pp. 155-157

Vasilie, fiul lui Maxin, „a patra parte din satul Medeleni, pe amândouă părţile Prutului. / Şi de asemenea au venit înaintea noastră Ionaşco Căcăradză, fiul Măriei, şi de asemenea Dămian şi fraţii lui, Toader şi Nicoară, fiii Măriei, de bunăvoia lor, de asemenea au vândut dreapta lor ocină şi dedină, altă parte de ocină din acelaşi sat Medeleni, a treia parte din a patra parte. Aceasta au vândut-o iarăşi boierului nostru pan Enachi postelnic, pentru douăzeci de taleri de argint. / Şi de asemenea au venit, înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Iosip, fiul Ganei, şi sora lui Agafia, şi verii lor, Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi, şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină şi altă parte de ocină din acelaşi sat din Medeleni, a treia parte din a patra parte, pe amândouă părţile Prutului. Aceasta ei au vândut-o iarăşi boierului nostru pan Enachi postelnic, pentru treizeci de taleri de argint. / Şi de asemenea au venit, înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Ana, fiica lui Fădor, şi sora ei, Todosia Ţiganca, nepoate lui Medelan, şi au vândut altă parte de ocină, din acelaşi sat din Medeleni, a treia parte din a patra parte; iarăşi au vândut boierului nostru pan Enachi postelnic, pentru treizeci de taleri de argint. / Şi de asemenea au venit înaintea noastră Hilip Neniul, fiul Măriicăei Budoaie, şi Nuor şi Alexandru, nepoţii Budoaiei, de bunăvoia lor, de asemenea au vândut dreapta lor ocină şi dedină, a patra parte din satul Medeleni, pe amândouă părţile Prutului, ce este în ţinutul Iaşi. Aceasta au vândut-o de asemenea boierului nostru pan Enachi postelnic”[791].

---

[791] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 64, pp. 99-101

1624, martie 25: Întărit de Radul Mihnea voievod postelnicului Ianache, care obţine uric pentru „satul **Stolniceni** (pe Gârla Scumpia, comuna Stolniceni, Iaşi) pe Gârla şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scumpia, Iaşi), care este în ţinutul Iaşi, cumpărătură de la Păscălina, cneaghina lui Lupul Stroici logofăt, şi de la fiul ei Ionaşco Stroici, pentru 850 ughi ungureşti"; / „satul **Gligenii** (Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova) în ţinutul Soroca, cumpărat de la Prohor, Eftimie, Simion, Nicanor, Daniil şi de la tot soborul sfintei mănăstiri Pantocrator, pentru 200 taleri bătuţi, cu mori la apa Neagra"; / „satul **Medelenii** (comuna Golăeşti, Iaşi), pe amândouă părţile Prutului, cumpărat de la Busca şi fiii ei Zabulic, Erina şi Elena, şi Vasile, fiul lui Maxin, şi de la Ionaşco Căcă-rează, fiul Mariei, şi Dămian şi fratele lui Toader, şi Necoară fiii Mariei, şi de la Iosip, fiul lui Ganea, şi sora lIui, Agafia, şi Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, şi de la Anna, fiica lui Fedor, şi surorile lui Tudosiia şi Ţiganca, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Medelean, şi de la Hilip şi Neniul, fiul Maricăi Budoaie, şi Nuor şi Alixan-dru, nepoţii Budoaiei, pentru 162 de taleri bătuţi"; / „două părţi din tot satul **Onţeşti** (lângă Ungheni, judeţul Un-gheni, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi le-a cumpărat de la Gherman, fiul lui Bâzdâg, şi de la toţi părinţii şi fraţii şi verii lor, pentru 150 de taleri bătuţi şi zece boi… a treia parte, ce se va alege partea lui Barnovschi hatman şi a cneaghinei sale, cumpărată de la milostivirile lor, pentru 100 taleri bătuţi". / „satul **Cucuiaţii** (raionul Râşcani, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Coste şi de la sora lui Ticea, copiii Agafiei şi ai lui Nasture, nepoţii lui Cirţiu, şi Necoriţă, fiul Magdalinei, nepotul lui Ivan, şi Isac şi sora lui Coschiţa, copiii Stan-

căi, nepoţii lui Stan cel bătrân, şi Mărica, fiica Erinei, nepoata lui Văsiu, pentru 95 de ughi buni"; / „satul **Fântânelile** (inclus în Matca, Galaţi) în ţinutul Tecuci, pe care şi l-a cumpărat de la Stavăr, fost pârcălab, fiul lui Crăciun, nepotul lui Zbiarea, şi de la Nicoară, fiul lui Moşul, nepotul lui Căldăruşe, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neniul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigui, toţi nepoţii Coţuşei, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Iepure, nepotul lui Iepure cel bătrân, pentru 340 de taleri bătuţi"; / „satul **Ciocârlianii** (sat pe Gerul, Galaţi), în ţinutul Tecuci, pe Gerul, pe care şi l-a cumpărat de la Dumitraşco Ciutacul, fiul Dobrei, şi fratele lui, Stancul, nepotul lui Smârcea, şi Miron, fiul lui Păcurar, şi sora lui, Stanca, şi Ion, nepotul lui Păcurar, şi Simion, şi Puţachi, şi Frăţilă, toţi nepoţii lui Smârcea, pentru 100 de ughi roşii"; / „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciu, pe care şi l-a cumpărat de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea vornic, şi de la fiicele lui, Nastasiia şi Anghelina, pentru 350 de taleri bătuţi"; / „satul **Poienile Sasului** (satul Sasu, Vrancea), cutul de sus, care este în ţinutul Tecuci, pe care l-a luat pentru datoria pe care a avut-o la Iurco logofăt, 300 de ughi galbeni, pe care îi dăduse lui cu împrumut în zilele lui Costandin voievod. Şi hotarul acestui sat fusese cotropit de alţi oameni care erau împrejurul lui, iar după aceea, în zilele lui Ştefan voievod, s-au dus Ionaşco vornic şi Cujbă vornic cu carte domnească şi au ales hotarul acestui sat, cu oameni buni, şi au pus stâlpi, pe unde a fost vechiul lor hotar de demult"; / „jumătate din satul **Chicoşea** (lângă Corni, Galaţi) pe Sohului, în ţinutul Covurlui, pe care şi l-

a cumpărat de la Maxin şi fratele lui Măteiu, şi Trifan, copiii lui Lupul, şi Ignat şi fratele lui, Istratie, şi sora lui Măgdălina, copiii lui Cornea, şi verii lor Gligor, fiul lui Simion, şi Spiridon, fiul lui Bogdan, pentru 80 de taleri bătuţi"; / „jumătate de sat din **Şuşmăneşti, care acum se numeşte Drăguşănii** (Drăguşeni, Galaţi), în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Fodor, şi Mihăilă, şi Mica, şi Nichita, şi Eremiia, şi Maxenia, toţi nepoţii şi strănepoţii Marinei, pentru 80 de taleri bătuţi"; / „satul **Şotropenii** (lângă Perieni, Iaşi) pe Turiia, în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Cazaca, cneaghina lui Trifan postelnic, şi de la Rusca, sora lui Trifan postelnic, pentru 100 de taleri bătuţi"; / „satul **Furteşti** (lângă Vertişoaia, comuna Furteşti, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe Prut, pe care şi l-a cumpărat de la Movilă şi de la fratele lui, Nicoară fost spătar, fiii lui Lazăr pitar, pentru 180 de taleri bătuţi"; / „satul **Mărişeni** (comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova), în ţinutul Lăpuşna, şi iarăşi jumătate din jumătate, pe care şi le-a cumpărat de la Ionaşco Negruţ cel bătrân, pentru 90 de taleri bătuţi. Iar dresele pe care le-au avut pentru acest sat, ei au spus că le-au pierdut din pricina tătarilor, când a venit în domnie Ştefan Tomşa voievod"; / „siliştea **Ghermăneştii** (comuna Drânceni, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe râul Bârlad, pe care şi-a cumpărat-o de la Movilită fost pârcălab şi de la fiul lui, Lazor, şi de la Toader nepotul lui, fiul lui Nicoară, pentru 120 de ughi galbeni"; / „satul **Punteşenii** (Puntişeni, Vaslui), în ţinutul Tutova, pe care şi l-a cumpărat de la Simion, fiul lui Nicoară Barza, nepotul lui Costin, strănepotul lui Trifa şi al lui Toma, şi de la Dumitru, fiul lui Ionaşco Barzica, nepotul lui Costin, şi de la Sirbul, fiul lui Ghiorghe, nepotul lui Nistor, şi Nicoară,

fiul lui Petrea, şi Toader, fiul lui Filip Păţea, şi toţi nepoţii şi strănepoţii lui Trif şi ai lui Toma, toate părţile lor de moştenire şi de cumpărătură, pentru 100 de ughi galbeni. Şi a rămas nevândută, din tot satul Punteşeni, dintr-un bătrân, partea lui Costantin şi a lui Nistor, ce se va alege partea lor din şase ogoare”[792].

1901: „**Medeleni**, sat în judeţul Iaşi, plasa Braniştea, comuna Golăeşti, situat pe malul Prutului şi înconjurat de păduri. Are o populaţie de 41 familii sau 139 suflete; o biserică, făcută la 1798, de obștea locuitorilor, având un eclesiarh. Vite: 164 vite mari cornute, 22 oi, 30 cai şi 37 râmători”[793].

MEDELENI

(comuna Vultureni, Bacău).

1627, noiembrie 26: Întărit de Miron Barnovschi voievod fraţilor Ionaşco, Topen şi Acsânie, feciorii lui Coste şi altor rudenii, care primesc uric pentru „a patra parte de sat **Medeleni** pe Răplăvăţ şi pe a patra parte de poiana de jos, şi pe a patra parte din cosituri”[794].

1638, noiembrie 24: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Duca biv comis Duca, care cumpără, cu 30 de

[792] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 182, pp. 243-248

[793] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 301

[794] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 263, p. 346

galbeni, de la Foca, feciorul Aftenii, nepot lui Lupşoru, „70 de pământuri din **Poiana Dragului** (comuna Vultureni, Bacău), mai sus de **Medeleni** (comuna Vultureni, Bacău), care sunt săpături şi curăţituri lui Precup, tatăl Focăi”[795].

1638, noiembrie 25: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Ştefan Boul, ce a fost clucer, „ca să fie tare şi puternic a ţine jumătate de sat **Medeleni** (comuna Vultureni, Bacău), ţinutul Tecuciului, şi din **Poienile Dragului** (comuna Vultureni, Bacău) şi din satul **Oteştii** (Galeri, comuna Horgeşti, Bacău), cât se va alege”[796].

1774, iunie 26: Satele **Medeleni** şi **Godineşti**, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[797], avea **toată suma caselor 39**. Scădere rufeturi 11: 2 scutelnici, 3 mazili, 2 copii din casă, 1 vornic, 1 grec, 1 vătăman, 1 bejenar birnic la Tutova. Rămân birnici 28. / **Birnici:** Andrei Jianes / Apostol zet (ginere) lui Jianes / Gheorghi zet (ginere) lui Apostol / Ifrim al lui Jianes / Grigoraş Lepădat / Vasili, brat (frate) lui / Ioniţă Lepădat / Melinte, jugar / Vasili Crăciun / Vasili Putregai / Constantin, apar / Iosip, apar / Iordache, holtei cu mamă / Ion sin (fiu) Constantin, ce a fost al dumisale slugeroai Mariei Sturzoae / Andrei, vezeteul ce a fost al dumisale stolnicului Sandu Sturzei / Tănasă Luchian, la fel / Filip / Acsintii / Ioniţă, jugar / Tănasă

---

[795] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 510, p. 475

[796] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 511, p. 476

[797] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 588, 589

Dobraneş, ce a fost al dumisale slugeroai Mariei Sturzoai / Ioniţă, olar, la fel / Crâstia Samson, ce a fost al dumisale spătarului Conachi / Ştefan, fiul lui Ioniţă Surdul, ce a fost al lui Manolachi Conachi / Ştefan, cofar, ce a fost al lui Gavril Conachi / Stoian Loghin / Ursachi, ce s-a numit copil din casă şi în izvod nu este / Ilii Jianes / Mihăilă, apar. // **Rufeturi:** Pentelei, butnar, ce a fost la Petreşti, scutelnic dumisale postelnicului Arghirii / Căpitanul Ştefan al lui Tălăbăscu, mazil / Iacob Anghel, mazil / Vasili Luchian, ruptaş din Tutova / Luca Antohi, copil din casă / Pricopii Lazur, la fel / Tănasă, grec / Ion Macsân, birnic la Băcavi în Tutova / Grigori, apar, vornic / Neculai, funar, vătăman / Ion Macsân, scutelnic lui Manolachi Conachi, cu cartea Divanului.

1901: „**Medeleni**, sat, făcând parte din comuna Godineşti, judeţul Tecuci. Situat la nordul comunei, la 3 km de reședință. Are o populație de 48 familii sau 195 suflete, locuind în 47 case; o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, zidită de stolnicul Ioan Tacu, la 1820. Locuitorii s-au împroprietărit la 1864”[798].

MEDIEŞTI

(pe Moldova, Neamţ).

1681, ianuarie 17: Paraschiva, fata lui Dumitru Năvălici, nepoata lui Trif din Medieşti, feciorul ei Pascal şi Dumitru, vând lui Gheorghe serdarul, pentru 12 lei,

[798] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 301

partea lor „din satul **Medieşti**… a opta parte din tot satul, din stâlpul lui Trif jumătate de stâlp din selişte, din ţarină, din câmp, din vad de moară în Moldova, cu locuri de prisăci şi cu tot venitul”[799].

1681, ianuarie 20: Lupul, feciorul popii Nicoară şi al Anghelinei, nepot Anghelinei mărturiseşte „cum am vândut şi am dat cu limbă de moarte moşia ce mi se va alege din satul **Medieşti**, cu livadă făcută de mine şi de tatăl meu, cu vad de moară în Moldova, cu locuri de prisăci… să mă grijească după moartea mea… şi după ce se va alege moşia, precum or socoti oamenii buni că face moşia, să se dea lui Gheorghe serdarul şi banii nepotului meu Ilie Uliul, feciorul Soloncăi, şi femeii mele Catrina, şi fetei mele Ana”[800].

1710, august 29: Grigoraş Drăguş, care se îndatorase comisului Negoiţă, „neavând cu ce plăti”, îi dă moşia ce „a fost cumpărat tatăl meu de la Lupul al Preotesei, partea lui de moşie din **Medieşti**”[801].

---

[799] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 100, 101

[800] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 101, 102

[801] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 20, 21

MEDJEVA

(sau Medveja, comuna Medjeva,
raion Briceni, Moldova).

1429, iunie 19: Întărit de Alexandru cei Bun lui Dan Uncleat, care primeşte uric pentru „şase sate, anume: jumătate din satul Verejani pe Prut, unde este casa lui, şi Ciulineşti, şi unde a fost Oanţă, şi, peste Prut, Demiianăuţi, şi Zubreuţi, şi **satul la Nistru, la obârşia Medvediei, unde este vătăman Stepan, cu pricurile sale**. Şi încă i-am dat trei locuri din pustie, unde este Iurie, un loc la Fântână, sub prisaca lui, şi două locuri la drumurile celor Două Fântâni… Iar hotarul acestor şase sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul Zubreuţilor să fie din jos, de la Andriaş, de la gura văii, lângă movila săpată din câmp, apoi, peste câmp, la baltă, mai jos de casa lui Roman, apoi, pe baltă... apoi la capătul de sus al poienilor lui Scumpu, apoi la Prut. Iar hotarul acestor trei locuri din pustie să fie cât vor putea să folosească destul trei sate”[802].

1432, august 14. Întărit, de Ilie voievod, lui Isaia, care primeşte uric, printre alte sate, pentru „Medveja, Bojii lui Petru, jumătate din Borâlea lui Giurgiu, Dreslive şi Jerdeni”[803].

1638, aprilie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod

---

[802] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 90, pp. 134-136

[803] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 112, pp. 163

fostlui mare logofăt Tăutul şi jupânesei lui Tofana, care primesc uric pentru „o selişte anume **Vanciniţa** (comuna Vancicăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina) pe Prut, ce este în ţinutul Hotinului, a patra parte din sat din **Vancicăuţi** (comuna Vancicăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), cu bălţi de peşte şi eleşteu pe pârâul Cerlina, a patra parte din satul **Medjeva** (comuna Medjeva, raionul Briceni, Moldova), tot într-acel ţinut"[804].

1645, martie 28: Lupul Tăutul cu femeia sa Ileana, fata Odochii Angheloaie, nepoata Maricăi, vând lui Ureche, vornicul cel mare din Ţara de Jos, drept 25 taleri bătuţi, „în sat, în **Medveja**, pe apa Prutului, din jumătate de sat, partea din sus, din a treia parte, jumătate"[805].

1904: „**Medjeva**, sat în judeţul Hotin, volosti Chelmineţul, alături de calea ferată, la 3 km de satul Larga. E aşezat pe pârâul Medjeva, lângă linia căii ferate Ocniţa-Noua Suliţă. Are 170 case, cu o populaţie de 1.068 suflete de ruteni şi români; biserică; 213 vite mari, 290 oi"[806].

---

[804] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 313, p. 308

[805] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 38, p. 31

[806] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 143

MEDVICA

(azi Podvirevka, comuna Podvirevka,
raionul Chelmenţi, Ucraina).

1627, noiembrie 26: Întărit de Miron Barnovschi voievod, în baza împărţirii moşiilor între Ionaşco Urmeziu, fiul lui Mihăilă Dobrul Urmeziu, şi Tudori şi nepoţii lui de frate, fiii lui Toader Urmeziu, nepoţi lui Mihăilă Urmeziu şi ai lui Tudori… „Şi a căzut în partea lui Ionaşco Urmeziu a patra parte de sat **Ocnină** (Ocniţa, Moldova), ce este în ţinutul Hotinului, şi a patra parte din jumătate din satul **Medvidca** (azi Podvirevka, comuna Podvirevka, raionul Chelmenţi, Ucraina), în acelaşi ţinut, şi a treia parte din jumătate din satul **Carlacău** (Corlacaul, Moldova), în acelaşi ţinut, şi a patra parte din satul **Horodişte** (Botoşani), în ţinutul Dorohoiului, şi a treia parte din satul **Calafindeşti** (aşezare bucovineană), în ţinutul Sucevei. Şi iarăşi, în partea fiilor lui Toader Urmeziu, a căzut a patra parte din satul **Hudeştii Mici** (Botoşani) şi a patra parte din satul **Nelipouţi** (raionul Hotin, Ucraina), în ţinutul Hotinului, şi a patra parte din jumătate din satul **Cuzlău** (Botoşani), în ţinutul Dorohoiului, şi a cincea parte din jumătatea satului **Terhăuţi** (Lunca Prutului, Iaşi), în ţinutul Iaşilor, şi a patra parte din satul **Călineşti** (aşezare bucovineană), în ţinutul Sucevei”[807].

1643, decembrie 4: Grigore Urmezeu vinde lui

---

[807] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 262, pp. 344-346

Grigore Ureche, marele vornic al Ţării de Jos, drept 320 lei, „jumătate de sat de **Medvica** (azi Podvirevka, raionul Chelmenţi, Ucraina), ce este pe Prut, în ţinutul Hotinului"[808].

1645, martie 28: Lupul Tăutul şi femeia lui Iliana, fata Udochii Anghiloaie, nepoata Maricăi, vând lui Ureche, vornicul cel mare din Ţara de Jos, drept 17 lei bătuţi, „jumătate de sat din **Medvica** (azi Podvirevka, comuna Podvirevka, raionul Chelmenţi, Ucraina), pe apa Prutului, din a treia parte din jumătate de sat, jumătate"[809].

MELENTEUŢI

(lângă Păpăuţi, comuna Păpăuţi, judeţul Orhei, Moldova).

1640, martie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitraşco Fulger şi cneaghinei lui Marica, fiica Nastasiei, nepoata Gligăi Hrincovici, şi fraţilor ei Ionaşco Hrincovici şi Safta, nepoţii lor de frate, Andronic şi fraţilor lui, Dumitraşco şi Sturdzea, fiii lui Badiul, nepoţii Gaftonei, şi verilor lor, copiii Nastasiei, nepoţii lui Pătraşco, toţi nepoţi ai lui Frăţiian Hrincovici şi ai fratelui său Bucotco clucer, care primesc uric pentru „tot satul **Vâşnovăţul** (azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), care este pe Prut, în ţinutul Dorohoi, şi satul **Rădăuţi** (comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), de asemenea pe râul Prut, în acelaşi ţinut, şi jumătate din satul **Cochiujna** (azi

[808] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 211, p. 192

[809] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 37, p. 30

Coţuşca, comuna Coţuşca, Botoşani), pe Vilovăţ, de asemenea în acelaşi ţinut… pe care le-a avut bunicul lor Frăţiian Hrincovici, şi **Voroncăuţi** (Vărăncău, comuna Voroncău, judeţul Soroca, Moldova), care este deasupra Nistrului, la Malul Roşu, în ţinutul Soroca, şi jumătate din satul **Păcalouţi** (Păpăuţi, comuna Păpăuţi, judeţul Orhei, Moldova), care este pe Apa Neagră, în ţinutul Orheiului, cu mori pe Apa Neagră, şi a patra parte din satul **Melenteuţi** (lângă Păpăuţi, comuna Păpăuţi, judeţul Orhei, Moldova), pe Apa Neagră, din ţinutul Orheiului, din uric de moştenire pe care l-a avut străbunicul lor Bratu Hrincovici… / Şi de asemenea, întărim a patra parte din satul **Ţinteni** (pe Soloneţ, judeţul Soroca), ce este pe Soloneţ, în ţinutul Soroca, partea Ancăi, fiica Maricăi, nepoata Ţintei, strănepoata lui Avăr cel bătrân, şi altă a patra parte din Ţinteni, partea lui Eremiia, Dumitraşco, Simion şi Axenia, fiii lui Păcurar, nepoţii lui Ţintea, şi altă a patra parte din jumătate de sat, partea lui Baico, Grozava, Bubolea şi Armanca, copiii lui Burnamiz, cumpărătura bunicului lor de la Avăr”[810].

MELEŞCANI

(sat pe Berheci, contopit cu Dealu Morii, Bacău).

1428, aprilie 8: Întărit de Alexandru cel Bun lui Tăvădar (Tivadar), care primeşte uric pentru „satul lui, ce este pe Berhaci, unde este casa lui (Tăvădăreşti), şi un loc

[810] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 325, pp. 326-330

în pustie pe pârâul Melişcoae (Meleşcani), a cărui hotar dă-i fie hotar cât în va fi de ajuns unui sat. Iar hotarul satelor acestora să fie după hotarul cel vechi”[811].

1438, august 21: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Tivadar, care primeşte uric pentru „două sate pe Berheci, anume: unde este casa lui, altul pe pârâul lui Meleşco, unde este Toader Meleşco… Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac”[812].

1774, iunie 26: Satul **Meleşcani**, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[813], avea **toată suma caselor 21**. Scădere rufeturi 8: 2 nevolnici, 2 popi şi dascăli, 1 slugă, 1 vornic, 2 văduve. Rămân birnici 13. / **Birnici:** Pavăl Blehan / Ion Spataru / Vasili Simion / Iordachi Spataru / Grigori Bostan, ce a fost al spătarului Gheorghi Costandachi / Niagu, muntean / Sandul Negară / Vasili Boghiul / Gavril, ciubotar / Lupul, mocan / Vasili, mocan / Ioniţă, cârciumar / Vasili Culbeci. // **Rufeturi:** Ion Galerii, nevolnic / Popa Anghel / Diaconul Vlasii / Coman, nevolnic / Baba Ştefana / Baba Grăjdiana / Manolachi, logofăt al dumisale paharnicului Ştefan Costandachi / Iftemii Radu, vornic.

1901: „**Meleşcani**, sat făcând parte din comuna Vultureni, judeţul Tecuci, situat pe vale, la nord-estul comunei, la 4 km și 250 m de Vultureni. Aici se află o

---

[811] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 73, p. 107

[812] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 188, pp. 266-268

[813] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 591, 592

biserică, cu hramul Intrarea în Biserică, făcută de fostul proprietar, Stefănache Abăza”[814].

MELEŞCANI

(lângă Dumeştii Noi, comuna Dumeşti, Vaslui).

1636, martie 15: Scrisoarea vornicului Dumitru şi a armaşului Lungul, după cercetarea pricinii dintre Porce şi Postolachi cu fostul vornic Dumitru Gheuca „pentru un loc, unde a fost mănăstirea Rafailă… loc de-a fost făcut Băisanul o mănăstioară cu poiene”, lângă **Oşeşti** (comuna Oşeşti, Vaslui). Martorii chemaţi de trimişii domneşti au fost Sanson şi Gavril Ciurlan de **Albeşti** (comuna Deleşti, Vaslui), Gavril de **Ruginoşi** (înglobat în Oşeşti, comuna Oşeşti, Vaslui), Gligore, Pavel şi Cârstea Zăpodie de **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui), Porcea de **Băleşti** (comuna Deleşti, Vaslui), Dumitraşco de **Pietreşti** (azi Chetreşti, comuna Bălteni, Vaslui), Busul şi Ştefan de **Fâstâci** (fostă schitul Racoviţă, comuna Deleşti, Vaslui) – „toţi de valea Stemnicului”, şi Pinul şi Lazor din **Hultureşti** (comuna Vultureşti, Vaslui), Constantin de **Tărâceni** (lângă Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui), Dumitraşco şi Pascal de **Buhăeşti** (Buhăieşti, comuna Vultureşti, Vaslui), Portărescul de **Condreşte** (lângă Ciofeni, comuna Zăpodeni, Vaslui), Macsin de **Meleşcani** (lângă Dumeştii Noi, comuna Dumeşti, Vaslui), Dumitru Popăs-

[814] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 308

cul, Gorcea, Raţea şi Dumitru Gâdea de **Ţigăneşti** (înglobat în Dumeştii Noi, comuna Dumeşti, Vaslui), Bejan şi Melintie de **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Vaslui), Vicol şi Florea de **Borăşti** (azi Cuza Vodă, comuna Ipatele, Vaslui), Dumitru şi Silion de **Armeneşti** (lângă Cotic, comuna Todireşti, Vaslui) – „toţi de pe apa Bârlădzelului", şi Gligore şi Bogonie de **Gârcini** (azi Gârceni, comuna Gârceni, Vaslui) şi Căzacul de **Curceci** (azi Curseşti Deal, comuna Pungeşti, Vaslui) – „de pe apa Racovei". Acestora le-au „pus brazde de pământ în capetele lor şi-au mers pe unde au ştiut că merge hotarul Oşeştilor şi se întâmpină cu hotarele satelor dinspre Bârlădzel; dinspre altă parte, cu hotarele Racovei. Deci am mers, de-am înconjurat hotarul Oşeştilor şi am pus stâlpi. Iar pe acel loc ce-a fost mănăstirea ce se cheamă Rafailă nu a fost loc domnesc, ci este hotarul Oşeştilor. Iar acelui uric, cel are Dumitraşco Gheuca, nu i s-a găsit hotar, nici loc"[815].

MELEŞENI

(lângă Hogineşti şi Bravicea, Orhei,
ocolul Culii, Moldova).

1774, iunie 5: Satul **Meleşeni**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Culii, după recensământul lui Rumeanţev[816], avea **toată suma caselor 27**. Scădere rufeturi 10: 7

---

[815] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 360 şi 361, pp. 404, 405

[816] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 403

mazili, 1 volintir, 1 popă, 1 femeie săracă. Rămân birnici 17. / **Birnici:** Ioniţă Plop / Gheorghi Uricul / Ion Brânză / Vasile, rotariu / Andronachi / Ion Brazdă / Maftei Frimu / Toader, vornic / Crăciun al lui Brânză / Istrati Coroiu / Trohin al lui Coroiu / Ilie frate lui Trohin / Costandachi frate lui Zupcă / Grigoraş, prisăcar / Ioniţă / Iftimii, dascăl / Vasili Modrângă. // **Rufeturi:** Gavril Dorul, vornic / Toader, popă / Baba Tudosca / Grigoraş Vărzari, mazil / Ştefan Vărzari, mazil / Andrii Vărzari, mazil / Vasili Vărzari, mazil / Toader Mavrodin, mazil / Ioniţă Cotruş, mazil / Toader, nepot lui Vărzari, mazil.

MELINTIEŞTI

(lângă Cogeasca, comuna Leţcani, Iaşi).

1635, februarie 27: Zapisul vistiernicului Vasile Banu, feciorul lui Pătraşco Banul, întărit de marii boieri, în care mărturiseşte că a „dat la sfânta mănăstire, la Bisericani, jumătate de sat **Hăsnăşeni** (înglobat în Cogeasca, comuna Leţcani, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii… pentru sufletul părintelui nostru Pătraşco Banul”, după ce s-a tocmit şi pentru părţile surorilor lui Anuşca, Drăguţa şi Tofana, cărora le-a dat „părţile mele de ocină din sat din **Bărboşi** (lângă Cogeasca, comuna Leţcani, Iaşi) şi din **Melintieşti** (lângă Cogeasca, comuna Leţcani, Iaşi), fraţilor Maximiian şi Irina dându-le părţile

lui de „ocină din satul **Căcărădzeni** (azi Banu, comuna Dumeşti, Iaşi)”[817].

MELIŞTENI

(pe Solovăţ, raionul Făleşti, Moldova).

1649, octombrie 14: Lie, Gheorghe, Neculai, Sălăvăstru, Codan, Necoi, Vasilachi, Uirlan, Nica şi Zamfir cu femeia lui Marina, şi Solomon, Tanasă, Nasta, Ionaşco fratele lui Sărghie, Grozava şi Vasilaş, feciorii lui Ion, şi Vacihovschi, Alexandru, Radul şi Pahomi, feciorii lui Trifan, şi Grigori, Dochiţa şi Sofronia, feciorii lui Dumitru, şi Dănilă, Paraschiva şi Mahdalina, feciorii lui Dumitraşco Albotă stolnic, strănepoţi lui Dragoş vornicul, vând lui Vasile Mărzacul, marele căpitan de Hotin, pentru 300 taleri de argint, „a noastră dreaptă ocină şi moşie, ce avem noi în pustie peste Prut, la ţinutul Eşului, pe pârâul şi pe valea Solovăţului, un sat anume **Drăgoeştii**, ce este lângă Folinteani şi Melinteani, pe Sovăţul Bugăi… / şi încă i-am vândut şi alte două selişti în pustie, din susul Solovăţului, din ţinutul Eşilor, pe nume **Buhăenii** şi **Meliştenii**, în mijlocul Ustiei, şi Alibeanii a Cărpiţilor, pe lângă Funduri şi Duşmani, şi aceste două selişti le-am vândut drept 200 taleri de argint, 3 perechi de boi buni, 10 vaci cu viţei”[818].

---

[817] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 42, pp. 40, 41

[818] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 142, 143

1672, aprilie 29: Întărit de Duca voievod lui Vasile Mărzac, mare căpitan de Hotin, şi lui Gheorghe Zgarbură, pârcălab de Hotin, care primesc uric, în baza unui „zapis de cumpărătură de la Şandrul, Ilie, Gheorghe, Necula şi Sălăvăstru, nepoţii lui Nicoară, de la Tănasie, Vlasie Băşcă, Zamfir, Doniţă, Măria femeia lui Vlasie Negruş şi Solomon, cu neamul lor Tănasă, Marta, Ionaşco brat (frate) lui Sărghie, Grozava, Vasilache fecior lui Ion Căpitan, Radul, Ştefan stolnic, Alexandru şi Pahomie, cu neamul lor Trifan, Grigore Doniţă, Sofronia nepoata lui Dumitru Ponici paharnic, Dănilă, Vlasie, Paraschiva şi Magdalena, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Dragoş vornic, care le-au vândut… din pustiu, de pe Valea Sacă, ce-i zic Şovăţul de sus, selişte **Buhăenii**, **Măneştergureni** (Melişteni) şi cu trei iazuri, cu vaduri de mori, la ţinutul Iaşului, între Ustia şi între Soci, şi cu capul moşiilor din jos se hotărăsc cu Cărpiţii, iar din sus cu Doşmanii mari şi mici, drept 200 taleri, 3 perechi de boi şi 10 vaci cu viţei”[819].

MENDICĂUŢI

(fostul Măndăcăuţi, raionul Hotin, Ucraina).

1553, octombrie 30: Întărit de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod surorilor Sofiţa, Steţca, Tudosia, Ana şi Măriuţa, fetele lui Luca Arbure, şi, respectiv lui Miron

[819] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, p. 159

Barnovschi, staroste de Cernăuţi, surorile dând la schimb „un sat, anume **Măndăcăuţii**, în ţinutul Hotinului" şi primind de la Barnovschi „satul **Mihalcăuţi**"[820].

1587, martie 12: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod Onciului Herţei şi surorilor lui Olenca şi Mărica, fiii Soficăi, jupâneasa lui Gavril vistiernicul, care primesc ispisoc pentru „satul **Măndicăuţii** pe Drobişte şi cu mori, ce este în ţinutul Hotinului, care este schimbătură cu Barnovschi şi cu sora lui Maria pentru satul **Mihălcăuţi** pe Vilna seacă, cu mori, tot într-acelaşi ţinut"[821].

1632, martie 1: Zapisul fiilor lui Simion Jorea, Ionaşco, Gheorghe şi Grăpina, şi al nepoatei lor Safta, care îşi împart moşiile moştenite după „părinţii noştri Simion Jorea şi maica noastră Anna Joroae". „Deci s-au venit în partea lui Ionaşco Jorea jumătate de **Ruptură** (azi Izvoare, comuna Bahna, Neamţ) în ţinutul Neamţului, a patra parte de **Seliştea** (azi Slobozia-Silişcani, comuna Mihălăşeni, Botoşani), în ţinutul Hotinului, jumătate din a patra parte de **Măndăcăuţi** (Mendicăuţi, comună în raionul Hotin, Ucraina) de acolo şi a patra parte de Onut (scris „Unotu") în ţinutul Cernăuţilor"; / „Iar lui Gheorghie Jora s-au venit jumătate de **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova) în ţinutul Hotinului şi jumătate din a patra parte de Măndăcăuţi de acolo şi a patra parte din Onut, în ţinutul Cernăuţilor, şi a patra parte din **Creceşti** (azi Chirceşti, comuna Micleşti, Vaslui) şi jumătate e **Ruseni** (sat, Vaslui), în ţinutul Vasluiului"; / „Iar surorii noastre, Gră-

---

820 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 62

821 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 206

pinei, s-au venit jumătate de sat **Zubriceni** (azi Zăbriceni, comună în raionul Ediniţa, Moldova), în ţinutul Hotinului, şi jumătate de **Părceleni**, de acolo, şi a patra parte de **Zăvădeni** (sat, raionul Hotin, Ucraina) şi o falce şi un fărtai de vie în **Cotnar**; / Iar nepoatei noastre, Saftei, fetei Nastasiei, surorii noastre, s-au venit jumătate de sat **Porceleni** (Oneşti, fost Porciuleanca, comuna Zăbriceni, raionul Ediniţa, Moldova), în ţinutul Hotinului, jumătate de Zăvodeni de acolo şi a patra parte de Zăvedeni, iarăşi de acolo, şi două fălci de vie la Cotnar. Însă cea moară din jos de **Pojogeni** (raionul Ediniţa, Moldova) să fie în două Grăpina cu Safta. Şi dintr-acele heleşteie să le fie după părţi"[822].

MERENI şi PLOPENI

(lângă Burdujeni, Suceava).

În satul acesta am văzut lumina zilei şi l-am întâlnit pe Dumnezeu. Mă lămurise tata cum arată: e înalt, frumos şi cu capul alb. L-am identificat uşor, tocmai sorbea tacticos dintr-o cinzeacă, rezemat de tejgheaua magazinului sătesc, deschis în casa lungă a lui Nicolae Gâză, de către fiul său, Petrache. M-am dus la el şi l-am salutat fără sfială: „Bună ziua, Dumnezelea! Dacă ai şti de când te caut!". Aveam vreo trei anişori, lumea a râs cu lacrimi, iar după aceea lui Vasile Flocan nu i s-a mai zis decât

[822] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 10, pp. 9, 10

„Dumnezelea”. Oricum, trăia în raiul pământesc, asupra identităţii căruia eu nu aveam nici o îndoială. Mai ales râpele, care vegheau pâraiele repezi, încă spuzite cu tufari de pădure, îmi întăreau această convingere. În capătul de jos al satului, se afla un pod de piatră, făcut de Ştefan cel Mare, după cum avea să-mi confirme, după amar de ani, Romstorfer, arhitectul vienez care ne-a dezgropat Cetatea Sucevei. Mai sus de podul lui Ştefan, după un huceag plin de farmec, era Coada Iazului, odinioară iaz domnesc, care ţinea până aproape de livezile Cetăţii, din care nu mai rămăseseră decât Cioatele, un deal de arătură şi de timoteiuri care atingea cerul cu creştetul, mai ales atunci când lanurile întinse de grâu vălureau din spice, din maci şi din cicori într-un impresionant dans astral. Şi mai aveam şi Cerul pământesc, lângă o baltă doldora de peşte, unde păşteam vitele şi nimeni nu ştia de unde şi din ce pricină îi venea numele, pentru că bătrânii uitaseră că „cier” înseamnă imaş pentru caii Cetăţii Sucevei, bogat în rogoz şi în ierburi tari, şi că, în vremuri cărunte, „cerul” nostru ţinea până în malul apei Sucevei, unde, acum, împărţeam pământurile cu lisăurenii şi cu burdujenenii. Exista o legendă în sat, care spunea că, la întoarcerea de după bătălia de la Codrii Cozminului, în octombrie 1497, Ştefan cel Mare, care îşi dăruise vitejii, şi-ar fi amintit, pe dealul livezilor domneşti, de un Ion Mireanul, căruia i-a fi dat locurile acestea pentru că, pe cale, Mireanul refuzase toate darurile care l-ar fi îndepărtat de Cetatea în care, cu slujbă credincioasă, îşi venera Domnul. Ei, dar legendele şi impresiile nevinovate ale copilăriei fiecăruia dintre noi nu înseamnă mare lucru, dacă nu sunt întărite de mărturii vechi, atât de rare şi de seci la români, menite parcă pentru a încenuşa viitorul, nu pentru a-l scoate la lumină.

În fond, din cenuşa trecutului izvorăşte lumina viitorului, cum ar zice Grigorovitza.

1620: „7128 (1620) aprilie 21. Io Gospodar Woivoda (Ilieş Voievod - n.n.). din mila lui Dumnezeu domn al ţării Moldovei Iată, Domnia mea ne-am milostivit şi am miluit sfânta noastră mănăstire Pantocrator, unde este hramul „Sfânta Înălţare”, cu o silişte, anume Merenii, în ţinutul Sucevei, pe apa Suceava, ca să fie de la domnia mea sfintei mănăstiri danie şi miluire şi dreaptă ocină cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece. / La Iaşi, anul 7128 (1620) aprilie 21”[823]. Nicolae Iorga descrie documentul: „Iaşi, 21 April 7128 (1620). Gaşpar Vodă dă mănăstirii Pantocratorului (Burdujeni) siliştea Mereanii. Iscălitura e semi-cirilică, cu duct dalmatin, şi sfârşitul latin: „Io Gaşpar Voevoda, m. pp.” Pecete roşie cu formă rotundă, bour mare, litere foarte fine, cu totul şterse. Iscăleşte pisarul Lupul (în colţ)[824].

1621: „7129 (1621) ianuarie 11. Ion Alexandru Voevod, fiul lui Ilieş Voevod, din mila lui Dumnezeu domn al ţării Moldovei. Iată, domnia mea am dat şi am întărit sfânta mănăstire Pantocrator, unde este hramul „Sfânta Înălţare” a Domnului Dumnezeu şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, o silişte, anume Merenii, care acea silişte a fost ascultătoare către ocolul Sucevei, aproape de târgul Suceava, pe râul Suceava, dinspre răsărit, cum am avut cărţi de danie şi miluire şi întărire şi de la domnii de mai înainte. Pentru aceasta să fie şi sfintei mănăstiri dreaptă ocină (ruptură în text - n.n.) şi întărire de la Domnia mea, acea silişte mai sus scrisă, anume Merenii,

---

823 Academia Română, *Documente privind Istoria Românilor, A. Moldova,* sec. XVII, vol. IV, p. 465

824 Iorga, N.*, Documente amestecate,* p. 49

lângă târgul Suceava, pe râul Suceava, dinspre răsărit, şi cu tot hotarul de unde s-a folosit în veac (formulă hotarnică specifică satelor anterioare Descălecatului – n.n.). Şi altul să nu se amestece”[825].

1622: „7130(1622) ianuarie 14. Io Ştefan Tomşa, din mila lui Dumnezeu domn al ţării Moldovei. Iată, Domnia mea m-am milostivit, am dat şi am înnoit şi am întărit sfintei mănăstiri Pantocrator, unde este hramul „Sfânta Înălţare” a lui Dumnezeu Mântuitorul nostru Iisus Hristos, cu o selişte, anume Merenii, în ţinutul Sucevei, pe apa Sucevei, ca să fie de la Domnia mea danie şi miluire şi întărire şi dreaptă ocină şi dedină cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece. / La Iaşi, în anul 7130 (1622) ianuarie 14”[826].

1646: „7 iulie 1646. Io Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn al Ţării Moldovei, facem ştire că au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri mari şi mici Marica, cneaghina lui Toader Bosnici, fostul stolnic, şi cu fiul ei, Alexa Diacul, după a lor bună voie şi de nimeni nevoiţi, nici siliţi, şi au vândut a lor dreaptă ocină şi danie ce au avut de la vechii domnitori – **a patra parte din satul Plopeni,** ce este pe râul Sucevei **şi cu vecinii, anume Săuca şi Gherman şi cu fiul său Micul** şi cu tot venitul. Aceia o au vândut credinciosului şi cinstitului nostru boier Panului Iorga, marelui postelnic, pentru o sută şi treizeci ughi, bani buni. Şi s-au sculat graţia lui de

---

[825] Academia Română, *Documente privind Istoria Românilor,* A. Moldova, sec. XVII, vol. V – 1621-1625, doc. 6 Academia Română, *Documente privind Istoria Românilor*, A. Moldova, sec. XVII, vol. V – 1621-1625, doc. 6

[826] Academia Română, *Documente privind Istoria Românilor,* A. Moldova, sec. XVII, vol. V, doc. 138

au plătit toţi deplin acei bani susscrişi, o sută treizeci de unghi, bani buni, în mâna Maricăi, cneaghina lui Bosnici, fostul stolnic, şi a fiului ei, Alexa Diacul, dinaintea noastră şi dinaintea boierilor noştri. Deci, noi văzând a lor de bună voie tocmeală şi deplină plată, încă şi de la noi am dat şi am întărit credinciosului şi cinstitului nostru boier, Panului Iorga, marelui postelnic, cea mai sus zisă **a patra parte din satul Plopeni, cu loc de iaz şi moară pe râul Suceava şi cu vecini şi cu tot venitul** ca să fie graţiei sale dreaptă ocină şi cumpărătură cu tot venitul, nestricată niciodată, în veci. Şi documentele ce le-au avut pe **acel sat Plopeni** încă le-au dat în mâna graţiei lui. Altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a Domniei mele./ Scris la Sevşte, în anul 7154 (1646), luna iulie, în 7 zile. / Însuşi domnul a poruncit. / Toderaşco vel Logofăt Dumitraşco"[827].

1664: „7173 (1664) decembrie 12, Iaşi. Eustatie Dabija Voevod întăreşte uric lui Gheorghe Ursache, mare clucer, pentru **satul Plopenii,** din ocolul Târgului Suceava, **cu vatră de sat şi vecini, însă toţi vecinii care vor fi în sat şi care vor fi fugit încă să aibă a-i strânge boierul nostru, cu pământuri în ţarină, locuri de fânaţ, câmp şi vad de moară pe apa Sucevei,** cumpărat de la jupâneasa Alexandra, sora răposatului Iorga, fost postelnic, şi de la fiul ei, Toderaşcu, cu 500 lei bătuţi, bani gata. / Neculai Buhuş mare logofăt / scrie Tiron"[828]. Marele clucer Gheorghe Ursache, adică responsabilul cu aprovizionarea curţii domneşti, beneficiază de un „portret vorbit", făcut de Ion Neculce: „Era un boier, anume

[827] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, Vol. XX, Iaşi 1892, pp. 132-133
[828] Arhiva Istorică Centrală a Statului, *Catalogul documentelor moldoveneşti,* vol. III, doc. 1099

Ursache, bogat în această ţară a noastră, ce, când vine birul de la împărăţie, de multe ori, când era în grabă, îl încărca pe la casa lui şi-l pornea la Poartă şi, mai pe urmă, îşi lua de la ţară". Pe acest Ursache, care îl pârâse la turci, Duca Vodă „l-au închis în temniţă cu tâlharii şi-l scoate în toate zilele şi-l bate la tălpi, până i s-au zgârcit vinele şi-au rămas olog până la moartea lui", petrecută în 1681, când Plopenii şi Tătăraşii au fost dăruiţi, drept zestre a nepoatei sale Catinca (fiica marelui spătar Iordache Cantacuzino), ginerelui Iuon (Ion) Balş.

1709: „Iaşi, 12 Mai 7217 (1709). Mihai Racoviţă-Vodă către episcopul de Rădăuţi, Calist, pentru Mihail egumenul de la Todeareni (Burdujeni), în ceartă cu Ion Balş Stolnic pentru satul Mireani. Pomeniţi: „Deadiul Curălariul, care a fost la Vlădica la Nichea (Grigore, Mitropolit de Nicea şi egumen de Burdujeni – nota lui Iorga)..., Vasilie Ropotă şi Lămăşanul şi Anton şi alţii din târgul Sucevei *[rupt]...* Antohie Jora Vel Logofăt"[829].

1723: „7231 (1723) iulie 8. O carte de gospod de la domnul Mihai Racoviţă, întru care scrie către boierul Domniei sale, Şerban Cantacuzino postelnic, cum că egumenul de la Burdujeni s-ar fi jeluit pentru împresurarea moşiei Mereni ot Suceava despre moşia Plopeni a unui loc ce se cheamă Rotundiile şi se porunceşte numitului boier să meargă să hotărască"[830].

1724: În 17 august 1724, când face un schimb de moşii cu Mitropolia Sucevei, Iuon Balş dăruieşte Mitropoliei pe iobagul **Simion Pojol,** din neamul care, până aproape de zilele noastre, avea să se numească nu Pojol, ci Pârjoală: „1724, august 17. Noi, preaplecatul Gheor-

---

[829] Iorga, op. cit., p. 55

[830] Theodor Codrescu, Uricariul, vol. XV

ghe, arhiepiscop şi mitropolit de Suceava, facem ştire cu acest zapis al nostru că, având jupâneasa Maria, văduva răposatului Dumitraşcu, fost mare medelnicer, jumătate din satul Rus, ţinutul Sucevei, ce-o are zestre de la Catinca Bălşoaia, au dăruit-o amândouă pentru sufletul părinţilor lor sfintei mitropolii; şi dumnealui Ion Balş stăpâneşte o parte din Tătăraşi, lângă târgul Sucevei, care parte de moşie a fost dat-o Ilieş Voevod lui Ursache, mare vistier, iar Ursache i-a dat-o lui Ion Balş ca zestre, cu vad de moară pe apa Sucevei. Şi am făcut un schimb cu dumnealui Ion Balş, învoindu-ne, şi i-am dat acea parte de sat de la Rus ca să-i fie lui şi copiilor lui moşie în veci, iar dumnealui ne-a dat nouă mai sus numita parte din Tătăraşi, care parte de moşie începe de la valea Ipoteştilor în sus, şi de la drumul ce vine de la Tătăraşi, în jos, şi până la apa Sucevei, cu vad de moară pe apa Sucevei; şi ne-a mai dat **pe un vecin a lui de la Plopeni, anume Simion Pojol,** şi noi i-am dat zapis de danie şi ispisoc domnesc al nepoatelor sale, Safta şi Maria, şi la această tocmeală au fost de faţă boierii care au iscălit, oameni buni şi, pentru mai mare credinţă, am iscălit şi am pus pecetea mitropoliei"[831]. Ion şi Catinca Balş n-au avut copii, iar după moarte boierului, văduva a dăruit satul Plopeni nepotului ei, Iordache Balş.

1738: „31 Ianuar 7246 (1738). Grigore Ghica Vodă, pentru Hristofor egumenul de Todireni. Citată hotarnica din 7244 (1735), 28 Octombrie, cu chemare de „târgoveţi din Suceava, moldoveni şi armeni, anume Ioniţă Necşoiu şi Dimo Săoleş, şi Costandin Olariu, şoltuz, şi Grigoraş Chele-Albă, arman, şi Toma Ciomag, arman, şi Stănislav, şi Ion Ciubotariu, şi Vasali Păduri, şi

[831] Teodor Bălan**,** *Documente bucovinene,* vol. IV, pp. 40-42

alţi mulţi”. Carte de blestem de la Mitropolitul Antonie. Hotare: „de la crucea Armanului, până la Fântâna Băcului, tot **locul de treabă Domniei**, fiind Scaunul Domniei la Suceava, dar el **nu ştiu cui s-a dat danie**, ci dumnealor, hotarnicii, au întrebat şi pe dichiu Isaiia de Suceava, dacă are niscaiva scrisori pentru un loc ce se cheamă Păscărie şi Colacu Bălţii. Dichiul a zis că n-are nici o scrisoare. Iar egumenul Hristofor ne-a arătat un uric de Ia Irimia Moghilă Voevod şi trei ispisoace de la răposatul Alexandru-Vodă şi de la Gaşpar-Vodă, şi de la Ştefan Tomşa-Vodă; osebit a mai arătat un ispisoc de la Ştefan Petru-Vodă, pentru Colacul Bălţii, anume că este danie şi miluire mănăstirii Todirenilor. Şi, văzând scrisori ca acestea, s-au sculat şi au luat şi pe alţi boieri, care s-au întâmplat acolo, anume Gheorghe Turculeţ, postelnicul, şi Ilie Şeptilici, stolnicul, şi Vasile Balş, şi Isaiia dichiul din Suceava, şi Toader Bădiliţă, pârcălab, şi Toader Dămiian, vornicul de Suceava, şi alţi oameni bătrâni megieşi, şi au văzut hotarele, şi au dovedit pentru acel loc, ce se cheamă Păscărie, că sunt în hotarul Mirenilor. Numai au dat seamă Hristofor că, în vremile vechi, au fost venit un Mitropolit (lipsă), om străin de la Nichie, şi au fost egumen la Todireni, trimis de la Sfânta Agură, şi pe numele aceluia le zic Păscării Mitropolitului, şi acum fac că este locul Mitropoliei, măcar că au şi stăpânit dichiii de la Mitropolie, de mulţi ori, pe acel nume ce s-au numit Păscărie Mitropolitului, schimbându-se numele şi numindu-se osebit, Păscărie şi Colacul Bălţii, iar sălişte nu este, hotar n-are… Osebit şi altă bucată de loc, ce se cheamă **Ciiriul**, când era Domnie la Suceava, era acea bucată de loc ciir gospod, pentru treaba Domniei, dar este din hotarul Todirenilor”. Hotarele le înseamnă, acum, Bădi-

liţă, Dămiian, „Grigori rotar din Todireni, Toader Mişca, Mihăilă ficior Todosiei şi Chele-Albă, arman de Suceava… Un stejar cu cruci vechi într-însul… Drumul cel mare, ce merge, de la Suceava, la Botoşani, până într-o poieniţă, ce se cheamă **Poiana Puţului**, şi este şi un puţ vechi părăsit, lângă drumul cel mare... Pe unde au fost şi arături, se cunosc hotarele, să cheamă **Priloagile**, şi de acolo loveşte la Fântâna **Putreda**, şi apoi la **Trestioara**, apoi la **Fântâna Roş** (sic)... **Vale-Mare** şi **Racovile**... Pe la un stejar mare, însemnat roate... Pe din sus de **lunca lui Marcu**... **Vadul lui Ciuşcu**... **Cuibul Hulturului**... **Capul Domnului**, şi de acolo, opcina, cu hotar Zvoriştea, până în hotarul Dragomirnei... împotriva altui pârău, ce se pogoară de la Pleş... Şi de acolo, drept prin lozii, şesul... S-au pus o piatră în dâlma dealului". / Sandu Sturza Vel Logofăt – Copie"[832].

1742: „Iaşi, 31 August 7250 (1742). Constantin Nicolae-Vodă, pentru „chir Ioasaf, egumenul de la sfânta mănăstire Teodorenii", pentru dijma Merenilor"[833]. „7250 (1742) august 13. Io Constantin Nicolae Voevod, din mila lui Dumnezeu domn al ţarii Moldovei. Dat-am cartea domniei mele rugătorului nostru chir Ioasaf, egumenul de la sfânta mănăstire Todireni, ce este în ţinutul Sucevei, să fíe volnic a stăpâni **hotarele Todirenii şi Merenii,** ce sunt prin prejurul acelei mănăstiri şi să aibă a lua venitul acelor moşii, **dijma pe obicei din ţarini cu pâine, din grădini cu legume, din prisăci cu stupi, din fâneţe şi din alte venituri.** Până la semnele ce arată la ispisocul domniei sale lui Grigore Vodă, din văleat 7246 (1738), ce este făcut de întăritură mănăstirii, pe hotărâtura

[832] Iorga, op. cit., pp. 56-58
[833] Iorga, op. cit., p. 59

acelor moşii, ce le-au hotărât stolnicul Şerban Cantacuzino şi şetrarul Solomon, din poruncă domnească. Aşijderea şi **oamenii ce vor fi trăitori pe acele moşii, şi Merenii, şi Todirenii, să aibă a face posluşaniile mănăstirii** după hotărârea ce s-au făcut de la domnia mea **şi să nu fie volnici a se muta pe alte hotare.** Şi **nimeni să nu cuteze a sta împotriva cărţii gospod,** iar având cineva a răspunde pentru hotar să meargă la dregătorul ţinutului să le ia semn şi să facă ştire aice, la dumnealui vel logofăt. / Iaşi, let 7250 (1742) august 3”[834].

1742: În 26 octombrie 1742, Iordache Balş face un schimb de moşii cu fratele său, Lupu Balş, cel care va zidi frumoasa biserică de piatră din sat, drept consecinţă a eficientizării moşiei, prin înmulţirea numărului clăcaşilor: „Adică eu, Iordache Balş, biv vel jitnicer, făcut-am scrisoarea mea la mâna dumisale fratele meu, Lupu Balş, ce au fost medelnicer mare, precum ne-am învoit noi, de **i-am dat satul Plopeni, în ţinutul Sucevii**, şi cu tot hotarul cel vechi, după cum scriu zapisele, care acel sat îmi este mic danie de la domnia ei, Catinca Ursăchioaia, şi domnia sa mi-au dat satul Vlădina, în ţinutul Hotinului, atârnător de ocolul târgului, şi jumătate din satul Mărşininţii, iar în ţinutul Hotinului, pe apa Prutului, şi cu tot hotarul. Iar vecinii de Noua Suliţa, şi de Mărşiniţii, şi de Vlădina, să-i împărţim în două părţi[835], frăţeşte, iar cu

[834] Academia Română, *Documente privind relaţiile agrare în veacul XVIII*, Editura Academiei, 1966, p. 252

[835] O parte dintre străbunii obşteşti ai plopanarilor provin, deci, din ţinutul Hotinului, adică din întinsa localitate Noua Suliţă, din Mărşininţi şi din Vlădina. Unii pot fi identificaţi, prin urmaşi, după nume, alţii, deşi n-au mai lăsat vreun nume prin vreme, s-au continuat, prin contribuţia maternă, pentru continuitatea altor nume şi neamuri. Satul Vlădina (Vlădiceni), pentru care Lupu Balş obţinea

moşia de Noua Suliţa eu să nu aibă treabă, ci numai cu vecinii să se împartă, când va milui Dumnezeu, şi să aibă a da toate **zapisele cele vechi de Plopeni**. Şi la această tocmeală s-au întâmplat mulţi boieri şi oameni buni, care mai jos s-au iscălit şi pentru credinţă m-am iscălit ca să ne creadă. / 7251 (1742) octombrie 26. / Cozma Balş vel paharnic / Iordache Balş biv vel jitnicer / Lupu Balş vel medelnicer / Vasile Balş. / Şi eu, Toader Bădilă, m-am întâmplat şi am scris cu zisa domniei-sale”[836].

1753: Anul sfinţirii ctitoriei lui Lupu şi Safta Balş, Biserica „Sfânta Maria” din Plopeni. Odată devenit stăpân al Plopenilor, în 1742, Lupu Balş a început să-şi gospodărească noua moşie, strămutând iobagi din ţinutul Hotinului, construindu-şi casă de piatră, care avea să fie distrusă de eterişti în 1821, şi, în vecinătatea casei, spre răsărit, o frumoasă biserică, „cu hramul „Adormirea Curatei Născătoare de Dumnezeu”, **sfinţită în 10 iulie 1753**, „în timpul voievodului Ion Kantacuzino-Racoviţă”, „de chir Iacob Mitropolit”, fost stareţ al Putnei, cu numele de Iacob Putneanu, şi pângăritor, din lăcomie lumească, în 1756, al mormântului lui Ştefan cel Marc, din care mormânt au fost luate pietrele preţioase şi aurăria (citatele sunt din opera deja citată a lui Nicolae Iorga). Biserica ctitorită de Lupu şi Safta Balş a fost slujită, de-a lungul timpului, de preoţi remarcabili, precum Iordachi sin (fiul) Ilisăi, Constantin sin preot Leonti, Andrii sin preot Vasili, Manolachc Zaharia, Manolache Vasiliu (adi-

---

Plopenii, nu-i mai aparţinea, la data efectuării schimbului, dar problemele se rezolvă ulterior, aşa cum rezultă dintr-un document din 1 martie 1775 şi din hotărnicia din 1803-1804.

[836] Academia Română, *Documente privind relaţiile agrare în veacul XVIII*, vol. II Moldova, p. 260

că fiul lui Vasili), Costache zet preot Constantin (sec. XIX), Dumitru Neagu, inegalabilul părinte Predeanu, dinamicul părinte Ciornei sau contemporanul nostru Daniel Pascal (secolul XX). Safta Balş a murit în 1778 şi a fost îngropată în curtea bisericii, sub această inscripţie, cioplită în piatră cu litere chirilice: „Sub această piatră se odihneşte roaba lui Dumnezeu Safta, soţia Lupului Balş, mare logofăt, care au fost fiica prea fericitului întru pomenire Iordache Cantacuzino, marele spătar, şi soţia sa Catinca. S-a săvârşit şi s-a mutat în veşnică vieţuire la anul de la Mântuitorul 1778”. / Pentru cheltuielile de întreţinere a bisericii se foloseau, anual, câte 80-100 lei (cf. *Răfuielile hatmanului Răducanu Roset cu vechilii săi*[837]). După moartea lui Lupu Balş şi al Saftei Bălşoaia, moşia şi satul Plopeni au revenit fiului lor, Manolache Balş, care, în anul următor, 1779, s-a mutat în Rusia, dobândind gradul de polcovnic (colonel) şi primind danie de la ţarina Ecaterina cinci sate. Înainte de plecare şi-a vândut moştenirea părintească, inclusiv Plopenii şi Merenii, lui Răducanu Roset.

1764: „8 Septembrie 1764. „Lupu Balş Vel (mare – n. n.) Vornic” se învoieşte, înaintea „Sfinţiei Sale, părintelui Gligorie arhimandritul *cheschiofilaxi tis ieras chcvasilichis monis tu Aghiu Pavlu*, de la sfânta mănăstire Sfetagora, ce este hramul Sfeti Ghiorghi”, şi cu Timoftei, egumenul de la Tudoreni, pentru moşia **Morenii, în hotar cu satul său Plopenii**. Balş avea şi Vălcăneştii, Feteştii. Se face schimb, „măcar că **Merenii** sunt oarece mai laţi, dar este moşiei mai scurtă”. Balş cheltuise peste o mie de lei cu morile. „Şi o cârciumă, ce este lângă

---

[837] Analele Academiei Române, secţia istorică, vol. XXXI, 1908-1909, pp. 17-351

moară”. Martori: „părinţii sfetagoreţ de la sfintele mănăstiri de la Iaşi, şi alţi boieri mari, care s-au iscălit... Care s-au întâmplat şi Sfinţia Sa, părintele Gligorie, arhimandritul de la sfânta mănăstire Sfeti Pavlu de la Sfetagora, unde este închinată sfânta mănăstire Tudoreni, viind aice cu sfânta cruce”. Pecete cu cerneală, cu blazon neînţeles”[838].

1766: „8 septembrie 1766. „Grigorie arhimandritul *cheschiofilaxi tis eras che vasilichis monis tu Agiu Pavlu* de la sfânta mănăstire Sfăntagura” şi egumenul Timoftei de la Todireni dau zapis lui Lupu Balş pentru schimbul pomenit. Iscălitură grecească. Pecetea mănăstirii Sf. Pavel”[839]. Odată cu stăpânirea lui Lupu Balş, Merenii devin, practic, o componentă a Plopenilor, şi ca teritoriu, şi ca istorie – în măsura în care putem numi istorie firimiturile existenţiale, cu care s-au nutrit, de-a lungul vremii, generaţiile. Vâlceaua îngustă a vetrei Merenilor a rămas cum a fost chiar şi în ziua de astăzi, cam cu acelaşi număr de gospodării, dar cu case făloase în urâţenia lor arhitecturală şi cu mult mai puţini pomi fructiferi. În 1912, sătucul avea 35 de gospodării şi 132 suflete (69 bărbaţi, 63 femei); în 1930, 42 de gospodării şi 224 de suflete (112 bărbaţi, 112 femei); în 1941, 49 de gospodării şi 238 suflete (121 bărbaţi, 117 femei); în 1948, 54 gospodării şi 233 suflete (113 bărbaţi şi 120 femei); în 1956, 69 gospodării şi 222 de suflete – unul era al meu, dar nu se mai pune la socoteală (p4 bărbaţi, 128 femei); în 1966, 85 gospodării şi 274 suflete (136 bărbaţi, 138 femei), iar în 1971, 85 gospodării, cu 274 suflete

[838] Iorga, op. cit., p. 61
[839] Iorga, op. cit., p. 62

(136 bărbaţi, 138 femei)[840]. Boierul Lupu Balş, ctitorul bisericii din Plopeni, în vecinătatea căreia şi-a săpat leagănul veşniciei, a adus mână de lucru de pe toate moşiile sale bucovinene şi basarabene, acesta fiind motivul dispariţiilor datinilor încă de atunci, pentru că, în absenţa unui nucleu puternic, prin care să se continue o tradiţie, însăşi identitatea dispare, cea a satelor copilăriei mele fiind mai curând târgoveaţă, decât rurală, inclusiv prin port. Iar eterogenitatea asta se desluşeşte limpede în listele de împroprietăriri din 1864, când, ca să dau un exemplu, dintr-un „Ivan, rusul”, se ivesc două neamuri diferite, Ivan şi Rusu.

1772: În hărţile austriece, care pregăteau logistic ocuparea nordului moldav, Merenii aveau doar 9 case, din care 2 pe deal, Pe partea stângă a drumului erau casele familiilor Gâză şi Hartup, iar pe dreapta, cele ale neamurilor Climincu, Papuc, Gâză, Şutac şi Neagu. În Plopeni erau mai multe case, 13 doar în Palagheni, 5 pe Dobroaia şi câteva zeci pe drumul nare spre Botoşani.

1775, martie 1: „O scrisoare iscălită de dumnealui logofătul Mihai Sturza, fiind atunci clucer, prin care arată că, pentru moşia Vlădiceni, sat întreg din ţinutul Hotinului, ce au fost dat-o răposatul logofăt Lupu Balş schimb fratelui dumisale, răposatului Iordache Balş, pentru **moşia Plopeni** şi, la urmă, s-a aflat a mănăstirii Ocnii; s-au învoit răposatul Lupu Balş cu logofătul Mihai Sturza şi i-au dat altă moşie, Novi Suliţa, tot din ţinutul Hotinului, şi au rămas Plopenii tot la stăpânirea logofătului Lupu Balş”[841].

---

[840] Stanciu, Aurel, *Pagini monografice* – manuscris
[841] Codrescu, Th., *Uricarul*, vol. VI, Iassii 1875, p. 336

1782: În 11 noiembrie 1782, când Georg Lauterer, venind dinspre Iaşi, prin Botoşani, „pe nişte drumuri proaste”, şi trece, prin Salcea şi Plopeni, sat „aşezat pe deal, într-un ţinut păduros”, vama austriacă spre Suceava se afla la Tişăuţi, râul Suceava fiind traversat de „un pod construit pe trei piloţi”, iar de la Suceava a „mers, pe un timp foarte rău şi căi rele”, spre Cernăuţi, iar de acolo, prin Lvov, spre Kracovia[842]. Podul de la Tişăuţi, de atunci, avea să determine apariţia unui nou sat, Ratuş, format din câteva gospodării, adunate în jurul hanului respectiv.

1798-1808: Între anii 1798-1808, hatmanul Răducanu Roset a cheltuit cu leafa (hacul - în *Răfuieli*) preoţilor, dascălilor, chelarului, argaţilor, grădinarilor şi plugarilor care deserveau biserica din Plopeni câte 132 lei pe an. Pe moşia Plopeni a lui Răducanu Roset trudeau 150 de clăcaşi, plătiţi cu câte 70 parale de falce cosită. Hatmanul avea, numai în Plopeni, 1.800 de fălci de fânaţe, încasând sume uriaşe din vânzarea fânului. De la săteni, moşierul încasa dijma de la imaş şi fânaţ, „răfuielile” (deci evidenţele contabile) consemnând următoarele venituri anuale: 1799-1800: 125 lei şi 108 bani / 1800-1801: 127 lei şi 84 bani / 1801-1802: 407 lei şi 21 bani / 1802-1803: 346 lei şi 39 bani / 1803-1804: 215 lei şi 9 bani / 1804-1805: 416 lei şi 36 bani. Cu trecerea vremii, pretenţiile boierului sporesc, el încasând de la ţărani, în 1807-1808, 27 iei şi 26 bani pentru păşunatul celor 553 de oi ale sătenilor, 113 lei şi 34 bani dijmă la 2.281 stânjeni fân, 1.764 lei şi 20 bani din vânzarea fânului cosit de plopanari şi 719 lei şi 23 bani din vânzarea ierbii de coasă. În anul agricol următor, 1808-

[842] *Călători,* X, partea I, p. 333

1809, Răducanu Roset încasează 32 lei şi 10 bani pentru 645 oi scoase la imaş, 127 lei şi 24 bani dijmă pentru 2.552 stânjeni fân, 1.622 lei şi 22 bani pentru 109 fălci şi 40 prăjini iarbă, folosite de bucovinenii de peste apa Sucevei şi din munţi, pentru cirezi şi pentru iarbă de coasă, 129 lei pentru imaşul sătesc şi 729 lei din vânzarea fânului cosit.

1809: Un testament din 21 martie 1809, diata lui Iordachi Balş, menţionează „biserica din Plopeni, unde să află îngropată răposata maica mea", cerând „să se facă, pe tot anul, o dată, pomenire, cu toată rânduiala cuviincioasă, la biserica din Plopeni, unde să află îngropată răposata maica mea"[843].

1848: O pagină din condica de căsătorii, datată, inclusiv prin sigiliu, în 1848, precum şi următoarele, pe care nu am prea avut când să le descifrez, fiind scrise cu buchii chirilice de mână, diferite de la preot la preot, vehiculează nume precum: Dumitru şi Margareta PALAGHEAN, Nicu PALAGEANUL, Ioniţă şi Maria PAIU, Costache PAIU, Vasile MIHALACHE, Nastasia şi Costache a lui Nichita RUSSU, Costachi şi Safta PRICOP, Niculai IVAN, Costache SAVA, Anastasia şi Vasile sin (fiul) Pavel RUSU, Elena şi George sin Pavel RUSU, Nicolai IVAN, Vasile CIUBOTARU, Iancu TILIUŢĂ, Nastasia şi Costache JERCĂLĂU, Nastasia şi George BÂRZU, Elisaveta şi Costache PALAGHIA, Alecu MANCIU, Elena şi Alecu al lui Ion PALAGEAN,

---

[843] *Copie legalizată de Comisia hotăriturilor ţinutului Hotin de pe Diata răposatului Iordachi Balş, ce este din 1809, Mart 21, către care s-au alăturat şi tălmăcirea ei în dialectul rusesc. Şi întru asemenea s-a alăturat şi copia diatei Logofătului Constantin Balş, din 1822, Genarie 30, cu adaosul în urmă din acel an Iunie 5*

Costachi TILIUŢĂ, Casandra şi Manoli PALAGIAN, Costachi SAVEN, Panaite MUNTEANU, Safta şi George ZAHARIA, Elena şi Nichita PĂDURARUL, Saveta şi Alecu ASLAM, Costachi SAVIN, Ştefan SAVIN, Iordachi PRICOP, Ştefan ŢÂNŢARI, Nicolai GÂZĂ etc.

1855: „Corespondenţă de lângă apa Sucevei, 22 octombrie. Salcea şi Plopenii, de unde scriu, sunt situate pe graniţa Moldovei, către Bucovina, dar în Moldova, vis-á-vis cu urbea Suceava, de care se despart prin fluviul cu acest nume, Suceava. Noutăţile noastre de aici sunt demne de toată compătimirea şi întristarea. Scumpetea ce ni se însemna mai nu-şi are perechea în istoria acestui Principat, aceea creşte şi se măreşte văzând cu ochii. Chila de grâu se vinde, aice, la graniţă, pe loc, de la 7 până la 7 galbeni şi jumătate, la Iaşi, de la 7, până la 8 galbeni. Guvernul începu a trimite oamenii săi prin ţinuturi, spre a cumpăra o sumă însemnată de grâu, cu scop, se pare pentru a preveni o carenţă de pâine neprevăzută, dar posibilă. Celelalte soiuri de cereale sunt încă foarte ridicate în preţuri, din care cauză se înţelege că manufacturile încă se scumpiră peste toată aşteptarea. Proprietarii şi posesorii, văzând nişte atari mişcări în preţuri, începură a cere, pe produsele lor, preţuri aşa de mari ca cumpărătorii să nu se apropia de ei, şi poate fi că aceasta încă e una dintre cauzele urcării preţurilor peste aşteptare. Toamna întreagă o petrecurăm în secetă, din care cauză arăturile şi semănăturile de toamnă nu ne promit vreo fertilitate favorabilă a pământului pentru anul viitor”[844].

1864: „În Mereni şi Plopeni existau, în 14 august 1864, şase familii de clăcaşi, care, pentru că aveau câte 4

---

[844] *Gazeta Transilvaniei*, nr. 90, 9 noiembrie 1855, p. 349

boi, au fost împroprietărite cu **câte 5 fălci şi 40 prăjini pământ arabil**: Vasile MIHALACHE, Niţă a lui Pavel PALAGHIANU, Mihalache MUNTEANU, Vasile IVAN, Panaite PALAGHIANU, Simion MURARU: / Împroprietăriţi cu câte **4 fălci de pământ arabil**, pentru că aveau numai câte o pereche de boi, au fost, în Plopeni şi Mereni, 66 de capi de familie: Alexandru POPII, Andrei BUTNARAŞU, Vasile JĂRCĂLĂU, Vasile CURCĂ, Vasile ANUŞCĂ, Ion NEAGU, Vasile CURCĂ, Profira Gh. GODROMAN, Gheorghe DASCĂLU, Gheorghe LAZĂR, Gheorghe PAIU, Ileana lui Dumitru MOŞU, Ileana lui Inacachi MUNTEANU, Alecu MANCIÙ, Vasile BÂRZU, Vasile COCIORVEI, Vasile al lui Niculai IVAN, Vasile PALAGHIANU, Gheorghe FANDACHE, Maranda lui Gheorghe BUTNARAŞU, Gheorghe sin ANDREI, Gheorghe a lui Alecu MANCIU, Gavril ICHIM, Dumitraş CLIMINCU, Dumitru BOGDANU, Ion BOBU, Iordache MACOVEI, Iordache CAZACA, Ioniţă PAIU, Iordache BOBU, Costache BÎRZU, Costache APORCĂRIŢII, Catrina MOAŞA, Costache MUNTEANU, Costache NEAGU, Manolache ROBILĂ, Neculai GÎZĂ, Neculai ICHIM, Niţă a PALAGHII, Niţă a NIŢULUI, Pricopie CAZACU, Simion a ZAMFIREI, Tudorache GĂINARU, Fotache GUGU, Vasile MUNTEANU, Gheorghe a lui Iordache PAIU, Iordache zet OLARIU, Iordache PRICOP, Ilaş DULGHERIU, Costache a lui Zoiţa DASCĂLU, Costache PAIU (document rupt), Costache PRICOB, Costache SAVA, Manolache Gh. PAIU, Manolache PALAGHEANU, Neculai IVAN, Nică a lui Gheorghe PAIU, Niţă ANUŞCĂ, Niculai ANUŞCĂ, Scarlat sin ANDREI, Simion PASCAL, Toader a lui Panaite MUNTEANU,

Costache a lui Alexandru POPII, Costache a lui Nichita RUSU, Costache MIHALACHE. / Alţi săteni, 132 la număr, care nu aveau animale de povară, fiind „clăcaşi cu palmele”, au fost împroprietăriţi cu **câte 2 fălci şi 40 de prăjini**: Alecu ASLAM, Vasile a lui TOADER, Catrina GĂINARU, Vasile Gh. NEAGU, Vasile HALAT, Vasile CÎRLAN, Safta VRABIE, Gheorghe a lui Ancuţa DAN, Gheorghe a lui Manolache LUNGU, Gheorghe sin CAZACA, Gheorghe GĂINARIU, Vasile MACOVEI, Vasile sin CAZACU, Vasile a lui Niţă BOBU, Vasile TUŢĂ, Vasile a MOŞULUI, Vasile a Paraschivei URSULUI, Gheorghe MEHEREA, Gheorghe PRISACARIU, Gheorghe DAN, Gheorghe ZAHARIA, Gavril a SANDULUI, Gheorghe JĂRCĂLĂU, Gheorghe sin NEAMŢU, Gheorghe a SANDULUI, Gheorghe a lui Panaite RUSU, Dumitru PALAGHEANU, Dumitru DASCĂLU, Ianacachi BÎRZU, Ion SAVA, Iordache LAZĂR, Saveta a lui Iordache GHILAN, Ioniţă GODROMAN, Ileana SANDII, Iordachi a lui Niţă BOBU, Iordachi a lui Constantin PAIU, Constantin BÎRSAN, Constantin DAN, Costache MANCIU, Costache a lui Iordache PALAGHEANU, Costache CAZACU, Costache TUDUR, Manolache SPOIALĂ, Mihalache FANDACHE, Niculai HALAT, Panaite NEAGU, Sava ŢÎNŢAR, Tudor DASCĂLU, Tudur MUNTEANU, Toader CERCEL, Toader CĂLIAN, Alecu JĂRCĂLĂU, Vasile zet CAZACU, Niţă sin NEAMŢU, Gheorghe BOLOHAN, Gheorghe FLOREA, Gavril zet BÎRZU, Gheorghe zet NEAMŢU, Gheorghe SPATARIU, Gheorghe sin MACA, Dumitru BUCŞĂ, Dumitru TILIUŢĂ, Zoiţa a lui Dumitru a SANDEI, Iancu TILIUŢĂ, Ion zet BITERI, Iordache SAVIN, Iordache sin OLARIU, Iacob ŢÎNŢAR,

Iordachi Alecu MANCIU, Ion a SANDULUI, Iordache PINTILEI, Costache GĂINARU, Costache COCIORVĂ, Costache IR1MIA, Costache TILIUȚĂ, Costache a lui Lupu GRĂSAN, Costache a lui Manole PAIU, Zoiţa a lui Manolache DAN, Neculai ŢURŢU, Neculai SPOIALĂ, Postolache SAVIN, Toader ADAM, Toader LIONTE, Toader DAN, Filip VIERIU, Ancuţa SAVIN, Vasile ZAHARIA, Maria lui Vasile MARIA, Vasile CIOBANU, Gheorghe MURGU, Gheorghe de la POPA, Safta CHIHĂIŢA, Gheorghe C. PĂDURARU, Gheorghe a lui Dumitru BOGDAN, Iordache PALAGHEANU, Iordache VULPE, Iordache a lui TOADER, Costache PANŢIRU, Niţă a MOAŞEI, Panaite MUNTEANU, Savin BUCŞĂ, Toader a lui Andrei CAZACU, Soltan a lui Timofti SAVIN, Gheorghe a lui Alexandru POPII, Ion PALAGHIANU, Costache JĂRCĂLĂU, Maranda a lui Petru IVAN, Alecu a lui Niţă BOBU, Axinia PETRIŞOR, Profira a lui Vasile IFTIME, Zoiţa a lui Ivan RUSU, Alecu VOL1NTIRU, Gheorghe ŢURTU, Dumitru HARTUP, Ilinca CAZACU, Iordache BÎRDĂHANU, Iordache CĂLIAN, Niţă ZAHARIA, Nică CAZACU, Safta lui Ion PALAGHIANU, Sofia RUSU, Toader a PORCĂRIŢII, Gheorghe RADU, Manole al Ancuţa IVAN, Dumitru FLOREA, David PINTILEI, Alexa PĂDURARU, Ştefanache a POPII, Simion PETRIŞOR, Costache BALAN, Neculai a lui Constantin PAIU, Gheorghe a lui Manole SPATARU. Au mai primit **câte 12 prăjini şi loc de casă**: pădurarul Alecu CIOBANU, jitarul Vasile Alecu MANCIU, nevolnicul Gheorghe CAZACA, văduva Paraschiva MARCHITAN, nevolnicul Iacob ŢURŢU, nevolnicul Ştefan ȚÂNȚAR, pietrarul Alecu CHETRARU, meseriaşul Gheorghe CORCOLAN,

văduva Maria PERSAN, preotul Manolache ZAHARIA, văduva Casandra lui Gheorghe PAIU, pădurarul Lupu CIOBANU, văcarul Dan ŢIGÂNAŞU, văduva Zoiţa MURGULEASA, fierarul Vasile GRUMEZA, servitorul Dumitru lui Ivan RUSU, nevolnicul Niţă a BABII, văduva Bălaşa DIACONIŢA, dascălul Gheorghe DASCĂLU, preotul Manolache VASILIU”[845].

1901: „**Mereni**, sat, în preajma comunei Burdujeni, plasa Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 76 familii sau 108 suflete, din care 68 contribuabili. Locuitorii posedă: 28 vite mari cornute, 2 cai şi 5 mascuri”[846]. „**Plopeni**, sat, jud. Botoşani, plasa Siretul, situat pe o coastă de deal, în stânga râului Suceava şi în partea de sud-estică a comunei Burdujeni Sat. Are o populaţie de 325 familii sau 766 suflete, din care 175 contribuabili; o biserică, zidită înainte de anul 1778, de Lupu Balş, Mare Vornic în Ţara de Jos, şi de Safta, soţia sa şi fiica lui Iordache Cantacuzino-Deleanul, Mare Spătar, deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecventată de 30 copii. Locuitorii posedă 206 boi şi vaci, 13 cai, 205 oi, 49 porci; 45 stupi cu albine. În comună sunt 4 comercianţi şi 3 meseriaşi”[847].

1904: Nicolae Iorga, călătorind de la Burdujeni spre Botoşani, scria despre Plopeni: „De la Burdujeni, spre Botoșani, în trăsura bunișoară, cu cai focoși, a unui birjar evreu, rapt în coate, care a slujit în oaste și vorbește destul de înțeles românește. De o parte, apa Sucevei, cu

---

845 Manuscrisul regretatului învăţător Aurel Stanciu.

846 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, Volumul IV, Bucureşti 1901, p. 315

847 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, Volumul IV, Bucureşti 1901, p. 770

vederea orașului numit de la dânsa. De alta, valuri blânde de pământ foarte roditor, pe care grâne înalte așteaptă încă secerișul, și porumbul cu foile largi și grele își 1eagă rodul supt spicul auriu, pe când pășunile sunt smălțate de o nemărginire de flori galbene, de lumânărele înalte și drepte, de busuioc vânăt, de cicori ca niște picături de cer senin, de coada-șoarecului albă, cu floricelele adunate strâns în mănunchi. Pe drumul uscat, vântul rece înalță nori de praf, prin care răzbat care încete, cu boii cuminți, privind dulce cu ochii mari, negri și umezi, căruțe cu calul înhămat supt arcul de lemn, care se obișnuiește și în toată Rusia, săteni frumoși, în cămăși foarte curate, purtând pălăria de pâslă, cu margini mari, peste pletele ce fâlfâie, țărance mai mult ofilite, îmbrăcate urât, în polcuțe și rochii de cit din oraș, cu cosițele tuflite supt barizul negru, tot de cumpărătură. O trăsurică încărcată cu sifoane poartă numele domnului fabricant Șmilovici, al cărui vizitiu botos duce marfa, de la un crâșmar de sat, la altul. Dintru întâi, satele au încă înfățișarea bună: case cu șindrilă stau lângă acelea pe care le acoperă stuful, așezat frumos, în pături sau căzând în mițe putrede; ferestile sunt, chiar și la acestea din urmă, mărișoare, ferești de târg, prin care poate veni lumina. Plopenii arată o foarte frumoasă biserică, din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, întemeiată de marele boier Lupu Balș, a cărui soție se odihnește lângă lăcaș, supt o piatră cu armele Cantacuzinilor, familia ei. Preotul și poporenii au reparat, deunăzi, marea clădire, care ar împodobi și un oraș”[848]. „Multe răzbunări mişeleşti s-au mai făcut prin sate. Până şi preoţi şi învăţători au fost bătuţi, după cerinţa unor

[848] Iorga, Nicolae, *România cum era până la 1918*, volumul II, *Moldova și Dobrogea*, București 1972, pp. 27-33

favoriţi ai celor trimişi „să liniştească spiritele"… Orori inutile! E un nonsens acesta, căci nu-mi pot închipui *orori utile.* Un gazetar a comis această expresie barocă şi o lume întreagă o repetă, fără să-şi dea seamă că nu are nici un înţeles. Dacă în veacul al douăzecilea, într-o ţară pe care ne străduim să o trecem în ochii lumii drept o ţară civilizată, se găsesc oameni care ţipă în contra ororilor inutile, asta înseamnă că ororile utile sunt cel puţin scuzabile. Şi atunci trebuie să se atârne decoraţii pe pieptul tuturor zbirilor, fie jandarmi rurali, fie poliţişti din Bucureşti, care pun ouă răscoapte subsuoară, care bat cu vâna de bou, care întrebuinţează torturi rafinate, într-un scop util, de pildă pentru a descoperi un criminal. Ororile acestea, fiind făcute într-un scop util, sunt şi ele utile, după teoria celor cu ororile inutile"[849].

1907, martie 6: Ţăranii din Siminicea, Adâncata, Mereni, Plopeni şi Salcea au intrat şi devastat târgul Burdujeni, în ciuda împotrivirii companiei conduse de maiorul Văscan (100 de soldaţi, care păzeau gara, primăria, oficiul poştal, farmacia Lang şi depozitele de pulbere) din Regimentul 15 Războieni. Răsculaţii „fiind beţi, se dedau la adevărate acte de sălbăticie, fără să comită însă omoruri"[850].

1916-1918: Cu statut de plopanari, ceea ce şi sunt în fond, au murit pentru Neam şi Ţară tinerii din Plopeni şi din Mereni care s-au numit: Toader ANDRIEŞ, Vasile ANDREI, Ion BÂRZU, Savel BOBU, Gheorghe BOLOHAN, Petru BUDEANU, Octav DASCĂLU, Nică FLO-

---

[849] Gorovei, Artur, *Cruzimi*, Iaşi, Editura *Viaţa Românească*, 1921, pp. 235-242

[850] Roller, Mihail, *Răscoalele ţăranilor din 1907 – documente,* Bucureşti 1958

REA, Gheorghe GODROMAN, Constantin GÎZĂ, Lazăr IREMIA, Vasile LAZĂR, Vasile MANCIU, Gheorghe MUNTEANU, Costică NEAGU, Costache PALAGHEANU, Petru PALAGHEANU, Constantin PĂTRAŞCU, Leon PAIU, Gheorghe RUSU, Vasile RUSU, Dan STOICA, Dumitru TANASĂ, Neculai ZAMFIR, Gheorghe ANDREI, Dumitru BÂRZU, Ion BITERE, Leon BOBU, Gheorghe BURSUC, Gheorghe CLIMINCU, Gheorghe FLOREA, Samuel FĂGĂDĂU, Ivan GODROMAN, Dinu ICHIM, Alexandru HRIŢUC, Ion MACOVEI, Constantin MANCIU, Săvel MUNTEANU, Leon NEAGU, Dumitru PALAGHEANU, Vasile PALAGHEANU, Constantin PINTILIE, Mihai RADU, Leon RUSU, Petru SANDU, Vasile STOIAN, Octav TODIRAŞ[851].

1930: O ştire de ziar, referitoare la cele „trei luni de când Suceava a trăit o zi de spaimă în năvala sătenilor din Bosanci”[852], m-a făcut să sper că voi putea afla mai multe despre un tăinuit, mai recent doar din ignoranţă, episod al istoriei sucevene, soldat cu uciderea bunicului meu, Mihai Gâză din Mereni. Aflasem câte ceva, în copilărie, de la bunica Adela sau „Mămucuţa”, cum îi ziceam noi, nepoţii, dar şi Mămucuţa îşi amintea tot mai greu amănuntele episodului care a lăsat-o singură, cu şapte copii de crescut: Maria, Ioan, Eugenia, Petru, Ilie – tatăl meu, Gheorghe şi Ileana. Din fericire, fetele erau harnice şi gospodăroase, iar băieţii au tot aflat de muncă prin sat (tata, ca cioban al dragului nostru Petruţă Tihaniuc, căruia i se spunea Ţâbulea), iar casa frumoasă, cu ferestre şi camere luminoase spre răsărit şi cu cerdac lung, dar

[851] Stanciu, Aurel, manuscrisul citat.
[852] *Adevărul,* Anul 43, nr. 14351, 9 octombrie 1930

iscusit ferestruit, spre vest, spre grădina cu pomet bogat, pe care o durase tot bunicul, şi din care ne înfruptam cu răsfăţ noi, nepoţii care nu l-au cunoscut niciodată. Ştiam, de la naşul de botez al mamei mele, Viorica, Leonache Bârzu, om care ţinea cu mândrie, în „casa cea mare”, titlul împroprietăririi regale şi brevetul decoraţiei prin care i se recunoşteau meritele de „izmănar” la Mărăşeşti (documente pe care le păstrează cu sfinţenie verii mei, Mihai Gîză şi Marcela Cantea), că şi bunicul luptase lângă el, umăr la umăr, pe toată durata războiului, dar după el nu se păstrase nimic. „Le-au luat jandarii, când l-au adus acasă pe ţol”, îmi zicea bunica, fără a lăcrima, fără a se încrunta, ci doar căutând cu ochii Sfântul Soare, pe care îl cinstea cu trei cruci, în largul văilor, mutând cârja în mâna stângă, pe care avea, jucând sub piele, o sferă cât o nucă, moale la pipăit, dar zvâcnind din pricina unei vinişoare în jurul căreia se adunase. Bunica a murit târziu, la vreo 90 de ani, prin 1967 – dacă nu mă înşel. Căzuse într-un somn adânc şi, în vreme ce copiii, ginerii şi nurorile sfătuiau afară, eu, care rămăsesem în odaia ei, am văzut că a deschis cu uimire ochii mari şi, privind într-o depărtare neştiută celorlalţi, a şoptit uşor înciudată: „Doamne, pentru ce am trăit eu viaţa asta?”. Apoi a oftat a uşurarea şi a plecat pentru totdeauna, lăsându-ne moştenire o incredibilă seninătate a chipului mărturisitor de suflet. Nu înţelegeam şi încă nu înţeleg: fusese fericită, iubită, răsfăţată. Era o zână bună pentru toţi urmaşii ei şi, totuşi, se întreba, în ultima clipă, pentru ce a trăit viaţa asta. Putea trăi şi altceva? Urma să trăiască altceva? În privinţa bunicului, cred că Mămucuţa preluase câte ceva şi din legendele satului. Cică într-o duminică de vară, bunicul, însoţit de alţi camarazi de război şi de tineri

călări, au mers la Ratuşul lui Ţînţar, mai sus de podul de lemn vechi, care venea dinspre Bosanci, îndreptându-se spre Botoşani. Erau, acolo, pe ambele maluri, câte o barcă, legată cu lanţ de cablul care traversa râul Suceava. Pe celălalt mal au sosit, tot călări, bosâncenii, dar numai unul dintre ei a urcat în barcă („Oniu şi nu mai ştiu cum", zicea bunica – cred că David Oniu[853] şi nu Gheorghe Oniu[854], cel judecat şi achitat, la Suceava, în procesul din 16 iulie 1930, care era mult mai tânăr decât bunicul), iar bunicul, în ceastălaltă, îndreptându-se spre mijlocul vadului. Obiceiul era vechi, îmi spunea Mămuţica, de pe vremea în care apa Sucevei despărţea Moldova de partea ei voievodală, când bărbaţii se întâlneau în mijlocul apei pentru a pune la cale acte de contrabandă, tolerate şi de austrieci, şi de moldoveni. În vremea războiului, bosâncenii au luptat sub steagul austriac, iar plopanarii – sub cel românesc, şi nu se ştiu alte cazuri de bucovineni, în afară de cele ale udeştenilor Gherasim Nicoară şi Dumitru Catană, care să fi ales să-şi sape singuri mormintele, decât să tragă în fraţii lor, românii. Şi tare-i mai doare-n lungul zării pe românii de astăzi de memoria acestor tineri care, aidoma lui Iisus, au luat păcatele neamului asupra lor, Nicoară şi Catană fiind executaţi de colonelul Pop, la Satu-Lung, lângă Săcele. În mijlocul apei, Oniu şi bunicul au pus la cale cum vor protesta satele lor, în joia de târg, la Suceava împotriva nedreptăţilor vieţii. A ieşit, cică, mare zavistie atunci, s-au spart dughene şi ferestre, apoi la vreo cinzeci de oameni de prin mai multe sate au fost arestaţi, anchetaţi, judecaţi şi eliberaţi după câteva zile. Nu ştia Mămuţica dacă toţi au avut parte de „an-

---

[853] *Înfrățirea românească*, anul V, nr. 1, 1 noiembrie 1928, p. 16
[854] *Adevărul*, Anul 43, nr. 14279, joi 17 iulie 1930, p. 3

cheta” lui bunicul: „L-au întins pe o masă, au pus în lungul trupului o blană de brad şi au bătut în ea cu maiul; n-au rămas urme, dar i-au sfărâmat totul pe dinăuntru. Mi l-au adus în pătură şi s-a prăpădit după vreo doi ani de suferinţă şi neputinţă”. „Bine, dar îşi vărsase sângele pentru ţară!”, i-a strigat copilul din mine, îmbătat de lecturile eroice obligatorii la şcoală. Şi?

1941-1945: S-au jertfit pentru Neam şi Ţară: Ion ASLAM, Vasile BÂRZU, Vasile BOLOHAN, Ion BOBU, Dumitru CĂLIAN, Leon CLIMINCU, Ion CHIRIAC, Constantin DAN, Ion FANDACHI, Ioniţă GALAN, Alexandru GĂINARU, Mircea MELINTE, Ilie MORARU, Petru MAGAZIN, Leon NEAGU, Constantin OLARU, Gheorghe PALAGHEANU, Mihai PALAGHEANU, Zamfir PALAGHEANU, Ion PRICOP, Ion RUSU, Ilie SANDU, Gheorghe SAVA, Manole SAVIN, Ion BÂRZU, Toader BELŢIC, Vasile BUDEANU, Alexandru BUTNĂRAŞU, Gheorghe CIOBANU, Constantin CURCĂ, Gheorghe CAZACU, Constantin DIACONU, Mihai C. GÎZĂ, Filaret GALAN, Mihai ICHIM, Gheorghe MIHALACHE, Ilie MORUZ, Petru MUNTEANU, Dumitru OLARU, Ioan Ghe. PAIU, Dumitru PALAGHEANU, Vasile PALAGHEANU, Mihai PINTILIE, Vasile POPA, Dumitru RUSU, Constantin SAVA, Constantin SAVIN[855].

1945: „Următorii învăţători se transferă, pe ziua de 1 Septemvrie 1945, la şcolile primare din oraşul şi judeţul Botoşani, trecute în dreptul fiecăruia: **Marţonea Mihai**, de la Salcea, la Plopeni, Salcea – judeţul Botoşani, V b., art. 177”[856].

---

[855] Stanciu, Aurel, manuscrisul citat.
[856] *Monitorul Oficial*, Nr. 246, 27 octombrie 1945, p. 9500

1946: „Ministerul Cooperaţiei / Buletinul Cooperaţiei Române Nr. 40 din 5 Octomvrie 1946 – Constituiri de societăţi cooperative: Cooperativa „Energia”, comuna Salcea, satul Plopeni, judeţul Botoşani”[857].

1947: „Se rectifică deciziunea Nr. 45.554 din 1947, publicată în *Monitorul Oficial* Nr. 210 din 12 Septemvrie 1947, în sensul că se revine asupra licenţierii din serviciu făcută pe data de 1 Septemvrie 1947, a următorului personal clerical: Ion Teodorescu, cântăreţ, parohia Plopeni, Botoşani”[858].

MEREŞCEUCA

(satul lui Mirişce, comuna Lencăuţi,
raionul Donduşani, Moldova).

Întărit, în **20 decembrie 1437**, de Ilie şi Ştefan voievozi, marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost

857 *Monitorul Oficial*, Nr. 268, 19 noiembrie 1947, p. 10251
858 *Monitorul Oficial*, Nr. 248, 27 octombrie 1947, p. 9601

Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Briceni, Moldova), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Cusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă **satul lui Mirişce** (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Don-

duşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova)), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Ohei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăţini, Botoşani), şi, sub Dum-

brava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[859].

MEREŞTI

(sat cu mănăstire, Mireşti, comuna Lieşti, Galaţi).

1448, iulie 15: Întărit de Roman voievod fraţilor Cernat Ploscar şi Şteful, care primesc uric pentru „satele, pe Corod, anume: Pîtcăeşti, pe care l-au cumpărat de la Pîtcă pentru 60 de zloţi, amândouă părţile, şi, pe aceeaşi parte, între Motoşeşti şi între Vitezeşti, un loc de pustie să întemeieze sat, şi, mai jos de Vitezeşti, la fântână, un loc din pustie să facă sat, şi Zmulţi, pe Suholui, şi, mai jos, unde este jude Uliu, anume Mileşti, şi seliştea Dăbeştilor, şi Cernăteşti, la obârşiile Gerului, şi, mai jos, Goruneşti, şi, între Mileşti şi între Frăţileşti, un loc din pustie, şi seliştea Frăţileştilor, şi, la obârşia Bârzotei, o prisacă, la fântână, unde a fost Călugărul, şi, în dreptul Cojoeştilor, unde a fost prisaca lui Roşca, şi Găunoasa, de la obârşie până la gură, şi seliştea lui Laţco Furul, pe Suholui, şi seliştea Comăneştilor, la gura Cneajei, şi seliştea lui Mânea, pe Covurlui, şi seliştea Şcheilor, şi, mai jos, seliştea lui Fâlfoi, şi a lui Radul, şi a lui Radici, unde este jude Dragoş, şi iezerul Covurluiului cu gârla, şi unde a

[859] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

fost Cudrea, şi, pe Prut, Făreşti, şi gârla Flămîndzilor, şi jumătate din morile noastre de la Covurlui, pe Prut, să-şi facă casă, şi jumătate din pădure, şi jumătate din şteze, şi din peşti şi din tot venitul, şi pe apă şi pe uscat, să le fie jumătate, şi pe aceeaşi parte a iazului să-şi facă dârstă, şi de la iaz în vale pe Prut să le fie lor din toate târguielile toată această vamă, şi pe apă şi pe uscat, şi seliştea Folteştilor, şi seliştea lui Berevoi, pe Ialan, şi fântâna lui Balea, pe Suholui, şi fântâna lui Cucu şi, pe Cracău, unde sunt juzi Dragan şi Nasoe, amândouă părţile, şi mănăstirea, şi, pe Bârlad, Blajari, şi **Mereşti, şi mănăstirea la gura Bârlăjiţei, unde este Agapie**, şi Lieşti, şi Gârleşti, şi Tălăbeşti, ocina lor, unde au fost Voico şi Şteful şi Micu, cu toată gârla de la Bârlad, şi Tonceşti, cu gârla, şi gârla Brateşului cu satul şi seliştea lui Duma, pe Călmăţui"[860]. Hotarele, din veac.

1495, ianuarie 11: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Mareş, Duma Mălăescu, Sima, Nicoară şi Petrică, care primesc uric pentru, „un sat pe Bârlad, Mereştii"[861]. Hotarul, din veac.

1625, septembrie 43: Zapis de mărturie despre „cum a vândut petriman a treia parte de sat de **Armăşăni** (comuna Băceşti, Vaslui), din tot locul, cât este hotarul satului, cu loc de prisacă şi cu vad de moară; şi l-a cumpărat Lungul armaş şi a dat pe tot locul aista un cal bun şi i s-a socotit preţul 80 taleri. Şi s-a întâmplat această tocmeală a lor înaintea vornicului de **Soholeţ** (Suholeţ, în Jigălia, comuna Şuletea, Vaslui), Nistor din

---

860 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 280, pp. 397-399

861 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 157, pp. 291, 292

Mereşti (Mirăşti, inclus în Lieşti, Galaţi), popa Toader din **Găureni** (lângă Albeşti, Vaslui), Iuraşcu din **Hodorăni** (în loc de Todireni, comuna Stăniţa, Neamţ), Ursu şi Muriuţi de **Marcoviceni** (sat inclus în Dumeşti, Vaslui), Ţigan de **Ţâbăneşti** (Ţibăneşti, Iaşi)”[862].

MEREŞTI

(lângă Buimăceni, comuna Albeşti, Botoşani).

1638, februarie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Bejan Balş, care cumpără, cu 40 lei bătuţi, de la Nicoară din **Cătămărăşti** şi de fa fiii lui Vasile şi Gavril „o parte de ocină din satul **Mereşti**, pe Jijia, în ţinutul Dorohoi, jumătate dintr-o parte din a şasea parte din jumătatea satului, partea de jos, şi cu o casă gata, pe care însuşi Pană a făcut-o”[863].

1638, septembrie 1: Zapisul şoltuzului şi celor 12 pârgari de **târg de Botăşeni**, şi Dumitru, fost şoltuz, Nicolai de **Costineşti** (comuna Leorda, Botoşani), Corcodel şi alţi orăşeni, despre „cum a venit Mărica, sora lui Albotă şi a lui Simion Albotă, şi s-a dat nepotului său Pavăl, feciorul lui Ion Albotă, cu toate părţile sale de ocină din sat din **Cătămăreşti** (comuna Mihai Eminescu, Botoşani), din **Hrişcani** (comuna Vlădeni, Botoşani) şi

---

[862] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 375, p. 443
[863] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 252, pp. 235, 236

din **Mereşti** (lângă Buimăceni, comuna Albeşti, Botoşani), ca să-i fie lui danie şi moşie în veci”[864].

1644: Scrisoarea fostului vistiernic Solomon, trimisul domnesc să cerceteze pricina dintre Vasile a Petringanei şi Ana Toroneasa pentru o parte de ocină din satul **Mereşti**. „deci am adus martori pe Drăgan şi Bărgău de **Albeşti**, Andreica de **Mereşti**, popa Lupul de **Ivăţeni**, şi au mărturisit cum au cumpărat Petrigana şi Mihail partea de ocină din Mereşti, în zilele lui Ştefan (Tomşa) vodă, în domnia dintâi… / adus-au pe Bilaş din **Băbiceni**, de a mărturisit cum a fost un om din Mereşti, de l-a chemat Tiron, şi a vândut o bucată de loc din Mereşti, ce se cheamă Dolina, şi a cerut un cal bun, murg pentenog, şi un poloboc de miere, drept 12 talei bătuţi, iar un om, anume Petrigan, tatăl lui Vasile, a zis că ar găsi un cal bun la cineva, să-l ia în preţ şi să-l dea lui Tiron pentru acea bucată de loc şi s-a dus la un frate, ce-l chema Tiron, bărbatul Anei de **Lecuşiani**, şi a luat un cal drept 40 taleri bătuţi şi un poloboc de miere şi le-a dat lui Tiron cel bătrân de Mereşti, pentru acea bucată de loc din Mereşti, şi când s-a întâmplat moartea lui Petrigan, a mers frate-său Tiron să-l apuce viu şi nu l-a apucat viu. Iar când a fost la masă preţară, s-a sculat Tiron şi a zis: „Oameni buni, ştiţi un cal, ce l-a dat Petrigan, şi un poloboc de miere pentru acea ocină din Mereşti, nu mi l-a mai dat” – într-acest chip a mărturisit Bilaş din Băluceni, că s-a întâmplat la moartea lui Petrigan, în satul Băbiceani; / aşijderea, a mai adus Ana martori pe Ştefan, vătămanul, Toader, Simion şi Agapie de **Necşani**, de au mărturisit cum nu i-a mai dat Petrigan calul lui Tirin, nici polobocul

---

[864] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 464, pp. 436, 437

cel de miere, şi noi am socotit că sau să-i dea lucaele Anei şi să-şi ţină Vasile locul, sau să rabde de acel loc şi să-l ţină Ana, pentru acele bucate ce le-a dat bărbatul ei Tiron”[865].

1707, martie 22: Serafim Tomiţă, „ajuns la 80 de ani”, împarte moşiile sale feciorilor săi, scriind: „dat-am lui Toader, feciorului meu cel mai mare, la **Mereşti**, partea mâne-sa şi cumpărătura ce am eu la Mereşti, iar Vasile, Ion şi Gligore**,** aceştia mai mici, le-am dat **Şătrăreni** şi jumătate de sat **Crăciuneni**, şi **Giumătăţeni**, ce se va alege cu alţi fraţi şi răzeşi la **Stăneşti**… / Aşijderea şi două vii în paragină, ce am la **Feteştii din sus** este a lui Contăş, din jos a lui Macri, în mijloc, în ţarina care se cheamă Ciocârlie, am dat-o lui Grigore, să le fie moşie în veci… dinaintea lui Iraclie egumenul, preotul Ilie ot **Cotnari**, Tanasăi, Fănina călugărul, Ngrul pivnicerul domnesc, Tănase Bainschi pârcălab de Cotnari, Pilat Vasile armaşul, Neculai Totoescul şi Gavril dascălul”[866].

MEREŞTI

(comuna Drânceni, Vaslui).

1646, mai 18: Mardarie, croitorul din târgul **Iaşi**, vinde lui Tănasie din **Cursăci** (Curseşti, comuna Curseşti, Vaslui), drept 18 galbeni buni, partea lui „de ocină

---

[865] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. V, Iaşi 1908, pp. 26, 27

[866] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 6, 7

sin satul **Borăşti** (comuna Dumeşti, Vaslui), din ţinutul Vasluiului, ce se va veni partea mea… / Şi în tocmeala noastră au fost Focşea, Petrea şi Strătulat din **Glodeni** (comuna Codăeşti, Vaslui), Neanul din **Soholeţ** (Suholeţ, în Jigălia, comuna Şuletea, Vaslui), Ştefan fiul leui Nestor ot **Mereşti** (comuna Drânceni, Vaslui), Hicol, Toader Parcău şi Rânjea ot **Borăşti** şi mulţi oameni buni”[867].

MERIŞENI

(Mărişeni, comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova).

1624, martie 25: Întărit de Radul Mihnea voievod postelnicului Ianache, care obţine uric pentru „satul **Stolniceni** (pe Gârla Scumpia, comuna Stolniceni, Iaşi) pe Gârla şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scumpia, Iaşi), care este în ţinutul Iaşi, cumpărătură de la Păscălina, cneaghina lui Lupul Stroici logofăt, şi de la fiul ei Ionaşco Stroici, pentru 850 ughi ungureşti”; / „satul **Gligenii** (Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova) în ţinutul Soroca, cumpărat de la Prohor, Eftimie, Simion, Nicanor, Daniil şi de la tot soborul sfintei mănăstiri Pantocrator, pentru 200 taleri bătuţi, cu mori la apa Neagra”; / „satul **Medelenii** (comuna Golăeşti, Iaşi), pe amândouă părţile Prutului, cumpărat de la Busca şi fiii ei Zabulic, Erina şi Elena, şi Vasile, fiul lui Maxin, şi de la Ionaşco Căcărează, fiul Mariei, şi Dămian şi fratele lui Toader, şi

[867] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 376, p. 321

Necoară fiii Mariei, şi de la Iosip, fiul lui Ganea, şi sora lIui, Agafia, şi Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, şi de la Anna, fiica lui Fedor, şi surorile lui Tudosiia şi Ţiganca, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Medelean, şi de la Hilip şi Neniul, fiul Maricăi Budoaie, şi Nuor şi Alixandru, nepoţii Budoaiei, pentru 162 de taleri bătuţi"; / „două părţi din tot satul **Onţeşti** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi le-a cumpărat de la Gherman, fiul lui Bâzdâg, şi de la toţi părinţii şi fraţii şi verii lor, pentru 150 de taleri bătuţi şi zece boi… a treia parte, ce se va alege partea lui Barnovschi hatman şi a cneaghinei sale, cumpărată de la milostivirile lor, pentru 100 taleri bătuţi". / „satul **Cucuiaţii** (raionul Râşcani, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Coste şi de la sora lui Ticea, copiii Agafiei şi ai lui Nasture, nepoţii lui Cirţiu, şi Necoriţă, fiul Magdalinei, nepotul lui Ivan, şi Isac şi sora lui Coschiţa, copiii Stancăi, nepoţii lui Stan cel bătrân, şi Mărica, fiica Erinei, nepoata lui Văsiu, pentru 95 de ughi buni"; / „satul **Fântânelile** (inclus în Matca, Galaţi) în ţinutul Tecuci, pe care şi l-a cumpărat de la Stavăr, fost pârcălab, fiul lui Crăciun, nepotul lui Zbiarea, şi de la Nicoară, fiul lui Moşul, nepotul lui Căldăruşe, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neniul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigui, toţi nepoţii Coţuşei, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Iepure, nepotul lui Iepure cel bătrân, pentru 340 de taleri bătuţi"; / „satul **Ciocârlianii** (sat pe Gerul, Galaţi), în ţinutul Tecuci, pe Gerul, pe care şi l-a cumpărat de la Dumitraşco Ciutacul, fiul Dobrei, şi fratele lui, Stancul, nepotul lui Smârcea, şi Miron, fiul lui Păcurar, şi sora lui, Stanca, şi Ion, nepotul lui Păcurar, şi

Simion, şi Puţachi, şi Frăţilă, toţi nepoţii lui Smârcea, pentru 100 de ughi roşii"; / „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciu, pe care şi l-a cumpărat de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea vornic, şi de la fiicele lui, Nastasiia şi Anghelina, pentru 350 de taleri bătuţi"; / „satul **Poienile Sasului** (satul Sasu, Vrancea), cutul de sus, care este în ţinutul Tecuci, pe care l-a luat pentru datoria pe care a avut-o la Iurco logofăt, 300 de ughi galbeni, pe care îi dăduse lui cu împrumut în zilele lui Costandin voievod. Şi hotarul acestui sat fusese cotropit de alţi oameni care erau împrejurul lui, iar după aceea, în zilele lui Ştefan voievod, s-au dus Ionaşco vornic şi Cujbă vornic cu carte domnească şi au ales hotarul acestui sat, cu oameni buni, şi au pus stâlpi, pe unde a fost vechiul lor hotar de demult"; / „jumătate din satul **Chicoşea** (lângă Corni, Galaţi) pe Sohului, în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Maxin şi fratele lui Măteiu, şi Trifan, copiii lui Lupul, şi Ignat şi fratele lui, Istratie, şi sora lui Măgdălina, copiii lui Cornea, şi verii lor Gligor, fiul lui Simion, şi Spiridon, fiul lui Bogdan, pentru 80 de taleri bătuţi"; / „jumătate de sat din **Şuşmăneşti, care acum se numeşte Drăguşănii** (Drăguşeni, Galaţi), în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Fodor, şi Mihăilă, şi Mica, şi Nichita, şi Eremiia, şi Maxenia, toţi nepoţii şi strănepoţii Marinei, pentru 80 de taleri bătuţi"; / „satul **Şotropenii** (lângă Perieni, Iaşi) pe Turiia, în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Cazaca, cneaghina lui Trifan postelnic, şi de la Rusca, sora lui Trifan postelnic, pentru 100 de taleri bătuţi"; / „satul **Furteşti** (lângă Vertişoaia, comuna Furteşti, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe Prut, pe care şi l-a

cumpărat de la Movilă şi de la fratele lui, Nicoară fost spătar, fiii lui Lazăr pitar, pentru 180 de taleri bătuţi”; / „satul **Mărişeni** (comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova), în ţinutul Lăpuşna, şi iarăşi jumătate din jumătate, pe care şi le-a cumpărat de la Ionaşco Negruţ cel bătrân, pentru 90 de taleri bătuţi. Iar dresele pe care le-au avut pentru acest sat, ei au spus că le-au pierdut din pricina tătarilor, când a venit în domnie Ştefan Tomşa voievod”; / „siliştea **Ghermăneştii** (comuna Drânceni, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe râul Bârlad, pe care şi-a cumpărat-o de la Movilită fost pârcălab şi de la fiul lui, Lazor, şi de la Toader nepotul lui, fiul lui Nicoară, pentru 120 de ughi galbeni”; / „satul **Punteşenii** (Puntişeni, Vaslui), în ţinutul Tutova, pe care şi l-a cumpărat de la Simion, fiul lui Nicoară Barza, nepotul lui Costin, strănepotul lui Trifa şi al lui Toma, şi de la Dumitru, fiul lui Ionaşco Barzica, nepotul lui Costin, şi de la Sirbul, fiul lui Ghiorghe, nepotul lui Nistor, şi Nicoară, fiul lui Petrea, şi Toader, fiul lui Filip Păţea, şi toţi nepoţii şi strănepoţii lui Trif şi ai lui Toma, toate părţile lor de moştenire şi de cumpărătură, pentru 100 de ughi galbeni. Şi a rămas nevândută, din tot satul Punteşeni, dintr-un bătrân, partea lui Costantin şi a lui Nistor, ce se va alege partea lor din şase ogoare”[868].

1669, mai 30: **Hotarnica satului Iurceni**, făcută „după o pâră ce a avut Necula, căpitan de Iurceni, din ţinutul Lăpuşnii, cu alţi fraţi ai lui, cu nişte răzeși ai lui, anume Vasilie Nofit de acolo, cu Vasile Vărzaru, cu Măteeș, cu Ioan și cu alți frați ai lor pentru nişte părți de ocină ce a avut Necula în Iurceni moșie și cumpărătură... /

---

868 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 182, pp. 243-248

Mers-am la sat la Iurceni și am strâns mulți oameni buni, din sus și din jos, megieși, anume Gavril din **Cojușna**, Paniș ot **Volosăni**, Ionașcu Spănachi ot **Dânceni**, Surucean, Simion Plămădeală ot **Boghiceni**, Ion ot tam (de acolo), Ion Cărăbăț căpitan, Neculai ot **Ciuciuleni**, Dănilă ot **Cornești**, Constandin ot tam, Constandin ot **Nisporeni**, Gheorghe din **Petrosul**, Afteni Vărzariu ot **Vărzărești**, Latsor ot **Mereșeni**, Bosii ot tam și mulți oameni buni, și am socotit de pe drese și de pe zapise ce au avut de cumpărătură și le-am ales toate părțile"[869].

MICĂU

(sat în ţinutul Putnei, Vrancea).

1635, iunie 19: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Bistriţa, în baza unui zapis de la popa Ion şi Lazor vătaful din **Sârbii de Sus** (sat înglobat în oraşul Focşani, Vrancea), Neagomir şi Ţigan din **Micău** (sat în ţinutul Putnei, Vrancea), „scriind într-acel zapis cum au venit înaintea lor Lazor Vechiul şi cu alţi răzeşi ai lui, anume Anton din Sârbii de Sus şi alţi fraţi ai lui, anume Ion Robe sinovei Galeş, Şandru, Pegrea feciorul Gagii, Anghelina, fata Fratelui vătafului din **Bătineşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Trifan ot **Vităneşte** (Vităneşti, comuna Ţifeşti, Vrancea), ginerele lui Fratele… şi au vândut un vad de moară ce este în Gârla Putnei, la **Găgeşti** (comuna

---

[869] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 86, pp. 107-110

Boloteşti, Vrancea), lui Ştefan logofătul, drept 40 taleri bătuţi… Şi a făcut Ştefan logofătul moară şi a dat 12 taleri de argint meşterilor şi 12 merţe de grâu, şi o bucată de vie, şi o ialoviţă. Iar apoi, Dumitraşco logofăt, feciorul lui Ştefan logofăt, a dat acea moară sfintei mănăstiri Bistriţei”[870].

MICĂUŢI

(Orhei, Moldova).

1671, ianuarie 8: Vasile Suriceanul, femeia lui Măriia şi cu toţi feciorii lor vând fraţilor Necoară, Strătulat şi Andreica, „drept 60 lei bătuţi şi 4 boi de negoţ… toată partea mea din satul **Hruşova**, cât se va alege, cu vad de moară în Ichil… Şi în tocmeală s-au întâmplat Gavril pârcălabul de **Chişinău**, Vasile Stancul de **Turluşti**, Micul, ginerele Dolocăi, Toader sin (fiu) Doloca de **Mărteneşti**, Zota vătavul de **Boşcana**, Scridon vătavul ot **Micăuţi**, Vasile ot **Negreşti**, Andriiu şi Ion ot **Păşcani**, Aftenie ot **Drăbuşeani**, Căzacul şoltuzul şi Budul or **Chişinău**”[871].

1709, februarie 20: Vlasie Stoian de Păşcani dăruieşte serdarului Darie Donici „a mea dreaptă ocină şi moşie din satul **Paşcani**, ce este în ţinutul Orheiului, pe apa Ichilului, partea tătâne-meu Stoian, ce s-a alege din

---

[870] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 138, pp. 172, 173

[871] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 126, pp. 129, 130

partea bătrânului Jirebiea, pol (jumătate) de bătrân, care se vine a şasea parte din satul Paşcani cu vad de moară pe Ichel… Şi când am dat dumisale această parte de loc, prilejitu-s-au Darie Vlas din **Hârtop**, Toader vătav, Vlas Ţica din **Micăuţi**, Postolache Bosiiuc şi Donie, feciorul lui Căruţ din satul **Păşcani**, popa Timuş de **Steţcani** şi alţi oameni buni”[872].

1904: „**Micauţi**, sat în judeţul Chişinău, volosti Siret, aşezat pe valea Ţiseva, la nord-vest de satul Dresliceni. Are 97 case, cu o populaţie de 842 suflete de ţărani români; o şcoală cu o clasă, unde se învaţă numai ruseşte. Locuitorii sunt împroprietăriţi şi posedă 560 deseatini pământ. Proprietarul, boierul Leonid Russu, are 1.347 deseatini”[873].

MICEŞTI

(„pe din sus de Mic Jăurescu”,
contopit cu Ghergheşti, Vaslui).

1443, mai 27: Întărit de Ştefan voievod lui Gherei, care primeşte uric pentru „satele anume Nena, pe Studineţ, unde este casa lui, pe din sus de Mic Jăurescu, unde a fost Clopot, şi, pe din jos de Iazăru, Bălăceştii, şi pe din jos de Bălăceştii, o fântână, anume Prozioane, pe din sus de Ezăreanu, să-şi aşeze acolo sat, şi, deasupra Cociubii,

---

[872] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 169, pp. 162, 163
[873] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 144

o fântână, să-şi aşeze iarăşi sat, şi, la Vatice, unde au fost Ştefan Răspop, şi, la Chengaci, unde au fost Cergăşă, şi, pe Prut, unde au fost Badea Bratişanul, şi loc de moară şi selişte… Iar hotarul tuturor acelor sate să fie cu toate hotarele lor cele vechi, pe unde au apucat din veci”[874].

1621: Toader Coranga, feciorul lui Lazor de **Miceşti**, nepot lui Mătăiu, şi femeia lui Dochia, cu toţi feciorii lor, vând „livadă de pomăt, cu tot pomătul ce se va afla… împresuraţi de cea de mare lipsă ce ne-a trimis Dumnezeu, şi o am vândut lui Constantin sin (fiul) vătavului Iftimie, drept 15 lei bani gata… dinaintea popii Gavril, Pavăl Răzvanul, Chiriac şi Sanson ot **Ghergheşti**, Cărstea brat (frate) lui Toader şi Irimia ot **Miceşti**”[875].

1632, noiembrie 20: Ion Carapotona şoltuzul, cu 12 pârgari, preotul Ştefan cel domnesc, Maftei Roşca, Neculai cupeţ şi Dinga din târgul **Bârlad**, şi Maxim şi Dumitru de **Călineşti** şi Zahariuţul diacul de **Miceşti** mărturisesc „cum a venit Dochia, fata lui Ursul pitarul, şi feciorii ei Balan, Ştefan, Mogâldea şi cu surorile lor din **Rădeşti** şi au vândut toată partea lor de la satul **Dracsini**, cu loc de moară în apa Studineţului, lui Apostol, neguţătorul de Bârlad, şi feciorului său Constantin, pentru 12 galbeni de aur”[876].

1662, martie 27: Mirca şi Măria, fetele Zariei, nepoatele lui Dragoş, strănepoatele lui Marcu din **Miceşti**, vând lui Constantin sin (fiu) Iftimie, drept 10 lei

---

874 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 233, pp. 327, 328

875 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, p. 205

876 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 36, pp. 66, 67

bătuţi, „din satul Miceşti, din partea Zahariei, a cincea parte.. şi s-au prilejit Irimia, Ioan călugărul şi Constantin de **Miceşti**, Ioan Meşterul şi Chiriac ot **Ghergheşti**”[877].

1737, august 23: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod lui Lupaşco Gherghescul şi fraţilor săi, feciorii lui Constantin Gherghescul, ca „să fie tari şi puternici a-şi lua de-a zecea de pe a lor drepte ocini, ce au la **Ghergheşti**, la **Mănoiu**, la **Miceşti**, la **Stângaciu**, la **Corodeşti**, la **Dracşeni**, la **Răteci**, la **Obârşieni**, la **Huşi**, şi la **Unguraşi**, ce sunt în ţinutul Tutovei”[878].

1901: „**Miceşti**, comună rurală şi sat în judeţul şi plasa Tutova, spre nord-vest de Bârlad, pe pârâul Studineţul, așezat la poalele unui deal și în jurul lui. Are 507 locuitori. Satul Miceşti formează o comună (comuna Micești) cu cătunele Gheorgheşti, Mănoiul, Fundul Văii, Dragomăneșşti, Burlaci și Valea Lupului. Areo şcoală primară de băieţi; 2 biserici; 8 cârciumi. Se cultivă, pe lângă cereale: 93 hectare vie (din care 27,5 nelucrătoare) şi 21,5 hectare livezi cu pruni”[879].

MICEŞTI

(comuna Tazlău, Bacău).

1491, ianuarie 16: Întărit de Ştefan voievod „sfintei mănăstiri a noastre de la Tazlăul Mare… care este la gura Piştoasei”, şi care obţine uric de danie pentru

[877] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XX, Iaşi 1892, pp. 78, 79
[878] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 30, 31
[879] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 322

satele cumpărate de Ştefan cel Mare: „o poiană pe Tazlăul Mare, unde a fost satul anume Miceştii” (comuna Tazlău, Bacău), cumpărată, cu 120 de zloţi tătăreşti, de la Neagşa, fiica lui Giurgiu, de la fraţii Grozea, Negrilă şi Măruşca, fiii lui Giulea, şi de la Dragotă, fiul lui Ioan; „o poiană de asemenea pe Tazlăul Mare, la Pârâu” (lângă Balcani, Bacău), cumpărată, cu 460 de zloţi tătăreşti, de la Petriman, Sofiica şi Sasca, nepoţii lui Oană Porcu; „un sat tot pe Tazlăul Mare, anume Floceştii, şi cu moară” (Floreşti, comuna Căiuţi, Bacău), cumpărat, cu 150 zloţi, de la Pătru, fiul lui Bălcu, şi de la copiii lui Isaico, Toma, Andreica, Ioan, Sora, Sofeata şi Mica. „Iar privilegiul de mărturie ce l-a avut Pătru şi cu fiii săi chiar de la noi, cum că au avut ei un privilegiu pentru acel sat, Floceştii, de la bunicul nostru, Alexandru voievod… a ars în casa lui Rusul din Floceşti, când i-a ars casa”[880]. Hotarul, din veac.

MICEŞTI

(comuna Boghenii Noi, judeţul Ungheni, Moldova).

1643, septembrie 20: Balan, feciorul Varvarei, nepotul Grozei de **Miceşti** (comuna Boghenii Noi, judeţul Ungheni, Moldova), şi Marco, feciorul Irinei de **Telineşti** (comuna Telineşti, raionul Orhei, Moldova), şi el nepot Grozei, vând logofătului celui mare Toderaşco, drept 8 galbeni, „dreapta ocină şi moşie din satul **Bumboteşti**

---

880 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 86, pp. 169-172

(Bumbăta, judeţul Ungheni, Moldova), din jumătate de sat din partea nemeşilor, din a treia parte, două părţi”[881].

MICICOVA

(sat la Terebne, raion Edineţ, Moldova).

Întărit, în **15 iunie 1431**, de Alexandru cel Bun, vornicului Cupcici, care primeşte uric pentru mai multe sate, printre care, „pe Jijia, pământ să-şi întemeieze sate, de la gura Liubanei în sus şi din cealaltă parte, de la gura văii lui Lazăr în sus, pe amândouă părţile, până la Horaiţele lui Coşarici şi, peste bucovină, Diacăuţii, amândouă cuturile, pe care i-a schimbat cu fiica lui Costin înaintea noastră, şi Catamareuţi, pe care i-a schimbat cu Catamare pentru Şerbăuţi, şi, pe Bahlui, Neagşinţi, şi prisaca la Cârligătură, şi, la Terebne, pământ din pustie să-şi întemeieze sate, anume Cozareuţi, şi Polzalăuţi, şi Vedinţi, şi **Micicova**, şi Nesteacăuţi, şi, pe Ciuhru, în sus de moară şi în jos de moară, şi, pe Ciuhru, Mihailăuţi la Vadul de Piatră şi la Hacişce Leş… Iar hotarul acestor sate de la Vadul de Piatră, să fie de cealaltă parte a Ciuhrului, în sus, până la Durnea Ceatariu, iar de la Ciuhru, pe vale, până la Dumbrava Rotundă, şi de la Tador, pe hotarele vechi, până la Racovăţ, iar de la Neagăuţi şi de la

---

[881] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 176, p. 165

Grozea şi de la Costici, pe hotarele vechi, până la Vadul de Piatră”[882].

MICLĂUŞENI

(raionul Călăraşi, Moldova).

1420, aprilie 25: Întărit de Alexandru cel Bun lui Oană vornic, cel care primea uric pentru „satele anume: Corneştii, şi Miclăuşeştii, şi Loznova, şi Săcărenii, şi Vornicenii, şi Dumeştii, şi Ţigăneştii, şi Lavreştii, şi Sadova, şi Homiceşti… Iar hotarul acestor sate, care sunt la Bâcovăţ, să fie începând de la mănăstirea lui Vărzar, pe deasupra prisăcii lui Acibco, pe vârful Horodiştei, la vârful Lozovei, la podul lui Gârlanici, de la Fântâna Mică până la Fântâna Mare, iar de la Fântâna Mare, pe deasupra, la poiana Târnaucăi, de la poiana lui Chiprian, cu moara de pe Bâc, din Lunca cea Mică, şi către Poroseci, şi de la Poroseci la gura Pituşcăi, la seliştea lui Tigomir, iar de la seliştea lui Tigomir, pe deasupra Homiceştilor şi pe deasupra Sadovei, şi de la obârşia Sadovei, la gura Conelii, iar de la gura Conelii, pe deasupra, la mănăstirea lui Vărzar. Şi în acest hotar să-şi întemeieze prisăci, câte va putea să întemeieze. Şi îi întărim hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[883].

---

[882] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 103, pp. 152-154

[883] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 47, pp. 67, 68

1774, iunie 5: Satul **Miclăuşănii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Bâcovăţului, după recensământul lui Rumeanţev[884], avea **toată suma caselor 12**. Scădere rufeturi 2: 1 mazil, 1 diacon. Rămân birnici 10. 4 case pustii. / **Birnici:** Dănilă, vornic / Simion Horciag / Dumitru brat (frate) lui Horciag / Safin fiul lui Toader / Neculai Prepeliţă / Postică fiul lui Bostan / Simion Bostan / Andrii Bătog / Ioniţă fiul lui Luca / Ioniţă Bostan. // **Rufeturi:** Vasile Stănişor, mazil / Constandin, diacon.

MICLĂUŞENI

(sat lângă Deleni, Iaşi).

1430, iulie 7: Întărit de Alexandru cel Bun fraţilor Jurju Jumătate, Ştiful şi Mândrul, care primesc uric pentru împărţeala „ocinilor părintelui lor, Ioan Jumătate: Jurji, curţile de pe Jijia ce se cheamă Giumătăţeni şi, din sus de Hârlău, Delenii şi **Miclăuşenii**; acestea s-au dat Jurjii. Iar giupânului Ştiful, s-au dat Sărbăneştii pe Siret, şi cu mori în Siret, şi... Cândeşti, pe Siret, cu moară în Siret, între Grămeşti şi Rogoşeşti, şi, mai jos de Călineşti, ... iar cu mori în Siret, şi Roşiiacii; aceasta-i partea lui Ştiful. Iar partea Mândrului: Balinţii, pe Siret, curţile şi cu morile ce sunt în Siret şi cu tătarii ce sunt la acele curţi şi Mândreşti, în Cârligătură, şi Vorişte, unde au fost

[884] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 428

curţile lui Dumbravă, şi, din sus de Hârlău, Vlădenii; acestea s-au dat iar giupânului Mândrul"[885].

1634, ianuarie 13: Zapisul fraţilor „Hariton, Dumitru şi Ionaşco, feciorii lui Vasile Mârdan, nepoţii Tomşei, din sat din **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), pe valea Jijiei, în ţinutul Iaşilor, care mărturisesc că au vândut „toată partea noastră din sat din Băloşeni… lui Toader Ştefan şi lui Paradis Saula şi lui Mihai Ungurul, drept 60 de taleri bătuţi… dinaintea a mulţi oameni buni: Ursul diac şi Carp din **Miclăuşeni** (lângă Deleni, comuna Deleni, Iaşi), Alexa Şarpe din **Frăţileni** (Frăsuleni, comuna Victoria, Iaşi), Dârlău, Văsian şi Isac din **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Dumitraşco de **Pereni** (Perieni, comuna Probota, Iaşi), Pană de **Cucureni** (sau Cucoreni, lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacul din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Vasile, Nechita, Constantin ginerele lui Nebojatco şi feciorii Hăugului de **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni şi bătrâni"[886].

1634, decembrie 20: Zapisul Ulianei, nepoata lui Fârtat, care vinde „partea mea din sat din **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), din a treia parte, a treia din sat, din câmp, din şef şi dintr-apă, şi din tot ce se va alege… Lui Toader Ştefan, Păradie Saula şi Mihai Ungurul, drept 50 de taleri bătuţi, pe valea Jijiei. Şi întraceastă tocmeală au fost Ionaşco sin Budzea, Stan Ungureanul, Dumitraşco sin Şetrar, Enache brat ego (fratele lui), Alexa Şerpe şi Carp ot **Miclăuşeni** (lângă Deleni,

---

[885] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 99, pp. 146, 147

[886] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 18, pp. 19, 20

Iaşi), Dârlău şi Isac ot **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Romăşcel şi Căzacul ot **Mălăeşte** (Mălăieşti, comuna Gropniţa, Iaşi), Pană or **Cucoreni** (lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Vasile şi Nechita ot **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi), Dudun din **Hălceni** (comuna Şipote, Iaşi), Constantin zet (ginere) Nebojatcoe şi alţi oameni buni"[887].

MICLĂUŞENI

(sub Dumbrava Înaltă, unde şade Miclouş,
contopit cu Carasa, comuna Corlăteni, Botoşani).

1437, decembrie 20: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina),

[887] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 293, p. 331, 332

încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bticeni, Moldova), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Cusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti,

Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Orhei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăteni, Botoşani), şi, **sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş** (Miclăuşeni, comuna Corlăteni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus

scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[888].

1627, aprilie 7: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Hangu, care primeşte uric pentru două sate, anume **Bălţăteştii** (Neamţ) şi **Mânjeştii** (parte a satului Bălţăteşti, Neamţ), ce sunt în ţinutul Neamţului. Iar în zilele lui Constantin voievod, Pătraşco, marele logofăt, a dat oareşce sumă de bani pentru trebuinţele domniei şi a pământului şi, pentru această sumă de bani, a dat lui domnul aceste sate. Iar în urma lui Pătraşco logofăt le-a fost stăpânit Coste Bocioc vornic, pentru că i-a fost lui ginere. Iar după pieirea lui Băcioc, trecând din mână în mână, i-au adus fiii lui Pătraşco documentele ce le-a avut părintele lor” lui Miron Barnovschi voievod, care le-a dat lor iarăşi „dania şi cumpărătura părintelui lor… iar când a început a zidi mănăstirea Hangului… a făcut tocmeală cu fiii lui Pătraşco logofăt şi cu fiii lui Coste Bocioc, şi le-a dat lor alte două sate, pentru aceste sate, anume **Miclăuşănii** (satul Miclăuşeni, ţinutul Dorohoiului, Botoşani), cu iazuri, ce este în ţinutul Dorohoiului, şi **Căcăcenii** (satul Dimăcheni, Botoşani), cu loc de iaz şi de moară pe apa Jijiei, ce este în ţinutul Hârlăului, care aceste două sate au fost drepte ocini şi moşii ale moşului domniei sale, Balica hatmanul… Şi a mai dat nepoţilor lui Pătraşco şi fiilor lui Bocioc 990 galbeni ungureşti. Iar aceste sate să fie iarăşi sfintei mănăstiri din nou zidite, numită Hangul”[889].

---

[888] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

[889] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 174, pp. 227, 228

1634, martie 14: Întărit de Moise Moghila mănăstirii Hangul, care, după o pâră cu episcopului Romanului şi cu călugării de la mănăstirea Suceviţa, primeşte urice pentru „o biserică, ce a zidit-o Gheorghe Moghila, mitropolitul Sucevei, peste apa Bistriţei şi satul **Crăcăoani** (comuna Crăcăoani, Neamţ), şi siliştea **Ursăştii** (Urseşti, lângă Crăcăoani, comuna Crăcăoani, Neamţ), tij (la fel) două sate ce au fost ale lui Isac Balica hatmanul, anume **Căcăcenii** (azi Dimăcheni, comuna Corlăteni, Botoşani) din ţinutul Hârlăului şi **Miclăuşanii** (Miclăuşeni, contopit cu Carasa, comuna Corlăteni, Botoşani) de la ţinutul Dorohoiului"[890].

1634, aprilie: Zapisul şoltuzului Miron, al celor 12 pârgari şi bătrâni din **Dorohoi**, Grozav, Ghiciul, Ignat, Grigore, Ion, Ianco, popa Iordache, popa Corne, popa Gheorghe, Ştefan diaconul, şi orăşenii Gavril Găină, Creţul, Gavril Veveriţă, Onciul stari, Ion stari, Simion vătăman ot **Văculeşti** (comuna Văculeşti, Botoşani), popa Condre, Buţura stari şi Hanco ot **Brăeşti** (comuna Brăeşti, Botoşani), Gociu ot **Lozeni** (Lozna, comuna Dersca, Botoşani), Buţa stari şi Gavril stari ot **Măguri** (în Ibăneşti, comuna Ibăneşti, Botoşani), Vasile vătăman ot **Miclăuşeni** (contopit cu Carasa, comuna Corlăteni, Botoşani), prin care mărturisesc „că de când am apucat noi, o seamă de oameni ce suntem din zilele lui Petru voievod, noi n-am apucat, nici nu ştim să fi ţinut Gliguţa, nici tatăl său, nici alt boier… satul **Păscari** (lângă Pădureni, co-

---

[890] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 79, pp. 87, 88

muna Şendriceni, Botoşani), ce-a ascultat de oraşul măriei tale, Dorohoi, până la Barnovschi voievod"[891].

1635, iulie: Porunca dată de Vasile Lupu voievod fostului pârcălab Onciul Iuraşcovici, uricarului Borăleanu, lui isac de **Costineşti** (comuna Leorda, Botoşani), Dimitraşcu de **Ipoteşti** (comuna Mihai Eminescu, Botoşani), Toader Arbure şi Gociul să meargă „la sat la **Dumeni** (comuna Geoge Enescu, Botoşani), ce este pe Iubăneasa, ca să alegeţi hotarul acelui sat dinspre alte sate dimprejur, dinspre **Miclăuşani** (Miclăuşeni, comuna Corlăteni, Botoşani), **Cordăreni** (comuna Cordăreni, Botoşani), **Popeni** (comuna Brăeşti, Botoşani) şi de către **Săpoteni** (Şipoteni, înglobat în Dumeni, comuna George Enescu, Botoşani)"[892].

1635, august 21: Scrisoarea fostului staroste Onciul Ioraşcovici, Borileanul uricarul, Isac de **Costineşti** (comuna Leorda, Botoşani), Toader Arbure de **Cordăreni** (comuna Cordăreni, Botoşani) şi Gociul de **Dorohoi**, prin care îl informează pe Vasile Lupu voievod că au dat curs poruncii aduse de pârcălabul de Hotin Pătraşco Ciogolea şi au mers la satul acestuia, **Dumeni** (comuna George Enescu, Botoşani), să-i stabilească hotarul dinspre **Miclăuşenii** (înglobat în Carasa, comuna Corlăteni, Botoşani) lui Constantin Stârcea, împreună cu martorii Lupul Talpă comisul, Ionaşco Roşca, popa Matieşi şi Ioan Târte ot **Popeniii** (comuna George Enescu, Botoşani), Isac, Golăi şi Olan din **Bobeşti** (lângă Movileni, comuna Conceşti, Botoşani), popa Iordache cel domnesc,

---

[891] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 92, pp. 105, 106

[892] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 149, pp. 187, 188

Ioan şoltuzul, Miron, Grozav, Găjdul şi popa Ştefan din **Dorohoi**… I-am întrebat întâi cu ştiu ei cu sufletele lor de acel heleşteu ce este pe valea Bilaucăi, unde se împreună hotarul Dumenilor cu al Miclăuşenilor… şi au mărturisit că a fost a nişte popi, ce au fost locuind în Dumeni. Deci a cumpărat a treia parte de acel heleşteu un om, ce l-a chemat Ţepişca din Dorohoi, şi l-a ezit şi l-a ţinut, până când a dobândit Balica hatmanul Dumenii, ce i-a cumpărat. Deci a trimis, de a chemat pe Ţepişcă şi i-a întors 56 taleri şi l-a ţinut Balica către sat, către Dumeni. Deci am întrebat şi de hotarul Dumenilor dinspre al Miclăuşenilor… şi aceşti oameni au spus că este din capul acelui iaz hotarul drept la deal, peste o muchie de deal şi de aici pe la nişte capete de pământuri, pe de la vale, până într-un pisc… dintr-acel pisc, tot muchia dealului, peste o moviliţă tot dealul, până la drumul mare ce vine de la Dorohoi, şi de aici drumul, până într-o movilă dinspre Cordăreni, unde se împreună hotarul Dumenilor şi al Miclăuşenilor şi al Cordărenilor”[893].

1638, septembrie 1: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod pârcălabului de Hotin Constantin Stârcea, „ca să fie tare a ţine al său hotar satului **Miclăuşenilor** de primprejur, pe unde a ţinut Balica, dinspre târgul Dorohoi şi dinspre satele Dumeni, Cordăreni, Corlăteni şi Fărceni”[894].

1644, aprilie 17: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Gavril hatman și pârcălab de Suceava, care primește uric pentru „un sat anume Epoteștii (Bucovina), în ținutul

---

[893] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 216, pp. 253, 254

[894] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 457, p. 430

Suceava... / Și de asemeni, satul **Păstrăveni** (comuna Păstrăveni, Neamț), ce este în ținutul Neamț, pe pârâul Topolița, cu locuri de iazuri și de mori, ce și-a cumpărat mai întâi de la Iane și de la Luca, foști vătafi, apoi de la răposatul Pană vistiernic, toată partea lui Căzan fost postelnic, mai înainte cumpărate de Pană vistiernic de la feciorii lui Căzan și zălogite la un turc, anume Abdul Celebi, pentru datoriile sale. Iar după moartea vistiernicului Pană, au fost Iane și Luca, care l-au înlocuit în acele părți de ocină și în alte ocini ale lui, să aibă a le vinde și să plătească datoriile lui. Și a plătit Gavril hatmanul acea datorie, 80 de galbeni ungurești, în mâinile lui Iane și Luca vătafi. Și au plătit ei acea datorie acelui turc, Abdul Celebi... / Apoi s-au ridicat toți fiii lui Căzan postelnicul și au venit înaintea domniei mele și s-au plâns că îi strâmtorează Pană vistiernic și nu le-a plătit deplin acele părți de ocină, ce le-au avut de la tatăl lor. Și s-a ridicat milostivirea sa Gavril hatman și s-a tocmit cu feciorii lui Căzan postelnic și a plătit din nou acele părți de ocină din banii săi și a dat Dochiței și surorii ei Tudosca și fratelui ei Tofan, fiii lui Căzan, 50 de taleri numărați; și de asemeni, în mâinile fratelui lor Iancul, ginerele lui Căzan, și soției sale Todosia, fiica lui Căzan, 16 taleri; și de asemeni, în mâinile lui Simion și Mihail, fiii lui Căzan, 16 taleri; și de asemeni, în mâinile lui Ionașco și Tofan, fiii lui Căzan, 20 galbeni ungurești... și i-au dat privilegiile lor. / Și de asemeni, a plătit milostivirea sa Gavril hatman și alte părți din acel sat Păstrăveni, de la alți răzeși, anume: Anisia, soția lui Simion Herța din Păstrăveni, fiul lui Eremia Pagahia, fiica lui Nicoară Bechea, nepoata bătrânului Bechea, cu fiii lor Dumitru, Iachim, Toader, Grigorie, Cristea, Ionașco, Părasca și

Vasilca, din vatra satului și un loc cu 20 de pământuri în țarină și din apă, cu loc de moară pe Topoliță, și a dat în mâinile lor 20 de galbeni de aur bătuți; și de asemenea, altă parte din acel sat Păstrăveni, ce-a cumpărat-o de la Mihail și Simion, fiii lui David, din vatra satului și din țarină, 50 de pământuri, și cu părți de vad de mori, cu 40 galbeni ungurești. Și de asemeni, altă parte din Păstrăveni, 20 de pământuri, ce le-a cumpărat de la Glafira, fiica lui Ionașco Cujbă, soția lui Vasile Hociungu, și de la fiii ei Gheorghiță, Ionașco și Niculcea, și de la fratele ei Bantăș, pentru 30 de lei... / Și de asemeni, satul **Bălăneștii** (comuna Bârgăoani, Neamț), în ținutul Neamț, satul **Biceștii** (comuna Bârgăoani, Neamț) și din **Vârtop** (Hârtopul, comuna Bârgăoani, Neamț), din același ținut, cu trei iazuri și cu tot hotarul, cât se va alege, că acel sat și cu iazuri i-au dat lui călugării de la mănăstirea Râșca, cu mare rugăminte să aibă el a le face zid de piatră în jurul mănăstirii Râșca. Și s-a apucat Gavril hatman și a cheltuit banii săi, 850 lei de argint, și a zidit acel zid de piatră, de 55 stânjeni, și încă a dat sfintei mănăstiri 10 iepe. Iar mănăstirii i-au fost danie și miluire acel sat Bălănești și acele părți din Becești și din Vârtopel, și cu trei iazuri, de la Damian vistiernic și jupâneasa Nastasia... / De asemenea, jumătatea satului **Gocimani** (azi Goșmani, comuna Români, Neamț), în ținutul Neamț, oe Orbic, cu un iaz mare și cu o altă parte din iaz, cumpărat de la Constantin Dracea, pentru 200 de galbeni ungurești, iar lui Dracea i-a fost danie și miluire de la Dumitrașco Ștefan logofăt și de la fiii lui Gheorghe, Grigorașco și Vasile, pentru slujba lui; și i-au făcut zapis fiii lui Dumiotrașco, fiindcă tatăl lor n-a apucat cu limbă de moarte... / Și satul **Iliești** (înglobat în Ardeoani, comuna

Ardeoani, Bacău), din ținutul Trotușului, pe râul Tazlăul Sărat, cu curți gata, cu mori, cumpărat de la jupâneasa Nastasia Solomoneasa și de la fiii ei Ionașco, Lupul și Solonca, pentru 800 lei bătuți... / Și satul **Solonțeni** (Solonț, comuna Solonț, Bacău), de asemenea în ținutul Trotușului, pe Tazlăul Sărat, cumpărat, din jumătatea satului a treia parte, de la Gheorghe (Ștefan) al treilea logofăt și de la frații săi Grigorașco și Vasile, fiii lui Dumitrașco Ștefan, pentru 4 galbeni unguești. Și jumătate de sat, din partea de sus, și a treia parte din jumătatea satului de jos, cumpărat de la Nastasia Solomoneasa și de la fiii ei Ionașco, Lupașco și Solonca, fiii lui Dumitrașco Solomon, pentru 160 galbeni unguești; și a treia parte, din partea de jos a satului, cumpărată de la Ionașco Țâra și sora lui Maria, fiii Saftei Țâroaie, și de la ginerele ei Mierăuță de la Bahnășeni, pentru 40 galbeni unguești. / Și satul **Tătărașii** (azi Muntenii de Jos, comuna Muntenii de Jos, Vaslui), din ținutul Vasluiului, pe râul Bârlad, ce-i este danie și miluire de la însăși domnia mea... / Și satul **Bulboci** (comuna Bulboci, județul Soroca, Moldova), în ținutul Soroca, pe râul Căinari, cu iazuri și cu loc de moară, cumpărat de la Danciul și Grigorie, și de la nepoții lor Dumitrașco și Pătrașco, fiii Urâtei, și un alt Dumitrașco, cu soția lui Santa, fiica Urâtei, și de un alt Dumitrașco și fratele lui Pepelea, fiii Antemiei, și de la Mis și sora lui Olena, cumnatul lui Focșa, fiii Todosiei, și rudele lor Nastasia, Maria, Candachia și Elena, fiicele Chirenei, nepoatele lui Dumitru Grecul din **Bulboci**, pentru 550 lei de argint. / Și satul **Corjouți** (Corjeuț, județul Edineț, Moldova), ce este în ținutul Hotin, pe râul Vilia, cu iaz și cu moară, ce și-a cumpărat el înainte, parte de jos, și altă parte din jumătatea de sus, ce se cheamă partea Popeș-

tilor, de la Grigorie Pilipovschi și jupâneasa lui Mitrofana, fiica lui Solomon vistiernicul, și de la Baico, Pătrașco și Elina, fiii lui Petrică, pentru 180 taleri de argint. Și alte părți din Corjouți, cumpărate de la Constantin, Simion și Vasile, fiii lui Gânscă, nepoții Maricăi și strănepoții Creacăi, și de la Eremia, fiul lui Hilip Răspopa, nepoții Andreicăi și Nastasiei Creacă, și de la Gheorghe și Simion, fiul lui Andreica Răspopa, de la Sofronia, Ionașco și Vasile, fiii Mănuntei, nepoții lui Corju, și de la nepoții lor Bilăi și Părasca, fiii Draghinei, de asemeni nepoții lui Corju, pentru 52 taleri numărați și doi boi; și altă parte din Corjouți, ce-a fost demult partea lui Vasile Lozenschi cămăraș și acum am dăruit-o rudelor lui Lozenscgi, Toderașco mare logofăt, Iurgachi vistiernic, Răcoviță Cehan logofăt, Constantin Stârcea pârcălab și Ștefan Șoldan și alte rude ale lor. / Și satul **Husieni** (în Răuseni, comuna Răuseni, Botoșani), în ținutul Dorohoiului, pe râul Jijia, cumpărat, jumătate, de la Atanasie și Simion, nepoții lui Gavril Jegon, și de la Strătulat și Lupa, de asemeni nepoții lui Jegon, pentru 120 taleri numărați; altă parte de sat, cât se va alege partea lui Onuțul, cumpărată de la Grigorie, fiul lui Mihăilă, nepotul lui Onuțul, pentru 120 taleri; și a treia parte din acel sat Husieni, partea de sus, pe cealaltă parte a Jijiei, cu locuri de mori pe Jijia, cumpărată de la jupâneasa Todosia, nepoata lui Cucora stolnic, pentru 100 taleri, ce i-a fost cumpărătură lui Cucora de la Măgdălina, fiica Anesiei, și de la mătușa ei Anesia, fiica Oașei, și de la Cristina, fiica lui Ștefan, nepoata Măgdălinei; și, din a patra parte de sat, o parte, de la Onuțul, cu iaz, cumpărată de la Gligan, fiul lui Petre, ce le-a fost lor cumpărătură de la Trifan și de la soția lui Nastasia, fiica lui Loghin, nepoata lui Jegon,

pentru 60 taleri; și a patra parte din Husieni, cumpărată de la Gligan, fiul lui Hus, de la sora lui Dochia și de la cumnatul Țopa, pentru 60 taleri... / Și saul **Miclăușeni** (comuna Corlăteni, Botoşani), în ținutul Dorohoi, cu loc de iazuri și cu hotar, pe unde a stăpânit mai înainte Balica hatman, ce și-a cumpărat el de la Maria vorniceasa, jupâneasa răposatului Lupul vornic, și de la frații ei Gheorghiță și Ion fost ceașnic, fiii lui Ștefan Prăjescul, pentru 550 de galbeni unguresți... după moartea lui Balica, au umblat ocinile lui din mână în mână... Și am cercetat noi și am luat toate ocinile lui Balica hatman din mână străină și le-am dat în mâinile nepotului său. Și a venit **Miclăușenii** în partea Mariei vorniceasa și a fraților ei, fiii lui Ștefan Prăjescul"[895].

1774, iunie 15: Satul **Miclăuşeni**, ţinutul Botoşani, ocolul Câmpului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[896]**: Toată suma caselor**: 25. Scădere rufeturi 12: 2 mazili / 4 argaţi / 1 herghelegiu / 3 prisăcari / 1 văcar / 1 popă. /Rămaşi birnici: 13. / **Birnici**: Vasile, rusul / Fodorco / Tănase Lungul / Tănase Unghiul / Grigoraş Mutul / Vasile Gavrilescul / Ion zet (ginere) Mândrescul / Toader / Tănase Brici / Hrior, morar / Grigori, muntian / Andrei, rus / Ion, rus. // **Rufeturi**: Ilie Cracalie, mazil / Vasile Cracalie, mazil / Vasile Berne, argat / Timofte, rusul, argat / Lazor Buliga, argat / Arhirie, argat / Petre, herghelegiu / Ilie, prisăcar / Petraşcu Hanitca, pas / Nichita, rus, văcar / Hortolomeiu, pas / Popa Nichita.

---

895 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 297, pp. 274- 284

896 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 186, 187

1901: „**Miclăuşeni** sau Cenita, sat pe moșia cu acelaşi nume, comuna Corlăteni, plasa Coşula, judeţul Dorohoi. Are o populație de 77 familii sau 229 suflete; 2 biserici, una cu hramul Sf. Dumitru, şi a doua cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, de lemn și tencuită. Proprietatea moşiei este a dlor Iorgu Hermeziu, Dimitrie Duber şi Ilie Moţoc. Din vechime, toată moşia a fost a familiei Moţoc. Sătenii împroprietăriți au 173 hectare 22 ari pământ, iar proprietarii moşiei, 720 hectare 39 ari câmp și 8 hectare 59 ari pădure. Pe partea Hermeziu se mai află: o livadă, 2 pogoane vie şi 2 iazuri, din care unul, numit al lui Moţoc, în suprafaţă de 20 hectare 77 ari. Pâraie principale ce curg pe moşie sunt: Bahna sau Putreda şi râul Jijia, ce trece pe hotar. Drumuri: acel de la Dorohoi, ce duce, prin Corlăteni, la Podul Stamatei, şi acel de la Liveni și Dumeni, pe Valea Putredei, ce duce lu Corlăteni și Vlădeni. Hotarele moșiei, cu: Carasa, Cordăreni, Corlăteni și Văculești. Însemnat aici este localitatea Siliştea Veche”[897].

MICLĂUŞENI

(comuna Butea, Iaşi).

1472, iunie 5: Întărit de Ştefan voievod spătărelului Roman, dania bunicii sale Stana, fiica vornicului Miclăuş, care primeşte uric pentru „partea ei de Miclăuşeni, atât cât a stăpânit ea”[898]. Hotarul, din veac.

---

[897] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 322, 323

[898] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 186, pp. 276-278

1623, martie 7: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Lupul Prăjescul şi cneaghinei lui Safta, nepoata fostului vistiernic Simion Stroici, care primesc uric pentru „un sat anume Miclăuşeni, ce este în ţinutul Roman, cu iazuri şi mori şi cu prisăci… Care acel sat mai sus scris îi este (lui Simion Stroici – n. n.) dreaptă ocină şi cumpărătură pe drepţii şi propriii săi bani, din urice de cumpărătură ce a avut de la Petru voievod şi de întărire de la Eremia voievod, şi le-a dat pentru că ei i-au purtat de grijă până la bătrâneţea şi neputinţa sa, pentru că n-a avut copii din trupul lui, ci văzându-se fără copii şi văzând atâta socotinţă şi încă i-au dat patru telegari negri, preţuiţi la patru sute de taleri proşti, bani de aramă, şi o sută şi cincizeci galbeni ungureşti, bani buni, şi el s-a închinat şi li s-a lăsat lor cu acel sat Miclăuşeni şi i-a luat să-i fie fii şi să-l îngrijească ca şi pe părinţii lor până la moarte, şi după moartea lui iarăşi să aibă a-l îngriji şi pomeni precum se cuvine; iar de la alţi veri şi nepoţi ai lui nici o socotinţă n-a avut. Şi privilegiile ce el le-a avut, de cumpărătură, de la Petru voievod şi de întărire de la Eremia voievod încă le-a dat în mâinile mai sus scrişilor: slugii noastre, Lupul Prăjescul, şi cneaghinei lui, Safta”[899].

1623, noiembrie 29: Întărit de Radul voievod lui Lupul Prăjescul şi jupânesei sale Safta, care se pârâseră cu hatmanul Miron Barnovschi, „pentru un sat, anume Miclăuşenii, ce-s în ţinutul Romanului, care sat a fost dreaptă ocină şi cumpărătură lui Simion Stroici, zicând el că se vine lui acel sat drept ce i-au fost unchi şi feciori din trupul lui nu are. Iar Lupul Prăjescul şi cu jupâneasa lui

[899] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 29, pp. 40-43

Safta au arătat înaintea domnii mele şi înaintea Svatului nostru un zapis făcut de Simion Stroici vistiernicul, scriind într-însul cum el de bunăvoia sa, de nime nevoit, nici asuprit, a luat pe Lupul Prăjescul şi pe jupâneasa lui Safta, şi pre ficiorul lor, Gligorie, ce i-i fin şi botezat de dânsul, ca să-i fie lui fecior de suflet şi le-au dat lor acel sat ce-i şi mai sus scris, Miclăuşenii, cu tot venitul, ca să fie lor de la dânsul pomană, iar ei să aibă a-l socoti prinsul până va fi viu, iar după moartea lui se aibă a-l comanda cum se cade, iar alţii din nepoţii săi sau den seminţia sa, nime să n-aibă treabă cu acel sat"[900].

1626, aprilie 20: Zapisul lui Hadâmbul, feciorul Armancăi, prin care mărturiseşte „cum am vândut eu jupânului Lupului Prăjescul patru pământuri din sat din **Druleşti** (lângă Burueneşti, Neamţ), cu loc de casă în vatra satului şi cu iaz în valea satului, şi cu bălţi ce vor fi… drept 10 taleri bătuţi. Şi aşijderi şi noi, sătenii din Druleşti, anume Gligorie Giuncul, Ionaşco Floare, Ionaşco ai Cârstoe, Măşanul, fratele lui Coiliţă şi Pănteleiu am vândut noi jupânului Lupu Prăjescu două pământuri, ale lui Pătraşco, feciorul lui Parpaloc… drept 3 taleri bătuţi şi 8 potronici. Şi aceşti bani i-am dat pentru dajde. Vândut-am dinaintea preotului, lui Dăvid, Simion, Lupul ţârcovnic şi Dumitru din **Miclăuşeni** (aproape de Roman, Iaşi), a lui David din **Lărăunteşti** (lângă Burueneşti, Neamţ)"[901].

1633, martie 8: Zapisul lui Gligorie Goia, Gheorghe Năvrăpăscul, Iacob Moţoc şi Romanot **Văs-**

---

900 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 135, pp. 182, 183

901 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 46, p. 64

cani, Lazor Moţoc ot **Movileni**, Dănilă din **Hândreşti**, Grigore din **Miclăuşeni** şi Chirilă de **Fedeleşeni**, în care mărturisesc că surorile Anna şi Palaghia, fetele Măricăi, nepoatele lui Toader Ferghi, strănepoatele lui Paşco, şi seminţia lor Aftimiia preoteasa, fata popii Simion, nepoata lui Ferghi, strănepoata lui Paşco, „au vândut toată partea lor, ce se va alege din jumătate de sat din **Druleşti**, cu vad de moară în Siret şi-n valea satului… dumisale Lupului Prăjescul postelnic, drept 12 taleri bătuţi”[902].

1634, octombrie 3: Zapisul lui Isaico şi al feciorului său Vasile, nepotul Eremiei, strănepotul Stancăi şi al lui Miron, al femeii lui Isaico, Varvara, în care mărturisesc că au „vândut ce am avut în sat în **Săoani** (lângă Şcheia, comuna Al. I. Cuza, Iaşi), ce sunt în ţinutul Romanului, pe Siret, a opta parte de casă, jupânului Lupul Prăjescul, drept 15 taleri, cu vad de moară pe Siret şi cu bălţi şi cu livezi… Şi într-această tocmeală au fost popa Ştefan, Vasile Benea şi Ursul diregătorul de **Hălăşteiani** (Heleşteni, comuna Heleşteni, Iaşi), Strătulat Dracea de **Sineuţ** (Sinăuţii de Jos, comuna Mihăileni, Botoşani), Vasile de **Tomeşti** (inclus în Iaşi) de la Prut, Ţuţurman de **Lăpuşna** (târg, raionul Kotovsk, Moldova), Ionaşco Năvală de **Soci** (comuna Miroslăveşti, Iaşi), Petrea de **Miclăuşeni** (comuna Butea, Iaşi), şi mulţi oameni buni dimprejur megieşi”[903].

1635, iunie 12: Zapisul lui Isac, feciorul Stanei din **Păşcani** (oraşul Paşcani, Iaşi), şi Dumitraşco, feciorul popii Vasile din **Româneşti** (înglobat în Trifeşti, Neamţ),

---

902 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 310, p. 400

903 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 267, p. 298

şi Precopiia, feciorul Dinei din **Ţigăneşti** (lângă Dochia, comuna Girov, Neamţ), nepoţii Toflei, prin care mărturisesc că au „vândut dumisale Lupului Prăjescului, cluceru-lui celui mare, un ţigan, anume Lupul, feciorul lui Răchită, cu feciorii lui, drept 20 ughi… dinaintea lui Lazor Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Petrei din **Miclăuşeni** (comuna Butea, Iaşi), Gheorghe vătămanul din **Lăţcani** (lângă Doljeşti, comuna Doljeşti, Neamţ), popii şi lui Vasile Benei din **Hălăştiiani** (comuna Heleşteni, Iaşi) şi dinaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni”[904].

1638, decembrie 3; Dănilă, feciorul lui Ionaşco Mândrului din Băloşeni, din ţinutul Iaşilor, de pe Jijia, vinde lui Toader Nistor şi lui Mihai Ungurul, drept 60 de zloţi, partea lui „din sat din **Băloşeni** (comuna Vlădeni, Iaşi), două părţi am vândut, şi a treia parte din partea mea este nevândută, partea surori-mea Anghelina... dinaintea lui Carpu căpitanul din **Miclăuşeni** (comuna Butea, Iaşi), Sava Hăugul, Toader Hăugul, dronea şi Ionaşco Feştilă din **Blândeşti** (contopit cu Ţigănaşi, comuna Ţigănaşi, Iaşi), Romăşcel din **Hărmăneşti** (comuna Todireşti, Iaşi), Gorghi Grecul din **Băşăni** (Băşeni, azi Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigăneşi, Iaşi), Gligorie fratele Budzei din **Băloşăni** şi a mulţi oameni buni”[905].

1774, iunie 26: Satul **Miclăuşenii**, al vornicului Ioniţă Sturza, ţinutul Romanului, ocolul de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[906], avea **toată suma caselor**

---

[904] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 136, p. 171

[905] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 517, pp. 479, 480

[906] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 263, 264

113. Scădere rufeturi 46: 1 popă, 1 ruptaş, 28 ţigani, 16 văduve. Rămân birnici 67. / **Birnici:** Ianăş Giurgiuman / Ianăş Sandul / Gal Martin / Lazor, cioban / Gal Gherghel / Gal Martin / Petre Mihăeş / Simion Petre / Antal Simion / Gribence / Dumitru Farcăş / Gherghel Mihăeş / Dărăban, butnariu / Gherghel Husar / Ion, pas / Niciul Crângar / Stan, muntean / Stroe zet (ginere) lui Stan / Pătraşco, mocan / Ianoş Bejan / Mihai Bejan / Gal Gherghel / Ştefan Străjar / Ianoş Florinţa / Mărtin Dimcu / Petre Antal / Hode Ianăş / Antal, dogar / Ianăş, săcui / Ianeş Bejan / Antal sin (fiu) lui Bejan / Bejan Petre / Petre Martin / Petre Bejan / Giurgiu Bejan / Ianăş Giurgiu / Apostol, pas / Ştefan, slugă / Gavril Călin / Ion fiul lui Sandul / Ştefan Bode / Sandul, plugar / Vasile Castru / Ion, plugar / Tănasă, argat / Grigori Haotă / Mihai, pas / Mihalachi, văcar / Ioniţă, rotariu / Toader / Marin / Ion fiul lui Lungul / Ilii, solonar / Neculai, păscar / Andreiu fiul lui păscariu / Vasile / Manole / Grigoraş fiu lui văcar / Vasile, rusul / Vasile, liahul / Vasile, morariu / Vasile, vezeteu / Enache, pas din Fedeleşeni / Gavril, pas de acolo / Stoica, pas din Doljeşti / Ion Nistor. // **Rufeturi:** Popa Chiriacu / Iordache Lichioiu, ruptaş / Iorga, jude / Gligore, ţigan / Costandin, ţigan / Ion Prepeliacu, ţigan / Cozma, ţigan / Gheorghiţă, ţigan / Pricopi, ţigan / Ion Carp, ţigan / Andrei, ţigan / Toader fiul lui Andrei, ţigan / Grigoraş, ţigan / Lica, ţigan / Pavăl, ţigan / Miron, ţigan / Ion, plugar, ţigan / Sandul, tij (la fel) / Alicsandru / Lupul Răul / Toader Răul / Vasile Crăciun, ţigan / Ioniţă, ţigan, jude / Ion Basalic, ţigan / Vasile, ţigan / Gheorghe, ţigan / Ivan Vali, ţigan / Mutul, ţigan / Simion, pitar, ţigan / Petre fiul lui Iuga / Magda, săracă / Nastasia, săracă / Vărvara, săracă / Acsenia, săracă / Ştefana, săracă /

Cătălina, săracă / Marghita, săracă / Iliana, săracă / Marta / Varvara / Aniţa / Iliana / In (altă) Iliana / In Iliana / Iliana.

1901: „**Miclăuşeni**, comună rurală în judeţul Roman, plasa Siretul de sus, spre nord-est de oraşul Roman, la 22 km de el, pe șosea, și la 12,5 km de reşedinţa plășii. Este formată din satele: Butea, Hândrești, Liţca și Miclăuşeni, cu reședința comunei în satul Butea. Populația: 701 familii sau 3.203 suflete, din care 368 familii unguri şi 11 familii evrei. Are: 3 biserici de zid, din care 1 catolică; 2 şcoale, una de băieţi, frecventată de 11 elevi, şi a doua de fete, frecventată de 14 eleve; case mari boiereşti şi un frumos și întins parc. Moșia Miclăuşeni aparţine fraților Dimitrie și George A. Sturdza Miclăuşeanu. / **Miclăuşeni**, sat în comuna Miclăușeni, spre nord-nord est de orașul Roman, așezat pe un mic deal. Este reședința comunei Miclăușeni. Are o populaţie de 163 familii sau 706 suflete, din care 163 contribuabili; o biserică de zid; 2 şcoale, una de băieţi, frecventată de 11 elevi, și a doua de fete, frecuentată de 14 eleve. Aici se găsesc parcul şi casele familiei Sturdza. Este legat cu orașul Roman prin şosea. În apropiere de acest sat, între el și satul Mircești, pe teritoriul comunei Scheia, este un pod de fier pe râul Siretul, peste care trece șoseaua naţională Roman-Iași”[907].

[907] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 322, 323

MICLĂUŞENI

(ce se numeşte Grauri, lângă Gârbeşti, Iaşi).

1597: Zaharia, fiul Marucăi, nepot popii Danciul, strănepot lui Fetion Munteanu, vinde lui Eremia Băiseanul, drept 180 zloţi, „a sa ocină, ce a avut-o străbunul său Fetion de la bătrânul Ştefan voievod, a cincea parte din a opta parte din satul **Miclăuşeni** (ce se numeşte Grauri, lângă Gârbeşti[908], Iaşi), ce acum se numeşte **Graurii**”[909].

1617: Ispisoc de judecată de la Radul voievod, după ce „fiii Pătrăşcoaei au pârât cu pâră mare pe vornicului Băseanul pentru jumătatea de sus din satul **Boţeşti**, care i s-a venit lui a o cumpăra în două dăţi: 100 ughi (ducaţi ungureşti) a dat fraţilor lui Costil, iar altă 100 ughi a dat lui Toader stolnicul, pentru că a fost luată de către Eremia Moghilă vodă pentru hiclenie, când a venit Costil cu răzvan voievod asupra ţării noastre; a treia 100 ughi a fost cheltuit-o pentru biserică, ce a fost pustie de mulţi ani, şi altă cheltuială, căci a făcut două iazuri, case, mori, stupi, clopotniţă şi multe cheltuieli, şi le-a fost dată lor zi în două săptămâni, pe obiceiul ţării, din luna aprilie, 29 zile, în două spătămâni, şi când a fost zi, ei n-au întors nimic… Pentru aceea, fiii Pătrăşcoae au rămas… / Şi de asemenea, întărim lui Băseanul şi jupânesei lui Varvara,

---

908 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 159

909 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 45, 46

fata lui Petre Hohulea, nepoată lui Dumitru Hohulea vornic, din drese ce a avut bunicul ei de la Iliaş voievod, satul **Şofrăneştii** pe Şacovăţ, cu mori pe Şacovăţ, ce-i sunt ei cumpărătură de la Andreica, ureadnic de Bădeuţi, pentru 700 zloţi tătăreşti. / Şi iarăşi am întprit Băseanului vornic ocina ce a cumpărat de la Gheanghe, fiul lui Ionaşco, nepot Savei, a patra parte de sat **Ţibăneşti** pe Şacovăţ, cu loc de moară în Şacovăţ, pentru 50 taleri curaţi. / Şi iarăşi i-am întărit a patra parte din **Răzina** pe Nistru, cumpărată de la Candachia, fata Magdalinei, nepoata Petrei Hohulea, drept 25 talei. / Şi iarăşi i-a, întărit lui a patra parte din **Stoileşti** pe Rebricea, cumpărată de la Pătraşco şi Ion, fiii lui Lazor Cercel, pentru 25 ughi. / Şi jumătate din satul **Crăciuneşti**, ce-l la obârşia apei Goliei, din jumătate a treia parte, cumpărată de la Arsenie, fiul Malei, nepot Annei, şi de la nepoţii ei Roma, şi Anton şi Platon, fiii Neagului, nepoţi Sorei, şi de la unchiul lor Baloş, fiul Sorei, drept 20 taleri curaţi. / Şi jumătate din a treia parte din jumătate de sat **Crăciuneşti**, cumpărată de la Simion, fiul lui Dumitru, fiul popii Oatu, de la nepoţii săi Ignat şi Ioan, nepoţi Olenii, drept 15 taleri curaţi. / Şi iarăşi i-am întărit două părţi din jumătatea dinspre răsărit a satului **Tulova**, ce se numeşte **Glodenii**, cumpărat de la Gherman şi Andronic, feciorii Tacoşei, de la nepoţii lor Condrea Lăbuşco, Ionaşco şi Sora, copiii Căcii, şi de la frate-său Ion, nepot Nastei, drept 35 taleri curaţi, din drese de împărţeală ce au avut Nastea şi sora ei Tacoşa de la bătrânul Petru voievod. / Şi iarăşi, a patra parte din jumătatea dinspre apus jumătate din acelaşi sat Glodeni, cumpărat cu 30 ughi galbeni (ducaţi ungureşti de aur). / Şi a patra parte din satul **Scănteae**, ce a cumpărat-o de la Toader, Mihăil şi Dră-

ghina Scăntee, copiii lui Scăntee, nepoţi lui Trifan, drept 26 ughi galbeni. / Şi iarăşi, a patra parte din jumătate de sat **Tulova**, ce se numeşte **Glodeni**, dinspre apus, cumpărată de la Vasilca, fata Nastasiei, nepoata lui Ionaşco Fărăraş, drept 12 taleri curaţi. / Şi iarăşi, din a patra parte, trei părţi, şi din a cincea parte, a treia parte, cumpărătură din jumătatea de jos a satului **Boţeşti**, de la Miron, fecior lui Nebojatco, nepot lui Ilie Boţescul, de la Costea şi Mihail, fiii lui Vasile, nepoţi iarăşi lui Ilie Boţescul, pentru 100 ughi galbeni, din drese ce au avut de împărţeală de la bătrânul Petru voievod. / Şi a patra parte din satul **Boţeşti**, o parte şi jumătate din a cincea parte, şi o parte şi jumătate de la Ionaşco, Gavril, Sofronia, Buna, Cristina, Vasile şi Pătraşco, fiii lui Oană, nepoţi lui Ilie Boţescul, drept 50 ughi galbeni. / Şi iarăşi i-am întărit , din jumătatea de sus a satului **Vultureşti**, partea Sorei, fata Copăceanului, nepoata Oanei, drept 80 ughi galbeni. / Şi a patra parte dintr-o selişte **Nicoriţa** pe Rebricea cea mică, care acum se numeşte **Hilimăneşti**, şi din altă parte, cumpărătură de la Tudora Varticoae, nepoata Cristinei, fata Siminei, drept 300 zloţi tătăreşti. / Şi iarăşi, din cea de jos a treia parte din satul **Miclăuşenii**, ce se numeşte **Graurii**, 12 pământuri din toate ţarinile, cumpărate de la Solomia, fata lui Ion Graur, drept 20 ughi galbeni. / Şi iarăşi i-am întărit un loc de prisacă pe Bârlad, din sus de satul **Dobroslăveşti**, cumpărătură de la Mărica, Ana şi Costanda, fiii lui Oţăl”[910].

[910] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 121-129

MICLEŞTI

(comuna Micleşti, Vaslui).

Întărit, în **3 aprilie 1450,** de Bogdan voievod, lui Colţea, care primeşte uric pentru „satul Micleşti, cu cuturile sale”[911].

1623, februarie 6: Martori din Micleşti la mărturia fraţilor Gavril sin Ştefan ot Criceşti (comuna Micleşti, Vaslui) şi Gheorghe şi a Bălaiei, fata popii lui Suholeţi ot Burdoani (Burdogani, lângă Fereşti, comuna Văleni, Vaslui), prin care confirmă că au vândut lui Petru Cehan „a noastră ocină şi moşie din sat de Prigorceni (lângă Sărata, Vaslui)… Această tocmeală s-a făcut dinaintea lui Dumitraşco Suru **ot Micleşte** (comuna Micleşti, Vaslui) şi popii lui Vasilie ot Fereşte (comuna Laza, Vaslui), Berbece ot tam şi Petrea hânsar ot tam”[912].

---

911 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 10, p. 11

912 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 15, p. 15

MICLEŞTI

(lângă Peresecina, Orhei, judeţul Chişinău, Moldova).

1619, mai 26: Întărit de Gaşpar voievod lui Niţul aprodul, care cumpără, cu 100 taleri de argint, de la Iosif şi Simion, feciorii Tomşei, şi de la Nicoară şi femeia lui Sora, fata Lucăi, nepoţi Popăscului, „din jumătate de sat **Popovca**, ce se cheamă acum **Micleştii**, ce-i la ţinutul Orheiului, partea din jos, toată partea lor ce li se va alege, lartea Lucăi, cumpărătură de la Mărica, fata lui Mihăilă Popăscul”[913].

1623, mai 18: Întărit de Ştefan Tomşa voievod medelnicerului Ursul, care primeşte uric pentru „o parte de ocină din satul Micleşti, ce este în ţinutul Orheiului, care îi este lui dreaptă ocină şi cumpărătură de la Ileana şi de la sora ei Alexandra, fiicele lui Mogâldea pitar, însă jumătatea acelei părţi de ocină, pe care a cumpărat-o tatăl lor Mogâldea pitar de la Cozma Stravoe, nepotul lui Miclici, din dresul ce l-a avut Cozma Stravoe… aceasta a cumpărat-o cu 40 taleri de argint”[914].

1710, mai: Lupaşco de **Drisliceni**, „cumpărând un cal de la Constantin, feciorul Năstasii de **Păşcani**, drept 5 lei, iar Mihălachi, feciorul Gaftonii, aflând calul la mine, a zis că este al lui şi la dat vărului său Constantin, să se ţie cu dânsul, iar nu să-l vândă. Deci ne-au socotit oameni

---

913 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 49, pp. 60, 61

914 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 74, pp. 111, 112

buni de vreme că este calul lui şi fiind Constantin dosit să întoarcă banii, să-şi ia calul. Ci, neavând el banii să mi-i dea, mi-a dat partea lui din satul Păşcani, toată partea mâne-sa Nastasia, însă, netrebuindu-mi mie moşie şi trebuindu-mi banii, eu i-am pus zi ca să aducă banii, să-şi ia zapisul el de moşie, iar el la zi n-a mai venit, ci, văzând eu că nu mai vine, am vândut şi eu această parte de moşie lui Darie Donici serdarul, drept acei bani, şi i-am dat dumisale şi zapisul de la Mihălachi… Şi la acest zapis al meu s-au întâmplat preotul Timuş, Enachii şi Drăhuş de **Steţcani**, Maftei Niţul şi Negoiţă de **Micleşti** şi alţii”[915].

1721, iunie 8: Carte de împuternicire, dată de Mihai Racoviţă voievod preotului Timuş de la ţinutul Orheiului, „care este ginere Stratului lui Toader Ştefcăi, să fie volnic a ţine şi a stăpâni părţile Ştefcăi la ţinutul Orheului, părţile ce sunt la **Benghidire** şi partea de la **Micleşti** Bozenco şi a lui Toader Ştefcăi, bătrân, partea din jos”[916].

1766, iunie 11: Carte de împuternicire, dată de Grigore Alexandru Ghica voievod fostului mare paharnic Păun, să cerceteze jaloba lui Hilip sin (fiu) Ion, nepotul lui Andronache din **Bezin** ot Orhei împotriva paharnicului Darie Donici, „zicând că în moşia **Micleştii** ot Orhei are şi el o parte din tot satul acela, dimpreună şi cu neamurile lui, şi fiindcă paharnicul Donici a intrat cu cumpărătură la acea moşie, în părţile altor neamuri, cu părticeaua aceea a dumnealui cu împresurare a cuprins şi acea a patra parte de sat a jeluitorului şi a neamurilor lui,

---

915 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 176, pp. 168, 169

916 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 187, p. 180

pe care sunt casă şi livezile lor, şi încă şi-a făcut şi casă, aşezare lângă livezile jeluitorului şi le stăpâneşte tot venitul, nu numai livezile, de 6 ani. / Pentru care… să chemi de faţă pe paharnicul Darie Donici şi să cercetezi această pricină cu amănuntul şi cu bună dreptate, în frica lui Dumnezeu”[917].

1766, septembrie 11: Scrisoarea fostului mare paharnic Lupul, însărcinat de Grigore Alexandru Ghica voievod că cerceteze pricina dintre răzeşii fostului mare paharnic Darie Donici, Hilip şi Toader Gros, Andrei Ninicul, cu tovarăşii lui, „ca să stea de faţă cu paharnicul pentru o a patra parte de moşie din **Micleşti**, ce se află aceşti răzeşi ai paharnicului, am presupus că ar fi împresurată această a patra parte de către paharnic, care, stând de faţă amândouă părţile, de au arătat şi o parte, şi alta cele ce au avut a arăta, alt nimic nu s-a aflat a fi între paharnic şi între dânşii, afară de nişte pomăt de perji, ce, din descălecătoarea acestei moşii, s-au fost aflat perjii la o parte de loc a acestei moşii şi, de atunci, în multe rânduri s-au prăpădit perjii cu totul şi s-au mai pus alţii noi, până şi de neguţătorii turci, pe când se aflau cu câşle în ţară, care dintr-acei perji, ce s-a aflat că sunt şi până acum, fiindcă-i îngrădise dumnealui paharnicul Darie Donici, de i-a ţinut mai statornici, îngrădiţi fiind, nu s-au stricat de unii şi de alţii. / Au cerut şi numiţii răzeşi să încapă cu a patra parte a lor şi la pomii aceştia, fiindcă de 6 ani, de când i-a îngrădit, ei nimic n-au luat şi, fiind numai această pricină între dumnealor, am mijlocit de le-a dat paharnicul nu a patra parte, cum cereau, ci pe jumătate pomii, de azi înainte să aibă a-şi stăpâni răzeşii

---

917 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 246, pp. 261, 262

şi pe jumătatea paharnicului, pentru că a luat dumnealui 6 ani venitul acelor pomi”[918].

1774, iunie 5: Satul **Micleştii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Ichelului, după recensământul lui Rumeanţev[919], avea **toată suma caselor 29**. Scădere rufeturi 24: 19 scutelnici ai paharnicului Darie Donici, 3 slugi ale paharnicului Darie Donici, 1 popă, 1 femeie săracă. Rămân birnici 5. / **Birnici:** Constandin fiul lui Zaharie / Sava fiul lui Dumitru / Sava, vezeteu / Andrei, hergheleiu / Fotache, blănar. // **Rufeturi** (scutelnici): Toader Mardari / Toader, butnar / Toader, blănar / Nichita / Sirghie fiul lui Zaharie / Apostul / Ştefan Căldare / Vasile Cămincianu / Timofti Cârcă / Petre, dulgheriul / Andrei, cojocar / Manoli, dulgher / Ştefan fiul vieriţii / Antohi Ţurcanu / Ionel fiul morarului / Gheorghe fiul lui Irimie / Gheorghe fiul lui Dosofteiu / Toader, vier / Toader Tăvălic. // **Slugile:** Iosip, slugă / Arhiri, slugă / Trohin Bugan, slugă. // **Alte rufeturi:** Popa Trohin / Iliana, săracă.

1797, decembrie 4: Serdarul de Orhei, postenicul Iordache Negrea, rânduieşte pe căpitanul Toader Mavrodin şi pe Dumitru Jărdan să cerceteze dacă „moşiile dumnealui spătar Manolachi Donici, **Micleştii** şi **Ivance**, „s-ar fi împresurând de către răzeşii de moşie **Perisăcina**”[920].

1797, decembrie 8: Cercetarea pricinii dintre spătarul Manolachi Donici şi răzeşii din **Peresecina**, făcută

---

918 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 247, pp. 262, 263

919 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 436

920 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 312, p. 362

de căpitanul Toader Mavrodin şi de Dumitru Jărdan, privind încălcarea moşiilor **Micleştii** şi **Ivance**, se face în prezenţa căpitanului Gavril Buzul, căpitanului Filip Ursi, a lui Toader Ignat, a preotului Trofin şi a altor „neamuri răzeşeşti de Persecina", începând de la apa Ivancei, după semnele din urice vechi şi din hotarnice anterioare… „şi după cercetare şi măsurătoare, s-au găsit capul moşiei Micleştilor, cel dinspre miazănoapte şi dinspre Ivancea, cum şi coasta Micleştilor dinspre apus, până la un loc, împresurată de moşia Peresecină"[921].

MICLEŞTI

(lângă Bălteni, comuna Bălteni, Vaslui).

1491, octombrie 15:Întărit de Ştefan voievod, care cumpără şi dăruieşte „târgului nostru al Vasluiului", oda-tă cu hotarnica, multe sate, dintre care trei sate, cumpăra-te, cu 200 de zloţi, de la mănăstirea Bistriţa, „anume Crăstoae pe Racova, unde a fost Pătru, feciorul Crăstei, alt sat anume Bălcarii tij pe Racova, unde a fost Oană, fratele lui Pătru (toate trei în Bejeneşti, comuna Laza, Vaslui), şi al treilea sat, anume Curteştii tij pe Racova, unde a fost feciorul lui Naneş" (satul Curteşti, comuna Poieneşti, Vaslui); de la Drăgălina şi Maruşca, fetele Cozmei Streaşină şi nepoţii lor Ion şi Maria, copiii Mihu-lui, toţi nepoţi ai lui Feir, Ştefan cel Mare a cumpărat, cu

[921] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 313, pp. 362-365

100 zloţi, „acest sat pe Rahova, anume Feereştii, unde au fost casele moşilor lor, a lui Feir şi a lui Pătru şi a Cozmei Streaşină” (comuna Laza, Vaslui); de la popa Băilă din Vaslui şi Neacşa, fiii lui Băilă celui bă-trân, a cumpărat, cu 50 zloţi, „un sat pe Rahova, anume Păuceştii, unde a fost Păucă cel bătrân” (Rediul Păuceşti, comuna Laza, Vaslui); de la Groza Rohat, feciorul lui Oanăş Ungureanul, un sat pe Rahova, anume Rohaţii, unde a fost casa tătâne-său”, cu 50 zloţi (comuna Laza, Vaslui); de la Toader Hasnăş, Ştefan cel Mare a cumpă-rat, cu 240 zloţi tătăreşti, „două sate pe Bârlad, din sus de târgul nostru, de Vaslui, anume Băltenii, în gura Stebni-cului (comuna Bălteni, Vaslui), şi, de iastă parte de Bârlad, Delenii (lângă Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui) şi o selişte, anume Micleştii” (lângă Bălteni, co-muna Bălteni, Vaslui); de la Nastea şi Sohiica, fetele lui Steţco Dămăcuşescul, nepoatele lui Dămăcuş stolnicul, cu 70 zloţi, „un sat pe Bârlad, din sus de Vaslui, anume Măreşenii, unde a fost Mareş judele” (Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui); de la Costul Părăş şi Drăghita, fiii Armancăi şi seminţia lor, Toader, Sasca, Parasca şi Docica, fiii Anuşcăi, toţi nepoţi ai lui Ştefan Mesehnea, cu 50 zloţi, „un sat în sus de Vaslui, în Dumbravă, unde a fost casa moşului lor, a lui Ştefan Mesehnea; de la Anna, Maruşca şi Armanca, fetele Dobrei, nepoatele lui Brudur, cu 100 zloţi, „două sate pe Vaslui, din sus de târgul Vasluiului, anume Brudureştii, unde a fost satul lui Drăgoi şi a Tomei” (Portari, comuna Zăpodeni, Vaslui); de la Ionaşco, feciorul Jorăi, nepot Giurgii Răspop, cu 70 zloţi, „un sat anume Mărăţăi pe Vaslui, iar numele celui sat din vechi a fost Părtănoşi” (Moara Grecilor, inclusă în Vaslui); de la Nastea, fata Anuşcăi, nepoata lui Ioan Curui, cu

60 zloţi, „două sate între Crasna şi între Bârlad, anume Filipeştii şi, mai jos de acest sat, într-acelaşi hotar, Săcuienii, unde a fost Stanciul Săcuiul”; de la Şteful şi Mărina, fiii Maruşcăi, şi seminţia lor… Bila şi Oance, feciorii Marinei, nepoţi ai lui Giurge Jumătate, şi Marina, fata Mândrei şi nepotul ei de frate Silea, şi soru-sa Donea. Fiii Fedorei, nepoţi ai lui Oană Jumătate, cu 500 zloţi, „un sat pe Bârlad, în jos de târgul Vasluiului, tot cu toate cuturile, unde au fost Balosinăuţii” (Muntenii de Jos, comună, Vaslui)… Apoi iarăşi domnia mea am socotit şi am miluit pe şoltuzii şi pârgarii şi pe toţi oamenii cei săraci din târgul Vasluiului şi le-am întărit obiceiul cel vechi, precum că nici un om dintr-înşii, dintru care au lăcuinţă a lor acolo, în Vaslui, nici cât de puţină vamă să nu aibă a plăti acolo în târgul Vasluiului, nici la un fel de alişveriş, fără numai să plătească aceia care vor aduce peşte în târg, adică de la o maje, un peşte, şi de la o căruţă, iarăşi un peşte, iară mai mult nimic”[922].

1901: „**Micleşti**, sat în partea de sud a comunei Țiful, plasa Mijlocul, judeţul Fălciu. Și-a luat numele de la vechiul proprietar Miclescu, care se zice că ar fi fost şi fondatorul acestui sătuc. Se află așezat în aceeaşi poziţiune ca și satul Țiful, reşedinţa comunei şi la 1 km de el. Are o suprafață de 641 hectare, din care 5 hectare vatra satului, şi o populaţie de 20 familii sau 90 suflete. Proprietatea moşiei este a dlui Racoviţă. Spre vestul satului se află o pădure a proprietății, iar pe dealul nunit al Micleștilor, o movilă”[923].

---

[922] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 96, pp. 188-190

[923] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 324

MICLEŞTI

(comuna Micleşti, Vaslui).

1546, aprilie 20: Întărit de Petru (Rareş) voievod fraţilor Stănilă şi Mărinca, feciorii Anuşcăi, nepoţilor lor Bilăi şi Neacşa, feciorii Nastei, cu fiii lor lor Lazor, Mirce, Marcu şi Mihul Ploscă, feciorii Măruscinii, cu Dolca, Ştefan Albul şi Armanca, feciorii Neacşăi, care împart între ei, „din dresuri de-au avut maicile lor Anuşca, Maruşca, Neacşa şi Nastea de la părintele domniei mele Ştefan voievod, satele anume **Pereşăştii, Nistorenii** şi **Micleştii**, precum le-am dat lor uric cu tot venitul… / **Părăşeştii** i-am dat lui Stănilă şi Mărinca, feciorii Anuşcăi, iar **Nistorenii** lui Bilăi şi Neacşa, feciorii Nastei, iar jumătate din satul **Micleşti**, jumătatea din sus, i-am dat Lazor, Mirce, Marcu şi Mihul Ploscă, feciorii Măruscinii, iar cealaltă jumătate de sat, partea din jos, am fat-o lui Dolca, Ştefan Albul şi Armanca, feciorii Neacşăi”[924].

1624, iunie 15: Întărit de Radul voievod lui Toader Onilă, care cumpără, cu 12 taleri bătuţi, de la Dronţa, fiica lui Onciul, nepoata lui Onciul, „toată partea ei, cât se va alege, din satul **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui), din partea de jos”; de la Cârstea, fiul lui Bunai, cu 20 de taleri bătuţi, „partea lui Berindei din Micleşti, din partea

[924] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 210, 211

de jos, a patra parte, cu loc de mori în Vaslui şi cu prisacă şi cu fâneţe”; de la Vasile, fiul Todoscăi, nepotul lui Vasile vătah, cu 20 de taleri bătuţi, „a cincea parte din a patra parte din satul **Nuoreşti** (sat la Bohotin, lângă Cozia, Iaşi), cu partea fratelui său Ştefan, şi cu partea din poiana de la Cârnul, şi cu loc de moară în Vaslui şi cu loc de prisacă”[925].

1625, noiembrie 25: Zapisul lui Dumitru, feciorul lui Purcel, şi Ionaşco, hânsarul de Duşăşti, prin care mărturisesc despre vânzarea unei „ocine de sat din Duşăşti, cu două mori în Vaslui şi cu curţile noastre, şi cu tot locul în sat şi în câmp, dumisale jupânului Pană vistiernicul, drept 186 de galbeni, dinaintea lui Pătrăşcan, ce-a fost clucer, şi a lui Gherghel de Trotuş, şi dinaintea lui Drăguşan de Lăpuşna şi dinaintea lui Toader Onilă de Micleşti ”[926].

1633, mai 11: Zapisul lui Crâstea, feciorul lui Drăguş vornicul, prin care mărturiseşte că a „vândut un loc de prisacă, ce este la **Berendeşti** (azi Micleşti, comuna Micleşti, Vaslui), în ţinutul Vasluiului… lui Pătraşco, **diacul de Iaşi**, drept 5 zloţi bani buni… Şi întru această tocmeală a noastră au fost părintele popa Vasile de la Sfânta Troiţă, Ursul diacul şi Scântee”[927].

1634, mai 21: Zapisul Anisiei, fata Tudorei, a preotesei din **Criceşti** (Chirceşti, comuna Micleşti, Vaslui), şi al feciorilor ei Gavril, Gheorghe şi Anghelina, în

---

[925] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 213, pp. 283, 284

[926] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 389, p. 453

[927] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 331, pp. 422, 423

care mărturisesc că au „vândut partea surorii mele Dochia, ce i se vine în moara Criceştilor, a patra parte de moară, lui Constantin din **Dolheşti** (comuna Dolheşti, Iaşi), drept un poloboc de miere şi 5 zloţi bătuţi. Şi într-această tocmeală au fost popa Gligorie, Păntiul, Pătraşco şi Ionaşco din **Şerbeşti** (comuna Ciorteşti, Vaslui) şi Dumitraşco din **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui)”[928].

1636, iulie 27: Carte de împuternicire dată de Vasile Lupu voievod Anisiei, fetei Buhloae din Micleşti şi Văroştii, şi feciorilor ei „spre aceea ca ei să fie tari şi puternici a-şi ţine şi a-şi apăra dreapta lor moşie din satul **Micleşti**… Iar cine va fi arat sau va fi cosit pe moşia lor să aibă a-i lua a zecea din pâine, din fân şi din tot venitul, cum este obiceiul ţării”[929].

1637, octombrie 18: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât de faţă Duca fost comis cu Onilă şi cu ful lui Niculcea, „pentru nişte părţi de ocină din satul **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi din **Berindeşti** (inclus în Micleşti, comuna Micleşti, Vaslui), spunând Onilă, cu fiul lui Niculcea. Că le-a făcut cotropire Duca comis. Iar Duca a arătat dres de la Radul voievod şi a adus scrisoare de mărturie de la Mihalcea şi Vasile Buznăi din **Şebeşti** (comuna Cioteşti, Iaşi), Ţigan şi Mihalcea din **Şerboteşti** (comuna Soleşti, Vaslui), Vasile din **Zlătăreşti** (comuna Văleni, Vaslui)… mărturisind cu sufletele lor că Onilă şi fiul lui Niculcea au vândut toate părţile lor din satul Micleşti şi din Berendieşti, cu vad de moară şi cu tot venitul Ducăi comis.

---

[928] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 143, pp. 162, 163

[929] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 467, p. 528

Deci Onilă şi fiul lui Niculcea au rămas din toată legea noastră”[930].

1638, martie 6: Crâstea şi Vasile, feciorii lui Drăguş vornicul şi ai Asamiei, fata Crâstei Diecianul uşerul şi a jupânesei lui Mărica, vând dreapta lor „ocină din sat din **Berindeşti** (inclus în Micleşti, comuna Micleşti, Vaslui)… lui Gligorie spătarul, drept 50 lei bătuţi, însă din jumătate de sat, jumătate, care parte o au ţinut fratele nostru Gheorghe Drăguş sulgerul. Iar drese ce au fost pe acea ocină au fost pe mâna nepotului nostru Niculai, feciorul frăţâne-nostru Ştefan Drăguş. Noi l-am întrebat de acele drese. El le-a tăgăduit; a zis că au pierit… Şi întru această tocmeală au fost Pântea medelnicerul, Bejan şi Vasile Buznăi, Lupul de **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi feciorul său Ionaşco, Niculcea, feciorul lui Onilă de **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi Tiron şi Şuşul de acolo”[931].

1639, septembrie 2: Grăjdan, femeia şi fraţii lui, cu toţii feciorul lui Crăciun visternicel din **Dolheşti** (comuna Dolheşti, Iaşi) mărturisesc „cum a avut tată-nostru Crăciun o cumpărătură, o parte de ocină de la Bulboae cea bătrână, toată partea ei din sat din **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui), cum scrie şi în drese de la Constantin vodă... şi noi, feciorii, le-am zis la nişte seminţii ale Bulboae de vor avea vreo putere să-şi întoarcă ocina. Ei au zis că n-au nici o putere. Deci noi am vândut acea parte

---

930 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 202, pp. 186, 187

931 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 259, p. 242

de ocină spătarului Gligorie (Miclescul), drept 20 galbeni. De asta scriem şi mărturisim, ca să se ştie”[932].

1640, august 10: Nicolai, feciorul lui Ştefan Drăguş, vinde jupânului Glogorie, vornicul de **Botăşani**, drept 40 galbeni, „partea tătânee-meu Ştefan Drăguş din sat din **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui), ce se cheamă **Berendeeştii** (Berindieşti, înglobat în Micleşti, comuna Micleşti, Vaslui)… Şi în tocmeala noastră s-au întâmplat Săpoteanul jicnicerul, Nenul vornicul, Vasile Buznăi, Ionaşco feciorul Lupului din **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi unchiul meu Vasile Drăguş”[933].

1643, aprilie 5: „În Lunea Paştilor, înaintea poporului satului **Leoşti** (comuna Pădureni, Vaslui)”. Drojea, fratele lui Nan, din satul **Stoileşti** (lângă Draxeni, Vaslui), care dăruise „o moşie a mea Savei din **Căşoteni** (fostul Sârbi, lângă Târzii, Vaslui), dacă-am sărăcit şi am îmbătrânit, să ne ţie şi să ne grijească”, anulează zapisul cel vechi, pentru că „el nu s-a ţinut de ce am grăit, ci ne-a lăsat în nevoi şi mult amar de am păţit, şi pe fiica mea o au omorât păgânii. Deci acum eu am făcut această scrisoare şi mărturie, cum să n-aibă Sava nici o treabă cu acel loc ce am zis că-i voi da; nedat să fie de mine, căci el s-a scăpat de ce-a grăit”. Mărturia a fost semnată de Ipatie, Grigorie, Andrei, Isaiu, Andronic şi popa din **Leoşti**, Toader de **Crăsnăşeni** (comuna Tătărăni, Vaslui), Nica ot **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui), cu o adău-

932 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 220, p. 221

933 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 418, p. 425

gire: „Deci eu îi dau acea ocină Moisei şi feciorilor Moisăi, să fie de la mine a lor ocină şi dătătură”[934].

1644, august 25: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului postelnic Grigorie, care cumpără, cu 100 taleri, de la Mirăuță, Ghinia, Maria și Dochița, fiii lui Pântea medelnicer și de la Iftodi, „cât se va alege partea tatălui lor Pântea din satul **Totoești** (înglobat în Codăești, comuna Codăești, Vaslui), ce este în ținutul Vasluiului”; / de la Loghina, fiica lui Bogza fost logofăt, nepoata lui Purcel, cu 28 de taleri, „partea mamei ei Neacșa, din același sat Totoești, cu vad de moară la râul Vaslui”; / de la Neculcea, fiul lui Onilă, cu 30 taleri, „cât se va alege din același sat mai sus scris și din satul **Nuorești** (Nourești, comuna Ciortești, Iași)”; / de la Cârstea și Vasile, fiii lui Drăguș, cu 50 taleri, „dreapta lor ocină și cumpărătură din jumătatea satului **Miclești** (comuna Miclești, Vaslui), ce se numește **Berindești**, din același ținut, jumătate din jumătate din vatră de sat, din câmp și din tot venitul”; / de la Neculai, fiul lui Ștefan Drăguș, cu 68 taleri de argint, „partea tatălui său Ștefan Drăguș din același sat **Berindești**”; / de la Grăjdan, femeia lui și toți frații lor, fiii lui Crăciun, cu 35 taleri, „cât se va alege partea Buhloaei din satul **Miclești**, din vatra satului, din câmp și cu tot venitul”; de la Tiron, cu 25 taleri, „cât se va alege partea Tudoscăi din același sat **Berindești**”; / de la popa Matei, fiul Cernei, nepotul Bâlei, cu 160 galbeni, „tot satul **Ruseni** (comuna Tăcuta, Vaslui), din același ținut, însă cu jumătate de vad de moară și cu moară gata, și cu a patra parte din Poiana Cârnului, din locul **Șerbeștilor** (comuna Ciortești, Iași) în jos, până la șes, pe

---

934 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 68, p. 78

unde a fost vechiul Vaslui”; / de la popa Platon, cu 15 taleri, „o vie de la **Huși**”; / de la Margine și femeia lui Anesiia, cu 18 taleri, „o falce de vie din același târg **Huși**”[935].

1645, martie 8: Fraţii Andrei, Nastasia şi Ciurla, feciorii Savului, nepoţii Huhulei, din satul **Nistoreni** (lângă Popeşti, Vaslui) vând lui Gligorie ce a fost postelnic, drept 19 lei bătuţi, „din Nostoreni, din jumătate de sat, jumătate… dinaintea lui Toader din **Porcişeni** (azi Viişoara, lângă Boţeşti, Vaslui) şi a lui Gligorie, fratele nostru, căruia i-am vândut, Andrei, Nastasia, Ciurla şi dinaintea Onacăi ce-a fost şoltuz de **Vaslui**, Hilimon, Merăuţă şi Nechita din **Porcişeni**, popa Toader şi Miron din **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi mulţi oameni buni”[936].

1661, iunie 22: Porunca dată de Stefan Vasile (Lupu) voievod lui Toderaşco din **Soleşti**, Ionaşco de **Boldeşti**, Toader din **Porcişani** (azi Viişoara, lângă Băseşti, Vaslui) şi Irimia din **Micleşti**, după ce „s-au pârât de faţă Gligorie, paharnicul cel mare, cu Apostol Golăi, zicând Gligorie să i-au jăcuit Apostol, cu fraţii săi, casa şi câtăva seamă de bucate şi au vânat un heleşteu, iar Apostol a tăgăduit, cum că n-a fost el la acel jac cu fraţii lui… voi să socotiţi, să întrebaţi de oameni de va fi fost şi Apostol, atunci, la acel jac, cu fraţii lui, şi să faceţi o mărturie, să ne daţi ştire”[937].

---

[935] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 401, pp. 386, 387

[936] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 24, pp. 15, 16

[937] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 11

1763, noiembrie 26: Porunca dată de Grigore Ioan voievod ispravnicilor de Tutova, Constantin Sturza şi Enachi fost mare sulger, după ce „au dat jalubă Gheorghe Buta ţi Vasile Zălui din **Micleşti** ot Fălciu asupra lui Constantin Bujoranul mazil din **Simila** de la ţinutul Tutovei, zicând că, mai în anii trecuţi, fiind ei trăitori la ţinutul Covurluiului şi fiind toate scrisorile de moşie la mâna lor, a mers Constantin Bujoranul şi a cerşut la dânşii uricul care este făcut pentru toate moşiile, fiindcă şi el este răzeş cu jeluitorii în unele moşii, zicând că vrea să-şi dezbată părţile lui, pe unde are, apoi îl va da iar la mâna jeluitorilor, şi ei, fiind oameni săraci, n-au putut să meargă cu uricul şi l-au dat… şi Bujoranul nu-l mai dă şi intră în stăpânirea moşiilor în care el nu are treabă, fiind uricul la dânsul, şi ziseră că le-a vândut o moşie din acest ţinut, anume **Fruntişanii** pe Horaiţa… / Voi să aduceţi şi pe acel Constantin Bujoranul de faţă, să cercetaţi pricina şi de se va dovedi că este uricul drept al jeluitorilor, şi-l ţine el numai în tăria lui, să-l luaţi de la dânsul şi să-l daţi la mâna jeluitorilor, cum pentru numita moşie, ce a vândut-o el, de se va dovedi că este dreaptă a jeluitorilor şi el a vândut-o rău şi fără cale, iarăşi să o daţi la stăpânirea jeluitorilor”[938].

1774, iulie 5: Satele **Chirceştii** şi **Micleştii**, ale paharnicului Sandul Miclescul, ţinutul Vasluiului, ocolul Crasnei, după recensământul lui Rumeanţev[939], aveau următorii: **Birnici:** Vasile, cioban / Ioniţă, cojocar / Timofti sin (fiu) Onică / Silvestru brat (frate) lui / Ion Mihul / Lupul Rănitul / Constandin Briabăn / Ştefan fiul

---

[938] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 282-284
[939] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 221

lui Iacob / Tănasă Gherman / Neculai, herghelegiu / Vasile, vornic / Ion fiul lui Ursul / Ştefan fratele lui / Iftenii fratele lor / Constandin fratele lor / Ioniţă fratele lor / Grigoraş a Moşniagului / Zaharie Carpu / Gheorghi Hurjui / Toader Tătarul / Iancul Zgârbură / Ioniţă Teclici / Maftei fiu lui pânzar / Condrat Teclici / Sandul, olar / Ion Poloboc. // **Preoţi:** Popa Andrei. // **Diaconi:** Costin, diacon, dascăl. // **Ţiganii:** Toader, apar / Radul, vezeteu / Toader, vezeteu / Toma Budăiu / Bârsă, scripcar / Andrei, ciobotar.

1901: „**Micleşti**, comună rurală în partea de est a plăşii Crasna, judeţul Vasluiă, la 24 km de Vaslui și la 12 km de Codăești, reședința plăşii, așezată pe dealuri, văi și podișe, pe stânga pârâului Vaslueţul. E formată din satele: Micleşti, Chircești şi Popești, pe o suprafaţă de 4.100 hectare, din care 615 hectare pădure, 2.445 hectare loc de cultură, fânaț și imaş sunt ale proprietăţii, iar 1.039 hectare ale locuitorilor. Calitatea solului variază după pozițiunea sa, fiind mai productiv pe podișuri și văi, decât pe costişe și dealuri. Are o populaţie de 379 familii sau 1.792 suflete; 4 biserici, deservite de 2 preoţi şi 6 eclesiarhi; 1 şcoală; 1 moară cu aburi; 10 iazuri; 6 cârciumi. Comerţul se exercită de 7 persoane. Vite: 1.182 vite mari cornute, 180 cai, 3.694 oi, 12 capre, 5 bivoli și 364 râmători. Locuitorii, pe lângă agricultură, se mai ocupă și cu lemnăria și, mai ales, cu rotăria rudimentară. Prin marginea de vest a comunei trec pârâul Vasluețul și șoseaua națională Vaslui-Iaşi. Locuitorii posedă: 166 pluguri şi 158 care cu boi, 16 pluguri şi 32 căruțe cu cai; 174 stupi cu albine. / **Micleşti**, sat şi reședinţă, în centrul comunei Miclești, situat de o parte şi de alta a Pârâului Chirceștilor. Partea din dreapta pârâului este așezată pe

înclinarea estică a podişului dealului Văii Seci, iar partea satului din stânga pârâului e așezată pe șes şi pe coasta dealului Fundătura. Teritoriul satului are o suprafaţă de 1.458 hectare, din care 214 hectare pădure şi 849 hectare loc de cultură, fânaţ şi imaş ale proprietății, iar 395 hectare ale locuitorilor. Are o populaţie de 152 familii sau 759 suflete; o biserică, făcută de vorniceasa Raluca Miclescu, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhi; o şcoală, înființată la 1867, frecventată de 50 elevi; o moară cu aburi; 4 iazuri, 2 cârciumi. Locuitorii posedă: 70 pluguri şi 81 care cu boi, 16 pluguri şi 22 căruţe cu cai; 512 vite mari cornute, 1.900 oi, 5 capre, 115 cai, 168 râmători; 77 stupi cu albine”[940].

MICLEŞTI

(pe Siret, fost Măleşti, Oşmeleşti, Uşmeleşti,
lângă Şişcani, oraşul Adjud, Vrancea).

1546, mai 14: Întărit de Petru (Rareş) voievod moştenitorilor lei Andrei Dolha şi ai fratelui său Micle, care primesc ispisoc de împărţeală pentru „două sate pe Siret, anune **Fărceştii** şi **Osmeleştii**, care astăzi se numesc **Micleştii** (pe Siret, fost Măleşti, Oşmeleşti, Uşmeleşti, lângă Şişcani[941], Vrancea), şi este mai sus de Şişcani

[940] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 323, 324
[941] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 160

şi de Martineşti pe Trotuş”[942].

1633, februarie 2: Zapisul vornicului de gloată Petre, în care mărturiseşte „cum a venit înaintea noastră Bejan, feciorul lui stan din târgul **Agiud** (Adjud), de şi-a dat a sa dreaptă moşie din sat din **Conţeşti** (comuna Sascut, Bacău), ce se va alege partea mâne-sa Sărădicăi, fata lui Dragoman vătaful... Petrei lui Mătcu, pentru că i-a fost furat nişte cai şi s-au găsit de faţă la Bejan şi la alţi soţi ai săi. Deci şi-a plătit capul de-nchisoare cu această moşie, dinaintea Petrei lui Mătcu, pentru acei cai. Şi au fost la această tocmeală Gligorie Susanul de **Torceşti** (comuna Umbrăreşti, Galaţi), Fătul de **Micleşti** (lângă Şişcani, oraşul Adjud, Vrancea), Nene şi Gheorghe de **Mihileşti** (lângă Pădureni, oraşul Mărăşeşti, Vrancea), Vasile de **Găleşeşti** (lângă Pânceşti, Bacău), Iuraşcu de **Măţcani** (între Corbeasca şi Gherdana, comuna Tătărăşti, Bacău), Procopie de **Bărăşti** (Bereşti, comuna Sascut, Bacău) şi mulţi oameni buni”[943].

MICLEŞTI

(prin Sfeteni, înglobat în Micleşti,
comuna Banca, Vaslui).

1643, septembrie 26: Isac, feciorul lui Avram Meseinescul, vinde comisului Furtuna, drept 40 galbeni, „un vad de moară în apa Bârladului, în hotarul **Stefenilor**

---

942 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, p. 223

943 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 284, p. 364

(înglobat în Micleşti, comuna Banca, Vaslui), unde a fost mai dinainte vreme vad de moară a moşului (bunic) meu Toader Jorea"[944].

MICODANI

(sat pe Bârlad, cu două cuturi).

Întărit, în **14 decembrie 1433**, de Ştefan voievod, lui Micle, care primeşte uric pentru „Răusănii pe Jijia, unde este casa lui, şi, pe Bârlad, Micodanii, anume Dănuţa şi la Locurile Gemene"[945].

MICŞINEŞTI

(pe Ialan, azi Deleni, lângă Giurcani,
comuna Găgeşti, Vaslui).

1448, iulie 15: Întărit de Petru voievod fraţilor Roşca şi Cojea, care primesc uric pentru „satele anume: Călimăneşti, sub Dumbravă, unde este casa lui Roşca, şi, pe Tutova, Broşteni, unde este casa lui Cojea, şi seliştea anume a lui Stan, şi, mai jos de Micul, unde a fost Căli-

---

[944] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 185, p. 173

[945] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 121, p. 174

man, şi Călimăneşti, unde a fost Ion Călimănescul, şi Bogeşti, şi, la obârşia Luminatei, la fântână, seliştea de lângă Ivul, de asemenea şi Măciucă, şi, mai jos, Muncelul, şi cu seliştea lui Brătan, şi prisaca lui Micşin, şi, la Seaca, mai jos de prisacă, un loc din pustie, şi, la Prut, mai sus de Faurei... Miroslăveştilor, un loc din pustie şi, pe Ialan, **Micşineşti**, al copiilor lui Micşin”[946]. Hotarele, din veac.

1502, martie 14: Întărit de Ştefan voievod Neagăi, fata lui Micşăia, care primeşte uric pentru „a ei dreaptă ocină, anume satul **Micşâneştii** pe Elan”[947]. Hotarul, din veac.

1654, ianuarie 21: Arsine, fecior lui Girvasie, vinde lui Vasile Gligorcea din Micşuneşti trei pământuri pol (jumătate) din satul **Micşuneşti**, şi pământul câte un zlot tătăresc, şi pe acea jumătate de pământ 4 potronici pol, şi pământurile sunt în rândul Barcului, două pol (jumătăţi) şi unul este o boteică cu capătul la stejar, în muchia ce loveşte în Strâmbele”[948].

---

[946] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 281, pp. 400, 401

[947] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 272, p. 487

[948] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 157

MICȘINEȘTI

(pe Prut, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1644, aprilie 5: Podoleanca, fata lui Anton, nepoatele ei Maria și Ștefania, fetele Cârstânei, nepoatele lui Anton, vând „moșia din satul **Răciulești** (comuna Vetrișoaia, Vaslui), ce au avut de la părinții lor și de la moșul (bunicul) lor Anton, toată partea lui din ispisoc de la Iancu voievod, ce i-a fost cumpărătură de la Dochia, fata Ilincăi, Ilieș, fratele Todosii, Maria și Ilinca, fetele Sofronii, frații Ion Filip, Condrea și Mărica, feciorii Gaftonii, Anton, Vascan, Naste și Nechil, feciorii Tudurii, Tănase și Ignat, feciorii Stancăi, Samuil, Alexiia, Ionașcu și Florea, feciorii Părascăi, toți nepoții Marușcăi, strănepoți Ilincăi, și toți strănepoți ai lui Iona vornic, ce-au avut ei de împărțeală din scrisori ce-au avut strămoșul lor Ilii și din uric de la Ștefan vodă cel bătrân, din jumătate de sat Răciulești, ce este pe Prut, și din uric de împărțeală de la moșul lor Marușca de la Ștefan vodă cel tânăr, și din ispisoc de la moșul lor Ona vornicul, aceea au vândut fratelui nostru Ion de **Hoceni** (comuna Hoceni, Vaslui) și femeii lui Anisia, drept 30 lei”. / Zapisul de mărturie a fost scris în fața răzeșilor Macarii căpitan, Gavril căpitan, Burlamiz și Vasile Murgoci ot **Gunzar** (Guzarii, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Pătrașcu hotnog și Ștefan Haidău ot **Siminești** (comuna Vetrișoaia, Vaslui), Mihai, Anghel, Tudor și Ilii ot **Răzlogi** (lângă Mușata, comuna Berezeni, Vaslui), Constantin Burlamitu și Dumitrașcu Oțel ot **Oțeleni** (comuna Hoceni, Vaslui), feciorii lui

Ionaşco, Istahia și Cozma Capotă, Lelea, Dumitraşcu sin (fiu) popii Fenii, popa Simion și feciorul lui Ion ot **Micșenești** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui) și mulți oameni buni”[949].

1824, octombrie: Scrisoare hotarnică de la spătarul Ioan Cuza şi de la serdarul Gheorghe Bou: „Prin luminată cartea prea înălțat Domnului nostru Ioan Sandu Sturza voievod, din curgător anul 1824, septembrie 29, fiind rânduiți ca să cercetăm împresurarea ce află pătimind moșia **Hocenii**, ce se zice și **Șișcanii**, de la ținutul Fălciului, a postelnicului Dumitrachi Beldiman, de către megieșita moșie **Futileștii de jos** sau **Micșinești**. / În cuprinderea jalobei postelnicului şi a cărții de poruncă, venind la fața locului și făcând știre, am adunat pe toți răzeșii și megieșii ce sunt în pricina acestui loc, anume: Vasile Sava, Gheorghe Ambrino, Vasile Ambrino cu ai lor, răzeșii locului ce să numesc Futeleștii de jos, Iordachi Munteanu, Matei Idricanul, diaconul Gheorghe Cheșchinul ot Crasna cu ai lor, răzeșii locului cel numesc **Futeleștii de sus**. Leon Bosie, Neculai Radu, Vasile Radu cu ai lor, răzeșii de Futeleștii de sus și de jos, față fiind și Andrei Ifrosie, Costandin Ochincă, Vasile Cojan, Iordache Tăngirică, cu ai lor, rămașii răzeși în moșia **Micșuneștii**. / Mai întâi am cerut de la jeluitor să ne arate la ce loc se cunoaște împresurat și cu ce dovadă de scrisori. Înfățoșat-a dumnealui un plan geometricesc, ridicate toate moșiile dumisale încă din anii 1813, mai 29, de inginerul Mihail Tenedie medelnicer, și, împreună cu amândouă părțile, umblând toată starea locului, cu de-amănuntul, atât pe arătarea răzeșilor, după urmarea stăpânirii, cât și

---

[949] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 276, pp. 248, 249

după pretenția întinsă din partea postelnicului cu jalobele, am luat sama cu pătrundere a cursului întâlnirii și despărțirii moșiilor, una de către alta, și fiind întocmai precum în plan se arată, lămurindu-ne întru toate, pricina așa se urmează: căci jumătate de loc, ce se numește **Futileștii de sus**, se mărginește cu capul cel dinspre apus, în valea sau pârâul ce se numește Saca, iar jumătate de loc, ce se zice **Futileștii de jos**, întru despărțire ce și astăzi se păzește, urmare a stăpânirii prin stâlpiri. Și venind din piatră în piatră, până în gura pârăului Saca, unde cade în vale, semn firesc, care la hartă este însemnat cu No. 39, de acolo, Futileștii de sus urmează cu stăpânirea, mărginindu-se în Saca. Iar Futileștii de jos, cârmind la deal, se mai lungesc cu câtva loc, până ce lovesc într-o bucată de loc din hotarul moșiei Hoceni, a postelnicului, ce se zice **Curiecii**. Pentru această întindere a Futileștilor de jos, a cerut îndreptare dumnealui a rămâne deopotrivă cu Futileștii de sus și că colțul Hocenilor este în gura văii Săcii, unde cade în vale la firesc semn, și apoi, pe Saca, în sus, după stăpânirea ce se urmează de către Futileștii de sus și de către toate celelalte moșii, cum, spre dovadă, scos-a do a arătat aceste scrisori:

1497 (7005), martie 15: suret de pe ispisoc vechi de la Stefan voivod, tălmăcit de polcovnic Toader Debrici, la anii 1806, iulie 4, întăritor lui Mihăilă Cupcici pe a sa dreaptă ocină și împărțeală, un sat pe Larga, unde a fost Stan Coloban, care l-a avut el împărțit cu nepoții lui de frate, Mihăilă și Vlad, așa scriind, că hotarul acestui numit sat **Hocenii** se începe din Larga, din cărarea ce vine din satul **Onchiteștii**, ce se numește **Grumezăştii**, de la un izvor de pe costișă, însemnat la hartă cu No. 15,

apoi în jos, pe de-amândouă părțile Lărgii, până la fântâna Mogăi, No. 18, apoi se întoarce spre răsărit, tot pe drumul lui Cocârțală, până la gura văii Săcii, unde cade în Elan, No. 29, apoi matca văii Săcii iproci, la No. 18, însemnat la hartă, zic răzeșii de Futileștii de jos că stau Hocenii unde s-ar numi fântâna Mogăi, un budăi de ceea parte de Larga, și că drumul lui Cocârțală s-ar numi acela, ce este însemnat de acolo cu No. 21, că ce-i de acolo, în jos, este osebit hotar de moșie **Curiecii**. / Dimpotrivă, postelnicul a arătat că merge cu stăpânirea în jos încă câtva loc, pe de ceaa parte de Larga, cu nume de **Șișcani**, și pe de ceastă parte, deși cu nume de **Curieci**, precum să va vedea însemnat la hartă, este loc din **Hoceni**, până la drumul ce și acum își are urmarea sa întru despărțire, de către hotarele megieșite, care și acesta se va vedea însemnat la hartă, de către inginer, tot cu No. 21. / Și pe acest drum ispisocul domnului Ștefan Voivod îl numește drumul lui Cocârțală, care cuprinde în sine și locul din Hoceni, ce, în urmă, a luat numire de Curieci. de pe un Crăciun Curiace, răzeș de Hoceni, și de Șișcani, care Șișcani nu este altă decât o jumătate din trupul Hocenilor, ce iarăși, după vreme, s-a poreclit de pe numele unuia din razeși, și că jumătățirea ieșită din Hoceni, în urmă, a luat numire de Șișcani. A făcut dumnealui dovadă întâi că Hocenii s-au despărțit în două, după însuși glăsuirea acestui ispisoc a domnului Ștefan voievod, care, după ce înconjoară locul în semne și vine de încheie prin semne de unde au început, dintâi zice așa: sau despărțit și la cărare în jos, iară matca Lărgii, pe de-amândouă părțile, să fie lui Mihăilă Cupcici, cu tot venitul, iar de la cărare, în sus, să fie nepoților lui de frați, Mihăilă și Vlad, pe de amândouă părțile mătcii, cu tot venitul, iproci.

1546 (7054), mai 8: Al doilea suret de pe ispisoc sârbesc, al domnului Pătru voievod, tălmăcit de Axentie uricarul, prin care arată că, înaintea domniei sale, venind Fătul Tătarul, cu surorile lui Anghelina și Titiana, feciorii lui Mihăilă Cupcici, a vândut a sa ocină și moșie, din drese de împărțeală părinților, de la tatăl domniei sale Stefan voievod, un sat pe Larga, anume **Hocenii**, unde a fost Stan Coloban, acela l-au vândut lui Pașco Răzlog, lui Marco și lui Petru Bereș, și, întârindu-se stăpânirea, iarăși zice: „Însă să le fie acest sat de pre Larga, anume Hocenii, unde a fost Stan Coloban, în două părți, jumătate să fie a lui Pașco Răzlog singur, iar cealaltă jumătate, dintr-acel sat să fie a lui Marco și lui Petru Bereș. în vecii. Iar hotarul acelui sat Hocenii să fie, dinspre toate părțile, pe unde au umblat din vechi”.

1642 (7150), iulie 10: Al treilea, suret de pe ispisoc vechi pe sârbie de la Vasile voievod, tălmăcit de Axintie uricarul, la anii 1719 (7227), septembrie 4, cum și de polcovnicul Pavel, la anii 1806, aprilie 16, cu această în jos cuprindere: „precum de față, înaintea domniei sale, s-au tras la judecată Ioan și alți răzeși ai lui din satul **Hoceni**, cu Sânpetru, Sava, Dumitru, Năilă și cu alți oameni ai lor din **Șișcani**, pentru o bucata de loc din hotarul satului Hocenilor, precum au arătat și ispisoc de baștină de la bătrânul Ștefan voevod. Iar Sănpetru cu oamenii săi așa au răspuns, că acea bucată de loc este din hotarul satului lor Șișcani”. / Deci domnia sa, judecându-i pe dânșii și cercetându-le ispisoacele, a făcut carte la Dumitrașco Oțăl din Oțăleni, ca, împreună cu oameni buni, să cerceteze și să aleagă tot hotarul acelui sat al **Hocenilor**, în semne după acel uric, ce l-a arătat Ion, de la bătrânul Stefan voievod, după care, arătându-se

cercetarea rânduitului și poftorindu-se toată cuvântarea semnelor de la ispisocul domnului Ştefan voievod, îl dă rămas pe Sănpetru, cu oamenii săi din Șișcani. Iar Ioan și cu răzeșii săi să aibă a stăpâni satul Hocenii, în semnele arătate. / Dintru aceste vechi ispisoace s-a făcut vederată dovadă precum, și la judecățile de mai înainte, ce a avut postelnicul, s-a cunoscut că **Hocenii** și **Șișcanii** au fost un trup de moșie, numindu-se tot Hocenii, și, după vreme, locul despărțit prin semnele ispisocului domnului Stefan voievod, păzește aceiași veche numire a Hocenilor, iar jumătățarea rămasă din afara semnelor acelui ispisoc au dobândit numire de Șișcaâni, care Șișcani, fiind și până astăzi pe de ceea parte, de către apus, se întinde în lungime, cu neprihănită stăpânire, până drept colțul **Curiecilor**, acela din jos, iar nu stau drept colțul Curiecilor acelor din sus, la No. 18. / Adus-au de față și din bătrânii locuitori, pe Sandul Buzincul, Alexandrul Buzincul și căpitanul Gheorghe Marta, mai vechi stăpânitori ai **Șișcanilor**, fiindcă postelnicul, acum, de curând, a întrupat întru a sa stăpânire tot locul Șișcanilor, și li s-a făcut întrebare, față fiind și răzeșii Futileștilor de jos, până unde merg Șișcani cu stăpânirea, și tot așa ne-au arătat, că până drept în colțul Curiecilor din jos, la care și înşişi răzeșii de Futilești n-au putut tăgădui că n-au această știință, că tot până acolo se stăpânea și mai înainte de răzeșii de Șișcani, și acum se stăpânește de către postelnicul Beldiman, de când a intrat întru a dumisale deplină stăpânire. / Deci, dacă jumătățarea Hocenilor, acea cu nume de Șișcani, a urmat și stă cu neprihănită stăpânire până la acel loc, apoi îndoire nu rămâne că și cealaltă jumătățire nu poate rămâne mai scurtă. Dar postelnicul, spre a ridica tot prepusul, cum că **Curiecii** nu

este osebit trup de moșie, ce Crăciun Curiac a fost răzeș părtaș în Hoceni și în Șișcani, de pe care a rămas numirea locului, înfățoșat-a aceste vechi dovezi:

1638 (7146), ianuarie 25: Suret de pe ispisocul vechi, pe sârbie, a Domnului Vasilie voievod, tălmăcit de polcovnicul Pavăl Debrici, la anii 1806, iulie 10, prin care întărește lui Mierăuță Coșăscul și fraților lui, și fiului lui Dumitrie, fetei lui Ioana, strănepot al Ilcăi și Gâtii, și verilor primari, a lor dreaptă ocină și moșie, din a treia parte de sat de **Șișcanii**, ce-i pe Larga, jumătatea din urmă, de baștină, de la Petru vodă, și iarăși dă și întărește slugii sale Mierăuță Coșăscul altă jumătate, din a treia parte din acel sat Șișcanii, ce a cumpărat el, osebit de alți frați și neamuri ale lui, de la Meleștean, feciorul Anghelinei Frijoae, nepotul lui Crăciun Curiace. Cu această cuvântare se face dovadă că Curiace a fost răzeș părtaș în Șișcani.

1686 (7194), octombrie 30: Așijderea, ispisoc de la Constandin voievod, întăritor lui Grigoriță din Guzari și femeii sale Simina, pe un zapis de la Avramia, fata Tudosiei, femeia lui Toader, nepoata popii Fenie din Săminești, care au vândut a lor ocină și moșie, ce este la ținutul Fălciului, din sat din **Hoceni**. / Așijderea, zapis de la Chirilă, feciorul lui Tudosie, nepot popii Fenie, și de la femeia lui Anița, precum au vândut dreaptă ocină și moșie, ce au avut iarăși în sat **Hocenii**, a treia parte de sat, din partea Tudosiei. / Așijderea, zapis de la Arsenie și de la femeia lui Aftinia, fata lui Fenie, precum au vândut dreaptă ocină și moșie de la **Hoceni**, a treia parte de sat. / Așijderea, zapis de la Istratie și de la femeia lui Nastasia, precum au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din sat din **Hoceni** partea lui Fenie, a treia parte din tot locul. /

Așijderea, zapis de la Urâta, preoteasa popii Gavrilaș, feciorul Todosiei, precum au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din sat din **Hoceni**, dintr-un bătrân, a treia parte. / Acest Fenie sau popa Fenie și cu preoteasa lui Alexandra, cu toți acei de mai sus arătați urmași ai lui, se vor vedea la spița ce se alcătuiește din scrisoare că sunt curgători din Anghelina Frijoae, fata lui Crăciun Curiace, adică se face dovadă că aceste neamuri, răspunzându-se părtași și în Hoceni, se văd ieșiți în vânzări și că, după porecla lui Curiaci, a rămas cu numirea locului. Și încă tot acești curgători din aceste neamuri mai adaugă a vinde și cu nume de Curiaci, pe care îl trec iarăși în cumpărături și răscumpărături, la răposatul vornic Gheorghe Beldiman, părintele postelnicului, la care, aducându-se toate scrisorile vânzătorilor, acum se văd dezvelite felurime de chipuri și vicleșuguri răzășești, vândute câte în două și trei locuri. Unele și aceleași neamuri, unul și același loc cu numiri schimbate, precum și acești curgători din Crăciun Curiac, vânduți într-o parte cu nume de Șișcani, într-alta, cu nume de Hoceni. Şi, în sfârșit, poreclind locul, mai vând și cu nume de **Curiecii**, care aducându-se la părintele postelnicului, acum se vede că s-au cumpărat câte două și trei rânduri, drept lucrul său. / Și așa ieșind dintru toată îndoiala că acest loc numit **Curiecii** nu este osebit hotar de moșie, arătăm că nici fântâna Mogăi nu poate fi acel budăi de la No. 18, nici drumul lui Cocârțală, acel pe din sus de Curiecii, întâi că fântâna, după glăsuirea ispisocului domnului Stefan voievod, se cere a fi de ceastă parte de pârâu, dinspre răsărit, nepomenind întru glăsuirea sa la întoarcerea că au trecut pârăul. / Al doilea, pentru drumul acesta nici nu poate a se numi drum, nici că a fost, nici că poate, neiertând

starea locului, ce acesta este o cărare, ce abate din drumul **Hocenilor**, acel de pe vale, la deal, pe care anevoie este și cu deșertul a se sui chiar. Iar acel pe din jos drum, ce cuprinde în sine locul numit **Curiecii**, mergând l-am aflat în dreapta sa ființă, ce-și păzește și acum urmarea sa, și de hotarul dinspre megieșitele moșii, lângă care drum, în malul pârăului, de această parte, dinspre răsărit, s-a aflat și acum față o fântână, potrivită întru toată cuvântarea ispisocului cu fântâna Mogăi și cu drumul lui Cocârțală, în dreptul cărei fântâni, lângă drum, este față și o piatră veche hotar. La această fântână și drum de lângă această piatră, a cerut postelnicul de a i să statornici colțul **Hocenilor** și al **Șișcanilor**, dar aici iarăși arătăm că urmează nu puțină neînvoire între postelnic și între Safta Costache, soția săvârșitului Toderașco Costache, stăpâna locului numit **Talaba** şi o hliză din capul moșiei **Bălă-neștii**, ce se alăturează, pin capul Hocenilor, care Bălă-neștii sunt iarăși a postelnicului, afară de această hliză a numitei cucoane și afară de o altă alăturată hliză, a Bădroseşlilor, cum se vor vedea la hartă. / Pricina între postelnic și între numita cucoană este întâi pentru un mal de iaz, ce-a arătat postelnicul că s-ar fi luat de către stolnicul Toma Luca, cel mai de dinainte stăpân al Talabii, prin învoială cu răzeșii de Șișcani, care învoială dumnealui nu o poate cunoaște de bună, fiindcă răzeșii de Șișcani cu rea credință stăpâneau atunci locuri trecute în vânzări, și nu putea da lucrul străin, la care față fiind, dintru acei ce purtau numirea de răzeși, și ei au arătat că au știință de acea învoială. / Al doilea, pentru un clin de loc, ce se face între drumul acesta, numit al lui Cocârțală, și între un drumușor ce se abate dintru acesta, în drumul Hocenilor, adică al dumneaei cu hliza din Bălănești, să

întinde, de la un loc, și cuprinde cu stăpânirea acel clin dintre drumuri, iar postelnicul cere acest drum, care, întru adevăr, își are și acum dreapta sa umblare, pe de-amândouă părțile de pârău, și ca un pravăț despărțitor și moșiilor acestor dinspre răsărit, pentru care, făcându-se știut dumneaei să vină sau să trimită vechil, cu scrisorile, ca să se facă cercetare și îndreptare, dumneaei a răspuns că scrisorile îi sunt la cumnatul dumisale Ioan Costachi, care, fiindcă acum se află în stărostia Putnei, a rămas ca mai pe urmă a se căuta această pricină. Iar noi am urmat a merge pe acest drum despărțitor hotarelor până în capul moșiei **Bălăneşti** și **Micşuneştii**, aici iarăși am aflat piatră hotar vechi, precum se va vedea la hartă, în marginea acestui drum.

1691, noiembrie 25: Pe lângă care, a mai adaus și altă dovadă postelnicul, între cumpărăturile ce are din Micșuneștii, a arătat un zapis vechi, din anii 1691 (7199), noiembrie 25, încredințat și în divanul gospod (domnesc) de Tudosie Dubău vel logofăt, Lupu Bogdan hatman și toți ceilalți veliți și alți boieri din vremea aceia, martori, prin care Vasilie fecior lui Tudosie Timotin, a vândut a sa ocină și moșie, jumătate de bătrân din sat din **Micșuneștii**, ce să hotărăște cu locul **Șișcanilor**, la ținutul Fălciului, lui Mihăilă logofăt al treilea, după care cuvântare a zapisului se face vederată dovadă a drumului lui Cocârțală, cum și întâlnirea și despărțirea moșiilor acestora, una de către alta, pe stâlpirile ce se află, nefiind încă atuncea numit locul de **Curiecii**, pentru care Curiecii pe larg s-a arătat că, și din scrisoare, s-au cunoscut locul de **Hoceni** și că au fost în pricini de împresurări cu **Hoceni**, precum pe larg se arată la ispisocul domnului Vasilie voievod, acel din leat 1642 (7150), iulie 10, așadar s-a

urmat a merge pe acest drum, ce păzește urmarea stăpânirii de către Micșuneștii, până la altă piatră hotar, ce s-a găsit iarăși în marginea acestui drum, colțul numitului loc Curiecii, la care astăzi se găsesc suiți cu stăpânirea **Futeleștii de jos**, împiedicând glăsuirea scriesorilor, iar noi am urmat tot pe acest drum, până la gura văii Săcii, unde cade în Elan (însemnat la hartă cu No. 39), semn firesc, de unde urmează neînvoire cu răzeșii Futileștilor de jos, precum s-a arătat la început, căci jumătățirea locului **Futileștii de sus** se mărginesc în Saca, iar înjumătățirea locului Futileștii de jos, din gura Săcii, apucând pe Saca în sus, vor anume gura Săcii, cu 120 stânjeni mai înainte, apoi cârnesc la deal și se mai întinde, în lungime, cu 670 stânjeni, și în lățime, cu 220 stânjeni, cuprinzând un clin de loc și din Micșunești, și din Hoceni, s-au întrebat ce au a răspunde împotriva vechilor scrisori și dovezi, ce le-a înfățișat postelnicul, și cu ce cuvânt se bagă pe gura Săcii și apucă matca în sus, numind gura Săcii, în coastele pârăului Saca, mai în sus de împreunarea cu Elanul, împotriva lămuritei glăsuiri a ispisocului Hocenilor, care zice „până în gura văi Săcii, unde cade în Elan, și apoi pe Saca în sus”, adică îndată ce se atinge de Elan, se și ferește și apucă pe matca Săcii în sus, și iar ce pot trece în lungime mai mult decât Futileștii de sus. / Ei au răspuns că așa au apucat de la părinți, și acest drum de acolo, ce se va vedea însemnat la hartă, s-ar numi drumul lui Cocârțală și că încă se cuvine și Futileștilor de sus a se sui deopotrivă cu Futileștii de jos, precum ar fi și stăpânit mai înainte, dar la alegerea părților răposatului vornic Beldiman, din hotarul Hocenilor, un om ar fi luat brazdă în cap, arătând hotarul **Hocenilor** și le-ar fi scurtat acel capăt, precum, spre do-

vadă acestor zise, au adus de martor pe un Grigoraş Marcu, om bătrân ca de optzeci ani, ducându-se pe acest drum, se bagă în trupul Hocenilor, cotit şi pieziş, până la movilița ce s-ar numi movila lui Bârlădean, zicând că pără acolo le-ar fi urmat stăpânirea, dar acest bătrân, venind la moviliță și întrebat fiind de către noi ca în frica lui Dumnezeu să arate a sa știință, acesta dimpotrivă a mărturisit, că nici a apucat, nici știe acea stăpânire, decât că și el a auzit că răzeșii de Futilești cereau să se întindă cu stăpânirea pără acolo, dar răzeșii Futileștilor de sus, față fiind, au zis că nici au stăpânit, nici nu cer, neavând dovadă de scrisori, cu care să poată trece piste Saca. / Deci acestea fiind voroave din gură, li s-au cerut scrisori dovezi, iar ei au răspuns că pot fi și părtași de pe neamul Penişorescu (Penişoară) în Futileștii de sus, și cu cumpărătură în Futileștii de jos, cu ademeniri și chipurile ar fi luat din scrisori, la care, cerându-le și ei, și noi, dumnealui n-au tăgăduit că nu le-a luat din scrisori, însă a pricinuit că le are peste Prut, iar postelnicul, după ce și la aceasta i-a întâmpinat, înfățoșând perilipsile din anii 1820, mai 13, iscălit de vornicul Tăutul, fiind atuncea ban, arătător de scrisorile ce au înfățoșat, atât serdarul Isar, cât si răzeșii Futileștilor de jos, tras fiind într-această judecată, atunci, în vremea când le erau toate scrisorile față. Apoi, văzându-se strâmtoriți, au început, peste câteva zile, a scoate și ei rânduri, rânduri, câte o copie, acestea în jos arătate:

1546 (7054), aprilie 2; Ispisoc sârbesc de la Petru voievod, tălmăcit de polcovnicul Pavăl, întăritor moașei (bunicii) Frijoaia pe jumătatea de sat din jos, unde se numește la mic Futilă, care l-a cumpărat de la Mărica, fata Țăntii, din ispisoc de cumpărătură ce a avut tatăl său

Țăntea de la părintele domniei sale Ștefan voievod. Iar hotarul acelei jumătăți de sat, jumătății celei din jos, ce se numește la mic Futilă, să-i fie din tot hotarul jumătate, iar dinspre alte părți, după vechile hotare, pe unde au apucat din vechi.

1667 (7175), iulie 6: Copie neadeverită, scrisă și alcătuită între sineși de răzeșii vechi Frija, Gavril Bârlădeanul, Vasile Timotin, Sămion Blehan, Costandin zăt (ginere) Toader Dobândă, Sandul Micul, „însemnarea **Micșineștilor**, pe unde bat semnele locului, purcederea spre răsărit, trecând Elanul, alăturea cu **Grozăștii** iproci, și apoi se întoarce în sus, de merg alăturea cu **Futileștii**, dându-și coaste cu Futileștii și, trecând Elanul, Futileștii rămân în drumul **Hocenilor**, iar Micșuneștii cu un rând de pământuri, prin capul **Curiecilor**, până în Saca, drept locul lui Bolat, și așa se încheie hotarul”, în care însemnare, după ce se văd arătate numele acestor de mai sus, apoi mai jos să adaugă și aceasta. Însemnarea Futileștilor „purcesul lor din drumul Hocenilor și merge pe din jos, hotărându-se cu Micșuneștii, iar pe din sus, purcede hotărându-se cu o bucată, de loc din **Curiecii**, până drept movila lui Bârlădeanul, drept movila lui Bârlădeanul se hotărăște cu **Hocenii**, până ce cade în Saca, iar din Saca purcede alăturea cu locul lui Beldiman și, trecând Elanul, spre răsărit, peste coada Futileștilor, dinspre răsărit, se îndreaptă în jos iproci.

1766, octombrie 10: Mărturie de la Apostol Penișoară și alții, adeverită de stolnicul Gheorghe Beldiman, ispravnicul ținutului, arătătoare cum au măsurat jumătate de **Futilești** și au împărțit pe răzeși, și că s-au găsit, în curmeziș, 9 funii, iar în lung, 102 funii, și funia de 30 stânjeni.

1802, iunie: Gheorghe Nistor căpitan şi Sandu Buzăscu căpitan, mărturie de cercetare ce au făcut la fața locului, între răzeșii de moșia **Futileştii** și între răzeșii de moșia **Hocenii**, arătătoare precum năvălesc răzeșii de Hoceni asupra hotarului răzeșilor de Futilești și răzeșii de Futilești asupra răzeșilor de Hoceni și, pomenind de suretul ispisocului ce au arătat răzeșii de Hoceni, de la domnul Stefan voievod, nu-l iau la înțelegere, ci pe cât i-au dus cunoștința, i-au dat mărturia lor, arătând neînvoirea și nemulțumirea răzeșilor de Hoceni.

Acestea sunt scrisorile răzeșilor **Futileştilor de jos**: cât pentru ispisocul de la Petru voievod. nu rămâne îndoială că Mușa Frijoaia a avut jumătate de sat, jumătate cea din jos, unde se cheamă la Mic Futilă, dar nefiind arătat în semne nimic, nu se poate atinge de hotarele **Hocenilor**, în fireştile semne mărturisite de mai vechiul ispisoc a lui Ştefan voievod, iar pentru însemnarea locului, acea de la bătrânii lor, ce-ar fi arătătoare în semne, cum și pentru mărturia hotarnică, pe care ei vor să se întemeieze, acestea fiind pe arătări din gură, pe mărturii răzășești, în neființă de scrisori, făcute, în nici un loc nu prind, când se ivesc cele mai vechi scrisori, dar postelnicul și la aceasta i-a întâmpinat cu înscris, dovadă:

Iulie 4. Dumitraşco Oțel dăm știre măriei tale că a venit cinstită carte a mărie tale la noi, să strângem oameni buni, să arate semnele satului Hocenilor, pe uricul de la Stefan vodă, și să le înnoim semnele, și ne-au arătat semnele, cum spune și uricul, apoi, poftorind cuvântarea aceea de la ispisocul domnului Ștefan voievod, până ce vine în gura văii Săcii, și zice „de unde cade valea Săcii în Elan, și acolo am găsit piatră hotar, de acolo, spune uricul, pe valea Sacă în sus, iar un călugăr, anume

Medelean a fost intrat, câtva loc, într-al Hocenilor hotar și i-am pus zi, să-și aducă dresele înaintea măriei sale, și nu le-a adus, și apoi i-am pus zi să-și aducă uricul și la oameni buni, și nu l-au adus, iar noi am mers pe vale, în sus, cum spune uricul **Hocenilor**". Această mărturie, deși fără veleat. se înțelege a fi din zilele domnului Vasile voievod, căci acest Dumitrașco Oțăl se vede arătat și la ispisocul domnului Vasile voievod, acel din leat 1642 (7150), iulie 10, la pricina ce au avut Hocenii cu Șișcanii, și acel Medelelean stă pomenit la mărturie fiind stăpânul **Futileștilor**, precum la scrisorile răzeșilor se adeverește, iată vederată dovadă, cum fără putere de scrisori, năvălea peste fireștile semne, cuprinsă la ispisocul **Hocenilor**, adică la acest loc, și această împresurare, care iarăși s-a întins, după vreme, prin mărturii neadevărate; au mai adaus a pune înainte numiții răzeși, că la acele mărturii de hotărâturi ale lor, fiind iscălit și părintele postelnicului ca un megieș, le-ar fi cunoscut de bune, la care măcar că niște hotărniciri, făcute pe arătări din gură și mărturii răzășești, în lipsă de scrisori de la sine, cad și se surpă, dar postelnicul și la aceasta i-a întâmpinat cu cuvânt că întru acea „ipohi", întru care ar fi iscălit părintele dumisale, întâi că nici ajunsese cu stăpânirea părților sale din Hoceni a se megieși cu dânșii. Al doilea, că nici odinioară părintele dumisale nu a căutat dezbatere a tot hotarul Hocenilor de Șișcani, căci încă nu-i avea cuprinși în cumpărături, decât numai alegere dinspre răzeșii săi, precum spre dovadă a scos, de ne-au arătat și mărturii hotarnice, care, din vreme în vreme, își alcătuia după cumpărăturile ce făcea. Și al treilea, că părintele dumisale nu se vede iscălit ca un megieș, ci ca un dregător al ținutului, ce se afla, în vremea aceea, iar în sfârșit, apoi a

dat iarăși în scris dovadă dumisale că ei au prihănit și hotarnicele Hocenilor, și însăși hotarnicele lor, scos-au de s-au văzut, în perilipsul iscălit de vornicul Tăutul, trecută la anii 1810, septembrie 10. Cartea divanului către isprăvnicia de Fălciu, în jaloba răzeșilor de Futilești, cu arătarea că răzeșii de Hoceni, până a nu sfârși judecățile ce au cu dânșii, ar fi vândut părțile lor stolnicului Dumitraşco Beldiman; să cerceteze și, de va fi precum arată să oprească acea vânzare, și pârâții răzeși, după vremea lucrului, să vină la divan. După care, apoi, trași fiind în judecată. I-au înfățișat postelnicului și sorocul cinstitei logofeții, cea mare, din 1820, februarie 3, cum și mărturia rânduitului, din partea isprăvniciei, căpitan Dumitrul Strâmtul, din 1820, martie 6, prin care arată că au mers cu sorocul cinstitei logofeții, și, apucând pe răzeșii de moșia Futileștii, anume Vasile Sava, Neculcea Raduș i alții ai lor, ei au răspuns că acea parte de Futileştii este a serdarului Iordache Isar, ei nici trebuință au, nici în judecată merg; așijderea a arătat postelnicul și un răvaș al serdarului Isar, în original, fiind al treilea vistiernic, întru care, după ce mai sus se roagă pentru orânda din Hoceni, apoi mai jos cu, însuși al său condei, urmează a zice, așa:

„Mă rog, mulțumește-mă la această cerere dinspre răzeșii de **Hoceni**, și eu le făgăduiesc a fi lor apărător dinspre pricina ce au cu **Futileştii de jos**. Eu, vrând, îi pot odihni. Lipon nu trebuie nici ei să mă împotrivească”. / Deci stând noi și luând seama, atât stării și ființei locului, cât și lămuritelor semne, cuprinse întru glăsuirea ispisoacelor postelnicului, fără de părtinire, în curat cuget, arătăm că capul Hocenilor este drumul lui Cocârjată, și drumul lui Cocârjată nu poate fi altul decât acel ce cuprinde în semne locul numit **Curiecii**, care drum, ca un

pravăț, și astăzi urmează hotar întru despărțire de către moșiile megieșite, **Bălăneștii** și **Micșuneștii**, cum și gura văi Săcii, unde cade în Elan, este acea însemnată de către inginer la hartă cu No. 29, fiind semnul firesc nestrămutat, unde amândouă pâraiele, Saca și Elanul, și din vechi, și astăzi, se unesc spre împlinirea cuvântării ispisocului, ce zice tot pe drumul lui Cocărțală, până la gura văii Săcii, unde cade în Elan, căci Saca, venind de la locul mai înalt, acolo cade în Elan și face gură cu înalte maluri, și tocmai drept acest loc, în ceea parte, peste pârău, stau față întâlnirea drumurilor vechi, care și astăzi au urmarea lor, și rău și fără cale se întind Futileștii de jos, despărțind întâlnirea Micșuneștilor cu Hocenii, împotriva vechilor scrisori ale postelnicului, arătate la rândul lor, și măcar că cei mai mulți din răzeși și-au venit întru dreapta cunoștință, noi însă pietre hotare n-am pus, ci numai cât am însemnat locul cu gropi, căci postelnicul, fiind părtaș, stăpânitor și în moșia Micșuneștii, având și osebită pretenție întinsă pentru locul numit Futileștii a fi tot din Micșunești, cerând alegere și dezbaterea răzeșiei rămase, cum pe larg, prin osebită mărturie a noastră arătam, rămâne a se da hotărâre de către cinstitul divan și de către înălțimea sa, iar noi, întru cuprinderea poruncii, am dat această a noastră mărturie, dumisale postelnicului Dimitrie Beldiman. / 1824 Octombrie. / Ioan Cuza spătar, ispravnic hotarnic, Gheorghe Bou serdar, hotarnic”[950].

---

[950] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 172-182

MICŞINEŞTI

(lângă Făurei, Neamţ).

1774, iunie: Satul **Micşineştii**, ţinutul Neamţului, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[951], avea **toată suma caselor 21**. Scădere rufeturi 11: 8 popi, 1 ruptaş, 2 văduve. Rămân birnici 10. / **Birnici:** Alecsi zet (ginere) lui Aramă / Ştefan Aramă / Grigore Zamă / Chirilă Zamă / Ion Acsenti / Neculai Zamă / Andrei Tiuchiul / Toader Căruţă / Neculai Găştilă / Ştefan Căruţă. // **Rufeturi:** Popa Ştefan / Diaconul Vasile / Popa Grigore / Diaconul Şerban / Diaconul Costantin / Popa Ilisei / Popa Toader / Popa Ioniţă / Vasile Zamă, ruptaş / Paraschiva, văduvă / Lupa, tij (la fel).

1901: „**Micşuneşti**, sat în judeţul Neamţ, plasa de Sus-Mijlocul, comuna Budeștii Ghicăi, situat pe valea pârâului Tatomirești, la nordul dealului Hârţeşti. Cu marginile sale de către est-sud formează limita comunei dinspre judeţul Roman. Are o populaţie de 179 familii sau 396 suflete; o biserică, cu un preot. Vite: 69 boi, 56 vaci, 67 oi, 13 cai, 25 râmători, 32 junci. Acest sat a făcut parte din comuna Hoiseşti, apoi, împreună numai cu satul Hârţeşti, a format comună aparte, şi astăzi aparţine comunei Budești-Ghicăi"[952].

---

[951] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 35

[952] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 324

MICULINŢI

(sau Cotul Miculinţi, comuna Coţuşca, Botoşani).

1639, septembrie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Nicolai din satul **Ghireni** (comuna Coţuşca, Botoşani), care a adus un zapis de mărturie de la Turcul stolnicul din **Cuzlău** (comuna Păltiniş, Botoşani), Gheorghe Cucoranul din **Mihăieşti** (lângă Dragalina, comuna Hlipiceni, Botoşani), Dumitraşco Badiul, Andronic Badiul, Gligoraş Borodaci, Sturdzea Badiul, Isac Scorpan, Simion sin (fiu) Mătiiaşi, Mogâlde, Ştefan cumnatul lui Nicolai, Gavril Bulăţăl şi popa Pătraşco din **Ghireni**, popa Gligorie şi Lupul Pererăceanul din **Miculinţi** (Cotul Miculinţi, comuna Coţuşca, Botoşani), scriind cum a venit în faţa lor Drăguţa, fata lui Gheorghe, nepoata Gavrilcei, şi a vândut dreapta ocină şi moşie din jumătate de sat **Cranoluca** (Crasnaleuca, comuna Coţuşca, Botoşani), a patra parte, din vatra satului, din ţarină, din fânaţ şi cu heleşteu pe Giurgiova şi cu vad de moară pe apa Prutului, lui Nicolai de Ghireni, drept 85 de galbeni"[953].

1644, iulie 1: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, dpă ce „Magda și sora ei Agahia, nepoatele lui Vucico, au pârât de față pe Dumitrașco, fiul lui Nicolai din **Ghireni** (comuna Coțușca, Botoșani), pentru o parte de ocină din **Miculinți** (Cotul Miculinți, comuna Coțușca, Botoșani), din ținutul Dorohoi, zicând acele

---

[953] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 238, pp. 239, 240

femei că le face împresurare Dumitrașco și le ia ocina fără lege. Iar Dumitrașco, fiul lui Nicolae, a arătat zapis de la acele femei, nepoatele lui Vucico, făcut dinaintea lui Ionașco Robul din **Pererâta** (Cotul Miculinți, comuna Coțușca, Botoșani), Lupul, fiul lui Mătiiaș din **Crasnaleuca** (comuna Coțușca, Botoșani), Pătrașco popa, Focșa diacon, Vasile Comănescul, Grigore Pantenco, Căzac și Ivanco din **Ghireni**, scriind cum a cumpărat Nicolai, tatăl lui Dumitrașco, acea parte de ocină de la Magda și Agahiia, nepoatele lui Vucico, a cincea parte din jumătatea satului Miculinți, pentru 45 de taleri numărați”[954].

MICULIŢĂ

(sau Miculiţi, lângă Urşiţa, comuna Mironeasa, Iaşi).

1472, iunie 1: Întărit de Ştefan voievod, nepoţilor lui Petru Vilna, Lazor şi Băloş, care primesc uric pentru dania lui Petru „a treia parte de hotar din satul său, din Petreşti pe Vilna, mai jos de Pârâul Cornilor, ca să-şi întemeieze sat, şi jumătate din poiana lui Miculiţă pe Uşiţa”[955]. Hotarul, a treia parte din tot hotarul.

---

[954] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 364, pp. 353, 354

[955] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 185, pp. 274-276

MIERA

(lângă Şindilari, Vrancea).

1774, iunie 26: Satul **Miera**, ţinutul Putnii, ocolul Milcovului de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[956], avea **toată suma caselor 111**. Scădere rufeturi 24: 5 scutelnici, 2 popi, 3 nevolnici, 4 poştaşi la Şândilari, 10 ţigani. Rămân birnici 87. / **Birnici**: Iorga, muntean, vornic / Opre fiul vornicului / Mihăilă, rotar / Lupul Ifrim / Ion Huiban / Gavril Ifrim / Toader Bahmet / Gavril, cârciumar / Lazor, barilcar / Vasile, cârciumar / Ion Rădăcioi / Toader fiul lui Necula / Ioniţă Jolde / Tudor Turance / Gheorghe, ciobotar / Nedelco / Varolomeiu, argat / Ştefan, argat / Mihalce, grădinar / Ştefan, vezeteu / Ion Mândruleţ / Gavril Baldia / Dănilă Făcăor / Vasile Prohiroiu / Ion fiul lui barilcar / Lupu Mândrulici / Ion Pelin / Dobre Prichindel / Radul, pâslar / Dănilă, pâslar / Gheorghe Gâlcă / Vasile, tăbăcar / Grigori, tăbăcar / Apostol, tăbăcar / Gheorghe, tăbăcar / Ion Dragulelii / Costantin Dragulelii / Toader, tăbăcar / Iftenie Gâlcă / Negul, barilcar / Pintileiu / Dobre Ţupă / Simion, ciobotar / Ioniţă, vătaf / Toader, logofăt / Costantin frate lui Bădiţăi / Ioniţă fiul lui Lupu / Ioniţă, muntean / Neculiţă Prichindel / Ion, ciobotar / Voico, bejenar / Neculai, bejenar / Angheluţă, bejenar / Neculai, bejenar / Ioniţă Crângaş / Rădvan, bejenar / Apostol, văcar / Petre

[956] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 329, 330

Cezvârtă / Gheorghe Galbăn / Dăniluţă cel Mic / Ion Matuiu / Vlad Tuveni / Ion, ardelean / Tănase Făcăoar / Ilie Pardosan / Petre al lui Costantin / Lupu Clăpă / Petre, bejenar / Maftei fiul lui Dănilă / Ignat, vrâncean / Stănilă, ploscar / Ivan fiul lui Stănilă / Grigori Gurăhabă / Ion fiul lui Copul / Ion, pâslar / Gheorghe, ciobotar / Cârste Târcă / Apostol Fasolă / Ion Borde / Dobre a Mălinii / Ion fiul lui Mihăilă, rotar / Necula Beşână / Costantin, chelar / Uncheş Stan / Opre, muntean, bejenar / Colţa, muntean / Vasile, muntean, rotar. // **Rufeturi:** Bran fiul lui Toader, vier visternicesei Nastasâicăi / Gavril Gâciul, vier lui Ştefan Sturza, ban / Costantin, vier la fel / Mihăilă Soare, vier la fel / Şerban fiul lui Gâciul, vier la fel / Ion Drângul, poştaş la Şândilari / Mafteiu al lui Şărban, poştaş la Şândilari / Pavel Huiban, poştaş la Şândilari / Ion Vizârul, poştaş la Şândilari / Baba Ioana / Baba Bucuroi / Baba Vlăiculiasa / Beneţ, vătav de ţigani / Ştefan, ţigan / Pavel, ţigan / Ion, ţigan / Neculai, ţigan / Dumitrachi, ţigan / Drună, ţigan / Ion al lui Drună, ţigan / Ştefan Drună, ţigan / Andrieş, cobzar, ţigan / Popa Sandul / Popa Vasile.

MIHĂIEŞTI

(pe Moldova, „ce s-au chemat Vlăsineşti”,
comuna Miroslăveşti, Iaşi).

1604, martie 10: Ispisoc de judecată de la Eremia Moghilă voievod, după ce „Nechifor visternicel, fratele Ganei, şi cumnatul lui Isac, ginerele Sofroniei, s-a judecat cu Marica, doamna Ganei visternicel, pentru unele părţi

de ocină din **Mihăeşti, Miteşti, Cihoreni** şi din **Liuteşti**, zicând cum nu i se cade ei a stăpâni în acele părţi; iar dânsa arătă cum îi sunt ei cumpărături drepte, cu ai săi bani, împreună cu bărbatul ei Ganea, şi arătă ispisoace de cumpărătură de la Petru vodă şi de la domnia mea, şi are şi copii cu el. / Pentru aceea, domnia mea am judecat şi am aflat cu al nostru sfat cum să aibă a stăpâni Marica, doamna Ganei, toate acele părţi, cumpărate împreună cu bărbatul ei, până vot fi vii fiii lor; iar după moartea lor, să aibă dânsa a stăpâni jumătate, şi fraţii Ganei tij (la fel) jumătate, şi să aibă dânsa a stăpâni şi banii cu fiii ce-i au împreun; să nu lase niciodată acele ocini, iar ce va fi cumpărat întru nimic să fie, şi banii să-i fie pierduţi; iar ispisoacele ce vor fi la mâna fraţilor Ganei, anume Nechifor şi cumnatul său Isac, să nu aibă a se mai tăinui vreodată, căci Nechifor şi Isac, ginerele Sofroniei, au rămas, şi Mărica s-a îndreptat”[957].

1605, martie 14: Întărit de Eremia Moghilă voievod, după ce au venit înaintea lui Sofronia, mama lui Ganea visternicel, cu fiii ei Nechifor şi Isac şi cu 12 jurători, având şi un act de jurământ, adeverit de Agafton, episcopul de Roman, în care mărturiseau „cum s-au tocmit ei cu doamna Mărica Ganei pentru trei case din satul **Mihăeşti**, ce le-a fost cumpărat însuşi Ganea, fără femeia lui Mărica… Deci noi am dat şi am întărit înşine acele trei case din Mihăeşti să fie fiilor Ganei, în deosebi de alţi fraţi ai săi”[958].

---

[957] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 66-68
[958] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 63-65

1634, august 20: Întărit de Vasile Lupu voievod răzeşilor Sava Ganea, Toader Isac, Gligorie Blendea şi altor răzeşi din **Mihăieşti** (comuna Miroslăveşti, Iaşi) şi din **Miteşti** (comuna Miroslăveşti, Iaşi), după judecarea „pârei de faţă" a lui Nechita, fiul lui Sava, şi a răzeşilor din **Leuteşti** (sat pe Valea Albă, Neamţ), „pentru nişte poiene pe care le-a rupt râul Moldova de la locul lor, cu multe fâneţe. Deci Nechita cu toţi răzeşii lui a zis că acel loc le este lor danie de la Stroici logofăt, iar alte drese nu au arătat, ci numai din gura lui a spus. Iar Toader Isac, Sava Ganea, Gligorie Blendea şi fraţii lor din Mihăieşti au arătat ispisoc de întărire de la Petru voievod şi de cercetare de la Eremia Moghila voievod, ce le-a cercetat lor Stroici logofăt, cum le-a ales atunci acele poieni cu fâneţe peste râul Moldova"[959].

1670, septembrie 30: Porunca dată de Duca voievod lui Dumitraşco Boul, după ce „s-au pârât de faţă Savin Năvrăpăscul, şoimarul cel mare, cu nişte răzeşi ai săi, anume Ganea, Iordachi şi alţi răzeşi din satul **Mihăeşti**, ce s-au chemat **Vlăsineşti**, în ţinutul Sucevei, pentru a treia parte de sat din Mihăeşti şi, dintr-a patra parte, a treia parte, tot dintr-acelaşi sat, şi pentru o poiană, ce-i ruptă de Moldova, în ceea parte, care este săpată şi curăţită de moşul (bunicul) său, al lui Savin Şoimarul, care ne-a arătat şi zapis de la Irimia vodă, scriind pe aceste părţi de ocină… / tu să mergi acolo, să strângi oameni buni şi să socoteşti cu dreptate, să alegi aceste părţi de ocini cum spun dresele şi să stâlpeşti, iar pentru poiana ce este curăţită de moşul (bunicul) său Blendea, să

959 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 242, pp. 270-272

o alegi cum va fi mai cu dreptul, şi să ne dai ştire cu mărturie de la tine”[960].

MIHĂIEŞTI

(lângă Dragalina, comuna Hlipiceni, Botoşani).

1639, septembrie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Nicolai din satul **Ghireni** (comuna Coţuşca, Botoşani), care a adus un zapis de mărturie de la Turcul stolnicul din **Cuzlău** (comuna Păltiniş, Botoşani), Gheorghe Cucoranul din **Mihăieşti** (lângă Dragalina, comuna Hlipiceni, Botoşani), Dumitraşco Badiul, Andronic Badiul, Gligoraş Borodaci, Sturdzea Badiul, Isac Scorpan, Simion sin (fiu) Mătiiaşi, Mogâlde, Ştefan cumnatul lui Nicolai, Gavril Bulăţăl şi popa Pătraşco din **Ghireni**, popa Gligorie şi Lupul Pererăceanul din **Miculinţi** (Cotul Miculinţi, comuna Coţuşca, Botoşani), scriind cum a venit în faţa lor Drăguţa, fata lui Gheorghe, nepoata Gavrilcei, şi a vândut dreapta ocină şi moşie din jumătate de sat **Cranoluca** (Crasnaleuca, comuna Coţuşca, Botoşani), a patra parte, din vatra satului, din ţarină, din fânaţ şi cu heleşteu pe Giurgiova şi cu vad de moară pe apa Prutului, lui Nicolai de Ghireni, drept 85 de galbeni”[961].

---

[960] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 59, 60

[961] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 238, pp. 239, 240

MIHĂILAŞA

(comuna Teleneşti, raionul Lazovsk,
judeţul Orhei, Moldova).

1603, decembrie 4: Întărit de Ieremia Movilă voievod pităreilor Ioachim şi Onciul, care cumpără, cu 50 taleri de argint, de la Văscan, feciorul Dodoşei din Mihăilaşa, din ţinutul Orheiului, „a sa dreaptă ocină şi moşie din satul **Mihăilaşa**,partea ce i se va alege”[962].

1611, august 23: Întărit de Constantin Moghila voievod, în baza unui zapis de mărturie de la boieri, lui Ioachim şi Onciul, care cumpăraseră, cu 50 de taleri de argint, de la Văscan, feciorul Doduşei, „moşia cât i se va alege din satul **Mihăilaşa**, ce-i în ţinutul Orheiului”[963].

1634, iulie 22: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod marelui vornic de Ţara de Jos Savin Prăjescul, „spre aceea ca să fie tare şi puternic a opri şi ţine jumătate de vecini şi jumătate de eleşteu şi un râmnic din satul **Sămăşcani** (comuna Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova), ce-a fost al lui Beldiman logofătul. / Aşijderea să aibă a opri câţi vecini se vor afla în sat, în **Mihăilaşea** (comuna Teleneşti, raionul Lazovsk, Moldova) de moşie. / Aşijderea să fie tare a lua zecia din hotarul **Flămânzenilor** (sat contopit cu Coşcodeni, comuna Coşcodeni, raionul Lazovsk, Moldova), cine va fi arat sau

[962] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 22, pp. 34, 35
[963] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 35, pp. 46, 47

cosit pe locul lui Beldiman ce-a fost logofăt. / Aşijderea să aibă a opri jumătate de sat **Buciocica** (Buciuşca, comuna Horodişte, raionul Rezina, Moldova) şi jumătate de vecini, şi jumătate din tot locul şi să aibă a lua zecia din tot locul dintr-acea jumătate de sat, pentru că este jumătate de sat de la Toader Beldiman şi de la Ghergheloaie"[964].

1639, iulie 13: Drăgan, Blehan, Nastasia Dăhnoaie, Nicoară şi Vasile Hârcescu, toţi feciorii Hârcescului şi nepoţii lui, vând lui Mătiaş Sturdze, drept 60 de taleri, moşia lor „din **Sămăşcani** (comuna Sămăşcani, judeţul Orhei, Moldova), a patra parte din partea lui Stan… Şi în tocmeala noastră au fost Andreica din **Prisecani** (comuna Sămăşcani, judeţul Orhei, Moldova), Draga din **Biliceni** (Ghiliceni, comuna Ghiliceni, judeţul Bălţi, Moldova), Strahoe din **Mihăilaş** (Mihăilaşa, comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova) Hilip vătavul din **târgul Orhei** şi alţi oameni buni"[965].

1639, august 19: Un zapis de la Mihalce Durac, pârcălabul de **Orhei**, în care sunt menţionaţi „Căzac căpitanul de călăraşi de **Orhei**, Cociorvei hotnog din satul **Ialoveni** (comuna Ialoveni, judeţul Chişinău, Moldova), de ţinutul Lăpuşnii, Moldovan ce a fost hotnog din sat din **Buecani** (azi cartier în Chişinău, Moldova), Nicoară Nistre din Martineşti (Orhei, Moldova), Ţogoe de Buhuşouca (Orhei, Moldova), Păpare din **Mihăilaşe** (Mihăilaşa, co-

---

[964] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 201, pp. 229, 230

[965] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 171, p. 180

muna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova), Bosiu de Gârbeşti (?)”[966].

1640, octombrie 25: Căzacul ot **Bogzeşti** (comuna Budăi, judeţul Orhei, Moldova), cu Todosiia şi feciorul lui Ionaşco, şi cu Ana, fata Frusinii, nepoata Căzacului, vând Sturdzii, drept 30 de taleri, a lor „dreaptă parte de ocină din **Văsiiani** (Văsieni, comuna Leuşteni, Orhei, Moldova… Şi în tocmeala noastră au fost Petrea ot **Mihălaşea** (Mihăilaşa, comuna Telejeşti, judeţul Orhei, Moldova), Ionaşco Marăş şoltuz şi Grigore potcovarul cel domnesc ot **Iaşi**, Toder ot **Scorţeni** (comuna Scorţeni, judeţul Orhei, Moldova), Gleca din **Bercileşti** (lângă Văsieni, comuna Leuşteni, Orhei, Moldova) şi mulţi oameni buni”[967].

1643, ianuarie 15: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Gligorie din **Tabără** (Tabăra, comuna Bivolari, Iaşi), care cumpără, cu 20 lei de argint, de la Gheorghieş şi Aftenie, fiii lui Prodan din **Mihăilaşea** (Mihăilaşa, comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova), din ţinutul Orhei, „din a treia parte, a patra parte din satul **Seliştioară** (ţinutul Iaşi), pe Prut, în ţinutul Iaşilor, şi a treia parte din a patra parte din satul **Onceşti** (Coada Stâncii, comuna Bosia, Iaşi)”[968].

1643, iulie 17: Ilisafta, fata lui Prebici logofăt, şi fiii ei Ioviţă, Dabija, Arvasiia şi Afteniia, nepoţi lui Prebici, vând fraţilor Scherlet şi Aiopul de **Zorileni** (comuna

---

[966] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 199, p. 206

[967] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 482, p. 472

[968] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 15, pp. 18, 19

Zorleni, Vaslui), drept 90 lei bătuţi, „o selişte de sat, anume **Negoeşti** (comuna Banca, Vaslui), ce sunt în ţinutul Bârladului, dinspre răsărit, ce se împreună cu hotarul **Bojoranilor** (Bojorăni, comuna Zorleni, Vaslui)… Şi drese domneşti ce aveam pe cele moşii sunt pe mâna seminţiei noastre, jupânesei Focei uricarul. / Şi în această tocmeală au fost Păparea de **Mihilaşea** (Mihăilaşa, comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova), de ţinutul Orheiului, Ureche de **Ineşti** (comuna Ineşti, judeţul Orhei, Moldova), Nuor, popa Vasilie şi Ionaşco, fratele lui Nuor de **Telineşti** (comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova), Simion diac de **Stoileşti** (lângă Draxeni, Vaslui) şi Toader ot **Batineşti** (comuna Perieni, Vaslui). Şi eu, Ştefan Rangu, m-am prilejit acolo şi s-au rugat de am scris"[969].

1673, martie 21: Ţuţui şi femeia lui Sofia, fata lui Stani de Sămăşcani, dăruiesc jitnicerului Chiriac Sturza, „partea Sofiei, fata lui Stani, din partea Stani a şasea parte din vatra satului **Sămăşcani**, din câmp, din heleşteu, din pădure şi din tot locul… dinainte Lecăi pârcălabul, Zahariei din **Mihăilaşea**, Andrieş de **Năpădeni**, Vasile Mihuleţ de **Curileni**, Vasile Borha vătavul şi Larie vătavul de **Horodiştea**, Vasile vătavul şi Toader de **Soroca** ot **Pistruiani**, Mironi de **Bolicăşeşti**"[970].

---

969 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 130, p. 128

970 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 134, p. 135

MIHAILĂUŢI

(Şiroca Poliana, raionul Hliboca, Ucraina).

1466, august 1: Întărit de Ştefan voievod Maruşcăi, fata lui Mihail Misici, care primeşte uric pentru satele „anume Mihailăuţii, unde are ea să-şi facă aşezare şi unde a fost jude Petrinco, şi Mihuceni (Mihailivca, raionul Hliboca, Ucraina), pe Trestiana, în gura Rudii, şi Horodişte cu toate poienile de sub codrul ce se numeşte Bozleşcoiu… Iar hotarul acestui sat, Mihăilăuţii, să fie începându-se de la Patruzeci de Movile, apoi la pârâul Ceahorni, apoi la Soloniţ, unde dă în Nistru, iar de acolo drept peste..., la salce, apoi la movila (rosohovata)... apoi drept peste dumbravă la..., movilă, apoi la altă movilă, iar de acolo la movilă... lângă drum, şi apoi la stejar, drumul... movilă în mijlocul drumului, iar de acolo drept la altă movilă, de acolo iarăşi la altă movilă şi de acolo iarăşi la altă movilă, apoi la fântâna cea putredă, apoi de acolo drept la un..., ce este din jos de baltă, iar de acolo drept peste movila cea din mijloc, deasupra morilor, la trei movile, apoi drumul până la Patruzeci de Movile. Iar hotarul Mihucenilor, începând din drumul cel mare al Movilăului, în jos până la pârâul Trestiana... Trăstieni, iar de acolo drept la deal, la un stejar ce este la o fântână (hrescetată), ... din vale de dumbrava aceasta, iar de acolo peste... drept la codru. Acesta le este tot hotarul, şi din

sus, şi din jos, şi în toate părţile, după vechiul hotar, până unde s-au apucat din vechi”[971].

MIHĂILEANCA

(comuna Belousovca, regiunea Cernăuţi, Ucraina).

1447, ianuarie 14: Întărit de Ştefan voievod spătarului Şandru, care primesc uric pentru „satele, pe Nistru, anume: Coleşeuţi, şi **Râşcinţi, şi Dubovaia**, şi Neporotova, şi Vişneuţi, şi Ogojov şi, la gura Cobâlcinei, unde este moara lor”[972]. Hotarul, din veac.

1632, august 5: Întărit de Alexandru Iliaş voievod fostului pârcălab Simion Pilipovschi şi surorilor lui Greaca, Nastasica, Olena, Solomiia şi Maruşca, copiii lui Mănăilă Pilipovschi, nepoţii lui Ivancu Pilipovschi, care primesc urice pentru „jumătate de sat **Mihalcăuţii** (Mihăileanca, comuna Belousovca, regiunea Cernăuţi, Ucraina), cu moară în pârâul Vilii, şi jumătate sat **Volcăuţii** (Văscăuţi, comuna Văscăuţi, regiunea Cernăuţi, Ucraina), şi cu eleşteu şi cu moară despre izvorul Vilii, şi jumătate sat **Zubriceni** (comuna Zăbriceni, raionul Ediniţa, Moldova), sub Terebna, cu locul de moară în Ciuhur, şi satul **Blişcinăuţi** (comuna Bleşteni, raionul Ediniţa, Moldova), tij sub Terebna, şi satul **Înşâneţul** (Inşineţ, comuna Iujineţ, Bucovina), pe Nistru, şi satul **Diiacăuţii, ce se nu-**

---

[971] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 139, p. 199

[972] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 271, pp. 383, 384

meşte Briceni (oraş, Moldova), cu locul de eleşteu şi moară în Vilnia, şi satul **Vişineva** (Vişneva, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, şi a patra parte de satul **Siliştea** (comuna Seliştea, regiunea Cernăuţi, Ucraina), cu loc de moară pe acelaşi pârâu, şi a treia parte de satul **Pilipăuţii** (comuna Pilipăuţi, Dorohoi, Botoşani) şi a şasea parte din satul **Orăşăni** (Bucovina), ce sunt pe Prut, şi a şasea parte din satul **Nipolcăuţii** (Nepolocăuţi, Bucovina)şi a şasea parte din satul **Bârnova** (raionul Donduşani, Moldova), şi a şasea parte din satul **Şăndreni** (Şendriceni, comuna Mămăliga, regiunea Cernăuţi, Ucraina), şi a şasea parte din satul **Negreştii** (Negreni, comuna Mămăliga, regiunea Cernăuţi, Ucraina)”[973].

MIHĂILENI

(atestat prin Roşiaci, sat pe Siret,
în comuna Mihăileni, Botoşani).

1430, iulie 7: Întărit de Alexandru cel Bun fraţilor Jurju Jumătate, Ştiful şi Mândrul, care primesc uric pentru împărţeala „ocinilor părintelui lor, Ioan Jumătate: Jurji, curţile de pe Jijia ce se cheamă Giumătăţeni şi, din sus de Hârlău, Delenii şi Miclăuşenii; acestea s-au dat Jurjii. Iar giupânului Ştiful, s-au dat Sărbăneştii pe Siret, şi cu mori în Siret, şi... Cândeşti, pe Siret, cu moară în Siret, între Grămeşti şi Rogoşeşti, şi, mai jos de Călineşti,

[973] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 166, pp. 209, 210

... iar cu mori în Siret, şi **Roşiiacii**; aceasta-i partea lui Ştiful. Iar partea Mândrului: Balinţii, pe Siret, curţile şi cu morile ce sunt în Siret şi cu tătarii ce sunt la acele curţi şi Mândreşti, în Cârligătură, şi Vorişte, unde au fost curţile lui Dumbravă, şi, din sus de Hârlău, Vlădenii; acestea s-au dat iar giupânului Mândrul"[974].

1634, septembrie 1: Cartea de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Mihaşco Cornaci, „ca să fie tare şi puternic a îmbla să-i aducă înapoi pe vecinii săi, ce-au fugit de la dânsul din cislă, din satele lui, din **Dersca** (comuna Dersca, ţinutul Dorohoi, Botoşani) şi din **Sinăuţi** (Sinăuţii de Jos, contopit cu Mihăileni, comuna Mihăileni, Botoşani), anume Hilimon, Chifa, Panco şi Petre, oriunde-i va găsi"[975].

1634, octombrie 3: Zapisul lui Isaico şi al feciorului său Vasile, nepotul Eremiei, strănepotul Stancăi şi al lui Miron, al femeii lui Isaico, Varvara, în care mărturisesc că au „vândut ce am avut în sat în **Săoani** (lângă Şcheia, comuna Al. I. Cuza, Iaşi), ce sunt în ţinutul Romanului, pe Siret, a opta parte de casă, jupânului Lupul Prăjescul, drept 15 taleri, cu vad de moară pe Siret şi cu bălţi şi cu livezi… Şi într-această tocmeală au fost popa Ştefan, Vasile Benea şi Ursul diregătorul de **Hălăşteiani** (Heleşteni, comuna Heleşteni, Iaşi), Strătulat Dracea de **Sineuţ** (Sinăuţii de Jos, comuna Mihăileni, Botoşani), Vasile de **Tomeşti** (inclus în Iaşi) de la Prut, Ţuţurman de **Lăpuşna** (târg, raionul Kotovsk, Moldova), Ionaşco Năvală de **Soci** (comuna Miroslăveşti, Iaşi), Pe-

---

974 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 99, pp. 146, 147

975 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 246, p. 276

trea de **Miclăuşeni** (comuna Butea, Iaşi), şi mulţi oameni buni dimprejur megieşi”[976].

1635, aprilie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod diacului Ponici din **Rogăşăşti** (Rogojeşti, comuna Mihăileni, Botoşani) „şi altor oameni din sămânţa lor”, care primesc uric pentru „un sat, **Socruzenii** (Socrujeni, comuna Gorbăneşti, Botoşani), şi alt sa, **Bisăricanii** (Bisericani, comuna Cuhneşti, raionul Glodeni, Moldova), şi altă jumătate de sat, **Zalocenii** (Zaluceni, în Drepcăuţi, comuna Drepcăuţi, raionul Briceni, Moldova), şi **Sfetcoţii** (Sfetcăuţi, înglobat în Trinca, comuna Trinca, raionul Edineţ, Moldova), şi jumătate de sat de **Hriţeni** (raionul Edineţ, Moldova), şi un sat **Vlădeni** (înglobat în Mihăileni, comuna Mihăileni, Botoşani)… Aşijderi, jupânesei Milintienii, fetei lui Tuduram, nepoată lui Ponici, un sat **Hilisău** (Şilişeu, comuna Pomârla, Botoşani), la ţinutul Dorohoiului”[977].

1901: „**Mihăileni**, orășel, al treilea în privirea vechimii, în judeţul Dorohoi. Fundaţia lui datează după luarea Bucovinei. S-a înființat de proprietarul Mareş, sub Domnia lui Alexandru C. Moruzzi Vodă. Numirea o are după numele organizatorului şi proprietarului său Mihail Grigore Sturdza-Vodă, care, în urma hotărârii obșteștei adunări, a dat hrisovul din 1837, prin care hotărî a se părăsi vechea numire ce i se da: de unii, Târgul Vlădeni, de alţii Târgul Nou, şi de a se numi, în viitor, Mihăileni, Secţionarea târgului este făcută în mahalale: albă, albastră, galbenă, neagră, roșie şi verde. Stradele, traversând

---

976 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 267, p. 298

977 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 105, p. 143

târgul pe 5 locuri, paralele între ele, de la est, spre vest, şi pe alte 5 locuri, tot paralele între ele, de la nord, spre sud, întretăindu-se între dânsele şi formând mari patrate, sunt îndestulătoare circulaţiei. Toate sunt bine aliniate și mare parte sunt șoseluite. Cea mai însemnată este Strada Principală, numită din vechime Strada Domnească, întretaie târgul în lung, de la Bariera Botoșani, la Bariera Trecătoare (vamă – n. n.), şi face parte din calea națională Botoşani-Mihăileni. Populaţia Târgului este de 1.260 locuitori, din care 376 creștini de diferite rituri şi națiuni şi 884 evrei. / Biserica, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoţi, 1 diacon, 2 cântăreţi și 2 pălămari, este de zid, spațioasă, făcută la 1842, cu cheltuiala proprietarului târgului Mihăileni, Gr. Sturdza Vodă, sub direcțiunea banului Mihalache Mavrodin; este cam în centrul târgului, înconjurată cu parapete de lemn şi plantație de arbori, făcută de câţiva notabili cetățeni locali, și întreţinută din veniturile casei comunale. / Mai sunt în orășel: 1 sinagogă mare, în care se fac toate ceremoniile; 8 şcoli de rugăciuni; 4 belferii pentru copii mai mari și 6 pentru cei mai mici. / Este capitala plășii Berhometele. Aci se află: reședința subprefecturii, a judecătoriei, a perceptoriei, biroul vamal al trecătoarei Mihăileni-Sinăuţi; un birou telegrafo-poștal; sediul medicului de plasă şi un depozit al regiei tutunului. / Stabilimente culturale și sanitare sunt: 1 școală primară, cu 4 clase, pentru băieţi, cu 2 profesori şi frecventată de 130 elevi, fondată de Nicolae Christescu; 1 şcoală primară cu 4 clase, pentru fete, cu 2 insitutoare, frecventată de 90 cleve, la care se învaţă și felurite cusături, împletituri şi broderie. Întreţinerea acestora se face de stat, comună şi din venitul fondului Christescu. Este un spital, cu 12 paturi, pentru bărbaţi şi

femei, întreținut din spesele comunale și judeţene. / Stabilimente industriale şi comerciale sunt: 1 farmacie, 1 moară de aburi cu 4 pietre, 2 valuri cu locomotivă; 1 săpunărie, 1 dubălărie; o luminărie; mai multe ateliere de croitorie, ciobotărie, blănărie, cojocărie, stolerie, butnărie, fierărie, ş. a. / Ieşirile şi întrările târgului se fac pe la barierele: Botoșanilor, Vlădenilor, Sinăuţului şi a Trecătoarei. / Izlazul pentru pășunatul vitelor este de 286 hectare 44 ari. Așezările locuitorilor sunt făcute cu dreptul de bezmenari, în baza actului din 1839, ce stipulează drepturile şi datoriile între târgoveți și proprietar. Aceste îndatoriri reciproce s-au observat până la 22 aprilie 1857, când s-a reînnoit actul pentru 25 ani. / Înfiinţându-se trecătoare aice şi așezându-se autorităţile respective, se strămutară aci câţiva neguţători şi locuitori, al căror număr spori apoi. În așa împrejurare, proprietarul de atunci, Mareş, în amintirea distrusului târg Vlădeni de mai înainte, ce era pe moşia cu același nume, care acum participă în moşia Pârâul Negru, scoase, de la Alexandru Constantin Moruzzi vodă, din 30 mai 1792, pentru înființarea și recunoașterea târgului acesta, ce era în formaţiune, prin continua adunătură de comercianţi şi alţi locuitori. Marele Logofăt Teodor Balş, care devenise proprietar acestor locuri, neavând coborâtori, a donat averea sa lui Mihail Grigore Sturdza vodă, prin actul din 1840, şi pentru care, ca recompensă, căpătă titlul de Baș-Boier. Noul proprietar decise organizarea târgului acesta. Apoi strămută în el reședința acestui judeţ și, după alte dispoziţii ce a mai luat, a trimis, la 1842, pe inginerul Balberitz de a aliniat și demarcat stradele, parcelând locurile ce s-au dat la târgoveți; iar împărțirea unor aşa locuri și așezarea bezmenarilor s-a făcut prin banul

Mihalache Mavrodin, persoană prudentă şi de mare încredere, ca reprezentant al Domnitorului proprietar, la care a dat mult concurs şi prefectul de atunci, spătarul Nicolai Iordache Bucşenescu. / **Mihăileni**, trecătoare în Bucovina (Austria) şi birou vamal, se află în marginea târgului Mihăileni, la frontiera dintre România și Austria"[978].

MIHĂILEŞTI

(lângă Pădureni, Vrancea).

1627, august 1: Zapisul lui Vasilie Crucean de **Ionăşeşti** (aproape de Tecuci, Galaţi), în care mărturiseşte cum a vândut ginerelui său Dumitraşco din **Călimăneşti** (ţinutul Putna, Vrancea), un pământ în frunte cu silişte, cu fâneţe, cu tot venitul, din sat de **Mihăileşti** (lângă Pădureni, Vrancea), dintr-apa Siretului până unde se împreună hotarele, drept 8 ughi (ducaţi ungureşti), dinaintea lui Silişte, feciorul lui, şi dinaintea popii lui Macoveiu, a Leahului, a lui Bogdan, a lui Haret şi a lui Dumitraşco de Călimăneşti"[979].

1627, septembrie 1: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Gheorghie, pârcălabul de Neamţ, care cumpără, de la Ioana şi feciorii ei, fata Cozmii, nepoata Durnii, „partea ei din **Durneşti**. Şi iarăşi a mai cumpărat

---

[978] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 331, 332

[979] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 226, pp. 314, 315

Gheorghie o parte de sat din **Mihăileşti**, de la Lupul sin (fiul lui) Ilie”[980].

1698, februarie 25: Întărit de Antioh Constantin (Cantemir) voievod fostului comis Ilie Catargiul, feciorul lui Apostol Catargiul, şi jupânesei Safta, fata lui Iordache Ruset mare vistiernic, nepoată de fiică răposatului domn Evstratie Dabija vodă, care primesc ispisoc pentru moşiile „din drese domneşti şi din zapise de cumpărături ce-a cumpărat răposatul domn Dabija vodă, satul întreg **Crainicii** în Polocin, cu vecini, cu locuri de heleşteu, de moară şi de pod în apa Siretului, ce este la ţinutul Putnei, jumătate de sat ce-a fost schimbătură cu Neculai Buhuş logofăt… i-a dat Dabija vodă lui Buhuş, pentru jumătate de cat Crainici, satul **Tămăşeanii** (sau Tămăşoani, raionul Vulcăneşti[981], Moldova) pe Prut, în ţinutul Iaşilor, iar jumătate din satul Crainici, partea din sus, a cumpărat-o de la Gavril, popa Cornilie feciorul popii Hilohie, şi de la seminţia lor fraţii Necula, Vasile şi Loghin, drept 400 lei bătuţi. / Şi satul **Poenariul**, din jos de Crainici, ce se hotărăşte cu Crainici, cu Covrigul şi cu alte bălţi de peşte, cumpărătură Dabijei vodă de la mulţi răzeşi, drept 185 galbeni, cum arată zapisul de la Vasile vodă. / Şi satul **Sucmezăul**, cu **Rogoazăle**, iar la ţinutul Putnei, cu vecini, cu moară cu heleşteu, ce se hotărăşte cu Măţcani, cumpărat de Dabija vodă de la Irimia Nădabaico cel bătrân şi de la feciorii lui Cozmiţă şi Nastasia, drept 400 lei bătuţi… / şi satul **Măţcanii**, iarăşi în ţinutul Putnei, pe Polocin, cu vecini, cu moară cu heleşteu, care a fost danie

---

980 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 231, p. 318

981 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 254

de la Gheorghe Ştefan voievod Dabijei vodă pentru 700 taleri ce i-a fost dat Dabija, în boierie, pentru treaba ţării, care sat Măţcani l-a fost cumpărat Iorga postelnic cu jupâneasa sa, fata lui Trufandă, şi după moartea Iorgăi, neavând feciori, fiind Iorga văr primar cu Vasile vodă, a rămas acel sat domnesc şi, domnindu-se, pe urmă, Gheorghe Ştefan vodă, l-a dat danie Dajijei, pentru acei bani, iar mai pe urmă, sculându-se rudele Iorgăi, de-au tras parte, Dabija încă le-a mai dat 500 lei, ca să nu mai aibă treabă cu acel sat Măţcani… / Şi satul **Baloteştii**, la ţinutul Putnei, pe Zăbrăuţ, pentru care a fost dat Dabija vodă 600 de galbeni pentru nevoile oamenilor din Baloteşti, la domnia lui Gheorghe Ştefan, cum arată ispisocul de la Gheorghe Ghica vodă, precum le-a pus zi acelor oameni, să dea acei bani, şi nu i-au mai dat, şi neavând bani la zi, a rămas satul Dabijei vodă. / Şi părţile din **Bodia**, iarăşi la ţinutul Putnei, cu vecini, danie Dabijei de la Gheorghe Ştefan voievod. / Şi satul **Domneştii**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini, şi satul **Mihăileştii**, din jos de Domneşti, şi satul **Volovaţii**, din sus de Domneşti, şi satul **Făureştii**, din sus de Volovaţi, ce le-au cumpărat Dabija vodă şi Iordache Ruset vistiernic de la mulţi răzeşi din acele selişti, cum arată zapisele acelor vânzători, şi satul **Dănăeşti**, cumpărătura lui Ilie Catargiul comisul… / Şi jumătate de sat **Bârlădeani**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vad de moară în Sireţel, cumpărătura Dabijei vodă de la Alexandra, sora Iorgăi, şi de la feciorul ei Toderaşco, drept 350 lei bătuţi. / Şi satul **Răcăciunul**, iarăşi în ţinutul Putnei, cu vecini şi cu vaduri de moară, cumpărat de Dabija vodă de la răposatul Ştefăniţă vodă, feciorul răposatului Vasile (Lupu) vodă, cu locuri de fânaţ în Vlamnic şi cu o poiană ce se cheamă Mărvila, drept 1.000

taleri, care sat a fost al lui Gheorghe Ştefan vodă, şi l-a luat Ştefăniţă vodă, cu alte moşii, pentru 20.000 taleri, ce-a fost dat Vasile vodă să-i ţină Gheorghe Ştefan, pe când era logofăt mare, iar el s-a ridicat cu acei bani, cu ungurii, pe domnia lui Vasile vodă… / Şi iarăşi alt sat întreg, **Lunca mare**, lângă Răcăciuni, la ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija vodă şi doamna Dafina de la Anuşca, femeia lui Dănăilă Vitolt, strănepotul lui Bucium ce-a fost vornic mare, şi de la feciorii lor Vasile şi Marica, din jumătate de sat Lunca mare, a patra parte, din partea de jos, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, partea din jos, a patra patre, cumpărată de Dabuja vodă de la Gligorie şi femeia lui Tudosca, şi de la fraţii lor Gheorghiţă, Băluţă, Nastasia şi Mărica, feciori Artemiei, fetei lui Vitolt, ce-a fost logofăt mare, drept 220 lei, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea de jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Gavrilaş şi Mărica, feciorii lui Lupaşco Vitolt, ce-au fost făcuţi cu Aviiana, fata lui Ciocârlie, şi de la Ştefanşi Tofana, iarăşi feciorii lui Lupaşco Vitolt, făcuţi cu Nastasia, nepoata Corpăcioae, drept 150 lei bătuţi, şi iarăşi, din jumătate de sat Lunca mare, din partea din jos, a patra parte, cumpărată de Dabija vodă de la Solca, femeia lui Ilie Băicescul ce-a fost pivnicer, şi de la feciorii lor Ansiniţa şi Gavrilaş, drept 220 lei bătuţi, care fac aceste cumpărături jumătate de sat, drept 740 lei bătuţi, iar jumătate de sat **Lunca mare** a cumpărat-o Dabija vodă de la fraţii Lupaşco şi Ionaşco de **Măneşti**, feciori Acsiniei, nepoţi lui Bucium vornicul, drept 600 lei, care s-au făcut, pentru tot satul Lunca mare, drept 1.340 lei; / aşijderi satul **Stoileşti**, la ţinutul Putnei, pe gârla Putnei din sus, cu vad de moară, ce este de moşie Dabijei vodă şi

cumpărătura, ce-a cumpărat un vad de moară de două roate de la Bejan Gheuca mare pitar, drept 40 galbeni, şi 2 pământuri de frunte, cu vad de moară şi cu casă făcute, cu 3 pogoane de vie, cumpărate de Dabija vodă de la Toader Ciohodarul, drept 60 galbeni, şi 4 pământuri în frunte, tot în satul Stoileşti, primite danie de Dabija vodă de laToader Ciohodarul, fecior Sanfirei, nepot lui Vartic vornic, şi un vad de moară, cumpărat de la Tudora, fata lui Dragotă, nepoată lui Oţăl şi Avrămiei, fata lui Puşcă, iar nepoată lui Oţăl; / satul **Oleşeştii**, cu vecini, ce este pe gârla Putnei, din sus, în ţinutul Putnei, cumpărat de Dabija voievod de la Pavăl fost logofăt şi de la alţi răzeşi, cu vad de moară şi cu vii, drept 330 lei bătuţi. / Şi satul **Sascut**, ce-a fost moşie Dabijei vodă şi cumpărătură de la răzeşi… / şi, din 7 bătrâni din satul **Conţăşti**, 5 bătrâni, cumpăraţi de Dabija vodă de la Feona arhimandritul, ce-a fost egumen la Galata şi Caşin, drept 500 lei”[982].

1707, noiembrie 20: Întărit de Mihai Racoviţă voievod fostului mare vistiernic Ilie Catargiul, care primeşte ispisoc pentru părţile lui din satul „**Turburea, ce se cheamă Pufeştii**”, în baza unui zapis de la Vasile Hardalupa, Alexa Puful, Dumitraşco Puful, Iachim şi Dumitru Puful, Onmianghia, Vasilache şi Ştefan Pealeş, în care „mărturiseau cu sufletele lor cum ştiu ei că a cumpărat răposatul Dabija vodă jumătate de bătrân din **Turnurea**, din partea Puceleştilor, ce se împarte pe 9 bătrâni, a cumpărat Dabija vodă jumătate de bătrân, ce se hotărăşte fin apa Siretului, până în hotatul Spăriaţilor, din partea **bătrânului Bagulias**; / şi alt zapis, de la Ursul Găndacul, feciorul lui Iosip din **Drăghiceşti**, şi de la

---

[982] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 189-195

femeia lui Ştefania, care i-au vândut un pământ în frunte la Pufeşti, la Turburea, ce este din **bătrânul Ursul**, din apa Siretului, până în hotarul Spăriaţilor, ce se cheamă drumul Furilor… / şi alt zapis, de la Alexa Puful, femeia lui Ioana şi feciorii lor Simion şi Grozav, care i-au vândut un pământ de frunte în Turburea, din **bătrânul Drăgălina şi Cortei**, cu selişte de sat… /şi alt zapis, de la Ursul fecior Donosii de **Drăghiceşti**, femeia lui şi feciorul Toader, care i-au vândut 3 răzoare în Turburea, din **bătrânul lui Ursu**… / şi alt zapis, de la Durac şi Gherghina, feciorii Cărstei, de la femeia lui Mărina, fata Struţăi, nepoată lui Irod de la Pufeşti, care i-au vândut partea mamei lor Marina din partea **bătrânilor lor Struţ şi Irod**, învoindu-se cu soră-sa Gherghina să vândă şi partea ei de la Pufeşti, iar ea să ţină partea frăţâne-său Durac de la **Rugineşti**… / alt zapis, de la Hilimon, fecior lui Simion a Damaschinei de **Ioneşeşti** şi de la femeia lui Nastasia şi de la feciorii lor Ion şi Ioana, care le-au vândut un răzor în frunte la Turburia, din **bătrânul Pieleseştilor** care se cheamă Pufeşti… şi un răzor în frunte, la selişti, din **bătrânul Frenţăştilor**, ce este la **Ionăşeşti**. / Şi alt zapis, de la Vasile, fecior lui Gheorghe Grecul, nepot Cornei din Turburea, şi de la Hilimon, ginerele lui Gheorghe Negrul, care i-a vândut un pământ de frunte la **Mihăileşti**, de pe **moşul** (bunicul) **lor Cornea**… Aşijderi, i-a mai vândut un răzor de frunte la Turburea… / şi alt zapis, de la Tănasie Drăguţul şi femeia lui Tudosia, din satul **Păuneştii**, care i-au vândut un bătrân, ce este la Bahlui, lângă Căretna, lângă Păuneşti, în ţinutul Putnei, care jumătate de bătrân le-a fost cumpărătură din Hedul şi jumătate din Condrat; şi tot într-acel zapis, pentru un bătrân, iar la Bahlui, ce l-au fost cum-

părat Alexandru Albotă, vornicul de **Domneşti**, şi murind Albotă şi rămânând un fecior al lui, Istrate, şi căzând la o datorie, a plătit acea datorie un nepot al lui Ion a Palaghii, care a luat moşia şi a vândut-o vistiernicului Ilie Catargiul”[983].

MIHĂILEŞTI

(lângă Brătuleni, comuna Miroslava, Iaşi).

1635, iulie 16: „O mărturie hotamică de la Costantin Hăugul, scriind” cum a mers „să aleagă cu sufletele a oameni buni hotarul **Mihăileștilor** (lângă Brătuleni, comuna Miroslava, Iaşi) dinspre hotarul **Brătulenilor** (comuna Miroslava, Iaşi) și dispre hotarul **Tăuteștilor** (comuna Rediu, înglobat în Iaşi)… Pusu-s-au și semne de asupra Mihăileștilor, între Brătuleni. În dial, într-o moviliță, au pus un stâlp de piatră; dintr-acel stâlp de piatră, în dreptul locului, peste Bahlui, la Colacul Ulmului. De aici, o ia peste șes, la dial, în Glodul Albu, drept la deal, în drumul Mihăileștilor. Deci, ia la deal, pe din jos de Movila Găunoasă. Deci, ia culme în sus, pe diasupra Tălpălăilor, la stâlpul vechi; din stâlp, la vale, unde coboară drumul Tăuteștilor, la alt stâlp, peste drum, deasupra Glodului Albu, pe coaste, în dreptul locului, la spinii lui Răhat. De-acia, pe drum la dial, la Vale Gedzuniilor, în jos pe Vale Lățcanilor, până în Bahlui, drept la

983 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 201-204

dial în pisc, dinspre **Cogești** (Cogeasca, comuna Leţcani, Iaşi), până în obârșiile Răcii, la aria cea călugărească, apoi la Rece în gios, peste drum la deal, până în vârf, unde se împreună hotarul, cum au ridicat cu sufletele lor acești oameni buni, anume: vătămanul din **Brătuleni**, și vătămanul Brae din **Făurești** (lângă Miroslava, comuna Miroslava, Iaşi), și vătămanul din **Mihăilești**, și vătămanul din **Tăutești**, și Ionașco Argig de acolo și alți oameni buni”[984].

1635, iulie 16: „Adică au venit înaintea Domniei Mele... călugării de la sfânta mănăstire de la Homor, de s-au jeluit cu mare jalobă pe sat, pe **Brătuleni** și pe **Tăutești** și pe **Cogești**, zicând că le împresură hotarul satului **Mihăileștilor** și și-au cerșut hotarnic, să le aleagă hotarul dinspre acele sate, Brătuteni și Tăutești și Cogești. Deci, Domnia Mea am socotit și le-am dat hotarnic pe sluga noastră Costantin Hăugul, ca să meargă, cu oameni buni, bătrâni de primprejurul acelor hotare, să le aleagă hotarul satului Mihăileștilor dinspre hotarul satului Brătulenilor, Tăuteștilor și a Cogeștilor. / Deci, sluga noastră, Costantin Hăugul a strâns oameni buni, care au știut pe unde au fost hotarele cele bătrâni, și le-a ales lor hotar satului Mihăileștilor. / Și se începe hotarul de desupra Mihăileștilor, dinspre Brătuleni, dintr-o movilă, de acolo, în dreptul locului peste Bahlui, la Colacul Ulmului, de acolo, peste șes, la deal, în Glodul Albu, de acolo, drept la deal, în drumul Mihăileștilor, de acolo, la deal, pe din jos de Movila Găunoasă, de acolo, culmea în sus, pe desupra Tălpălăilor, în stâlpul vechi, de acolo, la vale, unde pogoară drumul Tăuteștilor, la alt stâlp de piatră, de acolo,

---

984 AȘSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 169, pp. 203, 204

drept peste drum, pe desupra Glodului Albu, de acolo, pe coastă, drept la Spinii lui Rohat, de acolo, pe drum la deal, în Valea Vedzuniilor, la o movilă, de acolo, în jos, pe Valea Lăscanilor, până în Bahlui, de acolo, drept la deal, în piscul dinspre Cogești, până în obârșia Răcii, la aria cea călugărească, de acolo, Recea în jos, peste drum, la deal, până în vârf, unde se împreună hotarul Mihăileștilor cu a Brătulenilor, unde s-a împlut tot hotarul Mihăileștilor. / Pentru aceea, Domnia Mea, dacă am văzut mărturie de la acei oameni buni… încă le-am dat și le-am întărit rugătorilor Domniei Mele, călugărilor de la sfânta mănăstire de la Homor, ca să le fie lor hotar satului Mihăileștilor, cu tot vinitul, neurnit niciodată, în veci”[985].

1645, august 3: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Filip cu frate-său, feciorii Magdei, Ioan, feciorul Sofiicăi, Fătul şi Vasile, ginerele lui Gavril, toţi nepoţii lui Ifrim, au pârât de faţă înaintea noastră pe Bârsan vornicul de poartă, zicând că le împresoară jumătate de sat **Mihăileşti** (lângă Brătuleni, comuna Miroslava, Iaşi), partea de jos. Şi au arătat precum acea jumătate de sat nu este Mihăileşti, ci **Popeşti** (comuna Popeşti, Iaşi). Şi au arătat dres de la Alexandru voievod pe a treia parte din satul Mihăileşti şi iarăşi pe a noua parte din tot satul şi, dintr-alt zapis de cumpărătură, iarăşi de la Alexandru voievod jumătate din a noua parte din tot satul. Iar Bârsan vornicul a răspuns că are drese pe acea bucată de sat şi se cheamă Popeşti. / Deci noi am poruncit boierului să aducă dresele înaintea noastră şi nu le-a adus la zi, şi iarăşi i-am dat lui al doilea soroc şi nici atunci n-a adus nici un dres, şi i-am pus un al treilea

---

985 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 171, p. 206

soroc, ca să-şi aducă drese, şi nicidecum nu a adus, poate că nu le-a avut. / Pentru aceea, domnia mea am socotit şi i-am judecat cu dreptate, ca să aibă a stăpâni acei oameni a treia parte din satul Mihăileşti, partea din jos, ce este a moşului (bunicului) lor Ganea Zaiciulu, şi a noua parte din tot satul, din hotar în hotar, şi jumătate din a noua parte, iarăşi din tot satul, partea de jos"[986].

1649, februarie 22: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce Tecla, fata lui Moţoc vornic, Irina, femeia fratelui ei Lazor Moţoc, ginerii lor Petrea Ceasornicar şi Toader Perjul, cu seminţiile lor fiii Candachiei Beldimănească, Lupul, ginerele Beldimănesei, Ştefam fiul Ghergheloaei, ginerele ei Anton, Vasile Boţul, Sârghie şi Gligoraşco, toţi ginerii Ghergheloaei, surorile lor Nastasia şi Tudosca, fetele lui Mieră uricar, toţi nepoţi Pătrăşcăneasăi, s-au pârât de faţă cu toţi fiii lui Moţoc vornic ţi cu toţi nepoţii Pătrăşcăneasăi pentru o jumătate de sat **Movileanii**, partea din jos a satului, care-i la ţinutul Romanului, care le este dreaptă cumpărătură părinţilor lor Simion Moţoc vornic şi de la jupâneasa lui Tudosiia de la mătuşa lor Măriica, fata lui Petre portar. / Iar nepoţii Pătrăşcănesăi au arătat cum le este lor dreaptă ocină şi moşie acea jumătate de sat, şi au ţinut-o în tărie şi cu drese mincinoase; iar feciorii lui Moţoc au arătat un ispisoc de la Moise voievod de pâră, cum s-au pârât iarăşi pentru acea jumătate de sat Movileni cu Mieră uricar, cu Gherghel şi cu Toader Beldiman, cu toţi fiii lui Moţoc vornic, cu Toader, Iacob, Nechita, Lazor şi Tecla, fiii lui Simion Moţoc vornic… / nepoţii Pătrăşcănesăi n-au crezut că e cu dreptul, ci au arătat că este cu nedreptul.

---

986 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 148, pp. 124, 125

Pentru aceea, le-am dat lor lege, să jure Toader Beldiman, Mieră uricar şi cu Gherghel pe sfânta Evanghelie şi pe sfânta cruce, cu 24 de oameni bătrâni, cum nu este dreaptă cumpărătură lui Moţoc vornic, ci-i este lor dreaptă ocină. / Pentru aceea, ei n-au îndrăznit să jure, ci au rămas din toată legea… // Şi iarăşi fiii lui Moţoc ne-au arătat nouă alt zapis de la domnia mea, de pâră, ce s-au pârât cu Petriceaico vornic şi cu fiii Mihailescului iarăşi pentru acea jumătate de sat **Movileanii**, partea din jos, care ei au pârât pe fiii lui Moţoc, cum le este lor acea ocină, de la mătuşa lor Mărica, fata lui Petre portar. Iar fiii lui Moţoc au arătat zapis de la dânsa, de la fata Portarului, şi uric de la Aron vodă de cumpărătură, cum a cumpărat Moţoc acea jumătate de sat. Iar Petriceico din **Mihaileşti** a arătat cum n-ar fi drepte acele drese. / Pentru aceea, domnia mea le-am aflat lege cum să jure fiii lui Moţoc, cu 24 de oameni megieşi, cum acel uric de la Aron vodă şi alte drese sunt adevărate şi drepte… iar fiii lui Moţoc au jurat, cu 24 de slugi domneşti, în boserică, pe sfânta cruce şi pe sfânta Evanghelie, şi s-au îndreptat şi pusu-şi-au loruşi ferăe în visteria domnească 12 taleri bătuţi. Iar Petriceaico din Mihăileşti a rămas din toată legea ţării. // Şi iarăşi s-au fost sculat Candachiia Beldimănească şi cu sora ei Drăgona Ghergheloae, în zilele domniei mele, şi iarăşi s-au fost pârât cu fiii lui Moţoc, tot pentru acea jumătate de sat **Movileanii**, în acea vreme nefiind nici unul din fiii lui Moţoc, ci numai Tecla, fata lui Moţoc vornicul, şi fără vreun dres, altul decât uricul de la Aron vodă. Iar Camdachiia Beldimănească şi sora ei Drpgona Ghergheloae au arătat un ispisoc de la Constanti voievod şi cu acel ispisoc au rămas dânsele pe Tecla şi pe fiii lui Moţoc, şi au luat de la Tecla

şi uricul ei, care l-au avut Noţoceştii de la Aron vodă… // Iar între acestea, s-au sculat toţi fiii şi ginerii lui Moţoc şi s-au pârât cu mare jalobă şi cu multă pâră pe nepoţii Pătrăşcănesăi, tot pentru acea jumătate de sat **Movileanii**, partea din jos, cum au de la dânşii mare strâmbătate. Pentru aceea, domnia mea poruncit-am cum să-şi caute în drese fiecare ce are, fie de la oricine, ori de la domnia mea, ori de la alţi domni… şi au aud dresele, ispisoacele şi uricele ce le-au avut toţi, şi le-am văzut toate pe rând, şi am aflat numai un ispisoc la nepoţii Pătrăşcănesăi, la fiii Candachiei şi Drăgunei, de la Constantin voievod vixleanul, scriind în el acelaşi sat **Movileanii** să nu se creadă nici odinioară în veci. Iar fiii lui Moţos au arătat un ispisoc de la Moise voievod şi un ispisoc de la domnia mea, şi uric de la Aron vodă, şi cu toţii au rămas pe ei toţi, şi le-am luat dresele şi le-am dat fiilor lui Moţoc"[987].

MIHĂILEŞTI

(lângă Coroiu, comuna Tutova, Vaslui).

1636, septembrie 3: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Grigore Surtă, feciorilor şi rudeniilor lui, lui Ştefan Barză şi ginerelui său popa Alecsăi şi peotesei Palaghia şi altor rubedenii, toţi strănepoţi lui Coste şi Băloş, care primesc uric pentru moştenirea lor din vremea lui Ştefan cel Mare şi Petru Rareş, adică „patru părţi din

[987] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 132-139

satul **Horgeştii** (înglobat în Suceveni, comuna Bogdana, Vaslui), pe Bogdana, partea de jos, ce este în ţinutul Tutovii, şi jumătate de sat **Brăneştii** (azi Băloşeni, lângă Tunseşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui), partea din jos, cu vad de moară pe pârăul Bogdanii, şi satul **Mihăileştii** (lângă Coroiu, comuna Tutova, Vaslui), din gura Tutovii, pe apa Bârladului"[988].

MIHĂILEŞTI

(lângă Bereşti, comuna Sascut, Bacău).

1622, iunie 18: Mărturia unor boieri despre cum „au venit Ştefan din **Cleja**, Ion Fântineanul sin (fiu) Anei, şi rudele lui de soră, Sofronia şi Petra, fetele Lupei, toţi nepoţi lui Buzat fost stolnic, şi au vândut, din ispisocul de danie şi miluire, ce l-a avut moşul (bunicul) lor Buzat de la Ion voievod, satul **Mihăileştii**, ce-i la ţinutul Bacăului, din lunca cea mare, din sus de Siret, cu bălţi de peşte şi cu loc de moară în Topliţa… sfintei rugi şi mănăstirii numită Solca, cu 200 taleri de argint"[989].

1640, august 5: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Vasile Crucean din **Ionăşeşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi) s-a pârât de faţă cu Dzămoae, sora lui Mirăuţă din **Făureşti** (comuna Garoafa, Vrancea), pentru o parte de ocină din satul **Mihăileşti** (lângă

[988] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 502, p. 558
[989] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 318-321

Bereşti, comuna Sascut, Bacău), ce este în ţinutul Putnii, care parte a fost lui Mirăuţă cumpărătură, zicând Dzămoae (văduva lui Zamă) că acea parte de ocină a vândut-o lui Crucean drept 40 de galbeni, un bou, o vacă şi o sucnă, şi acum îi dă banii şi bucatele şi-şi cere ocina, iar Crucean nu vrea să-şi ia banii, ci îi ţine ocina. / Iar Crucean a arătat un zapis de la Şerbu, ce-a fost pârcălab de Putna, de la Gaşpar vodă, de la Vulpaş vătavul de hânsari, Nistor vătavul, Sturdza diacul, Costache diacul, Nica de **Focşeni**, Lefter, Scânteie vătavul de Gârlă, scriind cum Dzămoe a vândut lui Crucean două vaduri de moară, pe apa Putnii, drept 40 galbeni, un bou, o vacă şi o sucnă. După aceea, a venit Lupu spătar şi a luat cele două vaduri de moară de la Crucean, căci i-au fost moşie de pe jupâneasă-şi, iar Crucean şi-a cerşut banii şi bucatele de la Dzămoae, iar Dzămoae, pe acea vreme, n-a avut bani să dea lui Crucean, ci i-a dat acea parte din **Mihăileşti**, partea frăţâne-său Mirăuţă… Deci Dzămoae a rămas dinaintea domniei mele şi din toată legea ţării”[990].

1643, aprilie 6: Porunca dată de Vasile Lupu voievod fostului pârcălab Dabijea, după ce s-a jeluit călugării de la mănăstirea Tazlău „că sunt acolo câteva ocini ale sfintei mănăstiri nealese de către alţi răzeşi, anume la **Călimăneşti** (comuna Pufeşti, Vrancea) şi la **Mihăileşti** (comuna Sascut, Bacău), şi la alte sate; tot se hrănesc alţii pe ocina sfintei mănăstiri şi lor nu vor să le aleagă ocina… / Drept aceea, tu să mergi la Călimăneşti

[990] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 411, pp. 419, 420

şi la Mihăileşti, să strângi oameni buni şi să alegi toate ocinile sfintei mănăstiri, cum le vor spune şi zapisele”[991].

1643, septembrie 4: Paţea, ginerele lui Farmachie fost vornic, schimbă cu Avram sin (fiu) Arvat, căruia în dă „partea lui Gherghe şi a Badelui de la **Mişloceni** (Mijloceni, lângă Pietrişul, comuna Tămaş, Bacău)… pentru o parte de ocină din **Sascut**, partea lui Gavrilă Căras… dinaintea lui Trif, Nenea, Ion, Titica şi Toader de **Mihăileşti** (lângă Bereşti, comuna Sascut, Bacău)”[992].

1644, mai 4: Condrea, feciorul Nastasiei de Toderești, vinde Dabijăi ce-a fost pârcălab, drept 20 ughi (ducați ungurești), „toată partea noastră din satul **Toderești** (comuna Priponești, Galați) și din **Mihăilești** (comuna Sascut, Bacău), din vatra satului, din câmp și din pădure... dinaintea popii Dumitru de **Ruginești** (comuna Putna, Vrancea), Necula Crucean de **Ionășăști** (comuna Nicorești, Galați), Tofan, Iosip și Vasile Buboc de **Toderești**, Albotă și Gligorie de **Păunești** (comuna Putna, Vrancea)”[993].

---

991 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 69, p. 79

992 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 166, pp. 158

993 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 313, p. 304

MIHALCEA

(lângă Cernăuţi, Bucovina, Ucraina).

În **15 martie 1490**, printre bisericile întărite de Ştefan cel Mare Episcopiei de Rădăuţi, se afla „şi o biserică din Mihalcea", sat al voievodului, care, în 10 iulie 1510, are parte de o povestea pilduitoare. Anterior acelei date, un iobag din Mihalcea, Matei, plecase la Bistriţa ca să-i vândă câteva perechi de boi, dar, la întoarcere, a fost deposedat de bani de gărzile orăşeneşti din Bistriţa şi aruncat în închisoare. Enervat de o asemenea nedreptate, Bogdan-Vlad cel Orb îi poruncise marelui vistiernic şi vameş Gavril Trotuşan, ginerele lui Luca Arbure, să le scrie bistriţenilor: „Iată, a venit la noi şi acest Iovan, iobag din Mihalcea al zisului nostru Domn, şi ne-a înfăţişat, sub chip de grea plângere, cum că fratele său, numit Matei, plecând spre părţile voastre, cu un anumit număr de boi, pentru a-i vinde, pe când se întorcea, după ce vânduse boii" a fost reţinut de straja cetăţii, deposedat de bani şi aruncat în temniţă. Gavril Trotuşan cerea eliberarea „omului şi iobagului nostru, Matei din Mihalcea", ameninţându-i pe bistriţeni cu o incursiune de pedepsire a armatelor moldoveneşti, în cazul în care Matei din Mihalcea nu va beneficia de dreptatea care i se cuvenea.

1625: Satul Mihalcea se numea, în 1625, Mihalciul, iar în 1699, Mihalce.

1677: În 9 aprilie 1677, Dumitraşco din Lucaveţ, jupâneasa lui, Aniţa, fata Maricăi Cărcoaei, şi feciorul

lor, Gavrilaş, au căzut robi la tătari. Răscumpărarea familiei din Lucaveţ a fost plătită de Lupaşco, fiul lui Nicolae Murguleţ, cel care, în 7 martie 1677, primeşte de la familia recunoscătoare a lui Dumitraşco „a patra parte a mea, den sat Mihalciu, cu rumâni cu toat”.

1703: În 1 februarie 1703, după ce Niculai Murguleţ, care plecase în Polonia cu 150 vite de vânzare, murise acolo, fratele lui, Ursul Murguleţ, care rămăsese păgubit de nişte vite, a vrut să păstreze satul Mihalcea, dar, primind banii pe vite de la ginerele lui Niculai Murguleţ, Toader Moţoc, i-a restituit acestuia satul.

1706: În 10 august 1706, Antioh Cantemir Vodă întărea lui Lupaşco Murguleţ părţile sale din Mihalcea, interzicându-le ginerilor lui Stroescul, Toader Dămian şi Ştefan Volcinschi, să-i tulbure posesia, până la o nouă înfăţişare la Divan.

1710: După bătălia de la Poltava, din 26 aprilie 1710, regele suedez, Carol al XII-lea, s-a retras, cu rămăşiţa de oşti, în Basarabia, în zona Tighinei, plănuind să îşi mute, apoi, trupele în Polonia. „Atunci Mihai Racoviţă Vodă, văzând plimbarea craiului suedez la Tighine şi-nţelegând că vrea să vină la leşi, a făcut ştire Moscului, când a veni, să trimită oaste, în taină, sprinten, şi atunci or prinde pe crai, şi s-a ridica şi el, de s-a duce… Făcând veşti la Împărăţia Moscului, brigadierul Cropot, care era, pe margine, cum acei suedezi s-au apropiat la Cernăuţi, Împărăţia Moscului nu i-a putut răbda, ci au scris lui Cropot bragadier şi lui Turculeţ, de-au încălecat, cu vro trei, patru mii de oşteni, de-au trecut Ceremuşul, în ceastă parte, şi-au lovit, prin codru, şi-au ieşit la Mihalcea, de i-au lovit în Cernăuţi, fără veste. Iar cazacii au şi dat, la vale, în lunca Prutului, de-au scăpat mai toţi,

iar suedezii au purces să se suie în vârful dealului Cernăuţiului, să s-apuce de bătaie, dar văzând că-i mulţime de oaste, nu s-au mai putut apuca de bătaie, căci, înconjurându-i, Cropot şi Turculeţ i-au luat pe toţi de grumazi şi-ndată i-au luat şi au purces, cu dânşii, în Ţara Leşească. Iar pe vreo douăzeci, care mai scăpaseră, dintre suedezi, i-au tot ucis la satele Ţurcanii de pe sub munte, la Cupca şi la Rădăuţi, la Suceava”[994].

1745: Sat şi moşie ale lui Gavril Moţoc, împreună cu Mihalcea, în 28 iunie 1745, „o parte de pământ din Clocucica a fost tras de târgoveţi la hotarul târgului, arătând un uric vechiu, de la Ştefan Voievod despre hotarul Mihalcei şi a Clocucichei”. Cercetând uricele, Ioan Nicolai Mavrocordat Vodă hotăra „precum târgoveţii de Cernăuţi să stăpânească acea bucată de pământ, precum au stăpânit-o moşii şi părinţii lor, iar Gavril Moţoc să stăpânească hotarele Mihalcei”

1756: Conform unui izvod de moşii, din 20 iulie 1756, Ilinca Dociul, fata lui Ursul Murguleţ stăpânea a patra parte de Mihalce.

1762: În 29 mai 1762, pentru că Toader Mănescul şi cumnatul său, Dumitraşco Tabără, mazili de Cernăuţi, se certau „cu fraţii Ilie, Ion, Sandul şi Toader Moţoc, feciorii Mariei, pe care o ţinuse Perjul şi fraţii Paraschivei, jupâneasa lui Mănescul, care a făcut pe Toader Mănescul şi pe Nastasia, jupâneasa lui Dumitraşco Tabără, şi cerând Toader Mănescul şi Dumitraşco Tabără de la Moţocheşti partea mamei lor, Paraschiva, au apărut întâi în faţa lui Gheorghe jitnicerul, staroste de Cernăuţi, care a împărţit toată partea părintelui lor, Toader Moţoc, şi a mamei lor, Iudita, fiica lui Nicolai Murguleţ… pe 6

[994] Neculce, pp. 176, 177

fraţi”, care stăpâneau, împreună, doar un sfert din satul Mihalcea. Conflictele acestea pentru pământ, între neamuri, care ne ţin loc de istorie, continuă şi pe parcursul generaţiilor următoare.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[995], din 1772-1773, înregistrează la Mihalcea „64 – toată suma caselor”, însemnând 1 popă, 1 dascăl, 2 mazili, 3 ruptaşi, 3 scutelnici, 4 văduve şi 49 birnici, aceştia fiind: Onofreiu NISCORENDI, Ion MITITELIUC, Ion VLAS, Dumitraşcu VLAS, Nichifor ŢIGĂNAŞ, Ursul ŢIGĂNAŞ, Grigori ŢIGĂNAŞ, Lupul moscal, Grigori zet ego, Vasile moscal, Iftemii HONCEPIUC, Mihail JUPLIAC, Costaşcu POSTOLNIC, Iacob MEREZKA, Iacob DORUŞ, Ilko ciubotar, Andrei HONCEPIUC, Ion a BABII, Simion HONCEPIUC, Mihail DUGAN, Ion MOTLIUC, Roman vătăman, Neculaiu strugar, Grigoraş sin ego, Enachi sin diacon, Grigori ciubotar, Mitro sin ŞTEFUREA, Ivan ŞTEFUREA, Sâmen sin ŞTEFUREA, Vasile OLEŞCIUC, Iacob MACSINIUC, Hrihor MÂTCIUC, Iacob POPOVICI, Tudose sin FODOR, Ion sin CRĂCIUN, Ion FODORCIUC, Hrihor RUŞICIORUL, Hrihor sin MIHAIL, Neculai rus, Georgii DUMCA, Palii ROMANUC, Vasile pânzar, Ivan BORIS, Georgii PEIKO, Andrei DĂNILIUC, Ivan zet popii, Dănilă pânzar, Petro TROEŢSCHI şi Vasile ZVARICI. **Rufeturile erau**: mazilii Toader MÂNECĂ şi Toma MÂNECĂ, ruptaşii Simion BOLDESCU, Toader BOŞNIAGĂ şi Lupul BRAHĂ, popa Ştefan şi dascălul Toader, scutelnicii Dumitru rusul, scutelnic al lui Toader MÂNECĂ, Vasile DUMITRU, scutelnicul popii, şi Vasile MUTRIUC, scu-

[995] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 376

telnicul lui BOŞNIAGĂ, dar şi vădanele Irina, Ilina, Titiana şi Paraschiva.

1773: În 21 martie 1773, „este conflict între Toader şi Constantin, nepoţii lui Vasilie Mănescul, şi Toma, fiul lui Vasilie Mănescul". Şi aşa mai departe.

1774: În 1774, Mihalcea avea 61 familii, iar în 1775, când făcea parte din Ocolul Cernăuţilor, 4 mazili, 2 popi şi 49 ţărani, numărul familiilor satului ajungând, în 1784, la 102. În 1776, o jumătate de sat Mihalcea „se cheamă Camâna".

1794: Diata lui Toader Mănescul, din 14 iulie 1794, o face stăpână pe fata lui, Maria, jupâneasa lui Gheorghe Tuşinschi, peste „săliştea Mihalcei, partea de sus".

1806: În 16 iulie 1806, Ruxanda Tuşinschi arenda lui Andrei Dobrovolschi, pe patru ani, pentru 1.150 lei, „moşia ce o are în Mihalce baştină… cu toate locurile, cu nouă podani".

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Cernăuţi – **Curtea regională din Cernăuți**: Cernăuţi, Ceahor, Hliboka, Camena cu Spaski, Corovia, Cotul Bainski, Cuciurmare, Ludi Horecea Camerale cu Mănăstioara, Lucaviţa, Mihalcea, Mihuceni cu Kicera, Molodia cu Franzthal și Derelui, Ostriţa, Preworokie, Stăneştii de Sus pe Siret, Stăneştiii de Jos pe Siret, Poienile, Tărăşeni, Trestiana sau Dimka, Voloca Camerale pe Siret, Zurin"[996].

[996] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

1882: În 1882, avea să se deschidă, la Mihalcea, o şcoală cu 6 clase[997].

1890: În 1890, Mihalcea avea 2.700 locuitori, primar fiind Ignatie Arseni. Paroh era Zaharie Voronca, iar cantor bisericesc – Ipolit Ţarevici. Satul avea o şcoală, slujită de învăţătorul Sevastian Baloşescul.

1892: O listă de subscripţie „în folosul şcolarului sătesc", întocmită de „Dumitru nobil de TOTOESCUL, notar comunal din Mihalcea… în folosul şcolarului sărac Mihai al lui Georgi din Broscăuţii vechi", cuprinde următoarele nume: Isidor cav. de MANESCUL, Iancu cav. de MANESCUL, Grigorie nobil de CONSTANTINOVICI, protopresviterul din Camena, George HOSTIUC, Dimitrie nobil de TOTOESCU, Erast SAUCIUC, Mihaiu DOLINSCHI, Teodor REUS cav. de MÎRZA, Iankel HECHT, Vasile nobil de ROSCHIP, Victor nobil de TUŞINSCHI, Vasile cav. de GRECUL, Constantin nobil de TUŞINSCHI, Vasilie nobil de BRAHA, Onofraş PANTIUC, Nicolae COZUBOVSCHI, Marcus LUTTINGER, doamna Loti LUTTINGER, Ignatie nobil de VOLCINSCHI, George nobil de SOROCEANU, Ioan COSOVAN, Iakiw FEDKI, Teodor PRODANCIUC, Olexa KOUTZUN, Nararic KOUTZUN, Leonti NIDRIESCHI, Nicolai KOUTZUN şi Teofil nobil de MANESCUL[998].

1900: „Semnele împăcării se arată acuma. În comuna Mihalcea, s-a izgonit, zilele acestea, din partea consiliului (sfatului) şcolar al țării, limba română din şcoală. Înainte cu câţiva ani, în numita comună era numai

---

997 SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 13, 1876 p. 74, 1907 p. 147

998 GAZETA BUCOVINEI, Nr. 74/1892, p. 3

limba română. Doamna Pulcheria de Buchenthal, născută de Costin, a lăsat, în testamentul făcut în 24 octombrie 1869, suma anuală de 150 florini (300 coroane), din moşia dumisala, anume pentru şcoală, şi anume pentru limba româna, în şcoala din Mihalcea. La o sistemizare nouă a acelei şcoli, au introdus, însă, domnii din consiliul şcolar al ţării şi limba ruteană, pe lângă cea română. Prezidentul țării, de pe atunci, contele Goes, a dat poruncă să se silească părinţii ca şă-şi înscrie copiii lor la limba ruteană, ceea ce s-a şi făcut. Cu multă râvnă a lucrat, la treaba aceasta, pe lângă alţii, încă şi părintele Zaharia Voronca, după cum o adevereşte şi Sfinţia Sa, singur, într-o scrisoare, tipărită în numărul 10 al „Gazetei Bucovinei”, din 14 februarie 1894. Atunci, era vorba că jumătate din copiii umblători la şcoala din Mihalcea învaţă limba rusească. Astăzi, după cinci ani, a pierit urma românilor din Mihalcea. Limba română e dată afară din şcoală şi cea rusească e singura limbă stăpâtnitoare. Acestea sunt roadele împăcării? De ce nu şi-au asgurat deputaţii satele şi școlie române, contra astorfel de atacuri? Pentru cine va fi numit inspectorul școlar român, când nu vom mai avea școli române?”[999].

1901: Biserica nouă din Mihalcea a fost construită în 1901, în locul unei biserici vechi, patronată, în 1843, de Grigorie de TABORA şi slujită de parohul Vasilie TOMOVICI, parohia numărând 1.423 enoriaşi. În 1876, biserica Adormirea Maicii Domnului, cu 1.992 enoriaşi, patronată de Ioan de POPOVICI, era slujită de parohul Cassian TOMOVICI. În 1907, paroh era prietenul lui Ciprian PORUMBESCU, Zaharie VORONCA, născut în

[999] *Tribuna Poporului*, Anul IV, nr. 91, marți 16/29 mai 1900

1851, preot din 1880, paroh din 1888, iar cantor, din 1892, Ipolit ZAREVICI, născut în 1842.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mihalcea**, comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe pârâul Corovia, între oraşul Cernăuţi şi comuna Camena. Suprafaţa: 42,01 kmp; populaţia 2.647 locuitori ruteni, în majoritate gr. or., precum şi ceva români şi izraeliţi. Se compune: **1).** din vatra satului, cu 1918 locuitori, ce cuprinde şi vechile cătune, Vapniarca şi Ocruh, şi **2).** din cătunele Dubova, Perleva, Spasca, Tarnauca şi Voloca. Este aşezată lângă drumul principal Cernăuţi-Storojineţ. Are o şcoală populară, cu 2 clase, şi 2 biserici, una parohială, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului", în satul de reşedinţă, şi alta filială, în cătunul Spasca. Aceasta comună este menţionată, pentru prima dată, într-un hrisov din 14 Martie 1490. La 1776, era stăpânită de boerul Teodor Mănescu, cu fiii săi. Populaţia se ocupă cu agricultura, cu creşterea de vite, precum şi cu exploatarea de păduri. Comuna posedă 1.226 hectare pământ arabil, 881 hectare fânaţuri, 26 hectare grădini, 817 hectare imaşuri, 1.176 hectare pădure. Se găsesc 145 cai, 1.095 vite cornute, 2.901 oi, 239 porci şi 247 stupi de albine. **Mihalcea, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Cernăuţi. Suprafaţa: 11,73 kmp; populaţia: 60 locuitori, în majoritate izraeliţi, restul ruteni romano-catolici"[1000].

1911: „Între comunele odinioară curat româneşti şi ulterior ruteniznle cu forţa se numără salul Mihalcea. Din capul locului a fost în satul acesta şcoală românească. Când însă a ajuns puternicul Omelian (Popovici – n. n.) la putere, s-a desfiinţat şcoala românească prin uneltirile

---

[1000] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 140, 141

mârşave ale rutenilor şi neglijenţa condamnabilă a românilor. Astăzi avem o şcoală cnrat ruteană, de 6 clase, în Mihalcea şi cu limba română ca obiect secundar, care însă e neglijată prin aceea că învăţătorii ucraini sfătuiesc copiii să nu cerceteze învăţământul din limba română. Prin 18 ani neîntrerupt şi unanim cere comitetul introducerea unei clase cu limba de propunere românească. Deputaţiuni au îmblat fără număr la prezidentul ţării cu memorande şi cu plângeri gurale, fără de a fi primit, până astăzi, vreun rezultat, ba, ce e mai nostim, în timpul ultim, răsfoind un amploiat actele referitoare la plângerile mihalcenilor, a aflat că unele acte lipsesc. Aferim de administraţie corectă. Scandalul însa şi-a ajuns, în 27 Decemvrie 1909, culmea. Văzând poporul din Mihalcea şicanările şi nedreptăţile păţite de până acum, şi-a făcut singur dreptate şi a închis şcoala. De la sine înţeles că, acuma, a trimis guvernul imediat o comisie, cu scop să caute pe instigatorul înhiderii şcoalei, dispunând ca învăţământul să se ţină cu vreo câţiva copii ai unor oameni mai timizi, păzind un jandarm şcoala, în decursul învăţământului. Iată, deci, referinţele din Ungaria se importă cu sila şi la noi. Se zvoneşte de o absentare totală a copiilor de la şcoală. Se-nţelege de la sine că guvernul va zice că-i agitaţie la mijloc şi nu se va dumeri a zice că poartă el însuşi vina. Ce zic deputaţii noştri?”[1001].

1914: „Consiliul şcolar c. r. al districtului Cernăuţi. / Nr. 5008/14 // Mihalcea, / Organizaţia şcolii primare publice de acolo // Către primăria din Mihalcea, // Referitor la recursul comunei Mihalcea împotriva emisului de sistemizare al consiliului şcolar c. r. al ţării, din 22 Iulie 1913, Nr. 11.562, relativ la organizarea şcolii

---

[1001] *Revista Politică,* Nr. 12, Anul VI, 1 ianuarie 1911, p. 8

primare publice de acolo, i se aduc lă cunoştinţă primăriei, în urma emisului consiliului şcolar c. r. al tării din 19 Martie 1914, Nr. 3.872, următoarele: / Ministerul c. r. de Culte şi Instrucţie, aflând din actele în chestie că comuna Mihalcea, de la anul 1904, încoace, cere de repetate ori înfiinţarea unei şcoale primare publice cu limba de instrucţie română, aflând mai departe că şcoala poporală publică de acolo, cu limba de instrucţie ruteană, nu e cercetată de nici un singur copil, ani de-a rândul; / Că şi la începutul anului şcolar curent, locuitorii din Mihalcea au cerut, pentru toţi copiii obligaţi să cerdeteze şcoala de-acolo, limba română ca limbă de instrucţie, în vreme ce pentru limba ruteanal n-a fost anunţat nici un singur copil; / Că, cu toate acestea, în urma emisului de sistemizare al consiliului şcolar de ţară, din 22 Iulie 1913, Nr. 11.562, s-a hotărât de consiliul şcolar districtual, cu deciziunea din 13 Septemvrie 1913, pentru 4 clase ale şcoalei poporale publice în Mihalcea, limba ruteană ca limbă de instrucţie, şi numai pentru 2 clase cea română; / Că, în cazul acesta, în contrazicere cu dispoziţiunea § 2 al regulamentului pentru şcoale şi învăţământ, nu s-a luat în considerare dorinţa comunei Mihalcea, respectiv a părinţilor copiilor obligaţi să cerceteze şcoala, ci că limba de instrucţie s-a stabilit numai pe baza recensământului din 1910; / Că, abstrăgând chiar de la faptul că nu e cu cale a se întemeia o şcoală poporală pe împrejurări anchetate înainte de mulţi ani, care în prezent s-ar putea trage eventual la îndoială, nu e evident de ce nu s-au luat în seamă repetatele dorinţe ale comunei şi ale factorilor competenţi, adică ale părinţilor copiilor obligaţi să cerceteze şcoala; / Prin urmare, Ministeriul c. r. de Culte şi Instrucţie, prin emisul din 18 Februar 1914 ex 1913, se

vede îndemnat să înlăture numita deciziune a consiliului şcolar c. r. de ţară, întrucât stabilirea limbci de instrucţie pentru această şcoală se face atârnătoare numai de rezultatul recensământului din 1910, şi să hotărască ca Consiliul şcolar c. r. de ţară să ia o nouă deciziune, privitor la limba de instrucţie a adese citatei şcoale, luându-se în seamă toate împrejurările care se referă la această chestie. / Despre primirea acestui act, să ni se trimită imediat un extras din protocolul de gestiune de la biroul de acolo. / Preşedintele: W. Krahl m. p.”[1002].

1914: „La Mahala, Corovia, Cuciur, Nepolocăuţi şi Stroinţa au avut loc, în zilele de 11 şi 12 septembrie, lupte între câteva detaşamente ruseşti şi austriece… Armata rusă s-a fortificat la Mihalcea şi Camenca… Ca comandant rus al oraşului Cernăuţi a fost numit Navrotzchi, în locul căpitanului Korabuki”[1003].

1914-1918: Obolul de sânge pentru Bucovina a fost plătit de „Glotaşul **Vasile Beuce**, Mihalcea, prizonier; Corporalul **Nazarie Arseni**, Mihalcea, Regimentul 22, rănit; Sergentul **Ioan Canţun**, Mihalcea, Regimentul 22, rănit; Rezervistul **Niculae Prodanciuc**, Mihalcea, Regimentul 22, rănit; Fruntaşul **Ilie Tcaciuc**, Mihalcea, Regimentul 22, rănit”[1004]; „Infanteristul **Petru Ulaş**, Mihalcea, Regimentul 22, mort”[1005]; „**Ilie a lui Gheorghe Struţ**, născut în 1878 în **Mihalcea**, a intrat, în anul 1914, în Regimentul 22 şi cu dânsul s-a dus în câmp. De atunci n-a sosit nici o ştire de la dânsul. În Vinerea Patimilor

---

[1002] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 13 şi 14, Anul III, 29 mai 1914, pp. 198 şi 199

[1003] *Ce se petrece la graniţă*, „Adevărul” din 2 septembrie 1914

[1004] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

[1005] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 159 – Supliment, din 6 august n. 1915

1915, să fi picat într-o luptă la Lupinka, în Carpaţi, după cum confirmă camarazii lui / la cererea Domnicei a lui Ilie Struţ / Tribunalul Cernăuţi, Secţia VIII, la 3 Iunie 1919"[1006]; „**Ilie a lui George Struţ**, născut în 1878, în **Mihalcea**, a intrat în anul 1914 în Regimentul 22 şi cu dânsul s-a dus la câmp. De atunci n-a sosit nici o ştire de la dânsul. În vinerea Patimilor 1915 să fi picat într-o luptă, la Lupinka, în Carpaţi, după cum confirmă camarazii lui. Deoarece e de presupus probabilitatea legală a morţii, se îndrumează, la cererea Domnicei a lui Ilie Struţ, procedura pentru declararea morţii"[1007]; „**Ioan a lui Petru Ceahorschi**, născut la 5 iunie 1888, în **Mihalcea**, cu domiciliul din urmă tot acolo, a fost mobilizat, în anul 1914, şi ar fi picat, la 11 octombrie 1916, pe frontul italian. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea Zoiţei Ceahorschi, procedura pentru declararea morţii celui dispărut"[1008].

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Cernăuţi** făcea parte şi „Reprezentantul proprietarilor expropriaţi: **Constantin Neculiţa**, proprietar mare, Mihalcea"[1009].

1921: „Potrivit dispoziţiunilor art. 12 şi 23 din regulamentul pentru Congresul bisericesc ortodox român al Arhidiecezei Bucovinei, convocat, prin înaltul Decret Regal Nr. 2513 din 17 Iunie 1921, pe ziua de 3 Octombrie, la Cernăuţi, se publică următoarea listă a patronilor

---

[1006] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 57, Cernăuţi, în 20 August nou 1919, pp. 3 şi 4

[1007] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 58, Cernăuţi în 23 August nou 1919, pp. 3, 4

[1008] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 1, Cernăuţi 13 ianuarie nou 1921, pp. 6-10

[1009] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

bisericeşti particulari, de lege drept credincioasă răsă-riteană, îndreptăţiţi la alegerea de 6 reprezentanţi pentru acest Congres: **Niculiţa Constantin cav. de**, Cernăuţi, strada Petrino 5 (Stăneştii pe Siret, Mihalcea); **Popovici Dori Dr.**, Cernăuţi, palatul administrativ (Mihalcea); **Szydlowska**, născută de **Grecul Pulcheria**, Mihal-cea”[1010].

1922: Prin ordinul No. 322/22, referitor la „Mişcarea în învăţământul primar”, au fost făcute numirile în învăţământul bucovinean, în baza concur-surilor organizate de Consiliul şcolar al ţării – **a).** în calitate de învăţători superiori: **Dimitrie Bordian** la Mihalcea; **b).** în calitate de învăţători definitivi şi învăţătoare definitive: **Aurelian Scalat** la Mihalcea-Dubova”[1011].

1941: „Tabloul normaliştilor cu diploma de capacitate, numiţi în învăţământul primar, prin ,,încre-dinţare de post”, pe ziua de 1 octombrie 1941: Mihăl-ceanu Dumitru, seria 1937, media 7,50, numit în com. Mihalcea, jud. Cernăuţi”[1012].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[1013], următorii învăţători şi învăţătoare: **Babiuc Ştefania**, comuna Mihalcea-Spasca, judeţul Cer-năuţi, media 7,08; Bilec Domnica, comuna Mihalcea-Spasca, jud. Cernăuţi, media 7,00; **Fartiaş Irina**, comuna Mihalcea-Dudova, media 8,62”.

[1010] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 16, Cernăuţi 21 iulie nou 1921, pp. 64-66

[1011] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 8, Cernăuţi 21 aprilie 1922, p. 41

[1012] *Monitorul Oficial*, Nr, 249, 20 octombrie 1941, pp. 6452 şi următoarele

[1013] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

MIHĂLĂCEŞTI

(lângă Valea Oanei, comuna Ivăneşti, Vaslui).

1639, martie 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât „preoteasa Maria şi ginerele ei Zaharia cu Ionaşco din **Stângaci** (comuna Ivăneşti, Vaslui) pentru o parte de sat **Mihălăceşti** (lângă Valea Oanei, comuna Ivăneşti, Vaslui), ce au avut-o cumpărată Ionaşco de la muma preotesei Maria, prin care se dă rămasă acea preoteasă şi ginerele ei, certând pe Zaharia cu 130 toiege, ca să nu mai aibă treabă în veci”[1014].

MIHĂLAŞA

(lângă Teleneşti, Orhei, Moldova).

1600: Zapis de la Năvrăpescul jicnicer, Hraniţă diac, Ursu din **Mihălaşa**, David din **Ciulucani**, Şanţa aprodul din **Vovineşti**, Potărescul din **Biliceni** şi Rusul din **Spancoicani**, în care mărturisesc cum „a venit Ionaş-co Bârboşel din **Biliceni** şi a vândut a sa dreaptă ocină din

---

[1014] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 72, p. 72

satul **Dereneu**, din a cincea parte din jumătate de sat cât i se va alege lui, drept 66 taleri, lui Necoară logofăt”[1015].

1662, mai 20: Ispisoc de judecată de la Eustratie Dabija voievod, după ce „rugătorii noştri, tot soborul de la mănăstirea Golăia din târg din Iaşi… s-au pârât de faţă cu Gheorghe Catargiu, ce a fost clucer mare, pentru o bucată de loc cu mori gata, ce este la moşiile sfintei mănăstiri la **Golăeşti**, şi la **Mihălaşa**, şi la **Stohoceni**, ce sunt la ţinutul Orheiului, pe valea Răutului, zicând rugătorii noştri că le face mare împresurătură Gheorghe Catargiu, de le împresoară acel loc cu hotarul satului său **Peştera**, ce s-a chemat **Movilău**… şi intră de le calcă hotarul, şi ne-au arătat şi drese, iarăşi de pâră şi de rămas, de la Irimia vodă şi de la Moise vodă, precum au mai avut şi atunci pâră cu sătenii de Peşteră, pentru acel loc şi mori, şi tot i-au rămas călugării pe peştereni. Iar Gheorghe Catargiu aşa a dat seamă, cum că acel loc l-a cumpărat de la o femeie, şi a adus de faţă pe acea femeie, de s-a pârât cu dânsa, / Deci acea femeie n-a avut cum da seama pentru ce a vândut, nici drese n-a avut pe acel loc… / Gheorghe Catargiu singur s-a dat rămas, numai ce a cerşut să-i întoarcă acea femeie tot înapoi ce a dat el pe acel loc”[1016].

1774, iunie 5: Satul **Mihălaşa**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Culii, după recensământul lui Rumeanţev[1017], avea **toată suma caselor 17**. Scădere rufeturi 4: 1

[1015] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 16, pp. 27, 28

[1016] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 106, pp. 113, 114

[1017] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 408

volintir, 1 popă, 2 femei sărace. Rămân birnici 13. / **Birnici:** Iacob, rus / Maftei Vișină / Sava Mălaiu / Petre, bejenar / Sandul Găină / Toader, bejenar / Ion, rotar / Dămian Lozovan / Grigori Lozovan / Tănase / Sandul Nistor / Mihălachi, pâslariu / Radul Țurcanul / Chirică. // **Rufeturi:** Ion Lozovan, volintir / Popa Mihai / Trohina, săracă / Nastasia, săracă.

MIHĂLĂŞĂNI

(pe Nistru, raionul Secureni, Ucraina).

1770-1772: Satul **Mihălăşani**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumean-ţev[1018], **toată suma caselor: 22**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 20. / **Birnicii**: Luca Ropotă / Toader Vasileschioae / Flocosul Andre / Lupul Tătărcuță / Vasile, șălariul / Tudose fiul lui Muncescul / Vladimir fiul lui / Simion al lui Arsăne / Savin Vascul / Lupul fiul lui Arsăne / Arsăne Bătrânul / Andrei Laiul / Toader, rusul / Lupul Vremia / Ichim fiul lui Vasile / Vasile Botezat / Simion al lui Flocosul / Andrei fratele lui / Ștefan Furmuzachi, vornic / Andreeș fiul lui Furmuzachi, // **Rufeturi:** Popa Petre / Ian, dascăl.

1904: „**Mihălăşani**, sat în judeţul Hotin, volosti Secureni, aşezat într-o vâlcică din valea Ciuhurului. Are

[1018] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 151

170 case, cu o populaţie de 812 suflete; biserică; şcoală elementară rusească; 217 vite mari, 299 oi”[1019].

MIHĂLĂŞENI

(satul „unde a fost Mihail”, Mihăileşti pe Başeu,
sub Cărpeniş, azi Mihălăşeni, Botoşani).

1436, august 11: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Luca de la Sihle şi fraţilor lui Malea şi Stroe, care primesc uric pentru „două sate, unul la Terebne, anume Viadici, celălalt la gura Săratei, unde a fost Mihail... Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[1020].

1455, iulie 20: Întărit de Petru (Aron) voievod lui Mihail logofătul, care primeşte uric pentru „satul cu numele curţii sale pe Siret (**Mihăileşti** pe Başeu, sub Cărpeniş, azi **Mihălăşeni**[1021], Botoşani), unde a fost Neagu şi Părtănoş. Şi la gura Probratei, unde este Jurj Crâstea şi Danciula, pe amândouă judeciile, şi **Heaciul**, şi **Pârăul Sec**, care au fost cumpărate de la seminţia lui Neagoe şi de la Revetea Procopeanul, cu mori şi căsoaie, unde este Dănilă şi Budul, şi prisacă la Nistru, cu numele **Bileacov**, cu gârlă şi cu iaz, şi, la graniţă, sub Sneatin, **Gavrilăuţi**

[1019] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 144

[1020] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 160, pp. 222, 223

[1021] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 161

(Bucovina), şi mai jos de aceea **Ivancăuţii** (Bucovina), şi **Pogorâlăuţii** (Bucovina), ce-i cumpărătură de la Midrea Jumătatevici”[1022].

1901: „**Mihălăşeni**, sat în judeţul Botoșani, pe partea de sud-est a dealului ce se prelungeşte în stânga Bașeului, până în valea Hodoroaia, în centrul comunei Brăteni. Are o suprafață de 2.341 hectare şi o populaţie de 145 familii sau 570 suflete, din care 195 contribuabili. Aci este reşedinţa primăriei comunei Brăteni. Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cântăreți; o şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecventată de 40 elevi; 1 cârciumă; 2 mori de apă. Vite sunt: 200 boi și vaci, 175 cai, 1.420 oi, 140 porci. În apropiere de Mihălăşeni a fost satul Serafineşti, care s-a desfiinţat, locuitorii așezându-se în Mihălăşeni”[1023].

MIHALCĂUȚI

(sau Mihalcău, înglobat în Lukacivka, comuna Nelipovţi, raionul Chelmenţi, Ucraina).

1553, octombrie 30: Întărit de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod surorilor Sofiţa, Steţca, Tudosia, Ana şi Măriuţa, fetele lui Luca Arbure, şi, respectiv lui Miron Barnovschi, staroste de Cernăuţi, surorile dând la schimb

[1022] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XI, Iassi 1889, pp. 9-11
[1023] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 334

„un sat, anume **Măndăcăuţii**, în ţinutul Hotinului” şi primind de la Barnovschi „satul **Mihalcăuţi**”[1024].

1574, ianuarie 1: Întărit de Ioan voievod lui Pilipovschie, fost vistiernic, drept danie şi miluire domnească, „un sat, anume **Mihălcăuţii**, în ţinutul Hotinului, ce-i este lui dreaptă ocină şi moşie”[1025].

1587, martie 12: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod Onciului Herţei şi surorilor lui Olenca şi Mărica, fiii Soficăi, jupâneasa lui Gavril vistiernicul, care primesc ispisoc pentru „satul **Măndicăuţii** pe Drobişte şi cu mori, ce este în ţinutul Hotinului, care este schimbătură cu Barnovschi şi cu sora lui Maria pentru satul **Mihălcăuţi** pe Vilna seacă, cu mori, tot într-acelaşi ţinut”[1026].

1589, mai 2: Ispisoc de judecată de la Petru voievod, după ce „Petriman (Borăleanul) diacul a pârât pe Sămion Pilipovschie, fiul lui Pilipovschie, şi pe alţi fraţi ai lui, pentru o bucată de pământ, ce a fost hotărât Cucoară pârcălabul, nevrând să-i păgubească (ca să o ţină Pilipovschie) pe Petriman, până unde a hotărât Tăutul logofăt, dar a vrut să ia o bucată de pământ din heleşteul cel vechi, unde se numeşte „vadul de piatră”, în sus, pe linie, până la un heleşteu ce l-a fost făcut Pilipovschie, de pe amândouă părţile Viliei, şi a vrut să-l lipească la hotarul **Mihălcăuţilor**, pentru că şi mai dinainte i-a fost cumpărătură satul **Bricenii**, şi el încă stăpâneşte până la heleşteul cel vechi; deci, văzând domnia mea că nu merge

[1024] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XIX, Iaşi 1927, p. 62

[1025] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. II, Iaşi 1907, pp. 235, 236

[1026] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XIX, Iaşi 1927, p. 206

cu dreptate Sămion, fiul lui Pilipovschie, am luat de la dânsul acel mai sus numit sat, al doilea, fiindcă a fost cumpărătura tatălui lor Pilipovschie, şi ne-a fost el vinovat nouă pentru că s-a fost închinat acelui tâlhar, Creţul, când a venit cu cazacii în pământul domniei mele, deci, de acum, înainte, de vor scoate copiii lui Pilipovschie niscaiva dresuri sau ispisoace pe acea mai sus numită selişte, să nu aibă a se crede"[1027].

1589, mai 2: Zapis de judecată de la marele logofăt Stroici, marele vornic Irimie şi logofătul Gavrilaş, după ce „Petriman (Borăleanul) diac a pârât pe Savin Pilipovschi pentru un vecin şi pentru o casă în **Britciani** şi pentru un heleşteu cu moară. ce l-a stricat Pilipovschi, şi Pilipovschi a întrebat pe Petriman că mai mult să nu se judece, ci să fie pace între dânşii; apoi Petriman s-a tocmit cu dânsul şi au făcut pace dinaintea noastră… şi s-au tocmit ca să stăpânească Petriman pe toţi vecinii din Britciani, iar Pilipovschi să aibă a stăpâni casele ce le-a luat de la Britciani şi le-a dus ma **Mihalcoviţi**. Aşijderea şi moara ce a luat, şi un vecin, anume Sămian, fiindcă pentru Sămian a dat la hăriam, şi mai mult să nu aibă pâră… şi aşijderi, nişte oameni, Havriş din **Britciani** şi Petriman din **Mihalcoviţi**, ce au pârât pe Pilipovschi, zicând că a ars pe o femeie şi a înecat o fată, Petriman apoi l-a iertat şi s-au împăciuit, ca să nu aibă a-l mai pârî"[1028].

1636, aprilie 4: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vistiernic Gheorghe Roşca, în baza uricelor şi

---

[1027] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 186, 187
[1028] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 189, 190

ispisoacelor sale, adică **Volnăeştii** (Vulcăneşti, comuna Cioreşti, raionul Nisporeni, Moldova) pe Işnovăţ, care este în ţinutul Lăpuşnei, jumătate din satul **Negreşti** (comuna Negreşti, raionul Străşeni, Moldova), tot pe Işnoveţ, şi satul **Cozmeştii** (raionul Nisporeşti, Moldova), pe râul Prut, de asemenea în ţinutul Lăpuşnei, a şaptea parte din **Izbişte** (comuna Izbişte, raionul Criuleni, Moldova) şi a şaptea parte din **Pietrosul** (Chetrosu, comuna Chetrosu, raionul Arenii Noi, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei, două părţi din **Cotelova** (comuna Koteleve, raionul Novoseliţa, Ucraina), în ţinutul Hotinului… / Şi jumătate din a patra parte din **Balomireşti** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi din **Hoiseşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), la pârâul Bahlui… / Şi satul **Scobenţenii** (Scobilţeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în Cârligătură… o selişte, anume **Vălişenii** (Văleşeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în ţinutul Cârligăturii… jumătate din satul **Mateuţi** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) pe Nistru, în ţinutul Orheiului… şi satul **Stărpenii** (Sterpeni, comuna Stănileşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului… jumătate din satul **Oncani** (înglobat în Orăşeni-Deal, comuna suburbană Curteşti, Botoşani) şi din **Turbureni** (sat înglobat în Botoşani) şi a treia parte din satul **Băiceni** (comuna suburbană Curteşti, Botoşani), în ţinutul Hârlăului… satul Tâmpeştii (Fălticeni, Suceava) în ţinutul Sucevwei şi jumătate din satul **Mihalcăuţii** (înglobat în Lukacivka, comuna Nelipovţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), în ţinutul Hotinului, pe Viliia Seacă… / Şi a cincea parte din satul **Ivoeşti** (comuna Podu Iloaei, Iaşi) din ţinutul Cârligăturii… nişte părţi de ocină din **Ţibăneşti** (comuna Băceşti, Vaslui), pe pârâul Gârboveţ, în ţinutul Vasluiului… a patra parte din satul **Hlăpeşti** (înglobat în

Nemţeni, comuna Nemţeni, raionul Hânceşti, Moldova) pe Prut, în ţinutul Lăpuşnei… nişte părţi de ocină din satul **Copujani** (ţinutul Lăpuşnei, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei”[1029].

1639, martie 11: Ştefan Pepele, feciorul Saftei din **Tâlhăreşti** (azi Codreni, comuna Roşieşti, Vaslui), vinde „jumătate de sat de **Culiceni** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina), în ţinutul Hotinului, pe valea Drabiştei, din acea jumătate a treia parte, lui Ştefan Tăbanu de **Mihalcăuţi** (înglobat în Lukacivka, comuna Nelipovţi, raionul Chelmenţi, Ucraina)”[1030].

1770-1772: Satul **Mihalcău**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumean-ţev[1031], **toată suma caselor: 48**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 46. / **Birnicii**: Andronic / Sandul / Hrior Şchiopul / Ion Mutilă / Ştefan al Bagii / Pavel / Iacob Macsimic / Gavril Stare / Prodan / Hrior Presuniac / Casco / Iacob Roicu / Nicolae / Petre / Tănase / Nicolae Macsim / Ignat Martiniuc / Dănilă fratele lui / Mihailo Martinic / Macsim frate popei / Petre Tverdic / Iacob, butnariul / Roman Mutila / Ivan Michitici / Vasile Buga / Iacob Sferduc / Pavel, rotariul / Ivan Romaniuc / Costin / Chifir / Roman / Ştefan / Hriţ / Vasile, văcar / Grigoraş / Mihailo fiul sitarului / Ilie fiul lui Sandul / Ivan, cibotariul / Fedco, palamar / Iacob, vornic / Ion, vătăman / Toma, argat la jidov /Petre, argat la jidov /

[1029] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 389, pp. 435-445

[1030] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 54, p. 61

[1031] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 143, 144

Harasim, argat la jidov / Alecsa, morariul. // **Rufeturi:** Popa Hrihor / Ian, dascăl.

MIHILEŞTI

(lângă Pădureni, oraşul Mărăşeşti, Vrancea).

1633, februarie 2: Zapisul vornicului de gloată Petre, în care mărturiseşte „cum a venit înaintea noastră Bejan, feciorul lui stan din târgul **Agiud** (Adjud), de şi-a dat a sa dreaptă moşie din sat din **Conţeşti** (comuna Sascut, Bacău), ce se va alege partea mâne-sa Sărădicăi, fata lui Dragoman vătaful... Petrei lui Mătcu, pentru că i-a fost furat nişte cai şi s-au găsit de faţă la Bejan şi la alţi soţi ai săi. Deci şi-a plătit capul de-nchisoare cu această moşie, dinaintea Petrei lui Mătcu, pentru acei cai. Şi au fost la această tocmeală Gligorie Susanul de **Torceşti** (comuna Umbrăreşti, Galaţi), Fătul de **Micleşti** (lângă Şişcani, oraşul Adjud, Vrancea), Nene şi Gheorghe de **Mihileşti** (lângă Pădureni, oraşul Mărăşeşti, Vrancea), Vasile de **Găleşeşti** (lângă Pânceşti, Bacău), Iuraşcu de **Măţcani** (între Corbeasca şi Gherdana, comuna Tătărăşti, Bacău), Procopie de **Bărăşti** (Bereşti, comuna Sascut, Bacău) şi mulţi oameni buni”[1032].

[1032] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 284, p. 364

MIHNEŞTI

(lângă Borzeşti, inclus în oraşul Oneşti, Bacău).

1627, aprilie 20: Catastiful satelor marelui logofăt Dumitraşco Ştefan şi ale cneaghinei sale Ziniica, fiica lui Mogâldea vornic: „De sat din **Mihneşti** avem cumpărătură de la Gherman, feciorul Gheanghii călugărul, din tot satul a noua parte, drept 50 de taleri bani buni, şi iarăşi, din a noua parte, jumătate, de la Maruşca şi Gligorie, feciorii lui Vartic, nepoţi lui Dragotă. Şi dintr-altă a noua parte, trei părţi, drept 30 de taleri bătuţi, şi altă parte din a noua parte, jumătate, de la Ghervasie, feciorul Clăcii, nepot Radului, şi dintr-altă a noua parte, jumătate drept 50 de taleri, şi altă parte a noua, parte întreagă, de la popa Ionaşco şi de la Andonie, feciorii popii Silion, drept 50 de taleri. Aceste părţi ne-au vândut din drese de moşie, ce au avut de la Iancul vodă, şi ne-au făcut drese domneşti”[1033].

[1033] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 186, p. 246

MIHNEŞTI

(comuna Podu Iloaiei, Iaşi).

1643, septembrie 10: Zapis de mărturie de la boierii divaniţi, în care scriu că au venit înaintea lor „Neanul vornicul de gloată şi cu Nistor Batişte, nepotul lui Nistor Ureche ce-a fost vornic mare, de s-au tocmit şi au făcut schimbătură de a dat Nistor Batişte o selişte de sat, anume **Mihneştii** (comuna Podu Iloaiei, Iaşi), ce sunt la ţinutul Cârligăturii, cu loc de heleşteu ce-a fost iaz bătrân, cu fânaţ şi cu tot venitul acelui hotar; iar Neaniul vornicul a dat lui Nistor Batişte a patra parte de sat de **Petreşti** (comuna Bâra, Neamţ), ce este în ţinutul Romanului… şi i-a mai dat şi bani gata 190 de galbeni”[1034].

1644, ianuarie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod schimbul de moşii dintre Neaniul vornic şi Nistor Batişte, nepotul lui Nistor Ureche, care dă „o selişte, anume **Mihneştii**, ce este în ţinutul Cârligăturii, şi un iaz, fostul iaz bătrân”, iar Neaniul vornic dă „a patra parte din satul **Petreşti**, care este în ţinutul Romanului… şi a dat şi bani, 190 de ughi”[1035].

[1034] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 171, p. 161

[1035] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 229, pp. 209, 210

MIHOVA

(lângă Lucavăţ, Bucovina, Ucraina).

Satul de pe pârâul Mihova, în aval de Lucavăţ şi în megieşia moşiei şi a satului Berhomet, împărtăşeşte aceeaşi istorie obştească a răzeşismului întemeiat de Luca, fiul lui Pancu. În **1775**, Mihova, din Ocolul Berhometelui, era considerată un cătun al Lucavăţului, Lucavăţ cu Mihova având 1 mazil, 1 popă şi 65 ţărani. Dar Mihova era selişte pustie, colonizată abia în 1776 cu 67 familii rutene, după cum o confirmă „Topografia" lui Daniel Werenka (pg. 64).

1786, iunie 17: Se hotărnicesc moşiile răzăşeşti, alegându-se „partea de moşie a dumisale căpitanului Ioan Zota, ce o are cu neamul său de baştină de pe neamul său mândre, şi după învoiala ce a făcut-o, prin scrisoare, cu verii săi, Ciornohuzenii ţi Borşăneşti", iar hotarnca aceasta, care, genealogic, mărturiseşte o aceiaşi rădăcină pentru răzeşi (boierii) Zota, Cionohuz şi Borşan şi a „tuturor răzeşilor de aice, din Bănila, ce se trag din strămoşul lor Măndre", cărora le aparţinea de drept imensa moşie care începea la „câteva izvoare cu slatină de sare, la **Mihova** şi Coşulica, la aceste slatini, de va ieşi vreun venit, cu toţii să aibă a se împărţi, care câtă parte îi va ajunge frăţeşte"[1036].

[1036] Gaze*ta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni,* Nr. 7, Anul I, 28 februarie 1911, pp. 42-45

1848: „Primăria Mihova, din Bucovina, se plânge de opresiune”, printr-un memoriu adresat Reichstag-ului din Viena[1037].

1860: O şcoală cu 4 clase funcţiona, la Mihova, din 1860, o alta, cu o clasă, urmând să fie deschisă, la Mega, din 1892[1038].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Vijniţa – **Vijniţa** (târg, cu tribunal) cu Bahna, Ciornohuz, Revna și Wiszenka, Berhomet pe Siret cu Lăpuşna, Mihodra, Cireşenca, Mazuri, Şipot cu Bursekeu, Ispas, Lucavăţ pe Siret cu Maidan, Meschibrod cu Podzaharie, **Mihova** cu Mega, Milie”[1039].

1885: David Muntean din Mihova absolvă Facultatea de teologie ortodoxă a Universităţii Francisco-Joshepina din Cernăuţi[1040].

1890: În 1890, comuna Mihova avea 2.194 locuitori, primar fiind Nicolai Iaviş. Paroh era David Muntean, iar Ioan Crilati şi Dionisie Constantinovici erau învăţători.

1903: Biserica Sfântului Ioan cel Nou din Mihova avea să fie construită în 1903, pe locul unei bisericuţe vechi, cu acelaşi hram, patronată, în 1843, când avea 1.142 enoriaşi, de Iordachi de VASILCO şi slujită de

---

[1037] *Archiv für österreichische Geschichte*, Wien 1898,, p. 708

[1038] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 34, 1876 p. 92, 1907 p. 77

[1039] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[1040] Norst, Anton, Dr., *Alma mater Francisco-Josephina*, Czernovitz 1900, p. 123

parohul Athanasie DAŞCHIEVICI. În 1876, biserica era frecventată de 1.569 enoriaşi, patron fiind Alexander de VASILCO-SERECKI, iar paroh, Epifanie FERLIEVICI. În 1907, când deservea şi enoriaşii din Mega şi din Maidan, paroh era David MUNTEAN, născut în 1861, preot din 1886, paroh din 1893, iar cantor, din 1903, George KOUTZENIUK, născut în 1882.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mihova**, comună rurală, districtul Vijniţa, aşezată pe pârâul cu acelaşi nume, în toată întinderea sa. Suprafaţa: 6,43 kmp; populaţia: 2.194 locuitori ruteni gr. or. şi ceva izraeliţi. Se compune din următoarele sate: Mihova de Sus, Mihova de Jos, Mihova-Maidan, Levchiv şi Vilsec. Este străbătută de drumurile districtuale Jadova – Berhomet şi Bănila Moldovenească – Berhomet; este situată în apropiere de linia ferată Nepolocăuţi-Vijniţa. Are o şcoală populară, cu 2 clase, şi o biserică parohială, cu hramul „Sfântul Ioan cel Nou”, de care ţin şi enoriaşii din Mega. La 1776, era cătun, pendinte de satul Lucaveţ pe Siret. Aci se află 2 fabrici de spirt şi una de scânduri, cu un gater. Populaţia, formată parte din ruteni, parte din huţani, are diferite ocupaţiuni, potrivit regiunii în care locuieşte. Aşa, cei de la munte trăiesc din exploatarea pădurilor, fânaţelor şi prăsila de vite; iar cei de la şes sunt agricultori şi crescători de vite. Comuna posedă 1.202 hectare pământ arabil, 1.195 hectare fânaţuri, 20 hectare grădini, 725 hectare imaşuri, 3.782 hectare păduri. Se găsesc 166 cai, 994 vite cornute, 100 oi, 350 porci, 163 stupi. **Mihova, afluent** pe dreapta al Siretului, ce răsare sub muntele Trei Movile, din pădurea Mărcuş, în apropierea satului Lăpuşna şi, după ce formează Valea Mihovei şi udă comuna cu acelaşi nume, se varsă în râul

Siret, mai sus de localitatea Lucavăţ, districtul Storojineţ. **Mihova de Jos**, sat, pendinte de comuna rurală Mihova. Are 678 locuitori ruteni gr. or. şi cuprinde în sine, pe lângă vatra satului, cu 320 locuitori, unde este reşedinţa comunei, şi cătunele Babiciova şi Bahna. Aci se află şcoala şi biserica comunei. **Mihova de Sus**, sat, pendinte de comuna rurală Mihova. Are 928 locuitori ruteni gr-or. şi cuprinde în sine, pe lângă vatra satului, cu 613 locuitori, şi cătunele Babiciova, Bahna şi Usole. **Mihova-Maidan**, sat pendinte de comuna rurală Mihova. Are 143 locuitori ruteni gr. or. şi cuprinde în sine, pe lângă vatra satului, care, împreuna cu târla Bahna, numără 106 locuitori, şi cătunul Babiciova. **Mihova-Osadţa, moşie** cu admiistraţie particulară, districtul Vijniţa. Are 22 case şi 93 locuitori izraeliţi şi ruteni. Pe lângă moşia Mihova-Osadţa, cuprinde şi târla Levchiv. **Mihova-Vasilco-Bazil, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Vijniţa. Suprafaţa: 35,40 kmp; populaţia: 65 locuitori, în majoritate izraeliţi, restul ruteni. Pe lângă moşia Bazil propriuzisă, mai cuprinde în sine şi localitatea Vovce, unde se află o mină de fier părăsită. **Mihova-Vasilco-Catinca, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Vijniţa. Suprafaţa: 15,43 kmp; populaţia: 81 locuitori ruteni, izraeliţi şi alţii"[1041].

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Vijniţa** făcea parte şi „Reprezentantul Băncii regionale: **David Muntean**, paroh, Mihova"[1042].

[1041] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 141, 142

[1042] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

1921: „Potrivit dispoziţiunilor art. 12 şi 23 din regulamentul pentru Congresul bisericesc ortodox român al Arhidiecezei Bucovinei, convocat, prin înaltul Decret Regal Nr. 2513 din 17 Iunie 1921, pe ziua de 3 Octombrie, la Cernăuţi, se publică următoarea listă a patronilor bisericeşti particulari, de lege drept credincioasă răsăriteană, îndreptăţiţi la alegerea de 6 reprezentanţi pentru acest Congres: **Bigot de St. Quentin Elena**, contesă, Jadova (Mihova, Jadova); **Wassilko-Serecki Ecaterina baroană**, erezii, a) **George conte Wassilko-Serecki**, Cernăuţi strada Flondor Nr. 38., b) **Victor Wassilko-Serecki**, Cernăuţi str. Iancu Zotta 16, (Mihova), compatroni”[1043].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[1044], următorii învăţători şi învăţătoare: **Lupaşcu Aristeia**, comuna Mihova, Centru, jud. Storojineţ, media 7,29; Pătraşcu Ştefan, comuna **Mihova**, Cotul de Sus, jud. Storojineţ, media 8,08”.

MIHOVENI

(lângă Suceava, după Şcheia, Bucovina).

Format din două cătune, care s-au numit, în vechime, Buninţi şi Bârnova, precum două dintre pâraiele din zonă, Mihovenii, menţionaţi doar ca moşie în **7 sep-**

1043 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 16, Cernăuţi 21 iulie nou 1921, pp. 64-66

1044 *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

tembrie 1756, îşi iau numele de la cel de-al treilea pârâu, Mihovenii, toponim mult anterior „familiei Mivovan”, care va deschide „crâşma Mivovanilor” (Sandul Mivovan din Iacobeni, menţionat ca răzeş în 30 noiembrie 1754 şi în 1794) abia în anul 1783. Drumul Suceava-Cacica însemna, de fapt, „hatul” între două moşii mănăstireşti, fiecare dintre ele cu „robii lui Dumnezeu” plasaţi la marginea moşiei proprii.

1768: În 9 martie 1768, exista un „Ştefan Tipa de Mihoveni”, care se judeca cu Petru Cheşco vel şătrar, descendentul lui Ţica, pentru o pivniţă de piatră în Suceava.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[1045], din 1772-1773, înregistrează la Mivoveni, în Ocolul Vicovilor, fără alte precizări, „40 – toată suma caselor”, însemnând 21 panţiri isprăviceşti, 5 scutelnici ai „doftorului PETRACHI”, 3 argaţi tij (deci, tot ai „doftorului”), 5 femei sărace, 2 popi, 1 nevolnic şi 3 ţigani.

1774: În 1774, Mihovenii avea 18 familii ţărăneşti, iar în 1785, când cele două cătune vechi întregeau Mihovenii, 70 familii de ţărani.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Suceava – **Suceava** (Oraş cu tribunal districtual) cu Cutul Zamca, Iţcanii Vechi şi Şeptilici, Bosance cu Nemericeni, Podeni, Hriaţca şi Lisaura, Buneşti, Buninţi, Chilişeni, Danila, Găureni, Hatna cu Dărmăneşti, Iacobeşti sau Fogodisten cu Gura Solcii, Slobozia sau Milişăuţii de Jos, St. Ilie,

1045 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 342

Ipoteşti, Iţacanii Noi, Călineşti Enache cu Vasilache, Călineştii lui Kuparenko, Costâna cu Berindeşti, Liteni, Mereţei, **Mihoveni**, Mitocul Dragomirnei cu Lipoveni, Părhăuţi, Pătrăuţi pe Suceava, Reuseni, Romaneşti, Rus Mănăstioara, Rus Plavalar cu Rus Poienile, Securiceni, Şcheia, Soloneţ, Stroieşti pe Suceava, Tişăuţi, Todireşti cu Pietroasa, Uideşti, Zahareşti”[1046].

1871: Biserica Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril din Mihoveni, construită, de fapt, la Buninţi, între anii 1871-1877, dar sfinţită abia în 1885, îl avea paroh, în 1907, pe Nicolai POPOVICI, născut în 1855, preot din 1880, paroh din 1901, cantor fiind Gavriil MURANOVICI, născut în 1832.

1886: O şcoală cu 5 clase avea să fie deschisă, la Mihoveni, în 1886[1047].

1890: În 1890, Mihovenii aveau 1.049 locuitori, primar al comunei fiind Mihail Popinciuc.

1893: O colectă publică pentru Societatea „Şcoala Română”, făcută, în 1893, în Mihoveni, de parohul Simion COBILANSCHI, cuprinde următoarele nume de localnici: Vasile ZURCAN, Gavriil MURANOVICI, Ioan MARCO, învăţătorul Ignaţiu CORVIN, Dumitru CANDREAN, Iacob BEŞCIUC, Ioan alui Ilie POROCH, Ilie TURTUREAN, George DÂRJA, George alui Simion TIPA, Michail POPINCIUC, Vasile DÂRJA, Andrii GORAŞ, Ioan alui Iordachi CRUDU, Vasile MÂNDRESCUL şi Ioan CIOFU[1048].

[1046] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161
[1047] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 154
[1048] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 12/1893, p. 3

1903: Însoţirea de credit rural, tip Raiffeisen, s-a constituit, la „Mihoveni cu Buninţ”, în 1903, sub preşedinţia lui S. Lazarovici, cu George Muranovici – director, cu Leon Dârja – vistiernic, şi cu membrii Iacob Gherman şi Vasile Popinciuc (consemnat Pepenciuc).

1907: „Cabinetul de lectură „Lumina poporului“ din Mihoveni s-a constituit, în adunarea sa generală din 26 Mai 1907, în următoriul mod: Sfinţia Sa Nicolai Popovici, paroh, preşedinte; Dimitrie Corjan, învăţător, vicepreşedinte; Vasile Popenciuc, secretar; Ioan Popescul, casar; Jacob Andriciuc, controlor; Vasile Cioarbă, bibliotecar; Ilie Goraş, econom; Gavriil Muranovici, cantor bisericesc, preşedinte al juriului de arbitraj, şi Ignatie Corvin, învăţător superior, preşedinte al consiliului de control”[1049].

1907, martie 14: Comitetul districtual Suceava pentru alegeri era completat cu „Vasile Zurcan, gospodar in Mihoveni” şi „Dumitru Ilincan, gospodar în Buninţi”[1050].

1907: „**Sărbătorirea aniversării naşterii M. S. Împăratului în comuna Mihoveni**. Ziua de 18 August a fost, pentru comuna Mihoveni, o sărbătoare frumoasă şi impozantă. Comitetul cabinetului de lectură „Lumina poporului” a aranjat un mare şi frumos festival pentru apoteozarea zilei onomastice a prealuminatului şi înţeleptului monarh Francisc Iosif I. Din timp, comitetul a comandat, la Viena, portretul M. Sale în mărime naturală, încunjurat de toate ţările şi provinciile stăpânite de augustul Suve-

---

[1049] *Apărarea Naţională*, Nr. 45 şi 48, Anul II, duminică 23 iunie stil nou 1907, p. 6

[1050] *Apărarea Naţională,* Nr. 21, Anul II, joi 21 martie stil nou 1907, p. 4

ran, pictate în colorile lor naţionale. Portretul a fost expus afară şi luminat de lampioane, cu portrete şi embleme imperiale. La oarele 9, seara, cabinetul de lectură, care se află în Casa Naţională, era ticsit de lume. Era un tablou feeric şi magnifică era priveliştea, când sute de săteni tineri şi bătrâni, femei şi copii, cu torţe şi lampioane şi, în frunte, cu un cor compus din un tânăr învăţător şi mai mulţi studenţi de la gimnaziul din Suceavă, la care se asociază şi tineretul de ambe sexe, a format un lung convoi spre casa parohială, pentru a invita la serbare pe energicul şi bravul preşedinte al cabinetului, Sfinţia Sa, părintele Nicu Popovici. Sfinţia Sa, harnicul preşedinte, având musafiri din România, au fost şi ei invitaţi a asista la serbare. Era un moment sublim şi pe feţele fiecărui puteai ceti mulţumire sufletească şi o dragoste nemărginită pentru iubitul Suveran, când, din sute de piepturi, se auzea strigătul de „Trăiască Majestatea Sa Împăratul!”. Ajunşi la Casa Naţională, s-a făcut o şedinţă solemnă, sub preşedenţia parohului **N. Popovici**, care ţinu o scurtă, dar bine simţită cuvântare, arătând, prin cuvinte calde şi bine simţite, dragostea nemărginită a românilor pentru iubitul şi mărinimosul monarh, care totdeauna a arătat mărinimie şi dragoste faţă de români, încheind cu un întreit „Să trăiască Majestatea Sa Împăratul Francis Iosif I!”, la care corul intona „Doamne Sfinte”, care a fost ascultat cu multă atenţie de asistenţă. După aceasta, dădu cuvântul studentului gimnazial **Ignatescu**, care vorbi, cu multă pricepere, şi analiză, cu profunditate, viaţa ilustrului monarh. Corul intonă iarăşi un cântec patriotic. Neanunţându-se nimeni, preşedintele dădu cuvântul cunoscutului profesor gimnazial din Iaşi, dlui **Ştefan Goraş**, care este originar din Mihoveni şi, actualmente, petrece în mijlocul familiei

sale. Dl prof. Goraş, care acum şase ani (deci, în 1902 – n. n.), împreună cu cantorul, dl G**eorge Muranovici**, şi sătenii **Vasile Popenciuc**, **Leon Dârja**, **Iacob Andriciuc** şi **Ilie Goraş** au înfiinţat cabinetul de lectură „Lumina poporului”, ţinu un magistral şi important discurs, care a fost, de nenumărate ori, întrerupt de numeroasa asistenţă prin strigăte de „Bravo!” şi „Să trăiască!”. Oratorul, făcând apoteoza Majestăţii Sale Împăratului Francisc Iosif I, spuse că românii din vastul imperiu habsburgic pote fi fericiţi că să pot manifesta şi cultiva în limba lor naţională, ba le este permis să-şi creeze bănci, cabinete şi case naţionale, de aceea toţi românii şi toate popoarele din monarhia Austro-Ungariei trebuie să ridice rugi fierbinţi, ca cerul să lungească firul vieţii bătrânului şi preagraţiosului împărat. Aceste cuvinte au pătruns în sufletul ţărănimii şi entuziasmul ajunse la apogeu. În treacăt, oratorul vorbeşte despre crearea cabinetului şi a băncii şi despre greutăţile pe care le-au întimpinat, neavând concursul celor luminaţi din comună. Ba unii s-au arătat chiar ostili înfiinţării cabinetului şi, cu toate acestea, visul a fost totuşi împlinit, spre bucuria sătenilor şi ciuda celor ce au voit să pescuiască în apă tulbure. Bătrânul învăţător, dl **Ignatie Corjin**, simţindu-se cu musca pe căciulă, a părăsit ostentativ, împreună cu familia sa, sala, spre nedumerirea sătenilor şi a întregii asistenţe. Pe când sala striga „Trăiască!”, dl Ignatie Corjin îşi chema familia acasă. Iată un democrat, crescut la şcoala onciulistă, duşman al cabinetului şi al ţărănimii şi admirator al pleiadei de politicieni, trăgători de chiuturi şi de sfori electorale. Acest om de paie e un fervent admirator al celor ce aşteaptă răvărsarea Nilului onciulist şi se mângâie cu speranţa că, pentru fapta lui incalifica-

bilă şi regretabilă, va fi cel puţin propus, de deputaţii pseudo-democraţi, pentru a fi decorat. Noi însă îl recomandăm forurilor şcolare superioare, să ia severe măsuri contra acestui funcţionar, care a părăsit o serbare aşa de importantă şi impozantă, pentru a juca după strunele duşmanilor noştri, căci plecarea sa şi a familiei sale a făcut şi pe vornicul jidovit **Ţurcan** să părăsască sala. Acesta a facut-o în mod inconştient, deci are circumstanţe atenuante. Încolo, serbarea a decurs într-un mod strălucit şi impunător, spre lauda sătenilor şi a comitetului"[1051].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina", care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[1052], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Artimisia GORAŞ (fără vârstă menţionată, în 1907), Petrea ROPCIUC (fără vârstă menţionată, în 1907) din Mihoveni.

1908: „Venerabilitatea Sa, părintele Nicolai Popovici, paroh în Mihoveni, a oferit Societăţii „Doamnelor române din Bucovina" 100 coroane, din partea sa; iar din partea venerabilului său părinte, a răposatului protopresviter din Uideşti, Vasile Popovici, a predat Sfinţia Sa două cărticele de depuneri la „Însoţirea de păstrare şi credint în Uideşti", pe suma de 500 coroane, destinată de răposatul binefăcător pentru societatea numită, cu scopul de a înfiinţa, la timpul său, o fundaţiune, pe numele „Vasile Popovici, protopresviter în Uideşti". Din partea comitetului, se aduce Venerabilităţii Sale, părintelui Nicolai Popovici, cea mai sinceră mulţămită pentru mărini-

---

[1051] *Apărarea Naţională*, Nr. 60 şi 61, Anul II, duminică 25 august stil nou 1907, p. 3

[1052] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

mosului dar, iar răposatului binefăcător, protopresviterul Vasile Popovici, fie-i memoria eternă, / Pentru comitet / Prezidenta Elena de Popovici, născută contesă Logothetti, / Secretara Minodora Stefanelli"[1053].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „Mihoveni, comună rurală, districtul Suceava, aşezată pe malul drept al râului Suceava şi despărţită de Buninţi prin drumul districtual Suceava-Cacica. Suprafaţa: 1,39 kmp; populaţia: 1:095 locuitori români gr. or. şi câţiva poloni. Are un oficiu poştal şi o şcoală populară, ce serveşte şi pentru Buninţi; ţine de biserica parohială din Buninţi. La 1776, aparţinea mănăstirii Pătrăuţi. Populaţia, formală din locuitori originari şi din colonişti transilvăneni, se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Comuna posedă 567 hectare pămînt arabil, 314 hectare fânaţuri, 17 hectare grădini, 243 hectare imaşuri, 200 hectare pădure. Se găsesc 56 cai, 304 vite cornute, 545 oi, 290 porci, 40 stupi. **Mihoveni, moşie**, atenenţă a moşiei cu administraţie specială Pătrăuţi, districtul Suceava. Are 3 case, cu 17 locuitori. Se compune din Mihovenii propriu-zis, cu o singură casă, şi din târla Florinta, cu 2 case. Forma, la 1776, o singură administraţie cu comuna de azi Mihoveni, în stăpinirea mănăstirii Pătrăuţi"[1054].

1910: Cu sprijinul financiar al Societăţii „Însoţirea orăşenilor români din Suceava", a fost trimis să înveţe o meserie şi „**Tâmpescu Gherasim** din **Mihoveni**, la stolerie"[1055].

[1053] *Apărarea Naţională,* Nr. 17, Anul III, joi 5 martie stil nou 1908, p. 3

[1054] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 142

[1055] *Revista Politică,* Nr. 17, Anul VII, 5 februarie 1911, p. 8

1915: „În după-amiaza zilei de 1 ianuarie 1915, după două lupte, în 31 decembrie, la Storojineţ şi la Rădăuţi, „primele patrule ruseşti şi-au făcut intrarea în Suceava, venind din direcţia Hatna şi luând drumul spre satele Costâna şi Mihoveni. În urma patrulelor, trupele ruseşti au cantonat în pădurea Costâna", iar sucevenii şi iţcănenii s-au refugiat în Burdujeni. În 2 ianuarie, pe la orele 14, 300 de ruşi au intrat în Suceava, ocupând oraşul. La pichetele de grăniceri ruse au fost instalaţi soldaţi basarabeni, care, „aflând că este teritoriul românesc, au salutat, retrăgându-se"[1056]. Cam pe aceeaşi vreme, sosiseră la Şcheia, venind din spre Costâna şi Mihoveni, 600 de cazaci călări, în frunte cu polcovnicul Syczen. Mişcările călărimii se puteau bine urmări de pe dealul Zamcei[1057].

1914-1918: Obolul de sânge pentru Bucovina a fost plătit de „Infanteristul **Silvestru Maruneac**, Mihoveni, Reg. 80, mort (28.05-23.07.1915)"[1058].

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Suceava** făcea parte şi un „Reprezentant al Băncii regionale: **Amfilochi Ţurcan**, învăţător superior, Mihoveni"[1059].

1919: „**Deciziune de expropriere No. 1019**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Suceava, cu care s-a decis exproprierea de 154 ha 99 a 98 mp din moşia „**Florinta**", corpul dominical **Mihoveni**, fasc. No. 458, proprietatea Fondului bisericesc ort. or., în folosul „Fondului

---

1056 *Adevărul*, 27, nr. 9980 din 22 decembrie 1914, p. 2
1057 *Viaţa Nouă*, anul III, nr. 153, 30 mai 1915, pp. 1-4
1058 *Viaţă Nouă*, IV, nr. 164 din 17 octombrie n. 1915, p. 2 - Supliment
1059 *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

de pământ bucovinean”, a devenit definitivă”[1060]. Deciziunea modificată, în care erau trecute 10 ha mai puţin: **I). Deciziune de expropriere No. 1019**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Suceava, cu care s-a decis exproprierea de 144 ha 99 a 98 mp din moşia „**Florinta**”, corpul dominical **Mihoveni**, fasc. No. 458, proprietatea Fondului bisericesc ort. or., în folosul „Fondului de pământ bucovinean”, a devenit definitivă”[1061].

1932, decembrie 15: Repartizări de comune rurale urbane nereşedinţă, între plăşile din judeţele Severin, Hunedoara, Bihor şi Suceava, în baza decretului regal nr. 3.501, din 15 decembrie 1932, în baza Decretului regal „Nr. 16.369 A din 31 Decemvrie 1932, se înfiinţează o nouă plasă în judeţul Suceava, cu denumirea de plasa Bosancea, acelaşi judeţ”, cu reşedinţa în Bosanci, care cuprindea satele: Bosancea, Buninţi, Burdujeni, Chilişeni, Ipoteşti, Lisaura, Mihoveni, Plăvălar, Poeni pe Suceava, Reuseni, Ruşii Mănăstioarei, Securiceni, St. Ilie, Şcheia, Tişăuţi şi Udeşti.Litenii treceau în plasa Ilişeşti, şi aceasta nou înfiinţată[1062].

1941: „Având în vedere petiţiunea prin care dl **Nicolae Andriciuc**, născut în comuna Mihoveni (Suceava), la 13 aprilie 1891, domiciliat în comuna Mihoveni, jud. Suceava, a cerut, conform art. 20 din legea numelui, redobândirea numelui său patronimic de **Andreiescu**, spre a se numi **Nicolae Andreiescu**; / că această cerere se întemeiază pe faptul că numele său a

---

[1060] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 19, Cernăuţi, 1 iulie nou 1921, p. 244

[1061] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 7, Cernăuţi 1 martie nou 1921, p. 69

[1062] *Monitorul Oficial*, nr. 5, 5 ianuarie 1933, p. 116

fost înstrăinat… Decidem: /Admitem ca dl **Nicolae Andriciuc** să schimbe numele său patronimic de Andriciuc, în acela de Andreiescu”[1063].

1942: „Tablou întocmnit în conformitate cu art. 27 din legea Nr. 29 din 1942, de pereoanele cărora li s-a admis redobândirea numelui avut, potrivit legii numelui: **Leon Lazarovici**, domiciliat în comuna Mihoveni (Suceava), numele redobândit: **Lăzărescu**, prin încheierea Judecătoriei Suceava Nr. 48 din 22 Aprilie 1942. **Longin Andriciuc**, domiciliat în comuna Mihoveni (Suceava), numele redobândit: **Andreiescu**, prin încheierea Judecătorei Suceava Nr. 49 din 25 Aprlie 1942”[1064].

1942: „Tablou întocmit conform art. 27 din legea Nr. 29 din 1942, de persoanele cărora li s-a admis redobândirea numelui avut, potrivit legii numelui: **Constantin Popinciuc**, dorniciliat în comuna Mihoveni (Suceava), numele redobândit **Popinceanu**, prin încheierea judecătoriei Suceava Nr. 68 din 6 Iunie 1942”[1065].

1943: „Sentinţa civilăNr. 141. La rând, venind judecarea cauzei de înregistrare ulterioarăt a naşterii copiilor Maria, Ecaterina şi Aurelia a lui Nicolai şi Domnica Cracovschi (născută Ieremciuc) din comuna **Mihoveni**, judeţul Suceava, în registrul actelor de stare civilă peutru născuţi al susnumitei comune şi procedura fiind completă, la strigarea cauzei, s-au prezentat petiţionarul Nicolai Cracovschi, personal şi asistat de dl avocat D. Cojocariu şi ofiţerul stării civile al comunei Mihoveni, în persoana **primarului comunei, Nicolai Muş**… S-au ascultat martorii: **Valerian Goraş**, **Samuilă Ungurean** şi

[1063] *Monitorul Oficial*, Nr. 45, 22 februarie 1941, p. 895
[1064] *Monitorul Oficial*, Nr. 171, 25 iulie 1942, p. 6237
[1065] *Monitorul Oficial*, Nr. 202, 31 august 1942, p. 7242

Domnica Cracovschi. S-a dat citire actelor din dosar… Având în vedere că petiţionarul susnumit, prin cererea sa de la dosar, susţine că fiicele sale, şi anume: Maria, născută la 2 martie 1924, Ecaterina, născută la 7 noeimbrie 1925, şi Aurelia, născută la 6 iulie 1929, în comuna Mihoveni, n-au fost înscrise, la timpul lor, în registrul de stare civilă pentru născuâi al comunei Mihoveni şi nici în altă parte, cere, din acest motiv, înscrierea ulterioară… Pentru aceste motive, / În virtutea legii, hotărăşte: / Admite înregistrarea ulterioară”[1066].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[1067], următorii învăţători şi învăţătoare: **Sezerman Nicanor**, comuna **Mihoveni**, jud. Suceava, media 7,42”.

1944: „Sentinţa civilă nr. 144. La rând venind soluţionarea cererii făcută de Parchetul Tribunalului Suceava, înregistrată sub Nr. 13.920 din 13 august 1943, pentru rectificarea registrelor stării civile pentru născuţi ale comunei Mihoveni, jud. Suceava, şi procedura fiind completă, la apelul nominal au răspuns martorele **Chilina T. Ungureanu** şi Domnica lui **Gavril Mândrescu**. S-a dat citire actelor şi lucrărilor de la dosar. S-au ascultat martorele… Pentru aceste motive: / În virtutea legii, hotărăşte: / Admite înregistrarea ulterioară a naşterii copilei **Veronica Tănase** din comuna Mihoveni, jud. Suceava, în registrul actelor stării civile pentru născuţi al comunei Mihoveni, jud. Suceava, cu următoarele date: Numele: Veronica; prenumele: Tănase, de sex feminin şi de religie ortodoxă română, născută la data de 9 august 1922, în comuna Mihoveni, jud. Suceava, fiica legitimă a

---

[1066] *Monitorul Oficial*, Nr. 32, 8 februarie 1943, pp. 668, 669
[1067] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

lui Dumitrn şi a Domnicăi Tănase, ambii agricultori din comuna Mihoveni”[1068].

1945: „Prin Ordinul Nr. 319.634 din 15 Noemvrie 1945[1069], se fixează, pe data de 1 noemvrie 1945, următorii învăţători la şcoalele aratate în dreptul fiecăruia: **Boca Vasile**, la **Mihoveni**, p. 10”.

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[1070], următorii învăţători se repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Roşu Gheorghe**, de la Liteni, la Mihoveni”.

MIHUCENI

(Soroca, Moldova).

1716, iulie 15: Constantin, feciorul răposatului bin (ost) vel (mare) comis, dă lui Guge, „ce a fost vornicel la unchiul meu Antohie Jora la sat la **Mihuceni**, ce sunt în ţinutul Sorocii… pentru că a plătit pentru el unor turci de miere, nefiindi-mi mie Guge cu nimic dator, nici a a fost el vinovat să plătească, ci a făcut silă Drăcache serdarul, zicând că a fost avut Costin Scărlet nişte mori la **Ciorna** zălog la nişte turci, care mori sunt la ţinutul Orheului, şi fiindcă Drăcache serdarul a făcut silă şi a dat 140 vedre

[1068] *Monitorul Oficial*, Nr. 38, 15 februarie 1944, p. 984
[1069] *Monitorul Oficial*, Nr. 277, 3 decembrie 1945, p. 10553
[1070] *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657

miere turcilor şi i-a scos din moară. Şi venind Gugeştii la cinstit Divanul lui Mihai vodă, la a treia domnie, cu adevărat Divanul m-a dat rămas, ca să plătesc Gugii acele 140 vedre cu miere şi, neavând eu cu ce-i plăti, i-am dat pentru aceasta această moşie, seliştea **Lipicenii**, la ţinutul Orrheiului, cu două vaduri de moară, un loc de prisacă, cu pădure şi cu tot venitul, precum scriu ispisocul şi zapisele cele vechi, ce s-au dat Gugii, împreună cu acest zapis"[1071].

MIHUCENI

(pe Trestiana, în Bucovina, Ucraina).

Menţionat, în **1 august 1466**, când a fost întărit, de Ştefan cel Mare, Maruşcăi, fata lui Mihail Misici, împreună cu „Mihailăuţii, unde ari e să-ş facă aşezare şi undi au fost giudi Petrinco, şi Mihucenii, pi Trestiiana, în gura Rudii, şi Horodişte, cu toate poenili di supt codru, ce să numeşte Bozleşcoiu… hotarul Mihucenilor începând de la drumul cel mare al Movilăului, în gios, până la pârâul Trestiiana… Trăstieni, iar di acole drept la dial, la un stejar ci esti la o fântână… drept la codru" .

1774: În 1774, satul Mihuceni avea 9 familii ţărăneşti, dar împreună cu Trestiana, după cum rezultă din recensământul lui von Spleny din 1775. În 1784,

[1071] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 181, pp. 173, 174

populaţia satului ajunge la 75 familii ţărăneşti, în baza colonizării cu ruteni.

1782: Biserica Naşterea Maicii Domnului din Mihuceni a fost construită în 1782 de Ştefan de STRIŞCA. În 1843, biserica avea, în Mihuceni, Trestiana şi Chicera, 1.152 enoriaşi, patronatul fiind asigurat de familia Isabelei de FERRO, iar slujirea altarului, de preotul administrator Athanasie LEVIŢCHI. În 1876, biserica cu 1.839 enoriaşi în cele trei sate menţionate, aflată sub patronatul lui Rudolf von FERRO, era slujită de Peter NICHITOVICI. În 1907, patron bisericesc era Elena de SIMIG, paroh fiind Constantin GRIGOROVICI, născut în 1879, preot din 1905, iar cantor, din 1898, Parfenie IACUBOVICI, născut în 1865.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Cernăuţi – **Curtea regională din Cernăuți**: Cernăuţi, Ceahor, Hliboka, Camena cu Spaski, Corovia, Cotul Bainski, Cuciurmare, Ludi Horecea Camerale cu Mănăstioara, Lucaviţa, Mihalcea, **Mihuceni cu Kicera**, Molodia cu Franzthal și Derelui, Ostriţa, Preworokie, Stăneştii de Sus pe Siret, Stăneştiii de Jos pe Siret, Poienile, Tărăşeni, Trestiana sau Dimka, Voloca Camerale pe Siret, Zurin”[1072].

1887: O şcoală cu 2 clase avea să fie deschisă, la Mihuceni, în 1887[1073].

[1072] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[1073] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 32, 1876 p. 69, 1907 p. 148

1890: În 1890, Mihucenii aveau 900 locuitori, învăţător fiind Antonie Dub, paroh – Petru Nichitovici, iar cantor bisericesc – Partenie Iacubovici.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mihuceni**, comună rurală, districtul Siret, aşezată pe pârâul Derehlui, între localităţile Hliboca, Trestiana şi Tărăşeni şi lângă hotarul dinspre districtul Cernăuţi. Suprafaţa: 4,38 kmp; populaţia: 735 locuitori ruteni; religia gr. or. Este în apropierea drumului districtual Tărăşeni-Hliboca, a drumului principal Cernăuţi-Siret şi a liniei ferate Cernăuţi-Hliboca. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică parohială, cu hramul „Naşterea Maicii Domnului". Această comună este menţionată, pentru prima dată, într-un act de danie din 2 Februarie 1508, al lui Bogdan-Vodă. La 1776, aparţinea mazilului Ioniţă Strişca şi era unită cu Trestiana. La 1780 era unită cu Trestiana şi cu Tărăşeni. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Întreaga regiune a acestei localităţi este plină de izvoare subterane, care pricinuesc surpări continue de teren, din care cauză linia ferată de acolo a trebuit să construiască diguri formidabile şi costisitoare. Comuna posedă 515 hectare pământ arabil, 57 hectare fânaţuri, 19 hectare grădini, 16 hectare imaşuri, 142 hectare păduri. **Mihuceni, grup de înălţimi**, corespondente cu înălţimile Spasca, în apropierea pârâului Derehlui şi care ţin împreună de şirul deluros, ce se întinde paralel cu cursul Siretului, având ca puncte culminante dealurile Vivoz şi plaiul Paltin. Fundăturile ce înconjoară aceste înălţimi sunt extrem de mlăştinoase şi pline de izvoare nesecate, lucru care a pricinuit enorme inconveniente şi cheltueli la construirea liniei ferate (secţia Cuciur Mare–Hliboca), primejduită şi acum încă,

din timp, în timp, de surpături subite de terenuri. **Mihuceni, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Siret. Suprafaţa: 4,32 kmp; populaţia: 9 locuitori izraeliţi”[1074].

1910: În 1910, ceva mai puţin de 10 procente erau reprezentate de români.

1914-1918: „**Grigori** a lui George **Zahariuc**, născut în anul 1872, în **Mihuceni**, a fost înrolat, la 1 August 1914, în Regimentul 22 de Ţintaşi (Schützen) şi a plecat cu acest regiment în câmp. La începutul anului 1915, dimpreună cu mai mulţi săteni din Mihuceni, s-a luptat lângă Camenca şi fu prins de Ruşi. De atunci, încoace, lipseşte orice ştire despre dânsul şi nici „Crucea Roşă” nu a putut da oareşicare răspuns pozitiv. Presupunându-se că a murit, se îndrumează, la cererea Ilenei a lui Grigori Zahariuc, procedura pentru declararea morţii”[1075].

1942: După retragerea trupelor româneşti din nordul Bucocovinei şi din Basarabia, împotriva românilor din aceste provincii a început o aprigă prigoană bolşevică, declanşată de colaboraţionişti, care aveau să fie judecaţi în lipsă, până în 1942, retrăgându-li-se cetăţenia română, în baza „dispoziţiunite art. 10 şi 292 din decretul-lege Nr. 3.012 din 1942, publicat în *Monitorul Oficial* Nr. 205 din 5 Septemvrie 1940” şi a „art. 1 din decretul-lege Nr. 3.862 din 1939, publicat în Monitorul Oficial Nr. 248 din 26 Octomvrie 1939”. Printre aceşti opresori ai propriilor comunităţi se numără şi **Mundreac Ioan** şi **Tonenciuc Ioan**, ambii din com. **Mihuceni**, jud. Storojineţ, „ca funcţionari ai regimului sovietic, au fost mari duşmani ai

---

[1074] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 142

[1075] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 53, Cernăuţi în 9 August nou 1919, pp. 3-5

românismului, contribuind la deportarea mai multor familii româneşti, şi au făcut propagandă comunistă"[1076].

MIHULENI

(comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova).

1610: Scrisoarea hotarnicilor domneşti Irimia Pistruiul şi Costea Brătuleanul, vătav de hânsari, care, împreună cu megieşii Bursuc de **Mihuleni**, Sircu şi Maxim din **Glăvăneşti**, Crincul din **Glăvăneşti** şi Ignat din **Şoldăneşti** fac ştire lui Boul vistiernic „pentru rândul hotarului satelor **Mihuleanii** (comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova) şi **Glăvăneştii** (pe Nistru, fostul Seapca sau Sipca, raionul Rezina[1077], Moldova), de către hotarul Miţovoii cu Pisoţchi… şi am aflat cu sufletele precum au fost dintru întâi şi am pus stâlpi deasupra văii Hlibocăi (adică unde s-a ucis ciobanul), şi am pus stâlpi unde cade Hliboca în Cobăleanca, din partea cea din jos a văii, şi am pus stâlp deasupra hârtopului Polonici şi în deal, din sus de heleşteul cel vechi, şi am pus stâlp în gura piscului crucii Poloniciul, unde cade Polonicica în valea Ciorna, adică Neagra. Aceasta mărturisim cu sufletele noastre"[1078].

[1076] *Monitorul Oficial*, nr. 171 din 25 iulie 1942, pp. 6229-6235

[1077] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 111

[1078] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IX, Iaşi 1914, p. 163

1634, mai 16: Porunca dată de Vasile Lupu voievod „la vătămani şi la toţi mişeii domniei mele din **Larioneşti** (Arioneşti, raionul Donduşani, Moldova), **Măşceni** (raionul Donduşani, Moldova), **Căcăceni** (raionul Donduşani, Moldova), **Broscouţ** (Broscăuţi, raionul Donduşani, Moldova), **Gliţeni** (Hlingeni, comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova), **Mătiuţ** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) şi din **Slobozia Saucăi** (comuna Sauca, raionul Donduşani, Moldova)… voi toţi ca să aveţi a asculta de egumenul şi de tot soborul de la sfânta mănăstire Sfântul Sava", pentru că „a dat acele sate răposatul postelnic Ianache sfintei mănăstiri"[1079].

MIJLOCENI

(lângă Băluşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ).

1636, ianuarie 26: Scrisoarea diacului Luchian, în care arată că a fost, împreună cu medelnicerul cel mare Apostol „ca să-i alegem toată ocina lui de la **Băloşeşti**" şi, după ce au adunat martorii, „aflatu-s-a partea dumisale de moşie şi de la Vasilcea 15 pământuri, din partea Dureştilor, 7 pământuri, partea lui Maxin, Mierăi şi a lui Ionaşco, din partea Lupului de **Mijloceni** (lângă Băluşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ) feciorul Mircei, şi 12 pământuri din Mijloceni, partea lui Mihăilă Dumitru, nepotul Visternicului, ce li-i cumpărătură de tatăl lor,

---

[1079] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 134, p. 147

Necoară armaşul, şi 12 pământuri, iar din Mijloceni, partea lui Ursu, din partea Visternicului, şi 18 pământuri, însă cu ploștenci, din partea Popeștilor Urgiceștilor, partea popii lui Ionașco, și de tatăl lor, armașul, de la Gligorie Pobircu, și o cumpărărură, ce-i în hotarul Iucșeștilor, marginea pădurii, deinspre prisaca Băiseanului, ce-i este cumpărătură de la Ștefan, feciorul Sindzeanei, și fără fânațuri, ce se vor alege, partea dumisale, în hotarul Băloșeștilor. / Și aceasta s-a ales numai partea lui dinspre frații săi, moșie și cumpărătură, dinaintea a mulți oameni buni: Toader, Vasile, Avram, Larion, Toader Fărcescul de **Iucșești** (Icuşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ), Simion Băisan, Ursu de **Băloșești** (Băluşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ), și Bălan şi Baciul de **Glodeni** (înglobat în Buciumi, comuna Valea Ursului, judeţul Neamţ)”[1080].

MIJLOCENI

(sau Mişloceni, lângă Pietrişul, comuna Tămaş, Bacău).

1547: Întărit de Petru Rareş voievod Ştefului, care cumpără de la Teodor, feciorul Annei, cu 60 zloţi, „un loc de prisacă în mijlocul pădurii, pe pârâul Stârcului, care loc de prisacă este pe satul de mijloc (**Mijloceni**)”[1081].

1080 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 317, p. 357

1081 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 62

1574, august 6: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod fraţilor Toader şi Urâta, feciorii lui Dumitru, nepoţi Annei, care primesc ispisoc pentru „**satul de mijloc** pe Tămăşel, ce l-a avut moşul (bunicul) lor Mihăilă Bălălău, surorile sale Maruşca şi Anuşca, cu uric de întăritură de la Iliaş vodă, din 7058 (1550), aprilie 21"[1082].

1643, septembrie 4: Paţea, ginerele lui Farmachie fost vornic, schimbă cu Avram sin (fiu) Arvat, căruia în dă „partea lui Gherghe şi a Badelui de la **Mişloceni** (Mijloceni, lângă Pietrişul, comuna Tămaş, Bacău)… pentru o parte de ocină din **Sascut**, partea lui Gavrilă Căras… dinaintea lui Trif, Nenea, Ion, Titica şi Toader de **Mihăileşti** (lângă Bereşti, comuna Sascut, Bacău)"[1083].

MILCINEŞTI

(în Cârligătură, lângă Popeşti, comuna Popeşti, Iaşi).

1632, aprilie 8: Zapisul călugărilor de la Voroneţ, prin care mărturisesc despre cum s-au tocmit cu vornicul Ionaşco Jora şi i-au vândut „o ocină, anume **Milcineştii**, drept 30 de mătci, 2 cai, 3 iepe, 2 boi şi 2 vaci; şi iepele să fie cu mânji, şi vitele cu viţei, şi 150 de taleri bani proşti"[1084].

[1082] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 85

[1083] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 166, pp. 158

[1084] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 16, p. 15

1632, mai 12: Întărit de Alexandru Iliaş voievod vornicului Ionaşco Jora, care cumpără, de la mănăstirea Voroneţ, cu 200 galbeni, „un sat în ţinutul Cârligăturii, ce se cheamă **Milcineştii**”[1085].

1632, iunie 9: Întărit de Alexandru Iliaş voievod vornicului de gloată Ionaşco Jora, care primeşte uric pentru „o selişte, anume **Milcineştii**, care este în ţinutul Cârligăturii”, cumpărată de la mănăstirea Voroneţ „pentru 230 galbeni ungureşti”[1086].

1633, aprilie 28: Zapisul egumenului şi soborului de la mănăstirea Voroneţ, privind schimbul de moşii cu Ionaşco Jora, care primeşte de la mănăstire „o selişte în ţinutul Cârligăturii, anume **Milcineştii** (lângă Popeşti, comuna Popeşti, Iaşi) şi ne-a dat altă selişte, în ţinutul Sucevei, anume **Muşinţii** (Muşeniţa, Bucovina), ce sunt mai sus de târgul Siretului”[1087].

1634, septembrie 24: Zapisul călugărilor de la Voroneţ, prin care mărturisesc că au schimbat „o selişte ce am avut în ţinutul Câligăturii, anume **Milcineştii**, ce este cumpărătură de Ştefan vodă cel Bătrân şi de dare şi miluire sfintei mănăstiri… ce am făcut sobor să o vindem şi ne-a dat Neniul vornicel 100 galbeni. Apoi ne-a dat vornicul Ionaşco Jora 100 de lei şi altă selişte, Muşinţii (Muşeniţa, Bucovina), ce-s mai sus de târgul Siretului… şi i-am dat acea selişte şi ne-au dat selişte şi 100 lei. Iar

---

[1085] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 73, p. 79

[1086] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 117, pp. 145, 146

[1087] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 326, pp. 418, 419

acei megieşi, acum în pizmă, nu ştim ce scornesc şi zic că nu ne-au dat selişte, drept selişte”[1088].

1634, octombrie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vornic Ionaşco Jorea, în urma judecăţii cu pârâşii Cobăleanu, petrea şi Crăciun don **Rădeni**, popa Gligorie, Savul şi toţi verii lor, Toader Gagea, Mihăilă Umbrar, Nacul şi toţi verii lor, şi Gavril Românescu şi toţi verii lui, „pentru o selişte, anume **Milceştii** (corect, Milcineşti), care este în ţinutul Cârligăturii. Şi aşa au spus înaintea noastră, că au vândut acea selişte bunicii şi străbunicii lor, Drăguş Cărâmbu şi verii lui, popa Larion Plotun, şi fratele lui Ion, şi sora lor Feda, şi nepoţii lor Nistor Gagea şi sora lor Vasca, fiii lui Gagea cel bătrân, toţi nepoţi lui Petru Bertea, şi au vândut-o lui Ştefan voievod cel Bătrân, care a miluit sfânta mănăstire numită Voroneţ… Şi au stăpânit ei acea selişte 130 de ani. Iar după aceea… ei au schimbat acea selişte cu Ionaşco Jorea fost vornic. Ei au spus că le-a dat bani, şi mai mult se cuvine lor să cumpere acea selişte decât lui Jorea vornic, deoarece le-a fost moştenire. Iar Ionaşco Jorea a spus că nu a cumpărat acea selişte pe bani, ci a schimbat-o pentru o altă selişte, anume Muşenţii, ocina lui dreaptă, şi le-a mai dat încă 100 de lei bătuţi”[1089].

[1088] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 262, pp. 293, 294

[1089] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 269, pp. 300-302

MILEANCA

(prin Ciurbeni, „unde a fost Ciorba”, sat în comuna Mileanca, Botoşani).

1430, aprilie 10: Întărit de Alexandru cel Bun lui Vlad Aldiş, care primeşte uric pentru satele lui, inclusiv „Pătrăuţi, la Suceava, ocolul de sus, unde este casa lui” şi cuturile din megieşie, „pe Vălhăuţi, la Glod, unde a fost jude Iacăci, şi Glod Ciorbă tij pe Vălhăuţi, şi, pe gura Drăsăsovei, la Fântână, tij pe Vălhăuţi, şi, pe Borodance, **unde a fost Ciorba**, şi, pe Lăpuşna, Iucenii şi, la o Petră Cruce, şi Sacărenii, şi Lepoveşna, şi fântâna Epurelui, tij pe Lăpuţna, şi la fântâna lui Ilie„ pe Lupuşna, pe din gios de Iurceni, şi unde a fost Hrăste giude, şi pe din gios, unde a fost Stăilă giude, şi unde a fost Jula giude, şi împotrivă… peste deal dinspre Voloca, la fântână, la lacul despre sat, pe deasupra Lăpuşnii, la fântâna lui Gherman… Iar hotarul acelui sat de acelor fântâni să fie dinspre toate părţile după hotarele vechi, pe unde au îmblat de veci”[1090].

1643, octombrie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod, după schimbul de sate făcut între Cozma, Dumitraşco şi Mărica, feciorii lui Ionaşco Poturul, cu marele vistiernic Iorga, care primeşte de la fiii lui Poturul „satul **Mileanca**, din ţinutul Dorohoiului, pe pârâul Podraga… care acel sat a fost danie şi miluire părintelui lor Ionaşco

---

[1090] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 98, pp. 145, 146

Poturul de la răposatul Miron Barnovschi voievod… iar Iorga vel vistiernic a dat feciorilor lui Poturul, schimb pentru schimb, satul **Băşenii** din ţinutul Neamţului. Şi încă le-a mai dat adaos 200 galbeni"[1091].

1644, iunie 3: Întărit de Vasile Lupu voievod, după un schimb de moșii între Cozma, Dumitrașco și Mărica, fiii lui Ionașcu Poturul, cu Iorga vistiernicul, dând silioștea lui Ionașco Poturul, **Mileanca**, în ținutul Dorohoiului, și primind de la vistiernicul Iorga „a treia parte din satul **Beșenii**, în ținutul Neamțului, cu două mori gata în pârâul ce se numește Limpede, dreaptă cumpărătură de la Hristofor, Vasile, Gaftona, Iliana și Marta, fiii lui Ionașco hotnog, nepoții Zahariei. Și încă a mai adaos Iorga 200 galbeni ungurești"[1092].

1646, ianuarie 14: Odochia, fata Tetii, nepoata lui Coman Berchez, strănepoata lui Vasco, pre-strănepoata lui Balş cel bătrân, vinde Iorgăi postelnicul cel mare, drept 50 lei bătuţi, „ocina şi moşia din uricul ce a avut strămoşul meu Balş. De la Ştefan vodă cel Bătrân, şi din ispisocul de împărţeală ce a avut moşul (bunicul) meu Vasco, cu fraţii săi Oancea, Stana şi Fădora, de la Irimia vosă, din a treia parte de sat **Drăguşeni** (comuna Drăguşeni, Botoşani), ce-i în ţinutul Dorohoiului, pe Podraga, partea din sus, a patra parte… dinaintea tuturor răzeşilor mei care au moşie în satul Drăguşeni: Simion Stecli de **Comăneşti** (comuna Suharău, Botoşani), Drăganu de **Ionăşeni** (comuna Truşeşti, Botoşani), Ştefan Berciul din **Milianca** (comuna Mileanca, Botoşani) şi

---

[1091] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 195, pp. 182, 183

[1092] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 328, p. 318

Dumitraşcu, feciorul lui Neculaie de **Ghereni** (comuna Coţuşca, Botoşani)”[1093].

1667, octombrie 2: Ispisoc de judecată de la Iliaş Alexandru voievod, după ce „Evdochia, fata Zamfirei, nepoată de soră Iorgăi postelnic, s-a jeluit pe mătuşa sa Alexandra, sora mamei sale Zamfira şi sora Iorgăi postelnic, arătând Evdochia un ispisoc de împărţeală de la răposatul Ştefan (Lupu) vodă, feciorul lui Vasile vodă, de toate ocinile Iorgăi postelnic, sciind în acel ispisoc cum au mers mumă-sa Zamfira, Alexandra şi Criaţa, toate surorile Iorgăi postelnicul şi s-au învoit între ele şi şi-au împărţit toate ocinile câte au fost ale fratelui lor Iorga, şi aşa scrie în acel ispisoc, că s-a venit în partea Zamfirei, mama Evdochiei, la împărţeală satul **Milianca** şi satul **Drăguşenii**, ce-s în ţinutul Sorohoiului, şi satul **Terneuca**, în ţinutul Sorocii, şi satul **Găureanii**, în ţinutul Iaşilor, şi jumătate de sat **Mărceşti**, la Tecuci, cu vad de moară în gârla Putnei de jos, la Făurei, şi două fălci de vie la Cotnar, în Piscop… deci nelocuind Evdochia şi mamă-sa Zamfira aici, în ţară, mătuşă-sa Alexandra a venit în ţară, a luat această parte a Zamfirei asupra ei, zicând că soră-sa Zamfira a murit şi nepoată-sa Zamfira n-are nici o treabă cu ocinile frăţâne-său, că-i mai apropiată sora decât nepoata, deci a vândut Alexandra dintr-aceste părţi de ocină ale Zamfirei… Deci domnia mea am socotit şi-am judecat după legea ţării că nu poate nimeni să lepede pe fecior sau pe fată din ocinile părinţilor săi, ci a îmblat Alexandra o femeie fără ispravă şi n-are nici o treabă cu partea curorii sale Zamfira, pentru că are feciori… / drept aceasta am dat rămas pe Alexandra, sora

[1093] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 274, p. 217

Iorgăi postelnicul, din toată legea ţării, şi să-şi ţină Evdochia, fata Zamfirei şi feciorii ei toate ocinile Zamfirei, câte mai sus scriem”[1094].

1774, iunie 22: Satul **Milianca**, ţinutul Dorohoiului, ocolul Prutului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1095]**, toată suma caselor: 131**. Scădere rufeturi 5: 1 femeie săracă, 2 ruptaşi, 2 jidovi. Scădere rufeturi 13: 3 femei sărace, 4 preoţi şi dascăli, 1 ruptaş (boier mic), 3 jidovi, 2 marchitani. Rămân birnici 118. / **Birnici:** Ion Prepeliţă / Neculai Andronician / Ion Nistrian / Toader Pujăn / Ivan, rus, zet (ginere) Lupăşcesei / Petre, rus, al lui Nistrian / Ioniţă Nistrian / Ioniţă Bărboiu al lui Nistrian / Chirilă Beşleuţă / Gheorghi, muntean / Toader, păscar (pescar) / Vasile Andronician / Toader nepot lui Prepeliţă / Gheorghie, harabagiu / Simion Buştiuc / Vasile Bujână / Andronachi Ţapu / Andrieş sin (fiu) lui Nazarie / Toader Bivolian / Ilie Păvălan / Simion, fratele lui / Vasile, fratele lui / Grigoraş Chihulcă / Pavăl Surdul / Dumitru Adăşan / Mihaiu Focşa / Vasile Ţurcan / Andronic, rotar / Grigoraş Iutuş / Vasile Găină, vătăman / Vasile Bompa / Macovei, cârciumarul / Vasile, frate lui Macovei / Ursul Ştirbăţ / Toader Ştirbăţ Stare / Ursachi Focşa / Ursul Focşa / Gavrilaş, cojocar, al lui Ştirbăţ / Nichifor Gorcenco, nepot Focşei / Sandul Tiuntiuc / Gora / Gheorghiţă fiul lui Pălade / Gheorghie Tronciul / Toader Hlibocian / Gheorghie Duca / Toader Duca / Iliaş Epure, crav / Gavril, fratele lui Gora / Ilie Vâzdoagă, văcar / Grigorie

---

[1094] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 264-266

[1095] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 513-515

Tiuntiuc / Vasile, ungurian, moşneag / Enachi Puzdre / Grigoraş, haidău / Ion, şchiop, neputincios / Timofti, cumnat Hlibocianului / Andronachi fiul Mătiesei / Neculai Coroiu / Nichifor, rus / Vasile Stati / Neculai fiul Anuşcăi / Ion Vreme / Acsinti Vreme / Toader Gheleschii, vătăman / Gheorghi fiu Anuşcăi / Mihălachi fiu Anuşcăi / Ilie Brăduţan / Ilieş a Nazariei / Toader Bezdade, vornic / Ştefan Pujân / Dumitraşco Grunzul / Toader Nistrian / Costandin Coroiu / Ion Chiorescu / Gheorghie Zmău / Lazor Luncă / Ion Focşa / Dănilă Ştirbăţ / Costandin Ştirbăţ / Pricopii Focşa / Todosi Bărbuţă / Luchian / Vasile Vreme / Toader, bărbier / Toader Tiuntiuc / Mihăilă Vreme / Toma al lui Apostul / Apostul Zănoagă / Nichita fiul Stăhioai / Ion, frate Gorăi, fiul lui Ghiniţă / Ştefan, haidău / Grigoraş, rus, văduvoi / Todosii Călugăran, holtei / Vasile Stronciul / Grigoraş Panaguţă / Gheorghie Hlibocian / Toader Tiuntiuc / Ştefan Şchiopu / Vasile, croitor / Gheorghi, cioban / Petre Burduja, holtei / Ioniţă Tătaru, holtei / Lupul, morar / Alecsa lui Enachi / Gheorghie Belşiu / Vasile, holtei cu mamă / Iordache frate lui Epure / Grigoraş Bărbuţă / Vasile Bărbuţă / Costandin Mihulcă / Ion Bordeiu / Grigorie Hlibocian / Gavril Panaguţă. // **Femei sărace:** Lăzăroai, babă / Cumnata lui Băzdade / Soacra lui Pricopii. // **Rufeturi** (popi şi dascăli): Preotul Pavăl / Preotul Ursachi / Preotul Ichim / Condorachi, dascăl. // **Ruptaşi:** Ion Manole, ruptaş. // **Jidovi:** Herşcu, jidov / Moscul, jidov / Leiba, jidov. // **Marchitani:** Ene, marchitan, străin / Mihaiu, marchitan.

1901: „**Mileanca**, comună rurală în partea de sud-vest a plăşii Prutul de jos, judeţul Dorohoi, formată din satele: Codreni, Ghitcăuţi, Mileanca și Tătărăşeni, cu

reşedinţa primăriei în satul Mileanca. Are o populație de 575 familii sau 2.353 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţi, 4 cântăreţi și 2 pălămari; 1 şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecventată de 60 elevi; 1.309 hectare 3 ari pământ sătesc, 6.536 hectare 54 ari câmp proprietăresc, 10 iazuri şi 2 pogoane vie. Vite mari cornute sunt 1.686, oi 3.855, capre 10, cai 331 şi porci 206; stupi cu albine 222. / **Mileanca**, sat pe moşia cu același nume, comuna Mileanca, cu 362 familii sau 1.812 suflete. Proprietatea moşiei este a dnei Catinca Mişolu, născută Softa, soţia defunctului Manolache Mişolu. Are 2 biserici, cu 1 preot, 2 cântăreți şi 1 pălămar; una este mică. de lemn şi tencuită, şi s-a reparat în mod radical, la 1857, de defunctul Mişolu; a doua este nou zidită de defunctul Gh. Negru, unul din locuitorii fruntaşi ai satului, care a oferit, în acest scop, 1.000 de galbeni. Școala, condusă de 1 învățător, e frecventată de 60 elevi. Calitatea pământului este mai în totalitate bună. Sătenii împroprietăriţi au 812 hectare 5 ari pământ, iar proprietatea moșiei 2.311 hectare 56 ari câmp. Are un iaz, numit al Mişolului, în suprafață de 31 hectare, pe cursul pârâului Podriga, ce trece pe moşie. Drumurile principale sunt: acel de la Rădăuţi-Bivolul, ce duce, prin Havârna, la Dorohoi; acel de la Darabani-Conţeşti, ce duce, pe deasupra Tătără-cenilor, la Slăveni, îar pe la Balinţi, la Botoșani, şi acel ce duce, prin Puţureni, la Coţuşca și Mitocul. Hotarele moșiei sunt cu: Drăgușeni, Codreni, Darabani, Ghitcăuţi, Gârbeni şi Tătărășeni”[1096].

[1096] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 341

MILEŞTI

(comuna Smulţi, Galaţi).

1502, martie 14: Întărit de Ştefan voievod lui Petrea, care cumpără, cu 70 de zloţi tătăreşti, de la Oancea, nepotul lui Bodea ploscar, „ocina lui dreaptă, a patra parte din satul de pe Sohului, anume Mileşti, unde a fost Milea Uliul, la capătul de jos”[1097]. Hotarul, din veac.

1774, iunie 5: Satul **Mileştii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Mijlociu, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1098]**. Călărași** ai lui vel (mare) căpitan de Covurlui, căruia îi sunt dați 40 de liuzi, cu cartea măriei sale generalului Korsakov, din let 1774, mart 26: Toader Stan / Sandul Stan / Ion Opre / Ștefan Opre / Ștefan Dănăilă / Nistor / David Chiliță / Dumitrașco, cibotar / Solomon Hâncul / Vasile Gâtcă / Pălade Rae / Ion Hâncul / Apostol Beșet / Vasile, plugar / Toader Hâncul / Apostol Brașov / Neculai Donosi / Miron Dumitrașco / Toader Dumitrașco / Ion Mandeș / Toader Lungul / Gavril Haineroșii / Gavril Silion / Ilie, cioban / Apostol Radu / Ștefan Soare / Lupul Mardare / Costache / Costandin / Vasile Cazacu / Toader Durbac / Doroftie Buture / Gavril Marin / Miron al Măricăi / Isac, grădinar / Gheorghe, dulgher / Iacomi Țocul / Gavril Dămian / Gavril Țocul / Ioniță sin (fiul) lui

---

[1097] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 276, pp. 494-496

[1098] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 105, 106

Gherasim. // **Scutelnicii comisului Fotache:** Macovei, năvodar / Vasilache Paiul / Iordache Hriste / Gligoraș, vânător / Lupul, dulgher / Vasile File / Costandin, pâslar / Miron, cioban, scutelnic al vătavului Gligoraș / Vasile, cârciumar, tij (la fel) / Apostol, văcar, la fel. // **Rufeturi:** Popa Ioniță / Ștefan Mămăligă, ruptaș / Gavril Ciapraga, ruptaș / Ilie brat (frate) lui, ruptaș / Vasile fratele lui, ruptaș / Alicsandru Ciapraga, mazil / Lupul Mândrilă, mazil / Ion, vătav, ruptaș / Gligore Mațăgrasă, ruptaș / Ioniță Gherasim, ruptaș / Pricopie Brudiul, ruptaș / Vasile Brudiul, mazil / Ioniță Ciudin, ruptaș / Lupașco Rogojină, ruptaș / Ana, văduvă / Ioana, văduvă / Dimoftie, văduvă / Marie, văduvă / Ioana, văduvă / In (altă) Ioana, văduvă / Safta, văduvă / Floaria, văduvă / Anghelina, văduvă.

1901: „**Mileşti**, moșie în judeţul Covurlui, plasa Siretul, comuna Smulţi, fostă a mănăstirei Adam şi a statului, acum cumpărată de răzăşii Smulţeni. Pe această moșie se află o piatră de marmură, înfiptă în pământ, unde a fost o biserică Sf. Ioan și casele lui Fotache și Păuna, proprietarii primitivi ai moşiei, pe care o hărăziră apoi mănăstirii Adam”[1099].

[1099] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 342

MILEŞTI

(Mileşti de Sus şi de Jos, comuna Parincea, Bacău).

1636, mai: Suret de mărturie de hotărât Mileştilor, de la Ştefan Bechea pârcălabul, după pâra la domnie dintre Isac, Puiul, Ştefan şi Cârste din **Mileşti** (Mileşti de Sus şi de Jos, comuna Parincea, Bacău) cu jupâneasa lui Paos din **Zlătari** (comuna Ungureni, Bacău) „pentru nişte cumpărături ale lui Paos la Mileşti, şi nu ţine ce a cumpărat, ci ţine mai mult”. Printre martorii refacerii hotarului vechi, într-un înscris zdrenţuit, se află Hangul, Ursul, Ion vornic şi Nacul de **Muşeteşti** (Moşoteşti, comuna Letea Veche, Bacău), Ionaşco şi mulţi oameni buni”[1100].

1901: „**Mileşti**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Siretul de jos, pe dreapta pârâului Răcătăul. Este alcătuită din 5 cătune: Mileştii de Jos, reşedinţa, Mileştii de Sus, Văleni, Valea lui Drag sau Dragul și Larga. Această comună, unită cu satele din comuna Părincea, ţinea, mai înainte, de judeţul Tecuci. După Statistica din 1874, comuna se compunea din cătunele: Aprodul, Buzduganul (aztăzi alăturat de comuna Părincea), Chiftelniţa (din vechime moşia Sturdzei), Mileştii de Jos, Mileştii de Sus, Valea lui Drag și Văleni. Se mărginește, la est, cu comuna Părincea, la vest, cu comuna Tămaşi, la sud, cu satul Horgești (comuna Gioseni), şi la nord, cu comuna Lecca. Pe teritoriul comunei se găsește Valea Aprodului,

---

[1100] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 409, p. 471

cu urme vechi, numite Cetățuia Buzduganului, Balta Apro-dului şi altele… Pârâul Răcătăul primește, în această comună, pârâiaşele Babinilor şi Șipotelor. Are o populaţie de 241 familii sau 968 suflete, din care: 643 români, 320 unguri și 5 evrei, toți de protecţiune română; 576 agricultori, 4 meseriaşi, 2 comercianți, 9 cu profesiuni libere, 192 muncitori şi 15 servitori. Sunt 17 contribuabili. Are o şcoală mixtă, care funcționează, din 1865, în cătunul Mileștii de Sus, frecventată de 17 copii; 2 biserici: una ortodoxă, în satul Mileştii de Sus, și una catolică, în satul Văleni, deservite de 2 preoți şi 2 cântăreţi. Case de locuit sunt 238; cârciumi 3. Teritoriul comunei are o întindere aproximativă de 1.920 hectare. Proprietar este C. Lecca, cu o moşie de 183 hectare, aducând un venit de 5.624 lei anual. Pădurile ocupă 600 hectare. Mai însemnată este pădurea Mileşti; încolo, pădurea este măruntă şi cu tufâriş. Viile ocupă 36,13 hectare. Vite sunt: 90 cai, 449 vite mari cornute, 544 oi şi 277 porci. Teritoriul comunei este străbătut de calea judeţeană Bacău-Pârincea. Distanţele: la Bacău, capitala districtului, 22 km; la comuna Pârincea, reşedinţa plăşii, 3 km; la comuna Tămaşi, 12 km; la comuna Lecca, 8 km; la comuna Gioseni, 18 km. / **Mileştii de Jos**, sat şi reşedinţa comunei Mileşti, situat pe dreapta pârâului Răcătăul, la 670 m de Mileştii de Sus. Are o populaţie de 70 familii sau 284 suflete. Vite: 23 cai, 144 vite mari cornute și 62 porci. / **Mileştii de Sus**, sat în comuna Milești, situat pe dreapta pârâului Răcătăul. Are o populaţie de 44 familii sau 172 suflete; o biserică, clădită de locuitori și de unul, anume Toader Spoială, la 1843. Vite: 12 cai, 69 vite mari cornute și 56 porci"[1101].

[1101] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*,

MILEŞTI

(comuna Mileşti, judeţul Ungheni, Moldova).

1643, martie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod spătarului Ilea, care cumpără, cu 78 taleri de argint, de la fraţii Dumitru Corpaci şi Onciul, fiii Tudoscăi, „a patra parte din a treia parte din satul **Mileşti** (comuna Mileşti, judeţul Ungheni, Moldova), ce este în ţinutul Iaşi, din partea de mijloc, cu loc de iaz şi de prisăci, cu fâneţe şi cu tot venitul”[1102].

1699, noiembrie 13: Zapisul fraţilor Vasile şi Aniţa, feciorii lui Ştefan, fratele Popăscului de **Mileşti**, nepoţii lui Milic de **Rădeni**, în care mărturisesc precum „am căzut eu la o nevoie, de am luat o groapă de pâine a unor călugări de la **Horodişte**, împreună cu Gavril şi cu Vasile din Horodişte; apoi călugării, fiind păgubaşi, s-au apucat de sat, să le plătească pâinea, iar satul s-a pus în spinarea mea, zicând că sunt eu vinovat, dar eu întâi am tăgăduit şi am pus şi doi oameni de au jurat pentru mine precum sunt un om drept. Iar când a fost mai pe urmă, soţii mei au spus drept că au luat ei pâinea şi-mpreună cu mine. / Deci, dumnealui Darie Donici serdar, fiind socotitor aici, la margine, ne-a adus pe toţi de faţă, să dăm seama. Deci noi ne-am învoit cu soţii mei şi am dat

---

volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 341, 342

[1102] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 46, pp. 52, 53

eu, pentru gloaba mea şi pentru gloaba celor doi soţi, şi pentru limbă strâmbă ce-au jurat rău acei doi oameni, pentru mine partea mea şi a surorii mele Aniţa, feciorii lui Ştefan de Mileşti, serdarului Darie acea ocină ce avea din bătrânul Milii din sat de Rădeni din bătrânul Milic… dinaintea preotului Samuil şi Toader Frunză de **Steţcani**, Maftei Deacul, Enache Deacul şi Darie Moga de **Peresăcina**, Gavril Bobeică de **Horodişte** şi alţi mulţi oameni buni”[1103].

1705, ianuarie 13: Zapisul lui Ioan Dudei, Luchian sin (fiu) Văscan, Andronache sin Văscan, Pangrati sin Gheorghe din **Horodişte**, prin care mărturisesc „precum am avut pâră, înaintea logofătului cel mare Antioh (Jora) cu rudele noastre Vasile Popăscul şi cu Vasile Talpă pentru nişte părţi de moşie din **Rădeni** ot Orhei, de pe Ichil, care le-a vândut Vasile Popăscul şi cu Vasile Talpă lui Darie Donici clucer, tot bătrânul Milic din satul Rădeni, în care bătrân a fost şi partea noastră dimpreună cu a lor, căci am fost dintr-un moş. / Deci, aflând că ne-a vândut şi părţile noastre, a dat judeţul să ne ţinem moşia, iar Donici să-şi ia pe vânzător de grumază, să-i plătească bani. Pe urmă, ne-am învoit cu toate rudele noastre şi am lăsat să-şi ţină Donici clucer ce-a cumpărat pe deplin, iar pentru părţile noastre să ne dea Vasile Popăscul şi Vasile Talpă alte părţi ale lor din satul **Mileşti de sub Codru**, din ţinutul Iaşilor”[1104].

[1103] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 121, pp. 145, 146

[1104] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 122, pp. 147

MILEŞTI

(lângă Zlătăreşti, Vaslui)

1630: Pavăl, fecior lui Potan din Zlătăreşti, vinde lui Gavril din Zlătăreşti, drept 95 lei 95 de pământuri, din „satul **Zlătăreşti**, la ţinutul Vasluiului… care loc ni l-au ales răzeşii, tot de o parte în parte, de jos, dinspre Mileşti, până în capul jgheaburilor, cu loc de heleşteu în matca Sărăţii, ce se hotăreşte cu locul Mileştilor până în matca Titeştilor, în sus, dealul până în hotarul Bouşorilor… dinaintea lui Ion Bouşoru de **Bouşori**, Şteful şi Ghedeon din **Titeşti**, Ionaşco Burnar de **Mănjăşti**, Artenie de **Şerboteşti**, Iordachi de **Negoeşti**, Ardarie de **Zlătăreşti**, Mihalce de **Dăneşti**, şi eu, popa Andreica din Zlătăreşti am scris zapisul, ca să se ştie”[1105].

1655, februarie 20: Întărit de Gheorghe Ştefan voievod fraţilor Mihalaşcu Pancu, Todiraşcu şi Mereuţă şi cumnatului lor Grigore, care cumpără de la Buculei, Ionaşcu şi Elena, copiii lui Sofronie, nepoţii lui Martin, „pentru şase vaci ci viţei şi 20 de taleri… ocina lor părintească din satul **Negreşti**, de la ţinutul Lăpuşnei”, zapisul de mărturie fiind întărit de „preotul Tănase din **Volnieşti**, Nicula, Silvestru, Andrei, Macarie şi Constantin Şuştman din **Negreşti**, Ioana Şuştman şi Hărbota

[1105] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 46, 47

Grigore din **Mileşti** şi alţi mulţi oameni buni”[1106].

1692, decembrie 12: Ispisoc de judecată de la Constantin Cantemir voievod, după ce „s-au pârât de faţă Vasilie Ţirţachie cu Mirăuţă, pentru satul **Lăţcanii** (Leţcani), ce sunt în ţinutul Vasluiului, care se împarte în două părţi, pe doi bătrâni, zicâd Ţirţachie cum a ţinut un bătrân el, iar un alt bătrân l-a ţinut Mirăuţă, iar acum Mirăuţă s-a sculat să scoată pe Vasile Ţirţacă din moşie, zicând că n-are moşie nimica într-acel sat şi i-a luat şi uricul, deci domnia mea întâi am fost făcut o carte la Tiron, ca să pună pe Mirăuţă şi pe răzeşii lui să-şi caute 12 oameni buni, să jure cum nu are moşie Ţirţachi în satul Lăţcani, nici este de moşie de acolo şi, dacă or jura, să lipsească Ţirţachie din moşie, şi n-a aflat oameni să jure, iar Ţirţachie şi-a aflat patru oameni, anume Postolachie din **Mileşti**, Ion Chichiţă, Stratul şi Vasile Şindilă din **Dăneşti**, şi i-a adus înaintea domniei mele şi au mărturisit cum adevărat au avut şi moşul (bunicul) său, şi tatăl său, şi el până acum a ţinut; domnia mea nu i-am crezut nici pe acei oameni, ci, de iznoavă, am scris lui Golăe, vornicul de poartă, cum să-şi aducă Mirăuţă şi cu răzeşii lui 24 de oameni înaintea lui Golăe şi să jure cum nu este de moşie Ţirţachie de acolo, din Lăţcani… Deci mergând acolo Golăe de trei-patru ori, ca să aducă acei 24 oameni Mirăuţă, să jure, n-a aflat Mirăuţă pe nimeni să jure, iar Vasile Ţirţachie a strâns oameni, anume Vasile Şindilă şi Ion din **Glodeani**, Postolachie din **Mileşti**, Stratul, Mihăilă, Nica şi Ion Chigheaci, de au mărturisit cum este Vasile Ţirţachie om de acolo, de Lăţcani, şi a ţinut bătrânul Ivan, cum au ţinut moşul şi tatăl său, iar

---

[1106] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 53, pp. 72, 73

bătrânul Ion de Mirăuţă… Deci domnia mea îi întărim lui Vasile Ţirţachie ca să-şi ţină bătrânul său Ivan”[1107].

1718, noiembrie 28: Carte de judecată de la Divan, după ce „a jeluit Ilie Abagerul din Iaşi pe Maranda, fata lui Ştefan Milescul serdar, zicând că, venind Marica, jupâneasa lui Ştefan Milescul, din ţara căzăcească, mama Marandei, cu ginerele ei Toader Şlahta şi cu fiul său Frangole, şi făcând multă zăbabă aici, în **târgul Iaşi**, au luat negoţ şi bani gata Mileasca de la Ilie Abagerul , de multe ori, până s-a plinit suma de 30 lei, şi mergând la socoteală Ilie Abagerul, ea, neavând bani să plătească, i-a dat toate zapisele satului **Frenciucii**, de la ţinutul Vasluiului, pentru aea datorie, să ţină satul sau să-l vândă, să-i ia banii, dar Ilie Abagerul, fiind om străin şi cu dugheana şi meşteşugul lui, n-a putut să ţină el satul Frenciucii, ci l-a scos la vânzare, şi l-a dat pentru acei bani lui Ion Palade mare spătar, socotind că, fiind pământean, se cade să ia satul… acum, venind Maranda, fata lui Ştefan Milescul, la Divan, în câteva rânduri cu martori, a luat satul Frenciucii, că i-a fost dat de tatăl său din drepte moşiile lui, ce le-a avut de la părintele lui Postolachi spătarul, şi, când s-a logodit cu Bucium postelnicul, atunci i l-a dat tatăl său… şi nu i s-a căzut mânesa să ia satul, măcar că i-a fost maică; / ci noi, după legea ţării, aşa am socotit cu toţii, să fie volnic Ilie Abagerul să ia satul **Mileştii**, să-l scoată la vânzare, să-şi ia banii şi să plătească spătarului Palade; deci, fiind răzeş mai aproape din Mileşti, dinspre partea Cehăneştilor, Dumitraşco Racoviţă hatmanul a scos 250 lei şi a primit să ţină acel sat zălog, de astăzi, noiembrie 28, până la Paşti, şi de-i va

---

[1107] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 109

da Mileasca banii până la zi, să-şi ia moşia, iar de nu, să fie volnic hatmanul a-şi face drese domneşti şi a stăpâni tot satul”[1108].

MILIE

(pe hotarul cu Polonia, Bucovina, Ucraina).

Menţionat în 1428, dar atestat documentar în **13 decembrie 1433**, când, convenind graniţa cu Ştefan Vodă, fiul lui Alexandru cel Bun, regele polon Vladislav lăsa negociatorului graniţei, logofătul Tăutu, satele care anterior erau sub ascultarea Coroanei poloneze, Câmpul Lungu rusescu, Putila, Răstoaceli, Vijniţa, Ispasul, Milie, Vilavce, Carapciul, Zamostie, Vascăuţii, Voloca, satul Milie este menţionat, cu o confuzie între Ştefan Vodă, fiul lui Alexandru cel Bun, şi Ştefan cel Mare, şi în letopiseţul lui Neculce, care spune că, atunci „când au aşedzat pace Ştefan-vodă cel Bun cu leşii, fiind Ion Tăutul logofăt mare, l-au trimis sol la leşi. Şi au dăruit craiul leşescu Tăutului aceste sate la margine: Câmpul Lungu rusescu, Putila, Răstoaceli, Vijniţa, Ispasul, Milie, Vilavce, Carapciul, Zamostie, Vascăuţii, Voloca. Toate acestea le-au dăruit craiul leşescu Tăutului logofătului. Şi au pus hotar apa Cirimuşul, întru o duminică dimineaţa”[1109].

[1108] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. X, Iaşi 1915, pp. 83-85

[1109] ION NECULCE*, O samă de cuvinte,* Junimea 1972, p. 10

1619: În 30 mai 1619, satul Milie, zălogit lui Ioan Stroici, este răscumpărat de pârcălabul de Hotin Mihai Tăutul, iar în 2 aprilie 1623, Ştefan Tomşa întăreşte lui Mihai Tăutul, printre alte moşii, şi „satul Milie, care-i pe Cirimuş, cu locuri de mori în Topoliţa, care este lui dreaptă cumpărătură”.

1686: În 28 aprilie 1686, Vasile Bainschi cumpăra, de la Ilie Drăguţescul, cu 600 lei turceşti, jumătate din satul şi moşia Milie şi un sfert din Putila, tranzacţia fiind confirmată, în 20 mai 1691, de Safta, văduva lui Ilie Drăguţescul.

1740: În 14 octombrie 1740, Dumitraşco Bainschi, fiul lui Vasile, stăpânea jumătate de sat şi moşie, cealaltă jumătate aparţinând lui Sandul Sturza şi lui Toader Paladi.

1764: În 30 octombrie 1764, mazilul Ion Flondor se jeluia Divanului Domnesc împotriva lui Ioniţă Sturza şi a lui Toader Paladin, primul mare vornic al Ţării de Jos, celălalt – mare stolnic, pe motiv că i se împresoară moşia, partea de sus a satului Milie, moştenită de la mama sa şi de la unchiul lui, Dumitraşco Bainschi.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[1110], din 1772-1773, înregistrează la Milie, moşie a vornicului STURZA şi a lui Ion FLONDOR, „56 – toată suma caselor”, însemnând 1 popă, Dumitru, 1 dascăl, Tănasă, 1 mazil, Ioniţă FLONDOR, 4 argaţi ai lui Ioniţă FLONDOR, Fodor pânzar, Ion LUNGUL, Toader TĂTARUL şi Georgi ungurian, 11 văduve, Maria, Odochiţa, Maria, Acsana, Vasâlina, Parasca, Măriuţa, Catrina, Iliana, Maria şi Odochiţa, 2 jidovi, Volva şi Pereţu, şi 36 birnici, şi

[1110] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 454

anume: Georgie OSCOBIINICU, Chirilă vătăman, Ştefan ZAVUL, Andrei ONOFREICIUK, Ilaş OZCO, Toma UZCO, Grigori CĂZAN, Lavro morar, Vasili CAUZAŢ, Dumitraş CRINICO, Toader FRĂŢIORUL, Mihail MACOVEICIUC, Ivan HUŞCA, Simion IVAN, Gligoraş morar, Mihail BULIGA, Ivan CAZACU, Gligori CO-LOTILĂ, Georgi FOCA, Vasili SMUC, Ştefan ŞFAICA, Tănasă SMUC vătăman, Dumitru ARMAŞ, Vasili SLAVCU, Gligori ISAC, Tudosi PALADIUC, Andrei IRIMIICIUC, Fedor IRIMIICIUC, Vasile MORDACU, Pintelei SMUC, Ignat FOCA, Ştefan BAHATURSCHI, Mihail SMUC, Ivan DUMCO, Vasili ARMAŞ şi Ion SĂMEN.

1774: În 1774, Milie avea 51 familii, iar în 1775, când făcea parte din Ocolul Cirimuşului, 1 mazil (Ion Flondor), 1 popă şi 81 ţărani. În 1784, satul avea 171 familii.

1794: Partea de sus a satului Milie, cea care aparţinuse lui Ion Flondor, este moştenită, în 16 noiembrie 1794, de feciorii lui, Constantin, Iuoniţă, şi Dumitraş Flondor, Iuoniţă Flondor cedând partea sa de sat şi moşie, în 18 august 1797, fraţilor săi, Constantin şi Dumitraş.

1795: Cealaltă jumătate de sat, care fusese a lui Mihalachi Giurgiuvan şi a jupânesei Maria, fata lui Ioniţă Potlog, era moştenită testamentar, în 24 iunie 1795, de jupâneasa Maria.

1855: Biserica Sfintei Parascheva din Milie a fost construită în 1855, pe locul unei bisericuţe vechi, ctitorită de familia FLONDOR, care avea, în 1843, 1.100 enoriaşi, păstoriţi de parohul Matei ZAHAROVICI. În 1876, biserica avea 1.561 enoriaşi, fiind patronată de Ioan BOHOSIEVICI, de Leon şi de Georgie de FLONDOR,

paroh fiind Ştefan HUSSIATYNSKI. În 1907, paroh era doctorul în teologie Cassian BRENZAN (Brânzan), născut în 1871, preot din 1896, paroh din 1905, iar cantor, din 1906, Victor CERNIAWSKI, născut în 1871.

1861: În 12 martie 1861, jumătate de sat aparţinea lui Vasile Flondor, iar cealaltă jumătate – lui Criste Aivas.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Vijniţa – **Vijniţa** (târg, cu tribunal) cu Bahna, Ciornohuz, Revna și Wiszenka, Berhomet pe Siret cu Lăpuşna, Mihodra, Cireşenca, Mazuri, Şipot cu Bursekeu, Ispas, Lucavăţ pe Siret cu Maidan, Meschibrod cu Podzaharie, Mihova cu Mega, **Milie**"[1111].

1874: În Milie funcţiona o şcoală cu 4 clase şi o şcoală cu o clasă din 1874[1112].

1890: În 1890, comuna Milie avea 2.023 locuitori, primar fiind Ioan Cuziec. Învăţători erau Ioan Velehorschi şi Aristea Macovievici, iar paroh era Constantin Danilevici.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Millie**, comună rurală, districtul Vijniţa, aşezată, în masă compactă, pe partea dreaptă a râului Ceremuş, între comuna Ispas şi Bănila Rusească. Suprafaţa: 11,26 kmp; populaţia: 2.023 locuitori ruteni, de religiune gr. or. şi ceva izraeliti. Se compune: 1). din satul cu acelaşi nume,

---

[1111] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[1112] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 23, 1876 p. 97, 1907 p. 77

care numără 1.766 locuitori; şi 2). din cătunele Beresniţa şi Ţarina Lazoc. Este lipită de drumul districtual Văscăuţi-Vijniţa, precum şi de linia ferata Nepolcăuţi-Vijniţa, la care este staţie. Are o şcoală populară, cu 2 clase, şi o biserică parohială, cu hramul „Sfânta Paraschiva”. La 1776, aparţinea, jumătate mazilului Ioan Flondor; iar cealaltă jumătate, Marelui Vornic Ioniţă Sturza. Populaţia se ocupă cu prăsila de vite şi cu agricultura. Comuna posedă 1.158 hectare pământ arabil, 335 hectare fânaţuri, 18 hectare grădini, 188 hectare imaşuri, 357 hectare păduri. Se găsesc 62 cai, 640 vite cornute, 217 oi, 133 porci, 15 stupi. **Millie-Bohosiewicz**, moşie, cu administraţie particulară, districtul Vijniţa. Suprafaţa: 4,12 kmp; populaţia: 109 locuitori, izraeliţi şi poloni. Cuprinde, pe lângă moşia Millie-Bohosiewicz, şi târlele Beresniţa şi Ţarina Lasok. **Millie-Flondor I**, moşie, cu administraţie particulară, districtul Vijniţa. Suprafaţa: 2,94 kmp; populaţia 24 locuitori ruteni, israeliti şi români. Pe lângă moşia Millie-Flondor I propriuzisă, cuprinde şi târla Berezniţa. **Millie-FIondor II**, moşie, cu administraţie particulară, districtul Vijniţa. Suprafaţa: 3,63 kmp; populaţia: 43 locuitori izraeliţi, poloni şi ruteni. Pe lângă moşia Millie-Flondor II propriuzisă, mai cuprinde şi târlele Berezniţa şi Ţarina Lasok.”[1113].

1910: În 1910, ucrainenii formau 55 % din populaţie, românii – 35 %, iar evreii – 10 %.

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Gura Putilei** făceau parte şi „Reprezentant al proprietarilor expropriaţi: **Cajetan Bohosievici**, proprietar mare, Milie;

[1113] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 143

Locţiitor: **Stanislaus Bohosievici**, proprietar mare, Milie”, iar din **Comisiunea agrară de ocol Vijniţa**, „Locţiitor: **Vasile Zavadiuc**, învăţător superior, Milie; Reprezentantul proprietarilor expropriaţi: **Kajetan Bohosievici**, proprietar mare, Milie; Locţiitor: **Stanislaus Bohosievici**, proprietar mare, Milie”[1114].

1921: „Potrivit dispoziţiunilor art. 12 şi 23 din regulamentul pentru Congresul bisericesc ortodox român al Arhidiecezei Bucovinei, convocat, prin înaltul Decret Regal Nr. 2513 din 17 Iunie 1921, pe ziua de 3 Octombrie, la Cernăuţi, se publică următoarea listă a patronilor bisericeşti particulari, de lege drept credincioasă răsăriteană, îndreptăţiţi la alegerea de 6 reprezentanţi pentru acest Congres: **Flondor Olto cav. de**, Cernăuţi, strada Iancu Zotta No. 17 (Milie)”[1115].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[1116], următorii învăţători şi învăţătoare: **Meran Alecu**, comuna **Milie**, Chibochi, jud. Storojineţ, media 7,37”.

[1114] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

[1115] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 16, Cernăuţi 21 iulie nou 1921, pp. 64-66

[1116] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

MILIŞĂUŢI

(aproape de Rădăuţi, Bucovina).

Biserica „Sfântul Procopie” din Milişăuţi ctitorită, în **1481**, de Ştefan cel Mare şi care deţinea portetul Voievodului Sacru al Neamului românesc şi al familiei sale, făcut în timpul vieţii, avea să fie distrusă de bombardamentele ruseşti din vremea primului război mondial.

1633: În 30 august 1633, Aftanasie, fiul lui Lazăr şi al Anastasiei, vindea episcopului Evloghie de Rădăuţi „jumătate de sat Meleşăuţi, jumătatea de sus… Acea jumătate de sat Meleşăuţi, jumătatea de sus, am fost dat-o svintei mânăstiri Solca…, dar socotind, mai tărziu, cu părintele Evloghie episcopul, cu egumenul şi cu călugării de la Solca, precum acel sat nu este de nici un folos mânăstirii şi stăpânind părintele Evloghie episcopul, din acel sat, jumătatea de jos, ce i-a fost cumpărătură de la Dumitru Tureatcă, am socotit şi am vândut acea jumătate de sat Meleşăuţi, jumătatea de sus, părintelui Evloghie episcop, pentru 200 ughi buni” (ducaţi ungureşti).

1643: Episcopul Evloghie avea să dăruiască Milişăuţii, în 1643, surorii sale, Ana.

1659: În 6 aprilie 1659, sunt menţionate primele nume ale unor săteni din Milişăuţi, care participă la stâlpirea Iacobeştilor, popa Pintilie, precum şi Lazăr şi Ştefan Hirşcu.

1700: Fata Anei de Meleşăuţi, Maria Cărăgioaie, rămasă văduvă, după cum o confirmă terminaţia numelui, dăruia jumătate de sat Milişăuţi, în anul 1700, nepoatei

sale Maria, jupâneasa lui Ion, feciorul lui Vântul din Vărtop. Martori ai tranzacţiei au fost Iaţco vătaf, Ieremia şi Sabin Băsăcian, popa Nicolai şi Sofronia, jupâneasa lui Vasile vătăman.

1709: În 29 august 1709, fostul logofăt Zbera făcea hotarnica moşiei din Milişăuţi a lui Gavrilaş, nepotul Anei, reperele toponimice importante fiind: capu hotarului despre Crainiceşti (Grăniceşti), Făntăna Rece, şăsul Sucevii, ruptura Sucevii, capul hotarului Bădeuţului, valea Nelepcii, hotarul Hrinceştilor, hotarul Iacobeştilor, părăul morii de pe Horaeţi, dealul despre Romăneşti, Făntăna Curăscului.

1732: În 22 octombrie 1732, Maria, fata lui Simeon Calcăntaur, jupâneasa lui Gheorghe Humă căpitan, dăruia mănăstirii Iţcani moşia sa din Milişăuţi. Moşia aceasta, „trii părţi di sat Meleşăuţi pe care eu şi svănta biserică Iţcani le-am primit danie de la ruda me, anume Maria Humă", a fost vândută mănăstirii Solca, pentru 217 lei turceşti, de călugărul Varlaam Ursachi, în 3 octombrie 1733. Câţiva ani mai târziu, în 16 ianuarie 1742, Constandachi, feciorul fostului mare armaş Constantin, făcea dovada, în faţa Divanului Domnesc, cum că el cumpărase jumătatea de sus a satului Milişăuţi, cu 100 lei turceşti, în vremea lui Mihai Vodă (1715-1726), şi, deci, că nu putea fi moştenită acea moşie de călugărul Varlaam Ursachi.

1744: Rămasă şi fără moşie şi fără bani, mănăstirea Solca se jeluieşte lui Ioan Vodă Mavrocordat Vodă, care, în 11 ianuarie 1744, porunceşte căutarea călugărului escroc, dar Varlaam Ursachi dispăruse fără urmă.

1747: Între timp, Lupul Balş cumpără, în 31 ianuarie 1747, partea de moşie Milişăuţi de la fostul mare armaş Constantin, deşi nu avea acest drept, pentru că nu

era nici răzeş din Milişăuţi, nici rudă cu Constantin. Mănăstirea Solca se foloseşte de acest principiu străvechi al dreptului valah şi denunţă tranzacţia, iar Balş trage de timp, intrând în tratative discrete cu mănăstirea Sfântul Ilie, pentru a-i vinde ei moşia. Trec, însă, 14 ani, până în 9 ianuarie 1760, când Lupul Balş rămâne definitiv stăpânul moşiei Milişăuţi, partea de sus, pe care, în 20 ianuarie, o vinde, totuşi, mănăstirii Solca.

1761: Această jumătate de sat face obiectul unei dispute, în faţa Divanului Domnesc, în 3 iulie 1761, între armaşul Toader Buhăiescu şi cumnatul său, Costandache, fiul lui Constantin armaş, cu paharnicul Iordachi Cantacuzino, vechilul mănăstirii Solca, dar Solca păstrează moşia.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[1117], din 1772-1773, înregistrează la Meleşăuţi, în Ocolul Vicovilor, fără alte precizări, „45 – toată suma caselor", însemnând 1 nevolnic, 1 turc botezat, 1 popă, 2 femei sărace, 20 scutelnici ai armaşului Dumitrachi SCHILIŢ şi 20 scutelnici ai lui „HRISTOLU ot vistierie".

1774: În 1774, satul Milişăuţi avea 51 familii, iar în 1775, când făcea parte din Ocolul Vicovilor, partea de sus a Milişăuţilor avea 3 popi şi 68 ţărani, în vreme ce Milişăuţii de Jos, împreună cu Bădeuţi şi cu Făgeţel, avea 3 popi şi 15 ţărani.

1778: În 1778 se stabilesc în Milişăuţi 8 familii de emigranţi transilvăneni, George IVAN din Iuda-Turda, Filip SAVAN şi Miron ŞTEFAN din Enciu pe Someş, Eremia VASILE, Ursu RUSU, Ioan ARDELEAN şi

---

[1117] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 340

Vasile URSU din Năsăud şi Florea NATU din Odorhei pe Someş.

1784: În 1784, satul Milişăuţi avea 142 familii.

1787: În 1787, câteva familii de agricultori germani, provenite din Renania, din Bavaria şi din Baden-Württemberg, se statornicesc la Milişăuţii de Sus.

1843: Biserica „Sfântul Procopie" din Milişăuţi, era slujită, în 1843, de preotul administrator Grigorie LITVINOVICI, care păstorea 1.607 suflete. În 1876, biserica avea 2.672 enoriaşi, în Milişăuţi şi în Bădeuţi, fiind slujită de parohul Nicolai DAŞCHIEVICI şi de preotul cooperator Meleti COMOROŞAN. În 1907, paroh era Vasile CALANCEA, născut în 1849, preot din 1882, paroh din 1898, preot cooperator fiind Cassian BREABĂN, născut în 1870, preot din 1904, iar cantor, din 1890, Petru LOMUŞ, născut în 1860.

1860: Din 1860, funcţiona, la Milişăuţi, o şcoală cu 5 clase[1118].

1867: „Mergând pe la aşa-numitul „Vadul Vlădichii", în satul Milişăuţi, avui plăcerea de a vedea, iarăşi, o biserică, durată de marele Ştefan, cum se vedea încă la începutul domniei sale, căci, intrând înlăuntru, aflai, pe perete, portretul lui, în etate cam de 25 de ani, împreună cu al doamnei şi al fiului său, Bogdan (cred că e vorba de portretul lui Alexăndrel, nu al lui Bogdan – n. n.). Neputând rămâne mai lung, deşi preotul tinerel de acolo mă ţinea de vorbă, despre soarta bisericii şi despre unele momente din viaţa lui Ştefan Vodă, trecui peste apa Sucevii şi, venind la cale, mi se părea că nici nu calc pe pământ, de uşor ce-mi era pe inimă, când văzui, de

---

[1118] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 46, 1876 p. 49, 1907 p. 125

departe, turnurile bisericilor din Suceava, reşedinţa de mai înainte a domnilor Moldovei şi a eroilor români”[1119].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „**Administrarea districtului Rădă-uţi** – **Rădăuţi** (Târg cu tribunal districtual) cu Vadu Vlă-dichii, Andreasfalva cu Mitoca, Bădeuţi, Bilca, Burla, Frătăuţii Vechi, Frătăuţii Noi, Fűrstenthal, Horodnicul de Sus, Horodnicul de Jos, Karlsberg, Marginea, **Milişăuţii de Sus**, Putna (cu mănăstirea), Satulmare, Straja, Suce-viţa, Vicovu de Sus cu Bivolăria, Vicovu de Jos, Voitinel, Volovăţ, Seletin cu Frasin, Tomnatic, Rusca, Paltin, Plos-ca Camerale, Ulma, Ropoţel, Nisipitu, Bistriţa cu Cârlibaba, Izvor cu Iaroviţa, Sărata, Moldova, Şipot Camerale. **Administrarea districtului Suceava** – **Su-ceava** (Oraş cu tribunal districtual) cu Cutul Zamca, Iţcanii Vechi şi Şeptilici, Bosance cu Nemericeni, Podeni, Hriaţca şi Lisaura, Buneşti, Buninţi, Chilişeni, Danila, Găureni, Hatna cu Dărmăneşti, Iacobeşti sau Fogodisten cu Gura Solcii, Slobozia sau **Milişăuţii de Jos**, St. Ilie, Ipoteşti, Iţacanii Noi, Călineşti Enache cu Vasilache, Călineştii lui Kuparenko, Costâna cu Berindeşti, Liteni, Mereţei, Mihoveni, Mitocul Dragomirnei cu Lipoveni, Părhăuţi, Pătrăuţi pe Suceava, Reuseni, Romaneşti, Rus Mănăstioara, Rus Plavalar cu Rus Poienile, Securiceni, Şcheia, Soloneţ, Stroieşti pe Suceava, Tişăuţi, Todireşti cu Pietroasa, Uideşti, Zahareşti”[1120].

[1119] *Albina,* Anul II, Nr. 18, miercuri 14/26 februarie 1868

[1120] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

1890: În 1890, comuna Milişăuţi avea 2.564 locuitori, primar fiind neamţul Ioan Walter. Învăţători erau Georgie Olinec şi Iulia Tudan, parohi – Vasile Tomiuc şi Georgie Pojoga, iar cantor bisericesc – Georgie Halip.

1891: Volumul 17, nota 160, pagina 178 (Conservarea monumentelor din Bucovina). „Profesorul conservator Romstorfer a înaintat deja Comisiei Centrale un raport foarte important, privind necesitatea conservării multor monumente importante din Bucovina. În același timp, el a atras atenția asupra bisericilor mănăstirești din Putna, Suceviţa, Dragomirna, asupra bisericilor mai vechi ale parohiilor și ale filialelor din Horecea, Toporăuţi, Siret (2), Mănăstirişte, Suceava (4) Ilişeşti, Pătrăuţi, Sf. Ilie, Rădăuţi, Suceviţa, Solca, Comareşti, Arbore, Volovăţ, Milişăuţii de Sus, Satulmare, Mănăstirea Humorului, Voroneţ, Vatra Moldoviţa etc., în afară de numeroasele biserici din lemn. La biserica din Mănăstirea Humor, mortarul piedestalului, care are o înălțime de aproximativ un metru, a căzut parţial, cu excepția peretelui inferior, care poartă încă picturi splendide. Pe cei aproximativ 30 cm lățime, pietre de profil pietonal sunt desfăcute sau chiar aruncate, îmbinările fiind mai ales fără mortar. Trotuarul din jurul bisericii s-a scufundat atât de adânc, încât nu numai că nu mai servește scopului, dar a devenit de-a dreptul dăunător construcției. Când s-au desființat mănăstirile, această biserică a devenit biserică parohială, iar iconostasul de acolo este de remarcat”[1121].

[1121] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

1902: Însoţirea raiffeisiană din Milişăuţi şi Bădeuţi a fost înfiinţată în 21 septembrie 1902, sub preşedinţia lui Constantin Nastasi, direcţiunea fiind asigurată de Georgie Abager, până în 1903, când face schimb de funcţii cu vistiernicul Vasile Calancea. Vicedirector era Eugeniu Siretean, iar Petrea Lomoş era vicepreşedinte.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Milişăuţ**, sat vechi, din care s-au format, cu timpul, 2 comune aparte: Milişăuţul de Sus, districtul Rădăuţi, şi Milişăuţul de Jos, districtul Suceava. În apropierea şesului numit Varniţa, pendinte de acest sat, a construit Ştefan cel Mare o biserică, probabil în amintirea unei victorii repurtată de el asupra tătarilor. La 1776, o jumătate din acest sat aparţinea mănăstirii Solea, prin hrisovul din 20 Ianuarie 1760; iar cealaltă parte aparţinea mănăstirii Sf. Ilie, prin hrisovul de danie al Irinei, fiica lui Gheorghe Mînzul şi al soţului ei, Grigoraş, hrisov confirmat în 9 Ianuarie 1761 de Domnul Moldovei. **Milişăuţ, herghelie**, pendinte de moşia cu administraţie particulară Hardeggthal, districtul Rădăuţi. Are 3 case şi 32 locuitori. **Milişăuţul de Jos** (sau **Slobozia Pruncului**), comună rurală, districtul Suceava, aşezată pe malul stâng al râului Suceava, la intrarea lui în district. Suprafaţa: 2 kmp; populaţia: 456 locuitori români, de religie gr. or. Este în apropiere de drumul principal Siret-Suceava, precum şi de linia ferată Cernăuţi-Iţcani. Are o biserică filială, cu hramul „Sfântul Nicolae", atenenţă a parohiei din Romaneşti. Forma, odinioară, un singur sat cu moşia Milişăuţul de Sus, sub numele de Milişăuţ. Populaţia se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Comuna posedă 274 hectare pământ arabil, 20 hectare fânaţuri, 3 hectare grădini, 43 hectare imaşuri. Se găsesc 21 cai, 148 vite

cornute, 117 oi, 104 porci, 7 stupi. **Milişăuţul de Jos** (sau **Slobozia**), **moşie**, cu administraţie specială, districtul Suceava. Suprafaţa: 1,77 kmp; populaţia: 42 locuitori, în majoritate izraeliţi, de religie mozaică. Depindea, odată, de comuna Milişăuţul de Jos. **Milişăuţul de Sus**, comună rurală, districtul Rădăuţi, aşezată pe malul drept al Sucevei şi lipită, în partea de Nord-Vest, de localitatea Rădăuţi. Suprafaţa: 20,70 kmp; populaţia: 2.564 locuitori, în majoritate ruteni, restul români şi ceva germani; religia gr. or., pentru ruteni şi români, evanghelică pentru germani. Prin drumuri de ţară comunică cu Rădăuţul, cu Iaslovăţul (Gurahumora), cu Milişăuţul de Jos (Suceava), precum şi cu drumul principal Suceava-Siret. Este staţie de drum de fier a liniei Suceava-Hadicfalva; are un oficiu telegrafo-poştal; o şcoală populară, cu 2 clase (deci, 60 de şcolari – n. n.), şi o biserică parohială, cu hramul „Sfântul Procopiu". Forma, odinioară, un singur sat cu moşie, împreună cu Milişăuţul de Jos, districtul Suceava, sub numele de Milişăuţ. Populaţia, formată din locuitori originari români, peste care au venit ruteni, probabil fugari militari din Galiţia şi, în anul 1787, colonişti germani, se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Comuna posedă 1.502 hectare pământ arabil, 101 hectare fânaţuri, 18 hectare grădini, 418 hectare imaşuri, 21 hectare păduri. Se găsesc 164 cai, 930 vite cornute, 1.600 oi, 723 porci, 127 stupi"[1122].

1912: „Centrala Însoţirilor Economice Române din Bucovina a cumpărat, înainte cu câţiva ani, moşiile Milişăuţi şi Pătrăuţii de Jos pe Siret (cu ele era împreunat şi patronatul din parohiile Pătrăuţii de Jos pe Siret,

---

[1122] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 142, 143

Româneşti şi Danila), cu menirea ca ele să fie parcelate şi vândute, în loturi mai mici, ţăranilor români din aceste comune. Cu cât a cumpărat Centrala aceste moşii şi dacă le-a obţinut ieftin sau prea scump, aceasta ne-o spun îndeajuns gazetele noastre din Cernăuţi, „Foaia Poporului şi „Viaţa Nouă”, care nici azi n-au picat de acord, şi cu greu vor şi pica, întru stabilirea adevărului. Dar şi „Seljanska Kassa” (Centrala Însoţirilor Economice Rutene din Bucovina) a cumpărat tot 2 moşii, în Pătrăuţii de Sus pe Siret şi Davideni, şi iarăşi cu menirea ca să fie parcelate şi vândute, dar nu ţăranilor ruteni, ne-existenţi în părţile acelea, ci ţăranilor români rutenizaţi din cele 2 comune „mixte” (nu mixte, ci *inundate!*) din valea Sireţelului! Dar pe când Centrala română a cumpărat moşii, ca să ferească sate româneşti de o invaziune galiţiană (!), „Seljanska Kassa” a cumpărat moşiile amintite, cu scopul ca să facă prozeliţi în rândurile noastre şi să propage lăţirea galiţianismului veşnic flămând cât mai departe, înspre miazăzi. Dar aceasta nu se ţine întocmai de patronatul bisericesc din Pătrăuţii de Sus pe Siret şi Davideni, care, prin cumpărătură, a trecut la *Seljanka Kassa*”[1123].

1916: Colecta pentru cei amputaţi şi orfanii celor căzuţi în luptă îl are, printre eroii generozităţii şi pe genistul (Arbeiter Abtig I/41) **Cojocar Ilie**, din Milişăuţii de Sus, care a contribuit cu 2 coroane, bani mulţi în vremurile acelea[1124].

[1123] Dugan, Ilie, *Patroni şi patronat în biserica ortodoxă din Bucovina. Date şi reflexii*, în *Românul*, Nr. 98, Anul II, Arad, joi 3/16 mai 1912, pp. 8, 9

[1124] *Românul*, Nr. 25, Anul VI, joi 17/4 februarie 1916, p. 5

1914-1918: Jertfa de sânge pentru Bucovina a fost săvârşită de „Corporalul **Petru Gavriliuc**, Milişăuţi, Regimentul 22, rănit; Infanteristul **Procopie Calinciuc**, Milişăuţi, Regimentul 22, rănit; Infanteristul **Nicodim**, Milişăuţi, Regimentul 22, rănit; Rezervistul **Vladimir Ududec**, Milişăuţi, Regimentul 22, rănit”[1125]; „Infanteristul **George Hrab**, Milişăuţi, Regimentul 22 Infanterie, rănit; Infanteristul **Ion Huţuleac**, Milişăuţi, Regimentul 22 Infanterie, rănit; Infanteristul **Petru Nuiaşciuc**, Milişăuţi, Regimentul 22, rănit”[1126]; „Infanteristul **Andrei Zical**, Milişăuţi, Regimentul 22, rănit”[1127]; „**Petre a lui Dumitru Bodnariuc**, din **Milişăuţii de Sus**, a participat la război şi ar fi murit ca prizonier în Rusia, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Maria Bodnariuc, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[1128].

1917: Biserica Sfântului Procopie din Milişăuţi, ctitorită, în 1481, de Ştefan cel Mare şi distrusă de bombardamentele ruseşti din vremea primului război mondial are o reprezentare iconografică în albumul „L'Art et les Artistes”, apărut la Paris, în ianuarie 1917.

1920: „**Deciziune de expropriere No. 80/20/3**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Rădăuţi, cu care s-a decis exproprierea corpului dominical fasc. No. 390, **Milişăuţi de Sus**, din registrele funciare pentru moşiile bucovinene, în suprafaţă de 288 ha 72 a 23 mp, proprie-

---

[1125] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915
[1126] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 158 – Supliment, din 25 iulie n. 1915
[1127] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 159 – Supliment, din 6 august n. 1915
[1128] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 19, Cernăuţi, 1 iulie nou 1921, pp. 244-254

tatea Fondului bisericesc ort. or., în folosul „Fondului de pământ bucovinean”, a devenit definitivă”[1129].

1922: „Având în vedere concursurile publicate, cererile prezentate şi propunerile făcute de revizorate, Consiliul şcolar al ţării a făcut, în şedinţa din 27 Martie 1922, sub preşedinţia domnului Director general delegat al învăţământului din Bucovina, următoarele numiri, pe ziua de 1 Aprilie 1922 – **a).** în calitate de învăţători superiori: **Onofrei Andrievici** la Milişăuţi”[1130].

1940: Tablou de cărţile de capacitate (atestate de meserie – n. n.) eliberate de Oficiul Rădăuţi, anulate de minister prin decizia Nr. 66.017 din 1940”[1131]: **Dofcec Josef, morar**, domiciliat în Milişăuţi; **Straub Frantz, morar**, domiciliat în Milişăuţi; **Preser Iohann, cizmar**, domiciliat în Milişăuţii de Sus; **Hoffmann Carol, morar**, domiciliat în Milişăuţi; **Czernay Carol, rotar**, domiciliat în Milişăuţi; **Mainiczi Ioan, morar**, domiciliat în Milişăuţi; **Marţiac Mihai, rotar**, domiciliat în Milişăuţi; **Hardman Maximilian**, rotar, domiciliat în Milişăuţi”.

1941, septembrie 30: „Se publică mai jos lista Nr. 9[1132], de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24: **Circaci Petru**, soldat, ctg. 1931, cu ultimul domiciliu cunoscut în com. Milişăuţi, jud. Rădăuţi, mort la 18 iulie 1941”.

[1129] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 229, 230

[1130] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 8, Cernăuţi 21 aprilie 1922, p. 41

[1131] *Monitorul Oficial,* Nr. 58, 10 martie 1941, pp. 1197-1208

[1132] *Monitorul Oficial*, Nr. 202, 27 august 1941, pp. 5043 şi următoarele

1941: „Tabloul normaliştilor cu diploma de capacitate, numiţi în învăţământul primar, prin ,,încredinţare de post", pe ziua de 1 octombrie 1941"[1133]: **Sârbu Ioan**, seria 1938, media 7,33, numit în comuna **Milişăuţi**, postul VII, jud. Rădăuţi".

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[1134], următorii învăţători se repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Lagadin Irina**, de la Milişăuţi, la Vicovu de Sus Centru"; „**Albotă Olimpia**, de la Brăneşti-Dâmboviţa, la Milişăuţi, post XII, unică sosolicitantă; **Şandru Daniil**, de la Milişăuţi, la Climăuţi, post IV, apropiere de soţie, învăţătoare"[1135].

MIMORENI

(pe Botna, pe Orhei, Moldova).

1545: Hotarnica moşiilor mănăstirii **Căpriana**, întărită prin uric de la Petru (Rareş) voievod: „Se începe hotarul de la Ișnovăț, este piatră dinspre răsărit și alta împotrivă, ce este peste Ișnovăț, dinspre amiazăzi; se hotărăște cu **Mimorănii** și se coboară dincoace, în Valea lui Coste, și se suie drept la deal, înspre răsărit, și este piatră în muchie și purcede înspre miazănoapte, pin

[1133] *Monitorul Oficial*, Nr. 249, 2o octombrie 1941, pp. 6439 şi următoarele
[1134] *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657
[1135] *Monitorul Oficial*, Nr. 135, 17 iunie 1947, p. 4911

vărsătura apei, pin mijlocul poienilor și se hotărăște cu locul **Trușănilor** și este piatră. Până aice a mers tot împreună cu a Mimorănilor hotar, de acolo purcede prin codru, pe vărsături deasupra Trușănilor și pe deasupra **Cojușnii** și pe deasupra **Volosănilor**, tot pe vărsătura apei, și se scoboară drept înspre Bâc, pe o vale ce se numeşte Domnească. / În gura văii acesteia este moviliță și piatră. De acolo, merge drept peste Bâc, în ținutul Orheiului, la movila ce este în gura văii **Găleştilor** și este pus cu piatră. Și de acolo purcede înspre apus, pe zare dealului, cu hotarul Găleştilor, prin fundul văii Căldă-roasăi și loveşte mai sus de gura văii țarinii și în zarea dealului este piatră, și merge pe muchia dealului, până se împreună cu hotarul **Vărzăreştilor**, într-o vâlcică; se coboară drept la vale, în siliștea Vărzăreştilor, prin talpa casei lui Stan Vărzariu s-a pus piatră și mai la vale, fântâna cu budăi de stejar. / Și purcede alăture spre hotarul **Pitușcii**, până la Voloate și se suie drept pin voloate, la deal, este moviliță și piatră. De acolo, purcede pin vărsătura apei drept muchia, alături cu hotarul Pitușcii, pe la țigla cea mare cu dumbravă, unde se hotărăște și se împreună cu hotarul **Păuleştilor**, este piatră, și se coboară drept înspre apus, în Vale Păuleascăi, este moviliță și piatră, și taie curmeziș până în zarea dealului, la ruptură, spre Bâc, unde se împreună cu hotarul **Neșcanilor** și taie drept peste Bâc, în gura Verchii și pe mijlocul văii Verchiei se suie la deal și, în muchie, este piatră, și purcede tot zarea, mai la deal, deasupra **Tuzorii** și pe mijlocul codrului, pe deasupra **Uneaștilor** și pe deasupra **Horodiștii** dinspre Bâc, până în poienile Cunilii și acolo este țiglă mare, goală, fără copaci, și piatră, și coboară drept la vale și trece peste Cunila și se

suie la deal, la lacul cu rogozul lui și merge pin mijlocul codrului, și se coboară la Lacul Negru și trece peste valea **Ciorăștilor**, prin poieni, și se suie la deal, pe Valea Noarbei și iese deasupra Ciorăștilor, până deasupra **Răcătăului** și merge pin dumbravă spre Bâcovăț și se împreună cu **Corneştii**, este piatră în drum, și trece peste Bâcovăț. în ținutul Lăpușnii, drept la deal și se împreună cu hotarul **Cârsteştilor** și al **Căzăneştilor** și al **Săcărenilor** și merge pe mijlocul codrului, până în Poiana Cârlanilor, și merge pe marginea poienii, dinspre amiazăzi, înspre răsărit, mai jos de fundul Vălcinețului, este piatră într-o costișă, și se suie până în muchia dealului și merge în jos drept prin codru și se apropie de unde se văd marginile **Târnovcii**, din jos, dinspre mănăstire, este piatră în codru, unde am stătut de am arătat marginile poienii, și de la piatră se coboară drept la vale și taie pe valea Târnavcăi mai sus de luncă, în marginile poienii dinspre mănăstire este piatră, și de la piatră se suie drept la deal în mijlocul codrului, piatră și buor domnesc într-un stejar, și ia culmea dealului, în jos, înspre răsărit, între Botna și între Cătarha, deasupra ulmilor, până în fundul Suricii, în poiană este piatră, și purcede pe culme, între Surice și între Cătarha, deasupra **Pojorănilor**, și se împreună cu hotarul Mimorănilor, mai sus dintâi pomenit, într-o moviliță drept acel hotar întâi pomenit și de la moviliță se coboară la vale, peste Cătarha, și se împreună cu hotarul de unde am purces dintâi, în siliște **Zăpenilor** și a **Mimorenilor**"[1136].

1774, iunie 5: Satul **Mimorenii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Botnii, după recensământul lui Rumean-

---

[1136] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 7, pp. 11, 12

ţev[1137], avea **toată suma caselor 36**. Scădere rufeturi 19: 15 volintiri, 1 popă, 2 femei sărace, 1 mazil. Rămân birnici 17. / **Birnici:** Ștefan fiul lui Barbulat / Mafteiu Călăraș / Istrate Orbul / Ion Enachi / Toader, ruptaș nou / Iftodi Mărau / Zelman, jidov / Toade Darii, ruptaș nou. // **Liuzii** ce s-au mai aflat în satul Mimorenii, mistuiți printr-alte case și ale lor le-au lăsat pustii: Neculai a Enăchioai / Timofte Nârne / Gheorghi Țăruș / Onofreiu / Nistor fiul lui Postolcachi / Gheorghe Hoțonoagă / Lupu a Mierului / Săltăniasa cu 2 feciori holtei. // **Rufeturi:** Popa Simion / Ștefan Tăbârță, mazil / Catrina, săracă / Irina, săracă / Constandin, dogar, volintir / Gavril Prodan, volintir / Miron, volintir / Apostol Dârul, volintir / Tudosii, văcar, volintir / Andronic, volintir / Irimia, văcar, volintir / Ioniță Barbălată, volintir / Grigoraș Gându, volintir / Constandin Ciurchiciu, volintir / Lupul Calmari, volintir / Ion Gorii, volintir / Dumitrașcu, volintir / Gheorghi Postolachi, volintir / Postolachi, volintir.

MIORCANI

(prin Giulinţi, sat inclus în Miorcani,
comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani)

1624, martie 27: Întărit de Radul Mihnea voievod marelui vornic Necoară, care primeşte uric pentru „satul **Măgura** (ţinutul Dorohoi, Botoşani) din ţinutul Dorohoi,

[1137] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 450, 451

care acest sat a fost al nostru drept domnesc, ascultător de ocolul Dorohoi”; „satul **Trifăuţii** (comuna Vasilcău, judeţul Soroca, Moldova) din ocolul Soroca”; /„satul **Şirăuţii** (regiunea Cernăuţi, Ucraina) din ţinut Hotin, pe malul Prutului, şi două fălci de vie în Dealul Porcului, de sub pădure la **Cotnari**, care acest sat şi aceste vii sunt danie cneaghinei lui, Todosia, de la Cârstina pârcălăboaia, pentru multă avere pe care a dat-o ea pentru Lozinschi, când l-a scos de la tătari”; / „a patra parte din tot satul **Huhurezi** (lângă Limbenii Vechi, judeţul Bălţi, Moldova), pe care şi l-a cumpărat de la Căzaca, cneaghina lui Trifan postelnic”; / satul **Rădeştii** (în braniştea Bohotin, Iaşi), în ţinutul Iaşi, pe Prut, cu vad de moară la Prut, pe care l-a cumpărat de la Ionaşco Stroici, fiul lui Lupul Stroici logofăt, pentru 300 de ughi galbeni”; „altă parte din satul Huhurezii, din împărţeala acestei părţi în trei părţi, pe care şi le-a cumpărat de la Simbotin, nepotul lui Luca, şi de la Ionaşco, nepotul Andreicăi, şi Ionaşco, şi Buzdugan, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Luca, pentru 200 de talei bătuţi”; / „altă jumătate dintr-un bătrân din acelaşi sat, pe care şi-a cumpărat-o de la Agafia, pentru 10 taleri”; / „toată partea lui Mihăilă din **Cajva** (azi Cajba, raionul Glodeni, Moldova) din ţinutul Iaşi, pe care şi-a cumpărat-o de la Gheorghie şi fraţii lui Gligorie şi Pătraşco, fiii lui Toader, nepoţii lui Mihăilă”; / „miluire de la Ştefan Tomşa voievod, satul **Giulinţii** (sat inclus în Miorcani, Botoşani) în ţinutul Dorohoi, pe râul Prut, care acest sat a fost al lui Gheorghie, pârcălab de Hotin, şi s-a luat ca domnesc, pentru că n-a rămas nimeni dintr-însul”; „satul **Năvârneţii** (comuna Năvârneţii, judeţul Bălţi,

Moldova), iarăşi îi este danie de la Ştefan Tomşa voievod"[1138].

1627, noiembrie 26: Întărit de Miron Barnovschi voievod, în baza împărţirii moşiilor între Ionaşco Urmeziu, fiul lui Mihăilă Dobrul Urmeziu, şi Tudori şi nepoţii lui de frate, fiii lui Toader Urmeziu, nepoţi lui Mihăilă Urmeziu şi ai lui Tudori… „Şi a căzut în partea lui onaşco Urmeziu a patra parte de sat **Ocnină** (Ocniţa, Moldova), ce este în ţinutul Hotinului, şi a patra parte din jumătate din satul **Medvidca** (Moldova), în acelaşi ţinut, şi a treia parte din jumătate din satul **Carlacău** (Corlacaul, Moldova), în acelaşi ţinut, şi a patra parte din satul **Horodişte** (Botoşani), în ţinutul Dorohoiului, şi a treia parte din satul **Calafindeşti** (aşezare bucovineană), în ţinutul Sucevei. Şi iarăşi, în partea fiilor lui Toader Urmeziu, a căzut a patra parte din satul **Hudeştii Mici** (Botoşani) şi a patra parte din satul **Nelipouţi** (raionul Hotin, Ucraina), în ţinutul Hotinului, şi a patra parte din jumătate din satul **Cuzlău** (Botoşani), în ţinutul Dorohoiului, şi a cincea parte din jumătatea satului **Terhăuţi** (Lunca Prutului, Iaşi), în ţinutul Iaşilor, şi a patra parte din satul **Călineşti** (aşezare bucovineană), în ţinutul Sucevei"[1139].

1636, iunie 10: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Isac Scorpan, în baza unui zapis de la marii boieri, în care mărturiseau că au venit în faţa lor Todosca, fata lui Nicorici Urmeziu, şi Lupaşco sin (fiu) Ocnină, nepoţii lui Nicorici „şi au vândut dreapta lor ocină şi moşie din satul

---

[1138] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 187, pp. 259-262

[1139] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 262, pp. 344-346

Hudeştii Mici (azi Miorcani, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), ce-i în ţinutul Dorohoiului, cu loc de moară pe apa Prutului şi cu loc de eleşteu, lui Isac Scorpan, drept 66 taleri bătuţi”[1140].

1751, iulie 22: Izman şătrar, Vasile Pancul postelnic, Costaşco Bran şi şi Dumitraşco Stroici postelnic hotărăsc „moşia **Giulinţii** a lui Ursachi Davidel dinspre moşia **Rădăuţii**, ce sunt tot la ţinutul Dorohoiului”[1141].

1759, aprilie 28: Ioniţă Sorocean şi neamurile sale „s-au învoiet cu unchiul lor Davidel şi cu Alexandru, fiul, pentru moşii ce au avut împărţiloare îndre dânşii, dintre care să stăpânească Davidel satul **Giulinţii** şi jumătate de sat **Hudeţtii mici**, şi ei încă să stăpânească jumătate de sat Hudeştii mici, şi, măsurând-o cu odgonul, să li se dea lor a patra parte din amândouă, ca să nu mai aibă pricină pe urmă sau vreo strâmbătate”[1142].

1761, mai 8: Carte de judecată de la veliţii boieri, prin care „se întăreşte stăpânirea lui Alexandru Davidel pe părţile din moşia **Hudeştii mici**, întocmai după tăria dovezilor ce a arătat, iar un Gavril Burdui, cu fraţii lui, ce s-au răspuns că ar fi seminţie dintr-un Scorpan, care cerea o parte din Hudeştii mici, după un ispisoc de la Vasile (Lupu) vodă din leat **1636** (7144), iunie 10, se dau rămaşi, şi acel ispisoc se ia din mâna lor, neavând niciodată stăpânire”[1143].

1767, martie 11: Fraţii Alexandru, Lupul şi Iordache, feciorii lui Ursachi Davidel, vând logofătului

---

[1140] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 431, p. 494

[1141] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 293, 294

[1142] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, p. 294

[1143] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 294, 295

Lupul Balş „satul întreg **Giulinţii** şi jumătate de sat din **Hudeştii mici**, ce sunt într-un hotar, la ţinutul Dorohoiului, drept 850 lei, dându-i şi toate scrisorile ce au avut”[1144].

1767, mai 21: Vasile Soroceanu, fraţii săi şi toţi nepoţii Soroceni „au dat danie mănăstirii Horecea a patra şi a şaisprezecea parte din **Hudeştii mici**, pentru pomenirea lor şi a tot neamului lor”[1145].

1767, iulie 5: Tanase Moşan, nepot lui Ursachi Davidel, mărturiseşte că „a vândut rposatului logofăt Balş a patra parte din satul **Hudeştii mici**… ce au avut într-acea parte şi verii lui Soroceanii, şi el, Tanasă Moşan, se învoi cu dânşii, ca să le dea ori bani, ori moşii aiurea”[1146].

1779, mai 18: Teofilact, dichiul mănăstirii Horecea, arată că „a făcut aşezare cu răposatul Lupul Balş, după răvaşul stareţului, şi a dat din partea mănăstirii logofătului Balş a patra şi a şaisprezecea parte din tot satul **Hudeştii mici** şi **Giulinţii** de pe Prut, din ţinutul Dorohoiului, danie de la Soroceni, iar logofătul Balş a dat mănăstirii, schimb pentru schim, a treia parte din tot satul **Nahorenii**, din ţinutul Sucevei”[1147].

1793, ianuarie 23: Jaloba fraţilor Iordachi şi Andronachi, feciorii lui Ursachi Davidel, prin care se plâng boierilor veliţi „că fratele lor cel mai mare, Alexandru Davidel, a vândut două moşii, **Hudeştii mici** şi **Giulinţii**, răposatului logofăt Balş, în vremea când ei au fost mici, fără de vârstă, în care vânzare ar fi intrat şi părţile lor, cu care fratele lor treabă n-ar fi avut, şi cer ca să se întoarcă

[1144] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, p. 295
[1145] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, p. 296
[1146] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, p. 296
[1147] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 296, 297

banii, preţul cu care a vândut fratele lor, şi să ia moşiile, de vreme ce acum şi spătarul Manolache Balş ar fi vândut aceste moşii la altă mână”[1148].

1793, februarie 4: Mărturia lui Ioniţă căpitan şi de la Vasile Gheorghiţă, prin care mărturisesc ce moşii au rămas în stăpânirea fraţilor gemeni Iordachi şi Andronachi, feciorii lui Ursachi Davidel, atât pe baştina părintească, cum şi cumpărături ce a mai luat fratele lor Alexandru Davidel şătrarul, şi cum că le-ar fi rămas de la fratele lor şi nişte vii la **Odobeşti**, care iarăşi ei le-ar fi vândut”[1149].

1901: „**Miorcani** sau Hudeştii Mici, sat pe moşia cu același nume, comuna Hudeștii Mici, plasa Prutul de jos, judeţul Dorohoi, cu o populaţie de 413 familii sau 1.509 suflete. Biserica, cu hramul Sf. Dimitrie, deservită de 1 preot, 2 cântăreţi şi 1 pălămar, este de zid, făcută în 1845 de dl Suţu, proprietarul moşiei. Școala primară, condusă de 1 învăţător, e frecventată de 40 elevi. Locuitorii împroprietăriţi au 1.200 hectare 18 ari pământ; iar proprietarul moșiei, 3-723 hectare 71 ari câmp și 3 iazuri, din care unul, numit al Muscalului, în suprafaţă de 4 hectare 30 ari. Pârâul principal ce trece pe moșie este Ghireni. Piatră calcarică este multă și la suprafaţa pământului, dar se extrage numai pentru trebuințele locale. Drumurile principale sunt: acel de la Rădăuți (Prut), la Ştefănești, numit din vechime Calea Hotinului, și acel de la Rădăuți, ce duce la Coţuşca, Nichițeni și Botoșani. Hotarele moşiei, cu: râul Prutul, comuna Micu-

[1148] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 297, 298
[1149] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 298, 299

linţi, Ghirenii Tăutului, Coţușca, Bivolul și Rădăuți. Localități de însemnat sunt: Zamca şi Stăncuța”[1150].

MIRĂEŞTI

(sau Mirăieşti, lângă Lieşti, comuna Lieşti, Galaţi).

1633, noiembrie 6: Porunca dată de Moise Moghila voievod slugilor domneşti din ţinutul Tecuci de „a lăsa foarte în pace satul **Mirăeştii** (lângă Lieşti, comuna Lieşti, Galaţi), ce este al sfintei mănăstiri a lui Aron Vodă, întru nimic să nu-i învăluiţi, nici să-i globiţi fără ispravă”[1151].

1635, noiembrie 17: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Sfântul Nicolae, care cumpără, de la Macarie, fiul lui Neagoe, cu doi boi şi un cal, preţuiţi la 14 ughi galbeni, „partea lui din satul **Mirăeşti**, care este în ţinutul Tecuciului”[1152].

1639, octombrie 15: Zapisul „făcut în casa Cârstei din **Gârleşti** (comuna Nămoloasa, Galaţi), dinaintea stolnicului Dumitraşco, Mocan de **Movileni** (comuna Lieşti, Galaţi), Căzac, Ion Morocas, Lupul, Grigore Ţifănag, Drăgan, Zibeiu şi Stanciul de **Şerbăneşti** (comuna Lieşti, Galaţi), Lupul de a fost socotitor ot **Umbrăreşti**

[1150] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 346

[1151] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 410, pp. 514, 515

[1152] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 270, pp. 310, 311

(comuna Umbrăreşti, Galaţi) şi Toderiţă de **Merăşti** (Mirăeşti, lângă Lieşti, comuna Lieşti, Galaţi), în care scriu „cum a cumpărat Lazor din **Durăşti** (sau Dorăşti, înglobat în Barcea, comuna Barcea, Galaţi) o parte de moşie, de la Boia, Movila şi Manea, la moara Boei, în vadul **Şerbăneştilor**, cu fânaţ, cu vad de moară, cu partea lor de pădure, pentru un cal negru înşelat, înfrânat; şi s-a preţuit calul drept 10 ughi (ducaţi ungureşti), şi o pereche de sahaidaci şi 20 de ughi bani”[1153].

1663, aprilie 9: Întărit de Evstratie Dabija voievod mănăstirii lui Ion vodă din ţarina Iaşilor, care primeşte ispisoc pentru „un sat, anume **Rânzeştii** pe Prut, în ţinutul Fălciului, cu toate bălţile sale şi cu jumătate din **Hărceata** (Hereşti pe Moldova, în hotar cu Cârsteşti şi Miroslăveşti[1154], Iaşi), în semne, şi alt sat, anume **Avereştii** pe Cracău, în ţinutul Neamţului, cu mori pe Cracău… satul **Selicicănii**, cu loc de moară în apa Başăului, în ţinutul Dorohoiului, ce a fost supus ocolului târgului Ştefăneşti… / Şi tij (ls fel) dăm mănăstirii satul **Nicoreştii** pe Cracău, în ţinutul Neamţului, cu mori în Cracău… a treia parte din satul **Ochinteştii** din ţinutul Sorocii, danie de la Nastasia Oproae, şi un sat anume **Ştorov** şi cu loc de mori pe Cracău, ce-i în ţinutul Neamţului, care a fost drept domnesc, supus ocolului târgului Petrei… şi aşijderi satul **Pârliţii** în ţinutul Sorocii, danie de la Lepndari vameşul, cu limbă de moarte… 510 stânjeni din satul **Mierăeştii**, care vine în ţinutul Tecuciului, pe apa Bârladului, şi altă parte din

---

[1153] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 252, p. 251

[1154] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p.120

acelaşi sat Mierăeştii, câtă se va alege lui Macarie, fiul lui Neagul, pe care au cumpărat-o monahii drept doi boi şi un cal, preţuit drept 14 galbeni ungureşti… tij (la fel) jumătate din satul **Coropceni**, pe gârla Scumpăi, ce este în ţinutul Iaşului, miluire de la Ionaşco Coropcă şi de la Tărauca… jumătate de sat **Fetioneştii** şi jumătate de sat **Coţmăneştii**, cu vad de moară în Jijia, ce-i mai jos de Stânca, în ţinutul Iaşului, aproape de hotarul Posadnicilor… şi loc de 14 dughene în târgul Iaşii, cu loc de pivniţă în uliţa nouă”[1155].

1901: „**Mirăeşti**, moșie în judeţul Tecuci, situată la sudul comunei Liești, proprietatea dlui Gheorghiade”[1156].

MIRĂEŞTI

(Mirceştii Vechi, comuna Vânători, Vrancea).

1639, aprilie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Berzunţ, care a cumpărat de la Jurje, Mane, Dragoş, Drăguş, Dobra şi Mălina, copiii lui Ion Proroc, de la verii lor Dragoman, Sima, Micul şi Zoica, copii lui Moga, şi de la vara lor, fiica Sinei, cu 586 zloţi tătăreşti, „un vad de moară pe râul Putna, care este în hotarul unei jumătăţi din satul **Mirăeşti**… / şi, de la Lazor, Grozav, Boca, Măria şi Trifa, copiii lui Ilie, partea lor, pentru 130

[1155] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 180-188

[1156] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 346

zloţi. / Şi de la verii lui Lazor şi Grozav, anume Păcurar, Salomie şi Dobra, copiii lui Neagu, de la Pietra, fiica lui Petrea, şi nepotul lor Erimie, fiul Neacşei, nepotul lui Neagu”[1157].

1686, mai 28: Dima, feciorul Ioanei, nepot lui Dan de **Boteşti**, vinde lui Apostul şi ginerelui său Ursul, pentru 4 ughi (ducaţi ungureşti), „partea mamei mele Ioana, toată câtă se va alege din vadurile de moară ce sunt pe gârla Putnei, la **Mirceşti**”[1158].

MIRCEŞTI

(sat pe Siret, „unde a fost Oană”, Iaşi).

1455, iunie 7: Întărit de Petru voievod spătarului Gavril, care primeşte uric pentru „satul lui, anume Steţcanii al femeii lui ocină, Sairbii (Sârbi) pe Siret, şi **Mirceştii**, şi jumătate din Bliceşti pe Topoliţă, ce le-au cumpărat de la Baica drept 50 de galbeni”[1159]. Hotarul, din veac.

1569, iulie 13: Întărit de Bogdan (Lăpuşneanu) voievod surorilor Stanca, Magdalina, Anghelina şi Mărica, fetele Lucăi Direptate, strănepoatele Stanei, fata Jurjii Cozmescul, care primesc ispisoc pentru moşia ce a avut-o

---

[1157] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 105, p. 115

[1158] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, p. 50

[1159] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 47, p. 66

străbuna lor Stana întărită de Ştefan cel Mare, adică „două sate pe Siret, anume **Cozmeştii**, unde a fost Bratul, şi jumătate din vadul ce-i pe Siret, şi **Mirceştii**, unde a fost Oană”[1160].

1690, noiembrie 20: Se împart între moştenitori moşiile rămase după Enache medelnicerul „şi de la maica noastră Irina, precum ne-am învoit noi, fraţii: **Lunganii, Dăjănii, Bogdăneştii** şi casele din Lungani s-au dat lui Toader, fratelui mai mic; / **Iurghicenii** s-au dat lui Dumitraşco cămăraşul… / Părţile din **Obrijăni**, care le-au cumpărat părinţii noştri de la Buhuşoae, le-au dat surorii noastre Safta sulgeroae, când s-a măritat… / **Pleşeştii** de la Suceavă şi părţile de la **Bulbucani**, cu Dăniţăniiau rămas împărţitoare peste toţi fraţii, să se facă trei părţi”. Şi s-au mai împărţit între cei trei fraţi „5 fălci de vii din **Miroslava**… 3 fălci de vii din **Gânca**… **Casele din Iaş**… locul de prisacă din **Branişte**… 2 locuri de prisacă peste codru, la **Mirceşti**”[1161].

1708, februarie 20: Ispisoc de întărire de la Divan, după ce Iordache Ruset „a jeluit la noi, cu mare jalobă, precum i-au pierit toate dresele unui sat întreg, anume **Mirceaştii**, de la ţinutul Sucevei. Care acest sat este lângă alt sat al dumisale, **Şcheia**, peste Siret, care acel sat Mirceaştii şi cu vecini îi este cumpărătură de la fata Prăjescului, ce a ţinut-o Neculai Stârcea, drept 500 lei bani de argint”[1162].

[1160] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 72-74

[1161] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, pp. 111, 112

[1162] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XX, Iaşi 1892, pp. 83-85

1901: „**Mirceşti**, comună rurală în judeţul Roman, plasa Moldova, spre nord de oraşul Roman, la 20 km de el, şi la 21 km de reședința plășii. Este aşezată, în mare parte, pe platoul ce separă bazinul Moldovei de al Siretului. Se compune din satele: Iugani (Cozmeşti), Mircești și Leţcani (Steţcani). Are o populaţie de 385 familii sau 1.429 locuitori, din care 288 contribuabili, locuind în 360 case; 3 biserici de lemn, din care 1 ortodoxă şi 2 catolice; o școală mixtă, frecventată de 16 elevi. Este legată cu orașul Roman prin drum de fier și şosea. Pe teritoriul comunei este gara Mircești. Locuitorii posedă 1.486 vite mari cornute. / **Mirceşti**, sat în comuna Mircești, așezat pe coasta de est a platoului ce separă bazinul Moldovei de al Siretului. Are o populație de 167 familii sai 596 suflete, din cari 124 contribuabili; o biserică; o şcoală mixtă, frecventată de 16 elevi; un oficiu poştal rural. Este reședința comunei Mirceşti… Aci a stat, multă vreme, poetul Vasile Alecsandri, a cărui proprietate era satul Mircești; aci a scris el cele mai multe din operele sale şi tot aci, în Mircești, a murit și s-a înmormântat, la 22 august, în anul 1890, fiind în vârstă de 69 de ani”[1163].

[1163] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 349

MIRCEŞTI

(pe Cuţitna, comuna Tăcuta, Vaslui).

1490, ianuarie 18: Întărit de Ştefan voievod acestor „adevărate Marina şi Fedca, fiicele lui Mircea Ciucescul, şi pe Romaşco şi surorile lui Neaga şi Ulca, fiii lui Danciul Ciucescul, şi pe Toader şi Paşco şi fratele lor Lie, şi sora lor Ilca, fiii lui Paşco, şi pe Drăguş şi surorile lui Baniţa şi Armeanca, fiii Marei, le-am miluit cu deosebita noastră milă, şi le-am dat şi le-am întărit ocina lor dreaptă, satele pe Cuţitna, anume Mirceştii, şi Dănceştii şi Paşcanii, să le fie de la noi uric cu tot venitul lor. Însă să fie Marinii şi Fedcăi satul Mirceştii, iar lui Romaşco şi surorilor lui Neaga şi Ulca, să le fie satul Dănceştii, iar lui Toader, şi lui Paşco, şi lui Lie, şi surorii lor Ilca, să le fie satul Paşcanii"[1164]. Hotarul, din veac.

1603: Constantin sin (fiu) Mariei ot **Crăeşti**, şi femeia lui Măria vând lui Parfenie, „drept un bou însemnat… a lor dreaptă ocină şi moşie din satul **Mirceşti**, toată partea mâne-sa Maria, fata popii Mihăilă ot Craieşti"[1165].

1603, aprilie 22: Maria, fata Antemiei, vinde, drept 6 lei bătuţi, lui Parfenie sin (fiu) Hiliasă din Mirceşti „dreaptă moşia sa şi a frăţâne-său Ştefan din satul

---

[1164] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 63, pp. 118-120

[1165] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 122

Mirceşti, cu loc de ţarină, cu vad de moară şu cu loc de prisacă”[1166].

1623, martie 1: Martor din Mirceşti la mărturia fraţilor Gavril, Todosie şi Măria, feciorii Chiliei, nepoţii Hreanciuloie, privind vânzarea părţilor lor, „ce se vor alege din sat de Româneşti, partea de jos lui Petrea Cehan, drept 9 taleri… Şi această tocmeală s-a făcut dinaintea lui Bogonosie paharnic ot (din) Gărcine, Petrea hânsar ot Fereşte, Marco hânsat ot tam (de acolo) şi Gligorie ot Mirceşti”[1167].

1624, aprilie 6: Zapis de mărturie al lui Constantin, feciorul Măgdălinei, şi, Boţia, feciorul Pribei, privind vânzarea, cu 12 zloţi bani gata, lui Todica din Şurineşti părţii „de moşie din sat de **Şurineşti** (azi Drăguşeni, Galaţi), ce se va alege din partea Dutceştilor, a treia parte, din partea de jos, şi din câmp şi din pometele satului… Şi s-a făcut această tocmeală în casa lui Loghin din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi neam întâmplat acolo: eu, popa Mateiu de acolo, şi Pântea tij (la fel), şi Pătraşco din **Dănceşti** (lângă Tăcuta, Vaslui), şi Fremul ot tam (de acolo), şi Dumitru Burnar din **Măjeşti** (Mogeşti, comuna Independenţa, Galaţi) şi Dămian din **Scântiae** (comuna Scânteia, Vaslui)”[1168].

1634, iulie 25: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Toader, ginerele lui Nistor, neguţător din Iaşi, care cumpără, cu 12 ughi ungureşti, de la popa Matei ot **Mirceşti**

[1166] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 124

[1167] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 18, pp. 21-24

[1168] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 192, pp. 265, 266

(comuna Tăcuta, Vaslui), fiul Cerni, nepot Bâlii, „un loc de prisacă în Valea Corbului, ce este în **Poiana Cârnului** (Poiana, comuna Schitul Duca, Iaşi), şi 10 fălci de fânaţ dintr-acea poiană, ca să aibă a cosi fân din an în an”[1169].

1635, martie 24: Zapisul lui Istratie şi Lazor din **Glodeni** (lângă Iaz, comuna Soleşti, Vaslui), al popii Măteiu şi Pântea din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui) şi al lui Tilie şi Răzmiriţă din **Codăeşti** (cvomuna Codăeşti, Vaslui), prin care mărturisesc că au venit în faţa lor fetele Tudorii, Ileana, Acsinia, Mica şi Mărica, nepoatele lui Purcel postelnicul şi au vândut vornicului Cehan „moşia ce au avut în sat, în **Duşeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), partea Tudorii toată şi a lui Ionaşco tij (la fel) toată, şi jumătate de parte a lui Pătraşco, pentru 35 de galbeni, bani buni, cum umblă la vistierie”[1170].

1635, aprilie 4: Zapisul lui Zaharia, fiul lui Bilţă din Păşcani prin care vinde partea lui „din **Păşcani** (lângă Mirceşti, comuna Tăcuta, Vaslui), partea de jos, din a treia parte, jumătate, lui Istratie din **Glodeni** (comuna Soleşti, Vaslui), drept 14 ughi bani gata. Şi s-a făcut acest zapis în casa lui Lazor Drulea din Glodeni”, de faţă fiind Lazor Drulea şi Rusul din Glodeni, Pătraşco, Ionaşcu şi Frimu din **Dănceşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Ciobăniţă şi Loghin din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui) „şi alţi mulţi oameni buni”[1171].

1169 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 212, p. 240

1170 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 67, pp. 74, 75

1171 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 83, p. 105

1638, mai 20: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „au avut zi, înaintea porţii domniei mele, Dumitru ce-a fost vornic şi Vasile Purcel cu Loghin de **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui), pentru o cheltuială ce-au cheltuit Dumitru biv vornic şi Vasile Purcel pentru ocina **Codăeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), pentru care s-au pârât de faţă mai devreme. Deci au rămas sluga noastră Dumitru vornic şi Vasile Purcel pe Loghin, ca să fie acea cheltuială în trei părţi… Deci Vasile Purcel a luat, cu cartea domniei mele şi cu sluga domniei mele Vasile spătărelul din **Todireşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), nişte vite de boi, pentru acea cheltuială, de la Loghin şi le-au biciului Vasile din Todoreşti şi cu Vasile Buznăiu drept 23 de zloţi”[1172].

1640, iulie 10: Porunca dată de Vasile Lupu voievod căpitanului Mihalce, lui Vasile Burnii şi lui Isac, după ce „s-au jeluit Gavril şi Vasile, nepoţii lui Călmăţui, şi popa Matei din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui) pe Gavril Ion şi pe Ionaşcu, zicând că au trei sate moşii **Nuoreştii** (Noureşti, comuna Ciorteşti, Iaşi), **Criceşti** (Chiriceşti, comuna Micleşti, Vaslui) **Rusenii** (Ruleni, lângă Protopopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui) şi **Poiana Cârnului** (Poiana, comuna Schitu Duca, Iaşi) şi sunt neîmpărţite… să meargă la acele sate şi să socotească cum va fi drept, şi să facă scrisoare”[1173].

1664, ianuarie 14: Solomon Farcaş armaşul, cu soţia lui Ghinia, fata lui Loghin din **Mirceşti**, nepoata popii Fătul, şi Nacul, cu soţia lui Aniţa, fata lui Loghin,

---

1172 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 359, p. 352

1173 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 392, p. 400

nepoata Fătului, marelui logofăt Racoviţă Cehan „moşia din satul **Romăneşti**, ce-i la ţinutul Vasluiului, pe apa Vasluiului, din bătrânul Fătul, care bătrân îmblă în 5 părţi, iar noi am vândut partea noastră, a lui Loghin şi a sorii lui Mărica, care părţi fac vândute două părţi, cu vatră de sat, pământuri în ţarină, loc de fânaţ”[1174].

1687, august 21: Carte de împuternicire, dată de Constantin (Cantemir) voievod lui Constantin „spre aceea ca să fie volnic a-şi lua de-a zecea de pe ale lui drepte ocine şi moşii, ce le are în ţinutul Tutovei, din **Dracşeni**, din **Răteşti**, din **Corodeşti**, din **Mirceşti**, din **Ghergheşti** şi din **Huşi**, din gura Tutovei. Din pâinea mare şi din pâinea mică, şi din fânaţ, şi din pomet, şi din toate, după cum este obiceiul”[1175].

1774, iulie 5: Satul **Mirceştii**, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[1176], avea următorii: **Mazili:** Gheorghi Păsat / Iani fratele lui. // **Preoţi:** Popa Andrei. // **Călăraşi:** Gavril Floroiul / Grigoraş Buzatul.

1901: „**Mirceşti**, comună rurală în partea de nord-est a plășii Mijlocul, judeţul Vaslui, la 35 km de oraşul Vaslui şi la 9 km de Codăeşti, reședința plăşii, situată mai mult pe o vale, formată din două dealuri paralele, care o străbat de la nord, la sud… Este formată din două sate: Mircești și Rădiul, pe o suprafață cam de 1.859 hectare, din care: 57 hectare pădure și 1.092 hectare loc de cultură, fânaţ şi imaș ale proprietății, iar 770 hectare ale

---

[1174] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 89

[1175] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 79, p. 131

[1176] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 225

locuitorilor, din care 18,5 hectare acoperite cu vii. Are o populaţie de 220 familii sau 673 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 2 cântăreţi; o şcoală; 2 mori, una cu apă și alta cu vapori; 3 cârciumi. Vite: 491 vite mari cornute, 79 cai, 1.433 oi, 16 capre şi 153 râmători. Locuitorii posedă: 51 pluguri şi 54 care cu boi, 5 pluguri şi 8 căruţe cu cai. / **Mirceşti**, sat şi reședință, în partea de nord a comunei Mircești, situat pe valea dintre dealurile: Şurănești și Ciomagul, prin care curge piriul Recea. Are o suprafață cam de 860 hectare, din care 687 hectare pământ cultivabil, iar restul e cuprins de fânețe, imaş şi loc steril. Populaţiunea satului e de 99 familii sau 417 suflete de romini răzeși, care, după cum spun documentele, se trag din frații Mirceşti (în 12 ianuarie 1490, atestat prin fetele lui Mircea Ciucescul – n. n.), ce au avut acest loc în stăpânire, se zice, din timpul Domnului Ștefan cel Mare. în decurgerea timpului, pământul acestor doi moșneni (erau, de fapt, în afară de Mircea şi Danciul, „adevărate Marina şi Fedca, fiicele lui Mircea Ciucescul, şi pe Romaşco şi surorile lui Neaga şi Ulca, fiii lui Danciul Ciucescul, şi pe Toader şi Paşco şi fratele lor Lie, şi sora lor Ilca, fiii lui Paşco, şi pe Drăguş şi surorile lui Baniţa şi Armeanca, fiii Marei" – n. n.), fracționîndu-se din generație în generaţie, s-a format satul numit mai din vechime Mircești-Răzeşi. Are o biserică de lemn, făcută la 1834, deservită de 1 preot și 1 cântărceţ, o şcoală, înființată la 1868, frecventată de 34 elevi; o moară de aburi; 2 cârciumi. Vite sunt: 362 vite mari cornute, 297 oi, 1 capră, 54 cai şi 54 râmători. Locuitorii posedă: 53 pluguri şi 22 care cu boi, 5 pluguri și 8 căruţe cu cai, 40 stupi cu albine"[1177].

[1177] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*,

MIRCEŞTI

(fostul sat Mierăeşti, comuna Albeşti, Botoşani)

1632, noiembrie 3: Carte de împuternicire a lui Alexandru Iliaş voievod, dată soborului de la mănăstirea lui Aron vodă, „spre aceea să fie tare şi puternic a ţine şi a opri şi a apăra un sat, anume **Mierăeştii** (Mirceşti, comuna Albeşti, Botoşani), ce este în ţinutul Tecuciului. Ce acest sat, a lui Enache postelnicul drept de moşie, cumpărat pe ai săi drepţi bani şi acum, la moartea lui, l-au dat sfintei mănăstiri… drept sufletul său şi a părinţilor săi”[1178].

MIRCEŞTI

(Miceşti, corect Mirceşti, comuna Boghenii Noi,
raionul Ungheni, Moldova).

1635, iunie 17: Zapisul lui Bercea, feciorul Fratelui de **Brădeani** (lângă Mirceşti, comuna Boghenii Noi, raionul Ungheni, Moldova), în care mărturiseşte că „am dat şi am dăruit o parte de ocină, partea mea din Brădeani, din partea de jos, însă fără părţile fraţilor mei… lui Constantin, vărul meu, iuzbaşa de **Miceşti** (Mirceşti, co-

volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 349, 350

[1178] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 237, pp. 295, 296

muna Boghenii Noi, raionul Ungheni, Moldova)… pentru sufletul părintelui meu, Fratelui, şi pentru sufletul fratelui meu Iacob şi al lui Negruţu, Şi s-au întâmplat Ostahie de **Dumbrăviţa** (comuna Dumbrăviţa, raionul Sângerei, Moldova), Constantin Grosul şi Ambrohie de **Brădeani**, Isac Huţul, popa Ştefan de la Biserica lui Ştefan Vodă"[1179].

1904: „**Mirceşti**, sătuc în judeţul Bălţi, aşezat într-un hârtop al văii Cula, spre nord de satul Bogheni. Face parte din volosti Corneşti. Are 38 case, cu o populaţie de 297 suflete. Locuitorii posedă pământ de împroprietărire 219 deseatini. Proprietarul Frunzeti are 1.758 deseatini"[1180].

MIRCEŞTII VECHI

(Mirăeşti, azi Mirceştii Vechi,
comuna Vânători, Vrancea).

1639, aprilie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Berzunţ, care a cumpărat de la Jurje, Mane, Dragoş, Drăguş, Dobra şi Mălina, copiii lui Ion Proroc, de la verii lor Dragoman, Sima, Micul şi Zoica, copii lui Moga, şi de la vara lor, fiica Sinei, cu 586 zloţi tătăreşti, „un vad de moară pe râul Putna, care este în hotarul unei jumătăţi din satul **Mirăeşti**… / şi, de la Lazor, Grozav,

[1179] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 137, p. 172
[1180] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 145

Boca, Măria şi Trifa, copiii lui Ilie, partea lor, pentru 130 zloţi. / Şi de la verii lui Lazor şi Grozav, anume Păcurar, Salomie şi Dobra, copiii lui Neagu, de la Pietra, fiica lui Petrea, şi nepotul lor Erimie, fiul Neacşei, nepotul lui Neagu"[1181].

1645, iunie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Enaca vameşul de **Focşeni**, care cumpără, cu 105 galbeni, de la Petre Teliur şi femeia lui Anghelina, şi de la feciorii lor Baia, Gheorghe şi Florica din **Bodeşti** (comuna Vrâncioaia, Vrancea), „un vad de moară în Gârla Putnei de Jos, între Gheorghe Lambovici şi între Necula, brat (frate) lui Tudosie, ce este în hotarul seliştii **Mirceştilor** (comuna Vânători, Vrancea), şi o vie de peste gârlă"[1182].

1686, mai 28: Dima, feciorul Ioanei, nepot lui Dan de **Boteşti**, vinde lui Apostul şi ginerelui său Ursul, pentru 4 ughi (ducaţi ungureşti), „partea mamei mele Ioana, toată câtă se va alege din vadurile de moară ce sunt pe gârla Putnei, la **Mirceşti**"[1183].

1901: „**Mirceşti**, comună rurală în judeţul Putna, plasa Bilieşti. Se compune din cătunele: Mirceşti, unde e şi primăria comunei, Paraipani şi Răduleşti. Cătunul Mirceşti este aşezat pe malul Putnei, având Răduleştii la est şi mai în apropiere de malul bălţii. Distanţa comunei de sub-prefectura plăşii e de 6 km, iar de capitala judeţului, de 9 km. Pe teritoriul acestei comune se află o baltă, din care se formează o gârlă, care pune în mişcare

[1181] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 105, p. 115

[1182] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 88, p. 78

[1183] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, p. 50

mai multe mori și care se varsă în Putna. Are o populație de 276 familii sau 1.072 suflete: 570 bărbaţi şi 502 femei; o biserică parohială, cu hramul Sfinţii Voevozi, în cătunul Mirceşti, şi una filială, în Răduleşti, tot cu hramul Sfinţii Voevozi; o şcoală, zidită de comună și frecventată de 23 copii… Vite sunt: 445 boi, 395 vaci, 84 cai, 673 oi, 3 capre și 354 porci. Moşia Mircești a fost dată zestre, împreună cu altele din ținutul Putnei, hatmanului Alexandru Mavrocordat, de către socrul său, Domnul Alexandru Moruzzi al Moldovei. Această moșie aparţinea, altădată, familici Danu"[1184].

MIRENI

(comuna Coroieşti, Vaslui).

1586: Bucium, marele vornic al Ţării de Jos, face „înştiinţare precum au venit Savva Robul, feciorul lui Stan din **Mireani**, la ţinutul Totovei, pe pârâul Pereschivului, şi a dat a sa dreaptă ocină, un bătrân din satul Mireanii, pentru 100 taleri lui Nicoară Vinicorici şi fetei lui Anghelinei Dărioaia din **târg de Bârlad**, care, cu acei bani, l-au răscumpărat pe dânsul de la tătari"[1185].

1636, februarie: Întărit de Vasile Lupu voievod ceaşnicului Dabija şi cneaghinei lui Schiva, în baza unui zapis de la Ivan fost cămăraş şi Vasile Rugină din **Găi-**

[1184] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 348

[1185] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 18, pp. 33, 34

ceni (comuna Găiceana, Bacău), Hârbor şi Gherasim spătar din **Măţcani** (înglobat în Drăgeşti, comuna Tătărăşti, Bacău), Calotă din **Hrueşti** (comuna Huruieşti, Bacău), Chervasie din **Giordzeşti** (azi Giurgeni, comuna Tătărăşti, Bacău), Isac din **Herniceşti** (înglobat în Perciu, comuna Huruieşti, Bacău), Ionaşco, fiul lui Cârstea din **Ungureni** (comuna Tătărăşti, Bacău), popa Anton din **Cicoveni** (înglobat în Movileni, comuna Coroieşti, Vaslui), Toader diac, Paşcul, Chigicean şi Liica din **Mireni** (comuna Coroieşti, Vaslui), Burlan şi Gheorghe Viţă din **Stănueşti** (azi Cociu, comuna Moşoteni, Bacău), „scriind şi mărturisind cum a venit înaintea lor Gheorghe, fiul lui Florea, nepotul lui Dumitru… şi a vândut 12 ogoare din satul **Mireni**, care este în ţinutul Tutovei, pe Pereschiv, lui Dabija ceaşnic şi cneaghinei lui Schiva, pentru 12 taleri. / Şi a cumpărat şi alte părţi din acest sat…de la Pahomie, pentru 6 ughi; de la Buroban, partea lui Dragoş şi partea lui Stegar, pentru 12 taleri; de la Chighician, toată partea lui, pentru 12 taleri; de la Nastea, fiica lui Mihoci, a cincea parte din acest sat; de la Drăghinoae din **Petreni** (azi Chetreni, comuna Motoşeşti, Bacău), partea lui Dumitru, fiul lui Pantea, din acest sat, care a fost pusă zălog de multă vreme la Drăginoae, pentru 10 taleri; de la Toader, fiul lui Paşco, partea lui Gherman din acest sat Mireni, pentru 12 taleri… / Şi de asemenea, de la Părasca, partea lui Terchilă din satul **Stănueşti**, pe acest pârâu, pentru 20 de taleri; de la Burlan, toată partea lui din acest sat Stănueşti”[1186].

1650, iulie 23: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupul voievod mănăstirii Nicoriţă din Iaşi, „ca să

[1186] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 326, pp. 368-370

fie tare şi puternică a ţine satul **Mirenii** pe Pereschiv, la ţinutul Tutovei, cu loc de mori în Pereschiv, şi jumătate de sat **Diviceni**, pe valea Tutovii, şi nişte părţi de ocină din satul **Şărbăneşti**, la ţinutul Tutovei, şi o săpătură şi un răzor, ce este ca capul iazului, şi nişte părţi din **Bănceni**, pe valea Tutovei, cu loc de moară pe valea Tutovei, aşijderi trei părţi dintr-acelaşi sat Bănceni, şi o parte din satul **Creţăni**, pe valea Tutovei, cu loc de moară, partea unui bătrân… dare şi miluire de la ctitorii mănăstirii, de la Nicoriţă ce a fost hatman şi de la jupâneasa lui Tudosia”[1187].

1901: „**Mireni**, sat în judeţul Tutova, plasa Pereschivul, spre nord-vest de Bârlad. Formează o comună (comuna Mireni) cu cătunul Slobozia Nicăi. Are o populaţie de 585 locuitori; o biserică. Pe teritoriul comunei sunt 24 hectare vie (din care 1,5 nelucrătoare) şi 6,5 livezi cu pruni. Comerţul se face de trei persoane”[1188].

[1187] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, p. 72

[1188] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 350

MIREŞTI

(lângă Jigoreni, comuna Ţibăneşti, Iaşi).

1457, aprilie 12: Întărit de Ştefan voievod lui Mirul, care primeşte uric pentru un „sat pe Mireşti şi satul Găurenii”[1189].

1645, aprilie 15: Porunca dată de Vasile Lupu voievod slujbaşilor domneşti, să meargă „la sat la **Mireşti**, să strângeţi oameni buni şi să alegeţi partea fetelor Ilenii, nepoatele Stanei, precum le va spune dresele”[1190].

MIREŞTI

(peste Prut, ţinutul Iaşi, Moldova).

1669, septembrie: Aniţa Hânculiasă, nepoata lui Petriman şi a lui Mihăilă, strănepoată lui Marcu Mâra din **Mireşti**, care s-a tras din Hârcea vornicul, împreună cu feciorii ei Mârza, Gavril, Păvălache şi Rucsanda, şi cu nepoţii ei Ilii Tâmbur şi Mihălachi Tâmbur vând vătafului de aprozi Pătraşcu Iordăchelea şi jupânesei Safta moşiile „ce au avut de la moşii lor, ce sunt în ţinutul Iaşului peste

---

1189 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 62, p. 93

1190 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 58, p. 56

Prut, întâiaşi dată anume **Corneştii** de sub Codru… a treia parte de sat, şi **Bumbăteştii** cu iaz, iarăşi a treia parte de sat, şi **Hârceştii** pe Cula, sub Codrul Botnii… cu trei vaduri de moară în Ichil, în Cula şi în Târnuşa, iarăşi în ţinutul Eşului, cu iaz, a treia parte de sat şi **Dumbrăviţa** tij (la fel) în capul ţinutului Eşii, iarăşi a treia parte, şi **Verdăşănii** pe Vladnic, a treia parte de sat, şi **Osămzănii** (Osinceni), în ţinutul Orheiului, iarăşi a treia parte de sat, şi **Copăcenii** din ţinutul Orheiului, pe Ciuluc şi pe Răut, a treia parte de sat, care acele moşii îmblă câte în trei bătrâni şi întru şapte au câte un bătrân, care bătrânul lor se cheamă bătrânul Petriman, fecior lui Marcu Mâra din Mireşti, care s-a tras din Hârce vornicul, de şi-au scos şi Hârceştilor nume pe numele lui Hârceştii, într-unele hotare este de pe moaşa (bunica) lor şi într-altele de pe moşul (bunicul) lor Petriman. / Aşinjderi, am mai vândut Iordăchelii jumătăţi de sat din **Mireşti**, stâlpită aleasă, în **Brătuleni**, iar în ţinutul Eşului, care este iarăşi de pe Marcu Mâra, însă în celelalte hotare îmbşă câte în patru bătrâni, iar acum îmblă în trei, că au fost patru fraţi cu Măicanu, şi l-au plătit cei trei fraţi de la turci şi acum se împarte în trei părţi… / Şi plata s-a făcut deplin în mână, bani gata 328 galbeni ungureşti şi venetici de aur, 8 boi într-ales, 6 vaci cu viţei. / Deosebil de aceste moşii, soacra lor Aniţa, împreună cu feciorii şi nepoţii ei, ci Irimia Guţul şi soţia lui Stratona… având şi ei părţi de moşii şi de la părinţii lor, anume **Băcşănii** peste Prut, la capul ţinutului Eşii, a treia parte de sat, şi **Ialovenii**, în ţinutul Lăpuşnei, pe Işnovăţ, şi **Crâsteştii**, iarăşi la ţinutul Lăpuşnei, şi **Pocşăştii** pe Ichil, în ţinutul Orhei, în tuspatru moşiile acelea are câte un bătrân, cu iazuri şi cu moară în Cârsteşti şi Ialoveni. Şi Ialovenii şi

Poşăştii, trei bătrâni i-au vândut Iordăchelii, drept bani gata 250 bătuţi, iar Băcşănii încă le-au socotit pentru că de multe ori l-au scos de la multe nevoi”[1191].

1720, decembrie 26: Împărţirea moşiilor rămase de pe urma lui Ştefan Darie stolnicul, între noştenitorii lui Ştefan Darie… / şi au venit în partea lui ginerilor Toader Mălai şi neculai Brăescul sate întregi **Spărieţii, Băbiceni, Petroasa** şi **Tufeştii**, şi jumătate de sat de **Perişori**, iar în partea ginerilor lui Gavril Donici şi ai Mariei s-au venit sate întregi **Căţelenii, Mireştii, Stolnicenii** şi **Zămeştii** la Vaslui şi jumătate de sat **Perişori**”[1192].

MIREŞTI

(comuna Drăguşeni, Galaţi).

1495, octombrie 1: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Giurgiu Cârmete, Dragoşe, Drăgălina şi Stana, care cumpără, cu 100 zloţi tătăreşti, de la Toader, fiul Nastei, „un sat pe Soholui, anume Mireştii, unde a fost Ivan Mieriul, mai sus de Deocheaţi”[1193]. Hotarul, din veac.

[1191] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 92, pp. 118-120
[1192] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 131, pp. 155, 156
[1193] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 194, pp. 353-355

MIREŞTI

(comuna Albeşti, Botoşani).

1633, iulie 8: Zapisul Ilincăi, fata Oniului, în care mărturiseşte că a vândut „dreaptă moşia mea, ce a fost dată de tatăl meu Oniul, sin (fiul lui) Simionce, mie zestre… Tiţii, partea mea din sat, din **Dânceni** (Dângeni, comuna Dângeni, Botoşani), ce a fost cumpărătura tătâne-meu de la Pilat, din partea Zlătarului, a treia parte din stâlpul de jos, şi am luat o iapă cu mânz, şi aşijderea ce a fost cumpărat de la Urâta Lisa, am luat un bou. Şi în tocmeala noastră fost-au Nechifor din **Mireşti** (comuna Albeşti, Botoşani), Gavril vătăma, Simion Berce şi Nicoară din **Şătrăreni** (azi Jijia, comuna Albeşti, Botoşani) şi alţi mulţi oameni buni”[1194].

MIRON COSTIN

(satul Româneşti, în comuna Trifeşti, Neamţ).

Întărit, în **27 iulie 1448**, de Petru voievod, lui Ion Porcu, care primeşte uric pentru „satele anume: unde este curtea lui, pe Pârâul Negru, şi Sârbi, şi Arămeşti, şi Romăneşti, şi Ştiubeeşti, şi Corneşti, şi Tuleşti, şi moara

[1194] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 338, pp. 431, 432

din câmp, care a fost a lui Andreicu, şi Cuciulăteşti, şi Bârjoveni, şi seliştea lui Manuil, şi Săcuiani, şi, pe Tutova, Mihail Croitor, şi la Glog, şi, pe Bâc, la Botne, Voloseni, şi la Creţul, şi la Clim, şi unde este Cruglici, şi prisaca, şi, la Mealure, unde este Oancea, şi la Jac, şi la Dragoman, şi Grozeştii lui Marco, şi la Golâmboanie, cu vadul, şi Nebureşti, şi, la Tecuci, la Săseni, pe amândouă părţile pârâului, şi casa lui Frâham din Tirgul de Jos"[1195]. Hotarele, din veac.

MIROSLAVA

(în Cârligătura, lângă Iaşi).

1690, noiembrie 20: Se împart între moştenitori moşiile rămase după Enache medelnicerul „şi de la maica noastră Irina, precum ne-am învoit noi, fraţii: **Lunganii, Dăjănii, Bogdăneştii** şi casele din Lungani s-au dat lui Toader, fratelui mai mic; / **Iurghicenii** s-au dat lui Dumitraşco cămăraşul… / Părţile din **Obrijăni**, care le-au cumpărat părinţii noştri de la Buhuşoae, le-au dat surorii noastre Safta sulgeroae, când s-a măritat… / **Pleşeştii** de la Suceavă şi părţile de la **Bulbucani**, cu Dăniţăniiau rămas împărţitoare peste toţi fraţii, să se facă trei părţi". Şi s-au mai împărţit între cei trei fraţi „5 fălci de vii din **Miroslava**… 3 fălci de vii din **Gânca**… **Casele din Iaş**… locul de prisacă din **Branişte**… 2 locuri de

[1195] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 282, pp. 402, 403

prisacă peste codru, la **Mirceşti**”[1196].

1901: „**Miroslava**, comună rurală în partea de nord-est a plăşii Stavnicul, judeţul Iași, aşezată pe podișele din dreapta şi din stânga râului Bahluiul, precum şi pe șesul Bahluiului, și formată din satele: Miroslava, Uricani, Proselnici, Cornești, Voroveşti, Găureni, Balciul, Iezereni, Dancașul, Ciurbeşti, Valea Lupului și Capul Rădiului, cu o populaţie de 483 familii sau 2.455 locuitori, între care sunt şi un număr de italieni colonişti. În comună sunt vii, livezi și puține păduri. Are: 9 biserici, deservite de 4 preoți, 8 cântăreți și 6 eclesiarhi; 3 școli, conduse de 3 învățători şi frecventate de 86 elevi. Numărul vitelor din întreaga comună se urcă la 4.531 capete, din care: 2.562 vite mari cornute, 910 oi, 26 capre, 270 cai şi 754 râmători. / **Miroslava**, sat în centrul comunei Miroslava, situat pe coasta nordică a podișului dintre dealurile Miroslava, la est, şi Găureni, spre vest. Este reședința comunei. Are o populaţie de 27 familii sau 166 suflete. Pe culmea dealului Miroslava, în marginea satului, se află biserica și casele proprietăţii, zidiri frumoase, ce se văd în depărtare, de pe șesul Bahluiului şi de la orașul Iași, de la o distanță de 6 km; iar în partea dinspre sud a dealului se află localul primăriei. Vite sunt: 212 vite mari cornute, 27 cai și 37 râmători”[1197].

1196 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, pp. 111, 112

1197 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 351

MIROSLĂVEŞTI

(sat pe Vaslui, lângă Beneşti, comuna Tanacu).

1429, septembrie 24: Întărit de Alexandru cel Bun lui Bena şi fraţilor săi Macrea, Mihail, Giugiu, Micul şi Manea, care primesc uric pentru „trei sate: un sat pe Vaslui, jumătate din Făurei, iar alt sat, **Miroslăveşti, sub Rediu**, al treilea sat unde a fost casa tatălui Petru… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[1198].

MIROSLOVEŞTI

(prin satul Miteşti, comuna Mirosloveşti, Iaşi).

1483, aprilie 12: Întărit de Ştefan voievod, cu ocazia unui schimb de moşii între Pătru stolnic şi Vâlcu Purcelescu, cu copii şi nepoata de frate Anuşca, fiica lui Ilie Purcelescu, care „şi-au schimbat dreptele lor ocini… Pătru stolnic a dat lui Vâlcu Purcelescu… un sat, anume Miteştii pe Moldova, iar ei i-au dat satul Purceleştii pe Siret”[1199]. Hotarul, din veac.

[1198] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 94, pp. 141-143

[1199] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 249, pp. 378-380

1627, decembrie 13: Zapisul lui Ştefan Blendea, pârcălab de Roman, şi al feciorilor lui, Căzan şi Paşco, prin care mărturisesc că au „vândut o casă de ocină, cu tot venitul, din sat de **Năvrăpeşti**, ce acea casă a fost de moşie de pe jupâneasa Blendei, anume Erena. Şi s-a sculat Maxin Popovici de o au cumpărat, i-au dat bani gata 25 galbeni întru mâinile lui Ştefan Blendea şi a feciorilor săi Căzan şi Paşco… Şi au fost într-această tocmeală Ghiorghie Năvrăpăscul, Ionaşco Botăş din **Miroslăveşti**, Ionaşco Bandur din **Boteşti** şi Hilip şetrărel din **Vereşeni**”[1200].

1634, august 20: Întărit de Vasile Lupu voievod răzeşilor Sava Ganea, Toader Isac, Gligorie Blendea şi altor răzeşi din **Mihăieşti** (comuna Miroslăveşti, Iaşi) şi din **Miteşti** (comuna Miroslăveşti, Iaşi), după judecarea „pârei de faţă” a lui Nechita, fiul lui Sava, şi a răzeşilor din **Leuteşti** (sat pe Valea Albă, Neamţ), „pentru nişte poiene pe care le-a rupt râul Moldova de la locul lor, cu multe fâneţe. Deci Nechita cu toţi răzeşii lui a zis că acel loc le este lor danie de la Stroici logofăt, iar alte drese nu au arătat, ci numai din gura lui a spus. Iar Toader Isac, Sava Ganea, Gligorie Blendea şi fraţii lor din Mihăieşti au arătat ispisoc de întărire de la Petru voievod şi de cercetare de la Eremia Moghila voievod, ce le-a cercetat lor Stroici logofăt, cum le-a ales atunci acele poieni cu fâneţe peste râul Moldova”[1201].

1644, septembrie 27: Zapisul de mărturie al răzeșilor Ionașco Trufașul de **Uscați** (comuna Războieni,

[1200] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 272, p. 366

[1201] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 242, pp. 270-272

Neamț), Vasiiu de **Borcești** (comuna Răucești, Neamț), Giorge Craescul, Ionașco Harguțul, Nechita, Maftei, Crăciun și Ionașco Butiman de **Totoești** (în hotar cu Negoești, comuna Dragomirești, Neamț), Păcurar, Toader Harcul, Ionașco Mardan, Ursu, Tănasie și Danciul de **Verșeni** (comuna Miroslăvești, Iași) de ținutul Sucevei, Pătrașco de **Mirăslăvești** (comuna Miroslăvești, Iași) și Vasile Borșe din **Dobroești** (comuna Tupilați, Neamț), în care scriu „cum ne-a chemat dumnealui Boul clucerul la o gâlceavă ce-a avut cu satul **Negoești** (comuna Dragomirești, Neamț), pentru o bucată de loc din hotarul Strâmbilor și al Devidenilor, din Dumbravă. / Deci noi, dacă ne-am strâns, am întrebat pe Negoești cu ce au intrat în acel loc; deci ei au adus un uric de la Alexandru vodă cel Bun, ce scrie pe un moș al lor, pe Crăciul Belcescul, și pe feciorii lui Pătru, Ivan, Iosif și Andriiaș. Și scrie uricul în semne: se începe din țărmurele Văii Albe, dinspre Leutești, dintr-o movilă săpată și, dintr-acea movilă, drept în marginea dumbravei, și de acolo la altă movilă săpată, în marginea dumbrăvii dinspre hotarele Totoeștilor, iar de acolo iar la o movilă săpată, ce spune în mijlocul câmpului și de acolo drept peste Valra Albă”[1202].

1644, decembrie 21: Scrisoarea fostului clucer Ștefan Boul despre „cum au venit Nacul Brut din **Năvrăpești** (înglobat în Miroslăvești, comuna Miroslăvești, Iași) și cu Samson din **Dobrulești** (lângă Boureni, comuna Moțca, Iași), ca să-i judecăm pentru niște părți de ocină din satul Năvrăpești, ce-a fost cumpărat Samson de la niște rude ale Nacului, anume de la Ionașco, Gligorcea, Todosie și Luna, nepoți Drăguței, drept 132 taleri. Iar

---

[1202] AȘSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 435, p. 414, 415

Nacul Brut a zis că este seminție mai aproape și se cade să o întoarcă, că Samson n-a avut nici o treabă în acel sat. Deci Samson, văzând că se cade Nacului să întoarcă acea moșie, el a poftit să-i întoarcă banii, toți câți scrie în zapis. Iar Nacul Brut i-a întors toți banii deplin și i-a mai și dat 4 galbeni buni pentru alte cheltuieli ce-a cheltuit Samson pentru acele părți de ocină. / Și în tocmeală s-au întâmplat popa Gligorie, Vasile Borșea și Ion de **Dobrulești**, Gheorghe Răspop și Gligorie Botăș din **Mirăslăvești** (comuna Miroslăvești, Iași), Pătrașco a Lupei, Luca, Maftei și Andreica din **Ciohoreni** (comuna Miroslăvești, Iași), Ionașco Poșchin din **Hăsnășeni** (înglobat în Cogeasca, comuna Lețcani, Iași), Vasile Muste, Gheorghe și Vasile curteanul din **Năvrăpești**"[1203].

1644, decembrie 20: Drăgan și Bălan, feciori Nechitei, nepoții lui Drăghici, vând Nacului Brut, drept 15 taleri bătuți, „din **Năvrăpești** (comuna Miroslăvești, Iași), toată partea noastră câtă se va alege... înaintea lui Vasile, Ion și popa Gligori din **Dobrulești** (comuna Moțca, Iași), Gheorghe Răspop şi Andreica și Maftei ot **Ciohorăni** (comuna Miroslăvești, Iași) și Pătrașco a Lupei ot **Mirosloveşti** (comuna Miroslăvești, Iași)"[1204].

1644, decembrie 20: Vasile, feciorul lui Fârtat și al Candachiei Nacului Brut, drept 25 de taleri bătuți „din **Năvrăpești** (comuna Miroslăvești, Iași), toată partea mea câtă se va alege... dinaintea lui Vasile, Ion și popa Gligori din **Dobrulești** (comuna Moțca, Iași), Gheorghe Răspop li Andreica și Maftei ot **Ciohorăni** (comuna Miroslăvești,

---

[1203] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 453, pp. 430, 431

[1204] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 467, p. 447

Iași) și Pătrașco a Lupei ot **Mirosloveşti** (comuna Miroslăvești, Iași)”[1205].

1646, iunie 22: Scrisoarea lui Coste de **Călineşti** (comuna Negri, Bacău) şi a lui Miron din **Ţibucani** (comuna Ţibucani, Neamţ), trimişi de Vasile Lupu voievod să cerceteze „hotarul **Dăvidenilor** (comuna Ţibucani, Neamţ), al **Strâmbilor** (comuna Ţibucani, Neamţ) cu al **Negoeştilor** (comuna Dragomireşti, Neamţ)”, şi au început, urmând semnele din uric, „de unde au început semnele hotarului, de la o movilă săpată în ţărmurile Văii Albe, dinspre Leuteşti, şi acolo au şi piatră pusă de moşii lor. De acolo, am scos trei oameni bătrâni, anume pe Toader Hăţag din **Belceşti** (inclus în Tupilaţi, comuna Tupilaţi, Neamţ), Ionaşco Harţugul din **Totoeşti** (comuna Tupilaţi, Neamţ) şi Tănasie Draciul din **Leuteşti** (comuna Tupilaţi, Neamţ), să ne poarte pe unde spun semnele uricului. De-acolo, ne-a mânat uricul drept în sus, la altă movilă săpată, şi acolo s-a aflat altă piatră pusă de moşii lor, de acolo drept în marginea Dumbrăvii şi în marginea dumbrăvii, iar s-a găsit piatra pusă de moşii lor, din marginea dumbrăvii ne-au mânat semnele uricului drept în sus, dinspre Totoeşti, în marginea dumbrăvii, la altă movilă săpată, iar Negoeştii au zis: chemaţi, că mai avem alte pietre mai în lăuntrul pădurii. Noi n-am vrut să mergem, dacă n-au spus în uric acele semne… / Şi am pus întăritură robii măriei tale Păcurar, Toader Harcul şi Ursul din **Vereşeni** (Verşeni, comuna Mirosloveşti, Iaşi), Pătrăşcuţă, Pătraşco şi Vasile Borşea din **Mirăslăveşti** (comuna Mirosloveşti, Iaşi), Ion din **Dobruleşti** (lângă Mărgineni, Neamţ), Cârstea din **Borceşti** (Borşeni, comu-

---

[1205] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 468, p. 447

na Războieni, Neamţ), Gligorie şi Nacul din **Uscaţi** (comuna Războieni, Neamţ), Constantin Holbură şi Vasile din **Ţibucani**, Vasile din **Podlogeni** (comuna Ţibucani, Neamţ) şi alţi mulţi oameni buni şi bătrâni”[1206].

1901: „**Miroslăveşti**, comună rurală situată în partea de sud-vest a plăşii Siretul de jos, judeţul Suceava. Se mărginește, la est, cu comuna Stolniceni; la vest, cu comunele Davideni şi Păstrăveni, din judeţul Neamţ; la sud, cu comunele Mogoșeşti și Tupilaţi, din judeţul Roman și, la nord, cu comuna Cristești. Se compune din satele: Miroslăveşti-Năvrăpeşti, Soci, Ciohoreni, Verşeni şi Miteşti, cu reședința în cel dintâi, Are o populație de 1.082 familii sau 4.228 suflete, din care 1.029 contribuabili; 4 biserici, deservite de 6 preoți și 8 cântăreţi; 2 şcoale mixte, frecventate de 69 elevi. Vite sunt: 294 cai, 1.462 boi, 908 vaci, 3.008 oi, 2 capre și 830 porci. Moșia e proprietatea succesiunii prințului Gr. M. Sturdza, afară de Miteşti, care e răzăşească. Suprafaţa comunei e de 4.387 fălci, din care 2.841 fălci cultivabile, 515 fălci pădure, 705 fălci fânaț și imaş, și restul prundiş și locuri sterpe. Împroprietăriți, în 1864, sunt 285 fruntaşi, 255 pălmași şi 119 codași, stăpânind 2.156 fălci. Drumurile principale: șoseaua națională Roman-Fălticeni (50 km până la Fălticeni), la Paşcani (12 km) și la Verșeni (6 km). / **Miroslăveşti**, sat numit, în partea de nord, şi Năvrăpești, pe moșia și în comuna cu acelaşi nume. Așezat pe coastele dealului ce țărmurește şesul stâng al Moldovei şi străbătut de pâraiele Gruiul şi Sohodorul. Are o populaţie de 395 familii sau 795 suflete, din care 280 contribuabili; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva,

---

1206 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 418, p. 358, 359

clădită de locuitori (pe atunci răzeși), în 1515, restaurată în 1698, după cum se constă după o înscripţie de pe ușă, şi deservită de 2 preoţi şi 2 cântăreți, o școală mixtă, înființată în 1865, condusă de un învăţător plătit de stat, şi frecventată de 43 elevi. Moşia, proprietatea succesiunii prințului Gr. M. Sturdza, are 2.234 fălci. Împroprietăriţi în 1864 sunt: 137 fruntași, 62 pălmaşi şi 34 codaşi, stăpânind 757 fălci. În 1803, Miroslăvești, moșie răzăşească, avea 43 liuzi, care plăteau 745 lei bir anual”[1207].

MIROSLĂVEŞTI

(sat la Chirgheci, raionul Cahul, Moldova).

1441, iunie 25: Întărit de Ilie voievod lui Vlad Jicov, care primeşte uric pentru „satele anume: Micuşani (dispărut, probabil în Bucovina) şi, la Chirgheci, la Salcia, Miroslăveşti şi Călineşti.. şi seliştea lui Gal, şi seliştea lui Grad… Iar hotarul satelor şi seliştilor să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac”[1208].

[1207] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 351, 252

[1208] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 215, pp. 300, 301

MISEŞTI

(sat înglobat în Mălăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi).

1607, martie 10: Carte de împuternicire, dată de Simion Moghilă voievod cneaginei răposatului Macri armaş „spre aceea, să fie tare şi puternică a stăpâni şi a opri dreptele sale ocini şi moşii şi cumpărături, satul **Voloucinţii** pe Nistru, în ţinutul Sorocii, **Iureştii** pe Cozance, în ţinutul Hârlăului, **Cohăneştii** în ţinutul Iaşilor, **Băinţii** în ţinutul Sucevei, a patra parte din satul **Mălăeştii** din ţinutul Iaşilor, şi partea lor din satul **Ilişenii**, ce singur au cumpărat de la Constantin Bahrin şi de la surorile lui… iar cui i se va părea cu strâmbătate să-şi ceară banii de la cine le-a vândut, dar să stea de faţă înaintea noastră”[1209].

1632, iunie 20: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Eustratie, care primeşte urice pentru „satul anume Teşeuţii, ce este în ţinutul Sucevei” (în Bucovina) şi „jumătate de sat din **Miseşti** (sat înglobat în Mălăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi), partea de sus, ce este în ţinutul Iaşi, din ispisoace de cumpărătură de la Moise Moghila voievod, ce el şi-a cumpărat de la Urâta, fiica Lucăi, şi de la fiul ei, şi de la Toader, Lupul şi Dănilă, fiii Grozavei, nepoţii Urâtei, strănepoţi Lucăi, şi de la Urâta, fiica Cu-

[1209] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IX, Iaşi 1914, pp. 73-75

coanei, nepoata lui Luca, şi de la fiul lui Andreica, toţi nepoţi Lucăi, pentru 200 taleri de argint"[1210].

1633, decembrie 16: Zapisul lui Ionaşco, fiul lui Maxin Buzea din Băloşeni, nepotul lui Fădor, prin care mărturiseşte că a vândut partea lui de moştenire „din satul **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), pe pârâul Jijia, în ţinutul Iaşi… prietenilor noştri Toader Ştefan, Paradis Saula şi Mihai Ungurul, pentru 50 taleri de argint… Şi în tocmeală s-au nimerit Ştefan diac de **Bacău**, Ionaşco, Negrul şi Nestor negustor din **Iaşi**, Dumitraşco şi Enache, fiii Şetrarului, Lupu Dârlău, Romăşcel, Dronea şi Pană grecul din **Cucoreni** (lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacul din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Ducniţă, Vasile şi Nechita din **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi), Constantin ginerele lui Nebojatco, Sava fiul lui Constantin Hăugul şi alţi oameni buni"[1211].

1634, ianuarie 13: Zapisul fraţilor „Hariton, Dumitru şi Ionaşco, feciorii lui Vasile Mârdan, nepoţii Tomşei, din sat din **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), pe valea Jijiei, în ţinutul Iaşilor, care mărturisesc că au vândut „toată partea noastră din sat din Băloşeni… lui Toader Ştefan şi lui Paradis Saula şi lui Mihai Ungurul, drept 60 de taleri bătuţi… dinaintea a mulţi oameni buni: Ursul diac şi Carp din **Miclăuşeni** (lângă Deleni, comuna Deleni, Iaşi), Alexa Şarpe din **Frăţileni** (Frăsuleni, comuna Victoria, Iaşi), Dârlău, Văsian şi Isac din **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Dumitraşco de **Pereni** (Perieni, comuna Probota, Iaşi), Pană de **Cucureni** (sau Cucoreni,

[1210] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 126, pp. 161, 162
[1211] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 428, pp. 537, 538

lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacul din **Mălă-eşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Vasile, Nechita, Constantin ginerele lui Nebojatco şi feciorii Hăugului de **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni şi bătrâni"[1212].

1634, decembrie 20: Zapisul Ulianei, nepoata lui Fârtat, care vinde „partea mea din sat din **Băloşeni** (în Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), din a treia parte, a treia din sat, din câmp, din şef şi dintr-apă, şi din tot ce se va alege… Lui Toader Ştefan, Păradie Saula şi Mihai Ungurul, drept 50 de taleri bătuţi, pe valea Jijiei. Şi într-această tocmeală au fost Ionaşco sin Budzea, Stan Ungureanul, Dumitraşco sin Şetrar, Enache brat ego (fratele lui), Alexa Şerpe şi Carp ot **Miclăuşeni** (lângă Deleni, Iaşi), Dârlău şi Isac ot **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Romăşcel şi Căzacul ot **Mălăeşte** (Mălăieşti, comuna Gropniţa, Iaşi), Pană or **Cucoreni** (lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Vasile şi Nechita ot **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi), Dudun din **Hălceni** (comuna Şipote, Iaşi), Constantin zet (ginere) Nebojatcoe şi alţi oameni buni"[1213].

1635, iulie: Întărit de Vasile Lupu voievod visternicului celui mare Iordache, care cumpără, cu 100 galbeni, de la Conde vameşul, „un sat anume **Popricanii** (comuna Popricani, Iaşi), la Tivova, între **Posadnici** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi) şi între **Cârniceni** (comuna Ţigăneşti, Iaşi), iar lui Conde i-a fost cumpărătură de la Toader Gogoneţ". Vodă a trimis doi boieri, care să stâlpească hotarul, după mărturiile megieşilor

---

[1212] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 18, pp. 19, 20

[1213] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 293, p. 331, 332

Lupul Dârlău, Coşciug şi Tetea ot **Cârniceni**, Arsenie, Ionaşco Sasul, Sanson şi Tetea ot **Şendreni** (comuna Victoria, Iaşi), Vasilie ot **Ionăşeni** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi) şi Pavel ot **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi). „Şi hotarul se începe, dintâi, din gura Tivovei, pe din jos de sat, drept la deal, prin pădure, în vârful dealului, unde se cheamă Dealul Mare; de acolo, drept la vale, prin pământuri, până în vale, şi peste vale şi peste drumul mare, la un stâlp de piatră, ce-i pus de la deal de drum; de acolo, drept la deal, la Movila lui Hilip; de acolo, drumul în sus, până la un stâlp de piatră, dinspre hotarul **Moimeştilor** (comuna Popricani, Iaşi); de acolo merge iarăşi la vale, până la alt stâlp de piatră, dinspre hotarul **Puricenilor** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi); de acolo, drept pe din sus de gura drumului cel mare care merge la Movila Boerilor; de acolo, pogoară la vale, pe din jos de Puriceni, şi loveşte hotarul în gura Troianului, la un stâlp de piatră, peste Jijia, în târlă; de acolo, drept la Iazul Popei, la un stâlp de piatră, în capul iazului, şi de-aici drept peste şes, într-alt stâlp de piatră, în mijlocul şesului; de acolo într-alt stâlp de piatră, lângă un drum, împotriva unor spinişori; de acolo, acel drumuşor, la alt stâlp de piatră; de-aici, în drumul mare, la alt stâlp de piatră; de-aici, tot drumul în jos, până în Tivova şi matca Tivovei, spre apa Jijiei, până în gura Tivovei. Acolo se împreunează hotarul”[1214].

1635, iulie 2: Zapisul fraţilor Ichimaşco, Ursu, Andrei, Antimia şi Busca, în care mărturisesc că au „vândut dintr-o parte de bătrân două părţi, aşijderea şi eu, Nastasia, fata lui Drăgan, şi Sohiica, sora Nastasiei, iar

---

[1214] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 148, pp. 186, 187

am vândut a treia parte dintr-acea parte, parte din mijloc, în sat de **Băloşeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), ce este pe apa Jijiei, în ţinutul Iaşilor… jupânilor Toader Ştefan, Mihai Ungurul şi Paradis Saula, pentru 100 de lei, dinaintea a mulâi oameni buni: Gheorghe Grecul, Onaca fratele lui Romăşcel, Vasile şi Saca feciorii Hăugului şi Toader feciorul Grecului din **Băşeni** (azi Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigănaşi, Iaşi), Vasile Hubăe ot **Hriţcani** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Pană Caceaun din **Iaşi**, Alexa şi Gheorghe Dimuţă, Constantin fost vornic din **Glodeni** (înglobat în Iepureni, comuna Andrieşeni, Iaşi), Căzacul, Nicoară şi Strătulat Dubniţă din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni buni"[1215].

1635, august 3: „Mărturi3 hotarnică de la Constandin biv pârcălab, Hăugul, Soltan ot **Mălăești** (comuna Gropniţa, Iaşi), Dodan ot **Hălceni** (comuna Şipote. Iaşi) și Gagia ot **Dănuțăni** (comuna Gropniţa, Iaşi), arătând că, după carte gospod ce le-a adus Vasilie Balș, poruncitoare ca să-i aleagă parte lui din sat din **Forăști** (comuna Gropniţa, Iaşi), ce a fost a moșului său, Bârlădeanul logofăt, a strâns oameni buni, slugi domnești, și feciori de boieri și slujitori din curte, anume popa Gheorghe de **Hălceni**, Căzacul diac de **Mișăști** (înglobat în Mălăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi), Necoară Dupniță de **Potângeni** (comuna Movileni), Chirilă de **Dănuțăni**, Nechita de **Bulbucani** (comuna Gropniţa, Iaşi),Vasile Bulboacă și Petre Broscariul, și multi oameni buni… şi au ieșit la țarină și au socotit, și au întrebat și de bătrâni, și au aflat și stâlpi puși de bătrânii lor prin mijlocul hotarului Forăștilor, precum a ținut Bârlădeanu jumătate de sat,

[1215] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 155, pp. 191, 192

partea de sus, iar jumătate de sat, partea de jos, au ținut Nastasia, fata Gligorcii de Forăști, cu oamenii săi; și așa au socotit cu sufletele lor, ca să ție ei pe acei stâlpi ce sunt puși de bătrânii lor, jumătate de sat, partea din sus, din tot hotarul, să țină Vasile Balș, care parte a cumpărat-o moșul său, Bârlădeanul, iar jumătate de sat, partea din jos, să țină Nastasia cu oamenii săi”[1216].

1635, noiembrie 12: Zapisul fraţilor Vasile, Sava, Constantin şi Toader Hăugul, în care mărturisesc cum au „vândut o parte de ocină din sat din **Băloşeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), din cutul de sus, partea lui Drăgan Tărâţă şi a surorii lui, Motrei, ce am avut noi dreaptă cumpărătură de la dânşii… lui Toader Ştefan, Parades Saula şi Mihai Ungurul, pentru 50 de lei bani gata… Şi în tocmeală au fost Trandafir căpitan, Lupul Dârlău, Dumitraşco sin Şetrar, Pană Caceaun ot **Cândeşti** (în Perieni, comuna Probota, Iaşi), Căzacul de **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni buni”[1217].

1636, februarie 25: Zapisul lui Vasile Balşe, feciorul lui Gheorghe Balşe logofătul, nepotul logofătului Bârlădeanul, în care mărturiseşte că a vândut „jumătate de seliştea **Forăştilor** (comuna Gropniţa, Iaşi), pe Miletin, lângă **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), ce este în ţinutul Iaşilor… jupânului Bălan postelnicul, drept 200 galbeni bani buni”[1218].

1637, octombrie 14: Întărit în parte de Vasile Lu-

[1216] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 196, p. 231

[1217] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 266 pp. 307, 308

[1218] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 334, pp. 378, 379

pu voievod lui Căzacul din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi soţiei lui Ştefana, dar şi lui Sava şi soţiei sale Sofronia, în baza unui zapis de mărturie de la Nicoară Dupniţă diac din **Potângiani** (Potângeni, comuna Movileni, Iaşi) şi fratele lui Strătulat, Gagea şi Chirila din **Dănuţeni** (sat înglobat în oraşul Ungheni, raionul Ungheni, Moldova), Costin din **Beliţeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), Vasile Văugul şi Sava diac din **Vădeni** (lângă Vlădeni, comuna Vlădeni, Iaşi), Nechita din **Bulbocani** (Bulbucani, comuna Gropniţa, Iaşi), Ghidion călugăr de la schitul Selevestru, prin care mărturisesc că au venit înaintea lor Chirana, fiica lui Vasile, nepoata lui Ploscă, strănepoata lui Ploscă cel bătrân, şi verii ei Gavril, fiul lui Negrilescu, şi Cârstea şi au vândut lui Căzacul din Mălăeşti, şi soţiei Ştefana, şi lui Sava, şi soţiei Sofronia, pentru 50 taleri de argint şi o vacă cu viţel, „dreapta lor ocină şi dedină din satul **Miseşti** (înglobat în Măţăeşti, comuna Gropniţa, Iaşi), pe Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, jumătate de sat din jumătatea de jos a satului”[1219].

1638, iulie 5: Carpu şi soră-sa Ionaa, feciorii lui Miron, nepoţi lui Fărtat, vând lui Toader Ştefan, Parades Saula şi Mihai Ungurul, pentru 20 de zloţi bătuţi, partea lor „din sat de **Băloşeni** (comuna Vlădeni, Iaşi), ce este pe apa Jijiei, în ţinutul Eşilor, din partea de jos, din vatra satului, din ţarină şi din fâneţe, cu loc de heleşteu şi cu tot venitul… dinaintea lui Constantin vornicul din **Vlădeni** (comuna Vlădeni, Iaşi), Căzacului din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi), Strătulat şi frate-său Nicură din **Potângeni** (comuna Movileni, Iaşi), Pătraşco Hăugul, Gheorghe

---

[1219] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 198, pp. 180-182

Grecul, Sava Hăugul, Constantin Hăugul şi Vasile Sprânceană din **Băşeni** (azi Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigănaşi, Iaşi), Romăşcel din **Hărmăneşti** (comuna Todireşti, Iaşi) şi a mulţi oameni buni"[1220].

1639, septembrie 4: Constantin şi Toader Hăugul vând lui Toader al lui Gherasim, drept 100 de galbeni, „din partea noastră, a Hăugeştilor, a treia parte din sat din **Vădeni**… Şi în această tocmeală au fost Căzacul şi Iacob din **Mălăeşti**, Gheorghe şi Onofrei din târgul **Iaşi** şi alţi mulţi oameni buni"[1221].

1642, octombrie 25: Fraţii Dumitraşco şi Palaghia, feciorii răposatului Bantăş vornic, nepoţi Agahiei (Agahiişoinii, în toate zapise) vând Anduca Zlătarul, pentru 60 lei, „a noastră dreaptă ocină şi moşie din satul **Drăguşeni**, ce este pe valea Stavnicului, în ţinutul Vaslui, cât se va alege partea mătuşii noastre Irina şetrăroaia, fata Agahiişoinii, pentru că a vândut mătuşa noastră Irina părţile noastre din **Itovăeşti** şi din **Mălăeşti**, şi din **Şcheae**, şi ne-a pârât dinaintea măriei sale vodă, de faţă cu mătuşa noastră Irina şi o am rămas pentru părţile noastre, şi ne-a dat măria sa acea parte din **Drăguşiani**, partea mătuţii Irina[1222].

1901: „**Mălăeşti**, sat în partea de est a comunei Gropniţa, plasa Copoul, judaţul Iaşi. Are o populaţie de 87 familii sau 348 suflete, în care intră şi locuitorii din vechiul sat Miseşti; o biserică, zidită, la 1857, de pro-

---

[1220] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 395, p. 384

[1221] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 223, p. 223

[1222] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. X, Iaşi 1915, pp. 22, 23

prietar. În fața satului se află iazul Mălăeşti, format din pârâul Jijioara, la ieşirea lui din iazurile Bulbucani şi Gropniţa. Vite sunt: 214 vite mari cornute, 1.419 oi, 57 cai și 145 râmători. Moșia e proprietatea dlui Vasile Pogor. La 7116 (1608), fugind din Iaşi, Constantin, ful lui Eremia Vodă, dimpreună cu o parte din boierii Țării, au fost fugăriți până în acest sat, de către oastea lui Mihăluș, fiul lui Simeon Vodă, unde, prinzându-le carele cu bagaje, le-au jefuit”[1223].

MISIHĂNEŞTI

(Oneşti, sat la Cobâle, comuna Roşiori, Bacău).

1436, septembrie 19: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Dan Mesehnă, care primeşte uric pentru „opt sate, anume: Ruja Petru, la Cobâlă, şi Oneşti, şi Câteştii, şi Virişeştii, şi Selevestreanii, şi, pe Hubalna, Sârbii şi Şcheianii, şi Lieştii, la gura Jeravăşului, şi, pe Horincea, Cavadineştii şi Badea... Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi”[1224].

1632, octombrie 20: Zapisul lui Iuraşco, în care scrie şi mărturiseşte că a vândut „ce se va alege partea Arvasiei, fiică Cătălinii, din sat den **Rosi** (Ruşii Goei, contopiţi cu Roşiori, comuna Roşiori, Bacău), din vatra satului şi cu iaz iezit şi din câmp şi din ţarină, şi din deal

---

[1223] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 269

[1224] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 163, pp. 227-229

şi din vale, şi din pădure… jupânesei Păscălinei şi fiului ei Dumitrache, drept 40 taleri bătuţi… Şi în tocmeală au fost popa Ionaşco din **Căteşeni** (Căuteşani, Căutişeni, contopit cu Izlaz, contopit cu Poiana, Bacău), popa Avram şi Petre hotnogul din **Piticeni** (Chiticeni, comuna Secuieni, Bacău), Vasile şi Ştefan de **Mesăhăneşte** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), Costân de **Rosi**, Toader de **Negoşeni** (Neguşeni, comuna Roşiori, Bacău) şi mulţi oameni buni”[1225].

1635, iulie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Ionaşco, Ştefan şi Vasile Avram, care primesc uric pentru „a treia parte din întreg satul **Meseheneşti** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), în ţinutul Romanului, cu jumătate de moară şi cu jumătate de iaz, cea de jos, care este cumpărătura tatălui lor Avram de la Isac aprod, fiul lui Ion vistiernic, nepotul lui Petrica pârcălab, pentru 600 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, altă a treia parte din satul Meseheneşti, cumpărătura tatălui lor de la Gheorghe vistiernic, fiul lui Cozma, nepotul lui Ion vistiernic, pentru 200 taleri de argint. / Şi de asemenea, jumătate din satul **Giurcani** (azi Fundul Tutovei, comuna Plopana, Bacău), cu loc de iaz şi de moară pe pârâul Tutova, cumpărătură lui Ionaşco şi tatălui său Avram de la Pătraşco, nepotul lui Stan, şi de la Micul şi Petru, pentru 350 taleri de argint… / Şi apoi, întărim lui Ionaşco Avram singur, deosebit de ceilalţi fraţi, un sat, anume **Nămăeştii** (sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui), care se desparte în două cu hotarul **Mărceştilor** (comuna Roşieşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, la gura Edriciului, unde cade Edriciul

---

[1225] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 230, p. 286

în pârâul Bârladului, cu loc de moară la pârâul Bârladului, cumpărătură de la Coste, fratele lui Hrană, pentru 90 de ughi (ducaţi ungureşti). / Şi mai întărim lui Ionaşco fost vornic singur a patra parte dintr-un vad de moară de la Gârla de Jos a Putnei, care este la satul **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), cumpărătură de la Dumitru, fiul Martei, pentru 50 ughi galbeni"[1226].

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod lui Vasilie și fraților lui, fiii lui Nechita, nepoții lui Toader, și verilor lor Petriceaico mare armaș, și Avram fost vornic și Cozma, și verilor lor, fiii lui Isac, nepoții lui Ion vistiernic, și verilor lor Petre Hadâmbul și fiilor Goioaei, nepoții Solomiei, și de asemenea lui Toader Moțoc și fraților lui, fiii Todosiiei, nepoții Irimiei Pițigae, toți nepoții și strănepoții Petricăi hatman… și au împărțit între ei dreptele lor ocini și dedini, din dreptele și propriile lor drese și uric de împărțeală pe care îl au ei de la Alexandru voievod, satul **Cărbunești** (lângă Goşmani, comuna Români, Neamţ), care este în ținutul Neamț, și **Blăgești** (comuna Blăgeşti, Bacău) și **Fărăoani** (comuna Faraoani, Bacău) și **Movileni** (lângă Hertioana-Răzeşi, comuna Traian, Bacău), care sunt în ținutul Bacău, și **Mesăhănești** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău) și satul **Ruși** (înglobat în Roşiori, comuna Roşiori, Bacău), în ținutul Roman, și **Nănești** (comuna Tănăsoaia, Vrancea), de la Tecuci, și **Vlădești** (înglobat în oraşul Vaslui), pe Tutova, și **Sângerei** (comuna Sângerei, raionul Sângerei, Moldova), din ținutul Iași, și **Pleșești** (azi Zmeu, comuna Lungani, Iaşi), de la Cârligătură, și șase fălci de vie, care sunt la **Cot-**

1226 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 184, pp. 219-222

nari. / Astfel, a căzut în partea lui Petriciaico şi a verilor lui, Ionașco Avram fost vornic și Cozmei, și altor veri ai lor, a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din satul Blăgești, și a patra parte din jumătatea de sat Fară-oani și Mesăhănești, și a patra parte din satul Nănești și două fălci de vie, care sunt la Cotnari. / Și în partea lui Toader Moțoc, cu alți frați ai lui, s-a cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din Blăgești, și a patra parte din jumătate de sat Fărăoani, și satul Movileni, și jumătate de sat din Pleșăști, și cu două fălci de vie, tot de la Cotnari. / Iar în partea lui Petrea Hadâmbul şi a fiilor Goioaei, nepoții Solomiiei, s-au cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din satul Blăgești, și a patra parte din jumătate de sat Fărăoani, și jumătate din Ruși, și jumătate din Sângerei, și a patra parte din satul Vlădești, și o falce de vie, tot la Cotnari. / Și iarăși, în partea slugii noastre Vasilie, cu frații lui, fiii lui Nechita, nepoții lui Toader, s-au cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din Blăgești și a patra parte din jumătatea de sat Fărăoani, și jumătate de sat Ruși, și jumătate dc sat Sângerei, și a patra parte din satul Vlădești, și cu o falce dc vie, tot la Cotnari"[1227].

1636, noiembrie 28: Zapisul vornicului de gloată Neaniul, în care mărturiseşte „cum s-au tocmit egumenul şi soborul mănăstirii Sfântul Sava cu Toader Franga, Oprea, feciorul Lupei, şi cu toată seminţia lor, cu Rusca, Toader Găluşcă şi cu toată seminţia lor, ca să aibă a ţine călugării satul **Băicenii** (comuna Secuieni, Bacău), cu tot venitul, şi din hotarul **Carauleştilor** (comuna Secuieni, Bacău) cât loc s-a ales şi s-a stâlpit. Care părţi de ocină s-

---

[1227] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 228, pp. 268, 269

au ales ce au dat Lupul Dragotă şi cu jupâneasa lui sfintei mănăstiri… Însă nişte părţi, ce au mărturisit megieşii cu sufletele lor c-au fost luat Lupul Dragotă cu împresurătură, au fost puse şi în uric egumenul şi soborul i-au lăsat să-şi ţină ocina, câtă parte va avea, pe feciorii lui Drăgan şi ai Solomiei, Anuşcăi, Parascăi, Nastei, Faftei şi ai Dochiţei. Şi s-au ales părţile lor toate, că ţină cu Toder Franga, Oprea şi cu Rusca şi cu toată seminţia lor seliştea Carauleştii, cine câtă parte va avea… / Aşa s-au tocmit dinaintea noastră şi a popii Avram şi a Tomei din **Piticeni** (azi Chiticeni, comuna Secuieni, Bacău), Maftei, Isac, Ionaşco şi alt Ionaşco de **Sălevestri** (azi Tisa-Silvestri, comuna Secuieni, Bacău), a Barbului, Ionaşco şi Sociul din **Odobeşti** (comuna Secuieni, Bacău), Constantin din **Ruşi** (înglobat în Roşiori, comuna Roşiori, Bacău), Vasile şi Ion din **Mesăhăneşti** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), Vlaşcă de **Ungureni** (comuna Ungureni, Bacău), a popii Andronic de **Obârşie** (comuna Izvorul Berheciului, Bacău) şi a mulţi oameni buni, megieşi”[1228].

1643, martie 15: Zapisul lui Isac Avram, feciorul lui Ionaşco Avram, în care scrie că a „dăruit jupânului Toader Petriceico, vornicul cel mare din Ţara de Sus, un loc de prisacă şi un zemnic şi cu pomăt, unde a fost prisaca tătâne-meu, la satul **Meseheineşti** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), în ţinutul Romanului”[1229].

1644, septembrie 11: Porunca dată de Vasile Lupu voievod „prietenului nostru Furtuna comisul... pentru pâră ce-au avut Petriceico vornicul cu Ștefan și Vasile,

[1228] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 555, p. 603

[1229] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 50, p. 57

frații lui Avram Misihăinescul, și cu Isac, nepotul lor, pentru a treia parte de sat **Misiihănești**, zicând vornicul cum este moșia dumisale, iar Ștefan și Vasile au zis că a cumpărat tatăl lor de la moșul (bunicul) dumisale și au arătat și drese înaintea domniei mele... și s-au aflat acele zapise mincinoase și am aflat județ ca să ție Petriceico acea a treia parte de sat. / Pentru aceea, să socotești și să alegi acea a treia parte de sat dinspre toate părțile, în vatra satului, din câmp, din pădure, din heleșteie și din tot locul și să pui stâlpi. Iar de vor fi niscare pomete pe acea a treia parte și vor fi făcute de părinții lor sau de dânșii și de va avea dumnealui pomăt aiurea, să le dea pomăt drept pomăt”[1230].

1774, iunie 26: Satul **Misăhăneştii**, sat răzăşesc, ţinutul Romanului, ocolul de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[1231], avea **toată suma caselor 6**. Scădere rufeturi 5: 1 diacon, 2 ruptași, 1 armaș, 1 văduvă. Rămân birnici 1. / **Birnici:** Toader Roșca zet (ginere) lui Bârzul. // **Rufeturi**: Ștefan Boltir, ruptaș / Neculai Coga, ruptaș, priș ot (vine din) Tecuci / Andrei, diacon / Costantin Magu, armaș / Stratina, săracă**.**

1901: „**Misihăneşti**, sat în judeţul Roman, plasa Fundul, comuna Ciuturești, având o populaţie de 38 familii sau 156 suflete. Acest sat aparținea, mai înainte, Episcopiei de Roman”[1232].

[1230] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 423, p. 403

[1231] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 271

[1232] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 353

MITCĂU

(pe Nistru, Bucovina, Ucraina).

Aflat pe malul drept al Nistrului, între Mosoriuca, Samuşin, Onut şi Ocna, satul Mitcău este menţionat într-un uric din **16 aprilie 1617** drept moşie a lui Nestor Ureche, care îl dăruieşte, în 9 martie 1643, nepotului său, Neculai Ureche, fiul lui Vasile, şi fratele cronicarului Grigore Ureche.

1710: În 8 iulie 1710, Ileana, jupâneasa banului Savin, fata fostului mare logofăt Vasile Ceaurul, dăruia Schitului Mare din Polonia jumătatea ei de sat Mitcău. „Jumătate din satulu Mitcău, dăruită Schitului Mare din ţara leşească de Ileana, soţia lui Savin, mare Ban, şi fiica repausatului Vasile Ceaurul, cu uricul din 8 Iulie 7218/1710 (La Prot. imp. sub Nr. 185.) Dăruirea confirmată de Nicolae Alexandru Maurocordat, cu hrisovul din 4 Iulie 7220/1712 (Prot. imp. Nr. 186.)”[1233].

1772: Recensământul lui Rumeanţev[1234], din 1772-1773, înregistrează la Mitcău, moşie a lui ASLAN, „39 – toată suma caselor”, însemnând 1 popă, Tănasă, 3 călăraşi, Vasili MOSCALIUC, Ion BĂN şi Ion sin Petrii BĂLAN, 1 jidov, Faki orândar, şi 34 birnici, şi anume: Gavril vornicul, Mihailo BREHUNEŢ, Necolai sin ego, Iacob MOTRIUCU, Vasile BOICO, Andrei CĂZACUL,

---

[1233] Pumnul, Arune, *Privire repede…*, în *Biserica şi Şcoala*, Nr. 9, Anul XIV, 4/16 martie 1890, p. 68

[1234] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 426

Giorgie ANTONIUC, Iacob BINITINSKI, Timofei COZACIUCU, Dumitru FIŞCIUCU, Iacob BORDENIUC, Ichim sin BORDENIUC, Ivan HUIVAN, Simion ANTONIUCU, Ostafii ANDRIŞCO, Fedor HOŞÂVSKI, Petraş MEHERA, Georgii CORBULIC, Gavril NECORA, Ivan GĂLUŞCĂ, Dumitru morar, Ştefan vătăman, Gavril ŞAFARIUL, Andrei văcarul, Alecsa TANCA, Luchian TRIFENIUC, Ion sin GIORGII, Simion cojocar, Fedor sin MOISII, Panko rusul, Ion MOISUCU, Gavril MOSCALIUC, Mihailo HUŢUL şi Pricop rus. **În satul Slobozia Mitcău**, existau 19 case, cu 1 popă, Ion, 1 dascăl, Maftei, 1 călăraş, Gligoraş DOMINCO, 1 jidov orândar, Iţko, şi 15 birnici, adică: Vasile VORDENIUK vornic, Vasili KUNIŢKI, Simion HUDIMA, Mihailo SFISTALO, Ştefan DELIMCIUK, Vasili ANDRŞCIUK, Vasili sin HUDIMII, Ştefan KUNIŢSKI, Mihailo pânzar, Georgie văcar, Ion sin HUDIMII, Ştefan SIDORIUK, Iosip sin TĂNASII, Ivan COTIC şi Dumitru vătăman.

1774: În 1774, Mitcău avea 42 familii, jumătate de sat aparţinând, din 1710, Schitului Mare din Polonia. În 1775, satul Mitcău, din Ocolul Nistrului, avea 2 răzeşi, 2 popi şi 31 ţărani, iar în 1784, 63 familii.

1787: Moşia Mitcău a boierului Gheorghe Roset avea să fie scoasă la licitaţie, la rugămintea acestuia, de Administraţia Bucovinei, în 25 ianuarie 1787, preţul de pornire a licitaţiei fiind de 6.500 lei, fiind vândută, abia în 17 ianuarie 1789, lui Ştefan Ayvas, pentru 1.020 ducaţi.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea raionului Coţman –

Zastavna (judecătorie de district), Babin cu Ştefanovca, Boianciuc, Borăuţi, Brodok, Czarnypotok, Cincău, Doroşăuţi, Horoşăuţi, Iurcăuţi, Cadobeşti, Kiseleu, Krisciatek, Cuciur-mic, Culeuţi, **Mitcău**, Mosoiuca, Ocna, Onut, Pohorlăuţi, Prilipce cu Luca, Repujineţ, Samuşin, Teutri, Vasileu, Verbăuţi, Verenceanca, Zwiniec cu Koetriszöwka"[1235].

1873: În 1873, fusese deschisă, la Mitcău, o şcoală cu 3 clase[1236].

1883: Biserica Adormirea Maicii Domnului din Mitcău a fost fundată în 1883 şi **sfinţită în 1885**, până atunci obştea fiind arondată bisericii din Brodoc. „**Sfinţirea bisericei din Mitcău**, în Bucovina. I. P. S. Archiepiscopulu Mitropolitul nostru Silvestru , hotărând actul sfinţirii bisericii din Mitcău, lângă Nistru, pe ziua de 30 Septemvre stil vechi, călători într-acolo, cu o zi mai înainte, insoţit de demnitarii bisericii catedrale. În această călătorie îl întâmpină pretutindeni atât poporul, cât şi clerul şi inteligenţa cu ovaţiunile cele mai cordiale. Ajungând I. P. S., în amurgul serii, în Ocna, fu salutat mai întâi la confinele (hotarul – n. n.) satului, de parohul din Brodoc, în al cărui raion zace atenenţa Mitcău, şi apoi, petrecut de un banderiu (alai de călăreţi – n. n.) strălucit până la biserica din Ocna, unde îl întâmpină, cu procesiune bisericească şi cu făclii aprinse, poporul, parohul local, protopresviterul districtual, cezaro-regalul căpitan (prefect – n. n.) şi comisarul districtual, dimpreună cu căpitanul din armata austriacă, baron

---

[1235] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[1236] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 84

Widburg; I. P. S. noaptea spre 30 Septemvrie o petrecu în curtea din Ocna. / A doua zi îşi urmă I. P. S. călătoria la locul destinat, însoţit de baronul Wildburg, protopresviterul districtual şi de căpitanul c. r. districtual, şi condus de banderiul din comuna Brodoc şi Mitcău. Ajungând deasupra comunei Brodoc, i se ivi I. P. S. un portal festiv, lângă care îl aşteptau reprezentanţii comunei, cu primarul în frunte, care, cerând binecuvântarea arhierească, îi oferi pâine şi sare. De asemenea, se prezentă şi şcoala locală poporală, cu conducătorul ei în frunte, care, bineventând pe I. P. S., în numele copiilor, în termeni aleşi şi plini de respect, se învrednici de înalta vorbire a I. P. Sale. / Urmându-l I. P. S. înainte, spre Mitcău, i se arătă a treia poartă festivă, cu procesiunea şi cu epitropii bisericii din Brodoc şi, petrecut de un număr impozant de popor, îl salutară, la confinele comunale, reprezentanţii comunali, cu epitropia bisericescă din Mitcău, lângă o capelă, rugându-l pe I. P. S. a împlini actul consacratoriu al noii biserici şi oferindu-i pâine şi sare. / Înaintea bisericii pregătită spre consacrare, era ridicat un portal măreţ, cu inscripţiunea: „Binecuvântează, prea sfinte stăpâne!”. / Întâmpinându-l aici procesiunile bisericilor învecinate, cu preoţimea pregătită la serviciul divin, îi prezentă parohul local I. P. S. evanghelia la sărutare, şi îndată se începu actul consacratoriu, urmându-i sfânta liturghie, celebrată în sobor, de 12 preoţi, şi cântată de corul arhiepiscopesc, care execută, cu toată exactitatea, cântările bisericeşti. / în timpul sfintei liturghii Înalt Preasfinţitul hirotoni pe teologulu D. Popescu în diacon. După finirea ceremoniilor bisericeşti, urmă prânzul festiv, în casa parohului din Brodoc, la care luară parte, pe lângă căpitanulu c. r. districtual, nobilii domni cav. de Buchental, pleni-

potentele domnului de Iacubovici, c. r. căpitan de district, exarhul catedral, protopresviterul districtual, cu un număr considerabil de preoţi, şi inteligenţa mireană. / Înalt Preasfinţia Sa, mişcat de ovaţiunile cordiale ce i-au fost aduse nu numai din partea credincioşilor săi, ci, cu multă reverenţă, şi din partea notabililor de altă confesiune, pretrecu la prânz cu o dispunere rară; primind toastul de reverenţă şi felicitare, din partea c. r. capitan districtual, răspunse toastând în onoarea căpitanului, a notabililor în genere, şi a celor prezenţi, apoi a clerului districtual, invitându-l special la cooperare armonică, mai ales în timpurile acestea grele pentru biserica ortodoxă, iar în urmă, în onoarea poporenilor pioşi, care, prezentându-se apoi prin deputaţiune din mijlocul lor, mulţămiră în termeni scurţi, însă din toată inima I. P. S. pentru părinteasca bunăvoire în cauzele lor bisericeşti. / Înalta Preasfinţia Sa binevoi a-si exprima, cu această ocaziune, plăcerea şi mulţămirea sa cu zelul parohului local, părintele Nicolae Vorobchievici, cu a cărui stăruinţă şi conducere s-a ridicat atât biserica din Brodoc, cât şi cea din Mitcău”[1237].

1890: În 1890, când partea de sus a satului devenise o localitate importantă sub austrieci, numită Brodoc, partea de jos a satului Mitcău avea 866 locuitori.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mitcău** (**Mitkeu**), comună rurală, districtul Coţman, aşezată pe malul drept al Prutului, la vărsarea pârâului Riza, între comunele conriverane Brodoc şi Mosorovca. Suprafaţa: 4,65 kmp; populaţia 917 locuitori ruteni, gr. or. Este lângă drumul principal Noua Suliţă – Uscie

[1237] *Biserica şi Şcoala*, Nr. 45, Anul IX, 10/22 noiembrie 1885, p. 357

Biskupie (Galiţia) şi legată cu comunele conriverane susmenţionate prin drumuri de ţară. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică filială, atenenţă a parohiei din Brodoc. La 1776, o jumătate din comună era în posesia Schitului Mare, prin hrisovul de danie din 1710 al Ilenei Savin, confirmat în 4 Iulie 1712 de Nicolae Alexandru Mavrocordat; cealaltă jumătate o stăpînea Iordache Aslan. În anii 1766 şi 1767, s-au aşezat aci emigraţi din Galiţia. Populaţia se ocupă cu agricultura. Comuna posedă 484 hectare pământ arabil, 26 hectare fânaţuri, 20 hectare grădini, 45 hectare imaşuri, 3 hectare 50 ari păduri, 2 hectare heleştee. Se găsesc 32 cai, 138 vite cornute, 78 oi, 66 porci şi 19 stupi de albine. **Mitcău, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Coţman. Suprafaţa: 1,75 kmp; populaţia: 20 locuitori, în majoritate poloni”[1238].

1910: În 1910, întreaga populaţie a satului Mitcău vorbea limba ucraineană.

1915: „**Grigori a lui Parftemi Covaliuc**, născut în **Onut**, la 4 aprilie 1891, să fi murit, la 15 august 1915, în Mitcău, după cum afirmă martorii. Fiind deci probabilă prezumţiunea legală a morţii, se îndrumează procedura pentru declararea morţii celui dispărut, la cererea lui Partfemi Covaliuc şi Anilei Covaliuc a lui Partfemi”[1239].

1941: „Tabloul normaliştilor cu diploma de capacitate, numiţi în învăţământul primar, prin „încredinţare de post”, pe ziua de 1 octombrie 1941: **Savu Eu-**

[1238] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 144

[1239] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 15, Cernăuţi în 29 Aprilie nou 1921, pp. 189-192

geniu, seria 1937, media 7,30, numit în com. Mitcău, jud. Cernăuţi”[1240].

MITEŞTI

(pe Moldova, comuna Mirosloveşti, Iaşi).

1434, aprilie 24: Întărit de Ştefan voievod popii Iuga, care primeşte uric pentru „un sat, anume **Buciumeni**, unde-i este casa, iar altul mai jos de acel **Miteşti**, unde-i Micula jude; al treilea, pe Şomuz, **Goroeaceştii**; al patrulea, mai sus de Nuciumeni, anume **Rădăşani**, şi, la obârşia Liubanei, **Mânzaţii**, iar la gura Studeniţei, **Temeşeşti**, ambele părţi de ţinut, şi **Strâmba**, de la Obârţie, la gură, care mocirlă singur să şi-o planteze, şi la Tutova **Lăleştii** şi **Hălmojeştii** (Hălmăjeşti, inclus în Stincăşeni[1241], Vaslui), şi la obârşia Strajniţei, unde este jude Mihai, toate acestea să-i fie lui şi de la noi uric”[1242].

1483, aprilie 12: Întărit de Ştefan voievod, cu ocazia unui schimb de moşii între Pătru stolnic şi Vâlcu Purcelescu, cu copii şi nepoata de frate Anuşca, fiica lui Ilie Purcelescu, care „şi-au schimbat dreptele lor ocini… Pătru stolnic a dat lui Vâlcu Purcelescu… un sat, anume

---

[1240] *Monitorul Oficial*, Nr, 249, 20 octombrie 1941, pp. 6452 şi următoarele

[1241] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 118

[1242] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 8-10

Miteştii pe Moldova, iar ei i-au dat satul Purceleştii pe Siret”[1243]. Hotarul, din veac.

1585, aprilie 7: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod popii Lupşa, care cumpără, cu 370 zloţi tătăreşti, de la Lupan, fiul Cristei, nepot Anuşcăi, „din jumătate de sat **Miteşti**, a patra oarte, din privilegiile de schimb ce le-a avut bunica lui Anuşca de la bătrânul Ştefan voievod”[1244].

1599, februarie 14: Întărit de Eremia Moghilă voievod vistiernicului Ionaşco Gane, care cumpără, cu 50 taleri, de la Elinca, fata Cristei, nepoata Anuşcăi, „a treia parte din a patra parte din jumătate din satul **Miteşti** pe Moldova”[1245].

1604, martie 10: Ispisoc de judecată de la Eremia Moghilă voievod, după ce „Nechifor visternicel, fratele Ganei, şi cumnatul lui Isac, ginerele Sofroniei, s-a judecat cu Marica, doamna Ganei visternicel, pentru unele părţi de ocină din **Mihăeşti, Miteşti, Cihoreni** şi din **Liuteşti**, zicând cum nu i se cade ei a stăpâni în acele părţi; iar dânsa arătă cum îi sunt ei cumpărături drepte, cu ai săi bani, împreună cu bărbatul ei Ganea, şi arătă ispisoace de cumpărătură de la Petru vodă şi de la domnia mea, şi are şi copii cu el. / Pentru aceea, domnia mea am judecat şi am aflat cu al nostru sfat cum să aibă a stăpâni Marica, doamna Ganri, toate acele părţi, cumpărate împreună cu bărbatul ei, până vot fi vii fiii lor; iar după moartea lor, să aibă dânsa a stăpâni jumătate, şi fraţii Ganei tij (la fel)

[1243] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 249, pp. 378-380

[1244] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 187-189

[1245] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 91, 92

jumătate, şi să aibă dânsa a stăpâni şi banii cu fiii ce-i au împreun; să nu lase niciodată acele ocini, iar ce va fi cumpărat întru nimic să fie, şi banii să-i fie pierduţi; iar ispisoacele ce vor fi la mâna fraţilor Ganei, anume Nechifor şi cumnatul său Isac, să nu aibă a se mai tăinui vreodată, căci Nechifor şi Isac, ginerele Sofroniei, au rămas, şi Mărica s-a îndreptat"[1246].

1605, martie 21: Întărit de Eremia Moghilă voievod Boului vistiernic, care cumpără, cu 170 taleri, de la Gherman cu femeia lui Dochiţa, şi de la Băteală cu femeia lui Sofiica, fetele lui Drăghici Uscatul (deci Uscătescul, deci Nisporescul), „din a treia parte a satului **Nisporeşti**, jumătate, ce este pe apa Moldovei, în ţinutul Sucevei… / şi după aceea a venit Agaftona, fata Anei, nepoata lui Avraam, strănepoata lui Oanţă Nisporescul şi **a schimbat** cu Boul vistiernicul, şi a dat cât i se va alege din satul Nisporeşti, din urice de baştină, şi altă parte a ei din acelaşi sat Nisporeşti, iar Boul vistiernic a dat a sa dreaptă ocină şi cumpărătură de la nepoata Gaftonii din satul **Miteştii**, ce-s întru acelaşi ţinut al Sucevei, pe Moldova, schimbătură pentru schimbătură"[1247].

1609, februarie 14: Întărit de Eremia Moghilă voievod vistiernicului Ionaşco Ganea, care cumpără, cu 50 taleri, de la Elinca, fata Cristei, nepoata Anuşcăi, „din privilegiile ce le-a avut moaşa (bunica) ei de la bătrânul

---

[1246] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 66-68

[1247] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 19-21

Ştefan voievod, a treia parte din a patra parte din jumătate de sat **Miteştii** pe Moldova"[1248].

1610, aprilie 15: Întărit de Constantin Moghila voievod lui Toader Boul vistiernic, care cumpără, cu 50 taleri de argint, de la Pavel, fiul Măricăi, nepot Eremiei vătah, „cât i se va alege din satul **Miteşti** pe Moldova"[1249].

1634, august 20: Întărit de Vasile Lupu voievod răzeşilor Sava Ganea, Toader Isac, Gligorie Blendea şi altor răzeşi din **Mihăieşti** (comuna Miroslăveşti, Iaşi) şi din **Miteşti** (comuna Mirosloveşti, Iaşi), după judecarea „pârei de faţă" a lui Nechita, fiul lui Sava, şi a răzeşilor din **Leuteşti** (sat pe Valea Albă, Neamţ), „pentru nişte poiene pe care le-a rupt râul Moldova de la locul lor, cu multe fâneţe. Deci Nechita cu toţi răzeşii lui a zis că acel loc le este lor danie de la Stroici logofăt, iar alte drese nu au arătat, ci numai din gura lui a spus. Iar Toader Isac, Sava Ganea, Gligorie Blendea şi fraţii lor din Mihăieşti au arătat ispisoc de întărire de la Petru voievod şi de cercetare de la Eremia Moghila voievod, ce le-a cercetat lor Stroici logofăt, cum le-a ales atunci acele poieni cu fâneţe peste râul Moldova"[1250].

1638, mai 17: Zapisul lui Neaniul, vornicul de poartă, în care mărturiseşte cum a împărţit „părţi de ocină"ce-au rămas după Gheorghe Jora, ce-a fost sulger. „Deci, am strâns oameni buni, megieşi, anume Andronic

---

[1248] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 62, 63

[1249] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 69-71

[1250] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 242, pp. 270-272

Isăcescul, Gheorghe Cucoranul, Dondea, Lupul Tăbuci, Vasile ce-a fost şoltuz, Andreica şi Pancul din **Ştefăneşti** (comuna Ştefăneşti, Botoşani)… şi s-au tocmit jupâneasa Ileana, cu cucoanele sale, Grăpina şi Mărica, fetele Jorei, pentru jumătate de sat **Selicicani** (Silişcani, comuna Gorbăneşti, Botoşani), cu vecini, partea de jos, cu heleşteul din jos,jumătate de sat **Volodeni** (comuna Bleşteni, raionul Edineţ, Moldova) şi jumătate de sat **Brândzeni** (Brânzeni, comuna Brânzeni, raionul Edineţ, Moldova). Aceste părţi s-au cenit acestor cucoane. / Iar jumătate de sat **Brândzeni** şi a treia parte de sat **Miteşti** (comuna Miroslăveşti, Iaşi), şi două mori în Prut, s-au venit jupânesei Ileana. / Aşijderea, s-au venit lui Gligoraşco jumătate de sat de **Volcineţi** (comuna Maiovka, raionul Ocniţa, Moldova) şi jumătate de cat **Căzcecani** (comuna Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova), şi jumătate de a treia parte de sat de **Bâzdâgeni** (înglobat în Ialoveni, raionul Ialoveni, Moldova), şi a şasea parte de sat de **Coşciugeni** (Costiugeni, comuna Albeşti, Boroşani). / Aşijderea, s-au venit ca să aibă a ţine Toader şi Todosie, cuconii Jorăi, două părţi de sat de **Costeşti** (oraşul Costeşti, raionul Râşcani, Moldova), şi două părţi din **Hancăuţi** (comuna Hancăuţi, raionul Edineţ, Moldova), şi jumătate de sat Onut (Bucovina), şi din a patra parte de sat **Zubriceni** (Zăbriceni, raionul Edineţ, Moldova) jumătate, şi o moară la Costeşti, ce este în Prut, să aibă a ţine Gligoraşco cu Toader şi Todosie. / Aşa s-au tocmit ei şi s-au împărţit, să aibă a alege Enachie pitarul cel mare, cu jupâneasa Ileana şi cu Macri căpitanul şi Gligoraşcu Jora părţile, cum s-au tocmit, pe cuconi”[1251].

[1251] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 354, pp. 348, 349

1658, februarie 12: Carte de împuternicire, dată de Gheorghe Ştefan voievod lui Pătraşco din **Boteşti** şi lui Ionaşco din **Miteşti** „şi altor fraţi ai lor, ca să fie tari şi puternici a-şi opri şi a-şi ţine dreapta lor ocină şi moşie din satul **Nisporeşti**”[1252].

1660, aprilie 10: Porunca dată de Ştefan Vasile (Lupu) voievod, lui Donici din **Oborociani** şi lui Onuţul din **Miteşti**, după ce **„**s-a jeluit pe Ion Bandăr şi Pătraşco din **Muncel**, zicând că le ţin o moşie din dresele lor Săcheloae din satul **Nesporeşti**… / voi să strângeţi oameni buni şi să socotiţi foarte de dreptate, că s-a jeluit şi pe Boul vistiernic, şi Boul s-a apucat să vină, după Paşti, marţi, şi să-şi aducă şi dresele… iar de nu se va afla în urice, nici vor avea drese, să aibă Ion şi Pătraşco a-şi ţine moşia”[1253].

1668, martie 12: Carte de împuternicire, dată de Duca voievod lui Vasile Motreanul, „ca să fie tare şi puternic a ţine şi a opri, şi ara, şi lua de a zecea din pomi, din fânaţă şi din tot locul ce i se va alege partea lui din satul **Miteşti**, ce este pe apa Moldovei, la ţinutul Sucevei”[1254].

1675, august 22: Aniţa, jupâneasa Mareaniţa, şi feciorul ei Neculai fac un schimb de moşii cu Toader Bătiman şi tatăl său Ionaşco Bătiman, „de i-am dat lui, în satul **Leuteşti**, ce-i pe Valea Albă, la ţinutul Neamţului, 8 pământuri, cumpărate de moşul (bunicul) meu Neculai

---

[1252] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 1

[1253] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 5, 6

[1254] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 53

stolnicul din partea Tetului, de s-a plătit o moarte de om, ce au ucis pe Petrea din **Miteşti**, şi el ne-a dat 8 pănânturi în **Nisporeşti**, pe apa Moldovei, în ţinutul Sucevei, partea Mariei şi a Ciumăloa, ce le facem parte 12 pământuri, deci 8 pământuri a dat tatăl meu schimb, iar 4 pământuri am plătit cu bani”[1255].

1901: „**Miteşti**, sat pe moşia cu același nume, judeţul Suceava, comuna Miroslăveşti, aşezat pe ţărmul stâng al Moldovei. Are o populaţie de 158 suflete: 81 bărbaţi şi 77 femei. Locuitorii sunt răzeşi, stăpânind 218 fălci. Biserica şi școala din Verșeni servesc și acestui sat. Drumuri principale sunt: la Verşeni (350 m) şi la Tupilați, judeţul Roman (250 m). Bătrânii susțin că răzăşiile le au de la Tăutul, logofâtul, care căpătase moșia de la Ștefan Vodă. Unul dintre răzași, din familia Boereștilor, încă păstrează hrisovul moşiei, scris în limba slavă, pe pergament”[1256].

MITEŞTI

(satul Mânjeşti, comuna Mogoşeşti, Iaşi).

1645, iunie 20: Pavăl, Leavul şi Istratie, feciorii lui Grigore vătavul şi ai femeii sale Donchia, şi cu nepoţii lor, feciorii Leavului, ai lui Ionaşco, ai Măriei şi ai Oghiniei, vând marelui vistiernic Ioradache (Cantacuzi-

---

[1255] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 321, 322

[1256] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 354

no), drept 140 lei bătuţi, „dreaptă ocină şi moşie din sat din **Verşeni**, pe Moldova, în ţinutul Sucevii… din jumătatea din jos, două case de moşie bătrâne şi jumătate din altă casă, din partea lui Pleşcan, ce-i partea lui Oiţă, şi din partea călugărească a doi fraţi, ce ne este dreaptă cumpărătură de la feciorii Nemişului, Ilea şi Vasile. Aşijderi, şi din cea jumătate de sus, părţile a trei fraţi, iar de la feciorii Nemişului, Ilea, Vasile şi Tiron, cu vatră de sat, cu pământuri în ţarină, cu loc de stupină, cu pomăt şi cu vad de moară în Moldova… / Şi în această tocmeală au fost Eremia Murguleţ, Ilie portarul, Nacul pârcălabul, Ionaşco cuparul, Ilie Boul, Nacul Brut, Dumitru diacul din **Verşeni** (comuna Mirosloveşti, Iaşi), Vasile Câmpanul din **Bârleşti** (înglobat în Hărmăneştii Vechi, comuna Todireşti, Iaşi), Hilotie de **Dobruleşti** (lângă Boureni, comuna Moţca, Iaşi), Andronic de **Hăsnăşeni** (lângă Paşcani, Iaşi), Suilă de **Miteşti** (satul Mânjeşti, comuna Mogoşeşti, Iaşi) şi sătenii din Verşeni. Şi eu, Luchian diacul, am scris, ca să se ştie”[1257].

MITEŞTI

(pe Siret, inclus în Sarafineşti, Botoşani).

1515, decembrie 10: Întărit de Bogdan (cel Orb) voievod lui Eremia vistiernicului, care cumpără, cu 300 zloţi tătăreşti, cumpărătura Anuşcăi, nepoata lui Dănilă

[1257] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 104, p. 89

protopop de Hearţeg, de la Ion diac, nepot lui Dănilă protopop de Hearţeg, „din uricului bunului său Dănilă protopop, ce l-a avut el de la străbunul nostru Alexandru voievod, „două sate pe Siret, anume **Miteştii** (inclus în Sarafineşti[1258], Botoşani), cu moară, ce este pe Siret şi sub codru, şi **Sorocinăuţii** (sau Sărăcineşti, azi Sarafineşti[1259], Botoşani)"[1260].

1576, noiembrie 8: Întărit de Petru voievod mănăstirii Moldoviţa, după ce călugării „s-au jăluit cu mare jalobă, zicând cum privilegiile de danie, ce le-au avut de la Alecandru vodă, pe satul **Miteşti** şi pe satul **Sărăcineşti**, ce-s la Siret şi cu mori pe Siret, care satele-a fost cumpărat Alexandru vodă de la Maria, cneaghina Turcului sulger, fata Eremiei vistiernic, pe călugări Evloghie, drept 1.200 zloţi tătăreşti… acele drese le-a fost luat de la sfânta mănăstire Eremia fost hatman, când i-au fost luate acele sate, pe vremea lui Ion voievod, şi nu i le-a dat nici până acum"[1261].

[1258] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 163

[1259] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, pp. 224, 237

[1260] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 54-57

[1261] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 99-101

MITIUCĂUŢI

(Mituc, sat lângă Brăşăuţi, Dumbrava Roşie, Neamţ).

Întărit, în **6 ianuarie 1411**, de Alexandru cel Bun, „mănăstirii Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa… două sate, anume Mitiucăuţi şi Braşăuţi, cu toate hotarele lor vechi”[1262].

MITOCU

(lângă Chilişoaia, Comuna Dumeşti, Iaşi).

1774, mai 26: Satul **Mitocu**, ţinutul Cârligăturii, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1263]**: Toată suma caselor: 13**. Scădere rufeturi, însă 2: 1 panţer, 1 slugă. Rămân birnici 11. / **Birnici**: Vasâle, plugar / Constandin, pas / Moisei Obrijan, pas / Radul, văcar / Iftimii, plugar / Iftimii Gugoaţă / Gavril, plugar / Vasâli Prutianu / Vasâli Streinul / Lupul Albul, lemnar a dumisale logofătului Balş / Andreiaş Murguţ, tij (la fel). // **Rufeturi**: Nichita, panţer / Iftimii, slugă egumenului de Sfeti Ioan.

[1262] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 29, pp. 41, 42

[1263] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 471

1901: „**Mitocul** (Şipotele de Jos), sat nou, comuna Șipotele, plasa Bahluiul, judeţul Iaşi, înfiinţat în anul 1879, cu locuitori din nou împroprietăriţi. Situat pe dealul Mitocul (de la care și-a luat numele), în stânga pârâulut Miletinul: are o populaţie de 33 familii sau 163 suflete”[1264].

MITOCU AGAPIEI

(pe Tazlăul Mare, Bacău).

1774, iunie 15: Satul **Mitocu Agapiei**, ţinutul Bacău, ocolul Tazlăului Mare de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[1265]**: Toată suma caselor**: 14, însă 1 nevolnic săracă 4 ruptaşi. Rămân birnici 7. / **Birnici:** Timofti Mârza / Gligori Ciotârcă / Toader, muntean / Andreiu Sbranca / Ion Ciotârcă / Neculaiu, muntean / Vasile Mârza. // **Femei sărace:** Neculcioaia, săracă / Vasile Ciumaș de acolo. // **Rufeturi:** Alecsandru Pătrău, mazil / Sandul Lichi, ruptaș / Ioniță Lichi, ruptaș / Grigori Pătrău, ruptaș / Neculaiu Lichi, ruptaș.

[1264] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 355

[1265] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 307

MLĂDINEŞTI

(azi Mlădireşti, comuna Lăpuşna,
raionul Hânceşti, Moldova)

1637, februarie 4: Zapisul lui Simion, feciorul lui Lazor Tâlv, Ştefa, nepotul lui Lazor Tâlv, feciorul lui Toluntan, Sofronia, fata lui Pardos, şi Gligorie, feciorul lui Pascal, toţi din **Lăpuşna**, în care mărturisesc că au „vândut a treia parte din seliştea **Mlădineştilor** (Mlădireşti, lângă Lăpuşna, comuna Lăpuşna, raionul Hânceşti, Moldova), ce-i la ţinutul Lăpuşnei, pe apa Lăpuşnei, cu loc de iaz, lui Ştefan armaşului celui mare… Şi această tocmeală s-a făcut dinaintea lui Cărăbăţi căpitanul, Costin sin (fiul lui) Potlog ot **Nimoreni** (pe Işnovăţ, comuna Nimoreni, raionul Ialoveni, Moldova), Procopie, Toader a Roabei şi Pătraşco Dublea ot târg **Lăpuşna** şi dinaintea a mulţi oameni buni”[1266].

1643, octombrie 2: Ionaşco, feciorul Maicăi, feciorului lui Pavăl, Palaghia fata lui Toader, Negruşa fata Sorei, şi Axana fată Măricăi, toţi nepoţii Erimiei lui Mladin, strănepoţii lui Ivaşco Mladin, vând marelui armaş Ştefan, drept 40 galbeni, părţile lor „din satul **Mlădineşti** pe valea Lăpuşnei, ce se împarte pe trei moşi; deci un moş al nostru se împarte în 5 părţi. Deci noi am vândut dintr-un bătrân patru părţi, iar o parte a unui frate

---

[1266] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 28, p. 29

al nostru a rămas nevândută”[1267].

1904: „**Mlădineşti**, sat în judeţul Chişinău, aşezat în valea Lăpuşnei. Face parte din volosti Bujora. Are 286 case, cu o populaţie de 1.893 suflete de ţărani români, care au pământ de împroprietărire 336 deseatini. Parte din locuitori îndeobşte au mai cumpărat 647 deseatini, care aparţin la 229 capi de familie”[1268].

MLENĂUŢI

(comuna Hudeşti, Botoşani).

1570, iulie 20: Zapisul egumenului Anastasie de la Moldoviţa, în care mărturiseşte „cum a venit Ştefan Tolocica şi cu ginerele lui Ionaşco şi s-au tocmit cu călugării… a face sieşi şi fiicei sale Anuşca anuala pomenire şi a se scrie la marele pomelnic Ştefan şi Anuşca, şi a dat un sat sfintei mănăstiri, anume **Mlinăuţii**, în ţinutul Dorohoiului; şi după aceasta s-a sculat Ionaşco, ginerele lui Tolocica, şi s-a tocmit cu călugării, şi a dat sfintei mănăstiri Ionaşco, pentru sat, 700 zloţi”[1269].

1622, iulie 26: Întărit de Ştefan Tomşa voievod hatmanului Miron Barnovschi, care cumpără, cu 800 taleri, de la Toma (Moişanul), Gheorghe, Nastasia şi To-

---

[1267] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 189, p. 176

[1268] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 146

[1269] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 193-195

fana, fiii lui Costin, nepoţi Anei, strănepoţi lui Ştefan Tolocico, răs-strănepoţi Anuşcăi, sora lui Petrea hatman, „satul **Mlinăuţii**, cu tot hotarul”[1270].

1623, iunie 25: Întărit de Ştefan Tomşa voievod mănăstirii Solca, care primeşte uric pentru „un săticel în ţinutul Dorohoi, numit **Mleneuţi** (comuna Hudeşti, Botoşani), cu curţi şi cu moară şi cu bălţi de peşte… şi jumătate de sat din acelaşi ţinut, anume **Plopeni** (comuna Plopeni, Botoşani), şi cu vad de moară pe Jijia şi pe Iubăneasa şi loc de moară şi de iaz… Şi încă am mai dat două sate sfintei mănăstiri Solca, anume satele **Uricanii** (comuna Uricani, Iaşi) pe Bahlui, cu curţi şi moară pe Bahlui, ce este în ţinutul Cârligătura… şi iarăşi alt sat, anume **Căcăcenii** (sat pe Cracău, Neamţ) pe Cracău, ce este în ţinutul Neamţ, şi cu moară pe Cracău… care îmi este danie de la răposatul meu unchi Simion Stroici vistiernic, pentru că el nu a avut copii din trupul său”[1271].

1626, februarie 5: Întărit de Miron Barnovschi mănăstirii Solca, care primeşte uric pentru „un sat, anume **Mlianăuţii**, cu baltă de peşte şi cu mori, ce este în ţinutul Dorohoi, care este sat de cumpărătură al domniei mele de la Toma Moişanul, pe drepţii şi proprii noştri bani”[1272].

1637, februarie 27: Zapisul călugărilor de la mănăstirea Solca, în care mărturisesc, în sobor, că au „avut o selişte, dată de Barnovschi vodă, anume **Mlenăuţii**, la ţinutul Dorohoiului şi, văzând noi că nu avem nici

---

[1270] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 113, 114

[1271] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 92, pp. 135-137

[1272] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 19, pp. 26, 27

un folos din ea, am făcut vânzătoriu cine se va afla. Deci s-au aflat Vasile şi cu Anca, soru-sa, de o au cumpărat, de ne-au dat 200 galbeni ungureşti şi 200 de stupi, şi-au făcut două prisăci, una la Bădeuţi (Bucovina), alta la Crăinniceşti (Bucovina)"[1273].

1638, martie 22: Întărită de Vasile Lupu voievod lui Vasilie şi surorii sale Anca „o selişte, anume **Mlinăuţii**, ce este în ţinutul Dorohoiului, ce le este cumpărătură… de la tot soborul mănăstirii Solca, drept 200 galbeni ungureşti, bani gata, şi 200 stupi"[1274].

1774, iunie 22: Satul **Mlenăuţi**, ţinutul Dorohoiului, ocolul Târgului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1275]**, toată suma caselor: 44**. Scădere rufeturi, însă 19: 5 femei sărace, 3 preoţi şi diaconi şi dascăli, 2 mazili (fii de boieri – n. n.), 1 ruptaş (cel mai mic rang boieresc – n. n.), 4 argaţi ai lui Toader Manole mazil, 1 argat al lui Simion Căzăcinco mazil, 1 argat al dumisale armaşului Neculi, 2 jidovi. Rămân birnici 25. / **Birnici**: Mihăilă / Vasile Lazor / Ursachi Luică / Vasile Chiripinschi / Ion Lazor / Toader Dobrotă / Ion sin (fiu) lui Todosii / Todosii Stari / Dumitru, morar / Ivan, velnicerul (fabricant de rachiu – n. n.) / Ursachi / Vasile Mănăilă / Vasilachi Cozmuleţu / Gheorghi Andronic / Toader brat (frate) lui / Grigoraş, cojocar / Eftimie Berciul / Nichita Berciul / Grigorii, velnicerul / Dumitraşco fratele popii / Nicolai Huzun / Eftimie fiu lui

---

[1273] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 35, pp. 33, 34

[1274] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 292, p. 292

[1275] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 497, 498

Bădioai / Toader Livenco / Grigoraş fratele lui / Onofrei, vătăman. // **Femei sărace**, fără de ajutor: / Mănăileasa, babă / Androniasă, babă / Marie, babă / Vârvara, văduvă / Dochiţa Brăhoai. // **Rufeturi** (preoţi şi dascăli): Preotul Mihălache / Preotul Ştefan / Gheorghi, dascăl. // **Mazili şi ruptaşi:** Toader Manole, mazil / Simion Căzăcenco, mazil / Ioniţă Luţchi, ruptaş. // **Argaţi şi păstori** ai mazililor de aici: Vasile, sluga lui Toader Manole / Toader, chelar, tij (la fel) / Iosif, vizitiu, la fel / Toader, plugar, la fel / Vasile Roşca, sluga lui Simion Căzăcinco / Ilie, argat la dumisale armaşul Necule. // **Jidovii:** Maior, jidov / Iţco, croitor.

1901: „**Mlenăuţi**, sat pe moşia cu același nume, în comuna Suharăul, plasa Prutul de sus, judeţul Dorohoi. Are o populaţie de 131 familii sau 491 suflete. Proprietatea moșiei este a mai multor răzeși. Din vechime, a fost a mănăstirii Solca din Bucovina, dăruită, la 25 iunie 1623, de Miron Barnovski, hatman și pârcălabul Sucevei. A stăpânit-o mănăstirea până la 1785. Are 2 biserici, deservite de 1 preot, 2 cântăreți și 2 pălămari, una pe partea proprietarului Balasinovici, cu hramul Sf. Gheorghe, făcută de zid, la 1803, de Costache Manole, proprietarul moşiei; a doua, pe partea din sus, a răzeşilor, cu hramul Sf. Mihail și Gavril, făcută din lemn, în 1814, de Ioan Pârâu, răzeș. Sătenii împroprietăriți au 120 hectare 30 ari pământ, iar proprietarii moşiei, 1.074 hectare 15 ari câmp și 71 hectare 61 ari pădure. Vie se află pe moșie în întindere de 3,5 pogoane. Drumul principal este acel de la Darabani, la Dorohoi. Hotarele moşiei sunt cu: Lozna, Havârna, Hudeşti şi Suharăul”[1276].

[1276] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 370

MLINĂUŢI

(sat în ţinutul Hotin, Moldova).

1628, august 10: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Ştefan şi cumnatului său Vasilie, feciorii Ilenii, nepoţii lui Gligore stolnic, „care s-au judecat înaintea noastră” cu Toader Gânscă şi feciorilor săi Lupul şi Udrea, „pentru a patra parte din satul **Mlinăuţii** (sat în ţinutul Hotin, Moldova), cu eleşteu şi cu moară, ce este în ţinutul Hotinului… Deci domnia mea, cu sfatul nostru, le-am aflat lor lege ca să jure Toader Gânscă şi feciorii săi, cu 24 jurători, slugi domneşti, precum că moşul lor Griga Udrea n-a luat nici un ban de la Grigori stolnic pentru acea a patra parte din satul Mlinăuţi. Şi la aceasta, mai sus numitul Toader Gânscă, cu feciorii săi, au arătat dinaintea noastră un zapis de la Beldiman vel logofăt, cum că în acele vremi s-au judecat Irimia şi Vasilie, feciorii lui Grigorii Talpă stolnic, şi dinaintea lui Ştefan voievod, şi aşijderea li s-a făcut dreptate, ca să aibă a jura. Şi pentru aceea, feciorii lui Grigori stolnic nu i-au lăsat pe dânşii să jure pentru jurământul tatălui lor, ce s-a fost tocmit cu dânşii de bunăvoia lor şi a fost dat Toader dintr-a lor dreaptă ocină, o a treia parte din satul **Lemeşenii** (sat în ţinutul Hotin, Moldova), ce este într-acelaşi pârâu Viliia, cu loc de eleşteu şi moară, partea din jos. Drept aceea, la tocmeală, precum şi mai înainte, s-au dat rămaşi, aşa că s-au tocmit să stăpânească Toader Gânscă, cu feciorii săi, pe acea a treia parte din satul Lemeşenii,

cu eleşteu şi moară, iar Ştefan, cu cumnatul său, nepoţi lui Grigori stolnic, să aibă a-şi stăpâni pe acea a patra parte din satul Mlinăuţi. Şi acele dresuri de judecată, ce le-a avut încă Griga Udrea, socrul lui Gânscă, ce sunt Mlinăuţii , cu Grigori stolnic pe acea parte din Mlinăuţi, s-au dat în mâinile lui Ştefan şi a cumnatului său. Iar un ispisoc, ce este pe a treia parte din satul **Duşcenii** (sat în ţinutul Hotin, Moldova), pe acelaşi pârâu, ce l-a avut Gligori stolnic de cumpărătură, pentru care au avut ei judecată, aşijderea s-a dat în mâna lui Gânscă şi feciorilor lui"[1277].

MOARA

(lângă Suceava, fostă moşie a Bosancilor, Bucovina).

1432, august 14: „Cu mila lui Dumnezeu, Noi Ilie Voievod, Domnul Ţării Moldovei, cunoscut facem şi cu această carte a noastră tuturor, care vor căta la dânsa sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă şi boier Isaia a slujit mai înainte sfântrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi văzându-l cu dreaptă şi credincioasă slujbă către noi, l-am miluit cu osebita noastră milă şi i-am dat, în Ţara noastră, în Moldova anume Tişeuţii, jumătate de

[1277] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 390, p. 536

Bosance[1278], Selajanii, Dobrovleanii, Medjeva, Borâle, Satul lui Giurgiu, Dreslivele şi Jerdenii. / Aceasta am dat-o slugii noastre, pentru a lui dreaptă slujbă, lui, uric, cu tot venitul, nestricat niciodată, în vecii vecilor, asemenea şi fraţilor lui, înainte şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregii seminţii a lui, în veci. / Iar hotarul tuturor acestor sate, cu toate vechile hotare, din toate părţile, pe unde din veacul veacului au umblat. / Iar la aceasta este credinţa mai sus scrisului, Domniei mele Ilie Voievod, şi credinţa iubitului fiu al Doamnei mele, Roman … şi credinţa tuturor boierilor noştri mari şi mici"[1279].

1456, iunie 13: Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea şi cu toţi boierii domniei mele, ne-am sfătuit şi am dat şi am întărit sfintei mănăstiri de la Moldoviţa hotarul satului lor, **La gura Brădăţelului**. / Hotarul acestui sat să fie începând de la **drumul cel mare al Sucevei**, de la movila din pisc, apoi, de la pisc, drept pe vale în jos, până la iazul lui Pancu, apoi, de la iaz, în jos pe pârâiaş, până la iazul Călugăriţei – şi cu iazul în întregime în hotarul mănăstiresc –, apoi, de la acest iaz, în sus, şi toate ogoarele

---

[1278] Uricul Bosancilor, dus în Polonia de Dosoftei, s-a pierdut; ultima dată se afla, în 1783 „în arhiva principilor Radziwiłł din Zołkiew, unde a fost inventariat de Manowarda, casierul oraşului Lemberg" – cf. Costăchescu, Mihai, *Documente moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare*, Iaşi 1931, p. 344

[1279] Acest uric este o adaptare după cel de care a beneficiat Stan Babici, în 18 octombrie 1435, pentru câteva sate de pe graniţa cu Polonia – cf. Costăchescu, Mihai, *Documente moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare*, Iaşi 1931, p. 421

Călugăriţei, apoi, din capătul acestor ogoare, dinspre Şumuz, apoi, **pe drum în jos, până la Crasna, apoi, de la Crasna în jos**, la piscul ţarinei, apoi, de la piscul acestei ţarine drept peste săpătură, la Şumuz, apoi de la Şumuz, drept la hotarul mănăstirii, în deal. Acesta îi este tot hotarul, ca să-i fie sfintei mănăstiri şi cu satul, şi cu iazul Călugăriţei, şi cu hotarul cât scrie mai sus şi cu satul numit **La gura Brădăţelului**. Toate acestea să-i fie sfintei mănăstiri de la Moldoviţa uric, neclintit, în vecii vecilor. / Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Petru voievod, şi credinţa tuturor boierilor domniei mele, mari şi mici. / Şi la aceasta, când am hotărnicit acest hotar, a fost însumi domnia mea, şi a fost mitropolitul nostru, chir Theoctist, şi pan Stanciul pârcă<la>b, pan Micu Crai, pan Petru comis, pan Iurie Serbici, pan Grinco de la Mamurinţi, şi rugătorul nostru întru Dumnezeu, popa Rusu, cu fiul său, Bogdan, şi pan Tador sulger, pan Serchiz voit de Suceava, pan Ivaşco Armeanul, pan Ivaşco Fultuc cu fratele său, şi fiii lui Oprişac, şi pan Mihul stolnic, şi Roman Tula şi alţi destui pani”[1280].

1458, august 31: Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, <citindu-se>, că a binevoit domnia mea, cu bunăvoinţă, şi cu gând curat, şi cu inima luminată şi cu tot sfatul, şi am întărit şi am dat sfintei biserici de la sfânta mănăstire de la Moldoviţa, unde este hramul Preasfânta Bunavestire, ca să fie şi de la domnia mea, acestei sfinte biserici, aceşti ţigani, anume: Hărman, şi

[1280] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica. A. Moldova*, II, Bucureşti 1976, p. 90

Bera, şi Badu şi Coman, şi cu toate sălaşele lor, şi cu copiii lor, şi cu toate rudele şi neamurile lor şi nepoţii lor, să fie acestei sfinte biserici uric, cu tot venitul. / Şi, de asemenea, am dat slobozie satului mănăstiresc, anume **Borhineşti**, ca să nu umble în acest sat nici globnicii de la Suceava şi nici ilişarii, nici podvoadă să nu dea, nici posadă, nici la morile noastre să nu lucreze, nici să nu care vin, nici să nu dea desetină din albine şi din porci, nici să nu gonească în hotarul acestui sat, pe urma răufăcătorilor, şi nici să nu-i prindă, şi la cetatea Sucevei să nu lucreze <nimeni> din acest sat. Iar la oaste să meargă aceşti oameni, când se va întâmpla însumi domniei mele să meargă la oaste, atunci şi aceşti oameni să meargă la oaste, iar altcândva, niciodată. Iar acest venit şi toate slujbele din acest sat, totul să asculte de sfânta biserică de la Moldoviţa. / Şi, de asemenea, am dat de la domnia mea sfintei mănăstiri de la Moldoviţa să facă iazuri sfintei biserici, pe **Crasna**, mai sus de iazurile lor, să fie sfintei biserici uric în veci, cu tot venitul, neclintit niciodată, in veci. / Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa tuturor boierilor domniei mele, mari şi mici. / Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să atârne pecetea noastră la această carte a noastră. / A scris Petru al lui Ardău, la Târgul de Jos, în anul 6966 <1458> august 31. // <Pe verso, două însemnări din secolul al XVIII-lea:> Pe ţigani şi pe slobodziia Borghineşti, 6966 <1458> avgust 31; <şi:> Borhineşti, cu ţigan(i). <Altă însemnare, cu litere latine:) Ex Iaso, b 4 1/2, No. 3°. // Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Petru logofăt, să atâr-ne pecetea noastră la această carte a noastră. / A scris

Petru al lui Ardău, la Suceava, în anul 6964 <1456>, luna iunie, 13. // <Pe verso, însemnare târzie:> De la Petru v(oie)vod, hotarul a Sf(intei) mă(nă)stiri Moldaviţei, pe satul ce-i la gura Brădăţelului, leat 6964 <1456> iunie 13”[1281].

1490, martie 6: „Ioan Despot din Bosance” vinde egumenului Moldoviţei, Anastasie, o prisacă.

1586, august 17: Dvornicul de Suceava Albu hotăreşte partea din satul **Burhineşti**, ţinutul Suceava, proprietatea mănăstirii Slatina [Tradus în româneşte depe o copie germană]. / Eu, Albu, dvornic de Suceava, mărturisesc cu această scrisoare la mâna călugărilor de la sfânta mănăstire Slatina, precum au venit cu mare jalobă înaintea domniei noastre, zicând că li se împresoară satul Burhineşti din partea vecinilor domniei şi viindu-ne de la du-lui Gheorghie hatman şi pârcălab de Suceava o carte, precum să strâng oamenii buni şi bătrâni din Suceava şi megiaşi de pin prejur, şi am strâns oameni buni şi bătrâni, anume Ursul şi Gheorghie Tabaica, Pană, Nicolai Dobre, Gheorghi Grecu, Cârste Gelep, Costin de Zahareşti. Ionaşco uricar de Rotopăneşti, Mălai de Horecica, **Gheflovie de Nimerceni**, Şandru vataman de Stupca, Corce vataman de Lămăşeni, Groza ot tam, **Ionciul vataman de Bosance, Isaie of tam**, Petru vataman de Reuseni, Huţul vataman de Icşeni, Simasco vataman de Hipoteşti, Gavril vataman de Areni, Grizeş ot tam, **Corne vataman de Burhineşti**, Gavril ot tam şi alţi oameni buni megieşi de pin prejur, deci am hotărât **partea de Burhineşti despre partea domnească** şi despre hotarul satului Miletin şi despre **vlădica dolina** şi s-a pus piatră pe deal, mai jos de

[1281] AŞSR, *Documenta Romaniae Historica, A. Moldova,* II, Bucureşti 1976, pp. 107, 108

munte, şi de la această piatră drept prin vale, până la **pârâul Crasnii**, de acolo în jos peste alte părae la piciorul Levov, drept la **drumul mare de la Suceava**, de acolo peste drum în jos până la Sapoii tatarschi şi până aici este lor danie de la Alexandru Vodă şi judecând cu oameni buni şi cu sufletul meu şi le-am dat ca să stăpânească această bucată de pământ, după cum s-a zis mai sus şi ca să se ştie. În anul 7094 August 17. / Arhivele Statului Cernăuţi, pachetul Slatina, unde se găseşte copia germană. Se aminteşte că originalul n-a fost semnat de nimeni. Satul Borhineşti sau Burhineşti nu mai există astăzi, a dispărut. El nu este identic cu Bahrineştii, după cum a susţinut I. Bogdan"[1282]. Documente anterioare privitoare la satul Borhineşti: 1458, August 31, Roman: Ştefan cel Mare scuteşte slobozia Borhineşti a mănăstirii Moldoviţa de podvod, posad, de munca la morile domneşti, de căratul vinului, de desetina de stupi şi porci, de urmărirea hoţilor, de munca la cetatea Sucevii, vor merge la război numai dacă domnul va merge, în urmă de globnici şi de pripaşari (I. Bogdan : Doc. Stef. c. Mare I. 14)"[1283].

1590, iunie 8, Suceava. Cartea lui Bole, şoltuzul de Suceava, şi a câtorva orăşeni, prin care mărturisesc că Evloghie de la **Nemerniceni** a plătit, pentru fratele său Isaico, o datorie în viu şi bani. „Adică noi, Bole şoltuzul, şi Gheorghie Tăbiie, şi Ionaşco Drăguman şi Drăghinde ţârcovnic, facem mărturie şi dăm ştire cu această carte

---

[1282] *Doc. Ştefan c. Mare*, II, pag. 548) şi, după el, Costăchescu: *Docum. mold.*, II, 584

[1283] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, I (1507-1653), Cernăuţi 1933, pp. 95, 96; DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 198

precum au venit înainte noastră Evloghie de la Nemerniceni şi cu fratele său, cu Isaico, şi au plătit Evloghie, pentru fratile său, pentru Isaico, de mai sus numit, 17 boi şi un cal şi 2 vaci cu viţii şi 10 taleri, bani gata. Pentru aceia dăm ştire şi cu sufletile noastră. Iar spre mai mare credinţa, am semnat şi am pus noi pecetea oraşului întărind această a noastră carte, ca să fie de credinţă. / S-au scris în Suceava. 7098 <1590> iunie 8"[1284].

1595: „Luând veste Ieremia Vodă de pogorâtul ungurilor, precum a putut, a strâns oastea ţării şi s-a gătit a stare de război împotriva lui Răzvan. Într-o duminică era, când s-au apropiat oştile ungureşti de Suceava. / Şi-a tocmit oştile Ieremia-vodă asupra târgului, la satul la Areni. Iar oastea leşească, pe care o avea cu sine, a tocmit-o mai la câmp, înspre Şcheia, pe sub un mal, ce este alăturea cu drumul Băii. / Ieremia Vodă, fiind în biserică, la sfânta liturghie, i-au dat de ştire cum oştile lui Răzvan acum se văd şi se apropie de oştile ţării. Dar n-a vrut să iasă din biserică, până nu s-a săvârşit sfânta slujbă. / Şi se ajungea, acum, hărăţii lui Răzvan cu oştile ţării, când a ieşit Ieremia Vodă la oşti, din biserică. S-au întâmpinat oştile, din ambele părţile, şi, după câtăva luptă între oşti, au lovit leşii oastea ungurească, din aripa dinspre Şcheia. / Îndată îmbărbătându-se, şi fruntea oştilor, unde era Ieremia-vodă, a înfrânt pe unguri. Sub Răzvan Vodă a căzut calul, atunci, în război, şi, încălecând pe alt cal, îndată a silit să oprească oastea ungurească, şi a oprit-o, şi pusese războiul iar la loc. / Îndemnându-se, iarăşi, oştile lui Ieremia Vodă, acum, cu leşii în frunte, a început a fugi oastea lui Răzvan Vodă, la care fugă l-au prins oştile lui Ieremia Vodă şi pe Răzvan. şi l-au adus la Ieremia Vodă. Stă

[1284] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 200

movila, şi acum, pe drumul Baiei, de la Suceava, care se pomeneşte drept Movila lui Răzvan, până astăzi. / Când l-au adus pe Răzvan, la Ieremia Vodă, după câtăva mustrare, i-au tăiat, îndată, capul şi l-au pus într-un par, în faţa cetăţii. Iar pe unguri i-au gonit oştile până la munţi, cu mare vărsare de sânge. Fost-a acest război în anul 7104 (1595), decembrie, 5 zile. Aşa s-a plătit şi lui Răzvan răul ce-l făcuse şi el lui Aron Vodă" (Costin, pp. 13-15).

1595: O mărturie importantă despre **bătălia de la Moara**, din decembrie 1595, o datorăm lui Stanislaw Chanski, comandant polon, care, în 8 februarie 1596, întocmea un raport („ştire"), „în numele oştirii": „În ziua de 12 decembrie, dimineaţa, a apărut oştirea voievodului Ardealului, cu Răzvan, la Suceava, care este, acum, capitala domniei sale, domnului voievod, pus de către Măria Sa, Regele, domnul nostru; au venit cu el 4.000 de oaste aleasă. De-ai noştri, nu se aflau lângă voievod mai mulţi decât polcul meu, de 550 călăreţi, şi 150 din infanterie polonă…Totuşi, cu această mână de oameni, ne voind să ne afle în Suceava, am ieşit împotriva lui şi, cu aceşti oameni, l-am împiedicat, prin hărţuieli şi larmă, până ce-a sosit, din fericire, domnul staroste al Cameniţei, Jan Potocki, cu polcul său de 600 de călăreţi. / În noaptea aceea, când am venit, cu polcul meu, de la oastea lui Răzvan, pe care am lăsat-o numai la o milă şi jumătate depărtare de Suceava, am aflat aici, în Suceava, polcul domniei sale. A doua zi, dimineaţa, aşezându-ne pentru bătaie, am aşteptat sosirea lui Răzvan, cu care, când a lovit oastea sa asupra noastră, am dat lupta în numele Domnului. / Moldovenii, care aveau să lupte mai întâi, deoarece era în joc şi patria lor, înspăimântându-se de o oaste aşa de

puternică, şi care scotea strigăte neîncetate, au fugit; au venit, însă, totuşi îndată, să prade, căci era ce. / Prima luptă a dat-o roata mea, împreună cu roata domniei sale, domnului Zebrzydowski. Domnul Tworzanski, din polcul meu, cu 200 de cazaci, a ajutat bine, având, astfel, puţin de lucru. Alţii, luptându-se, au avut mai mult de lucru, gonindu-i câteva mile, când au început a fugi. / Mai bogată ca oastea ungurească e lucru nemaipomenit să fi fost cândva, fapt care nu-i de mirare. Căci au luat multe comori de ale lui Aron şi s-au întors, înapoi, cu ele, ca la o reşedinţă sigură. Deci mare pradă au adus, din ţara Munteniei, din înfrângerea oştirii turceşti (la Călugăreni, Răzvan Vodă şi ungurii luptând alături de Mihai Viteazul – n.n.). / Răzvan Vodă, însuşi prins, nu îndată, în aceeaşi zi, ci în cea următoare, a fost tras în ţeapă; hatmanul, fratele său, a fost tăiat, la care el privea din ţeapă, încă viu. Oastea lui întreagă a fost, astfel, înfrântă, încât nu se ştie dacă a scăpat vreunul dintre ei pe loc, iar pe cei ce n-au pierit, goniţi de ai noştri, atunci, i-au ucis ţăranii, în timp ce rătăceau pe câmpuri… / Atunci când Răzvan a venit cu oastea voievodului Ardealului şi cu oamenii săi, împotriva noastră, oştirea Majestăţii Sale, Regelui, a fost plecată, în urma voievodului, Caraiman Ceauşu, Barbă-Sură, încercat în treburile războinice, precum se spune, atunci când noi trebuia să dăm lupta, iar Răzvan s-a pornit cu oastea sa, bine aşezată şi mai mare decât a noastră, înaintând în tabăra minunată şi apropiindu-se, acum, de noi, cu strigăte „Isus” Isus! Isus!”, acest ceauş a sfătuit pe voievod să fugă la vreme, spunându-i că oastea noastră nu poate ţine piept oştirii lui Răzvan. Nu şi-a abătut mult ochii, pe care i-a întors, acum, spre pădure, ca

să vadă că noi, cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu, n-am rămas de râs”[1285].

1609, ianuarie 28, Suceava. „Zapisul lui Toader, fiul Agathonei, prin care vinde lui Vasile Şeptilici din Suceava partea sa din satul Nemerniceni, pe Şomuz, ţinutul Suceava, cu heleşteu şi moară. „Adică eu, Toader, ficioriul Agathonii, fratele lui Evloghie din Nemerniceni de pre Şumuz, mărturisesc însumi pre mine cu acestui zapis al mieu cum am vândut a patra parte de giumătate de sat de Nemernireni, ce iaste parte me, fac trei jerebii şi giumătate, aşijdire şi giumătate de heleşteu din gios şi din moara giumătate şi de heleşteu din sus, iară a patra parte. Şi am vândut fratelui nostru, lui Vasilie Şeptelici, şi giupânesii sale Tofana şi ficiorilor săi drept 100 de taler bătuţi, de argint, tot taleri de faţă. Şi mi-au plătit deplin, denainte a mulţi oameni buni şi boieri: Nicolai hotnog şi Dubău hotnog, şi Cârstiian pihnicear, şi Zota vameş, şi Londe nepot Mihilii, şi nainte doi şoltuz, Petru rumânesc şi Norco arminesc, şi Gavril Potlog, şi Ghelasii a Magdalinii, şi Andahur cupeţ, şi Hiorga cupeţ, ginerile Turcului, şi Toader, şi Afvar a dumisale hatmanului, şi Isaico, şi Costin, şi toţi vătămanii de ocolul Sucevii. Şi am vândut cu tot venitul, cum scrie mai sus, ca să-i hie de acmu înainte direaptă ocină fratelui nostru Vasilie Şeptelici şi fimei sale, Tofanii, şi cuconilor săi şi nepoţilor şi strănepoţilor. Şi noi, dacă am văzut de bunăvoia lor vânzare şi tocmală şi deplin plata, noi am pus mai mare mărturie şi peceţile noastre către acest zapis. Şi altul ca să nu se amestice denaintea scrisorii mele, ca să se ştie.

[1285] *Călători,* III, pp. 661-664

/ S-au scris în Suceava, 7117 <1609> ghenar 28». / S-au posleduit, Constantin Leondari sulger. / Vel logofăt"[1286].

1625, martie 8, Suceava. Uricul lui Radu Mihnea Voievod, prin care întăreşte lui Iane, fost pârcălab, şi jupânesei sale Nastasia un loc de prisacă, cu heleşteu şi livezi, în hotarul târgului Suceava: „Noi Radul voievod, cu mila lui Dumnezeu domnul Ţării Moldavei. Iată nu venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldovineşti, şi mari, şi mici, sluga noastră Iane, fost pârcălab, şi au adus înaintea noastră mulţi oameni buni şi bătrâni din ţinutul Sucevii şi megieşi de pin pregiur. Şi au mărturisit înaintea noastră precum uricul şi ispisoace ce-au de cumpărătură, pre un loc de prisacă, cu un heleşteu şi livezi şi înpregiurul acelui loc, una zvârlitură de arc, ce iaste în hotarul târgului Sucevii, între hotarul Arinilor şi împotrivă **Mitohului Armenescu**, în **Ţarina Mare**. Care acest loc de prisacă şi heleşleu şi cu livezi iaste lui driaptă cumpărătură de la Crăstina, preotiasa popii, lui Fodor, nepoata popii, lui Parţic, drept 140 taleri de argint. Iar popii, lui Parţic, i-au fost schimb cu Patru voievod, drept alt loc de prisacă şi de heleşteu, pre pârâul Răchita Niagră, pre hotarul Ipoteştior, însă împreună cu hotarul Cegărenilor şi Teşăuţilor, care i-au fost lui de la Alexandru voievod. Iar după aceea s-au fost făcut şi o moarte de om pre acel loc de prisacă, ce este în dreptul **Mitohului Armenescu**, şi toţi oamenii s-au lepădat de acel loc; iar popa Parţic au plătit 50 boi. Care acele drese s-au pierdut din mănăstiraa Slatina, în zilele lui Mihai voievod, când atuncea au prădat catanile şi mănăstirea Slalina şi multă avere au luat dintr-ace mănăstire. Deci, dacă am văzut noi, de la atâţia oameni buni şi bătrâni, mărturisire lor,

---

[1286] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 230

precum că este lui driaptă cumpărătură acel loc de prisacă şi heleşteu şi livezi, ce mai sus scrie, pre ai săi drepţi bani, şi dresele i s-au pierdui din mănăstire Slatina, iar Domnia me, văzând, am crezut, şi iată dar şi de la noi i-am dat şi i-am întărit mai sus-numitului slugii noastre Iane, fost pârcălab, şi giupânesii lui, Nastasii, fata lui Sima herar, pre acel loc de prisacă, cu heleşteu şi livezi cu tot venitul, ce iaste în hotarul târgului Sucevii, între hotarul Arenii, în ţarină, şi în dreptul Mitohului Armi-nesc, ca să-i fie driaptă ocină şi cumpărătură, şi întăritură şi uric, neruşuit nici odinioară. / Şi alţii să nu se amestice. S-au scris în Suceava, 7133 <1625> martie 8, / Domnul au zis. / Dumitraşcu vel logofăt au învăţat / Borălianul a scris"[1287].

1633, martie 12: Uricul lui Alexandru Iliaş voievod, prin care întăreşte lui Pătraşco şi fratelui său Frangole vătaf de aprozi, stăpânirea asupra satului Areni, cu heleşteul Luciul şi cu alte locuri do heleşteie din ocolul ţinutului Sucevei. „Noi Alexandru Iliaş voievod, cu mila lui Dumnezeu, domn Ţării Moldavii, iată, aceste adevărate slugile noastre, Pătraşco, cu fratile său, Frangoale, ce-au fost vătav za aprozi, au slujit altor luminaţi domni, înainte noastre, ce-au fost cu dreptate şi cu credinţă, iar astăzi au slujit şi noao cu dreptate şi credinţă. Drept aceia, văzând noi a lor driaptă credincioasă slujbă cătră noi, i-am miluit cu osebită mila noastră şi li-am dat şi li-am întărit şi li-am miluit şi de la noi, întru al nostru pământ Moldaviei, a lor driaptă ocină şi danie şi miluire din ispisocu de danie şi miluire, cu mare blăstăm, ce-au avut de la Moisei Movila voievod, un sat, anume Arenii,

[1287] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, pp. 244, 245

un heleşteu, anume **Luciul**, şi cu alte locuri de heleştei şi cu tot venitul, ce-i în târgul Sucevii. Pentru aceia, ca să le fie şi de la Domniia mea slugilor noastră, Pătraşco şi fratelui său, Frangole biv vatav za aprozi, acel de mai sus numit sat, anume Arenii, şi cu un eleşteu, anume **Luciul**, şi cu alte locuri de heleştei şi cu tot venitul, driaptă ocină şi moşie şi danie şi miluire şi uric şi întăritură şi cu tot venitul, neruşuit nici odinioară, în vecii vecilor. Şi altul să nu să amestice. Domnul au poruncit, / 7141 <1633> martie 11 / Noi Alexandru Iliiaş voievod. / Cârstea Damiian a scris. / S-au posleduit, Constandin Leondari sulger, Vel logofăt"[1288].

1664, februarie 1: Eustratie Dabija, domnul Moldovei, porunceşte lui Cîrstea, portar de cetatea Sucevei, lui Miron Stîrcea, vornic de Suceava, lui Eremia Cîrcu, fost portar, lui Vasile Mălaiu şi lui Ilie Murguleţ să judece pricina dintre Andriiaş „ci-au fost şetrar mare pe sat Areni", şi Apostol, feciorul Iorgăi, care, împreună cu Arenii, i-a împresurat un loc „la **o odae, la Frumoasa, în ţarina târgului**", pe care l-au ţinut moşii şi părinţii lui, şi cu oameni buni „să socotească la acea odae" şi să stâlpească locul ce se va alege lui Andriiaş şetrariul, după cum stăpânit moşii şi părinţii lui. Racoviţă mare logofăt a învăţat[1289].

1671, februarie 3: Carte domnească a lui Gheorghe Duca voievod, prin care scuteşte cinci oameni ai Episcopiei Armene din Suceava de dajdie, de bir, de taleri, de lei, de orţi şi de toate cheltuielile faţă de târg şi de bresle. / „Adică Domnie me m-am milostivit şi am

---

[1288] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 260

[1289] DGAS Suceava, *Din tezaurul documentar sucevean*, 1393-1849, Suceava, 1987, p. 179

lăsat episcopului armenescu di la Suceavă, di la episcopie şi de **mitocu**, cinci omini să hii di scotială şi să fii în paci di dajde, şi de birol lor, şi de taleri, şi de lei, şi de orţi şi de alti tabli şi de cheltuială di totu să fii în paci, să nu aibă strânsura la nimica nici cu târgul, nici cu briaslile. Aşişdire di acum înainte să aibă a-şi chima şi a-şi strângi ominii armeni din Ţara turcească sau din Ţara Leşască. Câţi armeni vor veni acolo dintr-altă ţară şi aceea să fii în paci di toati câti mai sus scriem. Şi dacă vor veni acolo la ipiscopie, să vie aici la Domnie me, să le facim cărţi di odihnă, să n-aibă nici un val di la nimeni. Pentru aceea şi voi, toţi slujitori, să nu le faceţi val şi asupreli, ca cine va învălui de mari certări va hi. Aşişdire şi **pâini câtă vor ara ominii şi vor sămăna pre hotarul** episcopii să nu e pâini de la zeci pre sama Donmii meli, nici alt nime să nu-i învăluiască, ci să aibă a lua din zeci, din pâine şi din tot venitul episcopul arminescu. Iară mai mult să nu cutezi a învălui presti carti Domnii meli. / Leat 7179 <1671> fevruarie 3. / Ian Duca voievod"[1290].

1671, martie 9: „Zapisul lui Gheorghe vătămanul şi cu toţi sătenii din Tătăraşi, ţinutul Sucevei, prin care vând lui Ilie Drăguţăscul mare armaş şi cumnatului său, Ioniţă Şeptelici medelnicerul, o bucată de loc din hotarul Tătăraşilor, cu 60 lei bătuţi. Adică eu, Gheorghie vătămanul, şi cu toţi sătenii din sat, din Tătăraşi, din ţinutul Sucevii, anume: Drăgşan păscariul, şi Ionaşco tij păscariul, şi Costantin cel Bătrân, şi Nacul rotariul, şi Ştefan fratile lui Costantin celui Bătrân, şi Ursul feciorul Flueraşului, şi Vasilie Ficiorul Lupului, şi Apostol ficiorul preotesii, şi Gavril ficiorul lui Gheorghiţă celui Bătrân, şi Mihail, şi Neculai ficiorul Dancii, şi Ursul

[1290] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 316

Apreotesii, şi Neculai Apopii şi Dumitraşcu ficiorul lui Drăgşan, scriem şi mărturisim cu acestu adivărat zapis al nostru cum noi, de nime siliţi, nici asupriţi, ce de a noastră bunăvoie, am vândut o bucată de loc din hotarul nostru, a Tătăraşilor, care bucată de loc intră în hotarul Nemircenilor, din valea Zăpodii Băeşilor (Zăpodie – vale lungă şi plată, adăpostită de înălţimi, platou) şi dintr-a Mihăeştilor despre Şomuz, de unde să inpreunează podiile, din vale până în Drumul Băeşilor, ce vine **Drumul cel Mare de la Bae**, de la podii ce să suie drumul în deal, pe diasupra **Strâmbului**, heleşteului, culme pe Drumul cel Mare, până la Podul cel de Piatră, la Puţul cu Cumpăna, unde să chiamă la Podişoari; şi acole iar să înpreună iarăşi cu hotarul Nemircenilor. Ace bucată am vândut-o noi dumisale lui Ilie Drăguţăscul marile armaş, şi giupânesii dumisale, Saftii, şi cumnatului dumisale, lui Ioniţă Şeptelici medelniceriul, drept 60 de lei bătuţi, ca să fie dumilorsale driaptă ocină şi moşie, în veci, şi cuconilor dumisale, şi nepoţilor şi strănepoţilor, în veci neclătită. Şi ni-au dat dumnialor toţi banii deplin în mânule noastre. Deci noi, văzând plată deplin, am făcut acest zapis la mâna dumilorsale ca să-şi ţie dumnialor acel loc, ce mai sus scrie, în veci, şi să aibă dumnialor a-şi face şi dresă domneşti. Şi la această tocmală a noastră tâmplatu-s-au mulţi boeri, anume: dumnialui comisul Ştefan Brăescul, şi dumnialui Vârlan Rusul logofătul, şi dumnialui Ionaşcu armaşul, ficiorul Naculni, şi dumnialui Ilie Zbera vornicul, şi Pătrăşcan Tăutul, şi dumnialui Vasile Aramă, şi Dumitraşo Hagi de Suceavă şi alţi mulţi boeri şi oameni buni carii vor iscăli mai gios. / Şi pentru mai mare credinţă, ni-am pus toţi peceţile la acest adivărat zapis al nostru; şi aceşti boeri toţi au iscălit, ca să să

ştie. / 7179 <1671> martie 9. / Gheorghie vătăman. / Drăgşan păscar. / Ionaşco păscar. / Costantin Nacul. / Ştefan Ursul. / Vasilie Apostol. / Gavril. / Mihăilă. / Niculai Apopii. / Dumitraşo. / Ştefan Brăescul comis. / Vârlan biv logofăt ical. / Ilie Zbera vornic. / Pătrăşcan Tăutul”[1291].

1677, aprilie 21: Antonie Ruset VV dăruieşte episcopului armenesc din Suceava, pentru episcopie şi pentru **Mitoc** (locul pentru făcutul fânului, din jurul mănăstirii **Hagigadar** – n. n.), 5 familii de scutelnici; aceştia să fie scutiţi de orice dare, precum zloţi, taleri, lei şi de toate celelalte angării şi să nu fie supăraţi de nimeni, nici de târgoveţi, nici de alţii. Şi de acuma înainte să fie tari a chema mai mulţi armeni din Ţara Turcească sau din Ţara Leşască. Armenii care vor veni în ţara noastră să fie scutiţi, după cum scrie mai sus, iar dacă vor veni la episcopie, să vină la domnia noastră, ca să le dăm o carte de scuteală, pentru a nu fi supăraţi de nimeni. Iar voi, dregătorilor, să nu-i supăraţi, iar cine le va face asupreală va fi de mare pedeapsă. Iar de pe roadele ce vor creşte pe pământul episcopesc, ca şi la **Mitoc**, să nu se ia de a zecea şi nime să nu-i supere, ci episcopul armenesc să ia de a zecea din roade şi din toate veniturile”[1292].

1701, iulie 25: Ilie din Bosance cumpără nişte boi furaţi de la Nicolai Perjul, din Rădăşeni. Alţi doi bosânceni, „Vasilie Arămescul, diacon de Bosance, şi Gheorghiţă, vătăman tot de acolo”, sunt menţionaţi, în 16 februarie 1724, ca martori la hotărnicirea Tişăuţilor.

[1291] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 317

[1292] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 153

1707, mai 8: Carte domnească a lui Antioh Cantemir voievod, prin care întăreşte lui Panaite, fost mare postelnic, satul Areni, din hotarul târgului Suceava, cu heleşteul din mijlocul salului. „Noi Antioh Cantemir voievod, cu mila lui Dumnezeu, domn Ţării Moldaviei. Datam cartea Domniei mele credincios şi cinstit boerinului nostru, dumnealui Panaite biv vel postelnic, ca să fie volnic cu cartea Domniei mele a ţine şi a propri satul Areni, cu tot hotarul şi cu tot venitul, care este driaptă ocină şi moşie a dumisale. Aşijdere, să aibă a ţine şi a propri şi un hăleşteu care este în mijlocul satului Arenilor. Pentru care **hăleşteu** au avut dumnealui întrebare cu **Ursul Bulai**, zicând Bulai cum că acel hăleşteu l-au cumpărat moşii lui de la un târgoveţ de Suceavă, arătându-ne un ispisoc dintăritură de la Ştefan sin Vasilie voievod. Iar boiarinul nostru, carele mai sus scriem, au dat samă cum acel hăleşteu au fost pe loc domnesc a târgului nostru a Sucevii. Şi s-a apucat că va dovedi cu drese făcute mai denainte decât ispisocul Ursului Bulai. Deci şi Domniia me li-am fost dat păsuială, ca să-şi aducă dumnealui Panaiote postelnicul dresăle de dovadă. Deci când au fost acmu, ni-au trimes dumnealui un ispisoc de la Alexandru Ilieş voievod, scriind cum acel sat, ce mai sus scriem, anume Arenii, l-au dat danie, cu toate heleşteile şi cu tot locul ales şi stâlpit Moisii Movilă voievod lui Frangole ce-au fost vătav de aprozi şi fratelui său, lui Irimie Vînculeţ biv aga. Pentru aceea să aibă a popri şi a ţine şi acel hăleşteu despre Ursul Bulai, iar cui va păre cu strâmbul, după ce vom vini în scaun cu sănătate, să vie să-şi întrebe. Iar boiarinul nostru postelnicul Panaiote să aibă a ţine şi a stăpâni, precum îi scrie dresul de la Alecsandru Ilieşi vodă. Şi nime să nu ste înpotriva cărţii Domnii mele. /

7215 <1707> mai 8. / Singur domnul au învăţat. / Axintie uricari"[1293].

1715, martie 1: Necolai Alexandru Mavrocordat Voievod scrie la toţi slujitorii ţinutului şi ai târgului Sucevii pentru mitropolia Moldovii, ajunsă la „mare scăpăciune şi răsăpă din zavistiea nepriitoriului", întocmind satul **Bosancii**, de la Suceavă, cu „rupta" să dea pe an 5 sferturi, sfertul de 45 ughi, deci într-un an 230 ughi, zlotaşii să nu intre în sat, ci ei vor da banii la vremea sfertului la mâna mitropolitului, iar acesta îi va trimite la visterie. Gorştinarii nu vor lua diseatina de stupi şi gorştina de oi şi de mascuri, ci aceste biruri s-au dăruit mitropolitului „ca să fie de ajutor la sfânta mitropolie". Preotul din Bosanci îşi va da gorştina şi desetina în mâna mitropolitului, iar disetnicii şi gorştinarii de tară să nu-l supere. La oamenii de Bosanci să nu între nici un fel de globnici, nici şugubinari, nici pârcălabi de acel ţinut, nici vornici de Suceava „nici a-i giudica, nici a-i certa", îi va judeca şi certa numai mitropolitul. Numai „dacă vor face între dânşii moarte de om sau furtuşag, atunce să va socoti cu divanul domnescu"[1294].

1729, decembrie 24: Gheorghe, mitropolitul Moldovei, dăruieşte mitropoliei satul Nimercinii cu biserică de piatră şi cu temelie şi pivniţă de piatră, din care 1/2 sat fusese cumpărată de el de la Silioneasa, iar 1/2 de la Ciudin, amândouă părţile cu suma de 500 lei. Dăruieşte totodată şi heleşteul **Strâmbul pe valea Capeştei armeneşti**, pe care l-a cumpărat de la Ştefan Eni logofăt şi de

---

[1293] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, pp. 367, 368

[1294] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 153

la Şeptelici pentru suma de 170 lei (Erbiceanu Constantin: „Istoria mitropoliei Moldaviei si Sucevei”[1295].

1737, aprilie 21: „Zapisul lui Dima Iolăş, prin care dăruieşte mănăstirii Sfântul Ilie un loc din hotarul târgului Suceava, în Ţarina Mare, învecinat cu locul mănăstirii. „Adică eu, Dima sin Gheorghiţă Ioliţ, şi cu femeia me, Sanda, şi cu nepoţii miei, care mai gios s-or iscăli, făcut-am credincios zapisul meu la mâna egumenului Ghelasii şi a tot soborul ot svinta mănăstire care este hramul lui Sveti Ilie, pe cum având eu un loc în **Ţarina Mari**, de la părinţii miei, care se hotărăşte cu locul mănăstirii şi den sus şi den gios, eu, de nimine silit şi neasuprit şi neavând feciori, am dat acel loc danie svintii mănăstiri, să fie pomenire a tot rodului nostru, în veci. Iar egumenul şi cu soborul svintei mănăstiri, văzându-mă că sunt om slab, ei, de bunăvoe lor, mi i-au dat doi giunci şi o vacă. Şi li-am arătat şi locul, care locul slujeşte den Drumul Horodnicenilor în gios, înpotriva dumbrăvii popii, şi parte den sus are semn den movilă în movilă, iar parte den gios slujeşte până în coda **Luciului** care este heleşteul svintii mănăstiri, iar de-a lungul slujeşte până în zare dialului: de-a lungul sunt semne, tot moviliţe, de amândoo părţile. Însă dentr-acest loc, cari mai sus serie, fiind eu la o slăbăciune, am dat loc, cari face tot doo stoguri de fân, care are şi zapis Pădure de la mine şi răspunde în zapis cât slujeşte acel loc den bordei pân-**Înpuţita**. Şi această bucăţe de loc Ştefan sin Ioniţă Iolăş despre miazănopte, den ezăr, pân la Soci, gropşora cu soci, care şi aceia au dat Ştefan cuvios svintii mănăstiri să fie pominire pentru sufletul părinţilor dumisali şi a dumi-

[1295] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, V, 1745-1760, Cernăuţi 1939, p. 155, nota 1

sali şi pentru aceasta au iscălit şi al doile din noi am dat să fie driaptă moşie svintii mănăstiri, în veci. Iar cine s-ar scula cu pricină, iar care s-ar scula ca să strice den niamul nostru pentru această moşie să fie supt blăstămul Domnului Isus Hristos şi a Maicii Precistii şi a tuturor svinţilor şi a hramului lui Svetii Ilie şi a tot săborul, să fie neertat, în veci. Şi acest zapis s-au făcut înainte svinţie sali părintelui Isaie, dichiu de Suciava, şi înainte dumilorsali vornicilor de Suciava şi altor omini buni, cari mai gios s-au iscălit. Şi s-au iscălit şi părintele dichiu şi dumnalor vornici şi pentru mai mari credinţa m-am şi iscălit. / Let 7245 <1737> aprilie 21. / Şi eu, Dima, m-am iscălit. / Eu, Ştefan sin Ioniţă Ioliş. / Eu, Nica, nepot de soră Dimii. / Eu, Mihălachii, nepot de soră Dimii. / Gavril sin Gligor olar. / Ursul zet Dimii. / Mihai zet Dimii. / Eu, Vasili Pădure sin lui Gavril Pădure, m-am tânplat. / Eu, Costantin olar sin lui Gligor olar, m-am tânplat. / Eu, Ion ciobotar sin lui Tudose ciobotar, m-am tânplat. / Eu, Ion Acârstinii, m-am tânplat. / Nicolai zet Ioliş m-am tânplat. / Eu, Andrii Zgărîibrîndză, m-am tânplat. / Eu, Ursul Gorca, m-am tânplat. / Dinaintea noastră s-au făcut acest zapis: Isac dvornic Suceavschii. / Ilie Şeptelici vornic m-am tânplat. / Toader Bădiliţă vornic Suceavschi m-am tânplat. / Iordache Cărăge m-am tânplat. Az Ioasaf egumenos ot Dragomirnus. / Această danie s-au făcut înainte noastră şi pentru adeverinţă am iscălii şi noi, / Antinii Mitropolit Suceavschi Ctitor. / Şi pentru o burată loc a lui Ştefan Iolăş au fost dată rău şi am ras-o”[1296].

1748, ianuarie 24: Suceava. „Ileana Şeptilicioaia, fata lui Ene Barbălată, cu feciorii Costân şi Ştefan, vând

[1296] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, pp. 369, 370

lui Vasile Pădure ocina lor, moştenită de la părintele ei, un loc în câmp numit **Frumoasa cea Mare**, având **pe acel loc un heleşteu**, cu **loc de prisacă alături**, cu 95 lei bani gata. Martori: Naftanail ieromonah, Dan vameş, Naftanail egumen Solcăi, Petre Chelealbă, Neculai curătoriul, Neculai Chiţăscul, Ursachi Foti, Bogdan Atomii a Ciuntului, Ştefan Iolăş şi alţii. A scris Iorest ieromonah, ecleziarh la mitropolie"[1297].

1748, noiembrie 16: Costin Şeptelici, cu rudele sale, vinde lui Vasile Pădure un heleşteu şi-i dăruieşte o bucată de loc, amândouă situate lângă **Frumoasa cea Mare**, ţinutul Sucevei. „Adecă eu, Costin Şeptelici, împreună cu fratile meu Ştefan Şeptelici, feciorii lui Iliea Şeptelici, şi cu maica noastră Ileana, fata lui Enachi Barbălată, făcut-am acest adivărat zapis, de nime siliţi, nici asupriţi, ci de a noastră bună voea la mâna dumisale hinului nostru Vasile Pădure, precum i-am vândut al nostru drept **un heleşteu ci este în Frumoasa ce Mare**, pe de amăndoao părţile cât slujeşti vatra hăleşteului, de o parte **să hotărăşte cu Litenii** şi de altă parte să hotărăşte cu moşia lui Canţiriu târgovăţ din Suceavă şi din coada hăleşteului din **drumul cel mare** în sus să hotărăşti cu moşiea lui Sfeti Neculai care o stăpâneşti acum o fată Iliea. Deci noi i-am vândut a noastră dreaptă ocină şi moşiea, după cum scrie mai sus, dumisale hinului Vasile Pădure drept optzeci lei noi, ca să-i fiea în veci neclătită dumisali şi fii(lor) dumisale şi nepoţilor; dar cine s-ar scula dintre neamurile noastre să n-aibă treabă cu dumnealui Vasile Pădure, ci cu noi să-ş întrebi de va avea ceva, căci acest heleşteu nu este despre parte Şiptili-

[1297] DGAS Suceava, *Din tezaurul documentar sucevean*, 1393-1849, Suceava, 1987, p. 272

ceştilor, ci iaste despre parte moşului nostru Enachi Barbălată. Şi la această vănzare a noastră s-au întâmplat mulţi oameni buni şi bătrâni târgoveţi din Suceavă. Şi pentru mai bună credinţa mai gios s-au iscălit, care au ştiut carte, iară care n-au ştiut, şe-au pus degitile. / Leat 7257 noem. 16. / Ileana Şeptilicioaea; Costantin Şeptilici; Catrina Şeptilicioaea; Ştefan Şeptilici. Ermonah Aftanasi proegumen Sintiliea m-am întâmplat. / Ne-am iscălit care mai gios ne vom pune şi degitile şi iscăliturile jidoveşti (şi) armineşti. / Eu, popa Vasile martor; eu, popa Toader protopop ot Suceava m-am tămplat; eu, Isac m-am întâmplat; eu, Manolachi sin Andrei celui mari din Suceavă. / Deosăbit i-am mai dăruit altă bucată de loc tot dintr-acesta **hotar a Frumoasăi cei Mari** de pe ceea parte care **şi aceasta să hotărăşte cu Litenii**, precum merg movilele în rând pe zare d(e)alului, precum să hotărăşti moşiea, care sănt mai gios, care să hotărăşte cu Zâpodia Vlădicăi pănă unde să împreună păraile la iaz în **coada Luciului**; şi iată şi noi de bună voea noastră ne-am socotit dinpreună cu fraţi meu Ştefan şi cumnata noastră Catrina, care au ţinut-o Ion Şeptilici şi i-am dăruit finilor noştri celor mai mici, de care şi ei ne-au comandat părinţii noştri, fiind noi la scăpăciune. / Deci şi noi vazind că ne-ar face atâta bine, i-am dat această moşiea ce arată mai sus, iară care dintrc neamul nostru s-ar scula, cu dumnelui să n-aibă treabă, cu noi să-ş întrebi, fiindcă aceasta bucală de loc nu este a Şepleliceştilor, ce esle a lui Eni Barbălată, a părintelui maicii noastre. Iar care s-ar scula din neamul nostru să fiea supt blăstăm şi afurisit şi pentru credinţă ne-am şi iscălit de iznoavă, că această parte iaste dată ca să să cr(e)ază. / Let 7257 mai 12(1749). / Costăn Şeptelici; Ştefan Şeptelici; Catrina

Şeptelicioaea; Ştefan Cocioacăş (?); Ion cibotar staroste; popa Toader m-am întâmplat; Neculai Chiţăscul; Ştefan Iolăş; Gheorghi Chiţăscul; Ion Brânză tărgovăţ bătrân. // Copie. Documentul din 16 noiembrie 1749 a mai fost iscălit de Şloima, fiul lui lsac, Heiş mori la Ierusalim, Lupul şoltuz, ginerele Măriei. A scris Grigori Moisa; iscălitură armenească"[1298].

1749, mai 12, Suceava: „Constantin Şeptilici, Ştefan Şeptilici, Catrina Şeptilicioaia, fiind lipsiţi de mijloace şi ajutaţi la înmormântarea părinţilor lor de finii lor, fiii lui Vasile Pădure, dăruiesc acestora o bucată de loc din moşia **Frumoasa cea Mare**, ce se învecinează cu Litenii, pe unde merg movilele în rând pe zarea dealului, cu **Zăpodiea Vlădicăi**, până unde se împreună pâraiele la iaz, în **coada Luciului**. Acest loc a fost al lui Ene Barbălată. Martori: Ion Cibotar staroste, popa Toader, Neculai Chiţăscul, Gheorghe Chiţăscul, Ştefan Iolăş, Ion Brânză târgoveţ bătrân"[1299].

1752, mai 17, Iaşi: Scrisoarea de cercetare a marelui vornic Radu Racoviţa şi a hatmanului Constantin Razul, întărită de Constantin Racoviţă voievod, în pricina dintre Mitropolia Moldovei şi negustorii suceveni Şeptilici, Vasile Pădure, Bulai, Zotta, mănăstirea Sfântul Ilie, pentru unele bucăţi de loc, pe care aceştia le deţin din moşia satului Areni. / „Noi Constantin Mihai Cehan Racoviţă voievod şi domn, din mila lui Dumnezeu, al Ţării Moldovei, am întărit cu semnătura şi pecetea noastră toate acestea, precum şi cele cuprinse în această

[1298] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, V, 1745-1760, Cernăuţi 1939, document 15

[1299] DGAS Suceava, *Din tezaurul documentar sucevean*, 1393-1849, Suceava, 1987, p. 276

scrisoare, după constatarea marilor noştri boieri şi după judecata noastră domnească. Noi Constantin voievod m.p. Cu aceasta facem noi toţi ştire, celor care au nevoie s-o ştie, în ce fel, ca urmare a poruncii domneşti a prea înălţimii şi prea puternicei sale, a voievodului Constantin Mihai Cehan Racoviţă, noi am discutat în pricina certurilor cu biserica Mitropoliei, apoi cu câţiva negustori din Suceava, de asemenea am ascultat plângerea lui Şeptelici, apoi pe cea a călugărului Parftenie, stareţul mănăstirii Sfântul Ilie, pentru o bucată de loc aparţinând bisericii Mitropoliei, care teren se află pe locul satului Areni. Despre aceasta ne-a spus cinstitul părinte şi mitropolii al Moldovei, Iacob, cum că înainte ca Arenii să fi aparţinut bisericii Mitropoliei, era dimpreună cu pământurile Sucevei. Ne-a arătat porunci vechi şi noi în care este scris că satul la început a fost o danie de la decedatul voievod Moise Movilă, care l-a dăruit lui Frangolie vătaf de aprozi şi fratelui acestuia, Ieremie Vănculuţ fost agă (sau colonel). După moartea acestora a ajuns acest sat în posesia femeii lui Frangolie, Axenia, care era sora lui Ursachi vistiernic. După moartea acesteia a ajuns acest sat la Ursachi vistiernicul, iar Dumitru postelnic, fiul lui Ursachi, a vândut mai apoi satul lui Abăza Ilie vornic. Pomenitul Ilie Abăza l-a dat, mai departe, prin cumpărare, lui Panaietachi postelnic, fiul acestuia, anume a lui Panaietachi postelnic, a amanetat acest sat turcului Mersin pentru o datorie. Turcul l-a vândut în virtutea drepturilor sale decedatului chir mitropolit Ghedeon; în felul acesta şi satul acesta a ajuns în posesia sfintei biserici, care îl stăpâneşte şi în prezent. După aceea, sfântul părinte şi mitropolit a chibzuit şi a văzut că hotarele acestui sat sunt încălcate de către negustori, care

au pătruns până în mijlocul satului. În acelaşi timp au ridicat pretenţii asupra câtorva locuri, pretinzând că acestea le sunt rămase de la părinţii şi bunicii lor. Despre aceasta au prezentat chiar scrisori de cumpărare, cum că ei au cumpărat unul sau altui din locuri, de la alţi oameni. Între aceştia s-au evidenţiat Şeptilicii, mănăstirea Sfântul Ilie, Vasile Pădure, familiile lui Bulai şi Ştefan Zotta. Şi înălţimea sa, Domnul, a trimis până acolo un hotarnic, şi anume pe domnul Vasile Buhăiescul fost medelnicer, ca acesta să cerceteze pricina şi să hotărnicească hotarele pomenitului sat, după scrisorile aflătoare la biserica sfintei Mitropolii. După ce s-au văzut atare scrisori şi mărturii ale boierilor, în privinţa hotarelor, după aceea unii au fost chemaţi să vină într-acolo, la el, ca Teodor Bădeliţă fost vornic de Suceava, Constantin ţi Ştefan Şeptilici, părintele ieromonah Parftenie, egumen de Sfântul Ilie, şi alţi negustori din românii şi armenii bătrâni, cărora îndată le-a citit în întregime fiecare înscris în parte prezentat. După aceea, a găsit chiar şi natura acestui lucru, că într-o scrisoare de danie pe acest sat, pe care a semnat-o decedatul domn Alexandrii Iliaş, din anul..., este scris că acest fel de document l-a întărit pomenitul domn lui Frangoli vătaf de aprozi şi fratelui acestuia, Ieremia Vaculuţ aga, în virtutea unui hrisov şi a daniei păstrate de la domnul Moise Movilă, care document însă s-a pierdut, totuşi este destul despre aceasta dovada domnului Alexandru Iliaş dată înscrisului de întărire în privinţa acestei danii, în care înscris este însemnat că satul Areni a fost dăruit împreună **cu un iaz numit Luciul**, împreună cu alte locuri aparţinătoare de acesta, apoi veniturile acestora, din hotarul Sucevei. Încolo, în ceea ce priveşte această danie, în document nu

sunt notate, de jur-împrejur, semnele hotarnice, şi chiar nici un alt document de hotărnicie nu s-a aflat, decât unul singur, de la decedatul chir mitropolii Nichifor, care a hotărnicit bucăţile de loc şi hotarele acestui sat Areni, pe o parte de-a lungul hotarului de la mănăstirea Sfântul Ilie şi la Drumul Mare care duce la Câmpulung, începând de la târg, până la sfârşitul hotarului, unde acest hotar se întâlneşte cu cel al Zahareştilor şi Liteniior, după cum arată, de mai multe ori, hotarnica lui Agărici vornic de poartă şi înscrisul lui Simion Cheşco uricar, care au fost hotarnici. De partea cealaltă, însă, satul Areni nu a fost hotărnicit, din cauză că satul Areni a fost în numeroase certuri cu acei negustori, cu acei călugări de la Sfântul Ilie şi cu acei Şeptilici, acestea sunt deci sus pomenitele cauze, care s-au furişat cu terenurile aparţinătoare în mijlocul satului Areni. Toate pricinile la un loc însă le-a cercetat înainte pomenitul hotarnic Vasile medelnicer. Acesta a poruncit ca ei să dovedească în ce fel părinţii acestora au dobândit astfel de terenuri, dacă eventual le-au fost dăruite de cineva. Astfel, trebuie să prezinte documente scrise şi domneşti, deoarece este bine cunoscut că locul a fost domnesc şi nimeni nu este împuternicit să posede un teren fără danie, după cum este şi în timpurile de azi, că dacă un loc sau altul se află fără proprietar, chiar să nu fi fost dăruit nimănui, aceste locuri aparţin întotdeauna domniei şi nimeni nu are nici un drept pe acestea să le ia în posesie. Şi aceştia nu au putut să arate că au vreun document domnesc, ci au vrut să se justifice numai cu câteva scrisori de cumpărare, că aceste locuri le-au cumpărat unii de la alţii. Despre un loc sau altul nu a ieşit la iveală nici un înscris, ci s-a pretins că acestea au fost pierdute. La sfânta mănăstire a lui Ilie s-a

aflat numai un singur document domnesc pentru câteva bucăţi de loc, care teren a fost danie pentru mănăstirea Sfântul Ilie. În acelaşi timp, pentru un **iaz cu locuri de arat**, cure a fost răscumpărat de la Şerban şi decedatul Cantacuzino stolnicul, despre aceasta a fost găsit un hrisov scris de decedatul domn Ştefan Vasile pentru întărirea vânzării. În acest caz al lacului şi iazului, nu a fost aflat însă alt document de bază despre o posesie temeinică a acestora şi este discutată, spre a se cunoaşte în ce fel şi chip acest loc a fost despărţit de târg”[1300].

1772: Pe moşia Bosanci, partea Mitropoliei, s-au stabilit emigranţii ardeleni, pălmaşi din Dragomireşti, Zaharia Ungur şi Alexa Moldovan, iar în 1774, Dumitru Chifor, pălmaş din Budurlău, urmat, în 1775, de pălmaşul din Reghin Ion Trif. În 1777, mai vin trei familii de pălmaşi ardeleni, toţi din Cepan, Siomeon şi Tudor Moroşan şi George Ilovan, în anul următor, 1778, sosind doar un plugar, din Bungard pe Someş, un oarecare Zacharie.

1772-1794: Recensământul lui Rumeanţev[1301], din 1772-1773, înregistrează la Bosanci, sat cu salvogvardia preînălţatului Graf, fără alte precizări, „159 – toată suma caselor”, însemnând 111 scutelnici ai Mitropoliei Sucevei, 14 popi, 10 femei sărace, 7 ţigani şi 17 scutelnici călugăreşti cu salvogvardie. Recensământul generalului Spleny, din 1775, consemnează ca trăitori în Bosanci, arondat Ocolului Mijlociu, 9 popi şi 161 ţărani, deşi, în urmă cu un an, în 1774, satul avea, conform Topografiei lui Werenka, 128 de familii, numărul acestora sporind, în

---

[1300] DGAS Suceava, *Din tezaurul documentar sucevean*, 1393-1849, Suceava, 1987, pp. 384, 385

[1301] A.Ş. Mold., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 353

următorul deceniu, la 238 familii şi tot atâtea gospodării. În 16 februarie 1794, Comisariatul cezaro-crăiesc al Ţinutului Suceava fixează suprafaţa sesiilor parohiale pentru Bosanci, Udeşti şi Reuseni la câte 24 fălci, scutindu-le de boieresc.

1782, martie 4: Ananiea Sevastiea, egumenul mănăstirii Burdujeni, cu Meletie, egumenul de Ilişeşti şi dichiul mitropoliei, declară, în fata comisiunii austriece, că: „Nu se ştie cine a donat moşiile Uidesti, **Bosance**, Bodeni şi **Frumoasa**. Tătăraşi fusese cumpărat de mitropolitul Ghedeon, de la Maria, văduva lui Ştefan Milescul sărdar, şi de la fiul ei, Frangole postelnic. Arenii fusese proprietatea unui turc, de la care i-a cumpărat mitropolitul Ghedeon. **Nemercenii** aparţinuse familiei Şeptelici, care i-au vândut mitropolitilor Antonie şi Gheorghe (Arh. Stat. Cernăuţi, Liber Granicialium X 355-372). / **Luciul** şi **Strâmbul** sunt două heleştee. Strâmbul se află pe hotarul satului Bosanci, iar Luciul pe cel al târgului Sucevii”[1302].

1782, martie 4, Suceava: Procesul verbal încheiat de Comisia Aulică de Hotărnicire cu împuterniciţii Mitropoliei Moldovei referitor la proprietăţile pe care le are biserica mitropolitană Sfântul Gheorghe în oraşul Suceava şi la moşiile Areni, Tătăraşi, **Bosanci**, Uideşti, Nemerceni, **Luciul**, **Strâmbul** etc. (Copie tabulară din protocolul Comisiei Aulice de Hotărnicire a Bucovinei şi din documentele de hotărnicie, paginile 689 până la 728, privitor la moşia Bosanci a Mitropoliei). „Continuat în ziua de 4 martie 1782. După ce domnul colonel şi preşedinte al comisiei s-a pus din nou pe picioare, după ce stătuse 14 zile la pat, cu tuse şi umflătură, şi, de asemenea

[1302] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 153

s-au sfârşit şi ceremoniile bisericeşti ale religiei ortodoxe, care reţinuse pe fiecare cleric şi mai ales pe egumeni la bisericile lor, chiar astăzi a apărut în faţa acestei comisii, din partea cealaltă, domnul episcop de Burdujeni, numit Anania, cu domnul egumen de Ilişeşti şi dichiu al Mitropoliei Ţării, numit Meletie, cu o împuternicire semnată de domnul mitropolit de Iaşi, care a fost anexată aici sub nr. 216, şi au confirmat depunerea jurământului. / **1).** Cine a înfiinţat sau a ctitorit Mitropolia Ţării de aici? / **Răspuns**: Odinioară erau în Moldova numai episcopi şi episcopul de Rădăuţi, care pe atunci era cel dintâi, era supus mitropolitului şi patriarhului titular de Ohrida; când însă domnul Alexandru cel Bun a fost încoronat de împăratul bizantin Ioan Paleologul, el a numit pe episcopul de Rădăuţi ca mitropolii al ţării, şi l-a supus patriarhilor de Constantinopol, după ce a pus capăt dependenţei de Mitropolia Ohrida. / **2).** Dacă domnul Alexandru l-a numit pe episcopul de Rădăuţi ca mitropolit, i-a repartizat sau dăruit unele moşii pentru întreţinerea sa? / **Răspuns**: Domnul Alexandru, când a numit pe episcopul de Rădăuţi ca mitropolit, i-a dăruit acele moşii pe care Episcopia de Rădăuţi le posedă şi astăzi. Pe de o parte, scaunul mitropolitului s-a schimbat şi a fost trecut ba aici, ba colo, pe de altă parte însă moşiile pe care domnul Alexandru le-a dăruit mitropolitului de Rădăuţi au rămas Episcopiei rămase la Rădăuţi. / **3).** În ce vreme scaunul mitropoliţilor ţării a fost mutat la Suceava? / **Răspuns**: Vremea în care mitropolitul a dus scaunul său în Suceava nu le este cunoscută. / **4).** Cine a fundat biserica de aici, care poartă numele Sfântului Gheorghe, întocmai ca şi blazonul mitropolitului de aici? / **Răspuns**: Un domn al Moldovei, numit Petru (Muşat – n. n.), a ridicat biserica (Mirăuţi –

n. n.) pentru Sfântul Gheorghe, dar, în afară de aceasta, de asemenea şi biserica Mitropoliei din Iaşi se numeşte Sfântul Gheorghe (biserica din Suceava, care adăposteşte moaştele Sfântului Ioan, ctitorită de Bogdan şi terminată de Ştefăniţă Vodă, în 1522 – n. n.). / **5).** Dacă acest domn Petru, care a ridicat biserica Sfântul Gheorghe, a dăruit de asemenea acesteia şi câteva moşii? / **Răspuns**: Acest domn Petru probabil să fi făcut unele danii bisericii. Regele polon Ioan Sobieski, atunci când a fost în ţară, a luat cu sine în Polonia, pe mitropolit, pe Sfântul Ioan cel Nou şi toate scrisorile Mitropoliei, din care cauză din lipsa înscrisurilor nu se ponte şti, cine a dăruit ceva acestei biserici. / **6).** Vor fi ştiut, totuşi, următorii mitropoliţi cine a dăruit ceva bisericii Sfântului Gheorghe, deoarece au făcut rugăciuni în slujbele religioase şi chiar şi în biserică pentru astfel de întemeietori şi făcători de bine şi întemeietori egumenilor obligativitatea pomenirii lor în liturghii solemne? / **Răspuns**: La ei nu ar fi obiceiul ca numele întemeietorului sau făcătorului de bine, împreună cu cauza, să fi fost însemnat; de ce pentru unul să se roage, ei ar fi însemnat că este să se roage pentru Constantin sau Petru. Mitropolitul şi-a menţinut până acum aici moşiile sale numai prin mărturiile oamenilor evlavioşi, care au mărturisit, cu carte de blestem, că acestea sau alte moşii au aparţinut Mitropoliei. / **7).** Ar vrea aceştia să informeze apoi ce deţine Mitropolia ca moşii şi în Cordon? / **Răspuns**: Mitropolia deţine următoarele sate şi predii ca: satul Uideşti, satul Bosanci, Tătăraşi cu 16 case, Areni cu 15 case; moşiile: Nemerceni, **Podeni, Frumoasa, Luciu, Strâmbul**; terenul din jurul Mitropoliei, pe care trăiesc ţiganii; de asemenea, 10 stânjeni de loc în Uliţa Mare, care a fost numit şi Arenda

Mitropoliei; la fel, o casă cu o pivniţă în oraş, care a fost numită casa lui Harmota; un loc cu o pivniţă lângă biserica armenească. / **8).** Cum a ajuns satul Uideşti către Mitropolie, dacă i-a fost dăruit sau dacă a aparţinut bisericii Sfântului Gheorghe, sau dacă l-a cumpărat mitropolitul? / **Răspuns**: În prealabil, ei trebuie să comunice comisiei că în întreaga Moldovă sau Valahie nici o biserică nu are pământuri sau moşii proprii, deoarece mereu acelaşi care are moşii se îngrijeşte de biserică şi, în caz de distrugere, trebuie s-o refacă. De exemplu, biserica unei mănăstiri va fi întreţinută de mănăstire şi cele ale Mitropoliei, de mitropolit. Dacă satul Uideşti va fi fost dăruit Mitropoliei sau de mitropolit cumpărat, ei nu ştiu nimic, aflându-se scrisorile, aşa cum s-a arătat, în Galiţia, cu Sfântul Ioan cel Nou. / **9).** Cât de mult a stăpânit mitropolitul acest sat şi dacă el l-a stăpânit în linişte? / **Răspuns**: Domnul episcop de Burdujeni răspunde apoi că el, cu 23 de ani în urmă, ar fi fost arhidiacon al Mitropoliei, aici, şi, pe atunci, Mitropolia îl poseda, după cum el, din auzite, zice că i-ar fi cunoscut că Mitropolia îl posedă de 200 de ani încoace. / **10).** Dacă despre acest sat nu există nici o hotarnică? / **Răspuns**: Există o hotarnică, întărită de Divan, pentru Uideşti, pe care o anexează. / **Observaţie**: Această scrisoare hotarnică a fost anexată aici, sub nr. 217. / **11).** În ce fel de împrejurări această scrisoare hotarnică a fost semnata şi dacă Mitropolia a stăpânit în linişte acest sat, cu hotarele acestuia, după cum sunt descrise în sus-anexata scrisoare hotarnică, întărită de Divan? / **Răspuns**: Această scrisoare hotarnică a fost redactată în împrejurările unei foste pricini dintre Mitropolie, Ilinca Bălşoaia şi un anumit Ştefan Silion, şi Mitropolia stăpâneşte acest sat astăzi în linişte, în hotarele

arătate în acea scrisoare hotarnică. / **12).** Cum a ajuns satul **Bosanci** la Mitropolie? / **Răspuns**: Ei nu ştiu cum a ajuns acest sat la Mitropolie, nu există chiar nici un înscris despre aceasta. Atâta doar ştiu ei că acest sat, din vremuri străvechi, a aparţinut Mitropoliei, că aceasta l-a stăpânit mereu în linişte, asemenea ca până în ziua de azi, fără cea mai mică pricină. / **13).** Dacă nu există nici o hotarnică pentru acesta şi dacă hotarele acestui sat sunt marcate cu semne de hotar? / **Răspuns**: Nu există nici o scrisoare hotarnică, există însă semne de hotar şi oamenii bătrâni cunosc semnele de hotar ale acestui sat. / **14).** Cu ce drept Mitropolia stăpâneşte moşia Tătăraşi, pe care se află 16 case? / **Răspuns**: O anumită Maria, văduva lui Ştefan Milescu serdar, cu fiul ei Frangolie postelnic, au vândut această moşie Tătăraşi mitropolitului Ghedeon, cu 200 lei, care scrisoare de cumpărare există. / **Observaţie**: Această scrisoare de cumpărare se anexează aici în traducere, sub nr. 218. De asemenea, există o întărire domnească asupra acestei cumpărături, care se află aici sub nr. 219. / **15).** Dacă există o scrisoare hotarnică pentru această moşie şi dacă Mitropolia a stăpânit-o în linişte? / **Răspuns**: Nu există nici o scrisoare hotarnică, însă Mitropolia a posedat-o în linişte, deoarece se găseşte între celelalte moşii ale Mitropoliei. / **16).** În ce mod moşia Areni, pe care acum se află 15 case, a ajuns a Mitropoliei? / **Răspuns**: Un oarecare turc a luat această moşie de la un boier, pentru o datorie, şi mitropolitul Ghedeon a cumpărat-o de la turc, cu 300 florini, pentru care scrisoare de cumpărare există şi o întărire domnească. / **Observaţie**: Scrisoarea turcului, prin care a vândut această moşie. se află aici, sub nr. 220, şi întărirea domnească, împreună cu hotarele, se află aici sub nr. 221. / **17).** De

vreme ce hotarele acestei moşii sunt arătate în întărirea domnească, dacă Mitropolia a stăpânit-o în linişte, după aceste hotare? / **Răspuns**: Au fost pricini în privinţa acestei moşii, dar mai înainte, cu locuitori din oraşul Suceava, care s-au isprăvit printr-o scrisoare domnească. / **Observaţie**: Această scrisoare domnească, prin care această pricină a fost încheiată, s-a anexat aici, sub nr. 222. / **18).** Cu ce drept Mitropolia a dobândit moşia Nemerceni? / **Răspuns**: Aceasta moşie a aparţinut familiei Şeptilici şi aceasta a vândut-o treptat, treptat, mitropoliţilor Antonie şi Grigorie, despre care exista scrisori de cumpărare. / **Observaţie**: Aceste două scrisori de cumpărare de la Şeptilici se anexează aici, sub nr. 223, 224. / **19).** Dacă exista vreo scrisoare de hotărnicie despre această moşie Nemerceni şi dacă Mitropolia a păstrat-o în linişte? / **Răspuns**: Nu există nici o scrisoare hotarnică. Mitropolia însă o stăpâneşte în linişte, deoarece se află printre alte moşii ale Mitropoliei. / **20).** Cu ce drept Mitropolia stăpâneşte moşia **Podeni**? / **Răspuns**: Cum a primit Mitropolia această moşie ei nu cunosc, o stăpâneşte Mitropolia din timpuri imemoriale în linişte, însă scrisori nu există. / **21).** În ce fel moşia **Frumoasa** a ajuns la Mitropolie? / **Răspuns**: Nici despre această moşie **Frumoasa**, nici despre altele două, **Luciul** şi **Strâmbul**, nu are Mitropolia înscrisuri la mână. Le stăpâneşte însă Mitropolia, în linişte, din vremuri îndepărtate. / **22).** Cum a ajuns la Mitropolie terenul pe care se află Ţigănia? / **Răspuns**: Această Ţigănie este pe terenul pe care se află biserica, aparţinând de asemenea Mitropoliei, cum însă l-a primit Mitropolia nu se ştie, după ce înscrisurile au fost pierdute. / **23).** Cine a dat Mitropoliei locul de 10 stânjeni din Uliţa Mare, numit şi Arenda Mitro-

poliei? / **Răspuns**: De asemenea, şi despre acest loc nu există nici un înscris, din care cauză ei nu ştiu cum l-a primit Mitropolia. A fost o mică pricină între locuitorul Simeon Roman din Cernăuţi şi mitropolit, care vrea să-i dea mitropolitului un alt loc, ce-l are în Botoşani, în locul acestuia; acest schimb însă nu s-a făcut, deoarece locul lui Simeon Roman din Botoşani ar fi fost în litigiu; s-ar putea ca Roman să vrea să menţină schimbul său şi atunci pot să apară unele înscrisuri. / **24).** De la cine a primit Mitropolia casa cu pivniţă, care se numeşte Casa lui Hormotă? / **Răspuns**: Un anume Dosoftei şi Ştefan Goia au dăruit această casă Sfântului Gheorghe, pentru care există o scrisoare de danie. / **Observaţie**: Această scrie-soare de danie, prin care a fost dăruită această casă şi pivniţa bisericii Sfântului Gheorghe din Suceava, se anexează în traducere aici, sub nr. 225. / **25).** Dacă Mitropolia stăpâneşte în pace această casă şi pivniţă? / **Răspuns**: Mitropolia le stăpâneşte în pace. / **26).** Cu ce drept stăpâneşte Mitropolia locul şi pivniţa de lângă biserica armenească? / **Răspuns**: Nu există nici despre aceasta nici un înscris, cum şi în ce fel ar fi ajuns această pivniţă la Mitropolie, ei nu pot s-o ştie, însă aceasta o stăpâneşte din vremurile de demult. / A arătat mai departe egumenul din Ilişeşti, numit Miletie, comisiei şi a rugat să fie înscris în protocol că o anume Maria sulgeroaia a dăruit Mitropoliei jumătate din satul Rus, care danie a întărit-o domnul Mihai Racoviţă chiar printr-o scrisoare domnească, Mitropolia însă nu o stăpâneşte şi nu a stăpânit-o niciodată. Această scrisoare de danie, împreună cu întărirea domnească se anexează aici, sub nr. 226, 227. De vreme ce Mitropolia, în afară de aceste terenuri citate înainte, nu mai are niciunul şi în prezent acestea nu se pot

hotărnici, atunci s-a citit şi în faţa celor doi împuternicit spusele lor, traduse, după care s-a iscălit de ei. // Două semnături greceşti ilizibile. / Ioan Grigorovici. / Alexandru Ilschi. / Metzger, colonel. / Eu, Pitzally, căpitan. / Harsany, locotenent-auditor. / Eu, Erggelet, grefier şi scriitor de acte. / Petru Aaron, tălmaci jurat"[1303].

1782, martie 11: „Egumenul de la Slatina Ghenadie declară, în faţa comisiei austriece, că mân. Slatina posedă în Bucovina moşiile: Valeasacă, Măzănaeşti, Cerepcăuti, Rarence şi săliştile Bereşti, **Vorniceni**, 1/2 Corlăţeşti, **Borghineşti** şi Steleneşti. Satul **Borghineşti** îi fusese dăruit de Alexandru VV (Arh. Stat. Cernăuţi, Liber Fundationum III, 146). Este vorba de Alexandru Lăpuşneanul"[1304].

1782, martie 16: „Egumenii mănăstirilor armeneşti Zamca şi **Mitoc** declară, că Zamca fusese singura episcopie armenească dincoace de Dunăre. Ea stăpâneşte o bucată de pământ. De la şanţul târgului, până la părâul Şcheei. Mănăstirea **Mitoc** a fost clădită de armeanul Donovacovici, pe pământul dăruit de Ieremie Voevod. Ea stăpâneşte 2 heleştee şi o prisacă (Arh. Stat Cernăuţi, Liber Haereditatum XX, 489). Mănăstirea Mitoc se cheamă astăzi Hagigadar. Zamca există, dar nu mai e mănăstire. Despre Zamca vezi Polek Iohann: „Das armenische Kloster Zamka bei Suczawa in der Bukowina,

---

[1303] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, pp. 460-464

[1304] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 138, nota 1

Czernowitz, Heinrich Pardini 1901, extras din „Iahrbuch des bukowinaer Landes-museums”, IX, 1901”[1305].

1783, septembrie 26: **Hotarnica Borghineştilor**. „Satul Borghineşti se hotăreşte cu satele **Liteni, Frumoasa, Nemerceni**, Bodeni şi hotarul Moldovei. Hotarul începe unde Şomuzul părăseşte Bucovina, pe locul unde se întâlneşte cu Litenii, de aici la piatra unde se întâlnesc hotarele de la Borghineşti, Liteni şi Frumoasa, la un heleşteu, la iazul lui Gherghel, hotarul Nemernicenilor, muchea dealului la valea Caldăruşa, părâul Călugăra. (Tot aici, Liber Fundat. III, 200-204)”[1306].

1783, iunie 13, Suceava: „În faţa comisiei austriece apare Iuoniţă Berciul şi declară că Ienacachi Cantacuzino zis Dinul stăpâneşte, în Bucovina, moşiile Teşeuţi, Ipoteşti, Corlata, **Căldăruşa** şi **Tolova**. Ultimele două sunt sălişti. Tolova este moşie baştină a familiei Cantacuzino. Zapise nu-s. În ce priveşte Căldăruşa, se declară că Şerban Cantacuzino o cumpărase de la Ilie Şeptelici. De la Şerban, satul a trecut la tatăl lui Ienacachi (Arh. Stat. Cernăuţi, Liber Granicialium IX 252-261)”[1307].

1785, mai 17-18, Suceava: Hotarnica moşiei mănăstirii armeneşti **Mitoc,** aflată în hotarul oraşului, ce aparţine Comunităţii Armene din Suceava. / „Încheiat în Suceava, la 17 şi 18 mai 1785, / Astăzi s-a înfăţişat preşedintele comunităţii armeneşti Luca Botoşan, apoi

---

[1305] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, pp. 237, 238

[1306] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 138

[1307] Bălan, Teodor. *Documente bucovinene*, III, 1573-1720, Cernăuţi 1937, pp. 192, 193, note

Ivan Capri, Bogdan Moise, Ariton Pruncul şi încă mulţi alţii, pentru hotarele mănăstirii armeneşti Mitoc sau ale terenului aparţinător, numit Moşiora; apoi, din partea moşiilor mărginaşe ale Mitropoliei, ca vechil al domnului mitropolit al Moldovei, Dumitru Popovici, cu încă câţiva oameni bătrâni, supuşi ai Mitropoliei; Ştefan Zota, cel care este mărginaş cu moşia sa şi cel care, mai înainte, ţinuse aceste moşii în arendă – actualul jude al oraşului, Costachi Borcilă, cu alţi orăşeni şi bătrânii oraşului. / În aceste împrejurări aşadar, s-a pornit la faţa locului, s-a înconjurat, călare, întregul hotar al acestui teren, după declaraţia armenilor, şi s-au ascultat obiecţiile potrivnice ale împuternicitului Mitropoliei, cu bătrânii săi. În sfârşit, precedentelor certuri de lungă durată le-a urmat învoiala ambelor părţi şi mulţumirea acestora. Începutul acestei hotărnicii s-a făcut cu ridicarea primei movile de hotar, despărţind **terenurile Mitocului** de cele ale Mitropoliei, lângă drumul ce duce din Suceava la Areni, drept în faţa **Movilei numită a lui Răzvan Vodă**. De acolo, hotarul Mitocului merge cu cel al Mitropoliei, în linie dreaptă, peste această colină, în vale, pe o a doua movilă de hotar, înălţată pe o mică ridicătură alături de numitul drum. Aici cârmeşte linia Mitocului, în forma unui unghi obtuz, înspre apus, către aşa numitul **Iaz al lui Bulai**, în prezent însă secat şi stăpânit de boierul Dinul (la coada Heleşteului lui Bulai). După aceea, pe malul iazului, pe margine, către **Mitoc**, până în locul unde aşa numitul **pârâu al Vişinilor** (Pârâul Vişineilor) se varsă în albia secată a acestui iaz şi unde se întâlnesc împreună hotarul Mitropoliei cu cel al moşiei orăşeanului Ştefan Zotta, stăpânită din părinţi şi bunici, precum şi hotarul Mitocului. / Aici hotarul Mitocului pe cel al Mitropoliei

şi merge cu cel al lui Ştefan, mereu pe pârâu în sus, până acolo unde un mic curs de apă (Scursura), ce se scurge în vale, din susul moşiei lui Ştefan Zotta, se varsă în mult pomenitul pârâu al Vişinilor. Aici părăseşte hotarul Mitocului bucata de fânaţ a lui Ştefan Zotta şi prinde iarăşi hotarul Mitropoliei, numit Areni, la pârâul numit **Strâmbul**. Apoi merge în unire cu acesta, mereu pe pârâu în sus, până acolo unde prisaca domnului boier Balş se învecinează cu pârâul. Aici părăseşte hotarul Mitocului pe cel al Arenilor şi merge pe lângă prisaca lui Balş, către răsărit în sus; pe un şanţ, de forma unei coline, a fost ridicată o movilă de hotar, despărţind Mitocul de prisaca lui Balş. De aici, cârmeşte hotarul Mitocului, în formă de unghi, către deal în sus, către o movilă de hotar, ridicată pe colină, nu departe de un şanţ vechi, abia vizibil. Aici pleacă hotarul Mitocului, de-a curmezişul, peste câmpuri, printr-o vale, către colina din partea cealaltă, în linie dreaptă, din nou către o movilă de hotar, despărţind Mitocul de moşiile Mitropoliei, ridicatăîin sus de începutul unui drum vechi (Gura Drumului). De aici, ceva către dreapta, între răsărit şi miazăzi, urmând marginea pârâului, de acolo până la marginea acestui deal (pe şaria dialului), la prima movilă de hotar, ridicată lângă drum şi vizavi de vechea Movilă a lui Răzvan Vodă, unde se încheie astfel arest hotar al Mitocului. / De aceea, cu mulţumirea amânduror părţilor, s-a pus sub numitele movile de hotar amintite mai sus cărămidă, cărbune etc., ca semne de hotar distinctive, după care s-a încheiat protocolul şi s-a semnat de părţi. La sfârşit s-a adăugat şi semnătura comisiei. Încheiat ca mai sus. / Ivan Capri. / Ariton Pruncul. / Bogdan Moide. / Dumitru Popovici, împuternicitul domnului mitropolit al

Moldovei. / Luca Botoşan, judele comunităţii armene. / Pitzelli, căpitan de cavalerie. / Anton Zattler, cancelist al administraţiei”[1308].

1793, iulie 3, Suceava: „Comisia de hotărnicie, compusă din comisarul ţinutal din Suceava, judele oraşului şi judecătorul local, la ordinul Administraţiei Bucovinei din 15 mai 1793, delimitează hotarele păşunii oraşului Suceava, pământ ce aparţine Mitropoliei Moldovei, ce a fost folosit de orăşeni, din vremurile de demult fără plată, lucru refuzat din ce în ce mai mult prin arendarea moşiilor mitropoliei şi pentru care există certuri între aceasta şi oraş de 10-15 ani. Hotarele păşunii oraşului Suceava: dealul Lisaura, ceardacul nr. 64, valea râului Suceava, Piscul Dealului, Rupturi, Dealul Lămăşanului, **drumul vechi către răsărit**, Drumul mare de la Bosanci, la Suceava, pârâul Ipoteşti, Podul Dinului, pământul Ipoteştilor, Fântâna Dinului, Valea Tătărescu, Gura Bahnei adesea numită Ruptura, unde se înalţă 10 movile, **dealul Gura Bursucului**, **iazul Bulai**, valea numită **Pârâul Mitocului**, hotarul **Mitocului armenesc**, **Movila lui Răzvan Vodă**, Sf. Ilie, valea **Pârâul Vişinilor**, **Scursura Zottii**, **pământul lui Zotta**, **drumul Câmpulungului**, **drumul de la Liteni**, la Suceava, mlaştina Tinoasa, Podul Tinoasăi, Podul Areni. Martori târgoveţii: Vasilie Ropotă, Toma Botoşan, Ştefan a Cristinii, Mihalachi Blanar, Nicolae Zotta, Andrei a Sandei, Gavril Nicescul, Vasile Berbenici, Pintelei Sîrghi, Cîrste Chelealbă, Ştefan Chiţescul, Petre Făclier, Gheorghe Tăbăcar, Manole Capstrîmb, Lazăr Ţaros, Gheorghe Stratul, Ienache a Sandii, Vasile a Grecului. Semnează : Nicolae

---

[1308] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, pp. 485, 486

baron von Capri, Ariton Pruncul, Ducillowicz comisar, Adam Sabo grefier, Simion Czador judele oraşului Suceava, Trausch Johann judecător local”[1309].

1799, februarie 18: „Chirii arhimandrit şi egumenul Slatinei arendează lui Panait Bantăş moşia **Borghineşti**, pe timp de 10 ani (Tot aici, Liber Contract. Novorum XII, 562-4)”[1310].

1800, decembrie 30: „Vornicul satului Bosanci informează Consistoriul Bucovinei că preotul Ion Gramatovici a fost bine primit de stăpânirea satului, dar nu şi de către săteni, cu care „nu s-a învoit deloc”, stăpânirea dându-i sesie şi casă, celelalte acareturi urmând să le facă preotul, pe cheltuiala sa. Probabil că tensiunea dintre preot şi săteni ţinea şi de relaţiile acestora cu Mitropolia, care Mitropolie obţinusese, în 1803, o hotărâre a tribunalului obştesc din Suceava, prin care li se interzicea păşunatul pe moşia Tătăraşi a moşierului ecleziast, hotărârea fiind adusă la cunoştinţa obştii de reprezentantul Administraţiei Bucovinei, Joseph Vogel. / Mitropolia Moldovei, care moşteneşte drepturile de proprietate ale Mitropoliei Sucevei, şi care arendase Bosancii armeanului Dimitrie Popovici (ulterior, o va vinde lui Iacob Gerlaczek), îi cere vechilului, în 31 octombrie 1810, să dea „loc de hrană” (deci, pământ cultivabil) noului preot al satului, Chifan Popovici. / Murind Iacob Gerlaczek, proprietarul Bosancilor, satul şi moşia sunt împărţie în două de către Anicki, mandatar şi judecător de poliţie, prima jumătate revenind ca moştenire fraţilor lui Iacob

---

[1309] DGAS Suceava, *Din tezaurul documentar sucevean*, 1393-1849, Suceava, 1987, p. 449

[1310] Bălan, Teodor, *Documente bucovinene*, IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 138

Gerlaczek, Johann-Joseph, Carl şi Francisca, cealaltă jumătate revenind tutorei copiilor decedatului, Therese Gerlaczek".

1803, aprilie 20, Suceava: „Ieremie şi Cîrste Romaşcan, orăşeni bătrâni din Suceava, arătând că sunt născuţi în Suceava, pe la începutul anilor 1700, şi că părinţii şi străbunicii lor au locuit în Suceava, mărturisesc că oraşul Suceava se mărgineşte, către răsărit, cu Tişăuţi, Ipoteşti şi Bosanci, către miazăzi, cu **Nemerceni** şi **Liteni**, către apus nu-şi aduc bine aminte cu cine, iar către miazănoapte, cu valea râului Suceava. Bătrânii declară că aşa numita Mahala, Tătăraşi cu Lisaura, Tătăreasca, Podişoare, **Strâmbu, Frumoasa Mare**, Căldăruşa, **Bursuc, Iazul lui Bulai**, Tinoasa, Iazul Gligorar, Areni, Cut, Gropile, Sf. Iiie şi Şcheia au constituit hotarele ce au aparţinut mereu oraşului. Deoarece, pe vremuri, oraşul nu era aşa de populat „ca azi" şi îndeosebi sub suzeranitatea turcească nu exista nici o magistratură, primărie sau consiliu comunal ordonat, care să fie capabil să înlăture nedreptăţirea oraşului, sau despre aceasta să caute ocrotire, biserica Mitropoliei din Iaşi, prin dichiul său, fără cel mai mic drept, ci numai prin forţă şi profitând de faptul că domnii ţării erau favorabili mitropoliei, a smuls din pământul oraşului Gropile, cu valea de la Sf. Ilie şi Şcheia. La fel, şi mănăstirea Sf. Ilie, prin putere a ocupat şi restul câmpului pentru sine. Andreas Schuller, Georg Weiss, Ioseph Bucher certifică că aceşti oameni foarte bătrâni sunt sănătoşi şi au depus această mărturie înaintea lor"[1311].

[1311] DGAS Suceava, *Din tezaurul documentar sucevean*, 1393-1849, Suceava, 1987, p. 520

1813, decembrie 29, Suceava: „Raportul Primăriei Oraşului Suceava, adresat Administraţiei Ţinutului Bucovina, prin care se cere ca terenurile orăşeneşti să fie arendate cu acelaşi preţ de 3 florini falcea orăşenilor din Suceava, motivând, între altele, că oraşul, din cauza lipsei unor târguri anuale, nu are o stare prosperă, iar arendaşii sunt oameni de condiţie modestă. / „Onorabilă Administraţie Ţinutală Cezaro-crăiască a Bucovinei! / Nr. 1497 /.

În andorsatul concluzional al onorabilei Administraţii Ţinutale, din 31 luna trecută, nr. 7875, s-a cerut de la primărie declaraţia temeinică, dacă nu s-ar putea da păşunea aflată în posesiunea orăşenească, care a fost arendată pe 3 ani, pe bucăţi de teren, orăşenilor de aici, **locuitorilor din zona de munte**, în caz că aceştia ar vrea să plătească mai mult decât actualii posesori. / Că locuitorii din zona de munte ar voi să plătească mai mult arenda anuală, decât posesorii de aici, nu încape nici o îndoială, deoarece arenda de acum a acestor posesori de aici, faţă de **arenda plătită de locuitorii din zona de munte** pe **terenurile de la Bosanci şi Liteni** este mult mai mică şi aceasta nu se află în nici o legătură”[1312].

1843: Biserica ortodoxă din Bosanci avea 2.521 enoriaşi, paroh fiind Lazăr Grigorovici, iar preot administrator, Simion Blândul. În 1876, cei 3.470 enoriaşi ai bisericii din Bosanci erau păstoriţi de Emilian Isopescul, iar patron al bisericii, în locul Mitropoliei Moldovei, era Michael de Sturdza. În 1907, biserica din Bosanci, care deservea, ca şi până atunci, şi enoriaşii din cătunele **Bulai**, Putrida, **Bursuci**, **Frumosu**, **Căldăruşa**, **Strâmbu**, Podişor, Nemirceni şi Hreaţa (deci cătunele viitoarei comune Moara), se afla sub patronajul lui Dimitrie Stur-

---

[1312] DGAS Suceava, *Suceava / File de istorie*, Bucureşti 1989, p. 599

dza, îl avea ca paroh pe Roman Bârgăuan, născut în 1850, preot din 1878, paroh din 1883, preot cooperator fiind Alexandru Grigorie Danilevici, născut în 1860, preot din 1891, iar cantor, din 1893, Samfir Nica, născut în 1865. Din 1859, avea să funcţioneze, la Bosanci, o şcoală cu 6 clase[1313].

1856, februarie 18, Paris: Smaranda Sturza, nasc. principesa Vogoride, cere intabularea ei asupra moşiilor **Bosance**, Uideşti, Tataraş, Areni, **Nemericeni**, Bodeni, **Frumoasa, Luciu** (heleşteu), **Strâmbul** şi **Borghineşti zis şi Roşia** (Tot aici, Haereditates bonorum cleri moldavici in Bucovina I, 41 şi 43). Despre săliştea Bodeni, astăzi dispărută, se constată la 7783 Sept. 26, că ea se hotăreşte cu Borghineşti, Buneşti şi Nemerceni. Partea ei cea mai mare a rămas în Moldova (Arh. Stat. Cernăuţi, Liber Granicialium X, 405-408 – apud Bălan, Teodor, *Documente bucovinene,* IV, 1720-1745, Cernăuţi 1938, p. 138).

1884: Fiul preotului greco-ortodox din Bosanci, Silviu Mănărăzan, „având deosebită plăcere pentru medicină şi fiind talentat şi sârguincios”, a plecat la Viena ca să studieze medicina. În după-amiaza zilei de 14 iunie 1886, poliţia din Krau i-a găsit cadavrul, pistolul şi patru răni în plămânul drept. Sinucigaşul nu a lăsat nici o scrisoare, iar poliţia bănuia că studentul bosâncean Silviu Mănărăzan „ar fi intrat în reţele socialiştilor şi numai moartea a putut să-l scape din mâinile lor”[1314]. Un alt fiu de preot din Bosanci, Mihai Grigorovici, feciorul protosviterului Lazar Grigorovici (mărturisitor despre

---

[1313] Scematismus der Bucowinaer, Czernowitz, 1843 p. 50, 1876 p. 40, 1907 p. 153

[1314] REVISTA POLITICĂ, Anul I, nr. 9, 15 Septembrie 1886, p. 4

începuturile învăţământului în Bucovina), absolvind Facultatea de Drept din Viena, a fost repartizat ca practicant la Tribunalul provincial din Viena, ajungând, în scurtă vreme, adjunct şi fiind transferat la Tribunalul districtual din Korneuburg, lângă Viena. De aici, Grigorovici s-a transferat, la cererea sa, la Tribunalul din Cernăuţi, iar de aici, ca procuror substitut pe lângă Tribunalul din Suceava, eminentul jurist bosâncean dorind să fie cât mai aproape de părintele său, care se îmbolnăvise[1315].

1894: Corul celor 21 de plugari din Bosanci a fost înfiinţat, în 1894, de învăţătorul Pastei Şandru, în următoarea componenţă: / **Tenori I**: Gheorghe N. Mitrofan, Nicolai I. Cârlan, Teodor Bocăneţ, Simion Polonic şi George N. Blândul. / **Tenori II**: George Ieremie, Mihai N. Mitrofan, Ioan Topor, Leon Polonic şi George Smintă. / **Bas I**: Ioan T. Cârlan, Nicolai Ungurean, Ioan Ieremie, Nicolai Bondar şi Teodor Spoială. / **Bas II**: George Colţun, Vasile D. Spoială, Andrei Macovei, Constantin Ieremie, Leon Moruz şi Ştefan Blându[1316].

1894, de Sfântul Dumitru: Bosâncenii jurau în biserică „să se lase de rachiu" şi se întocmea şi o listă interesantă cu locuitori ai comunei, inclusiv ai **cătunului Moara**: Ştefan V. BLÂNDUL, Vasile D. SPOIALĂ, L. MOROZ, Teodor D. SPOIALĂ, Teodor CROITOR, George alui Sârghie BIVOL, Simion SVESTUN, George BUJOREAN, Ion CROITORIU, Luca BOBU, Vasile DRAGOIU, Teodor OBRIC, Constantin BLÂNDUL, George CÂRLAN, Constantin BURSUC, Mihai CROITORIU, Andrei G. GĂITAN, Vasile AXINTE, Nicolai

[1315] REVISTA POLITICĂ, Anul I, nr. 9, 15 Septembrie 1886, p. 4
[1316] DEŞTEPTAREA, Nr. 2/1895, p. 18

G. BIVOL, George G. BIVOL, Vasile G. BIVOL, Leon ŞUŢUL, Vasile S. BLÂNDUL, Nicolai T. DAVID, Dimitrie BUJOREAN, Petre CROITORIU, Teodor SMÂNTANCĂ, Leon alui Andrei BIVOL, Vasile alui Simion a ZOIŢEI, Nicolai GĂITAN, George alui Constantin BIVOL, George BUSUIOC, Leon PLETOŞ, Dimitrie BARBĂ, Vasile CURIC, Constantin GAVRILOVICI, Mihai CROITORIU, Niculai alui Ioan IREMIA, Simion M. SPOIALĂ, Mihai DAMIAN, George CROITORIU, Constantin DUMITRAŞ, Dimitrie NASTASI, George MITROFAN, Dimitrie M. GAVRILOVICI, Dimitrie NASTASI, George MITROFAN, Dimitrie M. GAVRILOVICI, Nicolai NICHIFOR, Nicolai C. MIERLĂ, Nicolai MITROFAN, Teodor POLONIC, Ioan alui Vasile IEREMIA, Nicolai COCOLAŞ, George M. CARP, Nicolai T. MIERLĂ, Ioan BUJOREAN, Vasile M. CARP, Simion CROITORIU, Constantin BLÂNDUL, Teodor PAŞCU, Nicolai G. NICHIFOR, George N. DONISĂ, Teodor I. GĂITAN, Dimitrie VERMEŞAN, Petre BOGDAN, Nicolai alui Mihai BARBĂ, Teodor ONIU, George MOGĂ, Teodor N. GAVRILOVICI, Vasile BONDARIU, Teodor CROITORIU, Simion DAVID, Dimitrie I. BIVOL, George alui Ioan IRIMIA, Nicolai OBRIC, Petre CURIC, George MITROFAN, Nicolai D. SPOIALĂ, Andrei MOROZ, Vasile OBRIC, Simion BARBĂ, George BLÂNDUL, Teodor BLÂNDUL, Petre LEAHULUI, Nicolai MAXINESE, Nicolai T. MITROFAN, Ion a TUDOSIEI, Petre ONIU, Teodor T. DAVID, Nicolai T. MITROFAN, Dimitrie GĂITAN, Ioan I. IRIMIA, Mihai MIERLA, Vasile T. CUCUL, Ioan T. DAVID, George I. AXENTI, Mihai BURSUC, Dimitrie T. BLÂNDUL, Constantin CÂRLAN, George I.

IRIMIA, Teodor I. DRĂGOIU, Nicolai ONIU, George V. NASTASI, Petre ARION, Teodor OBRIC, Constantin CROITORIU, Dimitrie T. DAVID, Dimitrie N. DONISĂ, Nicolai V. NICHIFOR, George MIERLĂ, Dimitrie I. MUŞCHET, George I. MUŞCHET, Ioan PASCOVICI, Ioan S. MIERLĂ, Ioan C. FLORI, Leon ONIU, Constantin a ANEI, George GÂTUL, Constantin D. SPOIALĂ, Mihai D. SPOIALĂ, Dimitrie MIERLĂ, Vasile GÂRCĂ, Simion POLONIC, Mihai GÂTUL, Nicolai I. NICHIFOR, George T. BLÂNDUL, Constantin POLONIC, Nicolai SPOILICĂ, Mihai POLONIC, George GÂTUL, Nicolai ŞUŢU, Simion BARBĂ, Ioan T. BIVOL, George D. MIRON, Nicolai GIORGILUI, Ioan TOPARNIŢCHI, Dimitrie SPOIALĂ, Simion I. IRIMIA, Ioan A. GĂITAN, Ioan DUMITRAŞ, George PASCAL, George A. ŞANDRU, Leon DRAGOIU, Teodor BARBĂ, Vasile PERJUL, George P. BLÂNDUL, Vasile N. DONISĂ, George NICHIFOR, Ioan PÂNZARIU, Teodor BUŞILĂ, Ioan CROITORIU, Andrei JUGĂ, George BLÂNDUL, Ioan VIŢEL, George SMÂNTANEI, Teodor MIERLĂ, George A. ŞUŢU, Leon T. POLONIC, Ioan T. CÂRLAN, George T. CÂRLAN, Vasile G. CÂRLAN, Vasile A. BARBĂ, George BARBĂ, Ioan CARVASCI, Ioan SMÂNTANCA, George A. ŞUŢU, Vasile N. DRAGOIU, George IRIMIA, Ioan IRIMIA, Ioan FLORI, Teodor F. DAVID, George T. FEDOR, George MITROFAN, Vasile I. POPOVICI, Ioan T. CROITORIU, Andrei ŞUŢU, Mihai MITROFAN, Vasile MAXINESA, George I. CROITORIU, Teodor IRIMIEA, Teodor DAVID, Simion G. BLÂNDUL, Leon T. BLÂNDUL, Petre MIRON, George T. GAVRILOVICI, Mihai MOGRĂ, Nicolai BUZILĂ, Mihai SPOIALĂ,

George ONIU, Nicolai a MORĂRIŢEI, Nicolai I. IRIMIA, George BUJOREAN, Simion NICĂ şi Vasile BLÂNDUL[1317].

1895: Se înfiinţează, la Bosanci, Cabinetul de lectură „Deşteptarea”, care funcţionează în casa lui Ion Toma şi număra 30 de membri, care aveau la dispoziţie 140 cărţi, 2 abonamente la gazetă şi o avere de 68 florini şi 58 creiţari. Preşedinte era parohul Roman Bărgăuan, secondat de vicepreşedintele Vasile Blându şi de secretarul Ştefan Blându.

1896, mai: O colectă pentru Internatul de Studenţi din Cernăuţi, făcută de „dl paroh Roman BĂRGĂUAN din Bosanci”, menţionează următoarele nume de localnici: învăţător superior George IANOVICI, Vasilică N. BLÂNDU, Nicodim ŞTEFUREAC, primarul Constantin BIVOL, cantorul Zamfir NICA, Ioan MIRĂUŢ, Simion alui Nistor CROITOR, George alui Toma POPOVICI, Constantin POLONIC, Georgi alui Tanasi ONUL, Simion alui George BLÂNDU, Nicolai STANCIU, George GĂITAN, Niculai GHERASIM alui Mitrofan, George I. BUZILĂ, Gherasim VIŢEL, Sava SVESTUN, Nicolai G. BIVOL, Toader MAXINESI, Toma DAVID, Lazăr MORUZ, George BUSNEA, Anton GĂITAN, Vasile G. BIVOL, Nică IFTODI, Grigori SVESTUN, Svige MIRĂUŢ, George T. BUJOREAN, Nistor C. BARBU, Ioan G. DUMITRAŞCU, Donisi IUGA, Niculai P. MITROFAN, Pavel GAVRILOVICI, Dumitru N. DAVID, George V. BONDARIU, Toader BOCĂNEŢ, Ioan G. GĂITAN, Catrina MACSIMESI, Ioan T. CÂRLAN, George alui Ilie IEREMIE, Simion GAVRILOVICI, Gavril I. SPOIALĂ, Niculai MORARIU, Toader ŞUŢU,

[1317] DEŞTEPTAREA, Nr. 21/1894, p. 167

Ştefaru T. BONDARIU, Iordachi DRĂGOIU, Constantin a ANI, Ioan Z. UNGUREAN, George I. MIRĂUŢ, Mihail CÂRLAN, George TIMOFICIUC, George alui Toma DAVID, Toma I. CURECHIU, Toader C. POLONIC, Dumitru I. DONICI, Constantin SVARGHI, George CROITOR, George I. PĂDUREŢ, Nicolai DUMITRAŞCU, Nicolai MORARIU, George alui Pavel IUGA şi George alui Radu MUNTEAN[1318].

1898: „**Bosancea**, comună şi parohie în Bucovina, capitala judeţului: Suceava, cu cătunele: Bulaiul, Burghineştii, Bursucii, Frumosul, Căldăruşul, Putrida, Podişorul, Strâmba, Nemericenii, Roşiea şi Hreaţa; are moşie boierească; 5.265 locuitori (4.618 ortodocşi) şi o şcoală de 3 clase / [Dr. I. G. Sbiera]"[1319].

1901: Se înfiinţează, la Bosanci, Însoţirea raiffeisiană, sub direcţiunea preotului Roman Bărgăuan, vicedirector fiind Nicodim Ştefureac, iar vistiernic – Samfir Nica.

1904: „Mănăstirea armenească Hagigadar. Pe o fântână: Această fântână este întru amintirea baronului, distins de împărat, Gheorghe de Capri și a soției sale, baroneasa Maria de Mărăței, 1793"[1320].

1905: „Și în umezeala înghețată a unei senine seri liniștite ne urcăm prin vâlcele, pe poduri rupte, la Hagigadar, mitocul armenesc, ce stă pe o culme rotundă, parcă ar fi făcută de mână de om, pe un gorgan înverzit, la mijloc de dealuri. În bisericuță se slujește de două ori,

---

1318 GAZETA BUCOVINEI, Nr. 53/1896, p. 3, 4

1319 Diaconovich, Dr. Corneliu, *Enciclopedia Română*, Tomul I, Sibiu 1898, p. 538

1320 Iorga, Nicolae, *Românismul în trecutul Bucovinei*, București 1938, p. 387

numai de două ori pe an; case pustii, dar bine ținute, curate stau încuiate în curtea închisă cu zid. Paznicul ce locuiește în casa cu strașină de șindrilă moldovenească nu se vede. E o mare liniște din toate părțile, pe când soarele, focos, scapătă după înălțimi. O turmă coboară încetinel la vale...”[1321].

1906, aprilie: „În comuna Bosanci s-au colectat, de dl învăţător superior Nicu DONISĂ, cu concursul binevoitor al d-lui Parftemie DAMIAN şi al studentului în drept Octavian PAULIUC… precum şi al antistelui (primarului) comunal Nicolai alui Dimitrie SPOIALĂ şi al juratului Teodor alui Vasile UNGUREAN şi al d-lui Petru Damian”, produse agricole şi bani pentru Internatul de băieţi din Suceava, numele sătenilor menţionaţi în liste fiind următoarele: preotul cooperator Nicodim ŞTEFUREAC, cantorul Zamfir NICA, învăţător Mihai ILICA, învăţătoarele Berta LACNER şi Blauca ZUGRAV, Sender POLLAK, Mihai SPOIALĂ, Sava SPOIALĂ, Lazăr MIRĂUŢ, George IEREMIE, Teodor UNGUREAN, Manoli PASCAL, George SPOIALĂ, George MIRĂUŢ, Dumitru DONISĂ, Ioan GĂITAN, Simion BLÂNDU, Isak GOLDENBERG, Constantin BIHOL, Iosif TOPORNIŢCHI, Mihai SPOIALĂ, Ioan BARBU, George alui Vasile STANCIU, Balaşa BLÂNDU, Mihai BABĂU, Constantin SPOIALĂ, Nicolai CROITOR, Sevastiţa BABĂU, Nicolai CÂRLAN, Vasile CUREC, Nicolai SPOIALĂ, Ştefan GĂITAN, Ioan CROITOR, Ioan MUNTEAN, Mafta MUNTEAN, Toader DAVID, Toader POPOVICI, George PÎNZARIU, Sârghie MIRĂUŢ, George COLŢUNEAC, Vasile SPOIALĂ,

---

[1321] Iorga, Nicolae, *Neamul românesc în Bucovina*, București 1905, p. 33; *Românismul în trecutul Bucovinei*, București 1938, p. 147

Dumitru CROITOR, Marghioala CARP, Nistor DONISĂ, Nicolai DAVID, Mihai MITROFAN, Vasile SPOIALĂ, Sava CROITOR, George IEREMIE, Mihai PERSU, Constantin IEREMIE, Dumitru BUJOREAN, Ioan ALIMAL, Nicolai MITROFAN, Toader MITROFAN, Ifrim MITROFAN şi Ioan BARBU[1322].

1908: „**Bosancea**, moșie, cu administrașie specială, distr. Suceava. Suprafața: 37,00 kmp; populația 140 locuitori, în majoritate români, de religie gr. or. / Se compune din moșiile: Bosancea propriu zisă că **Căldărușa** și **Moara Carp** (Burghinești, Frumoasa, Parzic, Podeni, Roșia și Strâmba – vezi fiecare), având 7 case și 33 locuitori. / Forma odinioară un sat și moșie cu com. Bosancea”[1323]. „**Bosancea**, comună rurală, districtul Suceava, așezată în partea de S-E a distrctului. / Suprafața 40,16 kmp; populația 4.363 locuitori, români, religie greco-ortodoxă. / Se compune din vatra satului, cu 4.229 locuitori, așezată pe un teritoriu lipsit de apă, între comuna Ipotești și Securiceni, și din cătunele: Bulaiul, Bursuci, Frumoasa, Căldărușa, Moara-Carp, Nemerceni, Putrida și Strâmba”[1324]. „**Moara-Carp**, localitate cu moară, pendinte de com. Rur. Bosancea, distr. Suceava (trecut greșit „Storojineț - n. n.). Are 2 case cu 6 locuitori. **Moara-Carp**, localitate cu moară și casă, făcând parte din moșia Bosancea, distr. Suceava. Este numai o jumătate din Moara Carp; cealaltă jumătate (vezi Bo-

---

[1322] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 9/1906, p. 3, 4

[1323] Grigorovitza, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București 1908, p. 17

[1324] Grigorovitza, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București 1908, p.16

sancea, com. și Moara Carp. Pend. De Bosancea”[1325]. „**Burghineşti**, târlă, cu administraţie specială, districtul Suceava. Are 2 case şi 15 locuitori, români, greco-ortodocşi”[1326]. „**Roşia**, târlă, pendinte de moşia cu administraţie specială Bosancea, districtul Suceava. Are 3 case, cu 13 locuitori”[1327]. „**Frumoasa**, târlă, pendinte de comuna rurală Bosanci. Are 2 case şi 18 locuitori”[1328]. „**Strâmba**, târlă, pendinte de comuna rurală Bosancea, districtul Suceava. Are 3 case cu un singur locuitor. **Strâmba**, târlă, pendinte de moşia cu administraţie specială Bosancea, districtul Suceava. Are 4 case, cu 28 locuitori”[1329].

1911, ianuarie 29: „Şcoala din Bosance, cea mai frumoasă şi mai mare clădire şcoală din toate satele Bucovinei, s-a sfinţit Duminică, în 29 Ianuarie 1911”[1330].

1915, iunie: „Doi ţărani români din Bosancea veniseră la târg, la Suceava, cu 10 saci de făină. La spartul târgului, ţăranii se iau la ceartă pentru o diferenţă de câştig. Neputându-se împăca, ei recurg la justiţia rusească: la soldatul din post. Acesta, auzind că e vorba de ghenghi (bani) rosteşte următoarea sentinţă: banii rămân în posesiunea lui, ca „contribuţie de război”. Țăranii, prădaţi de tot rolul mancii lor, se plâng comandatului.

[1325] Grigorovitza, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București 1908, p. 145
[1326] Grigorovitza, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București 1908, p. 39
[1327] Grigorovitza, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București 1908, p. 183
[1328] Grigorovitza, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București 1908, p. 98
[1329] Grigorovitza: 1908, 207
[1330] REVISTA POLITICĂ, nr. 18/1911, p. 8

Acesta cheamă pe soldat şi-l întreabă dacă plângerea ţăranilor e adevărată. Soldatul se jură, dă „cuvântul său de onoare” că n-a luat nimic. Comandantul ordonă apoi să li se aplice ţăranilor români câte 25 de bice pe o parte sensibilă a corpului, pentru obrăznicia lor de a „bănui pe un soldat rus” de prădăciune”[1331].

1919: Tabloul numirilor oficiale ale comunelor urbane și rurale din Bucovina, cu nomenclatura veche austriacă și cea oficială nouă română, cuprinde, în districtul Sucevei, Bosance (nume austriee: Bosancea, Bossancze, Bosancze), Liteni (nume austriece: Liteni, Litany)[1332].

1920: Tabloul circumscripțiilor electorale din Bucovina, în 1920, poziționa comunele Bosance și Liteni în circumscripția Suceava[1333].

1921: „Potrivit dispozițiunilor art. 12 și 23 din regulamentul pentru congresul bisericesc ortodox-român al Arhidiecezei Bucovinei, convocat prin Înaltul decret regal No. 2.513 din 17 Iunie 1921, pe ziua de 3 Octomvrie la Cernăuți se publică următoarea listă a patronilor bisericești particulari de lege drept credincioasă răsăriteană îndreptățiți la alegerea de 6 reprezentanți pentru acest congres: 47). Sturdza Mihai, lași, strada Carol No. 19 (Bosancea, Rușii-Mănăstioarei, Uidești)”[1334].

1924, octombrie 5: „Duminică, 5 octombrie 1924, a avut loc, cu mare fast, serbarea împroprietăririi din comuna fruntaşă Bosanci. Poporul din Bosanci i-a făcut

---

1331 *Bucovina în 1914-1915*, în *Unirea*, XXV, nr. 66, sâmbătă 3 iulie 1915, p. 2
1332 *Monitorul Oficial*, nr. 91, 10 august 1919, pp. 4981- 4988
1333 *Monitorul Oficial*, nr. 17, 25 aprilie 1920, pp. 1060, 1061
1334 *Monitorul Oficial*, nr. 98, 5 august 1921, p. 3890

d-lui ministru I. Nistor, la sosirea sa pe teritoriul comunei, o primire cu adevărat grandioasă. Şiraguri de călăreţi cu steaguri, pompierii comunali în mare ţinută i-au ieşit înainte d-lui ministru Nistor până la hotarul satului. Aici s-a format un măreţ cortegiu, în frunte cu d-l ministru Nistor şi Parlamentarii judeţului Suceava, într-un car împodobit cu flori şi tras de patru boi, iar în urmă venea mulţimea imensă de ţărani, care-l aclamau cu entuziasm pe d-l ministru. Pe un altar improvizat sub un cort de scoarţe frumos alese şi cetină, înaltul cler, în frunte cu PSS Episcopul Ipolit Vorobchievici, a săvârşit serviciul divin; răspunsurile le-a dat un cor de săteni… Şi aici, la Bosanci, frumoasa serbare s-a încheiat cu o brazdă trasă pe ogorul acum ţărănesc de către d-l ministru Nistor, în uralele nesfârşite ale mulţimii"[1335].

1925: În 1925, reforma administrativă în plăşi, comune urbane şi comune rurale, stabilea împărţirea judeţului Suceava în 4 plăşi, o comună urbană – Suceava şi 60 de comune rurale. Bosancea era reşedinţă de plasă, cuprinzând, pe lângă Bosancea, satele Burdujeni, Ipoteşti, Liteni, Lisaura, Plăvălar, Răuseni, Ruşii-Mănăstioara, Securiceni, St. Ilie, Şcheia, Tişăuţi şi Uideşti[1336]. Pretorul plasei Bosancea, Chodzacar Ion avea să fie detaşat, în anul următor, prin decizia ministrului de interne Octavian Goga, „în administraţia centrală a ministerului" de interne[1337].

1927: Prin Legea pentru unificarea administrativă din 1927, Împărţirea teritoriului României în 68 de judeţe, Liteni, poziţia 29, şi Vorniceni, poziţia 59, devin

---

[1335] Calendarul *Glasul Bucovinei*, Cernăuţi 1925, p. 104-107

[1336] *Monitorul Oficial*, nr. 223 din 10 octombrie 1925, p. 11339

[1337] *Monitorul Oficial*, nr. 85, 16 aprilie 1926, p. 5545

comune de sine stătătoare ale judeţului Suceava; Bosancea, poziţia 4, îşi păstra statutul[1338].

1929: În 1929, Legiunea de jandarmi rurali Suceava, cu reşedinţa în Suceava, cuprindea 3 secţii şi 16 posturi. În cadrul Secţiei de jandarmi Ilişeşti funcţionau posturile din Bosancea, pentru satele Bosancea, Ipoteşti, Tişăuţi şi Lisaura, şi postul Liteni, pentru Liteni, Zahareşti, Stroieşti şi Bulai[1339]. Tabelele „de întinderea şi reşedinţele legiunilor, secţiilor şi posturilor jandarmeriei rurale" din 1930 desemna, pentru Legiunea de jandarmi Suceava, 3 secţii şi 16 posturi, şi un post în Bosancea, pentru comunele rurale Bosancea, Liteni şi Tişăuţi, în cadrul Secţiei de Jandarmi Burdujeni[1340].

1930: În 1930, „se modifică în parte înaltul decret regal cu Nr. 4.636 din 7 Decemvrie 1929, publicat în Monitorul Oficial Nr. 274 din 9 Decemvrie 1929, precum urmează… 5. Se aprobă contopirea satului **Moara-Nichi** cu satul Bosancea, sub numele de Bosancea, ambele din comuna rurală Bosancea"[1341]. În acelaşi Monitor Oficial din 22 ianuarie 1930, se publica „Tabloul de determinarea circumscripţiilor teritoriale ale comunelor din judeţul Suceava", cu un număr de 16 consilieri pentru Bosancea (poziţia 5) şi 8 consilieri pentru Liteni (poziţia 20)[1342]. Bosancea şi Liteni rămâneau, ca şi Suceava-oraş, comună urbană în plasa Dragomirnei[1343].

[1338] *Monitorul Oficial*, No. 220, miercuri 7 octombrie 1925, pp. 10923-11098

[1339] *Monitorul Oficial*, nr. 109, 23 mai 1929, p. 3969

[1340] *Monitorul Oficial*, nr. 166, 28 iulie 1930, p. 6079

[1341] *Monitorul Oficial*, nr. 15, 22 ianuarie 1930, p. 627

[1342] *Monitorul Oficial*, nr. 15, 22 ianuarie 1930, pp. 668-670

[1343] *Monitorul Oficial*, nr. 15, 22 ianuarie 1930, pp. 717

1931, iulie 14: Ministerul de Interne / Direcșiunea Administrațiunii Locale, Tablou de comunele rurale din țară, formate potrivit legii sancționată cu Înaltul Decret Regal Nr. 2.536 din 14 iulie 1931, publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 161 din 15 iulie 1931, București, Imprimeria Centrală 1931. Comune rurale în Județul Suceava erau 63, compuse din 63 de sate, în care listă intră **Bosancea** (p. 388) și **Vorniceni** (p. 390).

1932, decembrie 15: Repartizări de comune rurale urbane nereşedinţă, între plăşile din judeţele Severin, Hunedoara, Bihor şi Suceava, în baza decretului regal nr. 3.501, din 15 decembrie 1932, în baza Decretului regal „Nr. 16.369 A din 31 Decemvrie 1932, se înfiinţează o nouă plasă în judeţul Suceava, cu denumirea de plasa Bosancea, acelaşi judeţ”, cu reşedinţa în Bosanci, care cuprindea satele: Bosancea, Buninţi, Burdujeni, Chilişeni, Ipoteşti, Lisaura, Mihoveni, Plăvălar, Poeni pe Suceava, Reuseni, Ruşii Mănăstioarei, Securiceni, St. Ilie, Şcheia, Tişăuţi şi Udeşti.Litenii treceau în plasa Ilişeşti, şi aceasta nou înfiinţată[1344].

1936, iunie 22: „Tribunalul Suceava. Extras din statutele şi actul constitutiv al societăţii Cabinetul de lectură „Lumina Satului” din cătuna Bulai, com. Bosancea, jud. Suceava, recunoscută persoană juridică la 22 iunie 1936, prin sentinţa Nr. 184/936. / I). Denumirea societăţii: Cabinetul de lectură „Lumina Satului”. / II). Sediul: cătuna Bulai, com. Bosancea, jud. Suceava. / III). Data constituirii: 17 iunie 1934. / IV). Scopul societăţii: Scopul societăţii este: a). îmbunătăţirea stării morale şi materiale a membrilor săi, şi b). dezvoltarea membrilor săi pe terenul cultural şi social naţional. / V). Comitetul

---

[1344] *Monitorul Oficial*, nr. 5, 5 ianuarie 1933, p. 116

de conducere al societăţii: 1). Gheorghe Sava Barbă; 2). Ion Mihai Lungu; 3). Pavel a lui Ion Blându; 4). Titus a lui Nicolae Blându; 5). Toader a lui Costan Naharniac; 6). Anton a lui Mihai David, şi 7). Gheorghe a lui Mihai Spoială. / Comisiunea de control: 1). Vasile Stroeşteanu; 2). Alexandru Ion Cârlan şi 3). Ion Mihai Spoială. / Juriul societăţii: 1). Constantin Ostrovan; 2). Simion Ion Blându; 3). Toader Mihai Cocolas; 4). Nicolae Simion Blându, şi 5) Conon Mireuţi, toţi agricultori din cătuna Bulai, comuna Bosancea, jud. Suceava"[1345].

1940: În 1940, au fost menționați într-un litigiu bancar, Constantin Vasile Spoială, Ion a Iacob Felic, Vasile Gherasim Gavrilovici, Ion a Dumitru Barbă, George a Toader Albu, din Bulai-Bosance, din Bulai-Suceava: Gheorghe Salesci, Vasile Ivanciuc, Ion Iacob Felic, iar din Bulai-Liteni: George Lupescu (Monitorul Oficial, nr. 266, 12 noiembrie 1940, pp. 9315, 9316).

1941: Teritoriul actualei comune Moara era împărțit între Suceava (Bulai), Bosanci (Mora Nică) și Liteni (partea sudică) și Vorniceni, care erau comune separate, conform „Tabloului normaliștilor cu diplomă de capacitate, numiți în învățământul primar, prin ,,încredințare de post", pe ziua de 1 Octomvrie 1941: / 387. Dimitriu C. Aurel, seria 1938, media 8,70, numit în com. Liteni, postul III, jud. Baia. / 467. Munteann N. Emil, seria 1938, media 7,74, numit în com. Bosanci, postal IX, jud. Sueeava. / 478. Florescu Gh. Dumitru, seria 1938, media 7,68, numit în com. Bosanci, postul X, jud. Sueeava. / 587. Martinovici Than, seria 1939, media 8,77, numit în com. **Bulai-Suceava**, postul III, jud. Suceava. / 143. Pricop Marioara n. Mirea, seria 1938, media 8,12,

[1345] *Monitorul Oficial*, nr. 72, 27 martie 1937, p. 3233

numită în com. Bosanci fete, postul IX, jud. Suceava. / 179. Baciu Domnița, seria 1938, media 8, este numită în com. Bosanci, fete postul VI, jud. Suceava. / 304. Diaconescu A. Gheorghița, seria 1938, media 7,60, numită în com. Vorniceni, postul IV, jud. Suceava. / 289. Sandu P. Casandra, seria 1938, media 7,65, numită în com. Liteni, postul I, jud. Baia. / 346. Ivanciu Sofia, seria 1938, media 7,50, numită în com. Bosanci Podeni, postul II, jud. Suceava. / 442. Mustea Alexandrina n. Nossa, seria 1939, media 8,66, numită în com. **Bosanci-Moara Mică**, postul V, jud. Suceava. / 621. Bunescu Vasilica, seria 1939, media 7,00, numită în com. Vornieeni, postul II, jud. Suceava. / 670. Gârleșteanu Nădejdea, seria 1940, media 9,17, numită în com. Bosanci, postul II, jud. Suceava. / 753. Stoicescu Eugenia, seria 1940, media 7,78, numită în com. Liteni f., postul II, jud. Baia”[1346].

1945, septembrie 1: „Tabloul de posturi vacante pentru transferările pe 1 septembrie 1955”, publicat de „Monitorul Oficial”, cuprindea și posturile Județul Suceava, unde erau necesari dascăli la „231. Bosanci **Moara Carp**, postul III, învățător; 232. Bosanci **Moara Carp**, postul IV, învățătoare; 233. Moara Nica (trecută ca sat în sine – n. n.), postul VI, învățătoare”[1347]. „Învățătorul Holeţec Constantin, p. I., se fixează la Bosanci **Moara Carp** / Gladun Vera, învăţător definitiv la **Vorniceni**, p. II”[1348]. „Croitoru Vasile al lui Gheorghe

[1346] *Monitorul Oficial*, CIX, nr. 249, luni 20 octombrie 1941
[1347] *Monitorul Oficial*, CXIII, nr. 172, miercuri 1 august 1945
[1348] *Monitorul Oficial*, CXIII, nr. 274, joi 29 noiembrie 1945, p. 10395

din **Moara Carp**, pierduse bonul de rechiziţie eliberat de Reg. 12 Călăraşi”[1349].

1947, iunie 11: „Decizia Ministerului Educaţiei Naţionale Nr. 165.788, din 11 iunie 1947 – Tabel de membrii corpului didactic primar, transferaţi pe 1 Septemvrie 1947, cuprinde următoarele transferuri, în localităţile actualei comune Moara: / Fochi Eusebie, de la Frumosul-Câmpulung, la **Bulai-Suceava**, post V, interese materiale. Nahaiciuc Claudia, de la Stupca-Suceava, la **Bulai-Suceava**, post IV, vechime în grad. / Pelecar Reghina, de la Bosanci **Moara Carp** – Suceava, la Bosanci Nr. 1, post XI, int. fam.”[1350]. „Prin Decizia nr. 270.290/947, urmau să se mai aprobe transferurile: Volosciuc Adriana, de la Ipotesti- Suceava, la **Liteni B**. (p. 9654) / Vamanu Octavian, de la Suceava **Bulai**, la Suceava Nr. 1 (p. 9656) / Nahaiciuc Claudia, dela Suceava **Bulai** Suceava Nr. 2. / Cortuşan Domnica, de la **Moara Carp**, la Bosanci Nr. 1. / Grădinaru Ioan, de la **Moara Carp**, la Slobozia Pruncului. / Văcăreanu Teodor, de la Baia, la **Moara Carp**. / Ciobotaru Gheorghe, de la **Moara Carp**, la Udeşti. / Popovici Maria, de la Baia, la Bosanci **M. Carp**. / Tudose Gheorghe, de la **Vornicenii Mici**, la Ilişeşti. / Posteuca Maria, de la Udeşti, la **Moara Carp**. (p. 9657) / Mihăescu Eugenia, de la Bosanci Nr. 1, la **Moara Nică**”[1351].

[1349] *Monitorul Oficial*, CXIII, nr. 230, marţi 9 octombrie 1945, p. 7434

[1350] *Monitorul Oficial*, CXV, nr. 135, marţi 17 iunie 1947, p. 4912

[1351] *Monitorul Oficial*, CXV, nr. 250, miercuri 29 octombrie 1947, pp. 9654-9657

MOARA GRECILOR

(sau Greci, sat înglobat în Vaslui).

1639, martie 9: Întărit de Vasile Lupu voievod clucerului Dumitrau Iarali (în alte documente, scris Erali) şi cneaghinei sale Marga, drept danie domnească, „un sat, anume **Grecii** (Moara Grecilor, sat înglobat în Vaslui), ce-i în ţinutul Vasluiului, care sat este drept al domniei mele danie şi miluire de la Gaşpar voievod, când domnia mea am fost boier la domnia sa, iar mai înainte a fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Vaslui”[1352].

1774, iulie 5: Satul **Moara Grecilor**, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[1353], avea următorii: **Birnicii:** Toader, morar / Grigori, dârvar / Toader, herghelegiu.

1901: „**Moara Grecilor**, sat în judeţul Vaslui, plasa Crasna, comuna Muntenii de sus, la 5 km spre nord de orașul Vaslui, aşezat pe șesul din dreapta șoselei naționale Vaslui-Iași. Teritoriul satului e de 2.298 hectare, din care: 1.454 hectare arabile, 258 hectare fânaț, 314 hectare imaș, 214 hectare pădure, 10 hectare vii şi 45 hectare vatra satului, ocupat de case, grădini, drumuri etc. Are o populaţie de 110 familii sau 454 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ, zidită, la 1815, de spătarul Vasile Miclescu, și care, la 1869, s-a restaurat și înfru-

---

[1352] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 52, p. 58

[1353] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 228

musețat de postelnicul Temistocle Bastachi; o moară cu aburi; o cârciumă. La marginea de est a satului este un iaz, cu moară, al proprietăţii. Vite: 215 vite mari cornute, 10 bivoli, 251 oi, 40 cai şi 38 râmători. Locuitorii posedă: 56 pluguri și 60 care cu boi; 10 căruţe cu cai; 12 stupi cu albine”[1354].

MOGEŞTI

(Mogoşeşti, azi Mogeşti, comuna Independenţa, Galaţi).

1619, octombrie 27: Întărit de Gaşpar voievod lui Păcurar, nepot Sârbului, care cumpără de la Mihăilă, fecior Borcii din **Scripţăneşi** (sau Scripiţeni, azi Ţiful, inclus în Mogeşti, comuna Piscu[1355], Galaţi), din ţinutul Fălciului, „cât se va alege partea lui din câmp, din vatra satului, din păduri şi cu loc de prisacă şi cu livezi”[1356].

1623, iunie 9: Întărit de Ştefan Tomşa voievod episcopului de Roman Athanasie, ai cărui trimişi sunt împuterniciţi „să ia dijma de la **Burnăreşti** (în Covurlui, lângă Piscul, Galaţi) şi de la **Scripiţeni** (sat în comuna Piscul, Galaţi), şi de la acei oameni care trăiesc pe locul satului **Mogoşeşti** (azi Mogeşti, comuna Independenţa, Galaţi) şi în hotarul Mogoşeştilor, şi hotarul **Lupeni** (co-

---

1354 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 371, 372

1355 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 227

1356 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, p. 216

muna Independenţa, Galaţi), şi în hotarul **Peneu** (inclus în comuna Independenţa, Galaţi), ca să ia din zece clăi una mănăstirească, din cinci clăi jumătate de claie de grâu şi din orz şi din miei, de asemenea şi din vin, din zece vedre una mănăstirească"[1357].

1624, aprilie 6: Zapis de mărturie al lui Constantin, feciorul Măgdălinei, şi, Boţia, feciorul Pribei, privind vânzarea, cu 12 zloţi bani gata, lui Todica din Şurineşti părţii „de moşie din sat de **Şurineşti** (azi Drăguşeni, Galaţi), ce se va alege din partea Dutceştilor, a treia parte, din partea de jos, şi din câmp şi din pometele satului… Şi s-a făcut această tocmeală în casa lui Loghin din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi ne-am întâmplat acolo: eu, popa Mateiu de acolo, şi Pântea tij (la fel), şi Pătraşco din **Dănceşti** (lângă Tăcuta, Vaslui), şi Fremul ot tam (de acolo), şi Dumitru Burnar din **Măjeşti** (Mogeşti, comuna Independenţa, Galaţi) şi Dămian din **Scântiae** (comuna Scânteia, Vaslui)"[1358].

1638, mai: Zapis de la Dronţa, nepoata lui Gavril Curea, fata Cârstei lui Ciulei din satul **Ivănceştii** (comuna Boloteşti, Vrancea), Apostol, nepotul Ţigănoe din **Tâmpişti** (Tâmpeşti, comuna Războieni, Neamţ), sin (fiu) Danciu, Gavril sin Iugeasca, nepoţi Ţiganei, frete-său Apostol, Ursu feciorul lui Andrei din Ivănceşti, Nedelea, fata Manei lui Curea, femeia lui Buzinchi din **Drăgoeşti** (pe Putna, Vrancea), nepotul său Ionaşco şi cu nepotul său Ion de la **Cruce** (Crucea de Los şi de Sus, în oraşul Panciu, Vrancea), în care mărturisesc să au vândut, pentru

---

[1357] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 80, pp. 120, 121

[1358] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 192, pp. 265, 266

60 de taleri bătuţi, „un vad de moară din sat din Ivănceşti, din capul satului din jos, sfintei mănăstiri Păngăraţilor… / Aşijderea şi noi, nepoţi Grozei lui Nămaiu, din sat din Ivănceşti, anume: Dumitru diacul din **Clipiceşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Todir feciorul Neacşei din **Spineşti** (comuna Vrâncioaia, Vrancea), Gligorie din **Ivănceşti**, feciorul lui Nicoru, Ştefan din **Ţifeşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), feciorul lui Lazor Hapca şi cu toţi fraţii săi, şi Ioana fata Stredzei din **Ţifeşti**, Căzacul sin Mareia din **Ivănceşti**, Sofroniia fata lui Ivan tot de acolo, cu toţii nepoţi Grozei lui Nămaiu, şi Anna, fata lui Ion Cupcei, cu Hilimon, nepoţi Scurtului din **Ivănceşti**, am vândut un vad de moară din Ivănceşti, la mijlocul satului, drept 60 de lei bătuţi, pe gârla din jos. Şi Ion Robea sin Galeş din **Ivănceşti**, cu feciorii săi Simion şi Gligorie, Cârstea din sat din **Găgeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), noi toţi am vândut această ocină sfintei mănăstiri Păngăraţilor… Şi pe mai mare mărturie au fost vătaful de gârlă, anume Scântee din **Porcioleşti** (Purceleşti, azi Putna, comuna Boloteşti, Vrancea), Ureche, Ionaşco, Constantin, Manea, Vasile şi alt Constantin din **Mogeşti** (comuna Independenţa, Galaţi), Iacov, Trif, Lazor şi Dumitru din **Ivănceşti**”[1359].

1640, iunie 9: Ureche şi femeia lui Frosina vând mănăstirii Pângăraţi, pentru 20 de galbeni, „partea lor de moară din Gârla Putnei de Jos şi partea unui bătrân din satul **Mogeşti**”[1360].

1359 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 342, pp. 337, 338

1360 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 375, p. 384

MOGEŞTI

(comuna Ţifeşti, Vrancea).

1643, octombrie 5: Scrisoarea diaconului Pătraşcu, prin care îl înştiinţează pe Vasile Lupu voievod că, la cererea călugărilor de la mănăstirea Pângăraţi, a fost „la sat la **Mogeşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), să alegem nişte părţi ce-au fost cumpărat de la Florea, feciorul lui Dumbravă, de la femeia lui şi de la nepotul lor Ignat, 20 de paşi în frunte, şi din vad de moară, a şaptea parte, drept 20 de galbeni. Şi de la Crăciun din **Ciorbeşti** (pe Putna, Vrancea) şi de la femeia lui Măriia, fata Anii, 20 de paşi, cu parte din vad de moară, drept 15 galbeni, şi 20 paşi din frunte ce i-a dat Solomon, ce a fost vameş, şi partea lui din vad, cumpărătură, şi 5 paşi ce a cumpărat de la Vasile, feciorul Hoţului, şi de la femeia lui Măriia, drept 3 galbeni, şi o vie cu pomăt şi partea din vad de moară, a şaptea parte, ce a cumpărat de la Ureche şi de la femeia lui Frăsina, drept 20 de galbeni. / Deci am strâns oameni buni, pe Iane şi Istratie din **Bătrâineşti** (Bătineşti, comuna Ţifeşti, Vrancea), Barta, Trif, Ionaşcu, Iachim, Andreica şi Ghervasie din **Sârbi** (comuna Bârgăoani, Neamţ), şi le-am apes 65 de paşi, şi i-am stâlpit cu bolovani, din apa Putnii, până-n hotarul Milcovenilor”[1361].

1361 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 191, p. 178

MOGHILOVA

(satul Peştera, în Orheiul Vechi, Moldova).

1633, septembrie 6: Întărit de Moise Moghila voievod logofătului Pătraşco Ciogolea, care primeşte uric pentru „un sat drept domnesc, anume **Moghilova**, care sat acum se numeşte **Peştera**, în ţinutul Orheiului, unde a fost Orheiul Vechi, însă acel sat este făcut şi aşezat de părinţii domniei mele acolo, pe loc domnesc”[1362].

1639, noiembrie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui postelnic Apostol Catargiul, care primeşte uric pentru „un sat, anume **Peştere** (lângă Orheiul Vechi, comuna Trebujeni, judeţul Orhei, Moldova), care s-a numit mai demult **Movilova** (sau Mohileu), din ţinutul Orhei”[1363].

[1362] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 385, pp. 484, 485

[1363] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 262, p. 263

MOGOŞEŞTI

(pe Vilna, Vaslui, inclus în Slobozia,
comuna Ipatele, Iaşi).

1400, septembrie 1: Întărit de Alexandru cel Bun boierului Mogoş. „Iar hotarul acestui sat, din obârşia Vilnei purcede în jos, până la plopi, iar de la plopi, drept peste câmp, până la trei stejărei, în marginea dumbrăvii, de la acei trei stejărei drept la rediu şi în marginea rediului, la movilă, şi de la movilă, pe culmea dealului, până la poiană, iar de la poiană, pe Dealul cel Mare, până la obârşia Vilnei. Atât îi este tot hotarul"[1364].

1579, noiembrie 12: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod lui Simion, care cumpără, cu 140 zloţi tătăreşti, de la Toma vătag, Stefui, Ionaşco, Magda şi Zlata, copiii Toadei, şi de la seminţiile lor Ciochină, Sava, Ioan, Gherasim şi Sora, copiii Anuşcăi, nepoţi lui Dragotă, strănepoţi Ilcăi, „din uric de cumpărătură ce l-a avut strămoaşa lor Ilca de la bătrânul Ştefan voievod… jumătate din cât se va alege partea lor din satul **Mogoşeşti** şi din satul **Chiujdeşti** pe Vilna"[1365].

1633, ianuarie 15: Întărit de Alexandru Iliaş voievod paharnicului Stratul Bolea şi seminţiilor lui, nepoţii şi strănepoţii fraţilor Glăvan pisarul şi Baciul, după o pâră

1364 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 12, p. 18

1365 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 126-128

la domnie cu popa Simion, feciorul Andreicăi, nepot Bâgii şi seminţiile lui, cu Toader, feciorul Nastasiei, Gligori, feciorul Vasilcăi, nepot Fedcăi, şi cu Tătăroae şi cu toate seminţiile lor, toţi nepoţi şi strănepoţi bătrânului Manea Mogoşescul, „pentru jumătate de sat de **Mogoşăşti**, ce-i pe Vilna, sub codru, în ţinutul Vasluiului”[1366].

1636, mai 18: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitru Sârbul din târgul Iaşilor, în baza unui zapis de mărturie de la Mihalcea, Cozmiţa şi toţi fraţii lor, în care zapis mărturisesc că „au vândut dreapta lor ocină şi moşie din satul **Mogoşeşti**, care este în ţinutul Vasluiului, pe râul Vilna, lui Dumitru Sârbul, pentru 4 poloboace de miere”[1367].

1637, ianuarie 14: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitrul Sârbul din **Eşi**, care cumpărase, cu 100 zloţi bătuţi, conform unui zapis de mărturie, de la Mihalce, Cozmiţa, Salomia şi Nastasie, feciorii lui Pătraşco Baci, moşia lor din „sat din **Mogoşeşti**, de la ţinutul Vasluiului, ce se va alege partea lui Matieş, din vatra satului, din câmp şi cu vad de moară în pârâul Vilna, şi cu loc de prisacă”[1368].

1638, iulie 19: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Gavriţa, cu ai săi răzeşi din satul **Pâhneşti** (comuna Arsura, Vaslui), ce este în ţinutul Fălciului, s-au pârât de faţă, înaintea domniei mele, cu Gheorghe Boghiul, Mirea şi Mărdarie din sat din **Roşiori**

[1366] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 271, p. 346

[1367] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 419, pp. 481, 482

[1368] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 11, p. 11

(comuna Buneşti-Avereşti, Vaslui) şi cu Terchilă din **Mogoşeşti** (comuna Ipatele, Vaslui) pentru hotarul satului Pâhneşti, anume pentru poiana ce se întâmpină cu hotarul Roşiorilor, cu al Mogoşeştilor şi cu hotarul **Armăşenilor** (comuna Băceşti, Vaslui), zicând Gheorghe Boghiul, Mirea şi Mărdarie din Roşiori şi Terchilă din Mogoşeşti cum nu are satul Pâhneşti nimic treabă în acea poiană, nici le ajunge hotarul Gavriţei şi al răzeşilor lui în Poiană, Iar Gavriţa şi răzeşii lui au zis că ei au apucat din moşii lor ţinând acea poiană jumătate de sat Roşiori, iar dinspre Mogoşeşti vin hotarele alături şi dinspre Armăşeni iar se întâmpină hotarele. / Şi au zis că s-au mai pârât în zilele Radului vodă pentru acea poiană şi le-a dat hotarnic pe Toader Cehan sulgerul, de le-a hotărât şi le-a pus semne pe unde a venit hotarul satului pâhneşti dinspre Roşiori, Mogoşeşti şi Armăşeni; un semn este din drumul cel mare, la locul **Lohanului**, în sus, spre Lohan, până în capătul poienii, în dreptul lacului, în capul rediului, din jos pe marginea rediului, dinspre răsărit, până în capătul rediului din sus, până în fântâna poienii, în jos pe valea Arsurii, până unde se împreună cu hotarul **Ţinteştilor** (comuna Arsura, Vaslui)... Deci domnia mea şi cu tot sfatul domniei mele am dat Gavriţei şi răzeşilor lui să-şi ţină ocina şi moşia lor, pe unde au ţinut-o moşii lor şi pe unde au pus semne hotarnicii"[1369].

1640, aprilie 2: Mărica, Nastasiia şi Stanca, fetele lui Precop, nepoatele lui Ionaşco au „fost vândut o parte de ocină din sat din **Petreşti** (lângă Ipatele, comuna Ipatele, Iaşi) jupânului Andoca. Deci am fost lăcomit, de am luat mai mult decum făcea ocina. Apoi, dacă a trecut

---

[1369] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 422, p. 402

un an, a pus Andoca pe Ştefan Perşea din **Mogoşăşti** (sat înglobat în Ipatele, comuna Ipatele, Iaşi) şi pe popa de acolo, şi alţi oameni bătrâni de acolo şi au ales locul în Petreşti, pe cât am vândut noi şi s-a aflat că am luat 20 zloţi mai mult. Apoi ne-au strâns de bani şi bani n-am avut de unde-i da, că-i cheltuisem. Ce altă n-am avut ce-i da, ci i-am dat patru pământuri din Mogoşeeşti şi şase din **Chiujdeşti** (lângă Alexeşti, comuna Ipatele, Iaşi), că atât ni se venea partea noastră, şi ne-am rugat să le ia, şi le-a luat, că altă n-a avut ce lua de la noi… / Şi această tocmeală s-a făcut dinaintea lui Ştefan Perşea, popii Simion, Ipatie şi Toader Moşuleţi din Mogoşeşti”[1370].

1642: Toader Echim vinde cumnatului său Corlat cămăraşul şi lui Dănăilă şi Ionaşcu, „drept 3 matce gata de roişte şi un bou de jug… din partea unchiului meu Marco, din jumătate de sat **Turbăteşti**, din partea din sus, ce se va alege… aşijderea am dat şi biserica pe mâna lor, să o îngrijească, să se facă în biserică ce va trebui, să se ţină preot la biserică, pentru sufletul unchiului meu Marco… / şi tocmala s-a făcut dinaintea lui Trifan Vechiul, Marco şi Vasile Dalbul, Savin şi Gligore de **Budeşti**, Vasile, ginerele lui Golăi, Ignat, Florea şi Gligorie vătaful de **Mogoşeşti**, şi alţi oameni buni”[1371].

1774, mai 26: Satul **Mogoşeştii**, ţinutul Cârligăturii, ocolul de Jos, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1372]**: Toată suma caselor: 42**. Scădere rufeturi,

---

[1370] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 330, pp. 343, 344

[1371] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 95

[1372] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 482

însă 42: 24 poştaşi, 11 sămeni hătmăneşti, 5 fuştaşi, 2 sărace. / **Rufeturi**: Ion, poştaş din Podu Iloaiei / Marin, tij ot tam (la fel, tot de acolo) / Crâste, tij ot tam / Trohin, tij ot tam / Ioniţă, tij ot tam / Ursul, tij ot tam / Gheorghi, tij ot tam / Dumitru, tij ot tam / Ioniţă, tij ot tam / Vasile, tij ot tam / Ştefan, tij ot tam / Ichim, tij poştaş din Podu Iloaiei / Ioniţă, tij ot tam / Toader, poştaş ot tam / Ioniţă, tij ot tam / Gheorghi, tij ot tam / Iordachi, tij ot tam / Pavăl, tij ot tam / Panaite, tij ot tam / Ioniţă brat (frate) popii, tij (la fel) / Vasile, holtei cu mamă, la fel / Mihălachi, la fel / Ştefan, la fel / Apostol, la fel / Ioniţă, săman hătmănesc / Gavril, săman hătmănesc / In (alt) Gabril, săman hătmănesc / Vasile, tij săman hătmănesc / Loghin, săman hătmănesc / Dumitraşcu, săman hătmănesc / Ioniţă, săman hătmănesc / Ianachi, săman hătmănesc / Dumitraşcu, săman hătmănesc / Ştefan, săman hătmănesc / Ursul, săman hătmănesc / Ioniţă, fuştaş / Toader, fuştaş / Ioniţă, fuştaş / Todosii, babă săracă / Ioana, săracă / Ursul, fuştaş / Vasile, fuştaş.

1901: „**Mogoşeşti**, comună rurală în partea de sud-est a plășii Stavnicul, judeţul Iași, situată pe costișa dinspre est şi nord, a culmii dealului Bordea, ce înconjură toată plasa, în partea dinspre sud. Se compune din satele: Mogoşeştii Frumoasei, Mogoșeștii Gălăţei, Budeşti, Mânjești și Vocoteşti, cu o populaţie de 462 familii sau 1.047 suflete. Tot pămintul comunei este deluros, acoperit cu păduri, livezi și vii; sunt și puţine şesuri, udate de mai multe pâraie. Are 5 biserici, deservite de 2 preoți, 5 cântăreţi şi 3 eclesiarhi; 2 şcoli, conduse de 3 învățători și frecventate de 101 elevi; o moară de vânt, 2 de apă şi 2 cariere de piatră. Prin această comună trece drumul judeţean Iași-Vasluiii, peste Dealul Bordei. Prin mijlocul

ei trece cul ei trece drumul comuno-vecinal de la Iaşi, la Vaslui, prin satele: Budești, Hadâmbul şi Mironeasa, tot peste dealul Bordei. Vite: 2.337 vite mari cornute, 320 oi, 260 capre, 152 cai şi 407 râmători”[1373].

MOGOŞEŞTI

(comuna Mogoşeşti-Siret, Iaşi).

1503, septembrie 30: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Neamţ, căreia îi dăruieşte „un sat din satele noastre proprii, anume **Băicenii** (lângă Volintireşti, comuna Alexandru I. Cuza, Iaşi) pe Siret şi morile de pe Siret, mai sus de **Ordzeşti** (lângă comuna Alexandru I. Cuza, Iaşi) şi mai jos de **Vornutariu**” (Volintireşti, comuna Alexandru I. Cuza, Iaşi); „un sat tot pe Siret, anume **Mogoşeşti** (comuna Mogoşeşti-Siret, Iaşi), care e aşezat pe hotarul satului lor, al **Şendrenilor**” (Cozmeşti, fost Şendreşti, comuna Stolniceni-Prăjescu, Iaşi), cumpărat de Ştefan Vodă, cu 400 zloţi tătăreşti, de la Vasutca, fiica lui Cozma al lui Şandru, şi de la nepoţii ei Danciul, fiul lui Buciaţchi, şi Isaico, fiul lui Iurie; „o prisacă în braniştea noastră de la **Bohotin** (la vărsarea Jijiei în Prut, Iaşi), la gura Tătarcei… Iar hotarul satului Mogoşeşti, care e tot pe Siret, să fie începând din susul satului, dintre ei şi Şendreşti, de la un plop însemnat ce e pe malul Siretului, şi drept peste luncă, printre bălţi, la deal în câmp, la o

[1373] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 375

movilă săpată lângă drum, şi pe câmp la o movilă săpată în mijlocul câmpului, şi pe marginea dumbrăvii la movila săpată din jurul stejarului, şi prin dumbravă la movila săpată în jurul a doi stejari şi tot prin dumbravă la făget, şi prin făget drept la vârful dealului şi pe deal, prin făget la vale, până la pârâul Muncelului; întorcându-se apoi pe acel pârâu la vale spre câmp, pe acelaşi pârâu şi câmp, până la lunca Siretului, pe acelaşi pârâu şi prin luncă până la Siret, şi pe Siret în sus până la plopul de unde am început. Acesta este tot hotarul”[1374]. Celelalte hotare, din veac.

1613, februarie 22: Zapis de mărturie de la Vasile uricarul din Târgul Pietrii şi de la Andrei din târgul Bacăului, „dat la mâna lui Miftodie din **Oteşti**, precum să se ştie că a venit acest om, anume Grozav din **Nisporeşti** şi a dat lui Miftodie, feciorul său, o parte de moşie din satul **Nisporeşti** şi **Filipeşti**, partea mâne-sa, şi o parte din **Mogoşăşti**, partea lui Miftodie, ce-a avut de la mă-sa, pe din jos de casa lui din Oteşti. / Miftode încă a dat în vistierie 90 taleri deplin, pe părţile acestor moşii, cât se va alege, înaintea noastră şi a multor oameni din **Oteşti**, adică Biserenciu vatav, Rusul, Vasile şi Toader Iverinţi”[1375].

1628, aprilie 2: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii lui Balica („ce se numeşte Balicova”) din **Iaşi**, metoh „al slăvitei mănăstiri de la muntele Sinaiului”, care are „în semne acel hotar al sfintei mănăstiri, în jos până la fântână, pe capătul grădinilor lui Necoară şi,

---

[1374] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 293, pp. 520-524

[1375] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 205

de acolo, în sus, la drumul mare a Scânteii, în dreptul pârâului Gălăţii şi în dreptul morii călugăriţelor de la Socola, iar de la pădure, până la Cetăţuie şi pe unde curg apele spre mănăstire", mănăstirea „Balicova" primind uric pentru „un sat anume **Ulmii** (pe Bahlui, Iaşi), cu iazuri şi mori pe Bahlui, în ţinutul Hârlăului"; „alt sat, anume **Borceştii** (lângă Glingeni, în Soroca, Moldova), pe apa Ciorna, cu loc de moară şi chive, din ţinutul Sorocăi"; „alt sat, anume **Iucaşul** (satul Dochia, Neamţ), cu loc de iaz şi moară, din ţinutul Neamţului"; „alt sat, anume **Şiviţa** (în Covurlui, Galaţi), din ţinutul Covurluiului"; „un sat, anume **Mogoşăştii** (Iaşi), ce este sub Plop, cu loc de iaz şi moară, în ţinutul Cârligăturii"; „două fălci de vii din **Cotnar**, din Dealul Piscopului, dinspre răsărit… şi alte două fălci de vii din Cotnar, în Dealul Ursului"[1376].

1663, martie 22: Vasile, Ionaşco, Constantin şi Savasiia, feciorii Florii din **Mogoşăşti**, nepoţi Grozavei din Nedeiani, ce a fost nepoată lui Tătar, bătrânul de acolo (stâlpul), şi Apostol, feciorul lui Ionaşcu, feciorul Grozavei, nepotul lui Tătar bătrânul, vând lui Solomon Bârlădeanul, pentru 4 galbeni, „ce am avut dinspre noaşa (bunica) noastră Grozava, nepoata lui Tătar bătrânul, în **Nedeiani**"[1377].

1901: „**Mogoşeşti**, comună rurală în judeţul Roman, plasa Moldova, spre nord de oraşul Roman şi aproape de extremitatea judeţului, la 30 km de el şi la 31 km de reședința plășii. Este formată din satele: Mogoşești şi Muncelul de sus, cu rereședința comunei în satul Mogo-

---

[1376] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 333, pp. 454-456

[1377] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 179, 180

şeşti. Are o populație de 526 familii sau 1.797 suflete, din care 200 familii de unguri şi 17 familii de evrei. Sunt 4 biserici de lemn: 2 ortodoxe şi 2 catolice; o școală mixtă”[1378].

MOGOŞEŞTI

(sat inclus în oraşul Buhuşi, Neamţ).

1626, februarie: Întărit de Miron Barnovschi lui Ifrim Medrea, după pâra ce a avut-o cu Pentelei din **Hărliceşti** (sat inclus în oraşul Buhuş, Bacău) şi cu Zaharia din **Zbereşti** (comuna Costişa, Neamţ) „pentru o parte de ocină din sat de **Mogoşeşti** (sat inclus în oraşul Buhuşi, Bacău), dintr-a treia parte de sat, a opta parte, de partea Vrâncenilor, cu vad de moară”[1379].

MOGOŞEŞTI

(lângă Costişa şi inclus în Costişa, Neamţ).

1438, noiembrie 9: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Tatul Herlic „şi nepoţilor săi de soră, Danciul Paidos şi Niagul Roşca”, care primesc uric pentru „trei sate pe Bistriţa, anume Moineştii, unde a fost casa lui

---

[1378] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 376

[1379] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 13, p. 18

Herlic şi unde a fost Neguşor, în gura Orbicului, şi Bodeştii, din jos, şi **Mogoşăştii**, din sus"[1380].

1625, august 24: „Adică eu, Pătraşcu Başotă, al doilea logofăt, şi eu, Gheorghie Başotă, al doilea vistiernic, mărturisim noi cu mare credinţă, la mâna dumisale lui Pană vistiernic, că, trimiţându-ne cu cinstită carte a măriei sale, lui vodă, de i-am hotărât dumisale, lui Pană vistiernic, nişte părţi de moşie din **Mogăşăşti** (inclus în Costişa, Neamţ) de la ţinutul Neamţului, care le-a cumpărat Pană vistiernicul cu un zapis de la Zaharie şi fraţii lui, Irimie, şi Simion, şi Condre şi sora lor Tudora, toţi nepoţi Danciului din Mogoşăşti, ce au vândut, din jumătate de sat, a patra parte, ce s-au chemat partea Mânzăştilor, care le-a plătit Pană vistiernic cu 80 de taleri bătuţi. / Şi alt zapis, de la Macsâm, fecior Andriicăi Creţului, şi Gavril, cu fraţii lui, Ştifan şi Bejan, feciorii Măriei, toţi nepoţii Danciului Pardos cel bătrân, care a vândut lui Pană vistiernic, din tot satul Mogoşăştii, a patra parte, cu casele lor şi cu pivniţe şi jăcniţe. şi toate măiestriile ce sunt pe lângă casă, şi cu jumătate vad de moară, şi cu două mori gata, umblătoare în gârla Bistriţei. / Care toate aceste le-au plătit Pană vistiernic bani gata... şi coţi postav ce s-au cuprins 90 ughi bani buni, şi un zapis de la Toader Gărgăriţă, ficior lui Gligori Gărgăriţă cel bătrân şi cu femeia lui, cu Nastasie, fata popii Bechii şi a Gaftonii, şi cu fetele lor, cu Sofronie şi Ileana, au vândut, din jumătate de sat, a treia parte. / Deci noi, dacă am mers acolo, la moşie, împreună cu Trele, pârcălabul de Neamţ, şi cu Iuga pârcălabul şi Cârlig vornic de poartă, şi am strâns pe toţi răzeşii şi pe alţi oameni buni şi

---

[1380] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 191, p. 270

bătrâni: Alecsa ot **Hârliceşti** (sat lângă oraşul Buhuşi, Bacău), şi Pintilie ot tam, şi Veriva ot tam, şi Condre, şi Dămiian, şi Cortiş ot tam, şi Gavril Ciochirlie, şi Bănte ot **Vrânceni (?)**, şi Gavril de **Dumbrăveni** (comuna Dumbrăveni, Bacău), şi Patrichi de la **Orbic** (contopit cu oraşul Buhuşi, Bacău), şi Rusul călugărul din Mogoşăşti, şi Toader vornicul, şi diaconul Bănte din **Zbereşti** (satul Zbereşti, Bacău), şi Hroiţă, şi Ion, şi Costandin şi Toader din **Dorneşti** (satul Dorneşti, Bacău). / Şi mergând cu toţii la Bistriţă, întâi am făcut o funie de 20 de stânjeni ş-am măsurat, din apa Bistriţei, lunca cea mare din sus, de unde umblă luntrile, pe drum, până peste Topliţă, la casa lui Nichifor, şi am găsit 27 funii şi am pus piatră în malul Topliţei. De acolo, piste bălţi, printre Zbereşti şi printre Mogoşăşti, pe şes, până supt deal, şi am găsit 50 de funii şi am pus o piatră la mijlocul şesului şi o piatră supt… şi am măsurat şi dumbrava, la deal, până la loc în vârful dealului, deasupra, şi am găsit bolovan vechi şi am făcut şi noi bour, şi până acolo am găsit 38 funii, 2 stânjeni. / Şi am mai mers cu trei funii până în muchia dinspre Orbic şi n-am mai putut merge cu funie, că-i huciul des şi pădure, dar am căutat din muchie, peste codru, spre răsărit, precum mi-au mărturisit răzeşii că merg Mogoşăştii. Şi s-au dus Luca, vătavul lui Pană vistiernic, cu răzeşii şi au făcut un bour peste Orbic, în muchea codrului, într-un paltin, şi unul într-un fag, în Bobeică, în vârful codrului. / Şi am mai făcut bour în pârâu, pe unde a fost moara lui Hăsan, în capul poienii ceea mai din jos, şi ne-am dus şi noi până în marginea unor săpături, peste Orbic, la un bour vechi, şi ne-am întors înapoi şi am măsurat tot satul curmeziş şi au scos răzeşii pe acele zapise 16 funii 10 stânjeni şi le-am pus o piatră hotar supt deal. Şi şi-au primit toţi răzeşii

atâta să ţină şi la luncă şi la dumbravă şi la codru. / Şi am iscălit, să se creadă, şi, iscălit şi unii din răzeşi, dar popa Bechii şi Pintilie şi Veriva n-au iscălit, zăcând că or întoarce de la Pană vistiernic”[1381].

1626, februarie: Întărit de Miron Barnovschi lui Ifrim Medrea, după pâra ce a avut-o cu Pentelei din **Hărliceşti** (sat inclus în oraşul Buhuş, Bacău) şi cu Zaharia din **Zbereşti** (comuna Costişa, Neamţ) „pentru o parte de ocină din sat de **Mogoşeşti** (sat inclus în oraşul Buhuşi, Bacău), dintr-a treia parte de sat, a opta parte, de partea Vrâncenilor, cu vad de moară”[1382].

1628, noiembrie 25: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui sluger Gheorghe Costeanul şi cneaghinei lui Nastasia, care cumpără, pentru 95 ughi şi un cal preţuit la 40 taleri, de la Toader şi Nechita Moţoc, fiii vornicului Moţoc, „jumătate din satul **Petreşti** (azi satul Blăgeşti, Bacău) şi cu jumătate din mori şi cu jumătate din tot locul”, zapisul de mărturie fiind semnat de „Pănteleі visternicel din **Hărliceşti** (inclus în oraşul Buhuş, Bacău), Pătraşco visternicel şi Zaharia păhărnicel din **Zbereşti** (comuna Costişa, Neamţ), Toader Beldiman aprod din **Vătămani** (Vătăman, lângă Costişa, Neamţ), Vasile Bantăş, Gligorcea păhărnicel şi popa Nicoară din **Costeni** (azi satul Prăjeşti, Neamţ) şi Cozma visternicel din **Aldeşti** (comuna Onişcani, Bacău)”[1383].

[1381] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 369, pp. 438, 439

[1382] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 13, p. 18

[1383] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 439, pp. 600-603

1632, februarie 20: Zapisul Varvarei călugăriţa, de loc din Durneşti, prin care mărturiseşte că a luat „un poloboc de miere de la Tofan Sechil şi am pus zălog partea mea de ocină din **Durneşti**… Şi această tocmeală s-a făcut în casa lui Pătraşco de **Zbierăşti**, dinaintea lui Pătraşco, Ştefan şi Maxin de **Mogoşeşti**, a lui Păntileiu de **Hărliceşti** şi a popei Gligăi din Zbierăşti”[1384].

1635, martie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului sulger Gheorghe Arapu, care primeşte urice pentru „un sat anume **Sacalâşăşti** (lângă Slobozia, înglobat în Oneşti, Bacău), de pe pârâul Topoliţa, ce este în ţinutul Neamţ şi îi este lui danie şi miluire de la cei dintâi domni”. / „Şi jumătatea din sus din satul din **Căcăceni** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), pe apa Cracovii, danie şi miluire de la Barnovschi voievod”. / „Şi nişte părţi de moşii din satul **Mărişăştii** (Mărăşeşti, lângă Certieni, comuna Bârgăoani, Neamţ), partea din sus, dinspre casa popii Haraga, cumpărătură de la Dediul din târgul **Iaşi**, ce a fost pârcălab de Neamţ, drept 190 taleri de argint, iar lui i-a fost cumpărătură de la fraţii Grigorie, Orăşăl, Pavel şi Hăcimunda”. / Şi altă parte din Mărăşăşti, cumpărătură de la Nestor din Mărăşăşti, drept un cal”. / „Şi îi întărim o parte din satul **Dumeştii** (?), cumpărătură de la Barnovschi voievod, pe care el a cumpărat-o de la Ioana, fata Cozmii, nepoata Durnii, drept 25 taleri de argint”. „Şi iarăşi, din Dumeşti, un loc de casă şi de arături şi din fânaţ şi cu livezi în sat şi în **Craeşti** (lângă Dorneşti, comuna Costişa, Neamţ), cumpărat de la Maxim şi Larion, feciorii lui Vasile, drept 16 taleri, dar lor le-a fost cumpărătură de la Toader sin Ştefan Cârlig”. /

[1384] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 9, p. 8

„Şi iarăşi, din Dumeşti partea cumpărată de la Maria, Marta, Romaşco şi Iacov, feciorii lui Ştiful, şi frate-său Ionaşco Buzea, drept 10 zloţi bătuţi". / „Şi, din Dumeşti, cu patru curături, cu loc de prisacă, cumpărată de la Vlasie, drept 12 galbeni, iar lui i-a fost cumpărătură de la Varvara, fata lui Drăgan, şi altă parte de la Robul Bobotă sin Drăgan". / „Şi o arătură de la Lupul Vărzariu şi feciorii lui, drept un galbeni bun". / Şi iarăşi îi întărim nişte moşii din satul **Mănăileşti** (Mănoaia, comuna Costişa, Neamţ), două părţi din partea Drăghinii, cumpărate de la Lupul Vărzariu vornic şi femeia lui Gaftona, drept 10 galbeni buni". / „Şi o arătură din Mănăileşti, cumpărată de la Lupul Vărzariu vornic, drept un galben". / Şi două arături dintr-acelaşi sat şi-a cumpărat de la Gligori şi Florica, fiii Lupului vornic, drept 2 lei bătuţi". / Şi altă parte dintr-acelaşi sat şi-a cumpărat de la Nastasia, Antimia şi Ioana, fetele Irinii, nepoatele Nechitii, drept 12 galbeni buni". / „Şi altă parte din Mănăileşti şi-a cumpărat-o de la Lupul sin Ilie şi ai lui, drept 25 taleri bani buni". / „Şi altă parte din acel sat, jumătate din partea lui Parel visternicelul, cumpărată de la Iacob diaconul din popa Savii, drept 50 taleri de argint" . / Şi tij (la fel) întărim lui jumătate din satul **Petreştii** (comuna Blăgeşti, Bacău), cumpărătură de la Toader Moţoc şi de la fratele său Nechita, feciorii lui Moţoc vornic, drept 12 galbeni, ce au preţăluit drept 40 taleri de argint". / „Şi mai întărim a treia parte din satul **Costeni** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), cumpărătura lui Dumitraşco Ştefan logofăt de la Gligorce, Martam Larion şi Maxim, feciorii lui Vasile, nepoţii Nastasiei, şi de la vărul lor Constandin şi soru-sa Dochiţa, fiii lui Ion, drept 200 taleri. Şi după aceea a schimbat Gheorghe Arapul şi a dat

lui, schimb pentru schimb, altă parte de moşie a lui din satul **Bucileştii** (Buciuleşti, comuna Podoleni, Neamţ),, care i-a fost cumpărătură de la Condre şi fraţii lui, fiii lui Borce visternicel". / „Şi mai întărim lui nişte părţi din **Mogoşăştii** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), ce a fost cumpărătură jupânesei lui Vista, o parte de moşie de la Zaharie şi de la fraţii săi Irimie, Simion, Condre şi Tudora, toţi nepoţi Danciului, din jumătate e sat a patra parte, ce se numeşte partea Mânzăştilor (parte din Mogoşăşti), şi o moară pe gârla Bistriţei, ce a fost cumpărătura lui Toader, fiul lui Beldeman logofăt, şi după aceea au vândut jupânului Vista". / „Şi altă parte de moşie ce a cumpărat jupânul Vista din satul **Mogoşeşti**, de la Creţul, Gavril, Ştefan şi Bejan, fiii Măriuţei". / „Şi iarăşi nişte părţi de moşii din satul **Mărăşăştii** şi din satul **Sârbii** (lângă Costişa, comuna Costişa, Neamţ), două locuri de casă, un loc de casă din Mogoşăşti, iar alt loc în Sârbi, cu loc de prisacă la Mărăşăşti şi cu livadă şi arături arate, o săpătură lângă Leciul, o săpătură în sus, o săpătură dinspre Făurei, două botăi în Funduri, la Mărăşăşti, un botăi în fânaţ, un botăi în rândul Ţulţoae, ce au dat lui acele părţi de sus scrise Grigorie sin Toader Buga, Ioana şi muma ei Ioana, a ei dreaptă cumpărătură de la Toader Buga, Vasile Ţiganul sin Ion Ţiganul: un loc de casă din Mărăşăşti şi un botăi în fânaţ, un botăi în rândul Ţulţoae, o arătură pentru casa lui Galer, o arătură la Glod şi altă parte pe drumul Făurei, fiindcă a dat numitul de sus Gheorghe sulgerul un cal bun şi l-au plătit pe Grigorie de la pârcălabii de Neamţ". / „Şi iarăşi, o prisacă din Mogoşăştii, cumpărată de la călugării de la mănăstirea Pangrani, drept 40 taleri, iar lor le-a fost cumpărătură de la Maxim Creţul din Mogoşăşti". / „Şi iarăşi întărim lui

două fălci de vie la **Cotnari**, din Dealul Mândru, cu pivniţă de piatră, cumpărătură Simion birariu sin Bietii birariu, drept 500 zloţi bătuţi". / „Şi alte două fălci de vie de la Cotnari, din Dealul Pescop, ce şi-a cumpărat de la Ilie, fratele lui Hasan Cilibi, ce vinde coberţii fără preţ în Ţarigrad, drept 200 zloţi bătuţi, care vii au fost ale lui Simion sin Betii arman, şi a fost dator cu 1.000 lei bătuţi lui Hasan Cilibi, şi pentru acea datorie i-a vândut acele vii"[1385].

1636, iunie 5: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Gheorghe, fost vistiernic, Iuraşco, fost hatman, şi Marica, fiii lui Toader Başotă pivnicer şi ai cneaghinei Anghelina, care primesc ispisoace de întăritură pentru „dreptele lor ocini şi dedini, câte a patra parte din satul **Bodeşti** (comuna Bodeşti, Neamţ) şi satul **Dănceşti** (comuna Bodeşti, Neamţ) pe Cracău, ce sunt în ţinutul Neamţului, cumpărătură lui Toader Başotă de la Gheorghiţă Ciolpan; şi iarăşi, partea lui Toader Başotă din satul **Cuciulaţi** (înglobat în Secuieni, comuna Secuieni, Neamţ), iarăşi din acel ţinut; altă parte de ocină din satul **Bereşti** (comuna Bereşti-Bistriţa, Bacău), cumpărătură de la Gheorghiţă Ciolpan şi de la alţi răzei ai lui; a treia parte din satul **Boteşti** (comuna Boteşti, Neamţ), ceare este în ţinutul Sucevei, pe râul Moldova, dedină a cneaghinei Anghelina a lui Başotă cel bătrân; altă parte de dedină, în **Mogoşeşti** (înglobat în Costişa, comuna Costişa, Neamţ), pe Bistriţa; parte a satului **Şerbăneşti** (înglobat în Hâr-

[1385] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 77, pp. 96-98

leşti, comuna Filipeşti, Bacău), cumpărătura mamei lor Anghelina"[1386].

1646, august 1: Zapisul popii Necula din **Greeşti** (Grieşti, comuna Ţibăneşti, Iaşi), al popii Simion ot **Mogoşăşti** (comuna Costişa, Neamţ), al popii Vasilie şi al lui Lupu din **Petreşti** (comuna Bâra, Neamţ), în care mărturisesc cum a venit înaintea lor „Flore, feciorul lui Capotă, de ne-a rugat să mergem la jupânul Andoca, să-l tocmim cu o parte de ocină din satul Petreşti, ce este în ţinutul Vasluiului, pe apa Hilnii, care ocină o au fost pus zălog la dumnealui. Şi am vândut, drept 30 de lei, însă partea de moşie a tătâne-său, câtă se va alege partea lui"[1387].

1774, iunie: Satul **Mogoşeştii**, ţinutul Neamţului, ocolul Bistriţei, după recensământul lui Rumeanţev[1388], avea **toată suma caselor 12**. Scădere rufeturi 9: 4 mazili (feciori de boieri), 1 văduvă, 4 case pustii. Rămân birnici 3. / **Birnici:** Ion, prisăcar / Toader sin (fiu) lui / Ion, ungurian. // **Rufeturi:** Costantin Arapu, mazil / Vasile Arapu, mazil / Gheorghe Arapu, mazil / Costache Movilă, mazil / Panaghia, văduvă. // **4 case pustii**.

[1386] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 427, pp. 489-491

[1387] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 456, p. 389

[1388] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 31

MOGOŞEŞTI

(comuna Buneşti-Avereşti, Vaslui).

1638, noiembrie 4: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Vasile Cogălniceanul, fiul lui Ion Cogălniceanul, în baza unui zapis de la voitul şi pârgarii de **Huşi** şi de la alţi orăşeni, de la Duma şi Ştefan diacul, în care mărturisesc „cum a cumpărat tatăl său, Ion Cogălniceanul, înaintea lor, un loc de prisacă în Valea Mănăstirii (toponim în Mogoşeşti), de la Paulina, fiica lui Gliganu din **Mogo-şeşti** (comuna Buneşti-Avereşti, Vaslui), pentru 10 taleri de argint”[1389].

1724, decembrie 27: „Partea surorii noastre Tofa-na” Arbore, fiica lui Gavril Luca spătarul, „ce i s-a venit la împărţeala noastră de pe moş şi de la părinţi: **Pulbe-renii**, sat întreg la Lăpuşna, pe Cogâlnic; / **Odobeştii**, la Fălciu, şi parte din **Dinţăni**; / a treia parte din **Mogoşăşti**, tij (la fel) la Fălciu; / a patra parte de **Vărzăreşti** la Orhei, pe Bâc; / a patra parte de **Tânjăleşti**, la Eşi; / a patra parte de **Ialoveni**, la Lăpuşna, pe Işnovăţ; / sat **Băcşănii** peste Prut, la ţinutul Eşilor. // Ştefan Luca comis, Adam Luca sluger”[1390].

1389 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 500, pp. 465, 466

1390 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 139, p. 163

MOGOŞEŞTI

(comuna Mogoşeşti, raionul Herţa, Ucraina).

1639, aprilie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Isac, fiul lui Miron de **Sinehău**, şi cneaghinei lui Antemia, care cumpără, cu 80 ughi (ducaţi ungureşti) galbeni, de la Ion Prăjescul ceaşnic, fiul lui Ştefan prăjescul vornic, şi de la Annesia, nepot lui Petru Vartic, „trei părţi din satul **Molniţa**, ce-i în ţinutul Cernăuţului”, iar de la Nicoară Dupniţă şi femeia lui Micuţa, fata Micuţei, nepoata popii Toma din **Călineşti**, şi de la seminţia lui Isac, cu 77 lei bătuţi, „a lor dreaptă ocină din acelaşi sat Molniţa”… / De la Orheianul şi cneaghina lui Odochia, fata lui Gheorghe, cu 70 lei bătuţi, „din jumătate de sat **Mogoşeşti**, din partea din jos, a treia parte, cea din mijloc”[1391].

1646, august 11: Scrisoarea lui Pătraşco Stejereanul, trimisul lui Vasile Lupul voievod la satul **Turiiatca** (comuna Herţa, raionul Herţa, Ucraina), să socotescă „de un hotar cu fânaţe, ce-a avut pâră jupâneasa lui Dumitraşco, Antemiia, cu Pătraşco şi Danovici, înaintea măriei sale, zicând Antemia că a cosit Danovici nişte fânaţe ale ei, care le-au fost luat Stroici logofătul, iar Danovici a zis c-a fost al lui. / Deci noi am strâns oameni buni, anume Pântelei Barnovschi, Vidraşco, Stănilă, Grigore şi Drăgan din **Beceşti** (comuna Mogoşeşti, raio-

[1391] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 147-152

nul Herţa, Ucraina), Orheianul, Silion şi Zaharia din **Mogoşeşti** (comuna Mogoşeşti, raionul Herţa, Ucraina), Hilcea, Gherasim şi Ştefca din **Năhoreni** (azi Nihoreni, în hotar cu Tureatca, Ucraina), Lelic, Ilea şi Miron din **Ternauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa, Ucraina), Macsin vătămanul, Gavril, Malic, Moisei, Cornaci şi Simion de **Dersca** (comuna Dersca, Botoşani), Ihnat vătămanul, Curilă şi Lelea de **Lozna** (comuna Dersca, Botoşani), şi au luat cu sufletele lor cum au fost luate acele fânaţe de Stroici logofătul, către **Culiceni** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina), şi a fost de moşia Antemiei, de hotarul Turiiatcăi, iar Danovici n-are nici o treabă acolo. Şi s-au găsit că a cosit Danovici 55 de stoguri de fân, cu tăria sa. De aceasta dăm de ştire. / Aşijderea, au mărturisit aceşti oameni că a cosit Danovici la **Străneşti** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina) 40 de stoguri, iar pe partea jupânesei Antemia. De aceasta, dăm ştire"[1392].

1901: „**Mogoşeşti**, sat pe moșia cu acelaşi nume, în comuna Buda, plasa Herţa, judeţul Dorohoi, cu o populaţiune de 196 familii sau 799 suflete. Este situată la poalele pădurii și e formată din cătunele: Mogoșești, ce formează vatra satului, şi Lunca, așezată jos, lângă un smârc. Proprietatea moşiei e a moştenitorilor răposatului Grigore M. Holban. În vechime a fost a mănăstirii Solca din Bucovina, până la 1785; iar în urmă, a mănăstirii Mogoșeşti. Are 2 biserici, deservite de 2 preoţi, 2 cântăreţi și 2 pălămari: una, fostă mănăstire de călugări, cu hramul Naşterea Maicii Domnului, zidită, în 1818, de monahul Sava Holban, şi a doua de lemn, făcută, la 1794, de Ignat

---

[1392] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 465, p. 396

Bătrânul şi restaurată, în 1851, de spătarul Mihalache Holban, fost epitrop al mănăstirii. Sătenii împroprietăriți au 321 hectare 8 ari pământ, iar proprietarul, 130 hectare 33 ari câmp, 286 hectare 44 ari pădure şi 10 pogoane vie. Drum principal este acel de la Mihăileni, la Mamornița, trecând pe lângă sat. Moşia se limitează cu Mihoreni, Buda Mare și Beceşti[1393]".

MOHILA

(lângă Tălpigi, comuna Ghidigeni, Galaţi).

Întărit, în **9 octombrie 1487**, de Ştefan voievod, lui Radu Cârlig, care cumpărase, cu 40 zloţi tătăreşti, de la Maruşca, fata lui Tălpig, „dintr-al său drept uric, un sat pe Bârlad, anume Mohila"[1394]. Hotarul, din veci.

MOHILEU

(sau Movilova, Orhei, Moldova).

1617, iulie 25: Scrisoarea lui Aslan, pârcălab de **Orhei**, în care mărturiseşte lui Radul Voievod că a fost, însoţit de „călugăraşii de la sfânta mănăstire ce se cheamă a lui Golăi… să le socotesc locul şi ocinile a două sate, ce

---

[1393] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 376

[1394] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 13, p. 21

se cheamă **Tărbujanii** pe Răut şi **Ocsintiia** pe Nistru. Într-aceea am strâns oameni buni (anume Măn de **Susleni**, Iachim cel bătrân, Bălaş cel bătrân şi Moş de **Marcăuţi**, Ion de **Ocsăntiia**, Horceag de **Movilova**) şi am socotit împreună, şi am scos bătrânii înainte, care au ştiut locul bine şi hotarele, pe urma unui hotarnic anume Bălţatul, ce a fost logofăr… Când a fost dinspre Molovata, aflat-am mult loc luat al sfintei mănăstiri, câteva rânduri de pământuri dinspre Marcăuţi. Aşijderi s-au aflat hotarele clătite şi mutate din locul lor dinspre Băluşeşti… şi aflat-am cu sufletul meu că oamenii din cele trei sate sunt toţi vinovaţi de hatalm sfintei mănăstiri"[1395].

1633, septembrie 6: Întărit de Moise Moghila voievod logofătului Pătraşcu Danovici, care primeşte uric pentru dania domnească „un sat, drept domnesc, cu numele **Movilova**, care acum se numeşte **Peştera**, în ţinutul Orheiului, unde a fost vechiul Orhei. Însă acest sat a fost făcut şi aşezat de părinţii şi născătorii domniei mele acolo, pe loc domnesc. Drept aceea, acest sat cu numele de Movilova, care acum se numeşte Peştera, să fie de la domnia noastră lui Pătraşco Danovici logofătul dreaptă ocină, danie şi miluire"[1396].

1662, mai 20: Ispisoc de judecată de la Eustratie Dabija voievod, după ce „rugătorii noştri, tot soborul de la mănăstirea Golăia din târg din Iaşi… s-au pârât de faţă cu Gheorghe Catargiu, ce a fost clucer mare, pentru o bucată de loc cu mori gata, ce este la moşiile sfintei mănăstiri la **Golăeşti**, şi la **Mihălaşa**, şi la **Stohoceni**, ce

---

[1395] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 44, p. 56
[1396] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 62, pp. 69, 70

sunt la ţinutul Orheiului, pe valea Răutului, zicând rugătorii noştri că le face mare împresurătură Gheorghe Catargiu, de le împresoară acel loc cu hotarul satului său **Peştera**, ce s-a chemat **Movilău**… şi intră de le calcă hotarul, şi ne-au arătat şi drese, iarăşi de pâră şi de rămas, de la Irimia vodă şi de la Moise vodă, precum au mai avut şi atunci pâră cu sătenii de Peşteră, pentru acel loc şi mori, şi tot i-au rămas călugării pe peştereni. Iar Gheorghe Catargiu aşa a dat seamă, cum că acel loc l-a cumpărat de la o femeie, şi a adus de faţă pe acea femeie, de s-a pârât cu dânsa, / Deci acea femeie n-a avut cum da seama pentru ce a vândut, nici drese n-a avut pe acel loc… / Gheorghe Catargiu singur s-a dat rămas, numai ce a cerşut să-i întoarcă acea femeie tot înapoi ce a dat el pe acel loc”[1397].

MOHORÂŢI

(lângă Obrejani, comuna Popeşti, Iaşi)

1623, decembrie 6: Martori, când Radul voievod întăreşte prisaca diacului Ghiorghie din **Tătăreni** (comuna Popeşti, Iaşi), care, în baza unui zapis de mărturie „de la Lupul Dârlău pitar, şi de la Ion din **Obrejani** (comuna Popeşti, Iaşi), şi de la Onofrie, şi de la Mihăilă din **Moimeşti** (Moineşti, mai sus de Iaşi), şi de la Ionaşco, şi de la Vlăgea din Tătărani, şi de la Vasile Plop, diac din târgul

[1397] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 106, pp. 113, 114

Iaşi", cumpărase, de la Toader Borvină din **Mohorâţi** (lângă Obrejani, comuna Popeşti, Iaşi), cu 2 de taleri buni şi doi stupi buni, „un loc de prisacă în hotarul **Popeştilor** (sat în Cârligătură, comuna Popeşti, Iaşi), cu prisacă şi casă gata, împrejur cât aruncă un om cu securea"[1398].

1624, august 15: Întărit de Radul voievod lui Ghiorghie, diacul din Tătăreni, care cumpără, cu 20 taleri, de la Toader Borvină din Mohorâţi, „un loc de prisacă gata, cu zemnic şi împrejur cât arunci cu toporul în toate părţile"[1399].

1669, august 5: Zapisul lui Alexandru Buhuş şi al femeii sale Alexandra, fata lui Neculai Ureche, Vasilaşco Ureche spătar, Chiriac şi femeia lui Alexandra, şi al lui Nistor Batişte călugărul, care mărturisesc „pentru nişte părţi de ocină, din jumătate de sat **Pleşeşti**, dinspre biserică, a şasea parte, şi din altă a şasea parte, jumătate, şi pentru jumătate de sat **Mohorâţi**, partea din jos, care parte de ocină dintru întâi au fost moşii moşilor şi părinţilor lui Răzmeriţă de vistierie şi le-au vândut oamenilor părintelui nostru vornicul Ureche. / Iar apoi, de la noi, de la Ureche şti, acea a şasea parte şi dintr-alta a şasea parte jumătate din Pleşeşti s-au vândut lui Gligoraşco Hăbăşescul ce-a fost hatman şi, cu pâră, o au întors Răzmeriţă de vistierie, cu fraţii lui Toader, Gligoraşco şi Istratie, cu femeia sa Cernuşca"[1400].

[1398] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 140, pp. 187, 188

[1399] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 227, p. 298

[1400] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 37, 38

MOHORÂŢI

(azi Cornăţelul, comuna Motoşeni, Bacău).

1639, septembrie 10: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Ursul, Tudor şi Gavril, nepoţi lui Vasile din satul Mohorâţi, s-au pârât de faţă, înaintea domniei mele, cu Ştefan Corpaci pentru nişte părţi de ocină din sat din **Mohorâţi** (azi Cornăţelul, comuna Motoşeni, Bacău), ce este în ţinutul Tecuciului, zicând Ursul cum au avut patru părţi de ocină în sat şi, dintr-acele patru părţi, a vândut Gavril Muruială o parte lui Ştefan Corpaci, iar trei părţi au rămas nevândute, Deci Ştefan Corpaci a vândut acea parte altor oameni şi, cu acea parte, a vândut şi acele trei părţi ale lor. Iar Ştefan Corpaci a zis, înaintea domniei mele, că acele patru părţi de ocină le-a cumpărat tatăl său de la Gavril Muruială. / Deci domnia mea i-am judecat după obiceiul ţării şi le-am dat lege să aducă Ştefan dresele cu ce-a cumpărat tată-său şi le-am pus zi în două săptămâni… când a fost la zi, Ursul cu fraţii săi au venit la zi şi au adus pe vânzătorul Gavril Muruială, de a mărturisit cum a vândut numai partea sa lui Corpaci, iar acele trei părţi nu le-a vândut. Şi au aşteptat Ursul şi fraţii săi două săptămâni, şi Ştefan Corpaci tot n-a venit la zi, şi a rămas de zi şi din toată legea”[1401].

[1401] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 226, pp. 226, 227

1901: „**Mohorâţi**, sat făcând parte din comuna Motoşeni, judeţul Tecuci, situat pe coasta estică a dealului cu acelaşi nume, la 4 km de reşedinţa comunei. Are o populaţie de 57 familii sau 255 suflete, care locuiesc în 52 case. Pe dealul Mohorâţi se află 4 mori de vânt”[1402].

MOHORENI

(lângă Roman, Bacău).

1645, iulie 5: Fraţii Lazarie şi Tofie dau lui Lazăr sin (fiu) Tudor, moşia lor din satul **Mohoreni** (?, Bacău), „pentru că l-a prins Lazăr cu un calul de furat. Iar pentru că i-a iertat capul, i-au dat moşia din **Oprişeşti** (comuna Răchitoasa, Bacău), partea mamei lui Gaftona, câtă se va alege din tot hotarul”[1403].

1901: „**Mohorăni**, suburbie a oraşului Roman, judeţul Roman, situată în partea de vest”[1404].

[1402] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 379

[1403] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 121, p. 100

[1404] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 379

MOICEŞTI

(pe Vaslui, azi Pojereşti, comuna Şcheia, Vaslui).

1529, martie 11: Întărit de Petru Rareş voievod lui Toader şi femeii sale Drăguşa, care cumpără, de la Nastea, fata Dragei, sora Bratului, cu 60 zloţi tătăreşti, „a patra parte din jumătate de sat **Pojereşti**, pe Rebricea”[1405].

1637, iunie 8: După împărţirea moşiilor între urmaşii lui Pătraşcu logofăt, lui Dumitraşcu Şoldan i „s-au venit **Dămilenii** (înglobat în Cristineşti, comuna Cristineşti, Dorohoi), la Dorohoi, jumătate de sat **Dolniceni** (lângă Brăteni, azi Pădureni, comuna Dobârceni, Botoşani), sub Cărpiniş, la Dorohoi, Petia Mare (judeţul Suceava), partea din **Ciutureşti** (comuna Secuieni, Bacău), la Roman, un vad de moară la Bacău şi loc de grădină la Obârşie la Bârlad”. / Toader Şoldan a primit „Şoldăneştii şi Broştenii, la Suceavă, parte din **Cotuzăni** (Cotiujeni, Iaşi), ce este în ţinutul Iaşi, pe Prut, parte din **Vartici** (lângă Uricani, comuna Miroslava, Iaşi), de la Cârligătură şi jumătate din **Scorţăşti** (Scorţeni, comuna Scorţeni, raionul Teleneşti, Moldova), la Lăpuşna”. / Fetele Candachiei, sora celor doi Şoldan, „venit-au **Bălţăteştii** (comuna Bălţăteşti, Neamţ) de la Neamţ, jumătate de **Tribasăuţi** (Trebisăuţi, comuna Trebisăuţi, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, parte din Giurgeşti (judeţul Suceava), în ţinutul Sucevii”. / Surorii lor, Tu-

---

[1405] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An I, Fasc. 1, oct. 1921, p. 169

dosca, i „s-au venit satul Leucuşăşti (judeţul Suceava) şi satul Mohilenii (judeţul Suceava), de la Suceava”. / Surorii Anghelina „venitu-s-au satul **Mânjeşti** (azi Deleni, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) de la Neamţ şi **Borulile** (Borole, comuna Hăneşti, Botoşani), parte din **Jăvărteni** (azi Sărata, comuna Mihălăşeni, Botoşani), la Dorohoi, parte din Cămârzani la Suceava, jumătate din **Scorţăşti**, la Lăpuşna, şi două fălci de vie la **Cotnari**, în Dealul Asinului”. / „Iar în partea surorii noastre Tofanii venitu-s-au satul **Storeşti** (comuna Frumuşica, Botoşani) şi satul **Şăndrenii** (Şendreni, comuna Frumuşica, Botoşani), la Hârlău, **Moiceşti** (azi Pojereşti, comuna Şcheia, Vaslui) şi părţi din **Soleşti** (comuna Soleşti, Vaslui), la Vaslui, şi două fălci de vie la **Cotnari**, în Dealul Asinului, Şi viile s-au pus împotriva satelor ce au luat alţi fraţi”[1406].

1641, aprilie 21: Întărit de Vasile Lupu voievod logofătului Racoviţă Cehan şi soţiei sale Tofana, care primesc ispisoace pentru „satul **Bălăsineştii**, ce-i în ţinutul Hotinului, cu iazuri şi moară în apa Viliei, cumpărătură de la Tudori fost pârcălab, pentru 19 ughi galbeni (ducaţi ungureşti de aur), căci le-a fost lor moşie de la mătuşa lor Cristina pârcălăboaie; / partea lor din satul **Soleşti**, ce-i în ţinutul Vasluiului; / a treia parte din satul **Moiceştii**, ce-i pe apa Vasluiului, în acelaşi ţinut, cumpărătură de la Vasile Nădăbaico din Soleşti, drept 20 ughi galbeni; / ce i se va alege partea Loghinei şi a lui Visarion Bogza călugăr, fiii lui Bogza logofătul, din satul **Vilneşti**, din acelaşi ţinut, cumpărată cu 25 ughi galbeni; / partea Tudorei şi Căzacei, fetele Dochiei, din satul **Fereştii**, tot

[1406] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 120, p. 116

în acelaşi ţinut, cumpărată cu 10 ughi galbeni; / altă parte, câtă i se va alege Antemiei, din satul **Făstăci**, din partea din jos, din acelaşi ţinut, cumpărată de la Ştefan Cizman, fiul Antemiei, drept 10 ughi; / şi un iaz din satul Făstăci, din partea de sus, cu loc de prisacă, cumpărat de la Gavrilaş, fiul lui Miron, drept 25 taleri de argint; / satul **Stănileşti**, ce-i pe Prut, în ţinutul Fălciului, care a fost domnesc şi a dat şi a miluit Ştefan voievod pe unchiul său Cehan vornic, iar după moartea lui Ionaşco Cehan vornic, domnia mea luat-am acel sat; şi după aceea am dat şi am miluit pe boiarinul domniei mele, iar el mi-a dat doi cai buni; / satul **Cărstănici**, ce este în acelaşi ţinut al Fălciului, şi satul **Stoineşti** la Prut, în acelaşi ţinut, şi satul **Bărboşii**, ce-i pe apa Moisiia, în acelaşi ţinut, şi încă satul **Siliştenii**, din acelaşi ţinut, cumpăritura tatălui său Petre Cehan de la fiii Siliştenului din Bârlad, şi iarăşi o parte de ocină din satul **Răicenii**, cumpărătura părintelui său Petre Cehan; / şi iarăşi îi întărim un bătrân, cât i se va alege, din satul **Răspopi**, din acelaşi ţinut al Fălciului, şi iarăşi un bătrân din satul **Pogăneşti**, ce-i în ţinutul Lăpuşnei, din acelaşi uric, care acele două părţi din Răspopi şi din Pogăneşti a fost dat Răcoviţă Cehan 50 ughi galbeni, în mâinile lui Ureche vornic pentru Barna, fiul Urâtei, şi pentru Balan, şi a plătit capul lor de la moarte, şi n-a avut cu ce plăti dinspre Toader Cehan fost sulger, şi a dat cele părţi de ocină sin satele Răspopi şi Pogăneşti pentru cei bani şi pentru cel cal; / şi iarăşi le întărim ale lor drete moşii, ce a avut tatăl lor Pătraşco fost logofăt de la Constantin voievod, satul **Storeştii** şi **Şendreni**, cu loc de heleşteu în apa satului, ce-s în ţinutul Hârlăului"[1407].

[1407] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,*

1641, iulie 20: Nicoară, Maghina şi Chelsia, feciorii lui Tiron din **Popeşti**, vând lui Gligore, fost postelnic, pentru 20 galbeni, „ocina ce se va alege din delіştea din **Moiceşti**, ce este pe apa Vasluiului, dintr-un bătrân şi jumătate, trei părţi”[1408].

1665, iunie 13: Apostol Golăe, care împrumutase de la marele paharnic gligore „90 lei bătuţi, de m-am plătit de năpastele ce mi-au căzut buznie”, zălogeşte acestuia „toată moşia mea din satul **Popeşti** şi din **Moiceşti**, din bătrânul meu, cât se va alege, cu casă, cu tot, cu două locuri de prisacă, şi cu loc de fânaţ la şesul Vasluiului, şi din bătrânul Pătrăşcoaie, din hotarul Moiceştilor, din a treia parte, jumătate din hotarul Popeştilor şi al Moiceştilor, cumpărat de la mătuşă-mea Antonia şi unchiul meu Nacul, iar din hotarul Popeştilor, jumătate, ce am cumpărat de la Gligorie Orbul şi de la femeia lui, mătuşa mea din Olăneşti”[1409].

MOICEŞTI

(lângă Satul Nou, comuna Soleşti, Vaslui).

1639, septembrie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Răcoviţă Cehan, logofăt al doilea, care a adus un zapis de mărturie de la Mihăilă Colivă din **Soleşti** (comuna Soleşti, Vaslui), Mihalcea, Ionaşco Costiceanul,

vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 281-288

[1408] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. III, Iaşi 1907, pp. 239, 240

[1409] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IV, Iaşi 1908, pp. 30, 31

Vasile Burnăi şi alţi oameni buni din **Şerbeşti** (Şerboteşti, comuna Soleşti, Vaslui), „scriind cum a venit înaintea lor Toderaşco din Soleşti şi a vândut a treia parte din satul **Moiceşti** (lângă Satul Nou, comuna Soleşti, Vaslui) lui Răcoviţă logofăt, pentru 9 ughi (ducaţi ungureşti). / Şi alt zapis, de la Vasile, Gavril Bechea, Parca şi alţi oameni buni din **Fereşti** (comuna Văleni, Vaslui), scriind că au venit Loghina şi Vasile călugărul, fiii lui Bogza fost logofăt, şi i-au vândut toată partea lor din satul **Vilneşti** (lângă Butucăria, comuna Zăpodeni, Vaslui), pentru 20 ughi. / Şi alt zapis, de la Gligorie dascălul şi de la Gavril Bechea, scriind că popa Vasile, Parca, popa Ştefan, Toader Fleşca, Vasile Leţea şi Ciocârlie au dat şi au dăruit dreapta lor ocină din satul **Fereşti**, din matca văii, unde este iezătura heleşteului, ce se numeşte al lui Răcoviţă logofăt… / Şi întru asemenea, au venit înaintea noastră Soriţa, Mărica, Vărvara şi Nastasia, fiicele lui Bălea, şi Pătraşco, fiul Măricăi, şi au dat şi dăruit părţile lor ce li se cuvin din viile unchiului lor Ionaşco Cehan lui Răcoviţă Cehan logofăt"[1410].

[1410] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 229, pp. 229, 230

MOICEŞTI

(ulterior, parte a satului Găneşti – „e format din 2 trupuri deosebite, Moiceştii, spre miazănoapte, şi Găneştii, spre miazăzi – cale de 2 km din Buznea, pe valea Velniţei… se megieşeşte, la răsărit, cu Cristeştii, la miazănoapte şi apus cu Buznea, iar spre miazăzi cu Hăndreştii, Fedeleşenii şi Brătuleştii din judeţul Roman”[1411], lângă Târgu Frumos, Iaşi).

1466, decembrie 8: Menţionat de Ştefan voievod, atunci când întăreşte lui Moica şi fratele său Costea, care cumpăraseră, cu 105 zloţi tătăreşti, de la Popâcica şi nepotul său Costea, „un loc din pustie la Cârligătură (**Moiceşti**), între Popâciani şi Ruscani şi **Găneşti**, la Fântâna lui Ştiubei… Iar hotarul acestui loc să fie începând de la pârâul lui Dragoş, pe drum, la vârful dealului, apoi, pe deal, la stâlp, iar de la stâlp, pe vârful dealului, apoi, peste ţarină, până la mijlocul ţarinei, unde au aşezat stâlp, apoi de la stâlp, pe drum, la vârful dealului, la stejarul însemnat, iar de la stejar, peste rediu, la drumul mare, apoi la alt stejar însemnat, iar de acolo, pe drumul mic, peste rediu, la poiana Piscului, chiar la drumul mare care duce la Găneşti, iar de la drumul mare, peste câmp, până la hotarul lui Caşotă. Acesta le este tot hotarul dinspre

[1411] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 85, 86

această parte, iar dinspre Găneşti să le fie pe hotarul vechi”[1412].

1467, ianuarie 1: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Moico şi Costea, care primesc uric pentru „dreapta vislușenie şi cumpărătură, o selişte (**Moiceşti**), unde se cheamă fântâna lui Ştiubei, între Găneşti, **Ruscani** şi între **Coşeşti**, ce ei au cumpărătură de la Costea, fratele lui Popâcica, drept 125 zloţi tătăreşti”[1413].

1609, iulie 24: Întărit de Constantin Moghila voievod lui Dumitru, „fiul lui Cristea Buhuş, nepot lui Pătraşco, strănepot Maricăi şi lui Bran şi răstrănepot lui Coste şi Giurgiu Stravici”, care primeşte ispisoc pentru moşiile „ce au avut bunii lor de la Petru (Rareş) voievod, a patra parte din satul **Criveşti** de la Strungă, a patra parte din selişte **Găureni**, a patra parte din **Răvăcani** şi a patra parte din **Hotceşti**, care-s în ţinutul Romanului (lângă Târgu Frumos), şi a patra parte din satul **Găneşti**, ce-i în ţinutul Cârligăturii”[1414].

1642, aprilie 6: Întărit de Vasile Lupul voievod fostului medelnicer Vasile Banul şi cneaghinei Alexandra „moşiile **Moiceştii, Coşeştii** şi **Zberoaia** de la Cârligătură”[1415].

1653, martie 16: Întărit de Vasile Lupul voievod fostului medelnicer Vasile Banul, care „a întors 50 de taleri bătuţi întru mâna lui Trofin diacul, pentru o parte de ocină ce-a fost cumpărat Trofin de la nişte nepoţi ai

---

[1412] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 143, pp. 206, 207
[1413] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 99
[1414] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 100, 101
[1415] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 104

Banului, anume Gligorie şi frate-său Guţul, feciorii Tofanei, din jumătate de sat **Găneşti**, jumătate”[1416].

1653, mai 7: Porunca dată de Evstratie Dabija voievod, după ce „o seamă de oameni din **Găneşti**, ce au venit la domnia mea de ni s-au jeluit că i-a lăsat Banul, la moartea lui, din vecinătate şi i-a iertat; deci şi domnia mea, după cuvântul Banului, le-am făcut carte să iasă de acolo şi cislă în sat este… Deci, cei care vor ieşi din acel sat, fără cislă să nu iasă; să le aruncaţi cislă după dânşii şi să ştiţi care unde se duc. Iar care vor vrea să se aşeze acolo, la Găneşti, să-şi lase de altele şi să-şi apuce de hrană şi de agoniseală”[1417].

1667, aprilie 21: Carte de împuternicire, dată de Alexandru voievod văduvei lui Buhuş, să fie tare „a opri nişte bucate ale oamenilor din satul **Găneşti**, până la 200 galbeni, care bani i-a dat şi i-a cheltuit Buhuş pentru dările şi nevoile ce-au avut acei oameni pe izvod, şi să aibă a le ţine dumneaei acele bucate până vor da ei banii. Aşijderi şi pentru cislă ce au ei în sat, să nu fie oameni slobozi a ieşire din sat până nu-şi vor ridica ei cisla lor din sat şi de-aici să fie slobozi a ieşi unde le va fi voia”[1418].

1672, aprilie 20: Androsia din Găneşti şi încă un om se „dau vecini lui Manolache Comisul, să fim vecini drepţi în **Găneşti**, de unde am fost vecini de moşie, căci ne-a plătit dumnealui de zloţii birului, ce-a fost psrtea noastră în **Târgu Frumos**, că am păţit multă nevoie de târgoveţi, de ne luau vitele şi ne băteau; iar dumnealui ne-

---

[1416] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 104

[1417] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 104, 105

[1418] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 106

a plătit şi ne-a ras şi cisla, cât a fost partea noastră din târg”[1419].

1672, noiembrie 29: Manolache Comisul se învoieşte cu Petraşcu Buznea, nepotul lui Vasile Banul mare medelnicer, şi cu ceilalţi fraţi ai lui „pentru partea lor din **Găneşti**, unde hotărnicise Ieremice vornic de poartă”[1420].

1673, noiembrie 3: **Hotarnica Găneştilor şi Moiceştilor**, făcută de vornicul de poartă Irimicea şi de Nacul din Târgu Frumos, trimişii lui vodă să aleagă hotarul, în baza mărturiilor „purcegând cu brazda în cap ţi începând hotarul **Moiceştilor** alături cu hotarul Popiţcanilor, de la o movilă din hotarul Târgului Frumos, în jos, pe lângă rediul Popiţcanilor, şi, de acolo, în jos pe drum, prin ciriteii roşii, până în capul rediului din jos, au pus stâlp, şi de la acel stâlp, pe deal în jos, până în movila mare, la un stâlp lângă drum, de acolo pe drum în jos, până la movila Banului, la alt stâlp, de acolo prin redul Mutului, alături cu drumul dinspre răsărit, din jos de rediu, la capătul rediului din jos, lângă drum, unde se împreună hotarul Găneştilor şi cu al Moiceştilor şi cu al Coşăştilor, un stâlp, iar de acolo, de la acel stâlp, se începe, pe hotarul Găneştilor, alături cu hotarul Coşăştilor şi alături cu drumul şi pe o văiugă, până la fântâna Borciului, de la fântâna Borciului, drept peste şes, la vadul costişât în Plotoniţă şi peste Plotoniţă, în ceea parte, la un stâlp, şi de acolo la deal, la cuibul Stârcului, pe deal semn într-un stejar, în costişă, unde se pogoară la Preludce şi prin Preludce la deal, pe un drum vechi, până

[1419] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 106
[1420] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 106, 107

în dealul Coşăscului, lângă lac, la un stâlp, unde se împreună cu hotarul Crâsteştilor, şi în codru, până unde se împreună cu hotarul Hândreştilor"[1421].

1732, iunie 25: „hotarul între **Găneşti** şi **Buznea** era matca pârâului Răcea: la apus, Buznea, şi la răsărit, Găneştii. Moşia fusese a vornicului Manolache Ruset"[1422].

1737, iunie 10: Porunca dată de Grigore Ghica voievod fostului mare vornic Ion Neculce, jitnicerului Ştefan Tăbârţă şi vornicului de poartă Toader Stârcea, după ce i se jeluise Ion Silion, stăpân pe o parte din **Găneşti** şi **Moiceşti**, pe Bărboi Sturza că, la Moiceşti**,** „a intrat cu plugul în hotarul lui şi că i-ar fi stricat câteva pământuri de grâu, având hotar curmeziş, i-a făcut multă pagubă"[1423].

MOIMEŞTI

(lângă Tescani, Iaşi).

1628, noiembrie 15: Zapisul fraţilor Selion, Pavăl, Ursu, Zahariia, Mihai şi Ştefan din **Moimeşti** (sat, Iaşi), feciorii lui Gheorghe pitărelul, şi al frăţâne-său popa Gligorie, prin care mărturisesc cum au vândut moşia „din sat din **Tescani** (pe Jijia, lângă Ţigăneşti, Iaşi), din jumătate de sat a patra parte, ce este în ţinutul Iaşilor,

---

[1421] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 106, 107
[1422] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 108
[1423] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 108

dumisale Fortunei, comisul cel mare, şi jupânesei dumisale”[1424].

1901: „**Moimeşti**, sat în partea de sud-est a comunei Rădiul Mitropoliei, plasa Copoul, judeţul Iași, situat pe coasta despre est a dealului Moimești. Are o populaţie de 16 familii sau 94 suflete. Vite: 379 vite mari cornute, 42 cai, 1.270 oi, 6 râmători şi 11 bivoli”[1425].

MOINEŞTI

(Moimeşti, sat mai sus de Iaşi, comuna Popricani, Iaşi).

1472, ianuarie 25: Întărit de Ştefan voievod lui Şandro Tătăreanul, care primeşte uric pentru „ocina dreaptă a soţiei lui, Magda, satele anume: Moimeşti şi Sârbi şi Geamiri, mai sus de târgul Iaşi… Cernu şi Romănel şi Drăgoi şi tot neamul lor să nu mai pârască… pentru că au pierdut cu privilegiile lor, deoarece au fost false şi le-am stricat”[1426].

1581: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod Cristei stolnicel, care primeşte ispisoc pentru cumpărăturile sale: de la Lupan, drept 400 zloţi tătăreşti „ocina lui din satul (lipseşte numele)… dinspre **Sârbi**, trei părţi, iar din trei părţi, jumătate şi cu loc de heleţteu”; / de la Nechita,

---

[1424] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 431, p. 588

[1425] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 379

[1426] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 182, pp. 268, 269

drept 80 zloţi tătăreşti, „partea lui din sat… care acum se numeşte **Tătărăni** (lângă Baiceni şi Păleşti[1427], Iaşi), a patra parte”; de la Nastaca preoteasa, fata Crăstinei, nepoata Magdei, drept 180 zloţi tătăreşti, „moşia ce a avut moaşa (bunica) lor Magda cumpărătură de la bătrânul Ştefan voievod, din a patra parte din mijloc din satul **Moimeşti**, jumătate”[1428].

1623, decembrie 6: Martori, când Radul voievod întăreşte prisaca diacului Ghiorghie din **Tătăreni** (comuna Popeşti, Iaşi), care, în baza unui zapis de mărturie „de la Lupul Dârlău pitar, şi de la Ion din **Obrejani** (comuna Popeşti, Iaşi), şi de la Onofrie, şi de la Mihăilă din **Moimeşti** (Moineşti, mai sus de Iaşi), şi de la Ionaşco, şi de la Vlăgea din Tătărani, şi de la Vasile Plop, diac din târgul **Iaşi**”, cumpărase, de la Toader Borvină din **Mohorâţi** (lângă Obrejani, comuna Popeşti, Iaşi), cu 2 de taleri buni şi doi stupi buni, „un loc de prisacă în hotarul **Popeştilor** (sat în Cârligătură, comuna Popeşti, Iaşi), cu prisacă şi casă gata, împrejur cât aruncă un om cu securea”[1429].

1635, iulie: Întărit de Vasile Lupu voievod vistiernicului celui mare Iordache, care cumpără, cu 100 galbeni, de la Conde vameşul, „un sat anume **Popricanii** (comuna Popricani, Iaşi), la Tivova, între **Posadnici** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi) şi între **Cârniceni** (comuna Ţigăneşti, Iaşi), iar lui Conde i-a fost cumpă-

---

[1427] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 255

[1428] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 20-24

[1429] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 140, pp. 187, 188

rătură de la Toader Gogoneţ”. Vodă a trimis doi boieri, care să stâlpească hotarul, după mărturiile megieşilor Lupul Dârlău, Coşciug şi Tetea ot **Cârniceni**, Arsenie, Ionaşco Sasul, Sanson şi Tetea ot **Şendreni** (comuna Victoria, Iaşi), Vasilie ot **Ionăşeni** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi) şi Pavel ot **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi). „Şi hotarul se începe, dintâi, din gura Tivovei, pe din jos de sat, drept la deal, prin pădure, în vârful dealului, unde se cheamă Dealul Mare; de acolo, drept la vale, prin pământuri, până în vale, şi peste vale şi peste drumul mare, la un stâlp de piatră, ce-i pus de la deal de drum; de acolo, drept la deal, la Movila lui Hilip; de acolo, drumul în sus, până la un stâlp de piatră, dinspre hotarul **Moimeştilor** (comuna Popricani, Iaşi); de acolo merge iarăşi la vale, până la alt stâlp de piatră, dinspre hotarul **Puricenilor** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi); de acolo, drept pe din sus de gura drumului cel mare care merge la Movila Boerilor; de acolo, pogoară la vale, pe din jos de Puriceni, şi loveşte hotarul în gura Troianului, la un stâlp de piatră, peste Jijia, în târlă; de acolo, drept la Iazul Popei, la un stâlp de piatră, în capul iazului, şi de-aici drept peste şes, într-alt stâlp de piatră, în mijlocul şesului; de acolo într-alt stâlp de piatră, lângă un drum, împotriva unor spinişori; de acolo, acel drumuşor, la alt stâlp de piatră; de-aici, în drumul mare, la alt stâlp de piatră; de-aici, tot drumul în jos, până în Tivova şi matca Tivovei, spre apa Jijiei, până în gura Tivovei. Acolo se împreunează hotarul”[1430].

1636, ianuarie 30: Zapisul fraţilor Liontie şi Simion, feciorii lui Ion Lupu, al lui Mihalcea, feciorul

---

[1430] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 148, pp. 186, 187

Frăsinei, şi al nepoţilor lor Gligorie şi Simion, feciorii Titianei, în care mărturisesc că au vândut „partea noastră din sat din **Ştoboreni** (Ştioboreni, comuna Soleşti, Vaslui) Cârstei, ginerelui preotesei din Iaşi. Însă i-am vândut pădure întreagă, ca să-şi facă el prisacă, şi pomăt şi ce-i va trebui, drept 24 de zloţi bătuţi. Şi la tocmeala noastră au fost Gheorghe Arapul sulger, Iordache şi Apostol – feciorii Goei, Selion de **Moimeşti** (comuna Popricani, Iaşi), Moisei de **Românești** (comuna Româneşti, Iaşi), Grigorie Hermeziu, feciorul lui Pentelei vornicul de **Tăuteşti** (comuna Rediu, înglobată în Iaşi), Nacul din **Dârjeni** (înglobat în Bogdăneşti, comuna Horleşti, Iaşi), Precop hotnogul, Isac ginerele lui Feştilă, Petrea sluga Vlădicăi şi Isăilă hotnogul din **Iaşi**”[1431].

1638, mai 8: Zapisul marilor boieri divaniţi, în care scriu şi mărturisesc „precum au venit în faţa noastră Ştefan Moimăscul vel armaş şi fratele lui Simion, feciorii lui Gheorghe Moimăscul, şi Todosâe… şi au vândut moşia dintr-un sat, anume **Piţcanii** (în Moimeşti, comuna Popricani, Iaşi), care acel sat îmbla în trei părţi, două părţi au vândut dintr-acel sat, partea lor, dar a treia parte a rămas fratelui lor mai mare, anume Ursul, acea parte a rămas nevândută, care acel sat este în ţinutul Eşâlor, între **Moimeşti** (comuna Popricani, Iaşi) şi între hotarul târgului Eşâlor, aceea au vândut-o binecredinciosului şi de Hristos iubitorului domnului nostru Ioan Vasilie voievod… / Aşijdere, au mai mărturisit şi au arătat drept tot hotarul satului aceluia, până unde umbla din veci: care se începe de la o vale a Mârzăştilor şi trece peste deal, spre răsărit, şi prin valea Moimeştilor, unde este seliştea

---

[1431] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 325, p. 367

Piţcanilor, şi de acolo merge peste drum, în curmeziş, şi peste vale la rediu, şi de acolo prin şes până la valea ce se numeşte Silişte, şi de acolo merge până se împreună cu hotarul **Posadnicilor** (comuna Popricani, Iaşi) şi cu hotarul satului Moimeşti; şi s-au pus tot stâlpi pe semne şi de către hotarul târgului Eşilor, de toate părţile merge cu hotarul târgului Eşâlor, până unde s-a început"[1432].

1666, iunie 19: Zapisul lui Mihail din **Mădârjaci**, prin care mărturiseşte că, „venind diaconul Ignat ot **Moimeşti** şi frate-său Neculai sin (fiu) Andrei, nepoţi Ursului, pentru o parte de ocină din **Pleşeşti**, el şi cu răzeşii din Pleşeşti au dat seamă, pe drese, că i se vine, din a patra parte de sat, a treia parte"[1433].

1668, mai 1: Marele logofăt Solomon Bârlădeanul se învoieşte cu fraţii Răzmeriţă, Toader şi Gligorie, feciorii lui Vasile Albici din **Pleşeşti**, cu Stratie vornicelul şi femeia lui Cerna, sora lui Răzmeriţă, cu Tănasie, Gligore, Constantin şi Pavel, feciorii lui Vasile Moeşu, cu Ignat diaconul şi Niculai, feciorii lui Andrei de la **Moimeşti**, toţi răzeşi de Pleşeşti, „pentru o bucată de şes, din iazul ce a fost început a iezi părintele Sava, ce a fost Mitropolit, până într-un iazuleţ ce l-am făcut noi, din jos, pese şes, şi dă în Bahlueţ. Pentru acea bucată de şes ne-am tocmit cu aceşti megieşi şi ne-am învoit să nu am eu a ţine mai mult din hotarul Pleşeştilor, nici la costişe, nici aiurile, în ţarina lor, ci numai acea bucată de şes, până într-acel iazuleţ ce l-am făcut noi, ca să nu le strice vărsătura heleşteului meu, ce voi să fac în hotarul lor, al Pleşeştilor. Acea bucată de loc mi-au vândut mie cu voia

---

[1432] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 345, pp. 339, 340

[1433] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 37

lor… dinaintea preotului Bejan de Mădârjaci, Toader diaconul, Mihai ce a fost pârcălab, Gavril a Gligorcei, Dicăş căpitan, Vasile Cotorce, Dumitraşco aprodul – toţi din **Mădârjaci**”[1434].

1714, iulie 8: Carte de împuternicire, dată de Nicolae Alexandru voievod vornicului de gloată Grigoraş Cucoranul, ca „să-şi stăpânească partea de moşie din satul **Pleşeşti** ce are de de pe socrul său Ignat, diaconul de **Moimeşti**, şi partea de **Podobiţi**¸câtă i se va alege şi să aibă a lua de-a zecea”[1435].

1716, august 20: Întărit de Mihail Racoviţă voievod Nastasiei, jupâneasa lui Gligore Cucoran, fata lui Ignat, diaconul de **Moimeşti**, nepoata lui Andrei, strănepoata Ursului ot tam (de acolo), care primeşte ispisoc pentru „a treia parte din **Pleşeşti** şi din **Podobiţi**, partea ce i s-a alege”[1436].

1735, iunie 9: Nastasiei, jupâneasa lui Gligore Cucoran, fata lui Ignat, diaconul de **Moimeşti**, nepoata lui Andrei, strănepoata Ursului ot tam (de acolo), vinde neguţătorului Lupaşco Tudori, drept 45 lei, „moşia de la părinţi din satul **Pleşeşti** şi părţile din **Podobiţi**, partea ce i s-ar alege”[1437].

[1434] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 37, 38
[1435] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 23
[1436] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 23
[1437] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 23, 24

MOINEŞTI

(Poiana lui Opriş, apoi satul Pârâu,
înglobat în oraşul Moineşti, Bacău).

1419, aprilie 8: Întărit de Alexandru cel Bun fiilor „panului Ştefan al lui Borâlă, anume Dragomir şi Ioanăş", care primesc uric pentru „trei sate în Câmpul lui Dragoş, pe Nechid: un sat unde este casa lor, alt sat Paşcani, al treilea sat Dragoteşti, şi un sat pe Tazlăul Sărat, anume Provozeşti, şi poiana lui Opriş de la Pârâu, pe Tazlăul Mare… Iar hotarul acestor sate să fie atât cât le-au făcut hotar pan Şandrişor şi pan Iliaş ceaşnic"[1438].

1439, octombrie 28: Întărit, prin Moeneşti şi Tăteşti, ulterior înglobate în Moineşti, de Ilie şi Ştefan voievozi, lui Giurgea Moian, care primeşte uric pentru „două sate, anume **Moeneşti şi Tăteşti** (contopit cu Moineşti), şi poiana lui Belegheat… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac."[1439].

1449, octombrie 4: Întărit, prin componenta Moineştilor, „anume Lucăceşti", de Ilie şi Ştefan voievozi, mănăstirii Bistriţa, moştenitoarea testamentară a lui Oană Porcu, care primeşte uric pentru „un sat, anume Lucăceştii, pe Tazlăul Sărat, în dreptul Păcurii". Voievodul dăruieşte aceleia mănăstiri „o pustie pe Suşiţă, la

[1438] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 45, pp. 64, 65
[1439] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 202, pp. 286-288

fântâna lui Spravin, ca să se întemeieze un sat mănăstirii mai sus scrise… Iar hotarul acestui mai sus scris sat şi al pustiei să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[1440].

1443, iunie 8: Întărit, prin componentele Moineştilor Văsieşti pe Urmeniş şi poiana lui Borilă, de Ştefan voievod, lui Iliaş Şanga, care primeşte uric pentru „satele anume: Văsieştii, pe Urmeniş, unde este casa lui, şi, pe Tazlău, Boseşti şi jumătate din Bădeşti, şi, pe Trotuş, o poiană, anume Borila… Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac”[1441].

1462, septembrie 15: Întărit, prin Lucăceşti, de Ştefan voievod, „mănăstirii noastre de la Piatra lui Crăciun (Piatra Neamţ), unde este hramul Adormirea preasfintei născătoare de Dumnezeu şi pururi fecioară Maria”, care primeşte uric pentru „anume satele şi morile: moara cea mare care este pe Bistriţa (Bistriţa, comuna Viişoara, Neamţ) şi în Zdvijinţii (Zvijinţi, Arca sau Doamna, parte din Piatra Neamţ), de la Doamna şi Soboleşti (sat lângă Săvineşti, Neamţ), şi Faurii (înglobat în Zăneşti, Neamţ), şi Vascăuţi (lângă Săvineşti, Neamţ), şi Braşeuţi (Brăşăuţi, comuna Dumbrava Roşie, Neamţ), şi Bulgari (partea a municipiului Piatra Neamţ), şi Mărăţei (în Piatra Neamţ), şi Dărmăneştii pe Chivejdi (în Piatra Neamţ), şi Oprişani (Cuejdiu, comuna Gârcina, Neamţ), de asemenea pe Chivejdi, şi Răidăceştii (lângă Turtureşti, comuna Girov, Neamţ), şi Tortoreştii (numit şi Tătăraşi, azi Turtureşti, comuna Girov (neamţ), două părţi – o parte pe

---

[1440] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 209, p. 294, 295

[1441] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 237, pp. 335, 336

care ei au cumpărat-o de la Cozma, fiul lui Băloş, pentru 75 de zloţi tătăreşti –, şi Căuceleştii pe Cracău şi cu moară (Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), şi Mândreştii pe Orbic (lângă Goşmani, comuna Români, Neamţ), şi satul lui Şerbu Răspop (Beşicani, comuna Săuceşti, Bacău), şi Stăuciani, amândouă cuturile şi cu moară şi cu iaz (Săuceşti, Bacău), şi morile de la Bacău, pe care ei le-au întemeiat din pustiu, şi prisaca de la Fundu, dincolo de Siret (Siretu, comuna Letea Veche, Bacău), unde a întemeiat Martie, şi via de la sare, la Bacău, în Dealul Sării, şi Vâlsăneştii, mai sus de Bacău, şi cu dârsta (partea de sus a Bacăului), şi **Lucăceştii pe Tazlăul Sărat** (parte a oraşului Moineşti, Bacău), şi satul anume Heciani, şi cu morile, pe Siret, pe care l-a dat lor pan Hodco Ştibor din uricul său, pentru sufletul său, şi mănăstirea unde este hramul Sfântul Bogoslov, şi mănăstirea de la Bahlui, şi cu moara, şi mănăstirea de la Bohotin, şi cu moara, şi prisaca Cozia, de la Bohotin, şi Botna, pe Nistru, şi cu prisaca şi cu Iezerul Alb şi cu toate gârlele, care din veac ascultă de Botna, şi moara de la gura Chivejdiului, sub Piatra lui Crăciun, şi prisaca de la Itchil, şi poiana de sub Ceahlău, şi poienile de la Chivejdi”[1442]. Hotarele, din veac.

1632, mai 11: Întărit de Alexandru Iliaş voievod fostului ceaşnic Bejan. Care cumpără, cu 14 galbeni ungureşti, de la Constantin şi Maria, fiii Antimiei, şi de la fratele ei Vartic, „partea lor de moştenire din satul **Văsieşti** (înglobat în oraşul Moineşti, Bacău), din câmp, din apă şi din pădure, şi din vatra satului şi din tot venitul”; / de la Ionaşco, fiul lui Arion, pentru 36 zloţi bătuţi, „dreapta sa ocină şi cumpărătură din satul Văsieşti,

---

[1442] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 107, pp. 151-154

ce el şi-a cumpărat de na Nastasiia, fiica Anuşcăi Lupoae”; / de la Mihalcea Baci, pentru 15 ughi, „partea lui Pătraşco Baci din satul **Bahna** din ţinutul Trotuş, cu tot venitul”[1443].

1636, februarie 3: Zapisul vornicului de gloată Neaniul, prin care mărturiseşte „cum au venit Nastasia Solomoneasă cu feciorul său Ionaşco… să mergem să le hotărâm nişte ocine şi să le alegem dinspre călugării de Schitul lui Drăguşan, anume la sat la **Băsăşti** (comuna Pârjol, Bacău) şi la **Edumireşti** (Dumitreşti, comuna Scorţeni, Bacău)… Călugării de la schit au adus dresele lor pe jumătate de loc de Băseşti, iar Solomoneasa a scos zapis şi uric de la Alecsandro Vodă… cum a compărat Dumitraşco Solomon, ce a fost sulger, de la Lazor, Petrea, Bordzea, Tănasie şi Dochia, feciorii lui Ion Plavăţ, nepoţi popii Lucăi, partea lor din sat din Băseşti; şi aşijderi, de la Istratie, toată partea lui, drept un cal bun, preţuit drept 20 taleri; şi de la Îndreiu, feciorul Oancei, toată partea lui, drept 23 taleri; de la diaconiţa lui Toader diacul, drept 10 taleri. / Deci, am socotit și am măsurat cu funia și-am pus stâlp în mijlocul locului și și-au osebit călugării de la schit partea din sus, jumătate de loc, ce este dinspre mănăstire, și muntele Geamăna. Și a luat Solomoneasa partea din jos, și cu răzeșii săi, jumătate de sat. Dintr-acea jumătate, jumătate s-a aflat a Solomonesei cumpărătură, cum mai sus scrie, de la feciorii lui Ion Plavăț, de la Lazor, Petrea Bordzea, Istra Tănasie și Dochiia, și de la Vasilie Plavăț. Iar în cealaltă a patra parte ca să aibă a ține cu răzeșii săi, partea lui Beldiman sin Istratie și a lui Îndrei sin Oancea, și a diaconului, a lui

[1443] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 69, pp. 74, 75

Toader. Iar poienile ce sunt pe de laturi, așa am socotit și s-au tocmit, ca să țină călugării de la schit poiana dinspre cireși, pentru că este în dreptul hotarului; iar Solomoneasa și cu răzeșii săi să țină poiana din jos, de la fântână, pentru ca să nu mai aibă a ținea călugării de la hotar în jos… / De aceasta mărturisim, anume: Vasilie Solomon, Bejan ce a fost paharnic și Ursul din **Verșești** (comuna Sănduleni, Bacău), Pepelea, Alecsa, Ponici, Gherman, Nicoară, Gligorcea, Mărian și Chirilă ot **Sârbi** (înglobat în Floreşti, comuna Scorţeşti, Bacău), și Constantin ot **Comănești** (oraşul Comăneşti, Bacău), Pătrașco ot **Albotești** (înglobat în oraşul Moineşti, Bacău) și alți mulți oameni buni”[1444].

1639, aprilie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod jitnicerului Gligorce şi jupânesei Ruxandra, care cumpăraseră, cu 30 de taleri, de la Vasile Plavăci, de la feciorii lui Gavril, Tudor, Pleşă şi Lazor Plavăci, de la nepoţii Toader, Tudosie, Măriica, Ioana şi Iliana, feciorii lui Tănase Plavăci, de la Nedele şi Varvara, feciorii Muşăi, de la Dochia şi Ionaşco, feciorii Anghelinii, Ihnat, feciorul Ruscăi, şi Ionaşco, feciorul Maricăi, „partea lor din satul **Nadişa** (comuna Strugari, Bacău), din ţinutul Bacăului, o jumătate din partea lui Plavăci, care se numeşte partea lui Ion Plavăci, şi partea Magdăi Băşascăi”. Zapisul de mărturie era semnat de Constantin pivnicer, Barbul, popa Fodor Mani şi Grigore din **Comăneşti** (oraşul Comăneşti, Bacău), Petre Borzea, Dumitru Cerbul şi Marco Childă din **Săsieşti** (comuna Strugari, Bacău), Toader şi Vasile, feciorii lui Toader, Gheorghe zăt (ginere) Toader din **Nadişa** şi de Pricopie şi Ursul din

[1444] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 327, pp. 370, 371

Petrileşti (comuna Bereşti-Tazlău, Bacău). / Şi a mai cumpărat Grigorcea, cu 20 taleri, conform zapisului de mărturie de la Sava şi surorile lui, Naste, Gheorghe şi Ilieş din **Dărmăneşti** (comuna Dărmăneşti, Bacău), de la Petre Borzea din **Văsâeşti** (Văsieşti, înglobat în oraşul Moineşti, Bacău), „toată partea lui şi a surorii lui Simina din jumătate din partea lui Plăvaci sin satul Nadişa”, iar cu 40 de ughi, de la Voica, femeia lui Istratie Plăvaci, şi de la Grigorie Beldemanu, Isăiu şi Ignat, „partea lor din Nadişa, dintr-o jumătate din partea lui Plavăci”. / Şi a mai cumpărat Grigorce părţi de moşie din Nadişa de la Naste şi Cârste Rareş, feciorii lui Vasile Cergatul – drept 9 ughi şi o vacă cu viţel, de la Tecla, fata Riarii, femeia lui Mihai – drept 4 ughi, iar de la Mavrichi grecul şi de la fetele lui Smaranda, Aniţa, Troiţa şi Măgdălina, drept 45 ughi, două vaci cu viţei şi o iapă, „partea lor din **Hărmăneşti** (lângă Cârligi, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), ce-a fost cumpărătură de la Irodie şi de la Savul”[1445].

1715, martie 3: Zapisul lui Grigorie, fiul popii Vasile, despre moşia **Bereşti**, „Precum ştiu că aam apucat de la părinţi: Iar la Bereşti, mai mult am ştiut, că mi-a spus unchiul meu, popa Lupu, s-a fost cu Pepelea şi cu alţi răzeşi, bătrânii locului, de au hotărâz. La Bereşti au fost 3 bătrâni, Busdugan, Păstrăv şi Mândrul, iar partea Mândrească a vândut-o Pepelea mai toată; numai n-a vândut din acest bătrân ce s-a alege partea lui Gavril şi a Alexiei, că aceştia sunt toţi din Mândru. Şi acum se împarte Bereştii numai în cei 2 bătrâni, Buzdugan şi Păstrăv. Iar din Mîndrul numai ce s-a veni Gavrii și

---

[1445] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 114, pp. 126, 127

Alexiei, iar altă parte au vândut-o toată Pepelea, și stâlpită pe din jos de biserica cea veche, bătrână, și se împart **Bereștii**, din lunca Tețcanilor, în jos. dintr-o poieniță, și din capul poieniței din sus, ce a stricat-o Tazlăul, în jos, cu **Boșotenii** în jos, până din jos de biserica cea veche, bătrână, în hotar, și peste deal, și se pogoară în pârâul fânațelor și pârâul, peste deal, până în fund, la Turlui, și noi ținem partea Păstrăvască, și cu alți răzeși, cine or fi din Păstrăv; și ținem și din Mândrul, partea Gavrii, de pe moașa (bunica) noastră Nastasia, a mamei mele, care a fost fată lui Trif, și Trif a fost fecior Anăsiei, fetei Gavrii, și Gavra a fost fecior Mândrului. / Iar din Buzdugan țin ficiorii lui Pătrașc și răzeșii lor; iar în bătrânii noștri n-au treabă; / iar la obârșia din hotarul **Nadeșei**, în sus, cât țin **Năsoeștii**, țin tustrei bătrânii Bereștilor, cu Cârligătura, cu valea Blândului și podul Blândului, și trece peste Codru, până în Slatina Sârghilor; iar la obârșie, ținem fundătura cea Păstrăvească, și o ținem numai noi, că a fost vândută de Durghe lui Beldiman, și a răscumpărat-o moșul (bunicul) Ignat, și alți frați nu i-au întors, numai Ursul Floreș, și ținem fundătura toată, până în pisc, lângă seliștea Năsoeștilor, și toată costișa în sus, până în deal, și până în pârâu, până în piscul lui Beldiman; iar piscul lui Beldiman ține 20 de prăjini, iară în sus este a noastră, până lângă fund, că în fund este puțină parte Brătilenească, și însemnată în niște copaci, și în ceea margine și în cealaltă, iar la orziște, în fundătura cea Mândrească, ținem partea Gavrii, că Gavra îi din Mândrul, și așa ținem la Berești, și la obârșie. / Iar la **Nadișa** sunt 4 bătrâni, Solomon, Stănilă, Trebeșan şi Giurgiu, iar noi ținem partea cea Solomonească, și cine s-or mai afla din Solomon; și ținem și din Trebeșan, partea

Gavrii; iar din Stănilă țin ficiorii lui Chiițăș, și din Giurgiu, ficiorii lui Pătrașcu și cu răzeșii lor; iar în bătrânii noștri, ei n-au treabă, nici feciorii lui Chiţăş, nici ai lui Pătrașcu, ei n-au nici din Solomon, nici din Trebeșan. / Și pentru curături ce făceau ficiorii lui Chițăș, fiind ei trăitori la Nadișa, făceau Nadișa mai toată curături, și ziceau că-s ale lor. Și mi-am întrebat cu dânșii, la boieri mari, și i-am rămas, și mi-au făcut boierii și scrisoare la mână, cu dreaptă judecată, de nu s-or afla și alți bătrâni să mărturisească, ei să nu se creadă, ci să fie tot locul împărțitor pe toți bătrânii. / Și așa se împarte la Nadișa. / Iar la Brătila, au ținut moșul (bunicul) Ignat, cu Leca, iar la **Negoești** și la **Orșa**, ținem partea Puiască și Solomonească, din popa Boncoș, și din popa Ioan Demul; iar la **Fârloești** și la **Moinești**, și la **Beleghet**, ținem partea Șoșască, cu al de Moței și cu cine or mai fi răzeși. Această scrisoare să se știe pe unde avem moșie și din cine ținem"[1446].

1754, mai 8: Mărturia lui Ion Ghineţ din **Şesuri**, feciorul lui Neculai Ghineţ, „la mâna nepotului mei Ursachi Şoroagă şi a fraţilor săi, precum să se ştie că fiind moșul (bunicul) meu Istrati Șorici, frate cu moșul dumilorsale (lui Ursachi Şoroagă) , care, fiindcă moșiile sale nu fost nedespărțite la **Moinești**, și la **Ardeoani**, ce sunt pe Tazlăul Sărat, și la **Nadișa**, și în poiana lui Coman, pe Tazlăul Mare, care aceste părți de moșie, se trag de pe Stănilă Giurgea, și fiindcă dumnealor s-au depărtat la alte locuri, nedându-le mâna ca să-și caute aceste părți de moșie, au rămas toate scrisorile la mâna mea; dar fiindcă moșul meu Istrate Șorici, la moartea lui, a lăsat cu blestem cum că, de nu vom trage pe acest neam la moșiile

[1446] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. XVII, Iassi 1891, pp. 255-258

strămoșești, ce se trag din neamul lui Stănilă Giurgea, adică din moșiile arătate mai sus, din tot locul ce s-ar alege, după scrisorile ce sunt la mâna mea, a treia parte, să fiu sub blestemul acela. / Din care, știind eu acel blestem asupra mea, n-am putut să-l țin ascuns la inima mea, și de a nu arăta adevărul, și așa mărturisesc cu sufletul meu înaintea lui Dumnezeu și înaintea a fiece judecată, de s-ar întâmpla, cum că moșul dumilorsale cu moșul meu Istratie Șorici au fost frați buni, ce se trag din Stănilă Giurgea, și are parte de moșiile acestea pomenite mai sus, din tot locul ce se vor alege, a treia parte, care și dumnealor este să împartă cu răzeșii dumilorsale frățește, care se vor trage din neamul dumilorsale, și după arătarea de moșiile acestea, ce i-au arătat nepotului meu, lui Ursache Șoroagă, pe unde sunt, s-au făcut și crâșmă la **Moinești**, din deal de drum. / Și sculându-se toți răzeșii din Moinești, de au dat jalobă Ia măria sa vodă, zicând că nu are el parte de moșie ca mine, și să-i risipească și crâșma. Au adus luminata carte a măriei sale lui vodă, la măria sa beizadea Ioniță Cantemir, fiind vechil ținutului întru care scrie măriei sale, fiind precum au jeluit să-i risipească crâșma, dar măria sa beizadea, după porunca lui vodî, strângând pe toţi răzeşii Moineştilor şi stând a ne lua seama cu amănuntul, a aflat mărturia mea şi s-a cunoscut că îmblă răzeşii fără de cale, şi fiind toţi de faţă, nici ei n-au tăgăduit; şi a rămas să-i stăpânească Ursachi Şoroagă crâşma cu pace”[1447].

1774, iunie 15: Satul **Moineşti**, ţinutul Bacău, ocolul Tazlăului Mare de Sus, avea, după recensământul

[1447] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 259-261

lui Rumeanţev[1448]**: Toată suma caselor**: 15. Scădere rufeturi, însă 6: 1 popă, 1 diacon, 1 ruptaș, 3 femei sărace cu nevolnici. Rămân birnici 9. / **Birnici:** Radul Chetrian / Iftimi Roman / Ion Chetrian / Iordache Cernat / Procopii Miron / Costandin Nădejde / Gheorghiță Cernat / Ursachi zet (al) lui Hărățul / Ion Cernat. // **Rufeturi:** Popa Macarii / Ion, diacon / Mihalachi Cernat, ruptaş. // **Nevolnici cu femei sărace:** Ion Bica / Miron Leu, nevolnic / Ilinca.

1901: „**Moineşti**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Muntelui, așezată pe Podișul Moineștilor, format de munții şi de dealurile Strigoiul, Santa, apoi Tașbuga, Măgura, Osoiul, Gavrei și Dealul Mare, ce despart Tazlăul Sărat de Trotuș. Se compune din 4 cătune: Târgușorul Moinești, primăria şi reședința plășii, Lunca Moineşti, Pârâul Moineşti şi Dealul Mare. Moinești, încă pe la 1803 (Condica Liuzilor) îi găsim cu moşii răzăşeşti, producând păcură, despre care dovedesc numeroasele fântâni de păcură părăsite; apoi a trecut în stăpânirea hatmanului Alexandru Mavrocordat, și un hrisov domnesc al lui Mihail Sturdza, din 1844, regulează embaticurile. / Se mărginește, la nord, cu comuna Valea Arinilor; la vest şi sud, cu comuna Văsiești; iar la est, cu comuna Podurile. Este străbătută de Pârâul Moineștilor și de Urminișul Mare. Are o populaţie de 790 familii sau 3.777 suflete; 3 şcoale, una primară urbană de băieţi, care funcţionează din 1862, a doua de fete, care funcționează din 1867, şi a treia, școală izraelită; 2 biserici ortodoxe, în Târguşorul Moinești, deservite de 2 preoți și 2 cântăreți, și una catolică; 42 cârciumi. / Teritoriul comunei are o

[1448] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 314

întindere de aproape 3.000 hectare. Pădurile: Măgura, Fundul Gavrei etc. ocupă 2.500 hectare. Proprietar mare este Societatea de comerț şi industrie a petrolului, Moineşti-Tazlău-Şolonţ, care are o moșie, Moinești, în întindere de 1.700 hectare, din care 750 pământ productiv. Pe terenul comunei se găsesc 4 izvoare de ape minerale: clorosodice, fier, sulf. Păcură, în mare cantitate, se scoate necontenit, de mai bine de 100 ani. Sunt 70 fântâni în exploatare pe moşie. Sunt 15 fabrici de petroleu; o fabrică de lumânări de stearină; o fabrică sistematică pentru lemne de construcţie; un herăstrău de apă. / După legea rurală din 1864, la 47 locuitori s-au dat 102 fălci şi 40 prăjini în împroprietărire. Vite sunt: 196 cai, 454 vite mari cornute și 208 porci. / **Moineşti**, târgușor, reședința comunei Moineşti, situat pe un podiș al munţilor Măgura şi Osoiul. Are 665 familii sau 3.248 suflete; 2 școli primare urbane, una de băieţi și a doua de fete; o şcoală izraelită; 2 biserici ortodoxe: una cu hramul Sf. Niculae, clădită de locuitori, în 1814, şi a doua, cu hramul Sf. Gheorghe, clădită, tot de locuitori, în 1862, deservite de 2 preoţi și 2 cântăreţi; o biserică catolică, clădită de locuitori, în 1836, cu 1 cântăreţ; un templu evreiesc, cu un rabin; cârciumi sunt 40. / În acest târg este reşedinţa subprefecturii plășii Muntelui, a judecătoriei de pace şi percepţia circumscripției. Se mai aflä un spital, întreținut de judeţ, cu 10 paturi de bărbaţi şi 9 de femei; o farmacie; un birou telegrafo-poştal; o societate evreiască de economie „Armonia”, înfiinţată în 1887. / Târgul de aci (12 pe an, cel de la Sf. Gheorghe, mai mare) este bine aprovizionat și comerţul constă mai cu seamă în petroleu. Sunt aci peste 100 puțuri de păcură. Vite sunt: 123 porci, 115 oi, 177 cai şi 238 vite mari cornute. / **Târguşorul a**

fost înființat în 1781. Un hrisov al Domnului Mihai Sturdza, de la 1844, a regulat relaţiunile dintre târgoveţi şi proprietarul Moineştilor, care era hatmanul Alexandru G. Mavrocordat. Din timpul domniei lui Mihai Sturdza a luat un mers regulat. Întinderea târgului este de aproape 100 hectare, străbătut de o şosea principală şi de 3 stradele”[1449].

MOINEŞTI

(pe Corod, lângă Tecuci, Galaţi).

1654, august 14: Carte de împuternicire, dată de Gheorghe Ştefan voievod lui Gligore comisul, „ca să fie tare şi puternic a-şi ţine şi a-şi apăra nişte părţi de ocină ce-au cumpărat el la satul **Moineşti** (pe Corod, lângă Tecuci[1450], Galaţi), cum a arătat înaintea domniei mele şi drese”[1451].

[1449] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 379, 380
[1450] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 165
[1451] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IV, Iaşi 1908, p. 1

MOLDOVA-SULIŢA

(între Breaza şi Izvoarele Sucevei, Bucovina).

Sat câmpulungean, cu istorie înrudită cu cea a satului vecin, Breaza, dar aflat în proprietatea mănăstirii Putna, în „Braniştea Putnei” din **2 februarie 150**3, figurând Bobeica, Ţapul, Lucina şi Moldova, Moldova-Suliţa a fost arendată, în 20 mai 1762, unor „ruşi din Putila”, pe vatra actuală a satului, înspre Lucina, aşezându-se huţanii Velicico Chisăliţă, Ştefan Jonaciu, Fedor Zuben, iar lângă apa Moldovei, Ivan Huţă şi Nichita Haleţ.

1809: „Deși meleagurile Bucovinei produc nişte cai frumoşi, nu se remarcă rase remarcabile pentru frumusețea sau vigoarea lor. Hergheliile Bucovinei sunt, în general, mici și rare. Doar armăsari de dimensiuni medii se obțin, prin creșterea mânjilor rezultaţi din încrucişări cu cai turci sau crabi. Pe de altă parte, felul în care sunt crescuți caii nu este prea bun pentru îmbunătățirea rasei: sunt lăsaţi de izbelişte, în cea mai mare parte a anului, şi cresc aidoma unor cai sălbatici. Păşunează mai ales prin văile Carpaților, unde li se permite să rătăcească, într-o adevărată aventură. Se pot vedea, cu miile, trăind prin Munții Lucina, la granița cu Maramureş, unde grecii și armenii au proprietăţi foarte mari. Putem întrezări înmulţirea cailor în Bucovina după numărul celor care au fost

recenzaţi în 1810, când s-au aflat aproximativ 15.000 de cai"[1452].

1873: O şcoală cu 2 clase funcţiona, în Moldova Suliţa, din anul 1873[1453].

1890: În 1890, Moldova-Suliţa avea 902 locuitori, paroh fiind Ilarion Gribovschi, iar învăţător – George Vorotniac. „Cu cât te depărtezi de Breaza, cu atât culmile munţilor se depărtează şi ele mai mult de calea ce duce spre Moldova, aşa că, în urmă, te trezeşti într-un platou larg de toate părţile. Pe calea aceasta întâmpini, mai întâi, muntele Răchitişul Brezei, apoi muntele Porcescul, iar în fine, un munte lung şi nalt, cu numele Corhana; toţi munţii aceştia se întind în mâna dreaptă, paralel cu drumul. În stânga, se înşiră, de asemenea linie, Dealul Glodului, Cocoşul, Găina şi Ştirbul, în depărtări însemnate de drum. / Între comunele Breaza şi Moldova se află cătunele Beniea, Cocoşul şi Porceştii. / În decursul călătoriei acesteia, făcurăm, de la un punct, spre stânga şi ne repezirăm la cătunul Cocoşul, care se află între Dealul Glodului şi între munţii Dărmoxa-Dărmozul şi Cocoşul. Toate regiunile de pe acolo sunt de o grandiozitate rară. De către muntele Cocoşul, curge prin cătunul acela râuleţul Cocoşul, spre râul Moldova, iar dintre Dealul Glodului şi dintre Dărmoxa, un pârâu mai mare decât Cocoşul, cu numele Tătarcă, ce, de-mpreună cu Cocoşul, se varsă în Moldova… / Platoul în mijlocul căruia se află comuna Moldova, de-mpreună cu cătunele amintite, formează, cu numeroasele sale fâneţe, printre care se rădică

[1452] De Serres, Marcel, *Voyage dans l'Empire d'Autriche, pendant les années 1809 et 1810,* Livre VIII, Bukowine, Paris, 1814, pp. 227-233

[1453] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 59, 1876 p. 99, 1907 p. 115

ice un muncel, acolo o dâlmă, dincolo o movilă făcută ca cu mâna, un măreţ paradis, ale cărui frumuseţi varii greu s-ar putea descrie cu de-amăruntul. Amintesc însă numai atâta, că, precum predomnesc, de la Fundul Moldovei, până la Breaza, mai mult sau mai puţin codrii, aşa predomnesc, pe platoul din sus de Breaza, fânaţele, cu ierbării împodobite de milioane de flori. Pâlcurile de arbori sunt numai sporadice până la munţii cei nalţi, cu cari se hotărăşte platoul”[1454].

1895: Biserica Sfântului Nicolai din Moldova Suliţa a fost fundată în 1895 şi sfinţită în 1896, pe locul unei bisericuţe de lemn, care era considerată, în 1843, filială, având, în Şipot, Izvor, Ulma, Crasnodil şi Moldova Suliţa, 1.155 enoriaşi, dar nu şi paroh. În 1876, parohul bisericii cu 1.801 enoriaşi, răspândiţi prin atâtea sate munteneşti, era Theodor NICHITOVICI. În 1907, preot era Ilarion GRIBOVSCHI, născut la Breaza, în 1859, preot din 1886, iar cantor, din 1905, Ioan BEZRUCIAC, născut în 1879.

1901: „Vineri, 16 august 1901, am părăsit Cârlibaba și am luat-o spre nord, pe fostul Drum al Tătarilor, până la Pasul Lucina (Lutschina). Drumul a fost extrem de dificil, încât vizitiul și cu mine a trebuit să împinge, de mai multe ori, în spițele roţilor pentru a putea urca, iar atunci când eram fericiți că am răzbătut, eram împiedicați să mergem mai departe de vegetaţia bogată. În sfârşit, sleiţi de oboseală am ajuns în Lucina, tabăra de vară a cailor faimoasei ferme de remontă din Bădeuţi (Badautz)[1455]. Locotenentul superior Gellinek, directorul her-

---

[1454] VASILE BUMBAC, Schiţe de excursiuni feriale. Anul 1889, în „Revista Politică”, Anul V, nr. 17 / 1 septemvre 1890, pp. 7
[1455] În Bădăuţi, a cântat Mariuţa Cazac (*Pasări privighetori*).

gheliei, m-a invitat la prânz și la o plimbare prin păşunele hergheliei. Nu am putut rezista invitației prietenoase, mai ales că mi-a promis, de asemenea, că pot să-mi fac şi studiile dialectale care mă interesează. Imediat, după masă, ne-am urcat pe cai și, când am ajuns la pe platoul înalt, am intrat într-un galop vântuit, pe un teren foarte neuniform, copleșit de tufe și tufișuri, în lungime de 1.300-1400 m, printre caii care pasc în diferite locuri, în funcție de vârstă. Am fost în șea până seara, apoi am lucrat cu un soldat din Mahala, sat de lângă Cernăuţi, și acum am auzit, pentru prima oară, cum se pronunță în Marea Valahie, și, când am crezut că limbajul lui este o influență școlară, deși locotenentul meu a susținut că soldatul nu a fost la școală, am decis să șterg toate notiţele pe care le-am făcut, dar mai târziu, când am mers la Mahala[1456], am realizat că am greșit, pentru că băiatul s-a exprimat într-un „mod" minunat pentru că, într-adevăr, aşa se vorbeşte în satele cele mai nordice românești din Bucovina. Marea pronunție valahă nu schimbă „ce" şi „ge", ceea ce desigur nu puteam bănui. Am folosit fonograful pentru a înregistra un cântec românesc și unul rutean de la soldați. / A doua zi am plecat exclusiv pentru huţuli, prin sate minunate, dar dominate de evrei. Elementul românesc din văile izvoarelor Moldovei și Sucevei a fost absorbit complet de slavi; dar atât din tipul unor oameni, cât și din numeroase nume de munteni şi de munţi, se poate vedea că trebuie să fi fost destui români în trecut. În orice caz, huţulii dau impresia că sunt o rasă mixtă de ruteni, români și de ciangăi; indiferent dacă Uzii (pecenegi), așa cum indică numele Huţul sau Huţan, în

---

1456 În Mahala, au cântat Dumitru Bodnar (*Di când te-ai dus, băieţele*) şi Dumitru a lui Ştefan Cosmiuc (18 ani).

română, constituie baza, așa cum cred Kaluzniacki şi alții, nu pot spune nimic despre asta. Cu toate acestea, nu am altă dovadă decât modificarea pronunţată, găsită adesea la huţuli, şi trebuie, deci, să las pe seama altora să privească mai atent acest popor, despre care există multe opinii și prejudecăți false, atât în Bucovina, cât și în larga lume științifică”[1457].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Moldova-Aluniş**, cătun, pendinte de comuna rurală Şipot, districtul Rădăuţi. Are 9 case şi 39 locuitori. **Moldova-Găina**, cătun, pendinte de comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. Are 5 case şi 22 locuitori. **Moldova-Hreben**, cătun, pendinte de comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. Are 6 case şi 19 locuitori. **Moldova-Cruhla**, târlă, pendinte de comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. Are 3 case şi 7 locuitori. **Moldova-Spenţora**, târlă, pendinte de comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. Are 4 case şi 16 locuitori. **Moldova-Suliţa**, cătun, pendinte de comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. Are 462 locuitori huţani gr. or., o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică locală, cu hramul „SfântulNicolae. Este aşezat pe râul Moldova, la locul unde intră în districtul Câmpulung. **Moldova-Smideşti**, târlă, pendinte de satul de reşedinţă Şipot, comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. **Moldova-Ştirbul**, cătun, pendinte de comuna rurală Şipot, distr. Rădăuţi. Are 6 case şi 27 locuitori”[1458]. „**Lucina**, localitate cu herghelie, pendinte de moşia Şipot, atenenţă a moşiei cu administraţie particulară Şipot, distr. Rădăuţi. Are 7 case şi 9 locuitori. Aci sunt grajduri şi clădiri întinse, în care sunt adăpostite,

[1457] Weigand, op. cit., pp. 7-17.

[1458] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 146

pe timp de vară, prăsilele de cai ale statului austriac, distr. Rădăuţi"[1459].

1924: „Satul e nesfârşit de lung şi împrăştiat, încât abia îl poţi cuprinde cu privirile. Casele sunt rare şi răsfirate în toate părţile. Între cele două culmi de munţi, care se deapănă de o parte şi de alta, fiecare văgăună îşi are partea sa de sat. Locuitorii sunt toţi huţani şi ruteni…. Gospodăriile sunt întinse, cuprinzând laolaltă casa cu acareturile, câmpul de lucrat, fâneaţa şi crâmpeiul de munte sau de pădure, înconjurate toate printr-un gard de prăjini lungi şi înalte, legate între ele prin vânjuri de nuiele. Ţarcul urmăreşte coasta până sus, în munte, în contururi uneori rotunde, alteori drepte, după cum merge şi hotarul proprietăţii. / Casele sunt la mijloc, mici, înnegrite de ploi, zidite din bârne de lemn, încheiate cruciş la colţuri şi acoperite cu solzi ascuţiţi şi deşi de şindrilă sură. O simetrie desăvârşită le urmăreşte pretutindeni. De jur împrejur le înconjură cu un cerdac înalt, închis şi tăiat la mijloc cu portiţe. / În afara caselor se află grajdul, micul coşar şi magazia de unelte şi pâine. Casele, peste tot, sunt la fel, parcă le-ar fi făcut acelaşi maestru. Rar se vede vreuna văruită, încolo cele mai multe au culoarea lemnului vechi, pe care-l bat ploile şi-l usucă vânturile. În mijlocul satului şi lângă şosea e biserica, clădită, la fel, din lemn, simplă, cu două turnuri înalte, sfârşite prin cruci de fier ruginit"[1460].

1929: „Din Şipotele Sucevei, urmând pe pârâiaşul Isvor în sus, dau în cătunul Izvor, întins de-a lungul apei,

---

[1459] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 133

[1460] AUREL I. GHEORGHIU, *Privelişti din Bucovina pitoreasca*, Bucureşti 1924, p. 117-119

cu casele foarte răspândite pe vale şi pe dealuri. În dreapta şi în stânga şoselei şi a pârâului, păşune şi fâneţe cosite, pline de flori violete de brânduşe, semn de toamnă lungă şi frumoasă, aşa cum de fapt a şi fost. Trecând şi de cătunul Isvor, las munţii Papaica şi Rebenul spre răsărit, părăsesc şi pârâul Isvorul, aproape de obârşia lui, ridic dealul, pe o mică şi uşoară serpentină, şi trec, prin „pasul Isvorul" sau „Plaiul Moldovei", din valea superioară a Sucevei, în valea superioară a râului Moldova, şi chiar pe la izvorul lui, la satul Moldova-Suliţa, după ce, mai întâi, de pe culmea dealului, admir, spre apus, frumoşii munţi Lucina şi Ţapul, cei mai înalţi şi mai măreţi din această regiune, iar spre răsărit, munţii mai puţin înalţi ai râului Moldova. Ieşind din satul Moldova-Suliţa, privesc, spre răsărit, muntele Găina, împădurit cu brad, mai puţin înalt decât Găina munţilor Apuseni. Traversez cătunul Benie, apoi frumosul sat Breaza, la ieşirea de miază-zi a căruia, în punctul numit „Podişul", munţii, îmbrăcaţi cu frumoase păduri, se apropie, valea, pe fundul căreia, alături de şosea, şerpuieşte limpede, învolburată şi frumoasă apa Moldovei, se strâmtează foarte mult şi, într-amurg, când soarele, aruncându-şi înapoi cele din urmă raze, scaldă în lumină valea cu apa, coastele, coamele şi măgurile munţilor înveştmântaţi cu brad"[1461].

1946: În *Monitorul Oficial,* Nr. 264 din 13 noiembrie 1946, pp. 11909 şi următoarele, sunt înregistrate următoarele cooperative săteşti de credit: Cooperativa „Plaiul Moldovei", comuna Moldova Suliţa, judeţul Câmpulung".

[1461] Lupaşcu-Stejar, Alexandru, general, *Paradisul Românesc,* Bucureşti 1929, pp. 323-330

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[1462], următorii învăţători se repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Pavel Mina**, de la Breaza, la Moldova Suliţa; **Radu Gheorghe**, de la Moldova Suliţa-Benia, la Dorna-Sunător”.

1949: Primii diriguitori ai învăţământului comunist: „**Învăţământul elementar, ciclul I: Isac Victor**, director la Şcoala elementară Moldova Suliţa; **Grigorovici Dragoş**, director la Şcoalaa elementară Moldova Suliţa, Benia; **Panicov Gavril**, director la Şcoala elementară Moldova Suliţa, Săcrieş; **Fetchiu Vladimir**, director la Şcoala elementară Moldova Suliţa, Raşca”[1463].

MOLDOVENI

(Muntenii Scutaşi, sat pe Siret, lângă Porceşti,
azi Moldoveni, Neamţ).

1414, august 2: Întărit de Alexandru cel Bun, lui Şandrul şi soţiei sale Martha, şi feciorului lor, Cozma, care primeau uric pentru „un sat, Anume Muntenii Scutaşi, unde este cneaz Litu şi Şărban… Dar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au fost din veac”[1464].

[1462] *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657
[1463] *Monitorul Oficial*, Nr. 20, 25 ianuarie 1949, pp. 845, 846
[1464] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 36, p. 51

1448, iulie 27: Întărit de Petru voievod lui Ion Porcu, care primeşte uric pentru „satele anume: **unde este curtea lui, pe Pârâul Negru, şi Sârbi**, şi Arămeşti, şi Romăneşti, şi **Ştiubeeşti** (Moldoveni), şi Corneşti, şi Tuleşti, şi moara din câmp, care a fost a lui Andreicu, şi Cuciulăteşti, şi Bârjoveni, şi seliştea lui Manuil, şi Săcuiani, şi, pe Tutova, Mihail Croitor, şi la Glog, şi, pe Bâc, la Botne, Voloseni, şi la Creţul, şi la Clim, şi unde este Cruglici, şi prisaca, şi, la Mealure, unde este Oancea, şi la Jac, şi la Dragoman, şi Grozeştii lui Marco, şi la Golâmboanie, cu vadul, şi Nebureşti, şi, la Tecuci, la Săseni, pe amândouă părţile pârâului, şi casa lui Frâham din Tirgul de Jos”[1465]. Hotarele, din veac.

1490, martie 9: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Petriman, Agafia şi Isac, care primesc uric pentru ale „lor drepte ocini, satele anume Porceştii (azi, Moldoveni), Brebii şi Hociungii, în ţinutul Neamţului”[1466]. Hotarul, din veci.

1623, aprilie 3: „Adică eu, Cămărzan din Câmpul lui Dragoş, din sat din Rediu (comună, Neamţ), mărturisesc cum au venit la mine Vasilie Bantăş cu cinstita cartea măriei sale lui vodă, ca să merg să-i aleg un loc de prisacă în hotarul Grozeştilor (sat înglobat în Rediu, comuna Rediu, Neamţ). Deci, eu m-am sculat de am strâns bătrânii Grozeştilor şi a Cândeştilor (comună, Neamţ) şi din Beţeşti (în Frunzeni, comuna Costişa, Neamţ), anume: Salom vătavul, şi Zahariia de acolea, şi Nechita cel bătrân de Grozeşti, şi Toader Blidarul de acolea, şi Mi-

---

[1465] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 282, pp. 402, 403

[1466] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 67, pp. 124, 125

hăilă Năsoescul tij, şi Sanson cel bătrân ot tam, şi Drăguţul ot tam, şi Mihăilă Talambută de Beţeşti şi Gligorcea ot tam. Deci noi i-am căutat şi i-am ales un loc de prisacă în codru mereu între vădureale, să-şi taie primprejurul prisăcii. / Şi-ntr-acea bună tocmeală ne-am tâmplat şi noi, oameni din ţinutul Neamţului, anume: Gheorghie sulgeriul, şi Ionaşco Bucelescul, şi Iuraşco de Porceşti (azi Moldoveni, Neamţ) şi Pătraşco cel bătrân den Bierăşti (Neamţ). Şi, mai mare credinţă, ne-am pus peceţile"[1467].

1634, august 29: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului cupar Neculae Sechil şi mamei lui Nastasia Secheloae, după judecarea pârei lui Luca Fuştele, ginerele lui Zosim, „pentru jumătate din satul **Ruşii** (înglobat în Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), ce este în ţinutul Neamţ, pe pârâul Orbic, şi cu mori pe acel pârâu, zicând el că acea jumătate de sat a fost dreaptă moştenire a socrului său Zosim, şi nu a vândut Zosim, socrul lui, acea jumătate de selişte, Ruşii, ci bunicul lui Neculae, anume Simion Sechil, i-a cotropit cu mare asuprire acea jumătate de selişte. Iar sluga noastră Neculae Sechil a spus, înaintea noastră, că acea jumătate de selişte Ruşii a fost dreaptă cumpărătură a lui Simion Sechil de la Ştefana, fiica socrului său Zosim, fiul lui Dracsin, nepotul Nastasiei, iar cealaltă jumătate de selişte îi era cumpărătură de la Dumitru uricar, pentru 1.000 de zloţi, cum a arătat înaintea noastră privilegii şi drese de cumpărătură şi de pâră, ce au avut bunicul lui, Simion Sechil, şi Neculae de la Eremia voievod, de la Ştefan Tomşa voie-

[1467] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 47, pp. 67, 68

vod şi de la Radul voievod, şi de întărire de la alţi domni de mai înainte”[1468].

1636, octombrie 29: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui sulger Toma, care cumpără, de la Ionaşco Capotă din **Petreşti** (comuna Bâra, Neamţ), Bosie, feciorul Maricăi, Gligorie şi fratele lui Bosie din **Crăeşti** (comuna Bozieni, Neamţ), Ionaşco, brat Bosie, şi Florea, feciorul lui Capotă din Petreşti, toţi nepoţi şi feciori lui Capotă, „o parte de ocină din sat din **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), loc cu case, din vatra satului şi din toate”, pe care o vânduseră răposatului hatman Iuraşco, dar care „a apucat de-a dat numai 18 galbeni şi un poloboc de miere”, apoi „Toma sulgerul cel mare a dat banii toţi deplin, 86 de taleri şi jumătate”[1469].

1637, martie 28: Zbeară, feciorul Petrei, nepotul lui Larion din **Urdzici** (Urzici, înglobat în Bahna, comuna Bahna, Neamţ), vinde un loc de casă în Urdzici, moştenit drept „partea lui Larion”, lui Simion Trincul, drept 13 lei. Martori: Ionaşco Macotă, Ştefan a lui Dumitru şi Toader Lungul din Urdzici, Ştefan Zbânco din **Arămeşti** (comuna Bahna, Neamţ), Vicol vistiernicul şi Gavril, feciorul lui Vicol din **Hociungi** (comuna Moldoveni, Neamţ), Bălan, popa Vasile, Iuraşco, Iosip ce bătrân şi Arsenie din **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ) „şi alţi mulţi oameni buni”[1470].

1637, noiembrie 3: Ionaşco, feciorul Măgdălinei,

[1468] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 245, pp. 274-276

[1469] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 547, p. 596

[1470] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 45, p. 44

nepotul Stancăi, strănepotul Nastei dăruieşte vistiernicului Dumitru Buhuş toată partea mamei lui Măgdălina, „ce se va alege din sat din **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi), din seliştea **Hotceştilor** (comuna Strunga, Iaşi), a **Răvcanilor** (Răvăcani, comuna Strunga, Iaşi) şi a **Găurenilor** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi)… / Aşijderi, şi părţile surorilor mele Candachia şi Sofronia, căci au vândut ele lui părţile de ocină ce au avut la **Budeşti** (comuna Făurei, Neamţ) şi **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ)”[1471].

1638, februarie 4: Ionaşco Capotă din **Petreşti** (comuna Bâra, Neamţ), Bosie şi Gligorie, feciorii Maricăi, din **Crăieşti** (Crăeşti, comuna Bozieni, Neamţ), Ionaşco, fratele lui Bosie, şi cu Florea, feciorul lui Capotă de **Petreşti**, toţi nepoţii şi feciorii lui Capotă, au „vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), loc de patru case din vatra satului, şi din ţarină, din fânaţ, din câmp, din pădure şi din apă, lui Iuraşcu Başotă, ce a fost hatman, drept 200 taleri…, dar, dintr-aceşti bani, a dat Iuraşcu hatmanul numai 18 galbeni şi un poloboc de miere, iar de cei bani, câţi i-au rămas de dat, a făcut Iuraşcu hatmanul un zapis şi l-a dat la aceşti vânzători ce mai sus scriem. / După aceea s-a întâmplat de s-a sfârşit Iuraşcu hatmanul, iar nepoţii şi feciorii lui Capotă au mers cu acel zapis al lui Iuraşcu hatmanul la Toma, stolnicul cel mare, care, câţi au fost scrişi bani într-acel zapis, toţi i-a plătit în mâna nepoţilor şi feciorilor lui

---

[1471] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 211, pp. 194

Capotă”[1472].

1638, martie 9: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât Iuraşcu din **Porceşti** şi Nemţanul „cu Ion Ciurea, de acolo, zicând Iuraşco şi Nemţanul că intră el, de le ia partea lor de ocină, din partea Ciolpănease din sat de Porceşti… şi au arătat drese pe partea lor de ocină din partea Ciolpănease, iar Ion Ciurea n-a avut drese, nici mărturie, ci s-a aflat că pârăşte cu strâmbul”[1473].

1638, martie 18: Simion din **Porceşti** (Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), feciorul lui Toader, nepotul Pântei vinde, lui Gheorghe şi Iuraşco Başotă, drept 30 de taleri bătuţi, „o cas, cu toată jirebia sa, cât se va alege din ţarină, câmp, pădure şi din sat şi din moară, cu pomăt şi cu o săpătură de lângă moara lui Mihai... Şi în tocmeală ne-au fost Ionaşco din **Bărboşi** (sau Băniştenii de Jos, azi Miron Costin, comuna Trifeşti, Neamţ), Nicoară din **Bârjoveni** (comuna Secuieni, Neamţ), Toader Bucotco, Drăgan, Marco şi Radul din **Cuciulaţi** (Căciulaţi, înglobat în Secuieni, comuna Secuieni, Neamţ). Şi eu, Bejan Balşe cu mâna mea am scris”[1474].

1638, martie 18: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât Iuraşco, Văsian Nemţanul, Ion Ciurea, Cocrişeştii şi alte seminţii de acolo, din **Porceşti** (Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), cu Toma, stolnicul cel mare, Nastasia jupâneasa Gheorghe

---

[1472] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 240, p. 223

[1473] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 267, pp. 248, 249

[1474] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 282, p. 273

Başotă ce a fost vistier, pentru nişte părţi de ocină din **Porceşti**, a patra parte din sus, jumătate de sat Porceşti, cu loc de heleşteu şi de moară, ce a fost moşia Ilei, feciorul lui Gligorie Udrea, şi pentru o casă cu jirebia sa şi a patra parte dintr-altă casă cu 18 pământuri şi cu 2 delniţe de fân, din partea lui Constantin Borcea, ce a fost vândută lui Caraiman postelnicul, iar apoi o au răscumpărat Ilea, feciorul lui Gligorie Udrea. Ce acele părţi le-au cumpărat Gheorghe şi Iuraşco Başotă, de la Ilea, feciorul lui Gligorie Udrea, zicând Iuraşco, Văsian Nemţanul, Ion Ciurea, Cocrişeştii şi alte seminţii ale lor că le-a vândut mătuşa lor, Ciolpăneasa, nişte părţi de ocină ale lor de la Vaslui; deci să ţină ei acele părţi, pentru părţile lor, iar Toma, stolnicul cel mare, şi Nastasia, jupâneasa lui Gheorghe Başotă au arătat urice şi ispisoace"[1475].

1638, aprilie 1: Zapisul lui Iuraşco visternicel, Ştefan pitărelul, Văsiian Nemţanul, Arsenie vătămanul şi Lazăr de **Porceşti** (Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), Pătraşco Ciogolea de **Ionăşeşti** (comuna Mirceşti, Iaşi), Gheorghe Boţul de **Dolheşti** (comuna Pipirig, Neamţ), Anton din **Zbiereni** (Zbereni, comuna Cotnari, Iaşi), Istratie Hurjui ot **Şerbeşti** (azi Ştefan cel Mare, Neamţ) şi Căzan ot **Tupilaţi** (comuna Tupilaţi, Neamţ), în care mărturisesc „cum au venit înaintea noastră Bosie Capotă, feciorul Măricăi, pentru o parte de ocină a lui, ce-a fost pusă zălog la Ion Curea din **Porceşti**, drept 14 taleri bătuţi. Dintr-aceşti bani, a întors Bosie lui Ion Ciurea 7 taleri bătuţi, iar 7 taleri n-a vrut să-i dea, ci a venit Toma stolnicul cel mare şi i-a dat 7 taleri bătuţi în mână lui Ion Ciurea, pentru că a mai avut o cumpărătură bătrână

[1475] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 283, p. 274

Gheorghe Başotă vistiernicul şi cu Iuraşco Başotă hatmanul de la Bosie Capotă”[1476].

1638, aprilie 26: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului mare vistiernic Dumitraşco Buhuş, care primeşte în dar, „pentru multă binefacere ce i-a făcut, de mai mult preţ decât sunt aceste ocine”, de la Ionaşco, fiul Măgdălinei, nepotul Stancăi, strănrpotul Nastei, „părţile surorilor lui, Candachia şi Sofronia, care au vândut alte părţi ale lui Ionaşco de la satul **Budeşti** (comuna Făurei, Neamţ) şi **Porceşti** (Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ)… toată partea mamei sale Măgdălina, cât se va alege din satul **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi) şi din seliştea de la **Hotceşti** (lângă Criveşti, comuna Strunga, Iaşi), şi din **Răvcani** (lângă Criveşti, comuna Strunga, Iaşi), şi din **Găureni** (Găureana, azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi)”[1477].

1638, octombrie 28: Zapisul lui Sălevăstru din Porceşti, feciorul lui Toader Bârjovanul în care mărturiseşte că a „mers la dumnealui Toma, stolnicul cel mare, şi am vândut a mea dreaptă ocină şi moşie din sat din **Porceşti** (Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), care ocină am cumpărat-o de la Ilea Udrea, ce-a fost din partea Ciolponease, din a patra parte, o parte... drept 25 lei bătuţi. Şi în tocmeala noastră au fost Ionaşco Răspop din **Bodeşti** (comuna Bodeşti, Neamţ), Nicolae din **Bârgăoani** (comuna Bârgăuani, Neamţ), Gheorghe Boţ diac ot **Dolheşti** (comuna Pipirig, Neamţ), Pavăl ot **Cuciulaţi** (Căciulaţi, înglobat în Secuieni, comuna Secuieni,

---

[1476] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 303, pp. 302, 303

[1477] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 336, pp. 330, 331

Neamţ), Arsenie vătămanul din **Porceşti** şi alţi oameni buni”[1478].

1639, februarie 13: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui stolnic Toma, care cumpără, cu 48 ughi (ducaţi ungureşti) moşia din satul **Porceşti**, de la Gavril, ginerele lui Cocris, şi de la soţia sa Marica, fiica lui Cocris, nepoata lui Nemţanul, strănepoata lui Mihul hatman, care se tocmiseră cu fraţii lor Dumitraşco şi Gligoraş, fiii lui Cocris, ca să stăpânească ei părţile de ocină din **Şoimăreşti, Băloşeşti, Bârgăoani**, **Bilăeşti** şi din **Bahnă**, iar lor să le rămână „părţile lui Cocris din **Porceşti**, care este este în ţinutul Neamţ, care se împarte cu Nemţanul”[1479].

1639, februarie 13: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui stolnic Toma, care cumpără, cu 25 lei de la Selevăstru, fiul lui Toader Bârjovanul, „dreapta sa ocină şi cumpărătură din satul **Porceşti**, pe care el şi-a cumpărat-o de la Ilea Udrea, ce a fost din partea Ciolpănesei”[1480].

1639, aprilie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod diacului Toader, care cumpărase, cu 300 lei tătăreşti, de la nepoţii lui Male, „a treia parte de sus din satul **Staneslăveşti** (Stănislăveşti, comuna Păstrăveni, Neamţ), din ţinutul Neamţului… tij (la fel) a tria parte, cu 20 galbeni. Tij o parte de sat din **Potlogi** (Potlogeni, comuna Ţibucani, Neamţ), a Bucurului, apoi jupâneasa Bucurului a vândut cu 60 de galbeni tij lui Toader diac. Tij o parte din

[1478] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 491, p. 459
[1479] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 29, pp. 34, 35
[1480] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 30, pp. 35, 36

Rădini (Rădeni, comuna Păstrăveni, Neamţ), tij o parte din **Porceşti** (comuna Moldoveni, Neamţ), pentru 60 de taleri, tij altă parte, tij din Rădini”[1481].

1644, martie 20: Zapisul lui Ion Ciurea din **Porcești** (azi Moldoveni, Neamț), feciorul Petrei, nepotul Ciolpănesei în care mărturisește că a „căzut într-o nevoie mare la jupânul Andoca zlătarul și mă băgase la închisoare. Și eu n-am avut cu ce mă plăti și am căzut cu rugăminte la jupânul Toma (Cantacuzino) stolnicul cel mare, și i-am vândut a mea dreaptă ocină și moșie, două case din sat din Porcești. O casă din partea lui Bucium și o casă din partea mătușii mele Ciolpăneasa, ce mi s-au venit din rămășițe. Și jupânul Toma mi-a dat 30 lei bătuți... și m-am plătit de unde ne-au fost nevoie”[1482].

1644, aprilie 8: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui stolnic Toma (Cantacuzino), care cumpără, cu 30 lei bătuți, de la Ion Ciurea, fiul lui Petrea, nepotul Ciolpănesei, „două case din satul **Porcești**, ce este în ținutul Neamț, o casă din partea lui Bucium, iar alta din partea mătușii sale Ciolpăneasa”[1483].

1644, mai 18: Zapisul de mărturie al boierilor divaniți, în care scriu că Tudorina Purceloaie și cu fetele ei Anghelina și Solonca au vândut Tomei (Cantacuzino) marelui stolnic, „drept 120 lei și 30 de stupi, biciuluiți câte doi zloți stupul... niște părți de ocină, ce li s-au venit din rămășițele mătușii lor Mărica, fata lui Bașotă cel

---

[1481] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 88, p. 86

[1482] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 260, pp. 234, 235

[1483] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 281, pp. 255, 256

bătrân, din a patra parte din satul **Bodești** (comuna Bodești, Neamț), a patra parte, la fel din **Dăncești** (comuna Bodești, Neamț), din **Porcești** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamț) și din **Cuciulați** (înglobat în Secuieni, comuna Secuieni, Neamț), iarăși din a patra parte de sat, a patra parte, cumpărătura unchiului lor Iurașco Bașotă, ce a fost hatman"[1484].

1644, iunie 15: Ifrosina, jupâneasa răposatului Iurașco Bașotă, ce a fost hatman, vinde marelui stolnic Toma (Cantacuzino), drept 250 lei bătuți, „niște părți de ocină din sat din **Porcești**, ce este în ținutul Neamțului"[1485].

1644, septembrie 1: Zapisul lui Pavăl și al femeia lui Irena, în care mărturisesc „cum noi am vândut o parte de ocină din satul **Țoscane** (Țuțcani, comuna Bahna, Neamț), ce ne-a fost nouă cumpărătură, și cu alți frați, partea lui Boghean... Acel zapis s-a făcut înaintea vornicului Tomei celui mare, căci a pârât Vasile și cu frații săi pe popa Ambrosie, de două ori, și au rămas la o pâră înaintea măriei sale, lui vodă... / Deci noi, încă am făcut scrisoare de la noi, dinantea lui Ștefan, Arsănie, Gheorghe și Ioan de **Porceşte** (comuna Moldoveni, Neamț), Toader ot **Giuleşte** (comuna Secuieni, Neamț) și Popie de **Blăgeşti** (comuna Blăgeşti, Bacău). Și banii s-au dat pe ocină din casa lui Vasile Păscariul"[1486].

1646, mai 6: Carte de împuternicire, dată de Vasi-

[1484] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 322, p. 310

[1485] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 342, p. 331

[1486] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 406, pp. 391, 392

le Lupu voievod fraţilor Dumitraşco, Gavril, Gligorie şi Salomia, „spre aceea ca să fie tari şi puternici a ţine şi a oprin partea lor de ocină din satul **Lăzăşti** (comuna Secuieni, Neamţ), din **Hermeşti** (lângă Cârligi, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), din **Itrineşti** (comuna Mărgineni, Neamţ), din **Băloşeşti** (Băluşeşti, comuna Girov, Neamţ), cu **Bilăeştii** (azi Ghelăeşti, comuna Bârgăoani, Neamţ), iar surorii lor Măricăi, sin aceste părţi de ocină să nu-i dea nimică, pentru că a vândut partea lor din satul **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), ale tuturor fraţilor”[1487].

1774, iunie: Satul **Porceştii**, ocolul Siretului, după recensământul lui Rumeanţev[1488], avea **toată suma caselor 51**. Scădere rufeturi 26: 6 popi, 17 mazili şi ruptaşi, 3 văduve. Rămân birnici 25. / **Birnici:** Toma Căcăriază / Ion Moisăi / Chiriac sin (fiu) lui / Ştefan Hârţan / Savin Vicol / Enachi fiu diaconului / Ion Cioinaga / Pavăl Vicol / Simeon Vicol / Andrei fiul lui Manoli / Apostol Cioinaga / Manoli, vornic / Ştefan Vicol / Ion Vicol / Panaite zet (ginere) lui Ion Vicol / Costantin Cioinaga / Toader Vicol cumnat lui /Acsănti, tij (la fel) / Dumitru, morar / Aniţa cu holtei / Safta Chertociasa cu holtei / Toader Măghirian / Palade brat (frate) lui / Ion Maftei / Costantin Caloian. // **Rufeturi:** Popa Ştefan / Popa Andrei / Popa Cozma / Diaconul Manole / Diaconul Ştefan / Diaconul Vasile / Neculai Porcescu, mazil / Toader Porcescu, mazil / Ioniţă Porcescu, mazil / Gheorghe Porcescu, mazil / Ioniţă Donici, mazil / Ilie

---

1487 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 363, p. 311

1488 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 64

Porcescu, mazil / Ioniţă Scorţan, mazil / Toader Donici, mazil / Grigoraş Maftei, mazil / Toader Bălţatu, mazil / Vasile Istrate, mazil / Costantin frate lui Pavăl, mazil / Costantin Donici, ruptaş / Toader Donici, ruptaş / Ioniţă Donici, mazil / Ioniţă fiu lui popa Gavril, ruptaş / Ioniţă frate lui Grigoraş, ruptaş / Nastasia / Paraschiva / Sarafima.

MOLEŞTI

(lângă Orhei, raionul Orhei, Moldova).

1497, ianuarie 20: Întărit de Ştefan voievod lui Neagul Călmăţui, care cumpără, cu 90 zloţi tătăreşti, de la Ilca, fiica lui Stan, „jumătate din satul Moleşti, sub Orhei, partea de jos”[1489]. Hotarul, din veac.

1757, mai 7: **Hotarnica satului Cighirleni**, al lui Ştefan Iamandi, făcută de Ion Cehan şi Constantin Gotcă şi descrisă într-o scrisoare adresată voievodului: „după luminată porunca Măriei Tale, am mers și am strâns oameni pe dimprejur, megieși pe care i-am găsit pe aproape, care oameni au știut și seliștea **Cigârleni** și au mers de ne-au arătat, și am văzut seliștea Cigârlenilor pe Botnișoara, la ținutul Lăpușnei, dar hotarele vechi nu s-au găsit, numai după cum ne-au spus oamenii și au dat seamă megieșii și oameni bătrâni că au auzit și au apucat și ei, din oamenii cei bătrâni ai lor, care se hotărăsc cu

[1489] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 202, pp. 363-365

acea moșie primprejur, spunând că pe acolo a îmblat hotarul vechi, de demult, prin semnele ce am făcut și noi hotarnică, după cum au dat seamă și după cum ne-au spus ei că au auzit din bătrânii lor, așa am urmat și noi. Și am căutat și după starea locului, și după stăpânirea oamenilor, și după cum am socotit și noi cu oamenii dimpreună, scriind și semnele locului jos, anume ca să țină dumnealui hotarele prinprejurul moșiei dumisale Cegârlenii de pe Botnișoara, de la ținut Lăpușnei, după cum scrie anume mai jos, începându-se hotarul Cegârlenilor din hotarul Moleștilor, până în zarea dealului Galbenilor și, pe zarea dealului Galbenii, tot în jos și până pe din jos de Vales Gradiștei, și pe din jos de Vâlceaua Vișinilor, și merge tot în jos, pe dealul Grădiștei și pe din jos de Rădiul Căușului, și iar pe din jos de Fântâna lui Tărpan și lovește pe din jos de Volocele și, de acolo, pe din jos de o movilă de dealul Botnișoarei, și de acolo, peste valea Botnișoarei, drept până în zarea dealului Botnei celei mari și în sus, tot pe zarea dealului Botnei celei mari, până în hotarul Băleștilor și până în hotarul Moleștilor, și așa se încheie tot hotarul moșiei Cigârlenilor… / și am dat această mărturie și scrisoare a noastră la mâna dumisale Ștefan Iamandi biv (fost) al doilea pitar, fiul răposatului Iamandi biv vel (mare) medelnicer, dându-i această scrisoare a noastră și mărturie în mâna dumisale, ca să se știe și câți oameni bătrâni și tineri au fost la această hotărâtură s-au pus numele și degetele mai jos, pentru credință: Arhirie Binde, Anton Ungurul, Gheorghe Roman, Ion Preda, Darie sin Tănasi, Mihai, Lupul, Anton vătăman, Ion Coat sin Alexandru Arteni şi Axinti Codreanul ot **Epureni**, Năstasi sin Mihălachi, Istrati sin Tănasi, Gligori Bortă, Dumitraşcu Melţul şi Irimie

Margine ot **Moleşti**”[1490].

1763, iulie 20: La împărţirea moşiilor între feciorii lui Miron Hâncul, **partea Lupului** cuprinde „un bătrân întreg din satul **Săcărenii**, la ţinutul Lăpuşnei, cat care îmblă în trei părţi şi cu vad de moară întreg, şi cu seliştea cea veche, şi cu casele părinteşti, şi cu livada de lângă casă; un bătrân şi jumătate dintr-alt bătrân şi cu vad de moară întreg şi dintr-alt vad a patra parte din satul **Pereni**, la ţinutul Lăpuşnei, şi a patra parte din satul **Singera** tij otam (la fel, aici)”. / **Partea Catrinei** cuprinde „jumătate de bătrân din **Săcăreni** şi cu livadă de pomi ce vor veni pe acea parte, la ţinutul Lăpuşnii; jumătate de sat de **Moleşti**, cu lacuri de heleştee şi cu locuri de prisăci; jumătate de sat **Condreşti** şi cu vad de moară întreg şi cu locuri de prisăci ce s-ar veni pe această parte… şi a patra parte din satul **Singera** ot tam”. **Partea Sinicăi**, fata mai mică, cuprinde „jumătate de bătrân din satul **Săcărenii** şi un vad de moară întreg şi cu livezi, jumătate din satul **Moleştii**, cu locuri de heleştee şi de prisăci; jumătate de sat **Condreşti**, cu locuri de prisăci… şi a patra parte din satul **Singera**, tij Otam, Lăpuşna”. / **Partea Mariei**, sora cea mare, cuprinde „**Brătenii**, sat întreg, ce este hotărât, cu vad de moară întreg şi cu locuri de prisăci şi cu pomi la ţinutul Lăpuşnei; jumătate de vad de moară al Istrătoaei în **Ciuciuleni** pe Cogâlnic şi cu partea ce s-a alege în câmp, şi alt vad de moară al lui Mârzacu… a patra parte din satul **Singera**, la ţinutul Lăpuşnei”. / **Partea Lupei**, ce o ţine Hrănaciu cuprinde „jumătate de bătrân din **Păşcani** şi a patra parte din iaz, cu două zapise… **Bondeştii**, sat întreg şi cu locuri de

---

[1490] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 170, pp. 198, 199

heleştee”. / **Partea Nastasiei**, ce o ţine căpitanul Neculai Iacomi; „a treia parte din tot satul **Săcărenii**, cu vad de moară întreg şi cu livezi”[1491].

1904: „**Moleşti**, ruşii îi zic Maleşti, sat în judeţul Bender, volosti Gura Galbână, aşezat pe ţărmul Botnişoarei. Are 189 case, cu o populaţie de 1.534 suflete; 384 vite mari”[1492].

MOLODOVA

(raionul Hotin, Ucraina).

1770-1772: Satul **Molodova**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1493], **toată suma caselor: 33**. Scădere rufeturi 4: 2 popi, 1 dascăl, 1 ţigan. Rămân birnici 29. / **Birnicii**: Ostahe brat (frate) popei / Ivan Maximciuc / Vasile brat Diciuc / Ivan Mazurul / Carp Brumă / Pricopie Ţimcă / Costia Holobenciuc / Iacob Slodciuc / Iacobeţ sin (fiu) Ostahe / Grigoraş Slavcu / Ivan Slavschie / Ştefan Slavcu / Alt Ivan Slavcu, brat (frate) vornicului / Antohe Andreşciuc / Ivan Oleinic / Vasile Buhuneţ / Hrior Slivciuc / Ion, morariul / Hrior, plutaş / Tănase Slivciuc / Ştefan Sarahman / Harasim / Alecsa, cârciumar / Vasile

---

[1491] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 177, pp. 205-209

[1492] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 146

[1493] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 140

Slivca / Ion Samaca / Anton, vornic / Iure, argat la jidov / Matei, tij (la fel). // **Rufeturi**: Popa Andrei / Alt popă Andrei / Andruş, dascăl / Vasile, ţigan.

1904: „**Molodova**, sat în judeţul Hotin, aşezat pe malul drept al Nistrului. Are un pod plutitor pe râu. Face parte din volosti Romăncăuţi. Are 251 case, cu o populaţie de 1.717 suflete de români, ruşi şi ruteni; biserică; şcoală elementară cu 50 elevi din 215 copii în vârstă de şcoală (1902), 6 mori de vânt. Sunt livezi şi grădini cu pomi”[1494].

MOLOGHIA

(lângă Codrii Cozminului, Bucovina, Ucraina).

Recensământul lui Rumeanţev[1495], din **1772-1773**, înregistrează la Mologhia „105 – toată suma caselor”, însemnând 92 postaşi, şi anume: Roman sin croitor, Vasile sin Andrieş, Ion PREGII, Andrei zet VELIŞKO, Grigoraş sin URSACHE, Andrei ŞOPROVICI, Toader ŢIGĂNAŞ, Ion zet ANTON, Ştefan HMARA, Opre rus, Dumitraşcu sin URSACHI, Dumitraşcu sin GRIGORI, Ion nepot ŢIGĂNAŞ, Petre vătăman, Ostahi sin GAVRIL, Dănilă zet COADĂ, Gavrilă zet DĂMIAN, Pavel MOROZ, Georgie zet MOROZ, Ion MOROZ, Vasile POTGUBINA, Nika sârbul, Gavril CHELBE, Vasile

[1494] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 147

[1495] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 380

DELIŢOIA, Dănilă lemnar, Georgiţă cumnat CHELBII, Prodan MOROZ, Istrate sin IGNĂTESCU, Vasile sin MIRON, Vasile IGNĂTESCU, Lupu sin IGNĂTESCU, Vasile PEPELE, Ion PEPELE, Georgii sin PEPELE, Toader IACOBAN, Gavril PEPELEA, Ursul CIORNEIU, Toma zet CIORNEIU, Toader GĂINĂ, Ion LOTBĂ, Costandin butnar, Costandin nepot CIORNEIU, Vasile vărzar, Grigoraş căpotar, Macoveiu sin PAVĂL, Vasile LEKA, Gavril BENE, Simion sin PAVĂL, Ştefan armean, Ştefan vătăman, Ursul a STRĂTOAII, Ursul TUTUBUOAI, Ivan de la Okop, Ion nepot MOGĂI, Neculaiu DELIŢOIU, Ştefan morar, Gavril nepot BENII, Ştefan cumnat BENII, Foca nepot BENII, Chiriac MOLOCEA, Gavril PUIU, Ifteni nepot BENII, Vasile MOLOCEA, Simion ŢOLIC, Toader brat DĂNILĂ, Nechita nepot lui BĂDRĂGAN, Ioniţă sin BĂDRĂGAN, Neculai brat ego, Ştefan nepot lui BĂDRĂGAN, Toader zet BĂDRĂGAN, Vasile ŢURCAN, Tudosii sin babii, Gavril sin babii, Postolachi BĂLAN, Toader sin IVAN, Ion sin PĂTRĂUŢAN, Vasile PĂTRĂUŢAN, Ion BUDACA, Neculaiu OBAR, Simion LOTBĂ, Pătraşcu sin HMARA, Ivan HRISOSOBII, Roman rus, Ştefan zet HUSAR, Hrihor HUSAR, Mateiu zet văcar, Dănilă rus, Mihaiu rus, Ivan RABICI, Ştefan ZAHARIE, Dumitru rotar şi Ştefan ciubotar. În satul Mologhia mai erau un umblător, Ion harabagiu, 2 popi, Ştefan MAGA şi Anton MAGA, un dascăl, Andrei, 2 scutelnici, cel al popii Anton MAGA, LUPAŞCU, şi cel al popii Ştefan MAGA, Ştefan, 5 văduve, Dochiţa, Vasâlca, Grăpina, Paraschiva şi Corcovina, precum şi doi jidovi, Bercul PERIŢ şi Moşcu sin Bercul.

1775: Fostul sat Cosmin, numit Mologhia în 1775, avea, împreună cu Ceahor**,** 2 popi, 133 ţărani, 1 umblător, 1 arnăut şi 1 baran, populaţia satului ajungând, în 1784, la 168 familii.

1777: În 1777, exista la Mologhia o sală de cult catolic, transformat în capelă de lemn şi sfinţită în ajunul Crăciunului.

1782: Primii colonişti germani din Bucovina, proveniţi din Ungaria şi din Banat, s-au stabilit la Roşia şi la Mologhia încă din 1782, ele fiind, conform registrelor cu rezidenţi de după anul 1800, cele ale lui Ignaz Exner, Martin Grandl (Krandl), Friedrich Hank, Franz Anton Weckend, Ignaz Wolf şi Josef Klein.

1787, Hacquet: Călătorind spre Suceava, prin Româneşti şi Pătrăuţi, înspre „Luitak" (N.N.: Realizatorii volumului presupun, cu oarece îndoieli, că ar fi unul dintre cele două sate Călineşti, al lui Ienache sau al lui Cuparenco, dar mult mai probabil că este vorba despre satul Iţcani), Hacquet întâlneşte aici „primii colonişti ai provinciei, care au emigrat din Banat. Aceştia nu erau decât nişte cerşetori, în număr de douăzeci şi două de familii, care s-au aşezat pe terenurile şi în casele părăsite de moldoveni (la anexare). Cum nu era destul loc pentru ei, aici, au fost mutaţi ceilalţi la Suceava (unde a mai fost aşezată o colonie germană), la Molodia, la Dragomirna şi „Rosez" (N.N.: Localitate dispărută, opinează realizatorii volumului, deşi s-ar părea că e vorba despre satul Roşa, de lângă Cernăuţi). Aceşti oameni au primit ajutoarele necesare, dar nici pe departe ce au primit germanii, iar mai apoi, treptat, au trebuit să achite totul"[1496].

[1496] *Călători,* X, II, p. 827

1791: În 1791, sosesc din Boemia şi se stabilesc la Mologhia, pe locul numit Pustia (înspre Novoseliţa), unde vor întemeia Franzthal, familiile de agricultori Rieger, Kisslinger, Hornung, Muschig, Neumann, Klein, Hicke din Elveţia a venit familia Brodern, iar din Bavaria, familiile Hartmann şi Huber. Următorii colonişti germani sosesc în Mologhia, inclusiv prin Roşa, după anul 1800, Friedrich Hank şi Theresia Bitay, Johann Rieger şi Magdalena Dittrich, în 1823 în Mologhia,, Peter Huber şi Catharina Klepsch, Johann Hirschmüller şi Marianna Hubert, în 1824, Franz Anton Weckend şi Anna Kunzelmann, Ignaz Wolf şi Marianna Flegel, Josef Klein şi Josepha Muschik, în 1825.

1826: La sfârşitul lunii iunie a anului 1826, a fost sfinţit micul lăcaş din cărămidă al biserici catolice din Molodia, în prezenţa Arhiepiscopului Ankwicz, biserica mare fiind construită, între anii 1881-1885 de patru mari proprietari germani din Mologhia, Georg Kirsch, Georg Klein, Adam Lang şi Franz Zimmer, fiind sfinţită de Dr. Kornicki în 8 septembrie 1885.

1843: Biserica ortodoxă din Mologhia fusese construită în 1843, din banii Fondului Religionar, patron fiind „Se. K. k. Majestat", iar preot administrator, Dimitrie SEMACA, al doilea post, presupus de numărul mare al enoriaşilor (2.040), fiind vacant. În 1876, biserica avea 3.090 enoriaşi, paroh fiind Vasile MANDICEVSCHI, iar preot cooperator, Nicolai MITROFANOVICI, şi, ulterior, Constantin COCA. În 1907, paroh era protopopul Nicon TOMIUC, născut în 1844, preot din 1868, paroh din 1881, preoţi cooperatori fiind Ioan IANOVICI, născut în 1859, preot din 1889, şi Ioan VOROBCHIEVICI, născut

în 1872, preot din 1901, iar cantor, din 1900, Mihail LESNIUC, născut în 1869.

1843: Tot din 1843, funcţiona la Mologhia şi o şcoală cu 6 clase[1497].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Cernăuţi – **Curtea regională din Cernăuți**: Cernăuţi, Ceahor, Hliboka, Camena cu Spaski, Corovia, Cotul Bainski, Cuciurmare, Ludi Horecea Camerale cu Mănăstioara, Lucaviţa, Mihalcea, Mihuceni cu Kicera, **Molodia cu Franzthal și Derelui**, Ostriţa, Preworokie, Stăneştii de Sus pe Siret, Stăneştiii de Jos pe Siret, Poienile, Tărăşeni, Trestiana sau Dimka, Voloca Camerale pe Siret, Zurin"[1498].

1890: În 1890, comuna Mologhia avea 4.985 locuitori, primar fiind Ioan Verbovschi. Comună mare, în bună parte orăşel, Mologhia avea 5 învăţători, pe Grigorie Aurite, Eugen Vogel, Autonom Hapenciuc, Aurora Aurite şi pe Iosif Zawichowski, doi preoţi, pe Vasile Mandicevschi şi pe Samuil Sauciuc, cantor bisericesc fiind Dimitrie Leviţchi.

1895: O colectă pentru Internatul din Suceava, făcută de preotul din Mologhia, Samuil SAUCIUC, în primăvara anului 1895, menţionează următoarele nume de localnici, „suflete cu îndurare, care au jertfit banii": primarul Ioan VERBOVSCHI, secretarul comunal Ludvic GEIGER, învăţătoarea Aurora AURITE, învăţătorul

---

[1497] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 14, 1876 p. 23, 1907 p. 55

[1498] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

superior Grigorie AURITE, învăţătorul Andrei SLAPEN-CIUC, Simion alui Teodor CIOLAC, Ioan ROPCEAN, Ioan PEPELEA, Mihai MUNTEAN, Simion IFTODI, Nicolai IFTODI, Ioan IFTODI, Mihai CHIŞPAN, George FIALCOVSCHI, George STRÂMBU şi Ioan PAVEL[1499].

1901, dialectologul Gustav Weigand: „La scurt timp, pe când plecam spre Franzthal, o fată a alergat după trăsură şi am invitat-o să urce[1500], iar ea nu a ezitat să o facă. Spre uimirea mea, am auzit și de la ea graiul limbii române, pe care îl ascultase şi de la soldatul de la Lucina şi care, la început, nu mi s-a părut credibil. Nu ştia nici să citească, nici să scrie, dar, după cum a spus cu naivitate, a vorbit mereu patru limbi: română, germană, rusă și evreiască, limbă pe care a învăţat-o de la evreică-germană, pe care a imitat-o cu o precizie uluitoare în pronunție și ton, aşa cum am observat, de multe ori, că fac mulţi români din Bucovina. În Derehlui, unde micuţa mea însoțitoare avea ceva de obținut, a părăsit trăsura, încântată de cruciuliţa pe care i-o oferisem drept recompensă pentru răspunsurile ei bune. În Ceahor[1501], am găsit nu numai o primire foarte caldă, la protopopul Berariu, dar atât el, cât și fiul său, erau dornici să mă ajute în studiile mele. Așa că, în compania lor, am vizitat Molodia[1502], sat mare, cu 7.000 de locuitori (5.000 de români, 1.000 germani, 1.000

[1499] DEŞTEPTAREA, Nr. 3/1895, p. 28

[1500] Fata de 14 ani, din Franzthal, analfabetă, dar care vorbea fluent patru limbi, se numea Lisaveta Crăsniciuc.

[1501] La Ceahor, au cântat Zoiţa lui Vasile Rotariu (*Frunză verde de scunchie*) şi Mariuca Rotariu (19 ani).

[1502] La Molodia, a cântat Domnica Miroslafschi, de 19 ani (*Cântă cucu sus pi nuc*).

de ruteni), în dimineața zilei următoare, și Voloca[1503], după-amiază”[1504].

1902: Însoţirea raiffeisiană s-a înfiinţat în 9 noiembrie 1902, cu preşedintele Nicon Tomiuc, directorul Vasile Prelipcean, vicedirectorul Adrian Andronic şi visternicul Grigori Aurite.

1907: „Termenul concursului pentru **ocuparea parohiei vacante din Mologhia** fiind expirat, rămâne ca venerabilul consistor să trimită în această comună un păstor bun şi vrednic, un român adevărat, care să servească cu devotament şi resignare cauzei noastre româneşti şi bisericii. Până acuma, din timpurile de demult, noi, mologhienii, am fost trataţi vitreg, căci venerabilul consitor n-a avut nicicând în vedere interesele noastre naţionale, la ocuparea acestei parohii, niciodată n-a fost condus de considerări curat româneşti, ci pururi a protejat vârsta imbecilă şi nu distoinicia unui barbat vrednic de ocuparea unor astorfel de posturi responsabile, lucru ce s-a întîmplat mai ales şi în parohiile periclitate de străinismul înăbuşitor. Istoria ne spune că românismul s-a păstrat prin timpurile cele mai furtunoase în biserică; astăzi vremile şi împrejurările în care trăim ne învaţă altfel. Dacă vrem să rămânen stăpâni pe acest pământ, trebuie mai întâi să fim Rromâni buni şi din tot cugetul. **Naţiunea să ne fie cultul cel mai sfânt**, căruia să-i servim cu credinţă neşovăitoare şi acesta îmbinat cu religia ne-a fi altarul înaintea căruia vom pleca cu smerenie şi conştiinţă naţională genunchii noştri, văzând în preotul care serveşte adevăratul apostol al lui Dumnezeu şi culti-

---

[1503] La Voloca, a cântat Duminica Holunga, de 40 ani (*Frunză verdi, borş cu peşti*).

[1504] Weigand, op. cit., pp. 7-17.

vatorul sentinelelor noastre naţionale. / Până acum, venerabilul consistor ne-a trimis preoţi care au adus ceartă între parohieni, care au căutat să înăbuşească în noi, mologienii, simţul nostru de români. Au trecut acele timpuri. Credem că aceasta azi nu s-a mai întâmpla. Credem că peste voinţa şi dorinţa noastră venerabilul consistor nu va trece la ordinea zilei şi nu va dispune după plăcere asupra sorţii noastre şi asupra viitorului acestei comune, ci va considera momentele din viaţa noastră naţională. Tuturor acelor competenţi, ce-ar dori să vie ca parohi la Mologhia, le spunem sincer să-şi răzgândească bine, ori de simt în sine pe deplin puterea să servească cu dezinteresare intereselor noastre naţionale şi bisericeşti, de altfel rămâie mai bine sănătoşi acolo unde sunt. / Mai mulţi mologhieni”[1505].

1907: „Din Mologhia ni se aduce ştirea că dl Cuparencu, deputat ţărănesc, a fost fluierat şi huiduit tocmai de cinci, până la şase sute de ţărani. Poporul din Mologhia era aşa de iritat pe dl deputat ţărănesc, că numai cu greu l-a scos un jandarm din mânile lor. **Veni, vidi, fugi**. Am venit, am văzut, am fugit, exclamă dl deputat ţărănesc şi îşi îndreaptă drumul spre apa Prutului. / Tot în aceiaşi zi, s-a înfăţişat acest domn şi în Ostriţa, dar şi aici i-a spus-o un gospodar verde în ochi, că ostriţenii s-au hotărât deja să dea glasurile lor domnului Dr. Constantin Isopescu-Grecul şi îi supără foarte mult că au trebuit să-i spună adevărul în faţă. / Gospodari din districtele Boian, Cernăuţ şi Storojineţ, întrebaţi mologhienii şi ostriţenii ce pildă i-au dat dlui Cuparencu şi îndreptaţi-vă cu toţii după aceşti oameni, fiindcă dumnealor, trăind mai aproape de

---

[1505] *Apărarea Naţională*, Nr. 45 şi 46, Anul II, duminică 23 iunie stil nou 1907, p. 3

Cuciurmare, îl cunosc poate mai bine! Ţi-am da sfatul, domnule Cuparenco, să te laşi de candidatura asta, căci nici poporul nu te vrea şi nici nu ai talentul pentru acest lucru; rămâi în pădure, unde eşti la loc!”[1506].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[1507], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Margalina BILIAVĂ (30 ani în 1909), Domnica a lui Iftemi PODEŢ (45 ani în 1909) şi Ileana a lui Ion MIRONIUC (19 ani în 1909) din Mologhia.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mologhia** (**Molodia**), comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe un pârâiaş, afluent al Derehluiului, între comunele Ceahor, Ţurcni, Cotul Bainschi şi Corovia. Suprafaţa: 58,36 kmp; populaţia: 4.874 locuitori, în majoritate români, restul germani şi ruteni; religia gr. or. pentru majoritate, rom. cat. pentru germani. Cuprinde, pe lângă vatra satului, cu 4.584 locuitori, şi cătunele Derehlui şi Franzthal. Este tăiată, prin partea sa de Nord, de drumul districtual Corovia-Mologhia; prin drumuri de ţară, comunică cu localităţile vecine sus menţionate, precum şi cu drumul principal Cernăuţi-Vamă, ce trece prin apropiere; haltă de drum de fier a liniei Cernăuţi-Hliboca. Această comună este aşezata pe teritoriul istoric „Cozminul”. Prin hrisovul din 3 Aprilie 1488, Ştefan cel Mare a dăruit teritoriul acesta mănăstirii Putna, în posesia căreia se găsea şi la 1776. Înainte, comuna era locuită

[1506] *Apărarea Naţională*, Nr. 33 şi 34, Anul II, sâmbătă 4 mai stil nou 1907, p. 3

[1507] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

exclusiv de români; cu timpul însă s-au aşezat aci colonii de germani şi ruteni. Primele familii de germani au venit în 1782, din Mainz şi Manheim. Rutenii au venit din Galiţia de Est. O puternică colonie străină s-a aşezat în acest loc în anul 1787. Populaţia se ocupă cu agricultura, cu creşterea vitelor, precum şi cu grădinăria şi pomicultura. Comuna posedă 2.000 hectare pământ arabil, 673 hectare fânaţuri, 49 hectare grădini, 436 hectare imaşuri şi 2.576 hectare pădure. Se găsesc 385 cai, 1.492 vite cornute, 550 oi, 1.260 porci şi 270 slupi de albine"[1508].

1914: „În cursul săptămânii trecute, au trecut, prin Noua Suliţă, 40.000 ruşi, în Galiţia, iar de la 12 septembrie, au sosit în Cernăuţi peste 10.000 soldaţi ruşi. Ei au ocupat, afară de Cernăuţi, staţiunile Volksgarden, Molodia, Derelin şi Cuciurmare, în interiorul Bucovinei, unde a fost proclamată, peste tot, dictatura militară. Trei soldaţi ruşi au fost ieri (12 septembrie 1914) prinşi lângă satul Hliboca, unde făceau recunoaştere. Ei au fost aduşi la Suceava… Patrulele de cavalerie rusă fac, zilnic, recunoaşteri în jurul Cernăuţului şi, cum se depărtează mulţi de oraş, sunt atacate de patrulele austriece, care, din ascunzători, trag asupra celor ruseşti, omorând mare parte dintre soldaţi. Astfel, chiar zilele trecute, dintr-o patrulă de 42 cerchezi, în recunoaştere, numai unul s-a întors, şi acesta dezarmat şi plin de sânge. La Mahala, Corovia, Cuciur, Nepolocăuţi şi Stroinţa au avut loc, în zilele de 11 şi12 septembrie, lupte între câteva detaşamente ruseşti şi austriece… Armata rusă s-a fortificat la Mihalcea şi

---

[1508] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 146, 147

Camenca… Ca comandant rus al oraşului Cernăuţi a fost numit Navrotzchi, în locul căpitanului Korabuki”[1509].

1914-1918: Jertfa de sânge pentru Bucovina a fost făcută de „Sergentul de miliţie teritorială **Nicolae Badragan**, Molodia, prizonier; Rezervistul **George Iftode**, Molodia, mort; Glotaşul **Dumitru Moros**, Molodia, rănit; Glotaşul **Ion Sarafincean**, Molodia, prizonier; Rezervistul **Ion Cerbul**, Molodia, Regimentul 22, rănit; Rezervistul **Ioan Cozma**, Molodia, Regimentul 22, rănit; Rezervistul **Niculae Zaplatinschi**, Molodia, Regimentul 22, rănit”[1510]; „Fruntaşul **Vasile Mateiciuc**, Molodia, Regimentul 22 Infanterie, rănit; Infanteristul **Ilie Paulovici**, Molodia, Regimentul 22, rănit”[1511]; „Infanteristul **George Maga**, Molodia, Regimentul 22, rănit”[1512]; „Infanteristul **George Frătăucean**, Molodia, Regimentul 22, rănit”[1513]; „**Toader** a lui Grigori **Hamaliuc**, născut în anul 1875, în **Molodia**, a fost înrolat, la 1 August 1914, în Regimentul 22 Ţintaşi (Schützen) şi a plecat în câmp. În anul 1915, a fost prins de Ruşi, lângă Rădăuţi, şi lipseşte, de atunci, orice ştire despre dânsul. Martori spun că s-a îmbolnăvit în Cestupoli, în guvernământul Kasan, şi că a fost dus la spital. Dată fiind presupunerea morţii celui absent, la cererea Mariei a lui Vasile Straticiuc şi a lui Nicolai a lui Grigori Hamaliuc, se îndrumează procedura pentru declararea morţii”[1514]; „**Vasile Florescul a lui Dumitru**, născut în 1888, în **Molodia**, a fost înrolat, în 1914, cu ocazia

---

[1509] *Ce se petrece la graniţă*, „Adevărul” din 2 septembrie 1914
[1510] *Viaţa Nouă,* IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915
[1511] *Viaţa Nouă,* IV, nr. 158 – Supliment, din 25 iulie n. 1915
[1512] *Viaţa Nouă,* IV, nr. 159 – Supliment, din 6 august n. 1915
[1513] *Viaţa Nouă,* IV, nr. 182, 4 iunie n. 1916, p. 8
[1514] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 53, Cernăuţi în 9 August nou 1919, pp. 3-5

mobilizării generale, în Regimentul 41 Infanterie şi a plecat la luptă, în luna septembrie 1914. Într-o luptă ar fi fost rănit greu şi ar fi murit. De atunci lipseşte orice ştire despre dânsul. Presupunându-se probabilitatea decesului în mod legal, se dispune, la cererea soţiei sale, Axenia Florescul, procedura pentru stabilirea morţii celui dispărut”[1515]; „**Franz Baumgärtner**, născut în **Molodia**, la 26 mai 1890, a fost chemat, în anul 1915, sub arme, petrecând, până în anul 1916, în Stanislau, apoi a plecat pe frontul italian, de unde a trimis, la 22 iunie 1918, fratelui său, Petru, ultima scrisoare. Până azi lipseşte orice ştire despre el. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea lui Peter Baumgärtner, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[1516].

1916: Colecta pentru cei amputaţi şi orfanii celor căzuţi în luptă i-a avut, printre eroii generozităţii, şi pe geniştii (Arbeiter Abtig I/41) **Iosop Petru**, din Molodia, care a dăruit 1 coroană, la fel ca şi **Iuconvschi Mihail**, din Molodia[1517].

[1515] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 87, Cernăuţi în 11 Decemvrie nou 1919, pp. 6-8

[1516] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 9, Cernăuţi 15 martie nou 1921, pp. 98-105

[1517] *Românul*, Nr. 25, Anul VI, joi 17/4 februarie 1916, p. 5

MOLOVATE

(în hotar cu Ocsentia, pe Nistru,
judeţul Chişinău, Moldova).

1623, ianuarie 2: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Dumitru Buhuş şi surorii lui Safta, fiii paharnicului Caraiman, şi soţiei sale Nastasia, care primesc uric pentru „satul anume **Hulpăşeşti** sub codrul de fag; şi satul **Gâdinţi** pe Cobâle şi cu vad de mori în Siret şi cu pod trecătoriu şi cu bălţi de peşte; şi satul **Simioneşti** pe Moldova şi cu vadul de mori în Moldova, în ţinutul Romanului; şi satul **Dobricenii** în Cărpineştii, ce este în ţinutul Dorohoiului; şi satul **Molovate** de pe Nistru, ce este în ţinutul Orheiului, ce a fost de ocolul târgului Orheiului”[1518].

1774, iunie 5: Satul **Molovata**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Nistrului, după recensământul lui Rumeanţev[1519], avea **toată suma caselor 46**. Scădere rufeturi 17: 11 volintiri, 2 popi, 1 diacon, 3 femei sărace. Rămân birnici 29. 5 case pustii. / **Birnici:** Maftei Bejan / Platon Corneţel / Dumitru Corneţel / Pahomi fiul lui Miron / Parfeni, dascăl / Sava Curlat / Vasile fiul lui Gavril / Ioniţă a Iosâpoai / Iftodi, bejenar / Pricop, bejenar / Carp fiul lui Doroftei / Maftei fiul lui Ilie / Săvărin / Ioniţă a Paraschivii / Dumitru Cană / Ştefan

---

1518 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 3, p. 4

1519 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 460, 461

Iosip / Mihălachi Bătrânul / Ion Roşca / Toader Postică / Ioniţă Postică / Petre fiul lui Tănasă / Tănasă Căzacu / Petre, butnar / Luchian fiul lui Andrei / Tudor a Săndulesii / Vasile Ion / Vasile Curlat / Leizer, jidov / Haim, jidov. // **Rufeturi:** Ştefan Nechita, volintir / Dănilă Gheorghiţă, volintir / Simion Bebere, volintir / Maftei Stângaciu, volintir / Condria Ilie, volintir / Alecsandru Hriţco, volintir / Vasile Buluţel, volintir / Martin Stângaciu, volintir / Tănasă Roşca, volintir / Ilie Nistor, volintir / Istrate fiul lui Mihălache, volintir / Popa Toader / Popa Antohi / Diaconul Ilie / Preutiasa săracă / Gheorghiasă, săracă / Gavrilişoaie, săracă.

MORĂRENI

(moara lui Delţag, la Bucoveni,
comuna Alexandru Vlahuţă, Vaslui):

Întărit, în **24 septembrie 1468**, de Ştefan voievod lui Şteful Cernătescul, care primeşte uric pentru „ocina lor dreaptă, satele anume: Cernăteşti, unde îi este casa, pe Corod, pe care l-a cumpărat de la Stan Pâtcău pentru şaptezeci de zloţi, şi, aproape de acesta, mai sus, satul anume Motişeştii, şi, mai sus, la obârşia Corodului, seliştea lui Tatul, şi, deasupra, poiana de la Deochiaţi, pe care le-a cumpărat de la Herman, din uricul lui Oţel, pe care l-a dat Oţel nepotului său, Herman, iar pan Herman a vândut aceste sate şi poiana pentru şaptezeci şi cinci de zloţi, şi la obârşia Bârzotei, la Fântâna Călugărului, la horodişte, şi, pe Bogdana, unde este casa lui, unde a fost

Petru Delţag, şi cu moară şi cu toate hotarele sale cele vechi, şi la obârşia Smilei, o moară, unde a fost moara lui Petru Delţag, la Bucoveni, între morile lui Vulpaş şi a lui Giurgiu Pleşan şi între moara lui Şteful şi moara Pleşanului, să-şi facă pan Şteful moară, şi loc din pustie pe Smila, şi, pe Suceava, Ruşciori, şi jumătate din Răoseni, şi, pe Suceava, loc să-şi facă moară, şi, mai sus de acesta, cutul Hueţenilor, anume Unguraşii, şi, în jos pe Suceava, seliştea unde a fost tătarul Petir şi poiana, şi jumătate din iezerul Covurlui şi jumătate din gârlă, şi satul de lângă morile de la Prut, unde a fost Fara şi, pe Covurlui, satul anume Rădiceşti, şi, mai sus, unde a fost satul bulgăresc, şi, la obârşia Gerului, seliştea anume Cernăteştii"[1520]. Hotarul, din veac.

MOREANCA

(Şerbeşti, inclus în Talpa, azi Moreanca,
comuna Bârgăuani, Neamţ).

Întărit, în **30 martie 1492**, de Ştefan voievod, cu ocazia împărţirii moşiilor între nepoţii lui Crăciun Belcescu, „a lor drepte ocini, satele pe Pârâul Alb, anume Belceştii şi Negoeştii, precum şi două părţi din Şerbeşti, viind în parte Iurşii aprodului satul Belceştii şi în partea surorii sale, Vascăi, satul Negoeştii, iar surorii lor, Ma-

[1520] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 154, pp. 225, 226

ruşcăi, acele două părţi din satul Şerbeştii, pe celălalt Pârâu Alb”[1521]. Hotarul, din veac.

MORENI

(lângă Duseşti, Neamţ).

1626, aprilie 19: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Eremia, fiul lui Pântea din **Hăsnăşeni** (ulterior satul Sodomeni, inclus în oraşul Paşcani, Iaşi), în baza unui zapis de mărturie de la Dumitru din **Moreni** (sat, Neamţ), Vasilie Furnică, Budancea, Baico şetrar şi Bădiliţă din **Muncel** (sat, Neamţ), Dumitru din Hăsnăşeni, Ursu din **Păşcani** (viitorul oraş, Iaşi), „scriind şi mărturisind în acest zapis că el şi-a cumpărat, de la Manea pitar, toată partea lui de ocină, ce se va alege, din satul Hăsnăşeni, din vatra satului şi din câmp şi din tot venitul… pentru 65 taleri număraţi ”[1522].

1774, iunie: Satul **Morenii,** din ţinutul Neamţului, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[1523], avea **toată suma caselor 31**. Scădere rufeturi 5: 2 popi, 2 ţigani, 1 văduvă. Rămân birnici 26. / **Birnici:** Ion Curpăn / Ion Boghiul / Tănasă Boide / Toma Movilă / Neculai / Dămian, slugă / Andrei, morar / Gheorghe Teliţă / Ion

---

[1521] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 111, p. 220

[1522] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 42, pp. 58, 59

[1523] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 43

Coroda, argat / Ion Şopârlă / Toader Chelbe / Toader, puşcaş / Andrei Bobu, morar / Mihai Niamţul / Şerban, rotar / Ştefan, holtei cu mamă / Gavril Vârlan / Opre, morar / Ion Dupan / Toader Obreja / Iftimi, văcar / Petre / Ştefan zet (ginere) Petrii / Tănasă, muntean / Apostol, crâşmar / Sandul Rătundul. // **Rufeturi:** Popa Ion / Popa Gheorghe / Maria, văduvă / Stan, ţigan / Iordachi, ţigan.

1901: „**Moreni**, sat în judeţul Roman, plasa Moldova, comuna Văleni, spre sud-est de satul Văleni, pe pârâul Moreanca, la 1,5 km. Are o populaţie de 94 familii sau 322 suflete, din care 77 contribuabili; o biserică de lemn. Locuitorii, pe lângă agricultură, se mai ocupă cu căruţăria şi rotăria; ei au 136 vite mari cornute. În apropiere de acest sat este o pădure mare, cunoscută sub numele de Codrul Morenilor, cu arbori seculari. Este legat cu oraşul Roman prin şosea”[1524].

MORMORENI

(pe Bârlăzel, Vaslui)

1625, martie 15: Zapisul de mărturie al lui Miron de **Grăcina,** întocmit în casa lui Iuraşco de **Hodorăni,** prin care vinde ocina lui „de la sat de la **Armăşăni**, şi am vândut până la Rediul lui Ţigan şi Rândoaia, vale în sus”, pentru 180 lei bătuţi, martori fiind Ţigan din **Ţâbăneşti**, Diaconul de **Crăieşti**, Iuraşco de Hodorăni, Rango de

[1524] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 389

Marnoceni, Neniul de **Soholeţ,** Done de **Mormo-răni**”[1525].

1625, martie 15: Zapisul de mărturie al lui Marco Mutre din **Armăşeni,** prin care vinde Lungului, pentru doi boi buni şi două vaci cu viţei, ocina lui „de la sat de la **Armăşeni**, la câmp şi la fânaţ, şi cu vad de moară unde se loveşte Bârzărelul în gura Bârzărelului, în **Drăguşani**, martori fiind Neniul şi popa Misail din **Suholeţ**, Nistor din **Mereşti**, Miron Ungureanu şi Iuraşco de **Hodorăni**, Murgoci de Marcoviceni**,** Done de **Mormorăni**”[1526].

MOROZENI

(la Breanova, comuna Morozeni,
raionul Orhei, Moldova).

1481, aprilie 19: Întărit de Ştefan voievod lui Ivaşcu Andronic, care primeşte uric pentru „a lui dreaptă ocină şi cumpărătură, un loc de pustietate de pe Răut, în capul Briahnii, la Movila Săpată, şi cu balta Briahnova, ca să-şi facă acolo sat şi iaz cu moară în matca Răutului, într-acelaşi hotar; şi tij i-au mai întărit un loc de ţarină lângă Pilişăoani, care acel loc de ţarină l-au cumpărat el de la Mihaiu Purcărescu şi de la fratele lui, Ion Purcă-

---

[1525] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 292, p. 362
[1526] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 293, pp. 362, 363

rescu, drept un cal ca de 25 zloţi tătăreşti… Iar hotarul… pe unde au hotărât pan Boldur”[1527].

1614, noiembrie 1: Zapis de la marele pitar Grigore, Ionaşco al treilea logofăt, Băseanul fost uricar, Necula cămăraş de Ocnă, Dumitru fost pitar, Isac diac de **Dişcova**, Vlasie pitărel de **Morozeni**, Bocşe de **Tărceţei**, Lupul păhărnicel de **Verca**, Hanţul pitar de **Sverjea**, Andronic păhărnicel de **Horodişte**, Duma uşerel de **Zahorna** din ţinutul Sorocii, în care mărturisesc cum Antemia, soţia lui Pătraşco visternicel, şi sora ei Nastasia, fetele lui Văscan, nepoatele Dudoşei, strănepoatele lui Duma Ciochină, au vândut marelui logofăt Beldiman, pentru 80 taleri de argint, „moşia din jumătatea de jos a satului **Sămăşcani**, din jumătate din jumătate, a patra parte, care este sub pădurea Horodiştei, până la fântână, şi cu loc de iaz şi de moară pe râul satului, care este în ţinutul Orhei”[1528].

1618, noiembrie 26: Ispisoc de judecată de la Ştefan voievod, după „pâra ce au avut Vlasă pitarul din **Morozăni** cu Isac diacul din **Dişcova** pentru nişte părţi de ocină din satul Morozănii, ce a fost cumpărat de Isac diacul de la nişte rudenii ale lui, anume Coadă, feciorul Petrii, Lupul, Toader şi Maica, feciorii Fătului, nepoţi Solomiei, zicând Vasile Pitărescul că el a zis lui Isac diacul ca să nu cumpere de la acele rude rudenii ale lui, fiind el, adică diacul, om străin, pentru care pricină au avut ei judecată şi la Simion vodă, să-şi ia numitul diacon banii, şi n-a vrut să-i primească şi şi-a făcut un uric

[1527] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 236, p. 360

[1528] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 38, pp. 51-53

viclean şi, dându-se dreptate Pitărescului, a întors banii şi s-a întărit stăpânirea”[1529].

1636, aprilie 4: Zapisul fratelui lui Frăţiman paharnic, fiul Sorei, prin care vinde, „din sat din **Morozăni**, din partea de sus, din partea Sorei a treia parte… Gligorcii lui Durac, drept 2 vaci cu viţei, 6 lei”[1530].

1636, aprilie 4: Zapisul orheienilor, în frunte cu pârcălabul Petre Trufaşul, Chiriac vameşul, şoltuzul cu cei 12 pârgari, Chirecel vătaful de sineţari, Gligorie şi Vasile Drăghinici, Iane neguţătorul, Bosii, Biha, Turceac, Milaş, Hilip, Buulmezea, Nistor şi alţi „orăşeni din **târg din Orhei**, prin care mărturisesc cum a venit în faţa lor Badiul, feciorul lui Miron din **Morozeni**, nepotul Gatonei, şi a vândut Gligorcei lui Durac, pârcălabul, partea sa de ocină din sat din Morozeni, drept 11 mascuri de jir, preţuluiţi câte 4 zloţi bătuţi, un bou de negoţ, drept zloţi”[1531].

1639, decembrie 14: Anghelina Irimicioai din **Morozăni** (Morozeni, comuna Morozeni, judeţul Orhei, Moldova) şi feciorul ei Constandin, nepot lui Pătraşcu, vătavul de **Cobâlca** (Cobâlea, comuna Cobâlea, judeţul Orhei, Moldova), vând, „drept un poloboc de miere, preţuit drept 24 zloţi bătuţi… vornicului Ionaşco Rusul a lor dreaptă ocină şi moşie, toată partea dintr-un heleşteu din

---

[1529] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 47, p. 59

[1530] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 387, p. 434

[1531] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 388, p. 435

gura văii Cociornii, ce se va alege partea părinţilor ei, a lui Pătraşcu, ce este partea lor, a cincea parte”[1532].

1669, aprilie 20: Aniţa, femeia lui Vlaşcă, feciorul lui Şuruna, şi soră-sa Mardaria, fetele Rucsandei, şi Măria, nepoatele Bunii Dăncioae vând lui Apostol Durac fost serdar, drept 45 lei, „moşia de au avut de la moşul (bunicul) lor Danciul şi de la femeia lui Buna, din satul **Morozănii**, din partea Danciului şi a bunei, din a patra parte, trei părţi, şi din cumpărătura ce au avut Danciul şi Buna, ce se va alege din partea de jos, ce au avut cumpărătură moşii lor de la Părhuţoaia, şi cu vad de moară ce este la Vatici, în coada heleşteului Pituşcanului, care vad s-a chemat al moşului lor Paşcanul, aşijderi trei părţi… înaintea lui Isac din **Hulboca**, Gaşăar din **Puţântei**, Grăjdean ot **Isacova**, Floniţă Buhchlih din **Vadul Furii**, Grigore sin (fiu) Condrea ot **Lucaceuca**, Postolachi, Isac, Ţugul şi Constantin ot Morozăni”[1533].

1691, iulie 16: Zapisul lui Grigori şi Leca, fiii lui Leca, întărit de protoereul Constandin şi ereul Moisăi sin **Orhei**, căpitanul Toader şi Vasile Bosie din **Rădeni**, în care mărturisesc cum că „pârcălabul Loghin i-ar fi plătit la vistierie de banii ce rau datori la Duca vodă, şi i-au dat o cumpărătută din **Isacova**, care a fost a tatălui lor Leca de la Măria şi de la Nica, fetele Anei Păşcăniţei, şi jumătate vad de moară din Poiana Morozănilor, ce s-a alege partea Lecăi în **Morozăni**”[1534].

[1532] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 270, pp. 268, 269

[1533] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 117, pp. 123, 124

[1534] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 157, pp. 154, 155

1723, decembrie 18: Porunca dată de Mihai Racoviţă voievod pârcălabului Leca şi pârcălabilor de **Orhei** să cerceteze pricina dintre „Toader Loghin postelnic, cu ai lui răzeşi din satul **Isacova**, asupra **târgoveţilor de Orhei** şi slobozieni de acolo pentru o parte de loc, pe care, când era iazul iezit de la Orhei, le îneca apa acel loc, rămânând păgubaş de tot venitul lui, iar în urmă, nefiind apă pe acel loc, acei târgoveţi şi slobozienii ar fi lucrând ei acel loc şi l-ar fi numind, pe unde a ajuns apa iazului, domnesc, nevrând să le dea jeluitorilor din a zecea… / Tu să cercetezi… / osebit s-ar mai fi jeluit şi asupra neamului Cociorvăsc şi Alecsăndresc, că având ei moşie în **Morozăni**, care ar fi împărţită şi că oamenii din partea de jos ar fi lucrând în partea din mijloc, şi nu vor să dea zeciuiala; iarăşi să cercetezi şi, dovedindu-se că lucrează pe partea jeluitorilor, să li se împlinească toată dijma şi din anul trecut, şi din anul curgător”[1535].

1784, iunie 29: Satul **Terşiţei** era stăoânit de marele logofăt Dimitrie Sturza, care „stăpânea şi partea de sus a satelor **Morozăneşti** şi **Durăceşti**”[1536].

1725, decembrie 9: Carte de împuternicire, dată de Mihai Racoviţă voievod „tuturor răzeşilor din **Isacova** şi **Morozăni**, de ţinutul Orheiului, cărora li se trag moşiile de pe moşii lor Danciul, ce a fost pârcălab, şi de pe Durac cel bătrân, să fie volnici a-şi lua venitul de-a zecea din tot locul, iar având cineva a răspunde, să vină de faţă cu

---

[1535] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 191, pp. 184, 185

[1536] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 24, p. 38

dresele ce le va avea”[1537].

1904: „**Morozeni**, sat în judeţul Orhei, volosti Isacova, aşezat pe coasta dreaptă a văii Cula. Are 22o case, cu o populaţie de 1.112 suflete; 372 vite mari. Este înconjurat de păduri. Sunt vii şi livezi cu pruni”[1538].

MOSORIUCA

(pe Nistru, Bucovina, Ucraina).

Satul de pe malul drept al Nistrului, acolo unde Nistru face o buclă strânsă, închisă parcă de satele megieşe, Mitcău şi Samuşin, s-a numit în vechime **Doparevcic**, apoi, din **1642**, când este menţionat, cu nume alterat, drept „săliştea zisă Toporucivca, pe malul Nistrului, între Onut şi Mitcău”, pe „Drumul cel vechi” şi pe „Troian”, Toporuciuca, fiind menţionat, în 1742, drept „Toporăuciucul pe Nistru, sat întreg, care acum se cheamă Mosoriuca”.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[1539], din 1772-1773, înregistrează la Mosoriuca, moşie a lui Ioniţă POTLOG şi a lui Manoli POTLOG, „41 – toată suma caselor”, însemnând 1 popă, Ştefan, 1 dascăl, Iacob, 2 mazili, Ioniţă şi Manole POTLOG, 4 argaţi, doi ai lui

---

[1537] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 196, p. 195

[1538] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 147

[1539] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 426

Ioniţă POTLOG, Fedor pânzar şi Nechita rusul, 2 ai lui Manole POTLOG, Ivan rusul şi Vasile cioban, 3 jidovi, Moşco, Struli şi Oron, 2 ţigani, Tănasă hărari şi Ion scripcar, şi 28 birnici, adică: Vasili PTHIRNIAK, Necolai COMISAR, Ivan velnicer, Alecsa scripcar, Mihai POPOVICI, Ion sin LUPUL, Iacob BABIUC, Ion sin BABIUCU, Ignat HRIHORCIUK, Hrihor pânzar, Ivan TRUFIN, Vasili sin TRUFIN, Marco pânzarul, Vasili VICLICU, Ilaş POPOVICI, Ştefan CIURTITA, Iurii BURDENI, Ivan vătăman, Mihălaş sin TĂNASĂ, Ivan CONDRE, Lupaşco muntianul, Enachii sin MIHĂLAŞ, Ion sin muntian, Grigoraş MACIULENKO, Ştefan sin POSTOLACHI, Fodor LEHUN, Vasile LEHUN şi Machii sin LEHUN.

1774: În 1774, Mosoriuca avea 45 familii de ţărani ruteni, iar în 1784, 72 familii.

1775: În 24 iunie 1795, a şasea parte din satul Mosoriuca aparţinea lui Mihalachi Giurgiuvan, care o lăsa prin testament, soţiei lui, Maria, fata lui Ioniţă Potlog.

1843: În 1843, biserica Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril din Mosoriuca, patronată de Ioan de TABORA şi slujită de preotul administrator Vasilie DOLINSCHI, avea 339 enoriaşi. În 1876, biserica avea doar 507 enoriaşi, patroni fiind Alexander WOJNOWICZ şi Ioann von GRECK, ir preot administrator, Nicolai TOTOIESCUL. În 1907, patronatul bisericesc era asigurat de Nicolai şi Elena von WOINOVICI, de baronina Valerie SCHENK şi de evreii Simson STEINHOLZ şi Simson GOLDHIRSCH, biserica beneficiind de un nou locaş, construit între anii 1891-1894, dar serviciile religioase erau asigurate de parohul din Ocna, Tihon HAC-

MAN şi de cantorul local, angajat în 1900, Vasile CERNEŢCHI, născut în 1840.

1782: Stabilind graniţa nordică a Bucovinei, „de la Mitcâu comisiunea (urbarială – n. n.) trecu la **Mosorivca** sau **Mosoreni**, numit în vechime şi **Doparevcic**, sat care este cuprins într-o serpentină a Nistrului, formând o adevărată peninsulă a Moldovei în teritoriul polon. Vechiul proprietar al satului fusese Andrei Potlog, fiul lui Dumitraşcu Potlog, stolnicul. Andrei Potlog primise **Mosoriufca** ca zestre de la Patrăşcan Tăutul, când se căsători cu fiica acestuia, Parasca, iar la moarte, Andrei o împărţi în trei părţi, şi anume: o parte o trecu fiului său, Manole Potlog, o altă parte ginerelui său, Mihalachi Giurgiuvan, iar o a treia parte ajunse în stăpânirea lui Ioniţă Volcinschi, pe care acesta o dădu zestre fiicei sale, măritată după un oarecare Ştefan Properciuc”[1540].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea raionului Coţman – **Zastavna** (judecătorie de district), Babin cu Ştefanovca, Boianciuc, Borăuţi, Brodok, Czarnypotok, Cincău, Doroşăuţi, Horoşăuţi, Iurcăuţi, Cadobeşti, Kiseleu, Krisciatek, Cuciur-mic, Culeuţi, Mitcău, Mosoriuca, Ocna, Onut, Pohorlăuţi, Prilipce cu Luca, Repujineţ, Samuşin, Teutri, Vasileu, Verbăuţi, Verenceanca, Zwiniec cu Koetriszöwka”[1541].

[1540] Nistor, I., *Vechea graniţă de Nord a Moldovei*, Bucureşti 1939, p. 12

[1541] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

1873: O şcoală cu o clasă funcţiona, la Mosoriuca, din 1873[1542].

1882: „După terminarea liceului, am stat în Mosoreni, sat pe malul Nistrului, un an şi jumătate, în casa mazilului repausat Ioan Grecu, un venerabil bătrân de 75 de ani, pe timpul acela (1882), care mi-a comunicat multe lucruri interesante din trecutul românesc al acelor părţi”[1543].

1890: În 1890, comuna Mosoriuca avea 556 locuitori, primar fiind Teodor Zahariciuc. Vladimir Hacman era paroh, Emilian Vlad – învăţător, iar cantor bisericesc era Anton Hrazdowski.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Mosoriuca** (**Mossorówka**), comună rurală, districtul Coţman, aşezată, în masă compactă, pe malul drept al Nistrului, în faţa localităţii galiţiene Kolodróbka, între comunele conriverane Mitcău şi Samuşin. Suprafaţa: 3,67 kmp; populaţia: 657 locuitori ruteni gr. or. şi foarte puţini izraeliţi. Este situată lângă drumul principal Noua-Suliţă – Cernăuţi – Uscie – Biskupie (Galiţia), prevăzută cu un pod plutitor peste Nistru. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică locală, cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril”. La 1776, era în posesia mazililor Ioniţă şi Manole Potlog. Pentru prima oară este menţionată această comună în 1589. Aci s-au găsit monede vechi polone. Populaţia se ocupă cu agricultura. Comuna aposedă 603 hectare pământ arabil, 29 ari fânaţuri, 22 hectare grădini, 31 hectare imaşuri, 8 ari păduri. Se găsesc 38 cai,

---

1542 SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 29, 1876 p. 88, 1907 p. 88

1543 Ţopa, Preotul Dimitrie, *Românismul în regiunea dintre Prut şi Nistru din fosta Bucovină*, Cernăuţi 1927, Bucureşti 1928, p. 10

83 vite cornute, 62 porci, 17 stupi de albine. **Mosoriuca** (**Mossorówka**), **moşie**, cu administraţie particulară, districtul Coţman. Suprafaţa 3,71 kmp; populaţia: 43 locuitori, în majoritate izraeliţi, restul ruteni gr. cat. şi gr. or."[1544].

1919: Mosoriuca sau Mosoreni a fost inclusă în circumscripţia electorală Ocna, judeţul Zastavna, împreună cu Boianceni (Boianciuc), Cuciurul Mic, Doroşăuţi, Horoşăuţi, Iurcăuţi, Mitcău, Ocna, Pârâul Negru (Ciarni-Potok), Pohorlăuţi, Samuşeni, Tăueni (Toutri) şi Vadu Nistrului (Brodok)[1545].

1920: „**Deciziune de expropriere No. Ag. 44 Mosoreni**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Zastavna, cu care s-a decis exproprierea parţială a corpului dominical fasc. No. 147 **Mosoreni** din registrele fonciare pentru moşiile bucovinene, în suprafaţă de 20 ha 08 a 22 mp, proprietatea dnei Valeria baroneasă Schenk, născută Lucasievici, în folosul „Fondului de pământ bucovinean", a devenit definitivă. **Deciziune de expropriere No. Ag. 44 Mosoreni /2**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Zastavna, cu care s-a decis renunţarea la exproprierea corpului dominical fasc. No. 149, **Mosoreni**, din registrele fonciare pentru moşiile bucovinene şi corpul rustical fasc. No. 464 din registrele fonciare pentru comuna cadastrală **Mosoreni**, proprietatea dlui Paul şi Maria Socolowski, în folosul „Fondului de pământ bucovinean", a devenit definitivă"[1546].

[1544] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 147
[1545] *Monitorul Bucovinei*, fascicula 62, 6 septembrie nou 1919, p. 6
[1546] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 229, 230

MOŞOTEŞTI

(lângă Săuceşti şi Roznov, Neamţ).

1774, iunie: Satul **Moşoteştii**, ocolul Siretului, după recensământul lui Rumeanţev[1547], avea **toată suma caselor 58**. Scădere rufeturi 10: 1 popă, 7 mazili, 2 ţigani. Rămân birnici 48. / **Birnici:** Dumitru David / Stănilă / Ursul sin (fiu) Ioniţă / Ioniţă, holtei / Vasile Sirion / Vasile David / Ştefan David /Vasile, holtei / Tudor Bâzgan / Tudose, ciobotar / Ioniţă Brăescu / Grigore, pâslar / Ursul Nechiciuş / Vasile Nica / Ion Lungul / Vasile, pâslar / Dumitru Bâzgan / Ioniţă Harha / Ioniţă Hârje / Costantin Râşniţă / Alecsa Nănescu / Tămasă, muntean / Opria, muntean / Ioniţă zet (ginere) munteanului / Grigoraş Damaschin, vornic / Costantin Dragul / Mereuţă / Ion brat (frate) lui / Vasile Botezat / Pavăl sin (fiu) Ion, morar / Gheorghe, chelar / Andrei Acsănti / Dumitru, crav / Manolachi Dabija / Acsănti / Dumitraşco, crâşmar / Vasile Vlad / Gheorghiţă fiul lui Petre / Ion fiul lui Ianăş / Vasile brat (frate) lui / Ion, gălăţean / Andrei / Vasile Crâste / Ioniţă Râşniţă / Ianăş Pătraşco / Opria, argat / Gheorghe, tăbăcar / Vasile, crâşmar. // **Rufeturi:** Popa Enache / Neculai Bucium, mazil / Ursache, sârbu, tij (la fel) / Sandul Buzne, la fel / Costantin Crâste, la fel / Andrei Uricar, ruptaş /Grigore

---

[1547] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 66, 67

Uricar, ruptaş / Costantin Botezatu, la fel / Pavăl, ţigan / Vasile, ţigan.

MOTĂŞENI

(comuna Mogoşeşti, Iaşi).

1634, septembrie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod uricarului Ionaşco Mânjea, care primeşte uric pentru „satul anume **Văcoteşti** (comuna Mogoşeşti, Iaşi), între **Mânjeşti** (comuna Mogoşeşti, Iaşi) şi între **Motăşeni** (comuna Mogoşeşti, Iaşi), din ţinutul Cârligăturii, cu vad de moară la Stavnic… Văcuteştii i-au fost dreaptă ocină de moştenire şi i-au cotropit-o călugării de la sfânta mănăstire Gălata, fără ispravă, cum scrie în alte drese ale lui, pe care le-a arătat înaintea noastră. Şi mai înainte a acut pâră pentru această selişte, Văcoteştii, cu călugării de la sfânta mănăstire Râşca, şi în multe rânduri… şi tot s-a aflat că este dreaptă ocină şi dedină a lui Mânjea uricar”[1548].

1670, august 10: Călugării de la mănăstirea Râşca vând lui Pascal, fiul lui Vasile Corlat uricar, după ce au „avut o pâră cu Pascal, feciorul lui Vasile Corlat şi cu alţi fraţi ai lui, Mihai, Toader şi cu toţi răzeşii lor, Dumitraşco din **Turbăteşti** şi cu Nacul, ginerele Vergăi, de multe ori, pentru satul **Văcoteştii**, ce este între Mânjeşti şi între Motăşani, în ţinutul Cârligăturii, ce-a fost scris în uricul

[1548] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 251, pp. 280-282

nostru de danie de la Alexandru vodă şi acel sat **Văcoteştii**, danie cu satul **Motăşănii** sfintei mănăstiri Râşca, şi am poprit acel sat Văcoteştii cu urice ce-am avut de la domni, iar apoi, văzând feciorii lui Corlat şi cu toţi răzeşii lor că le luăm noi tot satul, au adus şi ei urice pe acel sat Văcoteşti, şi am stat la judeţ toţi cu uricele ce-au avut, şi nici unele nu s-au crezut, ci au trimis pe Dumitraşco, vornicul de poartă (divan), acolo, la acel sat, să ia seama şi să-ntrebe oamenii cine l-a ţinut de la Barnovschi şi Moise vodă încoace, de l-or fi ţinut călugării să-l ţină ei, iar de l-a fi ţinut Corlat, tot Corlat. / Deci a mers Dumitraşco vornicul şi i-a întrebat pe oamenii megieşi cum ştiu cu sufletele lor de acel sat Văcoteşti… şi toţi au mărturisit cu sufletele lor că l-a ţinut tot Mânjea uricarul, iar după el Corlat uricarul şi Verga, iar după aceştia, feciorii lor, iar noi nu i-am crezut şi i-am dus la sfânta biserică, de au jurat pe sfânta Evanghelie şi pe sfâbta cruce, şi s-au aşezat într-acest chip, iar după aceea am mai aflat un zapis, scris la mâna Mânjii şi iscălit de dânsul, cum a fost împresurat un rând de pământuri din satul călugărilor **Motăşiani**, şi-am arătat acel zapis măriei sale Duca vodă şi l-a crezut, şi l-a dat pe mâna lui Ursul vornicul, să meargă iar acolo şi să ia seama pe zapisul lui Mânjea, aşa să aleagă şi să stâlpească, deci a mers Ursul şi a strănd megieşi, pe Toader de **Nedeiani**, Marco Bucioc şi Toader, feciorul lui Bărcă, Constantin Ganea, alt Constantin şi Simion, toţi din Nedeiani, şi alt Simon de **Procelnici**, Gheorghe de **Voineşti**, Vasile Luncanul aprodul de târgul **Iaşi**, Constantin de **Turbăteşti**, Carp, fratele Luncanului, şi mulţi oameni buni şi i-a întrebat pentru acele pământuri, ce ne-au fost împresura nouă Mânjea. Ei aşa au mărturisit

cu sufletele lor cum ştiu că ne-a împresura Mânjea şi s-au aflat două pietre puse în chip de hotar pentru acele două sate, iar oamenii au mărturisit că acele pietre au fost puse cu împresurătură, deci o piatră rotundă, ce-a fost sub codru, o au ridicat de acolo, iar o piatră mare şi lată încă o au ridicat din locul în care a fost şi o au coborât mai jos, de s-a pus unde s-a început hotarul Motăşianilor spre Nedeiani… iar unde se împreună hotarul satului Nedianilor şi cu al Turbăteştilor au pus doi oameni bătrâni, de au mers înainte cu sufletele lor şi au purces drept la vale, în capul hotarului Văcoteştilor, din sus, într-o râpşoară, unde da în valea Turbăteştilor, ce se cheamă „Armata”, şi s-a pus stâlp de piatră, în capul râpşoarei dinspre Codru, piatra ce-a lată, ce s-a ridicat de mai sus; şi de-acolo, în dreptul locului, spre Codru, la mijlocul câmpului, s-a pus alt stâlp de patră, şi, de-acolo, drept sub pădure, la un drum vechi, ce se cheamă „la capul bălţilor”, şi acolo s-a pus stâlp de piatră, şi de-acolo, în dreptul locului, peste o vale, ce se cheamă Bereasa, pe unde trece drumul cel bătrân, într-un stejar ce s-a făcut bour şi s-a pus stâlp de piatră sub stejar, şi de-acolo drept la deal, prin Codru, pe drumul cel bătrân, până într-o poiană, ce se cheamă Săcătura, în marginea poienii dinspre răsărit, şi-acolo s-a pus bour într-un stejar şi stâlp de piatră sub stejar, şi de-acolo, în dreptul locului, la vale, spre Stavnic, în gura pârâului din sus de o poiană, ce o au făcut-o feciorii lui Corlat şi cu răzeşii lor, anume Vlamnicul, în gura pârâului care vine din poiana Săcăturii, într-un plop, ce s-a făcut bour şi s-a pus stâlp de piatră sub plop, şi de-acolo drept în apa Stavnicului, aşa au ales şi stâlpit acei oameni cu sufletele lor… / deci şi noi, împreună cu feciorii lui

Corlat uricarul şi cu toţi răzeşii, ne-am învoit şi ne-am împăcat”[1549].

MOTĂŞENI

(pe Zeletin lângă Coluneşti şi Buda,
aproape de Tecuci, Bacău).

1774, iunie 26: Satul **Motăşeni**, ţinutul Tecuciului, ocolul Zeletinului, după recensământul lui Rumeanţev[1550], avea **toată suma caselor 93**. Scădere rufeturi 65: 1 vornic, 1 vătăman, 19 birnici la Tutova, 4 slugi, 9 văduve, 4 popi şi diaconi, 9 nevolnici, 12 mazili şi ruptaşi, 6 scutelnici. Rămân birnici 28. / **Birnici:** Ilii Dărăban / Ioniţă Dărăban / Radu, muntean, ce a fost scutelnic al spătarului Constantin Catargiu / Dumitru, muntean, tij (la fel) / In (alt) Radu, muntean, la fel / Ursul, holtei cu mamă / Costantin Pană / Vasilachi zet (ginere) lui Pană / Toader Hâlmău / Ion al daconului Jianes / Mihai, muntean / Proca, pânzar / Ion Luca / Sandul, mătăsar / Gheorghi Beşină / Iftimii / Radu, herghelegiu / Lepădat fiu herghelegiului / Dima, muntean / Ioniţă Clapa / Voicul, muntean / Ion Ţurcan din Fătăciuni / Toader brat (fratele) lui / Simion, fratele lor / Ştefan al lui Ion Ţurcan / Costandachi, bejenar / Petria, bejenar / Vasili, bejenar. // **Rufeturi:** Ştefan Dărăban,

---

[1549] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 281-284

[1550] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 596, 597

vornic / Lupu Prilog, vătăman / Ion Ioneli, birnic la Ceucani, la Tutova / Toader, rusul, la fel / Nistor Săuţi, la fel / Ion al lui Apostol, la fel / Chirilan, la fel / Ilii Jianes, la fel / Neculai Tăşcuţă, la fel / Apostol Jianes, la fel / Gheorghi Niacşul, la fel / Lupul Prilog, la fel / Gheorghi Calin, la fel / Grigoraş, la fel / Costantin Arsănii, la fel / Ion Prilog, la fel / Pintilei Gălan, la fel / Grigori David, la fel / Grigori, sârbul, la fel / Sandul, puşcaş, la fel / Iosip Jianes, la fel / Toader, croitor, slugă a dumisale slugeroaiei Mariei Sturzoai / Irina, văduvă / Sanda, văduvă / Irina, văduvă / Diaconul Jianes / Miron fiu diacon / Favfa, văduvă / Vasili, herghelegiu, nevolnic / Ştefan, nevolnic / Toma, cioban, văduvoi, nevolnic / Lupul Borde, nevolnic / Ioana, văduvă / Maria, maziliţă, văduvă / Ioniţă Marghiul, ruptaş / Ioniţă Ciochină, ruptaş / Sava frate lui Radu Clătinici, ruptaş / Dumitraşcu Dima, mazil din Covurlui / Diaconul Neculai / Ştefan Crâste, sluga dumnealui banului Bogdan / Ştefan fiul Chirilii, nevolnic / Ion Sfichiul, nevolnic / Ioana, săracă, văduvă / Gavril Huştiul, ruptaş / Păun, sârbul, al lui Beldiman, ruptaş / Vasilachi Beldiman, ruptaş / Solomon Meriacri, nevolnic / Catrina Dăduliasă, văduvă / David Băbiac, nevolnic / Costantin, blănar, sluga dumisale spătarului Conachi / Costantin a popii lui Andrei, nevolnic / Gheorghi Mahul, mazil / Vasili Buliandră, ruptaş / Popa Andrei / Popa Ion / Ursul, butnar, scutelnic dumisale spătarului Costantin Catargiu / Pascal Ursul, la fel / Neculai Calapod, la fel / Crâste Calapod, la fel / Arsănii Calapod, la fel / Ion Calapod, la fel / Baba Ilinca, văduvă / Petria Crâste, nevolnic / Costantin, slugă dumisale ceauşului Costachi.

MOTOCEŞTI

(sau Motocani, comuna Rediu, Neamţ).

1627, iulie 20: Zapisul lui Mihăilă din **Beţeşti**, Dzamă (Zamă) din **Cândeşti**, Toader Ciurneş şi Scânteie, prin care mărturisesc cum au „vândut o parte de ocină de Cândeşti, care parte am cumpărat de la Steriean… călugărilor de la Bisericani, drept 15 taleri bani buni… / Întracel zapis este şi o parte de ocină la **Motoceşti** şi nu s-a vândut călugărilor"[1551].

1640, august 31: Nicoară din **Cândeşti** (comuna Cândeşti, Neamţ) vinde Gligorcii, pentru 4 galbeni „părţi din satele **Motoceşti** (sau Motocani, comuna Rediu, Neamţ) şi **Beţăşti** (comuna Rediu, Neamţ)"[1552].

1640, august 31: Nicoară din Cândeşti vinde Gligorcii, pentru un bou şi 3 galbeni, alte „părţi din satele **Motoceşti** (sau Motocani, comuna Rediu, Neamţ) şi **Cândeşti** (comuna Cândeşti, Neamţ)"[1553].

1640, august 31: Zaharia Zamă vinde Gligorcii, pentru 15 zloţi, „o parte din satul **Motocani** (sau Motoceşti, comuna Rediu, Neamţ)"[1554].

[1551] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 225, p. 314

[1552] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 428, p. 433

[1553] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 429, p. 433

[1554] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 430, p. 433

1640, septembrie 1: Ispisoc de cumpărătură, dat de Vasile Lupu voievod Gligorcii vistiernic, „ce-a cumpărat de la Zaharia Zamă, toată partea lui din satul **Motocani**, din jumătate de sat, dintr-a cincea parte, din partea Obrejoie, drept 50 zloţi de argint; / de la Necoară, din partea Obrejoie, drept 6 galbeni; / de la Ionaşco, feciorul Nebunii, toată partea lui din **Beţăşti** şi din **Bărbăşeni** (comuna Rediu, Neamţ), din a treia parte din acele două sate, partea Boceştilor, drept doi boi buni. / Şi a mai cumpărat, de la Lupul Vărdzară ce i-a fost lui cumpărătură de la Hilip sin (fiu) Grui din Beţăşti, drept 40 taleri, partea lui Hilip din Beţăşti şi din Bărbăşeni”[1555].

MOŢCA

(comuna Moţca, Iaşi).

1627, aprilie 12: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Pană vistiernic, care primeşte uric pentru „jumătate din satul **Frijeni** (lângă Gura Sărăţii, Vaslui), ce este în ţinutul Fălciului, pe râul Sărata, cu loc de iazuri şi de moară… cumpărătură de la Bărnovschi, de la femeia lui Anghelina şi de la fiica lor Sora, pentru 150 taleri de argint”; / „trei părţi din satul **Duşeşti** (lângă Codăeşti, Vaslui), care este în ţinutul Vasluiului, căci se împarte întregul sat în cinci părţi, cu două mori gata pe pârâul Vaslui şi cu curţi… cumpărătură de la Dumitru, fiul lui

[1555] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 432, p. 434

Purcel şi de la Ionaşco hânsar, pentru 186 galbeni ungureşti. Iar lui Ionaşco hânsar… cumpărătură de la Isac, fiul lui Gligorie, nepotul lui Purcel postelnic… şi o altă parte din acelaşi sat Duşeşti, din jumătatea de sus a satului, a opta parte, cu parte din vad de moară pe apa Vaslui, ce şi-a cumpărat-o de la Vasile, fiul lui Gavril Purcel, pentru 80 ughi galbeni"; „o parte de ocină din satul **Mogoşeşti** (intrat în componenţa oraşului Buhuşi, Bacău), ce este în ţinutul Neamţului, a opta parte din a treia parte a satului, cu vad de moară pe pârâul Bistriţa, ce şi-a cumpărat-o de la Efrim păhărnicel, pentru 150 taleri de argint", iar de la Maxin, fiul lui Andreica Creţul, de la Gavril, Ştefan şi Bejan, fiii Maricăi, toţi nepoţi lui Danciul Pardos cel bătrân, „a patra parte din tot satul Mogoşeşti, partea de sus şi cu case gata, şi cu pivniţă, şi cu jumătate dintr-un vad de moară şi cu două mori gata pe o gârlă a Bistriţei"; / „o parte de ocină din satul **Boureni** (comuna Moţca, Iaşi), ce este în ţinutul Sucevei, a treia parte ce se va alege, partea lui Hraniţă, fiul lui Năvrăpăscul cel Bătrân, pentru 150 ughi galbeni"[1556].

1901: „**Moţca**, sat pe moșia și în comuna Cristești, judeţul Suceava, așezat pe dealurile: Moţca, Surda și Coasta Unei, şi e străbătut de pâraiele Moţca, Albia, Ienache și Răzima. Are: o populaţie de 360 familii sau 1.470 suflete, din care 282 contribuabili, locuind în 325 case; o şcoală mixtă, frecventată de 30 elevi; o biserică de lemn, zidită, la 1776, de Sofronie şi Elisaveta, de fel din Muncel, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi; o cârciumă; 2 băcănii şi un debit de tutun. Vatra satului ocupă 83 fălci și 46 prăjini. Împroprietăriți sunt 69

[1556] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 179, pp. 229-236

pălmași şi 94 codași, stăpânind 306 fălci şi 58 prăjini. Drumuri principale sunt: la Paşcani, 10 km; la Cristești, 2,5 km și la Boureni, 3 km. Moţca era satul robilor lui Mihail Sturdza şi de aci vine că și astăzi sunt mulți ţigani în sat”[1557].

MOVILA

(lângă Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui).

1488: Întărit de Ştefan voievod lui Pătru Frunteş şi stolnicului Ion Frunteş, nepotul lui Pătru Frunteş, şi fraţilor Sima şi Negrilă, care cumpăraseră, cu 200 de zloţi tătăreşti, de la Jurcă Pântece şi frate-său Petriman, şi sora lor Sofiia, feciorii lui Ion Julici, „un sat în gura Horăeţii, pe Bârlad, anume Movila, unde a fost jude Bora… care se împarte în patru părţi: o parte a jupânului Pătru Frunteş, iar a doua parte jupânului Ion Frunteş, stolnicului, iar a treia parte Bilavii, iar a patra parte Simei şi frăţâne-său Negrilă”[1558]. Hotarul, din veci.

[1557] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 403

[1558] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 21, pp. 36, 37

MOVILA IUCAŞULUI

(Mărgineni, Neamţ).

1626, aprilie 15: Carte de întăritură de la Miron Barnovschi voievod mănăstirii Balicăi, şi dregătorului şi vătămanului din satul mănăstirii de la **Movila Iucaşului**, „ca să fie tari a apăra ocina împrejur, ţarina şi fâneţele şi pădurea”[1559].

MOVILA

(Sucmezeu**,** înglobat în Movila,
comuna Corbasca, Bacău).

1637, septembrie 1: Fraţii Irimia, Dumitraşco şi Tudosiia, feciorii lui Năbădaico, vând „două vaduri de moară, însă vadurile din sat din **Vâlceşti** (comuna Bolo-teşti, Vrancea)… şi jumătate de hotar, drept galbeni 30. Iar cealaltă jumătate de hotar l-am dat sfintei mănăstiri la Băsăricanii, pentru sufletele părinţilor noştri, pe nume Lazar şi Nastasiia, să ne scrie la pomelnicul cel mare şi să facă pamente la anul, să ne pomenească până va fi sfânta mănăstire. Şi această tocmeală am făcut-o dinaintea lui

[1559] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 40, p. 56

Vasile Banul vistiernic ot Cârligărură, Vărtic, Iuraşco şi Crăciun Pătraşco ot **Sascoţ** (Sascut, comuna Sascut, Bacău), Simion sin (fiul lui) Irimia ot **Cucora**, Vasile, feciorul Condri şi Tofan, feciorullui Buciumaş din **Drăguşeni** (comuna Şcheia, Vaslui), Mihăilă şi Buzincî ot **Buciumi** (comuna Valea Ursului, Neamţ), feciorul lui Buciumaş Gavrilă ot **Orbeni** (comuna Orbeni, Bacău), Dumbravă ot **Floreşti** (comuna Huruieşti, Bacău) vătaf şi fiul lui Sanfirici, Maftei ot **Grozeşti** (Oituz, comuna Oituz, Bacău), popa Tudor şi Toder Giana ot **Sucmezeu** (înglobat în Movila, comuna Corbasca, Bacău), Dumitraşco Buga ot **Petreşti** (comuna Blăgeşti, Bacău)”[1560].

MOVILA

(lângă Nereju, Vrancea).

1787, iunie 15: Răzeşii Ion Murgu ot **Spineşti**, Ion Măciucă, Lazăr Buşilă ot **Bodeşti**, Toader Danţăş, Constantin Chetroiul, Constantin Danţăş, Ştefan Spulber, Soare Caba, şi, la scrierea zapisului, Ion Dascăl ot Spineşti, Popa Ion, Ionaşcu, Toma Dudul şi Toader Căcărează, împuterniciţi de paharnicul Grigoraş Leon, staroste de Putna, îndredinţează zapisul lor lui Toader Roman, „precum să se ştie că, având o parte de moşie strămoşească în **Podurile**, peste Zăbala… am scos două fălci ale Dănţăştilor şi două fălci ale lui Ion Murgu şi

[1560] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 169, p. 158

două Cojocarilor, pe care le-am împărţit în frica lui Dumnezeu şi aşa am găsit cale… / Şi mai rămâne pricina de lângă **Movilă** şi am lăsat să împace Popa Ion şi cu Ionaşcu şi Toma Dudul. Asemenea şi în **Nerej ăl mic**, iar este pricină şi aceştia să o pună la cale”[1561].

MOVILIŢA

(Spăriiaţi, apoi Zăbrăuţi, contopit cu Moviliţa, comuna Moviliţa, Vrancea).

1495, martie 13: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Cârstea, Dobrul, Neaga şi Nastea, care cumpără, cu 25 zloţi, de la fraţii Şteful, Ion şi Stana, fiii fostului stolnic Ioanăş, „ocina lor dreaptă, jumătate din satul pe Zăbrăuţi, anume jumătate din Spăreaţi, unde a fost Spăreatul, partea de jos”[1562]. Hotarul, din veac.

1636, aprilie 2: Întărit de Vasile Lupu voievod cămăraşului Pătraşco, fraţilor şi tuturor rudelor lui, care primesc uric pentru „jumătate din satul **Şoldeşti** (comuna Fitioneşti, Vrancea), pe apa Zăbrăuţi. Şi hotarul acestui sat începe mai în jos de hotarul **Spăriiaţilor** (azi Zăbrăuţi, înglobat în Moviliţa, comuna Moviliţa, Vrancea), pe valea Zăbrăuţi, drept în sus până la obârşie şi dealul de la **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), pe unde arată şi uricul pe care îl au de la Ştefan voievod cel Bătrân. Iar

[1561] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 178, pp. 122, 123
[1562] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 183, pp. 331-333

poienile şi curăturile să aibă a le stăpâni pe unde le-a hotărnicit Dumitraşco Gheuca vornic, cu oameni buni, megieşi, anume: Calcea din **Muncel** (Muncelu, comuna Străoane, Vrancea), Zăbrăuţi din **Brudureşti** (pe Putna, Vrancea), Ursu Dudăilă din **Săcătură** (în Viişoara, comuna Vidra, Vrancea), Gliga din **Budea** (Buda, înglobat în Angheleşti, comuna Rugineşti, Vrancea) Oprea fost pârcălab, popa Ioachim de la mitropolitul Varlaam, popa Sava de la **Cruce** (înglobat în Panciu, Vrancea), Focea uricar şi Frâncul din **Nădălbiţi** (în Putna, Vrancea), Pricopie diac din **Băloteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea) şi mulţi oameni buni"[1563].

1637, iulie 13: Crăciun şi femeia lui Teodoram fata lui Ion, vând vornicului Tănasie, drept 7 lei bătuţi, „un pământ în frunte, în sat în **Ţigăneşti**… dinaintea Oprei se-a fost pârcălab, Cacovei din **Cruce** (înglobat în Panciu, Vrancea), Mihăilă, Pătrăşcan şi Obrejie din **Ţigăneşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), Ion Dragotă şi Tidor vătămanul din **Băloteşti** (Boloteşti, comuna Boloteşti, Vrancea), Ion vătămanul şi Gheorghe din **Spăreaţi** (în Moviliţa, comuna Moviliţa, Vrancea)… Şi am fost şi eu, Costin Bârlibaş de **Focşeni**"[1564].

1643, august 31: Loghin şi femeia lui Cârstina cumpără „de la Andriu din **Buteşti** (comuna Ungureni, Bacău) două pogoane din dealul dinspre **Spăreţi** (Speriaţi, apoi Zăbrăuţi, înglobat în Moviliţa, Vrancea), drept 40 lei bani buni. Şi au fost oameni buni din **Băloteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), anume Abruzachie, Ion

---

[1563] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 385, pp. 432, 433

[1564] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 151, p. 143

Muşi, Apostol, Onufrie şi Neca. / Şi eu am dăruit lui Ion Cătena din vale, din via **Branişte** (la confluenţa Jijiei cu Prutul, Iaşi), la vânzare, ca să ştie şi Andrei. Cine va găsi în acea Branişte să taie vreun lemn, să fie de gloabă mare. Din gard, dat-am până la vale, Cine se va ispiti în acea Branişte, fără de Loghi, să fie triclet şi proclet 118 Oteţi de la Niceea"[1565].

1774, iunie 26: Satul **Spărieţii**, ţinutul Putnii, ocolul Zăbrăuţului, după recensământul lui Rumeanţev[1566], avea **toată suma caselor 49**. Scădere rufeturi 11: 2 mazili şi ruptaşi, 4 popi şi diaconi, 2 nevolnici, 1 slujitor, 2 slugi. Rămân birnici 38. / **Birnici**: Ion Bahul, vornic / Iftenie, vătăman / Grigoraş a prescurniţii / Neculai Gârlian / Toader Apostol / Năstasă a Despii / Costantin Aga / Costantin Păragină / Dumitru Pârţan / Vasile Poşorcan / Toader Verdeş / Vasile Hăbiac / Andrei Ciolac / Alicsandru Mişină / Neculai Bahul / Ion Voicu / Ion Zgârce / Toader, rotar / Toader Gotul / Marcu, muntean / Mihăilă, muntean / Dumitraşco, muntean / Ştefan, argat / Grigoraş Cantimir / Ion Paizan / Tănase, muntean / Ştefan, chelar / Avram, muntean / Voico, chelar / Vasile, cărnar / Toader Berbece / Ion Bădălău / Mănăilă / Petre / Ion Hăbăciac / Gheorghe Hăbăciac / Postolache Fofică / Pavel Odobescul. // **Rufeturi:** Pătrăşcan, slugă dumnealui banului Neculai Ruset, staroste / Panhile, chelar, la fel dumisale / Apostol Mezân, mazil / Vasile Corodian, ruptaş / Manolache, nevolnic / Ioniţă Săvoiul, nevolnic /

[1565] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 156, p. 150

[1566] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 295, 296

Popa Ion Nica / Popa Vasile / Popa Costantin / Diaconul Panaite / Ioniţă Turturică, slujitor.

1774, iunie 26: Satul **Moviliţa**, ţinutul Putnii, ocolul Zăbrăuţului, după recensământul lui Rumeanţev[1567], avea **toată suma caselor 98**. Scădere rufeturi 53: 6 popi și diaconi, 6 nevolnici, 1 slujitor, 40 poştaşi. Rămân birnici 45. / **Birnicii şi poştaşii**: Lupul Bădărău, vornic / Racoviţă Nanu, vătăman / Ion Pricopie / Ion Mihălache / Ion Bengescul / Ion Vrătan / Neculai Strătulă / Sandul Condre / Ioniţă Turture / Ilie Păragină / Stoica Berbece / Ioniţă Condrache / Costantin a Cărămănesii / Pintelei Drile / Ştefan Ariton / Simion al Alboaei / Petre Condrat / Antohie Condrat / Tudor cumnat Grecu / Sandul Ropoţăl / Neculai Radul / Costantin Colţun / Vasile Brânză / Miron Vicol / Lupul, pas / Vasile Dămian / Irimie Dămian / Alicsandru al lui Paizan / Zotie fiul ţiganului / Ion Onilă / Ifrim Dămian / Ilie Dămian / Ion Dudul / Ştefan Andronic / Irimie Ciuntul / Vasile, rotar / Vasile Bangul / Ion Bahluian / Iftenie Blajă / Dumitru, vornic / Gheoca Condrat / Vasile Racoviţă / Savin Păragină / Dumitraşco Vicol / Ştefan Stan / Costantin Buliman / Dumitraşco Buliman / Dabija Drăguţul / Ştefan Drăguţul / Toader Drăguţul / Ştefan Pavăl / Sandul Pavăl / Dinul, cofetar / Vasile Blaja fiul vornicului / Ştefan Păsul / Neculai Păsul / Mihălache fiul lui Zănoiu / Ion Blaja / In (alt) Vasile Blaja / Ion Paizan / Neculai Arvinte / Ion Racoviţă / Miron Coţman / Mihai Arhire / Simion Turiatcă / Ştefan Duţul / Ion Dămian / Sandul Dămian / Sandul Turturică / Dumitraşco fiul lui Iordache / Dumitraşco Pătrăşcan / Toader Alicsandru / Ion, prisăcar

---

[1567] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 296, 297

/ Antohie a Postolăchioaei / Ştefan fiul lui Antohie / Iamandi / Andrei, chelar / Vasile Codiţă / Sandul Dănilă / Ion Dămian / Luca Grăjdian / Dumitru Volintir. // **Rufeturi:** Dumitru Grecu, slujitor / Popa Ilie / Popa Radul / Popa Dumitru / Diaconul Ion / Diaconul Vasile / Marchie, monah / Gheorghe Ciutic, nevolnic / Simion Andronache, nevolnic / Iordache Buliman, nevolnic / Iliana Paizăniasă / Iona, spracă / Paraschiva, săracă.

MOVILENI

(pe Jijia şi Jijioara, comuna Heleşteni, Iaşi).

1587, aprilie 7: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod fraţilor Toader şi Antemia, care cumpără, cu 160 zloţi, de la Isaico stolnicel, fratele lui Maxin hânsar, „din dresele de întăritură ce le-a avut fratele său Maxin hânsat de la Alexandru vodă, din a treia parte din satul **Movileni**, ce-i în gura Jijioarei, două părţi, partea fratelui său”[1568].

1610, iunie 13: Întărit de Constantin Moghila voievod marelui postelnic Chiriţă Dumitrachi, care cumpără, cu 50 taleri, de la Frăsina şi Anuşca, fetele lui Ioniţă, „din uric de cumpărătură ce a avut tatăl lor Ioniţă de la Petru voievod, din a treia parte din satul **Movileni**, ce-i la gura Jijioarei, din partea de sus, jumătate”[1569].

[1568] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 322-325

[1569] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 317, 318

1610, iulie 29: Întărit de Constantin Moghila voievod marelui postelnic Chiriţă Dumitrachi, care cumpără, cu 70 taleri, de la Toader Negrilescul, „a treia parte din tot satul **Movileni** pe Jijia, şi cu loc de iazuri în Jijioara, la gura Jijioarei, şi la apa Amaru, în ţarină, cumpărătură de la Isaico stolnic, fratele lui Maxin hânsar”[1570].

1620, februarie 26: Carte de la Gaşpar voievod, încredinţată Măricăi, cneaghina răposatului Chiriţă fost postelnic, „şi udreadnicilor şi vătămanilor lui din satul **Movileni**, în ţinutul Iaşilor, spre aceea ca să-şi aducă oricâţi oameni din alte ţări, sau rus, sau leah, sau rumân, sau ori de ce limbă vor fi ei, să aibă slobozenie pentru trei ani, să nu plătească în acei ani”[1571].

1625, iunie 20: Martor, în zapisul de mărturie prin care fraţii popa Leahul, Busiiuc şi Pătrăşcan, feciorii lui Simion Parpalos, nepoţii lui Mihaşco, strănepoţii Drulei, şi fraţii Tohin şi Ion, feciorii Cârnei, vând, pentru 150 taleri bătuţi, lui Lupul, „partea noastră de ocină din sat **Durleşti** (Druleşti, lângă Buruieneşti, Neamţ)… ce am fost cumpărat de la Cârnea şi de la Drăgoman, din jumătatea de sat ce-i dinspre **Popeşti** (lângă Druleşti, Neamţ)… cu loc de moară în Siret şi în valea satului şi cu fânaţ la luncă, cu loc de prisăci cu pomete şi cu râmnic la prisacă”. Martori: „Iacob Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Lazor Moţoc şi Nicopoe din **Oboroceni** (comuna Oboroceni, Iaşi), Onaca din **Balosineşti** (lândă Secăreşti, comuna Cucuteni, Iaşi), Vasile şi Ion din

---

[1570] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. II, Iaşi 1907, pp. 318, 319

[1571] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. II, Iaşi 1907, pp. 320, 321

Muncel (sat, Neamţ), Pătraşco din **Buţcăteni** (sau Buşcăteni, Boscoteni, comuna Heleşteni, Iaşi), Cozma şi Onuţi din **Maxineşti** (selişte în Gâdinţi, Neamţ)”[1572].

1625, decembrie 26: Zapisul lui Gligorie de **Oboroceni** (sat în ţinutul Roman, Iaşi), feciorul lui Pilat, nepotul lui Lupe, strănepot Drulei, şi al feciorilor săi Vasile, Ionaşco şi Toader, prin care mărturisesc că au „vândut dreaptă ocină şi moşie din sat de **Druleşti** (lângă Buruieneşti, Neamţ)… Lupului Prăjescul, drept 20 taleri de argint, cu tot venitul, cu loc de moară în Siret şi în valea satului şi cu fânaţe la şes şi la deal şi în tot locul”. Martori: Iacob Moţoc şi Lazor Moţoc de **Movileni** (comuna Heleşteni, Neamţ), Necopoe **de** Oboroceni, Pătraşco şi Popo de **Buţcăteni** (Boscoteni, lângă Heleşteni, Iaşi) şi popa de **Hălăştiani** (Heleşteni, Neamţ)”[1573].

1626, iunie 10: Zapisul unor mari boieri, al lui Cozma visternicel şi Onuţu pitărel de **Macsineşti** (Amăxineşti, comuna Gâdinţi, Neamţ), Necopoe diac de **Oboroceni** (Oboroceni, Iaşi), Lazor ot **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Pătraşco aprod ot **Buţcăteni** (Boscoteni, lângă Hărmăneasa, Iaşi), Gheorghe şi Avram ot **Lăţicani** (Liţca, comuna Doljeşti, Neamţ), în care scriu şi mărturisesc cum au venit înaintea lor Ionaşco, judele de **Druleşti** (lângă Burueneşti, Neamţ) şi cu nepoată-sa Alecandra, şi Ionaşcu, feciorii lui Văscan Bârzotă, nepoţii Gliguţii vătaful, strănepoţii Drulei, şi fraţii Gheorghe şi Duşca, feciorii lui Toader, nepoţii lui Văscan Bârzotă, strănepoţii Drulei, „şi au vândut… partea lor din sat de Druleşti, şi cu tot

---

[1572] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 344, p. 417

[1573] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 409, pp. 474, 475

venitul, cu vad de moară în Siret şi în valea Lăţcoei, şi cu fâneţe la luncă şi cu pomete, fratelui nostru, Lupului Prăjescul, drept 50 taleri buni”[1574].

1632, iulie 29: Zapisul postelnicului Lupul Prăjescul şi al uricarului Ionaşco Mânjea, în care mărturisesc cum au hotărnicit părţile de ocină din satul **Pietriş** (Pietrişul, contopit cu Costeşti, înglobat în Târgu Frumos), cumpărate de stolnicul Grama. „Deci am strâns megieşi şi din sus şi din jos şi preoţi, pe Iacob Moţoc pitărel din **Văscani** (comuna Ruginoasa, Iaşi), Lazor Moţoc diac din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Ivan stolnicel, Glogorcea pitărel şi popa Miiarea din **Mădărjeaci** (comuna Mădârjaci, Iaşi), Toader păhărnicel din **Todereşti** (comuna Todireşti, Iaşi), Ştefan păhărnicel din **Drăgoteni** (Drăgoteşti, lângă Borleşti, Neamţ), popa Ştefan, Toader diacul, Creţul şoltuz şi Vasile din **Târgul Frumos**… şi i-am ales părţile de cumpărătură din a treia parte de sat, partea de sus, şi le-am stâlpi din partea Alexei, ce au îmblat în patru părţi, trei părţi, şi din partea Lucăi, ce îmblă în trei părţi, o parte”[1575].

1632, noiembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Dumitru Buhuş, care primeşte urice pentru „satul **Gâdinţii** (comuna Sagna, Neamţ) pe Siret, cu loc de mori la Siret şi la pârâul satului şi cu bălţi de peşte şi cu vii, şi cu pod umblător pe Siret, şi alt sat, anume **Criveştii** (comuna Strunga, Iaşi) sub Strungă, cu iaz şi cu mori şi cu vii, şi, în acelaşi hotar, seliştea **Răvăcanii** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), mai jos de Pietriş,

---

[1574] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 77 p. 97

[1575] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 163, pp. 205, 206

şi seliştea **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hotceştii** (lângă Strunga, Iaşi), şi a patra parte din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), şi seliştea **Dădeştii** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sirca, cu loc de iaz şi de mori la Sirca, ce este în ţinutul Roman, şi a treia parte din seliştea **Plotuneştilor** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate din satul **Căcăceşti** (în Cârligătura, Iaşi) şi o bucată de pământ în hotarul **Târgului Frumos**, pe unde a însemnat şi a pus stâlpi Pătraşco Başotă logofăt… cu loc de iazuri şi de mori la amândouă Bahluţele, şi toate părţile lui, câte se vor alege, din satul **Tălhăreşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), cu iaz şi cu mori la Bahlui, şi nişte părţi din **Chiceră** (lângă Sârca, comuna Bălţaşi, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi satul **Vavatieştii**, ce se numeşte **Bârleştii** (comuna Erbiceni, Iaşi), şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, cu iaz şi cu mori pe Bahlui, şi toate părţile de cumpărătură ce se vor alege din satul **Iurghiceni** (azi Erbiceni, Iaşi) şi din satul **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), de asemenea pe Bahlui, ce este în ţinutul Hârlău, şi un loc de mori şi de prisacă mai jos de **Pureciani** (la nord de Popricani, Iaşi), la Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, şi catul **Cupcici** (numit apoi Cupcina, azi oraşul Kalininsk, raionul Ediniţa, Moldova) şi **Brătăşanii** (azi Brătuşenii Vechi, raionul Ediniţa, Moldova) pe Ciuhur, cu iaz şi moară pe Ciuhur, şi a patra parte din satul **Tribiseuţi** (comuna Trebisăuţi, raionul Briceni, Moldova), ce este pe Drabişte, cu jumătate de iaz şi cu moară pe pârâul Drabişte, şi a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova), pe Prut, cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, şi de asemenea şi la Prut, cu loc de moară la **Dubase** (toponim în braniştea Bohotin) şi cu pod umblător peste Prut, şi

toate părţile lui din satul **Dumeni** (comuna Văratic, raionul Râşcani, Moldova), mai sus de Costeşti, de asemenea pe Prut, şi jumătate din satul **Bozoviţă** (Buzoviţă, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi jumătate din satul **Răsteul** (Resteu-Atachi, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi toate părţile lui din satul **Tălmaceu** (Tălmaci, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, ce este în ţinutul Hotin, şi satul **Măneştii** (lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), şi jumătate din satul **Grozeşti** (azi Oituz, Bacău) pe Oituz, cu mori şi cu loc de pive şi de firistreu pe pârâul Oituz, şi cu loc de vie, şi cu grădini şi cu fâneţe la muntele ce se numeşte Munceii, ce este în ţinutul Trotuş, şi o parte de ocină din satul **Măstacănul** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ), peste Bistriţă, ce se va alege partea lui Hricicanul, cu loc de moară la pârâul satului şi cu loc de prisacă, ce este în ţinutul Bacău, şi satul **Neculeştii**, ce se numeşte **Trifeştii** (Neamţ), cu iaz şi cu mori la Pârâul Negru, şi toate părţile lui de cumpărătură, câte se vor alege, din satul **Româneşti** (lângă Trifeşti, Neamţ), de asemenea pe Pârâul Negru, cu loc de iaz şi de mori pe Pârâul Negru, de asemenea şi pe pârâul Brănişterilor, ce este în ţinutul Neamţ, şi satul **Potropopeştii** (Potropopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui), şi nişte părţi de ocină, câte se vor alege, din satul **Olăşei** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi alte părţi de asemenea cumpărătură din satul **Bomboteşti** (azi Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna, cu mori şi cu loc de pive la pârâul Cuţitna”[1576].

1633, martie 8: Zapisul lui Gligorie Goia, Gheorghe Năvrăpăscul, Iacob Moţoc şi Romanot **Văscani**, Lazor Moţoc ot **Movileni**, Dănilă din **Hândreşti**, Grigore

---

[1576] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 234, pp. 289-292

din **Miclăuşeni** şi Chirilă de **Fedeleşeni**, în care mărturisesc că surorile Anna şi Palaghia, fetele Măricăi, nepoatele lui Toader Ferghi, strănepoatele lui Paşco, şi seminţia lor Aftimiia preoteasa, fata popii Simion, nepoata lui Ferghi, strănepoata lui Paşco, „au vândut toată partea lor, ce se va alege din jumătate de sat din **Druleşti**, cu vad de moară în Siret şi-n valea satului… dumisale Lupului Prăjescul postelnic, drept 12 taleri bătuţi”[1577].

1635, iunie 12: Zapisul lui Isac, feciorul Stanei din **Păşcani** (oraşul Paşcani, Iaşi), şi Dumitraşco, feciorul popii Vasile din **Româneşti** (înglobat în Trifeşti, Neamţ), şi Precopiia, feciorul Dinei din **Ţigăneşti** (lângă Dochia, comuna Girov, Neamţ), nepoţii Toflei, prin care mărturisesc că au „vândut dumisale Lupului Prăjescului, clucerului celui mare, un ţigan, anume Lupul, feciorul lui Răchită, cu feciorii lui, drept 20 ughi… dinaintea lui Lazor Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Petrei din **Miclăuşeni** (comuna Butea, Iaşi), Gheorghe vătămanul din **Lăţcani** (lângă Doljeşti, comuna Doljeşti, Neamţ), popii şi lui Vasile Benei din **Hălăştiiani** (comuna Heleşteni, Iaşi) şi dinaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni”[1578].

1637, septembrie 12: Cneaghina Gherghiloaie şi sora ei Candachia, fiicele Nastasiei Pătrăşcănească, nepoatele lui Toader uşar, fac un schimb de moşii cu vistiernicul Dimitrie Buhuş „şi le-a dat lor pan Dumitrie Buhuş vistiernic jumătate din satul **Dumitreştii** (Dimitreşti, comuna Mărgineni, Neamţ), ce este în ţinutul

---

[1577] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 310, p. 400

[1578] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 136, p. 171

Neamţ”, iar fetele lui Toader uşar i-au dat lui Buhuş „jumătate din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), ce este în ţinutul Romanului, şi a treia parte din seliştea **Căcăceştii** (în Cârligătura, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligătura, pustie, fără vecini; şi încă le-a mau dat lor pan Dimitrie Buhuş vistier 600 de taleri bătuţi”[1579].

1638, mai 12: Vărvara, fata lui Gheorghe Siminiceanul, ce-a fost vornic, şi cu feciorul său Căzacul vând clucerului Lupul Prăjescul, drept 40 de taleri, bani buni, cu zapis de mărturie întărit de Gheorghe Năvrăpăscul ce-a fost vornic, Lazor Moţoc păhărnicel de **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), popa Anton din **Oboroceni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Ştefan, feciorul Siminiceanului de Siminiceni (Suceava), Ilea, feciorul lui Iacon de **Văscani** (comuna Ruginoasa, Iaşi), Ştefan păhărnicel de **Drăgoteni** (lângă Hărmăneştii Vechi, comuna Todireni, Iaşi), Ţuţurman de **Hălăştiiani** (comuna Heleşteni, Iaşi) şi Benea de **Găureni** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi), „a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din **Dănceni** (în hotar cu Miclăuşeni, comuna Butea, Iaşi), ce-i în ţinutul Romanului, dintr-a patra parte, a treia parte, cu tot venitul”[1580].

1638, mai 30: Lupul Prăjescul clucer şi feciorii lui Dumitru Goia, ce-a fost clucer, schimbă moşii între ei, „şi-a dat Lupul clucer o parte de ocină din **Doljeşti** (comuna Doljeşti, Neamţ), din tot satul a şasea parte, ce este pe Albâia, cu vad de moară în Albâia, ce o au cumpărat de la jupâneasa Păscălena… iar feciorii Goii au

---

[1579] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 188, pp. 172, 173

[1580] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 350, p. 345

dat Lupului clucer o parte de ocină din **Lăţcani** (Liţca, înglobat în Doljeşti, comuna Doljeşti, Neamţ), ce le-a fost cumpărătură de la Ionaşco, feciorul lui Pătraşco den Laţcani”. Zapisul de mărturie este semnat de câţiva boieri şi de „Lazor Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Dănilă din **Hândreşti** (comuna Oţeleni, Iaşi), Gheorghie de **Lăţcani** şi de Gligorie din **Druleşti** (comuna Doljeşti, Neamţ)”[1581].

1639, octombrie 22: Adunaţi la Costeşti, de către trimisul lui Vodă, Neaniul vornicul, pentru a socoti hotarul dintre **Costeşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi) şi **Pietriş** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), incluzând bucata de loc pentru care s-au pârât jupâneasa Grozava cu Grama jitnicerul cel mare, „robii măriei tale, Cărăvan şi Mirteş din **Siminiceni** (lângă Bărbăteşti, comuna Cucuteni, Iaşi), Vasilie din **Todereşti** (comuna Todireşti, Iaşi), Andonie şi Larion din **Movileni** (comuna Heleştieni, Iaşi), Gonţea şi Văsiian din **Hălăştiiani** (comuna Heleştieni, Iaşi), Nechita de **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi), Nacul de **Cârsteşti** (Cristeşti, comuna Brăeşti, Iaşi), popa Ştefan, diaconul şi Toader de **Târgu Frumos** (oraşul Târgu Frumos, Iaşi)… noi, de când am apucat, din zilele lui Aron vodă şi Eremiei vodă, noi aşa ştim cu sufletele noastre, că cine a ţinut Pietrişul, acela a ţinut şi acea bucată de loc până în Bahlueţ şi le-a fost Bahlueţul hotar”[1582].

[1581] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 362, pp. 353, 354
[1582] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 256, pp. 253, 254

1642, decembrie 20: Isac Moţoc se tocmeşte cu Dumitru Buhuş „pentru o parte din **Movileni**, luată în schimb pentru **Boldeşti**”[1583].

1645, martie: Larion Pleşcar din **Verşani** (Verşeni, comuna Mirosloveşti, Iaţi), ginerele lui Ionaşco Pleşcău, vinde vistiermicului celui mare Iorga, drept 35 de galbeni, „16 pământuri, şi cu vatră de sat, din Vereşani, pe Moldova, ce-i în ţinutul Suceava, ce această parte de ocină este moşie femeii mele Varvara, căci am plătit pe socru-meu Ionaşco şi de dajde curtenească, şi l-am comândat, şi sărăcuste i-am făcut. / Şi aşijderi Gavril, feciorul Dochiţei, nepotul lui Ion Gineretea am vândut, aşijderi în Verşeni, 7 pământuri în ţarină vistiernicului Iordachi, drept 12 galbeni buni… / Şi în tocmeală s-au prilejit Ursu Vartic ce-a fost vornic de poartă, Tănasie diacul din **Dânceşti** (Dănceşti, comuna Bodeşti, Neamţ), Vasile Grăbea neguţătorul de **Iaşi**, Ursu feciorul lui Botedzu (Botez), Toader Perju diacul din **Homiceni** (comuna Bârgăoani, Neamţ) şi Mirăuţă Păturniche de **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi) şi alţi mulţi”[1584].

1645, aprilie 25: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitru Buhuş vel (mare) spătar, care cumpără, cu 60 de lei, de la cneaghina Ilinca, fiica lui Gheorghe Calapod, şi de la ginerele ei Ştefan Siminicean „din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), din a patra parte de sat, jumătate, ce este lângă **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi), în ţinutul Roman, din vatră de sat, din câmp, din fânaţ, din

[1583] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 129, 130

[1584] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 19, p. 11, 12

livezi şi din tot venitul”[1585].

1649, februarie 22: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce Tecla, fata lui Moţoc vornic, Irina, femeia fratelui ei Lazor Moţoc, ginerii lor Petrea Ceasornicar şi Toader Perjul, cu seminţiile lor fiii Candachiei Beldimănească, Lupul, ginerele Beldimănesei, Ştefam fiul Ghergheloaei, ginerele ei Anton, Vasile Boţul, Sârghie şi Gligoraşco, toţi ginerii Ghergheloaei, surorile lor Nastasia şi Tudosca, fetele lui Mieră uricar, toţi nepoţi Pătrăşcăneasăi, s-au pârât de faţă cu toţi fiii lui Moţoc vornic şi cu toţi nepoţii Pătrăşcăneasăi pentru o jumătate de sat **Movileanii**, partea din jos a satului, care-i la ţinutul Romanului, care le este dreaptă cumpărătură părinţilor lor Simion Moţoc vornic şi de la jupâneasa lui Tudosiia de la mătuşa lor Măriica, fata lui Petre portar. / Iar nepoţii Pătrăşcănesăi au arătat cum le este lor dreaptă ocină şi moşie acea jumătate de sat, şi au ţinut-o în tărie şi cu drese mincinoase; iar feciorii lui Moţoc au arătat un ispisoc de la Moise voievod de pâră, cum s-au pârât iarăşi pentru acea jumătate de sat Movileni cu Mieră uricar, cu Gherghel şi cu Toader Beldiman, cu toţi fiii lui Moţoc vornic, cu Toader, Iacob, Nechita, Lazor şi Tecla, fiii lui Simion Moţoc vornic… / nepoţii Pătrăşcănesăi n-au crezut că e cu dreptul, ci au arătat că este cu nedreptul. Pentru aceea, le-am dat lor lege, să jure Toader Beldiman, Mieră uricar şi cu Gherghel pe sfânta Evanghelie şi pe sfânta cruce, cu 24 de oameni bătrâni, cum nu este dreaptă cumpărătură lui Moţoc vornic, ci-i este lor dreaptă ocină. / Pentru aceea, ei n-au îndrăznit să jure, ci au rămas din toată legea… // Şi iarăşi fiii lui Moţoc ne-au

---

[1585] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 64, pp. 59, 60

arătat nouă alt zapis de la domnia mea, de pâră, ce s-au pârât cu Petriceaico vornic şi cu fiii Mihailescului iarăşi pentru acea jumătate de sat **Movileanii**, partea din jos, care ei au pârât pe fiii lui Moţoc, cum le este lor acea ocină, de la mătuşa lor Mărica, fata lui Petre portar. Iar fiii lui Moţoc au arătat zapis de la dânsa, de la fata Portarului, şi uric de la Aron vodă de cumpărătură, cum a cumpărat Moţoc acea jumătate de sat. Iar Petriceico din **Mihaileşti** a arătat cum n-ar fi drepte acele drese. / Pentru aceea, domnia mea le-am aflat lege cum să jure fiii lui Moţoc, cu 24 de oameni megieşi, cum acel uric de la Aron vodă şi alte drese sunt adevărate şi drepte… iar fiii lui Moţoc au jurat, cu 24 de slugi domneşti, în boserică, pe sfânta cruce şi pe sfânta Evanghelie, şi s-au îndreptat şi pusu-şi-au loruşi ferăe în visteria domnească 12 taleri bătuţi. Iar Petriceaico din Mihăileşti a rămas din toată legea ţării. // Şi iarăşi s-au fost sculat Candachiia Beldimănească şi cu sora ei Drăgona Ghergheloae, în zilele domniei mele, şi iarăşi s-au fost pârât cu fiii lui Moţoc, tot pentru acea jumătate de sat **Movileanii**, în acea vreme nefiind nici unul din fiii lui Moţoc, ci numai Tecla, fata lui Moţoc vornicul, şi fără vreun dres, altul decât uricul de la Aron vodă. Iar Camdachiia Beldimănească şi sora ei Drpgona Ghergheloae au arătat un ispisoc de la Constanti voievod şi cu acel ispisoc au rămas dânsele pe Tecla şi pe fiii lui Moţoc, şi au luat de la Tecla şi uricul ei, care l-au avut Noţoceştii de la Aron vodă… // Iar între acestea, s-au sculat toţi fiii şi ginerii lui Moţoc şi s-au pârât cu mare jalobă şi cu multă pâră pe nepoţii Pătrăşcănesăi, tot pentru acea jumătate de sat **Movileanii**, partea din jos, cum au de la dânşii mare strâmbătate. Pentru aceea, domnia mea poruncit-am cum să-şi caute în drese fiecare ce are,

fie de la oricine, ori de la domnia mea, ori de la alţi domni… şi au aud dresele, ispisoacele şi uricele ce le-au avut toţi, şi le-am văzut toate pe rând, şi am aflat numai un ispisoc la nepoţii Pătrăşcănesăi, la fiii Candachiei şi Drăgunei, de la Constantin voievod vixleanul, scriind în el acelaşi sat **Movileanii** să nu se creadă nici odinioară în veci. Iar fiii lui Moţos au arătat un ispisoc de la Moise voievod şi un ispisoc de la domnia mea, şi uric de la Aron vodă, şi cu toţii au rămas pe ei toţi, şi le-am luat dresele şi le-am dat fiilor lui Moţoc”[1586].

1774, iunie 26: Satul **Movilenii**, sat răzăşesc, ţinutul Romanului, ocolul de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[1587], avea **toată suma caselor 12**. Scădere rufeturi 12: 1 popă, 11 mazili şi ruptaşi. / **Rufeturi:** Popa Toader / Sandul Perjul, mazil / Costantin brat (frate) lui, mazil / Dumitraşcu sin (fiu) lui, mazil / Toader Limbovici, mazil / Neculai Ciutul, mazil / Ioniţă fratele lui, mazil / Costantin fiul lui Enachi, mazil / Gheorghi Ciutul, mazil / Vasile zet (ginere) lui Perjul, ruptaş / Antohi Horniţu, ruptaş.

1901: „**Movileni**, comună rurală, în partea de vest a plăşii Copoul, judeţul Iaşi, situată pe dealurile dintre riul Jijia şi Bahlui, formată din satele: Movileni, Larga, Româneşti şi Potângeni. Are o întindere de 6.200 hectare şi o populaţie de 411 familii sau 1.900 suflete. Pe marginea de sud a acestei comune trece calea ferată Iaşi-Podul Iloaei, precum şi șoseaua naţională. Marginea dinspre nord este udată de râul Jijiei, iar cea dinspre sud, de

---

[1586] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 132-139

[1587] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 260

râul Bahluiul. Are 4 biserici, deservite de 3 preoţi, 5 cântăreţi şi 3 eclesiarhi; 2 şcoli, conduse de 2 învăţători și frecventate de 66 elevi; 2 mori de aburi şi 2 de apă. Vite: 2.038 vite mari cornute, 2.350 oi, 105 cai şi 281 râmători”[1588].

MOVILENI

(lângă Hertioana-Răzeşi, comuna Traian, Bacău).

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod lui Vasilie și fraților lui, fiii lui Nechita, nepoții lui Toader, și verilor lor Petriceaico mare armaș, și Avram fost vornic și Cozma, și verilor lor, fiii lui Isac, nepoții lui Ion vistiernic, și verilor lor Petre Hadâmbul și fiilor Goioaei, nepoții Solomiei, și de asemenea lui Toader Moțoc şi fraților lui, fiii Todosiiei, nepoții Irimiei Pițigae, toți nepoții și strănepoții Petricăi hatman… și au împărțit între ei dreptele lor ocini și dedini, din dreptele și propriile lor drese și uric de împărțeală pe care îl au ei de la Alexandru voievod, satul **Cărbunești** (lângă Goşmani, comuna Români, Neamţ), care este în ținutul Neamț, și **Blăgești** (comuna Blăgeşti, Bacău) și **Fărăoani** (comuna Faraoani, Bacău) și **Movileni** (lângă Hertioana-Răzeşi, comuna Traian, Bacău), care sunt în ținutul Bacău, și **Mesăhănești** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău) și satul **Ruși** (înglobat în Roşiori, comuna

[1588] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 408

Roşiori, Bacău), în ținutul Roman, și **Nănești** (comuna Tănăsoaia, Vrancea), de la Tecuci, și **Vlădești** (înglobat în oraşul Vaslui), pe Tutova, și **Sângerei** (comuna Sângerei, raionul Sângerei, Moldova), din ținutul Iași, și **Pleșești** (azi Zmeu, comuna Lungani, Iaşi), de la Cârligătură, și șase fălci de vie, care sunt la **Cotnari**. / Astfel, a căzut în partea lui Petriciaico şi a verilor lui, Ionașco Avram fost vornic și Cozmei, și altor veri ai lor, a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din satul Blăgești, și a patra parte din jumătatea de sat Farăoani și Mesăhănești, și a patra parte din satul Nănești și două fălci de vie, care sunt la Cotnari. / Și în partea lui Toader Moțoc, cu alți frați ai lui, s-a cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din Blăgești, și a patra parte din jumătate de sat Fărăoani, și satul Movileni, și jumătate de sat din Pleșăști, și cu două fălci de vie, tot de la Cotnari. / Iar în partea lui Petrea Hadâmbul şi a fiilor Goioaei, nepoții Solomiiei, s-au cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din satul Blăgești, și a patra parte din jumătate de sat Fărăoani, și jumătate din Ruși, și jumătate din Sângerei, și a patra parte din satul Vlădești, și o falce de vie, tot la Cotnari. / Și iarăși, în partea slugii noastre Vasilie, cu frații lui, fiii lui Nechita, nepoții lui Toader, s-au cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din Blăgeşti și a patra parte din jumătatea de sat Fărăoani, și jumătate de sat Ruși, și jumătate dc sat Sângerei, și a patra parte din satul Vlădești, și cu o falce dc vie, tot la Cotnari"[1589].

[1589] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 228, pp. 268, 269

MOVILENI

(satul Cicoveni, înglobat în Movileni,
comuna Coroieşti, Vaslui).

1598, martie 30: Întărit de Eremia Moghilă voievod fraţilor Stoian şi Mihăilă, fiii Greacăi, / verişoarei lor Tudosca, fata lui Gheorghe, nepotă Leahului, / verilor lor, fiii Leahului, toţi nepoţi Şăndrei, / seminţiei lor Todosca şi Lelea, fetele Gavrei, nepoatele lui Vasco, / şi copiilor Erinei, nepoţi Marenei, care primesc ispisoc pentru „ale lor drepte ocine şi moşii, satul anume **Şerbeştii**, şi alt sat, anume **Moghileanii**, care sunt la apa Vasluiului, şi cu locuri de mori în ambele sate, din uric de împărţeală ce l-au avut părinţii şi bunii lor şi de întărire de la bătrânul Petru voievod. / Şi între acestea, dăm şi întărim lui Stoian comişel şi fratelui său Mihail, copiii Greacăi, şi seminţeniei lor Tudosca, fata lui Gheorghe, nepoata Leahului, / şi fiilor Ilenii, toţi nepoţi Şăndrei; / şi seminţiei lor Todosia şi Lelea, fetele Gavrei, nepoţi Vascăi, toţi nepoţi şi strănepoţi Fedcăi, cneaghina lui Iurie Şerbici, a lor dreaptă ocină **Nuvâreşti**, jumătatea din jos, care sunt la Coropcina şi care se numesc **Coropcenii**, cu vaduri de moară în apa Vasluiului, din uric de schimb de la bătrânul Alexandru voievod, ce l-a avut răs-străbunul lor Iurie Şerbici pentru satul **Filisăuţi**, ce-i la Suceava”[1590].

[1590] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XX, Iaşi 1928, pp. 60-63

1636, februarie: Întărit de Vasile Lupu voievod ceaşnicului Dabija şi cneaghinei lui Schiva, în baza unui zapis de la Ivan fost cămăraş şi Vasile Rugină din **Găiceni** (comuna Găiceana, Bacău), Hârbor şi Gherasim spătar din **Măţcani** (înglobat în Drăgeşti, comuna Tătărăşti, Bacău), Calotă din **Hrueşti** (comuna Huruieşti, Bacău), Chervasie din **Giordzeşti** (azi Giurgeni, comuna Tătărăşti, Bacău), Isac din **Herniceşti** (înglobat în Perciu, comuna Huruieşti, Bacău), Ionaşco, fiul lui Cârstea din **Ungureni** (comuna Tătărăşti, Bacău), popa Anton din **Cicoveni** (înglobat în Movileni, comuna Coroieşti, Vaslui), Toader diac, Paşcul, Chigicean şi Liica din **Mireni** (comuna Coroieşti, Vaslui), Burlan şi Gheorghe Viţă din **Stănueşti** (azi Cociu, comuna Moşoteni, Bacău), „scriind şi mărturisind cum a venit înaintea lor Gheorghe, fiul lui Florea, nepotul lui Dumitru… şi a vândut 12 ogoare din satul **Mireni**, care este în ţinutul Tutovei, pe Pereschiv, lui Dabija ceaşnic şi cneaghinei lui Schiva, pentru 12 taleri. / Şi a cumpărat şi alte părţi din acest sat…de la Pahomie, pentru 6 ughi; de la Buroban, partea lui Dragoş şi partea lui Stegar, pentru 12 taleri; de la Chighician, toată partea lui, pentru 12 taleri; de la Nastea, fiica lui Mihoci, a cincea parte din acest sat; de la Drăghinoae din **Petreni** (azi Chetreni, comuna Motoşeşti, Bacău), partea lui Dumitru, fiul lui Pantea, din acest sat, care a fost pusă zălog de multă vreme la Drăginoae, pentru 10 taleri; de la Toader, fiul lui Paşco, partea lui Gherman din acest sat Mireni, pentru 12 taleri… / Şi de asemenea, de la Părasca, partea lui Terchilă din satul **Stănueşti**, pe acest pârâu, pentru 20 de taleri; de la Burlan, toată partea lui din acest sat Stănueşti”[1591].

[1591] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII,

1636, martie 8: Întărit prin ispisocul lui Vasile Lupu, după convenirea împărţirii moşiilor lui Cârstea Ghenovici între urmaşii lui. „Şi s-au venit, în partea Schivii, jupâneasa Dabijii, fata Cârstii şi a fiilor ei Ghiune, Maria, Nastasia, Irina, Tofana, Anasia, satul **Blândăreştii** (Blidereşti, lângă Bucium, comuna Ştefan cel Mare, Bacău) şi **Săcătura** (lângă Bogdana, comuna Ştefan cel Mare, înglobat în oraşul Oneşti, Bacău), la ţinutul Trotuşului… a treia parte din sat **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi sunt într-acel sat patru selişti, patru hotare, anume **Drângei** (Drinjeşti, înglobat în Hoiseşti, comuna Dumeşti, Iaşi), **Hodorenii** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi **Bereştii** (comuna Dumeşti, Iaşi) cu două iazuri. / Şi s-a mai venit lor, Anghelina, cu sora şi cu feciorii ei un iaz dintre cele două iazuri: un iaz este gata, cu apă şi cu peşti, iar unul este loc de iaz, şi satul **Spinenii** (lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui) şi **Cogenii** (înglobat în Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), de la ţinutul Tutovii… şi satul **Movilenii** (comuna Coroieşti, Vaslui)… şi satul **Văcăreşti** (înglobat în Ciuşlea, comuna Garoafa, Vrancea), de la ţinutul Putnii… şi a treia parte din sat de **Glăvăneşti** (comuna Glăvăneşti, Bacău), ce este în ţinutul Tecuciului, cu vad de moară în pârâul Zeletinului, şi a treia parte din satul **Dimaşi** (Dimăceni, comuna Vulturu, Vrancea), iarăşi la acel ţinut… / Şi s-au venit Anghelinii Vasilioai, fata Cârstei vornic, satul **Bujorenii** (înglobat în Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui), **Pipărcanii** (înglobat în Banca, comuna Banca, Vaslui), **Bâcsăneştii** (comuna Zorleni, Vaslui) şi **Măstăcanii** (lângă Sălcioara, Măstatici, comuna Banca, Vaslui), ce sunt la ţinutul Bârladului, şi satul **Sângurenii** (Singu-

---

Bucureşti 1996, doc. 326, pp. 368-370

reni, raionul Cahul, Moldova), la ţinutul Tigheciului, şi a treia parte din **Cândeşti** (comuna Mihăileni, Botoşani) şi satul **Scândurinii** (Scândureni, în Covurlui, Galaţi), la ţinutul Covurluiului, şi satul **Tomeşti** (comuna Pogana, Vaslui), în ţinutul Tutovii… şi a treia parte de Dumeşti, în ţinutul Cârligăturii, cu două heleştee. Şi s-au mai venit lor, dimpreună cu sora lor Schiva, şi a tria parte din Dimaceni, ce este la ţinutul Tecuciului. / Şi s-au venit în partea Măricuţii Cernătoai, iar fata Cârstii, satul **Movileni** (comuna Trifeşti, Neamţ), la ţinutul Neamţului, cu vad de moară în pârâul Ciornii, şi a treia parte din Dumeşti, cu heleşteul din jos, şi jumătate de sat de **Iacobeni** (ţinutul Neamţului, Neamţ), ce sunt tot la acel ţinut, şi **Popâr-şiocei** (Popârşcioci, lângă Lungeşti, comuna Bălăbăneşti, Galaţi), la ţinutul Bârladului, şi a treia parte din satul **Ţigănenii** (Ţigăneşti, comuna Munteni, înglobată în Tecuci, Galaţi), de la ţinutul Tecuciului, şi satul **Popeştii** (Popeni, comuna Găgeşti, Vaslui), din ţinutul Fălciului, cu vad de moară în pârâul Elanului, şi a treia parte din Dimăceni, ce sunt în ţinutul Tecuciului”[1592].

1791, aprilie 3: Fostul mare spătar Gheorghe Costandachi schimbă cu preotul Ioan Dumitrovici „o casă din târgul **Bârladului**, cu pivniţe durată, cu loc de ogradă şi de toate cele trebuincioase împrejurul caselor – şi i-am mai dat şi 900 lei bani”, cu „nişte moşii, anume **Lungeştii** şi **Movilenii**, cu o parte din **Iapureşti**, cu trei ferte de vie lucrătoare pe Lungeşti, cu casă şi biserică, cu livezi, cu vatră de iaz şi cu alte şapte ferte de vie lucrătoare de pe

[1592] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 350, pp. 392, 393

Iapureşti”[1593].

MOVILENI

(comuna Trifeşti, Neamţ).

1577, mai 9: Luca, feciorul Savii din **Movileni**, vinde lui Cozma din **Bărboşi**, drept 60 zloţi, „partea sa din satul **Roşiori**, din a treia parte a cincea parte”, iar Simion, feciorul lui Băloş, i-a vândut, drept 50 zloţi, „o bucată dintr-acelaşi sat, de la Prona până în partea Isăceştilor şi cu patru pământuri în ţarină”[1594].

1636, martie 8: Întărit prin ispisocul lui Vasile Lupu, după convenirea împărţirii moşiilor lui Cârstea Ghenovici între urmaşii lui. „Şi s-au venit, în partea Schivii, jupâneasa Dabijii, fata Cârstii şi a fiilor ei Ghiune, Maria, Nastasia, Irina, Tofana, Anasia, satul **Blândăreştii** (Blidereşti, lângă Bucium, comuna Ştefan cel Mare, Bacău) şi **Săcătura** (lângă Bogdana, comuna Ştefan cel Mare, înglobat în oraşul Oneşti, Bacău), la ţinutul Trotuşului… a treia parte din sat **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi sunt într-acel sat patru selişti, patru hotare, anume **Drângei** (Drinjeşti, înglobat în Hoiseşti, comuna Dumeşti, Iaşi), **Hodorenii** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi **Bereştii** (comuna Dumeşti, Iaşi) cu două iazuri. / Şi s-a mai venit lor,

---

[1593] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 138, p. 226

[1594] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 102, 103

Anghelina, cu sora şi cu feciorii ei un iaz dintre cele două iazuri: un iaz este gata, cu apă şi cu peşti, iar unul este loc de iaz, şi satul **Spinenii** (lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui) şi **Cogenii** (înglobat în Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), de la ţinutul Tutovii… şi satul **Movilenii** (comuna Coroieşti, Vaslui)… şi satul **Văcăreşti** (înglobat în Ciuşlea, comuna Garoafa, Vrancea), de la ţinutul Putnii… şi a treia parte din sat de **Glăvăneşti** (comuna Glăvăneşti, Bacău), ce este în ţinutul Tecuciului, cu vad de moară în pârâul Zeletinului, şi a treia parte din satul **Dimaşi** (Dimăceni, comuna Vulturu, Vrancea), iarăşi la acel ţinut… / Şi s-au venit Anghelinii Vasilioai, fata Cârstei vornic, satul **Bujorenii** (înglobat în Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui), **Pipărcanii** (înglobat în Banca, comuna Banca, Vaslui), **Bâcsăneştii** (comuna Zorleni, Vaslui) şi **Măstăcanii** (lângă Sălcioara, Măstatici, comuna Banca, Vaslui), ce sunt la ţinutul Bârladului, şi satul **Sângurenii** (Singureni, raionul Cahul, Moldova), la ţinutul Tigheciului, şi a treia parte din **Cândeşti** (comuna Mihăileni, Botoşani) şi satul **Scândurinii** (Scândureni, în Covurlui, Galaţi), la ţinutul Covurluiului, şi satul **Tomeşti** (comuna Pogana, Vaslui), în ţinutul Tutovii… şi a treia parte de Dumeşti, în ţinutul Cârligăturii, cu două heleştee. Şi s-au mai venit lor, dimpreună cu sora lor Schiva, şi a tria parte din Dimaceni, ce este la ţinutul Tecuciului. / Şi s-au venit în partea Măricuţii Cernătoai, iar fata Cârstii, satul **Movileni** (comuna Trifeşti, Neamţ), la ţinutul Neamţului, cu vad de moară în pârâul Ciornii, şi a treia parte din Dumeşti, cu heleşteul din jos, şi jumătate de sat de **Iacobeni** (ţinutul Neamţului, Neamţ), ce sunt tot la acel ţinut, şi **Popârşiocei** (Popârşcioci, lângă Lungeşti, comuna Bălăbăneşti, Galaţi), la ţinutul Bârladului, şi a

treia parte din satul **Ţigănenii** (Ţigăneşti, comuna Munteni, înglobată în Tecuci, Galaţi), de la ţinutul Tecuciului, şi satul **Popeştii** (Popeni, comuna Găgeşti, Vaslui), din ţinutul Fălciului, cu vad de moară în pârâul Elanului, şi a treia parte din Dimăceni, ce sunt în ţinutul Tecuciului"[1595].

MOVILENI

(pe Siret, la ţinutul Tecuciului, comuna Lieşti, Galaţi).

1639, octombrie 15: Zapisul „făcut în casa Cârstei din **Gârleşti** (comuna Nămoloasa, Galaţi), dinaintea stolnicului Dumitraşco, Mocan de **Movileni** (comuna Lieşti, Galaţi), Căzac, Ion Morocas, Lupul, Grigore Ţifănag, Drăgan, Zibeiu şi Stanciul de **Şerbăneşti** (), Lupul de a fost socotitor ot **Umbrăreşti** (Galaţi) şi Toderiţă de **Merăşti** (Mirăeşti, lângă Lieşti, comuna Lieşti, Galaţi), în care scriu „cum a cumpărat Lazor din **Durăşti** (sau Doräşti, înglobat în Barcea, comuna Barcea, Galaţi) o parte de moşie, de la Boia, Movila şi Manea, la moara Boei, în vadul **Şerbăneştilor**, cu fânaţ, cu vad de moară, cu partea lor de pădure, pentru un cal negru înşelat, înfrânat; şi s-a preţuit calul drept 10 ughi (ducaâi ungureşti), şi o pereche de sahaidaci şi 20 de ughi bani"[1596].

1668, februarie 16: Dodiţă de **Movileani**, cu

[1595] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 350, pp. 392, 393
[1596] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 252, p. 251

femeia lui Ana, fata lui Ştefan Branişte de **Blăgiari** (Blăjari), Simion, fratele lui Sârghie de **Umbrăreşti**, Avram, feciorul lui Măroae de **Ţigăneşti**, Ion, fratele lui Vasile, feciori Stancăi, Toader şi Doroftia, feciorii lui Epure de Blăgiari, Ioana Văscănoae, cumnata lui Avram, Maria, fata lui Murgoci, sora lui Dămian, vând lui Neculai Racoviţă hatman „partea noastră de moşie din **Blăgiari**, cu vad de moară în apa Bârladului, în ţinutul Tecuciului”[1597].

1675, mai: „Movilianii, nepoţii Muşei, care ţinem a treia parte din **Movileani**, partea Muşei, anume Eremia, Stratul, Mihilie, Bratul, Grigorie, Ion zet (ginere) Isac, Zota, Mardarie, Apostol, Gavril sin (fiu) Marin, Pavăl sin Gligorie, Ion zet Mirovici”, dau lui Vasile din **Tâmpeşti**, pentru un bine făcut, adică un împrumut de 100 lei, cu care şi-au plătit moşia de la **Corpaci**, un „loc de prisacă, în gura Tocului, alături cu locul Bilieştilor, iar până în gura Tocului, şi un vad de moară, din vad a treia parte, în gura Răstocii”[1598].

1676: Irimia Chihaia din **Furceni** dăruieşte lui Vasile din **Tâmpeşti** „partea lui Moş din Vişcea, jumătate de frate, ce este din apă… dinaintea lui Stratul de **Umbrăreşti**, Mihelie ot **Bilieşti**, Gavril Gunga, Andreiaş, Ion Burduh din **Movileni** şi mulţi oameni buni”[1599].

1683, iulie 17: Mihilie şi femeia lui Alexanndra din satul **Moviliani**, ce sunt pe Siret, la ţinutul Tecu-

---

[1597] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 316, 317

[1598] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, p. 18

[1599] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 18, 19

ciului, dăruiesc serdarului Darie partea lor „din tot satul Moviliani, cât se va alege… de peste Siret, până în Sireţel”[1600].

1691, august 5: Mircea şi fiul lui Neagoe din **Negoslav** vând spătarului Dediul, pentru 25 lei, „dreaptă ocină şi cumpărătură de la feciorii lui Dragoş de **Moviliani**, care a fost partea lui Burseache şi frăţâne-său Ion Burduh, ce este la sat Moviliani, pe malul Siretului, în ţinutul Tecuciului”[1601].

1774, iunie: Satele **Hrubile** şi **Movileni**, ţinutul Tecuciului, ocolul Şerbăneştii şi Lieştii, după recensământul lui Rumeanţev[1602], aveau **toată suma caselor 45**. Scădere rufeturi 12: 1 vornic, 2 popi şi diaconi, 1 ţigan, 2 văduve, 6 scutelnici. Rămân birnici 33. / **Birnici**: Tudori Cârlan / Radul Boţul / Lupul / Ion Ciocorod / Radu, muntean / Lazur / Ilii, holtei cu mamă / Simion Ciocan / Radu Ciocan / Tudori Bordei / Sandul Pricopii / Vasile Crâstia / Tănasă Crâstia / Costandin Ciocan / Grigori, ce a fost scutelnic al porocinicului Grigori Tacu / Vasile, tij (la fel) / Apostol, tij / Stoica, tij / Vasili Bordei, tij / Vasile, brăilean / Ştefan Zaharie, ce a fost birnic la Umbrăreşti / Ion Naicul, tij / Costandin, holtei cu mamă / Ion, bejenar / Grigoraş, ce a fost birnic la Bileeşti / Lupaşcu / Eni / Andreiu, ce a fost al dumisale banului Iancu Razu / Ghinia, tij / Neculai, ce a fost a dumisale visternicesei Catargioai / Toma Corjan, tij / Ion, rusul, tij

---

[1600] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 19, 20

[1601] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 20, 21

[1602] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 553, 554

/ Iordachi. // **Rufeturi:** Vasile, vornic / Popa Ion Spânu / Pălaş, ţigan a căpitanului Iordachi / Diaconul Toader / Mavia, văduvă / Măriuţa, văduvă / Tănasă, bejenar de la munte, scutelnic a dumisale stolnicului Costandin Negrii / Ghenghe, bejenar, tij / Ion, bejenar, tij / Vasilachi, holtei cu mamă, tij / Coman, bejenar, tij / Costandin, bejenar, tij.

1901: „**Movileni**, comună rurală în judeţul Tecuci, plasa Bârladul, compusă din 2 cătune: Movileni de Jos şi Movileni de Sus, situată pe malul stâng al Siretului, la 15 km de capitala judeţului, spre vest. Are o populație de 314 suflete; 2 biserici: una în Movileni de Sus și a doua în Movileni de Jos, deservite de 2 preoţi şi 4 cântăreţi; o școală, care datează din 1866, frecventată de 55 copii. Locuitorii sunt vechi răzeși. Locuitori împroprietăriți din 1864 sunt 183, iar din 1879 sunt 30. Comerţul se face de 6 cârciumari. Locuitorii posedă: 150 pluguri de fier, 5 de lemn, 4 cazane de fabricat rachiu; 512 boi, 235 vaci, 63 cai, 98 iepe, 95 mânzaţi, 65 mânzate, 127 viței, 3 tauri, 2 armăsari, 1.149 oi, 83 berbeci şi 180 porci; 150 stupi cu albine. Suprafaţa întregii com. este de 2.506 hectare. Întinderea viilor este de 45 hectare şi 55 ari. La 1875, comuna ţinea de Cozmești, unde era şi reşedinţa. Este străbătută de o şosea, ce trece prin mijlocul Movilenilor de Sus, având o întindere de 6 km şi 200 m, în direcţia nord-sud. Aceasta are mai multe ramificaţii, în înteriorul comunei şi în diferite sate lăturașe, la nord şi sud. Se mărginește, la nord, cu comuna Cozmești, despărțită printr-un drum; la sud, cu comuna Umbrărești; la vest, cu râul Siretul, în toată întregimea comunei, şi la est, cu

comuna Barcea, de care se desparte prin Valea Adâncă”[1603].

MUCŞIE

(sat pe Nistru, în Orhei, Moldova).

1628, decembrie 11: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Ionaşco Ghenghe, mare vornic de Ţara de Jos, care cumpără, cu 120 taleri de argint, de la Canţir, fiul lui Boţura, şi de la Codrul şi Cioraş, fiii lui Petrea, nepoţii lui Chifa din Mucşie, „a patra parte din satul **Mucşie**, cu loc de prisacă şi cu vad de moară pe râul Nistru, care este în ţinutul Orhei”[1604].

MUNCEII

(lângă Oşlobeni, comuna Bodeşti, Neamţ).

1635, august 4: Porunca dată de Vasile Lupu voievod marelui sulger Toma să socotească, cu oameni buni, şi să aleagă „o parte de poană ce se cheamă **Munceii** (lângă Oşlobeni, comuna Bodeşti, Neamţ), din-

---

[1603] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 408

[1604] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 448, pp. 614, 615

spre răsărit, partea de jos, Ursului, dinspre Gheorghiţă, c-au avut pâră pentru acea bucată de poiană şi… după drese şi întărituri ce-au avut, a rămas Ursul pe Gheorghiţă din toată legea ţării”[1605].

MUNCEL

(sat pe Crasna, lângă Bătrâneşti,
comuna Icuşeşti, Neamţ).

1403, august 1: Întărit de Alexandru cel Bun boierului Baliţă Mudricica, „în Moldova, pârâul Crasna, care este la Cobâle, de la gură până la obârşia pârâului şi pe acel pârâu, două sate, Comanăuţi şi Crămetoneşti. Iar de la gură hotarul lui să fie pe Siret; iar de la pădurea scurtă, pădurea în sus, la obârşia pârâului, prin dumbravă, la Siret, la gura pârâului. Şi încă i-am mai dat al treilea sat, la Slava, pe Muntcelul acelui hotar, în jurul întregii păduri. Acesta le este tot hotarul”[1606].

1436, iulie 1: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi spătarului Alexandru, care se pârâse cu Mândrea pentru „ocina sa, anume Glodenii pe Crasna, şi Bulgarii”, fiindu-i înapoiate „ocina sa, acele două sate mai sus scrise, şi **de asemenea satul Muncel**… Iar hotarul tuturor acestor sate

[1605] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 189, p. 225
[1606] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 18, pp. 25-27

să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[1607].

1569, aprilie 6: Întărit de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod lui Şiganu, Mircea şi femeii sale Titea, care cumpără, cu 300 zloţi tătăreşti, de la călugării mănăstirii Râşca, „dreapta lor ocină de la Măriica, fata Magdei… din a patra parte din satul **Muncel**, a treia parte, din partea de sus, şi din a patra parte, a treia parte din satul **Băloşeşti**, din partea de mijloc”[1608].

1605: Ispisoc de judecată de la Eremia Moghilă voievod, după ce „a venit Vasile cu seminţia lui şi au jeluit asupra lui Avram din Muncel pentru nişte părţi de moşie din satul **Muncelul**, care a fost cumpărat de la nişte seminţii ale lor, şi arată că, după judecata ce-au avut, s-au învoit şi au lăsat să stăpânească Avram partea lui Pavăl, fiul Iftincăi, şi a surorii lui Tecla, care a fost cumpărată drept 30 galbeni ungureşti”[1609].

1625, iunie 20: Martor, în zapisul de mărturie prin care fraţii popa Leahul, Busiiuc şi Pătrăşcan, feciorii lui Simion Parpalos, nepoţii lui Mihaşco, strănepoţii Drulei, şi fraţii Tohin şi Ion, feciorii Cârnei, vând, pentru 150 taleri bătuţi, lui Lupul, „partea noastră de ocină din sat **Durleşti** (Druleşti, lângă Buruieneşti, Neamţ)… ce am fost cumpărat de la Cârnea şi de la Drăgoman, din jumătatea de sat ce-i dinspre **Popeşti** (lângă Druleşti, Neamţ)… cu loc de moară în Siret şi în valea satului şi cu fânaţ la luncă, cu loc de prisăci cu pomete şi cu râmnic la

---

[1607] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 156, pp. 214-216

[1608] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 162-168

[1609] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 167

prisacă". Martori: „Iacob Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Lazor Moţoc şi Nicopoe din **Oboroceni** (comuna Oboroceni, Iaşi), Onaca din **Balosineşti** (lândă Secăreşti, comuna Cucuteni, Iaşi), Vasile şi Ion din **Muncel** (sat, Neamţ), Pătraşco din **Buţcăteni** (sau Buşcăteni, Boscoteni, comuna Heleşteni, Iaşi), Cozma şi Onuţi din **Maxineşti** (selişte în Gâdinţi, Neamţ)"[1610].

1626, aprilie 1): Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Eremia, fiul lui Pântea din **Hăsnăşeni** (ulterior satul Sodomeni, inclus în oraşul Paşcani, Iaşi), în baza unui zapis de mărturie de la Dumitru din **Moreni** (sat, Neamţ), Vasilie Furnică, Budancea, Baico şetrar şi Bădiliţă din **Muncel** (sat, Neamţ), Dumitru din Hăsnăşeni, Ursu din **Păşcani** (viitorul oraş, Iaşi), „scriind şi mărturisind în acest zapis că el şi-a cumpărat, de la Manea pitar, toată partea lui de ocină, ce se va alege, din satul Hăsnăşeni, din vatra satului şi din câmp şi din tot venitul… pentru 65 taleri număraţi "[1611].

1627, noiembrie 15: Zapisul lui Ionaşco Moga, feciorul lui Toader Moga, nepotul Mogăi sulgerul, prin care mărturiseşte că a vândut, lui Dumitru Buhuş vistiernic, drept 40 de taleri, „moşia din satul **Bârleşti** (Cârligătura, Iaşi), de la Bahlui, din jumătate de sat, a treia parte… Şi la tocmeală au fost Costantin Hăbiiac şi Căzan Bohmată din **Mulcel** (Muncel, Neamţ), Tănasie

---

[1610] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 344, p. 417

[1611] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 42, pp. 58, 59

din **Verăşeni** (Vereşeni, Iaşi) şi Nicoară Vintelescul de **Covurlui**… Şi eu însumi Gligorie Mustaţă am scris”[1612].

MUNCEL

(lângă Reiu, Neamţ).

1632, iunie 5: Zapisul Grozavei din sal din **Muncel**, femeia lui Avraam, prin care mărturiseşte cum a vândut „moşie la sat de **Vârtop**, dintr-a patra parte de sat, ce se va alege partea mea toată, din vatra satului, din câmp, din vad de moară, din tot locul, în tot hotarul, cu venitul… nepotului meu de vară primară, preotului Vasile, drept 6 galbeni bani buni”[1613].

MUNCEL

(comuna Mogoşeşti-Siret, Iaşi).

1639, mai 17: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui stolnic Toma, care cumpără, cu 8 lei bătuţi, de la Căzan din **Muncel** şi de la fraţii săi Ionaşco Bordea, Lazor, Isăilă şi Drăguţa, fiii lui Gherman, „din satul **Tu-**

[1612] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 257, pp. 339, 340

[1613] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 111, pp. 136, 137

pilaţi, a douăsprezecea parte din a patra parte a satului, partea lui Gherman”[1614].

1646, martie 18: Tudora, femeia lui Ion Vătăguţul din **Muncel** (comuna Mogoşeşti Siret, Iaşi), fata lui Roman, nepoata lui Toader Popăscul din **Verşeni**, şi cu feciorii ei Simion şi Candachia, vând lui Iordache vistiernic, drept 10 galbeni, „a treia parte de casă din satul Verşeni”[1615].

1675, martie 25: Constantin sin (fiul) popii Irimia, din satul Cârsteşti, mărturiseşte că a avut tocmeală cu vornicul Miron Costin „să-i vândi oartea lui din satul **Cârsteşti**, din **Găureni** şi din **Muncel** ce i se va alege partea lui, ce se cheamă Bondăşască, şi i-a dat Miron Costin 10 lei bătuţi arvonă”[1616].

1660, aprilie 10: Porunca dată de Ştefan Vasile (Lupu) voievod, lui Donici din **Oborociani** şi lui Onuţul din **Miteşti**, după ce **„**s-a jeluit pe Ion Bandăr şi Pătraşco din **Muncel**, zicând că le ţin o moşie din dresele lor Săcheloae din satul **Nesporeşti**… / voi să strângeţi oameni buni şi să socotiţi foarte de dreptate, că s-a jeluit şi pe Boul vistiernic, şi Boul s-a apucat să vină, după Paşti, marţi, şi să-şi aducă şi dresele… iar de nu se va afla în urice, nici vor avea drese, să aibă Ion şi Pătraşco a-şi ţine moşia”[1617].

1660, iunie 16: Porunca dată de Ştefan (Lupu) voievod lui Onuţul şi Guţul din **Muncel** şi lui Ştefan de

---

[1614] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 136, p. 149, 150

[1615] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 317, p. 256

[1616] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VIII, Fasc. VIII, 1930, p. 53

[1617] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 5, 6

Ciohorăni, după ce s-au pârât de faţă Pătraşco de **Muncel** şi cu oamenii săi cu Boul, ce a fost vistiernic mare, pentru nişte părţi de ocină din **Nisporeşti**, ce-i împresoară Boul cu nişte cumpărături ce are acolo, şi nu ţine cât a cumpărat, ci vrea să împresoare părţile lui… / voi să strângeţi oameni buni şi, socotind, să alegeţi toate cumpărăturile vornicului, de pe drese ce va arăta, şi cum vor şti oamenii şi vor fi cumpărăturile vornicului să le ţină dumnealui”[1618].

1670, iunie 23: Pătraşco, fost căpitan, şi femeia lui Sandală, fata lui Vasile Popăscul din **Muncel**, Ionaşco, cu femeia lui Tofana, şi cu Vărvara şi Zaharia zet (ginere), feciorii lui Vasile Popăscul, vând „Aniţei hătmănesei şi celor doi cuconi ai dumisale, Vasilaşco şi Neculai, drept 35 lei bani bătuţi… cât se va alege partea noastră din satul **Nesporeşti**, patru părţi… dinaintea lui Dumitraşco Şeptilici, Lupul, Arapul şi popa Gligorie din **Nesporeşti**, Guţul, şi ficiorul lui Gligorie, Vasile sin (fiu) Sasul din **Muncel** şi mulţi oameni buni”[1619].

1774, iunie: Satul **Muncelul**, sat răzeşesc, ocolul Satele de la Suceavă, după recensământul lui Rumeanţev[1620], avea **toată suma caselor 30**. Scădere rufeturi 15: 4 preoţi și diaconi, 7 mazili și ruptași, 1 copil în casă, 3 văduve. Rămân birnici 15. / **Birnici:** Vasile Mălache / Gheorghe Hagi / Ion Colciagu / Ioniță, bejenar / Gheorghi sin (fiu) Moisăi / Antohi Bâtul / Mătei fiul lui Mărdari /

1618 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 302, 303

1619 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 62, 63

1620 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 287

Ștefan Mihalachi / Petre Vârlan / Ilii Leonti zet (ginere) lui Sălăvăstru / Ion Trifan / Mihalachi Fantul, pas / Mihălache al lui olar / Sălăvăstru / Ioniță al lui Matei. // **Rufeturi:** Popa Vasile / Popa Ștefan / Popa Antohi / Toader, diacon / Costantin Ciure, mazil / Ilii Ciure, mazil / Povăl Ianole, mazil / Toader Vlad, mazil / Panai brat (frate) lui, mazil / Filip Ciure, ruptaș / Neculai Luțul, ruptaș / Gavril Năstac, copil în casă / Paraschiva, săracă / Maria, săracă / Irina, săracă.

MUNCELU

(Muncelul Durii, comuna Ion Creangă, Neamţ).

1634, martie 15: Întărit de Moise Moghila voievod diacului Irimie Vârnav, care a „arătat înaintea sfatului nostru un zapis încredinţat, întru care mărturisesc pentru el cum că şi-a cumpărat de la Nedre Hănţoi o parte din fânaţ din satul **Săcuiani**, din ţinutul Neamţului, jumătate de parte din pârâu, din vatra satului şi din câmp, şi din ţarină şi din tot secerişul, şi din moară, şi din sat, pentru 40 ughi ungureşti; nesilit de nimeni a făcut această vânzare Ion Potop, cu ispisoc ce a avut de îndreptate de la Constantin Movila vodă… / Şi a mai cumpărat, de la Gheorghe sin Costi şi de la feciorii lui, fiind din satul Săcuieni, având 5 fânaţe, adică acele 5 fânaţe sunt 2 la **Scurteni**, dar unul sub **Zărneşti**, iar 2 sunt la **Perperic**. Şi i-a cumpărat cu 8 ughi ungureşti. Şi a mai cumpărat, de la fata lui Ion Potop, Tudosca, 2 fânaţe, unul sub Zărneşti, şi altul între peri, tot de la acel sat, din Săcuieni, pentru 3

ughi. Şi a mai cumpărat de la fata lui Ion Potop, Arvasia, 2 fânaţe tot din satul Săcueni, unul este la **Spini**, altul la **Strâmbi**, în Groapele. Şi a mai cumpărat de la Ion sin Marcul Noroce un pământ sub Pădurea Relelor, pentru 2 ughi ungureşti. Şi iar a mai cumpărat de la Petre vătaful un pământ, la Costiţă, şi jumătate de pământ, tot de la satul Săcueni, pentru 2 taleri argint. Şi iar a mai cumpărat un pământ din ţarina mare, de la Toader Gosul, cu 30 potronici argint… Şi a mai cumpărat două prisăci cu livezi, pomet, de la Ursul şi de la fata lui Nastasia, şi de la un Ehan, ce au fost drept al lor de la Grăjdan şi Pătraşco, le-au dat 15 taleri şi 2 stupi, ce sunt la ţinutul Romanului, la sat **Muncel**”[1621].

1774, iunie 26: Satul **Muncelul**, sat răzeşesc, ţinutul Romanului, ocolul de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[1622], avea **toată suma caselor 8**. Scădere rufeturi 1: 1 văduvă. Rămân birnici 7. / **Birnici**: Irimia Ciomâtcă / Gligoraș Ciomâtcă / Vasile Stoica / Simeon sin (fiu) lui Vasile / Vasile Vrabie / Gavril Mancheș / Simeon, mătăsar. // **Rufeturi**: Maria, săracă**.**

[1621] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 83, pp. 97, 98

[1622] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 271

MUNCELU

(Muncel, comuna Străoane, Vrancea).

1508. februarie 19: Întărit de Bogdan voievod lui Dragomir Munceleanu, care cumpără de la Drăgălina, fata Nastasiei, nepoată lui Nan clucer „tot satul **Muncelul** de pe Zăbrăuţi, ce l-a avut drept uric moşu-său (bunicul) Nan clucer”[1623].

1587, mai 12: Întărit Petru (Şchiopul) voievod lui Lupul, prin „ispisocul de cumpărătură ce l-a avut de la Iancul voievod, a zecea parte din satul **Muncel**, partea din sus, dinspre apus, ce a cumpărat-o de la Dumitra, fiica Mărenei, drept 150 zloţi tătăreşti, din dresele de împărţeală ce a avut mama ei Mărena de la Ştefan voievod… / şi aşijderea întărim lui Mircea şi femeii lui Titea, lui Zaharia şi femeii lui Urâta, iarăşi din ispisoc de la Iancul vodă, din a treia parte din satul **Muncel**, jumătate, cumpărată de la Mărina, fata Drozavei, nepoata Anuşcăi, drept 240 zloţi tătăreşti, din uricul ce l-a avut bunica lor Anuşca, şi să fie lor pe trei părţi din acea jumătate din a treia parte din satul Muncel, două părţi să fie lui Mircea, iar o parte lui Zaharia”[1624].

1612, decembrie 25: Întărit de Ştefan voievod lui Mihul Faur, care a cumpărat, cu 110 zloţi tătăreşti, de la nişte răzeşi „partea lui Lupul din moşia **Muncelu**… ade-

---

[1623] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 4, pp. 4, 5

[1624] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 206-211

verind toţi răzeşii că Mihul Faut este unul dintre cei 5 feciori ai Herăscului, care Herăscu a fost unul din cei 6 feciori ce a avut Dragomir Munceleanu”[1625].

1636, aprilie 2: Întărit de Vasile Lupu voievod cămăraşului Pătraşco, fraţilor şi tuturor rudelor lui, care primesc uric pentru „jumătate din satul **Şoldeşti** (comuna Fitioneşti, Vrancea), pe apa Zăbrăuţi. Şi hotarul acestui sat începe mai în jos de hotarul **Spăriiaţilor** (azi Zăbrăuţi, înglobat în Moviliţa, comuna Moviliţa, Vrancea), pe valea Zăbrăuţi, drept în sus până la obârşie şi dealul de la **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), pe unde arată şi uricul pe care îl au de la Ştefan voievod cel Bătrân. Iar poienile şi curăturile să aibă a le stăpâni pe unde le-a hotărnicit Dumitraşco Gheuca vornic, cu oameni buni, megieşi, anume: Calcea din **Muncel** (Muncelu, comuna Străoane, Vrancea), Zăbrăuţi din **Brudureşti** (pe Putna, Vrancea), Ursu Dudăilă din **Săcătură** (în Viişoara, comuna Vidra, Vrancea), Gliga din **Budea** (Buda, înglobat în Angheleşti, comuna Rugineşti, Vrancea) Oprea fost pârcălab, popa Ioachim de la mitropolitul Varlaam, popa Sava de la **Cruce** (înglobat în Panciu, Vrancea), Focea uricar şi Frâncul din **Nădălbiţi** (în Putna, Vrancea), Pricopie diac din **Băloteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea) şi mulţi oameni buni”[1626].

1639, iulie 17: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-a jeluit Partenie de la mănăstirea Bisericani că, întâmplându-i-se „să umble cu treburile sale la Gârla Putnei, a văzut acolo, pe un deal mare, o vie

---

[1625] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 13, p. 8

[1626] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 385, pp. 432, 433

în loc pustiu, în pădurea întreagă, unde nu a fost vie, nici pomet niciodată, din veac, ci a făcut rugătorul nostru la un schit al lui, singur, cu cheltuiala şi cu mâinile sale, cu multă sârguinţă. Şi s-au întâmplat atunci, în acel loc, Banul mare medelnicer, Dumitraşco stolnic şi Dabijea pârcălab şi au iscălit cu mâinile lor în acel zapis de la părintele Varlam mitropolit şi aşa mărturisind, cu mare blestem în acel zapis, ca să nu aibă nimeni altul a se amesteca, niscaiva răzeşi sau alţi oameni la acea vie, pentru că singur Partenie şi-a făcut această vie în pădure pustie. / Iar după aceea, s-a sculat un om, anume Ionaşco Negoiţă, şi s-a aşezat acolo, la acel loc, şi şi-a făcut el altă vie, lângă aceasta, pe care a făcut-o Partenie egumen, şi a vrut să se lege de acei călugări de la schitul lui Partenie, din acea vie. Însă ctitorii acestui sfânt schit s-au sculat şi au strâns oameni buni, anume: Stoica şi Procopie din **Scorţeşti** (lângă Clipiceşti, comuna Ţifeşti, Vrancea), Ghervasie, Eremia, Murgilă, Mierăuţă, Tărchilă, Todosie, Ion Ţăpa, Crăciun, Pavel şi Gheorghe din **Cucuiaţi** (comuna Vidra, Vrancea), Lupul din **Giuleşti** (lângă Ţigăneşti, comuna suburbană Munteni, inclusă în Tecuci, Galaţi), Pavel, Vasile şi Toader din **Clipiceşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Ionaşco Boldescul, Procopie diac şi Maftei din **Valea Sărei** (comuna Valea Sărei, Vrancea), Ion Bucate Drepte, Alexa fiul lui Obrejie, şi Nicula fiul Zlatei din **Ruget** (comuna Vidra, Vrancea) şi Dănilă din **Muncel** (Muncelu, comuna Străoani, Vrancea). Toţi aceşti oameni au umblat şi au cercetat acolo, la acest loc… şi s-au împăcat Partenie egumen cu Ionaşco Negoiţă, ca de acum, înainte, să nu mai aibă a se amesteca Ionaşco la acea vie, nici să facă ceartă cu călugării de la acel schit… / Şi au venit înaintea noastră Ionaşco, fiul

popii Baciul şi cu răzeşii săi Roşca fiul lui Iachim, Marica fata lui Gavril Clatea, şi Maftei fiul lui Pietrea şi au vândut părţile lor dintr-un vad de moară, din moara de jos din Gârla Putnei, de la satul **Ţifeşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea)… rugătorului nostru, egumenul Partenie, drept 70 lei bătuţi. / Şi au venit Iftodie şi cu soţia sa Protasiia, fiica lui Todosie, nepoata lui Nasoe… şi au dăruit toată partea lor din acelaşi vad de moară de la satul Ţifeşti… pentru sufletul lor şi al părinţilor lor”[1627].

1774, iunie 26: Satul **Muncelul**, ţinutul Putnii, ocolul Zăbrăuţului, după recensământul lui Rumeanţev[1628], avea **toată suma caselor 39**. Scădere rufeturi 24: 13 scutelnici, 1 mazil, 2 popi, 6 nevolnici, 1 ţigan, 1 slugă. Rămân birnici 15. / **Birnici**: Toader / Toader al lui Gege / Irimie / Dămian / Zaharie al Savii / Ion Panţa / Miron, pâslar / Ion Epure / Crâste Buta / Iordache Buta / Costantin Dima / David / Ion Novac / Simion fiul lui Vrabie / Vasile Dima. // **Rufeturi:** Toma al lui Căliman, vier dumnealui vel vistiernicului / Opre, muntean, vier la fel / Gheorghe Hortolomeiu, vier la fel / Pavel frate lui Gheorghe, vier la fel / Andrei Hortolomeiu, vier la fel / David fiul lui Dumitru, vier la fel / Simion Macoveiu, vier la fel / Gheorghe, vier la fel / Ion Dima, vier la fel / Gavril Dima, vier la fel / Andronachi fiul lui Savin, vier la fel / Ioniţă, vier la fel / Pătrăşcan, vier la fel / Simion, vornic, ruptaş cămării (fiscului – n. n.) / Popa Toader / Popa Voicu / Vasile, morar, ţigan / Ioana, văduvă / Caliţa, văduvă / Marie, văduvă / Dochiţa, văduvă / Marica,

---

[1627] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 177, pp. 186-188

[1628] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 293

văduvă / Ion, nevolnic / Crăciun Cuat, slugă dumnealui banului Iancul Razul.

1780, iunie 18: Scrisoarea hotarnicilor Ivan Buture şi Ion Cherciu din **Păuleşti**, care au fost „orânduiţi să alegem partea de moşie ce se trage din bătrânul Bortă, dându-se pe trei fraţi; mergând la faţa locului, am socotit, fiind şi învoială între fraţi, şi s-a dat lui Ion Mucea groapa din Văsiiu, din partea lui Dorofti, până unde se hotărăşte cu Zanfiroiul, însă toată partea din Văsiiu, şi s-au mai venit 20 de prăjini în **Muncei** lui Lateş, cu prăjina obişnuită, tot partea lui, care moşie, după alegerea ce i s-a venit, i s-a dat această ţidulă, ca să stăpânească de către aceşti doi fraţi cu pace”[1629].

1786, iulie 22: Împărţirea moşiei **Muncelu** pe „patru bătrâni, anume Susanul, Constantin Guţan, Toader Găure şi Grigori Gora, feciorii lui Stan sin (fiu) Nicoară cel mare, din **Muncelu**, din sălişte, din poale de sălişte, moşii de câmp, de păduri, împărţindu-se la aceştia cu stânjenul”[1630].

[1629] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 165, p. 110

[1630] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 175, p. 120

MUNTENEŞTI

(comuna Ştefan cel Mare, Vaslui).

1616: Întărit de Radul voievod lui Grigore aprodul, care primeşte ispisoc pentru „o parte din sat din **Munteneşti**, ce-i este danie de la Borce, feciorul Tomii, nepot Oprii”[1631].

1636, octombrie 12: Zapisul boierilor curteni, prin care mărturisesc cum „au venit Tănasie, feciorul lui Nicoară de **Munteneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), Varvara şi Constantin, fiii Petrei, vărul lor Tacul, feciorul Maricăi, şi „au vândut un loc de prisacă, ce este în hotarul Munteneştilor, în pădure, cu pomăt, ce va fi în jurul prisăcii, şi cu vie şi cu pohrib de stupi… lui Constantin de **Tărâceni** (lângă Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui), drept 30 de zloţi bătuşi şi un cal biciuluit drept 12 galbeni”[1632].

1637, martie 15: Scrisoarea trimişilor domneşti Gligore de **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui) şi Mihăilă şi Ştefan de **Munteneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), care au cercetat pâra lui Oţel Andronachi împotriva lui Spinul de **Comăneşti** (comuna Cavadineşti, Galaţi) „pentru o moară ce a făcut Oţel Andronache pe locul **Turceştilor** (azi Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui) şi un ţărmure este pe hotarul Comăneştilor, iar Spinul a

---

[1631] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 234, p. 198

[1632] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 534, p. 584

zis, înaintea măriei dumitale, că-i îneacă fânaţul şi oarece arie bătrână”. Cercetând, împreună cu „toţi răzeşii din Comăneşti”, trimişii constată că moara „nu strică nimic pe locul Comîneştilor, ce a grăit Spinul, un om fără de ispravă, pe chizmă, şi a fost moară şi mai de înainte vreme pe acel loc, la Capul Luncii, şi au venit cu toţi răzeşii Spinului şi l-au primit şi pe ţărumurile Comăneştilor, iar dintre aceşti răzeşi, cui va trebui să-şi facă moară, să le găsească mai sus loc de moară, să-şi facă… şi-i va primi şi Andronache, ca să-i întoarcă, de pe acel ţărmure. / Şi s-a făcut această scrisoare dinaintea lui Nicoară de **Răşcani** (comuna Dăneşti, Vaslui), Andrei nepotul Spinului, Vasile Motăş, Costancea, Dumitran, Gligorcea sin Păloga de **Glodeni** (comuna Codăeşti, Vaslui), feciorii lui Oţel toţi; aceştia suntem toţi răzeşi şi l-am primit noi, cu toţii, pe acel loc şi, acum, cu nimic nu ne amestecăm. Şi au mai fost şi alţi megieşi între noi, anume Albotă din **Negrileşti** (comuna Zăpodeni, Vaslui), Hilip din **Hilimoneşti** (lângă Măcreşti, comuna Rebricea, Vaslui), Apostol de Răşcani, Andreian de **Ciofeni** (comuna Zăpodeni, Vaslui), Sârbul şi Roman de **Hultureşti** (Vultureşti, comuna Vultureşti, Vaslui), Gligorcea de Glodeni, Mihăilă de **Munteneşti**, Pătraşco de **Băleşti** (comuna Piscu, Galaţi) şi mulţi oameni buni şi bătrâni”[1633].

1639, martie 30: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Tanasie, feciorul lui Nicoară din **Munteneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), Tacul, feciorul Maricăi, şi Varvara, fata Petrii, nepoţi lui Ichim, s-au pârât de faţă, înaintea noastră, cu Pascal, Buzul şi Toader, feciorii Zahariei, pentru un loc de prisacă din sat

---

[1633] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 39, pp. 39, 40

din Munteneşti, ce este în ţinutul Vasluiului, zicând Pascal, cu fraţii săi, cum le este lor acel loc de prisacă dreaptă moşie, şi Tanasie, Tacul şi Varvara au vândut acel loc de prisacă lui Constandin din satul **Bârzăşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui)… / Iar Tanasie şi cu fraţii săi au arătat un dres de la Irimiia voievod, scriind cum le este lor acel loc de prisacă dreaptă moşie de la moşul (bunicul) lor, de la Ichim, iar Pascal n-a avut nici un dres pe acel loc”[1634].

1639, iunie 7: Dragomir şi femeia lui Antoniia vând Porcei de **Oşăşti** (Oşeşti, comuna Oşeşti, Vaslui), pentru 2 lei, partea lor „din sat din **Sacalâşa** (Săcăluşa, înglobat în Munteneşti, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui)… dinaintea lui Huhulea călugărul şi Tronchi de **Negreşti** (oraşul Negreşti, Vaslui), Oana, Ionaşco şi Bejan de **Oşăşti**, Gligor ot **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui) şi Gavril ot **Ruginoşi** (înglobat în Oşeşti, comuna Oşeşti, Vaslui)”[1635].

MUNTENI

(pe Cracău, lângă Ghindăoani, Neamţ).

1398, iulie 2: Întărit de către Iuga Voievod „lui Şarban Hindău”, împreună cu satele „Solomoneşti pe Topoliţă” şi „Pânteceştii pe Cracău. Iar hotarul să de fie

---

[1634] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 75, p. 73

[1635] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 145, p. 161

după hotarele vechi”, deci anterioare Descălecatului Moldovei[1636].

MUNTENI

(sat numit Borodăceni, inclus în comuna Munteni, parte din Tecuci, Galaţi).

1437: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi pârcălabului Crăciun, care primeşte uric pentru „un sat pe Berheciu, la poiana lui Roman... pe Borodăceni”[1637].

1452, decembrie: Întărit de Alexandru voievod, lui Oană Cândescu, care primeşte uric pentru „ocinele lui: Drăgoeşti, la gura Dobrotvorului, şi, pe Zeletin, jumătate din Petreşti, şi, la gura Pojetitei, la Baicu, şi, la gura Berheciului, Verişeşti (lângă Negrileşti, comuna Munteni, Galaţi)”[1638]. Hotare, din veac.

1497, martie 9: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Ion Papa şi Neaniul şi verilor lor Radul şi Stoica, Ignat şi Măria, care cumpără, cu 53 zloţi tătăreşti, de la fraţii Toader, Dămian şi Stana, fiii lui Iuga, „un sat pe Corod,

[1636] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 7, p. 9
[1637] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 166, p. 233
[1638] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 22, pp. 26, 27

anume Ogrineşti, unde a fost jude Ordzea"[1639] (inclus în Munteni, parte din Tecuci). Hotarul, din veac.

1502, martie 14: Întărit de Ştefan voievod lui Crăciun, care cumpără, cu 80 de zloţi tătăreşti, de la fraţii Giurgiu, Crăciun şi Armeanca, fiii lui Danciul Delea, „ocina lor dreaptă, a patra parte din satul pe Bârlad, anume unde au fost juzi Buda şi Drăgoiu, partea de jos, partea de la Murgu"[1640] (Negrileşti, iar ca Munteni parte a oraşului Tecuci). Hotarul, din veac.

1637, mai 8: Măriica, fata lui Ionaşco, nepoata lui Podolean, s-a „sculat dinaintea bisericii de **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi-am dat partea mea de ocină, din doi bătrâni din sat din **Cernăteşte** (fost Motăşeşti, comuna Drăguşeni, Galaţi)… frăţâne-meu, lui Pentelei din **Vitezăşti** (lângă Fundeanu, comuna Drăguşeni, Galaţi)… / Şi-au fost oameni buni şi bătrâni popa Doder şi Buţurca din **Blânzi** (comuna Corod, Galaţi), Toader or **Mândreşte** (comuna Valea Mărului, Galaţi), Platon de **Popeşti**, Maftei ot **Munteni** (lângă Tecuci, Galaţi), Cozma de **Plăani** (lângă Drăguşeni, comuna Drăguşeni, Galaţi), Ionaşco Popăscul şi Gligorie sin Ilii de **Vitezăşti**, şi mulţi oameni buni"[1641].

[1639] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 209, pp. 375-377
[1640] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 274, pp. 490-492
[1641] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 92, pp. 91, 92

MUNTENI

(Muntenii Scutaşi, contopit cu Munteni,
comuna Boteşti, Neamţ).

1499, august 31: Întărit de Ştefan voievod Mitropoliei de Jos de la târgul Romanului, danie voievodală, Ştefan cel Mare cumpărând, cu 300 zloţi tătăreşti, de la Vasutca, fiica Cozmii, nepoată lui Şandru şi Martin, „un sat, anume Muntenii Scutaşi, unde au fost judeţi Itu şi Şărban"[1642]. Hotarul, din veac.

1624, martie 26: Întărit de Radul Mihnea voievod marelui vornic de Ţara de Sus Necoară, care obţine uric pentru „jumătate din tot satul **Divicea** (Deviceni, azi Vadurile, lângă Poliţeni, Vaslui) din ţinutul Tutova, pe care l-a cumpărat de la Necoară fost spătar, pentru tot satul **Ceucani** (Ciocani, Vaslui) din acel ţinut, cu loc de iazuri şi vaduri de moară pe râul Tutova şi cu vii şi cu case, cumpărat tot de la Necoară spătar şi de la fiii lui pentru 350 taleri bătuţi"; / „satul **Corjouţii** (Corjeuţi, raionul Edineţ, Moldova) din ţinutul Hotin, pe care el l-a luat de la Zaliţchi, pentru 300 ughi roşii şi pentru alte averi şi haine"; / „un vad de moară la gârla Putnei de Jos, la satul **Purceleşti** (Putna, comuna Boloteşti, Vrancea), care este în ţinutul Putna şi l-a cumpărat de la Văscan şi **Ţigăneşti** (lângă Putna, comuna Boloteşti, Vrancea) şi de la Costachi, diac din **Şendreşti** (lângă Făurei, Vrancea),

[1642] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 235, pp. 418, 419

şi de la Scânteie din Purceleşti, şi de la Nistor din **Bătineşti** (comuna Tifeşti, Vrancea), pentru 70 de taleri bătuţi”; / „un loc de prisacă din satul **Rătceşti** (azi Viişoara, comuna Todireşti, Vaslui) din ţinutul Vaslui, cu grădini împrejurul prisăcii, însă cât poate un om să azvârle din mijlocul prisăcii cu toporul în toate părţile, cumpărat de la Vasile Huhulea, pentru 35 taleri bătuţi”; / „o parte de ocină din satul **Cajva** (Cajba, raionul Glodeni, Moldova), în ţinutul Iaşi, şi iarăşi o parte de ocină din satul **Munteni**, care îi sunt dreaptă moştenire, şi altă parte din acelaşi sat Munteni, care se numeşte **Scutaşi** (pe Siret, Neamţ), pe Siret, în ţinutul Neamţ, a treia parte din a şasea parte”; / „un loc de prisacă în satul **Podeni** (sat, Vaslui), în ţinutul Vaslui, pe râul Bârlad”[1643].

MUNTENI

(lângă satul Dobrovăţ, comuna Dobrovăţ, Iaşi).

1503, octombrie 7: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Dobrovăţ, drept danie domnească, „mănăstirea ce este la obârşia Dobrovăţului şi cinci sate pe Dobrovăţ: un sat Feteşti, alt sat Alexeşti, unde a fost Radul, al treilea sat Munteni, al patrulea sat Costiceni, unde a fost Andriaş, al cincilea sat Ostroveni”, cumpărate de Ştefan cel Mare, cu 1.500 zloţi tătăreşti, de la Crâstina, fiica lui Voislav, de la nepoata ei de soră Nastasia şi de la vara lor

---

[1643] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 183, pp. 248-251

Vasutca, fiica lui Mihul, nepoţii lui Ivan Damianovici… Iar hotarul acestei mai sus scrise mănăstiri şi al satelor care ascultă de mănăstire, dintre Călugăreşti şi Tăcuteşti, să fie începând de la dumbrava din marginea pădurii, de la un tei însemnat şi o movilă săpată şi în sus prin făget, tot pe vârful dealului, la alt tei însemnat, tot pe acelaşi vârf şi la un stejar mare însemnat, pe acelaşi vârf şi peste bahnă până la capătul piscului, la un stejar însemnat, şi pe acel pisc, pe vârful dealului, până la marginea altei bahne, la un fag însemnat, aproape de drum, şi, pe acelaşi vârf, până la obârşia Dobrovăţului Mic şi a pârâului Calinei, la un fag însemnat, lângă drum, şi, pe acelaşi vârf, la un fag însemnat, lângă drumul ce vine de la Ruleni, şi, pe acelaşi drum, până la Poiana Nastei, şi, pe vârf, prin poiană şi prin pădure, până la Poiana Mestecenilor, şi, prin acea poiană, la Poiana lui Lehaci, şi, prin acea poiană, la trei tei însemnaţi şi la marginea Poienii Cetăţelii, la un stejar mare însemnat care este lângă drumul ce vine de la Cuţitna, şi, pe acel drum, până la Poiana lui Mogoş, la un stejar însemnat, lângă drum, de acolo, întorcându-se pe marginea acelei poieni, pe obârşiile Dobrovăţului, la poiana celor şapte tei, şi, peste acea poiană, la un stejar mare îngemănat şi însemnat, apoi tot pe deal, pe la toate obârşiile Dobrovăţului, până la Dealul Mare, la movila cea mare a Ciurbeştilor, şi peste drum, pe deal, la obârşia Dobrovăţului şi a Pietroasei, până la obârşia Vasluiului, la un tei mare însemnat, lângă drumul ce merge de la Buciumi la mănăstirea Dobrovăţului, şi pe acel drum, în jos pe deal, la doi fagi însemnaţi, lângă drum, şi din nou pe vârf la vale, până la Poiana lui Andriaş, şi, pe vârf, prin acea poiană şi pădure, la cinci tei însemnaţi, la capătul făgetului, iarăşi pe la obârşia dumbrăvii, până

unde se încrucişează drumurile pe valea Pribeştilor, la un stejar însemnat, şi apoi pe drumul cel vechi, pe marginea dumbrăvii, până la vârful dealului, la un stejar însemnat, lângă drum, şi, pe drumul dumbrăvii, până la capătul Dumbrăvii lui Pribici, la o movilă săpată, şi, pe deal în jos, la Movila Evvei, şi, pe deal, la Movila Tătarului, de la acea movilă la vale, pe vale, drept la matca Vasluiului, pe matca Vasluiului, în jos, până la gura Dobrovăţului, unde cade Dobrovăţul în Vaslui. Acesta este hotarul mai sus scrisei mănăstiri şi al mai sus scriselor sate”[1644].

MUNTENII JOREI

(în Cârligătura, comuna Ion Neculce, Iaşi).

1774, mai 26: Satul **Muntenii Jorei** (comuna Ion Neculce), ţinutul Cârligăturii, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1645]**: Toată suma caselor: 40**. Scădere rufeturi 2: 1 slugă şi 1 ţigan: Rămân birnici 38. / **Birnicii**: Ghene, vornic / Simion, ungurian / Toader, ungurian / Mihai, morariu / Ştefan Cucul / Năstac Druţă / Toader Druţă / Iftodi / Vasile Tălabă / Sandul Ţigănaş / Simion Betera / Andrei, munteanu / Groză / Constandin, ciobotariu / Flore / Ion Ciubuc / Manoilă / Vlad / Ştefan / Toader Scoarţă / Ion Ciuntul / Coste / Ianachi /Radul Bacău / Negoiţă / Crăciun / Nicola / Andrei / Apostol

[1644] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 295, pp. 526-530

[1645] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 459

Ojăscu / Stroia / Ursul, fratele lui / Dragomir / Lazor / Sanda, vădană cu holtei / Crăciun fiul lui Bacău / Badiul fiul lui Lazăr / Filip / Dumitraşcu, văcar. // **Rufeturi**: Apostol, sluga banului Jorei / Niţă, ţigan.

MUNTENII DE JOS

(Balosinăuţii, apoi Muntenii, azi
Muntenii de Jos, comună, Vaslui).

1491, octombrie 15: Întărit de Ştefan voievod, care cumpără şi dăruieşte „târgului nostru al Vasluiului”, odată cu hotarnica, multe sate, dintre care trei sate, cumpărate, cu 200 de zloţi, de la mănăstirea Bistriţa, „anume Crăstoae pe Racova, unde a fost Pătru, feciorul Crăstei, alt sat anume Bălcarii tij pe Racova, unde a fost Oană, fratele lui Pătru (toate trei în Bejeneşti, comuna Laza, Vaslui), şi al treilea sat, anume Curteştii tij pe Racova, unde a fost feciorul lui Naneş” (satul Curteşti, comuna Poieneşti, Vaslui); de la Drăgălina şi Maruşca, fetele Cozmei Streaşină şi nepoţii lor Ion şi Maria, copiii Mihului, toţi nepoţi ai lui Feir, Ştefan cel Mare a cumpărat, cu 100 zloţi, „acest sat pe Rahova, anume Feereştii, unde au fost casele moşilor lor, a lui Feir şi a lui Pătru şi a Cozmei Streaşină” (comuna Laza, Vaslui); de la popa Băilă din Vaslui şi Neacşa, fiii lui Băilă celui bătrân, a cumpărat, cu 50 zloţi, „un sat pe Rahova, anume Păuceştii, unde a fost Păucă cel bătrân” (Rediul Păuceşti, comuna Laza, Vaslui); de la Groza Rohat, feciorul lui Oanăş Ungureanul, un sat pe Rahova, anume Rohaţii,

unde a fost casa tătâne-său”, cu 50 zloţi (comuna Laza, Vaslui); de la Toader Hasnăş, Ştefan cel Mare a cumpărat, cu 240 zloţi tătăreşti, „două sate pe Bârlad, din sus de târgul nostru, de Vaslui, anume Băltenii, în gura Stebnicului (comuna Bălteni, Vaslui), şi, de iastă parte de Bârlad, Delenii (lângă Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui) şi o selişte, anume Micleştii” (lângă Bălteni, comuna Bălteni, Vaslui); de la Nastea şi Sohiica, fetele lui Steţco Dămăcuşescul, nepoatele lui Dămăcuş stolnicul, cu 70 zloţi, „un sat pe Bârlad, din sus de Vaslui, anume Măreşenii, unde a fost Mareş judele” (Mărăşeni, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui); de la Costul Părăş şi Drăghita, fiii Armancăi şi seminţia lor, Toader, Sasca, Parasca şi Docica, fiii Anuşcăi, toţi nepoţi ai lui Ştefan Mesehnea, cu 50 zloţi, „un sat în sus de Vaslui, în Dumbravă, unde a fost casa moşului lor, a lui Ştefan Mesehnea; de la Anna, Maruşca şi Armanca, fetele Dobrei, nepoatele lui Brudur, cu 100 zloţi, „două sate pe Vaslui, din sus de târgul Vasluiului, anume Brudureştii, unde a fost satul lui Drăgoi şi a Tomei” (Portari, comuna Zăpodeni, Vaslui); de la Ionaşco, feciorul Jorăi, nepot Giurgii Răspop, cu 70 zloţi, „un sat anume Mărăţăi pe Vaslui, iar numele celui sat din vechi a fost Părtănoşi” (Moara Grecilor, inclusă în Vaslui); de la Nastea, fata Anuşcăi, nepoata lui Ioan Curui, cu 60 zloţi, „două sate între Crasna şi între Bârlad, anume Filipeştii şi, mai jos de acest sat, într-acelaşi hotar, Săcuienii, unde a fost Stanciul Săcuiul”; de la Şteful şi Mărina, fiii Maruşcăi, şi seminţia lor… Bila şi Oance, feciorii Marinei, nepoţi ai lui Giurge Jumătate, şi Marina, fata Mândrei şi nepotul ei de frate Silea, şi soru-sa Donea. Fiii Fedorei, nepoţi ai lui Oană Jumătate, cu 500 zloţi, „un sat pe Bârlad, în jos de

târgul Vasluiului, tot cu toate cuturile, unde au fost Balosinăuţii" (Muntenii de Jos, comună, Vaslui)… Apoi iarăşi domnia mea am socotit şi am miluit pe şoltuzii şi pârgarii şi pe toţi oamenii cei săraci din târgul Vasluiului şi le-am întărit obiceiul cel vechi, precum că nici un om dintr-înşii, dintru care au lăcuinţă a lor acolo, în Vaslui, nici cât de puţină vamă să nu aibă a plăti acolo în târgul Vasluiului, nici la un fel de alişveriş, fără numai să plătească aceia care vor aduce peşte în târg, adică de la o maje, un peşte, şi de la o căruţă, iarăşi un peşte, iară mai mult nimic"[1646]

1627, decembrie 12: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Uspenia din Iaşi, pe care o miluieşte „cu un sat, anume **Şipotele**, în ţinutul Hârlăului, pe râul Miletin, cu iazuri şi cu mori, şi cu vii şi cu toate hotarele, şi satul **Muntenii**, în ţinutul Vasluiului, cu mori pe râul Bârlad, care sat Şipotele a fost mai înainte al lui Arbure, care s-a ridicat asupra domului său şi a fost ucis şi i s-a luat satul pentru hiclenie. Şi de atunci a tot umblat satul din mână în mână, până când l-am dobândit şi l-am câştigat domnia mea, cu slujba, când n-am fost nici boier, nici ca domn, pentru că m-au miluit cu el domnii dinaintea noastră, pentru că le-am slujit; iar apoi, când a fost în zilele lui Radul voievod, am dat domniei sale 300 de galbeni ungureşti pentru acest sat şi n-am lăsat să cadă în mâna altor oameni străini, cum a fost mai înainte. / Iar satul Muntenii a fost drept domnesc, ascultător de târgul Vasluiului"[1647].

[1646] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 96, pp. 188-190

[1647] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 270, pp. 359-364

1644, aprilie 17: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Gavril hatman și pârcălab de Suceava, care primește uric pentru „un sat anume Epoteștii (Bucovina), în ținutul Suceava... / Și de asemeni, satul **Păstrăveni** (comuna Păstrăveni, Neamț), ce este în ținutul Neamț, pe pârâul Topolița, cu locuri de iazuri și de mori, ce și-a cumpărat mai întâi de la Iane și de la Luca, foști vătafi, apoi de la răposatul Pană vistiernic, toată partea lui Căzan fost postelnic, mai înainte cumpărate de Pană vistiernic de la feciorii lui Căzan și zălogite la un turc, anume Abdul Celebi, pentru datoriile sale. Iar după moartea vistiernicului Pană, au fost Iane și Luca, care l-au înlocuit în acele părți de ocină și în alte ocini ale lui, să aibă a le vinde și să plătească datoriile lui. Și a plătit Gavril hatmanul acea datorie, 80 de galbeni ungurești, în mâinile lui Iane și Luca vătafi. Și au plătit ei acea datorie acelui turc, Abdul Celebi... / Apoi s-au ridicat toți fiii lui Căzan postelnicul și au venit înaintea domniei mele și s-au plâns că îi strâmtorează Pană vistiernic și nu le-a plătit deplin acele părți de ocină, ce le-au avut de la tatăl lor. Și s-a ridicat milostivirea sa Gavril hatman și s-a tocmit cu feciorii lui Căzan postelnic și a plătit din nou acele părți de ocină din banii săi și a dat Dochiței și surorii ei Tudosca și fratelui ei Tofan, fiii lui Căzan, 50 de taleri numărați; și de asemeni, în mâinile fratelui lor Iancul, ginerele lui Căzan, și soției sale Todosia, fiica lui Căzan, 16 taleri; și de asemeni, în mâinile lui Simion și Mihail, fiii lui Căzan, 16 taleri; și de asemeni, în mâinile lui Ionașco și Tofan, fiii lui Căzan, 20 galbeni ungurești... și i-au dat privilegiile lor. / Și de asemeni, a plătit milostivirea sa Gavril hatman și alte părți din acel sat Păstrăveni, de la alți răzeși, anume: Anisia, soția lui

Simion Herța din Păstrăveni, fiul lui Eremia Pagahia, fiica lui Nicoară Bechea, nepoata bătrânului Bechea, cu fiii lor Dumitru, Iachim, Toader, Grigorie, Cristea, Ionașco, Părasca și Vasilca, din vatra satului și un loc cu 20 de pământuri în țarină și din apă, cu loc de moară pe Topoliță, și a dat în mâinile lor 20 de galbeni de aur bătuți; și de asemenea, altă parte din acel sat Păstrăveni, ce-a cumpărat-o de la Mihail și Simion, fiii lui David, din vatra satului și din țarină, 50 de pământuri, și cu părți de vad de mori, cu 40 galbeni ungurești. Și de asemeni, altă parte din Păstrăveni, 20 de pământuri, ce le-a cumpărat de la Glafira, fiica lui Ionașco Cujbă, soția lui Vasile Hociungu, și de la fiii ei Gheorghiță, Ionașco și Niculcea, și de la fratele ei Bantăș, pentru 30 de lei... / Și de asemeni, satul **Bălăneștii** (comuna Bârgăoani, Neamț), în ținutul Neamț, satul **Biceștii** (comuna Bârgăoani, Neamț) și din **Vârtop** (Hârtopul, comuna Bârgăoani, Neamț), din același ținut, cu trei iazuri și cu tot hotarul, cât se va alege, că acel sat și cu iazuri i-au dat lui călugării de la mănăstirea Râșca, cu mare rugăminte să aibă el a le face zid de piatră în jurul mănăstirii Râșca. Și s-a apucat Gavril hatman și a cheltuit banii săi, 850 lei de argint, și a zidit acel zid de piatră, de 55 stânjeni, și încă a dat sfintei mănăstiri 10 iepe. Iar mănăstirii i-au fost danie și miluire acel sat Bălănești și acele părți din Becești și din Vârtopel, și cu trei iazuri, de la Damian vistiernic și jupâneasa Nastasia... / De asemenea, jumătatea satului **Gocimani** (azi Goșmani, comuna Români, Neamț), în ținutul Neamț, oe Orbic, cu un iaz mare și cu o altă parte din iaz, cumpărat de la Constantin Dracea, pentru 200 de galbeni ungurești, iar lui Dracea i-a fost danie și miluire de la Dumitrașco Ștefan logofăt și de la fiii lui Gheorghe, Grigorașco și

Vasile, pentru slujba lui; și i-au făcut zapis fiii lui Dumiotrașco, fiindcă tatăl lor n-a apucat cu limbă de moarte... / Și satul **Ilieşti** (înglobat în Ardeoani, comuna Ardeoani, Bacău), din ținutul Trotușului, pe râul Tazlăul Sărat, cu curți gata, cu mori, cumpărat de la jupâneasa Nastasia Solomoneasa și de la fiii ei Ionașco, Lupul și Solonca, pentru 800 lei bătuți... / Și satul **Solonțeni** (Solonț, comuna Solonț, Bacău), de asemenea în ținutul Trotușului, pe Tazlăul Sărat, cumpărat, din jumătatea satului a treia parte, de la Gheorghe (Ștefan) al treilea logofăt și de la frații săi Grigorașco și Vasile, fiii lui Dumitrașco Ștefan, pentru 4 galbeni ungurești. Și jumătate de sat, din partea de sus, și a treia parte din jumătatea satului de jos, cumpărat de la Nastasia Solomoneasa și de la fiii ei Ionașco, Lupașco și Solonca, fiii lui Dumitrașco Solomon, pentru 160 galbeni ungurești; și a treia parte, din partea de jos a satului, cumpărată de la Ionașco Țâra și sora lui Maria, fiii Saftei Țâroaie, și de la ginerele ei Mierăuță de la Bahnășeni, pentru 40 galbeni ungurești. / Și satul **Tătărașii** (azi Muntenii de Jos, comuna Muntenii de Jos, Vaslui), din ținutul Vasluiului, pe râul Bârlad, ce-i este danie și miluire de la însăși domnia mea... / Și satul **Bulboci** (comuna Bulboci, județul Soroca, Moldova), în ținutul Soroca, pe râul Căinari, cu iazuri și cu loc de moară, cumpărat de la Danciul și Grigorie, și de la nepoții lor Dumitrașco și Pătrașco, fiii Urâtei, și un alt Dumitrașco, cu soția lui Santa, fiica Urâtei, și de un alt Dumitrașco și fratele lui Pepelea, fiii Antemiei, și de la Mis și sora lui Olena, cumnatul lui Focșa, fiii Todosiei, și rudele lor Nastasia, Maria, Candachia și Elena, fiicele Chirenei, nepoatele lui Dumitru Grecul din **Bulboci**, pentru 550 lei de argint. / Și

satul **Corjouți** (Corjeuț, județul Edineț, Moldova), ce este în ținutul Hotin, pe râul Vilia, cu iaz și cu moară, ce și-a cumpărat el înainte, parte de jos, și altă parte din jumătatea de sus, ce se cheamă partea Popeștilor, de la Grigorie Pilipovschi și jupâneasa lui Mitrofana, fiica lui Solomon vistiernicul, și de la Baico, Pătrașco și Elina, fiii lui Petrică, pentru 180 taleri de argint. Și alte părți din Corjouți, cumpărate de la Constantin, Simion și Vasile, fiii lui Gânscă, nepoții Maricăi și strănepoții Dreacăi, și de la Eremia, fiul lui Hilip Răspopa, nepoții Andreicăi și Nastasiei Creacă, și de la Gheorghe și Simion, fiul lui Andreica Răspopa, de la Sofronia, Ionașco și Vasile, fiii Mănuntei, nepoții lui Corju, și de la nepoții lor Bilăi și Părasca, fiii Draghinei, de asemeni nepoții lui Corju, pentru 52 taleri numărați și doi boi; și altă parte din Corjouți, ce-a fost demult partea lui Vasile Lozenschi cămăraș și acum am dăruit-o rudelor lui Lozenschi, Toderașco mare logofăt, Iurgachi vistiernic, Răcoviță Cehan logofăt, Constantin Stârcea pârcălab și Ștefan Șoldan și alte rude ale lor. / Și satul **Husieni** (în Răuseni, comuna Răuseni, Botoșani), în ținutul Dorohoiului, pe râul Jijia, cumpărat, jumătate, de la Atanasie și Simion, nepoții lui Gavril Jegon, și de la Strătulat și Lupa, de asemeni nepoții lui Jegon, pentru 120 taleri numărați; altă parte de sat, cât se va alege partea lui Onuțul, cumpărată de la Grigorie, fiul lui Mihăilă, nepotul lui Onuțul, pentru 120 taleri; și a treia parte din acel sat Husieni, partea de sus, pe cealaltă parte a Jijiei, cu locuri de mori pe Jijia, cumpărată de la jupâneasa Todosia, nepoata lui Cucora stolnic, pentru 100 taleri, ce i-a fost cumpărătură lui Cucora de la Măgdălina, fiica Anesiei, și de la mătușa ei Anesia, fiica Oașei, și de la Cristina, fiica lui Ștefan,

nepoata Măgdălinei; și, din a patra parte de sat, o parte, de la Onuțul, cu iaz, cumpărată de la Gligan, fiul lui Petre, ce le-a fost lor cumpărătură de la Trifan și de la soția lui Nastasia, fiica lui Loghin, nepoata lui Jegon, pentru 60 taleri; și a patra parte din Husieni, cumpărată de la Gligan, fiul lui Hus, de la sora lui Dochia și de la cumnatul Țopa, pentru 60 taleri... / Și saul **Miclăușeni** (comuna Corlăteni, Botoşani), în ținutul Dorohoi, cu loc de iazuri și cu hotar, pe unde a stăpânit mai înainte Balica hatman, ce și-a cumpărat el de la Maria vorniceasa, jupâneasa răposatului Lupul vornic, și de la frații ei Gheorghiță și Ion fost ceașnic, fiii lui Ștefan Prăjescul, pentru 550 de galbeni ungurești... după moartea lui Balica, au umblat ocinile lui din mână în mână... Și am cercetat noi și am luat toate ocinile lui Balica hatman din mână străină și le-am dat în mâinile nepotului său. Și a venit **Miclăușenii** în partea Mariei vorniceasa și a fraților ei, fiii lui Ștefan Prăjescul”[1648].

1708, mai 6: Scrisoarea armaşului Iamandi, după cercetarea poruncită de vodă în pricina de stăpânire dintre Albul şi vornicul Iordache Racoviţă, la „satul **Munteni**, la ţinutul Fălciului, şi, pe lângă siliştea **Căpşeştilor**, la siliştea **Bereştilor**, care se ocupă de Gavrilaş”. Martori au fost Ion Ghibanul, Constantin Şotropa, Ioniţă Ursul, Ionaşco Pleş, Gligorie Ţiganaş ot **Deleni**, Gligoriţă Neculai ot **Codru**, „şi aceşti oameni au mărturisit cu sufletele lor precum ştiu, că au auzit din părinţii lor, coum are Albul moşie la **Căpşeşti**, dar nu ştiu hotarul, nici cât loc are, şi Vasile Safăr, ce a fost vornic la Munteni, 11 ani, în zilele Ducăi vodă celui bătrân, a zis că nimenu nu

---

[1648] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 297, pp. 274- 284

a venit să ia de a zecea, nici o hliză, fără decât a venit Albul, cam furiş, la Safăr acasă şi i-a luat nişte in de pe casa lui Safăr, apoi Safăr a făcut ştire logofătului", despre „acest Albul, ce se acoliseşte de ani încoace de această moşie şi zice cum nu are nici o treabă logofătul Racoviţă, într-acea hliză, care este toată a lui". Alţi martori, precum Gligoraş sin (fiu) Nicolai ot Codru, mărturisesc cum că „are moşii logofătul Racoviţă într-acea hliză, ce se ţine Gavrilaş, şi a mărturisit Gheorghe zet (ginere) Vârlan cum a citit, mai înainte vreme, şi veleat la acest zapis nu a fost, iar măria ta, ca un domn milostiv, precum îi socoti, aşa vei judeca"[1649].

MUNTENI

(cătun al Stărpenilor, comuna Stănileşti, Vaslui).

1635, ianuarie 5: Carte de hotărât satul **Stănileşti** (comuna Stănileşti, Vaslui) şi cutul **Ruşilor** (comuna Stănileşti, Vaslui), partea lui Cehan, de **Stărpenii** (comuna Stănileşti, Vaslui), cu cutul **Muntenilor** (comuna Stănileşti, Vaslui), partea Roşcăi, în ţinutul Lăpuşna, semnată de Cujbă vornic, Duca comis, Dumitraşco feciorul Şetrarului, Iuga din **Horjeşti** (comuna Mingir, raionul Hânceşti, Moldova), Mihalcea, Pavel şi Creţul din **Gurbăneşti** (lângă Hănăsenii Noi, raionul Leova, Moldova), Păntelei din **Budeşti** (raionul Leova, Moldova), Ciorba

[1649] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 10-12

din **Cârlegaţi** (azi Pădureni, comuna Pădureni, Vaslui), Dieniş şi Gligorie din **Plotoneşti** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Gherman din **Clocicari** (lângă Văleni, comuna Pădureni, Vaslui), Ciocan din **Leoşti** (comuna Pădureni, Vaslui), Pavel din **Plăvăţeni** (lângă Urlaţi, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Modruz din **Urlaţi** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Colac, Andronic şi Gheorghe din **Vârâţi** (înglobat în Lunca Banului, comuna Lunca Banului, Vaslui), Gligorie din **Cioreceşti** (înglobat în Lunca Banului, comuna Lunca Banului, Vaslui), Gligorcea din **Broscăşeni** (Broscoşeşti, comuna Lunca Banului, Vaslui), Pătraşco şoltuz, Giurgea, Pătrăşcan şi Ştefan Galbăn din **Huşi**. / Şi s-a stâlpit din ţarină şi din vatra satului, cum am aflat cu oameni buni. Aşijderea, ce s-au aflat bălţi pe hotarul Stărpenilor, din capul satului din jos, jumătate din iezerul Lungul, iar jumătate este a Măcicanilor. De aici, de la Lungul în sus, este Balta Simei; de-aici, mai sus, este Balta Avraamului; de-aici este Gârla Lungului; de-aici este Racela, în capul hotarului de sus, iar din jos este hotarul Stărpenilor, până în vadul Pruteţului. Aceste bălţi sunt peste Prut, dinspre răsărit; iar bălţile ce sunt pe hotarul Stănileştilor sunt de ceastă parte de Prut, dinspre apus, şi se împreună cu ale Volosenilor. De aceasta scriem şi dăm ştire Măriei Dumitale”[1650].

[1650] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 2, pp. 2, 3

MUNTENI

(înglobat în Sângeri, comuna Gropniţa, Botoşani).

1635, iulie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod popii Neculai din **Cerneşti** (comuna Todireni, Botoşani), în baza unui zapis de mărturie de la Romaşco cel bătrân şi fiul lui Gligorie din **Stăneşti** (înglobat în Zlătunoaia, comuna Lunca, Botoşani), Zaharia, Romaşco, Simion, Ionaşco şi Pavel – fiii lui Dumitru Hasnăş, Istratie fiul lui Iosipăscul, Dumitraşco Zupco, Gligorie Hasnăş şi Isac Drujine din **Piciorogani** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), Ionaşco Grozăvăscul din **Munteni** (înglobat în Sângeri, comuna Gropniţa, Botoşani), Micul de **Nilipeşti** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), Pătraşco Stănilă din **Giumătăţeni** (înglobat în Jijia, comuna Albeşti, Botoşani), prin care mărturisesc cum a venit înaintea lor Mărica, fiica lui Drujine, şi cu fiii ei Dumitru şi Albul, şi au vândut dreapta lor ocină din satul Piciorogani, care este în ţinutul Hârlăului, a şasea parte din jumătatea de sus a satului… şi cu loc de moară pe Miletin… rugătorului nostru mai sus scris, popa Neculai”[1651].

[1651] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 161, pp. 196, 197

MUNTENI

(Muntini, Munteni, înglobat în comuna Răuceşti, Neamţ).

1635, octombrie 24: Porunca dată de Vasile Lupu voievod marelui pârcălabului Pătraşcu „să meargă, să aleagă o parte de ocină din **Muntini** (Munteni, comuna Răuceşti, Neamţ) şi din **Sârbi** (înglobat în Ungheni, comuna Răuceşti, Neamţ), de la ţinutul Neamţului, ce le-a luat Ştefan Boul, pentru datorii ce-a avut tată-său de la Ciocârlie, precum au arătat zapisele”[1652].

1636, martie 13: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod clucerului Ştefan Boul „pentru aceea ca el să fie tare şi puternic să stăpânească o parte de ocină din satul **Munteni** (înglobat în Răuceşti, comuna Răuceşti, Neamţ), în ţinutul Neamţului, partea lui Ciocârlie fost pârcălab, pentru că el a fost dator tatălui său Toader Boul vistiernic, cu 40 de ughi galbeni, 4 boi, 4 vaci şi un cal bun. / Şi de asemenea… să stăpânească ocina lui din satul **Sârbi** (înglobat în Ungheni, comuna Răuceşti, Neamţ), din ţinutul Neamţului, pentru că el (Ciocârlie) de asemenea a fost dator tatălui său Toader Boul, cu 60 ughi galbeni”[1653].

[1652] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 257, p. 299

[1653] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 355, pp. 398, 399

MUNTENI

(comuna Filipeşti, Bacău).

1645, iulie 9: Porunca dată de Vasile Lupu voievod pârcălabului de Neamţ, după ce „s-a jeluit înaintea domniei mele Luchian diacul şi cu oamenii săi pe toţi sătenii din **Munteni** (comuna Filipeşti, Bacău), zicând că are o parte de ocină în satul Munteni, cumpărătură de mătuşă-sa Sofiica, ce-a fost după David armaşul, de la Rodna cel bătrân; iar zapisul lui David armaşul a ars în foc, când au ars casele lui Măteiaş din **Bătrâneşti** (comuna Icuşeşti, Neamţ), ce-a ţinut pe Ioana, sora jupânesei lui David. Deci acum ei tăgăduiesc acea parte şi nu vor să le-o arate. / Pentru aceea, tu să strângi oameni buni şi, dimpreună cu toţi sătenii din Munteni, să aveţi a alege toţi partea Rodnei din ocină din Munteni, de către fraţii lui şi dinspre alţi răzeşi… Şi să faci mărturie cum vei afla acolo şi să o dai lui Luchian”[1654].

[1654] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 126, p. 103

MURGENI

(unde a fost Hasniş, sat înglobat în Murgeni, Galaţi).

Întărit, în **3 septembrie 1459**, de Ştefan voievod, lui Gostilă, care primeşte uric pentru „dreapta lui ocină şi dedină, satele anume: Gostileşti, unde îi este casa, şi Negoeşti, şi Bahna, şi Făurei, şi Bârzoteşti pe Bistriţa, şi Măneşti pe Neamţ, şi Bran pe Cneaja, şi seliştea unde au fost Voroveştii, şi Băloteştii, şi, mai jos, Comăneşti, şi unde este Hasniş, şi Şpătoreşti şi Gheuroeşti”[1655]. Hotare, din veac.

MURGENI

(„unde este casa lui Benea”, comuna Murgeni, Vaslui).

1466, august 28: Întărit de Ştefan voievod lui Benea, fiul lui Creţu de la Ialan, care primeşte uric pentru „ocina lui dreaptă, satele anume: unde a fost curtea lui Creţu pe Ialan, şi Murgeani, unde este casa lui Benea, şi, mai jos de Crăhan (Cărhăneşti, lângă Cârja, comuna Murgeni), la Movile, un loc să-şi întemeieze sat, şi, pe Lişcov,

[1655] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 87, pp. 124-126

Uhrineştii (Hrăneşti, lângă Blăgeşti, Vaslui) şi o prisacă, pe care a cumpărat-o"[1656]. Hotarul, din veac.

1500, aprilie 5: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Dragoş Murgu şi Toadir, care cumpără, cu 70 zloţi, de la fraţii Sima Bene şi Muşa, de la nepotul lui Bude şi de la neamurile lor Avram şi Stana, toţi nepoţi lui Creţu de Elan, „un sat pe Elan, anume Murgenii"[1657]. Hotarul, după hotarul bătrânilor.

1528, martie 28: Întărit de Petru (Rareş) voievod fraţilor Vrabie, Negrul şi Maria, feciorii Ilincăi, care primesc ispisoc pentru „a treia parte din **Hrăniceni** de pe Elan, partea din sus… / şi alt ispisoc, prin care întăreşte stăpânirea fraţilor Barta, Bene, Magda, Neacşa, Preuteasa şi Magdalena, feciorii Siminei, şi seminţiei lor Neagra, Capotă, Dumşa, Paraschiva şi Doica, feciorii Stanei, nepoţii Creţei de pe Elan, pe ale lor drepte moşii **Drugii, Murgenii, Bărsăneşti** şi **Creţeşti**; iar hotarele acestor sate să fie precum au îmblat din veac"[1658].

1637, decembrie 20: Stavăr vornic şi fata lui Anghelina vând lui Lupul Prăjescul „dreapta ocină şi moşie ce le-a fost dare de la Petrea Piptănariul în satul **Hănăseni** (înglobat în Murgeni, comuna Murgeni, Vaslui) şi siliştea **Ştiubeiu** (Ştiubeieni, comuna Murgeni, Vaslui), jumătate dintr-un bătrân… şi ce-au avut cumpărătură de la o femeie, anume Măgdălina, fata Ganii, nepoata Răbăiei din sat de Hănăseni, partea lor toată,

---

[1656] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 140, pp. 200-202

[1657] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 259, pp. 462, 463

[1658] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 178, 179

jumătate dintr-un bătrân, cu vad de moară pe amândouă părţile de Elan"[1659].

1644, octombrie 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „a pârât de faţă, înaintea domniei mele, satul **Hănăsenii** (înglobat în Murgeni, comuna Murgeni, Vaslui), anume Talpă de Hănăseni, cu mulţi răzeşi ai lui, pe popa Avrentie de **Berteşti** (lângă Cârja, comuna Murgeni, Vaslui) şi pe Vlasie de acolo, pentru o moară ce au făcut popa Avrentie şi Vlasie pe locul lor, pe al Berteştilor, zicând Hănăsenii că, cu acea moară a lor le îneacă o moară ce au mai sus, pe hotarul Hănăsenilor, iar preotul Avrentie a zis că au ei alte vaduri de moară mai sus, bătrâne. Iar ei au zis că nu au alte vaduri. / Deci domnia mea am scris la Ionaşco Florea, ca să strângă oameni buni şi bătrâni şi să cerce cum vor afla mai cu drept. Deci acei oameni, Bălan Buţea, Creţul, Năstasie, Trifan din **Lăţeşti** (comuna Murgeni, Vaslui), Spiridon de **Lungeni** (comuna Murgeni, Vaslui), Onaca de **Beneşti** (comuna Stănişeşti, Bacău) şi popa Tricica din **Igeşti** (comuna Blăgeşti, Vaslui) au mărturisit cu sufletele lor cum a fost vadul de moară cel bătrân mai sus, al treilea vad, ci se acolisesc hănăsenii de popa Avrentie şi de Vlasie fpră ispravă. / Pentru aceea, domnia mea i-am dat şi i-am întărit popii Avrentie acel vad de moară, ce scrie mai sus"[1660].

1901: „**Murgeni**, târguşor în judeţul Tutova, plasa Târgul, spre est de Bârlad, pe pârâul Elanul. Formează o comună (comuna Murgeni), cu cătunele: Raiul şi Hănă-

---

[1659] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 220, pp. 201, 202

[1660] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 446, pp. 426, 427

seni, cu o populație de 1.830 suflete, locuind în 514 case. Se cultivă via pe o suprafaţă de 52,75 hectare. Comerţul se face de 104 persoane. Are o școală primară de băieţi şi una de fete; un oficiu poştal rural (sucursala celui din Slobozia-Zorleni); 3 biserici, o moară cu aburi. Aici este reşedinţa subprefecturii plăşii Târgul. Are bâlci în fiecare duminică”[1661].

MURGEŞTI

(numele vechi al satului Bereasa,
comuna Dăneşti, Vaslui).

1432, aprilie 5: Întărit de Ilie voievod lui Ivaşcu Velna, fiul lui Murgu, care primeşte uric pentru „**Murgeşti, sat întreg în trei hotare**, Childina şi Negrileştii”[1662].

1462, octombrie 5: Menţionat de Ştefan voievod, când întăreşte lui Petru Glodeanul „ocina lui dreaptă, satul anume Glodeni pe Telejna, **mai sus de Murgu**”[1663]. Hotarul, din veac.

1531, martie: Întărit de Petru (Rareş) voievod lui Isac Murgu, nepoatei lui de frate Neagşa şi nepoatei de soră Sofiica, moştenitorii lui Oană Murgul, şi / semin-

---

[1661] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 423, 424

[1662] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 110, pp. 161, 162

[1663] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 110, pp. 157, 158

ţiilor lor Toma, Ignat şi Maria, copiii lui Jurja Murgu, toţi nepoţi lui Murgul şi lui Bratul, care primesc ueic pentru „un sat pe Telejina, anume **Murgeşti**… dar să le fie lor în două: jumătate din acel sat să fie lui Isac Murgul şi nepoţilor săi, urmaşilor lui Oană Murgul, iar cealaltă jumătate de sat să fie Tomei şi fraţilor săi, copiii lui Jurj Murgul”[1664].

MURGEŞTI

(lângă Mânjeşti, comuna Muntenii de Jos, Vaslui).

1621, mai 9: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Apostol Cehan, în baza unui zapis de la Toader din **Murgeşti**, Petrea hânsărel, Berbiaci şi popa Vasile de **Fereşti**, în care mărturisesc cum au venit fraţii Pavel, Ion, Moisă şi Andronic, feciorii Ansiei Popiţoaie „şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie, toată partea lor ce li se va alege, din satul **Prigorciani**, ce este pe o despărţire a apei Vasluiului, tot în ţinutul Vasluiului… lui Apostol Cehan, drept 53 taleri bătuţi”[1665].

1639, august 23: Cozma şi femeia lui Simina, fata Cârstei lui Pobircu din **târg de Vaslui**, vând jitnicerului Caracaş, drept 15 galbeni, „a noastră dreaptă ocină şi cumpărătură, ce-au avut moşii noştri Nicoară şi Ştefan, deosebi de altă moşie ce avem, de la sat de **Murgeşti**

[1664] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. I, Iaşi 1906, pp. 98-101

[1665] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 32

(lângă Mânjeşti, comuna Muntenii de Jos, Vaslui), de la ţinutul Vasluiului, de pe Crasna, din vatra satului şi din câmp”[1666].

1639, septembrie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod jitnicerului Caracaş, care cumpără, cu 15 galbeni ungureşti, de la Cozma şi soţia sa Simina, fiica lui Cârste Pobircu din târgul **Vaslui**, „dreapta lor ocină şi cumpărătură, ce au cumpărat bunicii lor Nicoară şi Ştefan, deosebit de altă dedină, pe care ei o au în satul **Murgeşti**, care este în ţinutul Vaslui, pe Crasna”[1667].

MURGOCEŞTI

(Murgoşeşti, Murgoceşti, lângă Căciuleşti,
comuna Girov, Neamţ)

1640, martie 19: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui stolnic Toma, care, „pentru că a fost ginerele lui Miron clucer”, cumpără, cu 150 de galbeni ungureşti, de la strănepoţii lui Crimca din Suceava, „a cincea parte din satul **Logofeteni** (pe Başeu, Botoşani), pe pârâul Başeu, ce este în ţinutul Dorohoi, a cincea parte din jumătatea satului **Lopatinţi** (Lopatnic, comuna Feteşti, raionul Edineţ, Moldova), pe Viliia Mare, care este în ţinutul Hotin, a cincea parte din satul **Verşeşti** (Vereşeni, comuna Girov, Neamţ), care este pe Cracău, în ţinutul Neamţ, a

---

[1666] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 200, pp. 206, 207
[1667] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 230, pp. 231, 232

cincea parte din satul **Murgoşeşti** (Murgoceşti, lângă Căciuleşti, comuna Girov, neamţ), în acelaşi ţinut, pe Cracău, şi a cincea parte din patru fălci de vie, care este pe Dealul Asânului, cu o falce de vie pe Dealul Mândrului, unde a fost crama lui Grigore postelnic, în **Cotnari**"[1668].

1640, septembrie 1: Mărica Mănoe şi sora ei Agahiia, fetele Todosii Onicioae de târg de Suceava vând stolnicului celui mare Toma, drept 120 galbeni şi un cal, „a cincea parte din satul **Logofeteni** (Botoşani) pe Başeu, în ţinutul Dorohoiului, şi din jumătate de sat **Lopatinţă** (Lopatnic, comuna Feteşti, judeţul Edineţ, Moldova) din ţinutul Hotinului, a cincea parte, şi a cincea parte din satul **Verşeşti** (Vereşeni, comuna Girov, Neamţ), în ţinutul Neamţului, şi a cincea parte din satul **Murguceşti** (Murgoceşti, lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), într-acelaşi ţinut, şi a cincea parte din patru fălci de vii la **Cotnari**, pe Dealul Asinului, cu o falce din Dealul Mândrului, unde a fost Grigore postelnicul; care ocini şi vii şi moşii ne-au fost de pe pe Gligorie Postelnicul şi de pe jupâneasa sa Sora, şi ne-au fost rămăşiţă de la ruda noastră Eftemiia, jupâneasa Tomei stolnicul cel mare, şi dumisale i-au fost de la părintele lui Miron clucerul şi de la moşii dumisale, de la Gligorie postelnicul. / Şi iarăşi i-am vândut o falce şi jumătate de vii de Cotnari, în Dealul Mândrului, care au fost ale lui Gligorie postelnicul şi al jupânesei Sora, de la o mătuşă a lor, Grăpina călugăriţa… drept 90 galbeni"[1669].

[1668] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 317, p. 308, 309

[1669] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 437, p. 436

MURGUCENI

(raionul Călăraşi, Moldova).

Întărit, în **17 februarie 1502**, de Ştefan voievod, lui Gavril, nepotul Negritii, şi nepoţilor lui Stanciul, Andruşco, Silion, Vasaca şi Neagşa, fiii lui Coste Murgoci, toţi nepoţi ai lui Mihail gramaticul, „dreapta lor ocină şi câştigare din slujbă a moşului lor, a lui Mihăilă gramaticul, sate: peste Prut, un sat anume Murgocenii, unde a fost cneaz Ivan şi cu cuturile lor, unde au fost Torontai, şi pe Turiia, Băşenii, unde a fost Başa, şi pe Jijia, Târjoca, partea din jos, şi jumătate de Iacobeni, unde a fost Iacob vătămanul, jumătatea din jos”[1670]. Hotarul, din veac.

1635, aprilie 29: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât descendenţii hatmanului Isac Balica (fraţii Prăjescul, Şoldan, Buhuş, Ciogolea) cu Ionaşco Popăscul, pârcălab de **Ştefăneşti** (comuna Ştefăneşti, Botoşani), „pentru satul **Murgucenii** (raionul Călăraşi, Moldova), care este în ţinutul Iaşi, zicând boierii că acel sat a fost cumpărătura lui Isac Belica hatman; iar Popăscul pârcălab a spus ci Balica nu a stăpânit acel sat şi nu Murguceni şi nu l-a cumpărat, ci îi fac mare asuprire. Domnia mea i-am judecat ca să jure cu 24 de oameni buni… Deci Popăscul pârcălab a venit înaintea Noastră cu toţi jurătorii lui şi au jurat pe Sfânta Evanghelie şi pe

[1670] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 262, pp. 470, 471

Cinstita Curuce… şi i-am dat uric şi întărire pe acel sat Murguceni"[1671].

MURGUCEŞTI

(lângă Hârtop, Neamţ).

1627, martie 20: Întărit de Miron Barnovschi voievod postelnicului Toma, cneaghinei lui, fiica lui Miron clucer, care primeşte uric pentru „dreptele lor ocine şi cumpărături ale părintelui lor Miron… două sate, anume **Murguceştii** (lângă Hârtop, Neamţ), care este în ţinutul Neamţului, şi satul **Verşeşti** (lângă Murguceşti, Neamţ), în acelaşi ţinut… Murguceşti, înainte vreme, a fost domnesc, ascultător de ocolul târgului Piatra, iar în zilele lui Aron voievod a fost dat boierului său Andreica medar. Iar când a venit unchiul domniei mele, Erimia Voievod, iarăşi a luat acest sat de la Andreica şi l-a lăsat să fie de ocol, iarăşi la târgul Piatra… / În zilele lui Radul voievod, au venit Nechita diac şi fratele lui Donici comişelul, şi surorile lor Grozava şi Mariica, toţi fiii lui Andreica miedar, şi au arătat un uric de danie şi de miluire, pe care l-a avut părintele lor… Deci s-au tocmit ei cu Toma postelnic şi i-au dat lui acel uric, iar Toma postelnic le-a dat trei cai buni pentru acel uric… Şi la aceasta dăm şi întărim boierului nostru Toma postelnic şi fratelui său Iordache dreapta lor ocină… un sat anume **Tămăduianii**

[1671] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 103, pp. 140, 141

(inclus în oraşul Paşcani, Iaşi), care este în ţinutul Sucevei, care sat a fost dreaptă ocină a unchiului domniei mele Isac Balica hatman”[1672].

MURSĂŞTI

(sau Murseşti, la obârşia Largăi, pe Chigheci, raionul Leova, Moldova).

1506, martie 24: Întărit de Bogdan (cel Orb) voievod lui Andrei Coblid şi Drăgoi, care cumpără, cu 70 zloţi tătăreşti, de la Simulţăcău, fecior lui Florin, nepot lui Ţicău cel bătrân, „din uricul moşului (bunicului) său Ţicău cel bătrân şi al tatălui său Florin, o selişte la Tigheci, drept ţarina **Mursăştilor** (sau Murseşti, la obârşia Largăi, pe Chigheci, raionul Leova[1673], Moldova), la fântână… Iar hotarul acelei selişti să fie, dinspre toate părţile, după hotarul cel vechi, pe unde a îmblat în vechi”[1674].

[1672] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 169, pp. 216-220
[1673] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 170
[1674] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXV, Iaşi 1895, pp. 5-7

MURSĂŞTI

(lângă Albeşti, Vaslui).

1628, noiembrie 21: Zapisul lui Simion, poreclit Făşiian, şi Haiducul din **Mursăşti** de pe Stemnic, „prin care vinde partea din sat din Mursăşti unui Veniamin călugărul, în preţ drept 14 galbeni de aur”[1675].

MUŞATA

(fântâna lui Muşat, satul Răcămuş,
comuna Berezeni, Vaslui).

1482, august 10: Întărit de Ştefan voievod lui Stan Horjă, care primeşte uric pentru „a lui dreaptă ocină şi moşie, satul anume Horjăşti la Lăpuşna, unde a fost casa lui, din sus de Scorţăşti, şi Fântâna Peperigului întru acelaşi hotar, şi alt sat, la Gura Ocoalelor, şi, peste Prut, sub Obârşie, unde se pogoară gura Gârlii, şi cu loc de prisacă a Horjii celui bătrân de la obârşia pârâului Gurşava, şi Strâmbenii la Bujor, şi fântâna lui Muşat”[1676]. Hotarul, din veac.

[1675] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 436, p. 597
[1676] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 246, p. 375

1488, octombrie 8: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Carhană şi Oană, care cumpăraseră, cu 66 zloţi tătăreşti, de la Filip şi Nechifor, feciorii Horţănii, „a lor dreaptă ocină şi moşie dintru al lor drept uric, jumătate de sat, anume Muşata, de la fântână în jos”[1677].

1639, iulie 9: Ionaşcu Buzdugan diaconul, nepotul lui Mărgilat, dăruieşte, „pentru sufletul părinţilor”, fraţilor Ionaşcu Timotin, Tudosie, Nechita şi Dumitraşco, părţile lui „din sat din **Răcămuş** (lângă Muşata, comuna Berezeni, Vaslui), ce sunt la **Muşata** (comuna Berezeni, Vaslui), în ţinutul Fălciului”[1678].

1758, martie 28: Carte de împuternicire, dată de Scarlat Grigorie Ghica voievod lui Vlasie Bărcă, nepotului său Ştefan şi altor răzeşi, „ca să fie volnici a stăpâni a lor dreaptă ocină şi moşie, jumătate sat de pe **Muşata**”[1679].

1901: „**Muşata**, sat în partea nord-estică a comunei Rănceni, plasa Prutul, judeţul Fălciu, situat pe costișă, cu o suprafaţă de 723 hectare şi o populaţie de 94 familii sau 403 suflete, din care 95 contribuahbili. Se cultivă 20 hectare vie. Are o biserică, cu 1 preot și 2 dascăli”[1680].

[1677] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 41, p. 76

[1678] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 166, p. 177

[1679] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. VI, Iassi 1875, p. 182

[1680] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 428

MUŞENIŢA

(lângă Siret, Bucovina).

În **24 februarie 1437**, fiii lui Alexandru cel Bun, Ilie şi Ştefan Voievozi, dăruiau şi întăreau lui Şteful Jumetate satele Bătăcăuţi şi Muşineţ, Bătăcăuţii fiind numele de atunci al satului Bănceşti, cu care Muşeniţa îşi împleteşte istoria obştească.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[1681], din 1772-1773, înregistrează la Muşeniţa, în Ocolul Berhometelor, fără alte precizări, „7 – toată suma caselor", însemnând 6 popi şi 1 ruptaş.

1774: În 1774, satul Bănceşti era un cătun al satului Văşcăuţi pe Siret, împreună cu Muşeniţa, Slobozia şi Perjul, cele patru cătune având câte maximum 10 bordeie ţărăneşti. Recensământul lui Spleny, din 1775, înregistra, la Muşeniţa, 1 mazil şi… 4 popi.

1784: În 1784, Muşeniţa avea, în total, 10 familii, iar în 90, doar 400 locuitori.

1843: În 1843, biserica din Muşeniţa, cu 469 enoriaşi în Muşeniţa şi în Bănceşti, , patronată de Împărat şi de Constantin de PREDA, era slujită de parohul Ştefan GEORGIAN. În 1876, biserica era slujită de parohul din Vaşcăuţi, Constantin NASTASI. La fel şi în 1907, când paroh la Vaşcăuţi, dar slujind şi în Muşeniţa, unde patronatul bisericesc era asigurat de Ioan de PREDA, tatăl şi

---

[1681] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 338

fiul, de Parftenie de PREDA, de Dimitrie de SEMACA, de Anton KARST, de Mateiu ŞOTROPA, de Ioan POCLITAR, de Andrei, Nicolai şi Grigorie ORENDOVICI, de George ARONEŢ, de Ştefan şi Ignatie GEORGIAN şi de Ioan GORAŞ. Paroh în cele două sate era Lazar GRIGOROVICI, născut în 1861, preot din 1890, paroh din 1905, iar cantor, din 1902, George BANCESCUL, născut în 1873[1682].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Siret – **Siret** (Oraş cu tribunal districtual), Bahrineşti, Raince, Bălcăuţi sau Laudonfalva, Bănceşti, Botoşăniţa, Cerepcăuţi cu Bereşti, Ţibeni sau Istensegits, Fântâna Albă sau Białakiernica, Şerbăuţi, Grăniceşti, Hadikfalva sau Dorneşti, Calafindeşti, Cândeşti, Climăuţi, **Muşeniţa**, Negostina, St. Onufri sau Drăguşanca, Oprişeni sau Panţiri, Rogojeşti cu Gura Molniţei, Rudeşti sau Gropana, Şerbăuţi, Sinăuţii de Sus, Sinăuţii de Jos, Stârce sau Berlinţi cu Slobozia lui Dumka, Terebleşti, Vaşcăuţi pe Siret cu Parcelowka, Volcineţ”[1683].

1903: Banca populară raiffeisiană din Muşeniţa a fost înfiinţată în 8 februarie 1903, sub direcţiunea lui Iancu cavaler de Preda, vicedirector fiind Pentelei Pascal. Paroh al comunei era Ioan Doroftei.

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub sem-

---

[1682] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 37, 1876 p. 33, 1907 p. 139

[1683] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

nătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[1684], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la muşeniţeanca Zamfira a lui Zazonti ŞOTROPA (fată de răzeş, 18 ani în 1909).

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Muşeniţa**, sat, districtul Siret, aşezat pe pârâul cu acelaşi nume, ce formează un mic lac lângă localitatea Văscăuţi şi se varsă apoi în Siret. Supraţaţa: 2,81 kmp; populaţia: 299 locuitori români, de religie gr. or. Prin drumuri de ţară comunică cu satul Băncesti, de care este lipit, cu Văşcăuţii şi cu drumul districtual Siret – Fântâna Albă; ţine de şcoala din Văscăuţi; are o biserică filială, cu hramul „Buna Vestire", atenenţă a parohiei din Văscăuţi. Numele acestui sat este menţionat, pentru prima dată, într-un hrisov din 30 Noembrie 1728. La 1776, era încă cătun. La 1780, a fost unit cu Văscăuţii, Slobozia Perjului şi Băncesti. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Posedă 323 hectare pământ arabil, 24 hectare fânaţuri, 9 hectare grădini, 15 hectare imaşuri, 50 ari păduri. Se găsesc 37 cai, 139 vite cornute, 47 oi, 98 porci şi 65 stupi"[1685].

1911: „În 12 noiembrie a ţinut Societatea Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni o adunare generală extraordinară în Muşeniţa, încheind, cu aceasta, şirul adunărilor în comunele răzăşeşti. Din partea Societăţii, a participat Iancu Cupărencu. A fost reprezentată şi Societatea academică „Junimea", prin studentul juridic Iulian de Cracalia. A luat parte dl Ioan Poclitar, învăţător superior din Vol-

---

[1684] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

[1685] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 148

cineţi, şi o deputăţie din Vaşcăuţi pe Siret. Dl Iancu Cupărencu, deschizând adunarea, salută pe răzeşii şi ţăranii din Muşeniţa, raportează despre activitatea societăţii în anul expirat şi le vorbeşte celor prezenţi despre însemnătatea şcolii. Cupărencu le atrage atenţia la numărul cel mare al neamurilor străine din împrejurime şi-i provoacă să ţie cu sfinţenie la limba şi legea străbună. Un factor îmbucurător e împrejurarea că mai mulţi gospodari români din Vaşcăuţi pe Siret îşi trimit copiii la şcoala din Muşeniţa, ca să înveţe româneşte. Deputăţia din Vaşcăuţi l-a rugat pe reprezentantul nostru să ţie o adunare şi acolo, ceea ce se va face în scurt. Mulţămită dlui **Iancu cavaler de Preda, primar în Muşeniţa**, şi răzeşilor **Andrei** şi **Nicolae de Orjendovici**, adunarea a avut foarte frumoasă reuşită"[1686].

1914-1918: Şi-au adus obolul de sânge pentru Bucovina „Gornistul **George Georgean**, Muşeniţa, Regimentul 22, rănit; Infanteristul **Vasile Pentiuc**, Muşeniţa, Regimentul 22, rănit"[1687].

1922: „Având în vedere concursurile publicate, cererile prezentate şi propunerile făcute de revizorate, Consiliul şcolar al ţării a făcut, în şedinţa din 27 Martie 1922, sub preşedinţia domnului Director general delegat al învăţământului din Bucovina, următoarele numiri, pe ziua de 1 Aprilie 1922 – **b)**. în calitate de învăţători definitivi şi învăţătoare definitive: **Silvia Orendovici** la Muşeniţa"[1688].

[1686] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 20, Anul I, 30 noiembrie 1911, pp. 251, 252

[1687] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

[1688] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 8, Cernăuţi 21 aprilie 1922, p. 41

1927: O colectă publică în beneficiul lui Nicolae Totu adună, din Muşeniţa, 770 lei, adunaşi de Ilie Gheorghian, de la „**I. A. Podistar** 60 lei; **Constantin Bodnar**, învăţător, 40 lei; **V. Boloş**, cantor, 30 lei; **câte 25 lei**: **Ilie Gheorghian** şi **Andrei Orendovici**; **câte 20 lei**: **Bulz Preda**, **I. Preda a Constantin**, **Mircea Preda**, **Paul Saibei**, **I. Şotropa**, **Titus Burg**, **Virginia Ierimiciuc** şi **N. Costiuc**; **câte 15 lei**: **A. Nistrean**, doamnele **Rosalia Carst**, **Mârza Şotropa**, **Teodora Şotropa**, **Veronica Costiuc** şi domnişoara **Regina Preda**, apoi domnii **V. Lucasciuc**, **Şt. Gheorghian**, **Olimp Preda**, **Moftei Şotropa**, **Constantin Rotar**, **Titus Bărbuţă**, **Constantin Joră**, **Iustin Rotar**, **Octavian Gheorgian** (de 5 ani), **Nicolae Orendovici**, **El. Carst**, **Gh. Sorociuc**, **Grigore Pascal**, **Ilie Costiuc**, **Ilarion Bighei**, **Ep. Aronet**, **I. Parascan**, **Zah. Băncescul** şi **I. Moldovan**; **câte 5 lei**: Domnişoara **Octavia Pascal**, **Sim. Bighei**, **Vas. Carpiuc** şi **Nic. Rotar**”[1689].

1940: Tablou de cărţile de capacitate (atestate de meserie – n. n.) eliberate de Oficiul Rădăuţi, anulate de minister prin decizia Nr. 66.017 din 1940”[1690]: **Seidel Iosef, fierar**, domiciliat în Muşeniţa; **Pascal Ştefan, tâmplar**, domiciliat în Muşeniţa; **Cristofor Şotropa, cizmar**, domiciliat în Muşeniţa”.

1944: Prin ordinul „Nr. 63.175 din 20 martie 1944, se înaintează 1a gradul II în învăţământul primar, pe ziua de 1 septembrie 1943, următorii învăţători şi învăţătoare, care au reuşit la examenele de înaintare la gradul II, din sesiunea August 1943, la Centrul Cernăuţi, cu

---

[1689] *Libertatea*, Nr. 2, Anul XXV, la Anul Nou 1927, p. 2

[1690] *Monitorul Oficial*, Nr. 58, 10 martie 1941, pp. 1197-1208

notele arătate în dreptul fiecăruia[1691]: **Busuioc Aspasia**, comuna **Muşeniţa**, media 7,62”.

1948: „Tablou de întreprinderile naţionalizate trecute în administrarea comunelor, potrivit dispoziţiunilor art. 1, aliniatul penultim, din legea N. 119 din 1948, şi pentru care urmează să se ia deciziuni în cauză de către Preşedinţia Consiliului de Ministri: Moara fostă **proprietate a lui Kimmelmann Samuel** din comuna Baineţ, satul Muşeniţa”[1692].

MUŞETEŞTI

(Muşăteşti, pe valea Râşcăi, Neamţ).

1634, aprilie: Porunca dată de Vasile Lupu voievod pârcălabilor din ţinutul Neamţ să cerceteze pricina pârei „Năşcoei din sat din **Meşeteşti** (Muşăteşti, pe valea Râşcăi, Neamţ) cu feciorii lui Hociungul din sat din **Stănăsliveştii** (Stănislăveşti, lângă Preuteşti, comuna Timişeşti, şi Ungheni, comuna Răuceşti, Neamţ) pentru moşia ce a cumpărat Năşcoe de la dânşii, de au dat 30, şi a fost vândută altora”[1693].

1634, octombrie 28: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Ionaşco din **Muşăteşti** (sau Meşeteşti, pe valea Râşcăi, Neamţ), după ce se jeluiseră la domnie „Vlaşca, Bejan şi alţi fraţi ai lor pe feciorii lui Albotă, şi

---

1691 *Monitorul Oficial*, Nr. 72, 25 martie 1944, pp. 2612 şi urm.
1692 *Monitorul Oficial,* Nr. 229, 2 octombrie 1948, p. 7968
1693 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 98, p. 110

pe feciorii popii, şi pe feciorii lui Teleagă, şi pe feciorii lui Ilie, zicând că au ocină cu dânşii la sat la Ruşciori (Roşiori, comuna Forăşti, Suceava) şi la Dumbrăviţa (comuna Vadu Moldovei, Suceava). Şi au mers cu cartea domniei mele să-şi cosească fânul şi să-şi ia de a zecea ce va fi pe partea lor, ei cu ţinut cu tăria lor şi nimic nu le-a dat, nici fân, nici pâine, de a zecea… tu să mergi să iei tot fânul, cât va fi cosit pe partea lor, şi să-l dai în mâna Vlaşcăi şi fraţilor lui… şi să iei pâinea de a zecea, cât se va veni pe partea lor toată, şi să o dai în mâna lui Vlaşco şi fraţilor lui"[1694].

1635, martie 23: Zapisul lui Furtuna, pârcălab de Neamţ, în care mărturiseşte despre „un furt de 17 stupi, făcut de Grigore din **Muşeteşti** ot Neamţ, şi care îşi zălogeşte moşia la Bechea pârcălab, pentru a-şi plăti capul"[1695].

1635, martie 25: Scrisoarea de mărturisire a pârcălabului de Neamţ Fortuna, în care scrie „cum a furat Gligorie, feciorul lui Vasilie şi Anghelina de **Moseteşti** (Muşeteşti, comuna Letea Veche, Bacău), din ţinutul Neamţului, 17 stupi ai lui Lazor şi ai lui Cocolui de **Prăjeşti** (comuna Traian, Bacău) şi 14 stupi ai Blagăi de **Ruşciori** (comuna Traian, Bacău). Deci l-au prins, de l-au adus la mine. Eu l-am întrebat, dinaintea unor oameni buni: furatu-i-a au năpastă este; el a spus că i-a furat alţi soţi. Deci, am vrut să-l duc la Iaşi, în temniţă. El s-a rugat să-l las să plătească bucatele păgubaşilor şi gloaba mea. Deci bucatele păgubaşilor a plătit, iar gloaba mea n-a

---

1694 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 274, pp. 308, 309

1695 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 179, 180

avut cu ce plăti, ci au luat Gligorie şi tată-său Vasilie, şi mumă-sa Anghelina, de la Bechea, pârcălabul de **Bogdăneşti** (comuna Traian, Bacău), 10 stupi ne-roiţi, în Vinerea Paştilor, şi 10 bezmeni de ceară lămurită, de mi-au dat mie, de şi-au plătit gloaba, dinaintea lui Marcu Feşchea şi a lui David de **Bogdăneşti**, şi dinaintea scaunului. Iar Vasilie şi Anghelina, şi feciorul lor Gligorie au dat Bechei pârcălabului partea de ocină a mâne-sa, a Mariicăi, de sat din **Bogdăneşti**, cu tot venitul, cu voia tuturor fraţilor Anghelinei, drept acele bucate ce au luat de la Bechea, iar dinaintea acelor oameni ce mai sus sunt scrişi"[1696].

1636, noiembrie 8: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Naşco de **Muşeteşti**, „să fie tare şi puternic a ţine şi a apăra bucate, boi şi ce va avea la casa lui. Nimănui să nu dea nimic, numai să-şi plătească dajdea"[1697].

1642, martie 16: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Naşcul din **Moşeteşti**, „ca să fie tare şi puternic a-şi ţine şi a-şi apăra ale sale drepte bucate, câte va avea el la casa lui, boi, cai şi alte bucate, câte toate; nimânui nimic să nu dea, nici lui Dănăil, ce i-a fost ginere, până nu or veni să stea de faţă dimpreună amândoi"[1698].

1642: Porunca dată de Vasile Lupu voievod pârcălabilor de Neamţ, după ce „s-au pârât de faţă Năşcoe

---

[1696] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 70, p. 85

[1697] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 550, p. 599

[1698] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 201

din satul **Moşeteşti** cu feciorii lui Hociungul, din satul **Stănăchireştii** (Stănislăveşti, comuna Răuceşti, Neamţ), pentru o selişte ce a cumpărat-o Năşcoe de la dânşii, de a dat 30 lei”[1699].

1648, august 12: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Sava Moglan din **Muşeteşti** pentru pâra lui „Ştefan Bechea cu Nechita, nepotul său Ştefan din **Prăjeşti**, Davidoae şi feciorul ei Gurie pentru nişte locuri de fâneţe la Bogdăneşti… / tu să mergi acolo, la **Bogdăneşti**, să strângi oameni buni şi să socotiţi, să le împărţiţi pe cinci bătrâni, cum va fi mai cu dreptul, şi cui unde i se va veni parte acolo să socotească, şi să le fie părţile tuturor tot într-un chip. Aşijderi, să socotiţi şi ne nişte săpături şi curături, ce vor fi ale lui Ştefan şi ale lui David, ce vor avea ei deosebi de moşie, să aibă ei a le ţine”[1700].

MUŞATUL

(inclus în comuna Independenţa, Galaţi).

1774, iunie 5: Satul **Muşatul**, ţinutul Covurluiului, ocolul Siretului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1701]**: Poştaşi la Peneu:** Gheorghiţă Hilohi / Ştefan, chihae / Ştefan sin (fiu) Antimii / Costantin

---

[1699] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 202, 203

[1700] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 200

[1701] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 75

Badiul / Toader Aron / Eni Cărărar, argat / Ioniţă Badiul / Pavăl Aron / Pavăl Budur / Andrei, chetrar / Stan Petrişor / Toader a căpitanului Anton / Vasile Gălată / Mircia Bulizăr / Dumitru Stere / Pavăl Frumuşel / Costandin Frumuşel / Ştefan, văcar / Costandin Frâncul / Toader Mirăuţă / Silion Coadă / Ştefan Costache / Ghine / Tudosie a Vidrii / Dumitraşco Momul / Ion, cioban / Ioniţă Tăbuş / Toader Mile / Tănasi Păcală / Gheorghiţă, cioban / Toderaşco Momul / Ion Pilocoş / Ostahie, viţălar / Ivan brat ego (fratele lui) / Simeon, văcar / Sandul Neculce / Ion, ciauş / Necula, bârdălian / Ioniţă Margul /Ion fiul popii Ţăran / Stoian / Niacşul, căprar / Costandin Petrişor / Cârstian fratele lui. // **Rufeturi:** Popa Dumitrachi, preot / Popa Gheorghe, preot / Anton, căpitan de podari la Maximeni, mazil. // **Case cu femei văduve:** Anca lui Stan / Tifana Rosuliasă / Iliana Stoeniasă / Niagra lui Tudorachi / Dumitra lui Neculai / Savina Muşătoae.

MUŞETEŞTI

(Moţoteşti, Moşoteşti, comuna Letea Veche,
înglobat în Bacău).

1633, septembrie 10: Zapisul şoltuzului Căniza Blaj, al celor 12 pârgari şi alţi târgoveţi din **Bacău**, preotul Gheoghe cel domnesc, preotul Sămion, Vasile Pelin, Dumitru Bichi, Ţămpăl Pitărtă, Ungurian, Turuc Dumitru ot târgu Bacău, Ştefan diacul ot **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău), Sansăn ot **Lete** (Letea Veche,

comuna Letea, Bacău), în care mărturisesc că au venit în faţa lor Simion Văisi şi fiul său Ionaşco ot **Muşeteşti** (lângă Şerbăneşti, înglobat în Bacău), şi cu nepotul său Vasile fiul lui Păcurari, şi cu sora Arsănie… de-au vândut din sat din **Hălăseni** (lângă Gherăeşti, înglobat în Bacău) şi vad de moară pe apa Limpidii vornicului Neniul, drept 40 de galbeni buni"[1702].

1635, noiembrie 6: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după pâra lui Toder Beldiman, soţia sa Candachia şi sora ei Drăgulina Gherghiloae, fetele lui Pătrăşcan biv clucer „şi stând de faţă cu Moglan, Toder, Naşcul şi cu Ionaşco ce-a fost hotnog, şi cu Samoilă şi cu alţi oameni ai lor din satul **Muşăteştii** (Moşoteşti, înglobat în Letea Veche, Bacău), zicând Beldiman cum că li s-ar fi împresurând o bucată de moşie din satul **Ruşii** (Ruşi-Ciutea, comuna Letea Veche, Bacău) fără de ispravă, iar acei oameni, arătând scrisoare din satul Muşăteştii, zicând că este acea bucată de hotar dreaptă a lor moşie şi ocină. / Iar Noi… am rânduit pe Tănasie vornic de Poartă, ca să meargă la cele sate şi să facă cercetare printre megieşi. Şi, mergând Tănasie vornic, cu alţi oameni domneşti, ei au stătut şi s-au dovedit, şi au ascuns scrisorile lor care arată că au pe acea bucată de hotar, ci au mărturisit pentru acea bucată de hotar din satul Ruşii, din ţinutul Bacăului, peste Bistriţa, cum că acea bucată de hotar a fost stâlpită de Alexandru voievod, fecior lui Ştefan voievod; şi a rămas rea acea scrisoare a lui Moglan, Naşcul, Ionaşco hotnog şi a lui Samoilă din Muşăteşti, şi au întors cheltuiala, 12 zloţi,

[1702] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 391, pp. 492, 493

slugii noastre Toader Beldiman”[1703].

1636, mai: Suret de mărturie de hotărât Mileştilor, de la Ştefan Bechea pârcălabul, după pâra la domnie dintre Isac, Puiul, Ştefan şi Cârste din **Mileşti** (Mileşti de Sus şi de Jos, comuna Parincea, Bacău) cu jupâneasa lui Paos din **Zlătari** (comuna Ungureni, Bacău) „pentru nişte cumpărături ale lui Paos la Mileşti, şi nu ţine ce a cumpărat, ci ţine mai mult”. Printre martorii refacerii hotarului vechi, într-un înscris zdrenţuit, se află !Hangul, Ursul, Ion vornic şi Nacul de **Muşeteşti** (Moşoteşti, comuna Letea Veche, Bacău), Ionaşco şi mulţi oameni buni”[1704].

1640, august 8: Scrisoarea lui George ceaşnic către „prietenul nostru Furtuna ce-a fost ceaşnic, prin care îi dă „de ştire pentru rândul acestui fecior al nostru, anume Naşcul din **Moşeteşti**, cum a venit de s-a jeluit pe dumneata cu mare jalobă, zicând că-i opreşti de pe moşia lui fânul şi goneşti dobitocul fără lucru şi fără ispravă”. Prin urmare, Gheorghe ceaşnic îl roagă pe comisul furtună să-l lase în pace, „pentru că este un fecior al nostru şi slujeşte nouă de câtăva vreme”[1705].

[1703] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 261 pp. 302, 303

[1704] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 409, p. 471

[1705] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 413, p. 421

MUŞETEŞTI

(comuna Săuceşti, Bacău).

1609, aprilie 14: Todiriţă Zosin din **Muşeteşti** cumpără, cu 78 taleri curaţi, de la Vasile şi Dediul din satul **Păstrăveani**, fraţii lor Sava şi Agahie, verii lor Ştefan şi Toader, fiul Anisiei, Pătraşco, Odochia, Obratina şi Maria, fata Nastasiei din satul Păstrăveani „moşia ce au avut în satul **Arămeşti** şi în satul **Hălăseni**… în casa preotului Pricopie din satul **Săceşti**, dinaintea lui Simion, Samoil, Eremia vatag, Ignat Hulpe din **Săceşti**, Gligoraşco hotnog din **Muşeteşti**, Toader vistiernicul şi Vasile medelnicer”[1706].

1622, martie 6: Tudosca şi Pătraşco, feciorii Nastasiei, vând „moşia noastră dreaptă din **Arămeşti** şi din **Hălăseni**, din a treia parte din tot locul, a treia parte, lui Toderiţă din **Muşeteşti** şi ne-a dat pe acea moşie 9 galbeni… dinaintea lui Ionaşco fost hotnog şi Moglan din **Muşeteşti**, Sămion şi Santan ot **Săuceşti**. / Aşijderi, a mai cumpărat Toderiţă o parte de ocină din **Avrămeşti** şi din **Hălăseni** de la Miron şi Nichita, feciorii Dochiei, sora lui Sămion ot Hălăseni, drept 19 taleri”[1707].

1639, iunie 3: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Macsin Băhnaşul şi Vasile, nepoţii lui Săcuianul, în baza unui zapis de la Pentelei şi Toma din **Piticeni** (Chi-

---

[1706] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 175, 178

[1707] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 111, 112

ticeni, comuna Secuieni, Bacău), Alexa din **Săcuiani** (comuna Secuieni, Bacău), Banul, Gligorie fiul popii din **Fundeni** (comuna Secuieni, Bacău), Toderiţă din **Muşeteşti** (comuna Săuceşti, Bacău), Istratie Ţăul, Dumitru Boråş şi Marco Feşchia din **Prăjeşti** (comuna Traian, Bacău), în care mărturiseau „că a venit înaintea lor Mariica, fiica lui Toader, nepoata lui Săcuianul, şi a vândut partea bunicului ei Săcuianul şi a tatălui Toader, fiul lui Săcuianul… unchiului său Macsin Băhnaşul şi fratelui său Vasile, pentru 65 de lei bătuţi”[1708].

1639, iulie 8: Popa Toma vinde lui Pavăl Dzamă, drept 5 galbeni, „un loc de prisacă la **Strâmtură** (lângă Rusciori, comuna Traian, Bacău), capul curăturii din jos… dinaintea lui Ionaşco hotnog, Toderiţă şi Naşcul din **Mişeteşti** (Muşeteşti, comuna Săuceşti, Bacău) şi a mulţi oameni buni”[1709].

1639, septembrie 1: Feciorii hotnogului Ionaşcu din **Muşeteşti** (comuna Săuceşti, Bacău), Hrestofor, Vasile, Agaftona, Duna, Ileana şi Marta, mărturisesc „cum a mărturisit părintele nostru Ionaşcu de o parte de cumpărătură de la **Drăgăneşti** (înglobat în Prăjeşti, comuna Traian, Bacău), că a fost vândută comisului Fortunii, drept 30 de taleri, căci părintelui nostru i s-a întâmplat moartea, deci n-a apucat să-i facă zapis. Şi am făcut noi, feciorii hotnogului, ca să n-aibă nimeni din fraţii noştri a se amesteca peste tocmeala părintelui nostru. De-aceasta mărturisim eu, Toderiţă din **Muşeteşti**, Bechea Ştefan,

---

[1708] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 142, pp. 156, 157

[1709] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 164, p. 176

Ion şi Gavriliţă din **Bogdăneşti** (comuna Traian, Bacău)”[1710].

1639, septembrie 16: Alecsandra, fata Nastei, strănepoata Mihuloi, nepoata lui Ignat, vinde Naşcului din **Moşeteşti** (Muşeteşti, comuna Săuceşti, Bacău), drept 20 lei, dinaintea lui Pavăl Dzamă şi Toderiţă din **Moşeteşti**, Sava, Gociul şi popa Zaharie din **Săuceşti** (comuna Săuceşti, Bacău), „partea Nastei din sat de **Şerbăneşti** (azi cartier al oraşului Bacău), din câmp, din pădure şi din vaduri de moară”[1711].

1640, aprilie 21: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Todiriţă de **Muşeteşti** (comuna Săuceşti, Bacău) s-a pârât de faţă, înaintea domniei mele, cu Neaniul, vornicul de gloară, pentru o parte de ocină din **Hălăşeni** (comuna Bereşti-Bistriţa, Bacău), ce este în ţinutul Neamţului, şi a zis Todiriţă că acea parte a cumpărat-o Neaniul de la răzeşii săi, dar n-au întrebat de dânsul. Neaniul a zis că a întrebat de toată ruda lui Todiriţă şi a fost şi Todiriţă de faţă la acea tocmeală… Şi a adus mărturie oameni buni şi bătrâni… deci Todiriţă a rămas din toată legea ţării”[1712].

1646, iunie 26: Bejan, feciorul lui Iosip, nepotul Cozmei, strănepotul lui Ţigan din **Verşeşti** (comuna Sănduleni, Bacău) vinde lui Gligorcea lui Ursu din **Petrileşti** (între Bereşti-Tazlău şi Boşoteni, Bacău), drept 17 taleri, „partea de ocină din satul **Comeni** (Comanul, comuna

---

[1710] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 215, pp. 217, 218

[1711] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 235, p. 236

[1712] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 342, pp. 357, 358

Sănduleni, Bacău), cumpărătura strămoşului meu Ţidan, din partea Vlădicăi… dinaintea lui Ştefan Ponici din **Bereşti** (comuna Bereşti-Tazlău, Bacău). Arpentie, Simion Pepelea şi Ionaşco Pepelea din **Petrileşti**, Macsin de **Măgereşti** (Măgireşti, comuna Măgireşti, Bacău), Naşcul şi Constantin din **Moşeteşti** (comuna Săuceşti, Bacău)”[1713].

MUŞETEŞTI

(o vreme Hereni, lângă Coticeri şi Micleşti, Vaslui).

1641, martie 9: Ignat dărueşte „hiastrului meu Ştefan şi lui Pavăl, şi mai vârtos lui Ştefan, că m-a ţinut din tinereţe, până în bătrâneţe, şi cuvântul nu mi-a întors… partea mea de ocină din satul **Stoileşti**, câtă se va alege partea lui Simion, jumătate, aşijderi şi la **Muşăteşti**, partea din jos, ce este lângă a **Coticerilo**r hotărâtă din movila lui Vodă, până în dealul Lohanului, tij (la fel) mai sus, pe lângă casa Gligorcii, pe din jos 40 de paşi, cumpărătură tătâne-său iarăşi din movila lui Vodă, până în dealul Lohanului,,, / Aşijderi, şi pe Racova, jumătate din satul **Dumbrăveni** şi, la **Grăcini**, jumătate de bătrân… dinaintea Savii, lui Dumitraşcu, frăţâne-său Gavriliţă şi Mihalce de **Coticeri**, popii Ionaşco, Stratului,

[1713] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 422, pp. 363, 464

Vasile şi Cozmii ot **Stoileşti**, Dumitru ot **Muşăteşti** şi alţi oameni buni”[1714].

1654, februarie 16: Porunca dată de Gheorghe Ştefan voievod lui Dumitraşco ce-a fost pârcălab de **Gugeşti** şi lui Burghială (Burghelea) de **Tăbălăeşti**¸după ce „s-au pârât de faţă Pană, nepotul lui Drăguş, cu fata lui Baico, Nastasia, zicând Pană că-i împresoară Nastasia patea lui de ocină din **Hereni**, ce s-au chemat înainte **Muşeteşti**, partea Gligăi şi a lui Drăguş, iar Nastasia a arătat o mărturie de la nişte oameni, cum a cumpărat tată-său Baico acele părţi de la Ciurea, şi Ciurea nu se află nicăieri, nici la un uric, să aibă ocină cu Drăguş şi cu Gliga, deci domnia mea n-am crezut acea mărturie a Nastasiei, că scrie acolo mărturie şi pe Buhuş, şi iscălitura lui nu este, deci am dat învăţătură lui Racoviţă, logofătul cel mare, să trimită un om al dumisale acolo… deci voi să socotiţi cu oameni buni, de se va afla că este acel zapis adevărat şi se vor găsi niscari oameni dintre aceia ce scrie în zapis şi de vor lua cu sufletele lor cum este cumpărătură dreaptă, să-şi ţină unde spune zapisul, iar de va fi într-alt chip, să lase moşia lui Pană în pace… şi să faceţi o mărturie, să ne daţi de ştire”[1715].

1755, mai 20: Scrisoarea slugilor domneşti, după ce „a venit monahul Climent Scărlet, cu luminata carte a lui Matei Ghica voievod, pentru că are o hliză de loc la **Moşăteşti**, ce se cheamă acum **Arburoae**, ce este în ţinutul Vasluiului, pe apa Crasnei, partea de sus, ce a fost dată danie de Dumitraşcu Pitic medelnicerului Toader

---

[1714] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, p. 45

[1715] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 115, 116

Lambrino, pentru o facere de bine, şi, câtă vreme a trăit, Toader Lambrino a arat pe acea hliză, şi, şezând pe acea moşie Moşăteţti un diacon, anume Ion Moleş şi cu cumnatul său Ioniţă Ojde, ar fi împresurat hliza, ce este pe din sus, şi Toader medelnicer n-a ştiut nimic, dar, fiind Toader bolnav şi luând pe nepotul său Constantin Scărlet, care este acum călugăr, de l-a făcut clironom al moşiilor sale, l-a trimis la acea hliză, să are, iar acel diacon Moleş şi cu Ioniţă Ojde n-au zis nimic, iar dacă a murit Toader medelnicer, ei n-au mai vrut să-l mai lase pe monahul Climent Scărlet să stăpânească moşia… zicând că ei nu ştiu să fi fost a lui Pitic sau că i-ar fi dat-o danie medelnicerului Toader, şi, fiind neamul acelui Pitic faţă, anume Neculai Pitic şi Ursachi Pitic, deteră seamă că scrisorile ce-au avut au ars când le-a ars casa, dar dete seamă Ursachi Pitic că, îmblând de-a strâns nişte bani gospod, a mers pe la Moşăşti, la Molieş cel bătrân, unchiul lui Ion diaconul, şi spunându-i Ursache că este fecior lui Pitic, moşneagul Moleş a purces, ţinându-se de dârlogul calului lui Ursache Pitic, şi a arătat hotarul acelei hlize de moşie de la Moşăteşti, ce merge pe din sus, arătându-i fântâna moşului (bunicului) său Pitic, dar tăgăduind Ion diaconul şi Ioniţă Ojde că nu ştiu nici de unele, Ursache Pitic a ridicat cu sufletul lui cum că după arătatul acelui moşneag Moleş ştie hotarul acelei hlize şi, nefiind scrisori nici la Piticeşti, nici la Moleş, le-am zis să meargă la sfânta biserică, să jure… dară Ion diaconul şi cu Ioniţă Ojde nu au primit să jure şi, la urmă, ei singuri au mărturisit că, nemergând Piticeştii niciodată să stăpânească, au stăpânit ei şi acea hliză de loc, dat de acum să

să stăpânească Climent, că s-a dovedit că acea hliză peste a Piticeştilor”[1716].

[1716] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 72-75

Cuprins:

Săteanul îşi face singur „uneltele toate”, luând lemnul din „neatinsa pădure… / Când se opreşte în ramuri seva şi frunzele pică”. Săteanul îşi face „piua… de trei coţi, de trei picioare… maiul, / Osia şapte picioare”, „obezi de trei palme”, iar din „lemn îndoit cât de mult, cormană de cer” din lemn de „munte, / Căci e mai trainică la plug şi boilor mai cu priinţă”...

Săteanul nu pierde timpul „la sălaşul de faur în ceasul de iarnă, / Nici lângă sobă, la cislă, când frigul împiedică-n muncă / Omul, căci cel care-i vrednic de mare folos e în casă / Şi ale iernii oprelişti nu-1 fac al foametei pradă”, ci, în luna lui Faur, cu zile urâte, geroase, / Ce pentru boi e pieire”, îşi pune „o bundă de lână peste tunica cea lungă”, opinci croite din „pielea de bou, cu putere izbit între coarne”, căciula şi îşi vede de muncile sale”.